

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των συνθηκών (άρθρο 45 Γ παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚΑΧ, άρθρο 248 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ και άρθρο 160 Γ παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚΑΕ) και του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 (άρθρο 88), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 762/2001 του Συμβουλίου, και του δημοσιονομικού κανονισμού της 16ης Ιουνίου 1998 που εφαρμόζεται στη συνεργασία για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης στα πλαίσια της τέταρτης σύμβασης ΑΚΕ-ΕΟΚ, το Ελεγκτικό Συνέδριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ενέκρινε, κατά τη συνεδρίασή του της 10ης Οκτωβρίου 2001, την

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

για το οικονομικό έτος 2000

(2001/C 359/01)

Η έκθεση, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκε στις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές και στα άλλα όργανα.

Jan O. KARLSSON
(πρόεδρος)
Bernhard FRIEDMANN
John WIGGINS
Giorgio CLEMENTE
Hubert WEBER
Aunus SALMI
Jørgen MOHR
Καλλιόπη ΝΙΚΟΛΑΟΥ
François COLLING
Maarten B. ENGWIRDA
Jean-François BERNICOT
Robert REYNDEERS
Juan Manuel FABRA VALLÉS
Máire GEOGHEGAN-QUINN
Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

Γενική εισαγωγή	5
-----------------------	---

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κεφάλαιο 1 — Ίδιοι πόροι	13
Κεφάλαιο 2 — Κοινή γεωργική πολιτική	57
Κεφάλαιο 3 — Διαρθρωτικές ενέργειες	143
Κεφάλαιο 4 — Εσωτερικές πολιτικές	205
Κεφάλαιο 5 — Εξωτερικές ενέργειες	235
Κεφάλαιο 6 — Προενταξιακή βοήθεια	283
Κεφάλαιο 7 — Διοικητικές δαπάνες	307
Κεφάλαιο 8 — Χρηματοδοτικά μέσα και τραπεζικές δραστηριότητες	371
Κεφάλαιο 9 — Δήλωση αξιοπιστίας και πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξή της	383

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ, ΕΒΔΟΜΟΥ ΚΑΙ ΟΓΔΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)

Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2000	421
Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	438
Κεφάλαιο III — Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις	443
Κεφάλαιο IV — Κυριότερες παρατηρήσεις των ειδικών εκθέσεων που δημοσίευσε το Συνέδριο μετά την τελευταία διαδικασία απαλλαγής	449
Κεφάλαιο V — Λοιπές παρατηρήσεις	452

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα I — Δημοσιονομικές πληροφορίες σχετικά με το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το έκτο, έβδομο και όγδοο ΕΤΑ	III
Παράρτημα II — Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν από το Συνέδριο κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας	XXI

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

0.1. Η γενική διάρθρωση και η μορφή της παρούσας ετήσιας έκθεσης ακολουθούν τις αντίστοιχες του παρελθόντος έτους. Διαφορετικά κεφάλαια πραγματεύονται κάθε τομέα δαπανών και τα έσοδα που εμπίπτουν στους τίτλους των δημοσιονομικών προοπτικών. Αυτή τη φορά υπάρχει ένα νέο κεφάλαιο 6 το οποίο αφορά την προενταξιακή βοήθεια, για την οποία από το 2000 υπάρχει χωριστός τίτλος στις δημοσιονομικές προοπτικές. Το τελευταίο κεφάλαιο περιέχει τη δήλωση αξιοπιστίας συνοδευόμενη από σχετικές επεξηγήσεις. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου που αφορούν τις δραστηριότητες του έκτου, έβδομου και όγδου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης παρουσιάζονται χωριστά.

0.2. Τα κεφάλαια που πραγματεύονται τα έσοδα και τους τομείς δαπανών που εμπίπτουν στους τίτλους των δημοσιονομικών προοπτικών⁽¹⁾ περιέχουν τμήματα που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση, την ειδική αξιολόγηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις του Συνεδρίου που διατυπώθηκαν σε ετήσιες και ειδικές εκθέσεις. Το νέο στοιχείο που χαρακτηρίζει τη φετινή ετήσια έκθεση είναι ότι τα κυριότερα πορίσματα και οι συστάσεις των ειδικών εκθέσεων που ενέκρινε το Συνέδριο μετά την τελευταία απαλλαγή περιέχονται συνοπτικά στα διάφορα κεφάλαια. Αυτό σημαίνει ότι η φετινή ετήσια έκθεση περιέχει όλα τα κύρια πορίσματα και τις συστάσεις που αφορούν την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού και των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης και δημοσιεύθηκαν από το Συνέδριο μετά την τελευταία απαλλαγή.

0.3. Το Συνέδριο, υιοθετώντας την πρόταση που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμα για την απαλλαγή του 1999, δημοσιεύει, μαζί με το δικό του κείμενο, τις απαντήσεις της Επιτροπής και, κατά περίπτωση, των άλλων θεσμικών οργάνων.

Το έργο του Συνεδρίου καλύπτει ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

0.4. Πέρα από τις εργασίες που αφορούν την ετήσια έκθεση, το Συνέδριο ενέκρινε 18 ειδικές εκθέσεις που καλύπτουν ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾. Μία αφορά τους ίδιους πόρους, επτά πραγματεύονται διάφορες πτυχές της κοινής γεωργικής

πολιτικής, τρεις αναφέρονται στην εφαρμογή διαρθρωτικών μέτρων, μία αφορά τον τομέα των εσωτερικών πολιτικών, πέντε ασχολούνται με τις εξωτερικές δράσεις που χρηματοδοτούνται από το γενικό προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένης της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, και μία εξετάζει τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης.

Υπάρχουν μερικές θετικές διαπιστώσεις

0.5. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων του Συνεδρίου προκύπτουν σημαντικές θετικές διαπιστώσεις. Για παράδειγμα, στον τομέα της γεωργίας, το αναθεωρημένο σύστημα εκκαθάρισης των λογαριασμών και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνέβαλαν στη βελτίωση —μολονότι όχι ακόμη πλήρως ικανοποιητική— της διαχείρισης μεγάλων ποσών από τους κοινοτικούς πόρους, ενώ το καθεστώς των ποσοστώσεων γάλακτος περιόρισε την παραγωγή στο επίπεδο-στόχο. Η στρατηγική της Επιτροπής για την αντιμετώπιση της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών (ΣΕΒ) είναι σε γενικές γραμμές ορθή. Όσον αφορά τα διαρθρωτικά μέτρα, η κοινοτική πρωτοβουλία Urban συνέβαλε στην υλοποίηση πολλών σχεδίων αστικής ανάπτυξης και άνοιξε για τις τοπικές αρχές το δρόμο προς την κοινοτική χρηματοδότηση. Στον τομέα των εξωτερικών δράσεων, το έργο του Οργανισμού για την Ανασυγκρότηση του Κοσσυφοπεδίου ήταν τόσο αποτελεσματικό όσο και οικονομικά αποδοτικό. Το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis αποτελεί μέσο που έχει τη δυνατότητα να διαδραματίσει χρήσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν τα νέα προς ανατολάς σύνορα, που θα προκύψουν από την προσεχή διεύρυνση.

Συχνά, ωστόσο, σημαντικοί στόχοι δεν επιτυγχάνονται, ενώ η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων δεν είναι η ενδεδειγμένη

0.6. Εντούτοις, διαπιστώθηκε επίσης ότι στόχοι μείζονος σημασίας δεν επιτεύχθηκαν ή ότι η πρόοδος που σημειώθηκε ήταν περιορισμένη. Επιπλέον, συχνά παρατηρήθηκε ότι η αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων εκ μέρους της Επιτροπής ήταν ανεπαρκής ή και ανύπαρκτη. Σε πολλές περιπτώσεις, για παράδειγμα όσον αφορά την κοινοτική πρωτοβουλία Urban και τα διαρθρωτικά μέτρα για τη βελτίωση της απασχόλησης, οι ίδιοι οι στόχοι των προγραμμάτων δεν καθορίζονταν με σαφήνεια. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την αποδοτικότητα της δαπάνης, ούτε να κρίνει ποιες αλλαγές απαιτούνται, ώστε οι κοινοτικοί πόροι να χρησιμοποιούνται με αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο. Με το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της Επιτροπής, η έμφαση που δίδεται στη μέτρηση των αποτελεσμάτων και της απόδοσης είναι ακόμα μεγαλύτερη και εντάσσεται σε πλαίσιο διάθεσης των πόρων που αντικατοπτρίζει προκαθορισμένες προτεραιότητες και συγκεκριμένους στόχους. Οι διαπιστώσεις του Συνεδρίου σχετικά με πρόσφατα προγράμματα υποδηλώνουν ότι η Επιτροπή εξακολουθεί να βρίσκεται έναντι σημαντικών προκλήσεων στον τομέα αυτό.

⁽¹⁾ Εκτός από το κεφάλαιο 6, το οποίο, ως νέο, έχει διαφορετική διάρθρωση.

⁽²⁾ Πλήρης κατάλογος των εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων που ενέκρινε το Συνέδριο για κάθε έτος της τελευταίας πενταετίας περιλαμβάνεται στο παράρτημα II της παρούσας έκθεσης.

Οι έλεγχοι των κοινοτικών δράσεων εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από αδυναμίες

0.7. Διαπιστώθηκε ότι οι έλεγχοι των κοινοτικών δράσεων εκ μέρους των κρατών μελών, όσον αφορά προγράμματα των οποίων η διαχείριση βαρύνει από κοινού την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από αδυναμίες. Αυτό ισχύει για το ΟΣΔΕ⁽³⁾, τις επιστροφές κατά την εξαγωγή και τον κανονισμό για τον έλεγχο των διαρθρωτικών μέτρων και επιβεβαιώνεται από τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας στους τομείς των γεωργικών και διαρθρωτικών μέτρων. Η βελτίωση των ελεγκτικών διαδικασιών στα κράτη μέλη αποτελεί το κλειδί για την εξασφάλιση της ορθής χρήσης των κοινοτικών πόρων και αποκτά συγχρόνως ιδιαίτερη σημασία, εάν το Συνέδριο, για τους σκοπούς του δικού του ελέγχου, πρέπει να επιδεικνύει τουλάχιστον ένα βαθμό εμπιστοσύνης στους ελέγχους που διενεργούνται από τις διάφορες υπηρεσίες ελέγχου και εποπτείας της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Οι κανόνες πρέπει να απλοποιηθούν και να εναρμονιστούν περαιτέρω

0.8. Το Συνέδριο έχει επανειλημμένα διατυπώσει την παρατήρηση ότι η απλοποίηση των κανονιστικών διατάξεων και η εναρμόνιση των συστημάτων και των διαδικασιών σε όλα τα κράτη μέλη θα διευκόλυνε την καλύτερη διαχείριση, θα μείωνε το διοικητικό κόστος και θα ελάφρυνε τις υποχρεώσεις που βαρύνουν τους δικαιούχους των ενισχύσεων. Κατά την τελευταία δεκαετία έχουν γίνει σημαντικότερες προσπάθειες για την απλοποίηση των κανόνων σε διάφορους τομείς των κοινοτικών πολιτικών. Σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν σημειωθεί αναμφισβήτητα βήματα προόδου, για τα οποία το Συνέδριο έχει διατυπώσει σχετικά σχόλια. Εντούτοις, από τις εκθέσεις προκύπτει ότι, παρ' όλες τις προσπάθειες, εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρά προβλήματα. Για παράδειγμα, όσον αφορά την κοινή οργάνωση της αγοράς των σπρωκοκηπευτικών, ένας από τους στόχους της μεταρρύθμισης του 1996 ήταν η απλοποίηση του καθεστώτος. Παρά την απλοποίηση σε ορισμένους τομείς, η συνεχιζόμενη πολυπλοκότητα των κανονισμών είχε ως αποτέλεσμα μέτρα, στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων, τα οποία κρίνονται ακατάλληλα και μη συναφή⁽⁴⁾.

Η Επιτροπή δέχθηκε μερικές από τις προτάσεις του Συνεδρίου για ενίσχυση της δημοσιονομικής διαχείρισης και του ελέγχου

0.9. Μετά την τελευταία ετήσια έκθεση, το Συνέδριο ενέκρινε επτά γνωμοδοτήσεις, τέσσερις από τις οποίες δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα⁽⁵⁾. Η σημαντικότερη από αυτές είναι η γνωμοδότηση αριθ. 2/2001⁽⁶⁾ σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για

την αναδιατύπωση του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία αποτελεί το ουσιαστικότερο στοιχείο του προγράμματος μεταρρύθμισης της Επιτροπής. Η αναθεωρημένη πρόταση της Επιτροπής⁽⁷⁾ υιοθέτησε μια σειρά προτάσεων που διατυπώνονταν στη γνωμοδότηση του Συνεδρίου, κυρίως προς διευκρίνιση ή ενίσχυση των διατάξεων που αφορούν τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, τις προκαταβολές, τις αγορές και συμβάσεις, την απόδοση των λογαριασμών και τις υπηρεσίες.

0.10. Επίσης, το Συνέδριο εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή του για την εισαγωγή νέων διατάξεων που σκοπό έχουν να συμβάλουν στην καθιέρωση ενός συνεκτικού νομικού πλαισίου στον τομέα της δημοσιονομικής εκτέλεσης, βασιζόμενου στην υπεροχή του δημοσιονομικού κανονισμού, της οποίας η έλλειψη είχε επισύρει τις επικρίσεις του Συνεδρίου σε πολλές περιστάσεις κατά το παρελθόν⁽⁸⁾.

Ωστόσο, δεν υιοθετήθηκε η γνώμη του Συνεδρίου για άλλα σημαντικά ζητήματα αρχής

0.11. Εντούτοις, η θέση του Συνεδρίου δεν υιοθετήθηκε σε ορισμένα σημαντικά ζητήματα αρχής, επί των οποίων η άποψή του είναι σαφής, και συγκεκριμένα όσον αφορά:

- την κατάτμηση των δημοσιονομικών και νομικών αναλήψεων υποχρεώσεων σε τεχνητές ετήσιες δόσεις, γεγονός που σημαίνει ότι όλες οι ειδικές αποφάσεις για πραγματοποίηση δαπανών που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου οικονομικού έτους δεν καταχωρίζονται πλήρως σε αυτό το έτος· η κατάσταση αυτή επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό την πολυπλοκότητα της δημοσιονομικής διαχείρισης,
- τον ανεπαρκή καθορισμό της επαγγελματικής και οικονομικής ευθύνης των διατακτών για σοβαρά σφάλματα που έχουν ως συνέπεια ζημιές εις βάρος του προϋπολογισμού ή βλάβη των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας,
- τη θέσπιση διατάξεων οι οποίες αφορούν τις εξουσίες του Συνεδρίου και θα μπορούσαν να ερμηνευθούν στενά από τους ελεγχόμενους,
- τις παρεκκλίσεις σε συγκεκριμένους τομείς, όπως είναι η συμπληρωματική περίοδος για τις πληρωμές του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων και η ανασύσταση των πιστώσεων των διαρθρωτικών ταμείων και

⁽³⁾ Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

⁽⁴⁾ Βλέπε σημεία 2.146-2.150 της παρούσας έκθεσης.

⁽⁵⁾ Βλέπε παράρτημα II της παρούσας έκθεσης.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 162 της 5.6.2001.

⁽⁷⁾ Τα σχόλια αυτά βασίζονται στο σχέδιο αναθεωρημένης πρότασης με τη μορφή που έχει στις 10 Οκτωβρίου 2001, ημερομηνία της επίσημης έγκρισης της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου.

⁽⁸⁾ Τελευταία στις γνωμοδοτήσεις του αριθ. 4/97 (σημείο 12) και αριθ. 2/2001 (σημείο 73).

— διάφορα ζητήματα, των οποίων οι οικονομικές επιπτώσεις είναι μεν δευτερεύουσας σημασίας, συντελούν ωστόσο στην πολυπλοκότητα των συστημάτων διαχείρισης και μπορούν να οδηγήσουν σε σύγχυση κατά την ανάγνωση των οικονομικών καταστάσεων, όπως είναι η μεταφορά των μη χρησιμοποίηθιμων πιστώσεων από το ένα οικονομικό έτος στο άλλο και η διατήρηση του αρνητικού αποθεματικού.

0.12. Το Συνέδριο εξακολουθεί να παρακολουθεί και άλλες πτυχές της διαδικασίας της μεταρρύθμισης. Ωστόσο, θα ήταν πρόωρο να επιχειρήσει να διατυπώσει συνολική εκτίμηση της εν λόγω διαδικασίας, δεδομένου ότι οι αλλαγές στη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο είναι πολύ πρόσφατες, ενώ αναμένεται να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με διάφορα θέματα που άπτονται της διοίκησης του προϋπολογισμού.

Το πλεόνασμα του προϋπολογισμού το 2000 ήταν το μεγαλύτερο που έχει σημειωθεί

0.13. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2000 ήταν η εμφάνιση εξαιρετικά υψηλού πλεονάσματος εσόδων έναντι των δαπανών, ύψους 11,6 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το πλεόνασμα αυτό αντιστοιχούσε σε ποσοστό που υπερέβαινε το 14 % των τελικών δαπανών για πληρωμές. Τα σημαντικότερα αίτια αυτής της κατάστασης ήταν η υψηλότερη απόδοση των εσόδων σε σχέση με την προβλεπόμενη στον προϋπολογισμό ⁽⁹⁾ και οι χαμηλότερες πληρωμές για τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις, και συγκεκριμένα αυτές της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 ⁽¹⁰⁾.

0.14. Η Επιτροπή δεν συνηθίζει να προτείνει σε διορθωτικό και συμπληρωματικό προϋπολογισμό προσαρμογές των εσόδων και των δαπανών που έχουν ήδη εγγραφεί στον προϋπολογισμό, όταν καθίσταται προφανές ότι προκύπτει σημαντικό πλεόνασμα, όπως συνέβη το 2000. Η μεταφορά ενός τόσο υψηλού πλεονάσματος στο επόμενο οικονομικό έτος στρεβλώνει σημαντικά τη θέση των εσόδων για το επόμενο οικονομικό έτος. Τα σχετικά στοιχεία ήταν διαθέσιμα εγκαίρως και θα μπορούσαν να είχαν γίνει προσαρμογές στο τμήμα του προϋπολογισμού που αφορά τα έσοδα, ώστε το πλεόνασμα να μειωθεί σημαντικά. Το Συνέδριο, στο κεφάλαιο 1, συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει με ποιο τρόπο μπορεί να χρησιμοποιήσει καλύτερα τη διαδικασία του διορθωτικού και συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ώστε να αποφεύγονται τα υπερβολικά πλεονάσματα στον προϋπολογισμό.

Οι πληροφορίες που παρέχει η Επιτροπή στην ανάλυση της διαχείρισης του προϋπολογισμού χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση

0.15. Προκειμένου η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, αλλά και άλλοι, να είναι σε θέση να εκτιμήσουν την ορθή διαχείριση του προϋπολογισμού, απαιτούνται επαρκείς και αξιόπιστες πληροφορίες, οι οποίες να αναλύουν αυτή

τη διαχείριση. Κατά συνέπεια, τα τελευταία χρόνια, το Συνέδριο δίδει περισσότερη σημασία στην ποιότητα των πληροφοριών που παρουσιάζει η Επιτροπή σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού στον τόμο 1, μέρος 2 του «λογαριασμού διαχείρισης». Συνεπεία των παρατηρήσεων του Συνεδρίου, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να βελτιώσει ουσιαστικά την ποιότητα και τη συνεκτικότητα των παρουσιαζόμενων πληροφοριών σε όλα τα κονδύλια του προϋπολογισμού. Για να το επιτύχει, διαθέτει πλέον περισσότερους πόρους και βελτιώνει διαρκώς τον τρόπο εξαγωγής και συγκέντρωσης των στοιχείων. Από τα σχόλια που διατυπώνει το Συνέδριο στα διάφορα κεφάλαια της παρούσας έκθεσης προκύπτει ότι έχει σημειωθεί πρόοδος σχετικά, αλλά ότι πρέπει να καταβληθούν και άλλες προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση. Ζητήματα που χρήζουν περαιτέρω προσοχής είναι, για παράδειγμα, τα επίπεδα στα οποία πρέπει να γίνεται η ανάλυση, το πόσο λεπτομερής πρέπει να είναι αυτή, η ανάγκη να μην αναφέρεται απλώς τι έχει συμβεί από άποψη διαφορών, μεταφορών του προϋπολογισμού κ.λπ., αλλά να παρέχεται συγχρόνως σύντομη εξήγηση των σημαντικότερων εξελίξεων που αποτελούν τις σχετικές γενεσιουργούς αιτίες, και ο τρόπος για την εξασφάλιση μιας συνεκτικής προσέγγισης η οποία να ισχύει για όλους τους διαφορετικούς τομείς που καλύπτει ο προϋπολογισμός.

Η έκταση και η αποτελεσματικότητα της δράσης που αναλαμβάνει η Επιτροπή, συμμορφούμενη με τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, ποικίλλει

0.16. Το Συνέδριο, ανταποκρινόμενο στις επιθυμίες της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής, εξακολούθησε να παρακολουθεί τη συνέχεια που δόθηκε στις παρατηρήσεις προηγούμενων ετήσιων και ειδικών εκθέσεων, αποσκοπώντας κυρίως στην εξέταση της δράσης που ανέλαβε κατά κύριο λόγο η Επιτροπή, ως απάντηση στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, στις συστάσεις του Συμβουλίου και στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

0.17. Σε όλους τομείς που εξετάστηκαν διαπιστώθηκε ότι ανελήφθη κάποια μορφή δράσης. Αυτό που ποικίλλει σημαντικά, ωστόσο, είναι η έκταση και η αποτελεσματικότητά της. Κατά κανόνα, η Επιτροπή, ιδίως στις περιπτώσεις που συμφωνούσε με προηγούμενες παρατηρήσεις και προτάσεις, ενέκρινε μέτρα τα οποία, ως απάντηση σε αυτές, προορίζονταν να συμβάλουν στη βελτίωση της κατάστασης. Σε ορισμένες περιπτώσεις η διορθωτική δράση ήταν βραδεία, σε άλλες οι πόροι —προσωπικό και κεφάλαια— που διατέθηκαν για την επίτευξη του επιθυμητού βαθμού βελτίωσης ήταν ανεπαρκείς [για παράδειγμα, πυρηνική ασφάλεια στις χώρες που εμπίπτουν στα προγράμματα Phare και Tacis ⁽¹¹⁾]. Όσον αφορά τις δράσεις στον τομέα της γεωργίας που εξέτασε το Συνέδριο (κοινές οργανώσεις της αγοράς για το πρόβειο και αίγαιο κρέας και για τα οπωροκηπευτικά, καθώς και επιστροφές κατά την εξαγωγή), υπήρξαν μεν αλλαγές στις διαδικασίες, πολλά όμως προβλήματα που είχε επισημάνει προηγουμένως το Συνέδριο αγνοήθηκαν, ή ακόμη και αν επιχειρήθηκε να επιλυθούν,

⁽⁹⁾ Βλέπε σημείο 1.4 της παρούσας έκθεσης.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε σημεία 3.8 και 3.17 της παρούσας έκθεσης.

⁽¹¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 5, σημεία 5.45 — 5.76.

εξακολουθούν να υπάρχουν. Αυτό αποδεικνύει ότι η βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου πολύπλοκων προγραμμάτων, στα οποία μετέχουν πολλοί φορείς σε διάφορα επίπεδα, είναι δύσκολη και χρονοβόρα. Συχνά χρειάζεται να αντιμετωπιστούν διαρθρωτικές δυσκαμψίες, και στους τομείς στους οποίους η διαχείριση γίνεται είτε από κοινού είτε σε αποκεντρωμένο επίπεδο, και οι οποίοι αντιστοιχούν σε ποσοστό του προϋπολογισμού που υπερβαίνει το 80 %, η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίσει τη δράση άλλων.

0.18. Παρά το γεγονός ότι η επίτευξη αλλαγών μπορεί να είναι δύσκολη, η Επιτροπή πρέπει να βεβαιώνεται ότι λαμβάνει κάθε δυνατό από την πλευρά της μέτρο για την υλοποίηση των συστάσεων του Συνεδρίου και της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής.

0.19. Μερικές φορές δεν λαμβάνονται μέτρα για το λόγο ότι οι συστάσεις του Συνεδρίου δεν γίνονται αποδεκτές. Μια ιδιαίτερη περίπτωση αφορά τη σύσταση που το Συνέδριο απηύθυνε προς όλα τα όργανα στην ειδική έκθεσή του αριθ. 5/2000 σχετικά με τις δαπάνες για ακίνητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Η σύσταση ότι οι Κοινοότητες πρέπει να εξετάζουν τα πλεονεκτήματα του άμεσου δανεισμού για τη χρηματοδότηση της ανέγερσης των κτηρίων τους είχε ως αποτέλεσμα η Επιτροπή να συμπεριλάβει αυτή τη δυνατότητα επιλογής στην πρόταση τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού, η οποία, ωστόσο, δεν έγινε αποδεκτή⁽¹²⁾. Κατά συνέπεια, πολλά θεσμικά όργανα εξακολουθούν να χρηματοδοτούν τις αγορές ακινήτων τους με τη βοήθεια «μέσων για ειδικούς σκοπούς», τα οποία παρουσιάζουν τα ίδια βασικά χαρακτηριστικά με τα δάνεια, αλλά είναι λιγότερο διαφανή και κοστίζουν περισσότερο από ό,τι αν είχαν συναφθεί άμεσα. Είναι λυπηρό να διαπιστώνεται ότι, για το σκοπό αυτό, τα θεσμικά όργανα χρειάζεται να καταφεύγουν σε παρόμοιες διαδικασίες.

Η πρόσδος προς την κατεύθυνση της αναδιοργάνωσης του έργου της Ένωσης για την καταπολέμηση της απάτης ήταν αργή

0.20. Η ειδική έκθεση αριθ. 8/98 του Συνεδρίου σχετικά με τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι ειδικά επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της απάτης συνέβαλε σημαντικά στο διάλογο ο οποίος οδήγησε στην αντικατάσταση της τότε μονάδας για την καταπολέμηση της απάτης (UCLAF) από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Στις αρχές του 2001, το Συνέδριο προέβη σε ανασκόπηση της προόδου που είχε σημειωθεί στον τομέα αυτό, ως μέρος του έργου

παρακολούθησης της συνέχειας που δίδεται στις παρατηρήσεις του. Οι νέες ρυθμίσεις για την OLAF δημιουργούν καταλληλότερο διοικητικό πλαίσιο και της εξασφαλίζουν μεγαλύτερη ανεξαρτησία από ό, τι διέθετε η προκατόχος της. Η OLAF διαθέτει επίσης νομική βάση για τις έρευνές της, ενώ οι σχετικές διαδικασίες βελτιώνονται διαρκώς. Το προσωπικό αυξήθηκε με ρυθμούς βραδύτερους από τους προβλεπόμενους⁽¹³⁾. Εντούτοις, τα κυριότερα προβλήματα έχουν επιλυθεί. Οι βάσεις δεδομένων και οι πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση που επικρίνονταν στην ειδική έκθεση αριθ. 8/98 άρχισαν να βελτιώνονται μόνο μετά την ανασκόπηση του Συνεδρίου και υπάρχει ανάγκη τροποποίησης των κανόνων και των διαδικασιών που αφορούν το προσωπικό, προκειμένου να διευκολυνθούν οι έρευνες εντός των θεσμικών οργάνων.

0.21. Η OLAF χρειάζεται πλέον να σχεδιάζει τις εργασίες της επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της στους τομείς δραστηριοτήτων του πρώτου πυλώνα που αφορούν την ευθύνη της Επιτροπής, ή των άλλων θεσμικών οργάνων, και εμπεριέχουν άμεσο κίνδυνο για τον προϋπολογισμό. Χρειάζεται επίσης μια περίοδος σταθερότητας: οι μονάδες της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για τις έρευνες έχουν αναδιοργανωθεί δύο φορές σε διάστημα επτά ετών και είναι αναγκαίο να δοθεί στα νέα συστήματα ο απαραίτητος χρόνος για να τεθούν σε ομαλή εφαρμογή.

0.22. Το Συνέδριο εξακολουθεί να συνεργάζεται στενά με την OLAF και έχει καθιερώσει επίσημες διαδικασίες οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι σχέσεις μεταξύ των δύο οργάνων είναι αποδοτικές και αποτελεσματικές. Επίσης, έχει καθιερώσει εποικοδομητικό διάλογο με την επιτροπή που εποπτεύει το έργο της OLAF.

Δηλώσεις αξιοπιστίας

0.23. Όσον αφορά τη δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με το γενικό προϋπολογισμό (βλέπε κεφάλαιο 9), εκτός από τις επιδράσεις ορισμένων θεμάτων που περιέχονται στη δήλωση, το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι αναθεωρημένοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, όπως δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα⁽¹⁴⁾, αντικατοπτρίζουν αξιόπιστα τα έσοδα και τις δαπάνες των Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος, καθώς και τη δημοσιονομική κατάσταση στο τέλος του έτους.

0.24. Όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων, ο έλεγχος των κυριότερων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται

⁽¹³⁾ Βλέπε σημεία 7.43 — 7.45.

⁽¹⁴⁾ Τόμος IV των εγγράφων που υπέβαλε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Συνέδριο κατά την επίσημη προθεσμία της 1ης Μαΐου 2001 (γπό δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα· υπάρχει στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα: http://europa.eu.int/eur-lex/fr/com/cpi_index_el.html).

⁽¹²⁾ Το Συνέδριο διατύπωνε παρόμοια πρόταση και στη γνώμη που υπέβαλε στη Διακυβερνητική Διάσκεψη που προηγήθηκε της τροποποίησης των κοινοτικών συνθηκών στη Νίκαια, η οποία επίσης δεν υιοθετήθηκε.

στη γεωργία και στα διαρθρωτικά μέτρα έδειξε ατέλειες στην ορθή λειτουργία των ελεγκτικών διαδικασιών που διασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων.

Ο έλεγχος των επιχειρησιακών δαπανών έδειξε απαράδεκτη συχνότητα σφαλμάτων που επηρεάζουν το ποσό των πληρωμών ή την πραγματικότητα ή την επιλεξιμότητα των υποκειμένων πράξεων.

Βάσει όλων των αποτελεσμάτων του ελέγχου, το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι υποκείμενες πράξεις των οικονομικών καταστάσεων, λαμβανόμενες ως σύνολο, είναι νόμιμες και κανονικές όσον αφορά τα έσοδα, τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις διοικητικές δαπάνες, αλλά αρνείται να παράσχει αυτή τη διαβεβαίωση όσον αφορά τις υπόλοιπες πληρωμές.

0.25. Όσον αφορά τη δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (βλέπε κεφάλαιο II της έκθεσης σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης), το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι, εκτός από ορισμένα θέματα που αναφέρονται στη δήλωση, οι οικονομικές καταστάσεις και οι λογαριασμοί διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2000 αντικατοπτρίζουν αξιόπιστα τα έσοδα και τις δαπάνες του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος, καθώς και τη δημοσιονομική κατάσταση στο τέλος του έτους.

0.26. Όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων, λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων που αναφέρονται στη δήλωση, το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι οικονομικές καταστάσεις του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, λαμβανόμενες ως σύνολο, είναι νόμιμες και κανονικές.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ίδιοι πόροι

1.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Εισαγωγή	1.1-1.2
Διαχείριση του προϋπολογισμού	1.3-1.10
Εκτέλεση του προϋπολογισμού	1.3-1.7
Δημοσιονομική παρουσίαση των ιδίων πόρων	1.8-1.10
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	1.11-1.94
Εισαγωγή	1.11
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	1.12-1.68
Έλεγχος των πράξεων	1.13-1.20
Μέτρα αντιντάμπινγκ της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1.21-1.52
Εισαγωγή	1.21-1.26
Πορίσματα του ελέγχου	1.27-1.49
Συμπεράσματα και συστάσεις	1.50-1.52
Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας	1.53-1.68
Εισαγωγή	1.53-1.54
Κανονιστική ρύθμιση	1.55-1.57
Αποτελέσματα που παρουσίασε η Επιτροπή	1.58-1.60
Εμβέλεια των πληροφοριών που παρουσιάστηκαν	1.61-1.63
Έλεγχοι που διενέργησε η Επιτροπή στο πλαίσιο της προστασίας των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων	1.64-1.65
Συμπεράσματα και συστάσεις	1.66-1.68
Ίδιοι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΠ	1.69-1.92
Ανάλυση του συστήματος	1.70-1.74
Πορίσματα του ελέγχου	1.72-1.73
Συμπεράσματα και συστάσεις	1.74
Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας	1.75-1.92
Σπουδαιότητα του ΦΠΑ	1.75-1.76
Εκτιμήσεις των μειώσεων αξίας ΦΠΑ	1.77
Κανονιστικό πλαίσιο	1.78-1.79
Περιορισμένη παρακολούθηση των εθνικών συστημάτων ελέγχου	1.80-1.83
Ελλείψεις στη διοικητική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών	1.84-1.87
Ανεπάρκειες του νομικού μηχανισμού	1.88-1.90
Συμπεράσματα και συστάσεις	1.91-1.92
Γενικό συμπέρασμα	1.93-1.94

Παρακολούθηση των προγενέστερων παρατηρήσεων	1.95-1.121
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	1.95-1.106
Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998	1.96
Ασφάλειες και εγγυήσεις που προβλέπονται στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα για την προστασία της εισπραξής των παραδοσιακών ιδίων πόρων (ειδική έκθεση αριθ. 8/99)	1.97-1.106
Αναβολή πληρωμής δασμών, προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων και ελλείψεις διασαφήσεις	1.97-1.98
Διαμετακόμιση	1.99-1.100
TIR (διεθνείς οδικές μεταφορές)	1.101-1.102
Προσφυγές	1.103
Απόδοση στην Επιτροπή των βεβαιωθείσων απαιτήσεων που καλύπτονται από εγγύηση	1.104
Συμπεράσματα και συστάσεις	1.105-1.106
Διαχείριση από την Επιτροπή της ποιότητας των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ	1.107-1.121
Αναγκαιότητα ελέγχου των στατιστικών σχετικά με το ΑΕΠ που να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια	1.107-1.109
Σταθερό πλαίσιο διαχείρισης των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ	1.110-1.112
Ευελιξία του διαχειριστικού πλαισίου	1.113
Ελλιπής εφαρμογή του διαχειριστικού πλαισίου	1.114-1.115
Ελλιπής πληροφόρηση των χρηστών σε ορισμένες περιπτώσεις	1.116-1.119
Συμπεράσματα και συστάσεις	1.120-1.121

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Για τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, η εξέταση του Συνεδρίου στο πλαίσιο της κατάρτισης της δήλωσης αξιοπιστίας (DAS) επικεντρώθηκε στη βεβαίωση και εισπραξη των δασμών, στην εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρύθμισης σχετικά με τα μέτρα αντιντάμπινγκ, καθώς και στις διαθέσιμες πληροφορίες όσον αφορά την προστασία των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων. Επιπλέον, το Συνέδριο παρουσίασε παρατηρήσεις σχετικά τη δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων στην ειδική έκθεσή του αριθ. 23/2000 ⁽¹⁾.

1.2. Όσον αφορά τον ίδιο πόρο ΦΠΑ, ο έλεγχος επικεντρώθηκε στο σύστημα προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Σχετικά με τον πόρο ΑΕΠ, ο έλεγχος κάλυψε τις διαδικασίες που θέσπισε η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσει την ποιότητα των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

1.3. Ο **πίνακας 1.1** συνοψίζει τα κοινοτικά έσοδα για το οικονομικό έτος 2000 και η **γραφική παράσταση 1.1** παρουσιάζει την κατανομή των διαφόρων ειδών εσόδων. Η **γραφική παράσταση 1.2** επεξηγεί την εξέλιξη των πραγματικών εσόδων για την περίοδο 1989 έως 2000.

1.4. Ο **πίνακας 1.1** εμφανίζει μεταξύ των εσόδων που παρουσιάζονται στον αρχικό προϋπολογισμό και των πραγματικών εσόδων τις εξής σημαντικές μεταβολές:

α) οι εισπραχθέντες ακαθάριστοι δασμοί ⁽²⁾ ανήλθαν σε 14 568,3 εκατομμύρια ευρώ, ενώ μόνον 12 300 εκατομμύρια ευρώ είχαν προβλεφθεί. Ο πόρος ΦΠΑ για το τρέχον οικονομικό έτος έφθασε σε ύψος 34 187,6 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ μόνον 32 554,6 εκατομμύρια ευρώ παρουσιάζονταν στον αρχικό προϋπολογισμό. Αμφότερες οι υποεκτιμήσεις προέκυψαν κυρίως λόγω της χρησιμοποίησης υπερβολικά χαμηλής πρόβλεψης σχετικά με την οικονομική ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1999 και το 2000 για την κατάρτιση του αρχικού προϋπολογισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ C 84 της 14.3.2001.

⁽²⁾ Οι πόροι που προσδιορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 293 της 12.11.1994, σ. 9).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) οι εξελίξεις που αναφέρθηκαν στο στοιχείο α) σε συνδυασμό με το πλεόνασμα από το οικονομικό έτος 1999, ύψους 3 209,1 εκατομμυρίων ευρώ, οδήγησαν σε σημαντική μείωση του πόρου ΑΕΠ, ο οποίος ανερχόταν σε 43 049,8 εκατομμύρια ευρώ στον αρχικό προϋπολογισμό και μειώθηκε σε 37 253,2 εκατομμύρια ευρώ στα πραγματικά έσοδα·

γ) το σύνολο των πραγματικών εσόδων ανήλθε σε 92 724,4 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 89 440,6 εκατομμυρίων ευρώ στον οριστικό προϋπολογισμό) και το σύνολο των δαπανών έφθασε μόλις τα 81 105,3 εκατομμύρια ευρώ. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός δεν παρουσίαζε πλέον ισορροπία. Το πλεόνασμα που προέκυψε, ύψους περίπου 11 619,1 εκατομμυρίων ευρώ (το υψηλότερο πλεόνασμα της τελευταίας δεκαετίας, θα συμπεριληφθεί αναγκαστικά στα

1.4. γ) Στο μέλλον η Επιτροπή θα προσπαθήσει να παρέχει περισσότερες διευκρινίσεις ως προς τους λόγους του δημοσιονομικού πλεονάσματος

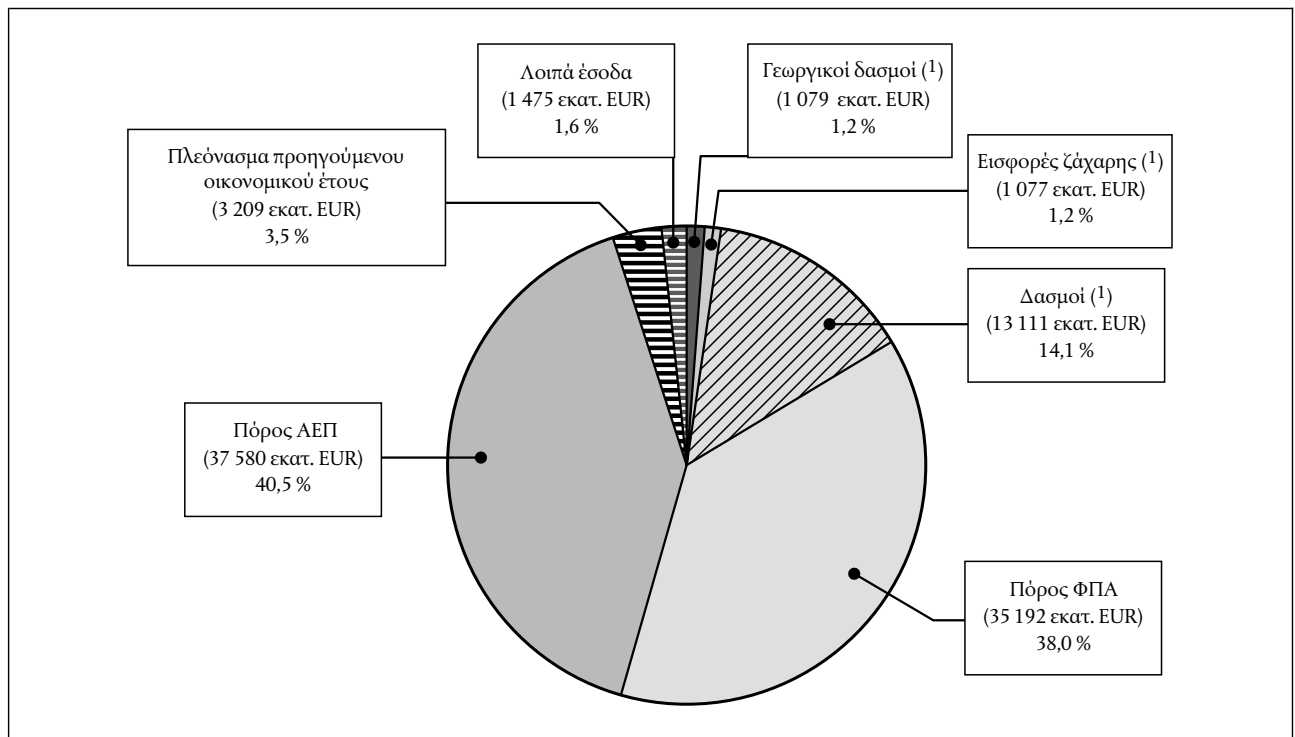
Πίνακας 1.1 — Έσοδα των οικονομικών ετών 1999 και 2000

(εκατ. EUR)

Κατηγορία εσόδων και αντίστοιχο κονδύλιο του προϋπολογισμού	Πραγματικά έσοδα κατά το 1999	Εξέλιξη του προϋπολογισμού το 2000		Πραγματικά έσοδα κατά το 2000	Μεταβολή (μεταξύ 1999 και 2000) (%)
		Αρχικός προϋπολογισμός	Οριστικός προϋπολογισμός		
	(α)	(β)	(γ)	(δ)	(ε) = [(δ)-(α)]/(α)
1. Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	13 857,6	13 108,4	13 703,7	15 267,2	10,2
— Γεωργικά τέλη (κεφάλαιο 1 0)	1 187,3	1 102,2	1 102,2	1 198,4	0,9
— Εισφορές «ζάχαρη» και «ισογλυκόζη» (κεφάλαιο 1 1)	1 203,5	1 162,7	1 162,7	1 196,8	-0,6
— Δασμοί (κεφάλαιο 1 2)	13 006,5	12 300,0	12 961,4	14 568,3	12,0
— Έσοδα εισπραξής (κεφάλαιο 1 9)	-1 539,7	-1 456,5	-1 522,6	-1 696,3	10,2
2. Πόρος ΦΠΑ	31 332,3	32 554,6	34 048,6	35 192,5	12,3
— Πόρος ΦΠΑ του τρέχοντος οικονομικού έτους (κεφάλαιο 1 3)	31 381,6	32 554,6	34 048,6	34 187,6	
— Υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών (κεφάλαιο 3 1)	-49,3	p.m.	p.m.	1 004,9	
3. Πόρος ΑΕΠ	37 512,0	43 049,8	37 805,1	37 580,5	0,2
— Πόρος ΑΕΠ του τρέχοντος οικονομικού έτους (κεφάλαιο 1 4)	37 011,7	43 049,8	37 805,1	37 253,2	
— Υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών (κεφάλαιο 3 2)	500,3	p.m.	p.m.	327,3	
4. Ελλείψεις ισορροπίας του προϋπολογισμού	-169,2	0,0	0,0	-70,9	-58,1
— Διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου (κεφάλαιο 1 5)	-167,8	0,0	0,0	-70,8	
— Οριστικός υπολογισμός της διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου (κεφάλαιο 3 5)	-1,4	0,0	p.m.	-0,1	
5. Λοιπά έσοδα	4 375,4	674,1	3 883,2	4 755,3	8,7
— Πλεόνασμα προηγούμενου οικονομικού έτους (κεφάλαιο 3 0)	3 022,2	p.m.	3 209,1	3 209,1	6,2
— Επιστροφές στα κράτη μέλη (κεφάλαιο 3 3)	0,0	p.m.	p.m.	0,0	
— Διάφορα έσοδα (τίτλοι 4 έως 9)	1 353,2	674,1	674,1	1 546,2	14,3
Γενικό σύνολο	86 908,1	89 387,0	89 440,6	92 724,4	6,7

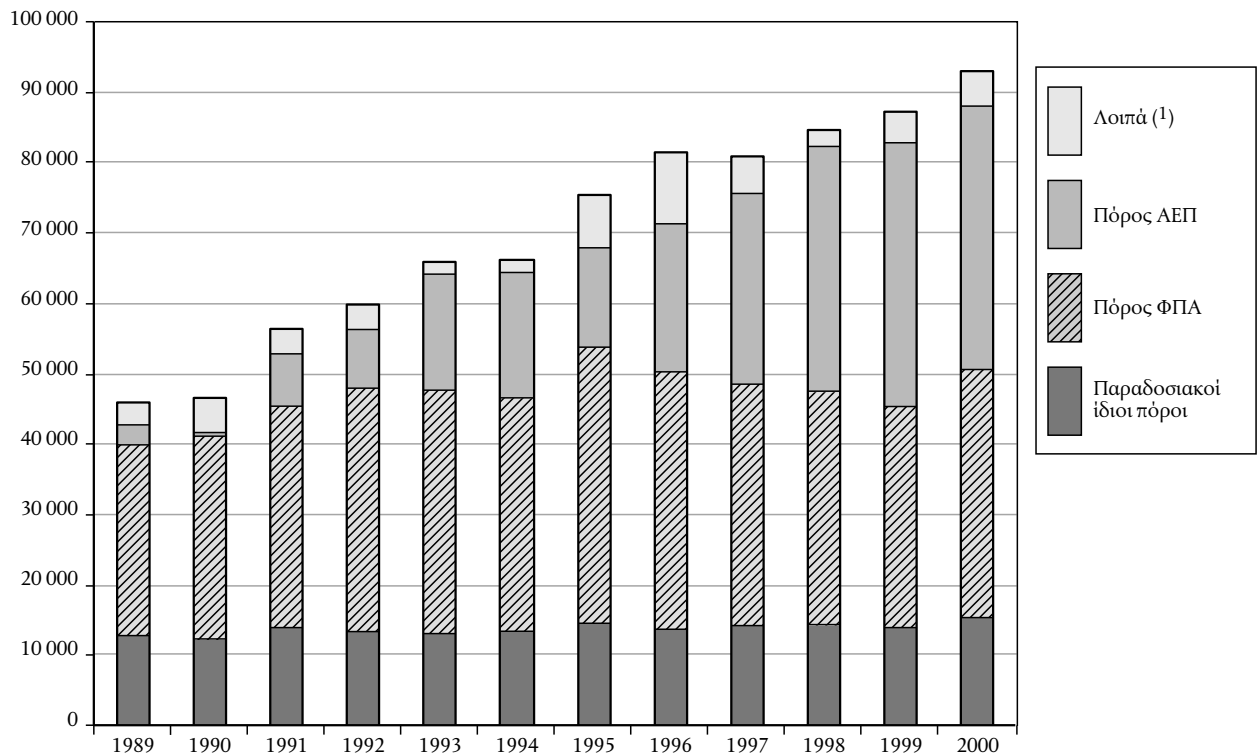
Πηγή: Προϋπολογισμός 2000 και λογαριασμοί διαχείρισης 1999 και 2000.

Γραφική παράσταση 1.1 — Ανάλυση των πραγματικών εσόδων 2000

(1) Έπειτα από αφαίρεση 10 % για έξοδα εισπραξης από τα κράτη μέλη.

Γραφική παράσταση 1.2 — Εξέλιξη των πηγών πραγματικών εσόδων μεταξύ 1989 και 2000

(1) Πλεόνασμα του προηγούμενου οικονομικού έτους και διάφορα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

διαθέσιμα έσοδα για το οικονομικό έτος 2001. Το γεγονός αυτό θα οδηγήσει σε σημαντικές μεταβολές όσον αφορά τα έσοδα σε διορθωτικό και συμπληρωματικό προϋπολογισμό το 2001, καθώς η πρώτη εκτίμηση του πλεονάσματος στον αρχικό προϋπολογισμό για το 2001 είναι 900 εκατομμύρια ευρώ. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν παρουσιάζει στον τόμο I διεξοδική ανάλυση της προέλευσης του πλεονάσματος ⁽³⁾, παρά τη σημασία του στοιχείου αυτού στο αποτέλεσμα του προϋπολογισμού.

1.5. Η αύξηση των πραγματικών εσόδων το 2000 (+ 6,7 %) ήταν σημαντική, κυρίως λόγω της ισχυρής οικονομικής ανάπτυξης. Το ΑΕΠ υπερέβη κατά πολύ σε αξία το 2000 το αριθμητικό στοιχείο για το ΑΕΠ που χρησιμοποιήθηκε στην τελευταία διαθέσιμη έκδοση των δημοσιονομικών προοπτικών 2000-2006 (Ιανουάριος 2001). Και μόνον αυτός ο παράγοντας θα μπορούσε να μεταβάλει τις πιστώσεις για πληρωμές από 1,12 % του ΑΕΠ σε 1,10 % περίπου.

1.6. Η **γραφική παράσταση 1.2** επεξηγεί την αύξηση της σημασίας του πόρου ΑΕΠ από το 1989 και εξής, έως ότου υπερέβη το 40 % των εσόδων το 2000. Θα συνεχίσει να αυξάνεται κατόπιν της νέας απόφασης σχετικά με τους ίδιους πόρους ⁽⁴⁾.

1.7. Το Συνέδριο συνιστά να εξετάσει η Επιτροπή πώς θα μπορούσε να λάβει καλύτερα υπόψη, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του προϋπολογισμού για το έτος, την υποχρησιμοποίηση των πιστώσεων για πληρωμές και τη μη αναμενόμενη εξέλιξη των εσόδων, ιδίως στο πλαίσιο ενός διορθωτικού και συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

1.7. Η Επιτροπή παρακολουθεί την πραγματοποίηση εσόδων καθ' όλη τη διάρκεια του δημοσιονομικού έτους. Την άνοιξη, γίνεται κανονικά, με διορθωτικό προϋπολογισμό, μια πρώτη προσαρμογή των προβλέψεων για τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους και τις βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΠ, μετά από διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής «Ίδιοι πόροι». Το φθινόπωρο, η Επιτροπή, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, εγγράφει, αν είναι αναγκαίο, μια πρώτη εκτίμηση του προβλεπόμενου υπολοίπου του οικονομικού έτους σε διορθωτική επιστολή στο προσχέδιο του προϋπολογισμού.

⁽³⁾ Το Συνέδριο εξέτασε τα πληροφοριακά στοιχεία που παρουσίασε η Επιτροπή στον τόμο I του λογαριασμού διαχείρισης. Ο τόμος αυτός περιέχει σχόλια σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος και, ιδιαίτερα, εξηγήσεις σχετικά με τις διαφορές μεταξύ του αρχικά εγκριθέντος προϋπολογισμού και των πραγματικών εσόδων. Στόχος της εν λόγω εξέτασης δεν ήταν να παράσχει διαβεβαίωση ως προς την αξιοπιστία των εν λόγω εξηγήσεων. Επεδίωξε μάλλον να εντοπίσει κάθε σημαντική διαφορά για την οποία δεν παρέχονται εξηγήσεις και να επισημάνει κάθε εξήγηση που θα μπορούσε να θεωρηθεί παραπλανητική.

⁽⁴⁾ Απόφαση 2000/597/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2000, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 253 της 7.10.2000, σ. 42).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δημοσιονομική παρουσίαση των ιδίων πόρων

1.8. Στο πλαίσιο της δημοσιονομικής ανάλυσης 2000, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η αναγνωσιμότητα και η διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τον προϋπολογισμό που δημοσιεύτηκαν, ιδίως προς χρήση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, δεν είναι πάντοτε ικανοποιητικές.

1.9. Όσον αφορά τη διαχείριση των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι οι προθεσμίες δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα που ορίζει ο δημοσιονομικός κανονισμός δεν τηρούνται. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται δεν καθιστούν δυνατή την ακριβή παρακολούθηση των μεταβολών που πραγματοποιήθηκαν.

1.10. Το Συνέδριο συνιστά:

- α) την αναθεώρηση της παρουσίασης του προϋπολογισμού όσον αφορά τους ίδιους πόρους, καθώς και της ονοματολογίας που χρησιμοποιείται επί του παρόντος·
- β) τον καλύτερο σχεδιασμό της προσφυγής στους διορθωτικούς και συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

1.9. Η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε να τηρούνται οι διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού όσον αφορά τις προθεσμίες δημοσίευσης των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών.

1.10.

- α) Η Επιτροπή προτίθεται να λάβει υπόψη τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα προτείνει στη δημοσιονομική αρχή τροποποιήσεις σχετικά με τη δημοσιονομική παρουσίαση των ιδίων πόρων.
- β) Η Επιτροπή προσπαθεί να περιορίσει στο ελάχιστο τον αριθμό των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών, η υποβολή των οποίων θα πρέπει να περιοριστεί μόνο σε αναπόφευκτες, εξαιρετικές ή απρόβλεπτες περιστάσεις, όπως ορίζει το άρθρο 15 του δημοσιονομικού κανονισμού. Αντίθετα, η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλει ΔΣΠ μετά το κλείσιμο των λογαριασμών προκειμένου να συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους το αποτέλεσμα του προηγούμενου οικονομικού έτους.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ*Εισαγωγή*

1.11. Η δήλωση αξιοπιστίας δεν καλύπτει τους διαφυγόντες δασμούς, καθώς αυτοί δεν παρουσιάζονται στους λογαριασμούς. Προκειμένου να ληφθεί περαιτέρω υπόψη το εν λόγω πρόβλημα, το Συνέδριο:

- α) έλαβε υπόψη την εργασία άλλων ελεγκτών, ιδίως των υπηρεσιών της Επιτροπής·
- β) εξέτασε τις διατάξεις που στοχεύουν στον εντοπισμό, την αναφορά και την παρακολούθηση των περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας, στο πλαίσιο της προστασίας των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων (βλέπε σημεία 1.53-1.68, 1.75-1.92).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

1.12. Στόχος των ελεγκτικών εργασιών του Συνεδρίου ήταν να διασφαλιστεί ότι οι δασμοί που έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς είχαν βεβαιωθεί εγκαίρως και με ακρίβεια, καθώς και ότι οι λογιστικές διαδικασίες ήταν αξιόπιστες. Επιπλέον του ελέγχου των πράξεων, το Συνέδριο διενέργησε επίσης εις βάθος έλεγχο της διαχείρισης και της είσπραξης των δασμών αντντάμπινγκ, δεδομένου ότι το κίνητρο για αποφυγή τους είναι ιδιαίτερα ισχυρό (βλέπε σημεία 1.21-1.52).

Έλεγχος των πράξεων

1.13. Το Συνέδριο διενέργησε έλεγχο αποδείξεων δασμών εισαγωγής, που έλαβε από τους λογαριασμούς της Επιτροπής, οι οποίοι περιλάμβαναν στοιχεία από έντεκα κράτη μέλη. Ο έλεγχος περιορίστηκε σε εξέταση των διαθέσιμων εγγράφων στις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών για την εκκαθάριση των τελωνειακών πράξεων.

1.14. Ο δασμός εισαγωγής βεβαιώνεται από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών και εγγράφεται στα εθνικά λογιστικά συστήματα, από τα οποία εξάγεται και αποδίδεται στην Επιτροπή· συνεπώς, είναι σημαντικό τα συστήματα αυτά να χαρακτηρίζονται από αξιοπιστία και δυνατότητα διενέργειας ελέγχου. Στη Γερμανία, υπάρχουν τρία διαφορετικά και μόνον εν μέρει συντονισμένα λογιστικά συστήματα για τις τελωνειακές διασαφήσεις, και μεγάλο τμήμα της επεξεργασίας πραγματοποιείται χειρόγραφα.

1.15. Οι βεβαιωθείσες απαιτήσεις για τις οποίες δεν έχει συσταθεί ασφάλεια, καθώς και αυτές που αποτελούν αντικείμενο αμφισβήτησης και ενδέχεται να υποστούν μεταβολές δεν χρειάζεται να αποδίδονται στην Επιτροπή, αλλά αντ' αυτού μπορούν να εγγράφονται από τα κράτη μέλη σε χωριστούς λογαριασμούς (λογιστική Β). Κάθε κράτος μέλος παρέχει τριμηνιαία κατάσταση της λογιστικής Β στην Επιτροπή. Τα υπόλοιπα περιλαμβάνονται στον ισολογισμό, στο τμήμα «Ποσά που οφείλουν τα κράτη μέλη» (VII. Β.2.γ) (βλέπε σημείο 9.6 σχετικά με τον υπολογισμό της πρόβλεψης από την Επιτροπή).

1.16. Το συνολικό υπόλοιπο που παρουσιάζεται στη λογιστική Β αυξήθηκε κατά 4,3 %, περνώντας από 2 168,7 εκατομμύρια ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 1999 σε 2 261,6 εκατομμύρια ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Η αύξηση αυτή αντιστοιχεί σε λιγότερο από το ήμισυ της μέσης ετήσιας αύξησης κατά την περίοδο 1990-1999. Δεδομένου ότι οι τριμηνιαίες καταστάσεις που αποστέλλονται στην Επιτροπή απαιτούν μόνο αναφορά των συνολικών μεταβολών, χωρίς χρονολογική ή άλλου είδους ανάλυση της λογιστικής Β, τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα απλώς να συναθροίζουν τα σύνολα που τους διαβιβάζουν τα τοπικά γραφεία, χωρίς να πραγματοποιούν οποιαδήποτε κεντρική ή τοπική ανάλυση σχετικά με το είδος και τον

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

αριθμό των περιπτώσεων που συνδέονται το υπόλοιπο. Δεν είναι γνωστό πόσες μεμονωμένες καταχωρίσεις υπάρχουν. Ορισμένες καταχωρίσεις είναι σημαντικές: 532,7 εκατομμύρια ευρώ (23 % περίπου του συνολικού υπολοίπου) αντιστοιχούν στις τελωνειακές οφειλές που προέκυψαν από τις έρευνες σχετικά με τις εισαγωγές βουτύρου Νέας Ζηλανδίας ⁽⁵⁾· οι οφειλές αυτές αποτελούν αντικείμενο αμφισβήτησης και οι υποθέσεις έχουν υποβληθεί στις δικαστικές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα σημαντικών εγγραφών αποτελούν δύο καταχωρίσεις του 1995 που πραγματοποίησε το Βέλγιο σχετικά με λαθρεμπόριο τσιγάρων το 1993 και ανέρχονται συνολικά σε 29,4 εκατομμύρια ευρώ (1,3 % του συνόλου).

1.17. Το 2000, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη ⁽⁶⁾, διαπιστώθηκαν προβλήματα σχετικά με την τήρηση της λογιστικής Β σε αρκετά κράτη μέλη. Στη Γερμανία, οι διαδικασίες λογιστικής συγκέντρωσης είναι χειρόγραφες για τη λογιστική Β και δεν περιλαμβάνουν επαρκείς ελέγχους προκειμένου να παρέχεται διαβεβαίωση αξιοπιστίας. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες τα βεβαιωθέντα ποσά δεν είχαν εγγραφεί (Ηνωμένο Βασίλειο) ή δεν είχαν προσαρμοστεί κατόπιν δικαστικών αποφάσεων (Βέλγιο). Στις Κάτω Χώρες, οι διαδικασίες αναθεωρούνται επί του παρόντος προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι εφαρμοζόμενοι κανόνες αντανάκλουν πλήρως τις νομικές απαιτήσεις. Στη Φινλανδία, η λογιστική Β έχει υπερεκτιμηθεί τουλάχιστον κατά 0,75 εκατομμύρια ευρώ, που αντιστοιχούν σε υπολογισμό δυνητικών δασμών σε κατασχεδέντα εμπορεύματα· εντούτοις, οι τελωνειακές οφειλές για τα εν λόγω εμπορεύματα έχουν αποσβεστεί με τις πράξεις της κατάσχεσης και δήμευσης. Σε ορισμένα κράτη μέλη (Βέλγιο, Δανία, Γερμανία), καταχωρίζονται συστηματικά στη λογιστική Β τελωνειακές οφειλές που καλύπτονται από ασφάλεια και προέρχονται από μη εκκαθαρισμένες πράξεις διαμετακόμισης, ανεξάρτητα του εάν έχει ασκηθεί επίσημη προσφυγή. Πρόκειται για παραβίαση του κανονισμού, ο οποίος απαιτεί να αποδίδονται τα ποσά που καλύπτονται από ασφάλεια.

1.18. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να μην μπορέσει να ανακτηθεί τμήμα του υπολοίπου της λογιστικής Β. Ο κανονισμός επιβάλλει την προσφυγή σε διαδικασία ακύρωσης αξίας όταν η ανάκτηση φαίνεται αδύνατη

1.17. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το σημερινό ξεχωριστό λογιστικό σύστημα που στηρίζεται σε τοπικό επίπεδο μπορεί να οδηγήσει σε λάθη, τα περισσότερα περιστασιακά, μερικά όμως συστηματικά, που οφείλονται στην εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000. Η Επιτροπή λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για την αποκατάσταση και εξακολουθεί να παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που αναφέρονται συγκεκριμένα, έρευνα της Επιτροπής στη Γερμανία για 282 υποθέσεις που είχαν αναφερθεί ως διαγραφές αποκάλυψε ότι σε περισσότερες από τις μισές δεν είχε γίνει σωστή λογιστική επεξεργασία. Εδόθησαν οι κατάλληλες συμβουλές ώστε να βελτιωθεί η κατάσταση. Η Επιτροπή επεσήμανε επίσης αδυναμίες στα συστήματα της Δανίας, των Κάτω Χωρών και του Ηνωμένου Βασιλείου, και διεξάγονται διαπραγματεύσεις σχετικά με τις απαιτούμενες αλλαγές στις διαδικασίες τους. Μετά από αίτημα της Επιτροπής, οι φινλανδικές αρχές τροποποίησαν, πριν από μερικούς μήνες, το σύστημά τους. Δεδομένου ότι οι διαπραγματεύσεις με το Βέλγιο έχουν αποβεί μέχρι στιγμής άκαρπες, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία επί παραβάσει.

⁽⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 4/98 σχετικά με την εισαγωγή στην Κοινότητα με μειωμένο συντελεστή εισφοράς και με τη διάθεση γαλακτοκομικών προϊόντων Νέας Ζηλανδίας και τυριού Ελβετίας (ΕΕ C 127 της 24.4.1998 και ΕΕ C 191 της 18.6.1998).

⁽⁶⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημεία 1.12-1.16· ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 1.10· δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο γενικό προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 1997, σημεία 8.13 και 8.14 (ΕΕ C 349 της 17.11.1998)· δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο γενικό προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 19.6 και 19.7 (ΕΕ C 348 της 18.11.1997).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

μακροπρόθεσμα για λόγους που δεν μπορούν να καταλογιστούν στα κράτη μέλη, αλλά δεν καθορίζει κριτήρια ούτε επιβάλλει προθεσμίες εντός των οποίων τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εκτιμήσουν την οφειλή.

1.19. Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού ⁽⁷⁾ που προβλέπει την απόσυρση από τη λογιστική Β ποσών που θεωρούνται μη ανακτήσιμα έπειτα από περίοδο πέντε ετών μετά την ημερομηνία κοινοποίησης ή την ημερομηνία της τελικής δικαστικής απόφασης. Εφόσον το Συμβούλιο δεν εγκρίνει τέτοιο κανονισμό, το υπόλοιπο της λογιστικής Β θα εξακολουθήσει να περιέχει πολυάριθμα ποσά που είναι *de facto* μη ανακτήσιμα. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η διατήρηση επ' αόριστο εγγραφών στη λογιστική Β δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό εάν δεν ενδέχεται να ανακτηθούν και, επομένως, το Συνέδριο θεωρεί ότι θα πρέπει να πραγματοποιηθούν οι εν λόγω τροποποιήσεις στον κανονισμό.

1.20. Τα ήσσονα σφάλματα που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου των πράξεων δεν επηρεάζουν σημαντικά τους δασμούς εισαγωγής που παρουσιάζονται στο λογαριασμό διαχείρισης, ούτε τη νομιμότητα και κανονικότητα της είσπραξης των ποσών που παρουσιάζονται στον εν λόγω λογαριασμό.

Μέτρα αντιντάμπινγκ της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εισαγωγή

1.21. Οι κανόνες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα μέτρα αντιντάμπινγκ ⁽⁸⁾ θεσπίστηκαν το 1968 ⁽⁹⁾. Από την εποχή εκείνη και εξής, το κανονιστικό πλαίσιο

⁽⁷⁾ Τροποποιημένη πρόταση κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων — COM(98) 209 τελικό (ΕΕ C 150 της 16.5.1998, σ. 20).

⁽⁸⁾ Πέραν των μέτρων αντιντάμπινγκ, η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει επίσης αντισταθμιστικά μέτρα έναντι των επιδοτήσεων που χορηγούν τρίτες χώρες σε εξαγωγές προς την Κοινότητα. Στην παρούσα έκθεση ο όρος «μέτρα αντιντάμπινγκ» θεωρείται ότι περιλαμβάνει και τα «αντισταθμιστικά μέτρα», των οποίων το περιεχόμενο, οι διαδικασίες εφαρμογής και τα αποτελέσματα ομοιάζουν πολύ με των «μέτρων αντιντάμπινγκ».

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 459/68 του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1968 (ΕΕ L 93 της 17.4.1968, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

τροποποιήθηκε ⁽¹⁰⁾ προκειμένου να είναι σύμφωνο με την εξέλιξη των διεθνών συμφωνιών στο πλαίσιο της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) ⁽¹¹⁾.

1.22. Σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 384/96 του Συμβουλίου, ήτοι του βασικού κανονισμού σχετικά με το αντιντάμπινγκ, ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ όταν η τιμή εισαγωγής του στην Κοινότητα είναι χαμηλότερη από την κανονική τιμή πώλησης στη χώρα εξαγωγής. Είναι δυνατό να επιβάλλεται δασμός αντιντάμπινγκ εάν προκαλείται ζημία στην κοινοτική βιομηχανία, εάν υπάρχει αιτιώδης συνάφεια με το ντάμπινγκ και εάν το μέτρο είναι προς όφελος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹²⁾.

1.23. Οι δασμοί αντιντάμπινγκ αποτελούν ιδίους πόρους των Κοινοτήτων και εισπράττονται από τις τελωνειακές αρχές κατά τον ίδιο τρόπο όπως οι κανονικοί δασμοί. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000, εισπράχθηκαν δασμοί αντιντάμπινγκ ύψους 139 εκατομμυρίων ευρώ περίπου στο σύνολο της Κοινότητας. Στο τέλος του έτους, 70 προϊόντα με καταγωγή από 38 χώρες είχαν υπαχθεί σε οριστικά μέτρα αντιντάμπινγκ.

1.24. Η διαδικασία που οδηγεί στη θέσπιση μέτρου αντιντάμπινγκ ξεκινά με γραπτή καταγγελία εκ μέρους φυσικού ή νομικού προσώπου που ενεργεί επ'ονόματι της κοινοτικής βιομηχανίας που ζημιώνεται. Η καταγγελία πρέπει να περιλαμβάνει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το

⁽¹⁰⁾ Όσον αφορά τα μέτρα αντιντάμπινγκ, εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995 (ΕΕ L 56 της 6.3.1996, σ. 1) και όσον αφορά τα αντισταθμιστικά μέτρα έναντι των επιδοτήσεων εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2026/97, της 6ης Οκτωβρίου 1997 (ΕΕ L 288 της 21.10.1997, σ. 1). Για τα προϊόντα που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) θεσπίζονται ειδικοί κανόνες στις αποφάσεις αριθ. 2277/96/ΕΚΑΧ, της 28ης Νοεμβρίου 1996 (ΕΕ L 308 της 29.11.1996, σ. 11) και αριθ. 1889/98/ΕΚΑΧ, της 3ης Σεπτεμβρίου 1998 (ΕΕ L 245 της 4.9.1998, σ. 3) της Επιτροπής. Οι γενικές γραμμές και των δύο αποφάσεων ακολουθούν τους βασικούς κανονισμούς του Συμβουλίου.

⁽¹¹⁾ Σχετικά με τα μέτρα αντιντάμπινγκ: «Agreement on implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994» (Συμφωνία σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου VI της γενικής συμφωνίας δασμών και εμπορίου 1994)· σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα έναντι των επιδοτήσεων: «Agreement on subsidies and countervailing measures» (Συμφωνία σχετικά με τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα). Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), που ιδρύθηκε το 1995, αποτελεί το διεθνές διοικητικό πλαίσιο για την εφαρμογή των συμφωνιών της GATT.

⁽¹²⁾ Οι δασμοί αντιντάμπινγκ θεσπίστηκαν προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των τιμών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και των κανονικών τιμών εξαγωγής, σε τέτοιο επίπεδο ώστε να εξαλείφεται η ζημία στην εγχώρια βιομηχανία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ντάμπινγκ, τη ζημία και την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ των δύο. Βάσει της καταγγελίας, η Επιτροπή αποφασίζει εντός 45 ημερών σχετικά με την έναρξη έρευνας, η οποία πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 15 μηνών. Έπειτα από 60 μέρες, και όχι αργότερα από εννέα μήνες έπειτα από την έναρξη της έρευνας, η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει προσωρινούς δασμούς αντιντάμπινγκ που είναι εφαρμοστέοι για χρονικό διάστημα εννέα μηνών κατ' ανώτατο όριο και καλύπτονται πάντοτε από εγγύηση. Σε περίπτωση που κατά το πέρας της εν λόγω έρευνας η Επιτροπή θεωρήσει ότι υπάρχει ντάμπινγκ και επακόλουθη ζημία και ότι το συμφέρον της Κοινότητας απαιτεί παρέμβαση προτείνει την επιβολή οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ μέσω κανονισμού του Συμβουλίου. Οι δασμοί αντιντάμπινγκ μπορούν να επιβληθούν αναδρομικά (βλέπε σημείο 1.41), με την προϋπόθεση ότι τα τελωνεία έχουν πληροφορηθεί εγκαίρως τη δυνατότητα αυτή ⁽¹³⁾.

1.25. Μια έρευνα μπορεί να ολοκληρωθεί χωρίς την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ εάν οι εξαγωγείς αναλάβουν την υποχρέωση να αποφύγουν τις τιμές ντάμπινγκ. Η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί τις αναλήψεις υποχρεώσεων των εξαγωγέων εάν πείθεται ότι με τον τρόπο αυτό πρόκειται να εξαλειφθεί το ντάμπινγκ. Για λόγους που συνδέονται με την προστασία των εμπορικών συμφερόντων, το λεπτομερές περιεχόμενο των αναλήψεων υποχρεώσεων (ελάχιστες τιμές και/ή ανώτατες ποσότητες προς εξαγωγή στην Κοινότητα) είναι γνωστό μόνο στην Επιτροπή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Έσεν της 9ης και 10ης Δεκεμβρίου 1994 ζήτησε από την Επιτροπή, όσον αφορά τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, να δέχεται τις αναλήψεις υποχρεώσεων, στο μέτρο του δυνατού, παρά να επιβάλλει δασμούς αντιντάμπινγκ ⁽¹⁴⁾.

1.26. Ο έλεγχος του Συνεδρίου σχετικά με τη διαχείριση των μέτρων αντιντάμπινγκ διενεργήθηκε στην Επιτροπή και σε οκτώ κράτη μέλη ⁽¹⁵⁾. Επίσης, συμπεριέλαβε συνομιλίες με εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων βιομηχανιών σχετικά με την εφαρμοσιμότητα και την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντιντάμπινγκ.

1.25. Οι βασικές παράμετροι των μέτρων είναι εμπιστευτικές, όχι μόνο για την προστασία των εμπορικών συμφερόντων των εξαγωγέων αλλά και για να μην οδηγήσουν τα προτεινόμενα μέτρα και η επιβολή τους σε αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά.

⁽¹³⁾ Η καταχώριση των εισαγωγών πρέπει να ζητηθεί από ειδικό κανονισμό της Επιτροπής.

⁽¹⁴⁾ Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Έσεν ορίζουν ότι η Επιτροπή «θα εκφράσει, κατά περίπτωση και εφόσον είναι αναγκαίο, σαφή προτίμηση στις αναλήψεις υποχρεώσεων ως προς την τιμή παρά σε δασμούς, προκειμένου να κλείσουν υποθέσεις αντιντάμπινγκ όπου έχει διαπιστωθεί ζημία».

⁽¹⁵⁾ Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πορίσματα του ελέγχου

Διαχείριση και έλεγχος των μέτρων αντιντάμπινγκ

Βάση δεδομένων αντιντάμπινγκ

1.27. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του βασικού κανονισμού, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή σε μηνιαία βάση τα στοιχεία για το εισαγωγικό εμπόριο των προϊόντων σε σχέση με τα οποία διεξάγεται έρευνα ή έχουν επιβληθεί μέτρα καθώς και για το ύψος των δασμών που εισπράττονται. Βάσει των εκδόσεων των κρατών μελών, η Επιτροπή συγκρότησε το 1997 βάση δεδομένων, γνωστή ως «βάση δεδομένων 14/6». Η βάση αυτή, εάν ήταν αξιόπιστη, θα μπορούσε να χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των μέτρων αντιντάμπινγκ και την εκτίμηση των αποτελεσμάτων τους, καθώς και για το διασταυρωμένο έλεγχο των ποσών που δηλώνουν τα κράτη μέλη στις μηνιαίες καταστάσεις των λογαριασμών των ιδίων πόρων ⁽¹⁶⁾.

1.28. Το Συνέδριο προέβη σε σύγκριση των ποσών που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τη βάση δεδομένων 14/6 με τα ποσά που παρουσιάζονται στις μηνιαίες καταστάσεις των λογαριασμών των ιδίων πόρων. Διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφορές για το σύνολο των κρατών μελών. Οι διαφορές αυτές προκύπτουν από αντικειμενικούς παράγοντες, όπως διαφορετικές μέθοδοι συγκέντρωσης δεδομένων ⁽¹⁷⁾ και διαφορετικές περιόδοι αναφοράς ⁽¹⁸⁾, αλλά προέρχονται κυρίως από παρανοήσεις ή σφάλματα.

1.29. Η μεγαλύτερη διαφορά αφορά τη Γερμανία, όπου το 1999 εισπράχθηκαν και καταχωρίστηκαν λογιστικά δασμοί αντιντάμπινγκ ύψους 24 εκατομμυρίων ευρώ, αλλά η βάση δεδομένων 14/6 ανέφερε 188,8 εκατομμύρια ευρώ.

1.28. Με βάση σύγκριση των δύο πηγών δεδομένων που αναφέρονται στο σημείο αυτό, η Επιτροπή επιβεβαιώνει τις διαπιστώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι διαφορές που διαπιστώθηκαν εξετάστηκαν κατά τις επισκέψεις ελέγχου του περασμένου έτους. Όπου οι διαφορές οφείλονταν σε παρανοήσεις, οι συνεννοήσεις έγιναν με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεδομένου ότι το ένα σύστημα χρειάζεται να περιλαμβάνει τοπικά στοιχεία για τους προσωρινούς και για τους οριστικούς δασμούς και το άλλο μόνο πληροφορίες για τους ανακτηθέντες οριστικούς δασμούς που αναφέρονται σύμφωνα με τα λογιστικά χρονοδιαγράμματα, οι διαφορές, αν και φαίνονται σημαντικές, θα αποδεικνύονται πάντα ασαφείς.

1.29. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει τις διαπιστώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και προσθέτει ότι επειδή η σύνταξη του γερμανικού εντύπου έκδοσης συνέβαλε στην παρανόηση, ζητήθηκε από τις αρχές να την αλλάξουν.

⁽¹⁶⁾ Οι μηνιαίες καταστάσεις διαβιβάζονται σύμφωνα με την απόφαση 97/245/EK, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 20ής Μαρτίου 1997, για τη θέσπιση των όρων κοινοποίησης από τα κράτη μέλη ορισμένων πληροφοριών που απευθύνονται στην Επιτροπή στο πλαίσιο του συστήματος των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (EE L 97 της 12.4.1997, σ. 12).

⁽¹⁷⁾ Τα δεδομένα της βάσης 14/6 πρέπει να είναι διαθέσιμα με ταχύτητα, και η βάση δεν περιλαμβάνει διορθώσεις που πραγματοποιούνται σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Επιπλέον, η βάση δεδομένων 14/6 πρέπει να περιλαμβάνει τους προσωρινούς (εγγυήσεις) και οριστικούς δασμούς αντιντάμπινγκ, ενώ για τους ίδιους πόρους καταγράφονται μόνον οι εισπραχθέντες δασμοί αντιντάμπινγκ.

⁽¹⁸⁾ Παραδείγματος χάρη, για τον μήνα «ν», η βάση δεδομένων 14/6 αντικατοπτρίζει τις πράξεις για τον εν λόγω μήνα, αλλά αυτές εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Επιτροπής μόλις τον μήνα «ν + 2».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το γεγονός αυτό οφειλόταν εν μέρει στο ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι τελωνειακοί υπάλληλοι ανέφεραν στις εκθέσεις 14/6 το βάρος σε κιλά των εισαγόμενων εμπορευμάτων αντί για το ποσό των εισπραχθέντων δασμών. Τα σφάλματα αυτά διέφυγαν της προσοχής, διότι στη Γερμανία δεν πραγματοποιήθηκε συμφωνία μεταξύ των τελωνειακών καταγραφών σχετικά με τους εισπραχθέντες δασμούς αντιντάμπινγκ και του χειρόγραφου συστήματος καταγραφής που χρησιμοποιήθηκε για τη βάση δεδομένων 14/6.

1.30. Λόγω των αναξιόπιστων δεδομένων και της έλλειψης συμφωνίας, τόσο σε επίπεδο κρατών μελών όσο και σε επίπεδο Επιτροπής, κατέστη δυνατή μόνον η περιορισμένη χρήση της βάσης δεδομένων 14/6 έως την ημερομηνία του ελέγχου του Συνεδρίου.

Ανεπαρκείς ειδικοί έλεγχοι σχετικά με τις εισαγωγές που υπόκεινται σε δασμούς αντιντάμπινγκ

1.31. Δεδομένου ότι οι δασμοί αντιντάμπινγκ είναι πολύ υψηλότεροι από τους κανονικούς δασμούς⁽¹⁹⁾, υπάρχει αρκετά μεγάλος κίνδυνος να προσπαθήσουν οι εισαγωγείς να τους αποφύγουν, μέσω ανακριβών διασαφήσεων σχετικά με τη χώρα καταγωγής ή τα χαρακτηριστικά των εμπορευμάτων, την εφαρμοστέα δασμολογική κλάση, τον παραγωγό ή εξαγωγέα, την τιμή εισαγωγής εάν έχει καθοριστεί ελάχιστη τιμή. Τα τελωνεία θα πρέπει να αναλύσουν τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με διασαφήσεις εισαγωγής που αφορούν εμπορεύματα τα οποία υπόκεινται σε δασμούς αντιντάμπινγκ, και θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο της χρησιμοποίησης ειδικών μέσων και μεθόδων ελέγχου.

1.32. Λόγω του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού εισαγωγών και της οικονομικής αναγκαιότητας εξασφάλισης ομαλού διεθνούς εμπορίου, η πλειονότητα των τελωνειακών διασαφήσεων γίνονται δεκτές χωρίς έλεγχο ή βάσει απλής εξέτασης εκ πρώτης όψεως των εγγράφων που υποβάλλει ο εισαγωγέας. Η ειδική επεξεργασία των τελωνειακών

1.30. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι η αξιοπιστία της βάσης δεδομένων 14/6 κατά τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ήταν ακόμα περιορισμένη. Εντούτοις, χρησιμοποιήθηκαν τα διαθέσιμα στοιχεία, για διάφορες εφαρμογές, μεταξύ άλλων και την παρακολούθηση των μέτρων. Επιπλέον, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν εκπονήσει νέες κατευθυντήριες οδηγίες που άρχισαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 2001. Οι σημαντικές προσπάθειες που έχουν καταβληθεί κατά την τελευταία διετία για να βελτιωθεί η ποιότητα των δεδομένων έχουν αρχίσει τώρα να αποδίδουν.

Είναι σημαντικό να μην λησμονείται το μέγεθος του έργου που έγκειται στον έλεγχο και την καταγραφή στη βάση δεδομένων των στοιχείων από 15 κράτη μέλη που υποβάλλονται κάθε μήνα για δεκάδες χιλιάδες πράξεις.

1.31-1.34. Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνου, το αντιντάμπινγκ πρέπει να χαρακτηριστεί ως ειδικός τομέας που χρήζει προσοχής. Το 1997, η Επιτροπή εκπόνησε και δημοσίευσε, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη τον «Οδηγό για την ανάλυση κινδύνων και τον τελωνειακό έλεγχο». Στο κεφάλαιο 3 τμήμα 3 του οδηγού αυτού ορίζονται συγκεκριμένοι δείκτες κινδύνου για τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε δασμούς αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικούς δασμούς. Οι δείκτες αυτοί υποτίθεται ότι καλύπτουν τους κινδύνους που αναφέρει ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

⁽¹⁹⁾ Παραδείγματος χάρη, ο δασμός αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων εξαρτημάτων σωληνώσεων από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ή την Ταϊβάν [κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 584/96 και (ΕΚ) αριθ. 763/2000 του Συμβουλίου] έχει ύψος 58,6 %, ενώ ο τελωνειακός δασμός έχει ύψος 3,7 %.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

διασαφήσεων σχετικά με τους δασμούς αντνιτάμπινγκ μπορεί να εξασφαλιστεί μόνον εάν καταστεί δυνατή η επιλογή ουσιαστικού αριθμού πράξεων για κατάλληλους ειδικούς ελέγχους (φυσική εξέταση των εμπορευμάτων, εργαστηριακές αναλύσεις, επαλήθευση της αυθεντικότητας των εγγράφων κ.λπ.). Όταν υπάρχει ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής του συνόλου των τελωνειακών διασαφήσεων, η επιλογή μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη χρησιμοποίηση αυτόματων επισημάνσεων («φίλτρων») που προκύπτουν από ανάλυση κινδύνου. Στην περίπτωση αυτή, ο τελωνειακός υπάλληλος που επεξεργάζεται διασαφήση η οποία έχει επισημανθεί κατ' αυτόν τον τρόπο, πληροφορείται το γεγονός ότι η διασαφήση παρουσιάζει ιδιαίτερους κινδύνους και είναι αναγκαίος ειδικός έλεγχος.

1.33. Ο έλεγχος του Συνεδρίου κατέδειξε ότι στη Γερμανία οι τελωνειακές αρχές δεν διαθέτουν πλήρες ηλεκτρονικό σύστημα για την επεξεργασία και την καταγραφή του συνόλου των διασαφήσεων εισαγωγής. Η αδυναμία αυτή δεν αντισταθμίζεται με άλλα μέσα: εξακολουθεί να μην υπάρχει επιχειρησιακή κεντρική μονάδα για την ανάλυση κινδύνου και τα τελωνεία δεν ενημερώνονται κατάλληλα σχετικά με τα χαρακτηριστικά των εισαγωγών που υπόκεινται σε δασμούς αντνιτάμπινγκ.

1.34. Η ποιότητα των τελωνειακών ελέγχων εξαρτάται προφανώς από την αποτελεσματική και ικανοποιητική χρήση των διαθέσιμων μέσων. Στο Βέλγιο, τη Γαλλία και την Ισπανία, παρατηρήθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα χρησιμοποιούμενα φίλτρα δεν κάλυπταν ικανοποιητικά τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με την εισαγωγή εμπορευμάτων τα οποία υπόκεινται σε μέτρα αντνιτάμπινγκ. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο αριθμός των σφαλμάτων και παραλείψεων που διαπιστώθηκε κατά τον έλεγχο του Συνεδρίου κατέδειξε ανεπαρκή χρήση των διαθέσιμων μέσων.

Καθορισμός της τιμής εισαγωγής

1.35. Η καθαρή τιμή «ελεύθερο στα σύνορα της Κοινότητας» αποτελεί τη βάση του υπολογισμού των κατ' αξίαν δασμών και του ελέγχου των ελάχιστων τιμών εισαγωγής. Το άρθρο 147 του κανονισμού για την εφαρμογή του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ⁽²⁰⁾ ορίζει ότι, σε περίπτωση διαδοχικών πωλήσεων οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί πριν από την τελωνειακή εκτίμηση (συμπεριλαμβανομένων πωλήσεων εντός του τελωνειακού εδάφους της ΕΕ), η τιμή εισαγωγής που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι κανονικά η τιμή που καθορίστηκε για την

1.33. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι όλες οι εθνικές υπηρεσίες θα πρέπει να βελτιώνουν συνεχώς την επιχειρησιακή υποδομή τους, κατά προτίμηση εντείνοντας τη χρήση των τεχνολογιών πληροφόρησης, ιδίως στον χώρο της ανάλυσης κινδύνου.

1.34. Οι ανωμαλίες που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζονται από την Επιτροπή, η οποία θα προβεί στις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ευρίσκονται υπό εξέλιξη διάφορες ενέργειες στο πλαίσιο του προγράμματος Τελωνείο 2002, για να προβληθεί μια κοινοτική προσέγγιση στη διαχείριση κινδύνου. Οι ενέργειες αυτές αποτελούν μέρος του προγράμματος εφαρμογής της ανάλυσης κινδύνου και βασίζονται σε προηγούμενες εργασίες, περιλαμβάνουν δε ανάπτυξη των δεικτών κινδύνου για τις τελωνειακές διαδικασίες εισόδου, εισαγωγής, εξαγωγής και διαμετακόμισης.

1.35-36. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι εφόσον εκκρεμεί οριστική άποψη επί του θέματος, εδόθησαν, σε διάφορες περιστάσεις, προσωρινές κατευθύνσεις στα κράτη μέλη από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 253 της 11.10.1993, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

τελευταία πώληση πριν από τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, η οποία υποτίθεται ότι είναι η ανώτατη τιμή πώλησης. Με την εφαρμογή του κανόνα των διαδοχικών πωλήσεων θα ήταν δυνατή η αύξηση της τιμής εισαγωγής έως το επίπεδο της ελάχιστης τιμής, αποφεύγοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους δασμούς αντιντάμπινγκ.

1.36. Η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο ζήτησαν καθοδήγηση από την Επιτροπή για την εφαρμογή του κανόνα των διαδοχικών πωλήσεων σε θέματα αντιντάμπινγκ, αλλά την εποχή του ελέγχου η Επιτροπή δεν είχε ακόμη εκφράσει οριστική γνώμη επί του θέματος.

Διαφοροποιημένοι δασμοί αντιντάμπινγκ

1.37. Το ύψος του δασμού αντιντάμπινγκ μπορεί να διαφοροποιηθεί ανάλογα με τον ενδιαφερόμενο εξαγωγέα ή παραγωγό. Αναφέρονται ιδιαίτερα προβλήματα εάν οι εξαγωγείς και παραγωγοί που τυγχάνουν ευνοϊκότερου δασμού δεν καθορίζονται σαφώς στη διατύπωση των κανονισμών. Παράδειγμα τέτοιων προβλημάτων αποτελεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1567/97 του Συμβουλίου, της 1ης Αυγούστου 1997⁽²¹⁾ για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές σακιδίων χεριού από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Ο κανονισμός αυτός θεσπίζει διαφοροποιημένους δασμούς αντιντάμπινγκ για τα σακίδια χεριού που παράγονται σε κινεζικές μονάδες παραγωγής από ορισμένες εταιρείες που δεν έχουν καταγραφεί σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

1.38. Αβεβαιότητες σχετικά με τους πραγματικούς ιδιοκτήτες των κινεζικών μονάδων παραγωγής, την ορθή ορθογραφία των ονομάτων των κινεζικών εταιρειών και την ταύτιση των εταιρειών που παρουσιάζονταν στα εξαγωγικά έγγραφα με εταιρείες με ελαφρώς διαφορετικά ονόματα οι οποίες αναφέρονταν στον κανονισμό αποτέλεσαν σοβαρά εμπόδια για αποτελεσματικούς τελωνειακούς ελέγχους.

1.37-38. Η Επιτροπή επιθυμεί να διευκρινίσει τους ειδικούς όρους υπό τους οποίους πρέπει να εφαρμόζεται η πολιτική αντιντάμπινγκ. Η επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ, μεταξύ άλλων και αυτών που αφορούν μεμονωμένους εξαγωγείς, πρέπει να γίνεται βάσει του σχετικού κανονισμού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό αποτελεί απλή διαδικασία και οι εταιρείες που υπόκεινται σε ξεχωριστούς δασμούς μπορούν να επισημανθούν εύκολα από τα έγγραφα εισαγωγής. Όσον αφορά την ειδική περίπτωση που αναφέρεται για υπόθεση του 1997, οι δυσχέρειες προέκυψαν από την ιδιόμορφη εταιρική δομή των παραγωγών που προέβησαν στην εξαγωγή (κυρίως το γεγονός ότι διάφοροι παραγωγοί κατεγγραμμένοι στο Χονγκ Κονγκ παρήγαγαν προϊόντα τους στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας μέσω κατασκευαστικών παραρτημάτων που κατά τη νομοθεσία της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας δεν είχαν νομική υπόσταση), η οποία αντικατοπτριζόταν στους κανονισμούς επιβολής των μέτρων, ενώ δεν πρέπει να παραβλέπονται τα γλωσσικά προβλήματα (όπως η απόδοση των κινεζικών ονομάτων).

Πάντως, καταβάλλονται συνεχώς προσπάθειες για να βελτιωθεί η σαφήνεια των κανονισμών αντιντάμπινγκ. Όπου είναι αναγκαίο, δίδονται στον κανονισμό οι διευθύνσεις συγκεκριμένων εταιριών για να καταστεί ευκολότερη η επισήμανσή τους.

⁽²¹⁾ ΕΕ L 208 της 2.8.1997, σ. 31. Ο κατάλογος των εταιρειών για τις οποίες ισχύουν διαφοροποιημένοι δασμοί αντιντάμπινγκ επεκτάθηκε και τροποποιήθηκε αρκετές φορές:
α) κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2380/98 του Συμβουλίου (ΕΕ L 296 της 5.11.1998, σ. 1)
β) κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 175/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 22 της 27.1.2000, σ. 25)
γ) κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 133/2001 του Συμβουλίου (ΕΕ L 23 της 25.1.2001, σ. 9).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.39. Σε μια περίπτωση όπου το όνομα του εξαγωγέα δεν συνέπιπτε με το όνομα που αναφερόταν στον κανονισμό, τα γερμανικά τελωνεία ζήτησαν κατ' αρχάς την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ. Αργότερα, οι δασμοί επεστράφησαν βάσει υποβολής από τον εισαγωγέα φωτοτυπίας εμπιστευτικής επιστολής που απέστειλε η Επιτροπή σε βέλγο δικηγόρο, ο οποίος προφανώς είχε ζητήσει διευκρινίσεις σχετικά με την ταυτότητα μιας από τις εταιρείες που τύγχαναν μειωμένων δασμών. Η επιστολή αυτή εξηγούσε τους δεσμούς μεταξύ του δικαιούχου του μειωμένου δασμού που αναφερόταν ρητά στον κανονισμό, της μονάδας κατασκευής και μιας θυγατρικής εταιρείας που προωθούσε στην αγορά τα σακίδια χεριού.

1.40. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ορθή, ομοιόμορφη και αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων αντιντάμπινγκ, οι αποφάσεις που λαμβάνουν τα τελωνεία θα πρέπει να βασίζονται στη διατύπωση των κανονισμών του Συμβουλίου. Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι ορισμένες διατάξεις ενδέχεται να τύχουν ευρύτερης ερμηνείας από αυτήν που προκύπτει από την ακριβή τους διατύπωση θα πρέπει να ενημερώνει επίσημα όλες τις εθνικές τελωνειακές αρχές, προκειμένου να εξασφαλιστεί ίση μεταχείριση όλων των εισαγωγέων. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει για τη σαφή διατύπωση των κανονισμών αντιντάμπινγκ, έτσι ώστε να παρέχουν τη δυνατότητα αποτελεσματικών τελωνειακών ελέγχων.

Αναδρομική είσπραξη δασμών αντιντάμπινγκ για καταχωρισθείσες εισαγωγές

1.41. Η αναδρομική είσπραξη δασμών αντιντάμπινγκ για καταχωρισθείσες εισαγωγές δεν αποτελεί συνήθη διαδικασία για τους τελωνειακούς υπαλλήλους. Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας πραγματοποιεί ειδική αναφορά στην είσπραξη προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ⁽²²⁾. Εντούτοις, ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας δεν αναφέρεται καθόλου στην πολύ περισσότερο ευαίσθητη κατάσταση των αναδρομικών δασμών αντιντάμπινγκ. Μολονότι οι κανονισμοί αντιντάμπινγκ αποτελούν επαρκή νομική βάση για την αναδρομική είσπραξη των δασμών αντιντάμπινγκ, μια αναφορά στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα και, ιδιαίτερα, ο καθορισμός συγκεκριμένης προθεσμίας για την ανάκτηση (όπως συμβαίνει για τους προσωρινούς δασμούς αντιντάμπινγκ) θα καθιστούσε τους τελωνειακούς υπαλλήλους προσεκτικούς σε αυτή την ιδιαίτερη κατάσταση.

⁽²²⁾ Άρθρο 218 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεώσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1).

1.39. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η χορήγηση μειωμένου δασμού στον εν λόγω εξαγωγέα ήταν αιτιολογημένη, και επιθυμεί να διευκρινίσει την υπόθεση. Το γερμανικό τελωνείο εισέπραξε τους δασμούς που επιβάλλονται σε ολόκληρη τη χώρα από εξαγωγέα που δικαιούται μειωμένους δασμούς, επειδή τα σχετικά έγγραφα πώλησης δεν ανέγραφαν το πλήρες όνομα της εταιρείας, έτσι όπως αυτό αναγράφεται στον σχετικό κανονισμό. Ο εξαγωγέας ζήτησε από την Επιτροπή να επιβεβαιώσει ότι όντως δικαιούται μειωμένων δασμών. Μετά την επαλήθευση των σχετικών εγγράφων, η Επιτροπή παρέσχε την επιβεβαίωση, η οποία, σύμφωνα με την πάγια πρακτική, εστάλη στον νόμιμο εκπρόσωπο του εξαγωγέα στις Βρυξέλλες. Η επιβεβαίωση αυτή εστάλη στη συνέχεια από τον εξαγωγέα στα γερμανικά τελωνεία μέσω του εισαγωγέα των εμπορευμάτων, με την παράκληση να τύχει αυτός της μειωμένης δασμολόγησης. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι, αντίθετα από τη συνήθη διαδικασία, δεν εστάλη απευθείας στις τελωνειακές αρχές αντίγραφο της αλληλογραφίας της με τον εξαγωγέα.

1.40. Η Επιτροπή διαθέτει στα κράτη μέλη, μέσω του TARIC, στοιχεία σχετικά με τη δημοσιευθείσα νομοθεσία αντιντάμπινγκ, προκειμένου να εξασφαλίζει την ενιαία και ταυτόχρονη εφαρμογή των μέτρων αντιντάμπινγκ.

Η Επιτροπή επιδιώκει τη σύσταση σαφών νομικών διατάξεων. Εξάλλου, οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν διευκρινίσεις σχετικά με τα κείμενα που ισχύουν όταν το ζητήσουν τα κράτη μέλη.

1.41. Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας δεν κάνει πράγματι μνεία σχετική με την αναδρομική είσπραξη δασμών αντιντάμπινγκ στις υποθέσεις που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Εντούτοις, στις περιπτώσεις αυτές, ισχύουν οι ακριβείς διατάξεις του κώδικα που εφαρμόζονται στον εκ των υστέρων υπολογισμό οφειλόμενων εισαγωγικών δασμών. Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 220 παράγραφος 1 του κώδικα, όταν δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι εισαγωγικοί δασμοί ή έχουν ληφθεί υπόψη για ποσό μικρότερο από το νομίμως οφειλόμενο ποσό, ο υπολογισμός των προς επιστροφή δασμών ή του υπολοίπου προς επιστροφή πρέπει να γίνεται εντός δύο ημερών από την ημερομηνία που έγινε αντιληπτή η ανωμαλία αυτή από τις τελωνειακές αρχές και κατέστη δυνατός ο υπολογισμός του ποσού των οφειλόμενων δασμών και η χρέωση του οφειλέτη. Το τελωνειακό χρέος που προκύπτει πρέπει να ανακοινωθεί στον οφειλέτη εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 221 του κώδικα. Κατά συνέπεια, εφόσον υπάρχει γενικός κανόνας σχετικά με τις προθεσμίες είσπραξης, δεν απαιτείται ο καθορισμός ειδικής προθεσμίας για αυτόν τον τύπο δασμών εισαγωγής. Εντούτοις, η σκοπιμότητα σύστασης ειδικής προθεσμίας θα εξεταστεί με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής τελωνειακού κώδικα, δεδομένου ότι είναι ενδεχόμενο να χρειάζεται κάποια τροποποίηση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.42. Σημειώθηκαν προβλήματα στην πλειονότητα των κρατών μελών στα οποία το Συνέδριο πραγματοποίησε επισκέψεις ελέγχου, σχετικά με περιπτώσεις κατά τις οποίες έπρεπε να εισπραχθούν αναδρομικά δασμοί αντιντάμπινγκ σε καταχωρισθείσες εισαγωγές. Τα κυριότερα προβλήματα είναι τα εξής:

α) στη Γερμανία, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής του συνόλου των διασαφήσεων εισαγωγής, οι τελωνειακοί υπάλληλοι καταχωρίζουν τις εισαγωγές διατηρώντας αντίγραφο της διασάφησης εισαγωγής. Η διαδικασία αυτή δεν εγγυάται τον πλήρη χαρακτήρα της επεξεργασίας: δεν θα μπορούσαν πλέον να εντοπιστούν παραλειφθείσες πράξεις ή απολεσθέντα έγγραφα·

β) στο λιμάνι του Αμβούργου (Γερμανία), δεν είχε πραγματοποιηθεί καταχώριση για αναπήρες που δεν ξαναγεμίζουν ⁽²³⁾. Το τελωνείο εντόπισε το σφάλμα μόνον αρκετούς μήνες έπειτα από την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ. Εν τω μεταξύ, ορισμένοι από τους εισαγωγείς είχαν πτωχεύσει και άλλοι δεν μπορούσαν να εντοπιστούν στη δηλωθείσα διεύθυνση. Κατά την περίοδο του ελέγχου, η είσπραξη δασμών αντιντάμπινγκ ύψους 1,1 εκατομμυρίων ευρώ περίπου εξακολουθούσε να εκκρεμεί·

γ) στο λιμάνι της Αμβέρσας (Βέλγιο), οι εισαγωγές αναπήρων που δεν ξαναγεμίζουν, οι οποίες υπέκειντο σε αναδρομικούς δασμούς, δεν επελέγησαν ούτε εξήχθησαν από τη βάση δεδομένων των τελωνειακών διασαφήσεων. Το Συνέδριο εκτιμά ότι λόγω της αδυναμίας αυτής απομένουν να εισπραχθούν 1,7 εκατομμύρια ευρώ περίπου οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ·

δ) στη Σουηδία, λόγω παρανόησης σχετικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών και περιφερειακών γραφείων, δεν εισπράχθηκαν δασμοί ύψους 0,1 εκατομμυρίων ευρώ περίπου·

ε) στο Southampton (Ηνωμένο Βασίλειο), λόγω ελλείψεων στη διαδικασία καταχώρισης, η αναδρομική είσπραξη των δασμών σε εισαγωγές σακιδίων χεριού από την Κίνα ξεκίνησε μικρό μόνον χρονικό διάστημα πριν από την επίσκεψη ελέγχου του Συνεδρίου. Η είσπραξη εκκρεμών δασμών αντιντάμπινγκ, ύψους 0,4 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη κατά την εποχή του ελέγχου του Συνεδρίου.

1.42.

α) Η Επιτροπή έχει επίγνωση των διοικητικής φύσεως κινδύνων που ενέχει το γερμανικό σύστημα και έχει επανειλημμένα ζητήσει την μηχανοργάνωσή του.

β)-ε) Η Επιτροπή εξετάζει αυτές τις υποθέσεις και θα λάβει κάθε ενδεδειγμένο μέτρο, συμπεριλαμβανομένης και της επιβολής τόκων στην περίπτωση καθυστερήσεων, εφόσον χρειάζεται.

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 971/98 της Επιτροπής, της 7ης Μαΐου 1998 (ΕΕ L 135 της 8.5.1998, σ. 38). Ο οριστικός δασμός αντιντάμπινγκ για καταχωρισθέντες αναπήρες επιβλήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 192/1999 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 1999 (ΕΕ L 22 της 29.1.1999, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ανεπαρκής παρακολούθηση των μηνυμάτων αμοιβαίας συνδρομής

1.43. Οι ειδικοί κανόνες σχετικά με την «αμοιβαία συνδρομή» μεταξύ εθνικών και ευρωπαϊκών διοικητικών αρχών⁽²⁴⁾ απαιτούν από τα κράτη μέλη να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με εμπορεύματα για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι έχουν αποτελέσει αντικείμενο παραβιάσεων της τελωνειακής κανονιστικής ρύθμισης, σχετικά με τις μεθόδους και πρακτικές που χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να παραβιαστούν οι κανόνες στον τελωνειακό τομέα, καθώς και σχετικά με ελλείψεις ή κενά που σημειώθηκαν κατά την εφαρμογή της τελωνειακής κανονιστικής ρύθμισης. Οι πληροφορίες σχετικά με τις περιπτώσεις για τις οποίες είναι αναγκαίες συντονισμένες έρευνες και παρεμβάσεις από αρκετές εθνικές διοικητικές αρχές διαβιβάζονται στα κράτη μέλη από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)⁽²⁵⁾ ως «μηνύματα αμοιβαίας συνδρομής».

1.44. Σημειώθηκαν ελλείψεις στην παρακολούθηση των εν λόγω μηνυμάτων στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία και το Βέλγιο. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, μόνον τρία από τα δέκα πρόσφατα μηνύματα αμοιβαίας συνδρομής που εξέτασαν οι ελεγκτές του Συνεδρίου έτυχαν κατάλληλης παρακολούθησης. Το γεγονός αυτό οφειλόταν τόσο σε διοικητικές αδυναμίες όσο και σε γενικό περιορισμό των ερευνών σε περιπτώσεις όπου το δυνητικό διακυβευόμενο εισόδημα υπερβαίνει το 1 εκατομμύριο λίρες στερλίνες (περίπου 1,6 εκατομμύρια ευρώ). Στη Γερμανία, δεν είναι δυνατό να εντοπιστούν όλα τα τελωνειακά γραφεία μέσω των οποίων μπορεί να έχουν πραγματοποιηθεί εισαγωγές για τις οποίες υπάρχουν υπόνοιες παρατυπίας. Οι κεντρικές τελωνειακές αρχές διαβιβάζουν τα μηνύματα αμοιβαίας συνδρομής σε περιορισμένο αριθμό τοπικών γραφείων, που επιλέγονται με εμπειρικό τρόπο. Τόσο στο Βέλγιο όσο και στη Γερμανία, το Συνέδριο επεσήμανε ορισμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες είχαν εντοπιστεί παρατυπίες κατόπιν μηνυμάτων αμοιβαίας συνδρομής, ήδη το 1999 και το 2000, αλλά τα οφειλόμενα ποσά εξακολουθούσαν να μην έχουν ανακτηθεί.

1.43. Η Επιτροπή εξετάζει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων που χρησιμοποιεί κάθε κράτος μέλος για τη διεκπεραίωση των μηνυμάτων αμοιβαίας συνδρομής ως μέρος του ετήσιου προγράμματος παρακολούθησης για το έτος 2001.

1.44. Η Επιτροπή πληροφόρησε επίσης τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου για τις ελλείψεις που σημειώνονται στις διαδικασίες διεκπεραίωσης των μηνυμάτων αμοιβαίας συνδρομής στην εν λόγω χώρα. Περαιτέρω επαληθεύσεις των διαδικασιών στο Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο και τη Γερμανία θα γίνουν το 2001. Στο πλαίσιο της εν λόγω επίθεώρησης θα εξεταστούν και τα σημεία που υπέδειξε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 515/97 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 1997, περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων (ΕΕ L 82 της 22.3.1997, σ. 1).

⁽²⁵⁾ OLAF: Office européen de lutte antifraude.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Περιορισμοί της αποτελεσματικότητας των μέτρων αντιντάμπινγκ

Μακρόχρονες και περίπλοκες διαδικασίες

1.45. Οι ακόλουθες διαδικασίες θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντιντάμπινγκ:

- α) η Επιτροπή παρεμβαίνει συνήθως βάσει γραπτής καταγγελίας η οποία πρέπει ήδη να παρέχει βάσιμα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το ντάμπινγκ και τη ζημία. Η προετοιμασία τέτοιου είδους τεκμηρίωσης περιλαμβάνει την υποχρέωση για τις επιχειρήσεις να καταρτίσουν διεξοδικούς και χρονοβόρους φακέλους και στατιστικές·
- β) ακόμη και εάν η γραπτή καταγγελία οδηγήσει σε έρευνα από την Επιτροπή, η απόφαση σχετικά με την επιβολή προσωρινών δασμών αντιντάμπινγκ λαμβάνεται συνήθως μόλις κατά το τέλος της εννεάμηνης, κατ' ανώτατο όριο, προθεσμίας από την έναρξη της έρευνας, και η έκδοση απόφασης σχετικά με οριστικά μέτρα αντιντάμπινγκ συνήθως λαμβάνεται στο τέλος της ανώτατης επιτρεπόμενης περιόδου των 15 μηνών·
- γ) για κάθε τροποποίηση ή αναθεώρηση ενός υπάρχοντος μέτρου εφαρμόζεται η ίδια μακρόχρονη διαδικασία: απαιτείται γραπτή καταγγελία, που να περιλαμβάνει πλήρως τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία.

1.46. Παράδειγμα των οικονομικών μειονεκτημάτων της μακράς διάρκειας της διαδικασίας αποτελεί ο τομέας των λιπασμάτων. Δεδομένου ότι τα λιπάσματα αγοράζονται και χρησιμοποιούνται κυρίως κατά την περίοδο της σοράς, εάν η πρακτική του αντιντάμπινγκ ξεκινήσει κατά την αρχή της εν λόγω περιόδου, προτού ληφθεί το πρώτο δυνατό μέτρο αντιντάμπινγκ (προσωρινοί δασμοί), για τους κοινοτικούς παραγωγούς λιπασμάτων που ζημιώνονται θα έχει απολεσθεί μια ολόκληρη περίοδος εμπορίας.

1.45.

- α) Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι καταγγελίες πρέπει να είναι τεκμηριωμένες. Η σχεδόν δικαστική φύση των ανακρίσεων αντιντάμπινγκ απαιτεί οι αποφάσεις και τα πορίσματα να στηρίζονται σε γεγονότα — η Επιτροπή δεν μπορεί να κινεί ανακρίσεις ή να επιβάλλει μέτρα βασιζόμενη σε μη τεκμηριωμένες φήμες.
- β) και γ) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εργάζονται πάντοτε εντός των προθεσμιών που ορίζονται στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες και την κοινοτική νομοθεσία. Τα μέτρα αντιντάμπινγκ πρέπει να στηρίζονται σε λεπτομερή και πλήρη εξέταση, γεγονός χρονοβόρο. Αν τα μέτρα επιβάλλονταν μετά από σύντομη και επιφανειακή εξέταση, το μέσο θα έχανε κάθε αξιοπιστία και θα παρέμενε εκτεθειμένο σε ανεπιθύμητες προσφυγές στα δικαστήρια. Πάντως, οι προσωρινοί δασμοί μπορούν να επιβάλλονται όταν βεβαιούνται, και συνήθως βεβαιώνονται στις περιπτώσεις που τελικά επιβάλλονται οριστικοί δασμοί. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στην περίπτωση αναθεωρήσεων, τα μέτρα συνήθως έχουν ήδη ληφθεί.

Εν ολίγοις, η απαιτούμενη διαδικασία και το δικαίωμα υπεράσπισης είναι χρονοβόρο και απαιτεί πόρους, αλλά αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση.

1.46. Η Επιτροπή τονίζει ότι πρέπει να τηρούνται οι ισχύουσες νομικές διατάξεις. Τα μέτρα μπορούν να ληφθούν μόνο μετά από διεξοδική έρευνα. Επιπλέον, αν τα μέτρα ληφθούν βιαστικά, πριν επαληθευθούν οι υπαινιγμοί της κοινοτικής βιομηχανίας, οι εξαγωγείς μπορεί να χάσουν αδικαιολόγητα ολόκληρη περίοδο εμπορίας εφόσον οι υπαινιγμοί αποδειχθούν άνευ βάσεως.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αδυναμίες των αναλήψεων υποχρεώσεων

1.47. Ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των αναλήψεων υποχρεώσεων δημιουργεί προβλήματα για τις τελωνειακές αρχές, ιδιαίτερα όταν οι εισαγωγές πραγματοποιούνται μέσω τρίτων χωρών, περίπτωση στην οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2320/97 του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 1997, για την επιβολή οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ σε σωλήνες από χάλυβα χωρίς συγκόλληση ⁽²⁶⁾ ⁽²⁷⁾.

1.48. Μολονότι ο κανονισμός απαιτεί την έκδοση πιστοποιητικών εξαγωγής από τους παραγωγούς που πραγματοποιούν εξαγωγές, δεν προβλέπει διασταυρωμένο έλεγχο μεταξύ των πιστοποιητικών που προσκομίζονται για εκτελωνισμό και των καταστάσεων των εκδοθέντων πιστοποιητικών που πρέπει να διαβιβαστούν στην Επιτροπή, προκειμένου να της παρασχεθεί η δυνατότητα παρακολούθησης της συμμόρφωσης των εξαγωγέων με τις αναλήψεις υποχρεώσεων.

Ανεπαρκής προστασία της αγοράς

1.49. Με τον έλεγχο του Συνεδρίου αποκαλύφθηκε ότι τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε δασμούς αντιντάμπινγκ εάν εισαχθούν από ορισμένες χώρες μπορούν να εισαχθούν σε μεγάλες ποσότητες από άλλες χώρες σε τιμές χαμηλότερες από τις τιμές των εισαγωγών στις οποίες εφαρμόζονται δασμοί αντιντάμπινγκ (παραδείγματος χάρις ακατέργαστο μαγνήσιο, ορισμένα είδη πυροχωμάτος, glyphosate). Στην

⁽²⁶⁾ ΕΕ L 322 της 25.11.1997, σ 1.

⁽²⁷⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2320/97 του Συμβουλίου, τα προϊόντα πρέπει να παράγονται και να πωλούνται προς εξαγωγή στην Κοινότητα από τις εταιρείες που απαριθμούνται, βάσει προσκόμισης στις αρμόδιες τελωνειακές υπηρεσίες των κρατών μελών έγκυρου και αυθεντικού πιστοποιητικού παραγωγής που εκδίδεται από μία από τις εταιρείες που απαριθμούνται στον κανονισμό. Έγιναν δεκτές αναλήψεις υποχρεώσεων για έντεκα παραγωγούς από την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακική Δημοκρατία.

1.47. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι λεπτομέρειες σχετικά με τα μέτρα τιμών αποτελούν εμπορικές πληροφορίες ιδιαίτερα ευαίσθητου και απόρρητου χαρακτήρα (βλέπε επίσης σχόλια στο σημείο 1.25). Αυτό δεν εμποδίζει τα τελωνεία να προβαίνουν στον έλεγχο της αυθεντικότητας των πιστοποιητικών παραγωγής στις οποίες αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο ή σε άλλες τυπικές απαιτήσεις που δεν καλύπτονται από το απόρρητο. Η Επιτροπή συγκεκριμένα έχει βοηθήσει τα τελωνεία των κρατών μελών να επαληθεύσουν την αυθεντικότητα των σχετικών πιστοποιητικών, όποτε ανέκυψαν αμφισβητήσεις. Τέλος, η τήρηση των ελαχίστων τιμών παρακολουθείται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

1.48. Για λόγους που αφορούν την προστασία των εμπορικών συμφερόντων, μόνο η Επιτροπή γνωρίζει λεπτομέρειες των μέτρων, όπως ανέφερε το Ελεγκτικό Συνέδριο στο σημείο 1.25 της έκθεσής του.

Το TARIC περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικών (που αναφέρονται στην αντίστοιχη νομοθεσία αντιντάμπινγκ) ως προϋπόθεση για την εφαρμογή διαφοροποιημένων δασμών αντιντάμπινγκ ή απαλλαγής από τους δασμούς για την εν λόγω εταιρεία.

Τα στοιχεία που παρέχονται από τα κράτη μέλη για τη βάση δεδομένων 14/6 επιτρέπουν τη διάκριση μεταξύ εισαγωγών που υπόκεινται σε δασμούς από εισαγωγές που υπόκεινται σε μέτρα λαμβανόμενα από συγκεκριμένους εισαγωγείς. Μαζί με τις εκθέσεις μέτρων που υποβάλλουν οι ίδιοι εξαγωγείς, υφίσταται ένα σύστημα διπλού ελέγχου που καθιστά δυνατή την επισήμανση ενδεχόμενων προβλημάτων.

1.49. Το γεγονός ότι εμπορεύματα που υπόκεινται σε μέτρα μπορούν να εισαχθούν από άλλες χώρες σε τιμές χαμηλότερες από τις τιμές των εισαγωγών στις οποίες εφαρμόζονται δασμοί αντιντάμπινγκ, δεν έχει καμία σημασία. Η χαμηλή τιμή δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι το εμπόρευμα αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ. Σκοπός των μέτρων αντιντάμπινγκ δεν είναι να προστατευτεί η κοινοτική αγορά από εισαγωγές εμπορευμάτων με χαμηλές τιμές γενικά, αλλά να αποκατασταθεί η ζημία που υφίσταται η κοινοτική βιομηχανία από το ντάμπινγκ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

περίπτωση ορισμένων ειδών πυροχώματος, το 1999 η ποιότητα που εισήχθη από χώρες που δεν επηρεάζονταν από δασμούς αντιντάμπινγκ ανήλθε στο τριπλάσιο περίπου των ποσοτήτων που υπέκειντο σε δασμούς αντιντάμπινγκ, και οι τιμές τους ήταν έως και 50 % χαμηλότερες από τις τιμές των τελευταίων (28). Είναι αμφισβητήσιμο εάν σε τέτοιου είδους περιπτώσεις το εφαρμοζόμενο μέτρο αντιντάμπινγκ εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία της κοινοτικής αγοράς.

Συμπεράσματα και συστάσεις

1.50. Συνολικά, με τον έλεγχο του Συνεδρίου δεν αποκαλύφθηκαν μείζονες παρεκκλίσεις στην εφαρμογή των κανονισμών αντιντάμπινγκ. Εντούτοις, ο έλεγχος του ισχύοντος συστήματος κατέδειξε ορισμένες αδυναμίες, τόσο σε επίπεδο Επιτροπής όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Η αποφυγή των δασμών αντιντάμπινγκ δεν οδηγεί μόνον σε απώλεια ιδίων πόρων αλλά και μειώνει την αποτελεσματικότητα της πολιτικής αντιντάμπινγκ.

1.51. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει:

- α) να εξασφαλίσει την αξιοπιστία της «βάσης δεδομένων 14/6» και να διενεργεί διασταυρωμένους ελέγχους του περιεχομένου της με τις δημοσιονομικές πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη σχετικά με τους ίδιους πόρους που αντιστοιχούν σε δασμούς αντιντάμπινγκ (σημεία 1.27-1.30).
- β) να εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των τελωνειακών ελέγχων αποφεύγοντας την αμφίσημη ή ανακριβή διατύπωση των κανονισμών σχετικά με τους τελωνειακούς δασμούς και τους δασμούς αντιντάμπινγκ (σημεία 1.40-1.41).
- γ) να παρέχει κατάλληλη καθοδήγηση στις εθνικές τελωνειακές αρχές σχετικά με την ερμηνεία και την ενίσχυση της νομοθεσίας αντιντάμπινγκ (σημεία 1.36 και 1.40).
- δ) να συγκεντρώνει και να αναλύει το σύνολο των διαθέσιμων πληροφοριών (που προέρχονται παραδείγματος χάρι από τη βάση δεδομένων 14/6, τις δηλώσεις σχετικά με τους ίδιους πόρους, το Ownres, την αμοιβαία συνδρομή, την Eurostat κ.λπ.), επισημαίνοντας τις ανωμαλίες στη διάρθρωση του εμπορίου και στις εμπορικές πρακτικές, και να τις λαμβάνει υπόψη κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής της αντιντάμπινγκ.

1.50. Οι απαντήσεις της Επιτροπής στηρίζονται πάνω στα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποίησε κατά τη διάρκεια του έτους 2000, εξετάζοντας την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία των διαδικασιών υπολογισμού και είσπραξης δασμών αντιντάμπινγκ στα κράτη μέλη. Παράλληλα με τις μεμονωμένες εκθέσεις προς τα κράτη μέλη, στις οποίες συγκεντρώνοντας 35 παρατηρήσεις, η Επιτροπή εκπόνησε και θεματική έκθεση στην οποία εξέδωσε τις διάφορες επισημανθείσες τάσεις. Οι έλεγχοι της Επιτροπής για τους δασμούς αντιντάμπινγκ έγιναν βάσει προσέγγισης στηριζόμενης στα συστήματα για βασικούς τομείς που περιλαμβάνουν, φυσικά, την εκτίμηση της συμβατότητας.

1.51.

- α) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή αυτής της σύστασης δεν αναμένεται ότι θα παράσχει ουσιαστική βελτίωση, λόγω των διαφορετικών στόχων και φάσεων του προγραμματισμού των δύο συστημάτων.
- β) Η Επιτροπή καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες ώστε να εκπονει σαφείς νομικές διατάξεις και δεν θεωρεί ότι η ισχύουσα διατύπωση των κανονισμών αντιντάμπινγκ είναι αμφίσημη.
Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας και οι σχετικές διατάξεις εφαρμογής του έχουν αποτελέσει και εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο τακτικών ενημερώσεων και απλουστεύσεων.
- γ) Η εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας αποτελεί βέβαια, κατά κύριο λόγο, ευθύνη των κρατών μελών, αλλά εφόσον μπορούν να παρασχεθούν διευκρινίσεις, η Επιτροπή θα βοηθήσει φυσικά τα κράτη μέλη.
- δ) Η Επιτροπή εξασφαλίζει την αρμόζουσα χρήση των διαύλων πληροφόρησης που διαθέτει, αλλά θεωρεί ότι θα πρέπει να διατηρηθεί μία από τις αρχές των ενεργειών της για το αντιντάμπινγκ, δηλαδή, ότι θα πρέπει να κινητοποιούνται μετά από καταγγελίες της βιομηχανίας. Ενέργειες με δική της πρωτοβουλία πρέπει να τηρούν το νομικό πλαίσιο και να παραμένουν βοηθητικής φύσεως.

(28) Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα της Eurostat.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.52. Οι εθνικές τελωνειακές αρχές θα πρέπει:

- α) να θεσπίσουν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα κατάλληλα τεχνικά μέσα για την επιλογή και τον έλεγχο των τελωνειακών διασαφήσεων που συνδέονται με δασμούς αντιντάμπινγκ (σημεία 1.31-1.34)·
- β) να προβαίνουν με ταχύτητα στην είσπραξη των αναδρομικών δασμών αντιντάμπινγκ που εξακολουθούν να οφείλονται και να αποφεύγουν την παράλειψη της είσπραξής τους στο μέλλον (σημείο 1.42)·
- γ) να προβαίνουν σε κατάλληλη παρακολούθηση των «μηνυμάτων αμοιβαίας συνδρομής» (σημείο 1.44).

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας

Εισαγωγή

1.53. Στον τομέα των ιδίων πόρων, σε αντίθεση με τις δαπάνες, οι περιπτώσεις απάτης και λοιπών παρατυπιών διαφεύγουν καταρχήν κάθε εγγραφής στον προϋπολογισμό και, επομένως, δεν είναι δυνατό να εκτιμηθούν μέσω του ελέγχου της εκτέλεσής του. Στο πλαίσιο αυτό, το Συνέδριο θέλησε να παρουσιάσει τα αποτελέσματα των εργασιών του, τις οποίες πραγματοποίησε στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας. Για το λόγο αυτό, παρουσιάζει συνοπτικά την κατάσταση σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας στον τομέα των ιδίων πόρων.

1.54. Για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού, χαμηλότερα έσοδα στο πλαίσιο των παραδοσιακών ιδίων πόρων ή του πόρου ΦΠΑ αντισταθμίζονται από μεγαλύτερη προσφορά στον πόρο ΑΕΠ. Επομένως, η κύρια συνέπεια συνίσταται στη διαφορετική κατανομή των χρηματοδοτικών βαρών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κατηγοριών οφειλετών. Τέλος, κάθε δυσλειτουργία σε επίπεδο παραδοσιακών ιδίων πόρων και κοινού συστήματος ΦΠΑ ενδέχεται να επηρεάσει τις αρχές της ενιαίας αγοράς.

Κανονιστική ρύθμιση

1.55. Το άρθρο 280 παράγραφος 1 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, καθώς και δύο κανονισμοί του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾, πλαισιώνουν τις δράσεις της

1.55. Μέχρι στιγμής τη σύμβαση έχουν κυρώσει 13 κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεχίζει να προτρέπει και τα υπόλοιπα να προβούν στην κύρωση.

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1) και κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κοινοτήτων και των κρατών μελών με στόχο την προστασία των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων, τόσο σε επίπεδο εσόδων όσο και δαπανών. Επιπλέον, στις 26 Ιουλίου 1995, υπεγράφη από τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών σύμβαση σχετικά με την προστασία των ιδίων συμφερόντων μέσω εναρμόνισης των εθνικών ποινικών διατάξεων. Ωστόσο, στις 7 Σεπτεμβρίου 2001, η εν λόγω σύμβαση και τα διαδοχικά πρωτόκολλα της δεν είχαν ακόμη τεθεί σε ισχύ, δεδομένου ότι δεν είχαν ακόμη κυρωθεί από το σύνολο των κρατών μελών ⁽³⁰⁾.

1.56. Όσον αφορά πιο συγκεκριμένα τους κοινοτικούς ιδίους πόρους, ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 ⁽³¹⁾ περιέχει αρκετές διατάξεις που απαιτούν από τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν τακτικά πληροφορίες σχετικά τόσο με τις διαπιστωθείσες περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας όσο και με τους θεσπισθέντες ελέγχους για την πρόληψη και την παρακολούθησή τους.

1.57. Μια απόφαση της Επιτροπής ⁽³²⁾ καθόρισε τη μορφή των διαφόρων κοινοποιήσεων των κρατών μελών που απαιτεί ο κανονισμός. Επίσης, η Επιτροπή θέσπισε, από το 1997 και εξής, ένα ηλεκτρονικό σύστημα (Owngres) καταγραφής και διαβίβασης δελτίων σχετικά με τις περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας που αφορούν ποσά άνω των 10 000 ευρώ.

Αποτελέσματα που παρουσίασε η Επιτροπή

1.58. Από την έγκριση της τελευταίας ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου και εξής, η Επιτροπή δημοσίευσε πολυάριθμες πληροφορίες σχετικά με τη βεβαίωση και είσπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων, και ιδίως σχετικά με τις ανιχνευθείσες περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας (**πίνακας 1.2**).

1.59. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό των περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη διπλασιάστηκε μεταξύ 1999 και 2000, ενώ ο αριθμός των περιπτώσεων μειώθηκε.

Λόγω της μη πλήρους κύρωσης αυτών των μέσων (βλέπε ανωτέρω), η Επιτροπή πρότεινε, στις 23 Μαΐου 2001, οδηγία βάσει του άρθρου 280 παράγραφος 4 που περιλαμβάνει μεγάλο μέρος των διατάξεων της σύμβασης και των πρωτοκόλλων της και η οποία ευρίσκεται επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση στο Συμβούλιο. Προκειμένου εντούτοις να καταστεί δυνατή η θέση σε ισχύ των διατάξεων που δεν λαμβάνονται υπόψη σε αυτήν, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τη διαδικασία κύρωσης. Εξάλλου, το Συμβούλιο έχει επανειλημμένα προτρέψει τα κράτη μέλη να προβούν στην κύρωση της σύμβασης.

1.57. Η απόφαση της 20ής Μαρτίου 1997 της Επιτροπής αποτελεί αντικείμενο πρότασης για τροποποίηση που αποβλέπει στην αποκατάσταση των ελλείψεων που επισημάνθηκαν στην πράξη.

⁽³⁰⁾ Σύμβαση σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48).

⁽³¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2000 για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1).

⁽³²⁾ Απόφαση 97/245/Ευρατόμ της Επιτροπής της 20ής Μαρτίου 1997 για τη θέσπιση των όρων κοινοποίησης από τα κράτη μέλη ορισμένων πληροφοριών που απευθύνονται στην Επιτροπή στο πλαίσιο του συστήματος των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων (ΕΕ L 97 της 12.4.1997, σ. 12).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.60. Στο τέλος του έτους 2000, σε σωρευτική βάση, το σύστημα Ownres περιείχε 11 407 περιπτώσεις. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν συνολικό ποσό 1 482,8 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων εισπράχθηκαν 362,6 εκατομμύρια ευρώ.

Εμβέλεια των πληροφοριών που παρουσιάστηκαν

1.61. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, όσον αφορά τις περιπτώσεις απάτης και λοιπών παρατυπιών, τα δεδομένα που διαβίβασαν τα κράτη μέλη από την έκδοση της απόφασης 97/245/ΕΚ και εξής δεν είναι ομοιογενή και θα πρέπει να τους ζητηθούν διευκρινίσεις σχετικά με τις εντοπισθείσες ανωμαλίες⁽³³⁾. Τα προβλήματα αυτά παρουσιάζουν ιδιαίτερη οξύτητα όταν πρόκειται για τη διάκριση μεταξύ περιπτώσεων απάτης και λοιπών παρατυπιών. Επίσης, θεωρεί ότι η ανομοιογένεια των μεθόδων ελέγχου που εφαρμόζουν οι διάφορες εθνικές διοικητικές αρχές εμποδίζει την έγκαιρη σύγκριση των αριθμητικών στοιχείων που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη⁽³⁴⁾.

1.61. Η Επιτροπή έχει με επιμονή ζητήσει από τις εθνικές διοικήσεις να της αποστέλλονται ομοιογενείς πληροφορίες. Εξάλλου, η Επιτροπή έχει επιφέρει βελτιώσεις στην παρουσίαση των εν λόγω πληροφοριών. Έτσι, η Επιτροπή έλαβε την απόφαση να συγχωνεύσει, από το οικονομικό έτος 2000, τις εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 280 της συνθήκης και στο άρθρο 17 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/00.

Πίνακας 1.2 — Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι — Περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη και οι οποίες αφορούσαν ποσά άνω των 10 000 ευρώ

(εκατ. EUR)

	Αριθμός περιπτώσεων	Ποσά	Ποσοστό του προϋπολογισμού	Σχετικός προϋπολογισμός
1996	2 149	284,4	2,09 %	13 583,6
1997	2 628	294,0	2,07 %	14 172,3
1998	2 126	249,2	1,77 %	14 110,7
1999	2 752	266,2	1,92 %	13 857,6
2000	2 403	534,5	3,50 %	15 267,2

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁽³³⁾ Σημείο 2.2.1 της «συγκεφαλαιωτικής έκθεσης των κοινοποιήσεων των κρατών μελών σχετικά με τη δραστηριότητα και τα αποτελέσματα των ελέγχων τους, καθώς και τα θέματα αρχής στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων — οικονομικό έτος 1999 — [άρθρο 17, παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου]» [έγγραφο COM (2000) 718]. Η Γερμανία, παραδείγματος χάρι, ανέφερε έναν αριθμό που έχει ελάχιστη σχέση με τον όγκο διακίνησης εμπορευμάτων που την αφορούν. Οι Κάτω Χώρες κοινοποίησαν μόνον μερικά δεδομένα, λόγω προβλημάτων πληροφορικής κ.λπ. Προβλήματα σχετικά με την ομοιογένεια των δεδομένων που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη συνέχισαν να υφίστανται το 2000 — βλ. σημείο 11 της ετήσιας έκθεσης 2000 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων και καταπολέμηση της απάτης [έγγραφο COM (2001) 255].

⁽³⁴⁾ Σημείο 2.1.2. της προαναφερθείσας συγκεφαλαιωτικής έκθεσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.62. Σύμφωνα με την απόφαση 97/245/ΕΚ, Ευρατόμ δεν καθορίζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις για τα κράτη μέλη σχετικά με τις μεθόδους και τα κριτήρια ελέγχου των διασαφήσεων πριν από τον εκτελωνισμό (ποσοστό διασαφήσεων που ελέγχονται βάσει εγγράφων και φυσικών ελέγχων των εμπορευμάτων, παράγοντες κινδύνου που λαμβάνονται υπόψη για την επιλογή των διασαφήσεων προς έλεγχο κ.λπ.). Το ίδιο ισχύει για την καταβολή των εισφορών που προβλέπονται από την κοινή οργάνωση αγοράς της ζάχαρης. Πληροφορίες σχετικά με την εξουσία των διαφόρων εθνικών διοικητικών αρχών όσον αφορά τα ποσά προς ανάκτηση παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά το 2001⁽³⁵⁾. Όμως, η είσπραξη από τα κράτη μέλη χαρακτηρίζεται συχνά από βραδύτητα των διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών, καθώς και από δισταγμένες ερμηνείες του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών⁽³⁶⁾.

1.63. Όπως διαπιστώνει η Επιτροπή, οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν παρέχουν ακόμη τη δυνατότητα εκτίμησης της αποτελεσματικότητας των κρατών μελών στην ανίχνευση των περιπτώσεων απάτης και λοιπών παρατυπιών, καθώς και της ικανότητάς τους να ανακτούν με ταχύτητα τα μη καταβληθέντα ποσά⁽³⁷⁾.

Έλεγχοι που διενέργησε η Επιτροπή στο πλαίσιο της προστασίας των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων

1.64. Κάθε χρόνο, η Επιτροπή διενεργεί ελέγχους στα κράτη μέλη βάσει λεπτομερούς ανάλυσης κινδύνου που λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, πληροφορίες προερχόμενες από το σύστημα Ownres. Επίσης, η Επιτροπή επαληθεύει τη συμφωνία του κοινοτικού δικαίου με τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την είσπραξη και απόδοση των ιδίων πόρων, εξετάζει και καταχωρίζει λογιστικά τις μηνιαίες καταστάσεις που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη και πραγματοποιεί ιδιαίτερη παρακολούθηση των παρατηρήσεων που διαβίβασε το Ελεγκτικό Συνέδριο στα κράτη μέλη ή δημοσίευσε στις εκδόσεις του.

1.65. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η OLAF ασχολείται επίσης με ζητήματα σχετικά με τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους. Η OLAF αναφέρει ότι άνοιξε, το 2000, 120 φακέλους σχετικά με περιπτώσεις όπου υπάρχουν υπόνοιες απάτης. Το συνολικό ποσό που ενδέχεται να ανακτηθεί ανέρχεται σε 608,7 εκατομμύρια ευρώ⁽³⁸⁾.

⁽³⁵⁾ Σημείο 8 της προαναφερθείσας ετήσιας έκθεσης 2000 [έγγραφο COM(2001) 255].

⁽³⁶⁾ Σημείο 7.1. της ετήσιας έκθεσης 1999 της Επιτροπής σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων και καταπολέμηση της απάτης [έγγραφο COM(2000) 718].

⁽³⁷⁾ Τίτλος II της προαναφερθείσας ετήσιας έκθεσης 2000 [έγγραφο COM(2001) 255].

⁽³⁸⁾ Σημείο 12.3. της προαναφερθείσας ετήσιας έκθεσης 2000 [έγγραφο COM(2001) 255].

1.62. Στο πλαίσιο των ελέγχων τους, και σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επαληθεύουν ότι οι ελεγκτικές δραστηριότητες των τελωνειακών υπηρεσιών ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της κοινοτικής ρύθμισης. Εξάλλου, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα μέσα που διαθέτει για να αποφύγει αποκλίνουσες ερμηνείες του κοινοτικού δικαίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συμπεράσματα και συστάσεις

1.66. Πάνω από πέντε έτη έπειτα από την υπογραφή της, η θέση σε ισχύ της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των πρωτοκόλλων της θα πρέπει να θεωρείται ως ζήτημα προτεραιότητας. Ωστόσο, ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν τα κράτη μέλη που δεν το έχουν ακόμη πράξει προβούν το συντομότερο δυνατό στην κύρωσή της.

1.67. Οι πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες των κρατών μελών όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων δεν χαρακτηρίζονται ακόμη από συνέπεια και πληρότητα. Έτσι, δεν παρέχουν τη δυνατότητα εκτίμησης της ικανότητας και της αποτελεσματικότητας των διαφόρων κρατών μελών να ανιχνεύουν τις περιπτώσεις απάτης και λοιπών παρατυπιών, καθώς και να ανακτούν τα σχετικά ποσά.

1.68. Για το λόγο αυτό, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή:

α) να εξακολουθήσει και να εντείνει το διάλογό της με τα κράτη μέλη, προκειμένου να εντοπίσει ορθότερα τη φύση των χρήσιμων πληροφοριών και να καταλήξει σε ερμηνεία των πληροφοριών αυτών που να μην χαρακτηρίζεται από αμφισβημία·

β) να εξακολουθήσει τις προσπάθειές της προκειμένου να κατορθώσει να αξιολογήσει και να συγκρίνει την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και νομικών μέσων και διαρθρώσεων που διαθέτουν οι εθνικές αρχές για την προστασία των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων. Έτσι, θα μπορούσε να εκτιμηθεί καλύτερα η πιθανότητα ανάκτησης ουσιαστικού τμήματος των οφειλών που έχουν εγγραφεί στη λογιστική Β (βλέπε σημείο 9.6).

Ίδιοι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΠ

1.69. Στην περίπτωση των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΠ, η εμβέλεια του ελέγχου είναι περιορισμένη διότι τα έσοδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντικατοπτρίζουν μακροοικονομικές στατιστικές των οποίων τα υποκείμενα δεδομένα δεν μπορούν να ελεγχθούν άμεσα. Αντίθετα, οι δαπάνες και έσοδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους αποτελούν το άμεσο προϊόν της συνάθροισης πολυάριθμων μεμονωμένων πράξεων, όπου η νομιμότητα και κανονικότητα μπορούν να ελεγχθούν άμεσα.

Αναλυση του συστήματος

1.70. Ο έλεγχος των πόρων ΦΠΑ/ΑΕΠ έχει ως αφετηρία την παραλαβή από την Επιτροπή των μακροοικονομικών μεγεθών που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη (είτε υπό μορφή προβλέψεων είτε ως πραγματικά αριθμητικά στοιχεία) και επιδιώκει να εκτιμήσει το σύστημα της Επιτροπής για τη διαχείριση των δεδομένων έως ότου αυτό αντικατοπτριστεί στους τελικούς λογαριασμούς.

1.67. Η Επιτροπή ευρίσκεται σήμερα στο στάδιο ενημέρωσης της απόφασης 97/245/ΕΚ, Ευρατόμ προκειμένου να βελτιωθεί η αποδοτικότητα της στην πράξη.

1.68.

α) και β) Η Επιτροπή συμμερίζεται τις ανησυχίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.71. Η ποιότητα των μακροοικονομικών δεδομένων που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη επηρεάζει σαφώς την τελική αξία των μεμονωμένων συνεισφορών των κρατών μελών. Εντούτοις, η παρούσα έλλειψη αποδεκτού μέσου μέτρησης της ποιότητας δεν επιτρέπει στη Συνεδρία να προβεί σε εκτίμηση της οικονομικής επίδρασης των ελλείψεων. Το Συνέδριο εξετάζει το δύσκολο ζήτημα της ποιότητας χωριστά στις ειδικές εκθέσεις του, όπως η πρόσφατη έκθεση αριθ. 17/2000⁽³⁹⁾ και η παρακολούθησή της (βλέπε σημεία 1.107-1.121).

Πορίσματα του ελέγχου

1.72. Ο έλεγχος εντόπισε ορισμένα προβλήματα στην επικοινωνία μεταξύ τμημάτων της Επιτροπής. Η μονάδα που ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με την προσαρμογή των πληρωμών τους για τους ίδιους πόρους ΦΠΑ και ΑΕΠ στο τέλος του έτους έλαβε ακανόνιστη και, σε ορισμένες περιπτώσεις, παραπλανητική ροή πληροφοριών από μονάδες που ήταν υπεύθυνες για την επαλήθευση. Επιπλέον, υπήρξε σύγχυση ως προς το ποια μονάδα ήταν υπεύθυνη για τον έλεγχο του εάν τα κράτη μέλη αποδίδουν τα ορθά ποσά ιδίων πόρων.

1.73. Επιπλέον, με τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή απέτυχε να συμφωνήσει ορθά τις διάφορες ομάδες δεδομένων (τοπικό σύστημα, λογιστικό σύστημα και «αποθήκη δεδομένων») στις οποίες βασίζεται το τμήμα εσόδων του λογαριασμού διαχείρισης, του οποίου η δημοσίευση προβλέπεται κανονιστικά (βλέπε σημείο 9.46).

1.71. Η Επιτροπή συνεργάζεται με την επιτροπή ΑΕΠ από το 1988 για να εξασφαλίζεται η ποιότητα [δηλαδή η συνέπεια με τις αρχές του Συστήματος Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ESA), η συμβατότητα, η αξιοπιστία και η πληρότητα] των στοιχείων ΑΕΠ που χρησιμοποιούνται για δημοσιονομικούς σκοπούς. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, σε συνδυασμό με τις δραστηριότητες της επιτροπής ΑΕΠ, οι τακτικοί έλεγχοι που διεξάγονται από τις υπηρεσίες της ως προς τη συμμόρφωση των κρατών μελών προς τους λογιστικούς κανόνες και τη βελτίωση των στατιστικών πηγών, επαρκούν για να εξασφαλίσουν το ενδεδειγμένο επίπεδο ποιότητας των ιδίων πόρων ΑΕΠ. Οι διαδικασίες εξασφάλισης της ποιότητας θεσπίζονται από την Eurostat και τις στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών σε διάφορους τομείς βασικών στατιστικών. Εντούτοις, όπως αναγνωρίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο, είναι πολύ δύσκολο να δοθεί αριθμητική αξία στο ΑΕΠ και η επιτροπή ΑΕΠ έχει ήδη εκφράσει τις επιφυλάξεις της ως προς αυτή την προσέγγιση (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στην ειδική έκθεση αριθ. 17/2000 του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σ. 20, σημεία 63-79). Πάντως, η Επιτροπή έχει δοκιμάσει διάφορες προσεγγίσεις και εξακολουθεί να ερευνά και άλλες για να αντιμετωπίσει αυτό το πολύ δύσκολο θέμα.

1.72. Η συνεισφορά των κρατών μελών στον προϋπολογισμό καθορίζεται με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Όταν η μονάδα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο των βάσεων των ιδίων πόρων στα κράτη μέλη λαμβάνει επακριβέστερα στοιχεία για τις βάσεις αυτές, διαβιβάζει τα στοιχεία στην ομάδα που διαχειρίζεται τα έσοδα αμέσως μόλις ολοκληρωθούν οι συνηθισμένοι έλεγχοι, εκτός αν διαφαίνεται κίνδυνος σύγχυσης. Η ανακοίνωση ορισμένων νέων στοιχείων ΦΠΑ μέχρι τον Νοέμβριο 2000 δεν άφησε να διαφανούν δυσχέρειες. Υπήρξε ένα λάθος σχετικό με τη βάση ΑΕΠ ενός κράτους μέλους διότι η καθυστερημένη άρση μιας επιφύλαξης δεν ελήφθη υπόψη όταν κοινοποιήθηκε το υπόλοιπο στις εθνικές αρχές. Το σφάλμα αυτό αποκαταστάθηκε και στο μέλλον θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε τέτοιες περιπτώσεις. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν επίσης λάβει μέτρα για τη διευκρίνιση και την ενδυνάμωση της διαδικασίας ώστε να συμφωνούν οι πληρωμές στον λογαριασμό των ιδίων πόρων με τις εντολές ανάκτησης.

1.73. Βάσει πρόσφατων τεχνολογικών βελτιώσεων, εξετάζεται μια νέα προσέγγιση για την τακτική συμφωνία, και έχει διεξαχθεί μια πρώτη, περιορισμένη δοκιμή για τις ετήσιες πιστώσεις του 2000 ανάληψης υποχρεώσεων και απορρόφησης. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται σε συμφωνία των στοιχείων των βάσεων DWB (Data Warehouse Budget) και DWC (Data Warehouse Comptable) προκειμένου να καλυφθεί ολόκληρη η σειρά των διαφόρων ομάδων δεδομένων.

⁽³⁹⁾ ΕΕ C 336 της 27.11.2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συμπεράσματα και συστάσεις

1.74. Λαμβάνοντας υπόψη τον περιορισμό της εμβέλειας του ελέγχου, το Συνέδριο αποκόμισε εύλογη διαβεβαίωση ότι οι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΠ εκτιμήθηκαν και συγκεντρώθηκαν ορθά. Εντούτοις, οι διαδικασίες προκειμένου να διασφαλιστεί η ακεραιότητα των στοιχείων κατά τη διάρκεια της λογιστικής διαδικασίας δεν συμφωνούν με τις τρέχουσες ορθές πρακτικές. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να εξακολουθήσει να βελτιώνει τις διαδικασίες προκειμένου να πραγματοποιεί τακτικά συμφωνία των διαφόρων ομάδων δεδομένων.

1.74. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής δέχονται ότι είναι αρμοδιότητά τους να συνεχιστεί η βελτίωση των διαδικασιών και η συμφωνία με τις τρέχουσες ορθές πρακτικές.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας

Σπουδαιότητα του ΦΠΑ

1.75. Άνω του ενός τρίτου του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρηματοδοτείται από τον πόρο που βασίζεται στον ΦΠΑ. Οι συνεισφορές των κρατών μελών⁽⁴⁰⁾ καθορίζονται με την εφαρμογή ενός συντελεστή καταβολής στις φορολογήσιμες πράξεις που καθορίζονται από την έκτη οδηγία «ΦΠΑ»⁽⁴¹⁾. Κάθε απώλεια λόγω απάτης ή κενών στη λειτουργία των εθνικών συστημάτων μπορεί να επηρεάσει τη βάση του πόρου ΦΠΑ.

1.76. Μολονότι οι βάσεις ορισμένων κρατών μελών περιορίστηκαν στο 50 % του ΑΕΠ λόγω των εφαρμοστέων κανόνων, οι συνεισφορές των λοιπών κρατών μελών⁽⁴²⁾ αντιστοιχούσαν το έτος 2000 στο 65,5 % της χρηματοδότησης του πόρου ΦΠΑ.

Εκτιμήσεις των μειώσεων αξίας ΦΠΑ

1.77. Υπάρχουν αρκετά ανόμοια και μη συγκρίσιμα δεδομένα όσον αφορά την αξιολόγηση των μειώσεων αξίας ΦΠΑ, και πιο συγκεκριμένα όσον αφορά τις περιπτώσεις απάτης⁽⁴³⁾. Το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι «το σύστημα ΦΠΑ στο σύνολό του επηρεάζεται έντονα από την απάτη»⁽⁴⁴⁾. Ένα πρόσφατο έγγραφο της Επιτροπής σχετικά με την εξέλιξη των πόρων που βασίζονται στον

1.77. Το έγγραφο που αναφέρεται (SCAF αριθ. 60) κατέληξε ότι στο ισχύον σύστημα ΦΠΑ έχουν επισημανθεί διάφοροι τύποι απάτης, που αφορούν καθαρά εσωτερικό εμπόριο καθώς και ενδοκοινοτικές και διεθνείς συναλλαγές. Επιπλέον, έχει επισημανθεί ένα όλο και πιο συχνό πρόβλημα απάτης στις ενδοκοινοτικές και διεθνείς συναλλαγές. Η Επιτροπή προέβη στην ανάλυση των

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994 (ΕΕ L 293 της 12.11.1994, σ. 9).

⁽⁴¹⁾ Οδηγία 77/388/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977 (ΕΕ L 145 της 13.6.1977, σ. 1).

⁽⁴²⁾ Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Φινλανδία και Σουηδία.

⁽⁴³⁾ Παραδείγματος χάρη, βλέπε την ανακοίνωση της Επιτροπής «Στρατηγική που αποβλέπει στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ΦΠΑ στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς» [έγγραφο COM (2000) 348 τελικό] της 7ης Ιουνίου 2000· έγγραφο SCAF αριθ. 26, της 30ής Ιουνίου 1997· έγγραφο SCAF αριθ. 37, της 2ας Φεβρουαρίου 1998.

⁽⁴⁴⁾ Έγγραφο SCAF αριθ. 60, της 17ης Νοεμβρίου 1998.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΦΠΑ στα κράτη μέλη αναφέρει ότι η απάτη προξενεί σημαντική απώλεια εσόδων σε απόλυτες τιμές ⁽⁴⁵⁾. Η επίδραση στον κοινοτικό προϋπολογισμό αντιστοιχεί σε ένα μόνο τμήμα της εν λόγω απώλειας. Η επίδραση περιορίζεται, αφενός, από τον περιορισμό τμήματος των βάσεων ΦΠΑ και, αφετέρου, από την εφαρμογή του συντελεστή καταβολής (0,8644 % το 2000).

Κανονιστικό πλαίσιο

1.78. Καταρχήν, τα κράτη μέλη φέρουν αποκλειστικά την ευθύνη της διαχείρισης του ΦΠΑ. Εντούτοις, πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις διαδικασίες καταχώρισης των υποκειμένων στο φόρο, τον καθορισμό και την είσπραξη του ΦΠΑ, καθώς και τους λεπτομερείς τρόπους εφαρμογής και τα αποτελέσματα των συστημάτων ελέγχου. Η Επιτροπή πρέπει να εξετάζει μαζί με κάθε κράτος μέλος εάν μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο βελτιώσεων των εν λόγω διαδικασιών. Η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να συντάσσει έκθεση ανά τριετία ⁽⁴⁶⁾. Το Συμβούλιο είχε θεωρήσει ότι οι εν λόγω διατάξεις καθιστούσαν δυνατή την ενίσχυση των μέτρων καταπολέμησης της απάτης ⁽⁴⁷⁾.

1.79. Οι εθνικές διοικητικές αρχές συνεργάζονται μεταξύ τους, καθώς και με την Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσουν την τήρηση της νομοθεσίας σχετικά με τον ΦΠΑ ⁽⁴⁸⁾. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να συγκεντρώσει την εμπειρία των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά νέα μέσα φοροαποφυγής ή φοροδιαφυγής, προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία του εν λόγω μηχανισμού. Επίσης, τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή κάθε πληροφορία σχετικά με τις ενδοκοινοτικές πράξεις που ενδέχεται να παρουσιάζουν ενδιαφέρον σε κοινοτικό επίπεδο, καθώς και το κείμενο των μέτρων εθνικού δικαίου που υιοθετούν στον τομέα της διοικητικής συνεργασίας. Η Επιτροπή διαβιβάζει το συντομότερο δυνατόν σε κάθε κράτος μέλος τις διαθέσιμες πληροφορίες. Τέλος, ανά διετία, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με τους όρους εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων.

⁽⁴⁵⁾ Έγγραφο εργασίας «Trend in Member States' VAT receipts», της 15ης Ιανουαρίου 2001, σ. 16.

⁽⁴⁶⁾ Άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989 (ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9).

⁽⁴⁷⁾ Δήλωση στα πρακτικά κατά την έγκριση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89, άρθρο 12.

⁽⁴⁸⁾ Άρθρα 11, 12 και 14 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 218/92 του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 1992 (ΕΕ L 24 της 1.2.1992, σ. 1).

εσόδων ΦΠΑ στα κράτη μέλη και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αν και η απάτη που διαπιστώνεται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο είναι η αιτία σοβαρής απώλειας εσόδων σε απόλυτες τιμές, δεν φαίνεται να έχει απτή επίπτωση στα έσοδα ΦΠΑ.

Περιορισμένη παρακολούθηση των εθνικών συστημάτων ελέγχου

1.80. Είναι αναγκαίο να προβαίνει η Επιτροπή σε παρακολούθηση της λειτουργίας και της απόδοσης των εθνικών συστημάτων ελέγχου του ΦΠΑ. Εντούτοις, οι πληροφορίες σχετικά με τις προσπάθειες εισπραξης των κρατών μελών και με την ποσοτική σημασία ορισμένων στοιχείων των περιπτώσεων απάτης όσον αφορά τον ΦΠΑ δεν ενοποιούνται, διότι είναι καταναμημένες μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής. Παραδείγματος χάρη, οι εργασίες της Επιτροπής δεν υποδεικνύουν τις διαφορές μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την εισπραξη και την έκταση της απάτης.

1.81. Η δράση της Επιτροπής έχει βασιστεί στην υποχρέωση δημοσίευσης έκθεσης ανά τριετία⁽⁴⁹⁾. Οι διάφορες εκθέσεις περιέχουν συνοπτική κατάσταση των πληροφοριών που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη βάσει ερωτηματολογίου· εντούτοις, η Επιτροπή δεν αναλύει ανεξάρτητα τις πληροφορίες αυτές. Οι εκθέσεις δεν παρέχουν τη δυνατότητα σύγκρισης της αποτελεσματικότητας των διαφόρων εθνικών συστημάτων ελέγχου, ούτε εκτίμησης της εξέλιξής τους. Στην πραγματικότητα, χαρακτηρίζονται από έλλειψη ομοιογένειας στη διάρθρωση, καθώς και από γενικές διαπιστώσεις και συστάσεις, σε ορισμένες περιπτώσεις ταυτόσημες μεταξύ των διαφόρων εκθέσεων. Παραδείγματος χάρη, η θέσπιση συστήματος ανάλυσης κινδύνου αποτελεί μια από τις συστάσεις της Επιτροπής που επαναλαμβάνεται στις διάφορες εκθέσεις από το 1992 και εξής, χωρίς ωστόσο το ζήτημα αυτό να έχει αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εκτίμησης για κάθε κράτος μέλος.

1.82. Το Συνέδριο έχει ήδη διατυπώσει παρατηρήσεις σχετικά με ορισμένα προβλήματα που παρουσιάζουν οι εκθέσεις αυτές. Παραδείγματος χάρη, η Επιτροπή είχε αναλάβει τη δέσμευση να αναλύσει και να αξιολογήσει το σύστημα ελέγχου κάθε κράτους μέλους⁽⁵⁰⁾. Εντούτοις, η ανάλυση αυτή δεν αντικατοπτρίζεται στην τελευταία έκθεση⁽⁵¹⁾.

⁽⁴⁹⁾ Βλέπε σημείο 1.78.

⁽⁵⁰⁾ Σημεία 3.22-3.26 της ειδικής έκθεσης αριθ. 9/98 και απάντηση της Επιτροπής (EE C 356 της 20.11.1998).

⁽⁵¹⁾ COM(2000) 28, της 28ης Ιανουαρίου 2000.

1.80. Δυνάμει του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 περί των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά «με τις λεπτομέρειες και τα αποτελέσματα των συστημάτων ελέγχου σχετικά με το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας». Η Επιτροπή τονίζει το γεγονός ότι οι διαδικασίες ελέγχου μεταβάλλονται με αργό μόνο ρυθμό. Συνεπώς οι πληροφορίες σχετικά με αυτές τις διαδικασίες παρέχονται περιοδικά και η Επιτροπή δεν έχει ούτε την απαίτηση αλλά ούτε και τους πόρους για να τις παρακολουθεί διαρκώς. Το γεγονός ότι οι πληροφορίες για τις απάτες στον ΦΠΑ και τα συστήματα ελέγχου και απόδοσης κατανέμονται σε διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής οφείλεται στις αρμοδιότητες και τις απορρέουσες ανάγκες που έχουν οι υπηρεσίες αυτές. Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι υπηρεσίες της συντονίζουν αρκετά καλά τις δραστηριότητές τους ώστε να αποφεύγουν τους κινδύνους που υπαινίσσονται οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και ανταλλάσσουν μεταξύ τους τις πληροφορίες που χρειάζονται για την άσκηση των αμοιβαίων καθηκόντων τους.

1.81. Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι ο στόχος των εκθέσεων της για τους ίδιους πόρους ΦΠΑ είναι η σύγκριση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων εθνικών συστημάτων ελέγχου του ΦΠΑ και η αξιολόγηση της εξέλιξής τους. Οι αναλύσεις αυτές διεξάγονται καλύτερα από τη γενική διεύθυνση που είναι επιφορτισμένη με την ανάπτυξη και την εφαρμογή της φορολογικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία είναι οπωσδήποτε στενά συνδεδεμένη με την προετοιμασία, την εκτέλεση και την παρακολούθηση των αποστολών ελέγχου του ΦΠΑ. Το επίκεντρο διαδοχικών εκθέσεων έχει μετατοπιστεί δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει επισημάνει θέματα στα οποία έπρεπε να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Για παράδειγμα, υπήρχαν προφανείς λόγοι για τους οποίους η έκθεση που δημοσιεύτηκε το 2000 θα έπρεπε να επικεντρωθεί στο μεταβατικό ενδοκοινοτικό σύστημα ΦΠΑ που λειτουργούσε από το 1993. Επιπλέον, η Επιτροπή προωθεί ενεργά, εδώ και κάποιο διάστημα, την εισαγωγή και τον εκλεπτυσμό των μηχανισμών ανάλυσης κινδύνου στις εθνικές διοικήσεις σχετικά με τον ΦΠΑ. Στη συνέχεια, τον Σεπτέμβριο 2001, θα διεξαχθεί σεμινάριο αφιερωμένο στην ανάπτυξη αυτής της τεχνικής, στο οποίο θα συμμετάσχουν όλα τα κράτη μέλη, οι υποψήφιας χώρες και η Επιτροπή, στο πλαίσιο του προγράμματος *Fiscalis*.

1.82. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, στις 28 Ιανουαρίου 2000, υπέβαλε στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο έκθεση που αποτελούσε ολοκληρωμένη εξέταση του συστήματος ελέγχου του ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους [COM(2000) 28 τελικό] και ότι με τον τρόπο αυτό πλήρωσε τις δεσμεύσεις που είχε αναλάβει. Στην έκθεση αυτή γίνονταν συστάσεις για τη βελτίωση του ελέγχου του ΦΠΑ και της διοικητικής συνεργασίας. Οι συστάσεις βασιζόνταν σε ενδελεχή εξέταση του συστήματος ελέγχου κάθε κράτους μέλους η οποία περιελάμβανε 63 συγκεκριμένες ερωτήσεις που κάλυπταν τομείς όπως εξουσίες ελέγχου, προγράμματα ελέγχου, μεθόδους ελέγχου, κυρώσεις, αριθμό επισκεψιμών ελέγχου, ελεγκτές, πολυμερείς ελέγχους κ.λπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επί πλέον, οι συστάσεις αυτές εξετάστηκαν από την ειδική ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την φορολογική απάτη. Το Συμβούλιο Ecofin της 5ης Ιουνίου 2000 έλαβε υπόψη τα συμπεράσματα της ειδικής ομάδας εργασίας και κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει, το ταχύτερο δυνατό, τις ενδεδειγμένες προτάσεις για την ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να αποφευχθεί η φοροδιαφυγή.

1.83. Όσον αφορά την παρακολούθηση της εξέλιξης των εσόδων που προέρχονται από τον ΦΠΑ, η ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 1998⁽⁵²⁾ διαπίστωσε ελλιπή και ελάχιστα συντονισμένη δραστηριότητα εκ μέρους των υπηρεσιών της Επιτροπής. Η Επιτροπή υπέβαλε τον Φεβρουάριο του 2001 μια πρώτη έκθεση σχετικά με την εξέλιξη των εσόδων που προέρχονται από τον ΦΠΑ. Η εν λόγω έκθεση αναφέρει ότι ορισμένα κράτη μέλη, ιδίως η Γερμανία και η Ιταλία, αντιμετωπίζουν προβλήματα στην εισπραξη του ΦΠΑ⁽⁵³⁾. Αποδεικνύονται χρήσιμες πρόσθετες αναλύσεις.

1.83. Το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής σχετικά με την εξέλιξη των εσόδων που προέρχονται από τον ΦΠΑ, το οποίο διαβιβάστηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι η απάτη στο ενδοκοινοτικό εμπόριο έχει απτές επιπτώσεις στα έσοδα από τον ΦΠΑ. Ωστόσο, διαπιστώθηκαν ανωμαλίες σε μερικά κράτη μέλη. Αυτό θα μπορούσε να σημαίνει ότι αυτά τα κράτη συναντούν δυσκολίες στην εισπραξη του ΦΠΑ. Εντούτοις, μια ανάλυση των τάσεων στα έσοδα ΦΠΑ δεν μπορεί παρά να στηρίζεται σε κατά προσέγγιση εκτιμήσεις, και για τον λόγο αυτό τα στοιχεία θα πρέπει να ερμηνευτούν με μεγάλη προσοχή. Η Επιτροπή θα εξετάσει περαιτέρω τις σημειωθείσες ανωμαλίες στο πλαίσιο των ελέγχων των ιδίων πόρων από ΦΠΑ.

Ελλείψεις στη διοικητική συνεργασία μεταξύ κρατών μελών

1.84. Προκειμένου να βελτιωθεί η διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ, εφαρμόστηκαν αρκετά μέσα σε κοινοτικό επίπεδο:

- α) η μόνιμη επιτροπή διοικητικής συνεργασίας (SCAC)⁽⁵⁴⁾ και η υποεπιτροπή της για την καταπολέμηση της απάτης (SCAF), που αποτελούνται από εκπροσώπους των κρατών μελών υπό την προεδρία της Επιτροπής·
- β) το πρόγραμμα Fiscalis, με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων έμμεσης φορολογίας της εσωτερικής αγοράς (40 εκατομμύρια ευρώ για πέντε έτη)⁽⁵⁵⁾·
- γ) η ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 218/92 και της οδηγίας 77/799/ΕΟΚ⁽⁵⁶⁾·

⁽⁵²⁾ Σημεία 1.19-1.26 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999).

⁽⁵³⁾ Βλέπε το προαναφερθέν έγγραφο «Trend», σ. 16.

⁽⁵⁴⁾ Θεσπίστηκε με το άρθρο 10 του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 218/92.

⁽⁵⁵⁾ Απόφαση 888/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 1998 (ΕΕ L 126 της 28.4.1998, σ. 1).

⁽⁵⁶⁾ Προβλέπεται από το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 218/92.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

δ) η συμβουλευτική επιτροπή για το συντονισμό στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης (Cocolaf) ⁽⁵⁷⁾.

ε) λοιπές γενικές δράσεις καταπολέμησης της απάτης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (5,65 εκατομμύρια ευρώ το 2000).

1.85. Όσον αφορά την απάτη, η Επιτροπή εξαρτάται από τις πληροφορίες που τα κράτη μέλη είναι έτοιμα να υποβάλουν στο πλαίσιο των επιτροπών. Ωστόσο, η λειτουργία των επιτροπών SCAC και SCAF επηρεάζεται από προβλήματα νομικού και διοικητικού χαρακτήρα. Εντούτοις, το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 218/92 παρέχει στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να προτείνει τα αναγκαία μέτρα, ακόμη και στις περιπτώσεις που οι επιτροπές δεν κατορθώνουν να λάβουν επίσημη θέση. Σε αυτά τα προβλήματα προστίθενται και άλλα, όπως η περιορισμένη εμβέλεια της εντολής των εθνικών εκπροσώπων και οι αμφιβολίες που εξέφρασε η SCAF όσον αφορά την ικανότητά της να προβαίνει «σε οποιοδήποτε συστάσεις» ⁽⁵⁸⁾. Οι δυσκολίες αυτές εκφράζονται από μια βραδεία διαδικασία λήψης αποφάσεων και από τον συχνά επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

1.86. Το πρόγραμμα Fiscalis περιλαμβάνει ιδίως ανταλλαγές υπαλλήλων και μαθήματα κατάρτισης. Λόγω έλλειψης σαφώς καθορισμένων κριτηρίων απόδοσης, είναι δύσκολο να αναγνωριστεί η επίδρασή του στη βελτίωση της διοικητικής συνεργασίας.

1.87. Προκειμένου να αντισταθμιστεί η κατάργηση των τελωνειακών ελέγχων και να αποφευχθούν οι απώλειες φορολογικών εσόδων κατά τη θέση σε ισχύ το 1993 του αποκαλούμενου «μεταβατικού» συστήματος ΦΠΑ, θεσπίστηκε μεταξύ των εθνικών διοικητικών αρχών ένα μηχανογραφημένο σύστημα αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την αξία των ενδοκοινοτικών παραδόσεων εμπορευμάτων (VIES). Παρά τις βελτιώσεις που πραγματοποιήθηκαν από την θέση του σε εφαρμογή και εξής, τα προβλήματα που επηρεάζουν το VIES και τα οποία το Συνέδριο έχει ήδη επισημάνει ⁽⁵⁹⁾ εξακολουθούν να μην έχουν επιλυθεί: βραδύτητα του συστήματος,

1.85. Αντίθετα από τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους, τα κράτη μέλη δεν δεσμεύονται νομικά να πληροφορούν την Επιτροπή ως προς την απάτη στον χώρο του ΦΠΑ (αριθμός ανιχνευθεισών υποθέσεων, ενεχόμενα ποσά κλπ.)

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής διοικητικής συνεργασίας (SCAC) είναι αργές. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ότι οι περισσότερες αποφάσεις σχετικά με τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης πρέπει να λαμβάνονται με συμφωνία όταν πρόκειται για μη δεσμευτικές αποφάσεις. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ένας από τους στόχους της νέας πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ [COM(2001) 294 τελικό, της 18ης Ιουνίου 2001] είναι να μετατρέψει τη SCAC σε ρυθμιστική επιτροπή που θα μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για όλα τα θέματα με ειδική ψηφοφορία.

1.86. Το πρόγραμμα Fiscalis διαθέτει φάσμα μέσων για να επιτύχει τους στόχους του: σεμινάρια, ανταλλαγές υπαλλήλων, πολυμερείς ελέγχους, μαθήματα κατάρτισης και συστήματα πληροφορικής. Όλες οι δραστηριότητες πρέπει να εκθέσουν το στόχο τους πριν τύχουν έγκρισης και τα αποτελέσματά τους μπορούν να μετρηθούν για την κάθε μία ξεχωριστά έναντι των στόχων τους. Επιπλέον, όπως απαιτείται από την ίδια την απόφαση Fiscalis, έχει διεξαχθεί ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος, στην οποία ελήφθησαν υπόψη οι εκθέσεις για την επίπτωση του προγράμματος στα κράτη μέλη.

1.87. Η Επιτροπή επισημαίνει, στην πρώτη της έκθεση βάσει του άρθρου 14, ότι το VIES (σύστημα αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την αξία των ενδοκοινοτικών παραδόσεων εμπορευμάτων) λειτουργεί καλά από τεχνική άποψη. Η διαθεσιμότητα των πληροφοριών εξαρτάται από τα χρονικά όρια που τίθενται στους συναλλαγόμενους. Τα όρια αυτά ρυθμίζονται από την έκτη οδηγία ΦΠΑ και ως εκ τούτου δεν αποτελούν μειονέκτημα του συστήματος. Η μείωση των χρονικών ορίων που τίθενται στους συναλλαγόμενους θεωρείται ακατάλληλο μέσο, δεδομένου ότι θα αύξανε σημαντικά το διοικητικό βάρος στις επιχειρήσεις, ενώ δεν θα μείωνε ουσιαστικά τις πιθανότητες απάτης.

⁽⁵⁷⁾ Απόφαση 94/140/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Φεβρουαρίου 1994 (ΕΕ L 61 της 4.3.1994, σ. 27).

⁽⁵⁸⁾ Σχετικά με τις αμφιβολίες της υποεπιτροπής ως προς το εάν θα πρέπει να απευθύνει συστάσεις στη SCAC, βλ. έγγραφο SCAF αριθ. 220, της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, σημείο 8.

⁽⁵⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 9/98, σημεία 3.10-3.11, 3.18-3.21.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

αναποτελεσματικότητα ως προς το να εμποδίζονται έγκαιρα οι υπεύθυνοι για σημαντικές απάτες, μη συμπερίληψη ορισμένων δραστηριοτήτων (υπηρεσίες, αγορές νέων μέσων μεταφοράς από πρόσωπα που δεν διαθέτουν ΦΠΑ, πωλήσεις εξ αποστάσεως).

Όσον αφορά τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν πληροφορίες του VIES για να ανιχνευθούν έγκαιρα συγκεκριμένοι τύποι απάτης, η Επιτροπή πιστεύει ότι χρειάζονται επιπρόσθετα μέσα ελέγχου για να αναχαιτιστούν αυτού του τύπου οι απάτες και ότι η ανάλυση κινδύνου και στο στάδιο καταγραφής και κατά την απόδοση καθώς και η ταχύτερη και αμεσότερη συνεργασία αποτελούν βασικά μέσα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν. Η νέα πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας [COM(2001) 294 τελικό] θα ανοίξει νέες δυνατότητες στην ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών.

Η Επιτροπή προτίθεται να εντείνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών για να θεραπεύσει τις υφιστάμενες αδυναμίες του συστήματος. Η νέα πρόταση για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ αποβλέπει —πέρα από το σύστημα VIES— και στον τομέα αυτό αυξημένες δυνατότητες ανταλλαγής πληροφοριών.

Ανεπάρκειες του νομικού μηχανισμού

1.88. Σε εθνικό επίπεδο, η νομοθεσία των κρατών μελών σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί συχνά τροχοπέδη για την ανταλλαγή ενδεδειγμένων πληροφοριών σε διακοινοτικό επίπεδο με στόχο την καταπολέμηση της απάτης. Εντούτοις, η κοινοτική νομοθεσία ⁽⁶⁰⁾ επιτρέπει στα κράτη μέλη να περιορίζουν τα δικαιώματα των ιδιωτών, ιδίως στις περιπτώσεις ποινικών δώξεων και προστασίας οικονομικού συμφέροντος του κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον φορολογικό τομέα ⁽⁶¹⁾. Εξάλλου, στον τομέα της καταπολέμησης της απάτης, εντοπίστηκαν και άλλες ανεπάρκειες από την ομάδα ad hoc του Συμβουλίου που συγκροτήθηκε το 1999 ⁽⁶²⁾.

1.89. Σε κοινοτικό επίπεδο, η σύμβαση σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ερμηνευμένη υπό το πρίσμα της διευκρινιστικής έκθεσης σχετικά με την εν λόγω σύμβαση, δεν περιλαμβάνει τον ΦΠΑ με την αιτιολογία ότι αυτός δεν αποτελεί ίδιο πόρο που εισπράττεται άμεσα για λογαριασμό των Κοινοτήτων. Το ίδιο συμβαίνει και με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ⁽⁶³⁾, που αφορά τον ίδιο τομέα. Κάθε μέτρο που παρέχει τη δυνατότητα

1.88. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν επίγνωση του προβλήματος που εγείρει το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με την ανταλλαγή και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Θεωρούν ότι τα κράτη μέλη πρέπει να κάνουν χρήση του άρθρου 13 της οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, που προβλέπει μέτρα για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των κρατών μελών. Το πρόβλημα αυτό, καθώς και άλλα νομικά εμπόδια που επισήμανε η ειδική ομάδα του Συμβουλίου για την φορολογική απάτη, αντιμετωπίζονται στη νέα πρόταση κανονισμού για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ.

⁽⁶⁰⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ, της 24ης Οκτωβρίου 1995 (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽⁶¹⁾ Άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και ε) της προαναφερθείσας οδηγίας.

⁽⁶²⁾ Παραδείγματος χάρη, εμπόδια στην παρουσία υπαλλήλων των φορολογικών αρχών άλλων κρατών μελών.

⁽⁶³⁾ ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

αποτελεσματικότερης καταπολέμησης της απάτης, συμπεριλαμβανομένης της υιοθέτησης κοινού ορισμού, ενδέχεται να εκφραστεί σε οικονομικό όφελος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

1.90. Κατά τη συγκρότηση της OLAF το 1999, η Επιτροπή ήταν ενήμερη σχετικά με την απουσία κατάλληλης νομικής βάσης, καθώς και σχετικά με τις επιφυλάξεις που διατηρούσαν ορισμένα κράτη μέλη όσον αφορά τη νομιμότητα επιχειρησιακής δράσης της UCLAF σε κοινοτικό επίπεδο για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ ⁽⁶⁴⁾. Ωστόσο, δεν προτάθηκε με την ευκαιρία αυτή καμία ακριβέστερη και καταλληλότερη νομική βάση. Πρόσφατα, η Επιτροπή ανέφερε ότι «ανάμεσα στα στοιχεία που μπορούν να αυξήσουν τους κινδύνους απάτης υπάρχει επίσης η απουσία σαφούς νομικής βάσης για το διεθνή συντονισμό των ερευνών ΦΠΑ από τον οργανισμό της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης (OLAF)» ⁽⁶⁵⁾.

Συμπεράσματα και συστάσεις

1.91. Τα κράτη μέλη διατηρούν την αποκλειστική ευθύνη της διαχείρισης του ΦΠΑ, αλλά η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διευκόλυνση και το συντονισμό των δράσεων που αναλαμβάνονται σε επίπεδο κρατών μελών. Το Συνέδριο εκτιμά ότι η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί αρκετά τις πληροφορίες και το περιθώριο χειρισμών που διαθέτει προκειμένου να βελτιώσει τη διοικητική συνεργασία και να πραγματοποιήσει συστηματική παρακολούθηση της λειτουργίας και της απόδοσης των εθνικών συστημάτων.

1.92. Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων, το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις:

α) η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με την παρακολούθηση των εθνικών συστημάτων ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των προβλημάτων είσπραξης και απάτης·

1.90. Για να βελτιωθούν η συνεργασία και οι ανταλλαγές πληροφοριών στο κοινοτικό επίπεδο στους τομείς που είναι ευαίσθητοι στη διασυνοριακή απάτη, η Επιτροπή συμπεριέλαβε στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2001 την εκπόνηση πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αποσκοπεί στη σύσταση ενός συστήματος συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών των κρατών μελών και της Επιτροπής για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων από τις παράνομες δραστηριότητες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον ΦΠΑ και τη νομιμοποίηση παρανόμων εσόδων.

1.91. Τα κράτη μέλη έχουν την κύρια ευθύνη του ελέγχου του ΦΠΑ. Ωστόσο, το υφιστάμενο κοινοτικό νομικό πλαίσιο για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ δεν προσφέρει στην Επιτροπή συντονιστικό ρόλο. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 218/92 (VIES) και η οδηγία 77/799/ΕΟΚ παρέχουν πλαίσιο για το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών, αλλά όχι για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Ο ρόλος της Επιτροπής περιορίζεται στην αξιολόγηση της λειτουργίας των ρυθμίσεων και στην προσφορά στα κράτη μέλη της δυνατότητας να συγκεντρώνουν την αποκτούμενη πείρα. Επιπλέον, το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 δεν αναθέτει στην Επιτροπή το έργο της διευκόλυνσης ή του συντονισμού των ελέγχων ΦΠΑ. Η Επιτροπή δεν έχει ούτε την ευθύνη ούτε τους πόρους για να αναλάβει περισσότερα στον τομέα αυτό.

1.92.

α) Η Επιτροπή σημειώνει τη σύσταση αυτή.

⁽⁶⁴⁾ Απάντηση της Επιτροπής στην προαναφερθείσα ειδική έκθεση αριθ. 9/98, σημείο 3.39.

⁽⁶⁵⁾ Βλέπε απάντηση της Επιτροπής που εμφανίζεται στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 1.59 (EE C 342 της 1.12.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) οι εκθέσεις της Επιτροπής θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν περαιτέρω την παρακολούθηση που πραγματοποιεί σχετικά με την απόδοση και την εξέλιξη των εθνικών συστημάτων ελέγχου·
- γ) οι θεσμικοί μηχανισμοί που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο της διοικητικής συνεργασίας θα πρέπει να αναθεωρηθούν. Οι στόχοι τους θα πρέπει να διασαφηνιστούν και οι διαδικασίες τους να βελτιωθούν. Η Επιτροπή θα πρέπει να αποδειξει τη χρησιμότητα των προγραμμάτων της για τις εθνικές διοικητικές αρχές. Επίσης, θα πρέπει να επισημάνει τα αποτελέσματα των δράσεων της σχετικά με τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών·
- δ) το σχέδιο νέας νομικής βάσης που να αποτελεί σύντηξη των παρόντων μέσων διοικητικής συνεργασίας και αμοιβαίας συνδρομής θα πρέπει να καταστήσει δυνατή την υπερπήδηση των δυσχερειών που αναφέρθηκαν, καθώς και τη διασαφήνιση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων των κρατών μελών και της Επιτροπής. Θα πρέπει να ρυθμιστούν τα νομικά προβλήματα που επηρεάζουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ αυτών και της Επιτροπής, όπως η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- β) Η Επιτροπή ενδιαφέρεται όλο και περισσότερο για το θέμα αυτό. Για παράδειγμα, οι αναφορές του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην ετήσια έκθεση του 1999 σε μελέτες που διεξήχθησαν σε δύο κράτη μέλη για τη χρήση στατιστικών μεθόδων για την επισημάνση τομέων που αντιμετωπίζουν κινδύνους αποτελεί το θέμα εν εξελίξει συζητήσεων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.
- γ) Η νέα πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για διοικητική συνεργασία στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας, που υποβλήθηκε από την Επιτροπή, αναδεδειχθεί τη λειτουργία των σημερινών ρυθμίσεων. Όσον αφορά το πρόγραμμα *Fiscalis*, η Επιτροπή συμφωνεί πλήρως με το Ελεγκτικό Συνέδριο ως προς τη σημασία που έχει η αξιολόγηση της επίπτωσης των μέσων που παρέχει το πρόγραμμα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή διεξήγαγε μόλις ένα εγχείρημα αξιολόγησης που κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το πρόγραμμα αποτελεί ένα καλό μέσο για την επίτευξη καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των φορολογικών υπηρεσιών.
- δ) Για να ενισχυθεί η διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 18 Ιουνίου 2001, πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας. Με την πρόταση αυτή ορίζεται ενιαίο νομικό πλαίσιο που καθορίζει σαφείς και δεσμευτικούς κανόνες που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών. Το πλαίσιο προβλέπει περισσότερες άμεσες επαφές μεταξύ των υπηρεσιών, με σκοπό να γίνει η συνεργασία αποτελεσματικότερη και ταχύτερη. Θα διευκολύνει επίσης εντατικότερη και ταχύτερη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών αρχών για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της απάτης.

Γενικό συμπέρασμα

1.93. Οι έλεγχοι και οι αναλύσεις των συστημάτων που πραγματοποιήθηκαν για τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους κατέληξαν σε συνολικά ικανοποιητικά συμπεράσματα όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων που ανεγράφησαν στους λογαριασμούς των κρατών μελών. Τα σφάλματα που διαπιστώθηκαν κατά τους ελέγχους των πράξεων και των συστημάτων δεν επηρέασαν ουσιαστικά την ακρίβεια των εσόδων στον λογαριασμό διαχείρισης, και επομένως το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα ποσά που παρουσιάζονται έχουν αναφερθεί ορθά και αντιστοιχούν σε δασμούς που εισπράχθηκαν νόμιμα και κανονικά. Εντούτοις, απομένουν να επιλυθούν συγκεκριμένα προβλήματα σχετικά με τη διατήρησης της λογιστικής Β (σημεία 1.17-1.19).

1.93. Η Επιτροπή ανησυχεί ως προς τις διαρθρωτικές ελλείψεις στα ξεχωριστά λογιστικά συστήματα και εξακολουθεί να εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους θα είναι δυνατή η βελτίωση της γενικής απόδοσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.94. Όσον αφορά τον ΦΠΑ και το ΑΕΠ, το Συνέδριο απεκόμισε εύλογη διαβεβαίωση ότι οι πόροι εκποιήθηκαν και εισπράχθηκαν ορθά. Εντούτοις, παραμένει αναγκαία η βελτίωση των ελέγχων σχετικά με την ακεραιότητα των δεδομένων στο ηλεκτρονικό λογιστικό σύστημα της Επιτροπής. Το Συνέδριο υπογραμμίζει ότι, όπως όλα τα φορολογικά καθεστώτα, οι τελωνειακοί δασμοί και ο ΦΠΑ είναι εκτεθειμένοι στη φοροαποφυγή (σημεία 1.53-1.68 και 1.75-1.92).

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

1.95. Η πλειονότητα των παρατηρήσεων των οποίων η παρακολούθηση παρουσιάζεται κατωτέρω επαναλήφθηκαν από το Συμβούλιο στις συστάσεις του για τη χορήγηση απαλλαγής και από το Κοινοβούλιο στα ψηφίσματά του⁽⁶⁶⁾.

Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998

1.96. Στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1998, το Συνέδριο είχε σημειώσει ότι η χωριστή λογιστική που τηρούν τα κράτη μέλη επηρεάζεται από σημαντικά σφάλματα. Όπως είχε δηλώσει στην απάντησή της, η Επιτροπή συγκέντρωσε τους ελέγχους της στις χωριστές λογιστικές των κρατών μελών. Επιπλέον, προέβη στην έναρξη δύο διαδικασιών για παράβαση εναντίον της Γερμανίας, εκ των οποίων η μία είχε ήδη αναγγελθεί στην απάντησή της στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου. Δράσεις που ενδέχεται να καταλήξουν σε ανάλογες διαδικασίες αναλήφθηκαν επίσης, κατά τη διάρκεια του έτους 2000, εναντίον της Αυστρίας, του Βελγίου και της Δανίας, προκειμένου να αναγκαστούν οι εν λόγω χώρες να τροποποιήσουν τις λογιστικές πρακτικές τους, οι οποίες θεωρούνται μη σύμφωνες με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.

Ασφάλειες και εγγυήσεις που προβλέπονται στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα για την προστασία της εισπράξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων (ειδική έκθεση αριθ. 8/99)

Αναβολή πληρωμής δασμών, προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων και ελλειπείς διασαφήσεις

1.97. Το Συνέδριο έχει επισημάνει αρκετές ανωμαλίες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις σχετικά με ειδικές κανονιστικές

⁽⁶⁶⁾ Ιδίως ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 16ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 8/99 του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

καταστάσεις. Επρόκειτο, κατ' ουσίαν, για ανεπαρκή επίβλεψη της τήρησης των εφαρμοστέων διατάξεων στις περιπτώσεις που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματα στο πλαίσιο απλουστευμένης διαδικασίας διασάφησης, για ανεπαρκή παρακολούθηση εγγυήσεων κατά την προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων και για υπέρβαση των προθεσμιών τακτοποίησης ελλιπών διασαφήσεων.

1.98. Η Επιτροπή, ιδίως μέσω των δικών της ελέγχων, έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη διορθώνουν τις διαπιστωθείσες ανωμαλίες. Υπενθύμισε στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων, τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις διατάξεις του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα όσον αφορά την εγγύηση σε περίπτωση αναβολής πληρωμής.

Διαμετακόμιση

1.99. Το Συνέδριο είχε εντοπίσει αρκετές ανωμαλίες στην εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την επίβλεψη των συνολικών εγγυήσεων, με τη χορήγηση απαλλαγών από την εγγύηση και με την αίτηση ασφαλειών στο πλαίσιο του καθεστώτος διαμετακόμισης. Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη τις αναγκαίες πληροφορίες και διευκρινίσεις προκειμένου να καθορίσει τις ενδεχόμενες οικονομικές συνέπειες των ανωμαλιών που διαπιστώθηκαν. Επιπλέον, απηύθυνε έκκληση στα κράτη μέλη, μέσω ανακοίνωσης που υποβλήθηκε στη συμβουλευτική επιτροπή ιδίων πόρων, να μεριμνούν για την ορθή εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων σχετικά με τον καθορισμό, την αξιολόγηση και τον ετήσιο έλεγχο του ποσού της συνολικής εγγύησης στο πλαίσιο της κοινοτικής διαμετακόμισης.

1.100. Στην απάντησή της στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, η Επιτροπή είχε αναφέρει ότι δεν είχε κατορθώσει να επιτύχει τη συμφωνία των κρατών μελών για μια προσαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη συνολική εγγύηση. Κατά τη γνώμη τους, το νέο μηχανογραφημένο σύστημα διαμετακόμισης (ΝΜΣΔ) θα παράσχει ικανοποιητική απάντηση στα προβλήματα εγγύησης. Πράγματι, μια ιδιαίτερη ενότητα του ΝΜΣΔ θα καταστήσει δυνατή την παρακολούθηση της χρησιμοποίησης κάθε είδους εγγύησης. Οι νόμιμες διατάξεις σχετικά με τη δημιουργία και τη χρησιμοποίηση ενός τέτοιου συστήματος θα πρέπει να εγκριθούν τον Απρίλιο του 2001. Η Επιτροπή προβλέπει την πλήρη εφαρμογή του νέου συστήματος περί τον Ιούνιο του 2003.

1.100. *Τέσσερα κράτη μέλη και τρία κράτη εταίροι στη σύμβαση για την κοινοτική διαμετακόμιση, που ήδη εφαρμόζουν το μηχανογραφημένο σύστημα διαμετακόμισης, ετοιμάζονται να ενσωματώσουν, από την 1η Δεκεμβρίου 2001, νέες λειτουργίες στο σύστημα.*

Τρία ακόμα κράτη μέλη και τρία κράτη εταίροι, προτίθενται να ενταχθούν στο σύστημα κατά το πρώτο ήμισυ του 2002 στο ίδιο επίπεδο λειτουργικότητας που θα έχει επιτευχθεί από την πρώτη ομάδα κρατών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

TIR (διεθνείς οδικές μεταφορές)

1.101. Στη Γερμανία, το Συνέδριο είχε επισημάνει την εγγραφή σε χωριστά λογιστικά βιβλία δασμών που προέκυπταν από εισαγωγές που είχαν πραγματοποιηθεί βάσει δελτίων TIR και θεωρητικά καλύπτονταν από εγγύηση. Συνεπώς, τα ποσά αυτά θα έπρεπε να είχαν αποδοθεί στον κοινοτικό προϋπολογισμό. Έτσι, η Επιτροπή απηύθυνε στη Γερμανία, το Νοέμβριο του 2000, αιτιολογημένη γνώμη που κατήγγειλε τον παράτυπο χαρακτήρα της ενέργειας αυτής. Ωστόσο, τον Ιανουάριο του 2001, το εν λόγω κράτος μέλος απέρριψε τα επιχειρήματα της Επιτροπής.

1.101. Η Επιτροπή εξακολουθεί να παρακολουθεί αυτή την υπόθεση.

1.102. Εξάλλου, η Επιτροπή προέβη στην έναρξη ενεργειών για τη βελτίωση της εφαρμογής της σύμβασης TIR, που κατέληξαν σε τροποποιήσεις της εν λόγω σύμβασης. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν το σύστημα εγγυήσεων και εγκρίθηκαν από την επιτροπή διαχείρισης της σύμβασης TIR κατά τη συνεδρίασή της της 19ης Οκτωβρίου 2000. Θα κοινοποιηθούν στα συμβαλλόμενα μέρη, προς αποδοχή, από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και θα πρέπει να τεθούν σε ισχύ έπειτα από την παρέλευση δεκαπεντάμηνης προθεσμίας κατόπιν της ημερομηνίας κοινοποίησης.

Προσφυγές

1.103. Το Συνέδριο έχει επισημάνει περιπτώσεις εσφαλμένης εφαρμογής των διατάξεων του τελωνειακού κώδικα που απαιτούν τη σύσταση εγγύησης, ιδίως όταν ασκείται διοικητική προσφυγή εναντίον της απόφασης της τελωνειακής αρχής. Η Επιτροπή διενέργησε έρευνα στα κράτη μέλη προκειμένου να κατανοήσει τις διάφορες υπάρχουσες καταστάσεις. Στο τέλος του 2000, υπέβαλε στη συμβουλευτική επιτροπή ιδίων πόρων μια πρώτη συνοπτική έκθεση και εξακολουθούσε την ανάλυση των πληροφοριών που αποκτήθηκαν.

Απόδοση στην Επιτροπή των βεβαιωθείσών απαιτήσεων που καλύπτονται από εγγύηση

1.104. Η ειδική έκθεση ανέφερε την ύπαρξη διαφορετικών προσεγγίσεων ανάλογα με τα κράτη μέλη όσον αφορά την εγγραφή στη λογιστική «Α» ή «Β» των τελωνειακών οφειλών που καλύπτονται από εγγύηση. Ανάλογα προβλήματα είχαν ήδη εντοπιστεί στην ετήσια έκθεση για το 1998 και αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης παρακολούθησης (βλέπε σημείο 1.96).

Συμπεράσματα και συστάσεις

1.105. Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες να εξακολουθήσει την εξέταση των περιπτώσεων που επεσήμανε το Συνέδριο και να επιτύχει τη διόρθωση από τα κράτη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

μέλη των ανωμαλιών που διαπιστώθηκαν. Μολονότι η πλειονότητα των παρατηρήσεων του Συνεδρίου αφορούν τη διοικητική δραστηριότητα των κρατών μελών, η Επιτροπή παραμένει υπεύθυνη για την ομοιογενή και συνεπή εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρύθμισης. Από την άποψη αυτή, οι διαδικασίες για παράβαση στών οποίων την έναρξη προέβη αποτελούν ένα βήμα προς την ορθή κατεύθυνση. Όσον αφορά τη διαμετακόμιση, τα αποτελέσματα της μηχανοργάνωσής της θα μπορούσαν να εκτιμηθούν μόνο κατά τη χρονική στιγμή της εφαρμογής της.

1.106. Το Συνέδριο ενθαρρύνει την Επιτροπή να εξακολουθήσει να κινητοποιεί το σύνολο των κρατών μελών για ένα σχέδιο το οποίο παρουσιάζεται ουσιώδες για την επίλυση των σημαντικότερων προβλημάτων του καθεστώτος της διαμετακόμισης.

Διαχείριση από την Επιτροπή της ποιότητας των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ

Αναγκαιότητα ελέγχου των στατιστικών σχετικά με το ΑΕΠ που να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια

1.107. Το ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) αποτελεί τη θεμελιώδη στατιστική στο σύστημα των κοινοτικών πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό, το Συνέδριο επεσήμανε στις προηγούμενες εκθέσεις του την ανάγκη συστηματικής και διαφανούς επαλήθευσης της παραγωγής στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ⁽⁶⁷⁾, και παρέχουν τη δυνατότητα αξιόπιστου και ελέγξιμου πλαισίου⁽⁶⁸⁾.

1.108. Στη σύστασή του σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής στην Επιτροπή για το οικονομικό έτος 1999, το Συμβούλιο προσυπέγραψε τις συστάσεις του Συνεδρίου σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να παράσχει καλύτερες εξηγήσεις όσον αφορά τον τρόπο επαλήθευσης των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ, καθώς και να βελτιώσει τη διαφάνεια της εν λόγω διαδικασίας.

1.109. Ο τελευταίος έλεγχος αποτελούσε εξέταση των υπαρχόντων συστημάτων και προτύπων ελέγχου της

⁽⁶⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 17/2000 σχετικά με τον έλεγχο της Επιτροπής για την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ) των κρατών μελών, σημείο 82.

⁽⁶⁸⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 6/98 σχετικά με τον απολογισμό του συστήματος των πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΠ, σημείο 5.11.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ποιότητας, εκτίμηση του διαχειριστικού ελέγχου δύο επιφυλάξεων ΑΕΠ για τέσσερα κράτη μέλη (Βέλγιο, Ισπανία, Κάτω Χώρες και Σουηδία) ⁽⁶⁹⁾, και εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι χρήστες των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ ενημερώνονται σχετικά με την ποιότητά τους.

Σταθερό πλαίσιο διαχείρισης των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ

1.110. Η βάση τόσο για τη διμερή όσο και για την πολυμερή επαλήθευση και εκτίμηση των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ καθορίζεται από κανονιστικό πλαίσιο:

- α) ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου καθορίζει τη διμερή επαλήθευση μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους·
- β) η οδηγία 89/130/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου παρέχει το πλαίσιο για την πολυμερή επαλήθευση που βασίζεται σε επιτροπή, η οποία περιλαμβάνει εκπροσώπους των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει εκπρόσωπος της Επιτροπής (επιτροπή ΑΕΠ).

1.111. Επιπλέον, η Επιτροπή, σε συνδυασμό με την επιτροπή ΑΕΠ, παρέχει σταθερή βάση για τη διαχείριση της ποιότητας του ΑΕΠ, μέσω αποφάσεων της Επιτροπής ή προτείνοντας κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις (παραδείγματος χάρι: απόφαση 94/168/ΕΚ, Ευρατόμ της Επιτροπής σχετικά με την πληρότητα του ΑΕΠ και συστάσεις της επιτροπής ΑΕΠ σχετικά με τη διαχωριστική γραμμή μεταξύ ενδιάμεσης κατανάλωσης και τελικών χρήσεων).

1.112. Σχετικές είναι επίσης οι εθελοντικές πρωτοβουλίες. Η αποκαλούμενη πρωτοβουλία Qualistat θεσπίστηκε από την Επιτροπή προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των στατιστικών, σε συμφωνία με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα (παραδείγματος χάρι κανόνες ISO) και με τις υπάρχουσες ορθές πρακτικές που χρησιμοποιούν ορισμένα κράτη μέλη. Τόσο ο έλεγχος της ποιότητας της απόδοσης όσο και ο έλεγχος της ποιότητας της διαδικασίας αποτελούν τμήμα της πρωτοβουλίας και μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερη ποιότητα και κατανόηση της παραγωγής των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ.

⁽⁶⁹⁾ Η Επιτροπή διατυπώνει επιφύλαξη όταν, έπειτα από την εξέταση των καταλόγων των πηγών και μεθόδων που χρησιμοποίησαν τα κράτη μέλη για τον υπολογισμό του ΑΕΠ τους, ανιχνεύσει σημαντική διαφορά μεταξύ των κοινοτικών κανόνων και των εθνικών πρακτικών.

Ευελξία του διαχειριστικού πλαισίου

1.113. Η επιτροπή ΑΕΠ χαρακτηρίζεται από προσαρμοστικότητα, και κατόρθωσε να σχεδιάσει τις δραστηριότητές της για τα επόμενα έτη λαμβάνοντας υπόψη μείζονες μεταβολές. Παραδείγματος χάρη:

- α) την αναγκαιότητα νέας οδηγίας κατόπιν της κύρωσης της νέας απόφασης σχετικά με τους ίδιους πόρους (παραδείγματος χάρη προκειμένου να εφαρμοστεί η μετάβαση από ακαθάριστο εθνικό προϊόν σε ακαθάριστο εθνικό εισόδημα).
- β) η αυξανόμενη ζήτηση σε θέματα ποιότητας στην Επιτροπή και η επακόλουθη ανάμιξη σε ευελοντικές πρωτοβουλίες.

Ελλιπής εφαρμογή του διαχειριστικού πλαισίου

1.114. Όσον αφορά τις πρακτικές εκτίμησης της ποιότητας και σύνταξης εκθέσεων, το πλαίσιο δεν χρησιμοποιείται συστηματικά. Ο έλεγχος κατέδειξε ότι η σύνδεση μεταξύ, αφενός, της τεκμηρίωσης της επεξεργασίας ορισμένων επιφυλάξεων που αφορούν το ΑΕΠ και, αφετέρου, των υποκείμενων αποδεικτικών στοιχείων δεν ήταν πάντοτε σαφής και ακριβής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, πραγματοποιήθηκε μόνον γενική αναφορά σε έγγραφα και αποστολές. Οι παραπομπές σε συγκεκριμένα σημεία των εν λόγω εγγράφων και εκθέσεων ελέγχου θα μπορούσαν να παράσχουν ένα πολύ αποτελεσματικότερο μέσο ανασκόπησης και ελέγχου. Επιπλέον, αυτό θα διευκόλυνε τη μεταφορά γνώσεων σε περίπτωση αλλαγών στο προσωπικό.

1.115. Λόγω των ελλείψεων αυτών, η κρίση της Επιτροπής δεν μπορεί να εκτιμηθεί εύκολα. Η έλλειψη διαφάνειας μπορεί να οδηγήσει σε λιγότερο αποδοτική επαλήθευση, καθώς και σε διαφορές στη μεταχείριση μεταξύ κρατών μελών. Η γνώμη του Συνεδρίου σχετικά με τη διαχείριση του τέταρτου πόρου ΑΕΠ αναφέρεται στο κεφάλαιο 9 της παρούσας έκθεσης που αφορά τη δήλωση αξιοπιστίας (βλέπε σημείο 9.56).

Ελλιπής πληροφόρηση των χρηστών σε ορισμένες περιπτώσεις

1.116. Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (παραδείγματος χάρη ISO 8402), η ποιότητα ορίζεται σε σχέση με την απόδοση ενός προϊόντος ή υπηρεσίας ως προς την ικανοποίηση των αναγκών του χρήστη. Το Συνέδριο εξέτασε εάν οι ανάγκες αυτές έχουν διατυπωθεί ρητά από τους χρήστες⁽⁷⁰⁾, και έχουν εκπληρωθεί από τις στατιστικές υπηρεσίες της Επιτροπής.

⁽⁷⁰⁾ Η επιτροπή ΑΕΠ, οι υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση των εσόδων και η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

1.114. Η Επιτροπή εργάζεται επί του παρόντος για τη βελτίωση της εμφάνισης των εντύπων στους φακέλους ελέγχου και ένα από τα σημεία θα είναι η αμοιβαία παραπομπή στα έγγραφα.

1.115. Η Επιτροπή είναι φυσικά πρόθυμη να αποκαταστήσει κάθε εμφανή έλλειψη διαφάνειας, και πιστεύει ότι οι υπηρεσίες της έχουν σημειώσει ουσιαστική πρόοδο ως προς αυτό το θέμα, τόσο στις ίδιες τις εργασίες τους όσο και σε ανταπόκριση στις διάφορες παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.117. Η Επιτροπή παρέχει τεκμηρίωση στην επιτροπή ΑΕΠ, βάσει της οποίας η τελευταία διατυπώνει τη γνώμη της σχετικά με τις στατιστικές που αφορούν το ΑΕΠ. Η γνώμη αυτή βασίζεται κατά μεγάλο μέρος σε δύο κείμενα που παρουσιάζουν αντίστοιχα τα δεδομένα και τις επεξηγηματικές πληροφορίες που συγκεντρώνει ετησίως η Επιτροπή από κάθε κράτος μέλος (τα αποκαλούμενα «ερωτηματολόγια ΑΕΠ»), καθώς και στις εκθέσεις και αναλύσεις που παρέχει η ίδια η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του έτους.

1.118. Εντούτοις, φάνηκε ότι τα περιεχόμενα των απαντήσεων στα τελευταία ερωτηματολόγια ΑΕΠ ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ κρατών μελών και δεν υπάρχει σαφής ένδειξη αναφορών σε προγενέστερες απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο. Επιπλέον, δεν είναι σαφές σε ποιες εκθέσεις και αναλύσεις βασίζεται η γνώμη της επιτροπής ΑΕΠ.

1.119. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι πληροφορίες που διαβιβάζονται στους χρήστες είναι ελλιπείς. Παραδειγματος χάρη, το 2000, η υπηρεσία διαχείρισης εσόδων της Επιτροπής παρεμήνευσε πληροφορίες της στατιστικής υπηρεσίας σχετικά με τον πόρο ΑΕΠ, κατά μεγάλο μέρος λόγω ανεπαρκούς επεξήγησης των στοιχείων (των αποκαλούμενων «συνοδευτικών δεδομένων»). Συνεπώς, ζητήθηκε από το Βέλγιο να συνεισφέρει κατά ένα εσφαλμένο ποσό.

Συμπεράσματα και συστάσεις

1.120. Σε επίπεδο επιτροπής έχει ήδη συγκροτηθεί ένα σταθερό και προσαρμόσιμο πλαίσιο για τη διαχείριση του ελέγχου της ποιότητας του ΑΕΠ. Εντούτοις, στην πράξη, η Επιτροπή δεν χρησιμοποιεί συστηματικά το εν λόγω πλαίσιο, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε έλλειψη διαφάνειας στη διαδικασία ελέγχου της ποιότητας, καθώς και να αποδυναμώσει την εκτίμηση των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ από την Επιτροπή. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις οι πληροφορίες που διαβιβάζονται στους χρήστες σχετικά με την ποιότητα των στατιστικών που αφορούν το ΑΕΠ είναι ελλιπείς.

1.121. Για τους λόγους αυτούς, το Συνέδριο συνιστά τα εξής:

α) η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόζει συστηματικά τους υπάρχοντες κανόνες ή κατευθυντήριες γραμμές με στόχο την επαλήθευση και την κατάρτιση εκθέσεων·

1.118. Η Επιτροπή γνωρίζει την επιθυμία του Ελεγκτικού Συνεδρίου να αναφέρεται η γνώμη της επιτροπής ΑΕΠ σαφέστερα στις διάφορες εκθέσεις στις οποίες βασίζεται η γενική γνώμη. Η Επιτροπή θα εξετάσει τη σκοπιμότητα αυτής της πρότασης σε συνάρτηση με την επιτροπή ΑΕΠ.

1.119. Η Επιτροπή δέχεται ότι διεπράχθη ένα μεμονωμένο λάθος κατά την ερμηνεία των στοιχείων για το ΑΕΠ του Βελγίου, που οδήγησε σε αίτημα υπερβολικής καταβολής. Το σφάλμα αυτό έχει διορθωθεί εν τω μεταξύ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες θα υποβάλλουν στο μέλλον τα στοιχεία ΑΕΠ σε ειδικό έλεγχο για να εξασφαλίζουν ότι δεν θα προκύψει πάλι τέτοια κατάσταση και ότι ο υπολογισμός των προσαρμογών των υπολοίπων συμπίπτει απόλυτα με τα στοιχεία που έχει διαβιβάσει επίσημα η Eurostat. Η όλο και μεγαλύτερη σημασία του ιδίου πόρου από το ΑΕΠ αναγκάζει την Επιτροπή να αναθεωρεί τις διαδικασίες για την παραλαβή και την επαλήθευση των στατιστικών στοιχείων των κρατών μελών στα οποία στηρίζεται ο πόρος αυτός.

1.120. Η Επιτροπή θεωρεί ότι εφαρμόζει συστηματικά το «διαχειριστικό πλαίσιο» στο σύνολό του. Οι απαντήσεις στα συγκεκριμένα σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίνονται στα σημεία 1.114, 1.115, 1.118 και 1.119. Η Επιτροπή θεσπίζει διαδικασίες για να εξασφαλίζει μεγαλύτερη διαφάνεια της διαδικασίας επαλήθευσης του ΑΕΠ για κάθε χρήστη.

1.121.

α) Οι κανόνες και οι κατευθυντήριες γραμμές με στόχο την επαλήθευση του ΑΕΠ και την κατάρτιση εκθέσεων έχουν εκπονηθεί από την Επιτροπή σε συνεργασία με τους ειδήμονες των εθνικών λογιστικών συστημάτων των κρατών μελών στο πλαίσιο της επιτροπής ΑΕΠ. Εφαρμόζονται και θα εφαρμόζονται συστηματικά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

β) η Επιτροπή θα πρέπει να συνοδεύει συστηματικά τα στοιχεία ή τις τεχνικές γνώμες με τις σχετικές συμπληρωματικές πληροφορίες προς τους χρήστες·

γ) με την ευκαιρία της κατάρτισης της νέας οδηγίας, που περιλαμβάνει τη μετάβαση από το ακαθάριστο εθνικό προϊόν προς το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα, θα πρέπει να ζητηθεί από τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν εκθέσεις κατά περιόδους σχετικά με την ποιότητα των στατιστικών τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) Η Επιτροπή (Eurostat) προσπαθεί πάντοτε να συνοδεύει τα στοιχεία ή τις τεχνικές γνώμες με τις σχετικές συμπληρωματικές πληροφορίες προς τους χρήστες. Υπενθυμίζεται πάντως ότι οι ανάγκες των χρηστών ποικίλλουν: διοικητικοί υπάλληλοι στις υπηρεσίες προϋπολογισμού της Επιτροπής, στατιστικοί στην επιτροπή ΑΕΠ, ελεγκτές στο Ελεγκτικό Συνέδριο κ.λπ.

γ) Ενώ διεξάγονται συζητήσεις για μια μελλοντική οδηγία ΑΕΠ, η Επιτροπή εξετάζει με την επιτροπή ΑΕΠ τη σκοπιμότητα και το πιθανόν περιεχόμενο μιας περιοδικής έκθεσης από τα κράτη μέλη σχετικά με την ποιότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Κοινή γεωργική πολιτική

2.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Εισαγωγή	2.1-2.4
Διαχείριση του προϋπολογισμού	2.5-2.28
Ο αρχικός προϋπολογισμός κατέστη οριστικός προϋπολογισμός	2.5-2.6
Οι δαπάνες ανήλθαν στο 98,7 % των πιστώσεων	2.7
Οι προσωρινές πιστώσεις ακυρώθηκαν	2.8
310 εκατομμύρια ευρώ μεταβιβάστηκαν αντικανονικά στο νομισματικό αποθεματικό	2.9-2.11
Σημαντικά έσοδα είναι εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό των δαπανών	2.12-2.16
Σημειώθηκαν εκ νέου σημαντικές μειώσεις των προπληρωμών	2.17-2.19
Χαρακτηριστικό της διαχείρισης του προϋπολογισμού αποτελούν οι πολυάριθμες μεταφορές πιστώσεων	2.20-2.26
Το σύστημα πληροφορικής AGREX θα τροποποιηθεί	2.27
Συμπέρασμα	2.28
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	2.29-2.52
Εξέταση αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων	2.29-2.49
Ουσιαστικά σφάλματα	2.31
Σφάλματα στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου	2.32-2.35
Συστηματικά σφάλματα διαχείρισης	2.36-2.41
Λοιπά σφάλματα διαχείρισης	2.42-2.44
Τυπικά σφάλματα	2.45-2.49
Συμπέρασμα	2.50-2.52
Εκκαθάριση των λογαριασμών	2.53-2.97
Εισαγωγή	2.53-2.54
Αποφάσεις συμφωνίας	2.55-2.84
Διορθώσεις	2.55-2.57
Αδυναμίες στη διαδικασία	2.58-2.59
Μεμονωμένες διορθώσεις	2.60-2.76
Δεν δόθηκε συνέχεια στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου	2.77-2.84
Δημοσιονομική απόφαση για το 2000	2.85-2.96
Καθυστερημένη υποβολή εγγράφων και στοιχείων για τις πληρωμές	2.85-2.87
Διατύπωση επιφυλάξεων στην πιστοποίηση των λογαριασμών και εφαρμοσθείσες διορθώσεις	2.88-2.90
Ανησυχίες ως προς την πιστοποίηση	2.91-2.96
Συμπέρασμα	2.97
Παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων	2.98-2.185
Φυσικοί έλεγχοι γεωργικών προϊόντων για τα οποία χορηγούνται επιστροφές κατά την εξαγωγή	2.98-2.106

	Σημεία
Συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής	2.101
Ένωσης Προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	2.102
Παρακολούθηση από την Επιτροπή των παρατηρήσεων του Συνεδρίου	2.103-2.106
Κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος	2.107-2.129
Εισαγωγή	2.107-2.110
Έλεγχος του Συνεδρίου	2.111-2.112
Δεν μετράται η απόδοση	2.113
Πλημμελές σύστημα καθορισμού των τιμών και της πριμοδότησης	2.114-2.116
Καθυστερημένες και ελλιπείς στατιστικές σχετικά με τις πριμοδοτήσεις	2.117
Ασαφή όρια ατομικών δικαιωμάτων και μη χρησιμοποιηθείσες ποσοστώσεις	2.118-2.119
Αμφισβητούμενη αιτιολόγηση για συμπληρωματική πριμοδότηση για προβατίνες και αίγες σε μειονεκτικές περιοχές· έλλειψη τακτικής εξέτασης της κατάταξης των περιοχών	2.120-2.121
Συναφή κοινοτικά μέτρα	2.122-2.123
Στο πλαίσιο της πρόσφατης πρότασης της Επιτροπής δεν αντιμετωπίζονται πλήρως οι ανεπάρκειες που εντόπισε το Συνέδριο	2.124-2.127
Συμπέρασμα	2.128
Συστάσεις	2.129
Διαχείριση από την Επιτροπή της κοινής οργάνωσης της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών	2.130-2.185
Εισαγωγή	2.130-2.133
Η παραγωγή είναι συγκεντρωμένη στα νότια κράτη μέλη και εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη	2.134-2.135
Κανονιστικό πλαίσιο και σπουδαιότητα από την πλευρά του προϋπολογισμού	2.136-2.137
Κυριότερα προβλήματα που αναφέρθηκαν προγενέστερα από το Συνέδριο και μεταρρύθμιση του 1996	2.138-2.142
Η εφαρμογή της μεταρρύθμισης του 1996 δεν στέφθηκε από πλήρη επιτυχία	2.143-2.178
Με τις τροποποιήσεις του 2000 δεν αντιμετωπίζονται πλήρως οι ανεπάρκειες που εντόπισε το Συνέδριο	2.179-2.180
Συμπέρασμα	2.181-2.182
Συστάσεις	2.183-2.185
Κυριότερες παρατηρήσεις σε ειδικές εκθέσεις	2.186-2.211
Αναθεώρηση της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών	2.187-2.190
Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ)	2.191
Ποσοστώσεις γάλακτος	2.192-2.194
Ειδική έκθεση για τη ΣΕΒ	2.195-2.197
Επιστροφές για τη χρησιμοποίηση αμύλου γεωμήλων και αμύλων σιτηρών και ενισχύσεις για το άμυλο γεωμήλων	2.198-2.200
Επιστροφές κατά την εξαγωγή — προορισμός και διάθεση στην αγορά (ειδική έκθεση αριθ. 7/2001)	2.201-2.207
Κοινά στοιχεία μεταξύ των διαπιστώσεων και των πορισμάτων που περιλαμβάνουν οι προαναφερθείσες εκθέσεις	2.208-2.211

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Το παρόν κεφάλαιο αφορά τις δαπάνες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις), καθώς και τις δαπάνες του κεφαλαίου Β2-5 1 ⁽¹⁾ («Έλεγχοι και λοιπές ενέργειες στο γεωργικό τομέα»).

2.2. Το σύνολο σχεδόν αυτών των δαπανών πραγματοποιείται από τους οργανισμούς πληρωμών των κρατών μελών. Η Επιτροπή τους προκαταβάλλει μηνιαίως ποσό που καθορίζεται βάσει των πληρωμών που δηλώθηκαν τον προηγούμενο μήνα. Αυτές οι πληρωμές καταχωρίζονται λογιστικά μηνιαίως ως δαπάνες, με την επιφύλαξη ενδεχόμενων διορθώσεων κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών, μετά τη λήξη του οικονομικού έτους.

2.3. Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει πέντε μέρη που αφορούν αντίστοιχα:

- α) την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2000·
- β) την ειδική εκτίμηση του τομέα, στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας, που αφορά το οικονομικό έτος 2000·
- γ) την εκκαθάριση των λογαριασμών·
- δ) την παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων·
- ε) κύριες παρατηρήσεις που έχουν διατυπωθεί σε ειδικές εκθέσεις.

2.4. Εκτός από τις παρατηρήσεις που περιλαμβάνει το παρόν κεφάλαιο, η κοινή γεωργική πολιτική αποτέλεσε αντικείμενο ειδικών εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων. Ο σχετικός πίνακας παρατίθεται στο παράρτημα II.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο αρχικός προϋπολογισμός κατέστη οριστικός προϋπολογισμός

2.5. Για το οικονομικό έτος 2000, οι αρχικές πιστώσεις της υποδιαίρεσης Β1 του προϋπολογισμού του ΕΓΤΠΕ-

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται κάτω από τον τίτλο «Εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2000» (σημεία 2.5-2.28) δεν αφορούν παρά μόνο την υποδιαίρεση Β1 του προϋπολογισμού. Όσον αφορά το κεφάλαιο Β2-5 1, ο αρχικός προϋπολογισμός των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων ανερχόταν σε 51,5 εκατομμύρια ευρώ. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, οι εν λόγω πιστώσεις δεν τροποποιήθηκαν και οι αναλήψεις υποχρεώσεων του οικονομικού έτους ανήλθαν σε 49 εκατομμύρια ευρώ (95,1 %).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εγγυήσεις ανήλθαν σε 41 469 εκατομμύρια ευρώ ⁽²⁾ [συμπεριλαμβανομένου του νομισματικού αποθέματος ⁽³⁾ ύψους 500 εκατομμυρίων ευρώ] (βλέπε **πίνακα 2.1**) δηλαδή στο 49 % του συνόλου των επιχειρησιακών πιστώσεων για πληρωμές του προϋπολογισμού. Αυτά τα 41 469 εκατομμύρια αντιστοιχούσαν στο 99,4 % του ανώτατου ορίου των δημοσιονομικών προοπτικών (41 738 εκατομμύρια ευρώ) και στο 89,1 % του ύψους της κατευθυντήριας γραμμής για τη γεωργία (46 549 εκατομμύρια ευρώ).

Πίνακας 2.1 — ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις 2000

(εκατ. EUR)

Τίτλος των δημοσιονομικών προοπτικών: 1. Υποδιαίρεση Β1: ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις (1) ⁽¹⁾							
	Σύνολο τίτλου	Εκ των οποίων:					
		B1-1	B1-2	B1-3	B1-4	B1-5	B1-6
		Φυτικά προϊόντα	Ζωικά προϊόντα	Συναφείς δαπάνες	Αγροτική ανάπτυξη	Συνοδευτικά μέτρα	Νομισματικό αποθεματικό
Ανώτατο όριο των δημοσιονομικών προοπτικών	41 738						
Εξέλιξη του προϋπολογισμού							
Αρχικές πιστώσεις ⁽²⁾	41 494	25 867	9 521	1 501	4 084	21	500
Διαθέσιμες οριστικές πιστώσεις	41 469	25 909	9 328	1 238	4 184	0	810
Εκτέλεση του προϋπολογισμού							
Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ⁽³⁾	40 437	25 813	9 276	1 172	4 176	0	0
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	98	100	99	95	100	0	0
Πιστώσεις που μεταφέρθηκαν στο 2001	0	0	0	0	0	0	0
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	0	0	0	0	0	0	0
Πιστώσεις που ακυρώθηκαν	1 062	98	52	94	8	0	810
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	2	0	1	8	0	0	100

⁽¹⁾ Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.⁽²⁾ Συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών πιστώσεων (Β0-4 0) και του νομισματικού αποθεματικού ύψους 500 εκατ. EUR.⁽³⁾ Σε αναλήψεις υποχρεώσεων.

Πηγή Λογαριασμός διαχείρισης 2000.

⁽²⁾ — Εκτός των προσωρινών πιστώσεων ύψους 24,9 εκατομμυρίων ευρώ.

— Οριστική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2000 (ΕΕ L 40 της 14.2.2000).

⁽³⁾ Το νομισματικό αποθεματικό προορίζεται για την κάλυψη (πέραν των 200 εκατομμυρίων ευρώ) της δυσμενούς εξέλιξης της ισοτιμίας μεταξύ δολαρίου και ευρώ που υιοθετήθηκε για τις προβλέψεις του προϋπολογισμού. Αντιστρόφως, κάθε εξοικονόμηση ποσού που θα υπερβαίνει τα 200 εκατομμύρια ευρώ λόγω της ευνοϊκής εξέλιξης αυτής της ισοτιμίας, πρέπει να μεταβιβάζεται στο νομισματικό αποθεματικό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.6. Το σύνολο των αρχικών πιστώσεων δεν διορθώθηκε με κανένα διορθωτικό και συμπληρωματικό προϋπολογισμό⁽⁴⁾ κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Επομένως, οι οριστικές πιστώσεις ανήλθαν σε 41 469 εκατομμύρια ευρώ.

Οι δαπάνες ανήλθαν στο 98,7 % των πιστώσεων

2.7. Οι δαπάνες ανήλθαν σε 40 437 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή στο 98,7 % του ποσού των διαθέσιμων πιστώσεων εκτός νομισματικού αποθεματικού (βλέπε **πίνακα 2.1**) και στο 87 % της κατευθυντήριας γραμμής για τη γεωργία. Τα φυτικά προϊόντα αντιστοιχούσαν στο 63,8 % των δαπανών, τα ζωικά προϊόντα στο 22,9 %, οι συναφείς δαπάνες στο 3 % και η αγροτική ανάπτυξη στο 10,3 %. Οι δαπάνες κατανεμήθηκαν, ανάλογα με τη φύση τους, μεταξύ της άμεσης ενίσχυσης (70 %), των επιστροφών (13,9 %), των διαρθρωτικών μέτρων (10,5 %) και των μέτρων παρέμβασης (3,2 %). Τα διαρθρωτικά μέτρα, που συνδέονται ουσιαστικά με την αγροτική ανάπτυξη, αυξήθηκαν ενώ η άμεση ενίσχυση και τα μέτρα παρέμβασης σημείωσαν ελαφρά μείωση.

Οι προσωρινές πιστώσεις ακυρώθηκαν

2.8. Οι προσωρινές πιστώσεις (24,9 εκατομμύρια ευρώ), που είχαν προβλεφθεί για τις «Λοιπές ενέργειες στον κτηνιατρικό τομέα, στον τομέα της προστασίας των ζώων και της δημόσιας υγείας» — 4 εκατομμύρια ευρώ — και της «Συνδρομής στη διαχείριση των πόρων για τη στήριξη της κοινής αλιευτικής πολιτικής» — 20,9 εκατομμύρια ευρώ — δεν χρησιμοποιήθηκαν και, κατά συνέπεια, ακυρώθηκαν στο τέλος του οικονομικού έτους.

310 εκατομμύρια ευρώ μεταβιβάστηκαν αντικανονικά στο νομισματικό αποθεματικό

2.9. Λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης της ισοτιμίας δολαρίου-ευρώ⁽⁵⁾, πλεονάσματα ύψους 510 εκατομμυρίων ευρώ καταχωρίστηκαν σε διάφορες θέσεις. Όπως προβλέπει ο κανονισμός που αφορά τη δημοσιονομική πειθαρχία⁽⁶⁾, τα ποσά που εξοικονομήθηκαν, το μέρος που υπερέβαινε το όριο ενεργοποίησης των 200 εκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή 310 εκατομμύρια ευρώ, μεταφέρθηκαν στο νομισματικό αποθεματικό.

⁽⁴⁾ Το μόνο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του ΔΣΠ αριθ. 1 είναι η τροποποίηση της κατανομής των πιστώσεων μεταξύ του Β1-4 0 8 και των θέσεων Β1-4 0 8 0 και Β1-4 0 8 1. Αυτός ο ΔΣΠ, που εγκρίθηκε στις 2 Αυγούστου 2000, δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ παρά μόνο στις 17 Απριλίου 2001.

⁽⁵⁾ Ο προϋπολογισμός καταρτίστηκε βάσει της ισοτιμίας 1 ευρώ = 1,12 δολάρια, ενώ ο μέσος όρος των τιμών που καθορίστηκαν για την περίοδο αναφοράς (1.8.1999-31.7.2000) διαμορφώθηκε σε 1 ευρώ = 0,99 δολάρια.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2040/2000 του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2000, σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία, άρθρο 11 (ΕΕ L 244 της 29.9.2000, σ. 27).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.10. Ωστόσο, δεν τηρήθηκε η προθεσμία που προέβλεπε ο κανονισμός για την πρόταση μεταφοράς. Έτσι, η Επιτροπή διαβίβασε αυτή την πρόταση στο Συμβούλιο στις 10 Ιανουαρίου 2001 ενώ, σύμφωνα με τον κανονισμό, όφειλε να τη διαβιβάσει το αργότερο στο τέλος του Οκτωβρίου 2000. Είναι σαφές ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα κανονιστική ρύθμιση και τη διαδικασία που ακολουθεί η Επιτροπή, αυτή η προθεσμία δεν είναι δυνατό να τηρηθεί ποτέ.

2.11. Επιπλέον, κατά τη μεταφορά στο νομισματικό αποθεματικό, η Επιτροπή παρακράτησε το μεγαλύτερο μέρος των 310 εκατομμυρίων ευρώ από το κεφάλαιο Β1-3 7 «Εκκαθάριση των προηγούμενων οικονομικών ετών και μειώσεις/αναστολές των πληρωμών» και όχι από τις θέσεις από τις οποίες είχαν εξοικονομηθεί τα ποσά (βλέπε **πίνακα 2.2**). Επομένως, η Επιτροπή ανέμενε τις τελευταίες δηλώσεις των κρατών μελών για να καθορίσει τις θέσεις όπου υπήρχαν ακόμη πιστώσεις διαθέσιμες. Η διαδικασία αυτή, σχετικά με την οποία το Συνέδριο έχει ήδη διατυπώσει παρατήρηση (7), δεν καθιστά δυνατό να παρουσιάζεται στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή το σύνολο των μεταφορών από κεφάλαιο σε κεφάλαιο που θα έπρεπε να της υποβληθούν.

2.10. Αν και θα υπήρχαν επαρκή συνολικά κονδύλια για να καλύψουν το ποσό των 310 εκατ. ευρώ που μεταφέρθηκε στο νομισματικό αποθεματικό, η ακριβής θέση αυτών των διαθεσίμων πιστώσεων δεν ήταν δυνατό να καθοριστεί πριν να διαβιβάσουν τα κράτη μέλη λεπτομερείς πληροφορίες όσον αφορά την εκτέλεση κάθε κονδυλίου του προϋπολογισμού· όμως, οι πληροφορίες αυτές δεν υπήρχαν τη στιγμή που αποφασίστηκε η μεταφορά. Όταν εξακριβωνόταν η διαθεσιμότητα των αναγκαίων κεφαλαίων στα επιμέρους κονδύλια του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, η Επιτροπή θα υπέβαλε την πρόταση μεταφοράς στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Αυτή ήταν η διαδικασία που ακολούθησε η Επιτροπή, η οποία, κατά την άποψή της, αν και είχε σαν αποτέλεσμα να υπάρξει καθυστέρηση στην υποβολή της πρότασης μεταφοράς, ήταν σύμφωνη με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και απέτρεψε την άσκοπη προσφυγή σε άλλες διαδικασίες, όπως ο συμπληρωματικός και διορθωτικός προϋπολογισμός.

2.11. Ο κανονισμός περί δημοσιονομικής πειθαρχίας δεν απαιτεί να πραγματοποιούνται οι μεταφορές στο νομισματικό αποθεματικό αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου από τα κονδύλια εκείνα οι δαπάνες των οποίων επηρεάζονται από τις μεταβολές της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου. Από την άποψη αυτή, το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού αναφέρει ότι «σε περίπτωση ανόδου του δολαρίου έναντι του ευρώ, σε σχέση με την ισοτιμία που χρησιμοποιείται στον προϋπολογισμό, οι οικονομίες που πραγματοποιούνται στο τμήμα Εγγυήσεων επιτρέπουν τη μεταφορά πιστώσεων προς το νομισματικό αποθεματικό μέχρι ποσού 500 εκατ. ευρώ κατά το 2000 και το 2001 και 250 εκατ. ευρώ κατά το 2002». Μόνο σε περίπτωση που υπάρχει πρόσθετο δημοσιονομικό κόστος λόγω μείωσης της τιμής του δολαρίου έναντι του ευρώ προσδιορίζεται ότι οι μεταφορές κονδυλίων θα πραγματοποιούνται σε εκείνες τις ειδικές θέσεις του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων που επλήγησαν από την πτώση του δολαρίου (τρίτο εδάφιο της παραγράφου

Πίνακας 2.2 — Μεταφορά στο νομισματικό αποθεματικό

Κεφάλαιο του προϋπολογισμού	Προέλευση των οικονομιών	Ποσά που πράγματι αφαιρέθηκαν
B1-10 Αροτραίες καλλιέργειες	371	0
B1-11 Ζάχαρη	48	48
B1-13 Βαμβάκι	44	0
B1-18 Άλλοι τομείς φυτικών προϊόντων (ρύζι)	6	0
B1-30 Προϊόντα εκτός παραρτήματος I	35	0
B1-32 Νήσοι και απομακρυσμένες περιφέρειες	7	0
B1-37 Εκκαθάριση προηγούμενων οικονομικών ετών	0	262
Σύνολο	510	310

Πηγή: Μεταφορά πιστώσεων αριθ. 79/2000.

1 του άρθρου 11).

(7) Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 2.28.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή έχει επισημάνει σε προηγούμενες εκθέσεις και σε προτάσεις μεταφορών που αφορούν την επίπτωση των διακυμάνσεων της τιμής του δολαρίου [π.χ. στην έκθεση και πρόταση μεταφοράς για το 1998 — SEC (1998) 1893 τελικό της 13.11.1998] ότι οι εξοικονομήσεις ποσών για κάθε τομέα δεν είναι αναγκαστικά απαραίτητο να επιφέρουν ισόποσα διαθέσιμα στο τέλος του έτους. Και άλλοι παράγοντες, πλην της ισοτιμίας του δολαρίου, έχουν σημαντικότερη επίπτωση στις τελικές ανάγκες διάθεσης πιστώσεων για διάφορα κεφάλαια για κάποιο έτος, π.χ. ο όγκος των εξαγωγών, το επίπεδο των διεθνών τιμών σε δολάρια ή οι διακυμάνσεις των πληρωμών. Πράγματι, η Επιτροπή επεσήμανε αυτούς τους παράγοντες στην απάντησή της στο σημείο 2.28 της ετήσιας έκθεσης 1998 του Ελεγκτικού Συνεδρίου (EE C 349 της, 3.12.1999, σ. 53).

Σημαντικά έσοδα είναι εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό των δαπανών

2.12. Σύμφωνα με την αρχή της καθολικότητας ⁽⁸⁾, δεν μπορεί να υπάρξει ούτε καθορισμένος προορισμός των εσόδων για συγκεκριμένες δαπάνες ούτε προσαρμογή μεταξύ των εσόδων και των δαπανών. Εντούτοις, συνολικό ποσό ύψους 3 798,3 εκατομμυρίων ευρώ (πάνω από το 9 % των δαπανών) αποτελούμενο από αρνητικά ποσά (έναντι 3 057,7 το 1999 και 2 498 το 1998) ⁽⁹⁾, περιλαμβάνεται στις δαπάνες ⁽¹⁰⁾ του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις. Το Συνέδριο θεωρεί, όπως ανέφερε στη γνωμοδότηση του αριθ. 1/2001 ⁽¹¹⁾ — την οποία εξέδωσε σχετικά με την πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού — ότι οι εν λόγω αρνητικές δαπάνες έπρεπε να είναι εγγεγραμμένες στη γενική κατάσταση των εσόδων.

2.12. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αρνητικές δαπάνες δεν έπρεπε να εγγραφούν στη γενική κατάσταση των εσόδων. Αντίθετα, πιστεύει ότι τα ποσά αυτά, τα οποία αποτελούν επιστροφές ποσών που είχαν ήδη καταβληθεί από το ΕΓΤΠΕ, πρέπει να θεωρούνται ως ειδικά έσοδα που πρέπει να χρησιμοποιούνται από το ΕΓΤΠΕ, όπως προτείνεται στην τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού.

2.13. Το σύνολο των θέσεων των οποίων το υπόλοιπο είναι αρνητικό ανέρχεται σε 1 899,4 εκατομμύρια ευρώ, ενώ ο προϋπολογισμός προέβλεπε έσοδα ανερχόμενα μόλις σε 1 220 εκατομμύρια (+ 55 %). Από τα αυτά τα 1 899,4 εκατομμύρια ευρώ, στην εκκαθάριση των προηγούμενων οικονομικών ετών αντιστοιχούν 568 εκατομμύρια (29,9 %), στις μειώσεις των προπληρωμών 510 εκατομμύρια (26,9 %) και στις συμπληρωματικές εισφορές που οφείλονται στην υπέρβαση των ποσοστώσεων στο γαλακτοκομικό τομέα 161 εκατομμύρια (8,5 %) ⁽¹²⁾.

2.13. Η διαφορά των 680 εκατ. ευρώ ανάμεσα στις αρνητικές δαπάνες που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό (1 220 εκατ.) και στις πραγματικές αρνητικές δαπάνες (1 899,4 εκατ.) οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα από τα αναμενόμενα έσοδα από πωλήσεις αγαθών που ήταν αποθεματοποιημένα στη δημόσια παρέμβαση (+ 383 εκατ. ευρώ) και στις υψηλότερες από τις προβλεφθείσες μειώσεις των προκαταβολών (+ 410 εκατ. ευρώ).

Τα έσοδα από παρόμοιες θέσεις του προϋπολογισμού, λόγω του χαρακτήρα τους, είναι δύσκολο να προβλεφθούν, εφόσον, στην περίπτωση πωλήσεων από δημόσια αποθέματα, εξαρτώνται από εξαιρετικά ασταθείς συνθήκες της αγοράς και τις τιμές που επηρεάζονται από απρόβλεπτες κρίσεις, όπως αυτές της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας και του αφθώδους πυρετού. Ειδικότερα, στις περιπτώσεις μειώσεων των προκαταβολών, τα ποσά προέρχονται από μη τήρηση της νομοθεσίας εκ μέρους των κρατών μελών (μη τήρηση των προθεσμιών πληρωμών, απουσία ελεγχών) ή σφαλμάτων που διαπράττονται από τους επιχειρηματίες (απάτες, παρατυπίες, εισφορά για τα γαλακτοκομικά)· τα ποσά αυτά ανακτώνται από τις δαπάνες που δηλώνουν τα κράτη μέλη και εγγράφονται στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

⁽⁸⁾ Βλέπε τα άρθρα 4 και 27 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽⁹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.10, και 1998, σημείο 2.11.

⁽¹⁰⁾ 27 θέσεις του προϋπολογισμού (το 14 % περίπου των θέσεων) περιλαμβάνουν αρνητικές δαπάνες.

⁽¹¹⁾ Γνωμοδότηση αριθ. 1/2001 (EE C 55 της 21.2.2001).

⁽¹²⁾ Στο ποσό αυτό των 161 εκατομμυρίων ευρώ δεν περιλαμβάνεται η συμπληρωματική εισφορά για το οικονομικό έτος 2000 της Ιταλίας (245,9 εκατομμύρια ευρώ) που αποτέλεσε αντικείμενο μείωσης της προπληρωμής (βλέπε σημεία 2.17 και 2.19).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.14. Επίσης, τα έσοδα προέρχονται από τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν από τις πωλήσεις αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων, ιδίως λόγω απαισιόδοξων απαξιώσεων (που αντιστοιχούν στη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της κατ' εκτίμηση υπολογιζόμενης τιμής διάθεσης). Αυτά τα έσοδα αντιστοιχούν σε 588 εκατομμύρια ευρώ ⁽¹³⁾.

2.15. Τέλος, από αυτά τα 1 899,4 εκατομμύρια ευρώ, 72 εκατομμύρια ευρώ αφορούν επίσης 21 θέσεις του προϋπολογισμού, σχετικά με τις οποίες είχαν προβλεφθεί έσοδα συνολικού ύψους μόνον 50 εκατομμυρίων ευρώ.

2.16. Αυτή η γενική υποεκτίμηση των εσόδων καταλήγει στην πράξη, για την Επιτροπή, σε αύξηση των διαθέσιμων πιστώσεων και, επομένως, σε μεγαλύτερη ευελιξία στο πλαίσιο της διαχείρισης του προϋπολογισμού.

Σημειώθηκαν εκ νέου σημαντικές μειώσεις των προπληρωμών

2.17. Χαρακτηριστικό του οικονομικού έτους 2000 (όπως και του οικονομικού έτους 1999) αποτελούν οι σημαντικές μειώσεις των προπληρωμών που επιβλήθηκαν σε διάφορα κράτη μέλη λόγω, αφενός, των ανεπαρειών στην εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος και στην εκτέλεση των ελέγχων (Ελλάδα: 75,2 εκατομμύρια ευρώ) και, αφετέρου, της μη καταβολής της συμπληρωματικής εισφοράς, που οφείλονταν στην υπέρβαση των γαλακτοκομικών ποσοτώσεων (Ελλάδα: 7,5 εκατομμύρια ευρώ· Ισπανία: 6,2 εκατομμύρια ευρώ· Ιταλία: 380,6 εκατομμύρια ευρώ και Πορτογαλία: 20,6 εκατομμύρια ευρώ).

2.14. Όπως αναφέρεται στο σημείο 2.13, τα έσοδα από πωλήσεις προϊόντων της παρέμβασης επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες, ένας από τους οποίους είναι η απαξίωση. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1883/78, τα αποθέματα απαξιώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους σε σχέση με την υπολογιζόμενη τιμή διάθεσής τους, με στόχο να μην μεταφέρεται εν δυνάμει ζημία σε επόμενα οικονομικά έτη. Τα υψηλότερα από τα προβλεπόμενα στον προϋπολογισμό «κέρδη» από μεταγενέστερες πωλήσεις είναι δυνατό να οφείλονται σε χαμηλότερες από τις αναμενόμενες αγορές στην παρέμβαση, σε υψηλότερες τιμές πώλησης ή μεγαλύτερες ποσότητες πωλήσεων από τις προβλεφθείσες, στοιχεία που αποτελούν στο σύνολό τους άμεσο αποτέλεσμα της εξέλιξης της αγοράς.

2.15. Οι 21 αναφερόμενες θέσεις αφορούν ανακτήσεις ποσών λόγω περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών, οι οποίες και πάλι λόγω του χαρακτήρα τους είναι δύσκολο να εκτιμηθούν εκ των προτέρων. Δεν θα ήταν συνετό να υπερεκτιμώνται τα έσοδα αυτά, χωρίς να υπάρχουν τα απολύτως αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία.

2.16. Η στάση της Επιτροπής είναι να υιοθετεί συνετή και αυστηρή προσέγγιση όσον αφορά την εκτίμηση όλων των δημοσιονομικών απαιτήσεων. Η υποεκτίμηση, κατά την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφορούσε κατά κύριο λόγο θέσεις του προϋπολογισμού που σχετίζονται με πωλήσεις από τη δημόσια αποθεματοποίηση, οι οποίες επηρεάζονται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη μεταβολή των όρων της αγοράς και οι οποίες δεν είναι εύκολο να προβλεφθούν κατά τη στιγμή της κατάθεσης του προϋπολογισμού, καθώς και μειώσεις των προκαταβολών οι οποίες είναι αδύνατο να προβλεφθούν λόγω του χαρακτήρα τους.

(13)

Οικονομικό έτος 2000

(εκατ. EUR)

	Πραγματοποιηθέντα Έσοδα	Διαθέσιμες πιστώσεις
Αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη	- 291	- 63
Βόειο κρέας	- 95	- 130
Βούτυρο και κρέμα γάλακτος	- 47	- 12
Ελαιόλαδο	- 16	- 18
Ρύζι	- 9	- 6
Σιτηρά	- 130	25
	- 588	- 204

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.18. Όσον αφορά την Ιταλία, τα 380,6 εκατομμύρια ευρώ αφορούν την περίοδο εμπορίας 1999/2000 (245,9 εκατομμύρια) και την περίοδο εμπορίας 1998/99 (134,7 εκατομμύρια). Η μείωση της προπληρωμής για την περίοδο εμπορίας 1999/2000 οφείλεται στην κοινοποίηση εσφαλμένων δεδομένων. Η κατάσταση αυτή υποχρέωσε την Επιτροπή να προβεί σε λογιστική καταχώριση αυτού του ποσού στη θέση μείωσης των προπληρωμών, αντί της θέσης των συμπληρωματικών εισφορών, γεγονός που συνιστά παράβαση της αρχής της ειδικότητας των πιστώσεων και συνεπάγεται έλλειψη διαφάνειας των λογαριασμών. Η μείωση των προπληρωμών κατά 134,7 εκατομμύρια ευρώ (που οφείλεται σε καθυστέρηση κατά τη διαβίβαση των δεδομένων σχετικά με το οικονομικό έτος 1999) καταχωρίστηκε λογιστικά στους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2000, γεγονός που συνιστά παραβίαση της αρχής του ενιαυσίου ⁽¹⁴⁾.

2.19. Ο σημαντικός όγκος αυτών των μειώσεων προπληρωμών (509 εκατομμύρια ευρώ έναντι 464 το 1999) καταδεικνύει ότι στα συστήματα των οικείων κρατών μελών εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες.

Χαρακτηριστικό της διαχείρισης του προϋπολογισμού αποτελούν οι πολυάριθμες μεταφορές πιστώσεων

2.20. Το Συνέδριο επανεξέτασε ⁽¹⁵⁾ τις δημοσιονομικές πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους που υπέβαλε η Επιτροπή στον τόμο I του λογαριασμού διαχείρισης του οικονομικού έτους 2000.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.15.

⁽¹⁵⁾ Το Συνέδριο εξέτασε τις πληροφορίες που υπέβαλε η Επιτροπή στον τόμο I του «Λογαριασμού διαχείρισης». Στόχο του τόμου αυτού αποτελεί η διατύπωση παρατήρησης σχετικά με την προϋπολογιστική διαχείριση για το έτος, και ιδίως η παράθεση επεξηγήσεων σχετικά με τις διαφορές μεταξύ του αρχικώς εγκεκριμένου προϋπολογισμού και των τελικών διαθέσιμων πιστώσεων καθώς και μεταξύ των πιστώσεων που ήταν τελικώς διαθέσιμες κι εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν. Η εξέταση αυτή δεν επιζητεί την παροχή βεβαιότητας σχετικά με την αξιοπιστία του περιεχομένου της. Επιζητείται μάλλον ο εντοπισμός τυχόν σημαντικών διαφορών για τις οποίες δεν παρέχονται διευκρινίσεις και ο εντοπισμός διευκρινίσεων που είναι δυνατό να θεωρηθούν ως παραπλανητικές.

2.18. Η μείωση κατά 245,9 εκατ. ευρώ, όσον αφορά την Ιταλία για την περίοδο εμπορίας 1999/2000, οφείλεται στο γεγονός ότι η Ιταλία, κατά παράβαση της νομοθεσίας που προβλέπει την πληρωμή του οφειλόμενου ποσού μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου του σχετικού έτους, δεν εισέπραξε ούτε κατέβαλε στο ΕΓΤΠΕ το πλήρες ποσό της συμπληρωματικής εισφοράς για τα γαλακτοκομικά που αντιστοιχούσε σε αυτό το έτος εμπορίας.

Στις περιπτώσεις παράβασης της νομοθεσίας, η Επιτροπή προβαίνει στην ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών με τη μορφή μειώσεων των προκαταβολών για τις οποίες έχει προβλεφθεί ειδική θέση του προϋπολογισμού (B1-3 7 0 1). Όπως έχει επισημάνει το Συνέδριο, η Επιτροπή δεν έχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα σε αυτή την περίπτωση.

Επειδή το εν λόγω κράτος μέλος υπέβαλε αναθεωρημένο ερωτηματολόγιο μετά το τέλος του οικονομικού έτους 1999, επιβλήθηκε συμπληρωματική μείωση κατά 134,7 εκατ. ευρώ για την περίοδο εμπορίας 1998/99. Η καθυστερημένη διαβίβαση των πληροφοριών κατέστησε αδύνατη την είσπραξη του ποσού εντός του οικονομικού έτους 1999. Εντούτοις, για να αποτραπεί η επανάληψη αυτού του προβλήματος, βάσει παρέκτασης επί των δεδομένων που υποβλήθηκαν για το οικονομικό έτος 1999/2000, η Επιτροπή καθόρισε τη μείωση του προαναφερθέντος ποσού των 245,9 εκατ. ευρώ με παρέκταση των δεδομένων προηγούμενων ετών και όχι βάσει του αρχικού ερωτηματολογίου που έδωσε το κράτος μέλος.

2.19. Οι βασικές μειώσεις εντός του ποσού των 509 εκατ. ευρώ αφορούν τη μη καταβολή της εισφοράς για τα γαλακτοκομικά (414,8 εκατ. ευρώ) εκ μέρους τεσσάρων μόνο κρατών μελών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.21. Ο τόμος I δεν παρέχει πλήρη και ακριβή εικόνα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους. Έτσι:

- α) δεν παρέχεται καμία διευκρίνιση σχετικά με τους λόγους των μεταφορών·
- β) δεν αναφέρεται ο διορθωτικός και συμπληρωματικός προϋπολογισμός·
- γ) οι επεξηγήσεις σχετικά με τις διαφορές μεταξύ της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και του τελικού προϋπολογισμού είναι σχεδόν ανυπόστατες·
- δ) η παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων στερείται συνέπειας (οι αριθμοί σε εκατομμύρια άλλοτε παρουσιάζονται στρογγυλοποιημένοι, άλλοτε διατηρούνται ως έχουν· η διαφορά μεταξύ της εκτέλεσης και του προϋπολογισμού άλλοτε αναφέρεται και άλλοτε αποσιωπάται), ορισμένες δε φορές παρουσιάζονται εσφαλμένα στοιχεία ⁽¹⁶⁾·
- ε) τέλος μόνο το κεφάλαιο «Αγροτική ανάπτυξη» παρουσιάζεται σύμφωνα με τις οδηγίες του υπολόγου της Επιτροπής.

2.22. Όσον αφορά τον τόμο II, και αυτός δεν παρέχει ιδιαίτερα ακριβή εικόνα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι δαπάνες που καταλογίστηκαν ορθά στις θέσεις Β1-4 0 8 0 («Κύρια μέτρα που σχετίζονται με το γεωργικό τομέα») και Β1-4 0 8 1 («Λοιπά μέτρα») συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο του άρθρου Β1-4 0 8 («Ενθάρρυνση της προσαρμογής και ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών») καθιστώντας δυσδιάκριτο το διαχωρισμό αυτών των δαπανών, ο οποίος είχε αποφασιστεί στο πλαίσιο του ΔΣΠ αριθ. 1.

2.23. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, 175 θέσεις από τις 218 του προϋπολογισμού αποτέλεσαν αντικείμενο μεταφοράς πιστώσεων. Το σύνολο των κινήσεων — δηλαδή το ποσό των μεταφορών ανήλθε σε 8 189 εκατομμύρια ευρώ (19,7 % των οριστικών πιστώσεων) δηλαδή σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα

2.23. Θα ήταν φυσιολογικό να αναμένεται υψηλό επίπεδο μεταφορών κατά τη διάρκεια ενός έτους με ιδιαίτερα αυστηρή εκτέλεση του προϋπολογισμού, κατά το οποίο χρησιμοποιήθηκε το 98,7 % των διαθέσιμων πιστώσεων. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι οι αναγκαίες μεταφορές, περιλαμβανομένων των μεταφορών υπέρ της

⁽¹⁶⁾ Στο κεφάλαιο «Εκκαθάριση των λογαριασμών» αναφέρονται δαπάνες, ενώ πρόκειται για έσοδα, και στο άρθρο «Παρέμβαση με τη μορφή αποδεματοποίησης βοείου κρέατος» αναφέρεται μείωση δαπάνης, ενώ πρόκειται για έσοδα. Στο κεφάλαιο «Λοιπά μέτρα», το ποσό του αρχικού προϋπολογισμού είναι εσφαλμένο· στο κεφάλαιο «Επισιτιστική βοήθεια», το ποσό των δαπανών είναι εσφαλμένο. Στον πίνακα «Εξέλιξη των πιστώσεων και των δαπανών του 2000», ορισμένα σύνολα είναι εσφαλμένα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

οικονομικά έτη (10,2 % το 1999 και 5,2 % το 1998) ⁽¹⁷⁾. Η Επιτροπή αιτιολογεί εν μέρει το σημαντικό οικονομικό όγκο αυτών των μεταφορών, με την εσφαλμένη αρχική διάθεση των πιστώσεων στο εσωτερικό του κεφαλαίου αγροτικής ανάπτυξης.

2.24. Ο αριθμός όμως των μεταφορών επηρεάζεται από την ποιότητα των προβλέψεων που παρουσιάζει διακυμάνσεις και από την παρακολούθηση των δαπανών από τα κράτη μέλη. Ορισμένες μεταφορές πραγματοποιήθηκαν προκειμένου να αντιμετωπιστούν συμπληρωματικές δαπάνες που προκλήθηκαν από καθυστερήσεις στις πληρωμές ή κατά την εκτέλεση των προγραμμάτων. Έτσι, σχετικά με τη θέση B1-1 2 2 0 («Ενισχύσεις στην κατανάλωση ελαιολάδου») σημειώθηκαν πέντε ενισχύσεις πιστώσεων, συνολικού ύψους 19,6 εκατομμυρίων ευρώ για δαπάνες σχετικές με την περίοδο εμπορίας 1997/98 και όσον αφορά τη θέση B1-1 0 6 2 («Πενταετής απόδουρη γαιών») σημειώθηκαν έξι ενισχύσεις πιστώσεων, συνολικού ύψους 10,6 εκατομμυρίων ευρώ για δαπάνες σχετικές με την περίοδο 1988-1992. Η Επιτροπή θα πρέπει να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν περισσότερο αξιόπιστες προβλέψεις πληρωμών, προκειμένου να μην απαιτείται να προσαρμόζουν διαρκώς τις πιστώσεις.

2.25. Ο όγκος των μεταφορών που πραγματοποιούνται καθαρά για λόγους ευκολίας, όπως αναφέρθηκαν ήδη στην ετήσια έκθεση για το 1999 ⁽¹⁸⁾, αυξήθηκε το 2000. Έτσι, για 32 θέσεις του προϋπολογισμού (που αφορούσαν συνολικό ποσό 226,8 εκατομμυρίων ευρώ ⁽¹⁹⁾), έναντι 41,6 εκατομμυρίων ευρώ το 1999 ⁽¹⁸⁾, ορισμένες αφαιρέσεις ποσών που πραγματοποιήθηκαν κατέστη αναγκαίο να αντισταθμιστούν με μεταγενέστερες επανατροφοδοτήσεις ή αντιστρόφως.

αγροτικής ανάπτυξης, μετά την παραλαβή της τελευταίας μηνιαίας δήλωσης, ανήλθαν σε 4 437,06 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, όπως αναφέρει το Συνέδριο, το 2000 ήταν το πρώτο έτος υποβολής δηλώσεων δαπανών βάσει του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης και οι μεταφορές, μόνο στο εσωτερικό αυτού του κεφαλαίου, σε 18 θέσεις του προϋπολογισμού, ανήλθαν σε 3 878 εκατ. ευρώ.

2.24. Όπως αναφερόταν στην ετήσια έκθεση 1999, η Επιτροπή έχει ήδη λάβει μέτρα, εφόσον προέβλεψε στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1750/1999 την πραγματοποίηση διορθώσεων σε περίπτωση που οι πραγματικές δαπάνες διαφέρουν σημαντικά από τις προβλέψεις.

Οι θέσεις του προϋπολογισμού B1-1 0 6 2 και B1-1 2 2 0 αφορούν δύο μέτρα που δεν είχαν ολοκληρωθεί πριν από το οικονομικό έτος 2000 και για τα οποία δεν είχαν προβλεφθεί πιστώσεις στον προϋπολογισμό του 2000. Πράγματι, ο ρυθμός εκτέλεσης των πληρωμών από τα κράτη μέλη ήταν αργότερος από τον προβλεφθέντα και κατέστη αναγκαία η μεταφορά πιστώσεων προκειμένου να εγγραφεί η δηλωθείσα δαπάνη στον προϋπολογισμό. Όσον αφορά τα προηγούμενα μέτρα, θεωρήθηκε σωστό να ζητηθούν μεταφορές προκειμένου να αντιμετωπιστούν δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν, αντί να βασιστεί η Επιτροπή στις προβλέψεις πληρωμών εκ μέρους των κρατών μελών.

2.25. Πράγματι, για να είναι δυνατή η εγγραφή των δαπανών στον προϋπολογισμό σε μηνιαία βάση, αντί να παραμένουν σε εκκρεμότητα, είναι ορισμένες φορές απαραίτητο να πραγματοποιούνται μεταφορές πιστώσεων και στη συνέχεια να αποκαθίσταται η αρχική κατάσταση. Οι μεταφορές αυτές ενδέχεται να είναι απαραίτητες λόγω του χαρακτήρα του κονδυλίου, όπως π.χ. στην περίπτωση των κονδυλίων που αφορούν «Λοιπά έξοδα δημόσιας αποθεματοποίησης» στα οποία ενδέχεται να σημειώνονται ζημίες για ένα συγκεκριμένο διάστημα, οι οποίες στη συνέχεια, λόγω των εξελίξεων στην αγορά, μετατρέπονται σε κέρδη (βλέπε επίσης σημείο 2.26), ή λόγω λογιστικών προσαρμογών που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη. Παραδείγματος χάρη, στην περίπτωση της θέσης B1-1 0 5 1 του προϋπολογισμού, η οποία ενισχύθηκε με πιστώσεις κατά τη διάρκεια του έτους, υπήρξε στο τέλος του οικονομικού έτους πλεόνασμα πιστώσεων, επειδή ένα κράτος μέλος μετέφερε ποσό 19,4 εκατ. ευρώ δαπανών από τη θέση αυτή σε άλλες θέσεις στην τελευταία μηνιαία έκθεση δαπανών.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.6, και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 2.4.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.21.

⁽¹⁹⁾ Οι παρακάτω θέσεις αποτέλεσαν αντικείμενο είτε αφαιρέσης, είτε ενίσχυσης, που αντισταθμίστηκε μεταγενέστερα με κίνηση προς την αντίθετη κατεύθυνση : B1-1 0 0 0, 1 0 0 1, 1 0 1 3, 1 0 1 4, 1 0 4 0, 1 0 4 1, 1 0 4 3, 1 0 5 0, 1 0 5 1, 1 0 5 2, 1 0 5 4, 1 0 5 5, 1 0 6 0, 1 2 3 0, 1 5 0 2, 1 5 1 5, 1 6 1 1, 1 6 2 2, 1 6 2 3, 1 7 1 0, 1 7 5 0, 1 8 0 0, 1 8 5 1, 1 8 5 4, 2 0 2 4, 2 0 3 4, 2 1 2 5, 2 1 2 9, 3 0 1 2, 3 0 1 3, 3 0 1 9, 3 9 9 0.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.26. Άλλες κινήσεις πιστώσεων που πραγματοποιήθηκαν, αποτελούν επίσης ένδειξη ανεπαρκειών στην παρακολούθηση των πιστώσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο, για τα «Λοιπά έξοδα δημόσιας αποθεματοποίησης για τα σιτηρά», ο αρχικός προϋπολογισμός ύψους 25 εκατομμυρίων ευρώ ενισχύθηκε καταρχάς με 13 εκατομμύρια ευρώ, στη συνέχεια δε πραγματοποιήθηκαν έξι αφαιρέσεις συνολικού ύψους 166,1 εκατομμυρίων ευρώ για να καταλήξουν σε οριστικές πιστώσεις (αρνητικές) – 128,1 εκατομμυρίων ευρώ. Επομένως, η Επιτροπή πρέπει να καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να καταστεί αυστηρότερη η διαχείριση των μεταφορών πιστώσεων.

2.26. Είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί η τελική κατάσταση των γραμμών του προϋπολογισμού που καλύπτουν «τα κέρδη ή τις ζημίες» από την πώληση εμπορευμάτων της παρέμβασης, όπως το προϊόν στο οποίο αναφέρεται το Συνέδριο, εφόσον εξαρτώνται από τις ασταθείς συνθήκες της αγοράς και τις διακυμάνσεις των τιμών. Για το εν λόγω κονδύλιο του προϋπολογισμού, οι πραγματικές δαπάνες στις 31 Ιανουαρίου 2000 ανέρχονταν σε 41 εκατ. ευρώ, καθιστώντας αναγκαία ενίσχυση του κονδυλίου με 16 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον αρχικό προϋπολογισμό, για να εγγραφούν οι δαπάνες στον προϋπολογισμό. Εντούτοις, αν ληφθεί υπόψη η πρόβλεψη κέρδους 3,5 εκατ. ευρώ από το κράτος μέλος, η ζητηθείσα ενίσχυση περιορίστηκε σε 13 εκατ. ευρώ.

Οι περαιτέρω βελτιώσεις όσον αφορά τις συνθήκες της αγοράς και τις πωλήσεις συνέβαλαν στο να είναι τα έσοδα υψηλότερα από τα αναμενόμενα (βλέπε παρατηρήσεις στο σημείο 2.14).

Το σύστημα πληροφορικής AGREX θα τροποποιηθεί

2.27. Το Συνέδριο, στις ετήσιες εκθέσεις του για τα οικονομικά έτη 1997, 1998, και 1999 ⁽²⁰⁾, είχε διατυπώσει επικρίσεις για το ότι δεν είχε σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την αντικατάσταση του ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης των γεωργικών δαπανών (AGREX). Το 2000, η Επιτροπή άρχισε να θέτει σε εφαρμογή ένα νέο σύστημα, η έναρξη λειτουργίας του οποίου προβλέπεται για το έτος 2002.

Συμπέρασμα

2.28. Οι δαπάνες της υποδιαίρεσης Β1 ανήλθαν σε 40 437 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή στο 98,7 % των οριστικών πιστώσεων (βλέπε σημείο 2.7). Η διαχείριση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2000 χαρακτηρίστηκε και πάλι από το υψηλό επίπεδο των μεταφορών (8 189 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή πάνω από το 19 % των αρχικών πιστώσεων) (βλέπε σημείο 2.23) και από το γεγονός ότι περιελήφθησαν έσοδα ή αρνητικές δαπάνες σημαντικού ύψους (3 798 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή πάνω από το 9 % των δαπανών) (βλέπε σημείο 2.12). Τόσο οι μεταφορές όσο και το ύψος των αρνητικών δαπανών αυξήθηκαν αισθητά σε σχέση με το οικονομικό έτος 1999 (διπλασιάστηκαν και τετραπλασιάστηκαν αντίστοιχα). Ο σημαντικός όγκος αυτών των μεταφορών επέτρεψε αναμφισβήτητα το να χρησιμοποιηθεί μεγάλο ποσοστό της πλειονότητας των κονδυλίων του προϋπολογισμού. Εκφράζουν στην πράξη κυμαινόμενη ποιότητα των προβλέψεων, τόσο όσον αφορά τα έσοδα (βλέπε σημεία 2.12-2.16) όσο και τις δαπάνες (βλέπε σημεία 2.23 — 2.26). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα πρέπει

2.28. Η αύξηση του επιπέδου μεταφορών οφειλόταν σε ένα σύνολο παραγόντων, περιλαμβανομένης της παρουσίας δαπανών αγροτικής ανάπτυξης για πρώτη φορά (βλέπε σημείο 2.23), που μετέβαλε τις αγορές για τα προϊόντα στη δημόσια αποθεματοποίηση (βλέπε σημείο 2.25), με αποτέλεσμα να είναι αναγκαία η διασφάλιση υψηλότερου ποσοστού εκτέλεσης του προϋπολογισμού (98,7 %). Τα υψηλά έσοδα από τη διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών, οι μειώσεις των προκαταβολών και οι πωλήσεις από τα δημόσια αποθέματα συνέβαλαν στην αύξηση των αρνητικών δαπανών.

Οι ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς για τα σιτηρά, το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη και το βούτυρο ήταν ο λόγος για τον οποίο υπήρξε απόκλιση στις εκτιμήσεις εσόδων και δαπανών για τα προϊόντα αυτά.

Η Επιτροπή έχει επίγνωση ότι πρέπει να βελτιωθεί η ποιότητα των προβλέψεων και έχει ήδη προβλέψει

⁽²⁰⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1997, σημεία 2.24-2.25, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημεία 2.33-2.34 και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.23.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

να προσπαθήσει να βελτιώσει την ποιότητα αυτών των προβλέψεων (σε συνεργασία με τα κράτη μέλη) και να επανεξετάσει ορισμένες διαδικασίες διαχείρισης του προϋπολογισμού (βλέπε σημεία 2.23-2.26). Τέλος, όσον αφορά τις αρνητικές δαπάνες (βλέπε σημεία 2.12-2.16), η εφαρμοζόμενη πρακτική πρέπει να τροποποιηθεί (ιδίως στο πλαίσιο της τρέχουσας αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού), όπως έχει συστήσει το Συνέδριο στη γνωμοδότησή του αριθ. 1/2001.

διορθώσεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης για τον οποίο οι πραγματικές δαπάνες παρουσιάζουν σημαντική απόκλιση από τις προβλέψεις των κρατών μελών.

Όσον αφορά το ζήτημα των αρνητικών δαπανών, η Επιτροπή επανέρχεται στην πρότασή της για τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού, σύμφωνα με την οποία τα ποσά αυτά θα πρέπει στο μέλλον να λογίζονται ως ειδικό έσοδο (βλέπε σημείο 2.12).

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ

Εξέταση αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων

2.29. Οι πληρωμές σχετικά με τις πιστώσεις του έτους 2000 της υποδιαίρεσης Β1 του προϋπολογισμού (40 437 εκατομμύρια ευρώ, βλέπε **πίνακα 2.1**) εξετάστηκαν δειγματοληπτικά τόσο όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Κάθε επιλεγείσα πράξη εξετάστηκε ⁽²¹⁾ στο επίπεδο του οργανισμού πληρωμών, της αρμόδιας τοπικής αρχής και του τελικού δικαιούχου.

2.30. Οι παρατηρήσεις σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών συγκεντρώθηκαν στο κεφάλαιο 9, σημεία 9.8 και 9.24. Οι παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων παρουσιάζονται και περιγράφονται παρακάτω.

Ουσιαστικά σφάλματα

2.31. Το Συνέδριο εξέτασε ολόκληρη σειρά γεωργικών δαπανών [66 % από τις οποίες στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)]. Ο έλεγχος κάλυψε όλες τις πλευρές των πράξεων, από τις πληρωμές της Επιτροπής που πραγματοποιούνται μέσω των οργανισμών πληρωμών στα κράτη μέλη, μέχρι τους τελικούς δικαιούχους (στις περισσότερες περιπτώσεις κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων). Τα ουσιαστικά σφάλματα είναι σφάλματα που πλήττουν την αξία της επιλεγείσας πράξης. Οι έλεγχοι δεν κατέδειξαν βελτίωση της κατάστασης που είχε επισημανθεί προγενέστερα.

2.31. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου για ορισμένους τύπους σφαλμάτων τα οποία θεωρεί ουσιαστικά, ενώ η ίδια πιστεύει ότι έχει τηρηθεί η κοινοτική ρύθμιση. Κατά την άποψη της Επιτροπής, καμία από τις εν λόγω περιπτώσεις δεν παρουσιάζει την παραμικρή παρατυπία.

Επιπλέον, για πολλές άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή θα ζητήσει διευκρινίσεις από τα κράτη μέλη για να επαληθεύσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τον παράτυπο χαρακτήρα των επίμαχων πράξεων.

⁽²¹⁾ Προκειμένου να ελεγχθεί η γνησιότητα της πράξης, η συμμόρφωσή της με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τις λοιπές κανονιστικές απαιτήσεις, καθώς και η ακρίβεια του ποσού της ενίσχυσης και της λογιστικής καταχώρισής της.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά ένα άλλο σύνολο σφαλμάτων τα οποία θεωρούνται ουσιαστικά από το Συνέδριο, πρόκειται για σφάλματα που αφορούν συχνά ασήμαντα ποσά, ακόμη και αν το Συνέδριο θεωρεί ότι ορισμένες από τις εν λόγω πράξεις είναι εξ ολοκλήρου λανθασμένες. Για προφανείς λόγους κόστους-αποτελεσματικότητας, δεν θα δοθεί καμία συνέχεια σε αυτά τα μικροποσά. Τέλος, ορισμένα σφάλματα είναι σε γνώση των υπηρεσιών της Επιτροπής και πραγματοποιούνται οι δημοσιονομικές διορθώσεις στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης των λογαριασμών.

Όσον αφορά τα σφάλματα, η Επιτροπή δεν συμμερίζεται άρα πλήρως τη γνώμη του Συνεδρίου.

Εντούτοις, η Επιτροπή τονίζει ότι λαμβάνει δεόντως υπόψη το σύνολο των παρατηρήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα προβεί, εάν χρειαστεί, στις επιβαλλόμενες διορθώσεις, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών, όταν θα λαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες από τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη.

Σφάλματα στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου

2.32. Όσον αφορά τα μέτρα σχετικά με τις κοινές οργανώσεις αγοράς (90 % των δαπανών), τα περισσότερα από αυτά τα σφάλματα διαπράττονται στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου και αφορούν, στην πλειονότητά τους, υπέρμετρες δηλώσεις είτε εκτάσεων — συχνά ήσσονος σημασίας — όσον αφορά τα φυτικά προϊόντα (ένα σφάλμα στα δύο περίπου), είτε του αριθμού του ζωικού κεφαλαίου σχετικά με τις πριμοδοτήσεις για τα ζώα (περίπου ένα σφάλμα στα πέντε).

2.33. Οι υπέρμετρες δηλώσεις εκτάσεων αφορούν πολλά κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία και Σουηδία). Αντιθέτως, οι υπέρμετρες δηλώσεις ζώων αφορούν κυρίως δύο κράτη μέλη (Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο).

2.34. Άλλα σφάλματα απορρέουν από πλημμελή εφαρμογή των κανονισμών. Όπως όταν δεν τηρείται η τελική χρήση επιδοτούμενου προϊόντος (βούτυρο ζαχαροπλαστικής, Ισπανία), ή όταν οι έξοδοι προϊόντων από τις εγκαταστάσεις μεταποίησης προκειμένου να μεταφερθούν σε δευτερεύουσες αποθήκες θεωρούνται ως εξωτερικές παραδόσεις (ενίσχυση στις αποξηραμένες χορτονομές, Γαλλία).

2.35. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη (10 % των δαπανών) το μεγαλύτερο μέρος των σφαλμάτων διαπράττεται στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου. Όλα αυτά τα σφάλματα αφορούν γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και αποτελούν απόρροια είτε υπέρμετρης δήλωσης έκτασης είτε μη τήρησης των κανονιστικών διατάξεων.

2.32. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Συνεδρίου σχετικά με τον ήσσονος σημασίας χαρακτήρα των εν λόγω ποσών, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία το Συνέδριο αποδίδει υψηλό ποσοστό σφαλμάτων σε αυτές τις πράξεις.

2.33. Οι υπέρμετρες δηλώσεις είτε εκτάσεων είτε αριθμού ζώων είναι συχνά ήσσονος σημασίας σε απόλυτες τιμές.

2.34. Θα διενεργηθεί έρευνα για την περίπτωση του βουτύρου ζαχαροπλαστικής χρήσης στην Ισπανία, προκειμένου να προσδιοριστεί ο ενδεχόμενος συστηματικός χαρακτήρας του σφάλματος και θα αντιμετωπισθεί, ενδεχομένως, στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών.

Όσον αφορά την ενίσχυση στις αποξηραμένες ζωοτροφές στη Γαλλία, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τη νομική ερμηνεία της ρύθμισης εκ μέρους του Συνεδρίου και θεωρεί ότι δεν πρόκειται για σφάλματα.

2.35. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, ορισμένες περιπτώσεις εξακολουθούν να εξετάζονται σε αναμονή της απάντησης των κρατών μελών.

Συστηματικά σφάλματα διαχείρισης

2.36. Ορισμένα από τα σφάλματα που εντοπίστηκαν αποδεικνύεται, μετά από εξέταση, ότι είναι συστηματικά. Πλήττουν ολόκληρη τη σειρά πράξεων συγκεκριμένης κατηγορίας που διαχειρίζεται ενδιάμεσος οργανισμός. Το κυριότερο είδος συστηματικού σφάλματος που επισημάνθηκε αφορά τις αδικαιολόγητες παρακρατήσεις ποσών που πραγματοποιήθηκαν από τις καταβληθείσες ενισχύσεις.

2.37. Η Ελλάδα παρακράτησε εκ νέου ⁽²²⁾ εισφορά 3 % υπέρ του ΕΛΓΑ (υποχρεωτικό ταμείο γεωργικών ασφαλίσεων) από το σύνολο των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν για τα εσπεριδοειδή, το βαμβάκι ⁽²³⁾, το ελαιόλαδο και τον καπνό. Η εισφορά αυτή αντιστοιχούσε, συνολικά, σε 64 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Όσον αφορά το ελαιόλαδο υπάρχει και δεύτερη εισφορά — ίση με το 1 % της καταβαλλόμενης ενίσχυσης — υπέρ της εθνικής συνομοσπονδίας παραγωγών (δηλαδή γύρω στα 8 εκατομμύρια ευρώ).

2.38. Στην Ιταλία, τρεις εθνικές συνομοσπονδίες ⁽²⁴⁾ παρακρατούν, από τα ποσά που καταβάλλουν στα μέλη τους, εισφορά για λογαριασμό των τοπικών οργανώσεων παραγωγών. Μόνο για μία από τις τρεις συνομοσπονδίες, οι εισφορές αυτές αντιπροσώπευαν ποσό 4 εκατομμυρίων ευρώ.

2.39. Τέλος, στη Σουηδία, όπως και κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους ⁽²⁵⁾, τα έξοδα κτηματολογικών χαρτογραφήσεων που πραγματοποιήθηκαν έπρεπε να καταβληθούν από τους αγρότες πριν από την υποβολή κάθε αίτησης ενίσχυσης. Αυτή η πρακτική, που αντιστοιχεί σε κράτηση από το ποσό της ενίσχυσης, έδωσε στο κράτος μέλος τη δυνατότητα να εισπράξει 3,6 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί ότι η πρακτική αυτή έπαψε να εφαρμόζεται από την περίοδο εμπορίας 2000.

2.40. Εκτός από τις παρακρατήσεις αυτές στο εθνικό επίπεδο, πραγματοποιήθηκαν και άλλες παρακρατήσεις στο τοπικό επίπεδο από τους συνεταιρισμούς ή τις ενώσεις παραγωγών. Αυτό συνέβη σχετικά με τις εξής περιπτώσεις:

- τις αροτραίες καλλιέργειες (2 %, Ελλάδα),
- το ελαιόλαδο (1 % + κατ' αποκοπή εισφορά, Ελλάδα),
- τα σπυροκηπευτικά (1 %, Ελλάδα) και κατ' αποκοπή παρακράτηση ανά εκτάριο (Ισπανία),
- τον καπνό (3,5 %, Γερμανία, 2,63 %, Ελλάδα).

⁽²²⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.29.

⁽²³⁾ Για την ενίσχυση στο βαμβάκι, η εισφορά παρακρατείται από τα εκκοκκιστήρια και, στη συνέχεια, καταβάλλεται στον ΕΛΓΑ.

⁽²⁴⁾ CNO, Unasco και Unaprol.

⁽²⁵⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.30.

2.36. Η Επιτροπή γνωρίζει ήδη αυτά τα σφάλματα αναφορικά με αδικαιολόγητες παρακρατήσεις ποσών, τα καταλογίζει στις πρακτικές των κρατών μελών και τους τα έχει ήδη κοινοποιήσει στο πλαίσιο των διαδικασιών εκκαθάρισης των λογαριασμών.

2.37. Όσον αφορά την Ελλάδα, η Επιτροπή είναι εις γνώση της κατάστασης και διενεργείται ήδη έρευνα.

2.38. Όσον αφορά την Ιταλία, η Επιτροπή είναι εις γνώση της κατάστασης και διενεργείται ήδη έρευνα.

2.39. Όσον αφορά τη Σουηδία, πρέπει να επισημάνουμε ότι η ρύθμιση απαγόρευε ανέκαθεν κρατήσεις για έξοδα κτηματολογικών χαρτογραφήσεων για τις αροτραίες καλλιέργειες. Οι σουηδικές αρχές έπαιμαν να εφαρμόζουν αυτή την πρακτική. Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει την αναγκαία δημοσιονομική διόρθωση.

2.40. Όσον αφορά την Ελλάδα, έχει ήδη επιβληθεί διόρθωση από το οικονομικό έτος 1994 και μετά στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών. Όσον αφορά τα σπυροκηπευτικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ισχύουσα ρύθμιση δεν απαγορεύει αυτές τις παρακρατήσεις. Θα εξετασθούν οι περιπτώσεις της Γερμανίας και της Ισπανίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.41. Οι πρακτικές αυτές δεν συνάδουν ούτε με τους κοινοτικούς κανονισμούς, που ορίζουν ότι η ενίσχυση — εκτός από τις παρακρατήσεις που προβλέπονται ρητά — πρέπει να καταβάλλεται εξ ολοκλήρου στον δικαιούχο, ούτε με τη γενικότερη αρχή της ισότητας μεταχείρισης μεταξύ όλων των αγροτών της Ένωσης.

Λοιπά σφάλματα διαχείρισης

2.42. Τα λοιπά ουσιαστικά σφάλματα στο επίπεδο της τοπικής διαχείρισης, δηλαδή τη διοικητική διαχείριση των ενισχύσεων για δεδομένη περιφέρεια, αντιστοιχούν σε ένα ουσιαστικό σφάλμα περίπου στα δέκα. Για παράδειγμα, χορηγήθηκε αντισταθμιστική ενίσχυση για όγκο προϊόντων που ξεπερνούσε τον επιτρεπόμενο από τον κανονισμό όγκο (απόσυρση εσπεριδοειδών, Ελλάδα).

2.43. Τα ουσιαστικά σφάλματα στο επίπεδο της κεντρικής διαχείρισης, δηλαδή της διοικητικής διαχείρισης των ενισχύσεων στο σύνολο της επικράτειας ενός κράτους μέλους, αντιστοιχούν σε ένα ουσιαστικό σφάλμα περίπου στα τέσσερα. Παραδείγματος χάρι, οι ισπανικές αρχές παρέλειψαν να αφαιρέσουν από τα ποσά των προπληρωμών που καταβλήθηκαν, ένα ποσό που προβλεπόταν να παρακρατηθεί, η δε παρακράτηση ανεστάλη μέχρι την καταβολή του υπολοίπου και, επομένως, σε άλλο οικονομικό έτος (ενίσχυση στην παραγωγή επιτραπέζιων ελαίων)⁽²⁶⁾. Ομοίως, η Γαλλία δεν εφάρμοσε ακόμη, σχετικά με έναν ναυλωτή, τις προβλεπόμενες κανονιστικές κυρώσεις για καθυστέρηση παράδοσης (επισιτιστική βοήθεια στη Ρωσία τον Νοέμβριο του 1999).

2.44. Τέλος, άλλα σφάλματα προκύπτουν από σφάλμα υπολογισμού (χρησιμοποίηση εσφαλμένης τιμής συναλλάγματος σχετικά με τις πριμοδοτήσεις που αφορούσαν ζώα, Ηνωμένο Βασίλειο) ή από σφάλματα ερμηνείας των κανονισμών (μη εφαρμογή των μειώσεων σχετικά με τις ποσότητες που δεν διατίθενται στο εμπόριο όσον αφορά την ενίσχυση για τη μπανάνα, Γαλλία)⁽²⁷⁾.

Τυπικά σφάλματα

2.45. Τα τυπικά σφάλματα δεν έχουν επίπτωση στο ποσό των εξεταζόμενων πράξεων. Συνίστανται στη μη τήρηση κανονιστικής διάταξης, χωρίς αυτή η μη τήρηση να έχει άμεση συνέπεια στην αξία της πράξης. Ωστόσο, αυτή η παράβαση της κανονιστικής ρύθμισης, ιδίως όταν αφορά

2.41. Με εξαίρεση τις παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή για τα προηγούμενα σημεία, η εν λόγω μη τήρηση της ρύθμισης αποτελεί αντικείμενο προσεκτικής και διαρκούς παρακολούθησης.

2.42. Όσον αφορά την απόσυρση εσπεριδοειδών στην Ελλάδα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ισχύουσα ρύθμιση δεν απαγορεύει αυτή την πρακτική.

2.43. Όσον αφορά την Ισπανία, η παρακράτηση εφαρμόστηκε στο επίπεδο του υπολοίπου.

Όσον αφορά τη Γαλλία, η Επιτροπή θα δώσει τη δέουσα συνέχεια.

2.44. Η χρησιμοποίηση εσφαλμένης τιμής συναλλάγματος στο Ηνωμένο Βασίλειο θα εξετασθεί με βάση την απάντηση του κράτους μέλους. Για τις περιπτώσεις αυτές, όπως και την περίπτωση μη εφαρμογής των μειώσεων σχετικά με τις ποσότητες που δεν διατίθενται στο εμπόριο όσον αφορά την ενίσχυση για τη μπανάνα στη Γαλλία, θα εξετασθούν κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών.

2.45. Στην περίπτωση κατά την οποία ένα τυπικό σφάλμα αφορά διάταξη σε θέματα ελέγχου, η Επιτροπή εφαρμόζει τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κατ' αποκοπήν διορθώσεις κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών.

⁽²⁶⁾ Η εθνική εγκύκλιος εφαρμογής τροποποιήθηκε έκτοτε και προβλέπει την παρακράτηση από το ποσό της προπληρωμής.

⁽²⁷⁾ Η ενίσχυση πρέπει να εφαρμόζεται στα φρούτα που πράγματι διατίθενται στην αγορά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

διάταξη σχετική με τους ελέγχους, μπορεί να έχει σημαντικές συνέπειες, εφόσον μπορεί να συνεπαχθεί ακόμη και την αδυναμία εξακρίβωσης της νομιμότητας και κανονικότητας ορισμένων πράξεων.

2.46. Η συχνότητα των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν από το Συνέδριο (χωρίς να ληφθούν υπόψη τα πολυάριθμα σφάλματα που πλήττουν την ίδια πράξη) εξακολουθεί να είναι μεγάλη, η δε πλειονότητά τους εντοπίζεται στο επίπεδο της κεντρικής ή της τοπικής διαχείρισης των κρατών μελών.

Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από την Επιτροπή

2.47. Όσον αφορά τη διαχείριση των πληρωμών από την Επιτροπή, η ανάλυση των μηνιαίων ενταλμάτων πληρωμής κατέδειξε ότι, για οκτώ μήνες από τους δώδεκα (που αντιστοιχούν σε συνολικό ποσό 33 286 εκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή στο 82,4 % των πληρωμών), αυτά τα εντάλματα πληρωμής θεωρήθηκαν μετά την παρέλευση των κανονιστικών προθεσμιών. Ακραίο παράδειγμα αποτελεί η ανάληψη υποχρέωσης του Δεκεμβρίου 1999 (6 924 εκατομμύρια ευρώ), που καταχωρίστηκε στις 30 Μαΐου του 2000, ενώ η καταληκτική προθεσμία είχε οριστεί κανονιστικά στις 20 Μαρτίου. Παρόμοια παρατήρηση διατυπώθηκε για τα έτη 1998 και 1999 ⁽²⁸⁾.

Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από τα κράτη μέλη

2.48. Το 1999 και το 2000, το Συνέδριο εξέτασε το βαθμό στον οποίο εφαρμόστηκε το ΟΣΔΕ το 1998 στην Επιτροπή και σε έξι κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Πορτογαλία). Η εξέταση αφορούσε, ιδίως, το καθεστώς των ενισχύσεων «για εκτάσεις» και τις πριμοδοτήσεις που χορηγούνται για τα βοοειδή. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου αποτέλεσαν αντικείμενο ειδικής έκθεσης ⁽²⁹⁾. Παρά το γεγονός ότι η τελική προθεσμία για πλήρη εφαρμογή του ΟΣΔΕ ήταν η 1η Ιανουαρίου 1997, στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη κατά τη διάρκεια του ελέγχου του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούσαν να υπάρχουν ανεπάρκειες. Αυτές αφορούσαν, κυρίως, ανεπαρκείς διασταυρωμένους ελέγχους των εκτάσεων και των ζώων, ορισμένες ελλείψεις και ανεπείκαιρες βάσεις δεδομένων και χαμηλής ποιότητας επιθεωρήσεις επιτόπου. Επιπλέον, οι πρακτικές που εφαρμόζονταν στα κράτη μέλη διέφεραν, παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή εξέδωσε ορισμένες ερμηνείες και συστάσεις σχετικά με τους περίπλοκους κανονισμούς. Απαιτείται η Επιτροπή να εξακολουθήσει να καταβάλλει τις προσπάθειές της προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των ζητούμενων και παρεχόμενων πληροφοριών από τα κράτη μέλη και να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί αυτές τις πληροφορίες προκειμένου να βελτιώσει τη διαχείριση που ασκεί σχετικά με την εφαρμογή του ΟΣΔΕ από τα κράτη μέλη.

2.47. Η Επιτροπή, αν και αναγνωρίζει ότι πρέπει να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος, επισημαίνει ότι έχει βελτιωθεί η κατάσταση όσον αφορά την υπέρβαση των προθεσμιών για τις θεωρήσεις των ενταλμάτων πληρωμής. Από τον Αύγουστο του 2000 και μετά, παρατηρήθηκαν δύο μόνο καθυστερήσεις, μίας και πέντε ημερών αντίστοιχα.

2.48. Ανατρέξτε στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 2.66.

⁽²⁸⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.33.

Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 2.49.

⁽²⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 4/2001 (ΕΕ C 214 της 31.7.2001).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.49. Τα ουσιαστικά, συστηματικά και τυπικά σφάλματα που αναφέρθηκαν στο παρόν κεφάλαιο καταδεικνύουν ότι, σε πολλά κράτη μέλη, εξακολουθούν να υπάρχουν αυτές οι αδυναμίες των συστημάτων. Έτσι, ο έλεγχος του Συνεδρίου κατέδειξε ορισμένα κενά:

α) όσον αφορά τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των διοικητικών ελέγχων:

i) έλλειψη ενημέρωσης των δελτίων πληροφορικής του ΟΣΔΕ για τις πρωδοτήσεις για τα ζώα (Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο), τα σιτηρά και το βαμβάκι (Ελλάδα) καθώς και του ελαιοκομικού μητρώου (ελαιόλαδο, Ιταλία)·

ii) ελλιπής χαρακτήρας του ελαιοκομικού μητρώου (ελαιόλαδο, Ελλάδα)·

iii) έλλειψη αξιοπιστίας του κτηματολογίου (ενίσχυση στη μεταποίηση εσπεριδοειδών και μέτρα απόσυρσης εσπεριδοειδών, Ελλάδα)·

iv) κενά και ασυνέπειες στα έγγραφα που τηρούν είτε οι οργανώσεις παραγωγών (απόσυρση εσπεριδοειδών, Ελλάδα, και αποξηραμένες χορτονομές, Γαλλία) είτε οι κτηνοτρόφοι (Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία και Κάτω Χώρες)·

β) όσον αφορά την ίδια την εκτέλεση των διοικητικών ελέγχων:

i) έλλειψη συστηματικού ελέγχου της επιλεξιμότητας από τους τοπικούς οργανισμούς διαχείρισης (αροτραίες καλλιέργειες, Ηνωμένο Βασίλειο), ή τις οργανώσεις παραγωγών (ελαιόλαδο, Ισπανία· ενίσχυση στη μεταποίηση εσπεριδοειδών, Ελλάδα)·

ii) ανεπάρκεια ορισμένων συμφωνιών (μεταξύ του λογιστικού αποθέματος και του πραγματικού αποθέματος (άμυλα, Γαλλία) μεταξύ της αίτησης, των κτηματολογικών δεδομένων και των βάσεων δεδομένων (βαμβάκι και μεταποίηση εσπεριδοειδών, Ελλάδα, και πρωμολόγηση για τον καπνό, Γερμανία)·

2.49. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν ορισμένες αδυναμίες συστημάτων σε ορισμένα κράτη μέλη. Αντίθετα, δεν μπορεί να συμπεριστεί τη γνώμη του Συνεδρίου ότι οι αδυναμίες αυτές εξακολουθούν να υφίστανται σε ανησυχητικό βαθμό, εφόσον είτε γνωρίζει τις αδυναμίες αυτές, είτε επιβάλλει κατ' αποκοπήν και επί τούτου δημοσιονομικές διορθώσεις, ή απευθύνει συνεχείς συστάσεις για να επέλθουν οι επιθυμούμενες βελτιώσεις.

α) όσον αφορά τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των διοικητικών ελέγχων:

i) λόγω έλλειψης αξιοπιστων εναλλακτικών ελέγχων, εφαρμόζονται άπαξ διορθώσεις·

ii) ελαιοκομικό μητρώο στην Ελλάδα: έχουν ήδη πραγματοποιηθεί διορθώσεις στο επίπεδο της εκκαθάρισης λογαριασμών·

iii) έλλειψη αξιοπιστίας του κτηματολογίου: έχουν ήδη επιβληθεί δημοσιονομικές διορθώσεις·

iv) για τα κενά και τις ασυνέπειες στα έγγραφα, θα επιβληθούν διορθώσεις, στις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο·

β) όσον αφορά την ίδια την εκτέλεση των διοικητικών ελέγχων:

i) επιβάλλεται κύρωση για την έλλειψη συστηματικού ελέγχου κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών·

ii) η ανεπάρκεια ορισμένων συμφωνιών μεταξύ των δεδομένων υπόκειται σε έλεγχο και στη λήψη μέτρων στο επίπεδο της εκκαθάρισης λογαριασμών·

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

γ) όσον αφορά την εκτέλεση των ελέγχων επιτόπου:

- i) μη τήρηση του ελάχιστου ποσοστού ελέγχων για το βαμβάκι (Ελλάδα), το ελαιόλαδο (Πορτογαλία), τις πριμοδοτήσεις για τα ζώα και την απόσυρση οπωροκηπευτικών (Γαλλία), τη δημόσια αποθεματοποίηση (δωρεάν διανομή, Γαλλία) και τη μεταποίηση εσπεριδοειδών (Ιταλία).
- ii) μη τήρηση του ετήσιου κανόνα εκ περιτροπής ελέγχου των αιτήσεων (ελαιόλαδο, Ισπανία) ⁽³⁰⁾.
- iii) μη τήρηση του αιφνιδιαστικού χαρακτήρα των ελέγχων (πριμοδοτήσεις για τα ζώα, Ηνωμένο Βασίλειο).
- iv) μη τήρηση της πληρότητας των μετρήσεων για το ελαιόλαδο (Πορτογαλία) ή μη συμμόρφωση των δοκιμαστικών ελέγχων σχετικά με το βούτυρο (Γαλλία).

Συμπέρασμα

2.50. Οι έλεγχοι δεν κατέδειξαν βελτίωση της κατάστασης που είχε επισημανθεί προγενέστερα. Αυτό αφορά τα ουσιαστικά σφάλματα (που αντιστοιχούν σε ποσά αχρεωστικώς καταβληθέντα) (βλέπε σημεία 2.31-2.44) και, ιδίως, τα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ. Επίσης, αφορά τα τυπικά σφάλματα που εξακολουθούν να σημειώνονται συχνά (βλέπε σημεία 2.45-2.49) και να είναι σημαντικά.

2.51. Όλα αυτά τα σφάλματα καθιστούν προφανές ότι υπάρχουν κάποιες ανεπάρκειες σε ορισμένα από τα σημαντικά στοιχεία του ΟΣΔΕ (βλέπε σημεία 2.48 και 2.49). Αυτό πρέπει να προτρέψει τόσο την Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν και να βελτιώσουν τη λειτουργία του.

2.52. Τέλος, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει το θέμα των παρακρατήσεων που πραγματοποιούνται αδικαιολόγητα στο εθνικό επίπεδο από τις ενισχύσεις που καταβάλλονται στους παραγωγούς (βλέπε σημεία 2.36 έως 2.41) και να προσπαθήσει να επιφέρει οριστική λύση, ιδίως υπό το πρίσμα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1259/99 του Συμβουλίου ⁽³¹⁾.

γ) όσον αφορά την εκτέλεση των επιτόπιων ελέγχων, αυτή αποτελεί τον βασικό λόγο των διορθώσεων στο επίπεδο της εκκαθάρισης των λογαριασμών.

2.50. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται τη θέση του Συνεδρίου για την ύπαρξη ουσιαστικών σφαλμάτων, όπως ανέφερε ήδη στο σημείο 2.31. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται, συνεπώς, εξ ολοκλήρου τη γνώμη του Συνεδρίου.

2.51. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την πρόσκληση του Συνεδρίου να επανεξετάσει και να βελτιώσει τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) και θα συνεχίσει τις προσπάθειές της προς αυτή την κατεύθυνση.

2.52. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1259/99 καλύπτει σε πολύ μεγάλο βαθμό το ζήτημα των αδικαιολόγητων παρακρατήσεων επί των ενισχύσεων που καταβάλλονται στους παραγωγούς, εφόσον προβλέπει ότι πρέπει να καταβάλλεται στους δικαιούχους ολόκληρο το ποσό των πληρωμών. Οι άλλοι τομείς καλύπτονται από τους ειδικούς κανονισμούς για τις ΚΟΑ. Όσον αφορά τον τομέα του βαμβακιού και των οπωροκηπευτικών (αποσύρσεις), η Επιτροπή θεωρεί ότι η ισχύουσα ρύθμιση δεν απαγορεύει αυτές τις παρακρατήσεις για το οικονομικό έτος 2000.

⁽³⁰⁾ Τα δύο τρίτα τουλάχιστον των ελέγχων πρέπει να αφορούν αιτήσεις που δεν ελέγχθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων ετών.

⁽³¹⁾ Το άρθρο 2 προβλέπει ότι οι πληρωμές πρέπει να καταβάλλονται πλήρως στους δικαιούχους (ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 113).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Εισαγωγή

2.53. Η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει κάθε χρόνο, το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου, απόφαση δημοσιονομικής εκκαθάρισης. Η απόφαση αυτή αφορά «την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών που διαβιβάζονται» για το προηγούμενο οικονομικό έτος όσον αφορά το ΕΓΤΠΕ. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αποφασίσει την απόρριψη αιτήματος για κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών για το λόγο ότι αυτές δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες. Αυτές οι αποφάσεις συμφωνίας (γνωστές και ως αποφάσεις συμμόρφωσης) δεν υπόκεινται σε καμία προθεσμία και καλύπτουν ορισμένα έτη, οι διορθώσεις, ωστόσο, μπορούν να εφαρμοστούν αναδρομικά μόνο μέχρι δύο χρόνια το ανώτατο πριν από τη γραπτή κοινοποίηση προς το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

2.54. Κατά τη διάρκεια του 2000, η Επιτροπή έλαβε δύο αποφάσεις συμφωνίας (τέταρτη και πέμπτη) με τις οποίες απέρριψε το αίτημα για κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών για την περίοδο 1996-1998⁽³²⁾. Η δημοσιονομική απόφαση για το 2000 ελήφθη τον Μάιο του 2001⁽³³⁾. Το Συνέδριο προέβη σε έλεγχο των αποφάσεων αυτών.

Αποφάσεις συμφωνίας

Διορθώσεις

2.55. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις κατ' αποκοπή διορθώσεις μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν μπορούν να προσδιοριστούν οι πραγματικές οικονομικές επιπτώσεις των αδυναμιών των συστημάτων (εφάπαξ διορθώσεις). Ο συντελεστής που εφαρμόζεται εξαρτάται από τη σοβαρότητα της αναποτελεσματικότητας των ελέγχων (βλέπε **πίνακα 2.3**), μολονότι η διαδικασία εμπεριέχει ένα στοιχείο υποκειμενικής κρίσης. Στην πράξη, οι εφάπαξ διορθώσεις είναι σχετικά περιορισμένης αξίας, παραδείγματος χάριν λιγότερο από το 5 % του συνόλου των διορθώσεων στο πλαίσιο της τέταρτης απόφασης συμμόρφωσης. Οι διορθώσεις αυτές πραγματοποιούνται συνήθως για «σφάλματα» που σχετίζονται με τη λογιστική — πληρωμές που πραγματοποιούνται μετά την πάροδο

2.55. Όπως αναφέρει το Συνέδριο, ο καθορισμός μιας δημοσιονομικής εφάπαξ διόρθωσης εμπεριέχει στοιχείο υποκειμενικής κρίσης. Συνεπώς, ο πίνακας που κατάρτισε το Συνέδριο (βλέπε πίνακα 2.3) δεν αρκεί από μόνος του για να αξιολογηθεί το επίπεδο των προταθειών δημοσιονομικών διορθώσεων. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων έχουν καθοριστεί στο έγγραφο εργασίας VI/5330/97 το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό του. Παρομοίως, στον τίτλο «Περαιτέρω εξέταση των πραγματικών δημοσιονομικών απωλειών» (σελίδα 13 των κατευθυντήριων γραμμών), εξηγείται ότι η διόρθωση που προκύπτει από την εφαρμογή των κριτηρίων, όπως αυτά συνοψίζονται από το Συνέδριο στον πίνακα 2.3, πρέπει,

⁽³²⁾ Απόφαση 2000/216/ΕΚ της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 2000 (ΕΕ L 67 της 15.3.2000, σ. 37) και απόφαση 2000/449/ΕΚ της Επιτροπής της 5ης Ιουλίου 2000 (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 49).

⁽³³⁾ Απόφαση 2001/474/ΕΚ της Επιτροπής της 8ης Μαΐου 2001 (ΕΕ L 167 της 22.6.2001, σ. 27).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

των προθεσμιών που ορίζουν οι κανονισμοί, προπληρωμές των οποίων δεν έπεται εκκαθάριση, υπερβολικά υψηλές δηλώσεις δαπανών, μη τήρηση των ανώτατων ορίων κ.λπ. Οι κατ' αποκοπή διορθώσεις αφορούν γενικότερες αδυναμίες των συστημάτων που δεν μπορούν να προσδιοριστούν επακριβώς ποσοτικά και, κατά συνέπεια, είναι περισσότερο αμφιλεγόμενες και συχνά αμφισβητούνται κατά τη διαδικασία συμβιβασμού. Σε αρκετές περιπτώσεις, το Συνέδριο δεν συμφωνεί με το ύψος της κατ' αποκοπή διόρθωσης που εφαρμόστηκε. Οι σχετικοί λόγοι αναλύονται στα σημεία που ακολουθούν.

2.56. Στον **πίνακα 2.4** παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών που αποκλείστηκαν από την κοινοτική χρηματοδότηση, κατά οικονομικό έτος. Το 2000, απορρίφθηκαν αιτήματα χρηματοδότησης συνολικού ύψους 579,7 εκατομμυρίων ευρώ (229,2 + 350,5 εκατομμύρια ευρώ που αντιστοιχούσαν στην τέταρτη και στην πέμπτη απόφαση συμφωνίας), κυρίως για τα οικονομικά έτη από το 1996 έως το 1998. Οι σχετικές διορθώσεις αφορούν κυρίως τις αροτραίες καλλιέργειες, τις πριμοδοτήσεις για τα ζώα και την ποιότητα των φυσικών ελέγχων στους οποίους υποβάλλονται τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για επιστροφές κατά την εξαγωγή.

2.57. Είναι ακόμη πολύ νωρίς για συγκρίσεις των οικονομικών ετών από το 1996 έως το 1998 με την περίοδο που προηγήθηκε της μεταρρύθμισης της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών, δεδομένου ότι, το 2001, η Επιτροπή έλαβε και άλλες αποφάσεις που επηρεάζουν τα εν λόγω οικονομικά έτη.

Αδυναμίες στη διαδικασία

Καθυστερήσεις στην κοινοποίηση των διαπιστώσεων

2.58. Το Συνέδριο επισήμανε στο παρελθόν καθυστερήσεις στην κατάρτιση από την Επιτροπή των εκθέσεων που

μεταξύ των άλλων κριτηρίων, να εξετάζεται και υπό το φως άλλων πληροφοριών. Προβλέπει, επίσης, ρητά τη δυνατότητα των κρατών μελών, μέσω πρόσθετων επαληθεύσεων ή συμπληρωματικών πληροφοριών, να αποδείξουν ότι η έλλειψη αυτή δεν ήταν σοβαρή όπως εμφανίστηκε. Ως εκ τούτου, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να λαμβάνει υπόψη αυτά τα στοιχεία όταν κρίνει τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόσε η Επιτροπή.

Πίνακας 2.3 — Διορθώσεις: εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστών ⁽¹⁾

Κριτήρια για οικονομική διόρθωση	Σημαντικές αδυναμίες στην εφαρμογή των κοινοτικών κανονισμών, γεγονός που υποδηλώνει ύπαρξη πραγματικού κινδύνου οικονομικής ζημίας για το ΕΓΤΠΕ.
Εφαρμογή κατ' αποκοπή διόρθωσης 2 %	Οι βασικοί έλεγχοι είναι ικανοποιητικοί, αλλά οι δευτερεύοντες έλεγχοι είναι μερικώς ή εντελώς αναποτελεσματικοί.
Εφαρμογή κατ' αποκοπή διόρθωσης 5 %	Οι βασικοί έλεγχοι δεν διενεργούνται όλοι στο βαθμό, με τη συχνότητα και με την αυστηρότητα που απαιτούν οι κανονισμοί. Για το λόγο αυτό, ο κίνδυνος ζημίας για το ΕΓΤΠΕ είναι σημαντικός.
Εφαρμογή κατ' αποκοπή διόρθωσης 10 %	Ένας ή περισσότεροι βασικοί έλεγχοι δεν είναι αποτελεσματικοί και, κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί η επιλεξιμότητα και η κανονικότητα μιας δήλωσης δαπανών. Για το λόγο αυτό, ο κίνδυνος ζημίας για το ΕΓΤΠΕ είναι υψηλός.
Εφαρμογή κατ' αποκοπή διόρθωσης 25 %	Στο κράτος μέλος ή σε περιφέρεια αυτού δεν υπάρχει σύστημα ελέγχου κάποιου μέτρου, ενώ υπάρχουν στοιχεία που υποδηλώνουν συχνές παρατυπίες και απάτες. Υπάρχει κίνδυνος μεγάλης ζημίας για το ΕΓΤΠΕ.
Εφαρμογή υψηλότερης κατ' αποκοπή διόρθωσης	Εάν οι αδυναμίες είναι τέτοιες ώστε οι περισσότερες πληρωμές να είναι παράτυπες.

⁽¹⁾ Έγγραφο της Επιτροπής VI/5330/97.

Πίνακας 2.4 — Διορθώσεις στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών (1996-2000)

σε εκατ. EUR

Ποσά	1996	1997	1998	1999	2000	
Δημοσιονομικές αποφάσεις						
Δηλωθείσες δαπάνες (συμπεριλαμβανομένου του Β1-370)	39 062,5	40 884,3	38 857,4	40 726,2	40 410,6	
Δαπάνες που διαχωρίστηκαν αρχικά ⁽¹⁾	25 986,7	107,8	2 453,5	—	7 489,7	
Εκκαθαρισθείσες δαπάνες	39 062,5	40 884,3	38 857,4	40 726,2	32 920,9	
Διορθώσεις της πρώτης δημοσιονομικής απόφασης	1,1	- 1,0	0,9	1,6	3,2	
Διορθώσεις της δεύτερης δημοσιονομικής απόφασης	9,9	- 0,1	2,6	—		
Συνολικό ποσό διορθώσεων στις δημοσιονομικές αποφάσεις	11,0	- 1,1	3,5	1,6	3,2	
Αποφάσεις συμφωνίας						Σύνολο
Ληφθείσες το 1999						
1η απόφαση συμφωνίας, αριθ. 1999/186/EK	82,5	7,1	0,0	0,0	0,0	89,6
2η απόφαση συμφωνίας, αριθ. 1999/351/EK	12,7	17,4	2,6	0,0	0,0	32,7
3η απόφαση συμφωνίας, αριθ. 1999/603/EK	68,8	33,1	0,0	0,0	0,0	101,9
Ληφθείσες το 2000						
4η απόφαση συμφωνίας, αριθ. 2000/216/EK ⁽²⁾	81,2	83,9	64,1	0,0	0,0	229,2
5η απόφαση συμφωνίας, αριθ. 2000/449/EK ⁽³⁾	143,1	105,6	80,4	0,7	20,7	350,5
Συνολικό ποσό διορθώσεων στις αποφάσεις συμφωνίας	388,3	247,1	147,1	0,7	20,7	
Συνολικό ποσό διορθώσεων ⁽⁴⁾	399,3	246,0	150,6	2,3	23,9	
Διορθώσεις για καθυστερημένες πληρωμές	25,2	27,2	15,6	0,0	0,0	
Υπερεισφορές γάλακτος	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Συνολικό ποσό διορθώσεων εξαιρουμένων των καθυστερημένων πληρωμών και υπερεισφορών γάλακτος	374,1	218,8	135,0	2,3	23,9	
Ποσοστό διορθώσεων στις εκκαθαρισθείσες δαπάνες	1,0 %	0,5 %	0,3 %	0,0 %	0,1 %	

⁽¹⁾ Από το 1996 έως το 1998, αντιστοιχούν στις δαπάνες των οργανισμών πληρωμές των οποίων οι λογαριασμοί δεν ήταν δυνατό να εκκαθαρισθούν σε ένα πρώτο στάδιο, μετά την κατάρτιση της έκθεσης πιστοποίησης, ή λόγω της ανεπάρκειας των εργασιών του οργανισμού πιστοποίησης.

Οι εν λόγω δαπάνες εκκαθαρίστηκαν αργότερα, στο πλαίσιο μιας δεύτερης δημοσιονομικής απόφασης, αφού οι λογαριασμοί των οργανισμών πληρωμών υποβλήθηκαν σε περαιτέρω εξέταση.

Το 2000, αντιστοιχούν στις δαπάνες των οργανισμών πληρωμών που δεν υπέβαλαν πίνακα Χ εγκαίρως.

⁽²⁾ Οι διορθώσεις που εφαρμόστηκαν για τις επιστροφές κατά την εξαγωγή κατανεμήθηκαν διαιρούμενες διά του 3 στα οικονομικά έτη 1996 έως 1998 του ΕΓΤΠΕ, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν λεπτομερή στοιχεία στην ανακεφαλαιωτική έκθεση της Επιτροπής.

⁽³⁾ Η διόρθωση των 20,7 εκατ. EUR για το 2000 αφορά μια περίπτωση απάτης στο πλαίσιο των επιστροφών κατά την εξαγωγή στη Γαλλία για τα οικονομικά έτη 1988 έως 1990 του ΕΓΤΠΕ.

⁽⁴⁾ Από το 1996 και εξής, το σύνολο αυτό εξακολουθεί να είναι προσωρινό, δεδομένου ότι δεν έχουν ληφθεί ακόμη αποφάσεις συμφωνίας.

Σημ.: — Τα ποσά με πλάγιους χαρακτήρες είναι ακόμη προσωρινά.

— Συναλλαγματικές ισοτιμίες: αυτές που χρησιμοποίησε η Επιτροπή στις ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις της.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έπονται των αποστολών και των επιστολών κοινοποίησης⁽³⁴⁾. Παρόμοια κατάσταση διαπιστώθηκε και όσον αφορά τις αποφάσεις συμμόρφωσης του υπό εξέταση έτους, παραδείγματος χάριν, σχετικά με το κρέας στη Γερμανία και στη Γαλλία. Υπό το πρίσμα του «κανόνα των 24 μηνών»⁽³⁵⁾, είναι σημαντικό οι διαπιστώσεις να κοινοποιούνται εγκαίρως στα κράτη μέλη.

Παράλειψη διαβίβασης δεδομένων από τα κράτη μέλη

2.59. Για μια ακόμη φορά⁽³⁶⁾ η Ισπανία δεν διαβίβασε στην Επιτροπή οικονομικά και στατιστικά στοιχεία (επιθεωρήσεις ΟΣΔΕ). Τα αποτελέσματα από τις επιτόπιες επιθεωρήσεις του ΟΣΔΕ, σε συνδυασμό με την ανεξάρτητη επιβεβαίωση από τον οργανισμό πιστοποίησης ότι οι επιθεωρήσεις έχουν εκτελεστεί σωστά, αποτελούν βασικό στοιχείο για τη διαμόρφωση της βεβαιότητας ότι το ΟΣΔΕ εφαρμόζεται με τον κατάλληλο τρόπο. Συνεπώς, η παράλειψη διαβίβασης αυτών των πληροφοριών συνιστά σοβαρό πρόβλημα που υπονομεύει την εμπιστοσύνη στη λειτουργία του συστήματος. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει το θέμα του να καταστούν υποχρεωτικά τόσο η διαβίβαση των απαιτούμενων στατιστικών στοιχείων όσο και ο συστηματικός έλεγχος από τον οργανισμό πιστοποίησης⁽³⁷⁾.

2.59. Η Επιτροπή οφείλει να επισημάνει ότι εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι η Ισπανία συχνά δεν εκπλήρωσε την υποχρέωσή της να διαβιβάσει εγκαίρως αξιόπιστα δεδομένα στην Επιτροπή και αυτός ήταν ένας σημαντικός λόγος για τον οποίο θεσπίστηκε η κανονιστική υποχρέωση, από το έτος 2000 και μετά, να διαβιβάζονται τα δεδομένα για τις αιτήσεις ενίσχυσης, την επιθεώρηση και τις κυρώσεις όσον αφορά το ΟΣΔΕ. Επισημαίνεται επίσης ότι οι παραλείψεις αυτές λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών.

Όσον αφορά την πρόταση να επαληθεύουν οι οργανισμοί πιστοποίησης τα στατιστικά στοιχεία, αυτό εφαρμόζεται ήδη σε αρκετά κράτη μέλη. Οι οργανισμοί πιστοποίησης υποβάλλουν αναφορές για σημαντικά ζητήματα που αφορούν τους στόχους της επιθεώρησης, παραδείγματος χάρι, τα οποία ελέγχονται κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών.

Η Επιτροπή θα εξετάσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει.

Μεμονωμένες διορθώσεις

Επιστροφές κατά την εξαγωγή

2.60. Το 1996 και το 1997 η Επιτροπή προέβη σε έρευνα σχετικά με την ποιότητα των φυσικών ελέγχων των εξαγωγών για τις οποίες πραγματοποιούνται επιστροφές. Οι εν λόγω φυσικοί έλεγχοι, οι οποίοι πρέπει να πραγματοποιούνται με αφνίδιο τρόπο⁽³⁸⁾, αποτελούν βασικούς ελέγχους και όταν

⁽³⁴⁾ Βλέπε σημείο 2.45 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1999 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000) και σημείο 2.77 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1998 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999).

⁽³⁵⁾ Η Επιτροπή μπορεί να απορρίπτει μόνο τη χρηματοδότηση δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο 24μηνο πριν από την κοινοποίηση των διαπιστώσεών της. Άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 729/70 του Συμβουλίου (ΕΕ L 94 της 28.4.1970, σ. 13), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1287/95 (ΕΕ L 125 της 8.6.1995, σ. 1).

⁽³⁶⁾ Βλέπε σχετικές παρατηρήσεις στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.47 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000).

⁽³⁷⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 22/2000, σημείο 49 (ΕΕ C 69 της 2.3.2001).

⁽³⁸⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 386/90 του Συμβουλίου (ΕΕ L 42 της 16.2.1990, σ. 6).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

διενεργείται μεν βασικός έλεγχος, αλλά «όχι στο βαθμό, με τη συχνότητα ή στο βάθος που απαιτεί ο κανονισμός» (βλέπε **πίνακα 2.3**), εφαρμόζεται διόρθωση κατά 5 %.

2.61. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Δανία ⁽³⁹⁾ εφάρμοζε διαδικασίες οι οποίες στην πραγματικότητα σήμαιναν ότι ο εξαγωγέας γνώριζε πριν από την κατάθεση της διασάφησης εξαγωγής εάν επρόκειτο (ή όχι) να διενεργηθεί φυσικός έλεγχος, γεγονός το οποίο, επομένως, παρακώλυε τη λειτουργία ενός βασικού ελέγχου. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η εφαρμογή των κριτηρίων της Επιτροπής θα μπορούσε να συνεπαχθεί κατ' αποκοπή διόρθωση κατά 10 % (ο βασικός έλεγχος ήταν τελείως αναποτελεσματικός, βλέπε **πίνακα 2.3**), ήτοι 29 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον. Εκτός αυτού, δεν εξασφαλίζεται ούτε η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση που ο εξαγωγέας ζητά επιστροφή που υπερβαίνει την εφαρμοζόμενη ⁽⁴⁰⁾.

Υπέρβαση των βασικών εκτάσεων

2.62. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του 1992, κάθε κράτος μέλος ήταν υποχρεωμένο να καταρτίσει σχέδιο περιφερειοποίησης, το οποίο περιλάμβανε την απόδοση κατά περιφέρεια (λαμβάνοντας υπόψη παραγόντες όπως η γονιμότητα του εδάφους και η άρδευση) και να καθορίσει «βασικές εκτάσεις» (εκτάσεις που χρησιμοποιούνταν για την καλλιέργεια σιτηρών, ελαιούχων σπόρων και πρωτεϊνούχων φυτών κατά την περίοδο 1989-1991). Εάν σημειωθεί υπέρβαση αυτών των βασικών εκτάσεων, οι ενισχύσεις που καταβάλλονται στους κατόχους εκμεταλλεύσεων μειώνονται αναλόγως.

2.63. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για την κοινή οργάνωση των αγορών πραγματοποιούν ετήσιους ελέγχους, προκειμένου να εξακριβώσουν εάν έχουν σημειωθεί υπερέσεις των βασικών εκτάσεων. Στην Ισπανία, στη Γαλλία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι υπερέσεις δεν είχαν επιφέρει μείωση των ποσών που καταβλήθηκαν στους κατόχους εκμεταλλεύσεων και εφάρμοσε διορθώσεις ύψους 7,7 εκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο εσοδείας 1996, ποσό που αντιστοιχούσε στο αχρεωστήτως καταβληθέν. Ωστόσο, αυτό σήμαινε ότι οι προβλεπόμενες κυρώσεις επιβλήθηκαν στα εμπλεκόμενα

2.61. Κατά τον δημοσιονομικό έλεγχο που διενήργησε η Επιτροπή στη Δανία, διαπίστωσε ότι είχαν διενεργηθεί οι φυσικοί έλεγχοι. Ακόμη και αν διαπιστώθηκαν αδυναμίες, η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου ότι οι έλεγχοι αυτοί ήταν στρεβλοί. Οι διαπιστωθείσες αδυναμίες περιόριζαν, πράγματι, την αποτελεσματικότητα των ελέγχων, αλλά αυτό δεν είναι δυνατό να συγκριθεί με μια κατάσταση κατά την οποία δεν πραγματοποιείται απολύτως κανένας ουσιαστικός έλεγχος. Για να δικαιολογηθεί κατ' αποκοπήν διόρθωση κατά 10 %, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις δημοσιονομικές διορθώσεις (έγγραφο VI 5330/97), δεν θα έπρεπε να είχαν διενεργηθεί ένας ή περισσότεροι βασικοί έλεγχοι, πράγμα που δεν συνέβη στη Δανία. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η επιβολή κατ' αποκοπήν διόρθωσης 5 % ήταν αιτιολογημένη και σύμφωνη με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες αναφέρουν ότι «όταν διενεργούνται όλοι οι βασικοί έλεγχοι, αλλά όχι ως προς τον αριθμό, τη συχνότητα ή τη διεξοδικότητα που απαιτούν οι κανονισμοί, δικαιολογείται διόρθωση 5 % [...]» (βλέπε επίσης γενικά σχόλια στο σημείο 2.55).

2.63. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα να εξακριβώσουν αν έχουν σημειωθεί ή όχι υπερέσεις των βασικών εκτάσεων. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, που είναι αρμόδιες για τις αγορές, διενεργούν ελέγχους για να εξακριβώσουν αν οι εκτάσεις που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη είναι ακριβείς. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κοινοποιηθείσα έκταση δεν θεωρείται ακριβής, πραγματοποιείται διεξοδική έρευνα στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών και επιβάλλονται δημοσιονομικές κυρώσεις, με εξαίρεση της δαπάνης από την κοινοτική χρηματοδότηση. Οι παραβάσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1765/92 δεν αντιμετωπίζονται διαφορετικά στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών σε σύγκριση με άλλες παραβάσεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3887/92, εφόσον το ποσοστό της διόρθωσης βασίζεται πάντοτε σε εκτίμηση της πραγματικής ζημίας που υπέστη ο κοινοτικός προϋπολογισμός. Η Επιτροπή θα εξετάσει αν υπάρχει νομική δυνατότητα να θεσπίσει ορισμένες κυρώσεις για αυτές τις περιπτώσεις.

⁽³⁹⁾ Στη Δανία, οι τελωνειακοί φυσικοί έλεγχοι διενεργούνται κατόπιν προαναγγελίας, που αποστέλλεται στις τελωνειακές αρχές πριν από τη φόρτωση. Εάν οι τελωνειακές αρχές διαπιστώσουν ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στην προαναγγελία είναι εσφαλμένες, ο εξαγωγέας μπορεί να συμπληρώσει και να υποβάλει ορθή διασάφηση εξαγωγής σε μεταγενέστερο χρόνο. Η διασάφηση εξαγωγής είναι το νόμιμο έγγραφο στο οποίο στηρίζεται η αίτηση επιστροφών κατά την εξαγωγή.

⁽⁴⁰⁾ Άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3665/87 της Επιτροπής (ΕΕ L 351 της 14.12.1987) (που ίσχυε μέχρι τις 30 Ιουνίου 1999), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 495/97 (ΕΕ L 77 της 19.3.1997, σ. 12).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

κράτη μέλη με καθυστέρηση πολλών ετών (1996-2000). Μόλις διαπιστώνεται υπέρβαση ⁽⁴¹⁾ (και εφόσον δεν έχει μειωθεί η ενίσχυση), η Επιτροπή πρέπει να εξετάζει το ενδεχόμενο επιβολής μιας μορφής κύρωσης για τις περιπτώσεις του είδους αυτού ⁽⁴²⁾.

2.64. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε επίσης εσφαλμένο συντελεστή ενίσχυσης για τον υπολογισμό της διόρθωσης που εφαρμόστηκε σχετικά με την Ισπανία, με συνέπεια η διόρθωση αυτή να είναι χαμηλότερη κατά 2,4 εκατομμύρια ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στο 1 % της συνολικής διόρθωσης ύψους 206 εκατομμυρίων ευρώ.

Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου — Ενισχύσεις με βάση την έκταση

2.65. Το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) ⁽⁴³⁾ προβλεπόταν να τεθεί σε πλήρη λειτουργία την 1η Ιανουαρίου 1997. Το Συμβούλιο όρισε ότι εάν κάποιο στοιχείο του ΟΣΔΕ θα ήταν σε θέση να λειτουργήσει πριν από τις οριζόμενες ημερομηνίες, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να το χρησιμοποιήσουν για τις διαχειριστικές και ελεγκτικές τους δραστηριότητες ⁽⁴⁴⁾.

2.66. Στην ετήσια έκθεσή του για το 1999 ⁽⁴⁵⁾, αντίθετα από τη θέση της Επιτροπής, το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θεωρεί τόσο τους διασταυρωμένους όσο και τους επιτόπιους ελέγχους, που προβλέπονται από τον κανονισμό, ως βασικούς ελέγχους και ότι τα δύο αυτά είδη ελέγχων είναι συμπληρωματικά μεταξύ τους. Ως εκ τούτου, εάν ένα κράτος μέλος δεν διενεργήσει κανέναν από αυτούς τους ελέγχους, το Συνέδριο θεωρεί ότι πρέπει να εφαρμόζεται κατ' αποκοπή διόρθωση 5 %. Το Συνέδριο δεν μπορεί να κατανοήσει τη στάση της Επιτροπής, η οποία φαίνεται ότι θεωρεί τους διασταυρωμένους ελέγχους που απαιτούνται για την αποτροπή των διπλοπληρωμών ως συμπληρωματικούς ελέγχους.

2.66. Η Επιτροπή έχει ήδη εκφράσει τη διαφωνία της με την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην απάντησή της στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999.

Βασικοί έλεγχοι είναι τόσο οι φυσικοί όσο και διοικητικοί έλεγχοι που απαιτούνται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη του αντικειμένου για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση. Οι βασικοί έλεγχοι στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών είναι οι επιτόπιοι έλεγχοι και οι διασταυρούμενοι έλεγχοι σε χωριστά κτηματολόγια.

Συμπληρωματικοί έλεγχοι είναι οι διοικητικές πράξεις που απαιτούνται για την ορθή διεκπεραίωση των αιτήσεων. Ενδεχόμενος έλεγχος για τον εντοπισμό διπλών αιτήσεων για το ίδιο αντικείμενο δεν θα αποτελούσε, συνεπώς, βασικό έλεγχο, αλλά βοηθητικό έλεγχο στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών, εφόσον δεν επαληθεύει την ύπαρξη του αντικειμένου της αίτησης.

⁽⁴¹⁾ Από την περίοδο εμπορίας 2000/01, τα στοιχεία αυτά διαβιβάζονται στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου της σχετικής περιόδου εμπορίας [άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2316/1999 της Επιτροπής] (ΕΕ L 280 της 30.10.1999, σ. 43).

⁽⁴²⁾ Το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης ότι πλαίσιο παρόμοιο με αυτό που εφαρμόζεται για τις βασικές εκτάσεις δεν υπάρχει όσον αφορά τα βοοειδή. Βλέπε σημεία 54β) και 67 της ειδικής έκθεσης αριθ. 4/2001 (ΕΕ C 214 της 31.7.2001).

⁽⁴³⁾ Θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3508/92 του Συμβουλίου (ΕΕ L 355 της 5.12.1992, σ. 1) και τέθηκε σε ισχύ από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3887/92 της Επιτροπής (ΕΕ L 391 της 31.12.1992, σ. 36).

⁽⁴⁴⁾ Άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3508/92 του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 5.12.1992, σ. 1).

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημεία 2.50-2.51 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου —
Πριμοδοτήσεις για τα ζώα

2.67. Από την 1η Ιανουαρίου 1997, όταν το ΟΣΔΕ τέθηκε σε πλήρη λειτουργία, τα κράτη μέλη θα έπρεπε να είχαν ολοκληρώσει την αναγνώριση και την καταγραφή όλων των ζώων σύμφωνα με την οδηγία 92/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁶⁾. Ένα ολοκληρωμένο σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του ελέγχου των πριμοδοτήσεων για τα ζώα, δεδομένου ότι επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διενεργούν τόσο διοικητικούς (διασταυρωμένους) ελέγχους, όσο και αποτελεσματικούς επιτόπιους ελέγχους ⁽⁴⁷⁾.

2.68. Οι διορθώσεις που αφορούσαν τις πριμοδοτήσεις για τα ζώα οφείλονταν κυρίως στην παντελή ή μερική απουσία αποτελεσματικών συστημάτων αναγνώρισης και καταγραφής.

2.69. Στην Πορτογαλία, δεν δημιουργήθηκε μητρώο αγελών (βασικός έλεγχος) για τα αιγοπρόβατα, γεγονός που σήμαινε αυξημένο εγγενή κίνδυνο για το ΕΓΤΠΕ, ενώ η ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων κρίθηκε μη ικανοποιητική. Μολονότι η Επιτροπή εφάρμοσε διόρθωση 5 % για το 1995, για τις δαπάνες του 1996 και του 1997 εφάρμοσε διόρθωση μόλις 2 %.

2.70. Η Επιτροπή [Γενική Διεύθυνση Γεωργίας (ΓΔ AGRI)] είχε διαπιστώσει ότι η ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων σημείωσε ιδιαίτερα αργή βελτίωση μεταξύ 1994 και 1999. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η πρόοδος αυτή δεν ήταν αρκετή για να αιτιολογήσει τη μείωση της διόρθωσης από 5 σε 2 % από το 1996 και μετά, σύμφωνα με τα κριτήρια της Επιτροπής (βλέπε **πίνακα 2.3**). Για τα οικονομικά έτη 1996 και 1997 θα έπρεπε επίσης να είχε εφαρμοστεί κατ' αποκοπή διόρθωση 5 % (ήτοι 3,6 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον).

2.69 και 2.70. Πορτογαλία: πριμοδότηση για τις προβατίνες

Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται τη γνώμη του Συνεδρίου, διότι:

- το συνολικό ποσοστό ελέγχων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις αυξήθηκε από 10,6 % το 1995 σε 13,7 % το 1996, που αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 29 %, και το ποσοστό των ζώων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο στην εκμετάλλευση ήταν 30 % το 1996· η βελτίωση αυτή είναι αποτέλεσμα βελτιωμένης διαδικασίας ανάλυσης κινδύνου η οποία άρχισε να εφαρμόζεται μετά από προηγούμενες παρατηρήσεις της Επιτροπής,
- το 1995, η Πορτογαλία είχε αναθέσει, για πρώτη φορά, σε ιδιωτική εταιρεία να εφαρμόσει δικό της πρόγραμμα ελέγχου στις εκμεταλλεύσεις, γεγονός που είχε σαν αποτέλεσμα οι έλεγχοι να είναι εξαιρετικά ανεπαρκείς, ενώ με βάση τα στοιχεία για επόμενα έτη βελτιώθηκαν οι επιδόσεις των ελέγχων,
- μετά τις αποστολές ελέγχου εκκαθάρισης των λογαριασμών το 1994 και 1995, διατυπώθηκαν αρκετές επικρίσεις, με αποτέλεσμα ο INGA να αναδιοργανώσει πλήρως το καθεστώς ελέγχου και να υπάρξουν βελτιώσεις το 1996. Πράγματι, αυτό ισχύει όσον αφορά π.χ. τη σημαντική βελτίωση της ανάλυσης κινδύνου που εφαρμόστηκε για την επιλογή εκμεταλλεύσεων για επιθεώρηση το 1996, με αποτέλεσμα να αυξηθεί σημαντικά το ποσοστό των ζώων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο, όπως προαναφέρθηκε.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πιστεύει ότι η επιβολή χαμηλότερου ποσοστού διόρθωσης για τα έτη μετά το 1995 ήταν πράγματι δικαιολογημένη.

⁽⁴⁶⁾ ΕΕ L 355 της 5.12.1992, σ. 32.

⁽⁴⁷⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 4.45-4.55 (ΕΕ C 348 της 18.11.1997).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.71. Όσον αφορά την πριμοδότηση για τις θηλάζουσες αγελάδες, δεν υπήρχε λόγος ο κίνδυνος για το ΕΓΓΠΕ να θεωρηθεί χαμηλότερος για την περίοδο εμπορίας 1996 από ό,τι για την περίοδο εμπορίας 1997. Το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής δεν λειτούργησε για καμία από τις εν λόγω περιόδους εμπορίας και το ποσοστό σφάλματος που διαπίστωσαν οι πορτογαλικές αρχές ήταν 18,3 % για το 1996 και 19,7 % για το 1997. Από τους δύο δείκτες προκύπτει ότι οι βασικοί έλεγχοι (όπως και αν είχαν οριστεί) απέτυχαν και ότι η διόρθωση κατά 5 % ήταν αιτιολογημένη. Η εφαρμογή των κριτηρίων της Επιτροπής (βλέπε **πίνακα 2.3**) θα δικαιολογούσε, για το 1996, κατ' αποκοπή διόρθωση κατά 5 % (ήτοι 1,7 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον), (επίπεδο που αντιστοιχεί στη διόρθωση για το 1997) αντί του 2 % που εφαρμόστηκε.

2.71. Πορτογαλία: πριμοδότηση για τις θηλάζουσες αγελάδες

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κατάσταση όσον αφορά τη μη συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες το 1997 ήταν σαφώς λιγότερο ικανοποιητική σε σχέση με το 1996.

Καταρχήν, θα πρέπει να επισημανθεί ότι εφαρμόστηκε, όντως, ένα κατ' αποκοπήν ποσοστό διόρθωσης 5 % για ορισμένες κατηγορίες υψηλού κινδύνου (ζώα για ταυρομαχίες, δαπάνες για πριμοδοτήσεις θηλαζουσών αγελάδων για αιτήσεις του 1996). Επιπλέον, πρέπει να αναφερθεί ότι κατ' αποκοπήν διόρθωση 5 % εφαρμόστηκε και για τα δύο έτη για την ειδική πριμοδότηση για τα βοοειδή, δίνοντας έμφαση στην εκτίμηση των υπηρεσιών της Επιτροπής ως προς τη συνολική κατάσταση που επικρατεί στον τομέα των πριμοδοτήσεων των βοοειδών.

Όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές εκκαθάρισης λογαριασμών για την εκτίμηση των κατ' αποκοπήν δημοσιονομικών διορθώσεων «όταν οι κανονισμοί απαιτούν ρητά τη διενέργεια ενός συγκεκριμένου ελέγχου, το κράτος μέλος δεν έχει άλλη επιλογή από το να διενεργήσει αυτό τον έλεγχο». Εφόσον το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1997, από την ημερομηνία εκείνη και μετά η ελλιπής εφαρμογή του στην Πορτογαλία θεωρείται ως σοβαρή παράλειψη.

Υπό αυτές τις περιστάσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή χαμηλότερου κατ' αποκοπήν ποσοστού διόρθωσης για το έτος 1996 ήταν δικαιολογημένη.

Συνοδευτικά μέτρα

2.72. Οι διασταυρωμένοι έλεγχοι με σκοπό την αποφυγή των διπλών αιτήσεων για δηλώσεις δαπανών συνιστούν επίσης βασικούς ελέγχους για τα συνοδευτικά μέτρα. Στην Ισπανία και στην Ιταλία, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι αιτήσεις για τη χορήγηση ενισχύσεων, στο πλαίσιο των συνοδευτικών μέτρων, δεν είχαν υποβληθεί σε διασταυρωμένο έλεγχο με τα στοιχεία που είχαν καταχωριστεί στη βάση δεδομένων του ΟΣΔΕ. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η εφαρμογή των κριτηρίων της Επιτροπής (βλέπε **πίνακα 2.3**) θα δικαιολογούσε κατ' αποκοπή διόρθωση κατά 5 % τόσο για την Ισπανία (5,7 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον), όσο και για την Ιταλία (12 εκατομμύρια ευρώ επιπλέον), αντί του 2 % που εφαρμόστηκε.

2.72. Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 και (ΕΚ) αριθ. 746/96 δεν προέβλεπαν την απόλυτη ένταξη των συνοδευτικών μέτρων στο ΟΣΔΕ, κυρίως όσον αφορά τις δηλώσεις των εκτάσεων. Επειδή η βάση δεδομένων του ΟΣΔΕ για τις εκτάσεις δεν αντιστοιχούσε συχνά με τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, τα αποτελέσματα των διασταυρούμενων ελέγχων δεν μπορούσαν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να δώσουν οριστική απάντηση ως προς την αξιοπιστία των δηλούμενων εκτάσεων. Ως εκ τούτου, οι διασταυρούμενοι έλεγχοι θεωρήθηκαν υποχρεωτικοί [όπως προβλέπει το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 746/96], αλλά δευτερεύοντες από την άποψη του κινδύνου, επειδή έπρεπε να συμπληρώνονται και με διαφορετικού τύπου ελέγχους. Η κατάσταση άλλαξε από το 2000 και μετά, διότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1750/1999 προβλέπει την πλήρη ένταξη των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης στο ΟΣΔΕ και έχει βελτιωθεί και το ίδιο το ΟΣΔΕ. Για να ληφθούν υπόψη οι εν λόγω μεταβολές, το έγγραφο AGRÍ/17933/2000 προσδιορίζει στο παράρτημα 8 ότι «οι διασταυρούμενοι έλεγχοι, σε όλες τις ενδεικνυόμενες περιπτώσεις, με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ για τα αγροτεμάχια αποτελούν αντικείμενο μέτρου στήριξης, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε αδικαιολογητή πληρωμή» είναι βασικοί έλεγχοι. Η διαταγή αυτή τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι η υποχρέωση για τη διενέργεια διασταυρούμενων ελέγχων θεσπίστηκε από την 1η Ιανουαρίου 1997. Η προταθείσα διόρθωση αφορά τα έτη 1997 και 1998, δηλαδή περίοδο που θεωρείται μεταβατική και κατά την οποία η Επιτροπή θέλησε να δείξει κάποια κατανόηση, η οποία εκφράστηκε με το ποσοστό διόρθωσης του 2 %. Η πρόταση αυτή ήταν δικαιολογημένη από το γεγονός ότι η εφαρμογή του διασταυρούμενου ελέγχου απαιτούσε να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες, ιδίως σε χώρες όπως π.χ. την Ιταλία, στις οποίες η διαχείριση αυτών των δύο μέτρων δεν είχε ανατεθεί στον ίδιο οργανισμό πληρωμής.

Οπωροκηπευτικά

Ανεπάρκεια των εγγράφων που αιτιολογούν τη θέση της Επιτροπής

2.73. Από επίσκεψη της ΓΔ AUDIT στη Γαλλία τον Σεπτέμβριο του 1997 διαπιστώθηκε ότι μια επιχείρηση λάμβανε ενίσχυση για τη μεταποίηση ροδάκινων και αχλαδιών σε σιρόπι, τα οποία ενσωμάτωνε η ίδια σε φρουτοσαλάτες και κομπόστες. Ωστόσο, η σχετική ενίσχυση καταβάλλεται μόνον όταν τα ροδάκινα και τα αχλάδια σε σιρόπι αποτελούν τελικά προϊόντα ⁽⁴⁸⁾. Από τα έγγραφα που περιλαμβάνει ο φάκελος της Επιτροπής προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε υπόνοιες για απάτη, η περίπτωση όμως δεν παραπέμφθηκε στην OLAF. Η απόφαση κατά το χειρισμό αυτής της παρατυπίας να μην θεωρηθεί ως απάτη δεν τεκμηριώθηκε. Οι διορθώσεις που εφαρμόστηκαν ανήλθαν σε 2,3 εκατομμύρια ευρώ για το 1996, σε 2,6 εκατομμύρια ευρώ για το 1997 και σε 1,8 εκατομμύρια ευρώ για το 1998.

2.73. Η Επιτροπή αποδέχεται την κριτική του Συνεδρίου ότι αυτές οι δύο περιπτώσεις θα έπρεπε να τεκμηριωθούν καλύτερα.

Λίνος

Ασάφειες στους κανονισμούς

2.74. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, με δύο επισκέψεις ελέγχου που πραγματοποίησε η Επιτροπή, αποκαλύφθηκε ότι χορηγήθηκαν ενισχύσεις για την καλλιέργεια ποικιλίας λίνου, η οποία κανονικά δεν είναι επιλέξιμη για ενίσχυση ⁽⁴⁹⁾. Οι βρετανικές αρχές τη θεώρησαν ως πειραματική ποικιλία, χαρακτηρισμός ο οποίος επιτρέπεται από τον κανονισμό ⁽⁵⁰⁾. Από την περίοδο 1994/95 και μετά, η εν λόγω ποικιλία καλλιεργήθηκε σε μεγάλες εκτάσεις: 1 903 εκτάρια την περίοδο 1994/95, 5 407 εκτάρια την περίοδο 1995/96 και 7 990 εκτάρια την περίοδο 1996/97· ωστόσο, ποτέ δεν

⁽⁴⁸⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1558/91 (ΕΕ L 144 της 8.6.1991, σ. 31).

⁽⁴⁹⁾ Η ποικιλία Klasse δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα Α του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1164/89 (ΕΕ L 121 της 29.4.1989, σ. 4).

⁽⁵⁰⁾ Άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1164/89.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

υποβλήθηκαν στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία για τις δοκιμές που έπρεπε να έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με την παραγωγή ινών.

2.75. Η Επιτροπή θεώρησε ότι οι εκτάσεις που καλλιεργήθηκαν για πειραματικούς σκοπούς ήταν υπερβολικές, ενώ δεν θα έπρεπε να υπερβαίνουν τα 100 εκτάρια. Για το λόγο αυτό εφάρμοσε διορθώσεις ύψους 1,45 εκατομμυρίων ευρώ για το οικονομικό έτος 1995, 5,9 εκατομμυρίων ευρώ για το 1996 και 8,1 εκατομμυρίων ευρώ για το 1997. Η υπόθεση παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η σχετική απόφαση, που εκδόθηκε τον Νοέμβριο του 2000, ακύρωσε τις διορθώσεις. Οι σχετικοί λόγοι ήταν ότι κανένας κανονισμός ή οδηγία δεν παρείχε στην Επιτροπή την αναγκαία νομική βάση προκειμένου αυτή να περιορίσει το μέγεθος της πειραματικής έκτασης, ότι δεν υπήρχαν στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι η σπορά δεν πραγματοποιήθηκε εντός ευλόγων ορίων όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη εξέταση⁽⁵¹⁾ και ότι η απουσία δοκιμών δεν είχε σημασία για τη συγκεκριμένη υπόθεση, διότι προϋπόθεση για τη χορήγηση της ενίσχυσης ήταν η σπορά της έκτασης και όχι η μεταποίηση της εσοδείας⁽⁵²⁾.

2.76. Η καταβολή ενισχύσεων για εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για τη σπορά ποικιλιών που βρίσκονται υπό εξέταση καταργήθηκε μόλις από την περίοδο εμπορίας 1998/99. Εάν οι κανονισμοί ήταν σαφέστεροι, το μεγαλύτερο μέρος των ενισχύσεων δεν θα χρειαζόταν να καταβληθεί ή η Επιτροπή θα είχε δικαίωμα να προβεί σε διορθώσεις. Το ΕΓΤΠΕ θα είχε εξοικονομήσει περί τα 15,5 εκατομμύρια ευρώ για τα οικονομικά έτη από το 1995 έως το 1997 (βλέπε επίσης σημεία 2.77-2.84).

Δεν δόθηκε συνέχεια στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου

Ενισχύσεις για το λινό

2.77. Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1992⁽⁵³⁾, είχε συστήσει στην Επιτροπή να αποφύγει πλέον οποιαδήποτε περαιτέρω ενθάρρυνση της παραγωγής υφαντικού λίνου, δεδομένου ότι, από εκείνη την εποχή, υπήρχε πλεόνασμα παραγωγής για την οποία ήταν αδύνατο να εξευρεθούν αγοραστής. Το 1993, τροποποιήθηκαν οι κανονισμοί που αφορούσαν την καλλιέργεια υφαντικού λίνου και κάνναβης. Η ενίσχυση για την παραγωγή σπόρων ήλθε να προστεθεί στην ενίσχυση ανά εκτάριο, γεγονός που στην πράξη διπλασίασε το ύψος της ενίσχυσης ανά εκτάριο, καθιστώντας την πολύ πιο ελκυστική από τις ενισχύσεις που καταβάλλονταν για άλλες αροτραίες καλλιέργειες.

2.76. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν ενημέρωσαν εγκαίρως την Επιτροπή σχετικά με το μέγεθος των εκτάσεων που καλλιεργήθηκαν πειραματικά με την εξεταζόμενη ποικιλία λίνου. Μόνο μετά από την επίσκεψη ελέγχου που πραγματοποίησε η υπηρεσία εκκαθάρισης λογαριασμών της Επιτροπής, διαπιστώθηκε το μέγεθος των εκτάσεων που είχαν σπαρεί. Για τον λόγο αυτό, εφαρμόστηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις για τη συνολική έκταση που υπερέβαινε τα όρια της πειραματικής καλλιέργειας. Επιπλέον, η Επιτροπή πρότεινε τροποποίηση της νομοθεσίας, η οποία αποφασίστηκε από τα Συμβούλια και τέθηκε σε ισχύ από το έτος εμπορίας 1998/99.

2.77-2.84. Η Επιτροπή αντιλήφθηκε, για πρώτη φορά, ότι υπήρχαν προβλήματα όταν οι υπηρεσίες της, ήδη από το 1994, παρατήρησαν ότι οι καλλιεργούμενες με λινό εκτάσεις στην Ισπανία αυξάνονταν. Στη συνέχεια, η μονάδα εκκαθάρισης λογαριασμών της ΓΔ Γεωργίας πραγματοποίησε αποστολή, τον Ιούλιο του 1995, η οποία διαπίστωσε ανωμαλίες στον τομέα του λίνου στην Ισπανία, οι οποίες διατυπώθηκαν συνοπτικά με τον όρο «κυνήγι πριμοδοτήσεων».

Αυτό επιβεβαιώθηκε και με άλλες εκθέσεις τον Ιούνιο. Τον Ιούλιο του 1998, η UCLAF συμμετείχε σε αποστολή στην Ισπανία, η οποία αφορούσε κυρίως την κάνναβη, αλλά διενεργήθηκαν και ορισμένοι έλεγχοι για τον λινό που απεκάλυψαν παρατυπίες στον τομέα του λίνου. Λόγω της ύπαρξης προβλημάτων σε αυτό τον τομέα, η Επιτροπή έλαβε νομοθετικά μέτρα που μπορούν να συνοψισθούν ως ακολούθως:

⁽⁵¹⁾ Υπόθεση C-148/99, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2000.

⁽⁵²⁾ Άρθρα 3 έως 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1164/89.

⁽⁵³⁾ ΕΕ C 309 της 16.11.1993.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.78. Στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1995 ⁽⁵⁴⁾, το Συνέδριο διαπίστωνε ταχεία αύξηση τόσο των εκτάσεων που χρησιμοποιούνταν για την παραγωγή υφαντικού λίνου, όσο και των σχετικών δαπανών μεταξύ 1994 και 1995 και επισήμαινε την εμφάνιση δύο νέων χωρών παραγωγής σε μεγάλη κλίμακα, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Το Συνέδριο σημειώνει ότι οι παραγόμενες ποσότητες υπερέβαιναν κατά πολύ τις ανάγκες της αγοράς, για την οποία συνιστούσε στην Επιτροπή να επιδείξει ενεργό ενδιαφέρον, προκειμένου να θεραπεύσει την κατάσταση σχετικά με το πλεόνασμά της. Μεταξύ των περιόδων εμπορίας 1992/93 και 1999/2000, οι συνολικές εκτάσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τη σπορά υφαντικού λίνου στην Ισπανία ανήλθαν από 0 σε 126 000 εκτάρια. Στην εν λόγω χώρα, ο έλεγχος της κοινής οργάνωσης της αγοράς λίνου ασκείται από τις περιφερειακές κυβερνήσεις.

2.79. Ο κίνδυνος μιας παραγωγής με γνώμονα τις ενισχύσεις είχε προβληθεί με σαφήνεια ήδη από την επίσκεψη ελέγχου στην Ισπανία της μονάδας της Επιτροπής που είναι αρμόδια για την εκκαθάριση των λογαριασμών, τον Ιούλιο του 1995 ⁽⁵⁵⁾. Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν τον Ιούνιο του 1997 ⁽⁵⁶⁾ από το τμήμα της Επιτροπής που είναι αρμόδιο για την οργάνωση της αγοράς λίνου, και στη συνέχεια τον Ιούλιο του 1998 ⁽⁵⁷⁾, σε συνεργασία με την OLAF, απλώς επιβεβαίωσαν αυτή την εντύπωση ⁽⁵⁸⁾. Κατ' αποκοπή διόρθωση, λόγω αδυναμιών στη διαχείριση του μέτρου, εφαρμόστηκε στην Ισπανία για τα οικονομικά έτη 1994 και 1995 ⁽⁵⁹⁾. Η διόρθωση αυτή δεν εφαρμόστηκε για τα επόμενα οικονομικά έτη, διότι η Επιτροπή θεώρησε, βάσει του κοινού ελέγχου που διενήργησε σε συνεργασία με την OLAF το 1998, ότι οι ισπανικές αρχές είχαν βελτιώσει την κατάσταση από την άποψη της συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις των κανονισμών.

2.80. Οι κανονισμοί δεν απαιτούσαν την επεξεργασία του αχύρου λίνου, ούτε όριζαν ελάχιστη απόδοση σε άχυρο λίνου ανά εκτάριο, ελάχιστη απόδοση σε ίνες ανά τόνο επεξεργασμένου αχύρου λίνου ή ελάχιστο επίπεδο ποιότητας

— Τον Φεβρουάριο του 1996, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ενισχύσεων, η οποία είχε ως βάση τον καθορισμό ανώτατης εγγυημένης έκτασης και διάφορα επίπεδα ενίσχυσης για τον υφαντικό λίνου και το άχυρο λίνου. Το Συμβούλιο δεν ενέκρινε αυτή την πρόταση.

— Υπό αυτές τις περιστάσεις, η Επιτροπή υπέβαλε νέα πρόταση τον Δεκέμβριο του 1996 να καταστεί υποχρεωτική η επεξεργασία του αχύρου. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε από το Συμβούλιο και τέθηκε σε ισχύ την περίοδο εμπορίας 1997/98.

— Επειδή οι δηλούμενες εκτάσεις συνέχισαν να αυξάνονται, η Επιτροπή πρόσθεσε απαίτηση για ελάχιστη απόδοση, η οποία άρχισε να ισχύει από την περίοδο 1998/99.

— Τον Νοέμβριο του 1998, η νομοθεσία τροποποιήθηκε, με αποτέλεσμα η παραγωγή λίνου και κάνναβης να πρέπει να δηλώνεται στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ και οι έλεγχοι και οι κυρώσεις έγιναν αυστηρότεροι.

— Τον Νοέμβριο του 1999, η Επιτροπή υπέβαλε νέα πρόταση για μεταρρύθμιση αυτού του τομέα, η οποία τελικά εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2000 και θα τεθεί σε ισχύ τον Ιούλιο του 2001.

⁽⁵⁴⁾ ΕΕ C 340 της 12.11.1996.

⁽⁵⁵⁾ Έκθεση ελέγχου (17-21 Ιουλίου 1995) της 31.1.1996.

⁽⁵⁶⁾ Έκθεση σχετικά με την παραγωγή και τη βιομηχανία μεταποίησης του υφαντικού λίνου στην Ισπανία (11 και 12 Ιουνίου 1997) 97/2358a.

⁽⁵⁷⁾ Έκθεση ελέγχου (27-31 Ιουλίου 1998) της 26.11.1998.

⁽⁵⁸⁾ Αποδείχθηκε μάλιστα ότι, μεταξύ 1994 και 1996, δεν ήταν δυνατή η επεξεργασία του παραγόμενου αχύρου λίνου, δεδομένου ότι η Ισπανία δεν διέθετε τις απαιτούμενες δυνατότητες επεξεργασίας. Αργότερα, το άχυρο λίνου φαίνεται ότι μεταποιείτο σε ίνες, αλλά δεν διετίθετο στην αγορά, καθώς δεν υπήρχαν οι σχετικές δυνατότητες πώλησης. Επιπλέον, οι αποδόσεις που σημειώνονταν ήταν σημαντικά κατώτερες από αυτές των παραδοσιακών χωρών παραγωγής και η ποιότητα των λαμβανόμενων ινών ήταν εξαιρετικά μέτρια.

⁽⁵⁹⁾ Το 10 % των δαπανών που είχε δηλώσει η Ισπανία στο πλαίσιο της θέσης 1400 του προϋπολογισμού για τα οικονομικά έτη 1994 (2,3 εκατομμύρια ΡΤΑ) και 1995 (40,4 εκατομμύρια ΡΤΑ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για το άχυρο λίνου. Ήδη από το 1996, η Επιτροπή αποφάσισε να προτείνει τροποποιήσεις στους τότε ισχύοντες κανονισμούς. Επιχείρησε να θεσπίσει σύστημα μέγιστης εγγυημένης έκτασης, το οποίο θα σήμαινε περιορισμό των εκτάσεων, αλλά η πρόταση αυτή δεν εγκρίθηκε από το Συμβούλιο. Από την περίοδο εμπορίας 1997/98, ως προϋπόθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων ορίστηκε η ανάληψη της υποχρέωσης μεταποίησης, εκ μέρους του αγοραστή ή του παραγωγού, ενώ όλοι οι μεταποιητές έπρεπε να είναι αναγνωρισμένοι. Στα τέλη του 1998, ήταν προφανές για τη ΓΔ AGRÍ ότι η κοινή οργάνωση της αγοράς (ΚΟΑ) για το λινό και την κάνναβη χρειαζόταν πλήρη αναδιοργάνωση, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι καταχρήσεις που εντοπίζονταν στον τομέα αυτό, ιδίως στην Ισπανία και, σε μικρότερο βαθμό, σε άλλα κράτη μέλη. Ωστόσο, το μόνο άμεσο μέτρο που ελήφθη ήταν ο καθορισμός, από το έτος εμπορίας 1998/99, ελάχιστης απόδοσης σε άχυρο λίνου ανά εκτάριο, η οποία ποικίλλει ανάλογα με τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο συγκομιδής. Ούτε αυτές οι διατάξεις έφεραν κανένα αποτέλεσμα: οι καλλιεργούμενες εκτάσεις εξακολούθησαν να αυξάνονται και το άχυρο λίνου εξακολούθησε να υποβάλλεται σε επεξεργασία χωρίς να διατίθεται στην αγορά.

2.81. Το 1999, ορισμένα αποθέματα αχύρου και ινών λίνου καταστράφηκαν από ανεξήγητες πυρκαγιές και το ίδιο συνέβη το 2000. Τα γεγονότα αυτά υποδήλωναν την ύπαρξη σοβαρών παρατυπιών στην Ισπανία. Τον Ιούλιο του 1999, κατόπιν σχετικού αιτήματος της OLAF (της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης), η ισπανική εισαγγελική αρχή, αρμόδια για την πρόληψη της απάτης, διέταξε τη διενέργεια σχετικής ανάκρισης.

2.82. Η μονάδα εκκαθάρισης των λογαριασμών της Επιτροπής δεν διενήργησε άλλο έλεγχο στην Ισπανία, αλλά, μετά τις συναντήσεις και βάσει των πληροφοριών που συγκέντρωσε από τις ισπανικές αρχές, πρότεινε να εφαρμοστεί κατ' αποκοπή διόρθωση κατά 10 % των δαπανών που είχε δηλώσει η Ισπανία για τα οικονομικά έτη 1996-1998 (7,2 εκατομμύρια ευρώ) για «κυνήγι» πριμοδοτήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η επιστολή κοινοποίησης της διόρθωσης, η οποία υποβλήθηκε στη νομική υπηρεσία της Επιτροπής τον Μάρτιο του 2000, δεν έχει σταλεί ακόμη. Τον Απρίλιο του 2001, η νομική υπηρεσία ανακοίνωσε ότι δεν μπορούσε να εγκρίνει τη διόρθωση, δεδομένου ότι πληρούνταν όλες οι προϋποθέσεις που όριζε ο κανονισμός — και αυτό ήταν αλήθεια — και ότι η διόρθωση δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί βάσει κριτηρίων που είχαν «προστεθεί ως μεταγενέστερες σκέψεις» στους κανονισμούς. Επιπλέον, δυνάμει του χρονικού ορίου των 24 μηνών, μια διόρθωση μπορούσε να αφορά μόνο δαπάνες που εκταμιευθήκαν από τον Ιούλιο του 1997 και μετά, καθώς η επιστολή κοινοποίησης των διαπιστώσεων απεστάλη στις ισπανικές αρχές τον Ιούλιο του 1999.

2.83. Τον Ιούλιο του 2000, η μονάδα εκκαθάρισης των λογαριασμών διενήργησε έλεγχο που αφορούσε τη διαχείριση του μέτρου στην Ισπανία, και συγκεκριμένα

Τα προβλήματα στον τομέα του λίνου στην Ισπανία έγιναν σοβαρά μετά από ορισμένες πυρκαγιές σε αποθέματα μη επεξεργασμένου και επεξεργασμένου λίνου (τον Απρίλιο-Μάιο 1999) στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων επεξεργασίας, γεγονός που δημιούργησε την υπόνοια απάτης. Στη συνέχεια, οι αρμόδιοι οργανισμοί ελέγχου των αυτόνομων κοινοτήτων της Ισπανίας συνέκριναν τη συνολική δηλωθείσα ποσότητα λίνου από τους παραγωγούς που παρέδιδαν τα προϊόντα τους σε αυτές τις μονάδες επεξεργασίας και στην τεχνική ικανότητα των μονάδων επεξεργασίας, από την οποία προέκυψαν αρκετές αναντιστοιχίες. Για τα οικονομικά έτη 1996 έως 1998, συνεχίζεται η διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών. Η δημοσιονομική διόρθωση για το 1999 θα λάβει υπόψη τα πορίσματα της έρευνας την οποία άρχισε να διενεργεί η OLAF το 2000. Τον Οκτώβριο του 1999, οι ισπανικές αρχές (FEGA, ως όργανο συντονισμού των οργανισμών πληρωμής των αυτόνομων περιοχών) ζήτησαν την παράταση της περιόδου (μέχρι τις 30 Απριλίου 2000) για την καταβολή της ενίσχυσης, επειδή όφειλαν να διερευνήσουν περαιτέρω αρκετές «περιπτώσεις υπόνοιας παρατυπιών». Η Επιτροπή ενέκρινε την παράταση.

Η ΓΔ Γεωργίας πραγματοποίησε αποστολή ελέγχου τον Ιούνιο του 2000 μαζί με τη ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου (FEGA και Καστίλλη-Λεόν), για να ελέγξουν τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο εμπορίας 1998/99. Ταυτόχρονα, η OLAF διενήργησε διάφορες αποστολές ελέγχου στην Ισπανία που ασχολήθηκαν με τις περιπτώσεις υπόνοιας απάτης. Τον Δεκέμβριο του 2000, η ισπανική «Fiscalia Anticorrupcion» ενημέρωσε την OLAF για τα πορίσματα της έρευνας. Η OLAF ολοκλήρωσε την εκθεσή της τον Μάρτιο του 2001. Η διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών συνεχίζεται βάσει αυτών των πορισμάτων. Η Επιτροπή θα ήθελε να υπενθυμίσει ότι το χρονικό όριο των 24 μηνών για τις δημοσιονομικές διορθώσεις δεν εφαρμόζεται στις οικονομικές συνέπειες των παρατυπιών ή αμελειών των διοικητικών αρχών ή άλλων οργανισμών των κρατών μελών [άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999]. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συμπεράσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς τη ζημία του ΕΓΤΠΕ είναι πρόωρα.

Η Επιτροπή αποφάσισε να επιβάλει διόρθωση 10 % λόγω των αδυναμιών του συστήματος ελέγχου για τα έτη 1994 και 1995. Για τα οικονομικά έτη 1996 έως 1998, η διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών εξακολουθεί να είναι σε εξέλιξη. Για το 1999, τα πορίσματα της έρευνας της OLAF θα αποτελέσουν τη βάση για δημοσιονομική διόρθωση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι αντιμετωπίζει με επάρκεια τις αδυναμίες που διαπιστώθηκαν στην Ισπανία. Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω (σημεία 2.84-2.91), η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθεια να προτείνει τροποποίηση του κανονισμού ήδη από τον Φεβρουάριο του 1996, αλλά η πρότασή της απορρίφθηκε από το Συμβούλιο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

υπέβαλε σε έλεγχο τους μεταποιητές. Κατά τον έλεγχο αυτό κατέστη σαφές ότι οι ισπανικές αρχές δεν είχαν κοινοποιήσει εγκαίρως ⁽⁶⁰⁾ τις σημαντικές παρατυπίες που είχαν φέρει στο φως οι έλεγχοι. Η παρατήρηση αυτή θα μπορούσε να είχε γίνει πολύ νωρίτερα και να είχε χρησιμεύσει ως ακλόνητη νομική βάση για τις διορθώσεις για τα οικονομικά έτη 1996-1998. Επιπλέον, δυνάμει του χρονικού ορίου των 24 μηνών, η διόρθωση για την παράλειψη αυτή θα μπορούσε να αφορά μόνο δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον Μάρτιο του 1999 και μετά (η επιστολή κοινοποίησης των διαπιστώσεων του ελέγχου απεστάλη στις ισπανικές αρχές τον Μάρτιο του 2001).

2.84. Ως αποτέλεσμα του συνδυασμού των συνεπειών άκρως ανίσχυρων κανονισμών, της αδιαφορίας προς τις συστάσεις του Συνεδρίου και της ανεπαρκούς συνέχειας που δόθηκε από την Επιτροπή, το «κυνήγι» των πριμοδοτήσεων στο πλαίσιο των ενισχύσεων για το λινό εξελίχθηκε σε συνήθη πρακτική στην Ισπανία μεταξύ 1994 και 2000, ενώ υπάρχουν ενδείξεις ότι σοβαρές παρατυπίες μπορεί να αποτελούν γενικευμένο φαινόμενο. Εάν οι διατάξεις των κανονισμών ήταν οι κατάλληλες, μεγάλο μέρος των ενισχύσεων προς την Ισπανία, περί τα 180 εκατομμύρια ευρώ, δεν θα είχε χρειαστεί να καταβληθεί για τα οικονομικά έτη 1994 έως 2000 στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ (βλέπε επίσης σημείο 2.76).

Δημοσιονομική απόφαση για το 2000

Καθυστερημένη υποβολή εγγράφων και στοιχείων για τις πληρωμές

2.85. Οι εκθέσεις και λογαριασμοί του οργανισμού πιστοποίησης για τέσσερις οργανισμούς πληρωμών — Περιφέρεια της Βαλλονίας (Βέλγιο), FEGA (Fondo Español de Garantía), Ναβάρα και Λα Ριόχα (Ισπανία) — υποβλήθηκαν μετά την προθεσμία της 10ης Φεβρουαρίου 2001. Ένας οργανισμός πληρωμής (FEGA) δεν ήταν σε θέση να υποβάλει τους λογαριασμούς εγκαίρως λόγω βλάβης του υλικού FAUDIT-ED (σύστημα δεδομένων για τη δημόσια αποδεματοποίηση) που είχε προμηθεύσει η Επιτροπή. Οι υπόλοιπες καθυστερήσεις οφειλονταν στην αδυναμία διάθεσης επαρκών πόρων για την πιστοποίηση. Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της τα εν λόγω έγγραφα εγκαίρως, ώστε να είναι σε θέση λάβει τη σχετική απόφαση.

2.86. Ωστόσο, κατά το χρόνο της συνεννόησης με τα κράτη μέλη, 19 οργανισμοί πληρωμών δεν ήταν σε θέση να υποβάλουν στην Επιτροπή στοιχεία για κάθε πληρωμή χωριστά, όπως απαιτεί η κοινοτική νομοθεσία ⁽⁶¹⁾. Κατά

⁽⁶⁰⁾ Άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1164/89.

⁽⁶¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2390/1999 της Επιτροπής (ΕΕ L 295 της 16.11.1999, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

συνέπεια, η Επιτροπή πρότεινε το διαχωρισμό⁽⁶²⁾ των λογαριασμών αυτών των οργανισμών πληρωμών από την απόφαση. Τελικά, δύο οργανισμοί πληρωμών υπέβαλαν τα σχετικά στοιχεία αμέσως. Η απόφαση ελήφθη στις 8 Μαΐου και το σύνολο των δαπανών 17 οργανισμών πληρωμών (7 490 εκατομμύρια ευρώ) δεν συμπεριελήφθη στην απόφαση.

2.87. Το γεγονός ότι οι οργανισμοί πληρωμών δεν υπέβαλαν ορισμένα στοιχεία για τις πληρωμές δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το κατά πόσο οι λογαριασμοί είναι «αληθείς, πλήρεις και ακριβείς»⁽⁶³⁾. Το Συνέδριο θεωρεί ότι αυτό δεν δικαιολογεί το διαχωρισμό δαπανών. Η Επιτροπή πρέπει να αναζητήσει εναλλακτικές μεθόδους, προκειμένου να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να υποβάλλουν τα απαιτούμενα στοιχεία εγκαίρως, ενώ η δημοσιονομική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται χωρίς καθυστέρηση.

2.87. Ο κανονισμός απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν στην Επιτροπή στοιχεία για την κάθε πληρωμή χωριστά. Δύο κράτη μέλη δεν απέστειλαν τα απαιτούμενα στοιχεία. Το γεγονός αυτό επηρεάζει την αποτελεσματικότητα της συνολικής διαδικασίας εκκαθάρισης, εφόσον ορισμένοι έλεγχοι δεν είναι δυνατό να διενεργηθούν ή δεν είναι δυνατό να διενεργηθούν πλήρως για αυτά τα κράτη μέλη. Αυτό είναι προφανώς άδικο για εκείνα τα κράτη μέλη που απέστειλαν τα απαραίτητα δεδομένα. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν ήταν σωστό να κάνει αποδεκτούς τους λογαριασμούς των οργανισμών πληρωμών οι οποίοι δεν είχαν υποβάλει στοιχεία για κάθε πληρωμή χωριστά.

Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου και θα εξετάσει προσεκτικά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνει στο μέλλον σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Διατύπωση επιφυλάξεων στην πιστοποίηση των λογαριασμών και εφαρμοσθείσες διορθώσεις

2.88. Οι οργανισμοί πιστοποίησης πρέπει να αποκομίζουν συνολική βεβαιότητα της τάξης του 95 %. Οι περισσότεροι το επέτυχαν μόνο με ουσιαστικούς δειγματοληπτικούς ελέγχους, ορισμένοι ωστόσο μείωσαν το επίπεδο ασφάλειας που απαιτείται να διαμορφώνεται από τους ουσιαστικούς δειγματοληπτικούς ελέγχους στο 70 %, αποκομίζοντας το υπόλοιπο της βεβαιότητας από άλλες πηγές⁽⁶⁴⁾. Για τη συντριπτική πλειονότητα των δειγματοληπτικών ελέγχων των λογαριασμών εφαρμόστηκε η στατιστική δειγματοληψία (MUS — δειγματοληψία βάσει νομισματικών μονάδων)⁽⁶⁵⁾. Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι το επίπεδο σφάλματος που εντόπισαν οι οργανισμοί πιστοποίησης στους λογαριασμούς των οργανισμών πληρωμών⁽⁶⁶⁾ το 2000 δεν υπερέβαινε το 1 % (412 εκατομμύρια ευρώ) του συνόλου των δηλώσεων.

⁽⁶²⁾ Ο διαχωρισμός πραγματοποιείται με τυπική απόφαση και δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις. Οι σχετικές δαπάνες εκκαθαρίζονται αργότερα, αφού υποβληθούν στην Επιτροπή τα αποτελέσματα περαιτέρω εργασιών ή περαιτέρω πληροφορίες.

⁽⁶³⁾ Άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1663/95 της Επιτροπής (ΕΕ L 158 της 8.7.1995, σ. 6).

⁽⁶⁴⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 22/2000, σημείο 39 (ΕΕ C 69 της 2.3.2001).

⁽⁶⁵⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 22/2000, σημεία 33 έως 35.

⁽⁶⁶⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 22/2000, σημείο 24.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έξι οργανισμοί πληρωμών — Περιφέρεια της Βαλλονίας (Βέλγιο), Βάδη-Βυρτεμβέργη (Γερμανία), Ναβάρρα (Ισπανία), SDE (Service déconcentré de l'Etat) και OFIVAL (Office Interprofessionnel des Viandes — Γαλλία) και IFADAP (Instituto de Financiamento e Apoio ao Desenvolvimento da Agricultura e Pescas — Πορτογαλία) — παρουσίαζαν σημαντικό ποσοστό σφάλματος.

2.89. Συνολικά οι οργανισμοί πιστοποίησης διατύπωσαν επιφυλάξεις για τους λογαριασμούς 23 οργανισμών πληρωμών (βλέπε **πίνακα 2.5**). Πολλές από τις διατυπωθείσες επιφυλάξεις ήταν ήσσονος σημασίας και τεχνικής φύσης, αλλά για δέκα οργανισμούς πληρωμών τα σχετικά ποσά ανέρχονταν σε 89 εκατομμύρια ευρώ. Εάν ο οργανισμός πληρωμών λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την αποκατάσταση των εντοπιζομένων αδυναμιών και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, η Επιτροπή δεν επιβάλλει διορθώσεις.

2.90. Η συνολική αξία των διορθώσεων που εφαρμόστηκαν βάσει της πιστοποίησης των λογαριασμών, ανέρχεται σε 3,2 εκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά τις διορθώσεις που εφαρμόστηκαν βάσει των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τα στατιστικώς προσδιορισμένα δείγματα, η πολιτική της Επιτροπής είναι να προβαίνει σε διόρθωση βάσει του πιθανότερου σφάλματος. Η διόρθωση πρέπει να βασίζεται στο πιθανότερο σφάλμα το οποίο παρεκτείνεται μόνο από τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, ενώ πρέπει να καταστεί σαφές στους οργανισμούς πιστοποίησης ότι αποκλείονται τα ποσά που υπολείπονται των οφειλομένων ⁽⁶⁷⁾. Οι διορθώσεις βάσει του πιθανότερου σφάλματος δεν περιελήφθησαν στη δημοσιονομική απόφαση και θα εφαρμοστούν κατά τη διαδικασία συμφωνίας (περί τα 35 εκατομμύρια ευρώ), ενώ θα έπρεπε να είχαν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της δημοσιονομικής απόφασης.

2.90. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου ότι οι διορθώσεις που βασίζονται σε παρέκταση των σφαλμάτων έπρεπε να είχαν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της δημοσιονομικής απόφασης. Θα εξετάσει διεξοδικά αν, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, είναι δυνατό να το πράξει στο μέλλον.

Ανησυχίες ως προς την πιστοποίηση

2.91. Οι λογαριασμοί του SDE (Γαλλία) πιστοποιήθηκαν με επιφύλαξη για τρίτο συνεχές έτος. Παρά τις επικρίσεις που διατυπώθηκαν στο παρελθόν, οι γαλλικές αρχές ανέθεσαν προσωρινά την ευθύνη ⁽⁶⁸⁾ για τα μέτρα ανάπτυξης της υπαίθρου στον SDE. Οι δαπάνες για τα μέτρα αυτά ανήλθαν σε 187 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία τα 8,9 εκατομμύρια ευρώ πιστοποιήθηκαν με επιφυλάξεις. Ο οργανισμός πιστοποίησης διατύπωσε επιφυλάξεις συνολικά

⁽⁶⁷⁾ Η κατευθυντήρια γραμμή αριθ. 8 της Επιτροπής αναφέρεται μόνο σε υπερεκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό του πιθανότερου σφάλματος.

⁽⁶⁸⁾ Από το 2001 την ευθύνη για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης θα φέρει ο CNASEA.

Πίνακας 2.5 — Οργανισμοί πληρωμών κατά δαπάνη που δηλώθηκε το 2000

α/α	Κράτος μέλος	Οργανισμός πληρωμών	Ποσά που δηλώθηκαν σε εκατ. ευρώ ⁽¹⁾	% του συνόλου	Λογαριασμοί για τους οποίους διατυπώθηκαν επιφυλάξεις ⁽²⁾
1	I	AGEA	5 077,38	12,32	x
2	F	ONIC	4 302,99	10,44	x
3	EL	ΓΕΩΔΙΑΤΕΠ ⁽³⁾	2 611,06	6,34	x
4	UK	MAFF	2 281,53	5,54	
5	IRL	DAF	1 628,21	3,95	
6	E	Andalucia ⁽³⁾	1 598,26	3,88	
7	DK	EU-Direktoratet	1 336,59	3,24	
8	F	ONIOL	1 094,91	2,66	
9	F	SDE	919,59	2,23	x
10	A	AMA	904,33	2,19	
			21 754,85	52,80	
11	D	Bayern Landwirtschaft	836,13	2,03	
12	D	Hamburg-Jonas	801,22	1,94	
13	F	Onilait	797,00	1,93	
14	E	Castilla y León ⁽³⁾	757,05	1,84	
15	S	SJV	751,42	1,82	
16	SU	MMM	727,56	1,77	
17	UK	IBEA	707,01	1,72	
18	F	Ofival	700,57	1,70	x
19	E	Castilla La-Mancha ⁽³⁾	664,13	1,61	
20	B	BIRB	663,38	1,61	
21	E	FEGA	601,97	1,46	
22	D	Niedersachsen	596,57	1,45	x
23	F	FIRS	564,18	1,37	
24	D	BLE	550,20	1,34	
25	P	INGA	538,03	1,31	x
26	UK	SERAD	535,70	1,30	
27	NL	PZ	522,48	1,27	
28	E	Extremadura ⁽³⁾	504,80	1,23	
29	NL	HPA	445,78	1,08	x
30	E	Aragón ⁽³⁾	381,41	0,93	
31	D	Baden-Württemberg	375,76	0,91	x
32	D	Mecklenburg-Vorpommern	356,48	0,87	
33	D	Brandenburg	341,70	0,83	
34	D	Sachsen-Anhalt	339,04	0,82	
35	I	DCCC	319,82	0,78	
36	D	Sachsen	289,41	0,70	x
37	UK	WOAD	282,66	0,69	
38	B	Ministerie van Landbouw (DG3)	277,02	0,67	
39	F	CNASEA	275,46	0,67	
40	NL	LASER	266,18	0,65	
41	D	Nordrhein-Westfalen LWK Munst	250,68	0,61	
42	D	Schleswig-Holstein	248,50	0,60	x
43	E	Cataluna ⁽³⁾	248,19	0,60	x
44	D	Thüringen	242,17	0,59	x
45	F	Oniflor	230,75	0,56	x
46	UK	DARD	226,18	0,55	
47	D	Hessen	184,19	0,45	x
48	F	ONIVINS	174,56	0,42	x
49	D	Rheinland-Pfalz	150,21	0,36	x
50	E	Canarias ⁽³⁾	142,45	0,35	
51	P	IFADAP	135,49	0,33	
52	F	Odeadom	135,16	0,33	
53	I	ENR	127,86	0,31	
54	E	Valencia ⁽³⁾	125,23	0,30	
55	E	Navarra ⁽³⁾	114,05	0,28	x
56	D	Nordrhein-Westfalen LWK Bonn	92,81	0,23	
57	E	Galicia ⁽³⁾	87,41	0,21	
58	NL	PVE	82,24	0,20	
59	E	Murcia ⁽³⁾	81,49	0,20	
60	A	ZA Salzburg	70,84	0,17	x
61	IRL	DMNR	53,08	0,13	x
62	NL	DLG	50,96	0,12	
63	E	Madrid ⁽³⁾	45,64	0,11	
64	A	BMLFUW Pras B10	42,15	0,10	
65	NL	PT	41,67	0,10	
66	E	Asturias ⁽³⁾	41,17	0,10	
67	E	Pais Vasco ⁽³⁾	38,87	0,09	
68	E	La Rioja ⁽³⁾	29,13	0,07	
69	F	SAV	27,87	0,07	
70	L	Ministère de l'agriculture	20,64	0,05	
71	E	Baleares	18,55	0,05	
72	E	Cantabria ⁽³⁾	18,50	0,04	
73	D	Bayern, St MLU	16,80	0,04	
74	D	Saarland	15,20	0,04	x
75	UK	FC	13,52	0,03	
76	B	Vlaamse Gemeenschap	9,27	0,02	
77	D	Hamburg	9,17	0,02	
78	F	Ofimer	8,32	0,02	
79	D	Nordrhein-Westfalen LfBj	7,93	0,02	
80	B	Organisme payeur de la Région wallone	5,57	0,01	x
81	D	Nordrhein-Westfalen LfA	2,88	0,01	x
82	UK	CCW	2,63	0,01	
83	D	Berlin	1,88	0,00	
84	A	BMLF Abt VI. B.8 (Wein)	1,37	0,00	
85	D	Bremen	1,24	0,00	
86	E	FROM	0,36	0,00	
		Σύνολο	41 199,78	100,00	23

⁽¹⁾ Πρέπει να σημειωθεί ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν αφαιρούν αυτόματα τα τυχόν αρνητικά ποσά στο πλαίσιο της θέσης του προϋπολογισμού Β1-3 7 0 0 (εκκαθάριση λογαριασμών) από τα ποσά που δηλώνουν. Εντούτοις, τα ποσά που παρουσιάζονται στον παρόντα πίνακα είναι αυτά που πράγματι δήλωσαν τα κράτη μέλη.

⁽²⁾ Λογαριασμός για τον οποίο διατυπώθηκαν επιφυλάξεις λόγω δημοσιονομικών σφαλμάτων, περιορισμών της εμβέλειας ή άλλες επιφυλάξεις.

⁽³⁾ Διαχωρίστηκαν από τη δημοσιονομική απόφαση της 8ης Μαΐου 2001.

Σημ.: Συνλλαγματικές ισοτιμίες για τα κράτη μέλη εκτός ζώνης ευρώ:

Δανία: 7,4619, Ελλάδα: 340,75, Σουηδία: 9,0455, Ηνωμένο Βασίλειο: 0,6156.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για 43 εκατομμύρια ευρώ (4,69 % των δαπανών που δηλώθηκαν) και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο SDE δεν πληροί τα βασικά κριτήρια της έγκρισής του, ότι δεν είναι βιώσιμος ούτε δεκτικός ελέγχου. Τόσο το Συνέδριο, όσο και η Επιτροπή ⁽⁶⁹⁾ φρονούν ότι οι γαλλικές αρχές πρέπει να αποσύρουν την έγκριση του SDE. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να μειωθούν οι προπληρωμές.

2.92. Όσον αφορά την περιφέρεια της Βαλλονίας, από το 1996 εφαρμόζονται απλουστευμένες διαδικασίες έγκρισης. Λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των δαπανών που διαχειρίζεται ο εν λόγω οργανισμός πληρωμών, η Επιτροπή έχει ζητήσει την επανεξέταση της έγκρισής του.

2.93. Γενικά, η κατάσταση όσον αφορά τους οφειλότες εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται ως μη ικανοποιητική, ενώ ιδιαίτερες ανησυχίες εκφράζονται όσον αφορά τη Βαλένθια (Ισπανία), την DCCC (Direzione Compartimentale delle Contabilità Centralizzate) και την AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura — Ιταλία) καθώς και το «Welsh Office» (Ηνωμένο Βασίλειο). Η συνολική αξία των αναφερόμενων χρεών είναι 2 014 εκατομμύρια ευρώ. Η πρόοδος που έχει σημειώσει η OLAF όσον αφορά την ανάκτηση των χρεών είναι περιορισμένη. Σύμφωνα με στοιχεία της, το συνολικό χρέος που εκκρεμεί ανέρχεται σε 2 210 εκατομμύρια ευρώ. Δεν είναι δυνατή η συμφωνία του ποσού αυτού με το σύνολο που έχουν δηλώσει οι οργανισμοί πληρωμών, δεδομένου ότι, αφενός, το τελευταίο δεν περιορίζεται μόνο στην κοινοποίηση στοιχείων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 595/91 και, αφετέρου, υπάρχουν χρονικές διαφορές. Η OLAF ανέλαβε να εκκαθαρίσει όλα τα χρέη που έχουν καταγραφεί πριν από το 1995. Το σχετικό ποσό ανέρχεται σε 944 εκατομμύρια ευρώ. Προκειμένου να πραγματοποιηθούν διορθώσεις στο πλαίσιο των αποφάσεων συμφωνίας, η OLAF πρέπει να ανακοινώσει [σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1663/95] στα σχετικά κράτη μέλη τα ποσά που προτίθεται να τους χρεώσει και τα ποσά που μπορούν να διαγραφούν στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ. Τον Ιούνιο του 2001, η OLAF κοινοποίησε σε δέκα κράτη μέλη την προθεσμή της να προτείνει, στο πλαίσιο της απόφασης εκκαθάρισης των λογαριασμών, να τους χρεωθούν 5,5 εκατομμύρια ευρώ και να διαγραφούν 63 εκατομμύρια ευρώ. Η Ιταλία, στην οποία αναλογεί το μεγαλύτερο μέρος του αναφερθέντος χρέους (68 %), ενημερώθηκε ότι μπορεί να διαγραφεί ποσό 67 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ μπορεί να χρεαστεί να χρεωθεί στον εθνικό προϋπολογισμό ποσό ανερχόμενο σε 331 εκατομμύρια ευρώ. Η πρώτη απόφαση συμφωνίας που θα περιλαμβάνει διορθώσεις για χρέη που βαρύνουν τα κράτη μέλη είναι πιθανόν να ληφθεί πριν από το τέλος του 2001.

2.92. Έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διαπίστευσης του οργανισμού πληρωμής της περιφέρειας της Βαλλονίας. Στα πορίσματα του οργανισμού πιστοποίησης θεωρείται ότι έχει βελτιωθεί η διάρθρωση του οργανισμού πληρωμής και ότι είναι σύμφωνη με τη νομοθεσία της ΕΕ.

2.93. Η διοικητική μονάδα εκκαθάρισης λογαριασμών έχει λάβει διάφορες πρωτοβουλίες για να εξετάσει τη διαχείριση χρεών από τους οργανισμούς πληρωμής και διενεργεί περαιτέρω έρευνα το 2001. Έχει δεχθεί ότι η κατάσταση όσον αφορά τους οφειλότες εξακολουθεί να μην είναι ικανοποιητική σε πολλούς οργανισμούς πληρωμής, αλλά έχουν σημειωθεί σημαντικές βελτιώσεις. Η καλύτερη διαχείριση των χρεών αποτελεί σημαντική προτεραιότητα της μονάδας εκκαθάρισης λογαριασμών.

⁽⁶⁹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 2.66 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000) και ειδική έκθεση αριθ. 22/2000, σημείο 18 (ΕΕ C 69 της 2.3.2001).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.94. Οι οργανισμοί πιστοποίησης για την πλειονότητα των γερμανικών οργανισμών πληρωμών δεν ήταν «λειτουργικώς ανεξάρτητοι από τους οργανισμούς πληρωμών και συντονισμού»⁽⁶³⁾. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, οι γερμανικές αρχές βρήκαν τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος και, μέχρι να διενεργηθεί η πιστοποίηση για το 2001, όλοι οι οργανισμοί πιστοποίησης θα είναι ανεξάρτητοι.

2.95. Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1663/95 της Επιτροπής ορίζεται ότι «δεν πραγματοποιούνται πληρωμές σε μετρητά.»⁽⁷⁰⁾. Στην Ελλάδα, στην πράξη, οι περισσότεροι κατοχοί γεωργικών εκμεταλλεύσεων πληρώνονται σε μετρητά. Μολονότι λαμβάνουν επιταγή, εάν δεν υπάρχει τράπεζα στο χωριό ή κοντά στο χωριό όπου ζουν, οπισθογραφούν την επιταγή υπέρ του γεωργικού συνεταιρισμού, του οποίου εκπρόσωπος την εξαργυρώνει σε τράπεζα. Στη συνέχεια διανέμει τα μετρητά στους δικαιούχους, οι οποίοι υποτίθεται ότι υπογράφουν την κατάσταση πληρωμών ως απόδειξη ότι πληρώθηκαν. Τα ποσά που δεν υπερβαίνουν τις 100 000 δραχμές καταβάλλονται αμέσως σε μετρητά. Άπαξ και εξαργυρωθεί η επιταγή, χάνεται και η διαδρομή του ελέγχου.

2.96. Οι ελληνικές αρχές, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα που ανακύπτουν από αυτό το σύστημα, ανέλαβαν την υποχρέωση να εισαγάγουν σύστημα πληρωμών με τραπεζικό έμβασμα· ωστόσο, μέχρι σήμερα ελάχιστες ενέργειες έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση. Η Επιτροπή ενημέρωσε τις ελληνικές αρχές για την ανάγκη να καθιερώσουν άμεσες πληρωμές για όλα τα καθεστώτα για την προσεχή περίοδο εμπορίας, απειλώντας την επιβολή οικονομικών κυρώσεων σε αντίθετη περίπτωση. Τα μέτρα που λαμβάνει η Επιτροπή είναι σημαντικά προκειμένου να υπάρχει η κατάλληλη παρακολούθηση της διαδρομής του ελέγχου.

Συμπέρασμα

2.97. Παρά την εισαγωγή της αναθεωρημένης διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών, το 1996, η Επιτροπή εξακολούθησε να εντοπίζει ορισμένες σημαντικές αδυναμίες στα υποκείμενα συστήματα στο πλαίσιο των ελέγχων συμφωνίας που διενήργησε και οι οποίοι αφορούσαν τις δαπάνες για τα οικονομικά έτη 1996, 1997 και 1998 του ΕΓΤΠΕ (βλέπε επίσης σημεία 2.17-2.19 σχετικά με τις μειώσεις των προπληρωμών). Κατά την άποψη του Συνεδρίου, σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε εφαρμόσει υψηλότερες κατ' αποκοπή διορθώσεις στις αποφάσεις συμφωνίας οι οποίες, κατά συνέπεια, θα ήταν υψηλότερες (βλέπε σημεία 2.61, 2.64 και 2.70-2.72). Η δημοσιονομική απόφαση θα έπρεπε να είχε ληφθεί

2.97. Όπως αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεση 22/2000 και στο σημείο 2.194, η μεταρρύθμιση έχει συμβάλει στην αύξηση της διαφάνειας στα κράτη μέλη και αποτελεί σημαντικό επίτευγμα. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η μεταρρύθμιση της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών, μαζί με τις άλλες εξελίξεις, όπως η θέσπιση του ΟΣΔΕ, έχουν μειώσει σημαντικά τον κίνδυνο σε βάρος του κοινοτικού προϋπολογισμού. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο τρόπος με τον οποίο εφάρμοσε τους κατ' αποκοπή συντελεστές διόρθωσης είναι σύμφωνος με το άρθρο 7 παράγραφος 4 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 και με το έγγραφο VI/5330/97. Όπως εξηγήθηκε στο σημείο 2.55, όταν η Επιτροπή προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις, λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία των κατευθυντήριων γραμμών και δεν βασίζεται μόνο σε περιορισμένο αριθμό κριτηρίων.

⁽⁷⁰⁾ Το κείμενο στη γαλλική έκδοση του κανονισμού έχει αποδοθεί εσφαλμένα ως εξής: «οι πληρωμές δεν πραγματοποιούνται αμέσως».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

εγκαίρως. Το γεγονός ότι οι οργανισμοί πληρωμών δεν προσκόμισαν λεπτομερή στοιχεία για κάθε πληρωμή χωριστά δεν αποτελεί αποχρώντα λόγο για το διαχωρισμό των σχετικών δαπανών. Επιπλέον, παρά τις επανειλημμένες παρατηρήσεις του Συνεδρίου, οι αδυναμίες της νομοθεσίας που διέπει το λίνο δεν αποκαταστάθηκαν μέχρις ότου αποκαλύφθηκαν σοβαρές παρατυπίες. Εάν η κανονιστική διάταξη ήταν η δέουσα, δεν θα χρειαζόταν να καταβληθεί το μεγαλύτερο ποσοστό των ενισχύσεων στην Ισπανία, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, γύρω στα 195,5 εκατομμύρια ευρώ, για τα οικονομικά έτη ΕΓΤΠΕ από το 1994 έως το 2000 (βλέπε σημεία 2.76 και 2.84).

Ο διαχωρισμός των δαπανών που πραγματοποιούν ορισμένοι οργανισμοί πληρωμής είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 και του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1663/95 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2390/1999.

Όσον αφορά τον λίνο στην Ισπανία, η Επιτροπή αποφάσισε να επιβάλει διόρθωση 10 % λόγω αδυναμιών του συστήματος ελέγχου για τα έτη 1994 και 1995. Για τα οικονομικά έτη 1996 έως 1998, η διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών είναι σε εξέλιξη. Για το 1999, τα πορίσματα της έρευνας της OLAF θα αποτελέσουν τη βάση δημοσιονομικής διόρθωσης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αδυναμίες που διαπιστώθηκαν στην Ισπανία αντιμετωπίζονται και αντιμετωπίζονταν με επάρκεια από την Επιτροπή. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως (σημεία 2.84-2.91), η Επιτροπή έχει καταβάλει προσπάθειες για να προτείνει αλλαγές του κανονισμού, ήδη από τον Φεβρουάριο του 1996, οι οποίες όμως απορρίφθηκαν από το Συμβούλιο.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Φυσικοί έλεγχοι γεωργικών προϊόντων για τα οποία χορηγούνται επιστροφές κατά την εξαγωγή

2.98. Το Συνέδριο, στην ειδική έκθεσή του αριθ. 20/98 ⁽⁷¹⁾ διατύπωσε συστάσεις που αποσκοπούσαν στη βελτίωση του νομικού πλαισίου για την άσκηση ελέγχου σχετικά με τις πράξεις επιστροφών κατά την εξαγωγή. Οι κύριες συστάσεις αφορούσαν:

- την αποτελεσματικότερη χρήση της ανάλυσης κινδύνου για την επιλογή των παρτίδων προς εξαγωγή προκειμένου να διενεργούνται φυσικοί έλεγχοι,
- την καταγραφή, αξιολόγηση και αναφορά των αποτελεσμάτων των ελέγχων του είδους αυτού,
- τη θέση σε εφαρμογή μεθόδου στρατηγικού σχεδιασμού ειδικά προσαρμοσμένη για το είδος του εξαγόμενου προϊόντος,
- την ανάγκη συστηματικής εξέτασης των προϊόντων προκειμένου να εξακριβώνεται η υγιής, ανόθευτη και σύμφωνη με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητα,
- τη σκοπιμότητα επέκτασης της ανάλυσης κινδύνου προκειμένου να καλύπτονται όλα τα μέτρα και τα καθεστώτα που επηρεάζουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ, παρέχοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να διαθέτουν αποτελεσματικότερα τους πόρους τους.

⁽⁷¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 20/98 (ΕΕ C 375 της 3.12.1998) (εφεξής καλούμενη «ειδική έκθεση αριθ. 20/98»).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.99. Επίσης, στην έκθεση καλούνταν η Επιτροπή να επισπεύσει το ρυθμό παρακολούθησης των ανεπαρκειών που εντόπισε σχετικά με την ποιότητα των συστημάτων των κρατών μελών για την άσκηση φυσικών ελέγχων στις παρτίδες που τυγχάνουν επιστροφών κατά την εξαγωγή.

2.100. Στις ακόλουθες παραγράφους παρατίθενται λεπτομερώς οι εκτιμήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου όσον αφορά τις συστάσεις αυτές καθώς και οι σχετικές ενέργειες στις οποίες προέβη η Επιτροπή.

Συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.101. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην έκθεσή του της ομάδας Agrifin, της 5ης Φεβρουαρίου 1999, σχετικά με την ειδική έκθεση του Συνεδρίου αριθ. 20/98, συνέστησε στην Επιτροπή να λάβει τα εξής μέτρα:

- α) η Επιτροπή θα πρέπει να συγκεντρώσει τα στοιχεία σχετικά με τις πρακτικές που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των ελέγχων στο σύνολο της Κοινότητας μέσω της ανταλλαγής εμπειριών·
- β) πρέπει να συνεχιστεί η βελτίωση των ελέγχων, ενδεχομένως με αναλύσεις υποβαλλόμενες στην επιτροπή μηχανισμών εμπορίου, όπου πρέπει να αντικατοπτρίζονται και οι πρακτικές της οικείας Γενικής Διεύθυνσης και της OLAF·
- γ) η συχνότητα των φυσικών ελέγχων που διενεργούνται στις πράξεις επιστροφών κατά την εξαγωγή πρέπει να καθορίζεται βάσει συνετής ανάλυσης κινδύνου, προβλέποντας την εφαρμογή ηπιότερων ελέγχων στα συνηθιμένα προϊόντα που εμφανίζουν μικρότερο κίνδυνο.

Προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

2.102. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην έκθεσή του της 4ης Μαρτίου 1999 σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής για το οικονομικό έτος 1997, κάλεσε την Επιτροπή:

- α) να βελτιώσει το συντονισμό μεταξύ φυσικών και κατασταλτικών ελέγχων ⁽⁷²⁾ εντός του κατάλληλου νομικού πλαισίου, όπως υπέδειξε το Συνέδριο. Για λόγους

2.102.

- α) Πρέπει να προστεθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

— «Ζητώντας από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν ετησίως αξιολογήσεις της εκτέλεσης και αποτελεσματικότητας των φυσικών ελέγχων (ειδική έκθεση 20/98, σημείο 4.4, έκτη περίπτωση),

⁽⁷²⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4045/89 του Συμβουλίου (ΕΕ L 388 της 30.12.1989, σ. 18).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

αποτελεσματικότητας, ο συντονισμός του είδους αυτού πρέπει να προέχει κατά τις εκτιμήσεις σχετικά με την επικουρικότητα·

- β) να προσδίδει μεγαλύτερη προσοχή στην αποτελεσματικότητα των διαδικασιών για την επιλογή των παρτίδων προκειμένου να υποβληθούν σε φυσικούς ελέγχους·
- γ) να καταστήσει υποχρεωτική τη χρήση της ανάλυσης κινδύνου από τα κράτη μέλη και την υποβολή ετήσιων εκτιμήσεων της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων·
- δ) να επιβάλει το συστηματικό έλεγχο της σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας όλων των δειγμάτων που υποβάλλονται σε εργαστηριακή ανάλυση.

— παρέχοντας τη δυνατότητα, για τα κράτη μέλη εκείνα που επέλεξαν την ανάλυση κινδύνου, να μειωθεί το επίπεδο των εργαστηριακών δοκιμών, όταν επανειλημμένα ικανοποιητικά αποτελέσματα παρέχουν επαρκή εγγύηση (ειδική έκθεση 20/98, σημείο 4.4 ένατη περίπτωση)».

Παρακολούθηση από την Επιτροπή των παρατηρήσεων του Συνεδρίου

2.103. Η Επιτροπή, ανταποκρινόμενη θετικά σε ορισμένες από τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις του Συνεδρίου:

- εφάρμοσε χρηματοοικονομικές διορθώσεις ⁽⁷³⁾ συμποσούμενες σε 188 εκατομμύρια ευρώ, σε διάφορα κράτη μέλη που δεν είχαν συμμορφωθεί με τις διατάξεις σχετικά με τους φυσικούς ελέγχους ⁽⁷⁴⁾ (πίνακας 2.6) (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 2.6)· ενημέρωσε τα κράτη μέλη σχετικά με τη χρήση της ανάλυσης κινδύνου μέσω της επιτροπής μηχανισμών εμπορίου (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, τρίτο εδάφιο),
- ζήτησε από τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ενιαίο σύστημα κατάταξης των κινδύνων που σχετίζονται με τα διάφορα εμπορεύματα (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, τέταρτο εδάφιο),

⁽⁷³⁾ Απόφαση 2000/216/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2000, για τον αποκλεισμό από την κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) (ΕΕ L 67 της 15.3.2000, σ. 37) και απόφαση 2000/449/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Ιουλίου 2000, για τον αποκλεισμό από την κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ)-τμήμα Εγγυήσεων (ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 49).

⁽⁷⁴⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 386/90 του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 1990, για τον έλεγχο κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων που τυγχάνουν επιστροφών ή άλλων ποσών (ΕΕ L 42 της 16.2.1990, σ. 6).

Πίνακας 2.6 — Σύνολο των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν μετά τις αποφάσεις 2000/216/ΕΚ και 2000/449/ΕΚ της Επιτροπής

Οικονομικό έτος	Κράτος μέλος	Τομέας	Θέση του προϋπολογισμού	Λόγοι	Χρηματοοικονομικές συνέπειες (ευρώ) ⁽¹⁾
1996-1998	Βέλγιο	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	2100	Μη συμμόρφωση με το ελάχιστο ποσοστό ελέγχου στον τομέα του βοείου κρέατος	186 173
1996-1998	Δανία	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Ανεπάρκειες όσον αφορά την ποιότητα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από τα τελωνεία	29 077 014
1996-1998	Γερμανία	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Μη συμμόρφωση με το ελάχιστο ποσοστό ελέγχου, ανεπάρκειες στους ποιοτικούς ελέγχους	21 872 394
1996-1998	Ελλάδα	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Ανεπάρκειες όσον αφορά την ποιότητα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από τα τελωνεία	1 031 894
1996-1998	Γαλλία	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Ανεπάρκειες όσον αφορά την ποιότητα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από τα τελωνεία	99 083 770
1996-1998	Ιταλία	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Μη συμμόρφωση με τα ποσοστά ελέγχου, ανεπάρκειες στην ποιότητα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από τα τελωνεία	31 847 349
1996-1998	Λουξεμβούργο	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Ανεπάρκειες σχετικά με τους ποσοτικούς ελέγχους (ζύγιση)	5 466
1996-1998	Ηνωμένο Βασίλειο	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	διάφορα	Ανεπάρκειες όσον αφορά την ποιότητα των ελέγχων που διενεργήθηκαν στον τομέα των σιτηρών	5 171 461
Σύνολο					188 275 521

⁽¹⁾ Διόρθωση ίση με το 5 % του συνόλου των δαπανών που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση των επιστροφών κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων για όλες τις χώρες, εκτός από το Λουξεμβούργο, όσον αφορά το οποίο η διόρθωση ισούται με το 2 % του συνόλου των δαπανών χρηματοδότησης των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να ενσωματώνουν στο εθνικό σύστημα ανάλυσης κινδύνου που εφαρμόζουν μηχανισμούς παρακολούθησης και ανάδρομης γνωστοποίησης πληροφοριών προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι έλεγχοι στους οποίους στοχεύουν διενεργούνται ή ότι παρέχονται ικανοποιητικές επεξηγήσεις σε περίπτωση που δεν διενεργούνται (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, πέμπτο εδάφιο),
- όσον αφορά τα κράτη μέλη που διενεργούν ελέγχους βάσει ανάλυσης του κινδύνου, επιτρέπει τη μείωση της συχνότητας των ελέγχων που διενεργούνται στα συνήθη προϊόντα ⁽⁷⁵⁾ και στα τελωνεία που αφορούν μόνο ολιγάριθμους επιχειρηματίες και περιορισμένη σειρά εμπορευμάτων ⁽⁷⁶⁾ (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 3.7),
- υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε ετήσιες αξιολογήσεις της εκτέλεσης, από την πλευρά τους, των φυσικών ελέγχων (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, έκτο εδάφιο).

2.104. Ωστόσο, δεν πραγματοποιήθηκε καμία ενέργεια όσον αφορά άλλα θέματα που έδιξε το Συνέδριο, σχετικά με τα οποία η Επιτροπή:

- δεν πρότεινε να απαιτείται, κατά το χρόνο της εξαγωγής ⁽⁷⁷⁾, ο συνήθης έλεγχος από τα εργαστήρια των τελωνείων της υγιούς, ανόθευτης και σύμφωνης με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας των εξαγόμενων γεωργικών προϊόντων (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, όγδοο εδάφιο),

2.104.

Το άρθρο 5 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2221/95 έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2655/1999. Εντούτοις, μια συνήθης δοκιμή όλων των ζητημάτων ασφάλειας όλων των δειγμάτων που λαμβάνονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 386/90 από εργαστήρια, τα οποία προορίζονται για τελωνειακούς ελέγχους, θα ήταν αδύνατη σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. ορμόνες στο κρέας και γλυκόλη στο κρασί).

⁽⁷⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2221/95 της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 1995, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 386/90 του Συμβουλίου όσον αφορά το φυσικό έλεγχο κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων που τυγχάνουν επιστροφής (ΕΕ L 224 της 21.9.1995, σ. 13).

⁽⁷⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2655/1999 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2221/95 για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 386/90 του Συμβουλίου όσον αφορά το φυσικό έλεγχο κατά την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων που τυγχάνουν επιστροφής και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3122/94 για τον καθορισμό των κριτηρίων όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα που απολαύουν επιστροφών (ΕΕ L 325 της 17.12.1999, σ. 12).

⁽⁷⁷⁾ Αυτό θα ίσχυε για όλα τα δείγματα που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 386/90 του Συμβουλίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- δεν εξέτασε τη δημιουργία νομικού πλαισίου που να εξασφαλίζει τον άριστο συνδυασμό φυσικών και κατασταλτικών ελέγχων (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.1),
- δεν αξιολόγησε την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την επιλογή εμπορευμάτων προκειμένου να υποβληθούν σε φυσικό έλεγχο (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.3),
- δεν υπέβαλε προτάσεις προκειμένου να καταστεί υποχρεωτική η προσφυγή στην ανάλυση του κινδύνου, δεδομένου ότι η Ελλάδα και η Ιταλία δεν ήταν σε θέση να εφαρμόζουν την ανάλυση κινδύνου διότι δεν διέθεταν σύστημα πληροφορικής (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, πρώτο εδάφιο),
- δεν επιδίωξε να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να γνωστοποιούν τις στρατηγικές φυσικού ελέγχου ετησίως, συμπεριλαμβανομένων των ποσοστών ελέγχου που διακρίνονται κατά κατηγορία κινδύνου (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, δεύτερο εδάφιο),
- δεν υποχρέωσε τα κράτη μέλη να συγκροτούν συγκεκριμένες βάσεις δεδομένων σχετικά με τις παρατυπίες που αφορούν τις επιστροφές κατά την εξαγωγή (ειδική έκθεση αριθ. 20/98, σημείο 4.4, έβδομο εδάφιο).
- Τα κράτη μέλη έχουν κληθεί να περιγράψουν στην ετήσια έκθεση τα μέτρα που έχουν λάβει για να βελτιώσουν τον συντονισμό με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4045/89. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα εξετάσουν από κοινού με τα κράτη μέλη πώς θα συντονίσουν καλύτερα τους ελέγχους κατά την εξαγωγή και τους εκ των υστερών ελέγχους.
- Στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, πραγματοποιήθηκαν αποστολές ελέγχου σε διάφορα κράτη μέλη το 1999 και το 2000, για να αξιολογηθούν ειδικές τελωνειακές διαδικασίες. Κατά τους ελέγχους αυτούς, δόθηκε προσοχή σε ορισμένα κράτη μέλη στο ζήτημα της επιλογής δειγμάτων για φυσικό έλεγχο. Στο μέλλον, το θέμα αυτό θα ληφθεί περαιτέρω υπόψη στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων.
- Λαμβανομένων υπόψη των κρίσιμων παρατηρήσεων ορισμένων κρατών μελών (π.χ. της Ελλάδας, η οποία δεν είναι σε θέση να εφαρμόσει σύστημα ανάλυσης κινδύνου, λόγω έλλειψης μηχανογραφημένου συστήματος), η ανάλυση κινδύνου δεν κατέστη υποχρεωτική. Εντούτοις, για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να θεοπίσουν παρόμοιο σύστημα, οι απλουστεύσεις του άρθρου 5α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2221/95 (π.χ. μείωση του ποσοστού των ελέγχων για τα προϊόντα που δεν πεαυλαμβάνονται στο παράρτημα Ι) θα ισχύει μόνο για τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν σύστημα ανάλυσης κινδύνου.
- Μετά τις παρατηρήσεις αρκετών κρατών μελών, απαιτείται κάποιος βαθμός ευελιξίας όσον αφορά τους φυσικούς ελέγχους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι απαραίτητη η τροποποίηση στρατηγικών προγραμμάτων κατά τη διάρκεια του έτους, προκειμένου να υπάρξει προσαρμογή στις νέες καταστάσεις.
- Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 595/91, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Επιτροπή κατάλογο παρατυπιών για τις οποίες έχει διενεργηθεί προκαταρκτική έρευνα ή ανάκριση. Η OLAF επεξεργάζεται σύστημα που θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να καταγράφουν και να κοινοποιούν τις περιπτώσεις παρατυπιών σε ηλεκτρονική μορφή. Αυτό θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να δημιουργούν τις δικές τους βάσεις δεδομένων, με όλες τις πληροφορίες σχετικά με αυτές τις περιπτώσεις, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που προτείνει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.105. Η Επιτροπή ακολούθησε εν μέρει τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Όσον αφορά τη βελτίωση των ελέγχων, η μέθοδος που εφάρμοσε συνίστατο ως επί το πλείστον στο να την καταστήσει επιλογή και όχι υποχρέωση, καλώντας τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την ανάλυση κινδύνου. Κατά τις τροποποιήσεις που επέφερε στους κανονισμούς, λαμβάνονται υπόψη μόνον ορισμένες από τις συστάσεις του Συνεδρίου.

2.106. Προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των τελωνειακών ελέγχων, η εφαρμογή της ανάλυσης κινδύνου, η οποία επί του παρόντος περιορίζεται στον τομέα των επιστροφών κατά την εξαγωγή, είναι αναγκαία να επεκταθεί σε όλους τους τομείς των ελέγχων που έχουν οικονομική επίδραση στον προϋπολογισμό της ΕΕ (78).

2.106. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι η ανάλυση κινδύνου πρέπει να επεκταθεί σε όλους τους τομείς ελέγχων που έχουν οικονομική επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Μετά το σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Τελωνεία 2000 με τα κράτη μέλη, για να εξετασθεί το θέμα της ανάλυσης κινδύνου, η Επιτροπή επεξεργάζεται με τα κράτη μέλη σχέδιο υλοποίησης ανάλυσης κινδύνου που καλύπτει τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου. Το σχέδιο αυτό έχει τεθεί σε εφαρμογή. Στα αναμενόμενα αποτελέσματα περιλαμβάνονται:

- εναρμονισμένο πρότυπο για τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου,
- καταγραφή παραμέτρων κινδύνου για επιχειρηματίες,
- σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τον κίνδυνο, το οποίο θα επιτρέπει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών με τα κράτη μέλη.

Δεδομένης της άποψής της όσον αφορά τους κινδύνους που ενέχει η νομοθετική θέσπιση της ανάλυσης κινδύνου για ένα ευρύ φάσμα ελέγχων, η Επιτροπή έχει επικεντρωθεί στο ζήτημα αυτό μέσω του προαναφερθέντος σχεδίου εφαρμογής.

Κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα του προβείου και του αιγείου κρέατος

Εισαγωγή

2.107. Η κοινή οργάνωση της αγοράς (ΚΟΑ) στον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος τέθηκε σε εφαρμογή το 1980. Κύριο μέτρο της αποτελεί η καταβολή ετήσιας πριμοδότησης στους παραγωγούς. Αφότου θεσπίστηκαν ατομικά όρια στα δικαιώματα για πριμοδότηση, κατά την περίοδο εμπορίας 1993, δεν επήλθαν σημαντικές μεταβολές στο καθεστώς.

(78) Προϊμίο (σημείο 5) της ειδικής έκθεσης αριθ. 13/98 σχετικά με τη χρήση τεχνικών ανάλυσης κινδύνου κατά τους τελωνειακούς ελέγχους και τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων και της ειδικής έκθεσης αριθ. 20/98 σχετικά με την εξέταση των φυσικών ελέγχων γεωργικών προϊόντων που επωφελούνται από επιστροφές κατά την εξαγωγή (ΕΕ C 375 της 3.12.1998).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.108. Στις ετήσιες δαπάνες του προϋπολογισμού σημειώθηκαν σημαντικές διακυμάνσεις (2 210 εκατομμύρια ευρώ το 1993, 1 425 εκατομμύρια ευρώ το 1997, 1 894 εκατομμύρια ευρώ το 1999). Ο κύριος παράγων που προσδιόριζε το ύψος των δαπανών ήταν το επίπεδο των τιμών αγοράς, ενώ ο αριθμός των ζώων σχετικά με τα οποία καταβλήθηκαν πριμοδοτήσεις, κατά την περίοδο 1993-1999, υπήρξε σταθερός ανερχόμενος σε 72,5 εκατομμύρια.

2.109. Όσον αφορά την περίοδο 1993-1998, η ακαθάριστη εγχώρια παραγωγή και κατανάλωση προβείου και αιγείου κρέατος παρέμειναν σχεδόν σταθερές και ανήλθαν, κατά μέσο όρο, σε 1,14 και 1,36 εκατομμύρια τόνους αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, το ποσοστό αυτάρκειας της Κοινότητας ανήλθε σε 84 %, το δε έλλειμμα εφοδιασμού καλύπτεται με εισαγωγές από τρίτες χώρες. Η Επιτροπή δεν έχει δηλώσει τη θέση της όσον αφορά το επιθυμητό επίπεδο της παραγωγής στην ΕΕ, τα ατομικά όρια όμως που έχουν τεθεί στα δικαιώματα για πριμοδότηση λειτουργούν όντως ως περιορισμός στην εγχώρια παραγωγή.

2.110. Στις 16 Μαΐου 2001 η Επιτροπή ανακοίνωσε τι ακριβώς χαρακτηρίζει «ως απλούστερο και καλύτερα εστιαζόμενο στις απαιτήσεις της αγοράς καθεστώς αιγείου κρέατος» και υπέβαλε πρόταση για νέο κανονισμό του Συμβουλίου ⁽⁷⁹⁾.

Έλεγχος του Συνεδρίου

2.111. Οι πλευρές της διαχείρισης της ΚΟΑ στον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος εξετάστηκαν τόσο στο επίπεδο της Επιτροπής όσο και στο επίπεδο των έξι κυριότερων κρατών μελών παραγωγής ⁽⁸⁰⁾ τα οποία αντιπροσωπεύουν, από κοινού, ποσοστό που ξεπερνά το 90 % των σχετικών δαπανών. Στόχο του ελέγχου του Συνεδρίου αποτελούσε η εξέταση της τρέχουσας λειτουργίας του καθεστώτος των πριμοδοτήσεων και η εξακρίβωση του βαθμού στον οποίο εξακολουθούν να υπάρχουν τα προβλήματα που είχαν εντοπιστεί προηγουμένως. Επίσης, το Συνέδριο εξέτασε σε ποιο βαθμό αντιμετωπίστηκαν με την τελευταία πρόταση τα προβλήματα που είχαν εντοπιστεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

2.112. Τα αποτελέσματα του τελευταίου ελέγχου που διενήργησε το Συνέδριο σχετικά με την αγορά αυτή, που καλύπτουν το χρονικό διάστημα μέχρι τις περιόδους εμπορίας 1992/1993, δημοσιεύθηκαν στην ειδική έκθεση αριθ. 3/95 ⁽⁸¹⁾. Στην έκθεση αυτή, το Συνέδριο διατύπωσε ιδιαίτερες επικρίσεις σχετικά με την έλλειψη σαφών στόχων όσον αφορά την ΚΟΑ, το μηχανισμό που εφαρμόστηκε για τον καθορισμό του ποσού της πριμοδότησης και το εφαρμοζόμενο σύστημα για τη συγκέντρωση των τιμών.

⁽⁷⁹⁾ COM(2001) 247 τελικό.

⁽⁸⁰⁾ Γαλλία, Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία και Ιταλία.

⁽⁸¹⁾ ΕΕ C 285 της 28.10.1995.

2.109. Η συνολική σταθερότητα της αγοράς προβείου και αιγείου κρέατος και η υφιστάμενη ισορροπία ανάμεσα στην εγχώρια προσφορά και τις εισαγωγές, αφενός, και στην κατανάλωση, αφετέρου, αποδεικνύει ότι η παραγωγή στην Κοινότητα βρίσκεται στο σωστό επίπεδο.

2.110. Πριν να συντάξει την πρόταση μεταρρύθμισης, η Επιτροπή προέβη σε αξιολόγηση του καθεστώτος. Η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της βάσει αυτής της μελέτης και, ειδικότερα, των δικών της προβληματισμών σχετικά με τη λειτουργία του καθεστώτος πριμοδότησης προβατίνας.

Δεν μετράται η απόδοση

2.113. Στους καθολικούς στόχους της ΚΟΑ, που παρατίθενται στο άρθρο 39 της συνθήκης, περιλαμβάνονται, συγκεκριμένα, η σταθερότητα της αγοράς και ένα δίκαιο επίπεδο διαβίωσης για τη σχετική γεωργική κοινότητα⁽⁸²⁾. Στο πλαίσιο αυτό, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2467/98⁽⁸³⁾ προβλέπει αντιστάθμιση για την «απώλεια εισοδήματος». Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή διαθέτει πληροφορίες και στατιστικές πηγές που υπολογίζουν το εισόδημα και τη δραστηριότητα των αγροτών, δεν μετέτρεψε τους προαναφερθέντες σκοπούς σε συγκεκριμένους στόχους για τον τομέα ούτε προσδιόρισε δείκτες, σε συνάρτηση με τους οποίους να μπορούν να υπολογίζονται τόσο ο βαθμός επίτευξης των στόχων όσο και η απόδοση.

Πλημμελές σύστημα καθορισμού των τιμών και της πρωμοδότησης

2.114. Όσον αφορά το καθεστώς της πρωμοδότησης για τις προβατίνες, προβλέπεται ο καθορισμός βασικής τιμής και σταθμισμένης μέσης τιμής αγοράς για την Κοινότητα. Χορηγείται πρωμοδότηση όταν η μέση τιμή αγοράς είναι χαμηλότερη από τη βασική τιμή και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών αριθμητικών στοιχείων. Αυτό έχει ως στόχο την αποζημίωση των παραγωγών για θεωρητική απώλεια εισοδήματος.

2.115. Από το έτος 1989 μέχρι την τροποποίηση των διατάξεων με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1669/2000⁽⁸⁴⁾, απαιτούνταν ο καθορισμός ετησίως της βασικής τιμής από το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής, λαμβανομένων υπόψη παραγόντων όπως η κατάσταση της αγοράς, οι προοπτικές παραγωγής και κατανάλωσης, τα έξοδα παραγωγής, η κατάσταση σε άλλους τομείς ζωικών προϊόντων και η αποκτηθείσα πείρα. Η Επιτροπή δεν προσκόμισε καμία απόδειξη σχετικά με το βαθμό κατά τον οποίο ελήφθησαν υπόψη αυτοί οι παράγοντες, εάν ελήφθησαν ολωσδιόλου υπόψη. Πράγματι, η βασική τιμή των 504,07 ευρώ ανά 100 kg βάρους σφαγίου δεν μεταβλήθηκε για τα τελευταία έξι χρόνια και διατηρείται στο ίδιο ύψος για το έτος 2000 καθώς και για τα επόμενα έτη. Παρά τις πολυάριθμες μεταβολές που σημειώθηκαν στους παράγοντες η Επιτροπή δεν μπορούσε να παράσχει κανένα πληροφοριακό στοιχείο σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού της βασικής τιμής.

2.113. Η τιμή του προβείου κρέατος είναι δείκτης της αγοράς και η «απώλεια εισοδήματος» αποτελεί προσπάθεια δημιουργίας ενός πολύ απλού παράγωγου δείκτη ο οποίος παρέχει πληροφορίες για το επίπεδο μείωσης του εισοδήματος. Τα στατιστικά συστήματα περιέχουν ορισμένους δείκτες εισοδήματος, αλλά είναι πολύ δύσκολο να χρησιμοποιηθούν, επειδή οι εκτιμήσεις τους δεν είναι διαθέσιμες στο τέλος του έτους εμπορίας, όταν οι κτηνοτρόφοι έχουν ανάγκη την καταβολή της πρωμοδότησης.

2.115. Η Επιτροπή συντάσσει τακτικά εκθέσεις για την κατάσταση και την ανάπτυξη των γεωργικών δραστηριοτήτων στην Κοινότητα, οι οποίες συνήθως περιλαμβάνουν το εισόδημα των προβατοτρόφων. Οι εκθέσεις συντάσσονται με τη χρησιμοποίηση δεικτών εισοδήματος που προέρχονται τόσο από το ΔΓΛΠ (δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης) όσο και από την Eurostat. Οι εκθέσεις αυτές λαμβάνονται υπόψη όταν εξετάζονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις της γεωργικής πολιτικής.

Η λειτουργία της βασικής τιμής, όσον αφορά τον καθορισμό του ποσού της πρωμοδότησης, είναι να αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό ενός επιπέδου πρωμοδότησης που να εξασφαλίζει ικανοποιητικό εισόδημα στους παραγωγούς. Επιπλέον, κατά τον καθορισμό της βασικής τιμής, λαμβάνονται υπόψη οι δημοσιονομικοί περιορισμοί, οι οποίοι κατά τα τελευταία έτη εμπόδισαν οποιαδήποτε αύξηση των δαπανών.

⁽⁸²⁾ Τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2467/98 του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 1998.

⁽⁸³⁾ ΕΕ L 312 της 20.11.1998, σ. 1.

⁽⁸⁴⁾ ΕΕ L 193 της 29.7.2000, σ. 8.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.116. Στα κράτη μέλη στα οποία διενεργήθηκε ο έλεγχος, εξετάστηκαν τα συστήματα συγκέντρωσης, καταγραφής και διαβίβασης των τιμών αγοράς στην Επιτροπή. Αυτές οι τιμές αποτελούν τη βάση για τον καθορισμό της μέσης τιμής αγοράς της Κοινότητας και, κατά συνέπεια, του επιπέδου της κοινοτικής στήριξης. Διαπιστώθηκαν ορισμένες ανεπάρκειες και ασυνέπειες που θέτουν σε αμφισβήτηση την αξιοπιστία του συστήματος και την ακρίβεια των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν:

α) οι συντελεστές στάθμισης που παρέχονται για τις διάφορες αντιπροσωπευτικές αγορές και οι κατηγορίες αμνών που χρησιμοποιούνται για τη γνωστοποίηση των τιμών, στοιχεία που καθορίζονται αμφότερα από τον κανονισμό ⁽⁸⁵⁾, δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική κατάσταση της αγοράς ούτε τα πρότυπα πώλησης που επικρατούν στα κράτη μέλη· οι κοινοτικές δαπάνες θα μπορούσαν να μειωθούν εάν συγκεντρώνονταν οι τιμές της αγοράς για αντιπροσωπευτικές κατηγορίες βάρους και εάν εφαρμόζονταν συντελεστές που να αντικατοπτρίζουν το σύνολο της παραγωγής ⁽⁸⁶⁾.

β) στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη δεν υπήρχαν παρά ελάχιστα αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίζουν τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν κατά την επιλογή των αντιπροσωπευτικών αγορών και των συντελεστών στάθμισης· εξάλλου, διαπιστώθηκε ότι αποτελούσε εγγενή αδυναμία του συστήματος η έλλειψη κατάλληλων αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των τιμών· οι αρχές των κρατών μελών δεν ελέγχουν ούτε εξετάζουν τακτικά την πηγή και την ακρίβεια των στοιχείων που τους παρέχονται·

γ) στην Ελλάδα, την Ισπανία και την Ιταλία οι κατηγορίες βάρους αμνών που χρησιμοποιούνταν για τη γνωστοποίηση των τιμών, που προβλέπονται στον

2.116. Η Επιτροπή έχει εξετάσει το πρόβλημα της γνωστοποίησης των τιμών και έχει καταλήξει σε παρόμοια συμπεράσματα με αυτά του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Για να ληφθεί μια πραγματική αντιπροσωπευτική τιμή, πρέπει να σταθμιστεί η σχετική σημασία της παραγωγής στις διάφορες αγορές σε διάρκεια χρόνου. Αν και είναι ενδεχομένως περισσότερο ακριβές, ένα σύστημα αυτού του τύπου είναι δυνατό να είναι αποτελεσματικό μόνον εφόσον υπάρχουν λεπτομερή στοιχεία για τα σφαγεία. Η προσέγγιση αυτή θα μπορούσε να καταστήσει το σύστημα πολύ περισσότερο γραφειοκρατικό από ό,τι είναι σήμερα, αυξάνοντας τα διοικητικά έξοδα.

Το στοιχείο γ) που αφορά τις κατηγορίες βάρους των ζώων αναδεικνύει μία από τις δυσκολίες για τη λήψη συγκρίσιμων δεδομένων για τις τιμές. Για τον λόγο αυτό, θεσπίστηκε η έννοια της πρότυπης ποιότητας.

⁽⁸⁵⁾ Οι αμνοί πωλούνται με διάφορους τρόπους, για παράδειγμα, σε αγορές ζώντων ζώων, απευθείας στα σφαγεία, σε εμπορευόμενους που αγοράζουν τα ζώα απευθείας από το αγρόκτημα και σε συνεταιριστικούς οργανισμούς. Στον κανονισμό δεν αναφέρονται οι πρακτικές αυτές στο σύνολό τους. Εξάλλου, οι συντελεστές που εφαρμόζονται στις αγορές που ορίζει ο κανονισμός δεν αντικατοπτρίζουν πάντα το σύνολο της παραγωγής. Για παράδειγμα, στο Ηνωμένο Βασίλειο ο κανονισμός εφαρμόζει συντελεστή στάθμισης 97 % για τις αγορές ζώντων ζώων και 3 % για τα σφαγεία. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, διαπιστώθηκε ότι το 50 % των αμνών πωλείται σε αγορές ζώντων ζώων και το 50 % πωλείται απευθείας στα σφαγεία.

⁽⁸⁶⁾ Βάσει ενός δείγματος εβδομάδων που επελέγη τυχαία και εφαρμόζοντας συντελεστές που είχαν προσαρμοστεί προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η πραγματική κατάσταση που επικρατεί μόνο σε τρία κράτη μέλη (Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία), εκτιμάται ότι η πριμοδότηση για τις προβατίνες/αίγες που καταβλήθηκε για την περίοδο εμπορίας 1999 θα είναι χαμηλότερη κατά 52 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή κατά 3,4 % περίπου τουλάχιστον από το ποσό που καταβλήθηκε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

κανονισμό, δεν είναι αντιπροσωπευτικές της αγοράς και της εθνικής παραγωγής· στις εν λόγω χώρες, τα προτιμώμενα μικρότερα σφάγια αμνών και εριφίων, που επιτυγχάνουν υψηλότερες τιμές, δεν περιλαμβάνονται στη διαδικασία αναφοράς των τιμών⁽⁸⁷⁾· αυτό επιβεβαιώνεται από στοιχεία της Eurostat σχετικά με τις τιμές από τα οποία προκύπτει ότι είναι κατά 60 % υψηλότερες από ό, τι οι τιμές που έχουν σημειωθεί στο πλαίσιο της ΚΟΑ⁽⁸⁸⁾·

- δ) εκτός από τις αναγραφόμενες τιμές στις αγορές ζώντων ζώων, σε όλες τις λοιπές πηγές τιμών αγοράς δεν αναφέρονται κατά γενικό κανόνα οι τιμές που επιτυγχάνουν οι παραγωγοί, αλλά εκείνες που επιτυγχάνουν οι εμπορευόμενοι και οι χονδρέμποροι. Οι κοινοποιούμενες τιμές πρέπει να αντιστοιχούν στις τιμές που επιτυγχάνουν οι παραγωγοί·
- ε) υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τις διοικητικές πρακτικές που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη, ακόμη και εντός των κρατών μελών⁽⁸⁹⁾, που επηρεάζουν τη συγκρισιμότητα των αναφερόμενων τιμών.

Καθυστερημένες και ελλιπείς στατιστικές σχετικά με τις πριμοδοτήσεις

2.117. Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2700/93 της Επιτροπής⁽⁹⁰⁾, ορίζει ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, μέχρι ορισμένη ημερομηνία, τα

2.117. Το πρόβλημα της καθυστερημένης υποβολής στατιστικών από τα κράτη μέλη δεν αφορά αποκλειστικά τον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος. Η κατάσταση δυσχεραίνεται σε αυτό τον τομέα από το γεγονός ότι οι υποχρεώσεις για την παροχή πληροφοριών δεν έχουν καθοριστεί με σαφήνεια. Η μεταρρύθμιση του καθεστώτος θα συμβάλει στη βελτίωση των κειμένων και στο να καταστούν περισσότερο σαφείς οι απαιτήσεις.

⁽⁸⁷⁾ Σύμφωνα με τις στατιστικές της Eurostat σχετικά με τους αμνούς που είχαν σφαγεί το 1999, το μέσο βάρος σε kg ανά σφάγιο ήταν στην Ελλάδα 9,73, στην Ισπανία 11,07 και στην Ιταλία 6,62. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1481/86 της Επιτροπής ορίζει ότι οι τιμές της αγοράς για τις τρεις αυτές χώρες πρέπει να αφορούν σφάγια αμνών μεταξύ δώδεκα και 16 kg.

⁽⁸⁸⁾ Τα στοιχεία της βάσης New Cronos σχετικά με τους αμνούς που εκτρέφονται για πάχυνση ηλικίας από δύο έως δώδεκα μηνών, κατηγορία συγκρίσιμη με εκείνη που καλύπτει η ΚΟΑ, ελήφθησαν με μετατροπή του ζώντος βάρους σε βάρος σφαγίων.

⁽⁸⁹⁾ Για παράδειγμα, οι τιμές που διαπιστώθηκαν στην «Marché de Rungis» (Γαλλία) αφορούν τις τιμές χονδρικής πώλησης, ενώ στην αγορά των Αθηνών οι τιμές χονδρικής πώλησης που διαπιστώθηκαν μειώνονται κατά 10 % προκειμένου να εξαλειφεται το περιθώριο του οποίου τυγχάνουν οι χονδρέμποροι, οι δε τιμές που αναφέρθηκαν από την αγορά της Ρώμης δεν αφορούν πράξεις εντός της αγοράς αλλά τιμές που έχουν συγκεντρωθεί τηλεφωνικώς από σφαγεία. Στην Ισπανία, για ορισμένες περιοχές, οι αναφερόμενες τιμές είναι ενδεικτικές τιμές για την επόμενη εβδομάδα και όχι τρέχουσες τιμές. Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις τιμές συγκεντρώνονται από τηλεφώνου ή καθορίζονται από επιτροπή, ενώ σε άλλα κράτη μέλη οι τιμές βασίζονται σε λεπτομερή αποδεικτικά στοιχεία προερχόμενα από αγορές ζώντων ζώων και από σφαγεία.

⁽⁹⁰⁾ ΕΕ L 245 της 1.10.1993, σ. 99.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

στατιστικά στοιχεία τα σχετικά με τις αιτήσεις πριμοδότησης. Κατά την περίοδο 1997–1999, μόνον η Γερμανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν υποβάλει τα πληροφοριακά στοιχεία μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν διέθετε πλήρη πληροφοριακά στοιχεία όσον αφορά τον αριθμό των αιτήσεων για πριμοδοτήσεις σχετικά με προβατίνες που είχαν υποβληθεί κατά την τελευταία τριετία. Είναι σαφές ότι οι αναγκαίες πληροφορίες για τη διαχείριση και τον έλεγχο του καθεστώτος δεν είναι διαθέσιμες εγκαίρως.

Ασαφή όρια ατομικών δικαιωμάτων και μη χρησιμοποιηθείσες ποσοστώσεις

2.118. Η κατάσταση όσον αφορά το σύνολο των ατομικών δικαιωμάτων είναι ασαφής και δεν ήταν δυνατό να επιβεβαιωθεί συγκρίνοντας το συνολικό αριθμό των δικαιωμάτων που κατέχει κάθε κράτος μέλος με τα δικαιώματα που αναφέρονται λεπτομερώς στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής. Ενώ όσον αφορά την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία έχουν καθοριστεί αντίστοιχα συνολικά ανώτατα εθνικά όρια για τα δικαιώματα πριμοδότησης, για τα λοιπά κράτη μέλη δεν υπάρχουν ανώτατα όρια που να έχουν καθορισθεί επίσημα. Από τα τελευταία αριθμητικά στοιχεία της Επιτροπής προκύπτει ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο καταβλήθηκαν πριμοδοτήσεις για ζώα ο αριθμός των οποίων υπερέβαινε το σύνολο των ατομικών δικαιωμάτων κατά τα έτη 1994 και 1996 ⁽⁹¹⁾.

2.119. Από το 1993 έως το 1999, το επίπεδο μέσης χρήσης των ποσοστώσεων στην Κοινότητα ανερχόταν σε 91,7 % περίπου. Η διοικητική πολυπλοκότητα του συστήματος και οι εθνικές διαδικασίες που τέθηκαν σε εφαρμογή είναι τέτοιες ώστε, ανεξάρτητα από τη ζήτηση, δεν θα χρησιμοποιηθεί ποτέ το 100 % των ποσοστώσεων.

Αμφισβητούμενη αιτιολόγηση για συμπληρωματική πριμοδότηση για προβατίνες και αίγες σε μειονεκτικές περιοχές: έλλειψη τακτικής εξέτασης της κατάταξης των περιοχών

2.120. Αιγοπρόβατα εκτρέφονται κυρίως σε μειονεκτικές περιοχές (το 80 % περίπου των ζώων) όπου υπάρχουν ελάχιστες εναλλακτικές λύσεις. Εκτός από την πριμοδότηση για τις προβατίνες, για τους παραγωγούς που εκτρέφουν ζώα στις περιοχές αυτές προβλέπεται ειδική ενίσχυση. Η ενίσχυση συνίσταται σε κατ' αποκοπή πριμοδότηση ανά

2.118. Τα ανώτατα όρια ανά κράτος μέλος είναι το σύνολο των ατομικών δικαιωμάτων που έχουν παραχωρηθεί στους μεμονωμένους κτηνοτρόφους και υπολογίζονται βάσει των αιτήσεων πριμοδότησης οι οποίες υποβάλλονται κατά τη διάρκεια ενός έτους αναφοράς. Για να διασαφηνιστεί η κατάσταση, προτείνεται, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του καθεστώτος, να δημοσιεύονται τα εθνικά ανώτατα όρια σε παράρτημα του βασικού κανονισμού.

2.119. Κατ' αρχήν, ένα μικρό ποσοστό της ποσόστωσης είναι δυνατό να διατηρηθεί στο εθνικό αποθεματικό. Επιπλέον, ορισμένοι παραγωγοί ενδέχεται να μην χρησιμοποιούν ολόκληρη την ποσόστωσή τους. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε διαρθρωτικούς ή οικονομικούς λόγους και όχι αποκλειστικά στην περιπλοκότητα των διοικητικών διαδικασιών. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το ποσοστό χρησιμοποίησης της ποσόστωσης του 1999 κυμάνθηκε από 59 % στη Φινλανδία και 70 % στη Γερμανία έως 98 % και 99 % στην Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο αντίστοιχα.

2.120. Η κατ' αποκοπή συμπληρωματική ενίσχυση που χορηγείται σε παραγωγούς των μειονεκτικών περιοχών, ή πριμοδότηση στον αγροτικό κόσμο, θεσπίστηκε αρχικά ως μέσο προστασίας αυτών των παραγωγών από τις διακυμάνσεις της πριμοδότησης, μετά τη θέσπιση των σταθεροποιητών. Αναγνωρίστηκε ότι οι παραγωγοί αυτοί

⁽⁹¹⁾ Αυτή η υπόθεση διερευνάται από τις υπηρεσίες εκκαθάρισης των λογαριασμών της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

προβατίνα/αίγα, η οποία έχει παραμείνει αμετάβλητη από το 1995 ⁽⁹²⁾. Κατά τον έλεγχο δεν προσκομίστηκε κανένα αποδεικτικό στοιχείο που να αιτιολογεί το επίπεδο αυτής της πριμοδότησης. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία σχετικά με τις διαφορές στα έξοδα παραγωγής και στο εισόδημα που εμφανίζονται μεταξύ των παραγωγών που εκτρέφουν ζώα σε μειονεκτικές περιοχές και εκείνων που τα εκτρέφουν σε άλλες περιοχές.

2.121. Οι καταστάσεις των μειονεκτικών περιοχών σε κάθε κράτος μέλος, που καταρτίστηκαν για πρώτη φορά το 1975, έχουν τροποποιηθεί επανειλημμένως. Σε όλες τις περιπτώσεις, στο πλαίσιο της τροποποίησης αυξήθηκε η έκταση της γης που χαρακτηρίζονταν ως μειονεκτική. Η συνολική έκταση που ταξινομήθηκε ως μειονεκτική εκφραζόμενη σε ποσοστό του συνόλου της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ), ανερχόταν το 1975 σε 33,9 %, το 1988 σε 49,2 % και το 1988 σε 55,2 %. Δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι τα κράτη μέλη ή η Επιτροπή προβαίνουν σε προγραμματισμένη ή τακτική εξέταση της κατάστασης των περιοχών που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των μειονεκτικών.

Συναφή κοινοτικά μέτρα

2.122. Υπάρχουν αλληλεπιδράσεις μεταξύ της εκτροφής αιγοπροβάτων και κοινοτικών μέτρων όπως τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος, ιδίως όσον αφορά την κτηνοτροφία στις μειονεκτικές περιοχές. Τόσο οι όροι επιλεξιμότητας για τα μέτρα αυτά όσο και το επίπεδο της κοινοτικής στήριξης ασκούν επίδραση στην εκτροφή προβατοειδών και στο εισόδημα των κτηνοτρόφων. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τόσο οι εθνικές

είχαν περιορισμένη ικανότητα ευελιξίας να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και ότι η απώλεια εισοδήματος που οφειλόταν στην επίπτωση του σταθεροποιητή ήταν πιθανό να έχει δυσμενείς επιπτώσεις. Η μελέτη αξιολόγησης διαπίστωσε ότι οι παραγωγοί των μειονεκτικών περιοχών τα κατάφερναν γενικά καλύτερα σε σύγκριση με άλλους παραγωγούς. Μπορεί, συνεπώς, να συναχθεί ότι το μέσο αυτό ήταν επιτυχές.

2.121. Όσον αφορά τη διαδικασία κατάταξης των περιοχών, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τις μειονεκτικές περιοχές [κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, που αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 950/97], η αρμοδιότητα της Επιτροπής συνίσταται αποκλειστικά στο να ελέγχει ότι οι τροποποιήσεις του καταλόγου των μειονεκτικών περιοχών που προτείνονται από τα κράτη μέλη ικανοποιούν τα κοινοτικά κριτήρια κατάταξης. Ο κανονισμός δεν προβλέπει τακτική επανεξάταση του καθεστώτος των περιοχών που έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως μειονεκτικές και δεν παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προτείνει τροποποίηση του συγκεκριμένου καταλόγου ή να αρνηθεί τροποποίηση του καταλόγου εάν τηρούνται τα κριτήρια της ταξινόμησης.

Όσον αφορά την αύξηση του ποσοστού των μειονεκτικών περιοχών επί της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης από το 1975 έως το 1988, αυτή οφείλεται στην προσχώρηση της Ελλάδας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, ενώ η αύξηση από το 1988 έως το 1998 οφείλεται στη διεύρυνση με την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, επειδή και οι έξι αυτές χώρες έχουν πολύ υψηλό ποσοστό μειονεκτικών περιοχών.

Επειδή η Επιτροπή ανησυχεί ότι είναι πιθανό να αυξηθεί η έκταση των μειονεκτικών περιοχών, με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των επιλέξιμων κτηνοτρόφων για τη συμπληρωματική ενίσχυση, στην πρότασή της για τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος πρότεινε να λαμβάνουν υπόψη τα κράτη μέλη συμπληρωματικά κριτήρια κατά τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες είναι δυνατό να χορηγείται η συμπληρωματική ενίσχυση. Εν πάση περιπτώσει, οι ζώνες αυτές δεν είναι δυνατό να είναι εκτός των μειονεκτικών περιοχών.

2.122. Η Επιτροπή γνωρίζει τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στην εκτροφή αιγοπροβάτων και στα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Αν και δεν πρέπει να υποεκτιμάται η επίπτωση ορισμένων από τα μέτρα αυτά (π.χ. επενδυτική ενίσχυση, ενίσχυση εκκίνησης) στην οικονομική κατάσταση των εκτροφέων αιγοπροβάτων, η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι:

⁽⁹²⁾ 6,641 ευρώ ανά προβατίνα στους παραγωγούς βαρέων αμνών και 5,977 ευρώ ανά προβατίνα/αίγα στους παραγωγούς ελαφρών αμνών/εριφίων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

όσο και οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν υπολόγισαν την επίδραση που είναι δυνατό να έχουν τα διάφορα καθεστώτα στον προϋπολογισμό, την παραγωγή και το εισόδημα των κτηνοτρόφων.

1. τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα αποζημιώνουν μόνο τους κτηνοτρόφους για το κόστος ή την απώλεια εισοδήματος που συνδέεται με την ικανοποίηση δεσμεύσεων οι οποίες υπερβαίνουν τις ορθές γεωργικές πρακτικές και

2. οι αντισταθμιστικές αποζημιώσεις για τις μειονεκτικές περιοχές έχουν στόχο να αντισταθμίσουν τη σοβαρότητα κάθε μόνιμου φυσικού μειονεκτήματος που επηρεάζει τις γεωργικές δραστηριότητες.

2.123. Το Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 14/2000 ⁽⁹³⁾ σχετικά με τον «περιβαλλοντολογικό προσανατολισμό της ΚΓΠ» αναφερόταν σε θέματα υπερβόσκησης στον τομέα των αιγοπροβάτων σε ορισμένες περιφέρειες της Ελλάδας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου (σημεία 23 και 24). Το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2467/98 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη δύνανται να εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος εν συναρτήσει προς την κατάσταση των εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή αιγοπροβάτων. Η Ελλάδα (για την περιφέρεια της Αττικής) και το Ηνωμένο Βασίλειο έλαβαν ορισμένα μέτρα βάσει της διάταξης αυτής, ενώ η Ιρλανδία, προκειμένου να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της υπερβόσκησης σε κοινωνική γη, θέσπισε προσωρινό πλαίσιο εθνικού σχεδίου το 1998 ⁽⁹⁴⁾, ενόσω εκκρεμεί η κατάρτιση των «Commonage Framework Plans» στο πλαίσιο του προγράμματος προστασίας του αγροτικού περιβάλλοντος (ΠΠΑΠ).

2.123. Κατά τη σύνταξη της πρότασης για τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος, εξετάστηκαν διεξοδικά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εκτροφής αιγοπροβάτων. Στο πλαίσιο των κανόνων για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1259/1999, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναλύουν την επίπτωση των γεωργικών δραστηριοτήτων στο περιβάλλον. Πρέπει να συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής των μέτρων και με τις επιβαλλόμενες κυρώσεις, περιλαμβανομένης εκτίμησης των αποτελεσμάτων τους.

Στην πρόταση μεταρρύθμισης του καθεστώτος, η Επιτροπή πρότεινε να συντάσσει έκθεση που να λαμβάνει ιδίως υπόψη τις εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, οι οποίες πρέπει να αποτελούν τη βάση για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις.

Στο πλαίσιο της πρόσφατης πρότασης της Επιτροπής δεν αντιμετωπίζονται πλήρως οι ανεπάρκειες που εντόπισε το Συνέδριο

2.124. Η πρόταση της Επιτροπής εστιάζεται κυρίως στον καθορισμό της πριμοδότησης. Όταν ανακοίνωσε τη νέα της πρόταση, αποδέχθηκε ότι η μέθοδος υπολογισμού της πριμοδότησης ήταν πλημμελής, γεγονός που οφειλόταν κυρίως στην περίπλοκη φύση του συστήματος και στην έλλειψη ομοιογένειας σχετικά με τις προσεγγίσεις των κρατών μελών.

2.125. Η Επιτροπή πρότεινε κατ' αποκοπή πριμοδότηση ύψους 21 ευρώ κατά ζώο. Αυτό βασίζεται στο μέσο όρο των πριμοδοτήσεων από το 1998 έως το 2000. Μολονότι αυτή η κατ' αποκοπή πριμοδότηση θα άρει τις αμφισβητήσεις και τις αβεβαιότητες του παλαιού συστήματος, δεν αντικατοπτρίζει την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά.

2.125. Κατά τον καθορισμό του ποσού της κατ' αποκοπή πριμοδότησης, ελήφθη υπόψη ως βάση ο μέσος όρος των ετών 1998, 1999 και 2000. Το ποσό αυτό (20,6 ευρώ) και η συμπληρωματική ενίσχυση για τον αγροτικό κόσμο των 6,641 ευρώ στρογγυλεύθηκαν σε 21 ευρώ και σε 7 ευρώ αντίστοιχα. Όταν η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση, τήρησε την αρχή της δημοσιονομικής ουδετερότητας και την ανάγκη να κινηθεί εντός του πλαισίου των δημοσιονομικών προοπτικών για τις γεωργικές δαπάνες που συμφωνήθηκαν κατά τις μεταρρυθμίσεις του προγράμματος δράσης 2000.

⁽⁹³⁾ ΕΕ C 353 της 8.12.2000.

⁽⁹⁴⁾ Όσον αφορά ορισμένες κοινές γαίες, το προσωρινό εθνικό πρόγραμμα-πλαίσιο προβλέπει την άμεση μείωση κατά 30 % του αριθμού των προβατοειδών και, για τα έτη 1999 και 2000, το πάγωμα των δικαιωμάτων για ποσοτώσεις στο 70 % του δικαιώματος που παρασχέθηκε για το 1998.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.126. Άλλο στοιχείο της πρότασης της Επιτροπής αποτελεί η καθιέρωση ειδικών εθνικών ποσοτώσεων. Η ενέργεια αυτή αποτελεί απάντηση στις επικρίσεις του Συνεδρίου για την υφιστάμενη κατάσταση (βλέπε σημείο 2.118) και πρέπει να επικροτηθεί.

2.127. Ορισμένες ανεπάρκειες που εντόπισε το Συνέδριο αλλά δεν κάλυψε η νέα πρόταση, συνίστανται στην έλλειψη συγκεκριμένων και ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων (βλέπε σημείο 2.113) και στη μη κοινοποίηση από τα κράτη μέλη σημαντικών στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις αιτήσεις για πριμοδότηση (βλέπε σημείο 2.117).

Συμπέρασμα

2.128. Όσον αφορά το ισχύον καθεστώς, ο έλεγχος του Συνεδρίου καταδεικνύει ότι πολλές από τις αδυναμίες που αποκαλύφθηκαν στην ειδική έκθεση αριθ. 3/95 εξακολουθούν να υφίστανται. Δεν δόθηκε συνέχεια στις συστάσεις που είχε προβεί κατά την εποχή εκείνη, όπως αποδεικνύει η έλλειψη σαφώς καθορισμένων στόχων και περιοδικής εκτίμησης της επίτευξής τους (βλέπε σημείο 2.113), οι ανεπάρκειες σχετικά με τον καθορισμό της βασικής τιμής, ή της τιμής της αγοράς και, στη συνέχεια, του επιπέδου της πριμοδότησης (βλέπε σημεία (2.114-2.116), η μη γνωστοποίηση από τα κράτη μέλη στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις πριμοδοτήσεις (βλέπε σημείο 2.117), και η έλλειψη τακτικής εξέτασης της κατάστασης όσον αφορά τις μειονεκτικές περιοχές (βλέπε σημείο 2.121).

Συστάσεις

2.129. Εκτός και πέραν από τη νέα της πρόταση, η Επιτροπή οφείλει:

- α) να καθορίσει συγκεκριμένους και ποσοτικά προσδιορισμένους στόχους σε συνάρτηση με τους οποίους να μπορεί να υπολογίζεται η απόδοση του καθεστώτος,
- β) να επανεξετάσει τη βάση της κατ' αποκοπή πριμοδότησης που προτείνει να θέσει σε εφαρμογή,
- γ) να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη θα εκπληρώνουν την υποχρέωσή τους όσον αφορά την παροχή στατιστικών στοιχείων εντός συγκεκριμένης προθεσμίας,

2.128. Όπως συνέστησε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 3/95, η Επιτροπή πραγματοποίησε μελέτη του καθεστώτος, η οποία ολοκληρώθηκε το 2000. Βάσει της μελέτης αξιολόγησης και των δικών της εκτιμήσεων όσον αφορά ειδικότερα τη λειτουργία του καθεστώτος πριμοδότησης προβατινών, η Επιτροπή αποφάσισε να υποβάλει πρόταση για τη μεταρρύθμιση του καθεστώτος, με στόχο την αποκατάσταση των υφισταμένων ανεπαρειών με βάση την πρόσφατη εμπειρία και τις προοπτικές της αγοράς πρόβειου κρέατος.

Η Επιτροπή μπορεί να συμφωνήσει με πολλές από τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, οι οποίες συμφωνούν επίσης και με ορισμένα από τα πορίσματα που περιλαμβάνονται στην έκθεση αξιολόγησης, κυρίως όσον αφορά τη γνωστοποίηση των τιμών και την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία για τον υπολογισμό της πριμοδότησης. Ορισμένες από τις ελλείψεις που εντοπίζονται στην ειδική έκθεση αριθ. 3/95 έχουν αντιμετωπισθεί. Προτείνεται, παραδειγματος χάρι, να καταργηθεί το καθεστώς της πάχυνσης.

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για τις μειονεκτικές περιοχές, η αρμοδιότητα της Επιτροπής συνίσταται στο να ελέγχει αν οι τροποποιήσεις του καταλόγου των μειονεκτικών περιοχών που προτείνονται από τα κράτη μέλη πληρούν τα κοινοτικά κριτήρια ταξινόμησης.

2.129. Στα συμπεράσματά της, η μελέτη αξιολόγησης εντόπισε ορισμένες εναλλακτικές δυνατότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται η διατήρηση του status quo, η βελτίωση του ισχύοντος συστήματος ή η τροποποίηση του status quo. Δεδομένων των πορισμάτων της μελέτης αξιολόγησης, δεν κρίθηκε αποδεκτό να διατηρηθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Κρίθηκε επίσης απαράδεκτος ο φόρτος διοικητικής εργασίας που θα απαιτηθεί για τη βελτίωση του ισχύοντος καθεστώτος, χωρίς να είναι εξασφαλισμένα τα αποτελέσματα. Η βελτίωση του υφισταμένου συστήματος θα συνέβαλε στη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων και των πληροφοριών, που δεν υφίσταται σήμερα, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- δ) να επεναξετάζει τη συνεχιζόμενη κατάσταση περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως μειονεκτικές και
- ε) να εξετάζει την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων κοινοτικών μέτρων που επηρεάζουν τον τομέα του προβαίου και αιγείου κρέατος, προκειμένου να υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωση της επίδρασής τους.

Διαχείριση από την Επιτροπή της κοινής οργάνωσης της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών

Εισαγωγή

2.130. Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 1994 ⁽⁹⁵⁾, σχολίαζε την αυξανόμενη έλλειψη ισορροπίας στις αγορές των οπωροκηπευτικών για ορισμένα προϊόντα και τις αδυναμίες που εμφάνιζε ο έλεγχος, γεγονός που συνεπήχθη υψηλά έξοδα απόσυρσης για τον προϋπολογισμό. Η Επιτροπή θέσπισε το 1996 μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης της αγοράς (ΚΟΑ), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1997 ⁽⁹⁶⁾.

2.131. Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το 1998 ⁽⁹⁷⁾, εκτίμησε το βαθμό στον οποίο ανταποκρίθηκαν στις επικρίσεις του τα νέα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης. Την εποχή εκείνη, η πραγματική εφαρμογή της μεταρρύθμισης δεν αποτελούσε αντικείμενο του ελέγχου. Το Δεκέμβριο του 2000 ⁽⁹⁸⁾ θεσπίστηκαν οι μεταρρυθμίσεις της ΚΟΑ και τέθηκαν σε ισχύ για την περίοδο εμπορίας 2001/2002.

Το σχέδιο πρότασης που υποβλήθηκε στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αναγνωρίζει ότι ορισμένα στοιχεία του καθεστώτος ήταν ικανοποιητικά, όπως π.χ. τα ατομικά όρια, για τη διατήρηση της ισορροπίας και της σταθερότητας στον τομέα. Αναγνωρίζεται επίσης ότι, αν και περίπλοκος, ο σημερινός μηχανισμός συνέβαλε στη διαμόρφωση του κατάλληλου ύψους της πριμοδότησης.

Η βασική τροποποίηση του καθεστώτος αφορά την αντικατάσταση του συστήματος συμπληρωματικών πληρωμών από ένα κατ' αποκοπή ποσό. Το ποσό αυτό είναι σταθερό και προβλέψιμο και, εφόσον θα είναι ένα γνωστό σταθερό ποσό, θα επιτρέπει τον μακροχρόνιο προγραμματισμό και θα συμβάλει στην απλούστευση της διαχείρισης της γεωργικής εκμετάλλευσης. Θα παρέχει στους παραγωγούς τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται ταχύτερα στα μηνύματα της αγοράς. Η τροποποίηση αυτή θα συμβάλει, ενδεχομένως, στην απλούστευση της διαχείρισης του καθεστώτος πριμοδοτήσεων και στο να αποφευχθεί η ανάγκη εφαρμογής περίπλοκων διαδικασιών γνωστοποίησης των τιμών και σύνθετων υπολογισμών. Στον βαθμό που η πρόταση αποσυνδέει την πριμοδότηση από τις τιμές και την παραγωγή, είναι καλύτερα προσαρμοσμένη στους στόχους του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Η μετάβαση σε καθεστώς σταθερής πριμοδότησης θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα τον υψηλότερο βαθμό ασφάλειας του προϋπολογισμού, εφόσον θα πάψουν να υφίστανται οι διακυμάνσεις του επιπέδου της πριμοδότησης που παρατηρούνταν στο παρελθόν.

⁽⁹⁵⁾ Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1994, κεφάλαιο 2 (ΕΕ C 303 της 14.11.1995).

⁽⁹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2200/96 του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 1996, σχετικά με την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών· κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/96 του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 1996, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα των μεταποιημένων προϊόντων με βάση τα οπωροκηπευτικά· κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2202/96 του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 1996, για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος χορήγησης ενισχύσεων σε παραγωγούς ορισμένων εσπεριδοειδών (ΕΕ L 297 της 21.11.1996).

⁽⁹⁷⁾ Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1998, κεφάλαιο 2 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999).

⁽⁹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2699/2000 του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2000 (ΕΕ L 311 της 12.12.2000, σ. 9).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.132. Στην έκθεση αυτή εξετάζεται μέχρι ποιο βαθμό αντιμετωπίστηκαν τα προγενέστερα προβλήματα με την εφαρμογή των μέτρων που ελήφθησαν στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του 1996. Επίσης, εξετάζεται σε ποιο βαθμό με τις τελευταίες τροποποιήσεις επιδιώκεται η αντιμετώπιση των ανεπαρκειών που εναπομένουν.

2.132. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι προτάσεις που υπέβαλε στο Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2000 αποσκοπούσαν, με την επιφύλαξη της έκθεσης την οποία συνέταξε η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96, στην επίλυση «τεσσάρων σημαντικών προβλημάτων [...] τα οποία έπρεπε κατεπειγόντως να αποκατασταθούν». Αφορούσαν την αυστηρότητα του καθεστώτος που εφαρμοζόταν την εποχή εκείνη στις μεταποιημένες ντομάτες, το επίπεδο των εγγυημένων ποσοτήτων (ποσοστώσεων ή ορίων) για τις ντομάτες, τα αχλάδια και τα μεταποιημένα εσπεριδοειδή, την απλούστευση που έπρεπε να επέλθει στη λειτουργία των επιχειρησιακών ταμείων και τη βελτίωση της διαχείρισης των επιστροφών.

2.133. Ο έλεγχος εστιάστηκε στα βασικά στοιχεία της μεταρρύθμισης, στόχος των οποίων ήταν να μειωθούν οι διαρθρωτικές ανισορροπίες, να ενισχυθεί ο ρόλος και να αυξηθεί η συμμετοχή των μελών στις οργανώσεις παραγωγών (ΟΠ), στη χρηματοδότησή τους και στα επιχειρησιακά προγράμματα που εφαρμόζουν. Επίσης, στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκε η διαχείριση των αποσύρσεων από την αγορά και η μεταποίηση ορισμένων καρπών (ροδάκινα, αχλάδια και εσπεριδοειδή). Η εργασία επιτόπου πραγματοποιήθηκε στα πέντε κυριότερα κράτη μέλη παραγωγής, συγκεκριμένα, στη Γαλλία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες, όπου οι δαπάνες του ΕΓΤΠΕ για τα επιχειρησιακά κεφάλαια, τα επιχειρησιακά προγράμματα, τις αποσύρσεις ή τη μεταποίηση είναι οι σημαντικότερες.

Η παραγωγή είναι συγκεντρωμένη στα νότια κράτη μέλη και εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένη

2.134. Επί του παρόντος, η ετήσια παραγωγή νωπών φρούτων και λαχανικών στην ΕΕ ανέρχεται σε 30 και 55 εκατομμύρια τόνους περίπου αντίστοιχα. Η παραγωγή της ΕΕ συγκεντρώνεται κυρίως στα νότια κράτη μέλη, η δε Ιταλία είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός με 25 εκατομμύρια τόνους, ακολουθούμενη από την Ισπανία (21 εκατομμύρια τόνους). Όσον αφορά την αξία της παραγωγής, στα δύο αυτά κράτη μέλη αναλογεί το 50 % της συνολικής παραγωγής της ΕΕ που διατίθεται στην αγορά (βλέπε **πίνακα 2.7**). Από το 1980 και εξής, ο όγκος της παραγωγής φρούτων στην ΕΕ σημείωσε αύξηση κατά 12 % και λαχανικών κατά 20 %. Η κατανάλωση νωπών φρούτων και λαχανικών παρέμεινε σταθερή στα επίπεδα των 29 και 41 εκατομμυρίων τόνων, αντίστοιχα, αυξάνεται όμως, όσον αφορά τα μεταποιημένα φρούτα, ιδίως τους χυμούς φρούτων.

2.135. Χαρακτηριστικό της παραγωγής νωπών προϊόντων αποτελούν οι ευρείες διακυμάνσεις ως προς τον όγκο, όπου αντικατοπτρίζονται οι κλιματικές συνθήκες. Ενώ, από την πλευρά της ζήτησης, στην αγορά κυριαρχεί μικρός αριθμός μεγαλεμπόρων λιανικής πώλησης, η προσφορά παρέμεινε διασκορπισμένη και κατακερματισμένη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κανονιστικό πλαίσιο και σπουδαιότητα από την πλευρά του προϋπολογισμού

2.136. Δύο ΚΟΑ διέπουν τον τομέα, μία για τα νωπά και μία για τα μεταποιημένα προϊόντα. Στο πλαίσιο τους προβλέπεται η εφαρμογή των παρακάτω κύριων μέτρων:

- α) παροχή κινήτρων προκειμένου οι παραγωγοί να γίνονται μέλη των ΟΠ ώστε να ενισχύεται η παραγωγή και να διοχετεύονται οι πωλήσεις μέσω των εν λόγω ενώσεων·
- β) χρηματοδότηση των αποσύρσεων της πλεονασματικής παραγωγής προκειμένου να σταθεροποιούνται οι τιμές·
- γ) για περιορισμένη σειρά νωπών οπωροκηπευτικών που προορίζονται για μεταποίηση, η ενίσχυση στην παραγωγή καταβάλλεται στους παραγωγούς. Πριν από τις τροποποιήσεις του 2000, η ενίσχυση στην παραγωγή ροδακινών και αχλαδιών καταβαλλόταν στους μεταποιητές, υπό τον όρο να έχουν καταβάλει στους παραγωγούς με τους οποίους έχουν συνάψει συμβάσεις συγκεκριμένη ελάχιστη τιμή.

Πίνακας 2.7 — Αξία της διαθεσίμας στο εμπόριο παραγωγής νωπών οπωροκηπευτικών των κρατών μελών· αξία της διαθεσίμας στο εμπόριο παραγωγής μέσω των οργανώσεων παραγωγών

(εκατ. ευρώ)

Κράτος μέλος	Σύνολο της διαθεσίμας στο εμπόριο παραγωγής		Διαθεσίμα στο εμπόριο παραγωγή από όλες τις οργανώσεις παραγωγών	
	Μέση αξία 1999/2000	%	Αξία	Ποσοστό % της συνολικής αξίας της διαθεσίμας στο εμπόριο παραγωγής
	(1)	(2)	(3)	(4=3:1)
B	1 038,43	3	738,14	71
DK	167,50	1	48,54	29
D	1 735,84	6	593,97	34
EL	2 159,38	7	325,00	15
E	6 768,57	22	3 391,51	50
F	4 889,19	16	2 709,93	55
IRL	186,51	1	17,62	9
I	8 700,00	28	2 347,84	27
L	5,00	0	0,00	0
NL	2 279,00	7	1 618,61	71
A	344,11	1	59,88	17
P	782,49	3	61,13	8
FIN	174,61	1	22,51	13
S	166,22	1	67,02	40
UK	1 740,96	6	457,91	26
Σύνολο ΕΕ	31 137,81	100	12 459,61	40

Πηγή: Έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96-COM(2001)36 τελικό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.137. Από το 1996, οι ετήσιες δαπάνες της Κοινότητας για τα οπωροκηπευτικά (εκτός από τις μπανάνες)⁽⁹⁹⁾ κυμάνθηκαν γύρω στα 1 300 εκατομμύρια ευρώ, στο 3 % περίπου των συνολικών δαπανών του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις (βλέπε **πίνακα 2.8**). Η αξία της παραγωγής αντιστοιχεί στο 15 % περίπου της συνολικής γεωργικής παραγωγής της ΕΕ. Γενικώς, η τάση των δαπανών για αποσύρσεις ήταν πτωτική και κυμάνθηκε μεταξύ 100 και 300 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Ανήλθε, το 2000, σε 169 εκατομμύρια ευρώ. Οι δαπάνες για τα επιχειρησιακά κεφάλαια που διαχειρίζονται

Πίνακας 2.8 — Συνολικές δαπάνες για την περίοδο 1994 έως 2000 σχετικά με την ΚΟΑ στον τομέα των οπωροκηπευτικών
(εκατ. ευρώ)

Κονδύλιο του προϋπολογισμού	Τίτλος	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	Οπωροκηπευτικά — Νοπά							
1-1500	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	187	203	73	67	41	23	33
1-1501	Αποσύρσεις	390	360	164	294	138	91	169
1-1502	Ταμείο λειτουργίας - ΟΠ	2	0	0	6	239	256	270
1-1504	Φουντούκια	0	0	0	0	4	5	10
1-1505	Εκρίζωση	0	127	108	0	67	20	0
1-1506	Ενέργειες προώθησης	9	6	7	0	0	0	0
1-1507	Καρποί με κέλυφος	89	75	80	77	110	94	107
1-1508	Μπανάνες	138	116	203	206	208	178	235
1-1509	Λοιπές παρεμβάσεις	9	11	21	19	34	15	9
1-150	Σύνολο νοπών	824	898	656	669	841	682	833
	Οπωροκηπευτικά-Μεταποιημένα							
1-1510	Επιστροφές κατά την εξαγωγή	30	36	25	17	18	17	13
1-1511	Ενισχύσεις στην παραγωγή-τομάτες	362	377	357	372	328	322	279
1-1512	Ενισχύσεις στην παραγωγή — προϊόντα με βάση τα φρούτα	97	111	138	144	87	94	84
1-1513	Ενισχύσεις στην παραγωγή — προϊόντα με βάση τις σταφίδες	109	122	130	121	115	128	122
1-1514	Ενισχύσεις στην παραγωγή — κονσέρβες ανανά	4	5	17	4	6	8	5
1-1515/1503	Χρηματικές αντισταθμίσεις — εσπεριδοειδή	130	282	235	244	113	203	215
1-1516	Ενισχύσεις στην παραγωγή — σμέουρα	1	1	1	1	0	1	1
1-1517	Ειδικά μέτρα (σπαράγγια)	0	0	0	0	3	2	1
1-1519	Λοιπές παρεμβάσεις	0	0	0	0	0	0	0
1-151	Σύνολο μεταποιημένων	733	934	903	903	670	775	720
1-159	Λοιπά = ανακτήσεις	0		0	-3	0	0	-2
	Σύνολο νοπών και μεταποιημένων	1 557	1 832	1 559	1 569	1 511	1 457	1 551

Πηγή: SINCOM.

⁽⁹⁹⁾ Για την ΚΟΑ σχετικά με τις μπανάνες διενεργείται χωριστός έλεγχος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

οι οργανώσεις παραγωγών, που δημιουργήθηκαν με τη μεταρρύθμιση του 1996, από 239 εκατομμύρια ευρώ το 1998 αυξήθηκαν σε 270 εκατομμύρια ευρώ το 2000.

Κυριότερα προβλήματα που αναφέρθηκαν προγενέστερα από το Συνέδριο και μεταρρύθμιση του 1996

2.138. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του 1996 αντιμετωπίστηκαν ορισμένα προβλήματα που εντόπισε το Συνέδριο το 1994 όσον αφορά τα εξής:

- α) έλλειψη ή ανεπάρκεια κεφαλαίων για τις ΟΠ·
 - β) περιορισμένος αριθμός μελών των ΟΠ·
 - γ) απαράδεκτα υψηλό επίπεδο των αποσύρσεων για ορισμένα προϊόντα και ανεπαρκείς διαδικασίες σχετικά με την απόσυρση·
 - δ) αναποτελεσματικότητα του συστήματος καθορισμού των τιμών και επιπέδου των ενισχύσεων για τα μεταποιημένα προϊόντα·
 - ε) περιορισμένος ρόλος του μηχανισμού των κατωτάτων ορίων⁽¹⁰⁰⁾ ως μέσου μείωσης της πλεονασματικής παραγωγής·
- στ) χαλαροί έλεγχοι και ανεπαρκής παρακολούθηση.

Οι μεταβολές που επήλθαν περιγράφονται στα σημεία 2.139 έως 2.142.

Ενίσχυση του ρόλου των οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ)

2.139. Με τη μεταρρύθμιση του 1996 επιζητήθηκε η μείωση των αποσύρσεων, διοχετεύοντας το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής στην αγορά. Για το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης ενισχύθηκε ο ρόλος των ΟΠ και παρασχέθηκαν κίνητρα στους κατόχους εκμεταλλεύσεων να γίνονται μέλη των οργανώσεων. Τέθηκαν σε εφαρμογή επιχειρησιακά κεφάλαια για τις αναγνωρισμένες ΟΠ, που συγχρηματοδοτούνται από την Κοινότητα και από τους

2.139. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δύο πιθανές χρήσεις των επιχειρησιακών ταμείων, δηλαδή η χρηματοδότηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, αφενός, και η χρηματοδότηση αποσύρσεων, αφετέρου, είναι δύο συμπληρωματικά μέτρα που συμβάλλουν αμοιότερα στον έλεγχο της αγοράς, το ένα από τα οποία αφορά τη συγκυριακή λειτουργία και το άλλο αφορά τα διαρθρωτικά ζητήματα.

⁽¹⁰⁰⁾ Οι αποζημιώσεις απόσυρσης και η ενίσχυση στην παραγωγή μειώνονται το επόμενο έτος εάν οι αποσυρθείσες ποσότητες ή οι μεταποιηθείσες ποσότητες υπερβαίνουν τα όρια που έχουν καθοριστεί (κατώτατα όρια παρέμβασης και κατώτατα όρια μεταποίησης). Ο μηχανισμός κατωτάτων ορίων ήταν αναποτελεσματικός διότι δεν ασκούσε άμεση επίδραση στην παραγωγή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ίδιους τους παραγωγούς. Προορισμός τους ήταν να χρησιμοποιούνται, κυρίως, για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, που εγκρίνονται από τα κράτη μέλη, για την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση και για τη βελτίωση της ποιότητας και του τρόπου διάθεσης στην αγορά. Θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιούνται και για να συμπληρώνουν τα ποσά που καταβάλλει η Κοινότητα σχετικά με τις αποσύρσεις και για την καταβολή αποζημιώσεων για την απόσυρση άλλων προϊόντων που δεν ήταν επιλέξιμα για να τύχουν κοινοτικής ενίσχυσης.

Μείωση των επιπέδων της ενίσχυσης

2.140. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του 1996 περιορίστηκαν οι επιλέξιμες ποσότητες σχετικά με τις αποσύρσεις, μειώθηκε το επίπεδο της ενίσχυσης και απλουστεύθηκε το καθεστώς. Επίσης, η ΚΟΑ όριζε ότι η καταστροφή του προϊόντος θα αποτελεί την ύστατη λύση, δίδοντας προτίμηση στην ελεύθερη διανομή, στη διάθεση για ζωοτροφές, στη μεταποίηση και στη χρήση για σκοπούς πλην της διατροφής. Τα κατώτατα όρια της παρέμβασης διατηρούνταν ως συμπληρωματικό μέτρο κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου (μέχρι το έτος 2002).

2.141. Προκειμένου να ενθαρρύνονται οι ΟΠ να προσκομίζουν τα προϊόντα τους για μεταποίηση, και όχι για απόσυρση, η ενίσχυση στην παραγωγή για τα εσπεριδοειδή κατέστη αμέσως καταβλητέα στις εν λόγω οργανώσεις, σε αντίθεση με την ενίσχυση για τα μεταποιημένα ροδάκινα και αχλάδια, που εξακολούθησε να καταβάλλεται στους μεταποιητές. Όσον αφορά τα εσπεριδοειδή, οι μειώσεις της ενίσχυσης ⁽¹⁰¹⁾ που οφείλονταν σε υπερβάσεις του ορίου μεταποίησης, αφορούσαν τις ΟΠ και για τα μεταποιημένα ροδάκινα και αχλάδια τους μεταποιητές.

Βελτίωση των ελέγχων και επίτευξη καλύτερης παρακολούθησης

2.142. Στις αλλαγές που υιοθετήθηκαν προκειμένου να βελτιωθούν οι έλεγχοι και να επιτευχθεί καλύτερη παρακολούθηση επρόκειτο να περιληφθούν νέα και αυστηρότερα κριτήρια για την αναγνώριση των οργανώσεων παραγωγών. Καθιερώθηκε η επίσημη έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο επίπεδο των κρατών μελών καθώς και η παρακολούθηση της εκτέλεσής τους. Τέθηκαν σε εφαρμογή νέοι κανόνες για τις αποσύρσεις. Επρόκειτο να θεσπιστεί η συγκρότηση ειδικού σώματος επιθεωρητών, που θα συγκροτείται τόσο από εθνικό προσωπικό όσο και από προσωπικό της Επιτροπής, προκειμένου να εποπτεύει την ενιαία εφαρμογή των ελέγχων στα κράτη μέλη. Τέλος, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης απαιτείτο να υποβάλει η Επιτροπή έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της μεταρρύθμισης του 1996 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

⁽¹⁰¹⁾ Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου επακολουθούν αναλογικές μειώσεις του επιπέδου της ενίσχυσης τα επόμενα έτη.

Η εφαρμογή της μεταρρύθμισης του 1996 δεν στέφθηκε από πλήρη επιτυχία

Διαφορές ως προς την απόδοση των οργανώσεων παραγωγών

Προβλήματα σχετικά με τη χρηματοδότηση των οργανώσεων παραγωγών

2.143. Η κοινοτική συγχρηματοδότηση των επιχειρησιακών κεφαλαίων των ΟΠ υπέκειτο σε διπλό περιορισμό: η κοινοτική συνεισφορά σε επιμέρους ΟΠ δεν μπορούσε να υπερβαίνει το 4,5 % της αξίας της διαθέσιμης στο εμπόριο παραγωγής της (ΑΔΕΠ), το συνολικό όμως ποσό που χορηγείται σε όλες τις ΟΠ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2,5 % της συνολικής αξίας της διαθέσιμης στην αγορά παραγωγής μέσω όλων των οργανώσεων παραγωγών της ΕΕ. Κατ' αυτό τον τρόπο, τα διαθέσιμα κάθε χρόνο ποσά μπορούν να τους γνωστοποιούνται μόνο μετά την εκτέλεση του προγράμματος για το σχετικό οικονομικό έτος. Επομένως, η χορήγηση του 4,5 % δεν ήταν εγγυημένη για τις διάφορες ΟΠ και αυτό δημιουργούσε αβεβαιότητα όσον αφορά το ποσό της στήριξης της οποίας θα μπορούσαν να τύχουν.

2.144. Η αξία της παραγωγής που διατίθεται στην αγορά μέσω των ΟΠ ποικίλλει αισθητά από ΟΠ σε ΟΠ (βλέπε **πίνακα 2.7**): η μέση ΑΔΕΠ κατά ΟΠ κυμαίνεται από 1,46 εκατομμύρια ευρώ στην Πορτογαλία σε 145 εκατομμύρια ευρώ στις Κάτω Χώρες (βλέπε **πίνακα 2.9**). Στο 10 % περίπου των ΟΠ χορηγήθηκε το 50 % της συνολικής ενίσχυσης της ΕΕ, δηλαδή σχεδόν 2 εκατομμύρια ευρώ κατά μέσο όρο ανά οργάνωση. Αντιθέτως, στο 47 % των ΟΠ χορηγήθηκαν ποσά κάτω των 100 000 ευρώ ⁽¹⁰²⁾.

2.145. Κατά συνέπεια, οι πόροι που έφθασαν στα κράτη μέλη δεν ήταν αναλογικοί με το επίπεδο και την αξία της συνολικής τους παραγωγής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τόσο ο αριθμός των ΟΠ όσο και το επίπεδο της συμμετοχής των κατόχων γεωργικών εκμεταλλεύσεων κυμαίνεται από κράτος μέλος σε κράτος μέλος, γεγονός που συνεπάγεται μεγάλες διαφορές στην αναλογία της συνολικής παραγωγής που διοχετεύεται στην αγορά μέσω των ΟΠ. Για παράδειγμα, στις Κάτω Χώρες, στις οποίες αντιστοιχεί το 7 % περίπου, σε αξία, της συνολικής παραγωγής της ΕΕ, χορηγήθηκε το 15 % των επιχειρησιακών κεφαλαίων. Αντίθετα, στην Ιταλία και στην Ελλάδα στις οποίες αναλογεί το 28 % και το 7 % της αξίας παραγωγής, χορηγήθηκε το 21 % και ποσοστό κάτω από 1 % των κεφαλαίων αντίστοιχα (βλέπε **πίνακα 2.10**). Εντός των

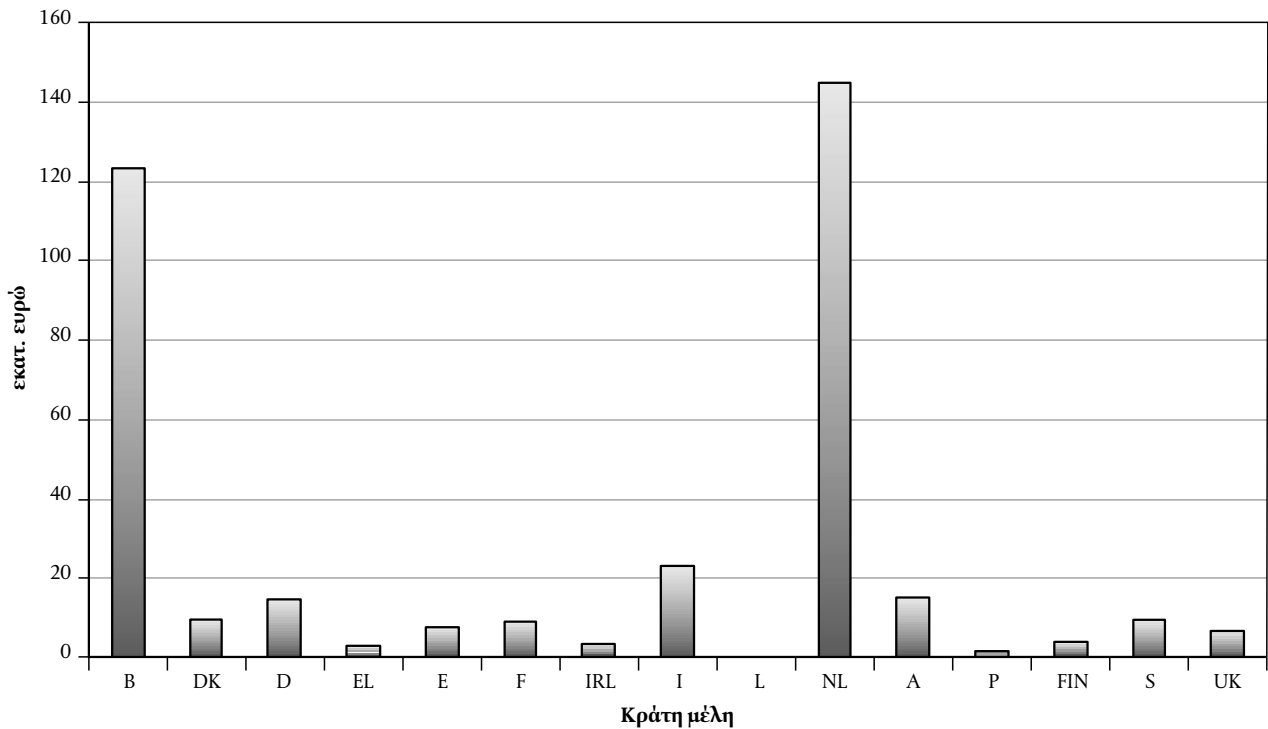
2.144. Στην ανακοίνωσή της στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο του Ιουλίου 1994 ⁽¹⁾ σχετικά με την εξέλιξη και το μέλλον της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα των οπωροκηπευτικών, η Επιτροπή πρότεινε η ενίσχυση στις οργανώσεις παραγωγών να είναι «φθίνουσα, σε συνάρτηση με το μέγεθός τους». Η άποψη αυτή, που αποσκοπούσε στο να ληφθούν υπόψη οι ειδικές δυσκολίες των μικρών οργανώσεων παραγωγών, ήταν αποδέκτης τέτοιων επικρίσεων που η Επιτροπή δεν έκρινε σκόπιμο να την περιλάβει στις προτάσεις της του Οκτωβρίου 1995. Πρέπει, επίσης, να αναφέρουμε ότι ο κύκλος εργασιών μιας οργάνωσης παραγωγών δεν έχει απλή άμεση σχέση με τον αριθμό των μελών της ούτε με τον κύκλο εργασιών τους. Με άλλους όρους, μια «μεγάλη» οργάνωση παραγωγών είναι δυνατό να αποτελείται από πάρα πολλούς μεμονωμένους μικροπαραγωγούς.

2.145. Ένα από τα βασικά στοιχεία αυτής της μεταρρύθμισης ήταν να εστιασθεί στις οργανώσεις παραγωγών το μεγαλύτερο μέρος της κοινοτικής χρηματοδοτικής στήριξης σε αυτό τον τομέα. Για να αξιολογηθεί, λοιπόν, η κατανομή της κοινοτικής ενίσχυσης μεταξύ των κρατών μελών, είναι ορθότερο να συγκριθεί η ενίσχυση αυτή με την αξία της παραγωγής που διατίθεται στην αγορά, σε κάθε κράτος μέλος, από τις οργανώσεις παραγωγών. Η κατάσταση έχει ως ακολούθως, όσον αφορά τον μέσο όρο της περιόδου 1997/2000:

⁽¹⁰²⁾ Έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση εκτέλεσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 σχετικά με την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών [COM(2001) 36 τελικό], σημείο 2.5, σ. 24.

⁽¹⁾ COM(94) 360 τελικό, της 27.7.1994.

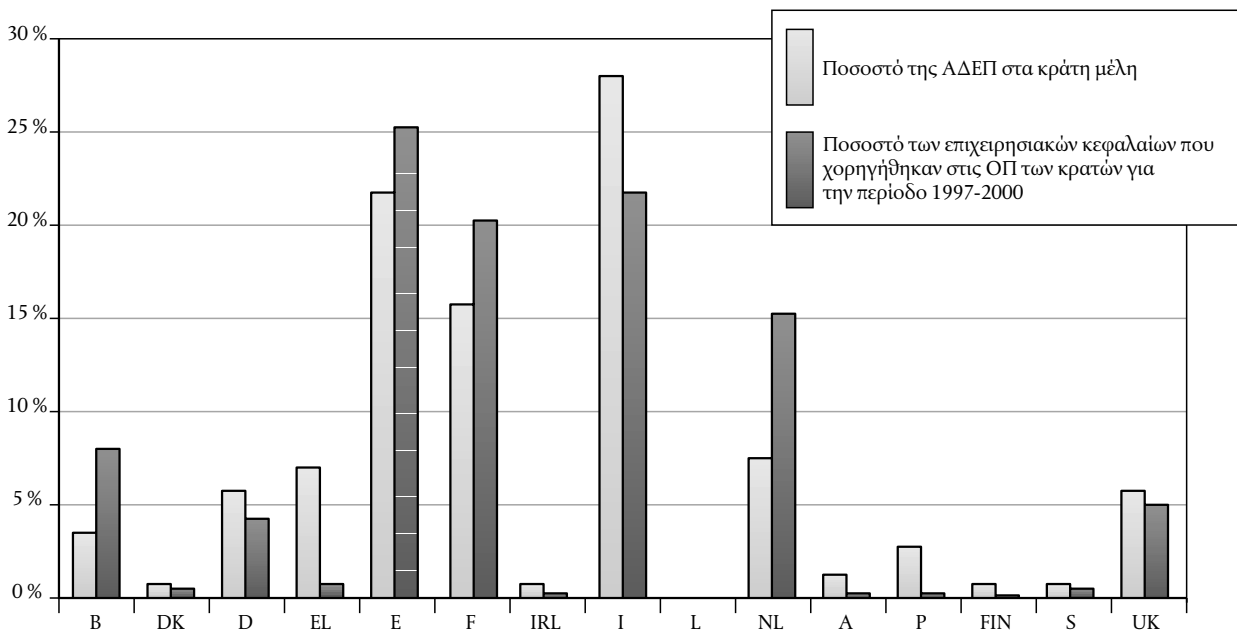
Πίνακας 2.9 — Μέση αξία της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής νωπών σποροκηπευτικών από οργανώσεις παραγωγών που διαθέτουν επιχειρησιακό πρόγραμμα

Σημείωση: Από την παρούσα γραφική παράσταση προκύπτει ότι η μέση αξία της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής από τις οργανώσεις παραγωγών στο Βέλγιο και στις Κάτω Χώρες ήταν τουλάχιστον έξι έως επτά φορές μεγαλύτερη από εκείνη άλλων κρατών μελών.

Πηγή: Έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 [COM(2001) 36 τελικό].

Πίνακας 2.10 — Νωπά σποροκηπευτικά: αναλογία της αξίας της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής των κρατών μελών σε σύγκριση με την αναλογία των επιχειρησιακών κεφαλαίων που χορηγήθηκαν στις οικείες οργανώσεις παραγωγών για την περίοδο 1997-2000

Σημείωση: Από την παρούσα γραφική παράσταση προκύπτει ότι η σχέση μεταξύ της αξίας της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής των κρατών μελών και των κονδυλίων που χορηγήθηκαν στις οργανώσεις παραγωγών που διαθέτουν είναι αμυδρή.

Πηγή: Έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 [COM(2001) 36 τελικό] και δημοσιονομικές εκθέσεις από το 1997 έως το 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

κρατών μελών, στο περιφερειακό επίπεδο, η κατανομή των πόρων ήταν επίσης δυσανάλογη. Για παράδειγμα, στην Ιταλία, το 90 % των πόρων χορηγήθηκε σε ΟΠ στο βορρά, μολονότι η παραγωγή είναι συγκεντρωμένη στο κέντρο και στο νότο της χώρας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κράτος μέλος	Μερίδιο της παραγωγής των ΟΠ του κράτους μέλους στη συνολική παραγωγή των κοινοτικών ΟΠ (%)	Μερίδιο του κράτους μέλους στην κοινοτική ενίσχυση στα επιχειρησιακά ταμεία (%)
Βέλγιο	6	7
Δανία	0,5	0,4
Γερμανία	5	4
Ελλάδα	2	0,9
Ισπανία	25	26
Γαλλία	22	22
Ιρλανδία	0,2	0,2
Ιταλία	20	21
Κάτω Χώρες	14	14
Αυστρία	0,4	0,3
Πορτογαλία	1	0,2
Φινλανδία	0,2	0,0
Σουηδία	0,5	0,4
Ηνωμένο Βασίλειο	4	4

Από τα παραπάνω στοιχεία συνάγεται ότι μόνο η Πορτογαλία και η Ελλάδα αντιμετωπίζουν πραγματική δυσκολία. Πράγματι, σε αυτά τα δύο κράτη μέλη, όπως έχει ήδη επισημάνει η Επιτροπή στην έκθεσή της του Δεκεμβρίου 2000, η θέση των οργανώσεων παραγωγών είναι ασθενέστερη όσον αφορά την εμπορία της παραγωγής, ενώ το μερίδιο αυτών των οργανώσεων παραγωγών, οι οποίες ζητούν να χρηματοδοτηθούν από επιχειρησιακό ταμείο, είναι μικρότερο σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Κοινότητας. Εντούτοις, η κατάσταση αυτή αφορά μόνο την παραγωγή νωπών προϊόντων η οποία διατίθεται στην αγορά. Αντίθετα, η κοινοτική στήριξη για τη μεταποίηση και εξαγωγή είναι σημαντικότερη στις μεσογειακές χώρες από ό,τι στην υπόλοιπη Κοινότητα.

Στην ανακοίνωσή της του Ιουλίου 1994, η Επιτροπή συνέστησε να μην θεωρηθεί, για τον τομέα των σπυροκοινοειδών, γενικευμένο καθεστώς ενισχύσεων ανά εκτάριο, διότι το σύστημα αυτό επιτρέπει την άμεση σύνδεση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης με την παραγωγή του κάθε μεμονωμένου παραγωγού. Με την απόφασή τους, του Οκτωβρίου 1996, για την έγκριση της μεταρρύθμισης, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο έκαναν δεκτή την πρόταση της Επιτροπής σε αυτό το σημείο.

Η περιπλοκότητα των κανονισμών είχε ως αποτέλεσμα τη λήψη μέτρων στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που στερούνται καταλληλότητας και συνέπειας

2.146. Στο πλαίσιο των διαδικασιών εφαρμογής της κανονιστικής ρύθμισης, παρασχέθηκε στα κράτη μέλη αρμοδιότητα για την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποβάλλουν οι ΟΠ. Ωστόσο, οι διαδικασίες ήταν περίπλοκες και επαχθείς. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διαδικασίες αφήνουν στα κράτη μέλη και στις ΟΠ σημαντικά περιθώρια ελιγμών και ήταν δυνατό να τύχουν παρερμηνείας, όπως αποδεικνύεται από τα πλέον

2.146-2.149. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η απόφαση να εφαρμοσθούν κατά στάδια οι διατάξεις εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων ελήφθη για λόγους επικουρικότητας, για να αποφευχθεί οποιαδήποτε τεχνοκρατική προσέγγιση αποκομμένη από την πραγματικότητα και για να δοθεί στις οργανώσεις παραγωγών η δυνατότητα να χρησιμοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την κοινοτική χρηματοδότηση για να επιλύουν τις συγκεκριμένες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

των 130 ερμηνευτικά σημειώματα που εξέδωσε η Επιτροπή ανταποκρινόμενη σε πολυάριθμα ερωτήματα που υπέβαλαν τα κράτη μέλη ⁽¹⁰³⁾.

2.147. Η Επιτροπή δεν προσδιόρισε επαρκώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τα επιχειρησιακά προγράμματα. Δύο χρόνια μετά τη θέση του σε εφαρμογή, η Επιτροπή δεν εξέδωσε παρά μόνο μια μη εξαντλητική κατάσταση των μη επιλέξιμων μέτρων ⁽¹⁰⁴⁾. Επίσης, επιτρέπονταν ορισμένες παρεκκλίσεις που αφορούσαν τη μη επιλεξιμότητα των γενικών εξόδων παραγωγής, των γενικών δαπανών και επιμέρους ενεργειών προς άμεσο όφελος περιορισμένου αριθμού μελών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν διαφορές ως προς την εφαρμογή μεταξύ κρατών μελών, ακόμη δε και μεταξύ περιφερειών, και να εγκριθούν προγράμματα που ήταν ασαφή.

2.148. Εφόσον η Επιτροπή δεν προσδιόρισε τον τρόπο με τον οποίο επιθυμούσε να ταξινομηθούν οι δαπάνες των ΟΠ, τόσο στα κράτη μέλη όσο και στις περιφέρειες υιοθετήθηκαν διάφορες πρακτικές. Κάτω από τον ίδιο τίτλο συγκεντρώθηκαν ανόμοια μέτρα, καθιστώντας έτσι δύσκολη την εξαγωγή αξιόπιστων στοιχείων για την πραγματοποίηση αξιολόγησης.

2.149. Δεδομένου ότι ορισμένες από τις παρεκκλίσεις που επέτρεψε η Επιτροπή στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1647/98, ήταν ασαφείς, στα κράτη μέλη διαπιστώθηκαν ορισμένες ασυνέπειες. Οι ΟΠ που επισκέφθηκε το Συνέδριο στην Ισπανία, τη Γαλλία και την Ιταλία αφιέρωναν σημαντικό μέρος των προγραμμάτων τους για την απόδοση πάγιων δαπανών και γενικών εξόδων εις βάρος ενεργειών που θα μπορούσαν να βελτιώσουν αμεσότερα την ανταγωνιστικότητα και την απόδοσή τους. Συγκεκριμένα, στην Emilia-Romagna, επισημάνθηκαν παραδείγματα υψηλών δαπανών προσωπικού, που αντιστοιχούσαν, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε ποσοστό άνω του 50 % των συνολικών δαπανών του προγράμματος. Όσον αφορά τις τέσσερις ΟΠ που επισκέφθηκε το Συνέδριο στην Ανδαλουσία, τα γενικά έξοδα και οι δαπάνες προσωπικού αντιστοιχούσαν στο 70 % περίπου της δαπάνης των προγραμμάτων. Στη Γαλλία επισημάνθηκαν υψηλά ποσοστά απόδοσης από ΟΠ σε επιμέρους μέλη. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι ήταν προφανής η ανάγκη για αύξηση της επένδυσης σε τεχνολογία πληροφορικής στις ΟΠ στη Γαλλία, οι δαπάνες στον τομέα αυτό ήταν πολύ χαμηλές.

και τοπικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει κάθε μία από αυτές. Αυτό πραγματοποιήθηκε κατά ρχόν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 411/97, ο οποίος προέβλεπε απλά ένα γενικό πλαίσιο, και στη συνέχεια με «ερμηνευτικές σημειώσεις», οι οποίες επέτρεψαν στο να ληφθούν καλύτερα υπόψη οι συγκεκριμένες συνθήκες, και αργότερα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1647/98 ο οποίος καθόριζε «ελλιπή κατάλογο των μη επιλέξιμων δαπανών», και τέλος με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 609/2001 που καθορίζει τις επιλέξιμες και μη δαπάνες και μέτρα.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ότι η Επιτροπή δεν πρόβη σε ταξινόμηση με επαρκή ακρίβεια των διαφόρων δαπανών των οργανώσεων παραγωγών και δεν έδωσε τη δέουσα προσοχή στην «σαφή ανάγκη να αυξηθούν οι επενδύσεις στον τομέα της πληροφορικής στο πλαίσιο των γαλλικών επιχειρησιακών προγραμμάτων». Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, όσον αφορά τα επιχειρησιακά προγράμματα, επεδίωξε να μην υποκαταστήσει τις οργανώσεις παραγωγών, χωρίς εξασφαλισμένη αποτελεσματικότητα.

Η κριτική που ασκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο ότι δεν υπάρχει λογική ανάμεσα στην πραγματοποίηση αποσύρσεων και την κατασκευή θερμοκηπίων ή νέων φυτεύσεων είναι αποδεκτή. Πράγματι, δεν δόθηκε, ενδεχομένως, κατά το παρελθόν, η δέουσα προσοχή για το θέμα αυτό, το οποίο θα πρέπει να επανεξετασθεί.

⁽¹⁰³⁾ Μετά από αιτήματα που υπέβαλαν κράτη μέλη, η Επιτροπή τους διαβιβάζει ερμηνευτικά σημειώματα σχετικά με ορισμένες διατάξεις κανονισμών. Τα εν λόγω ερμηνευτικά σημειώματα εγκρίνονται κατά κανόνα από την Επιτροπή και διανέμονται σε όλα τα κράτη μέλη, κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής διαχείρισης. Τα ερμηνευτικά σημειώματα δεν είναι δεσμευτικά.

⁽¹⁰⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1647/98 της Επιτροπής (ΕΕ L 210 της 28.7.1998, σ. 59).

2.150. Ορισμένα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων δεν ήταν συμβατά με την κατάσταση της αγοράς. Για παράδειγμα, στην Ισπανία, ορισμένες ΟΠ χρηματοδότησαν τη φύτευση νέων πορτοκαλεώνων καθώς και την κατασκευή θερμοκηπίων για τομάτες, παρά το γεγονός ότι, όσον αφορά τα πορτοκάλια και τις τομάτες, είχαν αποσύρει προηγουμένως το 30 % και το 40 % της παραγωγής τους αντίστοιχα.

Πολλοί παραγωγοί εξακολουθούν να μην έχουν πειστεί για τα οφέλη των οργανώσεων παραγωγών

2.151. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης αναμενόταν ότι θα αυξανόταν η προσχώρηση μελών μέσω της νέας χρηματοδότησης που παρέχεται στις ΟΠ. Ωστόσο, στην Ελλάδα και στη Νότια Ιταλία, οι παραγωγοί εξακολουθούν να προτιμούν να πωλούν την παραγωγή τους μεμονωμένα και να μην γίνονται μέλη των οργανώσεων παραγωγών. Εξάλλου, το γεγονός ότι οι οργανώσεις παραγωγών προβαίνουν σε περιορισμένη χρήση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στις περιφέρειες αυτές, επεξηγούσε το ότι αυτές αρκούσαν στο να ζητούν αποζημιώσεις για απόσυρση ή για μεταποίηση, χωρίς να καταβάλλουν σοβαρές προσπάθειες προσαρμογής της παραγωγής τους στις απαιτήσεις της αγοράς.

2.152. Σε διάφορους παραγωγούς που δεν ήταν μέλη οργανώσεων και δεν ήταν υποχρεωμένοι να ακολουθούν τους κανόνες τους, εξακολουθούσε να επιτρέπεται να ζητούν ενισχύσεις για απόσυρση και για μεταποίηση μολοντί κατά ελαφρώς μειωμένο ποσοστό 90 %. Επιπλέον, εξακολουθούσαν να μπορούν να πωλούν την παραγωγή τους στις τοπικές αγορές, μερικές φορές σε ευνοϊκότερες τιμές από εκείνες που προσέφερε η τοπική ΟΠ.

Η αναλογία της παραγωγής που διοχετεύεται στην αγορά μέσω των οργανώσεων παραγωγών εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα χαμηλή για να επιτυγχάνονται πιθανά οφέλη

2.153. Στο ευρωπαϊκό επίπεδο, η αξία της παραγωγής που διοχετεύθηκε στην αγορά μέσω ΟΠ (οργανωμένη ΑΔΕΠ) από το 1997 έως το 1999 σημείωσε αύξηση μόνο κατά 5 %, για να διαμορφωθεί στο 40 % του συνόλου της παραγωγής, ποσοστό πολύ χαμηλότερο του επιπέδου του 60 % που είχε προβλεφθεί αρχικά ως στόχος από την Επιτροπή. Στα διάφορα κράτη μέλη, το επίπεδο της οργανωμένης ΑΔΕΠ κυμαινόταν από σχεδόν 70 % για τις Κάτω Χώρες, όπου οι παραγωγοί είναι καλά οργανωμένοι, μέχρι το χαμηλό επίπεδο του 8 % για την Πορτογαλία, όπου αυτό δεν συμβαίνει (βλέπε **πίνακα 2.7**). Παρόμοιες διακυμάνσεις σημειώνονται στο περιφερειακό επίπεδο. Για παράδειγμα, στην Ιταλία, η οργανωμένη ΑΔΕΠ κυμαινόταν από 62 % για το βορρά έως 31 % για το νότο για να φθάσει μόλις το 7 % στο κέντρο.

2.151. Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ορισμένες οργανώσεις παραγωγών είναι ελάχιστα αποτελεσματικές. Επισημαίνει ότι η κοινή οργάνωση των αγορών ορίζει ως πρώτο στόχο για τις οργανώσεις παραγωγών την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση της αγοράς, και σε όρους ποσότητας και σε όρους ποιότητας. Υπενθυμίζει ότι την ευθύνη για την παροχή και την ανάκληση της αναγνώρισης των οργανώσεων παραγωγών την έχουν τα κράτη μέλη. Θα ενισχύσει τους ελέγχους της για να βελτιωθεί η κατάσταση που περιγράφει το Συνέδριο.

2.152. Οι αποσύρσεις δεν αποτελούν μέτρο που αποσκοπεί στην ενίσχυση του εισοδήματος των «καλών» παραγωγών οι οποίοι είναι μέλη μιας οργάνωσης παραγωγών, αλλά μακροοικονομικό μέτρο που επιτρέπει την εξισορρόπηση των συγκυριακών διακυμάνσεων της συνολικής παραγωγής και τη διευκόλυνση της προσαρμογής της, βραχυπρόθεσμα, στη ζήτηση. Αποκλείοντας πλήρως τους μεμονωμένους παραγωγούς θα είχε, συνεπώς, σαν αποτέλεσμα να τους ωθήσει να «πλημμυρίσουν» την αγορά με προδήλως πλεονασματικά προϊόντα. Αυτό θα είχε αρνητική επίπτωση στην τιμή της αγοράς σε βάρος όλων και, κυρίως, των μελών των οργανώσεων παραγωγών, οι προσπάθειες των οποίων θα ζημιώνονταν. Ανάλογη επιχειρηματολογία ισχύει και για τις ενισχύσεις στη μεταποίηση.

2.153. Αποτελεί απλή πρόβλεψη το ότι το 60 % της κοινοτικής παραγωγής οπωροκηπευτικών διατίθεται στην αγορά από τις οργανώσεις παραγωγών, η οποία ελήφθη ως υπόθεση υπολογισμού για την κατάρτιση του δημοσιονομικού δελτίου που επισυνάφθηκε στην πρόταση μεταρρύθμισης του 1995 και χαρακτηρίστηκε ως πρόβλεψη στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης προς το Συμβούλιο του Ιουλίου 2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η διαχείριση των αποσύρσεων εξακολουθεί να είναι πλημμελής και η μείωση των ενισχύσεων για την πλεονασματική παραγωγή είναι αναποτελεσματική

2.154. Η μεταρρύθμιση του 1996 επέτυχε να μειώσει τις δαπάνες σχετικά με τις αποσύρσεις. Το 2000, ανέρχονταν στο 10 % των δαπανών της ΚΟΑ (169 εκατομμύρια ευρώ) σε σύγκριση με 25 % το 1994 (390 εκατομμύρια ευρώ). Στο επίπεδο των κρατών μελών οι δαπάνες για τις αποσύρσεις εξακολουθούσαν να είναι υψηλές στις χώρες όπου οι παραγωγοί δεν είχαν γίνει ακόμη μέλη οργανώσεων παραγωγών. Για παράδειγμα, το 2000, οι ενισχύσεις για την απόσυρση στην Ελλάδα και την Ιταλία ανέρχονταν σε 52 εκατομμύρια ευρώ περίπου, σε σύγκριση με το ποσό του 1,7 εκατομμυρίου ευρώ μόνο που δαπανήθηκε στις Κάτω Χώρες. Το 1994 το θέμα αφορούσε τα ίδια προϊόντα συγκεκριμένα: μήλα, ροδάκινα, νεκταρίνια, πορτοκάλια και κουνουπίδια για το σύνολο των οποίων αναλώθηκε πάνω από το 75 % της ενίσχυσης για απόσυρση το έτους 2000. Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι η προσαρμογή των αγορών αυτών ήταν ανεπαρκής. Κατά την περίοδο εμπορίας 1999/2000, η απόσυρση ροδακίνων, νεκταρινιών και κουνουπιδιών υπερέβη τα όρια της παρέμβασης για τα σχετικά προϊόντα. Στο ευρωπαϊκό επίπεδο εξακολουθούν να υπάρχουν διαρθρωτικά πλεονάσματα, ιδίως για τα νεκταρίνια και τα ροδάκινα.

2.155. Οι μειώσεις των ενισχύσεων, σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Επιτροπής⁽¹⁰⁵⁾ για την υπέρβαση των ορίων απόσυρσης, ήταν ιδιαίτερα χαμηλές για να ενεργήσουν ως αποτρεπτικό μέσο. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των κουνουπιδιών, η υπέρβαση κατά 6,3 % του ορίου παρέμβασης κατά την περίοδο 1997/1998 είχε ως επακόλουθο μείωση της ενίσχυσης μόνο κατά 0,34 %. Αυτό δεν απέτρεψε σημαντική αύξηση της παραγωγής του επόμενου έτους και μεταγενέστερες υπερβάσεις των ορίων κατά 7,8 % και 51 % αντίστοιχα για τις περιόδους 1998/1999 και 1999/2000. Οι αντίστοιχες μειώσεις της ενίσχυσης ήταν μόνο της τάξης του 0,4 % και 36 %

2.154. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι, ενδεχομένως, πρόωρο να συναχθούν οριστικά συμπεράσματα για την επίπτωση της μεταρρύθμισης του 1996 όσον αφορά τις αποσύρσεις, μετά από τις τρεις πρώτες περιόδους εφαρμογής του συστήματος. Πράγματι, οι αποσύρσεις περιορίστηκαν αντίστοιχα στο 60 %, 50 % και 40 % των ποσοτήτων που διατέθηκαν στην αγορά κατά τις τρεις πρώτες περιόδους εμπορίας, ενώ το τελικό όριο, που θα εφαρμόζεται από την περίοδο 2002/2003 και μετά θα είναι, σε σχέση με την ποσότητα που πράγματι διατίθεται στην αγορά, 5 % για τα εσπεριδοειδή, 8,5 % για τα μήλα και τα αχλάδια και 10 % για τα άλλα προϊόντα. Αυτό ισχύει κατ' εξοχήν για τον τομέα των ροδακίνων και νεκταρινιών, που είναι πολυτελείς φυτείες και η προσαρμογή τους θα πρέπει να κριθεί μακροπρόθεσμα.

2.155. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα μέσα με τα οποία η μεταρρύθμιση του 1996 θα συμβάλει στη μείωση των αποσύρσεων είναι, αφενός, ο περιορισμός του ποσοστού των επιλέξιμων για απόσυρση ποσοτήτων και, αφετέρου, η σταδιακή μείωση του ποσού της κοινοτικής αποζημίωσης για τις αποσύρσεις. Τα όρια παρέμβασης διατηρήθηκαν κατά τη μεταβατική περίοδο, κατά τη διάρκεια της οποίας το όριο των επιλέξιμων για απόσυρση ποσοτήτων παρέμεινε υψηλό (60 %, 50 %, 40 %) αποκλειστικά για να αποτραπεί το ενδεχόμενο να παρατηρηθεί, κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής της μεταρρύθμισης, η ευκολότερη πρόσβαση των παραγωγών στις αποσύρσεις σε σχέση με την περίοδο πριν από τη μεταρρύθμιση. Η Επιτροπή συνέχισε, λοιπόν, ευλόγως, να εφαρμόζει τα όρια παρέμβασης με τον ίδιο τρόπο που αυτά εφαρμόζονταν στο παρελθόν από το Συμβούλιο.

⁽¹⁰⁵⁾ Η Επιτροπή υπολογίζει τη μείωση των ενισχύσεων διαιρώντας τις ποσότητες των αποσύρσεων που υπερβαίνουν το όριο της παρέμβασης με το σύνολο της παραγωγής. Στη συνέχεια, το αποτέλεσμα εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του επόμενου έτους ως μείωση. Για παράδειγμα, για την περίοδο εμπορίας 1998/1999, το όριο των αποσύρσεων για τα κουνουπίδια είχε καθοριστεί στους 111 300 τόνους. Οι αποσύρσεις έφθασαν τους 120 064 τόνους, γεγονός που αντιστοιχούσε σε υπέρβαση του ορίου κατά 8 764 τόνους, δηλαδή κατά 7,8 %. Επομένως, η ενίσχυση πρέπει να μειωθεί κατά 7,8 %. Ωστόσο, η μείωση των ενισχύσεων που υπολόγισε η Επιτροπή ήταν πολύ χαμηλότερη, εφόσον διαίρεσε την υπέρβαση (8 764 τόνους) με το σύνολο της παραγωγής (2 226 908 τόνοι), το οποίο αντιστοιχεί σε μείωση της ενίσχυσης μόνο κατά 0,4 %. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση του επόμενου έτους μειώθηκε μόνο κατά το ποσοστό αυτό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

αντίστοιχα. Το ίδιο παρατηρήθηκε στην περίπτωση των νεκταρινιών, όπου υπέρβαση κατά την περίοδο 1999-2000 συνεπήχθη την επιβολή κύρωσης μόνον 15 %. Μολονότι η προσέγγιση αυτή δεν είναι αντικανονική, είναι άκρως αποτελεσματική στο επίπεδο της διαχείρισης της αγοράς. Αυτό το σύστημα μείωσης της ενίσχυσης ερχόταν σε αντίθεση με εκείνο που εφαρμόζε η Επιτροπή στην ενίσχυση για τη μεταποίηση, όπου οι μειώσεις ήταν ίσες με την παραγωγή που υπερέβαινε το όριο. Εάν το σύστημα του είδους αυτού εφαρμοζόταν στα κουνουπίδια για τις περιόδους εμπορίας 1997/1998, 1998/1999 και 1999/2000, η ενίσχυση θα είχε μειωθεί κατά 6,3 %, 7,8 % και 51 % και ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα είχε εξοικονομήσει 1,8 εκατομμύρια ευρώ.

2.156. Επισημάνθηκαν ασυνέπειες στα στοιχεία σχετικά με τις αποσύρσεις που παρασχέθηκαν από την Επιτροπή. Η Επιτροπή δημοσίευσε ⁽¹⁰⁶⁾ τα εξής αριθμητικά στοιχεία για τις αποσύρσεις κουνουπιδιών: 118 908 τόνοι, 120 064 τόνοι και 170 502 τόνοι για τις περιόδους 1997/1998, 1998/1999 και 1999/2000 αντίστοιχα. Αυτά τα στοιχεία παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη και χρησιμοποιήθηκαν χωρίς να επαληθευθούν από την Επιτροπή για να υπολογιστεί η υπέρβαση του ορίου και η αντίστοιχη μείωση που θα εφαρμοζόταν στις ενισχύσεις για απόσυρση κατά την επόμενη περίοδο εμπορίας. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, η ενίσχυση που κατέβαλε η Επιτροπή για τις περιόδους αυτές εμπορίας ανήλθε σε 16 εκατομμύρια ευρώ, 10,3 εκατομμύρια ευρώ και 15,4 εκατομμύρια ευρώ, βασιζόμενη σε πραγματικές αποσύρσεις 172 181 τόνων, 116 696 τόνων και 184 042 τόνων, χωρίς να έχουν εφαρμοστεί οι ορθές μειώσεις της ενίσχυσης. Πράγματι, εάν είχε εφαρμοστεί η μέθοδος μείωσης της ενίσχυσης για τη μεταποίηση, η ενίσχυση για τα κουνουπίδια για την περίοδο 1998/1999 θα είχε μειωθεί σε 63,27 ευρώ/τόνο αντί των 88,49 ευρώ/τόνο και θα συνεπαγόταν επιπλέον εξοικονόμηση 2,9 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Ακολουθώντας την ίδια μέθοδο, για την περίοδο 1999/2000 θα είχε εξοικονομηθεί επιπλέον ποσό ύψους 3,5 εκατομμυρίων ευρώ. Επίσης, ασυνέπειες υπάρχουν στα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τις αποσύρσεις ροδακινών και νεκταρινιών για την περίοδο εμπορίας 1999/2000.

2.156. Η ενδεχόμενη μείωση της κοινοτικής αποζημίωσης για την απόσυρση λόγω υπέρβασης ενός ορίου παρέμβασης δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί πριν από την έναρξη της περιόδου, διότι διαφορετικά οι παραγωγοί θα μπορούσαν ευλόγως να θεωρήσουν ότι τα μέτρα που έχουν επιπτώσεις στις επενδύσεις τους τους κοινοποιούνται εκπρόθεσμα, γεγονός που το Δικαστήριο θα μπορούσε να προσάψει στην Επιτροπή.

Η διαπίστωση της υπέρβασης του ορίου πρέπει να πραγματοποιείται βάσει διαφορετικής περιόδου ίσης διάρκειας με αυτήν της περιόδου εμπορίας [σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96], αλλά όχι για την ίδια την περίοδο εμπορίας. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η διαπίστωση της υπέρβασης του ορίου για τα κουνουπίδια πραγματοποιείται κατά την περίοδο από 1ης Μαρτίου έως 28 Φεβρουαρίου, ενώ η περίοδος εμπορίας των κουνουπιδιών είναι από 1ης Μαΐου έως 30 Απριλίου. Οι 118 909 τόνοι που αναφέρονται στην Επίσημη Εφημερίδα, την οποία παραθέτει το Ελεγκτικό Συνέδριο, αντιστοιχούν στις αποσύρσεις οι οποίες κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή τον Απρίλιο του 1998 από τα κράτη μέλη για την περίοδο από 1ης Μαρτίου 1997 έως 28 Φεβρουαρίου 1998. Οι 172 181 τόνοι τους οποίους αναφέρει το Συνέδριο αντιστοιχούν σε άλλη περίοδο, από 1ης Μαΐου 1997 έως 30 Απριλίου 1998.

Ακόμη κι αν ληφθεί υπόψη μια διαφορετική περίοδος ίσης διάρκειας, είναι πιθανό, όταν η Επιτροπή ελέγχει εάν υπήρξε ή όχι υπέρβαση των ορίων παρέμβασης, τα κράτη μέλη, δεδομένων των προθεσμιών, να διαβιβάσουν στην Επιτροπή δεδομένα για τις αποσύρσεις του ενός ή του άλλου προϊόντος, τα οποία στη συνέχεια θα πρέπει να διορθωθούν. Όπως σημειώσαμε προηγουμένως, λόγω δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η Επιτροπή δεν μπορεί να τροποποιήσει το ποσό της κοινοτικής αποζημίωσης για την απόσυρση κατά τη διάρκεια της περιόδου, ακόμη κι αν λαμβάνει επικαιροποιημένα στοιχεία. Έχει, ωστόσο, κινήσει διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών έναντι ενός κράτους μέλους το οποίο κοινοποίησε υποεκτιμημένα δεδομένα.

⁽¹⁰⁶⁾ ΕΕ L 151 της 21.5.1998, σ. 24· ΕΕ L 124 της 18.5.1999, σ. 3· ΕΕ L 108 της 5.5.2000, σ. 8.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.157. Από τα στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή προκύπτει ότι κατά την περίοδο εφαρμογής 1997-2000, δαπανήθηκαν 24 εκατομμύρια ευρώ περίπου (3,6 %) από τα επιχειρησιακά κεφάλαια των ΟΠ για να συμπληρωθούν οι κοινοτικές πληρωμές και να καταβληθούν αποζημιώσεις για την απόσυρση προϊόντων που δεν καλύπτει η κοινοτική αποζημίωση. Στα πληροφοριακά στοιχεία που κοινοποίησαν στο Συνέδριο τα κράτη μέλη αναγράφονταν, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαφορετικά ποσά από εκείνα που είχε καταχωρίσει η Επιτροπή ⁽¹⁰⁷⁾. Αυτό υποδήλωνε ότι υπήρχαν ασυνέπειες σχετικά με την ταξινόμηση και ότι δαπανήθηκαν ορισμένα ποσά για αποσύρσεις που είναι δυνατό να συνεπάγονται παραβάσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 σχετικά με τις επιλέξιμες ποσότητες για να τυχουν αποζημίωσης για απόσυρση.

2.158. Τα μέτρα που θέσπισε η Επιτροπή για την αύξηση της δωρεάν διανομής αποσυρόμενων προϊόντων δεν ήταν αρκετά αποτελεσματικά. Κατά συνέπεια, το μεγαλύτερο μέρος των αποσυρόμενων προϊόντων κατά την περίοδο παρέμβασης εξακολούθησε να καταστρέφεται. Από την αξιολόγηση που πραγματοποιήσαν εξωτερικοί σύμβουλοι ⁽¹⁰⁸⁾, τους οποίους προσέλαβε η Επιτροπή, προέκυψε ότι όσον αφορά τα αποσυρθέντα μήλα και πορτοκάλια, η δωρεάν διανομή ανήλθε μόνο σε 2 %.

Ασυνέπειες στη διαχείριση της ενίσχυσης για τη μεταποίηση ροδακίνων και αχλαδιών

2.159. Προτού τεθούν σε εφαρμογή οι τροποποιήσεις, το 2000, ο κανονισμός παρείχε στην Επιτροπή περιθώριο ελιγμών σχετικά με τον καθορισμό της ελάχιστης τιμής που υποχρεούνται να καταβάλλουν στους παραγωγούς οι μεταποιητές. Ωστόσο, όσον αφορά την ενίσχυση για τη μεταποίηση, η οποία καταβάλλεται στους μεταποιητές από κοινοτικούς πόρους, ο κανονισμός ορίζει ότι πρέπει να βασίζεται στη διαφορά μεταξύ της ελάχιστης τιμής και της τιμής στην παγκόσμια αγορά, χωρίς να υπερβαίνει αυτή τη διαφορά ⁽¹⁰⁹⁾. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε διακύμανση στην ελάχιστη τιμή ή στην τιμή στην παγκόσμια αγορά άσκησε επίδραση στο επίπεδο της ενίσχυσης.

2.160. Τα κριτήρια που εφαρμόζει η Επιτροπή για τον καθορισμό της ελάχιστης τιμής στερούνταν συνέπειας και δεν υπήρχε εκτίμηση της επίδρασής τους στο εισόδημα των παραγωγών. Για παράδειγμα, την περίοδο 1997/1998, η Επιτροπή μείωσε την ελάχιστη τιμή για τα ροδάκινα κατά 2 %, με μοναδικό σκοπό να ακολουθήσει παρόμοια εξέλιξη που σημείωσε η ελάχιστη τιμή για τις τομάτες. Στη συνέχεια,

2.157. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία που παρέχει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Θα προβεί σε επαλήθευση των πληροφοριών που της έχουν διαβιβάσει ορισμένα κράτη μέλη.

2.158. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει κατηγορηματικά ότι κατέβαλλε πάντοτε και θα εξακολουθήσει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποτραπεί, κατά το δυνατό, η καταστροφή των προϊόντων που αποσύρονται από την αγορά. Επιβεβαιώνει ότι η δωρεάν διανομή αυτών των προϊόντων αποτελεί και θα εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητά της, παρά τις εγγενείς δυσκολίες που συνδέονται με την αλλοίωση των οπωροκηπευτικών. Δηλώνει ότι οι αποσυρόμενες και δωρεάν διανεμόμενες ποσότητες ανήλθαν σε 76 000 τόνους κατά την περίοδο 1997/1998, σε 27 000 τόνους την περίοδο 1998/1999 και σε 45 000 τόνους την περίοδο 1999/2000.

2.160. Το 1997 και 1998 υπήρξε έκτακτη κατάσταση για τον τομέα των μεταποιημένων ροδακίνων, που χαρακτηρίστηκε από υπερβολικά χαμηλά επίπεδα παραγωγής στην Ελλάδα και, κατά συνέπεια, από μεγάλες αυξήσεις τιμών, τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε κοινοτικό επίπεδο. Η άνευ προηγουμένη αυτή κατάσταση δικαιολογούσε την αύξηση της κατώτατης τιμής. Η αύξηση

⁽¹⁰⁷⁾ COM (2001) 36 τελικό, σ. 25.

⁽¹⁰⁸⁾ Αξιολόγηση των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τα προϊόντα διατροφής, τελική έκθεση — Δεκέμβριος 1998, σ. 36.

⁽¹⁰⁹⁾ Το πραγματικό ποσό υπολογίζεται εφαρμόζοντας στη διαφορά συντελεστή απόδοσης σχετικά με τις πρώτες ύλες και τα μεταποιημένα προϊόντα. Για την περίοδο 1998/1999, ο συντελεστής απόδοσης, μεταξύ πρώτων υλών και μεταποιημένων ροδακίνων καθορίστηκε σε 0,847.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για την περίοδο 1998/1999, η Επιτροπή αποφάσισε να αυξήσει την ελάχιστη τιμή για τα ροδάκινα κατά 15 %, από 267,55 ευρώ/τόνο σε 307,68 ευρώ/τόνο, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται εν μέρει η αύξηση που σημείωσε η τιμή στην παγκόσμια αγορά για τα ροδάκινα, η οποία είχε αυξηθεί σε 236 ευρώ/τόνο. Η απόφαση αυτή συνεπήχθη την καταβολή ενίσχυσης στην παραγωγή ύψους 60,65 ευρώ/τόνο αντί των 26,7 ευρώ/τόνο, που θα είχε επιτευχθεί διατηρώντας την ελάχιστη τιμή στο προηγούμενο επίπεδο της. Η απόφαση για την αύξηση της ελάχιστης τιμής αντέβαινε στη γενική τάση της ΚΓΠ που συνίστατο στην καταβολή μειωμένων άμεσων ενισχύσεων και τιμών και είχε ως αποτέλεσμα να μην εξοικονομηθεί ποσό ύψους 14 εκατομμυρίων ευρώ περίπου.

των τιμών στην Κοινότητα ήταν γεγονός για τους μεταποιητές, το οποίο η Επιτροπή όφειλε να λάβει και έλαβε υπόψη. Αυτό που θα μπορούσε, και πολύ δικαιολογημένα, να προσαφθεί στην Επιτροπή θα ήταν το να ελάμβανε την αντίθετη απόφαση, δηλαδή να μην λάβει υπόψη της αυτή την κατάσταση.

Για την περίοδο 1998/1999, η ενίσχυση μειώθηκε κατά 25 % (από 81,28 ευρώ/τόνο το 1997/98 σε 60,65 ευρώ/τόνο το 1998/1999). Αυτή η μείωση της ενίσχυσης ήταν επίσης δικαιολογημένη λόγω των συνθηκών της εν λόγω περιόδου, η οποία χαρακτηρίστηκε από βελτίωση της συγκυρίας για τις κοινοτικές βιομηχανίες μεταποίησης. Ο καθορισμός της ενίσχυσης στο επίπεδο που προτείνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, 26,7 ευρώ/τόνο – κάτι το οποίο θα μπορούσε να πράξει η Επιτροπή, ανεξάρτητα από την αύξηση ή μη της ελάχιστης τιμής – θα αντιστοιχούσε σε πολύ μεγαλύτερη μείωση της ενίσχυσης, κατά 67 %. Κατά τον καθορισμό των ενισχύσεων και των τιμών, η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ειδική οικονομική συγκυρία της κάθε περιόδου εμπορίας. Οι αποφάσεις της, ωστόσο, δεν πρέπει να είναι ακραίες και να οδηγούν στην αύξηση των διακυμάνσεων και στην αποσταθεροποίηση ενός ολόκληρου τομέα οικονομικής δραστηριότητας.

Ο καθορισμός των τιμών και ενισχύσεων της περιόδου 1998/1999 ήταν απολύτως δικαιολογημένος και δεν επέφερε υπερβολική αύξηση της ελάχιστης τιμής και των δαπανών.

2.161. Τα όρια σχετικά με τη μεταποίηση καθορίζονται προκειμένου να περιορίζονται οι κοινοτικές δαπάνες. Το όριο των 582 000 τόνων που ορίστηκε για τα ροδάκινα το 1990 αντικατόπτριζε τη μέση παραγωγή για την προηγούμενη τριετία. Αυτό υπερέβαινε κατά πολύ το επίπεδο της κατανάλωσης της ΕΕ, που ανέρχεται σε 300 000 τόνους. Μετά το 1997, η Επιτροπή δεν πρότεινε την προσαρμογή του του ορίου με μείωση, παρά το γεγονός ότι η παραγωγή είχε σημειώσει μείωση στην Ιταλία. Επομένως, το όριο κατέστησε δυνατή την αύξηση της παραγωγής μεταποιημένων ροδακίνων, χωρίς να επιβληθούν κυρώσεις στα λοιπά κράτη μέλη ⁽¹¹⁰⁾.

2.161-2.162. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινοτική στήριξη στη μεταποίηση ορισμένων οπωροκηπευτικών που εφαρμόζεται από το 1969 έχει στόχο να βοηθήσει τη διάθεση στην αγορά της παραδοσιακής παραγωγής της πρώτης ύλης και όχι να εξασφαλίσει την αυτάρκεια του εφοδιασμού της Κοινότητας.

2.162. Όσον αφορά τα μεταποιημένα αχλάδια, στο όριο των 102 000 τόνων που καθορίστηκε το 1989 αντικατοπτριζόταν και η μέση παραγωγή των τριών προηγούμενων ετών. Εντούτοις, το επίπεδο της ήταν πολύ χαμηλότερο από εκείνο της κατανάλωσης της ΕΕ, που ανέρχεται γύρω στους 125 000 τόνους. Έκτοτε, δεν αυξήθηκε το όριο, μετά από προσαρμογή, ώστε να αντικατοπτρίζει την αύξηση της παραγωγής που σημειώθηκε μέχρι την περίοδο 1998/1999. Κατά τις τρεις τελευταίες περιόδους εμπορίας (1997/1998 έως 1999/2000) σημειώθηκε συστηματικά υπέρβαση του ορίου κατά 25 %, 34 % και 40 % αντίστοιχα.

⁽¹¹⁰⁾ Οι εξαγωγές αυξήθηκαν, ενώ οι εισαγωγές παρέμειναν σταθερές. Η παραγωγή είναι συγκεντρωμένη στην Ελλάδα, στην οποία αντιστοιχεί το 65 % περίπου της συνολικής παραγωγής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.163. Η Επιτροπή επέβαλε κυρώσεις, που αποτελούσαν απόρροια της υπέρβασης των ορίων που είχαν οριστεί για τα αχλάδια, σε όλους τους μεταποιητές της ΕΕ, ανεξάρτητα από το ποιο κράτος μέλος ήταν υπεύθυνο για την πλεονασματική παραγωγή. Η Επιτροπή υπολόγισε τη μείωση όσον αφορά τις ενισχύσεις, που ισούται με το ποσοστό της υπέρβασης, γεγονός που είχε ως απόρροια να σημειωθούν σημαντικές μειώσεις στην ενίσχυση για τη μεταποίηση. Η εν λόγω ενίσχυση από 180,87 ευρώ/τόνο το 1996 μειώθηκε σε 118,86 ευρώ/τόνο για το 1999. Επομένως, οι μεταποιητές αχλαδιών της ΕΕ, οι οποίοι εξακολουθούν να είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν υψηλό ποσοστό ελάχιστης τιμής για την πρώτη ύλη τους (356 ευρώ/τόνο), ήταν σε μειονεκτική θέση, σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές τους εκτός ΕΕ. Παρά την εισπραττόμενη ενίσχυση, εξακολουθούσαν να είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν το καθαρό ποσό των 237 ευρώ/τόνο περίπου για την πρώτη ύλη ενώ οι ανταγωνιστές τους κατέβαλαν μόνο 160 ευρώ/τόνο. Το χαμηλό επίπεδο του ορίου μεταποίησης και οι επαχθείς κυρώσεις που εφαρμόζονταν μπορούν να ερμηνεύσουν τη μείωση της παραγωγής μεταποιημένων αχλαδιών που σημειώθηκε την περίοδο 1999/2000 ⁽¹¹¹⁾.

Με την καταβολή άμεσης ενίσχυσης σε ορισμένους παραγωγούς δεν επιτεύχθηκε η αναμενόμενη επίδραση

2.164. Από το 1996 και εξής η ενίσχυση για μεταποίηση καταβαλλόταν απευθείας στους παραγωγούς εσπεριδοειδών ⁽¹¹²⁾. Κατά συνέπεια, καταργήθηκε τόσο η ενίσχυση στην παραγωγή που καταβαλλόταν στους μεταποιητές όσο και η ελάχιστη τιμή που καταβαλλόταν στους

⁽¹¹¹⁾ Η παραγωγή μεταποιημένων αχλαδιών σημείωσε πτώση και από 140 689 τόνους την περίοδο 1996/1997 έφθασε σε 92 438 τόνους την περίοδο 1999/2000. Οι εισαγωγές σημείωσαν ελαφρά μείωση και οι εξαγωγές παρέμειναν σχετικά σταθερές. Η παραγωγή είναι συγκεντρωμένη στην Ισπανία και την Ιταλία.

⁽¹¹²⁾ Στο πλαίσιο του καθεστώτος για τα εσπεριδοειδή, πάνω από το ήμισυ των δαπανών διατίθεται για τη μεταποίηση των πορτοκαλιών (130 εκατομμύρια ευρώ). Οι υψηλότερες δαπάνες σημειώθηκαν στην Ιταλία (70,3 εκατομμύρια ευρώ) ακολουθούμενη από την Ελλάδα (31,3 εκατομμύρια ευρώ) και την Ισπανία (27,9 εκατομμύρια ευρώ).

2.163. Το μόνο που έπραξε η Επιτροπή ήταν να εφαρμόσει την κοινοτική ρύθμιση η οποία ισχύει για διάστημα άνω των 30 ετών και προέβλεπε ότι οι συνέπειες της υπέρβασης ενός κοινοτικού ορίου έπρεπε να εφαρμόζονται ενιαία στο σύνολο του εξεταζόμενου κοινοτικού τομέα. Εξάλλου, δεν διατυπώθηκε κανένα αίτημα για να τροποποιηθεί αυτή η πολιτική κατά τις συζητήσεις οι οποίες κατέληξαν στη μεταρρύθμιση του 1996. Μόνο πρόσφατα διατυπώθηκε επιθυμία για μεταβολή αυτής της πρακτικής, και για τον λόγο αυτό η Επιτροπή υπέβαλε τις προτάσεις του Ιουλίου 2000 και την πρόταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2699/2000. Η μείωση της ενίσχυσης για τα αχλάδια κατά το διάστημα από το 1996 έως το 1999 οφειλόταν κατά κύριο λόγο (κατά τα δύο τρίτα) στη βελτίωση της συγκυρίας (αύξηση των διεθνών τιμών της πρώτης ύλης).

Η μείωση των μεταποιηθεισών ποσοτήτων αχλαδιών που παρατηρήθηκε την περίοδο 1999/2000 ακολούθησε έντονες αυξήσεις πολλών ετών. Συνεπώς, η σημασία της μείωσης αυτής ήταν απόλυτα σχετική και θα μπορούσε να θεωρηθεί ως επάνοδος σε μια κανονική κατάσταση. Εξάλλου, δεν υπάρχει κανένα αποδεικτικό στοιχείο ότι η μείωση της ενίσχυσης προκάλεσε την εν λόγω μείωση. Η εξήγηση θα πρέπει μάλλον να αποδοθεί στον ανταγωνισμό που επικρατεί στην αγορά του νωπού προϊόντος. Για τα αχλάδια, οι τιμές του νωπού προϊόντος στην αγορά είναι συχνά ελκυστικότερες και οι παραγωγοί αποφεύγουν τη μεταποίηση. Όλη η δυσκολία διαχείρισης αυτού του καθεστώτος έγκειται, λοιπόν, στη διπλή ανάγκη του να εξασφαλιστεί επαρκές εισόδημα για τους παραγωγούς, και κατά συνέπεια μια αρκετά υψηλή ελάχιστη τιμή, και του να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών μεταποίησης, και κατά συνέπεια μια λογική «επιβάρυνση για τη βιομηχανία», πάντοτε στο πλαίσιο της αυστηρής τήρησης των κανόνων της ΚΟΑ. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι, όπως πολύ δικαιολογημένα παρατηρεί το Ελεγκτικό Συνέδριο, ενώ η ελάχιστη τιμή παρέμενε σε σχετικά υψηλό επίπεδο, η Επιτροπή την μείωσε για την περίοδο 1999/2000.

2.164. Το εισόδημα των παραγωγών εσπεριδοειδών δεν προέρχεται μόνο από τις πωλήσεις που πραγματοποιούν στις βιομηχανίες μεταποίησης, αλλά και από τη διάθεση νωπού προϊόντος στην αγορά. Αυτό που πρέπει, συνεπώς, να συγκριθεί με το κόστος παραγωγής είναι αυτό το συνολικό εισόδημα, ανά εκτάριο ή ανά χιλιόγραμμα, και όχι αποκλειστικά το εισόδημα που προέρχεται από τη μεταποίηση. Πράγματι, κατά μέσο όρο, στην Κοινότητα μόνο το 20 % έως 30 % της παραγωγής εσπεριδοειδών διατίθεται για μεταποίηση. Αυτό σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματος των παραγωγών, και κατά συνέπεια η απόσβεση του κόστους παραγωγής, προέρχεται από την αγορά του νωπού προϊόντος.

Με βάση τα ανωτέρω, η κατάσταση την οποία περιγράφει το Ελεγκτικό Συνέδριο απεικονίζει την κατάσταση που επικρατεί όταν οι παραγωγοί δεν είναι επαρκώς οργανωμένοι ή όταν οι οργανώσεις παραγωγών δεν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

παραγωγούς. Στην Ελλάδα και την Ιταλία, όπου οι παραγωγοί δεν είναι επαρκώς οργανωμένοι, οι μεταποιητές κατέβαλλαν πολύ χαμηλές τιμές στους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα, ορισμένοι μεταποιητές κατέβαλαν στους παραγωγούς το εξευτελιστικό ποσό της μιας δραχμής ανά κιλό πορτοκαλιών (0,0030 ευρώ/κιλό), το οποίο υπολείπεται κατά πολύ του κόστους παραγωγής. Ακόμη και με την ενίσχυση, οι παραγωγοί εισέπρατταν, στην περίπτωση αυτή, 0,076 ευρώ/χγρ. το ανώτατο, ενώ το κόστος παραγωγής υπολογιζόταν ότι ανερχόταν σε 0,25 ευρώ/χγρ.

2.165. Αφότου τέθηκε σε εφαρμογή η μεταρρύθμιση, κάθε χρόνο σημειώθηκε υπέρβαση των ορίων μεταποίησης για τα πορτοκαλία, που είχαν καθοριστεί σε επίπεδο πολύ χαμηλότερο εκείνου της κατανάλωσης στην ΕΕ. Οι μειώσεις της ενίσχυσης, που εφαρμόστηκαν στους παραγωγούς, έφθασαν σε ποσοστά 42 %, 32 % και 30 % για κάθε περίοδο εμπορίας μετά τη μεταρρύθμιση. Εφαρμόζονταν σε όλους τους παραγωγούς πορτοκαλιών, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος ή την οργάνωση παραγωγών που έφεραν την ευθύνη για την πλεονασματική παραγωγή. Οι ελληνικές αρχές ισχυρίζονται ότι το εισόδημα των παραγωγών μειώθηκε κατά 50 %.

2.166. Από την περίοδο 1997/1998, κατά την οποία σημειώθηκε η μέγιστη παραγωγή μεταποιημένων πορτοκαλιών, η ενίσχυση που χορηγείται για τη μεταποίηση πορτοκαλιών μειώθηκε. Η ενίσχυση που χορηγείται στους παραγωγούς, προστιθέμενη στην τιμή πώλησης των μεταποιημένων πορτοκαλιών, ήταν χαμηλότερη από ό,τι η κοινοτική αποζημίωση που χορηγείται για την απόσυρση. Κατά συνέπεια, οι παραγωγοί ενθαρρύνονταν να παραδίδουν την παραγωγή τους για αποσύρσεις και όχι για μεταποίηση.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, το χάσμα μεταξύ των εισοδημάτων των παραγωγών διευρύνθηκε

2.167. Από την ανάλυση των στοιχείων της Επιτροπής που περιέχει το δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης προκύπτει ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές, από κράτος μέλος σε κράτος μέλος, στα ετήσια εισοδήματα των κατόχων

διακρίνονται από οικονομικό δυναμισμό. Τότε, η οικονομική τους θέση έναντι των μεταποιητών είναι ασθενής και ορισμένοι αντιμετωπίζουν, ενδεχομένως, τον πειρασμό να «ξεπουλήσουν» τις ποσότητές τους στη μεταποιητική βιομηχανία, με αποκλειστικό σκοπό να λάβουν την κοινοτική ενίσχυση. Η κατάσταση αυτή δεν είναι ασφαλώς υγιής από οικονομική άποψη. Και σε αυτή την περίπτωση, ο μεγαλύτερος έλεγχος των οργανώσεων παραγωγών θα επιτρέψει, ενδεχομένως, να βελτιωθεί η κατάσταση. Όμως, στην Ισπανία, η μεταρρύθμιση του 1996 είχε σαν αποτέλεσμα τα έσοδα από τις πωλήσεις στη μεταποίηση να είναι συχνά υψηλότερα από την κατώτατη τιμή η οποία ίσχυε πριν από τη μεταρρύθμιση.

2.165. Όσον αφορά το επίπεδο του ορίου μεταποίησης των εσπεριδοειδών και των κυρώσεων που πρέπει να επιβάλλονται σε περίπτωση υπέρβασής του, βλέπε ανωτέρω τα σημεία 2.168 έως 2.170.

Η μεταρρύθμιση του 1996 είχε στόχο να ενθαρρύνει τη μεταποίηση των εσπεριδοειδών σε προϊόντα τα οποία είναι περισσότερο ανταγωνιστικά στην αγορά. Η εν λόγω μεταστροφή της παραγωγής ήταν πραγματική στην Ισπανία, περιορισμένη στην Ιταλία και ασημαντη στην Ελλάδα. Η κατάσταση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι στην Ιταλία και την Ελλάδα παρατηρείται υψηλό ποσοστό ελάχιστα προσαρμοσμένων ποικιλιών για την αγορά του νωπού ή του μεταποιημένου προϊόντος. Η κατάσταση αυτή επιδεινώνεται λόγω της αδυναμίας των οργανώσεων παραγωγών και, ιδιαίτερα, λόγω των μηχανισμών εμπορίας. Αυτό έχει πράγματι σαν αποτέλεσμα τη μείωση της τιμής που καταβάλλεται στον παραγωγό στην Ελλάδα αλλά σε αύξηση της τιμής στην Ισπανία.

2.166. Η περίοδος 1997/1998 ήταν η πρώτη μετά την τροποποίηση του καθεστώτος ενισχύσεων στη μεταποίηση των εσπεριδοειδών. Κατά τη μεταρρύθμιση αυτή, είχε αποφασισθεί, κατόπιν αιτήσεως του Συμβουλίου, οι κυρώσεις για υπέρβαση του ορίου μεταποίησης να επιβάλλονται κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου κατά την οποία παρατηρείται η υπέρβαση. Η οριστική ενίσχυση για την περίοδο 1997/1998 υπολογίστηκε, συνεπώς, μετά από την εν λόγω περίοδο. Η σχέση ανάμεσα σε αυτή την ενίσχυση και στις αποσύρσεις αυτής της περιόδου πρέπει, συνεπώς, να ήταν μικρή. Επιπλέον, επισημαίνουμε ότι ποσότητα άνω των 1,9 εκατομμυρίων τόνων πορτοκαλιών μεταποιήθηκαν κατά την εν λόγω περίοδο 1997/1998, το μέγεθος της οποίας ήταν πρωτοφανές (ο μέσος όρος των τελευταίων ετών ήταν περίπου 1,5 εκατομμύρια τόνοι). Από την πλευρά τους, οι αποσύρσεις αυτής της περιόδου, που ανήλθαν σε 188 000 τόνους, αντιπροσώπευσαν μόνο το 4,82 % της παραγωγής.

Η σύγκριση ανάμεσα στην τιμή πώλησης για μεταποίηση και την κοινοτική αποζημίωση για την απόσυρση είναι, κατά συνέπεια, επισφαλής, και πρέπει να γίνεται με επιφυλάξεις.

2.167. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η κοινή οργάνωση των αγορών οπωροκηπευτικών βασίζεται στην υπόθεση ότι, ενόψει μιας ολο και μεγαλύτερης συγκέντρωσης της ζήτησης, η συγκέντρωση της προσφοράς στο πλαίσιο των

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εκφραζόμενα σε καθαρή προστιθέμενη γεωργική αξία/ετήσια μονάδα εργασίας ⁽¹¹³⁾. Σημείωσαν μεγαλύτερη αύξηση στις χώρες με υψηλό επίπεδο οργάνωσης ΑΔΕΠ πριν από τη μεταρρύθμιση. Για παράδειγμα, τα εισοδήματα στις Κάτω Χώρες σημείωσαν ευνοϊκότερη εξέλιξη από ό, τι στην Ελλάδα και την Ιταλία και, σε μικρότερο βαθμό, από ό, τι στην Ισπανία, μολονότι οι τελευταίες δύο χώρες είναι οι μεγαλύτεροι παραγωγοί. Μεταξύ των ετών 1992 και 1998, τα εισοδήματα των παραγωγών κηπευτικών στα εν λόγω κράτη μέλη πράγματι μειώθηκε, διευρύνοντας κατ' αυτό τον τρόπο το χάσμα μεταξύ αυτών και των καλύτερα οργανωμένων κρατών μελών. Για παράδειγμα, το εισόδημα των παραγωγών κηπευτικών στις Κάτω Χώρες αυξήθηκε κατά 49 % περίπου από το 1992 έως το 1998, και έφθασε σε 29 000 ευρώ. Επίσης, το εισόδημα των ολλανδών οπωροπαραγωγών αυξήθηκε κατά 138 % κατά την ίδια περίοδο και έφθασε σε 10 432 ευρώ. Αντιθέτως, οι έλληνες παραγωγοί οπωροκηπευτικών είδαν το εισόδημά τους να μειώνεται κατά 32 % και 27 % αντίστοιχα σε 2 892 ευρώ και 3 957 ευρώ το 1997.

Η αποτελεσματικότητα των συστημάτων ελέγχου που εφαρμόζονται σε διάφορα κράτη μέλη εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής

2.168. Την εποχή που διενεργήθηκε ο έλεγχος (1998-1999), παρά το αίτημα που υπέβαλε το Κοινοβούλιο ⁽¹¹⁴⁾ για αύξηση των πόρων που διατίθενται για τις επιθεωρήσεις, η Επιτροπή είχε διαθέσει μόνο δύο μέλη του προσωπικού στο νεοσυσταθέν ειδικό σώμα ελεγκτών. Με τόσο περιορισμένους πόρους, αυτό το σώμα δεν μπορούσε να λειτουργήσει πλήρως και μπορούσε μόνο να ασκήσει τα καθήκοντά του σε περιορισμένο βαθμό.

2.169. Οι διαδικασίες ελέγχου που τέθηκαν σε εφαρμογή σε ορισμένα κράτη μέλη στερούνταν αποτελεσματικότητας.

⁽¹¹³⁾ Ο δείκτης που επελέγη ήταν η καθαρή προστιθέμενη γεωργική αξία/ετήσια μονάδα εργασίας. Αυτό αντιστοιχεί στην πληρωμή για σταθερούς παράγοντες παραγωγής (εργασία, έκταση γης, κεφάλαιο), γεγονός που καθιστά δυνατή τη σύγκριση των εκμεταλλεύσεων ανεξάρτητα από τους οικογενειακούς, ή τους μη οικογενειακούς παράγοντες της παραγωγής που απασχολούνται. Για τη διαίρεση κατά ετήσια μονάδα εργασίας λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές σχετικά με το εργατικό δυναμικό που πρέπει να μισθοδοτείται από την εκμετάλλευση. Όλα τα στοιχεία παρουσιάζονται αποπληθωρισμένα στις τιμές του πρώτου έτους για το οποίο ήταν διαθέσιμα (1992, εκτός από την Αυστρία, τη Σουηδία και τη Φινλανδία: 1995).

⁽¹¹⁴⁾ Απόφαση 96/377/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Απριλίου 1996 για τη χορήγηση απαλλαγής στην Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 1994 (ΕΕ L 148 της 21.6.1996, σελίδα 45, σημείο 22).

οργανώσεων παραγωγών αναδεικνύεται όσο ποτέ ως οικονομική αναγκαιότητα για να ενισχυθεί η θέση των παραγωγών στην αγορά και, κατά συνέπεια, το εισόδημά τους. Αυτό ασφαλώς δεν αποκλείει το ότι πρέπει να προβληματιστούμε για τους λόγους που εμποδίζουν την ανάπτυξη των οργανώσεων παραγωγών σε ορισμένες περιοχές της Κοινότητας. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα καταβάλλουν οπωσδήποτε, κατά τους επόμενους μήνες, σημαντική προσπάθεια για τον σκοπό αυτό. Και η απάντηση σε αυτό το ερώτημα σίγουρα δεν είναι ούτε προφανής ούτε εύκολη.

2.168. Λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη το αίτημα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, θέσπισε σώμα ελεγκτών με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2200/96. Τα μέλη του σώματος ελεγκτών αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2000 σε τρία άτομα (οι ανάγκες σε προσωπικό εκτιμήθηκαν το 1996 σε πέντε άτομα, με την επιφύλαξη των πιστώσεων που χορηγεί η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή). Όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του ειδικού σώματος ελεγκτών, η Επιτροπή πιστεύει ότι το σώμα αυτό είναι αποτελεσματικό, εφόσον διενεργήθηκαν αρκετοί έλεγχοι στα κράτη μέλη. Κατά τους ελέγχους αυτούς έλαβαν επίσης μέρος και εθνικοί εμπειρογνώμονες, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό του Συμβουλίου.

2.169-2.174. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι η οργάνωση των ελέγχων στα κράτη μέλη ενέχει αρκετές αδυναμίες. Οι έλεγχοι των υπηρεσιών της Επιτροπής οδήγησαν σε διαπιστώσεις παρόμοιες με αυτές του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι αδυναμίες λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών και επιβάλλονται, κατά περίπτωση, δημοσιονομικές διορθώσεις στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Για παράδειγμα, ο καταμερισμός των ελεγκτικών καθηκόντων μεταξύ διαφόρων φορέων στη Γαλλία και στην Ιταλία κατέληξε σε αναποτελεσματικούς και μη συντονισμένους ελέγχους. Στην Ιταλία, οι ελεγκτικές αρχές ανέδεσαν σημαντικά στοιχεία των πληρωμών που πραγματοποιούνται στους μεταποιητές και τους παραγωγούς, στις οικείες επαγγελματικές ενώσεις. Με τον τρόπο αυτό δεν επιτεύχθηκε ο βαθμός ανεξαρτησίας που απαιτείται συνήθως προκειμένου να λειτουργήσουν οι εσωτερικοί έλεγχοι.

2.170. Βασικό στοιχείο της μεταρρύθμισης αποτελεί η ενίσχυση του ρόλου που διαδραματίζουν οι ΟΠ. Η αναγνώριση των ΟΠ που τους παρέχει το δικαίωμα για να τύχουν χρηματοοικονομικής στήριξης, απαιτεί, βάσει της κανονιστικής ρύθμισης, την πραγματοποίηση επισκέψεων επιτόπου. Επίσης, τα μέτρα στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων πρέπει να είναι σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση. Βάσει κανονισμού, απαιτείται τα κράτη μέλη να πραγματοποιούν ετήσιες επισκέψεις στο 10 % τουλάχιστον των ΟΠ και να εξασφαλίζουν την κάλυψη του 30 % της κοινοτικής συνδρομής.

2.171. Στη Γαλλία και την Ιταλία αναγνωρίστηκαν οργανώσεις παραγωγών χωρίς να διενεργηθούν οι απαιτούμενοι έλεγχοι. Επίσης, εγκρίθηκαν επιχειρησιακά προγράμματα χωρίς να πραγματοποιηθούν προηγούμενες επισκέψεις στη Γαλλία, την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες. Οι τελικές πληρωμές για το 1997 (Ισπανία και Γαλλία) και εν μέρει για το 1998 (Γαλλία) πραγματοποιήθηκαν χωρίς να πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες ετήσιες επιθεωρήσεις, παρά το γεγονός ότι ορισμένες από αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά τη λήξη των προγραμμάτων. Εξάλλου, σε μια ΟΠ στη Γαλλία, η τελική πληρωμή πραγματοποιήθηκε χωρίς τις αναγκαίες προσαρμογές που αποτελούν απόρροια προηγούμενης επιθεώρησης.

2.172. Κατά γενικό κανόνα, η παρακολούθηση των δαπανών δεν ήταν εύκολη λόγω της κατάταξης ανομοιογενών δαπανών κάτω από διάφορους τίτλους. Διάφορα μη επιλέξιμα κονδύλια δαπανών κατέστη αναγκαίο να ακυρωθούν μετά τους ελέγχους του Συνεδρίου στην Ισπανία, τη Γαλλία και την Ιταλία.

2.173. Η απαιτούμενη επιθεώρηση κατά 100 % των καταστρεφόμενων προϊόντων δεν διενεργούνταν στην Ισπανία, τη Γαλλία και την Ιταλία. Εξάλλου, στην Ισπανία και τη Γαλλία εντοπίστηκαν ορισμένες περιπτώσεις καταστροφής προϊόντων που δεν ήταν σύμφωνες με τα περιβαλλοντικά κριτήρια. Λόγω της αναποτελεσματικότητας των ελέγχων που διενεργήθηκαν σχετικά με τις αποσύρσεις στη Γαλλία, την Ελλάδα και την Ισπανία είναι αβέβαιη τόσο η ποιότητα όσο και οι ποσότητες των επιλέξιμων προϊόντων για να τύχουν ενισχύσεων απόσυρσης.

2.174. Η κοινοτική ενίσχυση καταβάλλεται για τις ποσότητες ροδακίνων και αχλαδιών που προσκομίζονται για μεταποίηση. Κάθε χρόνο απαιτείται τα κράτη μέλη να

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ελέγχουν επιτόπου το 25 % όλων των μεταποιημένων ποσοτήτων και να αναλύουν δείγματα τελικών προϊόντων προκειμένου να ελέγχουν την ποιότητά τους. Συγχρόνως, πρέπει να ελέγχεται κατά πόσο καταβάλλεται η ελάχιστη τιμή στην ΟΠ. Όσον αφορά τους ελέγχους των μεταποιημένων φρούτων, παρατηρήθηκαν οι εξής ανεπάρκειες:

- α) δειγματοληψία μεταποιητών (Ισπανία)·
- β) δειγματοληψία τελικών προϊόντων ή πρώτων υλών (Γαλλία, Ελλάδα)·
- γ) ποιότητα και ποσότητα πρώτων υλών ή ποιότητα τελικών προϊόντων και απογραφή (Γαλλία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία)·
- δ) καταβολή της ελάχιστης τιμής στους παραγωγούς (Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία)·
- ε) περιοχές καλλιεργούμενες από παραγωγούς εσπεριδοειδών (Ελλάδα, Ισπανία και Ιταλία).

2.175. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για περιβαλλοντικά μέτρα στο πλαίσιο της ΚΟΑ, οι οποίες καταβάλλονται μέσω των ΟΠ στους παραγωγούς, πρέπει να διενεργούνται διασταυρωμένοι έλεγχοι με την αγροπεριβαλλοντική ενίσχυση που καταβάλλεται απευθείας στους διαφόρους παραγωγούς δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92. Στη Γαλλία, την Ισπανία και την Ιταλία δεν διενεργούνταν αποτελεσματικοί διασταυρωμένοι έλεγχοι, γεγονός που εκθέτει την Κοινότητα στον κίνδυνο της πραγματοποίησης διπλοπληρωμών. Ο ίδιος κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης ισχύει για την ενίσχυση για εκρίζωση που καταβάλλεται στους επιμέρους κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την ενίσχυση για εκρίζωση που καταβάλλεται από τις ΟΠ στα μέλη τους.

Η έλλειψη αξιόπιστων στοιχείων και η ανεπαρκής ανάλυσή τους αποτελούν πρόσκομμα για την παρακολούθηση από την Επιτροπή

2.176. Η Επιτροπή δεν διέθετε τα περισσότερα βασικά στοιχεία για την αποτελεσματική παρακολούθηση της αγοράς. Για παράδειγμα, δεν διαθέτει πλήρη στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των ΟΠ και των μελών τους, τις αποσύρσεις που χρηματοδοτήθηκαν από επιχειρηματικά κεφάλαια ή ακόμη την παραγωγή σπυροκηπευτικών της ΕΕ για το σύνολο των προϊόντων. Επισημάνθηκαν πολλές ασυνέπειες στα στοιχεία σχετικά με τις αποσύρσεις που προσκομίστηκαν από τα κράτη μέλη και δεν διορθώθηκαν από την Επιτροπή (βλέπε σημεία 2.156 και 2.157). Ομοίως, τα στοιχεία σχετικά με την παραγωγή ήταν ανακριβή, τα στοιχεία σχετικά με το σύνολο της παραγωγής νεκταρινιών και κουνουπιδιών υποεκτιμούνταν συστηματικά στα προσχέδια του γενικού προϋπολογισμού της Επιτροπής για τα έτη 1994 έως 1998, η δε υποεκτίμηση αφορούσε

2.175. Η ανάπτυξη του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ), όσον αφορά τη χρήση του για τον έλεγχο άλλων αιτήσεων ενίσχυσης, εκτός από αυτές η διαχείριση των οποίων ασκείται βάσει του ΟΣΔΕ, καθώς και τη θέσπιση υποχρέωσης για τη διενέργεια διασταυρούμενων ελέγχων, συνέβαλε στο να υπάρξουν πολλές βελτιώσεις από τότε που το Ελεγκτικό Συνέδριο άρχισε τη διενέργεια του ελέγχου της εξεταζόμενης ΚΟΑ.

2.176. Η ύπαρξη διαθέσιμων στατιστικών εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τις δυνατότητες των κρατών μελών να συλλέγουν τα δεδομένα, να τα επεξεργάζονται και να τα κοινοποιούν στην Επιτροπή. Λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου αριθμού προϊόντων στον τομέα των σπυροκηπευτικών (περίπου εκατό) και της σχετικής σημασίας αυτού του τομέα, οι στατιστικές είναι εκ των πραγμάτων επιλεκτικές.

Το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 609/2001 προσδιορίζει τις απαιτήσεις όσον αφορά τις εκθέσεις που οφείλουν να υποβάλλουν ετησίως τα κράτη μέλη στην Επιτροπή για τις οργανώσεις παραγωγών και τα επιχειρησιακά προγράμματα καθώς και για τους διενεργούμενους ελέγχους και τα αποτελέσματά τους. Έχει κοινοποιηθεί,

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ποσότητες που κυμαίνονταν από 8 000 τόνους έως 190 000 τόνους.

2.177. Στις 24 Ιανουαρίου 2001 η Επιτροπή υπέβαλε έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του καθεστώτος ⁽¹¹⁵⁾. Ωστόσο, δεν ανέλυσε τον τρόπο με τον οποίο δαπανήθηκαν τα κεφάλαια ή την επίδραση που άσκησαν στους στόχους της αγοράς, ιδίως εκείνους που αφορούν την ισορροπία της αγοράς και του εισοδήματος των κατόχων γεωργικής εκμετάλλευσης.

2.178. Η Επιτροπή δεν ήταν ούτε προορατική ως προς το να αποτρέψει τις ανεπάρκειες σχετικά με την εκτέλεση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στα κράτη μέλη, ούτε προέβη σε άμεσες διορθωτικές ενέργειες όταν πληροφορήθηκε την ύπαρξη τέτοιων ανεπαρκειών. Κατά την τροποποίηση των κανονισμών, ήταν πολύ αργά για να επηρεαστεί το περιεχόμενο των προγραμμάτων.

Με τις τροποποιήσεις του 2000 δεν αντιμετωπίζονται πλήρως οι ανεπάρκειες που εντόπισε το Συνέδριο

2.179. Το 2000, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο και άλλες τροποποιήσεις στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης, η θέση σε εφαρμογή των οποίων έγινε δεκτή από το έτος 2001. Στο πλαίσιο της αντιμετωπίζονται ορισμένα από τα προαναφερθέντα θέματα ως εξής:

μάλιστα, στα κράτη μέλη η επιθυμούμενη διάρθρωση αυτών των εκθέσεων, υπό μορφή πινάκων. Η Επιτροπή ελπίζει, συνεπώς, ότι θα βελτιωθούν στο προσεχές μέλλον οι στατιστικές γνώσεις της για τις οργανώσεις παραγωγών και τα επιχειρησιακά προγράμματα.

Όσον αφορά τα δεδομένα για την παραγωγή και τις αποσύρσεις, η Επιτροπή εξαρτάται από τα δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη. Υπενθυμίζει ότι έχει ξεκινήσει διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών έναντι ενός κράτους μέλους το οποίο κοινοποίησε υποεκτιμημένα δεδομένα για τις αποσύρσεις.

2.177. Όπως αναφέρεται στον πρόλογο της, η έκθεση της Επιτροπής, της 24ης Ιανουαρίου 2001, είχε στόχο «να περιγράψει την τρέχουσα κατάσταση», προβλέποντας τη διενέργεια διαλόγου για την ΚΟΑ, και «να αποτελέσει το πλαίσιο για την υποβολή προτάσεων σε ένα μεταγενέστερο στάδιο».

2.178. Η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να γίνει σαφής διάκριση ανάμεσα στις λανθασμένες ερμηνείες της ισχύουσας ρύθμισης, αφενός, και στις αποφάσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο των εξουσιών που τους έχει αναγνωρίσει η ίδια ρύθμιση σχετικά με την εξέταση των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποβάλλονται από τις οργανώσεις παραγωγών. Στην πρώτη περίπτωση, η Επιτροπή κινεί, κατά περίπτωση, τις επιβαλλόμενες διαδικασίες αντιμετώπισης παραβάσεων ή εκκαθάρισης των λογαριασμών. Στη δεύτερη περίπτωση, η Επιτροπή προβαίνει στην τροποποίηση της ισχύουσας ρύθμισης, όταν το κρίνει αναγκαίο. Όμως, η τροποποίηση αυτή πρέπει να σέβεται τα κεκτημένα δικαιώματα των οργανώσεων παραγωγών και την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Η τροποποίηση αυτή δεν έχει κατά κανόνα αναδρομική ισχύ.

Εξυπακούεται ότι οι τροποποιήσεις των διατάξεων εφαρμογής της ΚΟΑ, τις οποίες επιφέρει συνεχώς η Επιτροπή, έχουν συνήθως ως αφετηρία και λαμβάνουν πάντοτε υπόψη τα αποτελέσματα των αποστολών ελέγχου που πραγματοποιεί στα κράτη μέλη. Αυτό ισχύει κατ'εξοχήν όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 609/2001, σχετικά με τα επιχειρησιακά προγράμματα και ταμεία καθώς και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1148/2001 που αφορά τους ελέγχους συμβατότητας με τους κανόνες εμπορίας. Επιπλέον, προετοιμάζεται αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 412/97 για την αναγνώριση και τη λειτουργία των οργανώσεων παραγωγών.

⁽¹¹⁵⁾ Έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών [COM(2001) 36 τελικό, της 24.1.2001].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- α) απλούστευση του κοινοτικού συστήματος συγχρηματοδότησης των επιχειρησιακών κεφαλαίων και υιοθέτηση ενιαίου ποσοστού συγχρηματοδότησης που θα μπορούσε να μειώσει την οικονομική αβεβαιότητα και να δώσει στις ΟΠ τη δυνατότητα να δίνουν μεγαλύτερη προτεραιότητα στις μακροπρόθεσμες συλλογικές στρατηγικές και όχι στα μέτρα με τα οποία αποκομίζονται βραχυπρόθεσμα οφέλη (βλέπε σημείο 2.144).
- β) η αντικατάσταση της ετησίως καθοριζόμενης ελάχιστης τιμής, που καταβάλλεται στους παραγωγούς, με σταθερή απευθείας ενίσχυση και η κατάργηση της ενίσχυσης για τη μεταποίηση ροδακινών και αχλαδιών θα πρέπει να εξασφαλίσουν την αποφυγή σφαλμάτων και/ή την έλλειψη διαφάνειας κατά τον ετήσιο καθορισμό της ελάχιστης τιμής και ενίσχυσης (βλέπε σημεία 2.159 και 2.160).
- γ) η αύξηση των ορίων μεταποίησης για τα αχλάδια και τα εσπεριδοειδή πρέπει να καταστήσει δυνατή τη μεταποίηση μεγαλύτερων ποσοτήτων στις περιοχές αυτές (βλέπε σημεία 2.161 έως 2.163 και 2.165 έως 2.166).
- δ) η μείωση της ποσότητας των επιλέξιμων εσπεριδοειδών προκειμένου να τύχουν ενίσχυσης για απόσυρση πρέπει να περιορίσει τη χρήση του μέτρου των αποσύρσεων από τις ΟΠ (βλέπε σημείο 2.166).
- ε) ο καθορισμός ορίων στο εθνικό και όχι στο κοινοτικό επίπεδο θα πρέπει να ευαισθητοποιήσει τα κράτη μέλη σχετικά με το πρόβλημα της πλεονασματικής παραγωγής (βλέπε σημεία 2.163 και 2.165).

2.180. Εντούτοις, στο πλαίσιο των τροποποιήσεων του 2000 δεν αντιμετωπίστηκαν τα παρακάτω θέματα:

- α) παρά τη σπουδαιότητα του ρόλου που διαδραματίζουν οι ΟΠ όσον αφορά την επιτυχία του καθεστώτος, δεν ελήφθησαν πρόσθετα μέτρα για να προσελκύσουν την προσχώρηση περισσότερων μελών· οι ενισχύσεις στους επιμέρους παραγωγούς εξακολουθούν να υπάρχουν (βλέπε σημείο 2.152)· η κοινοτική χρηματοδότηση εξακολουθεί να σχετίζεται με την ΑΔΕΠ των ΟΠ, που ευνοεί τους καλύτερα οργανωμένους παραγωγούς εις βάρος των νέων ΟΠ (βλέπε σημείο 2.144).

2.180.

- α) Η κοινή οργάνωση των αγορών οπωροκηπευτικών βασίζεται στην αρχή της ελεύθερης επιλογής των παραγωγών να εντάσσονται ή μη σε μια οργάνωση παραγωγών και τους καθιστά υπεύθυνους για την επιλογή τους. Εάν η πλειοψηφία των παραγωγών ορισμένων περιοχών προτιμά να μην εντάσσεται σε μια αποτελεσματική οργάνωση παραγωγών, τότε αυτοί οφείλουν να αναλαμβάνουν τις συνέπειες της απόφασής τους. Η σύγκριση ανάμεσα στο εισόδημα των παραγωγών οι οποίοι είναι μέλη οργάνωσης παραγωγών και των παραγωγών οι οποίοι παραμένουν εκτός οργάνωσης θα δείξει ποια επιλογή είναι ορθότερη. Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η συμμετοχή σε μια οργάνωση παραγωγών πρέπει να είναι πράξη που βασίζεται σε οικονομικά κριτήρια και να μην χρησιμεύει απλά ως διόδος πρόσβασης στις κοινοτικές επιδοτήσεις.

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοτικές ενισχύσεις δεν πρέπει να χρησιμεύουν για την «προσέλκυση» νέων μελών στις οργανώσεις

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) η κοινοτική χρηματοδότηση εξακολουθεί να μην σχετίζεται με την πραγματική παραγωγή που σημειώνεται στα κράτη μέλη/περιφέρειες (βλέπε σημείο 2.145).
- γ) παρά το γεγονός ότι, γενικώς, οι αποσυρσεις μειώθηκαν αισθητά, ο όγκος τους εξακολουθεί να παραμένει υψηλός στα κράτη μέλη των οποίων η οργάνωση υστερεί· η πλεονασματική παραγωγή ορισμένων προϊόντων εξακολουθεί (βλέπε σημείο 2.154).
- δ) η Επιτροπή δεν προέβαλε καμία αιτιολόγηση για τα νέα ποσοστά της ενίσχυσης που καταβάλλεται στους παραγωγούς, όσον αφορά το εισόδημα των παραγωγών και την ισορροπία της αγοράς.
- β) Όπως αναφέρεται ανωτέρω στο σημείο 2.152, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρότασή της για την κατανομή της κοινοτικής χρηματοδοτικής στήριξης σε συνάρτηση με το μέγεθος της παραγωγής κάθε κράτους μέλους ή των περιφερειών δεν αιτιολογείται με οικονομικά κριτήρια. Για τον λόγο αυτό δεν την προτείνει.
- γ) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία «οι αποσυρόμενες ποσότητες εξακολουθούν να είναι μεγάλες στα λιγότερο οργανωμένα κράτη μέλη» αποτελεί ενθάρρυνση για τη συνέχιση της πολιτικής η οποία εφαρμόζεται επί σαραντα έτη στον τομέα των οπωροκηπευτικών και προσδίδει μεγάλη προτεραιότητα στις οργανώσεις παραγωγών.
- δ) Η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύνολο των μηχανισμών της κοινής οργάνωσης των αγορών είναι αυτό που εξασφαλίζει την πλήρη υλοποίηση των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 33 της συνθήκης ΕΚ. Οι τροποποιήσεις της κοινής οργάνωσης των αγορών που προτάθηκαν τον Ιούλιο και εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2000 είχαν στόχο να καταργήσουν την αυστηρότητα του καθεστώτος που εφαρμόζεται στη μεταποίηση των τοματών, στην τροποποίηση ορισμένων ορίων μεταποίησης, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η μεγάλη αύξηση της ζήτησης, στην απλούστευση της λειτουργίας των επιχειρησιακών ταμείων και στη βελτίωση της διαχείρισης των επιστροφών. Οι αλλαγές αυτές θα συμβάλουν οπωσδήποτε στη βελτίωση της συνολικής λειτουργίας της κοινής οργάνωσης των αγορών και θα είναι, συνεπώς, θετικές για το εισόδημα των παραγωγών και την ισορροπία της αγοράς.

Συμπέρασμα

2.181. Οι μεταβολές που επήλθαν στην ΚΟΑ το 1996 και το 2000 έδωσαν ορισμένες απαντήσεις στα θέματα που είχε θέξει προηγουμένως το Συνέδριο και σε εκείνα που απορρέουν από την εξέταση που πραγματοποίησε πιο πρόσφατα. Εντούτοις, σημαντικά προβλήματα εξακολουθούν να παραμένουν.

2.182. Τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται στο πλαίσιο της ΚΟΑ δεν κατανέμονται δίκαια μεταξύ των κρατών μελών. Η ισορροπία της αγοράς και η σημαντική βελτίωση των εισοδημάτων επιτεύχθηκαν κυρίως στα κράτη μέλη/περιφέρειες που ήταν άρτια οργανωμένα πριν από τη μεταρρύθμιση· ωστόσο, στα λοιπά κράτη μέλη/περιφέρειες, ορισμένα από τα οποία είναι κύριοι παραγωγοί, σημειώθηκε

2.182. Η Επιτροπή έχει απόλυτη γνώση των αποκλίσεων που υπάρχουν ανάμεσα στα κράτη μέλη όσον αφορά την κατάσταση των παραγωγών οπωροκηπευτικών. Είναι πλήρως πεπεισμένη ότι η διαρθρωτική βελτίωση της κατάστασης και των εισοδημάτων των εν λόγω παραγωγών θα επέλθει πρωτίστως εάν εξασφαλιστεί η ποιοτική και ποσοτική αντιστοιχία της παραγωγής τους με τη βιώσιμη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

βραδεία πρόοδος και, σε ορισμένες περιπτώσεις, το αποτέλεσμα ήταν αντίστροφο όσον αφορά τα εισοδήματα. Σχετικά με αυτά τα κράτη μέλη, η ενίσχυση του ρόλου που διαδραματίζουν οι οργανώσεις παραγωγών δεν απέφερε καρπούς (βλέπε σημεία 2.151 έως 2.154 και 2.167). Εάν, όπως πιστεύει η Επιτροπή, οι προοπτικές για σημαντική βελτίωση του οργανωτικού τους επιπέδου είναι περιορισμένες, πρέπει να αναζητηθούν άλλα μέσα για την επίτευξη των στόχων της ΚΟΑ.

Συστάσεις

2.183. Προτού υποβληθούν και άλλες μεταρρυθμιστικές προτάσεις στο Συμβούλιο, η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει τα στοιχεία που τηρεί σχετικά με την αγορά ώστε να αποτρέπονται τα είδη των ασυνεπειών που επισημάνθηκαν κατά τον έλεγχο (βλέπε σημεία 2.156, 2.157 και 2.176). Η Επιτροπή απαιτείται να προβεί σε πληρέστερη αξιολόγηση του αντίκτυπου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 από εκείνη στην οποία προέβη πρόσφατα (βλέπε σημείο 2.177). Το Συνέδριο συνιστά να πραγματοποιήσει η Επιτροπή αντικειμενικές οικονομικές αναλύσεις και επισκοπήσεις της αγοράς, κατά προϊόν, κράτος μέλος/περιφέρεια και κατά είδος παραγωγού. Στο πλαίσιο τους πρέπει να εξετασθούν τα επίπεδα, τα όρια και τα ανώτατα όρια της ενίσχυσης από την πλευρά της αναμενόμενης και της πραγματικής επίδρασής της. Πρέπει να γίνει σύγκριση των αποτελεσμάτων με εναλλακτικές λύσεις όσον αφορά την ενίσχυση, ιδίως εκείνες που υιοθετήθηκαν σε άλλες περιπτώσεις με μεγαλύτερη επιτυχία.

2.184. Εξάλλου, εάν πρέπει να διατηρηθεί ο ρόλος που πρέπει να διαδραματίζουν οι ΟΠ, πρέπει να εξετασθεί η παροχή περαιτέρω κινήτρων για την ενθάρρυνση της συμμετοχής νέων μελών. Η Επιτροπή πρέπει να ασχοληθεί με το θέμα της άνισης κατανομής της κοινοτικής χρηματοδότησης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ενισχυθούν οι περιορισμένης δυναμικότητας ΟΠ. Η Επιτροπή θα μπορούσε να εξετάσει κατά πόσο πρέπει να καταστήσει την ιδιότητα του μέλους αναγνωρισμένης ΟΠ προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης, όπως συμβαίνει σε άλλες αγορές (π.χ. στην αγορά της μπανάνας). Με τον τρόπο αυτό, θα μπορούσε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των ΟΠ και να αποθαρρυνθεί η πλεονασματική παραγωγή. Πρέπει να επανεξεταστεί η μέθοδος μείωσης της ενίσχυσης μετά από υπερβάσεις του ορίου απόσυρσης, προκειμένου αυτή να καταστεί αποτρεπτικότερο μέσο (βλέπε σημείο 2.155).

2.185. Όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο της ΚΟΑ, η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί προσεκτικότερα την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων και, όπου είναι αναγκαίο, να παρεμβαίνει προκειμένου να εξακριβώνει κατά πόσο τα μέτρα που έχουν θέσει σε εφαρμογή οι ΟΠ

ζήτησης της αγοράς. Αυτό ισχύει τόσο για τα νωπά προϊόντα όσο και για τα προϊόντα που προορίζονται για βιομηχανική μεταποίηση. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η συγκέντρωση της προσφοράς εκ μέρους των οργανώσεων παραγωγών, η οποία επιτρέπει τον έλεγχο της, και μια συμβατική πολιτική με τον τομέα της μεταποίησης, αποτελούν ισχυρά μέσα που θα επιτρέψουν αυτή τη βελτίωση. Δεν αμφισβητεί την άποψη ότι τα γενικά μέσα της κοινής οργάνωσης των αγορών, όπως οι κανόνες, τα επιχειρησιακά ταμεία, οι αποσύρσεις, τα μέτρα που αφορούν την εισαγωγή και τις επιστροφές κατά την εξαγωγή, πρέπει να συμπληρώνονται ορισμένες φορές από «ειδικά μέτρα» τα οποία είναι αναγκαία για να διευκολύνουν την επίλυση ορισμένων ειδικών καταστάσεων. Για τον λόγο αυτό, έχουν εφαρμοσθεί στο παρελθόν ειδικά καθεστώτα στήριξης για τον τομέα των καρπών με κέλυφος ή των κόκκινων φρούτων. Η Επιτροπή προβληματίζεται διαρκώς όσον αφορά τις βελτιώσεις ή τις τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στην ισχύουσα ΚΟΑ.

2.183-2.185. Η Επιτροπή ευχαριστεί το Ελεγκτικό Συνέδριο για τις συστάσεις του, αν και δεν μπορεί, ασφαλώς, να τις αποδεχθεί όλες, όπως έχει ήδη προαναφερθεί. Συμμερίζεται πλήρως τις ανησυχίες του Συνεδρίου όσον αφορά τις στατιστικές πληροφορίες και θα τις κοινοποιήσει οπωσδήποτε στα κράτη μέλη, τα οποία συχνά αποφεύγουν να ικανοποιήσουν τα αιτήματά της, αν και η Επιτροπή εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις εν λόγω στατιστικές πληροφορίες. Αναγνωρίζει ότι είναι απόλυτα αναγκαία η διενέργεια «αντικειμενικών οικονομικών αναλύσεων και μελέτης της αγοράς» και θα τις πραγματοποιήσει στον βαθμό που θα έχει στη διάθεσή της το απαραίτητο για τον σκοπό αυτό προσωπικό. Τέλος, υπενθυμίζει ότι ο βασικός στόχος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 609/2001 ήταν, πριν καν να το ζητήσει το Ελεγκτικό Συνέδριο, ο σαφέστερος καθορισμός των μέτρων και των δαπανών που είναι δυνατό να περιλαμβάνονται σε ή πρέπει να αποκλείονται από ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η βελτίωση της κατάστασης του τομέα των οπωροκηπευτικών συνδέεται με την αύξηση της συγκέντρωσης της προσφοράς μέσω των οργανώσεων παραγωγών. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι μετά τη μεταρρύθμιση του 1996 και τις τροποποιήσεις του 2000, το σύνολο σχεδόν της κοινοτικής χρηματοδοτικής στήριξης προς αυτό τον τομέα διατίθεται αποκλειστικά από τις οργανώσεις παραγωγών. Τέλος, κρίνει απαραίτητο να ενισχυθεί ο έλεγχος των υφισταμένων οργανώσεων, για να αποτραπεί το ενδεχόμενο οργανώσεις παραγωγών χωρίς πραγματική οικονομική και εμπορική ισχύ και οι οποίες έχουν ως μόνο κίνητρο να επωφεληθούν από τις κοινοτικές ενισχύσεις, να αποδυναμώσουν τον τομέα και να αποτελέσουν εμπόδιο στην οργάνωση των παραγωγών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της απόδοσης (βλέπε σημείο 2.151) και ανταποκρίνονται αμεσότερα στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς (βλέπε σημείο 2.152). Πρέπει να εξασφαλίσει ότι το ειδικό σώμα των επιθεωρητών διαθέτει επαρκείς πόρους για την εκπλήρωση των ελεγκτικών καθηκόντων και παρεμβαίνει, στις περιπτώσεις που είναι αναγκαίο, προκειμένου να εξακριβώνει κατά πόσο οι διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη είναι αξιόπιστες (βλέπε σημεία 2.168 έως 2.175). Τέλος, είναι θεμελιώδες η Επιτροπή να προβεί σε τροποποίηση και απλούστευση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1647/98, προκειμένου να αποσαφηνίσει την έννοια των επιλέξιμων κονδυλίων που θα χρηματοδοτούν οι οργανώσεις παραγωγών, ώστε να αποφεύγεται η παρερμηνεία του κανονισμού που οδηγεί σε αναποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων (βλέπε σημεία 2.147, 2.149 και 2.150) και να προσδιορίσει με ποιο τρόπο πρέπει να γίνει η κατάταξη των δαπανών, ώστε να μπορούν να εξαγονται αξιόπιστα στοιχεία για την πραγματοποίηση αξιολόγησης (βλέπε σημείο 2.148).

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

2.186. Στα παρακάτω σημεία παρατίθεται περίληψη των κυριότερων παρατηρήσεων που έχουν διατυπωθεί σε ειδικές εκθέσεις σχετικές με θέματα του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, οι οποίες εγκρίθηκαν από το Συνέδριο μετά την ετήσια έκθεση για το 1999 και δεν έχουν ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής για τους λογαριασμούς του 1999.

Αναθεώρηση της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών

2.187. Εκτός από τα σημεία 2.53 έως 2.97 που αναφέρονται στην εκκαθάριση των λογαριασμών για συγκεκριμένο έτος, στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσης αριθ. 22/2000⁽¹¹⁶⁾ εξετάστηκε η αναθεώρηση της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών που τέθηκε σε εφαρμογή το 1996. Το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μεταρρύθμιση είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της υποχρέωσης λογοδοσίας σε επίπεδο κρατών μελών και πρέπει να θεωρείται ως σημαντικό επίτευγμα, παρά το γεγονός ότι δεν έχει συντομεύσει το συνολικό χρόνο που απαιτείται για την εκκαθάριση των δαπανών, τόσο από δημοσιονομική πλευρά όσο και από την πλευρά της συμμόρφωσης, για δεδομένο οικονομικό έτος ΕΓΤΠΕ.

2.186. Η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2.187. Όσον αφορά το συνολικό χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία συμμόρφωσης, η Επιτροπή δέχεται ότι οι τελευταίες διορθώσεις για το 1996 δεν θα πραγματοποιηθούν ταχύτερα σε σύγκριση με την παλαιά διαδικασία. Εντούτοις, η νέα διαδικασία είχε σαν αποτέλεσμα να επιβληθούν διορθώσεις για σημαντικά ποσά σε πολύ προγενέστερο στάδιο σε σχέση με το παρελθόν (βλέπε παραγράφους 54-55).

Το 1996 ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής των νέων διαδικασιών για την εκκαθάριση λογαριασμών. Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι τελικές διορθώσεις για τα τελευταία έτη θα εισαχθούν πολύ νωρίτερα από ό,τι θα συνέβαινε με το παλαιό καθεστώς. Δεν έχουν ακόμη φανεί οι πλήρεις επιπτώσεις της μεταρρύθμισης. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαδικασία αντιπαραβολής έχει συμβάλει σε αυτή τη γενική βελτίωση.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι η μεταρρύθμιση της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της υποχρέωσης λογοδοσίας και ότι αυτό αποτελεί σημαντικό επίτευγμα.

⁽¹¹⁶⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 22/2000 σχετική με την αξιολόγηση της αναθεωρημένης διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών (ΕΕ C 69 της 2.3.2001).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.188. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν πολυάριθμοι οργανισμοί πληρωμών, πολλοί από τους οποίους δεν πληρούσαν όλα τα απαιτούμενα κριτήρια έγκρισης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, η Επιτροπή να καταφύγει στην επιβολή διορθώσεων σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών για δύο κράτη μέλη.

2.189. Παρά το γεγονός ότι έπρεπε να επανορθωθούν ορισμένες τεχνικές ανεπάρκειες, οι οργανισμοί πιστοποίησης κατόρθωσαν, κατά γενικό κανόνα, να εκδώσουν εκθέσεις και πιστοποιητικά εντός των προθεσμιών που είχαν οριστεί. Για το ένα τρίτο περίπου του συνόλου των δαπανών που είχαν δηλωθεί για τους οργανισμούς πληρωμών για το 1998 εκδόθηκαν πιστοποιητικά με επιφύλαξη (το οποίο δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι οι δαπάνες ήταν αντικανονικές).

2.190. Η προσφυγή στον οργανισμό διατησίας οδήγησε σε συνολική μείωση 10 % των χρηματοοικονομικών διορθώσεων που επιβλήθηκαν στα κράτη μέλη, η Επιτροπή όμως απαιτείται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα των καθυστερήσεων που σημειώνονται κατά τη διαδικασία και, σε πολλές περιπτώσεις, και της αποτυχίας, σε πολλές περιπτώσεις του συμβιβασμού μεταξύ των απόψεων της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ)

2.191. Η ειδική έκθεση αριθ. 6/2001⁽¹¹⁷⁾ κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το ΟΣΔΕ παρέχει την ορθή βάση για τον έλεγχο των δαπανών που σχετίζονται με τις αροτραίες καλλιέργειες και τις πριμοδοτήσεις που χορηγούνται για τα ζώα (έξι εκατομμύρια αιτήσεις για ενίσχυση περίπου κάθε χρόνο). Οι κυριότερες συστάσεις που απηύθυνε το Συνέδριο στην Επιτροπή αφορούσαν την ανάπτυξη αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης πληροφοριών και την απλούστευση και την εναρμόνιση του κανονιστικού πλαισίου (βλέπε επίσης σημείο 2.48).

Ποσοτώσεις γάλακτος

2.192. Στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσης αριθ. 6/2001⁽¹¹⁸⁾ εξετάστηκε η αποτελεσματικότητα του καθεστώτος των ποσοτώσεων όσον αφορά τον έλεγχο της παραγωγής γάλακτος στην ΕΕ και την επίτευξη της ισορροπίας της αγοράς. Η παραγωγή περιορίστηκε στο επίπεδο που αποτελούσε στόχο και σημειώθηκε αντιστροφή της προηγούμενης ανοδικής τάσης του προϋπολογιστικού κόστους της ΚΟΑ. Ωστόσο, το συνολικό επίπεδο ποσοτώσεων που είχε οριστεί δεν ευθυγράμμιζε τη γαλακτοπαραγωγή με την εσωτερική κατανάλωση και τις εξαγωγές που δεν επιδοτούνται. Επιπλέον, παρά το επιδοτούμενο πλεόνασμα, η χρηματοδότηση του οποίου στοιχίζει κάθε χρόνο 3 εκατομμύρια ευρώ περίπου, οι αποφάσεις σχετικά με τη μεταρρύθμιση της ΚΟΑ στον

2.188. Η νομοθετική αρχή αποφάσισε ότι ο αριθμός των οργανισμών πληρωμής πρέπει να καθορίζεται από τα κράτη μέλη. Αν και η Επιτροπή είναι υπέρ της μείωσης του αριθμού των οργανισμών πληρωμής, η δυνατότητα επιρροής της είναι περιορισμένη. Η Επιτροπή έχει εντούτοις ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να μειώσουν αυτό τον αριθμό και ορισμένα το έχουν πράξει. Ο αριθμός των οργανισμών πληρωμής μειώθηκε σε 86 τον Σεπτέμβριο του 2000.

2.189. Η Επιτροπή πιστεύει ότι είναι υπεραπλουστευτικό το να χρησιμοποιούνται ως μέτρο επίδοσης οι δαπάνες που δηλώνονται από τους οργανισμούς πιστοποίησης με ειδικούς λογαριασμούς. Είναι σημαντικό να εξετάζεται κάθε στοιχείο χωριστά πριν να συνάγονται συμπεράσματα σε αυτό το σημείο.

2.190. Οι προθεσμίες της διαδικασίας συνδιαλλαγής δεν εξαρτώνται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και η σύγκλιση των διαφορετικών απόψεων ανάμεσα στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν είναι πάντοτε σκόπιμη για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

2.191. Η Επιτροπή επεξεργάζεται αυτή την περίοδο την κωδικοποίηση όλης της ισχύουσας νομοθεσίας σε αυτό τον τομέα.

2.192. Το σημερινό επίπεδο των ποσοτώσεων είναι αποτέλεσμα πολιτικών αποφάσεων και το δημοσιονομικό του κόστος, που ανέρχεται περίπου σε 3 δις ευρώ ετησίως, όπως προσδιορίζει το Συνέδριο, επιτρέπει όχι μόνο την εξασφάλιση ισορροπίας της αγοράς, αλλά συμβάλλει και στην επίτευξη του συνόλου των στόχων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως η εξασφάλιση δικαίου εισοδήματος για τους παραγωγούς και η αγροτική ανάπτυξη, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη και άλλοι οικονομικοί παράγοντες, όπως η απασχόληση στις επιχειρήσεις μεταποίησης.

Το καθεστώς των ποσοτώσεων αποτέλεσε καθοριστικό μέσο για τον έλεγχο των δαπανών στον γαλακτοκομικό τομέα και, από αυτή την άποψη, η επιβάρυνση για τον φορολογούμενο μειώθηκε σημαντικά από τη θέσπισή του το 1984.

⁽¹¹⁷⁾ ΕΕ C 214 της 31.7.2001.

⁽¹¹⁸⁾ ΕΕ C 305 της 30.10.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων προέβλεπαν αύξηση κατά 2,5 % των εθνικών ποσοτώσεων αναφοράς από τον Απρίλιο του 2000 έως τον Απρίλιο του 2005.

2.193. Το καθεστώς των ποσοτώσεων, 17 περίπου έτη μετά τη θέσπισή του, το 1984, εξακολουθούσε να μην έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή. Η Ιταλία εξακολουθούσε να μην επιβάλλει την καταβολή εισφοράς στους μεμονωμένους παραγωγούς, ενώ στην Ισπανία και στην Ελλάδα, παρά τις βελτιώσεις που σημειώθηκαν, εξακολουθούν να εκκρεμούν προβλήματα είσπραξης σχετικά με τις οφειλόμενες εισφορές. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή εισέπραξε τις οφειλόμενες εισφορές από τα κράτη μέλη στις περιπτώσεις που ορισμένοι γαλακτοπαραγωγοί δεν είχαν καταβάλει την εισφορά, το μέτρο έχασε τον αποτρεπτικό του χαρακτήρα σχετικά με τους παραγωγούς και η επίδραση της εθνικής επιδότησης στρέβλωσε τον ανταγωνισμό.

2.194. Η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει βραχυπρόθεσμα τη δυνατότητα να επιτραπεί η μεταβίβαση ποσοτώσεων μεταξύ παραγωγών που δραστηριοποιούνται σε διάφορα κράτη μέλη. Μεσοπρόθεσμα, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει προτάσεις με στόχο την ευθυγράμμιση της συνολικής γαλακτοπαραγωγής με την μη επιδοτούμενη εσωτερική κατανάλωση και τις δυναμικές μη επιδοτούμενες εξαγωγές, καταργώντας/θέτοντας σταδιακά τέρμα στο καθεστώς των ποσοτώσεων.

Κατά την άποψη της Επιτροπής, υπό τις παρούσες συνθήκες, ο καθορισμός των ποσοτώσεων σε επίπεδο που να εξασφαλίζει την ισορροπία ανάμεσα στην παραγωγή, αφενός, και την κατανάλωση και τις μη επιδοτούμενες εξαγωγές, αφετέρου, θα είχε σαν αποτέλεσμα μείωση της παραγωγής κατά 20 % περίπου. Θεωρεί ότι αυτό θα προκαλούσε απορρύθμιση της παραγωγικής ικανότητας και, κατά συνέπεια, της ικανότητας μεταποίησης.

Οι αποφάσεις που έλαβε το Συμβούλιο στο πλαίσιο του Προγράμματος Δράσης 2000 ήταν αποτέλεσμα εντατικών πολιτικών διαπραγματεύσεων και η αύξηση των ποσοτώσεων ήταν η αντιστάθμιση στην παράταση της εφαρμογής του καθεστώτος μετά τις 31 Μαΐου 2000, ημερομηνία που έληγε η ρύθμιση του 1992. Αφετέρου, η μείωση των θεσμικών τιμών που προβλέπεται από το 2005 κατέστησε δυνατή αυτή την αύξηση. Όσον αφορά τις ειδικές αυξήσεις, αυτές δεν θα πρέπει να δημιουργήσουν μεγαλύτερη ανισορροπία, εφόσον αντιστοιχούν, σε μεγάλο βαθμό, σε ήδη παραχθείσες ποσότητες.

2.193. Όσον αφορά την ατελή εφαρμογή του καθεστώτος, η Επιτροπή, εκτός από την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, κίνησε διαδικασίες κατά παραβάσεως εναντίον της Ιταλίας (αιτιολογημένη γνώμη 97/2228) και της Ισπανίας (αιτιολογημένη γνώμη 97/2227) για λανθασμένη εφαρμογή του καθεστώτος των ποσοτώσεων για τα γαλακτοκομικά και για μη είσπραξη της εισφοράς. Στην περίπτωση αυτών των δύο κρατών μελών, τα εν λόγω προβλήματα οφείλονται εν μέρει στο γεγονός ότι οι παραγωγοί και οι αγοραστές προσέφυγαν στα εθνικά δικαστήρια κατά της εισφοράς και ότι οι εν λόγω δικαστικές διαδικασίες είναι πολύ χρονοβόρες.

2.194. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι το να επιτραπεί η μεταβίβαση ποσοτώσεων μεταξύ κρατών μελών θα έδεξε υπό αμφισβήτηση τις βασικές αρχές της ρύθμισης για τις ποσοτώσεις, όπως αυτές προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3950/92 του Συμβουλίου, εφόσον το καθεστώς αυτό επινοήθηκε βάσει καθεστώτος εθνικών ποσοτώσεων. Πιστεύει επίσης ότι μια τόσο σημαντική μεταβολή του διοικητικού συστήματος διαχείρισης των ποσοτώσεων δεν είναι ενδεδειγμένη, εφόσον το Ελεγκτικό Συνέδριο επιλέγει την προοπτική εγκατάλειψης αυτού του συστήματος.

Όπως αναφέρεται στην απάντηση στο σημείο 2.198, και άλλοι παράγοντες εκτός από τον δημοσιονομικό απετέλεσαν τη βάση καθορισμού του επιπέδου των ποσοτώσεων. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η προσαρμογή της γαλακτοπαραγωγής στη μη επιδοτούμενη κατανάλωση και στις μη επιδοτούμενες εξαγωγές, όπως ζητά το Ελεγκτικό Συνέδριο, θα είχε σαν αποτέλεσμα να μειωθεί κατά 20 % περίπου το σημερινό επίπεδο της ποσόστωσης. Εξάλλου, μια παρόμοια μείωση της παραγωγής θα μπορούσε να προκαλέσει αποζημίωση των παραγωγών και για τον λόγο αυτόν δεν είναι συνεπής με τη σταδιακή κατάργηση του καθεστώτος των ποσοτώσεων την οποία προτείνει ο Συνέδριο.

Για το μέλλον, το Συμβούλιο ανέλαβε τη δέσμευση να προβεί, το 2003, βάσει έκθεσης της Επιτροπής, σε ενδιάμεση επανεξέταση, ώστε να είναι δυνατό να προβλεφθεί η σταδιακή κατάργηση, μετά το 2006, του ισχύοντος καθεστώτος της συμπληρωματικής εισφοράς. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θα αναλύσει διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες κατά την προετοιμασία της έκθεσής της.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ειδική έκθεση για τη ΣΕΒ (σπογγώδης
εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών)

2.195. Οι κύριες συστάσεις σχετικά με τον έλεγχο της ΣΕΒ που περιλαμβάνονταν στην ειδική έκθεση του Συνεδρίου αριθ. 19/98 ⁽¹¹⁹⁾ συνίσταντο στο ότι η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει στρατηγική διαχείρισης της κρίσης και ότι πρέπει να επιβληθεί η εφαρμογή των κατάλληλων συστημάτων αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων. Η παρακολούθηση που πραγματοποίησε το Συνέδριο σχετικά με την έκθεση (ειδική έκθεση αριθ. 14/2001) ⁽¹²⁰⁾ εστιάστηκε στα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή για την επισήμανση και την εξάλειψη της ΣΕΒ.

2.196. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης διαπιστώθηκε ότι η στρατηγική που εφαρμόζει η Επιτροπή για την αντιμετώπιση της ΣΕΒ είναι κατά βάση ορθή, η αποτελεσματικότητά της όμως περιορίζεται σοβαρά από τους παρακάτω παράγοντες:

- α) οι θεσμικές διαδικασίες έγκρισης της νομοθεσίας περιόρισαν και καθυστέρησαν την εφαρμογή βασικών μέτρων ελέγχου της ΣΕΒ, όπως η απόσυρση των ειδικών υλικών κινδύνου (ΕΥΚ) και η απαγόρευση της χρήσης τους σε όλη την ΕΕ·
- β) η εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την ΣΕΒ από τα κράτη μέλη ήταν ανεπαρκής σε πολλούς βασικούς τομείς· τα περισσότερα κράτη μέλη δεν εφάρμοσαν ορθά την απαγόρευση της χορήγησης κρεατοστεαλεύρων θηλαστικών στα μηρυκαστικά, διάφορα δε κράτη μέλη δεν εντόπισαν στο παρελθόν την πραγματική επίπτωση της ΣΕΒ. Κατά συνέπεια, τόσο οι καταναλωτές όσο και τα ζώα είναι εκτεθειμένοι σε διάφορους κινδύνους στα διάφορα κράτη μέλη μέσω του συνδυασμού των μέτρων ελέγχου της ΣΕΒ και έλλειψης (μέχρι πρόσφατα) ορισμού σχετικά με τα ΕΥΚ για την ΕΕ·
- γ) τα μέτρα που διαθέτει επί του παρόντος η Επιτροπή για την επιβολή της εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με τη ΣΕΒ από τα κράτη μέλη είναι ανεπαρκή·
- δ) τα συστήματα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων εξακολουθούν να μην λειτουργούν πλήρως σε όλα τα κράτη μέλη, παρά την προθεσμία που είχε οριστεί για την 1η Ιανουαρίου 2000.

2.195. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έκθεση αποτελεί, γενικά, αντικειμενική ανάλυση των μέτρων κατά της ΣΕΒ που θεσπίστηκαν και εφαρμόστηκαν από το 1998 και μετά. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμμερίζονται, γενικά, τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της έκθεσης.

2.196. Οι εκτιμήσεις του Συνεδρίου σχετικά με τον αναπροσανατολισμό των επιδοτήσεων και την ενθάρρυνση της εκτατικοποίησης της παραγωγής, αποτελούν το κύριο μέρος της απόφασης που πρότεινε η Επιτροπή και εξέδωσε το Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας στις 20 Ιουνίου 2001. Οι αποφάσεις που ελήφθησαν (οι οποίες καλύπτουν την περίοδο 2001 έως 2003) περιλαμβάνουν, και για τα δύο καθεστώτα πριμοδοτήσεων, σταδιακή μείωση της πυκνότητας ζωικού κεφαλαίου από 2 μονάδες χονδρών ζώων (ΜΧΖ) ανά εκτάριο σε 1,8 ΜΧΖ/εκτάριο, για την ειδική πριμοδότηση για τα βοοειδή προβλέπουν σημαντική μείωση των εθνικών ανώτατων ορίων και, όσον αφορά το καθεστώς πριμοδότησης θηλαζουσών αγελάδων, την εισαγωγή υποχρεωτικού κατώτατου αριθμού δαμάλεων που είναι δυνατό να εκτρέφονται βάσει αυτού του καθεστώτος καθώς και αναστολή της ανακατανομής των δικαιωμάτων πριμοδοτήσεων από τα εθνικά αποθεματικά.

⁽¹¹⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 19/98 σχετικά με τη χρηματοδότηση ορισμένων μέτρων που ελήφθησαν συνεπεία της κρίσης της ΣΕΒ (ΕΕ C 383 της 9.12.1998).

⁽¹²⁰⁾ ΕΕ C 324 της 20.11.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.197. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης το Συνέδριο επισύρει την προσοχή σε άλλα θέματα, όπως η σύγχρονη παραγωγή και εμπορία ζωικού κεφαλαίου, ιδίως οι μέθοδοι διατροφής και εκτροφής, τα προβλήματα της παραγωγής που σχετίζονται με τα καθεστώτα στήριξης στο πλαίσιο της ΚΓΠ για τα ζώα και κατά πόσο η Επιτροπή απαιτείται να διαθέτει ειδικές επιπλέον εξουσίες προκειμένου να επιβάλλει τη λήψη μέτρων σχετικά με τα κράτη μέλη.

Επιστροφές για τη χρησιμοποίηση αμύλου γεωμήλων και αμύλων σιτηρών και ενισχύσεις για το άμυλο γεωμήλων

2.198. Στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσης αριθ. 8/2001 ⁽¹²¹⁾ εξετάστηκε η λειτουργία του συστήματος επιστροφών κατά την παραγωγή, όπως τροποποιήθηκε το 1992, και η καταβολή άμεσων ενισχύσεων στους παραγωγούς γεωμήλων για την παραγωγή αμύλου και στους παραγωγούς αμύλου γεωμήλων. Στόχος αυτών των επιδοτήσεων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν κόστος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό ύψους 900 εκατομμυρίων ευρώ περίπου το 2000, είναι η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών παραγωγών και των χρηστών αμύλου σιτηρών και αμύλου γεωμήλων.

2.199. Πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στα τρία κράτη μέλη (Γαλλία, Γερμανία και Κάτω Χώρες) που λαμβάνουν, όλα μαζί, το 70 % περίπου των δαπανών και το Συνέδριο διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικά με την ποιότητα των ελέγχων, τη μέθοδο υπολογισμού των επιστροφών κατά την παραγωγή, την παρακολούθηση του μεταποιημένου αμύλου καθώς και τη διαχείριση του καθεστώτος ποσοτώσεων για την παραγωγή γεωμήλων αναπαραγωγής.

2.200. Η Επιτροπή δεν εκτίμησε ποτέ εάν επιτεύχθηκαν οι βασικοί στόχοι του συστήματος: βασικά θέματα αποτελούσαν η ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών που κάνουν χρήση αμύλου σιτηρών και γεωμήλων, το εισόδημα των κατόχων γεωργικής εκμετάλλευσης που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις και την αντιστάθμιση του ειδικού διαρθρωτικού μειονεκτήματος των παραγωγών αμύλου γεωμήλων.

2.198-2.200. Από τα σχόλια του Συνεδρίου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν σοβαρές δυσκολίες κατά την εφαρμογή αυτού του καθεστώτος. Το Συνέδριο απεκάλυψε ορισμένες ανεπάρκειες οι οποίες, όμως, παρά το πρόβλημα σε ένα κράτος μέλος, δεν φαίνεται να είναι σοβαρές. Όλα τα συστήματα επιδέχονται βελτιώσεων και η Επιτροπή θα επιστήσει, ασφαλώς, την προσοχή των κρατών μελών στο συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε αυτή την έκθεση.

2.199. Όσον αφορά την παρακολούθηση των μεταποιημένων αμύλων, η Επιτροπή, επειδή έχει επίγνωση της δυνατότητας καταχρήσεων και παρατυπιών, εξέταξε τακτικά και πραγματοποιούσε ανταλλαγές απόψεων με τα κράτη μέλη και με τους επαγγελματίες του κλάδου σχετικά με την εφαρμογή ειδικών μέτρων για τα μεταποιημένα άμυλα. Τροποποιήθηκαν ορισμένες κανονιστικές διατάξεις, περιλαμβανομένης και της θέσπισης δηλώσεων που δεσμεύουν τους παραγωγούς να εγγυώνται την ορθή χρησιμοποίηση του προϊόντος, τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν και να ελέγχουν. Η Επιτροπή είναι επίσης έτοιμη, εάν χρειαστεί, να εξετάσει τους ισχύοντες όρους και, ενδεχομένως, τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1722/93.

2.200. Η Επιτροπή εξετάζει τακτικά την κατάσταση του τομέα και συμβουλεύεται τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών καθώς και τους επαγγελματίες φορείς του κλάδου. Επιπλέον, στο πλαίσιο της συστηματικής αξιολόγησης των τομεακών γεωργικών πολιτικών, η ΓΔ Γεωργίας περιέλαβε στο πρόγραμμά της του έτους 2000 την πραγματοποίηση μελέτης για την «αξιολόγηση της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα του αμύλου και των αμυλούχων προϊόντων». Τα βασικά ζητήματα της αξιολόγησης αφορούν:

- αφενός, την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια των μέτρων που εφαρμόζονται στον τομέα του αμύλου και των αμυλούχων προϊόντων, περιλαμβανομένων των επιστροφών στην παραγωγή και εξαγωγή καθώς και των ειδικών μέτρων στον τομέα του αμύλου γεωμήλων, περιλαμβανομένης της πριμοδότησης των αμυλοπαραγωγών και των ποσοτώσεων παραγωγής,
- αφετέρου, διάφορα ζητήματα της αξιολόγησης αφορούν το γεωργικό εισόδημα και την ανάπτυξη των περιοχών παραγωγής.

⁽¹²¹⁾ ΕΕ C 294 της 19.10.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επιστροφές κατά την εξαγωγή — προορισμός και διάθεση στην αγορά [ειδική έκθεση αριθ. 7/2001 (122)]

2.201. Το καθεστώς των επιστροφών κατά την εξαγωγή, το οποίο στοιχίζει στον φορολογούμενο της ΕΕ 5 εκατομμύρια ευρώ περίπου κάθε χρόνο, προβλέπει ποσοστά επιστροφών για ορισμένα προϊόντα που διαφοροποιούνται ανάλογα με τον προορισμό, με την προϋπόθεση της προσκόμισης ικανοποιητικών αποδεικτικών στοιχείων (απόδειξη άφιξης) ότι τα εμπορεύματα διατέθηκαν στην αγορά στον δηλωθέντα προορισμό.

2.202. Το 1992 η Επιτροπή συνέταξε κατάλογο υποδειγμάτων αποδείξεων προκειμένου να συνδράμει τα κράτη μέλη να ελέγχουν τις αποδείξεις άφιξης, ο εν λόγω όμως κατάλογος δεν έχει ενημερωθεί σχετικά. Διαπιστώθηκε ότι μεταξύ των κρατών μελών υπάρχουν μεγάλες διαφορές όσον αφορά αυτούς τους ελέγχους.

2.203. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε γενικό έλεγχο του συστήματος των αποδείξεων άφιξης, εντόπισε μείζονες αδυναμίες στους ελέγχους των κρατών μελών κατά το χρόνο της εξαγωγής, που συνεπήχθησαν δημοσιονομικές διορθώσεις ανερχόμενες σε 188 εκατομμύρια ευρώ.

2.204. Ορισμένα κράτη μέλη δεν είχαν διενεργήσει τους απαιτούμενους ελέγχους των εγκεκριμένων εταιρειών εποπτείας. Όπου διενεργήθηκαν τέτοιου είδους έλεγχοι, εντοπίστηκαν σοβαρές ελλείψεις και παρατυπίες, παρά το γεγονός ότι δεν έτυχαν πάντοτε ικανοποιητικής παρακολούθησης.

Τα αποτελέσματα της μελέτης αναμένεται ότι θα είναι διαθέσιμα στο τέλος του 2001. Διάφορα στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας θα χρησιμοποιούν, ενδεχομένως, στην προετοιμασία της έκθεσης την οποία θα υποβάλει η Επιτροπή στο Συμβούλιο το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2001, όπως προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1868/94 του Συμβουλίου, η οποία θα αφορά την κατανομή της ποσόστωσης αμύλου γεωμήλων στην Κοινότητα και θα συνοδεύεται, εάν χρειαστεί, με τις κατάλληλες προτάσεις.

2.202. Το σύστημα που επελέγη για τον έλεγχο της εισαγωγής σε μια τρίτη χώρα βασίζεται κυρίως σε δημόσια έγγραφα, όπως τα τελωνειακά έγγραφα εισαγωγής. Το 1992, τέθηκε στη διάθεση των κρατών μελών κατάλογος τελωνειακών εντύπων και σφραγίδων που χρησιμοποιούνται σε 59 τρίτες χώρες. Η Επιτροπή δέχεται ευνοϊκά την άποψη να εξετασθεί η δυνατότητα δημιουργίας ενός καταλόγου, τουλάχιστον για ορισμένες τρίτες χώρες, ο οποίος θα επικαιροποιείται συνεχώς.

2.203. Αν και η Επιτροπή δεν έχει πραγματοποιήσει γενικό έλεγχο του συστήματος των αποδείξεων άφιξης, έχει πραγματοποιήσει ειδικό έλεγχο των αποδείξεων άφιξης που εκδίδονται από τις εταιρείες εποπτείας της Γερμανίας, η οποία ήταν εκ των πραγμάτων το μοναδικό κράτος μέλος που αποδεχόταν σε ευρεία κλίμακα παρόμοια πιστοποιητικά. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης περίπου 20 εκατ. ευρώ.

2.204. Η έγκριση και ο έλεγχος της λειτουργίας των εταιρειών εποπτείας υπάγεται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Εντούτοις, όταν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να ανακαλέσει την έγκριση που χορήγησε σε μια εταιρεία εποπτείας, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα άλλα κράτη μέλη. Κοινοποιεί επίσης τα κίνητρα που ώθησαν το κράτος μέλος να ανακαλέσει την έγκριση, εφόσον τα γνωρίζει.

Επιπλέον, όταν η Επιτροπή ενημερώθηκε για το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος είχε ανακαλέσει την έγκριση μιας εταιρείας εποπτείας η οποία ανήκει σε έναν όμιλο, ζήτησε από τα άλλα κράτη μέλη, στην επικράτεια των οποίων υπήρχαν εγκεκριμένες θυγατρικές αυτού του ομίλου, να ελέγξουν αν υφίσταντο στις εν λόγω θυγατρικές οι ίδιες αδυναμίες.

Οι όροι έγκρισης των εταιρειών εποπτείας θα αξιολογηθούν κατά τον συνεχιζόμενο έλεγχο (που άρχισε τον Μάιο του 2001) για τα διαφοροποιούμενα ποσά των επιστροφών, ο οποίος διενεργείται στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών.

(122) ΕΕ C 314 της 8.11.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.205. Παρά το γεγονός ότι ανατέθηκε σε πρεσβείες κρατών μελών σε τρίτες χώρες βασικός ρόλος σχετικά με την παρακολούθηση της άφιξης των εξαγόμενων εμπορευμάτων, τα κράτη μέλη δεν εξέδωσαν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τους διενεργητέους ελέγχους πριν από την έκδοση πιστοποιητικών εκφόρτωσης. Σπανίως διενεργούνταν φυσικοί έλεγχοι τη στιγμή της εκφόρτωσης.

2.206. Η OLAF και η ΓΔ AGRI εντόπισαν ή προκάλεσαν τον εντοπισμό ορισμένων σοβαρών παρατυπιών και εικαζόμενων περιπτώσεων απάτης, σχετικά με ορισμένους από τους σημαντικότερους προορισμούς που αφορούν επιστροφές κατά την εξαγωγή. Οι εταιρείες εποπτείας ενέχονται σε ορισμένες από τις εν λόγω παρατυπίες. Ο έλεγχος του Συνεδρίου αποκάλυψε περαιτέρω εικαζόμενες παρατυπίες και περιπτώσεις αμφισβητήσιμων δικαιολογητικών καταβολής των επιστροφών για ορισμένους προορισμούς. Οι εικαζόμενες παράτυπες πληρωμές στις οποίες αναφέρεται η εν λόγω έκθεση ανέρχονται σε 100 εκατομμύρια ευρώ περίπου.

2.207. Το σύστημα των αποδείξεων άφιξης περιλαμβάνει ένα κόστος συμμόρφωσης που βαρύνει τόσο τις διοικητικές αρχές όσο και τις επιχειρήσεις και παρέχει ελάχιστο βαθμό ασφάλειας. Το Συνέδριο συνέστησε οι αποδείξεις άφιξης να απαιτούνται μόνο σε περιπτώσεις αμφιβολιών ή για προορισμούς μεγάλου κινδύνου, οι κατασταλτικοί όμως έλεγχοι που διενεργούν τα κράτη μέλη σχετικά με τη διάθεση στην αγορά πρέπει να εντατικοποιηθούν και να περιλαμβάνουν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων σχετικά με τις φορτώσεις και τις κινήσεις των εμπορευματοκιβωτίων, καθώς και στα μητρώα που τηρούν οι εταιρείες οδικών μεταφορών για το σύνολο των πράξεων που επιλέγονται για έλεγχο. Εάν διατηρηθεί η απαίτηση για τη συστηματική προσκόμιση των αποδείξεων άφιξης, το Συνέδριο συνέστησε ότι πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά το σύστημα που εφαρμόζεται επί του παρόντος για την επικύρωση των αποδείξεων άφιξης και την έγκριση των εταιρειών εποπτείας και των πρεσβειών των κρατών μελών προκειμένου να εκδίδουν τέτοιες αποδείξεις.

2.205. Τα πιστοποιητικά εκφόρτωσης που εκδίδονται από τις πρεσβείες των κρατών μελών αποτελούν, μεταξύ άλλων, αποδείξεις, όπως προβλέπει η ισχύουσα ρύθμιση, για να πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιστροφής. Τα διάφορα αποδεικτικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται απαριθμούνται εξαντλητικά στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/1999.

2.206. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που ελήφθησαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το ποσό αφορά βασικά τις εικαζόμενες παρατυπίες που διαπιστώθηκαν σε ένα κράτος μέλος κατά την περίοδο 1994-1996 (και αφορούν ποσό 60 εκατ. ευρώ) και τις παράτυπες εξαγωγές στο Ιράκ, μετά την επιβολή του εμπορικού αποκλεισμού το 1991 (περίπου 40 εκατ. ευρώ). Η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία για τις περιπτώσεις αυτές, η οποία εξελίσσεται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες. Η Επιτροπή θα λάβει επίσης τα κατάλληλα μέτρα και για τις άλλες περιπτώσεις.

2.207. Η απλούστευση των όρων υποβολής των αποδείξεων άφιξης με τον τρόπο που συνιστά το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν είναι εφικτή, διότι, η απαίτηση απόδειξης άφιξης μόνο σε περίπτωση αμφιβολιών ή για προορισμούς υψηλού κινδύνου, θα δημιουργούσε κίνδυνο για την απώλεια ελέγχου των εξαγωγών προς χώρες για τις οποίες δεν έχει καθοριστεί επιστροφή κατά την εξαγωγή. Επιπλέον, θα δημιουργούσε περισσότερους κινδύνους απάτης και παρατυπιών. Επιπλέον, θα εξέθετε την Κοινότητα σε σοβαρές επικρίσεις για τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ παρακολουθεί και ελέγχει τις επιδοτούμενες συναλλαγές της με τρίτες χώρες, κυρίως αν ληφθούν υπόψη οι διεθνείς δεσμεύσεις για τη μη χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή προς συγκεκριμένες αγορές.

Η Επιτροπή θα συζητήσει με τις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για τους «εκ των υστέρων» ελέγχους σχετικά με το πώς θα ενταχθεί στα προγράμματα ελέγχου η χρησιμοποίηση βάσεων δεδομένων σχετικά με τις φορτώσεις και τις κινήσεις των εμπορευματοκιβωτίων.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξετάσει διεξοδικά ένα σύστημα που θα αναθέτει αυξημένες ευθύνες στις εταιρείες εποπτείας. Στο πλαίσιο αυτό, θα συζητήσει με τα κράτη μέλη τη δυνατότητα να απαιτείται η κατάθεση εγγύησης κατά την έγκριση των εταιρειών εποπτείας.

2.206-2.211. Η ειδική έκθεση για τις επιστροφές κατά την εξαγωγή δεν χρησιμοποιεί τον όρο «σοβαρή κατάχρηση»· αναφέρεται σε «υπόνοιες παρατυπιών και περιπτώσεις κατά τις οποίες τίθενται υπό αμφισβήτηση τα αιτιολογικά για την καταβολή των επιστροφών».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κοινά στοιχεία μεταξύ των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων που περιλαμβάνουν οι προαναφερθείσες εκθέσεις

2.208. Σε τέσσερις από τις έξι προαναφερθείσες ειδικές εκθέσεις περιλαμβάνονται σημαντικές θετικές διαπιστώσεις. Τόσο το νέο σύστημα εκκαθάρισης των λογαριασμών όσο και το ΟΣΔΕ συνέβαλαν στη βελτίωση της διαχείρισης σημαντικών κοινοτικών κεφαλαίων, ενώ το καθεστώς των ποσοτώσεων γάλακτος περιόρισε την παραγωγή στο επίπεδο-στόχο. Η στρατηγική που υιοθέτησε η Επιτροπή για την αντιμετώπιση της ΣΕΒ ήταν κατά βάση σωστή. Η πέμπτη έκθεση σχετικά με το άμυλο γεωμύλων είναι λιγότερο θετική, ενώ η έκτη επιβεβαίωσε ότι οι διαφοροποιημένες επιστροφές κατά την εξαγωγή ήταν εκτεθειμένες στον κίνδυνο σοβαρών καταχρήσεων.

2.209. Ορισμένοι στόχοι μείζονος σημασίας δεν επιτεύχθηκαν. Η μεταρρύθμιση δεν μείωσε το συνολικό χρόνο που απαιτείται για την εκκαθάριση των δαπανών ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους, τόσο από τη δημοσιονομική άποψη όσο και από την άποψη της συμφωνίας. Το καθεστώς των ποσοτώσεων γάλακτος δεν κατέστησε δυνατή την ευθυγράμμιση της παραγωγής με τη μη επιδοτούμενη ζήτηση. Η αποτελεσματικότητα των μέτρων για την αντιμετώπιση της ΣΕΒ περιορίστηκε από τις δεσμικές διαδικασίες για τη θέσπιση σχετικής νομοθεσίας και την πλημμελή εφαρμογή της τελευταίας σε βασικούς τομείς από τα κράτη μέλη. Όσον αφορά το άμυλο γεωμύλων και τις διαφοροποιημένες επιστροφές κατά την εξαγωγή, η Επιτροπή δεν προέβη σε αξιολόγηση της επίτευξης των βασικών στόχων.

2.210. Συνεχιζόμενες αδυναμίες που αφορούν τους ελέγχους, εκ μέρους των κρατών μελών, των κοινοτικών πράξεων επισημάνθηκαν στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ και των επιστροφών κατά την εξαγωγή. Το καθεστώς των ποσοτώσεων γάλακτος, 17 χρόνια μετά τη θέσπισή του, δεν εφαρμοζόταν ακόμα πλήρως.

2.211. Γενικά, η απλοποίηση και η εναρμόνιση θα καθιστούσαν ευκολότερα δυνατή τη βελτίωση της διαχείρισης, θα μείωναν τις διοικητικές δαπάνες και θα ελάφρυναν τα βάρη που επωμίζονται οι δικαιούχοι ενισχύσεων.

Όσον αφορά την ειδική έκθεση για το «άμυλο γεωμύλων», από τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου μπορεί να συναχθεί ότι το σύστημα αυτό δεν δημιουργεί σημαντικές δυσκολίες κατά την εφαρμογή του. Το Συνέδριο απεκάλυψε ορισμένες ανεπάρκειες οι οποίες, ωστόσο, δεν φαίνεται να είναι σοβαρές, με εξαίρεση το πρόβλημα σε ένα κράτος μέλος.

Ειδική έκθεση «Εκκαθάρισης λογαριασμών»

Όσον αφορά το συνολικό χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία συμμόρφωσης, η Επιτροπή δέχεται ότι οι τελευταίες διορθώσεις για το έτος 1996 δεν θα πραγματοποιηθούν ταχύτερα σε σχέση με την παλαιά διαδικασία. Εντούτοις, η νέα διαδικασία είχε σαν αποτέλεσμα την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων για υψηλά ποσά σε προγενέστερο στάδιο σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς.

Το 1996 ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής των νέων διαδικασιών εκκαθάρισης λογαριασμών. Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι τελικές διορθώσεις για τα τελευταία έτη θα επιβληθούν πολύ ταχύτερα σε σχέση με το παλαιό σύστημα. Δεν έχουν ακόμη φανεί τα πλήρη αποτελέσματα της μεταρρύθμισης. Σε αυτό το στάδιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαδικασία συνδιαλλαγής έχει συμβάλει σε αυτή τη γενική βελτίωση.

Ειδική έκθεση για τις «Ποσοτώσεις για τα γαλακτοκομικά»

Κατά την άποψη της Επιτροπής, υπό τις παρούσες συνθήκες, ο καθορισμός των ποσοτώσεων σε επίπεδο που να εξασφαλίζει ισορροπία ανάμεσα στην παραγωγή, αφενός, και στην κατανάλωση και τις μη επιδοτούμενες εξαγωγές, αφετέρου, θα έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής κατά 20 % περίπου. Θεωρεί ότι αυτό θα δημιουργούσε απορρύθμιση της ικανότητας παραγωγής και, κατά συνέπεια, της μεταποιητικής ικανότητας.

Ειδική έκθεση για την «ΣΕΒ»

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική εκτίμηση όσον αφορά τη στρατηγική της για την αντιμετώπιση της κρίσης της ΣΕΒ.

Ειδική έκθεση για το «Άμυλο»

Η Επιτροπή ανέλαβε την πραγματοποίηση διεξοδικής μελέτης, τα αποτελέσματα της οποίας θα είναι διαθέσιμα στο τέλος του 2001.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο περιγράφει, με γενικούς όρους, τις βασικές ανεπάρκειες του ελέγχου που διαπιστώθηκαν σε ορισμένα κράτη μέλη. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι, ακόμη και σε εκείνα τα κράτη μέλη στα οποία έχει εφαρμοσθεί το ΟΣΔΕ, θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν αδυναμίες, οι οποίες αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά τις επιστροφές κατά την εξαγωγή, θα πρέπει να προστεθεί ότι επιβλήθηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις στα κράτη μέλη λόγω των συνεχιζόμενων αδυναμιών όσον αφορά το έλεγχο των κοινοτικών πράξεων. Οι αποφάσεις *ad hoc* 4, 5 και 6 της Επιτροπής αναφέρουν ποσό δημοσιονομικών διορθώσεων περίπου 230 εκατ. ευρώ.

Όσον αφορά την ατελή εφαρμογή του καθεστώτος ποσοτώσεων για τα γαλακτοκομικά, η Επιτροπή, εκτός από την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, κίνησε διαδικασίες κατά παραβάσεως εναντίον της Ιταλίας (αιτιολογημένη γνώμη 97/2228) και της Ισπανίας (αιτιολογημένη γνώμη 97/2227) για λανθασμένη εφαρμογή του καθεστώτος ποσοτώσεων για τα γαλακτοκομικά και για τη μη είσπραξη της εισφοράς. Στην περίπτωση των εν λόγω δύο κρατών μελών, τα προβλήματα αυτά οφείλονται εν μέρει στο γεγονός ότι οι παραγωγοί και αγοραστές άσκησαν προσφυγή κατά της εισφοράς στα εθνικά δικαστήρια και ότι οι εν λόγω δικαστικές διαδικασίες είναι χρονοβόρες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την απλούστευση και την εναρμόνιση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διαρθρωτικές ενέργειες

3.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Εισαγωγή	3.1
Διαχείριση του προϋπολογισμού	3.2-3.23
Εισαγωγή	3.2-3.6
Εκτέλεση των πιστώσεων	3.7-3.9
Ενδεικτική κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006	3.10-3.12
Επισκόπηση των σχολίων της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση	3.13-3.15
Εκτέλεση των προγραμματισμών	3.16-3.23
Περίοδος 2000-2006: βραδύτερη εφαρμογή από την προβλεφθείσα	3.17-3.19
Περίοδος 1994-1999	3.20
Περίοδοι προγενέστερες του 1994: κλείσιμο των παρεμβάσεων	3.21-3.23
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	3.24-3.77
Εισαγωγή	3.24-3.27
Ανάλυση των υποκειμένων πράξεων	3.28-3.43
Αναλήψεις υποχρεώσεων	3.28-3.30
Πληρωμές	3.31-3.39
Αναλήψεις υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση	3.40-3.43
Ανάλυση των συστημάτων στον τομέα του ελέγχου	3.44-3.73
Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97	3.44-3.56
Εφαρμογή των νέων διατάξεων ενόψει της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006	3.57-3.61
Διαδικασίες κλεισίματος των παρεμβάσεων	3.62-3.71
Έλεγχοι που διενήργησε η Επιτροπή	3.72-3.73
Συμπεράσματα και συστάσεις	3.74-3.77
Συμπεράσματα	3.74-3.76
Συστάσεις	3.77
Παρακολούθηση των προγενέστερων παρατηρήσεων	3.78-3.116
Οι δράσεις υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	3.78-3.92
Εισαγωγή	3.78
Επιβεβαίωση των κενών που διαπίστωσε το Συνέδριο	3.79
Συνοπλογισμός σε κανονιστικό επίπεδο των εντοπισθέντων κενών	3.80-3.83
Βελτιωμένος εντοπισμός των δράσεων υπέρ των ΜΜΕ	3.84-3.85
Πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν για τη βελτίωση της επαλήθευσης της τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού	3.86-3.88
Ειδικές πτυχές σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	3.89-3.90
Η χρηματοοικονομική τεχνική και οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις	3.91-3.92

Ειδική έκθεση αριθ. 22/98 για την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών	3.93-3.95
Η κοινοτική πρωτοβουλία Leader	3.96-3.112
Ο έλεγχος του Leader I	3.96-3.97
Έλεγχος παρακολούθησης της πρωτοβουλίας Leader II	3.98-3.100
Χρηματοδοτικές χορηγήσεις	3.101-3.102
Διαχειριστικές αδυναμίες της πρωτοβουλίας Leader II	3.103-3.110
Συμπέρασμα	3.111-3.112
Παρατηρήσεις της DAS 1998 σχετικά με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής	3.113-3.116
Περίληψη των ειδικών εκθέσεων	3.117-3.131
Ειδική έκθεση αριθ. 1/2001 σχετικά με την κοινοτική πρωτοβουλία URBAN	3.117-3.122
Ειδική έκθεση αριθ. 12/2001 σχετικά με ορισμένες διαρθρωτικές παρεμβάσεις υπέρ της απασχόλησης	3.123-3.129
Ειδική έκθεση αριθ. 10/2001 σχετικά με το δημοσιονομικό έλεγχο των διαρθρωτικών ταμείων	3.130-3.131
Συμπεράσματα και συστάσεις	3.132-3.136

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1. Το παρόν κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στον τίτλο 2 των δημοσιονομικών προοπτικών, που αφορά τις διαρθρωτικές ενέργειες. Αφορά την εκτέλεση των τεσσάρων διαρθρωτικών ταμείων: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός), Χρηματοδοτικό Μέσο Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ), καθώς και την εκτέλεση του Ταμείου Συνοχής.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

3.2. Το έτος 2000 ήταν το πρώτο οικονομικό έτος των νέων δημοσιονομικών προοπτικών και της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 των διαρθρωτικών ταμείων. Το οικονομικό έτος χαρακτηρίστηκε από νέα ονοματολογία του προϋπολογισμού, από πολύ σημαντική υποεκτέλεση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών, που οφειλόταν ιδίως στο ότι η νέα αυτή περίοδος τέθηκε σε εφαρμογή βραδύτερα από ό, τι είχε προβλεφθεί, καθώς και από σημαντική χρησιμοποίηση της μεταφοράς πιστώσεων.

3.3. Στον προϋπολογισμό 2000 χρησιμοποιήθηκε νέα ονοματολογία του προϋπολογισμού. Ο τίτλος Β2-1, «Διαρθρωτικά ταμεία», υποδιαιρείται σε κεφάλαια, όχι πλέον ανά ταμείο, αλλά πιο συγκεκριμένα ανά στόχους προτεραιότητας των διαρθρωτικών ταμείων. Η νέα αυτή οργάνωση παρουσιάζει το πλεονέκτημα του καλύτερου εντοπισμού των πιστώσεων της νέας περιόδου προγραμματισμού και είναι συνεπής με τη συγχρηματοδότηση πολυταμειακών προγραμμάτων ανά στόχο. Εντούτοις, όσον αφορά τις προηγούμενες περιόδους, η νέα ονοματολογία έχει ως αποτέλεσμα, παραδείγματος χάρι, σε ένα μόνο άρθρο (Β2-1 0 4), να αναφέρεται το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών για τα τέσσερα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο της περάτωσης των παλαιότερων προγραμμάτων του στόχου αριθ. 1 (12 δισεκατομμύρια ευρώ). Όπως έχει ήδη επισημάνει το Συνέδριο στις γνωμοδοτήσεις του αριθ. 2/2001 και αριθ. 4/97⁽¹⁾, για τα κονδύλια στα οποία

3.2. Το έτος 2000 αφιερώθηκε σε μεγάλο βαθμό στις εργασίες προγραμματισμού, όπως συνέβη και κατά τα πρώτα έτη των προηγούμενων περιόδων προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων. Έκτοτε, δεν επετεύχθη ο επιδιωκόμενος ρυθμός απορρόφησης των πιστώσεων. Η κατάσταση αυτή είχε προβλεφθεί στη διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999 για τη δημοσιονομική πειθαρχία. Η Επιτροπή κρίνει ότι, λόγω του μεγάλου όγκου και της περιπλοκότητας των απαραίτητων εργασιών προγραμματισμού, οι διαπιστωθείσες καθυστερήσεις είναι μεν μεγάλες, αλλά δικαιολογημένες.

3.3. Μετά την αλλαγή της ονοματολογίας του προϋπολογισμού από το έτος 2000, για κάθε κεφάλαιο των διαρθρωτικών ταμείων υπάρχει ένα κονδύλιο για «την ολοκλήρωση των προηγούμενων προγραμμάτων», το οποίο εμπεριέχει το σύνολο των σχετικών πιστώσεων πληρωμών των Ταμείων. Στο μηχανογραφικό σύστημα *Sincom*, το κονδύλιο αυτό υποδιαιρείται, γεγονός που επιτρέπει τον εντοπισμό των πληρωμών ανά Ταμείο.

Η διάρθρωση του προϋπολογισμού επιτρέπει, κατά κύριο λόγο, τον προσδιορισμό των ειδικών χορηγήσεων των πιστώσεων σε συνάρτηση με τον προσρισμό τους. Όσο περισσότερες είναι οι θέσεις του προϋπολογισμού, τόσο περιπλοκότερη καθίσταται η διαχείριση των πιστώσεων και απαιτούνται περισσότερες μεταφορές πιστώσεων για να εξασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή εκτέλεση. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το καθοριστικό κριτήριο για τον καθορισμό της διάρθρωσης του προϋπολογισμού δεν είναι το μέγεθος των κονδυλίων, όσο η λήψη ενιαίων αποφάσεων για τις δαπάνες.

⁽¹⁾ Γνωμοδότηση αριθ. 2/2001 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (υποβαλλόμενη δύναμη του άρθρου 279 της συνθήκης ΕΚ), σημείο 6 (ΕΕ C 162 της 5.6.2001, σ. 1). Γνωμοδότηση αριθ. 4/97 σχετικά με την πρόταση κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σημείο 15 και παραρτήματα 1.20 και 1.21 (ΕΕ C 57 της 23.2.1998, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έχουν χορηγηθεί τέτοια ποσά, η αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων χάνει εν μέρει το νόημά της κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια να συνυπάρχουν κονδύλια του προϋπολογισμού στα οποία έχουν χορηγηθεί τεράστια ποσά πιστώσεων και άλλα στα οποία έχουν χορηγηθεί μερικές χιλιάδες ευρώ.

3.4. Οι διαρθρωτικές ενέργειες αντιστοιχούσαν στο 25,3 % των αναλήψεων υποχρεώσεων και στο 33,1 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν επί του συνόλου των διαθέσιμων πιστώσεων του 2000 (για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε τους **πίνακες 3.2 και 3.3**). Οι αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο της νέας περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 των διαρθρωτικών ταμείων ανήλθαν σε 15 446,2 εκατομμύρια ευρώ και οι πληρωμές σε 5 906,7 εκατομμύρια ευρώ. Οι πράξεις σχετικά με τις προγενέστερες περιόδους ανέρχονται σε 2 397 εκατομμύρια ευρώ σε αναλήψεις υποχρεώσεων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κυρίως επί πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος και σε 19 998,9 εκατομμύρια ευρώ σε πληρωμές. Όσον αφορά το Ταμείο Συνοχής, οι πράξεις του ανήλθαν σε 2 246,4 εκατομμύρια ευρώ σε αναλήψεις υποχρεώσεων και σε 1 685,2 εκατομμύρια ευρώ σε πληρωμές.

3.5. Οι δημοσιονομικές προβλέψεις αποδείχθηκαν, εκ νέου, πολύ απομακρυσμένες από την πραγματική εκτέλεση και το δίκτυο του προϋπολογισμού που είχε ως στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των Υπουργείων Οικονομικών των κρατών μελών αποδείχθηκε ελάχιστα αποτελεσματικό. Όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών, κατέστη δυνατό να αποφευχθεί ακόμη σημαντικότερη υποεκτέλεση για τις δράσεις της περιόδου 2000-2006, μέσω καταβολών έναντι που αντιστοιχούσαν στο 7 % της συμμετοχής των ταμείων αντί του 3,5 % που είχε προβλεφθεί κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού και, για τις προγενέστερες περιόδους, μέσω της όψιμης εκκαθάρισης αιτήσεων πληρωμών οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ, εν αναμονή εξέτασης και πληρωμής στο τέλος του 1999 ⁽²⁾.

3.5. Η Επιτροπή έχει επίγνωση της σχετικά μεγάλης απόκλισης που διαπιστώνεται σε σχέση με τις προβλέψεις του προϋπολογισμού για το 2000, ιδίως όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών.

Για τις πιστώσεις υποχρεώσεων, οι προβλέψεις για το 2000 πραγματοποιήθηκαν σε συνθήκες σχετικής αβεβαιότητας για το αν θα εγκρίνονταν τα προγράμματα πριν από το τέλος του οικονομικού έτους και, σε μικρότερο βαθμό, όσον αφορά την κατανομή των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων για τα προγράμματα μεταξύ των διαφόρων Ταμείων.

Η καθυστέρηση κατά την έγκριση των παρεμβάσεων δεν επέτρεψε να εκτελεστεί ο προϋπολογισμός σύμφωνα με τις δημοσιονομικές προοπτικές κατά το τέλος του οικονομικού έτους και κατά το πρώτο τρίμηνο του 2001.

Όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών, οι καθυστερήσεις κατά την έγκριση νέων προγραμμάτων είχαν σαν αποτέλεσμα την υποανάλωση των πιστώσεων οι οποίες είχαν προβλεφθεί για την πληρωμή των αρχικών προκαταβολών τους. Λόγω της διαθεσιμότητας πιστώσεων, η Επιτροπή αποφάσισε να καταβάλει το πλήρες ποσό της προκαταβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού.

Εξάλλου, για τα υπό εκτέλεση προγράμματα, οι πληρωμές πραγματοποιούνται βάσει των αιτήσεων που υποβάλλονται σε μη τακτά διαστήματα από τα κράτη μέλη. Το σύστημα το οποίο βασίζεται στο αναφερόμενο από το Ελεγκτικό Συνέδριο πλέγμα θέσεων του προϋπολογισμού θα μπορούσε να αμφισβητηθεί μόνο για τις προβλέψεις που αφορούν αυτές τις τελευταίες πράξεις.

Εντούτοις, η Επιτροπή πιστεύει ότι το νέο σύστημα κατάρτισης των προβλέψεων, το οποίο βασίζεται στις

⁽²⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση 1999, σημεία 3.13-3.14 (EE C 342 της 1.12.2000).

διατάξεις του άρθρου 32 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, θα συμβάλει στη σταδιακή βελτίωση των προβλέψεων, παράλληλα με τη σύσταση και την οργάνωση των αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006.

Όσον αφορά το ποσό των 6,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, μεγάλο μέρος αυτών των πληρωμών πραγματοποιήθηκε μόνο όταν ικανοποιήθηκαν οι όροι για την καταβολή τους. Η κατάσταση αυτή παρουσιάστηκε μόνο το έτος 2000 (απόφαση τροποποίησης του προγράμματος και παραλαβή της αίτησης πληρωμής).

3.6. Ορισμένες νομικές υποχρεώσεις των Κοινοτήτων της περιόδου προγραμματισμού 1994-1999 βρέθηκαν χωρίς δημοσιονομική κάλυψη ύψους 160 εκατομμυρίων ευρώ⁽³⁾. Καθώς οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων δεν ενεγράφησαν στον προϋπολογισμό 2000 για την περάτωση των παρεμβάσεων της περιόδου 1994-1999, το εν λόγω έλλειμμα χρειάστηκε τελικά να καλυφθεί από μείωση ισόποση με τις χορηγήσεις της νέας περιόδου προγραμματισμού, που, αρχικά, είχαν αφιερωθεί κανονιστικά στις καινοτόμες ενέργειες και στην τεχνική βοήθεια⁽⁴⁾, μέσω μεταφοράς που πραγματοποιήθηκε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

3.6. Η Επιτροπή τήρησε το 2000 τις υποχρεώσεις όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων για χρηματοδότηση ορισμένων προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 τα οποία, ενώ πληρούσαν τους όρους για την ανάληψη του συνολικού ποσού, αυτό δεν στάθηκε δυνατό το 1999 λόγω έλλειψης επαρκών πιστώσεων στον προϋπολογισμό του 1999.

Για να μπορέσει να ικανοποιήσει αυτές τις υποχρεώσεις, η Επιτροπή χρειάστηκε να μεταφέρει ποσό 160 εκατ. ευρώ στον προϋπολογισμό του 2000 για παρεμβάσεις της περιόδου 2000-2006, η έναρξη της υλοποίησης των οποίων παρουσίασε καθυστέρηση.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999, η Επιτροπή προέβη καταρχήν στις δυνατές προσαρμογές του εγκριθέντος προϋπολογισμού, πριν να υποβάλει πρόταση αναθεώρησης των δημοσιονομικών προοπτικών στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, η οποία ενέκρινε την εν λόγω πρόταση.

Εκτέλεση των πιστώσεων

3.7. Ο πίνακας 3.1 παρουσιάζει την εκτέλεση των πιστώσεων των διαρθρωτικών ενεργειών σύμφωνα με την παρουσίαση του τίτλου 2 των δημοσιονομικών προοπτικών. Οι διαθέσιμες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, λαμβανομένων υπόψη των πιστώσεων που ανασυστάθηκαν και των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το 1999 αντιστοιχούσαν σε 32 252 εκατομμύρια ευρώ για τα διαρθρωτικά ταμεία και σε 2 662 εκατομμύρια ευρώ για το Ταμείο Συνοχής. Συνολικά, χρησιμοποιήθηκαν κατά 55,3 και 84,4 %, αντίστοιχα. Οι διαθέσιμες πιστώσεις πληρωμών,

3.7. Αν και η εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2000 ανταποκρίνεται στην περιγραφή του Συνεδρίου, εάν λάβουμε υπόψη την εκτέλεση των πιστώσεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν στο 2001, το ποσοστό εκτέλεσης των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό του 2000 πιστώσεων των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής θα ανερχόταν στο 80,8 και 100 %, αντίστοιχα.

⁽³⁾ Βλέπε σημείο 3.6 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1999 και δήλωση αξιοπιστίας 1999 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000).

⁽⁴⁾ Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία (γενικός κανονισμός), προβλέπει την εξής ανάλυση της χορήγησης των διαρθρωτικών ταμείων: 69,7 % για το στόχο αριθ. 1 (135,9 δισεκατομμύρια ευρώ), 11,5 % για το στόχο αριθ. 2 (22,5 δισεκατομμύρια ευρώ), 12,3 % για το στόχο αριθ. 3 (24,05 δισεκατομμύρια ευρώ), 5,35 % για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και 0,65 % για τις καινοτόμες ενέργειες και την τεχνική βοήθεια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

που ανέρχονταν σε 32 621 εκατομμύρια ευρώ για τα διαρθρωτικά ταμεία και σε 2 959 εκατομμύρια ευρώ για το Ταμείο Συνοχής, χρησιμοποιήθηκαν κατά 79,4 και 57,0 %, αντίστοιχα.

3.8. Οι πίνακες 3.2 και 3.3 παρουσιάζουν λεπτομερώς την εκτέλεση των πιστώσεων της υποδιαίρεσης Β2 του προϋπολογισμού («Διαρθρωτικές ενέργειες, χρηματοδοτικός μηχανισμός, άλλες γεωργικές και περιφερειακές ενέργειες, μεταφορές και αλιεία») στα οποία αναφέρεται ο τίτλος 2 των δημοσιονομικών προοπτικών ⁽⁵⁾. Η χρησιμοποίηση της πλειονότητας των κονδυλίων που αφορούσαν τη νέα περίοδο 2000-2006 υπήρξε ιδιαίτερα περιορισμένη (βλέπε σημείο 3.17). Ιδιαίτερα, τα ποσοστά εκτέλεσης σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τα κονδύλια του στόχου αριθ. 1 και του στόχου αριθ. 2 μόνον για τη νέα περίοδο είναι 56,8 % και 4,5 %, και τα ποσοστά εκτέλεσης σε πιστώσεις πληρωμών είναι 53,7 % και 7,2 %. Όλες οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 αντιστοιχούν στην αρχική καταβολή έναντι, καθώς δεν έχει ακόμη καταβληθεί καμία ενδιάμεση πληρωμή. Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, οι ενδιάμεσες πληρωμές είχαν εκτιμηθεί σε 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Όσον αφορά τις νέες κοινοτικές πρωτοβουλίες (Leader, Interreg, EQUAL και URBAN) η εκτέλεση του προϋπολογισμού ήταν 0 % τόσο όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και τις πληρωμές, καθώς δεν εγκρίθηκε καμία παρέμβαση.

3.9. Η Επιτροπή αποφάσισε να μεταφέρει στο οικονομικό έτος 2001 ποσά ύψους 8 639 εκατομμυρίων ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (εκ των οποίων 1 034 εκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες παρεμβάσεις, βλέπε σημείο 9.16) και 1 470 εκατομμυρίων ευρώ σε πιστώσεις πληρωμών (εκ των οποίων 1 027 εκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούν σε αναληφθείσες παρεμβάσεις, βλέπε σημείο 9.17) για τον τίτλο 2. Η απόφαση αυτή χρησιμεύει στην de facto παράταση του οικονομικού έτους κατά τρεις μήνες και αφαιρεί κάθε περιεχόμενο από την αρχή του ενιαυσίου. Το Συνέδριο, στη γνωμοδότησή του αριθ. 2/2001 ⁽⁶⁾, συνέστησε την κατάργηση των μεταφορών πιστώσεων. Εξάλλου, οι εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή ⁽⁷⁾ προκειμένου να δικαιολογήσει τις εν λόγω μεταφορές θα έπρεπε να ήταν καλύτερα αιτιολογημένες. Η περιορισμένη εκτέλεση το 2000 θα έχει συνέπειες στη διεξαγωγή της διαχείρισης του προϋπολογισμού κατά το υπόλοιπο της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006. Οι προβλέψεις εξέλιξης

3.8. Εάν λάβουμε υπόψη την εκτέλεση των πιστώσεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν το 2001, τα ποσοστά εκτέλεσης των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό του 2000 πιστώσεων για τους στόχους αριθ. 1 και αριθ. 2 θα ανέρχονταν, αντίστοιχα, σε 82,7 και σε 76,5 %.

3.9. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η απόφαση μεταφοράς πιστώσεων την οποία έλαβε είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και ότι η αιτιολόγηση αυτής της απόφασης ανταποκρίνεται επακριβώς στις απαιτήσεις που θέσπισε ο κανονισμός. Η επανεγγραφή του ποσού των 6 152 εκατ. ευρώ σε πιστώσεις υποχρεώσεων προτάθηκε από την Επιτροπή και εγκρίθηκε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999. Η συμφωνία αυτή προέβλεπε το ενδεχόμενο να υπάρξουν καθυστερήσεις στον προγραμματισμό 2000-2006 και, κατά συνέπεια, την ακύρωση μέρους των πιστώσεων καθώς και τη δυνατότητα επανεγγραφής τους στον προϋπολογισμό για την περίοδο 2002-2006.

Η επίπτωση της επανεγγραφής αυτής περιορίζεται σε ανώτατη αύξηση της ετήσιας χρηματοδότησης κατά 5,5 %

⁽⁵⁾ Οι τίτλοι Β2-5 έως Β2-9 της υποδιαίρεσης Β2 του προϋπολογισμού δεν αφορούν τις διαρθρωτικές ενέργειες. Η νέα ονοματολογία του προϋπολογισμού δεν έχει ακόμη επιλύσει την ασυνέπεια αυτή.

⁽⁶⁾ Γνωμοδότηση αριθ. 2/2001, σημείο 7 (ΕΕ C 162 της 5.6.2001, σ. 1).

⁽⁷⁾ Απόφαση της Επιτροπής: Μεταφορές πιστώσεων από το οικονομικό έτος 2000 στο οικονομικό έτος 2001 (διαχωριζόμενες πιστώσεις) [SEC (2001) 449 τελικό της 14ης Φεβρουαρίου 2001].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών για την περίοδο, ήδη από το πρώτο έτος έχουν μεταβληθεί και θα έπρεπε να είχε προταθεί ⁽⁸⁾ από την Επιτροπή προσαρμογή των δημοσιονομικών προοπτικών κατ' εφαρμογή της διοργανικής συμφωνίας ⁽⁹⁾. Η μεταφορά της μη χρησιμοποιηθείσας χορήγησης σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (6 152 εκατομμύρια ευρώ) προς τα οικονομικά έτη 2002-2006 οδηγεί, όπως και για την προηγούμενη περίοδο, στη συγκέντρωση περαιτέρω δημοσιονομικών πράξεων στα τελευταία έτη της περιόδου προγραμματισμού.

στον προγραμματισμό της περιόδου 2002-2006. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κίνδυνοι συσσώρευσης των πράξεων στα τελευταία έτη της περιόδου είναι περιορισμένοι, δεδομένου μάλιστα ότι μόνον οι πιστώσεις του έτους 2000 είναι δυνατό να επανεγγραφούν στον προϋπολογισμό.

Όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών, η μεταφορά είναι δικαιολογημένη για την πληρωμή της προκαταβολής του 7 % για τα προγράμματα που εγκρίθηκαν το 2000, εφόσον η εν λόγω πληρωμή δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί πριν από το τέλος του ίδιου έτους.

Πίνακας 3.1 — Εξέλιξη και εκτέλεση του προϋπολογισμού 2000

(εκατ. EUR)

	Τίτλος δημοσιονομικών προοπτικών: 2. Διαρθρωτικές ενέργειες					
	Σύνολο τίτλου		εκ των οποίων			
	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών	Διαρθρωτικά ταμεία		Ταμείο Συνοχής	
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων			Πιστώσεις πληρωμών	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών	
Ανώτατο όριο των δημοσιονομικών προοπτικών	32 678,00		30 019,00		2 659,00	
Εξέλιξη του προϋπολογισμού						
Αρχικές πιστώσεις ⁽¹⁾	32 678,00	31 801,57	30 019,00	29 001,57	2 659,00	2 800,00
Διαθέσιμες οριστικές πιστώσεις ⁽²⁾	34 913,97	35 579,78	32 252,27	32 621,09	2 661,70	2 958,69
Εκτέλεση του προϋπολογισμού						
Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις	20 089,53	27 590,79	17 843,17	25 905,57	2 246,36	1 685,22
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	57,54	77,55	55,32	79,41	84,40	56,96
Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2001	8 638,85	1 470,00	8 225,30	1 170,00	413,55	300,00
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	24,74	4,13	25,50	3,59	15,54	10,14
Ακυρωθείσες πιστώσεις	6 185,59	6 518,99	6 183,80	5 545,52	1,79	973,47
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	17,72	18,32	19,17	17,00	0,07	32,90

⁽¹⁾ Προϋπολογισμός που εγκρίθηκε οριστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1999 (ΕΕ L 40 της 14.2.2000).

⁽²⁾ Πιστώσεις του προϋπολογισμού που τροποποιήθηκαν αφού ελήφθησαν υπόψη οι διορθωτικοί και συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί και οι μεταφορές, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το 1999, των πιστώσεων που προέκυψαν από έσοδα προερχόμενα από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό καθώς και των πιστώσεων που έχουν ανασυσταθεί.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, παρακαλείσθε να ανατρέξετε στις γραφικές παραστάσεις III και IV του παραρτήματος I της παρούσας έκθεσης.

Πηγή: Λογαριασμός διαχείρισης 2000.

⁽⁸⁾ COM (2001)149 τελικό της 13ης Μαρτίου 2001. Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προσαρμογή των δημοσιονομικών προοπτικών στους όρους εκτέλεσης.

⁽⁹⁾ Διοργανική συμφωνία της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού (ΕΕ C 172 της 18.6.1999, σ. 1).

Πίνακας 3.2 — Εκτέλεση του προϋπολογισμού των διαρθρωτικών ενεργειών και των διαρθρωτικών ταμείων κατά το οικονομικό έτος 2000

(εκατ. EUR)

	Κονδύλιο προϋπολογισμού	Πιστώσεις				Σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων (γ)+(δ)+(ε)	Εκτέλεση των διαθέσιμων πιστώσεων	Ποσοστό εκτέλεσης των διαθέσιμων πιστώσεων (%)	Πιστώσεις μεταφερθείσες στο οικονομικό έτος 2001	Ακυρωθείσες πιστώσεις στο τέλος του οικονομικού έτους		
		Αρχικός προϋπολογισμός	Οριστικός προϋπολογισμός μετά από ΔΣΠ και μεταφορές	Μεταφορές από το προηγούμενο οικονομικό έτος	Ανασύσταση των πιστώσεων					Ποσό (στ) - (ζ) - (θ)	% (θ)/(γ)	
												(α)
ΑΥ	Στόχος αριθ. 1	B2-1 0	20 781,00	20 787,31	862,31	17,72	21 667,33	12 703,91	58,63	5 374,80	3 588,63	17,26
	Στόχος αριθ. 2	B2-1 1	3 668,00	3 742,21	472,87	7,97	4 223,04	709,89	16,81	2 648,75	864,40	23,10
	Στόχος αριθ. 3	B2-1 2	3 505,00	3 505,78	55,91	0,00	3 561,69	3 373,37	94,71	187,76	0,57	0,02
	Λοιπές διαρθρωτικές ενέργειες (εκτός στ. 1)	B2-1 3	161,00	171,46	18,80	0,13	190,39	171,89	90,28	14,00	4,50	2,62
	Κοινοτικές πρωτοβουλίες ⁽¹⁾	B2-1 4	1 743,00	1 755,58	786,40	4,22	2 546,20	851,02	33,42		1 695,18	96,56
	Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια	B2-1 6	161,00	56,67	6,96	0,00	63,62	33,10	52,02		30,52	53,87
	Υποσύνολο «διαρθρωτικά ταμεία»	B2-1	30 019,00	30 019,00	2 203,23	30,04	32 252,27	17 843,17	55,32	8 225,30	6 183,80	20,60
	Ταμείο Συνοχής	B2-3	2 659,00	2 659,00	0,00	2,70	2 661,70	2 246,36	84,40	413,55	1,79	0,07
Χρηματοδοτικός μηχανισμός ΕΟΧ	B2-4	p.m.										
Σύνολο		32 678,00	32 678,00	2 203,23	32,74	34 913,97	20 089,53	57,54	8 638,85	6 185,59	18,93	
Π	Στόχος αριθ. 1	B2-1 0	17 378,42	17 728,42	2 357,25	17,72	20 103,39	15 485,17	77,03	1 020,00	3 598,22	20,30
	Στόχος αριθ. 2	B2-1 1	4 209,18	4 359,18	496,30	7,97	4 863,45	3 859,54	79,36	150,00	853,91	19,59
	Στόχος αριθ. 3	B2-1 2	2 894,81	3 343,83	0,00	0,00	3 343,83	3 094,14	92,53		249,69	7,47
	Άλλες διαρθρωτικές ενέργειες (εκτός στ. 1)	B2-1 3	1 056,70	1 056,70	0,00	0,00	1 056,70	980,59	92,80		76,11	7,20
	Κοινοτικές πρωτοβουλίες ⁽¹⁾	B2-1 4	3 091,68	2 289,66	733,52	3,14	3 026,32	2 301,39	76,05		724,93	31,66
	Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια	B2-1 6	370,77	223,77	3,62	0,00	227,39	184,74	81,24		42,65	19,06
	Υποσύνολο «διαρθρωτικά ταμεία»	B2-1	29 001,57	29 001,57	3 590,69	28,82	32 621,07	25 905,57	79,41	1 170,00	5 545,52	19,12
	Ταμείο Συνοχής	B2-3	2 800,00	2 800,00	157,79	0,99	2 958,69	1 685,22	56,96	300,00	973,47	34,77
Χρηματοδοτικός μηχανισμός ΕΟΧ	B2-4	p.m.										
Σύνολο		31 801,57	31 801,57	3 748,38	29,82	35 579,78	27 590,79	77,55	1 470,00	6 518,99	20,50	

⁽¹⁾ Συμπεριλαμβανομένων των εγγεγραμμένων πιστώσεων στο κεφάλαιο Β-0 4 0 «Προσωρινές πιστώσεις» (Κοινοτική πρωτοβουλία Equal: ΠΑΥ – 544,812· ΠΠ – 140,901).

Σημείωση: ΑΥ= αναλήψεις υποχρεώσεων· Π= πληρωμές.

Πηγή: Sincom και λογαριασμός διαχείρισης.

Πίνακας 3.3 — Εκτέλεση των πιστώσεων ανά διαρθρωτικό ταμείο

(εκατ. EUR)

Θέση του προϋπολογισμού	Περιγραφή	Αναλήψεις υποχρεώσεων			Πληρωμές		
		Διαθέσιμες πιστώσεις	Εκτέλεση	%	Διαθέσιμες πιστώσεις	Εκτέλεση	%
B2-1 0 0	Στόχος αριθ. 1 — ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός	2 618,47	1 239,28	47,33	1 010,01	587,57	58,17
B2-1 0 1	Στόχος αριθ. 1 — ΧΜΠΑ	403,22	324,49	80,47	157,77	157,77	100,00
B2-1 0 2	Στόχος αριθ. 1 — ΕΤΠΑ	12 761,18	8 175,55	64,07	5 330,12	2 714,52	50,93
B2-1 0 3	Στόχος αριθ. 1 — ΕΚΤ	4 978,13	2 058,26	41,35	1 605,21	894,95	55,75
B2-1 0 4	Στόχος αριθ. 1 — Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων	906,33	906,33	100,00	12 000,28	11 130,37	92,75
Σύνολο «στόχου αριθ. 1»		21 667,33	12 703,91	58,63	20 103,39	15 485,18	77,03
B2-1 1 0	Στόχος αριθ. 2 — ΕΤΠΑ	3 016,08	143,60	4,76	495,49	36,85	7,44
B2-1 1 1	Στόχος αριθ. 2 — ΕΚΤ	663,92	23,25	3,50	175,81	11,55	6,57
B2-1 1 2	Στόχος αριθ. 2 — Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων	543,04	543,04	100,00	4 192,16	3 811,14	90,91
Σύνολο «στόχου αριθ. 2»		4 223,04	709,89	16,81	4 863,45	3 859,54	79,36
B2-1 2 0	Στόχος αριθ. 3 — ΕΚΤ	3 505,00	3 316,67	94,63	1 474,20	1 433,53	97,24
B2-1 2 1	Στόχος αριθ. 3 — Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων	56,70	56,70	100,00	1 869,63	1 660,61	88,82
Σύνολο «στόχου αριθ. 3»		3 561,70	3 373,37	94,71	3 343,83	3 094,14	92,53
B2-1 3 0	ΧΜΠΑ (εκτός στόχου αριθ. 1)	161,00	142,50	88,51	59,89	59,89	100,00
B2-1 3 1	Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων — ΧΜΠΑ	0,00	0,00	0,00	146,23	117,61	80,43
B2-1 3 2	Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων — ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός	29,39	29,39	100,00	850,59	803,09	94,42
Σύνολο λοιπών διαρθρωτικών ενεργειών (εκτός «στόχου αριθ. 1»)		190,39	171,89	90,28	1 056,70	980,59	92,80
B2-1 4 0	Leader	291,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B2-1 4 1	Interreg	818,00	0,00	0,00	139,00	0,00	0,00
B2-1 4 2	Equal	467,90	0,22	0,05	90,00	0,00	0,00
B2-1 4 3	URBAN	117,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B2-1 4 4	Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων	851,20	850,80	99,95	2 797,32	2 301,39	82,27
Σύνολο «κοινοτικών πρωτοβουλιών»		2 546,20	851,02	33,42	3 026,32	2 301,39	76,05
B2-1 6 0	Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια — ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός	1,18	0,00	0,00	4,78	0,00	0,00
B2-1 6 1	Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια — ΧΜΠΑ	1,10	0,79	71,82	1,03	0,42	40,78
B2-1 6 2	Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια — ΕΤΠΑ	35,56	12,15	34,17	16,76	3,76	22,43
B2-1 6 3	Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια — ΕΚΤ	14,84	9,41	63,37	16,72	5,86	35,05
B2-1 6 4	Περάτωση των παλαιότερων προγραμμάτων	10,94	10,74	98,17	188,11	174,70	92,87
Σύνολο καινοτόμων ενεργειών και τεχνικής βοήθειας		63,63	33,10	52,02	227,39	184,74	81,24
Σύνολο «διαρθρωτικά ταμεία»		32 252,27	17 843,17	55,32	32 621,09	25 905,57	79,41

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ενδεικτική κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006

3.10. Ο καθορισμός της χορήγησης των πιστώσεων των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000-2006 και η ενδεικτική του κατανομή μεταξύ των τριών στόχων, των κοινοτικών πρωτοβουλιών και των κρατών μελών, αποτέλεσε τεχνική και πολιτική πράξη σημαντικής ευρύτητας, η οποία κατέληξε σε ένα γενικό μεθοδολογικό πλαίσιο που καθορίστηκε στα συμπεράσματα του Ερωπαϊκού Συμβουλίου του Βερολίνου, στο νέο γενικό κανονισμό (άρθρο 7) και στα πρακτικά της συνεδρίασης του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999 ⁽¹⁰⁾.

3.11. Η κατανομή των πιστώσεων μεταξύ των κρατών μελών για τους τρεις στόχους προτεραιότητας μπόρεσε να βασιστεί αρχικά στην εφαρμογή αντικειμενικών κριτηρίων ⁽¹¹⁾. Κατόπιν, προστέθηκαν οι χορηγήσεις που αντιστοιχούν σε «ειδικές περιπτώσεις» των κρατών μελών, οι οποίες αποφασίστηκαν πολιτικά κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Βερολίνου (2,8 δισεκατομμύρια στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 1 160 εκατομμύρια στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 2 και 650 εκατομμύρια στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 3).

3.12. Όσον αφορά την ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων των κοινοτικών πρωτοβουλιών ανά κράτος μέλος, η Επιτροπή καθιέρωσε σαφέστερες διαδικασίες σε σχέση με εκείνες που εφαρμόστηκαν κατά τις προηγούμενες περιόδους. Για την πρωτοβουλία URBAN, χρησιμοποιήθηκαν μόνο αντικειμενικά κριτήρια. Για τις πρωτοβουλίες Interreg, EQUAL και Leader, 40 % των πιστώσεων κατανεμήθηκαν βάσει των σχετικών μεριδίων κάθε κράτους μέλους στις κοινοτικές πρωτοβουλίες, που αντιστοιχούσε στην περίοδο 1994-1999· 40 % βάσει αντικειμενικών κριτηρίων ειδικών για κάθε κοινοτική πρωτοβουλία και 20 % λαμβανομένων υπόψη των

3.12. Η ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού, περιλαμβανομένων των κοινοτικών πρωτοβουλιών, πραγματοποιήθηκε βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, με εξαίρεση ορισμένες προσαρμογές που αφορούν μικρά ποσά. Αυτό αποτελεί σημαντική πρόοδο, εφόσον οι εφαρμοστέες κανονιστικές διατάξεις κατά τις προηγούμενες περιόδους δεν το επέτρεπαν. Εξάλλου, αν και δεν έχει μέχρι στιγμής δημοσιοποιηθεί η εγκριθείσα μεθοδολογία για την κατανομή των πιστώσεων των πρωτοβουλιών, έχει ωστόσο εξηγηθεί λεπτομερώς στο κάθε κράτος μέλος.

⁽¹⁰⁾ Έγγραφο 9431/99 ADD 1 PC/CONS 40 της 2ας Ιουλίου 1999. Προσθήκη στο σχέδιο πρακτικών της 2192ης συνόδου του Συμβουλίου (γενικές υποθέσεις) που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1999.

⁽¹¹⁾ Πρόκειται, για το στόχο αριθ. 1, για την περιφερειακή ευημερία (διαφορά μεταξύ του ΑΕγχΠ ανά κάτοικο των επιλέξιμων περιφερειών και του κοινοτικού μέσου όρου), για την εθνική ευημερία (ΑΕγχΠ ανά κάτοικο) και για το επίπεδο της ανεργίας· για το στόχο αριθ. 2, για τον πληθυσμό, και για το στόχο αριθ. 3, για την ανεργία μακράς διάρκειας, την ανεργία των νέων, την απασχόληση, τις διαφορές αντρών-γυναικών, το επίπεδο εκπαίδευσης και τη φτώχεια. Αποφάσεις της Επιτροπής 1999/500/ΕΚ, 1999/501/ΕΚ, 1999/504/ΕΚ και 1999/505/ΕΚ, της 1ης Ιουλίου 1999, για τον καθορισμό ενδεικτικής κατανομής ανά κράτος μέλος των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000 έως 2006, στο πλαίσιο, αντίστοιχα του ΧΜΠΑ (εκτός στόχου αριθ. 1) και των στόχων αριθ. 1, 2 και 3 (ΕΕ L 194 της 27.7.1999, σ. 47, 49, 60 και 63).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Βερολίνου (που αφορούσαν ποσό 900 εκατομμυρίων ευρώ), των υποχρεώσεων που είχαν αναληφθεί έναντι των κρατών μελών και των ειδικών καταστάσεων. Εντούτοις, δεν δημοσιοποιήθηκε ούτε η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε ούτε οι λόγοι των προσαρμογών που πραγματοποιήθηκαν βάσει κριτηρίων μη αντικειμενικών, διαφορετικών από αυτά που είχαν αποφασιστεί στο Βερολίνο στο πλαίσιο ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών.

Επισκόπηση των σχολίων της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση ⁽¹²⁾

3.13. Όσον αφορά τις διαρθρωτικές ενέργειες, οι πληροφορίες που παρουσίασε η Επιτροπή στον τόμο I του λογαριασμού διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2000 είναι πληρέστερες σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν εξηγεί εκεί ικανοποιητικά γιατί τα προγράμματα που, κατά τη γνώμη της, ήταν ήδη έτοιμα στο τέλος του 2000 δεν εγκρίθηκαν, ενώ οι καθυστερήσεις στην έγκριση των προγραμμάτων προκαλούν υποεκτέλεση πιστώσεων και μεταφορά πιστώσεων που αντιστοιχούν σε μεγάλα ποσά. Εκτός από το ΧΜΠΑ, η Επιτροπή δεν αναφέρει ότι οι αυτόματες αναλήψεις υποχρεώσεων και οι καταβολές έναντι δεν πραγματοποιήθηκαν το 2000 κατόπιν της έγκρισης προγραμμάτων.

3.14. Η Επιτροπή παρουσιάζει πίνακες μεταφορών αρκετά σημαντικών, αλλά δεν παρέχει καμία εξήγηση σχετικά με τη μη χρησιμοποίηση της πλειονότητας των πιστώσεων που ενίσχυσαν ορισμένα κονδύλια του προϋπολογισμού. Παραδείγματος χάρι, η χορήγηση του κονδυλίου ΕΤΠΑ στόχος αριθ. 1 αυξήθηκε κατά 1 750 εκατομμύρια ευρώ σε πιστώσεις πληρωμών. Οι μεταφορές αυτές αποδείχθηκαν τελικά άχρηστες, διότι οι εν λόγω πιστώσεις δεν χρησιμοποιήθηκαν. Οι εν λόγω μεταφορές, που τελικά δεν ήταν αναγκαίες, μεταξύ κονδυλίων που ανήκαν σε διαφορετικές περιόδους προγραμματισμού, οδηγούν εξάλλου στη μείωση της σημασίας των ποσοστών εκτέλεσης των διαθέσιμων πιστώσεων που παρουσιάζονται.

3.14. Είναι αλήθεια ότι το οικονομικό έτος 2000 πραγματοποιήθηκαν εκτενείς μεταφορές ποσών. Λόγω της συνολικής υποαναρρόφησης των πιστώσεων κατά το οικονομικό έτος 2000, ορισμένες από τις μεταφορές αυτές αποδείχθηκαν τελικά άσκοπες.

Όσον αφορά τα παλαιά προγράμματα, η υποεκτέλεση των πληρωμών που επηρέασε ορισμένα κονδύλια το 1999 δημιούργησε ανισορροπία στον προϋπολογισμό του 2000. Για ορισμένα κεφάλαια του προϋπολογισμού [παραδείγματος χάρι τα παλαιά προγράμματα των στόχων αριθ. 2 και αριθ. 5β)] παρουσιάστηκε το 2000 έλλειψη πιστώσεων πληρωμών. Για τον λόγο αυτό χρειάστηκε να ανατροφοδοτηθούν.

Όσον αφορά τα νέα προγράμματα, όπως αναφέρθηκε στο σημείο 3.5, οι ανάγκες σε πιστώσεις πληρωμών εξαρτώνταν από την έγκαιρη έγκριση των προγραμμάτων, στοιχείο που ήταν αβέβαιο μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους. Στο τέλος του έτους, επειδή κατά τις ενδείξεις θα υπήρχε σημαντική υποεκτέλεση όσον αφορά αρκετά κονδύλια του προϋπολογισμού, η Επιτροπή μετέφερε τα διαθέσιμα ποσά στα κονδύλια τα οποία θα παρουσίαζαν ενδεχομένως ανάγκες, εφόσον εγκρίνονταν έγκαιρα τα προγράμματα για να πραγματοποιηθεί η πληρωμή της προκαταβολής.

⁽¹²⁾ Το Συνέδριο εξέτασε τα πληροφοριακά στοιχεία που παρουσίασε η Επιτροπή στον τόμο I του λογαριασμού διαχείρισης. Σκοπός του τόμου αυτού είναι η παροχή σχολίων σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος και, ιδιαίτερα, εξηγήσεων σχετικά με τις διαφορές μεταξύ του αρχικά εγκριθέντος προϋπολογισμού και των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων, καθώς και μεταξύ των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων και εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν. Στόχος της εν λόγω εξέτασης δεν ήταν να παράσχει διαβεβαίωση ως προς την αξιοπιστία των περιεχομένων του εν λόγω εγγράφου. Επεδίωξε μάλλον να εντοπίσει κάθε σημαντική διαφορά για την οποία δεν παρέχονται εξηγήσεις και να επισημάνει κάθε εξήγηση που θα μπορούσε να θεωρηθεί παραπλανητική.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.15. Οι πιστώσεις πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το οικονομικό έτος 1999 (3 748 εκατομμύρια ευρώ) χρησιμοποιήθηκαν κατά 59 % περίπου, γεγονός που οδήγησε σε ακύρωση πιστώσεων που αντιστοιχούσαν στα διαρθρωτικά ταμεία και στο Ταμείο Συνοχής, για 1 380 και 158 εκατομμύρια ευρώ. Η Επιτροπή δεν διατυπώνει κανένα σχόλιο σχετικά με αυτή την ανώμαλη κατάσταση, η οποία αποτελεί συνέπεια καταχρηστικής προσφυγής στις μεταφορές πιστώσεων (βλέπε σημείο 3.9). Τέλος, οι εξηγήσεις που παρασχεθήκαν για κάθε διαρθρωτικό ταμείο είναι πολύ ανόμοιες. Παραδείγματος χάρι, για το στόχο αριθ. 1 δεν υπάρχει καμία συγκεκριμένη αναφορά του ΕΤΠΑ και δύομισι σελίδες σχολίων σχετικά με την εκτέλεση του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός ακολουθούνται από δύο παραγράφους σχετικά με την εκτέλεση του ΕΚΤ.

Εκτέλεση των προγραμματισμών

3.16. Η διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων το 2000 αφορούσε δράσεις σχετικά με τέσσερις περιόδους προγραμματισμού, ήτοι τη νέα περίοδο 2000-2006, την προηγούμενη περίοδο 1994-1999, την περίοδο 1989-1993, καθώς και την περίοδο πριν από τη μεταρρύθμιση του 1988.

Περίοδος 2000-2006: βραδύτερη εφαρμογή από την προβλεφθείσα

3.17. Η έγκριση νέων μορφών παρέμβασης αποδείχθηκε πολύ βραδύτερη από την προβλεφθείσα. Το σύνολο σχεδόν των αιτήσεων παρέμβασης υπερέβη την πεντάμηνη κανονιστική προθεσμία. Οι νέες κανονιστικές διατάξεις, που στόχευαν στην επίσπευση και την απλοποίηση των διαδικασιών προγραμματισμού⁽¹³⁾, δεν έδωσαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, η Επιτροπή ενέκρινε, για το στόχο αριθ. 1 (ανάπτυξη και διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών), τα επτά ΚΠΣ (κοινοτικά πλαίσια στήριξης) και 18 από τα 19 ΕΕΠ (ενιαία έγγραφα προγραμματισμού) που είχαν προβλεφθεί, αλλά μόνον 49 από τα 101 ΕΠ (επιχειρησιακά προγράμματα) που είχαν υποβάλει τα κράτη μέλη. Για το στόχο αριθ. 2 (οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσχέρειες), εγκρίθηκαν μόνον 8 από τα 96 υποβληθέντα ΕΠ/ΕΕΠ. Οι καθυστερήσεις στην έγκριση των καταστάσεων των επιλέξιμων περιοχών για το στόχο αριθ. 2 εξηγούν εν μέρει την κατάσταση αυτή, ιδίως για την Ιταλία, της οποίας η κατάσταση εγκρίθηκε μόλις στον Ιούλιο του 2000. Στο πλαίσιο του στόχου αριθ. 3 (προσαρμογή και εκσυγχρονισμός των πολιτικών και συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης), που χρηματοδοτείται αποκλειστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, μπόρεσε να εγκριθεί η

3.15. Πράγματι, η Επιτροπή προέβη σε σημαντικές μεταφορές πιστώσεων πληρωμών από το οικονομικό έτος 1999 στο έτος 2000. Η μεταφορά αυτή ήταν αιτιολογημένη, επειδή υποβλήθηκαν στην Επιτροπή αιτήσεις πληρωμών στο τέλος του έτους, οι οποίες δεν εκκαθαρίστηκαν, χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατό να χαρακτηρισθούν ως καθυστερημένες πληρωμές. Αυτή η συσσώρευση αιτήσεων πληρωμών άφησε να εννοηθεί ότι θα υπήρχε σημαντική πίεση στις πιστώσεις πληρωμών το 2000. Όμως, αυτό επαληθεύτηκε μόνον εν μέρει, γεγονός που εξηγεί τη μερική υποεκτέλεση των πιστώσεων εκ μεταφοράς.

3.17. Πράγματι, όπως έχει ήδη επισημανθεί στα σημεία 3.4 και 3.8 ανωτέρω, η υποεκτέλεση των πιστώσεων που παρατηρήθηκε το 2000 οφείλεται στις καθυστερήσεις που σημειώθηκαν κατά την έγκριση των προγραμμάτων.

Σε κάποιο βαθμό, οι καθυστερήσεις αυτές οφείλονται στο γεγονός ότι η Επιτροπή εξέδωσε με καθυστέρηση ορισμένες αποφάσεις, αν και οι καθυστερήσεις αυτές δικαιολογούνται για λόγους τήρησης των κανονισμών (έγκριση επιλέξιμων περιοχών, αρχή της προσθετικότητας) ή για λόγους ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης [κατευθυντήριες γραμμές, διαπραγματεύσεις για τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης (ΚΠΣ), τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού (ΕΕΠ) και για τα προγράμματα].

Από την άλλη πλευρά, όπως επισημαίνει το Συνέδριο, σε μεγάλο βαθμό δεν τηρήθηκαν οι καθοριζόμενες από το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 προθεσμίες. Πρέπει, εντούτοις, να υπενθυμίσουμε ότι η διαδικασία προγραμματισμού για την περίοδο 2000-2006 συνέπεσε με τη διαδικασία του τελικού αναπρογραμματισμού της περιόδου 1994-1999 και ότι αυτές οι δύο διαδικασίες, λόγω του πολιτικού τους χαρακτήρα, πραγματοποιήθηκαν σε εξαιρετικά σύνθετες συνθήκες λήψης αποφάσεων.

Η παρατήρηση του Συνεδρίου ότι ο ρυθμός υλοποίησης ήταν περισσότερο αργός από τον προβλεφθέντα για αυτή τη νέα περίοδο προγραμματισμού είναι ορθή, κυρίως όσον αφορά τους στόχους αριθ. 1 και αριθ. 2. Η καθυστέρηση αυτή ήταν, εντούτοις, δικαιολογημένη λόγω της ανάγκης να εξασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός της δράσης των

⁽¹³⁾ 34η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου της, 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

πλειονότητα των μορφών παρέμβασης που είχαν προβλεφθεί (όλες εκτός από τέσσερις). Δεν θεσπίστηκε κανένα πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας (ΚΠ).

διαρθρωτικών ταμείων (στοιχείο για το οποίο διατύπωσε επικρίσεις το Ελεγκτικό Συνέδριο όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999) και από το γεγονός ότι στον προγραμματισμό των διαρθρωτικών ταμείων, και κυρίως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), έπρεπε να συνεκτιμηθεί η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα επιχειρησιακά προγράμματα ή/και ΕΕΠ που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη χρειάστηκε να αναδιατυπωθούν εξ αρχής μετά το πρώτο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Αυτό ισχύει, ιδίως, για την περίπτωση της Ισπανίας, η οποία υπέβαλε μονοταμειακά περιφερειακά προγράμματα για το στόχο αριθ. 1 τα οποία «μετατράπηκαν» σε πολυταμειακά προγράμματα με μεγαλύτερη συνάρθρωση μεταξύ των στόχων.

Σε άλλες περιπτώσεις, και ιδίως της Ελλάδας, η καθυστέρηση αυτή αποδόθηκε στην απαίτηση της Επιτροπής να τεθούν σε λειτουργία επαρκείς μηχανισμοί διαχείρισης πριν από την έγκριση των μορφών παρέμβασης.

Η εργασία (στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης) καθορισμού ποσοτικών στόχων και δεικτών παρακολούθησης, αποτελεσμάτων και επίπτωσης των παρεμβάσεων με την ποιότητα που απαιτείται για τη διασφάλιση των προβλεπόμενων από τους κανονισμούς αξιολογήσεων, υπήρξε, σε αρκετές περιπτώσεις, χρονοβόρα, εφόσον δεν ήταν δυνατό να ολοκληρωθεί εντός της προθεσμίας των πέντε μηνών.

3.18. Για αρκετά από τα προγράμματα που εγκρίθηκαν το 2000, η Επιτροπή δεν πραγματοποίησε το 2000 τις αντίστοιχες αναλήψεις υποχρεώσεων και καταβολές έναντι, οι οποίες ωστόσο ήταν αυτομάτες, αλλά το 2001, κατόπιν της μεταφοράς των αντίστοιχων πιστώσεων (βλέπε σημείο 3.9). Δεδομένων των νέων κανονιστικών διατάξεων όσον αφορά την ολική ή μερική αυτεπάγγελτη αποδέσμευση των μη χρησιμοποιηθεισών αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽¹⁴⁾ στο τέλος του δεύτερου έτους που έπεται του έτους της ανάληψης, οι συνέπειες για τα προγράμματα των οποίων η αντίστοιχη ανάληψη καθορίστηκε οριστικά στο τέλος του έτους 2000 σε σχέση με τα προγράμματα των οποίων η ανάληψη πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2001 είναι πολύ σημαντικές: στην πρώτη περίπτωση οι αυτεπάγγελτες αποδεσμεύσεις θα άρχιζαν το 2002, ενώ στη δεύτερη θα πραγματοποιούνταν το 2003.

3.18. Η Επιτροπή έχει επίγνωση αυτής της κατάστασης και είναι έτοιμη να εξετάσει τις συνέπειες για τον κανόνα $n+2$ στην περίπτωση κατά την οποία, για το ίδιο πρόγραμμα, η ανάληψη της δόσης του 2000 έγινε, για κάποιο Ταμείο, από τις πιστώσεις του ίδιου οικονομικού έτους, ενώ, για κάποιο άλλο Ταμείο, έγινε το 2001 από μεταφερθείσες πιστώσεις.

Εντούτοις, η Επιτροπή θεωρεί ότι το πρόβλημα αυτό είναι στην πράξη περιορισμένο, εάν ληφθεί υπόψη ότι:

- για τα περισσότερα προγράμματα, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 2000 είναι επιλέξιμες,
- για τη δόση του 2000, το ήμισυ περίπου της δόσης αναλώθηκε με την προκαταβολή και, κατά συνέπεια, μόνο το υπόλοιπο ήμισυ έπρεπε να αναλωθεί εντός της προθεσμίας που καθορίστηκε από τον κανόνα $n+2$, δηλαδή το τέλος του 2002 για την ανάληψη υποχρέωσης του 2000 και το τέλος του 2003 για την ανάληψη υποχρέωσης του 2001,
- για τη δόση του 2001, η προθεσμία έχει καθοριστεί για όλες τις περιπτώσεις στο τέλος του έτους 2003.

Το πρόβλημα αυτό περιορίζεται στα πολυταμειακά προγράμματα για τα οποία παραγματοποιήθηκε μόνο μερική ανάληψη υποχρέωσης το 2000 και τα οποία αντιμετώπιζαν δυσκολίες να απορροφήσουν πριν από το τέλος του 2002 το ήμισυ του ποσού που αναλήφθηκε το 2000, ενώ θα έπρεπε να αναλώσουν πριν από το τέλος του 2003 το σύνολο των αναλήψεων υποχρεώσεων του 2000 και του 2001.

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 31 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.19. Τα σχέδια χρηματοδότησης των νέων παρεμβάσεων επαναλαμβάνουν την ετήσια κατανομή των κοινοτικών δημοσιονομικών προοπτικών⁽¹⁵⁾. Τα εν λόγω σχέδια δεν συνοδεύονται από πραγματικές προβλέψεις της προόδου των δράσεων. Το γεγονός αυτό περιορίζει την αποτελεσματικότητα των μέσων προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των παρεμβάσεων.

3.19. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18 και 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, οι παρεμβάσεις αποτελούν αντικείμενο σχεδίου χρηματοδότησης για κάθε έτος που παρουσιάζει ανά προτεραιότητα τις διάφορες πηγές χρηματοδότησης.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η δημοσιονομική πειθαρχία ενισχύθηκε με τις εκδοθείσες διατάξεις σε θέματα προγραμματισμού (δημοσιονομικές προοπτικές) και αναλήψεων υποχρεώσεων, οι οποίες συνεπάγονται την άμεση αντιστοιχία ανάμεσα στα σχέδια χρηματοδότησης των παρεμβάσεων και τις δημοσιονομικές προοπτικές.

Όσον αφορά την εκτέλεση των προγραμμάτων, το σύστημα $n+2$ επιβάλλει στις εθνικές αρχές πλαίσιο το οποίο συνδέει άμεσα τα σχέδια εκτέλεσης με τα σχέδια χρηματοδότησης των προγραμμάτων, παρέχοντας σημαντικά περιθώρια ευελιξίας για το σχεδιασμό και την εκτέλεση των μέτρων.

Περίοδος 1994-1999

3.20. Όσον αφορά την ολοκλήρωση των πράξεων ανάληψης υποχρεώσεων σχετικά με την περίοδο 1994-1999, χρειάστηκε να πραγματοποιηθούν προσαρμογές κατά το οικονομικό έτος 2000 προκειμένου να αντιμετωπιστούν ασυνέπειες μεταξύ των νομικών αναλήψεων υποχρεώσεων και των δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων που διαπιστώθηκαν στο τέλος του 1999, αλλά ορισμένες περιπτώσεις δεν είχαν ακόμη ρυθμιστεί στο τέλος του 2000. Το 1999, ιδίως στο τέλος του έτους, οι επιτροπές παρακολούθησης πολυάριθμων μορφών παρέμβασης αποφάσισαν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους⁽¹⁶⁾, τροποποιήσεις των σχεδίων χρηματοδότησης. Οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να επιβεβαιωθούν από την Επιτροπή υπο μορφή επίσημης απόφασης εντός προθεσμίας 20 εργάσιμων ημερών, αλλά οι εν λόγω προθεσμίες δεν τηρήθηκαν ποτέ. Στο τέλος του 2000, πολυάριθμες τροποποιήσεις δεν είχαν ακόμη επιβεβαιωθεί, γεγονός που προξενεί αβεβαιότητες στη διαχείριση των παρεμβάσεων, λόγω της συνύπαρξης δύο χρηματοδοτικών σχεδίων: του ισχύοντος και αυτού που ενέκρινε η επιτροπή παρακολούθησης. Εξάλλου, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη συνολικών πληροφοριών σχετικά με την επιτόπια πρόοδο των παρεμβάσεων της περιόδου 1994-1999. Όσον αφορά την περίοδο 1994-1996, στόχος αριθ. 2, έκλεισαν

3.20. Όσον αφορά τις τροποποιήσεις των προγραμμάτων, η Επιτροπή εξέδωσε το 2000 τις περισσότερες από τις τελικές αποφάσεις για τις παρεμβάσεις της περιόδου 1994-1999. Αυτό είναι λογικό, εφόσον τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν την τελευταία τροποποίηση των προγραμμάτων τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999, ώστε οι παρεμβάσεις να αντιστοιχούν στις τελικές προβλέψεις εκτέλεσης.

Πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι οι τροποποιήσεις που αποφασίζονται από τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή, η οποία τις εγκρίνει υπό μορφή τροποποίησης της απόφασης για τη χορήγηση της συνδρομής. Σε πολλές περιπτώσεις, οι αιτήσεις των κρατών μελών υποβλήθηκαν στην Επιτροπή με καθυστέρηση αρκετών μηνών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, περιείχαν σφάλματα τα οποία έπρεπε να διορθωθούν. Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για την υπερβολική καθυστέρηση η οποία επηρέασε την επικαιροποίηση των τελικών αποφάσεων τροποποίησης των προγραμμάτων.

Αντίθετα, στο πλαίσιο του νέου κανονισμού, η εν λόγω διαδικασία έχει απλουστευθεί, εφόσον η ευθύνη για τις τροποποιήσεις αυτού του τύπου στο εσωτερικό των προτεραιοτήτων έχει ανατεθεί στα κράτη μέλη, που θα κάνουν τις προσαρμογές των συμπληρωμάτων προγραμματισμού των παρεμβάσεων, οι οποίες θα διαβιβάζονται στην Επιτροπή για ενημερωτικούς λόγους. Εφόσον οι προσαρμογές δεν θα επηρεάζουν το σύνολο της χρηματοδότησης ανά Ταμείο και ανά προτεραιότητα, δεν θα απαιτείται πλέον καμία τροποποίηση της απόφασης.

⁽¹⁵⁾ Άρθρο 31 παράγραφος 1, άρθρο 28 παράγραφος 2 και άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του γενικού κανονισμού.

⁽¹⁶⁾ Διαδικασίες τροποποίησης των μορφών παρέμβασης, που επισυνάπτονται στα ΕΕΠ και ΕΠ της περιόδου 1994-1999.

Όσον αφορά τα προγράμματα του στόχου αριθ. 2 της υποπεριόδου 1994-1996, συνεχίζεται η διαδικασία κλεισίματος. Μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2001 ολοκληρώθηκε το κλείσιμο 24 σε σύνολο 72 παρεμβάσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

μόνον 12 από τις 72 παρεμβάσεις ΕΤΠΑ (δύο το 1999 και δέκα το 2000). Για τις 73 παρεμβάσεις του ΕΚΤ, όλες οι αιτήσεις υπολοίπου, εκτός από μία, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, η οποία ωστόσο δεν πραγματοποίησε το 2000 τις αντίστοιχες αποδεσμεύσεις για ποσό 74,4 εκατομμυρίων ευρώ.

Όσον αφορά το ΕΚΤ, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η διαπίστωση του Συνεδρίου είναι βάσιμη, αλλά οφείλει να επισημάνει ότι, τον Ιούνιο του 2001, το ποσό που αναφέρει το Συνέδριο μειώθηκε κατά περισσότερο από 12 εκατ. ευρώ: ολοκληρώθηκαν οι αποδεσμεύσεις ποσού 6 894 717 ευρώ για τη Γερμανία και το ποσό που παραμένει σε εκκρεμότητα για την Ιταλία μειώθηκε κατά 5 307 620 ευρώ.

Για τους υπολοίπους φακέλους που δεν έχουν ακόμη κλείσει, πραγματοποιείται λεπτομερής ανάλυση, ώστε να πραγματοποιηθεί το κλείσιμο εντός του οικονομικού έτους 2001.

Περίοδοι προγενέστερες του 1994: κλείσιμο των παρεμβάσεων

3.21. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, τα ποσά που απέμεναν προς εκκαθάριση για περιόδους προγενέστερες του 1994 ανέρχονταν σε 934 εκατομμύρια ευρώ, 100 εκατομμύρια ευρώ και 42 εκατομμύρια ευρώ για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός, έναντι 1 481 εκατομμυρίων ευρώ, 170 εκατομμυρίων ευρώ και 80 εκατομμυρίων ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 1999. Σε αρκετές περιπτώσεις, εγκρίθηκαν κατόπιν απόφασης της Επιτροπής το 2000 τροποποιήσεις των σχεδίων χρηματοδότησης των παρεμβάσεων, που θα έπρεπε να είχαν κλείσει από αρκετά έτη.

3.21. Τα στοιχεία που παρουσιάζει το Συνέδριο επιβεβαιώνουν την πρόοδο που σημείωσε η Επιτροπή για το κλείσιμο των παρεμβάσεων της περιόδου πριν από το 1994. Η εργασία αυτή πραγματοποιείται στο πλαίσιο της τήρησης της ισχύουσας ρύθμισης για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ είναι προφανές ότι οι περιπτώσεις για τις οποίες υπάρχουν σημαντικότερες διαφορές είναι και αυτές που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη δυσκολία.

Μέχρι το τέλος Ιουνίου 2001, οι παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ που εκκρεμούσαν για κλείσιμο ήταν 94 και αφορούσαν συνολικό ποσό προς εκκαθάριση 632 εκατ. ευρώ.

3.22. Το 2000, η πρόοδος στο κλείσιμο των παρεμβάσεων συνέχισε να είναι βραδεία, μολονότι σημειώθηκε πρόοδος για ορισμένα κράτη μέλη (ιδίως για την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο). Στο Συνέδριο απομένει να επαναλάβει τις διαπιστώσεις που περιέχονταν στις προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις και στην ειδική του έκθεση αριθ. 14/98⁽¹⁷⁾, οι οποίες διαπίστωναν τις αδυναμίες, σε επίπεδο κρατών μελών και Επιτροπής, οι οποίες προξενούσαν καθυστερήσεις στο κλείσιμο των παρεμβάσεων. Ιδιαίτερα, μια από τις κύριες αιτίες καθυστερήσεων στο κλείσιμο παραμένει η ανικανότητα της Επιτροπής να λάβει επαρκώς υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούν οι διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής και το Συνέδριο.

3.22. Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθεια, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, να κλείσει όλες τις παρεμβάσεις της περιόδου πριν από το 1994. Όταν πληρούνται οι όροι για το κλείσιμο ενός προγράμματος, η Επιτροπή προβαίνει στο κλείσιμό του. Η θέση αυτή αναφέρεται στα προγράμματα εργασίας που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή.

Εξάλλου, το κλείσιμο των παρεμβάσεων δεν υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής. Αφενός, το κλείσιμο αφορά τρίτα μέρη και, αφετέρου, πρέπει να πραγματοποιείται στο πλαίσιο της τήρησης των κανόνων και των κριτηρίων ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης. Εξάλλου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 προβλέπει ότι, ακόμη και σε περίπτωση αυτόματης αποδέσμευσης κατ' εφαρμογήν του άρθρου 52, πρέπει να πραγματοποιείται τελική εκκαθάριση (κλείσιμο) με «επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών». Πρέπει, επίσης, να επισημάνουμε ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ανωτέρω άρθρου, έχει παραταθεί μέχρι τις 31 Μαρτίου 2001 η τελική προθεσμία υποβολής της αίτησης οριστικής πληρωμής. Τέλος, η συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων οι οποίοι διενεργούνται από τις διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής και από το Ελεγκτικό Συνέδριο παρατείνουν τη διάρκεια της διαδικασίας επίλυσης των διαφορών με τα κράτη μέλη.

⁽¹⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 14/98 (ΕΕ C 368 της 27.11.1998).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.23. Στην ειδική του έκθεση αριθ. 14/98, το Συνέδριο είχε συστήσει την εφαρμογή προσωρινών κλεισμάτων σε περίπτωση όπου μία ή περισσότερες δράσεις απέμεναν να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης⁽¹⁸⁾, προκειμένου να αποφευχθεί το να παραμένουν σε εκκρεμότητα ολόκληρα προγράμματα, όταν τα εντοπισθέντα προβλήματα κατά τους ελέγχους αφορούσαν μόνον πολύ περιορισμένο αριθμό σχεδίων, ή ακόμη και μόνον ένα. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή πρέπει να αποδεσμεύσει αυτεπαγγέλτως, το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2001, τα ποσά που έχουν αναληφθεί για τις πράξεις ή τα προγράμματα τα οποία αποφασίστηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994 και για τα οποία δεν έχει υποβληθεί αίτηση οριστικής πληρωμής⁽¹⁹⁾.

3.23. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το προσωρινό κλείσιμο, με αναστολή της εκκαθάρισης για ένα ή περισσότερα έργα μιας παρέμβασης, δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί στην πράξη, διότι:

1. τα ποσά των εξεταζόμενων πράξεων δεν είναι συχνά σαφώς καθορισμένα, εφόσον δεν έχει προσδιορισθεί με ακρίβεια εκ των προτέρων το μέγεθος του προβλήματος·
2. οι εθνικές αρχές είναι συχνά απρόθυμες να συνεργασθούν για τον καθορισμό του ποσού η πληρωμή του οποίου πρέπει να ανασταλεί.

Η διαδικασία αναστολής των πληρωμών είναι χρονοβόρα, διότι πραγματοποιείται μέσω διαδικασίας επίλυσης διαφορών με το δικαιούχο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ.4253/88.

Η Επιτροπή προσπαθεί καταρχήν να ολοκληρώσει τις τρέχουσες έρευνες και να πραγματοποιήσει τις απαραίτητες διορθώσεις, παρά να προβεί στο προσωρινό κλείσιμο, η νομική βάση του οποίου δεν είναι σαφής.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ

Εισαγωγή

3.24. Τα δημοσιονομικά δεδομένα σχετικά με τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 σχετικά με την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και τις προηγούμενες περιόδους των διαρθρωτικών ενεργειών παρουσιάστηκαν στο σημείο 3.4 της παρούσας έκθεσης.

3.25. Το Συνέδριο βάσισε τις εργασίες του ενόψει της δήλωσης αξιοπιστίας στην εξέταση των λογαριασμών και στην ανάλυση ορισμένων συστημάτων ελέγχου που θέσπισε η Επιτροπή στον τομέα των διαρθρωτικών ενεργειών. Για το οικονομικό έτος 2000, το Συνέδριο αξιολόγησε την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 σχετικά με το δημοσιονομικό έλεγχο των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων από τα κράτη μέλη, την εφαρμογή των νέων διατάξεων ενόψει της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006, τις διαδικασίες κλεισίματος των παρεμβάσεων και τους ελέγχους που διενέργησε η Επιτροπή σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων.

⁽¹⁸⁾ Σημείο 4.3 στοιχείο γ) και σημείο 3.17 της ειδικής έκθεσης αριθ. 14/98 σχετικά με το κλείσιμο των μορφών παρέμβασης του ΕΤΠΑ (ΕΕ C 368 της 27.11.1998, σ. 1).

⁽¹⁹⁾ Άρθρο 52 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

3.26. Εξάλλου, το Συνέδριο προέβη σε άμεση εξέταση πράξεων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών που παρουσιάζονταν στους λογαριασμούς. Επιπλέον, πληρωμές που αντιστοιχούσαν σε υπόλοιπα κλεισίματος παρεμβάσεων οδήγησαν σε εις βάθος έλεγχο του συνόλου των δαπανών που δηλώθηκαν για ένα υποπρόγραμμα για όλη τη διάρκεια της παρέμβασης (δύο πληρωμές ΕΤΠΑ και ένα σχέδιο του Ταμείου Συνοχής). Καθώς το ΕΚΤ προβαίνει σε κλείσιμο σε ετήσιες δόσεις, διενεργήθηκε εις βάθος έλεγχος στον τομέα αυτό για τη δόση 1998 ενός επιχειρησιακού προγράμματος.

3.27. Οι παρατηρήσεις σχετικά με την αξιοπιστία των κοινοτικών λογαριασμών, καθώς και οι παρατηρήσεις γενικού χαρακτήρα σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα, παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 9 της παρούσας ετήσιας έκθεσης (βλέπε σημεία 9.13-9.15 και 9.56-9.60). Οι παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα/κανονικότητα των πράξεων σχετικά με διαρθρωτικές ενέργειες, καθώς και οι παρατηρήσεις σχετικά με τα εξετασθέντα συστήματα διατυπώνονται κατωτέρω.

Ανάλυση των υποκειμένων πράξεων

Αναλήψεις υποχρεώσεων

3.28. Νομικές αναλήψεις υποχρεώσεων οι οποίες αντιστοιχούσαν στη δόση 2000 προγραμμάτων της νέας περιόδου που είχαν αποτελέσει αντικείμενο αποφάσεων της Επιτροπής πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000, δεν αποτέλεσαν αντικείμενο δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων το 2000 (βλέπε σημείο 9.16 της παρούσας έκθεσης).

3.29. Γενικότερα, το Συνέδριο επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η κατάτμηση των αναλήψεων υποχρεώσεων για πολυετείς πράξεις, που προβλέπεται από τα κανονιστικά κείμενα των διαρθρωτικών ταμείων, είναι ωστόσο ασύμβατη με τον ορισμό των διαχωριζόμενων πιστώσεων που περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού. Το Συνέδριο επεσήμανε, στη γνωμοδότησή του αριθ. 2/2001 σχετικά με την αναμόρφωση του δημοσιονομικού κανονισμού, ότι η μετάθεση της εν λόγω εξαίρεσης στον ίδιο το δημοσιονομικό κανονισμό δεν ήταν σε θέση να άρει την ασυμβατότητα αυτή.

3.30. Η εξέταση των αναλήψεων υποχρεώσεων που καταχωρίστηκαν λογιστικά δεν απαιτεί λοιπές παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα/κανονικότητά τους. Ωστόσο, το Συνέδριο εντόπισε ορισμένες ανωμαλίες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες υποδεικνύουν ότι οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζουν ορισμένες ανωμαλίες. Παραδείγματος χάρη, πρόκειται για μια δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων του ΕΤΠΑ που επικυρώθηκε προτού η Επιτροπή λάβει την απόφαση έγκρισης της

3.28. Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ύπαρξη αυτού του προβλήματος που είναι αποτέλεσμα διαφορετικών πρακτικών κατά τη διαδικασία έγκρισης των προγραμμάτων (βλέπε απάντηση στο σημείο 9.16).

3.29. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις αντιρρήσεις του Συνεδρίου για τις αναλήψεις υποχρεώσεων σε ετήσιες δόσεις. Η Επιτροπή είχε ήδη την ευκαιρία, στην απάντησή της στην περσινή έκθεση του Συνεδρίου (βλέπε σημεία 3.21 και 3.22) να διευκρινίσει τη χρησιμότητα που μπορεί να έχουν αυτού του είδους οι αναλήψεις υποχρεώσεων σε ορισμένες περιπτώσεις. Εν πάση περιπτώσει, εφόσον αυτό προβλέπει ο κανονισμός, οι αναλήψεις υποχρεώσεων θα υλοποιούνται σε ετήσιες δόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2006.

3.30. Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα σφάλματα που εντόπισε το Συνέδριο είναι τυπικά σφάλματα ήσσονος σημασίας που δεν δικαιολογούν το συμπέρασμα ότι υπάρχουν αδυναμίες στη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου. Και οι τρεις αναφερόμενες περιπτώσεις αποτελούν μεμονωμένα σφάλματα που δεν είχαν δημοσιονομική επίπτωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

παρέμβασης, για ένα σχέδιο του Ταμείου Συνοχής που είχε αποτελέσει αντικείμενο δύο διαφορετικών αποφάσεων έγκρισης, για μια ανάληψη υποχρεώσεων του ΕΤΠΑ της οποίας η ημερομηνία λήξης ισχύος δεν λαμβάνει υπόψη το όριο των δύο ετών που επιβάλλει η κανονιστική ρύθμιση.

Πληρωμές

3.31. Για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 των διαρθρωτικών ταμείων, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 αντιστοιχούν σε μια πρώτη καταβολή έναντι, που ανέρχεται στο 7 % του συνόλου της παρέμβασης. Η εν λόγω πληρωμή πραγματοποιείται καταρχήν κατά την ανάληψη της πρώτης δόσης. Οι μεταγενέστερες πληρωμές συνίστανται σε επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν βάσει δηλώσεων που πιστοποιούν τα κράτη μέλη. Καμία πληρωμή τέτοιου είδους δεν πραγματοποιήθηκε κατά το πρώτο αυτό έτος προγραμματισμού.

3.32. Εντούτοις, δεν πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους καταβολές έναντι για τις παρεμβάσεις που αποφασίστηκαν το 2000 (βλέπε σημείο 9.17 της παρούσας έκθεσης).

3.33. Για τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, οι πληρωμές αντιστοιχούν είτε σε προκαταβολές, είτε σε ενδιάμεσα υπόλοιπα, είτε σε τελικό υπόλοιπο. Πραγματοποιούνται κατόπιν δήλωσης δαπανών που πιστοποιεί το κράτος μέλος, με την προϋπόθεση το ύψος της δαπάνης που δηλώθηκε να φθάνει ένα προκαθορισμένο επίπεδο από το σχέδιο χρηματοδότησης της παρέμβασης. Οι αιτήσεις υπολοίπων πρέπει να συνοδεύονται από έκθεση εκτέλεσης για τη σχετική δόση.

3.34. Οι πληρωμές του Ταμείου Συνοχής από το 2000 και εξής συνίστανται σε προκαταβολή ύψους 20 %, που ακολουθείται από επιστροφές δαπανών που καταβάλλονται ανάλογα με την πρόοδο του σχεδίου, βάσει βεβαιώσεων των εθνικών αρχών που αναφέρουν τις προόδους που πραγματοποιήθηκαν σε σχέση με τους φυσικούς και οικονομικούς δείκτες που προσδιορίζονται στην απόφαση έγκρισης της Επιτροπής. Η καταβολή του υπολοίπου του 20 % (ή 10 % σε αιτιολογημένες περιπτώσεις) της κοινοτικής συνεισφοράς απαιτεί την υποβολή έκθεσης από το κράτος μέλος που να βεβαιώνει ότι το σχέδιο ολοκληρώθηκε σύμφωνα με τους στόχους του.

3.35. Είτε πρόκειται για τα διαρθρωτικά ταμεία είτε για το Ταμείο Συνοχής, το ύψος των κοινοτικών πληρωμών δεν είναι κατ' ανάγκη ισοδύναμο ούτε ανάλογο με τον όγκο των δαπανών που δηλώνουν τα κράτη μέλη. Όπως επεσήμανε το Συνέδριο σε όλες του τις εκθέσεις προς στήριξη των δηλώσεων αξιοπιστίας, η πλειονότητα των σφαλμάτων που

3.32. Το ότι δεν πραγματοποιήθηκαν εντός του 2000 προκαταβολές για προγράμματα που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους εξηγείται, αφενός, από το γεγονός ότι η δημοσιονομική ανάληψη υποχρέωσης για ορισμένα προγράμματα δεν πραγματοποιήθηκε το 2000 και, αφετέρου, ότι η ανάληψη υποχρέωσης για ορισμένα προγράμματα πραγματοποιήθηκε στο τέλος του έτους (βλέπε απάντηση στο σημείο 9.21).

3.35. Η πρόωγη πληρωμή της προκαταβολής θα είχε πολύ περιορισμένη και προσωρινή επίπτωση στον κοινοτικό προϋπολογισμό, εφόσον το ζήτημα δεν είναι το ποσό που καταβάλλεται αλλά η χρονική στιγμή της πληρωμής και εφόσον η διόρθωση κάθε ενδεχόμενης παρατυπίας της δήλωσης θα ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί κατά το

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

εντοπίζονται στις δηλώσεις δαπανών δεν επηρεάζουν τα ίδια κατ' ανάγκη τα ποσά των πληρωμών της Επιτροπής. Λαμβανομένης υπόψη μιας ενδεχόμενης δήλωσης καθ' υπέρβαση, το επίπεδο των επιλέξιμων δαπανών έπειτα από την αφαίρεση των εντοπισθέντων σφαλμάτων θα μπορούσε ακόμη να δικαιολογεί την πληρωμή της προκαταβολής ή την καταβολή του σχετικού υπολοίπου. Εντούτοις, η συχνότητα των ανωμαλιών που διαπιστώνονται στις δηλώσεις δαπανών καταδεικνύει ότι ο κίνδυνος επίδρασης στον κοινοτικό προϋπολογισμό παραμένει πραγματικός, είτε με την πρώτη καταβολή προκαταβολών, είτε με την καταβολή υπερβολικά υψηλών υπολοίπων (βλέπε σημείο 3.39).

3.36. Τα σφάλματα νομιμότητας και κανονικότητας που επηρεάζουν άμεσα τα ποσά των υποκειμένων πράξεων (ουσιαστικά σφάλματα) παρουσιάζονται στην πλειονότητά τους στα κράτη μέλη, γενικά σε επίπεδο τελικών δικαιούχων, μεταξύ των οποίων υπάρχουν επίσης δημόσιες αρχές που διαχειρίζονται προγράμματα ή μέτρα, για δικά τους σχέδια. Το επίπεδο των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στις δηλώσεις που οδήγησαν σε ενδιάμεσες πληρωμές δεν ποίκιλλε σημαντικά σε σχέση με τα προηγούμενα οικονομικά έτη. Τα πλέον συχνά σφάλματα είναι της ίδιας φύσης με αυτά που διαπιστώθηκαν προγενέστερα σε διάφορα κράτη μέλη, ήτοι:

- α) μη επιλέξιμες δαπάνες ή ενέργειες, σύμφωνα με τις γενικές κανονιστικές διατάξεις ή ειδικές διατάξεις·
- β) επιλέξιμες δηλωθείσες δαπάνες το ύψος των οποίων υπερβαίνει το ύψος των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν·
- γ) δαπάνες προς στήριξη των οποίων δεν υπάρχει κανένα επαρκές αποδεικτικό στοιχείο ή τεκμηρίωση·
- δ) δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται χωρίς να έχουν σχέση με τα εγκριθέντα σχέδια·
- ε) δαπάνες που αναμένονται από το σχέδιο και δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ποσοστού της κοινοτικής χρηματοδότησης·
- στ) υπερεκτίμηση της τελικής αίτησης πληρωμής.

κλείσιμο ή πριν από αυτό. Όσον αφορά τις τελικές πληρωμές, το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 (με εξαίρεση τα προγράμματα του οτόχου αριθ. 2 της περιόδου 1994-1996) θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με όλες τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, και ιδίως την απαίτηση του άρθρου 8 όσον αφορά την τελική δήλωση ενός ανεξάρτητου οργανισμού, που θα παρέχει μεγαλύτερες εγγυήσεις ότι έχουν αποκλεισθεί από την τελική δήλωση δαπανών ενδεχόμενες μη επιλέξιμες δαπάνες.

3.36 και 3.38. Η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να ολοκληρώσει τη διεξοδική εξέταση όλων των περιπτώσεων εντός του περιορισμένου χρόνου που είχε στη διάθεσή της, ενώ για ορισμένες περιπτώσεις δεν έχουν ακόμη δοθεί απαντήσεις από κράτη μέλη. Από τη διενεργηθείσα ανάλυση συνάγεται ότι τα περισσότερα σφάλματα συνίστανται στο γεγονός ότι ο τελικός δικαιούχος περιλαμβάνει στη δήλωση δαπανών μη επιλέξιμα ή αδικαιολόγητα στοιχεία. Η βασική κατηγορία σφαλμάτων αφορά τη λανθασμένη εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων από τις διαχειριστικές αρχές. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την ερμηνεία του Συνεδρίου. Η Επιτροπή θα ολοκληρώσει, σε κάθε περίπτωση, την έρευνά της για τις περιπτώσεις που εντόπισε το Συνέδριο και θα εξασφαλίσει την εφαρμογή των απαραίτητων δημοσιονομικών διορθώσεων.

Αν λάβουμε υπόψη ότι καταβάλλονται ποσά δισεκατομμυρίων ευρώ δημοσίων δαπανών για τη στήριξη πολλών χιλιάδων μεμονωμένων έργων που διακρίνονται από μεγάλη ποικιλομορφία, είναι αναπόφευκτο να υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις στοιχείων δαπανών που δεν αιτιολογούνται επαρκώς από τους δικαιούχους, σφαλμάτων στις δηλώσεις δαπανών και μη συμμόρφωσης με τους κανόνες επιλεξιμότητας ή άλλες διατάξεις εφαρμογής. Αποτελεί εγγενές στοιχείο του συστήματος υλοποίησης των δράσεων των διαρθρωτικών ταμείων να μην πληρούν ορισμένοι τελικοί δικαιούχοι τις καθορισθείσες λεπτομερείς τεχνικές απαιτήσεις και υψηλές προδιαγραφές, όσον αφορά ορισμένα στοιχεία δαπανών. Η Επιτροπή φροντίζει να εξασφαλίζεται ότι, όταν μια δαπάνη πραγματοποιείται κατά σαφή παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων, δεν συγχρηματοδοτείται από τα διαρθρωτικά ταμεία. Για τον λόγο αυτό, όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η διαδικασία πιστοποίησης δαπανών από τα κράτη μέλη έχει ενισχυθεί και έχει καταστεί σαφέστερη στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 438/2001, έτσι ώστε να αποκλείονται οι μη επιλέξιμες δαπάνες από τη δήλωση που υποβάλλεται στην Επιτροπή. Ο εν λόγω κανονισμός, έχει επίσης ενισχύσει και άλλες κανονιστικές απαιτήσεις που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο, ενώ ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 448/2001 καθορίζει τις υποχρεώσεις όσον αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις σε περίπτωση εντοπισμού παρατυπιών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.37. Εξάλλου, εξακολουθεί να τίθεται το ζήτημα του ΦΠΑ που καταβάλλουν οι κεντρικές διοικητικές αρχές, ο οποίος θεωρείται ως πραγματικό κόστος αλλά του οποίου η επιλεξιμότητα δεν έχει καθοριστεί (βλέπε σημείο 3.46 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1999), μολονότι η Επιτροπή έχει δεσμευτεί στην απάντησή της να το διευκρινίσει (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.46).

3.38. Τα λοιπά είδη σφαλμάτων είναι επίσης της ίδιας φύσης και της ίδιας συχνότητας με αυτά που διαπιστώθηκαν προηγουμένως, ήτοι:

- α) η μη τήρηση των κανονιστικών προθεσμιών από την Επιτροπή, ιδίως της δέμηνης προθεσμίας για την πραγματοποίηση πληρωμής έπειτα από την παραλαβή παραδεκτής αίτησης·
- β) η ανεπάρκεια των ελέγχων που διενεργούν οι εθνικές αρχές προκειμένου να εξακριβώσουν την επιλεξιμότητα των δηλωθεισών δαπανών·
- γ) η μη κατοχή δικαιολογητικών των δηλωθεισών δαπανών ή η αδυναμία ανασύστασης της διαδρομής του ελέγχου·
- δ) η μη τήρηση των διαδικαστικών διατάξεων στον τομέα της σύναψης δημοσίων συμβάσεων·
- ε) η έλλειψη αξιοπιστίας της δημοσιονομικής ανάλυσης εθνικών προγραμμάτων σε περιφερειακό επίπεδο·
- στ) η κατ' αποκοπή εκτίμηση της αξίας δαπανών χωρίς υποβολή των κατάλληλων δικαιολογητικών.

3.39. Οι εις βάθος έλεγχοι που διενήργησε το Συνέδριο σχετικά με παρεμβάσεις που έκλεισαν το 2000 κατέδειξαν ότι υπάρχουν σημαντικά επίπεδα σφαλμάτων στις δηλώσεις οι οποίες οδηγούν στην καταβολή τελικού υπολοίπου:

- α) στην περίπτωση ενός τομεακού ΕΠ ΕΤΠΑ στόχος αριθ. 1 της περιόδου 1989-1993 (Ιταλία — «Βιομηχανία και υπηρεσίες») ο έλεγχος ενός υποπρογράμματος κατέστησε δυνατή την αναγνώριση ως επιλέξιμων μόλις του 39,9 % των δηλωθεισών δαπανών· μόνο λόγω πολύ σημαντικής δήλωσης καθ' υπέρβαση, ύψους 239 % το επίπεδο αυτό σφάλματος δεν επηρεάζει τις κοινοτικές πληρωμές·

3.37. Όσον αφορά το ζήτημα της επιλεξιμότητας του ΦΠΑ που καταβάλλουν οι εθνικές διοικητικές αρχές, η Επιτροπή ανέφερε στην απάντησή της στο σημείο 3.46 της ετήσιας έκθεσης του 1999 ότι, αν και θα μπορούσε να αποδεχθεί την περιοριστική ερμηνεία του Συνεδρίου, ακολούθησε διαφορετική ερμηνεία για τους λόγους που εξηγήθηκαν σε εκείνο το σημείο. Η Επιτροπή εμμένει στην ερμηνεία για το δελτίο δεδομένων αριθ. 15, οι διατάξεις του οποίου έχουν ενσωματωθεί στον κανόνα αριθ. 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1685/2000. Εντούτοις, για να εξασφαλιστεί ότι οι ενδιαφερόμενοι θα κατανοήσουν σαφώς τη νέα διάταξη, θα δοθεί επεξήγηση ως προς αυτό το σημείο σε ενημερωτικό έγγραφο σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας που θα συνταχθεί.

3.39.

- α) Οι δαπάνες τις οποίες έκρινε ως μη επιλέξιμες το Συνέδριο προκύπτουν από ένα σύνολο χωριστών πορισμάτων για διαφορετικά έργα.

Τα στοιχεία που έδωσαν οι εθνικές αρχές θα εξετασθούν διεξοδικά. Εντούτοις, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε καμία περίπτωση, δεν υπάρχει δημοσιονομική επίπτωση στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) στην περίπτωση ενός περιφερειακού ΕΕΠ ΕΤΠΑ στόχος αριθ. 2 της περιόδου 1994-1996 (Ιταλία — Piemonte), το τμήμα των μη επιλέξιμων δαπανών του ελεγχθέντος υποπρογράμματος αντιστοιχεί στο 31,1 % των δηλωθεισών δαπανών, με αποτέλεσμα η κοινοτική χρηματοδότηση να επηρεάζεται από καταβολή καθ' υπέρβαση ύψους 9,8 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι 33,3 % της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ στο εν λόγω υποπρόγραμμα.
- β) Τα συμπεράσματα του Συνεδρίου αφορούν τρία διαφορετικά μέτρα ενός υποπρογράμματος του ΕΕΠ. Τα δύο βασικά ζητήματα, που αφορούν σημαντικό μέρος των δαπανών τις οποίες το Συνέδριο έκρινε μη επιλέξιμες, είναι το αν η νομική και δημοσιονομική ανάληψη υποχρέωσης σε εθνικό επίπεδο πραγματοποιήθηκε εντός της προθεσμίας για ορισμένα έργα καθώς και η έλλειψη αποδείξεων ότι οι δικαιούχοι του προγράμματος περιορίζονταν σε επιχειρήσεις που βρίσκονται στην περιοχή του στόχου αριθ. 2. Για να μπορέσει η Επιτροπή να ολοκληρώσει τις έρευνές της για τα θέματα αυτά, χρειάζεται περισσότερες πληροφορίες. Εντούτοις, η Επιτροπή αποδέχεται ότι στην τελική δήλωση περιελήφθη ποσό μη επιλέξιμης δαπάνης και για τον λόγο αυτό θα λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.
- γ) στην περίπτωση ενός σχεδίου του Ταμείου Συνοχής (Ελλάδα — παροχή και βιολογικός καθαρισμός των υδάτων στη Χαλκίδα), η πρόσθεση των μη επιλέξιμων δαπανών μέχρι ύψους 7,2 % του δηλωθέντος ποσού, και ενός ποσοστού χρηματοδότησης που δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τα έσοδα που δημιουργούνται από το σχέδιο, καταλήγει σε πληρωμή καθ' υπέρβαση 0,8 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι 19,6 % της συνεισφοράς του Ταμείου Συνοχής στο εν λόγω σχέδιο.
- γ) Το ποσοστό της συγχρηματοδοτούμενης ενίσχυσης αντανακλά την ανησυχία της Επιτροπής όσον αφορά την ίση μεταχείριση μεταξύ των κρατών μελών που εφαρμόζουν διαφορετικές πολιτικές τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδρευσης. Οι εν λόγω διαφορετικές πολιτικές αντιμετωπίζονται σε οδηγία η οποία θα τεθεί σε ισχύ το 2004. Όσον αφορά τη μη επιλέξιμη δαπάνη, η Επιτροπή θα λάβει κάθε μέτρο για την ανάκτηση οιοδήποτε αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, όταν θα έχει στη διάθεσή της όλες τις πληροφορίες και ολοκληρωθούν οι έρευνές της.
- δ) όσον αφορά το ΕΚΤ, ένας εντατικός έλεγχος του κλεισίματος το 1998 για μια περιφέρεια (Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία) ενός επιχειρησιακού προγράμματος (ΕΠ Απασχόληση 1994-1999 — Γερμανία) εντόπισε ποσοστό μη επιλέξιμων δαπανών ύψους 15,7 % για την εν λόγω περιφέρεια, το οποίο αντιστοιχούσε στο 2,7 % της συνεισφοράς του ΕΚΤ για το 1998, για το σύνολο του εθνικού προγράμματος. Το σφάλμα αυτό οφειλόταν στη δήλωση προκαταβολών αντί πραγματικών δαπανών, δήλωση καθ' υπέρβαση δαπανών με τη χρησιμοποίηση ποσοστών καθ' αποκοπή και έλλειψη τεκμηρίωσης όσον αφορά τμήματα της δημόσιας συγχρηματοδότησης.
- δ) Η ΓΔ Απασχόλησης αποδέχθηκε την αρχή του σφάλματος που εντόπισε το Συνέδριο. Πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες επαφές με τις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να διορθωθεί η κατάσταση που περιέγραψε το Συνέδριο.

Αναλήψεις υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση

3.40. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων σχετικά με τις διαρθρωτικές ενέργειες πρέπει να παραμένουν ανοιχτές, τουλάχιστον εν μέρει, κατά τη διάρκεια αρκετών ετών, και ως το τελικό κλείσιμο για όσες αφορούν την τελευταία δόση μιας παρέμβασης. Ωστόσο, η διατήρησή τους αιτιολογείται μόνον μέχρι ποσό ίσου ύψους με τα ποσά που ενδέχεται να οδηγήσουν σε πληρωμή. Επομένως, το Συνέδριο επαλήθευσε την εγκυρότητα παλαιών αναλήψεων υποχρεώσεων που απέμεναν να εκκαθαριστούν στο τέλος του 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.41. Ορισμένες αναλήψεις υποχρεώσεων αντιστοιχούσαν σε φακέλους που είχαν ήδη κλείσει, για τους οποίους το μη χρησιμοποιηθέν υπόλοιπο δεν είχε αποδεσμευτεί άμεσα. Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε να μην είναι δυνατό να δοθεί εντολή για τελική πληρωμή ή για ανάκτηση χωρίς να έχει γίνει το ίδιο για την ενδεχόμενη αποδέσμευση.

3.42. Οι περιπτώσεις όπου η ανάληψη υποχρεώσεων εμφανίζεται τεχνικά αιτιολογημένη αντιστοιχούν στις περισσότερες περιπτώσεις σε παλαιές παρεμβάσεις, για τις οποίες δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί το κλείσιμο λόγω διαδικασιών που χαρακτηρίζονταν από μεγάλη βραδύτητα και αναποτελεσματικότητα. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, φαίνεται σαφώς ότι το σύνολο της ανάληψης υποχρεώσεων δεν είναι πλέον αναγκαίο, ιδίως όταν η αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται δεν φθάνει το διαθέσιμο ποσό. Σε τέτοιου είδους περιπτώσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει χωρίς καθυστέρηση στην ανάλογη αποδέσμευση.

3.43. Συνολικά, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι 10 % των περιπτώσεων που εξετάστηκαν, τουλάχιστον ένα τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων δεν έπρεπε να οδηγήσει σε καμία πληρωμή. Η Επιτροπή, προκειμένου να αποφύγει τη διατήρηση μη αιτιολογημένων αναλήψεων υποχρεώσεων στους λογαριασμούς, θα πρέπει να αφιερώσει περισσότερη προσοχή στην αναγκαιότητα προσαρμογής των ποσών ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες.

Ανάλυση των συστημάτων στον τομέα του ελέγχου

Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97

3.44. Το 2000, το Συνέδριο διενέργησε έλεγχο της εφαρμογής από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97⁽²⁰⁾. Ο κανονισμός αυτός θεσπίζει σύστημα ελέγχων από τα κράτη μέλη σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες σχεδίων που συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (άρθρο 3)⁽²¹⁾ και απαιτεί να παρέχεται δήλωση κλεισίματος από ανεξάρτητο όργανο το αργότερο κατά την εποχή της αίτησης τελικής πληρωμής και της τελικής δήλωσης δαπανών για κάθε μορφή ενίσχυσης (επιχειρησιακό πρόγραμμα, ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού, κοινοτική πρωτοβουλία) (άρθρο 8).

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 290 της 23.10.1997, σ. 1.

⁽²¹⁾ Το άρθρο 3 ορίζει ότι τα κράτη μέλη επαληθεύουν την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και τις δηλώσεις δαπανών που έγιναν στα διάφορα επίπεδα. Οι έλεγχοι, οι οποίοι πρέπει να διενεργούνται πριν από το κλείσιμο κάθε μορφής παρέμβασης, πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 5 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης.

3.41 έως 3.43. Η Επιτροπή συμφωνεί με το Συνέδριο ότι το υπόλοιπο των αναλήψεων υποχρεώσεων έπρεπε να αποδεσμευθεί μετά το κλείσιμο της μορφής παρέμβασης και την πληρωμή του τελικού υπολοίπου· αυτό θα εξασφαλιστεί με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται τώρα. Όσον αφορά παλαιά προγράμματα που δεν έχουν κλείσει ακόμη, η Επιτροπή δίνει προτεραιότητα στις προσπάθειες για το κλείσιμο αυτών των προγραμμάτων. Μέχρι το τέλος του 2001, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι αναλήψεις υποχρεώσεων για έργα και προγράμματα της περιόδου πριν από το 1994 θα περιοριστούν σε ορισμένες επίμαχες περιπτώσεις και ότι θα έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων για μεταγενέστερες περιόδους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.45. Τα πορίσματα του εν λόγω ελέγχου δημοσιεύθηκαν στην ειδική έκθεση αριθ. 10/2001, (ΕΕ C 314 της 8.11.2001), μαζί με τα πορίσματα του ελέγχου για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94⁽²²⁾ (βλέπε σημεία 3.130-3.131). Οι ελεγκτικές εργασίες πραγματοποιήθηκαν στην Επιτροπή και στη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Διενεργήθηκε προκαταρκτική επίσκεψη στην Πορτογαλία.

3.46. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της εξέτασης της νομιμότητας και κανονικότητας δείγματος υποκειμένων πράξεων ως τμήμα του ελέγχου για τη δήλωση αξιοπιστίας 2000, το Συνέδριο εξέτασε επίσης την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε όσον αφορά τη συμμόρφωση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2064/97 σχετικά με τις μορφές ενίσχυσης στο εν λόγω δείγμα. Το γεγονός αυτό κατέστησε δυνατή για το Συνέδριο την απόκτηση πιο ενημερωμένων πληροφοριών και την κάλυψη τεσσαρων επιπλέον κρατών μελών (Ελλάδα, Ιρλανδία, Σουηδία και Κάτω Χώρες), καθώς και επιπλέον περιφερειών στα έξι κράτη μέλη στα οποία είχε πραγματοποιηθεί επίσκεψη αρχικά. Κατ' αυτόν τον τρόπο, εκτιμήθηκε η πρόοδος στην εφαρμογή του κανονισμού για ευρύτερη επιλογή μορφών ενίσχυσης και σε δέκα κράτη μέλη. Τα πορίσματα αυτού του περαιτέρω ελέγχου επιβεβαιώνουν τα πορίσματα που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση αριθ. 10/2001.

Προβλήματα εφαρμογής

3.47. Στην ειδική έκθεση διαπιστώνεται ότι, μολονότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97 αποτελεί σημαντική πρωτοβουλία της Επιτροπής για τη βελτίωση του δημοσιονομικού ελέγχου, εκ μέρους των κρατών μελών, των δαπανών οι οποίες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων, και μολονότι οι έλεγχοι που διενεργούνται και οι συνακόλουθες δηλώσεις κλεισίματος έχουν ως στόχο να αποτρέπουν τη συγχρηματοδότηση μη επιλέξιμων δαπανών από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζαν ορθά τον κανονισμό (ειδική έκθεση, σημεία 42-84). Η έκθεση ανέφερε ότι, παρά τη χρήσιμη καθοδήγηση που παρεχόταν σε δύο παραρτήματα του εγχειριδίου ελέγχου για τα διαρθρωτικά ταμεία, η Επιτροπή δεν είχε δώσει εγκαίρως αρκετά σαφείς οδηγίες, καθώς και ότι είχε πραγματοποιήσει ελάχιστες εκτιμήσεις της εφαρμογής του κανονισμού από τα κράτη μέλη έως το τέλος του 2000.

3.47. Τα ζητήματα που εγείρει το Συνέδριο όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 περιέχονται όλα στην ειδική έκθεση στην οποία η Επιτροπή έδωσε λεπτομερείς απαντήσεις. Στο σημείο αυτό επαναλαμβάνονται, κατά συνέπεια, τα βασικά στοιχεία αυτών των απαντήσεων. Από τότε που τέθηκε σε ισχύ ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97, η Επιτροπή έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες να δώσει λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές στα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεών του, κυρίως μέσω του εγχειριδίου λογιστικού ελέγχου για τα διαρθρωτικά ταμεία, το οποίο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Ιούνιο του 1998, και μέσω της συστηματικής αντιμετώπισης ζητημάτων που αφορούν τον κανονισμό, στο πλαίσιο των διμερών συντονιστικών συνεδριάσεων με τα κράτη μέλη, κατά τις ετήσιες συνεδριάσεις των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΕΕ το 1998, 1999 και το 2000 και με άλλες ευκαιρίες.

Όσον αφορά την εκτίμηση για την εφαρμογή του κανονισμού, από το 1999 και μετά, οι υπηρεσίες των διαρθρωτικών ταμείων πραγματοποίησαν ορισμένες αποστολές δημοσιονομικού ελέγχου κατά τις οποίες ελέγχθηκε η συμμόρφωση με ορισμένες πτυχές του κανονισμού. Κατά την προετοιμασία του κλεισίματος των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999, στις αρχές του 2001 άρχισε να διενεργείται σε όλα τα κράτη μέλη έρευνα σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού. Όπου εντοπίζονται προβλήματα, κατά τη διενέργεια της εν λόγω έρευνας, ενημερώνονται οι εθνικές αρχές έτσι ώστε να είναι σε θέση να λάβουν διορθωτικά μέτρα.

⁽²²⁾ ΕΕ L 178 της 12.7.1994, σ. 43.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.48. Η ειδική έκθεση (σημείο 33) αναφέρει επίσης ότι σημειώθηκαν καθυστερήσεις όσον αφορά τη διενέργεια των ελέγχων του 5 % των δαπανών εκ μέρους των κρατών μελών, οι οποίοι πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τον Ιούνιο του 2002 (τελική ημερομηνία κλεισίματος). Με τον πρόσθετο έλεγχο στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας, διαπιστώθηκε ότι στην Ιταλία και την Ελλάδα οι έλεγχοι σε ορισμένα ΕΠ που αποτέλεσαν αντικείμενο ελέγχου του Συνεδρίου δεν είχαν ακόμη ξεκινήσει την άνοιξη του 2001. Το ίδιο συνέβη με ένα ΕΠ στη Γερμανία. Προκαλεί ανησυχία το ενδεχόμενο τα κράτη μέλη να μην προφθάσουν να διενεργήσουν, στο χρόνο που απομένει, ελέγχους επαρκούς ποιότητας.

3.49. Η Επιτροπή παρέσχε αντικρουόμενες διευκρινίσεις σχετικά με τη διάταξη που επιτρέπει αναλογική μείωση του ελάχιστου ποσοστού του 5 % που πρέπει να ελέγχεται για τις μορφές παρέμβασης που εγκρίθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού, με συνέπεια να διαπιστώνεται η ύπαρξη σύγχυσης στα κράτη μέλη ως προς την εφαρμογή της (ειδική έκθεση, σημεία 75-79). Ο περαιτέρω έλεγχος στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας αποκάλυψε την ύπαρξη σύγχυσης ως προς την εφαρμογή της αναλογικής μείωσης του μεγέθους του δείγματος στην Ελλάδα, ενώ στην Ιταλία, την Ιρλανδία και τη Σουηδία οι αρχές των κρατών μελών θεώρησαν πως η μείωση σήμαινε ότι δεν απαιτούνταν έλεγχος των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν πριν από το 1998.

3.50. Μια αδυναμία που διαπιστώθηκε κατ' επανάληψη σύμφωνα με την έκθεση ήταν ο συνυπολογισμός δαπανών που δεν είχαν ακόμη πραγματοποιηθεί κατά τη χρονική στιγμή του ελέγχου, ιδίως στην περίπτωση όπου τα σχέδια ελέγχονταν σε ενδιάμεσο στάδιο. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θεωρούσαν ως ελεγχθέν το σύνολο των εγκεκριμένων επιλέξιμων δαπανών (σημεία 70-72). Ο πρόσθετος έλεγχος που διενέργησε το Συνέδριο κατέδειξε περαιτέρω παραδείγματα της εν λόγω αδυναμίας στη Γαλλία και τη Σουηδία.

3.51. Η ειδική έκθεση (σημείο 69) διαπίστωσε αδυναμίες όσον αφορά το περιεχόμενο των εκθέσεων ελέγχου. Σε πολλές περιπτώσεις, παρείχαν ελάχιστες λεπτομέρειες σχετικά με τις εργασίες που είχαν όντως πραγματοποιηθεί και με το αντικείμενο των ελέγχων. Οι εκθέσεις σπάνια περιείχαν ποσοτικά προσδιορισμένα αποτελέσματα. Οι έλεγχοι πρέπει να τεκμηριώνονται πλήρως και οι εργασίες που πραγματοποιούνται πρέπει να αποτελούν αντικείμενο γραπτής έκθεσης (βλέπε την ειδική έκθεση, σημεία 40-41). Ο περαιτέρω έλεγχος κατέδειξε ότι η τεκμηρίωση των διενεργηθέντων ελέγχων ήταν ελλιπής για τα εξετασθέντα ΕΠ στην Ιρλανδία, τη Γαλλία, την Ισπανία και την Ελλάδα, καθώς και ότι περιλάμβανε ελάχιστα αποδεικτικά στοιχεία των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.48. Η Επιτροπή συμμαρτίζεται την ανησυχία του Συνεδρίου όσον αφορά την καθυστέρηση σε ορισμένα κράτη μέλη να ικανοποιήσουν τις σαφείς απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97. Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν ότι οι διατάξεις ελέγχου του κανονισμού τηρούνται πριν από το κλείσιμο και, εφόσον είναι απαραίτητο, πρέπει να εφαρμόζουν παράταση για αυτόν το σκοπό. Βάσει του δικού της δημοσιονομικού ελέγχου, η Επιτροπή έχει επιστήσει την προσοχή των κρατών μελών ως προς τις συνέπειες της μη πλήρους συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ελέγχου του εν λόγω κανονισμού.

3.49. Ο κανονισμός παρέχει τη δυνατότητα αναλογικής μείωσης, η οποία εφαρμόζεται κατά διάφορους τρόπους, και δεν προσδιορίζει αν η μείωση αυτή πρέπει να ορίζεται κατ' αναλογία των δαπανών ή σε σχέση με χρονικές περιόδους. Αν και η Επιτροπή έχει αναφέρει με ποιον τρόπο είναι δυνατό να ερμηνευθεί η διάταξη, δεν μπορεί να επιβάλει μια ενιαία βάση για την εφαρμογή της εν λόγω μείωσης. Ο κανονισμός δεν επιτρέπει να αποκλείονται από κάθε έλεγχο οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από το 1998. Αυτή είναι πλέον η κοινή θέση της Επιτροπής. Βάσει των πορισμάτων από τους δημοσιονομικούς ελέγχους που πραγματοποίησε η Επιτροπή το 2001, μόνον ένα κράτος μέλος, η Ιρλανδία, εξακολουθεί να θεωρεί ότι δεν απαιτείται έλεγχος των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν πριν από το 1998.

3.50 έως 3.52. Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη επισκεφθεί όλα τα αναφερόμενα από το Ελεγκτικό Συνέδριο κράτη μέλη για όλα τα Ταμεία, στο πλαίσιο του λογιστικού ελέγχου που διενεργεί κατά την τρέχουσα περίοδο σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού. Εντούτοις, από τους δημοσιονομικούς ελέγχους που έχουν ολοκληρωθεί, έχουν διαπιστωθεί δείγματα πολλών από τις αδυναμίες που εντόπισε το Συνέδριο και έχουν γίνει οι κατάλληλες συστάσεις.

3.52. Η ειδική έκθεση (σημείο 66) αναφέρει ότι πολλοί έλεγχοι ήταν αποκλειστικά έλεγχοι της λειτουργίας των συστημάτων παρά ουσιαστικοί έλεγχοι των δηλώσεων δαπανών στο πλαίσιο των διαφόρων σχεδίων. Ο περαιτέρω έλεγχος που διενεργήθηκε κατέδειξε ότι, όσον αφορά τα ΕΠ που ελέγχθηκαν στη Γερμανία και την Ιρλανδία, οι υπεύθυνοι για τη διενέργεια των ελέγχων πραγματοποιούσαν ελάχιστες ή και καθόλου επισκέψεις ελέγχου στον τελικό δικαιούχο. Στις Κάτω Χώρες, στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, διενεργείται επιτόπιος έλεγχος σε ενδιάμεσο στάδιο για το σύνολο των σχεδίων. Στο στάδιο του κλεισίματος, ο έλεγχος επαφίεται στις εργασίες των εξωτερικών ελεγκτών του σχεδίου, οι οποίοι δεν ελέγχουν κατ' ανάγκη τη συμφωνία με τους κανόνες του ΕΤΠΑ.

Προβλήματα σύλληψης του κανονισμού

3.53. Η ειδική έκθεση επεσήμανε ορισμένα προβλήματα σύλληψης του κανονισμού. Η μέθοδος εφαρμογής των ελέγχων δεν διευκρινίστηκε σαφώς κατά την έκδοση του κανονισμού, μολοντί στη συνέχεια παρασχέθηκαν συμβουλές σχετικά με την επιλογή του δείγματος στα παραρτήματα 2 και 5 του εγχειριδίου ελέγχου της Επιτροπής για τα διαρθρωτικά ταμεία. Το γεγονός ότι ο κανονισμός απαιτεί να είναι το δείγμα των δηλώσεων δαπανών προς έλεγχο αντιπροσωπευτικό και βασισμένο σε ανάλυση κινδύνου οδήγησε σε αμφισβητήσιμες πρακτικές εκ μέρους των κρατών μελών. Μία πιθανή προσέγγιση θα μπορούσε να είναι ο συνδυασμός των δύο μεθόδων σε ένα λογικό πλαίσιο, το οποίο θα περιλάμβανε, αφενός, ανάλυση κινδύνου, με σκοπό τον προσδιορισμό των στοιχείων που θα υποβάλλονταν σε εξαντλητικό έλεγχο προκειμένου να εντοπιστούν και να διορθωθούν τα ενδεχόμενα σφάλματα, και, αφετέρου, συμπληρωματικό έλεγχο αντιπροσωπευτικού δείγματος λαμβανομένου από τον υπόλοιπο πληθυσμό, ο οποίος να καταδεικνύει εάν ο τελευταίος είναι όντως χαμηλού κινδύνου και δεν επηρεάζεται από σημαντική συχνότητα σφαλμάτων (ειδική έκθεση, σημεία 19-21).

3.54. Επίσης, η έκθεση επεσήμανε την ανησυχία των κρατών μελών ότι η πραγματοποίηση διεξοδικών επαληθεύσεων και ελέγχων των συστημάτων, καθώς και η αναφορά μεγάλης συχνότητας παρατυπιών, θα είχε ενδεχομένως ως συνέπεια την επιβολή κυρώσεων με τη μορφή μείωσης της συγχρηματοδότησης από την ΕΕ. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να αποτρέψει τα κράτη μέλη από το να υποβάλλουν δηλώσεις με κρίσιμο περιεχόμενο. Ωστόσο, εφόσον από το δείγμα του 5 % προκύπτει μεγάλη συχνότητα εμφάνισης παρατυπιών, αυτό υποδηλώνει ότι εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικός αριθμός παρατυπιών στο 95 % των περιπτώσεων που δεν έχει υποβληθεί σε έλεγχο. Εάν οι παρατυπίες που διαπιστώνονται κατά τους ελέγχους είναι συστηματικές, το άρθρο 7 του κανονισμού επιβάλλει στα κράτη μέλη να διορθώνουν τις περιπτώσεις που δεν έχουν διαπιστωθεί μεμονωμένα μέσω των εν λόγω ελέγχων. Είναι ουσιάδες να αποφασίσει αμέσως η Επιτροπή πώς θα χρησιμοποιήσει τις δηλώσεις κλεισίματος και να ενημερώσει σχετικά τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά τις εντοπιζόμενες μη συστηματικές παρατυπίες. Δεν είναι σαφές

3.53. Η Επιτροπή επανεξετάζει το εγχειρίδιο ελέγχου για τα διαρθρωτικά ταμεία και θα λάβει υπόψη τα πορίσματα των δικών της εργασιών δημοσιονομικού ελέγχου που αφορούν τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2064/97 καθώς και τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου και θα συζητήσει τη λεπτομερή μεθοδολογία με τα κράτη μέλη.

3.54. Ο φορέας που ορίζεται από το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 απαιτείται να αναφέρει στην τελική δήλωση δαπανών κάθε παρατυπία που δεν αντιμετωπίστηκε ικανοποιητικά και το ποσό της κοινοτικής ενίσχυσης που αυτή αφορά. Η Επιτροπή θα διαθέτει, πλέον, βάση για να αποκλείει τα ποσά αυτά από τη συγχρηματοδότηση. Σε περίπτωση που η παρατυπία έχει συστηματικό χαρακτήρα, τα κράτη μέλη πρέπει να επεκτείνουν τους ελέγχους για να καλύψουν όλες τις πράξεις που ενδεχομένως πλήττονται από την παρατυπία.

Ο φορέας που συντάσσει την τελική δήλωση δαπανών πρέπει να διατυπώσει τη γνώμη του, βάσει όλων των διενεργηθέντων ελέγχων και των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 7, και να παρέχει γενικό συμπέρασμα σχετικά με την εγκυρότητα της αίτησης για την τελική πληρωμή και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών δράσεων. Το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού και το ενδεικτικό υπόδειγμα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

για το Συνέδριο σε ποια νομική βάση θα μπορούσε να στηριχτεί η Επιτροπή την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων (ειδική έκθεση, σημεία 81-84).

3.55. Ο κανονισμός δεν καθορίζει με λεπτομέρειες τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν τους ελέγχους. Εντούτοις, το Συνέδριο φρονεί ότι πρέπει να εφαρμόζονται τα διεθνώς παραδεκτά ελεγκτικά πρότυπα. Αυτά ορίζουν, μεταξύ άλλων, ότι τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν τους ελέγχους πρέπει να είναι ανεξάρτητα έναντι αυτών που υλοποιούν το σχέδιο. Ο έλεγχος του Συνεδρίου κατέδειξε ότι τα κράτη μέλη δεν τηρούν πάντοτε την εν λόγω αρχή (ειδική έκθεση, σημεία 37-41 και 61-62).

3.56. Η ειδική έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εάν δεν ληφθούν αμέσως τα επιβαλλόμενα μέτρα για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής του κανονισμού από τα κράτη μέλη, δεν θα υπάρχουν επαρκή και αξιόπιστα στοιχεία τα οποία να μπορούν να αποτελούν τη βάση για το κλείσιμο των διαφόρων μορφών παρέμβασης. Κατά συνέπεια, η ειδική έκθεση συνέστησε, αφενός, να προβεί η Επιτροπή σε λεπτομερή εξέταση της εφαρμογής του κανονισμού εκ μέρους των κρατών μελών και να παράσχει πρόσθετη καθοδήγηση και, αφετέρου, να παράσχει επειγόντως και με συστηματικό τρόπο συμβουλές στα κράτη μέλη σχετικά με την κατάλληλη μορφή των ελέγχων και των σχετικών εκθέσεων.

Εφαρμογή των νέων διατάξεων ενόψει της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006

3.57. Οι κανονισμοί των διαρθρωτικών ταμείων σχετικά με την περίοδο 2000-2006, που εξέδωσε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 21 Ιουνίου 1999, χαρακτηρίζονται ιδίως από μεγαλύτερη αποκέντρωση, καθώς και από τη βούληση αυστηρότερης διαχείρισης του κοινοτικού προϋπολογισμού.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για την τελική δήλωση των δαπανών προβλέπουν ρητά ότι, εάν οι διαπιστωθείσες παρατυπίες πραγματοποιούνται με μεγάλη συχνότητα, ο εν λόγω φορέας αναφέρει ότι δεν είναι σε θέση να εκφράσει βέβαιη γνώμη, ακόμη και αν τα σφάλματα αυτά έχουν αντιμετωπισθεί ικανοποιητικά.

Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής συζητά με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 προβλέπει ότι η Επιτροπή δύναται να απαιτήσει τη διεξαγωγή περαιτέρω ελέγχου και ότι η Επιτροπή έχει την ευθύνη να προβεί στις δημοσιονομικές διορθώσεις.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 παρέχει τη νομική βάση για αναλογικές ή κατ' αποκοπή δημοσιονομικές διορθώσεις, όπως αναφέρεται στις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις, της 15ης Οκτωβρίου 1997.

3.55. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι πρέπει να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ελεγκτή. Εντούτοις, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διοικητικές δομές του κράτους μέλους, οι διαθέσιμοι πόροι που συνδέονται με το μέγεθος του προγράμματος και οι συνεπαγόμενοι κίνδυνοι, όταν εφαρμόζεται το εν λόγω πρότυπο και εκτιμάται αν ο βαθμός ανεξαρτησίας είναι επαρκής. Σαφώς, δεν είναι αποδεκτό ο έλεγχος να διενεργείται από το ίδιο πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του έργου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.58. Η προετοιμασία των διαρθρωτικών παρεμβάσεων για τη νέα αυτή περίοδο διαιρείται σε δύο ξεχωριστές φάσεις: αφενός, το περιεχόμενο των ΚΠΣ, ΕΕΠ ή ΕΠ και των σχεδίων χρηματοδότησης τους που πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή και, αφετέρου, το συμπλήρωμα προγραμματισμού, το οποίο αφορά ιδίως τη διαδικασία επιλογής των σχεδίων, και αποστέλλεται μεταγενέστερα στην Επιτροπή για πληροφόρηση. Έτσι, τα κράτη μέλη μπορούσαν να αναμένουν την εισπραξη καταβολής έναντι που να ανέρχεται στο 7 % ή σε τμήμα της συνολικής συμμετοχής των διαρθρωτικών ταμείων, σε διάστημα πέντε μηνών έπειτα από τη διαβίβαση της πρότασής τους για διαρθρωτικό πρόγραμμα στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του κανονισμού των διαρθρωτικών ταμείων. Λόγω της καθυστερημένης έγκρισης των προγραμμάτων, ελάχιστα κράτη μέλη μπόρεσαν να τύχουν της εν λόγω πληρωμής εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, έπειτα από τη διαβίβαση της πρώτης τους πρότασης (βλέπε σημείο 3.17).

3.59. Όσον αφορά τις κοινοτικές πληρωμές, ο κανόνας $n+2$ που περιέχεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, ορίζει πιο συγκεκριμένα ότι το τμήμα μιας ανάληψης υποχρεώσεων το οποίο δεν έχει ρυθμιστεί με καταβολή έναντι ή για το οποίο δεν έχει υποβληθεί στην Επιτροπή καμία παραδεκτή αίτηση πληρωμής έως η λήξη του δεύτερου έτους που έπεται του έτους της ανάληψης υποχρεώσεων αποδεσμεύεται αυτεπαγγέλτως από την Επιτροπή, και η συμμετοχή των ταμείων στην εν λόγω παρέμβαση μειώνεται κατά το ισόποσο.

3.60. Η εφαρμογή του εν λόγω κανόνα της αυτόματης αποδέσμευσης δεν είναι σαφής όσον αφορά τη σύνδεσή της με την ημερομηνία της ανάληψης υποχρεώσεων, ιδίως στις περιπτώσεις όπου απόφαση συμμετοχής των ταμείων με την έννοια του άρθρου 28 του προαναφερθέντος κανονισμού λαμβάνεται στο τέλος ενός έτους, ενώ η σχετική ανάληψη υποχρεώσεων πραγματοποιείται μόλις στις αρχές του επόμενου έτους. Η σύνδεση με την ανάληψη υποχρεώσεων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 31 του κανονισμού των διαρθρωτικών ταμείων, μπορεί να προκαλέσει άνιση μεταχείριση λόγω αλλαγής του οικονομικού έτους που προκαλεί η Επιτροπή. Πράγματι, τα προγράμματα των οποίων η έγκριση και η δημοσιονομική ανάληψη της πρώτης δόσης πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του ίδιου οικονομικού έτους αδικούνται σε σχέση με αυτά για τα οποία η Επιτροπή προέβη στη δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων κατά το έτος που έπεται του έτους έγκρισης των εν λόγω προγραμμάτων (βλέπε σημεία 3.18 και 3.28).

3.61. Στο μέτρο όπου το γεγονός που προκαλεί την εφαρμογή του κανόνα $n+2$ δεν γίνεται πάντα γνωστό στους ενδιαφερόμενους, θα έπρεπε, λόγω μέριμνας διοικητικής απλοποίησης και νομικής ασφάλειας, να μεριμνήσει η Επιτροπή για την επίσημη ενημέρωση των κρατών μελών και λοιπών ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά την ημερομηνία της ανάληψης υποχρεώσεων που επιλέγει η Επιτροπή, καθώς

3.58. Η Επιτροπή αναφέρει, στην απάντησή της στο σημείο 3.17, τους βασικούς λόγους που εξηγούν την μη τήρηση της προθεσμίας των πέντε μηνών, και κυρίως την επικάλυψη με τις τελικές προσαρμογές των προγραμμάτων της προηγούμενης περιόδου, τις παρατεταμένες διαπραγματεύσεις με τα κράτη μέλη και την απαίτηση δημιουργίας επαρκών δομών διαχείρισης.

3.60 έως 3.61. Η αναφερόμενη επίπτωση είναι συνέπεια των διατάξεων του άρθρου 31 παράγραφος 2 του κανονισμού του Συμβουλίου, αλλά, όπως αναφέρεται στην απάντηση στο σημείο 3.18, η Επιτροπή θεωρεί ότι η έκταση του προβλήματος αυτού είναι στην πράξη περιορισμένη. Η Επιτροπή έδωσε στα κράτη μέλη πληροφορίες σχετικά με τις αναλήψεις υποχρεώσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2000 από τους πόρους του ΕΤΠΑ, κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής για την ανάπτυξη και ανασυγκρότηση των περιφερειών, της 21ης Φεβρουαρίου 2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

και την ημερομηνία ελέγχου της αυτόματης αποδέσμευσης που προκύπτει.

Διαδικασίες κλεισίματος των παρεμβάσεων

3.62. Οι κανονισμοί των διαρθρωτικών ταμείων περιέχουν ελάχιστους ειδικούς κανόνες για το κλείσιμο των παρεμβάσεων. Η μόνη εφαρμοστέα διάταξη σχετικά στον κανονισμό συντονισμού καθορίζει σε έξι μήνες έπειτα από την υλική περάτωση της δράσης την προθεσμία υποβολής της αίτησης πληρωμής, συνοδευόμενη από τις εκθέσεις εκτέλεσης. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97 προσθέτει την υποχρέωση δήλωσης ισχύος για τις παρεμβάσεις της περιόδου 1994-1999, υποχρέωση η οποία δεν ισχύει για την περίοδο 1989-1993 και από την οποία απαλλάσσονται *de facto* οι παρεμβάσεις του 1994-1996 σχετικά με το στόχο αριθ. 2. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 σχετικά με την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 προβλέπει ότι η Επιτροπή θα αποδεσμεύσει το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2001 τα ποσά που αντιστοιχούν στις παρεμβάσεις που αποφασίστηκαν πριν από το 1994 και για τα οποία δεν θα έχει υποβληθεί αίτηση οριστικής πληρωμής πριν από τις 31 Μαρτίου 2001, και θα αποδεσμεύσει το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2003 τα ποσά της περιόδου 1994-1999 για τα οποία δεν θα έχει υποβληθεί αίτηση οριστικής πληρωμής στις 31 Μαρτίου 2003, εκτός από τις πράξεις ή τα προγράμματα που θα τελούν υπό αναστολή για δικαστικούς λόγους.

3.63. Λόγω της απουσίας δεσμευτικών διατάξεων στους κανονισμούς, οι υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των διαφόρων ταμείων υποχρεώθηκαν να αναπτύξουν δικούς τους τρόπους κλεισίματος. Οι τρόποι αυτοί είναι σε ορισμένες περιπτώσεις παρόμοιοι, όπως το γεγονός παραδοχής, σε επίπεδο εκτέλεσης, της αντιστάθμισης μεταξύ μετρών στο εσωτερικό του ίδιου υποπρογράμματος. Αντίθετα, οι πρακτικές διαφέρουν όσον αφορά την εφαρμογή των δόσεων, καθώς μόνον το ΕΚΤ προβαίνει στο κλείσιμο διαφορετικών ετήσιων δόσεων, ενώ τα λοιπά ταμεία καταβάλλουν το υπόλοιπο των διαδοχικών αναλήψεων υποχρεώσεων όταν η σώρευση των δηλωθεισών δαπανών φθάνει το απαιτούμενο επίπεδο.

3.64. Εξάλλου, η Επιτροπή εξέδωσε, τον Σεπτέμβριο του 1999, την απόφαση «κατευθυντήρια οδηγία για το δημοσιονομικό κλείσιμο των επιχειρησιακών παρεμβάσεων (1994-1999) των διαρθρωτικών ταμείων»⁽²³⁾, η οποία κωδικοποιεί διάφορες υποχρεώσεις που προέρχονται από τους ισχύοντες κανονισμούς και πλαισιώνει την ευελιξία σε επίπεδο δημοσιονομικής εκτέλεσης. Οι καινοτομίες της αφορούν το κλείσιμο σε περίπτωση απουσίας αίτησης τελικού υπολοίπου ή/και τελικής έκθεσης εκτέλεσης, τον περιορισμό της κοινοτικής χρηματοδότησης στα ποσά που

3.63. Οποιαδήποτε απόκλιση στην πρακτική που ακολούθησαν τα Ταμεία κατά την περίοδο 1994-1999 ήταν περιορισμένης κλίμακας, εφόσον για όλα τα τελικά κλεισίματα εφαρμόστηκαν οι ίδιες εκτελεστικές διατάξεις. Για την περίοδο 2000-2006, έχουν καταρτιστεί λεπτομερείς εσωτερικοί δημοσιονομικοί κανόνες που θα εφαρμοστούν για όλα τα Ταμεία.

⁽²³⁾ Έγγραφο SEC(1999) 1316 τελικό της 9ης Σεπτεμβρίου 1999.

πράγματι χορηγούνται στους τελικούς δικαιούχους και διευκρινίσεις σχετικά με τις δυνατότητες μερικού κλείσιματος σε περίπτωση αναστολής της βοήθειας και δημοσιονομικής διόρθωσης.

3.65. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα μπορούσαν να καταστήσουν δυνατή, μέχρι ενός ορισμένου σημείου, τη διόρθωση του γεγονότος ότι η μη υποβολή τελικών εγγράφων δεν επιφέρει αποκλεισμό. Όσον αφορά το κλείσιμο σε περίπτωση απουσίας τελικών εγγράφων, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο εφαρμογής διαδικασίας προειδοποίησης σε περίπτωση που παρέλθει η εξάμηνη προθεσμία έπειτα από την τελική προθεσμία των πληρωμών, γεγονός που θα της παρείχε τη δυνατότητα να κλείνει την παρέμβαση βάσει των τελευταίων διαθέσιμων δεδομένων. Εντούτοις, η υπάρχουσα προθεσμία για τις αυτόματες αποδεσμεύσεις κινδυνεύει να μειώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα της διαδικασίας προειδοποίησης.

3.66. Ωστόσο, το εν λόγω σύνολο διατάξεων και κατευθυντήριων γραμμών δεν αποτελεί διαδικασία που να χαρακτηρίζεται από ορθά καθορισμένο κλείσιμο και από αυστηρή εφαρμογή, η οποία θα καθιστούσε δυνατή την εξασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των υποκειμένων πράξεων στις συνεισφορές του κοινοτικού προϋπολογισμού για το σύνολο των περιόδων προγραμματισμού που ολοκληρώθηκε. Οι εις βάθος έλεγχοι που διενήργησε το Συνέδριο αποκαλύπτουν την συνέχιση ύπαρξης υψηλού επιπέδου σφαλμάτων στις παρεμβάσεις που έκλεισαν το 2000 (βλέπε σημείο 3.39), όπως ακριβώς είχε διαπιστωθεί κατά τα προηγούμενα έτη (βλέπε σημεία 3.49-3.51 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1999 και σημεία 3.29-3.30 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1998).

3.67. Έτσι, ο περιορισμός της ενίσχυσης στα ποσά που πράγματι καταβάλλονται στους δικαιούχους αποτελεί υποχρέωση που προκύπτει άμεσα από τις υπάρχουσες κανονιστικές αρχές. Η ανάγκη υπενθύμισης του γεγονότος αυτού επιβάλλεται από το ότι η Επιτροπή εφαρμόζει στις επιλέξιμες δαπάνες το προβλεφθέν ποσοστό παρέμβασης ακόμη και όταν η εκτέλεση αποκαλύπτει την ύπαρξη χαμηλότερου ποσοστού, όπως το Συνέδριο είχε επισημάνει στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1998⁽²⁴⁾. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή πρέπει, αφενός, να εφαρμόσει τον κανόνα αυτό και στις παρεμβάσεις της περιόδου 1989-1993 που απομένουν να κλείσουν και, αφετέρου, να επανεξετάσει τις παρεμβάσεις που έχουν ήδη κλείσει και που ενδέχεται να έχουν αποτελέσει αντικείμενο πληρωμής καθ' υπέρβαση (βλέπε επίσης το σημείο 3.114 της παρούσας έκθεσης).

3.65. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαδικασία στην οποία αναφέρεται το Συνέδριο θα είναι χρήσιμη, σε ορισμένες περιπτώσεις, για να επιταχυνθεί το κλείσιμο προγραμμάτων.

3.66. Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών είναι να θεσμοθετηθεί η επεξεργασία ορισμένων δεδομένων κλείσιματος στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ενδέχεται να εφαρμοστήκαν διαφορετικές διαδικασίες. Δεν έχουν σκοπό να καθορίσουν τους ελέγχους τους οποίους οφείλουν να διενεργούν οι αρμόδιες υπηρεσίες για να εξασφαλιστεί ότι, παραδείγματος χάρι, έχουν ληφθεί δεόντως υπόψη τα συμπεράσματα των δημοσιονομικών ελέγχων ή ότι οι τελικές εκθέσεις είναι πλήρεις και ικανοποιητικές. Οι διαδικασίες εκ μέρους των εσωτερικών δημοσιονομικών δικτύων καθορίζονται από κάθε Γενική Διεύθυνση. Επιπλέον, αυτό που εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητα των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων είναι η τελική δήλωση δαπανών η οποία πρέπει να υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 και υπόκειται σε ελέγχους από την Επιτροπή. Η απαίτηση για την υποβολή τελικής δήλωσης δαπανών πρέπει να παρέχει μεγαλύτερη ασφάλεια ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες του τύπου που εντόπισε το Συνέδριο στους ελέγχους του για το κλείσιμο προγραμμάτων αποκλείονται πριν από την υποβολή των τελικών δηλώσεων στην Επιτροπή.

3.67. Οι κατευθυντήριες γραμμές που ενέκρινε η Επιτροπή το 1999 σχετικά με το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999, οι οποίες εφαρμόζονται πλέον για την τελική εκκαθάριση αυτών των προγραμμάτων, είναι σύμφωνες με την προσέγγιση που απαιτεί το Συνέδριο.

⁽²⁴⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 3.30.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.68. Η διαδικασία για το μερικό κλείσιμο των παρεμβάσεων σε περίπτωση που τα σχέδια έχουν ανασταλεί για νομικούς λόγους, δεν εφαρμόστηκε με συνέπεια, όπως καταδεικνύουν διάφορες περιπτώσεις στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός.

3.69. Εξάλλου, η Επιτροπή προέβη στο κλείσιμο παρεμβάσεων 1994-1996 του στόχου 2 που δεν είχαν αποτελέσει το αντικείμενο του ελάχιστου ελέγχου από τα κράτη μέλη όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2064/97. Μολονότι ο εν λόγω κανονισμός δεν επιβάλλει την υποβολή δήλωσης εγκυρότητας για τις παρεμβάσεις αυτές, δεν τις απαλλάσσει από τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελάχιστων ελέγχων (5 % των επιλέξιμων δαπανών, αλλά το ποσοστό αυτό μπορεί να μειωθεί για τις παρεμβάσεις που εγκρίθηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ του κανονισμού, που αφορούν το σύνολο της περιόδου 1994-1999.

3.70. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής προβαίνουν στην εξέταση των αιτήσεων τελικής πληρωμής σύμφωνα με τις τρέχουσες διαδικασίες τους, οι οποίες λαμβάνουν συχνότερα τη μορφή διυπηρεσιακών διαβουλεύσεων, καθώς κάθε μονάδα παρεμβαίνει βάσει των ιδίων αρμοδιοτήτων της, χωρίς να έχει καθοριστεί σαφώς μια κύρια υπευθυνότητα. Οι διαβουλεύσεις στοχεύουν ιδιαίτερα στο να επαληθεύσουν εάν οι εν λόγω παρεμβάσεις αποτέλεσαν αντικείμενο προγενέστερων ελέγχων οι οποίοι οδήγησαν σε παρατηρήσεις. Συγκροτήθηκαν χωρίς πραγματικό συντονισμό διάφορες βάσεις δεδομένων που αποπειρώνται να καταγράψουν τις διατυπωθείσες παρατηρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρήσεων του Συνεδρίου. Εάν δεν έχει επισημανθεί προγενέστερα κανένα πρόβλημα, τα κλεισίματα δεν οδηγούν σε πλέον εις βάθος ελέγχους, ιδίως επιτόπιους, ούτε με τυχαία επιλογή ούτε βάσει ανάλυσης κινδύνου. Ως εκ τούτου, οι έλεγχοι της Επιτροπής κατά το κλείσιμο δεν είχαν σχεδιαστεί έως σήμερα με στόχο την αποτελεσματική επαλήθευση της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών που υποβάλλονται (βλέπε επίσης σημείο 3.72).

3.68. Το κλείσιμο από την Επιτροπή των παρεμβάσεων που περιλαμβάνουν σχέδια τα οποία έχουν ανασταλεί για νομικούς λόγους αποτελεί σύνθετο πρόβλημα που απαιτεί συχνά δυσανάλογα μεγάλο όγκο εργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών δημοσιονομικής διαχείρισης. Στην πραγματικότητα, η επικεφαλίδα «Σε αναστολή λόγω δικαστικής διαδικασίας» καλύπτει ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών καταστάσεων στα διάφορα κράτη μέλη, ανάλογα με το χαρακτήρα των εν λόγω σχεδίων καθώς και το στάδιο εξέλιξης των εν λόγω δικαστικών διαδικασιών. Το σημείο 10 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής για το κλείσιμο των παρεμβάσεων της περιόδου 1994-99 [έγγραφο SEC(1999) 1316] απαριθμεί αποκλειστικά κριτήρια γενικού χαρακτήρα και οι υπηρεσίες οφείλουν να συνεχίσουν να εξετάζουν, εντός αυτού του πλαισίου, κάθε χωριστή περίπτωση, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές υλοποίησης της παρέμβασης.

Η Επιτροπή επεξεργάζεται λεπτομερέστερες κατευθυντήριες γραμμές για το θέμα αυτό, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση ενιαίας προσέγγισης.

3.69. Για τα προγράμματα που έληξαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1997, η Επιτροπή δεν επέβαλε συστηματικά ως απαραίτητη προϋπόθεση για το κλείσιμό τους την παροχή πληροφοριών σχετικά με τους ελέγχους που διενήργησαν οι αρμόδιες εθνικές αρχές είτε βάσει του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4253/88 ή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97.

3.70. Στο πλαίσιο της δημοσιονομικής μεταρρύθμισης στο εσωτερικό της Επιτροπής, έχουν δημιουργηθεί νέα δημοσιονομικά δίκτυα που καθορίζουν τις αρμοδιότητες για τις πληρωμές, περιλαμβανομένων των τελικών πληρωμών για τα προγράμματα των διαρθρωτικών ταμείων.

Πριν από το κλείσιμο των προγραμμάτων, διενεργείται έλεγχος σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στα συμπεράσματα των διενεργούμενων από τους ελεγκτές της Επιτροπής ελέγχων και, εφόσον είναι δυνατό, από τους ελεγκτές του Συνεδρίου. Αναπτύσσεται νέα βάση δεδομένων που θα διευκολύνει αυτή τη διαδικασία, η οποία εκτιμάται ότι θα τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2002.

Η Επιτροπή δεν έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους για μεγάλο ποσοστό των παρεμβάσεων κατά τη στιγμή του κλεισίματός τους. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, θα απαιτούνταν σημαντική αύξηση των πόρων. Επιπλέον, στόχος του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 [που επαναλαμβάνεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 438/2001 για τη νέα περίοδο προγραμματισμού] είναι ακριβώς να επιβεβαιωθεί η ευθύνη του κράτους μέλους να ελέγχει την ορθότητα της δήλωσής του, με τη βοήθεια ανεξάρτητου οργανισμού.

Πριν από το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 το 2002, δείγμα προγραμμάτων θα υποβληθεί σε διεξοδικό έλεγχο. Η ακριβής μεθοδολογία για την επιλογή των προγραμμάτων που θα υποβληθούν σε ελέγχους είναι υπό συζήτηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.71. Σε περίπτωση που έχουν διατυπωθεί παρατηρήσεις ελέγχου, οι διαδικασίες διαβούλευσης μεταξύ υπηρεσιών και με το κράτος μέλος αποδεικνύονται συχνά υπερβολικά μακρόχρονες. Έτσι, το Συνέδριο επαλήθευσε την κατάσταση ορισμένων παρεμβάσεων σχετικά με τις οποίες είχε διατυπώσει παρατηρήσεις στο πλαίσιο διαφόρων εκθέσεων. Για δύο παρεμβάσεις ΕΤΠΑ που ελέγχθηκαν το 1995 και το 1996, των οποίων το υπόλοιπο που απομένει προς εκκαθάριση ανέρχεται σε 7,4 και 2,6 εκατομμύρια ευρώ, οι αιτήσεις τελικής πληρωμής υποβλήθηκαν το 1997. Η Επιτροπή προέβη μόνον σε ορισμένες σποραδικές ενέργειες και οι φάκελοι εξακολουθούσαν να μην έχουν κλείσει στο τέλος του 2000. Για δύο παρεμβάσεις που ελέγχθηκαν το 1994, των οποίων το υπόλοιπο που απομένει προς εκκαθάριση ανέρχεται σε 3,1 εκατομμύρια ευρώ, παρά την πυκνή αλληλογραφία, μια έρευνα της OLAF που πραγματοποιήθηκε το 1996 και μια διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης που άρχισε το 1998, οι αιτήσεις τελικής πληρωμής που υποβλήθηκαν το 1995 και το 1997 δεν είχαν ακόμη ρυθμιστεί στο τέλος του 2000.

Έλεγχοι που διενέργησε η Επιτροπή

3.72. Το Συνέδριο έχει επισημάνει επανειλημμένως και ιδίως στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1999 (σημείο 3.75) ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι που διενεργεί η Επιτροπή ήταν ανεπαρκείς. Το οικονομικό έτος 2000, κατά τη διάρκεια του οποίου η Επιτροπή άρχισε τη διαδικασία για την εσωτερική μεταρρύθμισή της, χαρακτηρίστηκε από τη μεταφορά των ομάδων ελέγχου της ΓΔ Έλεγχος στους κόλπους των επιχειρησιακών ΓΔ που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση των διαρθρωτικών ενεργειών. Η ενσωμάτωση αυτών των νέων μονάδων, καθώς και η θέσπιση των κανονιστικών διατάξεων της νέας περιόδου προγραμματισμού, επιβάρυναν τις συνολικές ικανότητες ελέγχου της Επιτροπής. Έτσι, για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, οι δύο μονάδες που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο προέβησαν το 2000 σε λιγότερους ελέγχους σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Οι εν λόγω μονάδες προέβλεψαν την παραχώρηση προτεραιότητας στον έλεγχο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου του 2001 και, επομένως, εξετάζουν το ενδεχόμενο ελαχιστων μόνον ελέγχων ΕΠ/ΕΕΠ και σχεδίων.

3.71. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι οι διαδικασίες κλεισίματος των προγραμμάτων για τα οποία εντοπίστηκαν προβλήματα ήταν υπερβολικά αργή. Δίδεται απόλυτη προτεραιότητα στο να ολοκληρωθεί το κλείσιμο αυτών των προγραμμάτων πριν από το τέλος του έτους 2001. Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι εκκρεμότητες αναλήψεις υποχρεώσεων για έργα και προγράμματα της περιόδου πριν από το 1994 θα περιοριστούν σε μερικές αμφισβητούμενες περιπτώσεις και ότι θα σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων για μεταγενέστερες περιόδους.

3.72. Η διαδικασία εσωτερικής μεταρρύθμισης της Επιτροπής, η οποία συνεπάγεται τη μεταφορά της μονάδας ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικού Ελέγχου στις αρμόδιες για τα διαρθρωτικά ταμεία ΓΔ προκάλεσε αναπόφευκτα κάποια διακοπή στο σχεδιασθέν πρόγραμμα εργασίας των δημοσιονομικών ελέγχων. Εντούτοις, η μονάδα ελέγχου Β.3 της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικού Ελέγχου πραγματοποίησε δεκαέξι αποστολές ελέγχου το 2000 (σε σύγκριση με 19 αποστολές ελέγχου το 1999). Όσον αφορά το Ταμείο Συνοχής, η μονάδα ελέγχου Β.4 της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικού Ελέγχου διενήργησε μία αποστολή ελέγχου το 2000, έναντι τριών το 1999. Επιπλέον, η μονάδα ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής πραγματοποίησε 36 αποστολές ελέγχου για παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής το 2000 (έναντι 42 το 1999).

Για το 2001, οι μονάδες ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής έχουν θέσει στο επίκεντρο του προγράμματος εργασίας τους τα συστήματα ελέγχου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 και τον έλεγχο των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 καθώς και τα συστήματα ελέγχου των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για το Ταμείο Συνοχής, τα οποία εφαρμόζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1264/1999 και (ΕΚ) αριθ. 1265/1999 του Συμβουλίου, που τροποποιούν τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1164/94.

Εντούτοις, ο έλεγχος ορισμένων έργων του Ταμείου Συνοχής θα διενεργηθεί το 2001 στο πλαίσιο του προαναφερθέντος ελέγχου συστημάτων. Επιπλέον, θα ολοκληρωθεί έρευνα σχετικά με τα έργα που χρηματοδοτούνται βάσει του άρθρου 10, η οποία περιλαμβάνει επιτόπιους ελέγχους, με τη βοήθεια εξωτερικών ελεγκτών, για μέχρι 100 διαφορετικές συμβάσεις. Τέλος, έχουν διενεργηθεί και άλλοι *ad hoc* έλεγχοι προγραμμάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.73. Ωστόσο, οι υπηρεσίες ελέγχου που είναι επιφορτισμένες με το ΕΤΠΑ και με το Ταμείο Συνοχής προέβησαν στην έναρξη ορισμένων μέτρων με στόχο τη βελτίωση της κατάρτισης, της εμπέλειας, της ποιότητας και της παρακολούθησης των ελέγχων τους στα κράτη μέλη. Η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων δεν κατόρθωσε να παράγει απτά αποτελέσματα κατά τη διάρκεια του έτους 2000.

Συμπεράσματα και συστάσεις**Συμπεράσματα**

3.74. Το Συνέδριο δεν διαπίστωσε μείωση του επιπέδου των σφαλμάτων που περιέχονται στις δηλώσεις δαπανών σχετικά με τις ολοκληρωθείσες περιόδους προγραμματισμού. Όπως και κατά το παρελθόν, η διαπίστωση ότι το επίπεδο των σφαλμάτων στις παρεμβάσεις που έχουν κλείσει παραμένει σημαντικό, υποδεικνύει ότι η πιθανότητα εντοπισμού και διόρθωσης των σφαλμάτων παραμένει μικρή. Τα συστήματα δημοσιονομικού ελέγχου που ενισχύθηκαν το 1997 [δελτίο επιλεξιμότητας, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97] καθώς και οι ακριβέστεροι τρόποι κλεισίματος και τα πρωτόκολλα ελέγχου με τις τεχνικές αρχές δεν έχουν ακόμη αποδείξει την αποτελεσματικότητά τους.

3.75. Οι έλεγχοι που διενέργησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια ζωής των παρεμβάσεων και κατά το χρόνο του κλεισίματός τους μειώθηκαν το 2000. Η παρακολούθηση των παρατηρήσεων που προκύπτουν από τους ελέγχους, και ιδίως από τους ελέγχους του Συνεδρίου, παρουσιάζουν ελλείψεις που εμποδίζουν την ταχεία επίλυση των εντοπισθέντων προβλημάτων. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορεί να αρκείται στη ρύθμιση των συγκεκριμένων περιπτώσεων που επισημαίνονται χωρίς να επεκτείνει τις επαληθεύσεις στις ανάλογες καταστάσεις.

3.76. Οι πράξεις του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2000 δεν παρουσιάζουν όλες τις επιθυμητές εγγυήσεις νομιμότητας και κανονικότητας. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων που έχουν καταχωριστεί λογιστικά δεν απαιτούν τη διατύπωση παρατηρήσεων αλλά, στην πραγματικότητα, ένα σημαντικό τμήμα τους είναι καταλογιστέο στο προηγούμενο οικονομικό έτος. Εξάλλου, ελήφθησαν αποφάσεις που αφορούσαν σημαντικά ποσά με αξία νομικών αναλήψεων υποχρεώσεων, λόγω απουσίας δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων. Οι πληρωμές του οικονομικού έτους που αντιστοιχούν σε καταβολές έναντι στο πλαίσιο των παρεμβάσεων της νέας περιόδου προγραμματισμού δεν παρουσιάζουν ανωμαλίες. Οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές κλεισίματος που αφορούν προγενέστερα προγράμματα επηρεάζονται από ουσιαστικά και τυπικά σφάλματα των οποίων το επίπεδο είναι ανάλογο με των προηγούμενων οικονομικών ετών.

3.74. Είναι πρόωρο να εκτιμήσουμε την επίπτωση των τελικών δηλώσεων δαπανών, που απαιτούνται από το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 και των κατευθυντήριων γραμμών για το κλείσιμο των παρεμβάσεων, πριν να υπάρξει αντιπροσωπευτικός αριθμός προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999. Η Επιτροπή έχει την άποψη ότι η ορθή εφαρμογή αυτών των διατάξεων θα περιορίσει σημαντικά τον κίνδυνο χρηματοδότησης, από τα διαρθρωτικά ταμεία, μη επιλέξιμων δαπανών.

3.75. Το 2000 παρατηρήθηκε προσωρινή μείωση του αριθμού των ελέγχων, η οποία συνδέεται με τη διαδικασία εσωτερικής μεταρρύθμισης. Εντούτοις, προβλέπεται ότι η συγκέντρωση αρμοδιοτήτων δημοσιονομικού ελέγχου στις αρμόδιες γενικές διευθύνσεις θα συμβάλει στην αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των διενεργούμενων ελέγχων. Επιπλέον, τα νέα συστήματα που τίθενται σε εφαρμογή θα βελτιώσουν την παρακολούθηση όλων των συμπερασμάτων των ελέγχων, περιλαμβανομένων των ελέγχων που διενεργούνται από το Συνέδριο. Αυτό θα δώσει, επίσης, τη δυνατότητα στην Επιτροπή να λαμβάνει συστηματικότερα υπόψη τα πορίσματα προηγούμενων ελέγχων στην ανάλυση κινδύνου που πραγματοποιεί, ιδίως όσον αφορά σφάλματα που έχουν ενδεχομένως συστηματικό χαρακτήρα.

3.76. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων για προγράμματα που εγκρίθηκαν το 2000 πραγματοποιήθηκαν το 2001. Αυτό οφειλόταν σε διαφορετικές πρακτικές κατά τη διαδικασία έγκρισης των προγραμμάτων (βλέπε απάντηση στο σημείο 9.15). Η Επιτροπή δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει τη διεξοδική εξέταση όλων των περιπτώσεων σφαλμάτων που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο, λόγω έλλειψης χρόνου και διότι για ορισμένες περιπτώσεις δεν έχουν ακόμη δοθεί απαντήσεις από τα κράτη μέλη. Από την πραγματοποιηθείσα ανάλυση συνάγεται ότι τα περισσότερα σφάλματα αφορούν το γεγονός ότι ο τελικός δικαιούχος έχει περιλάβει στη δήλωση δαπανών μη επιλέξιμα ή αδικαιολόγητα στοιχεία δαπανών. Η άλλη βασική κατηγορία σφαλμάτων αφορά τη λανθασμένη εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων από τις αρμόδιες διαχειριστικές αρχές. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την ερμηνεία του Συνεδρίου. Η Επιτροπή, σε κάθε περίπτωση, θα ολοκληρώσει την έρευνά της για τις περιπτώσεις που εντόπισε το Συνέδριο και θα εξασφαλίσει την εφαρμογή των αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

3.77. Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να προσηλωθεί στο να καταστήσει αποτελεσματικότερα τα συστήματα ελέγχου που θέσπισε κατά τα τελευταία έτη. Ιδιαίτερα, θα πρέπει να μεριμνήσει προκειμένου οι διαδικασίες διαχείρισης που εφαρμόζουν οι εθνικοί οργανισμοί και οι διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, να βοηθούν αποτελεσματικά στην εξασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων που χρηματοδοτούν τα κοινοτικά κεφάλαια. Επίσης, η Επιτροπή θα πρέπει, υπό το ίδιο πρίσμα, να θεσπίσει, στον τομέα του κλεισίματος των παρεμβάσεων, αποτελεσματικότερες εναρμονισμένες διαδικασίες που να περιλαμβάνουν αρκετούς ελέγχους που θα διενεργεί η ίδια.

3.77. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την άποψή της που παρατίθεται στην απάντηση στο σημείο 3.76 της ετήσιας έκθεσης 1999, ότι η βασική προτεραιότητα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι η βελτίωση των συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών. Η έκδοση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 438/2001 και (ΕΚ) αριθ. 448/2001 παρέχει λεπτομερές νομικό πλαίσιο που είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί η επίτευξη αυτού του στόχου. Το αποτέλεσμα των ελέγχων συστημάτων που διενεργούνται σήμερα κυρίως από το ΕΓΠΑ, όσον αφορά την εφαρμογή των απαιτήσεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 438/2001 καθώς και την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, θα αποτελέσει τη βάση για τη συναγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την επάρκεια των βασικών συστημάτων διαχείρισης και για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, όποτε αυτό χρειαστεί.

Το πρόγραμμα ελέγχων για τα προγράμματα της περιόδου 1994-1999 ενόψει του κλεισίματός τους, που εφαρμόστηκε από όλα τα διαρθρωτικά ταμεία το 2001 και το 2002, θα εξασφαλίσει περισσότερες εγγυήσεις όσον αφορά τις τελικές πληρωμές.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Οι δράσεις υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Εισαγωγή

3.78. Το Συνέδριο εξέτασε τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή προκειμένου να ανταποκριθεί στις παρατηρήσεις που είχαν διατυπωθεί προγενέστερα ⁽²⁵⁾ σχετικά με την εφαρμογή των δράσεων υπέρ των επιχειρήσεων και, ιδιαίτερα, των ΜΜΕ στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων. Το Συνέδριο είχε διαπιστώσει ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση, το κανονιστικό πλαίσιο, τον εντοπισμό των δράσεων, την επαλήθευση της τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού και το συντονισμό, καθώς και κατά την εφαρμογή των παρεμβάσεων, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής τεχνικής και των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις. Ήδη από τη διαδικασία απαλλαγής για το οικονομικό έτος 1994, το Συμβούλιο συνιστούσε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ στα υπάρχοντα μέσα, να αναπροσανατολιστούν οι δράσεις υπέρ των ΜΜΕ προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες τους, και να βελτιωθεί η αξιολόγηση των μέσων και των αποτελεσμάτων

⁽²⁵⁾ Πρόκειται ιδίως για τις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 1994 (σημεία 5.66-5.104), 1996 (σημεία 6.43-6.104) και 1998 (σημεία 3.54-3.59).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της κοινοτικής δράσης στον εν λόγω τομέα ⁽²⁶⁾. Το 1998, κατά την απαλλαγή 1996, το Συμβούλιο συνέστησε να εξορθολογιστούν και να απλοποιηθούν οι διαδικασίες ενισχύσεων, να βελτιωθεί η πρόσβαση στις ενισχύσεις στις ΜΜΕ και να εξασφαλίσει η Επιτροπή ότι οι υπηρεσίες που προσφέρονται στις ΜΜΕ ανταποκρίνονται σε πραγματική ζήτηση ⁽²⁷⁾. Το Κοινοβούλιο, από την πλευρά του, εξέφραζε ανησυχίες σχετικά με την αποκάλυψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία είχαν διατεθεί κεφάλαια στον κοινοτικό προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση ορισμένων μέτρων τα οποία δυνητικά δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο διαχείρισης, και τα οποία προορίζονταν για την προώθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ⁽²⁸⁾.

Επιβεβαίωση των κενών που διαπίστωσε το Συνέδριο

3.79. Προκειμένου να απαντήσει στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, η Επιτροπή προέβη στην έναρξη, το 1997, μιας μακροαξιολόγησης σχετικά με την επίδραση των διαρθρωτικών ταμείων στις ΜΜΕ και, κατόπιν, θεματικών αξιολογήσεων σχετικά με τα ευρωπαϊκά κέντρα επιχειρήσεων και καινοτομίας (ΕΚΕΚ), καθώς και σχετικά με τη χρηματοοικονομική τεχνική ⁽²⁹⁾. Οι αξιολογήσεις αυτές επιβεβαίωσαν τις κύριες παρατηρήσεις του Συνεδρίου στον τομέα των ενισχύσεων στις ΜΜΕ, ιδίως όσον αφορά την

3.79. *Αν και είναι αλήθεια ότι η εν λόγω θεματική αξιολόγηση κατέδειξε ορισμένα σημεία που πρέπει να βελτιωθούν από την άποψη των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων έναντι των ΜΜΕ, η ίδια αξιολόγηση αποκαλύπτει επίσης ότι «... συνολικά, η έρευνα καθιστά σαφές ότι οι παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων είχαν σημαντική επίπτωση στον τομέα των ΜΜΕ και ότι η συνεισφορά τους για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων της περιφερειακής πολιτικής ήταν σημαντική ...».*

⁽²⁶⁾ Σύσταση του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 1996 για την απαλλαγή της Επιτροπής από την ευθύνη εκτέλεσης του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1994.

⁽²⁷⁾ Σύσταση του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 1998 για την απαλλαγή της Επιτροπής από την ευθύνη εκτέλεσης του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1996.

⁽²⁸⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 31ης Μαρτίου 1998 για την ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με τους λόγους της αναβολής της χορήγησης απαλλαγής από την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 1996 (ΕΕ C 138 της 4.5.1998, σ. 43).

⁽²⁹⁾ «Θεματική αξιολόγηση της επίδρασης των διαρθρωτικών ταμείων στις ΜΜΕ». Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ernst & Young, Ιούλιος 1999. «Αξιολόγηση των κοινοτικών μέτρων προς στήριξη των ευρωπαϊκών κέντρων επιχειρήσεων και καινοτομίας», Μαδρίτη-Καρλσρούη, Φεβρουάριος 1999, Dr-Ing Jürgen Wüst. «Αξιολόγηση των μέτρων χρηματοοικονομικής τεχνικής στις διαρθρωτικές πολιτικές». Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ernst & Young, Απρίλιος 1998.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έλλειψη τήρησης των κανόνων στον τομέα της πληροφόρησης και της δημοσιότητας⁽³⁰⁾, την χαμηλή ορατότητα των δράσεων, τις ελλείψεις που επηρεάζουν το συντονισμό των παρεμβάσεων⁽³¹⁾, τις ελλείψεις των αξιολογήσεων της επίδρασης των παρεμβάσεων, τις αδυναμίες των εκ των προτέρων εκτιμήσεων και την έλλειψη κατάλληλων δεικτών, ιδίως στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής τεχνικής⁽³²⁾. Επίσης, με τις αξιολογήσεις διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα βελτίωσης των μηχανισμών παροχής υπηρεσιών στις ΜΜΕ, όπως τα ΕΚΕΚ, επιτάχυνσης της ανάπτυξης των συστημάτων «ενιαίο ταμείο» και απλοποίησης των υπάρχουσών δράσεων, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ΜΜΕ στις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις.

Συνοπλογισμός σε κανονιστικό επίπεδο των εντοπισθέντων κενών

3.80. Οι συστάσεις του Συνεδρίου επηρέασαν τις νομοθετικές προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή ενόψει της νέας περιόδου και τους προανατολισμούς για τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006⁽³³⁾. Δεδομένου

Η απλούστευση των διαδικασιών και η βελτίωση των μηχανισμών παροχής υπηρεσιών στις ΜΜΕ είναι στόχοι που τους συμμαρξίζεται η Επιτροπή. Η προσέγγιση της «υπηρεσίας άμεσης εξυπηρέτησης» την οποία αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί ένα από τα μέσα δράσης που μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση αυτών των στόχων.

3.80. Η θεματική αξιολόγηση για την επίπτωση των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων στις ΜΜΕ οδήγησε σε ορισμένα συμπεράσματα. Όσον αφορά το συμπέρασμα που αναφέρεται σε αυτό το σημείο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι στόχοι για την περίοδο 1994-1999 δεν ήταν επαρκώς σαφείς και ποσοτικοί. Εν μέρει για τον λόγο αυτό, ανατέθηκε η διενέργεια θεματικής αξιολόγησης, με στόχο να εκτιμηθεί η επίπτωση των διαρθρωτικών ταμείων στις ΜΜΕ και να αναλυθούν τα αποτελεσματικότερα μέσα συνδρομής των ΜΜΕ. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εντάχθηκαν στον προγραμματισμό των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2000-2006, και κυρίως όσον αφορά το ερώτημα πώς θα εξασφαλιστεί η καλύτερη στόχευση των ενισχύσεων στις ΜΜΕ. Επιπλέον, επειδή η εν λόγω αξιολόγηση είχε θεματικό χαρακτήρα και πραγματοποιήθηκε στο μέσο της περιόδου προγραμματισμού, ήταν αναπόφευκτο το ότι δεν θα ήταν δυνατό να συναγάγει οριστικά συμπεράσματα για την επίπτωση των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων στις ΜΜΕ για την περίοδο 1994-99.

Εκτός από την εκτίμηση δαπανών υπέρ των ΜΜΕ, η θεματική αξιολόγηση προέβη και σε εκτίμηση του αριθμού δικαιούχων επιχειρήσεων και των θέσεων απασχόλησης που δημιουργήθηκαν. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κατά την περίοδο 1989-1999 έλαβαν ενίσχυση από τα διαρθρωτικά ταμεία 1,5 εκατομμύριο ΜΜΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 21,2 % των επιλέξιμων ΜΜΕ. Από το 1994 έως το 1999, εκτιμάται ότι δημιουργήθηκαν 2,3 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης σε ακαθάριστη βάση, ενώ εκτιμάται ότι σε καθαρή βάση δημιουργήθηκαν 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας.

⁽³⁰⁾ Άνω του ενός τετάρτου (25,6 %) των ΜΜΕ που είχαν αποτελέσει αντικείμενο θεματικής αξιολόγησης σχετικά με τις ΜΜΕ που είχαν λάβει ενισχύσεις των διαρθρωτικών ταμείων αγνοούσε την κοινοτική προέλευση των κεφαλαίων. Το Συνέδριο είχε επισημάνει στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1996 (σημεία 6.53-6.59) μια σειρά πρακτικών που ενδεχομένως εξηγούν την εν λόγω έλλειψη πληροφόρησης.

⁽³¹⁾ Η δημοσκόπηση που πραγματοποιήθηκε το 1998 στις ΜΜΕ που είχαν τύχει αρκετών κοινοτικών ενισχύσεων καταδεικνύει ότι το 69,7 % από αυτές θεωρούν τα αντίστοιχα καθεστώτα ως «καθόλου ολοκληρωμένα». Το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 85,1 % των ΜΜΕ που είχαν λάβει ενισχύσεις του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Οι συγγραφείς της αξιολόγησης καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, υφίσταται η ανάγκη βελτίωσης της συνολικής συνέπειας διαφόρων προγραμμάτων της Επιτροπής που επιδρούν στην ανάπτυξη των ΜΜΕ, γεγονός που επιβεβαιώνει τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου (ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 6.98-6.99).

⁽³²⁾ Με τον όρο «χρηματοοικονομική τεχνική» νοούνται οι μορφές συμμετοχής των ταμείων στην εφαρμογή μέτρων που είναι διαφορετικές από τη μη επιστρεπτέα ενίσχυση, και αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999. Πρόκειται ιδίως για: επιστρεπτέα ενίσχυση, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση, συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο, συμμετοχή σε επιχειρηματικά κεφάλαια ή άλλης μορφής χρηματοδότηση.

⁽³³⁾ ΕΕ C 267 της 22.9.1999, σ. 2. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι «η συνδρομή στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων για την ενθάρρυνση του παραγωγικού τομέα θα πρέπει να εστιάζεται ιδίως στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ότι ο αριθμός των παρεμβάσεων έχει περιοριστεί και ότι η κοινοτική πρωτοβουλία ΜΜΕ έχει καταργηθεί ⁽³⁴⁾, η στρατηγική ενίσχυση των ΜΜΕ θα πρέπει να απλοποιηθεί και να καταστεί περισσότερο συνεπής. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο θα πρέπει να παράσχει τη δυνατότητα βελτιώσεων της διαχείρισης των δράσεων υπέρ των ΜΜΕ, της παρακολούθησης και της αξιολόγησής τους, με την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις αυτές θα καταστούν λειτουργικές το συντομότερο δυνατόν. Ο νέος κανονισμός σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των διαρθρωτικών ταμείων εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Μάρτιο του 2001 ⁽³⁵⁾. Εξάλλου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1159/2000 της Επιτροπής, της 30ής Μαΐου 2000, που αφορά τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων ⁽³⁶⁾ θα πρέπει να βελτιώσει την ορατότητα των δράσεων. Επιπλέον, νέο κανονιστικό πλαίσιο θεσπίστηκε επίσης στον τομέα του ανταγωνισμού ⁽³⁷⁾. Όσον αφορά την περίοδο 1994-1999, και εξαιρουμένης της έγκρισης, το 1997, των δελτίων επιλεξιμότητας ⁽³⁸⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, τα ληφθέντα μέτρα δεν κατόρθωσαν να επιδράσουν σημαντικά στα προγράμματα που είχαν ήδη εγκριθεί και σε όσα βρίσκονταν σε εξέλιξη.

Η αξιολόγηση είχε επίσης στόχο να εντοπίσει το μέγεθος των περιττών επιβαρύνσεων των προγραμμάτων ενισχύσεων υπέρ των ΜΜΕ. Βάσει των συμπερασμάτων της αξιολόγησης και για να βελτιωθεί η επίπτωση της ενίσχυσης των διαρθρωτικών ταμείων στις ΜΜΕ, η Επιτροπή έδωσε μεγαλύτερη προτεραιότητα στην έμμεση στήριξη των ΜΜΕ αντί για άμεση ενίσχυση, στοιχείο το οποίο αντανακλάται στα προγράμματα της περιόδου 2000-2006.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση επισημαίνει το σημαντικό ρόλο των ΜΜΕ στον τομέα της απασχόλησης στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συντονισμένες παρεμβάσεις των κρατών μελών, των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) αποσκοπούν στην ικανοποίηση των διαφόρων αναγκών που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ κατά το στάδιο της δημιουργίας τους και στο πλαίσιο της εξέλιξής τους στην ανταγωνιστική αγορά (χρηματοδότηση, πρόσληψη προσωπικού, εξειδίκευση των μισθωτών...).

Η καθυστέρηση της έγκρισης της νέας ρύθμισης σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο είχε περιορισμένη επίπτωση στη διαχείριση των Ταμείων, εφόσον τα περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίθηκαν από το τέλος του 2000 έως τον Μάρτιο του 2001 και οι βασικές απαιτήσεις της Επιτροπής κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη τον Μάρτιο του 2000 και συζητήθηκαν διεξοδικότατα εν τω μεταξύ στις επιτροπές των Ταμείων και η ψηφοφορία στην επιτροπή διαχείρισης πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2000.

⁽³⁴⁾ Ιδιαίτερα, όσον αφορά την πρωτοβουλία ΜΜΕ, το Συνέδριο είχε διαπιστώσει (ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 6.86-6.91) ότι τα προγράμματα σχετικά με την εν λόγω πρωτοβουλία είτε επαναλάμβαναν μέτρα πανομοιότυπα ή παρόμοια με τα μέτρα των ΚΠΣ ή των ΕΕΠ, είτε δημιουργούσαν νέα μέτρα με σκοπό την επίτευξη των ίδιων στόχων με τους υπάρχοντες.

⁽³⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 438/2001 της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 2001, για θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΕ L 63 της 3.3.2001, σ. 21).

⁽³⁶⁾ ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 30.

⁽³⁷⁾ Πρόκειται για τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1), καθώς και για τους κανονισμούς της Επιτροπής που εξεδόθησαν δυνάμει του τελευταίου σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση, στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις: κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 68/2001, (ΕΚ) αριθ. 69/2001 και (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της 12ης Ιανουαρίου 2001 (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20, 30 και 33).

⁽³⁸⁾ Αποφάσεις 97/317/ΕΚ έως 97/331/ΕΚ της Επιτροπής, της 23 Απριλίου 1997, για την τροποποίηση των αποφάσεων σχετικά με την έγκριση των ΚΠΣ, των ΕΕΠ και των προγραμμάτων κοινοτικής πρωτοβουλίας (ΕΕ L 146 της 5.6.1997, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.81. Τα δελτία επιλεξιμότητας κατέστησαν δυνατή τη διευκρίνιση, από την 1η Μαΐου 1997 και εξής, ορισμένων από τα προβλήματα που είχε εντοπίσει το Συνέδριο (ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 6.73-6.76 και 6.84), ιδίως όσον αφορά την εναλλακτική χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων σχεδίων και τη χρηματοοικονομική τεχνική. Για την περίοδο 2000-2006, τα εν λόγω δελτία αντικαταστάθηκαν από τους κανόνες που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1685/2000 της Επιτροπής⁽³⁹⁾. Εντούτοις, οι όροι επιλεξιμότητας σχετικά με την εναλλακτική χρηματοδότηση δεν επελέγησαν στους νέους κανόνες και οι όροι σχετικά με τη χρηματοοικονομική τεχνική τροποποιήθηκαν ουσιαστικά⁽⁴⁰⁾, γεγονός που προξένησε αβεβαιότητες (βλέπε σημείο 3.91).

3.81. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, η «εναλλακτική χρηματοδότηση» ή «εναλλακτική πληρωμή», που αναφέρεται στο δελτίο 16 των δελτίων επιλεξιμότητας του προγράμματος ορθής και αποτελεσματικής διαχείρισης SEM 2000, χρησίμευσε ως δυνατότητα διαχείρισης που έχει στόχο την όσο το δυνατό αποτελεσματικότερη χρησιμοποίηση της χρηματοδότησης που διατίθεται από όλους τους χρηματοδοτικούς φορείς: κοινότητες, εθνική κυβέρνηση και οργανισμούς του δημόσιου τομέα.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, στις διαδικασίες χρηματοδότησης θεσπίστηκαν οι αυτόματες ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων, σύστημα προκαταβολών και επίσπευσης των πληρωμών. Για τον λόγο αυτό, κατά την επανεξέταση των κανόνων επιλεξιμότητας, η Επιτροπή δεν έκρινε σκόπιμο να διατηρήσει το παλαιό δελτίο αριθ. 16. Κανένα από τα κράτη μέλη δεν εξέφρασε αντίρρηση για το θέμα αυτό και η επιτροπή ανάπτυξης και ανασυγκρότησης των περιφερειών ενέκρινε τους νέους κανόνες επιλεξιμότητας πριν να τους εγκρίνει η Επιτροπή.

Η έλλειψη ειδικού κανόνα δεν σημαίνει ότι αυτό το μέσο διαχείρισης ταμειακών ροών δεν πρέπει να χρησιμοποιείται πλέον. Προφανώς, πρέπει να τηρούνται πλήρως οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, και ιδίως το άρθρο 29. Αυτό σημαίνει ότι όλα τα έργα, ανεξάρτητα από την πηγή της δημόσιας χρηματοδότησης, θεωρούνται ως συγχρηματοδοτούμενα από την Κοινότητα έργα, εντός των ορίων που θεσπίζονται από το άρθρο 29, και ότι οι επιστολές επιχορήγησης πρέπει να προσδιορίζουν το ακριβές ποσό της ενίσχυσης του Κοινωνικού Ταμείου. Για να επισημάνει τον χαρακτήρα του ως μέσο διαχείρισης ταμειακών ροών, η Επιτροπή προτιμά να το αποκαλεί «εναλλακτική πληρωμή» αντί για εναλλακτική χρηματοδότηση.

Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής εξήγησε αυτή τη θέση της στις αρχές των κρατών μελών σε αρκετές περιπτώσεις, προφορικώς και εγγράφως.

⁽³⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1685/2000 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2000, σχετικά με τους λεπτομερείς τρόπους εκτέλεσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/99 του Συμβουλίου σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΕ L 193 της 29.7.2000, σ. 39).

⁽⁴⁰⁾ Το στοιχείο κλειδί που αιτιολογεί την κοινοτική συγχρηματοδότηση είχε διατυπωθεί σαφώς στα δελτία του 1997: «η συμμετοχή της Κοινότητας σε χρηματοοικονομικής τεχνικές θα πρέπει να είναι περιορισμένη και οπωσδήποτε θα πρέπει να αποφεύγεται η υποκατάσταση ή η επικάλυψη του χρηματοοικονομικού συστήματος, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι αυτό δεν είναι προσαρμοσμένο στις αναπτυξιακές ανάγκες της εν λόγω περιφέρειας». Εντούτοις, η στοιχειώδης αυτή αρχή δεν συμπεριλήφθηκε στους κανόνες του 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.82. Αρκετές διατάξεις του νέου γενικού κανονισμού θίγουν τις δυσκολίες που επεσήμανε το Συνέδριο. Έτσι, οι νέες διατάξεις που αφορούν τη διαφοροποίηση των ποσοστών συμμετοχής ⁽⁴¹⁾ διασαφηνίζουν την επεξεργασία των σχεδίων που δημιουργούν σημαντικά καθαρά έσοδα, μειώνουν τη συμμετοχή των ταμείων στην περίπτωση επενδύσεων στις επιχειρήσεις (από 50 σε 35 % και από 30 σε 15 % για τους στόχους αριθ. 1 και αριθ. 2, αντίστοιχα) και εισάγουν θετική διάκριση υπέρ των ΜΜΕ (δυνατότητα προσαύξησης έως και 10 % του ποσοστού ενίσχυσης για τις μορφές χρηματοδότησης που είναι διαφορετικές από τις άμεσες ενισχύσεις).

3.83. Στο εξής, προβλέπεται υποχρέωση επαναδιάθεσης για τους ίδιους σκοπούς των ενισχύσεων που επεστράφησαν στη διαχειριστική αρχή ή σε άλλη δημόσια αρχή ⁽⁴²⁾. Επίσης, ενσωματώθηκαν κανόνες πρόληψης τόσο της κακής χρησιμοποίησης των ενισχύσεων των διαρθρωτικών ταμείων σε σχέση με τον αρχικό τους στόχο όσο και της απόκτησης αχρεωστήτων πλεονεκτημάτων από τις επιχειρήσεις ή την τοπική αυτοδιοίκηση, κατά τη διάρκεια πενταετούς περιόδου ⁽⁴³⁾. Το γεγονός αυτό παρέχει στην Επιτροπή νέα μέσα προκειμένου να αντιμετωπίσει αμφισβητήσιμες καταστάσεις, όπως η μη ανάκτηση ποσών που θα έπρεπε να είχαν ανακτηθεί, η παρακράτηση από τους διαχειριστές των ανακτηθέντων κεφαλαίων, οι μετατοπίσεις επενδύσεων που είχαν τύχει ενισχύσεων ή η πώληση συγχρηματοδοτούμενων υποδομών (παραδείγματος χάρι κατά τη διάρκεια ιδιωτικοποιήσεων) και για τις οποίες οι προηγούμενες κανονιστικές διατάξεις δεν παρείχαν κατάλληλη απάντηση. Εντούτοις, οι διατάξεις που αναφέρονται στα προηγούμενα σημεία θέτουν προβλήματα ερμηνείας και η Επιτροπή θα πρέπει να διευκρινίσει με ποιο τρόπο σκοπεύει να εφαρμόσει τις γενικές αρχές που διατυπώθηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο, προκειμένου να καταστήσει τις εν λόγω διατάξεις λειτουργικές και πιθανές να τύχουν κατάλληλης παρακολούθησης και ελέγχου.

Βελτιωμένος εντοπισμός των δράσεων υπέρ των ΜΜΕ

3.84. Η χρηματική αξιολόγηση για τις ΜΜΕ κατέστησε δυνατό να εντοπιστούν καλύτερα τα μέτρα υπέρ των ΜΜΕ και οι πόροι που τους έχουν αφιερωθεί, όπως είχε ζητήσει αρχικά το Συνέδριο (ετήσια έκθεση για το οικονομικό

3.82-3.83. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μέθοδος προεξόφλησης των ταμειακών ροών είναι η καταλληλότερη μέθοδος για τον καθορισμό των καθαρών εσόδων μιας πράξης. Με τη μέθοδο αυτή, και με βάση την αιτιολογική σκέψη 40 του γενικού κανονισμού, σημαντικά καθαρά έσοδα θεωρείται ότι υπάρχουν όταν η καθαρή παρούσα αξία των μελλοντικών εσόδων, αφαιρουμένων των λειτουργικών δαπανών, ανέρχεται τουλάχιστον στο 25 % του συνολικού κόστους της επένδυσης. Τα λειτουργικά έξοδα είναι τα έξοδα για την πραγματοποίηση μιας επένδυσης περιλαμβανομένων των δαπανών συντήρησης, αλλά αφαιρουμένης της υποτίμησης ή κεφαλαιουχικών κατευθυντήριων γραμμών που θα διευκολύνουν την εφαρμογή του άρθρου 29 παράγραφος 4.

3.84-3.85. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι για να υπάρξουν καλύτερες πληροφορίες πρέπει να βελτιωθούν τα συστήματα παρακολούθησης των κρατών μελών. Επειδή τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006 βρίσκονται στο πρώτο στάδιο της υλοποίησής τους, η Επιτροπή δεν πιστεύει ότι η πρόοδος είναι υπερβολικά αργή. Η δημιουργία νέων συστημάτων πληροφόρησης απαιτεί

⁽⁴¹⁾ Αιτιολογική σκέψη 40 και άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία.

⁽⁴²⁾ Άρθρο 28 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού και άρθρο 8 του νέου κανονισμού σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, το οποίο προβλέπει ότι οι αρχές διαχείρισης ή πληρωμής είναι υποχρεωμένες να τηρούν λογιστική των ποσών που πρέπει να ανακτώνται και να εξασφαλίζουν ότι τα σχετικά ποσά ανακτώνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

⁽⁴³⁾ Άρθρο 30 παράγραφος 4 του γενικού κανονισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έτος 1996, σημείο 6.96), κατόπιν το Συμβούλιο ⁽⁴⁴⁾ και το Κοινοβούλιο ⁽⁴⁵⁾. Ελλείπει καταγραφής, χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί σφαιρική εκτίμηση των δαπανών που είχαν αφιερωθεί στις ΜΜΕ (21 353 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 18,2 % του συνόλου των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 1994-1999). Το να γίνει γνωστή η κατάσταση σχετικά με μια άλλη ημερομηνία, παραδείγματος χάρη στο τέλος της περιόδου, θα απαιτούσε επανάληψη της διαδικασίας, γεγονός που τονίζει ότι το βασικό πρόβλημα εξακολουθεί να είναι η έλλειψη συστημάτων αξιόπιστων δεδομένων που να παρέχουν τη δυνατότητα κατάλληλης παρακολούθησης των παρεμβάσεων, όπως το Συνέδριο έχει επισημάνει επανειλημμένα ⁽⁴⁶⁾.

3.85. Η Επιτροπή, βάσει του άρθρου 36 του γενικού κανονισμού, πρότεινε ένα νέο σύστημα κατανομής των τομέων παρέμβασης των διαρθρωτικών ταμείων ανά κατηγορία ⁽⁴⁷⁾. Οι πληροφορίες που προβλέπεται να διαβιβάζονται στην Επιτροπή, θα πρέπει να καταστήσουν δυνατό για αυτήν να πραγματοποιήσει συνοπτικές εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητες των ταμείων βάσει των διαφόρων παρεμβάσεων. Εξάλλου, το άρθρο 34 παράγραφος 1 στοιχείο α), προβλέπει τη θέσπιση μηχανισμών συλλογής αξιόπιστων οικονομικών και στατιστικών στοιχείων, καθώς και τη διαβίβαση των εν λόγω στοιχείων με τη χρησιμοποίηση, στο μέτρο του δυνατού, ηλεκτρονικών συστημάτων. Εξάλλου, η Επιτροπή πρότεινε μια μεθοδολογία σχετικά με τους δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης ⁽⁴⁸⁾, η οποία, συγκεκριμένα, λαμβάνει υπόψη τις ΜΜΕ. Αρχίζουν να πραγματοποιούνται προσπάθειες στα κράτη μέλη προκειμένου να συμμορφωθούν με τις νέες αυτές πρωτοβουλίες. Η πραγματική βελτίωση των γενικών πληροφοριών που είναι

χρόνο, ιδίως όσον αφορά κράτη μέλη με μεγάλη αποκέντρωση κατά την υλοποίηση των παρεμβάσεων. Επιπλέον, οι συλλεγόμενες πληροφορίες πρέπει να συμβάλλουν στη διαχείριση έργων σε τοπικό επίπεδο και πρέπει επίσης να είναι ουσιαστικές στο πλαίσιο της εθνικής ή ευρωπαϊκής σύνθεσης για οριζόντια θέματα (ΜΜΕ, ίσες ευκαιρίες ...). Η Επιτροπή εκφράζει την εμπιστοσύνη της ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται για την ανάπτυξη αυτών των συστημάτων θα ανταμειφθεί με τη βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις και, ιδίως, στην ενδιάμεση αξιολόγηση, η οποία εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί στο τέλος του 2003.

3.85. Τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη, ιδίως στις ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής, τη λειτουργία αυτών των μηχανισμών συλλογής των δεδομένων, η διαχείριση των οποίων υπόκειται στην ευθύνη των διαχειριστικών αρχών.

⁽⁴⁴⁾ Σύσταση του Συμβουλίου για την απαλλαγή της Επιτροπής από την ευθύνη εκτέλεσης του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 1996.

⁽⁴⁵⁾ Ψήφισμα για την ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με τους λόγους της αναβολής της χορήγησης απαλλαγής από την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 1996 (ΕΕ C 138 της 4.5.1998, σ. 43). Το Κοινοβούλιο σημειώνει ότι χορηγήθηκαν σημαντικοί πόροι στα διαρθρωτικά ταμεία για τις ενισχύσεις στις ΜΜΕ κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 1994-1999, αλλά έως σήμερα η Επιτροπή βρισκόταν σε πλήρη αδυναμία να εξηγήσει πώς κατανεμήθηκαν οι εν λόγω πόροι.

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε πρόσφατα την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 3.27.

⁽⁴⁷⁾ Η εν λόγω κατανομή περιλαμβανόταν στο έγγραφο «Οδηγός: Σχέδια και έγγραφα προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων 2000-2006» (Επιτροπή, ΓΔ REGIO, Ιούλιος 1999) και παρουσιάζεται στο παράρτημα του νέου κανονισμού διαχείρισης και ελέγχου.

⁽⁴⁸⁾ Δείκτες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση: ενδεικτική μεθοδολογία. Νέα περίοδος προγραμματισμού 2000-2006: έγγραφα μεθοδολογικής εργασίας: έγγραφο εργασίας αριθ. 3, Επιτροπή, ΓΔ REGIO, Ιούλιος 1999.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

διαθέσιμες σχετικά με τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων εξαρτάται από την ορθή λειτουργία των νέων αυτών μηχανισμών.

Πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν για τη βελτίωση της επαλήθευσης της τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού

3.86. Το Συνέδριο είχε διαπιστώσει ανεπάρκειες στις διαδικασίες επαλήθευσης των κανόνων του ανταγωνισμού (ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 6.46 και 6.53-6.68· ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημεία 3.58-3.59). Πρόσφατα, αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες, τόσο σε επίπεδο Επιτροπής όσο και σε επίπεδο κρατών μελών για τη βελτίωση των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τις χορηγηθείσες ενισχύσεις. Εξάλλου, η Επιτροπή θέσπισε το 2001, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽⁴⁹⁾, μητρώο των αποφάσεων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων περιέχει διατάξεις στον τομέα του ελέγχου οι οποίες ενισχύουν τις υποχρεώσεις καταγραφής και ετήσιας διαβίβασης των πληροφοριών σχετικά με τις χορηγηθείσες ενισχύσεις. Είναι υπερβολικά νωρίς για να αξιολογηθεί η επίδραση των εν λόγω διατάξεων, οι οποίες στοχεύουν στην απλοποίηση και την αύξηση της διαφάνειας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Ωστόσο, οι νέοι κανόνες στον τομέα αυτό θα πρέπει να παράσχουν τη δυνατότητα στην Επιτροπή να βελτιώσει τις διαδικασίες επαλήθευσης της τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού, με την προϋπόθεση να αποκτήσει τα κατάλληλα μέσα.

3.87. Το Συνέδριο έχει συστήσει τα κείμενα των προγραμμάτων να περιέχουν τις συγκεκριμένες παραπομπές στα νομοθετικά κείμενα και στα λοιπά νομικά μέσα που προορίζονται να εξασφαλίσουν την ακριβή εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών, προκειμένου να διευκολυνθεί η τήρηση των αντίστοιχων κανόνων και διαδικασιών από τους συμμετέχοντες στη διαχείριση των προγραμμάτων. Η Επιτροπή κατήρτισε το 2000 ένα έγγραφο το οποίο καθορίζει τις αρχές και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά την εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων όσον αφορά την τήρηση του δικαιώματος στον ανταγωνισμό στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων για τη νέα περίοδο προγραμματισμού (2000-2006) ⁽⁵⁰⁾. Το θεμελιώδες στοιχείο των νέων διαδικασιών είναι η κατάρτιση πινάκων παρακολούθησης των κρατικών ενισχύσεων, οι οποίες αποτελούν μέρος κάθε προγράμματος. Στο εξής, είναι επιτακτικό για την Επιτροπή να παρακολουθεί με τον κατάλληλο τρόπο την εξέλιξη των εν λόγω πινάκων, καθώς και οι αρχές διαχείρισης να τους

3.86-3.88. Οι υποχρεώσεις σε θέματα παρακολούθησης των κρατικών ενισχύσεων που έχουν επιβληθεί στις εθνικές αρχές στο πλαίσιο των νέων προγραμμάτων και καλύπτουν τόσο τις ενισχύσεις *de minimis* όσο και τη συσσώρευση με άλλες ενισχύσεις, εγγυώνται την τήρηση των ισχυόντων κανόνων και ορίων σε αυτό τον τομέα. Ο κανονισμός εφαρμογής για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου προσδίδει μεγάλη σημασία στα συστήματα που εξασφαλίζουν την τήρηση των κοινοτικών κανόνων, περιλαμβανομένων των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Αυτό αποτελεί, εξάλλου, μια από τις πτυχές των συστημάτων την οποία πρόκειται ειδικότερα να ελέγξει η Επιτροπή.

⁽⁴⁹⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη 18η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πολιτική του ανταγωνισμού της 18ης Ιανουαρίου 2000. Έκθεση PE A5-0078/99. Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη 19η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πολιτική του ανταγωνισμού της 24ης Οκτωβρίου 2000.

⁽⁵⁰⁾ Διαρθρωτικά ταμεία και κρατικές ενισχύσεις. Διαδικασίες εφαρμογής. (ΓΔ REGIO G1, 15.5.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ενημερώνουν και να τους συμπληρώνουν με την εισαγωγή των συγκεκριμένων παραπομπών στις εθνικές και περιφερειακές εφαρμοστέες διατάξεις.

3.88. Σε ορισμένες περιπτώσεις επενδύσεων σε υποδομές, ιδίως για τους τομείς των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών ή της ενέργειας, το αντίκρισμα των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων αποτελείται από την παροχή μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού, χωρίς τα σχετικά ποσά να περνούν από τα εθνικά δημοσιονομικά κυκλώματα. Πρέπει να ληφθούν μέτρα που να εγγυώνται ότι οι εν λόγω κοινοτικές ενισχύσεις υποβάλλονται στις ίδιες διατάξεις και στους ίδιους ελέγχους με τις εθνικές ενισχύσεις ⁽⁵¹⁾.

Ειδικές πτυχές σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

3.89. Η σύνοψη των τελικών αξιολογήσεων του ΕΚΤ 1994-1999 ⁽⁵²⁾ δεν παρουσιάζει καμία ένδειξη σχετικά με τις ενισχύσεις στις ΜΜΕ, στο τμήμα που είναι αφιερωμένο στο στόχο αριθ. 1. Περιλαμβάνει μόνον ανομοιογενή στοιχεία στο τμήμα σχετικά με το στόχο αριθ. 4, παρά τις σημαντικές ενδείξεις της συμμετοχής των ΜΜΕ που περιλαμβάνονται στις εθνικές εκθέσεις αξιολόγησης σχετικά με τον εν λόγω στόχο. Όσον αφορά την περίοδο 2000-2006, η Επιτροπή εντόπισε για τους στόχους αριθ. 1 και αριθ. 3 τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΚΤ που αφορούν τον πυλώνα «επιχειρησιακό πνεύμα» της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, τα οποία ανέρχονται σε 8 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι 13 % του συνολικού ύψους των κονδυλίων του ΕΚΤ. Εξάλλου, για τα διαρθρωτικά ταμεία, η κανονιστική υποχρέωση ⁽⁵³⁾ να λαμβάνονται υπόψη οι συγκεκριμένες ανάγκες των ΜΜΕ για τις δράσεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του παλαιού στόχου αριθ. 4, δεν επελέγη για τη νέα περίοδο. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Επιτροπή εξέδωσε, τον Ιανουάριο του 2001, στο πλαίσιο

3.89. Το ΕΚΤ χρηματοδοτεί μέτρα ή ολοκληρωμένες δράσεις που αποσκοπούν στην οικονομική ανάπτυξη και περιλαμβάνονται σε προγράμματα για τα οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί τελική αξιολόγηση, στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, αλλά τα οποία έχουν εξετασθεί στο πλαίσιο θεματικών αξιολογήσεων που πραγματοποιούνται για λογαριασμό της Επιτροπής (θεματικές αξιολογήσεις για τις ΜΜΕ, για την Ε & ΤΑ).

Ο «ετερόκλιτος» χαρακτήρας συνδέεται με την πολυμορφία των συνθηκών υπό τις οποίες πραγματοποιούνται οι τελικές αξιολογήσεις: προγραμματισμός, χρονοδιάγραμμα, και ιδίως εντολή των αξιολογητών. Όσον αφορά τις ΜΜΕ, η αύξηση του αριθμού των ΜΜΕ που συμμετείχαν σε προγράμματα του στόχου αριθ. 4 αποτελεί σημαντικό αποτέλεσμα.

⁽⁵¹⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημείο 6.84 και συστάσεις του Συνεδρίου στη γνωμοδότησή του σχετικά με τις προτάσεις νέων κανονισμών στον τομέα των διαρθρωτικών δαπανών [σημείο 7.3 της γνωμοδότησης αριθ. 10/98 (ΕΕ C 401 της 22.12.1998), σχετικά με ορισμένες προτάσεις κανονισμών στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης 2000].

⁽⁵²⁾ Συμπεράσματα των τελικών αξιολογήσεων 1994-1999, έγγραφο που υποβλήθηκε στην επιτροπή του ΕΚΤ, της 28ης Σεπτεμβρίου 2000.

⁽⁵³⁾ Άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4255/88 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1988, περί διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2084/93 (ΕΕ L 193 της 31.7.1993, σ. 39).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της πολιτικής του ανταγωνισμού (σημείο 3.86), κανονισμό⁽⁵⁴⁾ που στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις ενισχύσεις για την κατάρτιση.

3.90. Ο συντονισμός μεταξύ της ΓΔ Απασχόληση και της ΓΔ Επιχειρήσεις εξακολουθεί να είναι ανεπαρκής, γεγονός που αντιστοιχεί επιτόπου στην ύπαρξη δυσκινήτων διαδικασιών και εμποδίζει τη λειτουργία της προσέγγισης «ενιαίο ταμείο», η οποία θα έπρεπε να διευκολύνει τη δημιουργία και την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Η έλλειψη αυτή υπογραμμίστηκε επίσης από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στη γνωμοδότησή της αριθ. CES 592/2000 της 24ης Μαΐου του 2000. Εξάλλου, η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ανάλυση των ειδικών κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων που προορίζονται για τις ΜΜΕ⁽⁵⁵⁾ δεν αναφέρεται καθόλου στο ΕΚΤ.

Η χρηματοοικονομική τεχνική και οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις

3.91. Όσον αφορά την κοινοτική υποστήριξη στις χρηματοοικονομικές τεχνικές, συμπεριλαμβανόμενων των συνολικών επιχορηγήσεων, το Συνέδριο είχε διαπιστώσει (ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 6.75-6.80) ελλείψεις στην εφαρμογή των σχετικών δράσεων, που οφείλονταν στην έλλειψη ακριβούς καθορισμού των στόχων προς επίτευξη και των λεπτομερών τρόπων εφαρμογής. Το Συνέδριο διαπίστωσε εκ νέου το 2000 ότι, παραδείγματος χάρη, εξοφλήσεις συγχρηματοδοτηθέντων δανείων μπορούν να χρησιμεύσουν ως εθνικό αντιστάθμισμα των διαρθρωτικών ταμείων. Εξάλλου, η εφαρμογή των συνολικών επιχορηγήσεων συνέχισε να χαρακτηρίζεται από δυσχέρειες, ιδίως στο επίπεδο του καθορισμού των τρόπων εφαρμογής, γεγονός που προξένησε σημαντικές καθυστερήσεις στην έγκριση των αποφάσεων, την υπογραφή συμβάσεων μεταξύ της Επιτροπής και των ενδιάμεσων οργανισμών και την καταβολή των προκαταβολών. Ιδιαίτερα, η εξέταση από την Επιτροπή νέων χρηματοοικονομικών τεχνικών προς εφαρμογή για την περίοδο 2000-2006 συνέχισε να τονίζει τις σημαντικές δυσχέρειες όσον αφορά τη συμβατότητα των

3.90. Τον Μάρτιο του 2001, η Επιτροπή δημοσίευσε συνολική επισκόπηση των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΜΜΕ [έκθεση δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις ΜΜΕ από το 1997 έως το 2000 COM(2001) 98 τελικό της 1ης Μαρτίου 2001].

Όσον αφορά τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «ευρωπαϊκή χάρτα για τις μικρές επιχειρήσεις», η Επιτροπή παρουσίασε στη σύνοδο κορυφής της Στοκχόλμης μια πρώτη ετήσια έκθεση για την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη και η Επιτροπή σε σχέση με αυτή τη χάρτα. Μόνο για αυτό το έτος, η έκθεση είχε συνοπτική μορφή. Από το 2002 και μετά, η έκθεση για τη χάρτα θα περιέχει λεπτομερέστερη αξιολόγηση της πρόόδου των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Η πρόοδος σχετικά με τη χάρτα καλύφθηκε επίσης και στην έκθεση εφαρμογής BEST, που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο Υπουργών βιομηχανίας στις 5 Δεκεμβρίου 2000. Η έκθεση αυτή εξέταζε το ζήτημα των «υπηρεσιών άμεσης πρόσβασης» υπό τον τίτλο «Βελτίωση της προβολής των υπηρεσιών στήριξης» και «Βελτίωση της δημόσιας διοίκησης».

3.91. Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει τον «Οδηγό των μεθόδων χρηματοοικονομικής τεχνικής» μόνον εφόσον καταστεί σαφής η συμβατότητα των κανόνων ανταγωνισμού με τις παρεμβάσεις υπέρ των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου. Πράγματι, η συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων προς τις ΜΜΕ προς τους κανόνες ανταγωνισμού, μέσω ταμείων επιχειρηματικού κεφαλαίου, αποτελεί λεπτό θέμα το οποίο, εξάλλου, δεν αφορά μόνο τις ενισχυόμενες από τα διαρθρωτικά ταμεία περιφέρειες, αλλά το σύνολο της ΕΕ. Η Επιτροπή θα υποβάλει προσεχώς έγγραφο για αυτό το θέμα.

Ο οδηγός θα περιλαμβάνει αυτούς τους νέους κανόνες και θα λαμβάνει ασφαλώς υπόψη τα έγγραφα της Επιτροπής που αναφέρονται στο σημείο 3.85. Εκτός από τις εργασίες του προαναφερθέντος σημείου 3.85 και την εργασία για την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις στη δημόσια ενίσχυση υπέρ της ανάπτυξης της δραστηριότητας επιχειρηματικού κεφαλαίου, που αναφέρεται στο σημείο 3.82, η Επιτροπή άρχισε μελέτη για τις μεθόδους συγχρηματοδότησης μαζί με το ΕΓΠΑ των συστημάτων επιδότησης επιτοκίου, υπέρ των οποίων η δημόσια συνεισφορά καταβάλλεται αναδρομικά και η ανάγκη χρηματοδότησης των οποίων υπερβαίνει, κατά συνέπεια, την περίοδο προγραμματισμού.

⁽⁵⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά τις ενισχύσεις στην κατάρτιση (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20).

⁽⁵⁵⁾ COM (2000) 653 τελικό, της 18ης Οκτωβρίου 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ενισχύσεων των διαρθρωτικών ταμείων στα ταμεία και τις επιχειρήσεις επιχειρηματικού κινδύνου με τις λοιπές κοινοτικές πολιτικές. Τελικά, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης ζήτησε από την Επιτροπή να προσδιορίσει τον τρόπο με τον οποίο οι κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων θα εφαρμόζονται στα μέτρα που προορίζονται για την προώθηση των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, προκειμένου να βελτιωθεί το χρηματοδοτικό περιβάλλον των ΜΜΕ ⁽⁵⁶⁾.

Ο οδηγός θα διευκολύνει τον προβληματισμό για τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνικής και θα βοηθήσει τις περιφερειακές αρχές και τους περιφερειακούς αναπτυξιακούς οργανισμούς να εφαρμόσουν καλύτερα αυτά τα μέσα. Θα προσφέρει κυρίως πρότυπα «των ορθότερων πρακτικών» όσον αφορά την προετοιμασία, διεύθυνση και εφαρμογή των ταμείων επιχειρηματικού κεφαλαίου, των ταμείων δανειοδοσίας, των κεφαλαίων εγγυήσεων και άλλων παρόμοιων μέτρων.

Η προετοιμασία του οδηγού συνδυάζεται με την προετοιμασία ενός σχεδίου προώθησης των γνώσεων σχετικά με τις δυνατότητες δημόσιας χρηματοδότησης εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου, προσαρμοσμένου στις ανάγκες των διαφόρων περιοχών, μέσω της προβολής των «ορθών πρακτικών», κυρίως μεταξύ των ενισχυόμενων περιφερειών. Πράγματι, ο βαθμός κατά τον οποίο οι ΜΜΕ αυτών των περιοχών χρησιμοποιούν τις χρηματοδοτήσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου παρουσιάζει μεγάλες αποκλίσεις.

3.92. Όσον αφορά τις δομές υποστήριξης των δραστηριοτήτων των ΜΜΕ και πιο συγκεκριμένα τα ΕΚΕΚ, το Συνέδριο έχει διαπιστώσει (ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1996, σημεία 6.69-6.71) ότι οι δηλωθείσες δαπάνες καλύπτουν, για ένα μεγάλο τμήμα των εν λόγω δράσεων, τη χρηματοδότηση υφιστάμενων ή νεοσύστατων δομών, ή ακόμη και δικτύων, καθώς και τα έξοδα λειτουργίας τους, χωρίς να υπάρχει συνεπής προσέγγιση. Η Επιτροπή εξέδωσε το 2000 έναν οδηγό που καθορίζει τις βασικές προϋποθέσεις ίδρυσης των ΕΚΕΚ και τους λεπτομερείς τρόπους χρηματοδότησής τους από το ΕΤΠΑ ⁽⁵⁷⁾. Οι γενικές αρχές που καθορίζονται στον οδηγό είναι επιτέλους σε θέση να ανταποκριθούν στις παρατηρήσεις και συστάσεις που είχε διατυπώσει το Συνέδριο από το 1993 και εξής στον τομέα των ΕΚΕΚ ⁽⁵⁸⁾. Εντούτοις, είναι αναγκαίο να αποκτήσει η Επιτροπή τα αναγκαία μέσα προκειμένου να εξακριβώνει ότι τηρούνται πράγματι επιτόπου.

3.92. Μέσω της ανεξάρτητης αξιολόγησης, η Επιτροπή αναφέρει με σαφήνεια στον οδηγό των ευρωπαϊκών κέντρων επιχειρήσεων και καινοτομίας (ΕΚΕΚ) 2000 ότι θα είναι δυνατό να συνεχιστεί η χρηματοδότηση αυτών των κέντρων από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και με πρωτοβουλία των αρμόδιων δημόσιων αρχών βάσει της αρχής της επικουρικότητας. Θα μπορούν επίσης να λαμβάνουν, μέσω του ΕΤΠΑ, αμοιβή για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η Επιτροπή θα εξετάσει, σε αυτή τη βάση, ποια συνέχεια πρέπει να δώσει στις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ειδική έκθεση αριθ. 22/98 για την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών

3.93. Στη σύστασή του για την απαλλαγή 1997 ⁽⁵⁹⁾, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία που αποδίδει στην

⁽⁵⁶⁾ Συμπεράσματα της Προεδρίας. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης της 23ης και 24ης Μαρτίου 2001, σ. 21.

⁽⁵⁷⁾ Οδηγός των ευρωπαϊκών κέντρων επιχειρήσεων και καινοτομίας. Ένα εργαλείο στην υπηρεσία της περιφερειακής ανάπτυξης και των επιχειρήσεων — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ISBN 92-828-9300-6).

⁽⁵⁸⁾ Βλέπε την ειδική έκθεση αριθ. 5/93 σχετικά με τα κέντρα επιχειρήσεων και καινοτομίας (ΕΕ C 13 της 17.1.1994).

⁽⁵⁹⁾ Έγγραφο του Συμβουλίου αριθ. 5911/99 της 19ης Φεβρουαρίου 1999.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

κοινοτική πολιτική υπέρ της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών, ζητεί να διορθωθούν οι αδυναμίες (ιδίως το κόστος του γραφείου τεχνικής βοήθειας) του κοινοτικού μεσοπρόθεσμου προγράμματος, και καλεί να αποφεύγονται οι άσκοπες επαναλήψεις των ίδιων καθηκόντων μεταξύ του κύριου άξονα ΕΚΤ («mainstream») και της κοινοτικής πρωτοβουλίας NOW. Στα επιχειρησιακά προγράμματα που ενέκρινε η Επιτροπή για τις διαρθρωτικές δράσεις 2000-2006, τα ποσά που αφιερώνονται στις ειδικές δράσεις για την ισότητα των ευκαιριών της περιόδου 2000-2006 ανέρχονται σε 3 537 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 6 % των συνολικών δαπανών του ΕΚΤ. Το ποσοστό αυτό είναι ανώτερο του 1,6 % που είχε επιτευχθεί κατά την περίοδο 1994-1999, αλλά παραμένει κατώτερο από το στόχο του 15 %, που είχε θέσει η Επιτροπή το 1998 και είχε ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽⁶⁰⁾ (σημείο 78 της ειδικής έκθεσης αριθ. 22/98).

3.94. Η χρηματοδοτική χορήγηση της κοινοτικής πρωτοβουλίας *Emploi* για το σύνολο της περιόδου 1994-1999 ανήλθε σε 1 846,3 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 27 % για την πτυχή NOW (New Opportunities for Women). Μόνον το 78 % των αναληφθέντων ποσών καταβλήθηκαν στο τέλος του 2000. Η κοινοτική πρωτοβουλία *Emploi* αντικαταστάθηκε από την κοινοτική πρωτοβουλία *Equal* για τη νέα περίοδο προγραμματισμού. Το σύστημα διαχείρισης που καθιέρωσε η Επιτροπή για την εφαρμογή της νέας αυτής πρωτοβουλίας και του δυσκίνητου των διαδικασιών δεν κατέστησαν δυνατό να επιλυθούν τα προβλήματα καθυστέρησης που είχαν διαπιστωθεί προγενέστερα για την κοινοτική πρωτοβουλία *Emploi*, και συνεπώς, η περίοδος προγραμματισμού μειώθηκε τουλάχιστον κατά ένα έτος. Όσον αφορά την πτυχή της διεθνικότητας των σχεδίων, πτυχή που αποτελεί την κύρια ιδιαιτερότητα των κοινοτικών πρωτοβουλιών σε σχέση με τα συνήθη επιχειρησιακά προγράμματα, η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εγκρίνει οδηγίες για τον καθορισμό και τη χάραξη πλαισίου των επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον, δεν έχει καθορίσει, στην ανακοίνωση *Equal*, μια ελάχιστη οικονομική διάσταση για την πτυχή αυτή, σχετικά με την οποία η ειδική έκθεση είχε υπογράμμισει ότι είχε περιθωριακή διάσταση (σημεία 33-41 της ειδικής έκθεσης αριθ. 22/98).

3.94. Οι περισσότερες από τις αποφάσεις που αφορούν το ΠΚΠ «Απασχόληση» προβλέπουν περίοδο επιλεξιμότητας των δαπανών για το διάστημα μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Το κλείσιμο των προγραμμάτων θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2001 και το αργότερο μέχρι τον Ιούνιο του 2002. Το ποσοστό κάλυψης του 78 % που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο θα εξελισσεται σύμφωνα με το ρυθμό κλεισίματος των προγραμμάτων. Η Επιτροπή θα συνεχίζει μέχρι τότε να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις πιστώσεις που τους χορηγούνται για τον σκοπό αυτό.

Εξάλλου, η Επιτροπή θα ολοκληρώσει, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2001, την επεξεργασία ενός συνόλου δελτίων με πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες διεθνικής συνεργασίας που θα καλύπτουν: τους κανόνες επιλεξιμότητας, τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία για τη σύναψη συμφωνίας διεθνικής συνεργασίας, τους διοικητικούς κανόνες και τις απαιτήσεις σε όρους ανταλλαγής ορθών πρακτικών.

Στην ανακοίνωσή της με την οποία καθορίζονται οι κατευθυντήριες γραμμές της κοινοτικής πρωτοβουλίας *EQUAL*, η Επιτροπή δεν έκρινε σκόπιμο να καθορίσει ελάχιστο διεθνικό προϋπολογισμό, αλλά προτίμησε να διαπραγματευθεί το θέμα με κάθε κράτος μέλος και να το καθορίσουν από κοινού, σε συνάρτηση με τις ειδικές συνθήκες της κάθε χώρας. Επιπλέον, κατά τις διαπραγματεύσεις των προγραμμάτων της πρωτοβουλίας *EQUAL*, όλοι οι επικεφαλής αποστολής του ΕΚΤ λάμβαναν σε τακτά διαστήματα πληροφορίες σχετικά με τους προβλεπόμενους από τα άλλα κράτη μέλη προϋπολογισμούς σε θέματα διεθνικής συνεργασίας, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί κάποια εναρμόνιση.

⁽⁶⁰⁾ Έγγραφο COM(98) 131 της 19ης Μαρτίου 1998. Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 4ης Μαΐου 1999, για την ενδιάμεση έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών που αφορά την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου προγράμματος κοινοτικής δράσης για την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών (1996-2000): «11. (...) υπενθυμίζει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε να διατίθεται τουλάχιστον το 15 % των χορηγήσεων στα σχέδια που αφορούν τις γυναίκες, διαμέσου του ΕΚΤ» (EE C 279 της 1.10.1999, σ. 88).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.95. Όσον αφορά την εκτέλεση του προγράμματος μεσοπρόθεσμης κοινοτικής δράσης με στόχο την προώθηση των ίσων ευκαιριών (1996-2000), το ύψος χρηματοδοτικής αναφοράς, 30 εκατομμύρια ευρώ ⁽⁶¹⁾, ξεπεράστηκε κατά 18 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι πρόκειται για προγραμματισμό καθ' υπέρβαση 60 % του προβλεφθέντος ποσού. Όμως, η δημοσιονομική εκτέλεση έφθασε μόλις τα 43,1 εκατομμύρια ευρώ (90 %) σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, εκ των οποίων καταβλήθηκαν 34 εκατομμύρια (79 %). Στο εν λόγω πρόγραμμα εφαρμόστηκαν 342 σχέδια, για 138 από τα οποία τη διαχείριση ανέλαβε ένα γραφείο τεχνικής βοήθειας εκτός των υπηρεσιών της Επιτροπής. Το κόστος της σύμβασης τεχνικής βοήθειας (περίοδος 19 Ιουλίου 1996-31 Μαρτίου 1999) ανέρχεται, σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, σε 7,4 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 2,9 εκατομμύρια για τις δαπάνες προσωπικού και λειτουργίας, και, σε πιστώσεις πληρωμών, σε 5,8 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 2,6 εκατομμύρια για τις δαπάνες προσωπικού και λειτουργίας. Έτσι, το κόστος της εξωτερικής διάρθρωσης που συγκροτήθηκε για τη διαχείριση του προγράμματος αυτού αντιστοιχεί στο 6,7 και 7,6 %, αντίστοιχα, των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν. Τα ποσά αυτά είναι δυσανάλογα σε σχέση με το φόρτο εργασίας που έφερε σε πέρας το γραφείο τεχνικής βοήθειας (σημεία 54-65 της ειδικής έκθεσης αριθ. 22/98).

*Η κοινοτική πρωτοβουλία Leader***Ο έλεγχος του Leader I**

3.96. Η Επιτροπή προέβη αρχικά στην έναρξη της κοινοτικής πρωτοβουλίας Leader (Liaison entre actions de développement de l'économie rurale) το 1991 ως συμπλήρωμα στα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης των συνήθων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Ο γενικός στόχος ήταν η εξεύρεση «καινοτομών λύσεων» για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως πρότυπα για τις αγροτικές περιοχές βάσει της γειτονίας με τόπους (προσέγγιση βάσει της περιοχής) με πολίτες (προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα άνω») και με δραστηριότητες (αποκεντρωμένες παρεμβάσεις και χρηματοδοτήσεις) ⁽⁶²⁾.

⁽⁶¹⁾ Άρθρο 10 της απόφασης 95/593/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, που αφορά ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα κοινοτικής δράσης για την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών (1996-2000) (ΕΕ L 335 της 30.12.1995, σ. 37).

⁽⁶²⁾ Βλέπε το «Σημείωμα προς τα κράτη μέλη» της Επιτροπής (ΕΕ C 73 της 19.3.1991, σ. 33) καθώς και την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1995, κεφάλαιο 7 (ΕΕ C 340 της 12.11.1996).

3.95. Η Επιτροπή ακολούθησε πολιτική ορθολογικής διαχείρισης όσον αφορά την προσφυγή στις υπηρεσίες ενός γραφείου τεχνικής βοήθειας. Το εν λόγω σχέδιο δράσης είχε σαν αποτέλεσμα, κατά τα δύο τελευταία έτη εφαρμογής, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ισότητα των ευκαιριών», να ανατεθούν εκ νέου, στο εσωτερικό των υπηρεσιών της ΓΔ Απασχόληση, καθήκοντα τα οποία είχαν προηγουμένως ανατεθεί στο γραφείο τεχνικής βοήθειας και στα οποία αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.97. Το 1995, διενεργήθηκαν έλεγχοι της πρωτοβουλίας Leader I στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Γερμανία. Ως αντίδραση στα πορίσματα του ελέγχου ⁽⁶³⁾, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή «να εφαρμόσει μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισης της εν λόγω κοινοτικής πρωτοβουλίας ...» και ζήτησε από την Επιτροπή «να εξάγει συμπεράσματα από τα σχόλια του Συνεδρίου, ιδιαίτερα όσον αφορά την αξιολόγηση, για το σύνολο των κοινοτικών πρωτοβουλιών» ⁽⁶⁴⁾. Στην απάντησή της ⁽⁶⁵⁾, η Επιτροπή τόνισε ότι τα γενικά πορίσματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν με την κοινοποίηση σχετικά με την πρωτοβουλία Leader II (βλέπε σημείο 3.98) ή ελήφθησαν υπόψη κατά την ανάπτυξη του SEM 2000 και των δελτίων του ⁽⁶⁶⁾ (παραδείγματος χάρι το πρόβλημα των τραπεζικών εγγυήσεων και των παραγόμενων τόκων). Εντούτοις, ορισμένες από τις αδυναμίες παρέμειναν αμετάβλητες (βλέπε σημείο 3.103).

3.97. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το Leader I όταν έθεσε σε εφαρμογή το Leader II. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η καινοτομία θεσπίστηκε ως κριτήριο επιλεξιμότητας για την επιλογή των ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ) Leader. Τα περισσότερα από τα σημεία τα οποία το Συνέδριο παρουσιάζει ως αδυναμίες του Leader II αφορούν ορισμένους κινδύνους οι οποίοι είναι εγγενείς στα άκρως αποκεντρωμένα συστήματα εφαρμογής, όπως αυτά εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Leader, και στην πειραματική εφαρμογή λιγότερο γραφειοκρατικών προσεγγίσεων για την πρόσβαση στα κοινοτικά κεφάλαια, για να αντιμετωπιστούν οι επανειλημμένες επικρίσεις των πολιτών κατά της ΕΕ στο θέμα αυτό. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν γνώση αυτών των κινδύνων κατά την παρακολούθηση των προγραμμάτων και τον έλεγχο για να επαληθευθεί αν η εφαρμογή τους είναι σύμφωνη με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η ενίσχυση του εκ των προτέρων ελέγχου της εφαρμογής των προγραμμάτων θα μπορούσε να συμβάλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης. Η Επιτροπή προσδίδει μεγάλη σημασία στο συμμετοχικό και «από τη βάση προς την κορυφή» χαρακτήρα της πρωτοβουλίας Leader, που αποτελούν καθοριστικά στοιχεία τα οποία διακρίνουν την προσέγγιση Leader από την παραδοσιακή προσέγγιση «από την κορυφή προς τη βάση» των κεντρικών προγραμμάτων.

Έλεγχος παρακολούθησης της πρωτοβουλίας Leader II

3.98. Η Επιτροπή αποφάσισε να συνεχίσει την κοινοτική πρωτοβουλία Leader (αποκαλούμενη στο εξής Leader II) ⁽⁶⁷⁾ για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999. Ως τμήμα συνολικής πολιτικής για την ενδάρρυνση της αγροτικής ανάπτυξης, η πρωτοβουλία Leader II σχεδιάστηκε προκειμένου να βοηθήσει τις αγροτικές επιχειρήσεις, τις μειονεκτούσες αγροτικές περιοχές των στόχων 1, 5β) και 6, καθώς και τις γειτνιάζουσες περιοχές, την ανάπτυξη στρατηγικών εκμετάλλευσης του κοινωνικοοικονομικού τους δυναμικού βάσει μιας προσέγγισης εκ των κάτω.

3.99. Οι κύριοι τελικοί δικαιούχοι που ήταν επιλέξιμοι ως γεωργικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Leader II ήταν οι αποκαλούμενες ομάδες τοπικής δράσης, όπως ορίζονται για τους σκοπούς της πρωτοβουλίας

⁽⁶³⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1995, κεφάλαιο 7 (ΕΕ C 340 της 12.11.1996).

⁽⁶⁴⁾ Σύσταση του Συμβουλίου για την απαλλαγή της Επιτροπής για το οικονομικό έτος 1995 (έγγρ. 5441/97).

⁽⁶⁵⁾ Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη συνέχεια επί των παρατηρήσεων που συνοδεύουν τη σύσταση του Συμβουλίου για απαλλαγή για το οικονομικό έτος 1995, COM (97) 571.

⁽⁶⁶⁾ ΕΕ L 146 της 5.6.1997.

⁽⁶⁷⁾ Βλέπε το σημείωμα της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη (ΕΕ C 180 της 1.7.1994, σ. 48).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Leader I, ήτοι ομάδες δημοσίων και ιδιωτικών εταιρών που σχεδιάζουν κοινές στρατηγικές και καινοτόμες ενέργειες για την ανάπτυξη μιας τοπικής αγροτικής περιοχής. Υπήρχαν περίπου 1 000 ομάδες τοπικής δράσης στην περίοδο ΚΠΣ II σε σύγκριση με τις 217 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Leader I.

3.100. Το 1999 και 2000, διενεργήθηκαν έλεγχοι σχετικά με την πρωτοβουλία Leader II στη Γερμανία, την Ιταλία, το Λουξεμβούργο, την Πορτογαλία και την Ισπανία. Τα κράτη μέλη και οι ομάδες επελέγησαν για οικονομικούς, δημογραφικούς και γεωγραφικούς λόγους. Επίσης, διενεργήθηκαν έλεγχοι στην Επιτροπή, καθώς και στο γραφείο τεχνικής βοήθειας που παρείχε στην Επιτροπή δικτυο αγροτικής ανάπτυξης.

Χρηματοδοτικές χορηγήσεις

3.101. Οι χρηματοδοτικές χορηγήσεις για τα τρία διαρθρωτικά ταμεία (ΕΤΠΑ, περίπου 46 %· ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός, περίπου 45 % και ΕΚΤ, περίπου 9 %) για την περίοδο 1994-1999 (βλέπε **πίνακα 3.4**) ανήλθαν σε 1 790 εκατομμύρια ευρώ περίπου πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων, εκ των οποίων άνω των 1 070 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι 60 %, είχαν διατεθεί σε περιοχές του στόχου αριθ. 1 ⁽⁶⁸⁾.

3.102. Όπως εμφανίζει ο **πίνακας 3.4** η δημοσιονομική εκτέλεση της πρωτοβουλίας Leader II συγκεντρώθηκε στο δεύτερο ήμισυ της περιόδου προγραμματισμού. Η καθυστέρηση οφειλόταν κυρίως στην καθυστερημένη έγκριση των κατευθυντήριων οδηγιών ⁽⁶⁹⁾ και στις επακόλουθες καθυστερήσεις σχετικά με την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, την επιλογή και συγκρότηση των ομάδων τοπικής δράσης, των σχεδίων δράσης και της επιλογής των σχεδίων ⁽⁷⁰⁾. Η εφαρμογή των προγραμμάτων όσον αφορά τις πληρωμές ανήλθε μόλις στο 52 % των διαθέσιμων κεφαλαίων στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού (31 Δεκεμβρίου 1999). Έως το τέλος του έτους

3.102. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι εάν οι κατευθυντήριες γραμμές της κοινοτικής πρωτοβουλίας είχαν εγκριθεί νωρίτερα, αυτό θα διευκόλυνε την εφαρμογή του Leader II κατά το πρώτο μέρος της περιόδου 1994-1999. Εντούτοις, οι κατευθυντήριες γραμμές για κάθε μία από τις κοινοτικές πρωτοβουλίες έχουν ως νομική βάση τους βασικούς κανονισμούς για τα διαρθρωτικά ταμεία. Ήταν, συνεπώς, απαραίτητο να εκδοθούν οι βασικοί κανονισμοί (Ιούλιος 1993) για όλες τις ΚΠ, πριν να ξεκινήσει η διαδικασία έγκρισης από την Επιτροπή των προταθειών κατευθυντήριων γραμμών ΚΠ, για τη μετέπειτα υποβολή τους για γνωμοδότηση στο ΕΚ, την Επιτροπή των Περιφερειών και την ΟΚΕ και, στη συνέχεια, την τελική έγκρισή τους από την Επιτροπή.

⁽⁶⁸⁾ Η αρχική κοινοτική συνεισφορά για την πρωτοβουλία Leader II είχε εκτιμηθεί σε 1 400 εκατομμύρια ευρώ σε τιμές 1994, εκ των οποίων 900 εκατομμύρια ευρώ προορίζονταν για τις περιοχές του στόχου αριθ. 1. Η διαφορά προκύπτει κυρίως από τη χορήγηση αποθεματικού το 1999 καθώς και από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή.

⁽⁶⁹⁾ Σημείωμα της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη (ΕΕ C 180 της 1.7.1994).

⁽⁷⁰⁾ Το Συνέδριο σημείωσε σε αρκετές περιπτώσεις καθυστερημένη εκτέλεση των προγραμμάτων στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων. Παραδείγματος χάρι: ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1997 (σημεία 3.24-3.34) και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999 (σημείο 3.3 και σημεία 3.18-3.22), καθώς και ειδική έκθεση αριθ. 16/98 σχετικά με την εκτέλεση των πιστώσεων των διαρθρωτικών ενεργειών για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, σημείο 6.19.

Η κατάσταση περιπλέχτηκε επειδή χρειάστηκαν χρονοβόρες διαπραγματεύσεις για ορισμένα προγράμματα και λόγω της δυσκολίας επιλογής των ΟΤΔ σε ορισμένα κράτη μέλη/περιφέρειες, διότι οι τοπικές κοινότητες ασκούσαν μεγάλη πίεση για να λάβουν μέρος στην υλοποίηση του προγράμματος.

Πίνακας 3.4 — Κοινωνική πρωτοβουλία Leader II 1994-1999, ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός, ΕΤΠΑ και ΕΚΤ

(εκατ. EUR)

	Κράτος μέλος/ περιφέρεια	Σχέδιο χρηματοδότησης	Αναλήψεις υποχρεώσεων								Πληρωμές							
			94	95	96	97	98	99	Σύνολο	% του σχεδίου	94	95	96	97	98	99	Σύνολο	% του σχεδίου
Στόχος αριθ. 1	Βέλγιο	4,18	0,00	0,00	0,00	4,09	0,00	0,08	4,17	1,00	0,00	0,00	0,00	2,05	0,00	0,02	3,07	0,49
Στόχος αριθ. 1	Γερμανία	95,68	0,00	75,61	7,50	0,00	7,96	4,57	95,64	1,00	0,00	22,90	11,75	9,48	20,19	3,01	68,33	0,70
Στόχος αριθ. 1	Ελλάδα	167,65	0,00	22,56	0,00	0,00	36,55	107,98	167,09	1,00	0,00	11,28	0,00	3,49	21,23	64,10	101,10	0,60
Στόχος αριθ. 1	Ισπανία	340,83	0,00	69,46	4,74	46,40	68,08	136,14	324,82	0,95	0,00	24,09	5,61	17,85	46,27	87,99	182,76	0,53
Στόχος αριθ. 1	Γαλλία	5,09	0,00	3,05	0,79	1,25	0,00	- 0,25	4,84	0,95	0,00	0,55	0,66	0,38	0,00	0,28	2,82	0,37
Στόχος αριθ. 1	Ιρλανδία	87,23	0,00	7,50	0,00	1,13	53,11	5,91	67,65	0,78	0,00	3,75	0,00	0,34	24,66	23,23	52,76	0,60
Στόχος αριθ. 1	Ιταλία	208,33	0,00	23,09	22,30	8,14	11,09	125,37	189,99	0,91	0,00	11,54	10,95	4,07	4,54	11,77	43,78	0,21
Στόχος αριθ. 1	Κάτω Χώρες	2,90	0,00	2,02	0,00	0,09	0,00	0,22	2,33	0,80	0,00	0,61	0,00	0,03	0,34	0,00	1,78	0,34
Στόχος αριθ. 1	Αυστρία	3,50	0,00	2,01	0,25	0,00	0,61	0,62	3,49	1,00	0,00	0,33	0,37	0,18	0,35	1,04	3,27	0,65
Στόχος αριθ. 1	Πορτογαλία	133,20	0,00	6,74	4,01	39,86	46,51	34,54	131,66	0,99	0,00	3,59	4,85	20,46	36,69	21,96	88,54	0,66
Στόχος αριθ. 1	Ηνωμένο Βασίλειο	28,48	0,00	18,54	4,78	0,00	2,64	2,53	28,49	1,00	0,00	1,91	4,81	3,28	5,86	1,84	18,70	0,62
Σύνολο στόχου αριθ. 1		1 077,07	0,00	230,58	44,37	100,96	226,55	417,71	1 020,17	0,95	0,00	80,55	39,00	61,61	160,13	215,24	557,48	0,52
Στόχος αριθ. 5β)	Βέλγιο	6,36	0,00	0,00	0,00	3,32	2,72	0,32	6,36	1,00	0,00	0,00	0,00	1,66	1,36	0,02	3,04	0,48
Στόχος αριθ. 5β)	Δανία	8,16	0,00	0,00	6,53	1,63	0,00	0,00	8,16	1,00	0,00	0,00	1,96	0,49	0,00	0,00	2,45	0,30
Στόχος αριθ. 5β)	Γερμανία	118,57	0,00	48,96	8,39	3,21	4,25	47,69	112,49	0,95	0,00	15,92	2,50	4,37	17,18	14,94	54,91	0,46
Στόχος αριθ. 5β)	Ισπανία	74,60	0,00	42,64	4,78	1,12	22,40	3,66	74,60	1,00	0,00	10,77	4,22	0,33	15,47	25,43	56,22	0,75
Στόχος αριθ. 5β)	Γαλλία	232,33	0,00	92,51	91,95	36,12	1,89	9,87	232,33	1,00	0,00	14,98	44,94	19,42	29,83	27,21	136,38	0,59
Στόχος αριθ. 5β)	Ιταλία	123,23	0,00	5,53	26,99	5,17	1,00	75,12	113,81	0,92	0,00	2,45	11,35	3,43	0,00	5,94	23,17	0,19
Στόχος αριθ. 5β)	Λουξεμβούργο	1,27	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00	0,26	1,27	1,00	0,00	0,41	0,00	0,25	0,00	0,00	0,66	0,51
Στόχος αριθ. 5β)	Κάτω Χώρες	9,02	0,00	6,16	0,00	0,08	2,16	0,51	8,91	0,99	0,00	1,85	0,00	0,03	1,30	1,07	4,25	0,47
Στόχος αριθ. 5β)	Αυστρία	24,10	0,00	0,00	17,86	0,36	2,35	2,86	23,42	0,97	0,00	0,00	5,36	2,22	7,18	0,34	15,10	0,63
Στόχος αριθ. 5β)	Φινλανδία	16,66	0,00	0,00	16,15	0,00	0,00	0,50	16,66	1,00	0,00	0,00	4,85	0,00	1,37	5,50	11,72	0,70
Στόχος αριθ. 5β)	Σουηδία	12,48	0,00	0,00	10,03	2,05	0,00	0,00	12,09	0,97	0,00	0,00	3,01	0,62	1,21	1,82	6,66	0,53
Στόχος αριθ. 5β)	Ηνωμένο Βασίλειο	52,92	0,00	37,63	5,25	0,00	0,00	8,66	51,54	0,97	0,00	2,91	9,99	6,52	0,45	15,52	35,39	0,67
Σύνολο στόχου αριθ. 5β)		679,70	0,00	234,44	187,93	53,06	36,77	149,45	661,64	0,97	0,00	49,29	88,18	39,34	75,35	97,78	349,94	0,51
Στόχος αριθ. 6	Φινλανδία	12,60	0,00	0,00	11,94	0,00	0,25	0,42	12,60	1,00	0,00	0,00	3,58	0,00	3,49	2,09	9,16	0,73
Στόχος αριθ. 6	Σουηδία	4,41	0,00	0,00	3,34	0,93	0,00	0,11	4,38	0,99	0,00	0,00	1,00	0,21	0,07	2,01	3,29	0,75
Σύνολο στόχου αριθ. 6		17,01	0,00	0,00	15,28	0,93	0,25	0,53	16,98	1,00	0,00	0,00	4,58	0,21	3,56	4,10	12,45	0,73
Οργάνωση		26,04	0,29	3,46	4,09	2,90	6,93	8,37	26,02	1,00	0,00	2,88	1,84	2,88	3,07	3,32	14,00	0,54 δικτύου
Σύνολο		1 799,82	0,29	468,48	251,66	157,85	270,48	576,05	1 724,80	0,96	0,00	132,71	133,61	104,01	242,11	320,45	932,88	0,52

Πηγή: Επιτροπή, ΓΔ Γεωργία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2000, είχαν ολοκληρωθεί πρόσθετες πληρωμές 71 εκατομμυρίων ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων κεφαλαίων (άνω του 90 %) δαπανήθηκε σε σχέδια του μέτρου (B) ⁽⁷¹⁾.

Διαχειριστικές αδυναμίες της πρωτοβουλίας Leader II

3.103. Σε όλες τις περιοχές στις οποίες πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, είχαν εγκριθεί σχέδια στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Leader II τα οποία θα ήταν επίσης επιλέξιμα στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων [εκτός των σχεδίων στις γειτνιάζουσες αγροτικές περιοχές εκτός των περιφερειών 5β) ⁽⁷²⁾], όπως είχε ήδη επισημάνει ο έλεγχος του Συνεδρίου σχετικά με την πρωτοβουλία Leader I ⁽⁷³⁾. Σε αρκετές περιοχές, χρηματοδοτήθηκαν σχέδια στο πλαίσιο του προγράμματος Leader II διότι είχαν θεωρηθεί «μικρά» για τα συνήθη επιχειρησιακά προγράμματα, ή επειδή τα σχετικά κεφάλαια στο κύριο επιχειρησιακό πρόγραμμα είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί. Η υποστήριξη των εν λόγω σχεδίων στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων θα είχε απλοποιήσει τις διοικητικές προσπάθειες που απαιτούνταν για τη συγκρότηση οργάνων διαχείρισης για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων (ομάδες τοπικής δράσης, συλλογικά αγροτικά όργανα).

3.104. Καθώς οποιαδήποτε συγχρηματοδοτούμενη δράση μπορεί να δημιουργήσει έσοδα, τα αντίστοιχα έσοδα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό της επιδότησης ⁽⁷⁴⁾. Στις περιπτώσεις όπου τα σχέδια είχαν παραγάγει εισόδημα, ορισμένες ομάδες τοπικής δράσης δεν

Για να αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό κατά την περίοδο 2000-2006, η Επιτροπή θέσπισε στις κατευθυντήριες γραμμές για το Leader+ νέα απαίτηση, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να επιλέξουν όλες τις ΟΤΔ το αργότερο εντός δύο ετών από την έγκριση του προγράμματος. Αυτό θα εξασφαλίσει ότι οι ΟΤΔ θα διαθέτουν περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών για να υλοποιήσουν τη στρατηγική τους.

3.103. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με το Leader I εισάγοντας την καινοτομία ως κριτήριο επιλεξιμότητας για το Leader II. Εντούτοις, πρέπει να αξιολογηθεί η καινοτομία στο Leader με βάση τη συνολική προσέγγιση του προγράμματος και τη μέθοδο υλοποίησης της στρατηγικής της ΟΤΔ και όχι μόνο με βάση τον τελικό χαρακτήρα των μεμονωμένων σχεδίων που χρηματοδοτούνται από τις ΟΤΔ. Έτσι, δικαιολογείται ενδεχομένως η χρηματοδότηση ορισμένων μεμονωμένων σχεδίων από το Leader, τα οποία εάν εξετασθούν το καθένα χωριστά θα έπρεπε να κριθούν επιλέξιμα για τα κεντρικά προγράμματα, ενώ αποτελούν βασικό στοιχείο για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου καινοτόμου αναπτυξιακού προγράμματος ΟΤΔ.

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η οριοθέτηση ανάμεσα στο Leader και τα κεντρικά προγράμματα ήταν μια αδυναμία του Leader II σε ορισμένες περιοχές και καταβάλλει προσπάθεια να βελτιώσει αυτή την οριοθέτηση κατά την εκπόνηση των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006.

Η αναζήτηση της καινοτομίας και η «από τη βάση προς την κορυφή» προσέγγιση του Leader είναι δύο στοιχεία που δικαιολογούν την πρόσθετη διοικητική εργασία η οποία απαιτείται για την υλοποίηση του Leader και πρέπει να επιδεικνύεται στο πρόγραμμα κάθε επιλεγείσας ΟΤΔ, το οποίο πρέπει να αξιολογείται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο. Η δημιουργία ικανοτήτων και η ενδυνάμωση των πληθυσμών των τοπικών κοινοτήτων που επιτεύχθηκε με το Leader πρέπει να θεωρείται ως πρόσθετη ειδική συνεισφορά του προγράμματος στις αγροτικές κοινότητες.

3.104. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τις ομάδες Leader να χορηγούν ενισχύσεις το ύψος των οποίων ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες κάθε έργου, περιλαμβανομένης της δυναμικής τους για τη δημιουργία εσόδων.

Οι ομάδες Leader δεν αποτελούν, από τυπική άποψη, κατάλληλα προσαρμοσμένο μηχανισμό για τη χορήγηση και διαχείριση δανείων. Η κλιμάκωση αυτών των χρηματοδοτήσεων σε διάστημα αρκετών ετών (που ενδεχομένως υπερβαίνει τη διάρκεια ζωής της ΟΤΔ) και η περιπλοκότητα του ελέγχου τους υπερβαίνει την ικανότητα δημοσιονομικής διαχείρισης όλων σχεδόν των ΟΤΔ.

⁽⁷¹⁾ Οι επιλέξιμες ενέργειες κατανέμονταν σε τέσσερα μέτρα: απόκτηση ικανοτήτων, σχέδια αγροτικής καινοτομίας, διακρατική συνεργασία και οργάνωση δικτύου/τεχνική βοήθεια.

⁽⁷²⁾ Όπως ορίζει το σημείωμα προς τα κράτη μέλη, σημείο 8.

⁽⁷³⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1995, σημεία 7.25, 7.30 και 7.59 (ΕΕ C 340 της 12.11.1996).

⁽⁷⁴⁾ Βλέπε άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε, για το συντονισμό, σε σχέση με το δελτίο αριθ. 9.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

λάμβαναν υπόψη τα έσοδα που σχετίζονταν με τα συγχρηματοδοτηθέντα σχέδια. Στο πλαίσιο των κερδοφόρων επενδύσεων που στηρίζει η πρωτοβουλία Leader II, θα έπρεπε να είχε εξετασθεί το ενδεχόμενο της χορήγησης δανείων αντί επιδοτήσεων, όπως προβλέπει το άρθρο 5 παράγραφος 4 του κανονισμού-πλαισίου.

3.105. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Leader I διατέθηκαν περίπου 450 εκατομμύρια ευρώ κοινοτικών κεφαλαίων για τετραετή περίοδο σε 217 δικαιούχους, ήτοι περίπου 520 000 ευρώ κοινοτικών κεφαλαίων ανά ομάδα και ανά έτος. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Leader II, ο μέσος διαθέσιμος προϋπολογισμός ανά ομάδα και ανά έτος μειώθηκε σε 290 000 ευρώ περίπου κοινοτικών κεφαλαίων (1 750 εκατομμύρια ευρώ για έξι έτη και περίπου 1 000 δικαιούχους). Το γεγονός αυτό οδήγησε αναπόφευκτα σε διασκορπισμό των κοινοτικών πόρων, αντίθετα με τη βασική λειτουργική αρχή των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων, η οποία απαιτεί τη συγκέντρωση των κεφαλαίων σε περιορισμένο αριθμό μέτρων προτεραιότητας και περιοχών, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά τους.

3.106. Η ροή κεφαλαίων για την πρωτοβουλία Leader II ήταν εξαιρετικά βραδεία. Σε μια περιοχή, στο Lazio στην Ιταλία, ο χρόνος που χρειάστηκε για τη διαβίβαση των κοινοτικών πληρωμών στους τελικούς δικαιούχους, όπως μετρήθηκε από την ημερομηνία της αίτησης πληρωμής έως την παραλαβή της από τους δικαιούχους, ήταν μεγαλύτερο από δύο έτη για όλα τα σχέδια.

3.107. Οι διαρθρωτικές αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση της πρωτοβουλίας Leader II ήταν προφανείς σε ορισμένες περιοχές. Το γεγονός αυτό οφειλόταν στην έλλειψη εθνικών/περιφερειακών κατευθυντήριων γραμμών ή/και οδηγιών σχετικά με τη διαχείριση των κοινοτικών κεφαλαίων που διαβιβάζονται σε ομάδες τοπικής δράσης.

3.108. Σημειώθηκαν ακραίες διακυμάνσεις στα γενικά έσοδα των διαφόρων ομάδων τοπικής δράσης. Ενώ σε ορισμένες περιοχές το σύνολο των μη επιχειρησιακών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών διαχείρισης κ.λπ., εξαιρούνταν από τις επιλέξιμες δαπάνες, σε άλλες περιοχές τα γενικά έσοδα αντιστοιχούσαν σε άνω του 80 % του διαθέσιμου προϋπολογισμού της ομάδας τοπικής δράσης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 1999, σημείο 3.68). Επιπλέον, σε αντίθεση με το άρθρο 21 παράγραφος 3 του

3.105. Σε αντίθεση με το Leader I, όπου η Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για την επιλογή των ομάδων Leader, υπεύθυνα για την επιλογή αυτή, στο πλαίσιο του Leader II, ήταν τα κράτη μέλη, τα οποία σε αρκετές περιπτώσεις είχαν να επιλέξουν μεταξύ πολλών αιτήσεων, λόγω της επιτυχίας που σημείωσε το Leader I.

Η Επιτροπή συμμερίζεται τις ανησυχίες του Συνεδρίου ότι κάθε ΟΤΔ πρέπει να διαθέτει επαρκή προϋπολογισμό (από κοινοτικές και άλλες πηγές χρηματοδότησης) για να είναι αποτελεσματική. Κατά τις συζητήσεις με τα κράτη μέλη και τα άλλα όργανα της ΕΕ για το σχέδιο των κατευθυντήριων γραμμών του Leader+, η Επιτροπή έδωσε έμφαση στην ανάγκη να είναι περισσότερο επιλεκτική η διαδικασία επιλογής στο πλαίσιο του Leader+. Το ζήτημα αυτό αναφέρεται στο σημείο 9 των κατευθυντήριων γραμμών του Leader+. Έχει επίσης ζητηθεί από τα κράτη μέλη να αναφέρουν τον αριθμό των ΟΤΔ τις οποίες προτίθενται να επιλέξουν και ο αριθμός αυτός αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγματεύσεως με ορισμένα κράτη μέλη.

3.106. Όπως συμβαίνει με όλα τα κοινοτικά κεφάλαια που χορηγούνται σε ορισμένες περιοχές, έτσι και το Leader II αντιμετώπισε αδυναμίες όσον αφορά το πλέγμα χρηματοδοτήσεων, οι οποίες εμπόδισαν σοβαρά την υλοποίηση των καινοτόμων σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης των ΟΤΔ. Η Επιτροπή ανέφερε τις δυσκολίες αυτές στις επιτροπές παρακολούθησης των εξεταζόμενων προγραμμάτων, αλλά δεν υπήρξε ενιαία επιτυχής ανταπόκριση από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες.

3.108. Όπως ανέφερε η Επιτροπή στην απάντησή της στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου του 1999, το ποσοστό των λειτουργικών δαπανών και του κόστους τεχνικής βοήθειας στις συνολικές δαπάνες των ΟΤΔ τείνει να είναι υψηλότερο κατά την έναρξη της περιόδου, περίοδο σύστασης της ΟΤΔ, αλλά μειώνεται όταν αρχίζει η χρηματοδότηση εξωτερικών σχεδίων από την ΟΤΔ.

Κατά τις διαπραγματεύσεις με τα κράτη μέλη για την έγκριση των προγραμμάτων Leader+, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη/περιφερειακές αρχές να περιλάβουν στα προγράμματά τους ανώτατο όριο λειτουργικών δαπανών ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού μιας ΟΤΔ. Η

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

κανονισμού συντονισμού ⁽⁷⁵⁾, σε μια περιοχή, στο Alentejo στην Πορτογαλία, υπήρχαν μη επιλέξιμα γενικά έξοδα διότι οι δικαιούχοι χρειάστηκε να επανακαταβάλουν ένα ορισμένο ποσό της επιχορήγησης στην ομάδα τοπικής δράσης που ενέκρινε το σχέδιο.

3.109. Σε αρκετές περιπτώσεις, επελέγησαν σχέδια χωρίς τυπική διαδικασία· άλλα σχέδια επελέγησαν χωρίς συγκριτική ανάλυση προκαθορισμένων, αντικειμενικών (ποσοτικά προσδιορισμένων) παραμέτρων. Επιπλέον, η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής των σχεδίων είναι αμφισβητήσιμες στις περιπτώσεις όπου το αιτούν και εγκρίνον όργανο έχουν στενή σχέση. Σε έναν αριθμό περιπτώσεων, υπήρχαν στενές προσωπικές ή επαγγελματικές σχέσεις μεταξύ του εργολάβου του σχεδίου και της εγκρίνουσας αρχής.

3.110. Σε πολλές περιπτώσεις, η υποστήριξη στα σχέδια προχρονολογήθηκε. Σύμφωνα με την Επιτροπή, αυτό καλύπτεται από το άρθρο 15 του κανονισμού συντονισμού (και του φύλλου δεδομένων αριθ. 2 αντίστοιχα), καθώς τέτοιου είδους σχέδια εκτελούνται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που καθορίζεται στα επιχειρησιακά προγράμματα. Εντούτοις, η διαρθρωτική πολιτική στοχεύει στην παροχή κινήτρων για την πραγματοποίηση σχεδίων που διαφορετικά δεν θα είχαν εκτελεστεί. Η επιδότηση (παραγωγικών) επενδύσεων, για τις οποίες οι αιτήσεις των σχεδίων υποβάλλονται μόνον μετά από την ολοκλήρωσή τους (σε ορισμένες περιπτώσεις έτη αργότερα), δημιουργεί μόνον αδράνεια.

Συμπέρασμα

3.111. Εντούτοις, παρά τις προαναφερθείσες αδυναμίες, η πρωτοβουλία Leader II εκπλήρωσε το ρόλο της ως πρωτοποριακό πρόγραμμα. Τα διδάγματα που προέκυψαν από την πρωτοβουλία Leader II πρέπει να επηρεάσουν το περιεχόμενο των συνήθων προγραμμάτων. Ορισμένα μέτρα τα οποία υποστήριξε η πρωτοβουλία Leader II ως σήμερα με δυσκολία μπορούν πλέον να θεωρηθούν πειραματικά σχέδια, αλλά θα πρέπει να υποστηριχθούν από συνήθεις πολιτικές στο μέλλον.

⁽⁷⁵⁾ Άρθρο 21 παράγραφος 3: «οι πληρωμές πρέπει να γίνονται στους τελικούς δικαιούχους χωρίς καμία έκπτωση ή κράτηση που ενδέχεται να μειώσει το ύψος της ενίσχυσης που δικαιούνται».

Επιτροπή επέμεινε ότι αυτό το ανώτατο όριο δεν έπρεπε να υπερβαίνει το 15 %.

Μετά τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή, στην περίπτωση του Alentejo, τα ποσά που έλαβε αδικαιολογήτως η ΟΤΔ επεστράφησαν στους τελικούς δικαιούχους.

3.109. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη γνωρίζουν ότι η επιλογή σχεδίων αποτελεί ευαίσθητο θέμα κατά την υλοποίηση του Leader. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η καθιέρωση των κατάλληλων συστημάτων επιλογής σχεδίων αποτελεί αντικείμενο της επικουρικότητας μεταξύ του κράτους μέλους/περιφερειακής αρχής και των ΟΤΔ. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο των επιτροπών παρακολούθησης, ενθαρρύνει τη χρησιμοποίηση ανοικτών και διαφανών διαδικασιών κατά την επιλογή σχεδίων από τις ΟΤΔ.

3.110. Οι περισσότερες ομάδες του Leader I επελέγησαν εκ νέου και για το Leader II. Οι ομάδες αυτές άρχισαν με δική τους πρωτοβουλία την επιλογή έργων, πριν να εγκρίνει η Επιτροπή το αντίστοιχο εθνικό ή περιφερειακό πρόγραμμα, και πριν να επιλεγούν από την αρμόδια αρχή διαχείρισης ως ομάδες του Leader II. Επειδή δεν υπάρχουν νομικές διατάξεις που θα μπορούσαν να αποκλείσουν τη χρηματοδότησή τους, τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν με τον τρόπο αυτό πρέπει να θεωρηθούν επιλέξιμα. Η δυνατότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του Leader δεν εμποδίζεται από το γεγονός αυτό.

Η Επιτροπή δεν είναι υπέρ της αναδρομικής χρηματοδότησης έργων τα οποία έχουν ήδη ολοκληρωθεί πριν να υποβληθεί η αίτηση χρηματοδότησής τους. Για να αποτραπεί αυτό το ενδεχόμενο κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 438/2001 της Επιτροπής θεωρεί επιλέξιμες μόνο τις ενέργειες που επιλέγονται για συγχρηματοδότηση στο πλαίσιο της εξεταζόμενης ενίσχυσης.

3.111. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι είναι σημαντικό να ενταχθούν στα κεντρικά προγράμματα τα στοιχεία εκείνα της προσέγγισης Leader η αξία των οποίων έχει αποδειχθεί. Η Επιτροπή ενθαρρύνει με έμφαση αυτή τη διαδικασία για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 και είναι πλέον εμφανές ότι όλο και περισσότερα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει προσεγγίσεις του τύπου Leader, είτε στο πλαίσιο των βασικών τους προγραμμάτων για τα διαρθρωτικά ταμεία (π.χ. Ισπανία, Σουηδία, Ιρλανδία, Ελλάδα) ή στο πλαίσιο εθνικών χρηματοδοτήσεων (π.χ. Φινλανδία).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.112. Το Συνέδριο αναγνωρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής και των κρατών μελών για την ενίσχυση της πτυχής της καινοτομίας, την περιφερειακή και εκ των κάτω προσέγγιση, την πτυχή της εταιρικής σχέσης, τα δίκτυα και την αποκεντρωμένη διαχείριση της χρηματοδότησης των σχεδίων στις αγροτικές περιοχές. Εντούτοις, αρκετά προβλήματα παραμένουν άλυτα: πιο συγκεκριμένα, εξακολουθούν να μην υπάρχουν επαρκείς μετρήσεις της παρακολούθησης και του ελέγχου των μεμονωμένων σχεδίων: οι πτυχές αυτές θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 για τη νέα κοινοτική πρωτοβουλία Leader +.

Παρατηρήσεις της DAS 1998 σχετικά με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής

3.113. Το Συνέδριο εξέτασε εάν η Επιτροπή είχε δώσει την κατάλληλη συνέχεια στις παρατηρήσεις που είχαν διατυπωθεί στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας 1998 όσον αφορά δεκαπέντε περιπτώσεις ΕΤΠΑ, εκ των οποίων πέντε είχαν κλείσει, και μία περίπτωση Ταμείου Συνοχής που είχε κλείσει. Δεδομένης της οικονομικής επίπτωσης των ουσιαστικών σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν, το σύνολο των εν λόγω περιπτώσεων απαιτούσε δράση εκ μέρους της Επιτροπής. Μολονότι ορισμένες από τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου αποκαλύπτουν ελλείψεις στη διαχείριση και τον έλεγχο οι οποίες είναι κοινές σε πολυάριθμα προγράμματα, η Επιτροπή δεν προβαίνει σε συμπληρωματικές έρευνες προκειμένου να εντοπίσει, πέραν του δείγματος που εξέτασε το Συνέδριο, τα σφάλματα που παρουσιάζονται στις δηλώσεις δαπανών, ιδιαίτερα ενόψει της προβλεπόμενης επίδρασής τους στις δαπάνες του κοινοτικού προϋπολογισμού.

3.114. Όσον αφορά τα πέντε υποπρογράμματα ΕΤΠΑ που έχουν κλείσει, ο έλεγχος που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της DAS 1998 είχε καταστήσει δυνατό να διαπιστωθούν τα σφάλματα με άμεση επίπτωση, και στις πέντε περιπτώσεις, επί των ποσών των πληρωμών της Επιτροπής. Έτσι, επί συνόλου 182,1 εκατομμυρίων Ecu που καταβλήθηκαν για τα εν λόγω πέντε υποπρογράμματα, τα ποσά που καταβλήθηκαν καθ' υπέρβαση εκτιμήθηκαν σε 47,5 εκατομμύρια Ecu (βλέπε σημείο 3.29 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1998). Για μία περίπτωση, το Συνέδριο δεν διαπίστωσε, παρά τις πολυάριθμες παρατυπίες που επισημάνθηκαν, καμία διαδικασία παρακολούθησης εκ μέρους της Επιτροπής. Η Επιτροπή, σε μία περίπτωση ξεκίνησε τη διαδικασία της εφαρμογής του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 και σε τρεις άλλες περιπτώσεις εξετάζει το ενδεχόμενο εφαρμογής του, με σκοπό να ανακτηθεί ένα τμήμα των καταβληθέντων ποσών. Ωστόσο, στα τέλη του 2000 δεν είχε εκδοθεί καμία εντολή ανάκτησης. Εξάλλου, για αρκετές από τις εν λόγω περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν προέβη σε πλέον εις βάθος επαλήθευση των δηλωθεισών δαπανών· σε μία περίπτωση, δεν προέβη στην έναρξη της επανεισπραξης καταβολής καθ' υπέρβαση, μολονότι η απόφαση που έλαβε τον Σεπτέμβριο του 1999 αναγνωρίζει την αναγκαιότητα να μην καταβάλλεται στο κράτος μέλος συνεισφορά ΕΤΠΑ που να υπερβαίνει το συνολικό ποσό που λαμβάνουν οι τελικοί δικαιούχοι.

3.112. Για να μπορούν να εγκριθούν, τα προγράμματα Leader+ πρέπει να περιέχουν λεπτομερείς διοικητικές διατάξεις σχετικά με τη διαχείριση (περιλαμβανομένης της δημοσιονομικής διαχείρισης) και την παρακολούθηση των διαφόρων δράσεων: στατηγικές χωρικής ανάπτυξης, συνεργασία και δίκτυα. Δεν ενεργείται ήδη διεξοδική εξέταση των προγραμμάτων όσον αφορά αυτά τα στοιχεία. Για την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής του Leader+ σε κοινοτικό επίπεδο, η Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει την κατάρτιση σειράς κοινών δεικτών παρακολούθησης, δημοσιονομικής και υλικής, που θα χρησιμοποιούνται για όλα τα προγράμματα Leader+.

3.113. Η Επιτροπή επιχειρεί, παρά τα περιορισμένα μέσα και πόρους που διαθέτει, να τηρήσει τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο πλαίσιο της άσκησης του ρόλου που διαδραματίζει κατά τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων. Επειδή απαιτεί επαφές με τις υπεύθυνες εθνικές αρχές και τη συγκέντρωση των πάσης φύσεως πληροφοριακών στοιχείων τα οποία δεν διαθέτει η Επιτροπή (δεδομένου ότι δεν πρόκειται για έλεγχο των ιδίων υπηρεσιών της), η εξέταση των συχνά πολύπλοκων υποθέσεων είναι ενδεχόμενο να απαιτήσει πολύ χρόνο. Με το προσωπικό που διαθέτει, η Επιτροπή δυσκολεύεται να επεκτείνει τις έρευνες επί των περιπτώσεων σφαλμάτων που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο, ενώ παράλληλα διεξάγει το δικό της πρόγραμμα ελέγχων και δίνει συνέχειες στα πορίσματα των ελέγχων που διεξάγει η ίδια και στις υποθέσεις DAS. Ωστόσο, όπως αναγράφεται στην απάντηση στο σημείο 3.75, με τα νεοεισαγόμενα συστήματα αναμένεται να επέλθει βελτίωση στο χώρο αυτό.

3.114. Όσον αφορά και τις πέντε παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ που εντοπίστηκαν από το Συνέδριο, οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης βρίσκονται σε εξέλιξη. Οι μέθοδοι κλεισίματος που θεσπίστηκαν το 1999 δεν εφαρμόζονται στα κλεισίματα προηγούμενων προγραμμάτων. Εντούτοις, η Επιτροπή επανεξετάζει τη δυνατότητα ανάκτησης των ποσών που έχουν καταβληθεί στο κράτος μέλος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.115. Στην περίπτωση του σχεδίου του Ταμείου Συνοχής που είχε κλείσει, η Επιτροπή δεν είχε προβεί σε καμία ενέργεια ανάκτησης από τον δικαιούχο, μολονότι οι εθνικές αρχές είχαν εν τω μεταξύ παραδεχθεί ότι ο ΦΠΑ που δηλώθηκε σχετικά δεν ήταν επιλέξιμος.

3.116. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις που δεν είχαν κλείσει, οι διορθωτικές δράσεις μπορούν να θεωρηθούν ικανοποιητικές σε έξι περιπτώσεις, διότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι εν λόγω δράσεις εφαρμόζονταν με καθυστέρηση. Για δύο περιπτώσεις, οι ενέργειες στις οποίες πρόβλεψε η Επιτροπή αποδεικνύονται ανεπαρκείς για διάφορους λόγους, όπως η ελάχιστη μείωση της επιχορήγησης μολονότι το σύνολο του σχετικού σχεδίου είναι μη επιλέξιμο, ο μη συνυπολογισμός των περιπτώσεων που είχε εντοπίσει το Συνέδριο στο πλαίσιο της προσφυγής της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σχετικά με άλλη παρόμοια περίπτωση η οποία αφορούσε την ίδια ενότητα, η απουσία επαλήθευσης από την Επιτροπή των νέων ποσών δαπανών που υποβλήθηκαν. Τέλος, σε δύο περιπτώσεις, δεν μπόρεσε να επισημανθεί καμία δράση παρακολούθησης εκ μέρους της Επιτροπής.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Ειδική έκθεση αριθ. 1/2001 ⁽⁷⁶⁾ σχετικά με την κοινοτική πρωτοβουλία URBAN

3.117. Η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN συνεισέφερε στην εφαρμογή πολυάριθμων σχεδίων με στόχο την αστική ανάπτυξη σε 118 περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διευκόλυσε την πρόσβαση των τοπικών αρχών στην κοινοτική συγχρηματοδότηση. Εντούτοις, το Συνέδριο θεωρεί ότι τα εν λόγω σχέδια θα μπορούσαν εξίσου να είχαν υλοποιηθεί στο πλαίσιο των ήδη υπαρχουσών κοινοτικών πρωτοβουλιών, αποφεύγοντας τη δημιουργία νέων διαδικασιών και δαπανηρών διαχειριστικών δομών.

3.118. Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με τις γενικές κατευθύνσεις για την πρωτοβουλία URBAN έθεταν πολυάριθμους και φιλόδοξους στόχους, αλλά σχετικά αόριστους. Επίσης, τα προγράμματα που εγκρίθηκαν παρουσιάζουν έλλειψη σαφών και συγκεκριμένων στόχων. Συνεπώς, προέκυψε διασκορπισμός των δράσεων, γεγονός

3.115. Η Επιτροπή εξέδωσε τον Ιούλιο του 2001 εντολή είσπραξης του σχετικού ποσού.

3.116. Ως προς τις δύο πρώτες περιπτώσεις που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο και για τις οποίες τα διαβήματα αποβαίνουν ανεπαρκή, είτε το κράτος μέλος έχει ήδη αποδεχθεί να διενεργήσει πλήρη διόρθωση είτε η Επιτροπή αναμένει την απόφαση του Δικαστηρίου. Για μία εκ των δύο τελευταίων περιπτώσεων, στο μεταξύ διενεργήθηκαν οι αναγκαίες διορθώσεις. Για την άλλη περίπτωση, η Επιτροπή αν είναι ανάγκη θα επαναλάβει τα διαβήματα.

3.117. Η πραγματική ειδική συνεισφορά της πρωτοβουλίας URBAN έγκειται στο ότι κατέστησε την εκ του σύνεγγυς εταιρική σχέση και τη συμμετοχή των κατοίκων κύριο άξονα για την αναζωογόνηση των περιοχών στόχου. Αν και οι γενικοί κανόνες που διέπουν τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων δεν αποκλείουν την υιοθέτηση μιας τέτοιας μεθόδου, το Συνέδριο αναγνωρίζει ότι η κοινοτική πρωτοβουλία URBAN διευκόλυσε την πρόσβαση των τοπικών αρχών στην κοινοτική χρηματοδότηση.

Τα θετικά στοιχεία αυτής της τοπικής εταιρικής σχέσης ήταν ένας από τους λόγους που ώθησαν, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, να διατηρήσει το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας URBAN για την περίοδο 2000-2006

3.118. Η πρωτοβουλία αυτή δεν θα ήταν δυνατό να λύσει εξ ολοκλήρου ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας, δηλαδή τις συνοικίες που αντιμετωπίζουν κρίση και, ορισμένες φορές, τα πραγματικά «γκέτο» σε πολλές πόλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽⁷⁶⁾ EE C 124 της 25.4.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

που δυσχεραίνει ιδιαίτερα την αξιολόγηση της επίδρασης των προγραμμάτων, καθώς και του συνόλου της πρωτοβουλίας. Προκειμένου να μπορούν οι εκ των προτέρων εκτιμήσεις, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση να επηρεάσουν πραγματικά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των παρεμβάσεων, είναι αναγκαίο να έχουν καθοριστεί εκ των προτέρων συγκεκριμένοι στόχοι για τις παρεμβάσεις.

3.119. Μολονότι τα είδη των προβλημάτων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές διαφέρουν κατά πολύ, τα μέτρα που προτείνουν τα ΕΠ με στόχο την αντιμετώπιση τους παρουσιάζουν μεγάλες ομοιότητες. Λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους των προγραμμάτων, η στρατηγική αυτή οδήγησε σε διασκορπισμό των χρηματοδοτήσεων, γεγονός που καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή τη διαχείριση. Οι νέες παρεμβάσεις, που χρηματοδοτούνται στο εξής αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ, θα έπρεπε να είναι απλούστερες και καλύτερα στοχοθετημένες όσον αφορά τα κύρια προβλήματα των ενδιαφερόμενων περιοχών.

3.120. Η εφαρμογή της πρωτοβουλίας URBAN χαρακτηρίστηκε από σημαντικότερες καθυστερήσεις, που οδήγησαν στη συγκέντρωση των πράξεων στο τέλος της περιόδου. Το γεγονός αυτό αποτελεί συνέπεια επιφανειακής ή και ανύπαρκτης εκ των προτέρων εκτίμησης, ελάχιστα ρεαλιστικού προγραμματισμού και ελλιπούς παρακολούθησης. Εξάλλου, χρησιμοποιήθηκαν αμφισβητήσιμες τεχνικές προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάληψη των παρεμβάσεων πριν από την προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 1999.

Στόχος της πρωτοβουλίας ήταν να στηρίξει ορισμένες πρότυπες δράσεις για να καταδείξει ότι ακόμα και σε συνοικίες με παρόμοια προβλήματα υπάρχει δυνατότητα να ξαναποκτήσουν ελπίδα οι κάτοικοι και να εξασφαλισθεί κάποια οικονομική ανάκαμψη.

Για να εξασφαλισθεί ο καλύτερος καθορισμός των στόχων κατά την έγκριση των προγραμμάτων URBAN II, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει, μεταξύ άλλων μέτρων αποτελεσματικότητας και απλούστευσης, τη χρησιμοποίηση ενός κοινού συνόλου αξόνων προτεραιότητας και ενός περιορισμένου αριθμού κοινών δεικτών.

3.119. Αν και είναι αλήθεια ότι τα προβλήματα παρουσιάζονται με διαφορετική οξύτητα στις διάφορες περιοχές, είναι εξίσου αλήθεια ότι, γενικά, οι κοινωνικο-οικονομικές τους επιπτώσεις είναι παρόμοιες: οικονομική στασιμότητα, υποβάθμιση των μεταφορών και του περιβάλλοντος, ανασφάλεια των κατοίκων κ.λπ.

Η ειδική συνεισφορά της πρωτοβουλίας URBAN συνίσταται κυρίως σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία δίνει προτεραιότητα στη συνεκτίμηση αυτής της πολυτομεακής προβληματικής και, μέσω αυτής, δεν αντιμετωπίζει αποκλειστικά τα συμπτώματα, αλλά αντίθετα επιδιώκει να καταπολεμήσει τις αιτίες των προβλημάτων που ταλαιπωρούν τους πολίτες.

Η προσπάθεια αυτή συνεπάγεται, ασφαλώς, μεγάλο βαθμό δυσκολίας, αλλά είναι δικαιολογημένη διότι «απλούστερα» προγράμματα υλοποιούνταν ευρέως στο πλαίσιο του κεντρικού προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων, ήδη κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, και θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται ειδικότερα κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, εφόσον έχει ενταχθεί ένα σκέλος αστικής ανάπτυξης στο εσωτερικό του στόχου αριθ. 2.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την επιθυμία του Συνεδρίου να εισαχθούν στη νέα πρωτοβουλία URBAN II όλα τα δυνατά στοιχεία απλούστευσης, υπό τον όρο ότι αυτό δεν θα είναι σε βάρος της ολοκληρωμένης προσέγγισής της, που αποτελεί και το κύριο χαρακτηριστικό της πρωτοβουλίας.

Η ενιαία χρηματοδότηση που θα υλοποιείται πλέον από τους πόρους του ΕΤΠΑ αντιπροσωπεύει, από την άποψη αυτή, σημαντική πρόοδο.

3.120. Μια από τις εγγενείς δυσκολίες της πρωτοβουλίας URBAN συνδεόταν με τον καθοριστικό ρόλο τον οποίο καλούνταν να διαδραματίσουν οι τοπικές αρχές, συχνά για πρώτη φορά, τόσο κατά την προετοιμασία όσο και κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων.

Παρά τις κάποιες καθυστερήσεις ή ανεπάρκειες, το πρόβλημα αυτό υπερκεράστηκε σε μεγάλο βαθμό από την εμπειρία που απέκτησαν, χάρη στην πρωτοβουλία

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

URBAN, οι αρχές αυτές, οι οποίες θα είναι πλέον σε θέση να την αξιοποιήσουν πλήρως, ώστε να συμμετέχουν περισσότερο στο σύνολο των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων στις περιοχές τους.

Αυτή η διαδικασία μαθητείας των τοπικών φορέων αξιοποιήθηκε ήδη στο πλαίσιο των προγραμμάτων που υποβλήθηκαν το 1996, εφόσον χρειάστηκε λιγότερο από το μισό διάστημα για την έγκρισή τους σε σχέση με αυτό των προγραμμάτων του 1994.

Η χρησιμοποίηση αυτών των μεθόδων δεν συνεπάγεται άμεσα την ύπαρξη παρατυπίας. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της διαχείρισης και του ελέγχου των έργων της ΚΠ URBAN, θα λάβει μέριμνα ώστε να τηρηθούν όλες οι νομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στα διαρθρωτικά ταμεία.

3.121. Τα προγράμματα URBAN διεξάχθηκαν ανεξαρτήτως των λοιπών κοινοτικών και εθνικών παρεμβάσεων που εφαρμόστηκαν ταυτόχρονα στις ενδιαφερόμενες περιοχές. Θα πρέπει να αναληφθούν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, προκειμένου να διασφαλιστεί η πληροφόρηση όσον αφορά τις παρεμβάσεις σε αστικές περιοχές, καθώς και η συνέπεια και η ολοκλήρωσή τους.

3.121. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα προγράμματα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας URBAN λαμβάνουν υπόψη και τις άλλες κοινοτικές παρεμβάσεις, και ιδίως αυτές που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων, καθώς και άλλους υφιστάμενους μηχανισμούς σε θέματα αστικής ανάπτυξης σε εθνική κλίμακα.

Υπάρχει όντως δυσκολία παρακολούθησης όλων των συγχρηματοδοτούμενων από τα διαρθρωτικά ταμεία δράσεων στις αστικές περιοχές και αφορά το σύνολο των κοινοτικών δράσεων που υλοποιούνται σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή. Εντούτοις, η πρωτοβουλία URBAN έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα σε αρκετές τοπικές αρχές να προγραμματίσουν και να θέσουν σε εφαρμογή με συντονισμένο τρόπο διάφορες δράσεις σε μια οριοθετημένη αστική ζώνη.

Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή έχει επίγνωση αυτής της δυσκολίας και, κατά συνέπεια, προέβλεψε, στο πλαίσιο των νέων προγραμμάτων των διαρθρωτικών ταμείων, περιλαμβανομένης της νέας πρωτοβουλίας URBAN II, το σύστημα κωδικοποίησης των δαπανών που θα επιτρέψει να εντοπισθεί ποιες δαπάνες μπορούν να συμβάλουν στην αστική ανάπτυξη, δηλαδή τις δαπάνες για τις αστικές μεταφορές και τις επενδύσεις που αποσκοπούν στην αποκατάσταση των αστικών περιοχών.

3.122. Οι αδυναμίες των δεικτών, ιδίως των δεικτών επίδρασης, και οι καθυστερήσεις ή ακόμη και η απουσία των ετησίων εκθέσεων εκτέλεσης, αποκαλύπτουν ελλιπή παρακολούθηση των παρεμβάσεων, παρά το μεγάλο ύψος των συγχρηματοδοτήσεων που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο της τεχνικής συνδρομής. Είναι αναγκαίο να βελτιωθούν τα στατιστικά δεδομένα σε τοπικό επίπεδο και θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες που έχουν ήδη ξεκινήσει,

3.122. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι κατά την παρακολούθηση των προγραμμάτων URBAN διαπιστώθηκαν ορισμένες αδυναμίες. Αυτές θα πρέπει στο μέλλον να αποφευχθούν κατά τη λήψη των μέτρων της νέας πρωτοβουλίας URBAN II. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, παρά τις εν λόγω ελλείψεις, δεν επηρεάστηκε η παρακολούθηση των προγραμμάτων η οποία πραγματοποιήθηκε υπό ικανοποιητικούς όρους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

παραδείγματος χάρη στο πλαίσιο του «Audit urbain» (αστικός έλεγχος) ⁽⁷⁷⁾.

Ειδική έκθεση αριθ. 12/2001 ⁽⁷⁸⁾ σχετικά με ορισμένες διαρθρωτικές παρεμβάσεις υπέρ της απασχόλησης

3.123. Μια κοινοτική πολιτική για την απασχόληση αναπτύσσεται ήδη από μερικά έτη, βάσει της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση που δημιουργήθηκε από τις ευρωπαϊκές διασκέψεις κορυφής του Λουξεμβούργου και του Άμστερνταμ, και ιδίως από το κεφάλαιο απασχόληση της συνθήκης του Άμστερνταμ. Η εν λόγω στρατηγική μπορεί να στηριχθεί στην πολιτική οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, η οποία συγκεκριμενοποιείται με τις διαρθρωτικές ενέργειες. Επίσης, βρίσκει κατάλληλη στήριξη στις μεθοδολογικές αναπτύξεις στον τομέα της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων επί της απασχόλησης τα οποία επιφέρουν τα διαρθρωτικά μέτρα.

3.124. Διαπιστώνεται ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση στοχεύει κατά κύριο λόγο σε προληπτικά μέτρα κατά της ανεργίας και δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τα θεραπευτικά μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση του προβλήματος της μακροχρόνιας και πολύ μακροχρόνιας ανεργίας. Εξάλλου, στις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση που καταρτίζονται σε ετήσια βάση από το Συμβούλιο δεν γίνεται καμία ρητή αναφορά στο ΕΤΠΑ, παρά τη διόλου αμελητέα επίδραση του μέσου αυτού στην απασχόληση. Λόγω της παράλειψης του ΕΤΠΑ, αντίθετα με το ΕΚΤ, δεν αξιοποιούνται ή κινδυνεύουν να μην αξιοποιηθούν ορισμένες δυνατότητες συνεργιών.

3.125. Στον τομέα του ΕΤΠΑ, σημειώνεται ότι όσον αφορά τις μορφές παρέμβασης του στοχού αριθ. 1 για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, οι σκοποί και οι στόχοι στον τομέα της απασχόλησης είναι συχνά ασαφείς ως προς τα αναμενόμενα αποτελέσματα, εκτός από ό, τι αφορά τα μέτρα στήριξης των παραγωγικών επενδύσεων. Οι ενδιάμεσες αξιολογήσεις προσέκρουσαν, ιδίως όσον αφορά την εκτίμηση των αποτελεσμάτων επί της απασχόλησης, στην απουσία δεδομένων ή σε έλλειψη αξιοπιστίας τους, καθώς και σε δυσκολίες συγκέντρωσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, σε περιπτώσεις όπου η εν λόγω συγκέντρωση

Ο αστικός έλεγχος, όπως επισημαίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, αποτελεί παράδειγμα των προσπαθειών που έχει καταβάλει η Επιτροπή για να βελτιώσει την ποιότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για την κατάσταση των αστικών περιοχών και θα συνεχιστεί σε συνεργασία με το Eurostat.

3.124. Η κατάσταση της μακροχρόνιας ανεργίας σε μια δεδομένη στιγμή είναι το στοιχείο που καθορίζει την ισορροπία ανάμεσα σε αυτούς τους δύο τύπους μέτρων. Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πολυμορφία των καταστάσεων που επικρατούν στα κράτη μέλη.

Εξάλλου, οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών στηρίζονται από όλα τα διαρθρωτικά ταμεία τα οποία συμβάλλουν στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

3.125-3.126. Όσον αφορά τις δυσκολίες που επεσήμανε το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με τον ετερόκλητο χαρακτήρα των χρησιμοποιούμενων εννοιών και μεθόδων, ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής για την κατάρτιση εγγράφων κατευθυντήριων γραμμών και η συνεργασία με τα κράτη μέλη αποσκοπούν στη μεγαλύτερη κατανόηση και την επίτευξη συμφωνίας για τον καθορισμό μεθοδολογιών και πρακτικών. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβάλει μεθοδολογίες στα κράτη μέλη. Οι κανονισμοί απαιτούν από τους υπευθύνους των προγραμμάτων να εξετάζουν και να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των διαρθρωτικών

⁽⁷⁷⁾ Το «audit urbain» αποτελεί σχέδιο πειραματικής εφαρμογής που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ και στοχεύει στην κατάρτιση καταλόγου απογραφής των πόλεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης καλύπτουν 58 πόλεις, από τις σημαντικότερες κάθε κράτους μέλους, και δημοσιεύτηκαν το 2000 (τόμος 1: ISBN 92-828-9242-5 και τόμος 2: ISBN 92-828-9244-1).

⁽⁷⁸⁾ ΕΕ C 334 της 28.11.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

θα ήταν ενδεδειγμένη. Ο αναπρογραμματισμός που πραγματοποιήθηκε για τις παρεμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ σπανίως βασίστηκε σε αναλύσεις που αφορούν τα αποτελέσματα επί της απασχόλησης.

3.126. Όσον αφορά τα μέτρα ενίσχυσης των παραγωγικών επενδύσεων:

- α) ακόμα και όταν τα μέτρα αυτά προϋποθέτουν την πλήρωση κριτηρίων όσον αφορά τη διατήρηση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, υποστηρίζουν συνήθως και τους οικονομικούς στόχους που αφορούν την παραγωγικότητα και την παραγωγή των επιχειρήσεων και οι οποίοι είναι δυνατόν να οδηγήσουν — τουλάχιστον προσωρινά — σε υποβάθμιση του παράγοντα της εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, συμβαίνει η σημασία που αποδίδεται στην απασχόληση στο πλαίσιο αυτών των μέτρων να μην έχει αποσαφηνιστεί ή να εμφανίζεται περιορισμένη·
- β) η σημασία των απροσδόκων συνεπειών και των συνεπειών της μετακίνησης εκτιμήθηκε κατά ποικίλους τρόπους και, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, δεν διατυπώθηκε καμία πρόταση σχετικά με τον τρόπο αποφυγής των προβλημάτων αυτών·
- γ) η αξιολόγηση των επιπτώσεων επί της απασχόλησης της ενίσχυσης του ΕΤΠΑ στα εν λόγω καθεστώτα ενισχύσεων είναι περίπλοκη και κινδυνεύει να παρεκκλίνει λόγω του ότι η χρηματοδότηση ενός εθνικού προγράμματος ενίσχυσης παρέχει τη δυνατότητα στις εθνικές αρχές είτε να ζητήσουν τη συγχρηματοδότηση για ένα επιλέξιμο σχέδιο είτε να το χρηματοδοτήσουν εξ ολοκλήρου με εθνικούς πόρους. Επίσης, η εν λόγω αξιολόγηση επηρεάζεται από τη δυνατότητα αντικατάστασης των συγχρηματοδοτούμενων σχεδίων που αποδεικνύονται προβληματικά με άλλα επιλέξιμα σχέδια.

3.127. Όσον αφορά τα μέτρα του ΕΚΤ για την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας, παρά τις βελτιώσεις που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια ως προς τη συνολική κατάσταση της ανεργίας στην ΕΕ, η πρόοδος στον τομέα της μακροχρόνιας ανεργίας υπήρξε βραδύτερη. Κατά την υλοποίηση στα κράτη μέλη των συγχρηματοδοτούμενων μέτρων του ΕΚΤ υπέρ των μακροχρόνια ανέργων δεν είχαν οριστεί σαφώς ομάδες-στόχοι και, τόσο στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών διοικητικών αρχών όσο και των εθνικών κανονιστικών διατάξεων και των διατάξεων διαχείρισης, είχε δοθεί μικρή προτεραιότητα στην εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται επαχθή έξοδα και καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους. Όσον αφορά το ΕΤΠΑ, τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων δεν ελήφθησαν επαρκώς υπόψη στα μέτρα αναπρογραμματισμού.

παρεμβάσεων, με στόχο να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα και επιπτώσή τους σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο. Ο βασικός στόχος δεν είναι να υλοποιηθεί μια ενιαία προσέγγιση σε ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης. Στις περιπτώσεις που είναι δυνατή η συγκέντρωση ή η σύγκριση δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών, αυτό είναι χρήσιμο. Εντούτοις, αυτό δεν αποτελεί το βασικό στόχο των εκ των προτέρων, ενδιάμεσων ή εκ των υστέρων αξιολογήσεων των προγραμμάτων.

Τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης όσον αφορά τη μέτρηση των επιπτώσεων στην απασχόληση καταδεικνύουν ότι ο προγραμματισμός του 1994 δεν είχε επαρκή στόχευση, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η εκτίμηση των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, το 1996, που πραγματοποιήθηκε η ενδιάμεση αξιολόγηση, ήταν πάρα πολύ νωρίς εντός της περιόδου προγραμματισμού για να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις στην απασχόληση. Όμως, πραγματοποιήθηκαν ορισμένες χρήσιμες εργασίες για τον επαναπροσδιορισμό μεθόδων δημιουργίας μακροοικονομικών μοντέλων, προκειμένου να βελτιωθούν οι τρόποι πρόβλεψης των πιθανών επιπτώσεων στην απασχόληση μέχρι το τέλος της περιόδου προγραμματισμού. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση του στόχου αριθ. 1 της περιόδου 1994-1999 θα καταδείκνυε την καταλληλότητα των μοντέλων που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και τις περαιτέρω βελτιώσεις που θα έπρεπε να επέλθουν.

3.127. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ότι η πρόοδος όσον αφορά την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας υπήρξε βραδύτερη σε σχέση με τη συνολική ανεργία, στοιχείο που καταδεικνύεται από τη δυσκολία τους να βρουν εργασία οι μακροχρόνια άνεργοι. Όσον αφορά την ανάγκη σαφέστερου προσδιορισμού των ομάδων στόχου, η Επιτροπή συμφωνεί με το σχόλιο που διατυπώνει το Συνέδριο, αλλά υπενθυμίζει ότι ο προσδιορισμός των μακροχρόνια ανέργων υπάγεται στην αρμοδιότητα του κάθε κράτους μέλους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.128. Οι πληροφορίες σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για τα επιτυχημένα πρότυπα σχέδια και σχέδια επίδειξης [άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4255/88 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε] δεν τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής και των κρατών μελών, με αποτέλεσμα να μην ενσωματωθούν στις βασικές δράσεις του ΕΚΤ παρόμοια σχέδια.

3.129. Το Συνέδριο συνιστά:

- α) να καταστούν σαφέστεροι οι διοικητικοί μηχανισμοί του ΕΚΤ και να απλοποιηθούν οι διαδικασίες·
 - β) να βελτιωθεί η συνοχή μεταξύ, αφενός, της στρατηγικής για την απασχόληση και, αφετέρου, του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ·
 - γ) να επιδιωχθούν περισσότερο οι συνεργίες μεταξύ των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα εν λόγω ταμεία·
 - δ) να καθοριστούν στο πλαίσιο του προγραμματισμού συνεκτικοί στόχοι στα διάφορα επίπεδα πολιτικής, προγραμμάτων και υποπρογραμμάτων·
 - ε) να εναρμονιστούν για κάθε παρέμβαση (ή ομάδα παρεμβάσεων), αφενός, οι τεχνικές συλλογής δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα των δράσεων επί της απασχόλησης και, αφετέρου, οι μέθοδοι συγκέντρωσης των στοιχείων·
- στ) να μεριμνήσει η Επιτροπή ώστε:
- να αποδίδεται σταθερά στην απασχόληση η βαρύτητα που της αρμόζει στο πλαίσιο της διαδικασίας συγχρηματοδότησης·
 - να βελτιωθούν οι εθνικοί μηχανισμοί που αποσκοπούν στην αποφυγή των απροσδόκητων συνεπειών και των συνεπειών μετακίνησης, καθώς και να ενταθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται για το σκοπό αυτό·
 - να εντατικοποιηθεί η εποπτεία που απαιτείται για να εξασφαλιστεί η μακροβιότητα των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ή διατηρούνται.

3.128. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να αποδεχθεί ότι η αξιολόγηση, παρακολούθηση και ένταξη στον κεντρικό προγραμματισμό των αποτελεσμάτων των έργων που χρηματοδοτήθηκαν την περίοδο 1994-1997 έπρεπε να είναι αποτελεσματικότερα, προκειμένου να μεταφερθούν στον κεντρικό προγραμματισμό του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Έκτοτε, η Επιτροπή βελτίωσε και βελτιώνει τη μεταφορά αυτών των πληροφοριών, αναπτύσσοντας κυρίως την περιγραφή επιτυχών έργων στο Διαδίκτυο.

3.129. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική απασχόλησης των κρατών μελών να βασίζονται στο σύνολο των διαρθρωτικών ταμείων τα οποία χρηματοδοτούν την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

Ο προγραμματισμός των διαρθρωτικών δράσεων 2000-2006 βελτίωσε σημαντικά τις συνέργειες ανάμεσα στο ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ υπέρ της απασχόλησης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

Με το νέο κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, έχουν αντιμετωπισθεί οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά την περίοδο 1994-1999, ιδίως όσον αφορά τη διασαφήνιση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Η προσπάθεια της Επιτροπής να καταρτίσει έγγραφα κατευθυντηρίων γραμμών και η συνεργασία με τα κράτη μέλη αποσκοπούν στη μεγαλύτερη κατανόηση και επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις εν λόγω μεθοδολογίες και πρακτικές. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να επιβάλει μεθοδολογίες στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έχει ήδη λάβει μέτρα για να περιορίσει τις απρόβλεπτες επιπτώσεις και το φαινόμενο της μετατόπισης, δίνοντας κυρίως μεγαλύτερη έμφαση στην παροχή έμμεσης στήριξης στις ΜΜΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ειδική έκθεση αριθ. 10/2001 ⁽⁷⁹⁾ σχετικά με το δημοσιονομικό έλεγχο των διαρθρωτικών ταμείων

3.130. Ο έλεγχος του Συνεδρίου αφορούσε την εφαρμογή, από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, δύο κανονισμών που αποσκοπούν στη βελτίωση του δημοσιονομικού ελέγχου στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων: του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94, ο οποίος εισάγει σύστημα κοινοποίησης των πληροφοριών σχετικά τις παρατυπίες που εντοπίζουν τα κράτη μέλη, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, ο οποίος καθιερώνει σύστημα ελέγχου, εκ μέρους των κρατών μελών, των δαπανών που αφορούν σχέδια που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Οι κύριες διαπιστώσεις και συμπεράσματα σχετικά με την εφαρμογή του τελευταίου αυτού κανονισμού παρουσιάζονται στην ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας (σημεία 3.44-3.56).

3.131. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της OLAF, οι εντοπιζόμενες περιπτώσεις παρατυπίας στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων αυξάνονται διαρκώς. Όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94, διαπιστώθηκαν αδυναμίες σε όλα τα επίπεδα — περιφερειακό, εθνικό, στην OLAF και σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής. Τα στοιχεία σχετικά με τις παρατυπίες ήταν ελλιπή, πεπαλαιωμένα και ελάχιστα χρήσιμα, εν μέρει διότι η βάση δεδομένων της OLAF βρισκόταν εκτός λειτουργίας για τρία έτη, κατά την περίοδο 1998-2000, και εν μέρει διότι δεν πραγματοποιήθηκε κατάλληλη παρακολούθηση των διαθέσιμων πληροφοριών εκ μέρους της Επιτροπής.

α) Η Επιτροπή πρέπει να εξετάζει τη λειτουργία των συστημάτων εντοπισμού και κοινοποίησης των παρατυπιών εντός των κρατών μελών και από αυτά, και κατόπιν να τα υποβάλλει σε παρακολούθηση ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη, πλήρης και συναφής κοινοποίηση στοιχείων· επιπλέον, πρέπει να προσφέρει την καθοδήγησή της, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

β) Τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν τα συστήματα που τα ίδια εφαρμόζουν προκειμένου να εξακριβώσουν ότι εξασφαλίζεται η κοινοποίηση των εντοπιζόμενων περιπτώσεων και η αναφορά των σχετικών εξελίξεων.

3.131. Η συνεχιζόμενη δράση για τη βελτίωση της ποσότητας και της ποιότητας των πληροφοριών που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94 ήταν επιτυχής εφόσον αυξάνονταν οι πληροφορίες που λαμβάνονταν από τα κράτη μέλη. Η OLAF συνεργάζεται στενά με άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής και τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των υφισταμένων αδυναμιών.

Από τον Δεκέμβριο του 2000, η OLAF χρησιμοποιεί το νέο λογισμικό που αναπτύχθηκε για τις κοινοποιήσεις, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1681/94. Το νέο λογισμικό έχει εφαρμοσθεί δοκιμαστικά από ορισμένα κράτη μέλη και μπορεί πλέον να εφαρμοσθεί σε όλα τα κράτη μέλη.

α) Η Λευκή Βίβλος της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση περιέχει σύνολο μέτρων που αφορούν την «προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας» και έχει στόχο τη βελτίωση των συστημάτων ανίχνευσης και συνεργασίας. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και ανάμεσα στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη, ιδίως στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων, θα πρέπει να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια για να εξασφαλιστεί η λήψη αποτελεσματικότερων μέτρων που θα βελτιώσουν την πρόληψη και ανίχνευση παρατυπιών, απάτης και δωροδοκίας. Αυτός ο στόχος για τα διαρθρωτικά ταμεία έχει ενταχθεί στη δράση αριθ. 97 «Βελτίωση της παρακολούθησης των διαρθρωτικών ταμείων» του σχεδίου δράσης της Λευκής Βίβλου. Έχει εκδοθεί ανακοίνωση της Επιτροπής για αυτό το θέμα.

β) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συμμερίζονται τις απόψεις του Συνεδρίου για αυτό το θέμα.

(⁷⁹) ΕΕ C 314 της 8.11.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

γ) Η OLAF και οι λοιπές υπηρεσίες της Επιτροπής οφείλουν να ορίσουν από κοινού τις εκατέρωθεν αρμοδιότητες και να αποφασίσουν κατά πόσο η παρακολούθηση θα ήταν αποτελεσματικότερη εάν οι κοινοποιήσεις αποστέλλονταν στις νέες μονάδες για δημοσιονομικά θέματα που έχουν δημιουργηθεί στους κόλπους των ΓΔ που είναι αρμόδιες για τα διαρθρωτικά ταμεία και εξετάζονταν αρχικά από αυτές.

δ) Η Επιτροπή πρέπει να διατυπώσει προτάσεις συνδυάζοντας τις διάφορες πτυχές των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1681/94 και (ΕΚ) αριθ. 2064/97 με στόχο τη δημιουργία, σε όλη την ΕΕ, αποτελεσματικών και εναρμονισμένων μεταξύ τους συστημάτων ελέγχου και υποβολής αναφορών, τα οποία θα στηρίζονται σε σαφή και σταθερή βάση.

γ) Όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ της OLAF και των αρμοδίων για τα διαρθρωτικά ταμεία ΓΔ, η Επιτροπή ενέκρινε πρόσφατα «Σχέδιο δράσης 2001-2003» για την «προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων — καταπολέμηση της απάτης»⁽¹⁾ που αναγνωρίζει σαφώς την ανάγκη διασαφήνισης των ευθυνών των διαφόρων υπηρεσιών όσον αφορά την παρακολούθηση των κοινοποιούμενων περιπτώσεων παρατυπιών και απάτης και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Το σχέδιο δράσης προβλέπει τη σύναψη πρωτοκόλλων μεταξύ της OLAF και των αρμόδιων ΓΔ για τα διαρθρωτικά ταμεία όσον αφορά την παρακολούθηση των κοινοποιούμενων από τα κράτη μέλη περιπτώσεων παρατυπιών, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94. Προβλέπεται ότι τα εν λόγω πρωτόκολλα θα συναφθούν πριν από το τέλος του 2001.

δ) Οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων από τα κράτη μέλη έχουν εναρμονισθεί στο επίπεδο της Επιτροπής για όλους τους τομείς. Επιβάλλεται ενιαίος τρόπος παρουσίασης για να διευκολύνεται η ηλεκτρονική επεξεργασία. Όλα τα κοινοποιούμενα στοιχεία βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94 εισάγονται στη βάση δεδομένων της υπηρεσίας. Το ζήτημα του συνδυασμού προτάσεων έχει ήδη αντιμετωπισθεί μέσω της δράσης αριθ. 97 για τη βελτίωση της δημοσιονομικής παρακολούθησης και του ελέγχου των διαρθρωτικών ταμείων, η οποία αναλύει λεπτομερώς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και για την οποία έχει εκδοθεί ανακοίνωση της Επιτροπής. Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σημαντικά βήματα με την έκδοση των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 438/2001 και (ΕΚ) αριθ. 448/2001. Ο τελευταίος κανονισμός συνδέεται σαφώς με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1681/94. Εντούτοις, η OLAF θα επωφεληθεί πλήρως από τη χρησιμοποίηση αυτού του νέου λογισμικού σε όλα τα κράτη μέλη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

3.132. Η διαχείριση και η δημοσιονομική εκτέλεση των διαρθρωτικών ενεργειών παρουσιάζουν κατά τα τελευταία έτη αρκετές ανωμαλίες. Αφενός, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στερούνται πραγματικής σημασίας, διότι χρησιμεύουν μόνο στην τυπική διαμόρφωση της ετήσιας ανάλυσης των πιστώσεων που προβλέπονται στις δημοσιονομικές προοπτικές καθώς και στην τυχαία κατανομή, κατά τα έτη που διαδέχονται τις περιόδους προγραμματισμού, των νομικών αναλήψεων υποχρεώσεων που έχουν ήδη αναλάβει οι Κοινοότητες κατά την έγκριση των ΚΠΣ και των προγραμμάτων. Αφετέρου, και παρά τις διάφορες προσπάθειες με στόχο τη βελτίωση των δημοσιονομικών προβλέψεων, η Επιτροπή δεν ελέγχει την εκτέλεση των πληρωμών. Έτσι εξηγείται το γεγονός ότι για ένα οικονομικό έτος επηρεάζεται από σημαντικές ελλείψεις πιστώσεων ενώ το επόμενο παρουσιάζει εξίσου σημαντικές υποεκτελέσεις. Σύσταση: το Συνέδριο επισήμανε

3.132. Οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα πρέπει να διαχωριστούν σε εκείνες που αφορούν το κανονιστικό πλαίσιο και σε εκείνες που αφορούν την εκτέλεση.

Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το Ελεγκτικό Συνέδριο αμφισβητεί τις αναλήψεις υποχρεώσεων με ετήσιες δόσεις, όπως προβλέπον οι δημοσιονομικές διατάξεις του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία. Η Επιτροπή είχε ήδη την ευκαιρία, στην απάντησή της στην περσινή έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, να διευκρινίσει τη χρησιμότητα των αναλήψεων υποχρεώσεων που πραγματοποιούνται με τον τρόπο αυτό. Εφόσον ο εν λόγω κανονισμός εκδόθηκε το 1999 από το Συμβούλιο, με τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καλύπτει όλη την περίοδο 2000-2006 και οι αναλήψεις υποχρεώσεων θα πραγματοποιούνται υποχρεωτικά με ετήσιες δόσεις κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου, σύμφωνα με τις δημοσιονομικές προοπτικές που εξέδωσαν αυτά τα δύο όργανα που αποτελούν την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

⁽¹⁾ Έγγραφο COM(2001) 254 τελικό που εκδόθηκε στις 15 Μαΐου 2001, και ιδίως το σημείο 1.2.2.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

επανελημμένα ότι θα πρέπει να καταργηθούν οι δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων ανά ετήσιες δόσεις, διότι αφαιρούν κάθε έννοια από το διαχωρισμό των πιστώσεων⁽⁸⁰⁾. Εξάλλου, η Επιτροπή θα πρέπει να αποκτήσει κατάλληλα μέσα προκειμένου να βελτιώσει τις δημοσιονομικές προβλέψεις (σημεία 3.2-3.8).

3.133. Η δημοσιονομική εκτέλεση υπήρξε πολύ χαμηλή το 2000. Μεταφέρθηκε σημαντικός όγκος πιστώσεων και χρειάστηκε να προσαρμοστούν οι δημοσιονομικές προοπτικές. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζει τις δυσχέρειες της εφαρμογής της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006, ιδίως λόγω του δυσκίνητου των κοινοτικών και εθνικών διαδικασιών. Ομοίως, οι παρεμβάσεις των προγενέστερων περιόδων κλείνουν με υπερβολική βραδύτητα. Σύσταση: η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε εξορθολογισμό και απλοποίηση των διαδικασιών εφαρμογής στον τομέα των διαρθρωτικών ενεργειών (σημεία 3.16-3.23).

3.134. Όσον αφορά τις ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες στον τομέα της αξιολόγησης με τη βελτίωση του γενικού μεθοδολογικού πλαισίου 2000-2006 και με την πραγματοποίηση αρκετών εις βάθος θεματικών αξιολογήσεων. Ένα νέο κανονιστικό πλαίσιο παρέχει πλέον στην Επιτροπή καταλληλότερα μέσα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν. Σύσταση: είναι αναγκαίο τα μέσα που θεσπίστηκαν τελευταία να καταστούν λειτουργικά το συντομότερο δυνατόν, να διασαφηνίσει η Επιτροπή όλες τις τεχνικές πτυχές που συνδέονται με την εφαρμογή

Η Επιτροπή συμμερίζεται σε μεγάλο βαθμό τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου όσον αφορά τις προβλέψεις πληρωμών που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη και τη χρησιμότητα που θα μπορούσαν να έχουν, εάν η ποιότητά τους ήταν καλύτερη, για την κατάρτιση και τη διαχείριση του κοινοτικού προϋπολογισμού. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή έλαβε την πρωτοβουλία, πριν από μερικά έτη, να δημιουργήσει ένα άτυπο δίκτυο με τα Υπουργεία Οικονομικών με στόχο τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις προβλέψεις πληρωμών. Επειδή η συμμετοχή σε αυτό το δίκτυο είναι προαιρετική, ο αριθμός των κρατών μελών που συμμετέχουν σε αυτό αυξήθηκε σταδιακά και, για πρώτη φορά το 2000, συμμετείχαν σε αυτό όλα τα κράτη μέλη. Βάσει αυτής της εμπειρίας, ο νέος κανονισμός για τα διαρθρωτικά ταμεία κατέστησε την κοινοποίηση πληροφοριών για τις πληρωμές υποχρέωση των κρατών μελών. Η υποχρέωση αυτή θα συμβάλει στην πραγματοποίηση λεπτομερέστερων προβλέψεων για κάθε πρόγραμμα. Η Επιτροπή θα εξετάσει τη συνέχεια που θα δοθεί σε αυτή τη νέα κανονιστική διάταξη, σε συνάρτηση με την ανταπόκριση των κρατών μελών, με στόχο να βελτιωθούν οι δημοσιονομικές προβλέψεις.

3.133. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2000 ήταν πράγματι ανεπαρκής κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της νέας περιόδου προγραμματισμού των διαρθρωτικών ταμείων. Η έναρξη της εφαρμογής νέων προγραμμάτων αποτελεί εκ των πραγμάτων σύνθετη διαδικασία που δεν είναι δυνατόν να παραμελείται, εφόσον καθορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου θα ασκηθεί για περίοδο επτά ετών η κοινοτική πολιτική συνοχής. Εξάλλου, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έχει προβλεφθεί εκ των προτέρων η πιθανότητα καθυστερήσεων από τα τρία θεσμικά όργανα που συμμετέχουν στη διοργανική συμφωνία (Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Επιτροπή). Η προσαρμογή των δημοσιονομικών προοπτικών που χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί, βασίζεται σε ειδική διάταξη η οποία είχε προβλεφθεί για αυτό τον σκοπό ήδη από το 1999 στη διοργανική συμφωνία. Μετά την έναρξη της εφαρμογής του νέου προγραμματισμού, θα πρέπει να γίνει επισκόπηση –γεγονός που άρχισε η Επιτροπή ήδη να πράττει υποβάλλοντας ανακοίνωση για τα προγράμματα του στόχου αριθ. 1– και να συναχθούν τα συμπεράσματα για τις μελλοντικές διαδικασίες εφαρμογής των προγραμμάτων στο μέλλον.

3.134. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Συνεδρίου όσον αφορά την εφαρμογή των νέων διατάξεων.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 438/2001 για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου προσδίδει μεγάλη σημασία στα συστήματα που εξασφαλίζουν την τήρηση των κοινοτικών κανόνων, περιλαμβανομένων των διατάξεων που αφορούν τις ενισχύσεις. Αυτό αποτελεί, εξάλλου, ένα από τα στοιχεία των συστημάτων που θα ελέγξει η Επιτροπή με ιδιαίτερη προσοχή.

⁽⁸⁰⁾ Βλέπε πρόσφατα τη γνωμοδότηση αριθ. 2/2001, σημεία 6, 29 και 30 (ΕΕ C 162 της 5.6.2001, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

τους και οι διαχειριστικές αρχές των κρατών μελών να εντείνουν τις προσπάθειές τους ενόψει της εφαρμογής των νέων διατάξεων. Ιδιαίτερα, θα πρέπει να γενικευθούν και να εφαρμοστούν με συντονισμένο τρόπο οι νέες πρωτοβουλίες στον τομέα της συγκέντρωσης δεδομένων σχετικά με τις χορηγούμενες δημόσιες ενισχύσεις, διότι αποτελούν μέσα που ενδέχεται να βελτιώσουν τη διαχείριση των ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις (σημεία 3.78-3.92).

3.135. Η διαχείριση των κοινοτικών πρωτοβουλιών 1994-1999 αποδείχθηκε ιδιαίτερα δυσκίνητη και πολύπλοκη, λόγω των σχετικά χαμηλών ποσών που διακυβεύονταν και της αλληλοκάλυψης των εν λόγω παρεμβάσεων με άλλα κοινοτικά προγράμματα. Για την περίοδο 2000-2006, ο αριθμός των κοινοτικών πρωτοβουλιών μειώθηκε από δεκατρείς σε τέσσερις ⁽⁸¹⁾. Σύσταση: είναι αναγκαίο τα προγράμματα να χαρακτηρίζονται από καλύτερο συντονισμό και να ενσωματώνονται σε άλλες κοινοτικές παρεμβάσεις στις ίδιες περιφέρειες, τόσον όσον αφορά τον προγραμματισμό όσο και τη διαχείριση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση, προκειμένου να αποφεύγεται η επανεμφάνιση των δυσχερειών που διαπιστώθηκαν για την περίοδο 1994-1999 (βλέπε σημεία 3.96-3.112 και 3.117-3.122).

3.136. Η ειδική έκθεση αριθ. 22/98 είχε εντοπίσει ορισμένες αδυναμίες όσον αφορά την κοινοτική δράση για την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Συνέδριο σημειώνει ότι για το 2000-2006 τα ποσά που αφιερώνονται στις σχετικές ειδικές δράσεις αντιστοιχούν μόλις στο 6 % του ΕΚΤ, ποσοστό που βρίσκεται μεταξύ του 1,6 % που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου 1994-1999 και του στόχου του 15 %, που έθεσε η Επιτροπή το 1998 και ζήτησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (σημείο 3.93). Το μεσοπρόθεσμο κοινοτικό πρόγραμμα (1996-2000), το οποίο αποτελείται από σχέδια με άμεσες δαπάνες, εκτός διαρθρωτικών ταμείων, χαρακτηρίστηκε από δυσανάλογο ποσοστό, ύψους 7,6 %, των πληρωμών του που αφιερώθηκαν στη λειτουργία του γραφείου τεχνικής βοήθειας (σημείο 3.95). Σύσταση: η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει για την ενίσχυση του συνυπολογισμού της οικονομικής πτυχής της ισότητας των ευκαιριών στη νέα περίοδο προγραμματισμού (2000-2006) του ΕΚΤ. Εξάλλου, είναι αναγκαίο να στηριχθεί η εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου κοινοτικού προγράμματος από επαρκείς πόρους, προκειμένου να περιοριστεί η προσφυγή σε εξωτερικούς πόρους για τη διαχείριση των εν λόγω σχεδίων.

3.135. Για την περίοδο 2000-2006, ο αριθμός των πρωτοβουλιών μειώθηκε, ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη συγκέντρωση και στόχευση του ειδικού αντικειμένου των στόχων τους, για να εξασφαλιστεί ο καλύτερος δυνατός συντονισμός και η ολοκλήρωση με τις άλλες κοινοτικές παρεμβάσεις.

3.136. Οι πιστώσεις για την τεχνική βοήθεια μειώθηκαν σημαντικότερα στο πλαίσιο του προγράμματος για την ισότητα των ευκαιριών 2001-2005. Τα καθήκοντα που είχαν ανατεθεί στο γραφείο τεχνικής βοήθειας, στο οποίο αναφέρεται το Ελεγκτικό Συνέδριο, μεταβιβάστηκαν εκ νέου στο εσωτερικό των υπηρεσιών της ΓΔ Απασχόλησης κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων οικονομικών ετών. Αυτή η πολιτική για την εκ νέου ανάθεση των καθηκόντων στο εσωτερικό της Επιτροπής πρέπει ωστόσο να στηριχθεί με επαρκείς πόρους, ώστε να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να εκπληρώσει αυτά τα καθήκοντα με τους καλύτερους δυνατούς όρους.

Το δεύτερο μέρος της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τις «Κατευθύνσεις για τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006» δίνει ιδιαίτερη προσοχή στο ζήτημα της ισότητας των ευκαιριών στο πλαίσιο της διαδικασίας προγραμματισμού 2000-2006.

⁽⁸¹⁾ Πρόκειται για τις πρωτοβουλίες Leader, Interreg, Equal και URBAN. Η πρωτοβουλία Peace συνεχίστηκε στα αντίστοιχα κοινοτικά πλαίσια στήριξης της περιόδου 2000-2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Εσωτερικές πολιτικές

4.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Εισαγωγή	4.1-4.2
Διαχείριση του προϋπολογισμού	4.3-4.10
Εξέταση του λογαριασμού διαχείρισης	4.5-4.10
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	4.11-4.45
Εισαγωγή	4.11-4.22
Έκταση του ελέγχου και προσέγγιση του ελέγχου	4.11-4.13
Φύση δαπανών	4.14-4.18
Περιορισμοί ενός συστήματος βασιζόμενου στην επιστροφή εξόδων	4.19-4.22
Προβλήματα εκτέλεσης του πέμπτου προγράμματος-πλαίσιο	4.23-4.32
Έλλειψη εγγράφων σχετικά με τις επιχειρησιακές διαδικασίες	4.23-4.26
Ανεπαρκή μηχανογραφικά μέσα για τη διαχείριση προτάσεων, συμβάσεων και σχεδίων	4.27-4.28
Ανεπαρκείς δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου	4.29-4.32
Συμπεράσματα	4.33-4.36
Συστάσεις	4.37-4.45
Παρακολούθηση των προηγούμενων παρατηρήσεων — Ειδική έκθεση αριθ. 10/2000 σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων συμβάσεων που ανέθεσε το Κοινό Κέντρο Ερευνών	4.46-4.64
Υπόμνηση των κυριότερων παρατηρήσεων	4.46-4.47
Συστάσεις της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής	4.48
Διαπιστώσεις κατά τη λήξη των ελέγχων	4.49-4.64
Σύστημα συνολικής διαχείρισης: πραγματικές βελτιώσεις	4.49-4.51
Έλεγχος του κύκλου των συμβάσεων: περιορισμένες βελτιώσεις	4.52-4.57
Συμβάσεις ανατεθείσες με απευθείας συμφωνία/διαπραγματευθείσα σύμβαση	4.58-4.59
Χρησιμοποίηση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών	4.60-4.64
Σύνοψη της ειδικής έκθεσης αριθ. 9/2001 σχετικά με το πρόγραμμα επιμόρφωσης και κινητικότητας των ερευνητών	4.65-4.67
Έλεγχοι διενεργηθέντες από την Επιτροπή	4.68-4.74

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1. Οι εσωτερικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης επικεντρώνονται κυρίως στην υλοποίηση και την ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς. Καλύπτουν τέσσερις πλήρεις υποδιαίρεσεις του προϋπολογισμού και αρκετά κονδύλια μιας άλλης υποδιαίρεσης. Η ευθύνη για την εφαρμογή των εσωτερικών πολιτικών και τη διαχείριση των αντίστοιχων προϋπολογισμών διαμοιράζεται σε δεκατρείς γενικές διευθύνσεις (ΓΔ).

4.2. Τα μέτρα εσωτερικής πολιτικής αφορούν:

- α) την κατάρτιση, τη νεότητα, τον πολιτισμό, τον οπτικοακουστικό τομέα, την ενημέρωση και άλλες κοινωνικές ενέργειες (υποδιαίρεση Β3).
- β) την ενέργεια, τον έλεγχο των διασφαλίσεων Ευρατόμ και το περιβάλλον (υποδιαίρεση Β4).
- γ) την προστασία των καταναλωτών, την εσωτερική αγορά, τη βιομηχανία και τα διευρωπαϊκά δίκτυα (υποδιαίρεση Β5).
- δ) την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (υποδιαίρεση Β6) και
- ε) άλλες ενέργειες στο γεωργικό τομέα, άλλες ενέργειες περιφερειακού χαρακτήρα, τις μεταφορές, καθώς και άλλες ενέργειες στον τομέα της αλιείας και της θάλασσας (τίτλοι Β2-5 έως Β2-9 της υποδιαίρεσης Β2).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

4.3. Οι **πίνακες 4.1α και 4.1β** παραθέτουν μια επισκόπηση του τρόπου χρησιμοποίησης των διαθέσιμων πιστώσεων κατά το οικονομικό έτος 2000.

4.4. Οι εσωτερικές πολιτικές, ως οριστικές πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, αντιπροσωπεύουν ένα συνολικό ποσό 6 583 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε **πίνακα 4.1β**). Το μεγαλύτερο μέρος, ήτοι 4 055 εκατομμύρια ευρώ, αφορά την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, από το οποίο το κύριο μέρος αφορά το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, ήτοι 3 464 εκατομμύρια ευρώ.

Πίνακας 4.1α — Εξέλιξη και εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2000

(εκατ. EUR)

Τίτλος των δημοσιονομικών προοπτικών: εσωτερικές πολιτικές και έρευνα										
	Σύνολο για τις εσωτερικές πολιτικές και την έρευνα		Εκ των οποίων							
			Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (B6)		Καταναλωτές, εσωτερική αγορά, αγορά εργασίας, ΔΕΔ (B5)		Κατάρτιση, νεότητα, πολιτισμός, ενημέρωση και άλλες κοινωνικές ενέργειες (B3)		Λοιπά = Ενέργεια, περιβάλλον και γεωργικές ενέργειες (B4 και τμήματα της B2)	
	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Πιστώσεις πληρωμών
Όριο των δημοσιονομικών προοπτικών	6 031,0									
Εξέλιξη του προϋπολογισμού										
Αρχικές πιστώσεις ⁽¹⁾	6 027,0	5 674,2	3 630,0	3 600,0	1 162,2	997,1	831,1	708,0	211,7	286,8
Τελικές διαθέσιμες πιστώσεις ⁽²⁾	6 104,1 ⁽⁴⁾	5 767,4 ⁽⁴⁾	3 710,6	3 552,8	1 179,0	1 032,3	853,3	816,0	348,3	355,3
Εκτέλεση του προϋπολογισμού										
Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ⁽³⁾	5 751,8	5 124,6	3 667,2	3 222,9	1 080,4	867,5	807,5	747,2	196,7	287,1
% των τελικών διαθέσιμων πιστώσεων	94	89	99	91	91	84	94,5	91,5	56,5	81
Πιστώσεις που μεταφέρθηκαν στο 2001	223,3	57,5	20,1	0,0	43,5	7,2	23,3	21,2	136,4	29,2
% των τελικών διαθέσιμων πιστώσεων	4	1	0,5	0	4	1	3	2,5	39	8
Ακυρωθείσες πιστώσεις	129,1 ⁽⁴⁾	585,2 ⁽⁴⁾	23,3	330,0	55,2	157,5	22,5	47,6	15,1	39,0
% των τελικών διαθέσιμων πιστώσεων	2	10	0,5	9	5	15	2,5	6	4,5	11

⁽¹⁾ Προϋπολογισμός που εγκρίθηκε οριστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1999 (ΕΕ L 40 της 14.2.2000) **συμπεριλαμβανομένων** των σχετικών προσωρινών πιστώσεων για τον τίτλο 3 που είναι εγγεγραμμένες στο κεφάλαιο Β0-4 0.

⁽²⁾ Πιστώσεις του προϋπολογισμού όπως τροποποιήθηκαν μετά το συνυπολογισμό των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών και των μεταφορών, αλλά που **δεν περιλαμβάνουν** τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, από έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό, καθώς και τις ανασυσταθείσες πιστώσεις.

⁽³⁾ Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις που **δεν περιλαμβάνουν** τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, από έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό, καθώς και τις ανασυσταθείσες πιστώσεις.

⁽⁴⁾ Συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου Β0-4 0 (αποθεματικό)

Πηγή: Λογαριασμός διαχείρισης και ισολογισμός — τόμος II· τμήμα III - [SEC(2001) 529-FR].

Πίνακας 4.1β — Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2000

(εκατ. EUR)

Τίτλος/Υποδιαίρεση του προϋπολογισμού	Ονομασία	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων					Πιστώσεις πληρωμών				
		Αρχικός προϋπολογισμός ⁽¹⁾	Οριστικός προϋπολογισμός μετά το ΔΣΠ ⁽²⁾ και τις μεταφορές	Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ⁽³⁾	Ποσοστό εκτέλεσης του αρχικού προϋπολ. (%)	Ποσοστό εκτέλεσης του οριστικού προϋπολ. (%)	Αρχικός προϋπολογισμός ⁽¹⁾	Οριστικός προϋπολογισμός μετά το ΔΣΠ ⁽²⁾ και τις μεταφορές	Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ⁽³⁾	Ποσοστό εκτέλεσης του αρχικού προϋπολ. (%)	Ποσοστό εκτέλεσης του οριστικού προϋπολ. (%)
B2-5	Άλλες ενέργειες στο γεωργικό τομέα	51,500	51,500	49,051	95,2	95,2	82,000	84,010	76,329	93,1	90,9
B2-6	Άλλες ενέργειες περιφερειακού χαρακτήρα	p.m.	15,000	15,000	ά.α.	100,0	7,477	17,677	16,824	225,0	95,2
B2-7	Μεταφορές	20,500	20,500	18,885	92,1	92,1	18,700	16,700	11,926	63,8	71,4
B2-9	Άλλες ενέργειες στον τομέα της αλιείας και της θάλασσας	44,450	45,550	45,500	102,4	99,9	34,700	41,350	41,294	119,0	99,9
	Σύνολο B2	116,450	132,550	128,436	110,3	96,9	142,877	159,737	146,373	102,4	91,6
B3-1	Εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και νεότητα	481,500	572,279	547,996	113,8	95,8	392,700	547,584	483,730	123,2	88,3
B3-2	Πολιτιστικά θέματα και οπτικοακουστικός τομέας	111,500	136,592	118,943	106,7	87,1	102,800	115,363	88,196	85,8	76,5
B3-3	Πληροφόρηση και επικοινωνία	93,500	109,259	97,620	104,4	89,3	86,900	99,600	90,177	103,8	90,5
B3-4	Κοινωνική διάσταση και απασχόληση	144,615	149,742	137,164	94,8	91,6	125,645	127,326	107,270	85,4	84,2
	Σύνολο B3	831,115	967,872	901,723	108,5	93,2	708,045	889,873	769,373	108,7	86,5
B4-1	Ενέργεια	36,800	40,672	2,434	6,6	6,0	35,100	36,735	28,424	81,0	77,4
B4-2	Έλεγχος διασφαλίσεων Ευρατόμ	16,700	16,700	16,674	99,8	99,8	15,400	19,400	18,919	122,9	97,5
B4-3	Περιβάλλον	41,700	161,797	49,211	118,0	30,4	93,400	150,934	102,996	110,3	68,2
	Σύνολο B4	95,200	219,169	68,319	71,8	31,2	143,900	207,069	150,339	104,5	72,6
B5-1	Πολιτική για τους καταναλωτές και προστασία της υγείας τους	22,500	22,912	21,660	96,3	94,5	20,000	20,107	15,066	75,3	74,9
B5-2	Ενισχύσεις για ανοικοδόμηση	1,698	3,698	1,697	99,9	45,9	1,698	3,698	1,697	99,9	45,9
B5-3	Εσωτερική αγορά	145,445	139,911	121,143	83,3	86,6	151,390	155,699	128,476	84,9	82,5
B5-4	Βιομηχανία	2,000	2,000	2,000	100,0	100,0	88,644	103,772	103,670	117,0	99,9
B5-5	Αγορά εργασίας και τεχνολογική καινοτομία	213,493	225,726	193,672	90,7	85,8	106,600	108,010	46,317	43,4	42,9
B5-6	Στατιστικές πληροφορίες	31,400	32,512	32,418	103,2	99,7	30,130	30,541	27,911	92,6	91,4
B5-7	Διευρωπαϊκά δίκτυα	688,000	676,030	663,373	96,4	98,1	536,500	565,513	507,607	94,6	89,8
B5-8	Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης	52,000	86,818	49,502	95,2	57,0	56,700	69,804	56,612	99,8	81,1
B5-9	Καταπολέμηση της απάτης και δαπάνες στήριξης των εσωτερικών πολιτικών	5,650	5,650	4,845	85,8	85,8	5,400	5,400	3,325	61,6	61,6
	Σύνολο B5	1 162,186	1 195,257	1 090,310	93,8	91,2	997,062	1 062,544	890,681	89,3	83,8
B6-1	Κοινό Κέντρο Ερευνών — Προσωπικό και μέσα υλοποίησης	206,900	255,160	242,245	117,1	94,9	207,934	261,901	236,270	113,6	90,2
B6-2	Κοινό Κέντρο Ερευνών — Άμεσες επιχειρησιακές πιστώσεις-Πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚ 1998-2002	38,550	51,500	36,669	95,1	71,2	35,021	39,133	25,820	73,7	66,0
B6-3	Κοινό Κέντρο Ερευνών — Άμεσες επιχειρησιακές πιστώσεις-Πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚΑΕ 1998-2002	14,550	18,923	14,078	96,8	74,4	10,885	12,940	8,529	78,4	65,9
B6-4	Κοινό Κέντρο Ερευνών — Άμεσες δράσεις-Περάτωση προγενέστερων κοινών και συμπληρωματικών προγραμμάτων [...]	p.m.	114,549	12,411	ά.α.	10,8	7,160	94,146	16,948	236,7	18,0
B6-5	Έμμεσες δράσεις (Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης) — Περάτωση προγενέστερων δράσεων [...]	p.m.	150,639	89,931	ά.α.	59,7	1 215,000	1 521,348	1 258,873	103,6	82,7
B 6-6	Έμμεσες δράσεις (Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης) [...] — Πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο 1998-2002	3 370,000	3 463,914	3 424,151	101,6	98,9	2 124,000	2 156,273	1 857,519	87,5	86,1
	Σύνολο B6	3 630,000	4 054,685	3 819,485	105,2	94,2	3 600,000	4 085,741	3 403,959	94,6	83,3
Β0-4 0	Προσωρινές πιστώσεις = αποθεματικό	192,098	13,000				82,348	11,000			
	Συνολο	6 027,049	6 582,533	6 008,273	99,7	91,3	5 674,232	6 415,964	5 360,725	94,5	83,6

⁽¹⁾ Προϋπολογισμός που εγκρίθηκε οριστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1999 (ΕΕ L 40 της 14ης Φεβρουαρίου 2000).

⁽²⁾ Πιστώσεις του προϋπολογισμού που τροποποιήθηκαν μετά το συνυπολογισμό των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών και των μεταφορών, **αλλά που περιλαμβάνουν** τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, από έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό, καθώς και τις ανασυσταθείσες πιστώσεις.

⁽³⁾ Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις **που περιλαμβάνουν** τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, από έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό, καθώς και τις ανασυσταθείσες πιστώσεις.

ΣΗΜ: p.m. = προς υπόμνηση· ά.α. = άνευ αντικειμένου

Πηγή: Λογαριασμός διαχείρισης και ισολογισμός — τόμος II· τμήμα III - [SEC(2001) 529-FR].

Εξέταση του λογαριασμού διαχείρισης (1)

4.5. Ο λογαριασμός διαχείρισης (2) βελτιώθηκε σημαντικά ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο σε σύγκριση με το έγγραφο που παρασχέθηκε για το κλείσιμο των λογαριασμών του 1999.

4.6. Καταβλήθηκαν προσπάθειες για την εναρμόνιση της παρουσίασης της ανάλυσης της δημοσιονομικής διαχείρισης. Ωστόσο, αυτό περιορίζεται κυρίως στους πίνακες που αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

4.7. Οι πίνακες σχετικά με τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού αποτελούν νέο στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να παράσχει πολύ χρήσιμες πληροφορίες, και σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, υπάρχει πραγματική ανάγκη εναρμόνισης σχετικά με το περιεχόμενο και το επίπεδο λεπτομερειών.

4.8. Στην περίπτωση των προϋπολογισμών της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EAC) (Socrates, Νεότητα για την Ευρώπη, Leonardo) λόγω του ειδικού χαρακτήρα των δραστηριοτήτων κινητικότητας του προγράμματος, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός αριθμητικών στοιχείων που δεν υπάρχουν στους πίνακες με τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Επιπλέον, ορισμένα αριθμητικά στοιχεία παρουσιάζονται ως «πραγματοποιηθέντα» μολονότι αποτελούν μόνο εκτιμήσεις.

4.9. Τα κριτήρια επιλογής που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για μια αναλυτική εξέταση της διαχείρισης ενός κονδυλίου είναι οι πιστώσεις που υπερβαίνουν τα 30 εκατομμύρια ευρώ και/ή τα κονδύλια που έχουν ιδιαίτερη σημασία και ενδιαφέρον. Εντούτοις, ορισμένες θέσεις του προϋπολογισμού που αντιπροσωπεύουν πιστώσεις, οι οποίες

4.5-4.7. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τις θετικές παρατηρήσεις του Συνεδρίου όσον αφορά την αναθεωρημένη μορφή και το περιεχόμενο του λογαριασμού διαχείρισης.

Όπως αναφέρεται στον πρόλογο του «λογαριασμού», το έτος 2000 είναι η πρώτη ετήσια περίοδος αναφοράς για την οποία καταβλήθηκε προσπάθεια εκτί, όπως φαίνεται στο εν λόγω έγγραφο, των αποτελεσμάτων της εκτέλεσης του προϋπολογισμού: η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτό το έργο ήταν χρήσιμο ως προετοιμασία της πληρέστερης και συστηματικής παρουσίασης των πληροφοριών που αφορούν τα δημοσιονομικά αποτελέσματα, η οποία θα πραγματοποιηθεί κατά τα επόμενα έτη. Επί του παρόντος, η Επιτροπή εξετάζει σε ποιο βαθμό η παρουσίαση δεδομένων σχετικά με αυτά τα αποτελέσματα μπορεί να εναρμονιστεί για το οικονομικό έτος 2001, λαμβάνοντας υπόψη εντούτοις το γεγονός ότι, εκ φύσεως, δεν είναι εφικτός ο προσδιορισμός ποσοτικοποιημένων αποτελεσμάτων για όλα τα κονδύλια του προϋπολογισμού.

4.8. Τα τρία προγράμματα έχουν δύο κύρια χαρακτηριστικά (επιτρέπουν τη στήριξη έργων και ενεργειών κινητικότητας· περιλαμβάνουν αποκεντρωμένες πτυχές που οδηγούν στην εκχώρηση ενός μέρους της διαχείρισης σε εθνικά γραφεία), πράγμα που συνεπάγεται ότι, τη στιγμή κατά την οποία καθορίζει τον λογαριασμό διαχείρισης, η Επιτροπή δεν μπορεί να έχει οριστική γνώση των αποτελεσμάτων που πρόκειται να επιτευχθούν επί τη βάση των πιστώσεων του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται.

Η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε να είναι σαφέστερη στις μελλοντικές της παρατηρήσεις όσον αφορά αυτή την πραγματικότητα λόγω της οποίας ο τυποποιημένος πίνακας δεν είναι πλήρως εφαρμόσιμος στην ιδιαίτερη περίπτωση αυτών των τριών προγραμμάτων.

4.9. Είναι αλήθεια ότι ορισμένα κονδύλια του προϋπολογισμού, των οποίων οι πιστώσεις προέρχονται από τρίτα μέρη, δεν είχαν περιληφθεί στα κοινοποιηθέντα στοιχεία. Η Επιτροπή πρόκειται προσεχώς να συζητήσει αυτό το ζήτημα με το Συνέδριο, στο πλαίσιο των συζητήσεων επί των κριτηρίων επιλογής που θα εφαρμοστούν για το οικονομικό έτος 2001.

(1) Το Συνέδριο εξέτασε τα πληροφοριακά στοιχεία που υπέβαλε η Επιτροπή στον τόμο 1 του λογαριασμού διαχείρισης. Σκοπός του τόμου αυτού είναι να παρέχει σχόλια για τη διαχείριση του προϋπολογισμού σχετικά με το οικονομικό έτος και ιδιαίτερα εξηγήσεις για τις διαφορές μεταξύ του αρχικά εγκριθέντος προϋπολογισμού και των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων, καθώς και μεταξύ των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων και εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν. Η εξέταση δεν προσπάθησε να παράσχει διαβεβαίωση σχετικά με την αξιοπιστία των περιεχομένων της. Προσπάθησε μάλλον να εντοπίσει κάθε σημαντική διαφορά για την οποία δεν παρέχονται εξηγήσεις και να επισημάνει κάθε εξήγηση που θα μπορούσε να θεωρηθεί παραπλανητική.

(2) SEC(2001) 528-FR.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

προκύπτουν από τη συμμετοχή τρίτων και ανέρχονται σε ποσά ανώτερα των 30 εκατομμυρίων ευρώ, δεν αναφέρονται, όπως π.χ. η Β6-4 3 1, Β6-4 4 3 και Β6-5 5 1.

4.10. Σε αρκετά κονδύλια του προϋπολογισμού, ιδίως στην υποδιαίρεση Β6, τα ποσοστά που εμφανίζονται ως συνολική εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το 2000 εκφραζόμενα σε ποσοστά του αρχικού προϋπολογισμού, στην πραγματικότητα είναι του «συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού για το 2000».

4.10. Η παρατήρηση του Συνεδρίου είναι ορθή. Όλες οι πληροφορίες παρέχονται για να υπολογιστεί το σύνολο της δημοσιονομικής εκτέλεσης το 2000, ως ποσοστό του αρχικού προϋπολογισμού, καθώς και του συνολικού προϋπολογισμού που ήταν διαθέσιμος για το 2000.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ (DAS)

Εισαγωγή

Έκταση του ελέγχου και προσέγγιση του ελέγχου

4.11. Στόχος του ελέγχου για τη DAS 2000 στον τομέα του προϋπολογισμού των εσωτερικών πολιτικών ήταν τόσο η συλλογή επαρκών, συναφών και αξιόπιστων ελεγκτικών αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών στις 31 Δεκεμβρίου 2000 και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων για την κατάρτιση της δήλωσης αξιοπιστίας σχετικά με το γενικό προϋπολογισμό του 2000 (βλέπε κεφάλαιο 9 της παρούσας ετήσιας έκθεσης), όσο και, μέσω συμπληρωματικών εργασιών, η διατύπωση ειδικής εκτίμησης των δυνατών και αδύνατων σημείων του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζεται στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο (πέμπτο ΠΠ) για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (ΕΤΑ).

4.12. Ο έλεγχος του συστήματος του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου βασιζόταν σε αξιολόγηση του σχεδιασμού του συστήματος και σε έλεγχο της συνεκτικής, συνεχούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του. Για το σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκε μια περιγραφή του συστήματος των διοικητικών και ελεγκτικών διαδικασιών στο πλαίσιο των θεματικών και οριζόντιων προγραμμάτων του τμήματος της ΕΚ (βλέπε σημείο 4.15) όπως παρουσιάζονταν τον Δεκέμβριο του 2000, διενεργήθηκαν έλεγχοι διαδρομής, βάσει φακέλων που είχαν επιλεγεί από τις πέντε ΓΔ Έρευνας [ΓΔ Έρευνας (RTD), ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών (INFOS), ΓΔ Ενέργειας και Μεταφορών (TREN), ΓΔ Επιχειρήσεων (ENTR) και ΓΔ Αλιείας (FISH)] και πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι βασικών σημείων του συστήματος εσωτερικού ελέγχου βάσει 45 συμβάσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.13. Οι πρώτες προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων σχετικά με έμμεσες ενέργειες ΕΤΑ στο πλαίσιο του πέμπτου ΠΠ δημοσιεύθηκαν τον Μάρτιο του 1999. Δεδομένης μιας μέσης διάρκειας 348 περίπου ημερολογιακών ημερών από τη δημοσίευση της πρόσκλησης και 263 περίπου ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της πρότασης μέχρι την υπογραφή της σύμβασης από την Επιτροπή, οι περισσότερες συμβάσεις, εκτός από το πρόγραμμα της «Κοινωνίας των Πληροφοριών» που εφαρμόζεται από τη ΓΔ INFSO, το τμήμα του προγράμματος «Ανάπτυξης» που εφαρμόζεται από τη ΓΔ TREN και το τμήμα του προγράμματος «Ποιότητας Ζωής» που εφαρμόζεται από τη ΓΔ FISH, υπογράφησαν το 2000 μόνο. Εφόσον για τις περισσότερες ενέργειες του πέμπτου ΠΠ οι πρώτες αιτήσεις πληρωμής υποβάλλονταν μετά από μια περίοδο δώδεκα μηνών, οι πληρωμές για τις έμμεσες ενέργειες ΕΤΑ το 2000 συνίσταντο κυρίως σε προκαταβολές.

4.13. Το 1999 ήταν το πρώτο έτος υλοποίησης του νέου προγράμματος πλαισίου το οποίο αναπόφευκτα αντιμετώπισε έναν ορισμένο αριθμό προβλημάτων διαχείρισης σχεδόν σε κάθε στάδιο, ιδίως όσον αφορά τη νέα διαδικασία εκτίμησης.

Δεδομένου ότι χρειάζεται να εξασφαλιστεί ότι όλες οι αιτήσεις θα εξεταστούν κατά τρόπο ορθό και ισότιμο, και να πραγματοποιηθεί πλήρης τεχνική εκτίμηση πριν από την αξιολόγηση των αιτήσεων και την επιλογή των προτεινομένων έργων, η διαδικασία δεν μπορεί να συμπιεστεί κατά βούληση:

- για ειδικές δράσεις και προγράμματα δικαιολογείται μακρύτερη χρονική περίοδος δημοσίευσης,
- για να είναι διαφανής και ορθή η διαδικασία εκτίμησης, χρειάζεται χρόνος και εξαρτάται από τον αριθμό των προτάσεων που έχουν υποβληθεί,
- χρειάζεται μια σοβαρή προσπάθεια για διαπραγμάτευση για να αποφευχθούν μεταγενέστερα προβλήματα.

Ορισμένες πτυχές των εσωτερικών διαδικασιών έχουν βελτιωθεί κατά την τελευταία διετία, και έχει εισαχθεί ένας ορισμένος αριθμός μέτρων απλούστευσης.

Επιπλέον, το 2001 έλαβαν χώρα πιλοτικές δράσεις μεγάλης ταχύτητας και το πρόγραμμα IST, καθώς επίσης και προτάσεις CRAFT, που επιτάχυναν σημαντικά τη συναφή των συμβάσεων. Η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τις πιλοτικές δράσεις χρησιμεύει για την επανεξέταση του σχεδιασμού των μελλοντικών προσκλήσεων υποβολής προσφορών, αποσκοπώντας στην επιτάχυνση της σύναψης των συμβάσεων.

Φύση δαπανών

4.14. Υπάρχουν δύο χωριστά πέμπτα ΠΠ: το πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ) που καλύπτει δράσεις έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης και το πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρατόμ που καλύπτει δράσεις έρευνας και επιμόρφωσης στον πυρηνικό τομέα.

4.15. Οι ερευνητικές δράσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο και των δύο πέμπτων ΠΠ συνίστανται σε έμμεσες ενέργειες (περίπου το 93 % του προϋπολογισμού) που εφαρμόζονται μέσω συμβάσεων με τρίτους και χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον κοινοτικό προϋπολογισμό και σε άμεσες ενέργειες (περίπου 7 %) που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τον κοινοτικό προϋπολογισμό και εφαρμόζονται από τη ΓΔ Κοινό Κέντρο Ερευνών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.16. Τα κονδύλια των τεσσάρων θεματικών και των τριών οριζόντιων προγραμμάτων (έμμεσες ενέργειες) του τμήματος του πέμπτου ΠΠ που υπάγεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα αντιστοιχούν σε πιστώσεις πληρωμών ύψους 1 742 εκατομμυρίων ευρώ για τον προϋπολογισμό του 2000, πράγμα το οποίο αντιπροσωπεύει σχεδόν το ήμισυ των πιστώσεων πληρωμών στην υποδιαίρεση Β6 «Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης» και σχεδόν το 31 % των πιστώσεων πληρωμών για το σύνολο του τομέα των εσωτερικών πολιτικών του προϋπολογισμού. Για το λόγο αυτό, το πέμπτο ΠΠ αποτελεί, από χρηματική άποψη, το σημαντικότερο σύστημα διαχείρισης στον τομέα αυτό.

4.17. Το τμήμα του πέμπτου ΠΠ, που υπάγεται στην ΕΚ, εφαρμόζεται από πέντε ΓΔ Έρευνας με τρία από τα θεματικά προγράμματα και ένα από τα οριζόντια προγράμματα που εφαρμόζονται από περισσότερες από μία ΓΔ.

4.18. Σύμφωνα με τις στατιστικές που παρέχει η Επιτροπή, υπογράφησαν από την Επιτροπή πριν από τα τέλη Δεκεμβρίου του 2000 6 115 συμβάσεις για έμμεσες ενέργειες ΕΤΑ του πέμπτου ΠΠ με κοινοτική συνεισφορά ύψους 5 324 εκατομμυρίων ευρώ. Περισσότερες από το 90 % των συμβάσεων αυτών τις διαχειρίζονται η ΓΔ RTD και η ΓΔ INFSO με 4 701 συμβάσεις (που αντιπροσωπεύουν το 64 % σχεδόν της συνολικής συνεισφοράς της ΕΕ) και 1 038 συμβάσεις (που αντιπροσωπεύουν το 29 % περίπου της συνολικής συνεισφοράς της ΕΕ) αντίστοιχα.

Περιορισμοί ενός συστήματος βασιζόμενου στην επιστροφή εξόδων

4.19. Στα ερευνητικά προγράμματα-πλαίσια χορηγούνται χρηματικές συνεισφορές βάσει των εξόδων που δημιουργήθηκαν πραγματικά. Το υψηλό επίπεδο ακρίβειας και η πολυπλοκότητα που προκύπτουν από τις συμβατικές διατάξεις με βάση ένα σύστημα επιστροφής των εξόδων απαιτούν σημαντική διοικητική προσπάθεια τόσο από τους αναδόχους όσο και από την Επιτροπή, όσον αφορά τη διαχείριση προτάσεων, συμβάσεων και σχεδίων για έμμεσες ενέργειες ΕΤΑ.

4.20. Επίσης, όταν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει δικαιολογητικά έγγραφα, όπως θεωρημένα τιμολόγια για συγκεκριμένα έξοδα, οι δυνατότητες ελέγχου των αιτήσεων πληρωμής από τις υπηρεσίες της Επιτροπής περιορίζονται στην πράξη σε ελέγχους αληθοφάνειας και τυπικής

4.19. Το σύστημα χρηματοδότησης των ερευνητικών προγραμμάτων πλαισίων έχει και προτερήματα και ελαττώματα τα οποία αντιμετωπίζονται προοδευτικά από την Επιτροπή. Παρόλο που το σύστημα χαρακτηρίζεται από συνεχή εξέλιξη, οι συμμετέχοντες και οι υπηρεσίες της Επιτροπής είναι αρκετά εξοικειωμένοι μαζί του.

Για το επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο, το σύστημα χρηματοδότησης αναθεωρείται για μια ακόμα φορά αποσκοπώντας στην απλούστευσή του για τους συμμετέχοντες στα έργα, στην περαιτέρω βελτίωση των ελέγχων εντός των ορίων των δημοσιονομικών και ανθρώπινων πόρων της Επιτροπής, στην επικέντρωση των προσπαθειών στα αποτελέσματα, και στην ενίσχυση των ικανοτήτων καταπολέμησης των υπερτιμήσεων και της απάτης.

4.20. Οι δεδηλωμένες δαπάνες επανεξετάζονται στα πλαίσια των επιστημονικών και τεχνικών εκθέσεων που έχουν ως αντικείμενο τις εργασίες που έχουν επιτελεστεί σύμφωνα με τα καθήκοντα που προσδιορίζονται στο τεχνικό παράρτημα και σε σχέση με τις κατ'εκτίμηση δαπάνες

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

συνέπειας (π.χ. μη επιλεξιμότητα ορισμένων κατηγοριών δαπανών και αριθμητική ορθότητα των δηλωθέντων εξόδων).

4.21. Συνεπώς, εκτός κι αν διενεργηθεί ένας έλεγχος επιτόπου, μια εξέταση της πραγματικότητας και της ακρίβειας των αιτήσεων πληρωμής είναι μόνο εν μέρει δυνατή. Όπως πρότεινε το Συνέδριο στη DAS 1998 ⁽³⁾, η Επιτροπή εντατικοποίησε τις δραστηριότητες του κατασταλτικού ελέγχου της. Ο συνολικός στόχος που καθόρισαν οι ΓΔ Έρευνας είναι να ελεγχθεί το 10 % των αναδόχων κατά τη διάρκεια του πέμπτου ΠΠ ⁽⁴⁾. Επίσης, ακολουθώντας τις συστάσεις του Συνεδρίου στη DAS 1998 ⁽³⁾, η Επιτροπή εισήγαγε στα προγράμματα IST και CRAFT πρότυπες δράσεις που απαιτούν πιστοποιητικά ελέγχου για τους περισσότερους αναδόχους των σχεδίων ΕΤΑ. Εντούτοις, η επίπτωση του μέτρου αυτού θα εκτιμηθεί μεσοπρόθεσμα μόνο· στην πραγματικότητα το πιστοποιητικό αυτό θα απαιτηθεί μόνο για πληρωμές σχετικά με συμβάσεις που ξεκίνησαν το 2001.

4.22. Όπως και για το προηγούμενο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή δεν διαθέτει άλλα μέσα επιβολής κυρώσεων στα νομικά πρόσωπα που υπερεκτιμούν τα έξοδά τους, από το να μειώσει τη χρηματική συνεισφορά της και να χρεώσει τόκους στα ποσά που έχουν καταβληθεί επιπλέον. Καμία συμβατική κύρωση (π.χ. πρόστιμα που επιβάλλονται αυτόματα σχετικά με την υπερεκτίμηση εξόδων) ή διοικητικές κυρώσεις δεν προβλέπονται στις πρότυπες συμβάσεις του πέμπτου ΠΠ.

που είχαν προσδιοριστεί κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων των συμβάσεων. Όταν παρουσιάζονται σημαντικές ανακολουθίες μεταξύ των αναφερομένων δαπανών και των διαπιστωμένων εργασιών, οι υπηρεσίες της Επιτροπής μπορούν να ζητήσουν επιπλέον λεπτομερή δικαιολογητικά στοιχεία. Αν χρειαστεί, μπορεί να πραγματοποιηθεί επανεξέταση μείζονος σημασίας των δαπανών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπου ελέγχων.

4.21. Οι ΓΔ Έρευνας χάραξαν, το 1998, μια νέα και συνεκτική στρατηγική ελέγχου για όλα τα προγράμματα πλαίσια (βλέπε σημεία 4.69 και 4.70). Επιπλέον, η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα συμπληρωματικών μετρών (π.χ. πιστοποιητικά ελέγχου).

Η σύσταση του δικαστηρίου για τις δηλώσεις αξιοπιστίας του 1998 έχει ενθαρρύνει αυτήν την προσπάθεια.

4.22. Το νομικό πλαίσιο για τις άμεσες δαπάνες και, ιδίως, για τις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του πέμπτου προγράμματος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας περιλαμβάνει ήδη μέτρα προστασίας των χρηματοοικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Σε περίπτωση που υφίστανται υπόνοιες απάτης ή σοβαρής χρηματοοικονομικής παρατυπίας, το άρθρο 3 σημείο 2 και το άρθρο 7 σημείο 6 του παραρτήματος II της σύμβασης επιτρέπουν ρητά στην Επιτροπή, όχι μόνο να μειώσει τη χρηματοδοτική της συνδρομή, αλλά επίσης να ανακτήσει τη συνδρομή της στο σύνολό της.

Επιπλέον, η δυνατότητα αντιστάθμισης μεταξύ συμβάσεων έχει διευκολύνει την ανάκτηση των ποσών που οφείλονται στην Επιτροπή.

Σε περίπτωση που υφίστανται υπόνοιες απάτης, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αναφέρουν την περίπτωση στην ΕΥΚΑ (OLAF), η οποία ενεργεί δεόντως [απόφαση της Επιτροπής της 2ας Ιουνίου 1999 (1999/396/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ)].

Σε περίπτωση που η υπερεκτίμηση των δαπανών οφείλεται σε σφάλμα ή σε παρεξήγηση, δεν πιστεύουμε ότι η αποκατάσταση μπορεί να επιτευχθεί με την επιβολή κυρώσεων, αλλά ότι χρειάζεται να δοθούν εξηγήσεις και να υπάρξει μια «διδασκτική» προσέγγιση σε μόνιμη βάση.

⁽³⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998 (ΕΕ C 349 της 3. 12. 1999).

⁽⁴⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, απάντηση της Επιτροπής, σημείο 4.23 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εντούτοις, η ενίσχυση των διατάξεων που αφορούν τον έλεγχο είναι ζήτημα μεγάλης προτεραιότητας για την Επιτροπή. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το πρόγραμμα εργασίας της ΕΥΚΑ περιλαμβάνει την ένταξη διοικητικών μέτρων και κυρώσεων στον τομέα των άμεσων δαπανών. Εκτός από τις ήδη υφιστάμενες διατάξεις για την επιστροφή της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, εξετάζεται επί του παρόντος η δυνατότητα εισαγωγής μιας νέας χρηματικής ποινικής ρήτρας για τις περιπτώσεις που δηλώνονται, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, υπερβολικές δαπάνες στον τομέα των άμεσων δαπανών.

Προβλήματα εκτέλεσης του πέμπτου ΠΠ

Έλλειψη εγγράφων σχετικά με τις επιχειρησιακές διαδικασίες

4.23. Η πολυπλοκότητα της οργανωτικής διάρθρωσης του πέμπτου ΠΠ, όπου πολυάριθμα προγράμματα και βασικές ενέργειες εφαρμόζονται από διάφορες ΓΔ, καθιστά ακόμη πιο σημαντικό έναν αποτελεσματικό συντονισμό εντός του προγράμματος-πλαίσιου. Η ανάγκη για μια εναρμονισμένη σειρά διαδικασιών για όλες τις ΓΔ που διαχειρίζονται το πέμπτο ΠΠ ελήφθη υπόψη από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην απόφασή τους 182/1999/ΕΚ, όπου η Επιτροπή καλείται να «... θεσπίσει και να δημοσιεύσει ένα λεπτομερές εγχειρίδιο επιχειρησιακών διαδικασιών και κατευθυντηρίων γραμμών για την επιλογή των δράσεων Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης».

4.24. Εντούτοις, η περιγραφή των διαδικασιών στο «Εγχειρίδιο Αξιολόγησης» το οποίο ενέκρινε η Επιτροπή σε απάντηση της προαναφερθείσας απόφασης, δεν είναι επαρκώς αναλυτική για να χρησιμοποιηθεί ως εγχειρίδιο των επιχειρησιακών διαδικασιών. Επιπλέον, ορισμένες διαδικασίες που οδηγούν στην επιλογή των δράσεων ΕΤΑ, παραδείγματος χάρι η διαπραγμάτευση προτάσεων, καλύπτονται εν μέρει μόνο από το «Εγχειρίδιο Αξιολόγησης».

4.25. Εκτός από τη ΓΔ Ενέργειας και Μεταφορών και τη ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών, οι οποίες άρχισαν να συντάσσουν τα δικά τους εγχειρίδια επιχειρησιακών διαδικασιών το 2000, οι διοικητικές διαδικασίες και αρμοδιότητες δεν ήταν επαρκώς τεκμηριωμένες στις ΓΔ Έρευνας που εφαρμόζαν το πέμπτο ΠΠ.

4.23. Όλες οι ενδιαφερόμενες ΓΔ πρέπει να υλοποιήσουν το ερευνητικό πρόγραμμα πλαίσιο, σύμφωνα με μια κοινή δέσμη γενικών αρχών και διαδικασιών. Εντούτοις, σύμφωνα με τις βασικές κατευθύνσεις της μεταρρύθμισης της Επιτροπής, κάθε ΓΔ και πρόγραμμα θα εξακολουθήσουν να έχουν την ευθύνη όσον αφορά τη λεπτομερή σύλληψη και τη διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου.

4.24. Η Επιτροπή έχει εκδώσει το «εγχειρίδιο αξιολόγησης» για να βελτιώσει τη διαφάνεια και την εναρμόνιση της διαδικασίας, από τους προ των προτάσεων ελέγχους ως την προετοιμασία και τη σύναψη της σύμβασης. Επί τη βάση αυτού του εγχειριδίου, έχουν παραχθεί από τα ειδικά προγράμματα λεπτομερέστερα έγγραφα σχετικά με την προετοιμασία και τη σύναψη των συμβάσεων, προς χρήση και της Επιτροπής και των συμβαλλομένων.

4.25. Όσον αφορά την τεκμηρίωση των επιχειρησιακών διαδικασιών στη ΓΔ RTD, είναι σημαντικό επιπέδου. Πέραν του εγχειριδίου αξιολόγησης, το οποίο είναι ο «σκληρός πυρήνας» της υφιστάμενης τεκμηρίωσης, υπάρχουν επίσης εγχειρίδια που αντιμετωπίζουν λεπτομερώς άλλες πτυχές των διαδικασιών. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανόνα εσωτερικού ελέγχου αριθ. 15 σχετικά με την τεκμηρίωση των διαδικασιών, καταβλήθηκε προσπάθεια για να επαγορθωθούν οι διαπιστωμένες ελλείψεις και να καταστούν κατά γενικό κανόνα προσιτά τα εγχειρίδια μέσω του ενδοδικτύου (intranet). Προς το αυτό σκοπό, έχει συσταθεί μια ομάδα εργασίας.

Όσο για την τεκμηρίωση των ευθυνών, οι ΓΔ Έρευνας έχουν υλοποιήσει μια διαδικασία επαγοργάνωσης η οποία παγιώνει και συμπληρώνει την αποκεντρωμένη διαχείριση των λειτουργικών πόρων. Αυτή η διαδικασία οδήγησε αναπόφευκτα σε τροποποιήσεις των διοικητικών διαδικασιών και του καταμερισμού των ευθυνών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.26. Όλες οι ΓΔ Έρευνας καθόρισαν κατά τη διάρκεια του 2000 και κοινοποίησαν στο προσωπικό τυπικές περιγραφές καθηκόντων που περιγράφουν διάφορες δραστηριότητες και αρμοδιότητες, όπως συνιστώνται από το σχέδιο δράσης της Λευκής Βίβλου «Μεταρρύθμιση της Επιτροπής». Εντούτοις, οι περιγραφές καθηκόντων, στην παρούσα μορφή τους, δεν φαίνονται ακόμη αρκετά αναλυτικές όσο χρειάζεται για να μην ερμηνευθεί διαφορετικά ο καταμερισμός των αρμοδιοτήτων, παραδείγματος χάρη μεταξύ του αρμοδίου υπαλλήλου για το επιστημονικό σχέδιο, του διαπραγματευτή και του οικονομικού υπαλλήλου που διαχειρίζεται τις έμμεσες ενέργειες ΕΤΑ.

Ανεπαρκή μηχανογραφικά μέσα για τη διαχείριση προτάσεων, συμβάσεων και σχεδίων

4.27. Μολονότι το σύστημα διαχείρισης για όλες τις ΓΔ Έρευνας που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση του πέμπτου ΠΠ είναι βασικά το ίδιο, η Επιτροπή δεν ανέπτυξε ένα ενιαίο σύστημα Τεχνολογίας των Πληροφοριών (ΤΠ) για τη διαχείριση των προτάσεων, των συμβάσεων και των σχεδίων όσον αφορά τις έμμεσες ενέργειες ΕΤΑ του πέμπτου ΠΠ. Κατά το τέλος του 2000, η ΓΔ Επιχειρήσεων δεν είχε ακόμη εφαρμόσει ένα σύστημα ΤΠ για τη διαχείριση συμβάσεων και σχεδίων. Επιπλέον, τα ειδικά συστήματα ΤΠ που εφαρμόζουν ορισμένες ΓΔ δεν ενσωματώνονται μεταξύ τους και μόνο τα συστήματα ΤΠ της ΓΔ Έρευνας και της ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών ενσωματώνονται εν μέρει με το *Sincom*. Το γεγονός αυτό παρεμποδίζει παραδείγματος χάρη μια αυτόματη ενοποίηση πληροφοριών, όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα των αναδόχων, έναν διασταυρωμένο έλεγχο της δήλωσης διαρκών αγαθών του ίδιου αναδόχου στο πλαίσιο πολλών συμβάσεων, ή έναν αποτελεσματικό έλεγχο του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης στο *Sincom* που διαχειρίζεται η ΓΔ Προϋπολογισμού.

4.28. Επιπλέον, τα συστήματα ΤΠ είναι ελλιπή σε ορισμένες ΓΔ, παραδείγματος χάρη όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ορισμένων πρότυπων συμβάσεων στη ΓΔ Έρευνας, την εξέταση τροποποιήσεων συμβάσεων στη ΓΔ Έρευνας και στη ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών, και δεν υπάρχουν ορισμένα σημαντικά στοιχεία, παραδείγματος χάρη η καταγραφή παραδοτέων αποτελεσμάτων των σχεδίων και προθεσμιών, εκτός από τη ΓΔ Ενέργειας και Μεταφορών και τη ΓΔ Αλιείας.

4.26. Επί του παρόντος, η Επιτροπή ξεκινά ένα νέο σύστημα διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων, στο οποίο περιλαμβάνονται λεπτομερέστερες περιγραφές καθηκόντων. Οι ΓΔ Έρευνας συνεργάζονται με τη ΓΔ ADMIN για να εξασφαλίσουν τη συμπεριληψη των ιδιαιτεροτήτων της έρευνας στους διάφορους καθορισμούς των απαιτούμενων προσόντων που πρόκειται να ενταχθούν σε αυτό το νέο σύστημα περιγραφής καθηκόντων. Η θέση σε εφαρμογή αυτού του συστήματος έχει προγραμματιστεί για το πρώτο εξάμηνο του 2002.

4.27. Οι ΓΔ Έρευνας έχουν εισαγάγει ένα ενιαίο σύστημα πληροφορικής για την υποβολή των προτάσεων, μια τράπεζα δεδομένων όσον αφορά τους εμπειρογνώμονες και τους παρέχοντες υπηρεσίες αξιολόγησης. Επί τη βάση αυτής της εμπειρίας, συστάθηκε, τον Απρίλιο 2001, μια διύπηρεσιακή ομάδα εργασίας για να διαμορφώσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα πληροφορικής και μια ενιαία βάση δεδομένων για το προσεχές πρόγραμμα πλαίσιο το οποίο πρόκειται να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2003.

Η ομάδα εργασίας βρίσκεται επίσης επί του παρόντος στο στάδιο της διαμόρφωσης ενός νέου ηλεκτρονικού συστήματος για την υποβολή των προτάσεων, αποσκοπώντας στη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της πρότασης και, κατά συνέπεια, του συμμετέχοντος.

Όσον αφορά την αποτελεσματική επαλήθευση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, οι ΓΔ Έρευνας έχουν χρησιμοποιήσει το σύστημα που υπάρχει στο *Sincom*, το οποίο διαχειρίζεται η ΓΔ προϋπολογισμού σε διάφορα στάδια της διαδικασίας.

4.28. Για τη ΓΔ RTD, από το πρώτο εξάμηνο του 2001 είναι διαθέσιμες όλες οι τυποποιημένες συμβάσεις, εκτός από τις συσκέψεις υψηλού επιπέδου, καθώς και τα διαμορφώματα για την αξιολόγηση των προτάσεων, των εκ των προτέρων έλεγχου των δυνητικών συμβαλλομένων και ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης παρόμοιο με το σύστημα του *Sincom*. Μεταφέρθηκαν επίσης στο σύστημα δεδομένα σχετικά με συμβάσεις του προηγούμενου προγράμματος πλαισίου. Το διαμόρφωμα για την τροποποίηση των συμβάσεων είναι διαθέσιμο από τα μέσα του Ιουλίου 2001, και τα διαμορφώματα διαχείρισης των έργων (*échancier*) έχει προγραμματιστεί ότι θα εισαχθούν προοδευτικά μεταξύ του Σεπτεμβρίου και του Νοεμβρίου 2001. Έχουν εισαχθεί σε μηνιαία βάση προγράμματα κατάρτισης, ιδίως για τους νεοπροσλαμβανόμενους στη ΓΔ RTD, βελτιώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποδοτικότητα της χρησιμοποίησης του συστήματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ολοκλήρωση και η βελτίωση των συστημάτων πληροφορικής της ΓΔ INFSO έχει επιτρέψει την παραγωγή συμβάσεων για όλα τα είδη υποδειγμάτων συμβάσεων, ενώ η στήριξη για τις τροποποιήσεις και τις πληρωμές έχει τεθεί σε λειτουργία από τα μέσα του 2001.

Ανεπαρκείς δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου

4.29. Με τη βοήθεια της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου πραγματοποιήθηκε χωριστά για καθεμία από τις πέντε ΓΔ Έρευνας και ολοκληρώθηκε το 2000 μια τυπική εκτίμηση κινδύνου που απέβλεπε στην εξακρίβωση και στην αξιολόγηση των συναφών κινδύνων που μπορεί να επηρεάζαν την επίτευξη των στόχων διαχείρισης του πέμπτου ΠΠ.

4.30. Για το σύνολο του προγράμματος-πλαisiού η Επιτροπή δεν καθόρισε κατά τρόπο συνεπή δραστηριότητες ελέγχου που να επιτρέπουν να εφαρμόζονται πολιτικές που αποφασίζουν οι αρμόδιοι και αναγκαία μέτρα για να αντιμετωπιστούν οι εξακριβωθέντες κίνδυνοι. Ορισμένα σημαντικά μέτρα στο σύστημα ελέγχου, παραδείγματος χάρη σχετικά με την εξέταση της καταλληλότητας του λογιστικού συστήματος του αναδόχου, τον έλεγχο για τη συνεπή και συνεκτική εφαρμογή ενός συστήματος εξόδων στο σύνολο του προγράμματος-πλαisiού, ή την εξέταση της νομικής και οικονομικής βιωσιμότητας των συμμετεχουσών εταιρειών δεν υπήρχαν ή δεν εφαρμόζονταν με συνοχή και συνέπεια από όλες τις ΓΔ ή τα προγράμματα. Εκτός από τη ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών και τη ΓΔ Αλιείας, το αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων δεν υποβλήθηκε γενικά σε έγκριση.

4.30. Με το πέμπτο πρόγραμμα πλαίσιο, η Επιτροπή έχει εισαγάγει σημαντικές βελτιώσεις για την καταπολέμηση των ενδεχομένων κινδύνων, ιδίως όσον αφορά την επιλογή των προτάσεων, μια νέα στρατηγική για την ενίσχυση των επιτόπου ελέγχων και αποτελεσματικότερα μέτρα σε περίπτωση χρηματικών παρατυπιών. Οι εσωτερικοί έλεγχοι έχουν ενισχυθεί, πράγμα που συνοδεύεται σε ορισμένες ΓΔ από νέα οργανογράμματα, με αποκέντρωση της δημοσιονομικής διαχείρισης, ενώ ταυτοχρόνως τα χρηματοδοτικά κυκλώματα επισημοποιούνται και ενισχύεται η χρηματοδοτική διαχείριση και οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου.

Για την εκ των προτέρων επαλήθευση της νομικής και χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας των συμμετεχουσών οντοτήτων, έχει διαμορφωθεί μια λεπτομερέστερη μεθοδολογία για να εξασφαλιστεί η συνοχή κατά την εφαρμογή των τυποποιημένων κριτηρίων για τον καθορισμό του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Όσον αφορά το σύστημα των δαπανών του συμβαλλομένου, το έγγραφο «η επιλογή του συμμετέχοντος όσον αφορά το σύστημα επιστροφής των δαπανών για έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης» περιλαμβάνει κατευθυντήριες γραμμές για τους συμμετέχοντες. Οι επιτόπου έλεγχοι αποτελούν το μοναδικό μέσο επαλήθευσης της καταλληλότητας αυτής της επιλογής. Ο έλεγχος που διενεργείται επί τη βάση ενός συνεκτικού υποδείγματος επιστροφής των δαπανών για κάθε συμβαλλόμενο, διενεργείται ως μέρος της επαλήθευσης της νομικής και χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας για κάθε πρόγραμμα. Η επαλήθευση αυτή θα επεκταθεί πέραν του ειδικού ερευνητικού προγράμματος με την υλοποίηση μιας ενιαίας βάσης δεδομένων (όπως αναφέρεται στην απάντηση στο σημείο 4.27).

Το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης εξαρτάται, και ενίοτε εξυπακούεται ότι εξαρτάται, από έγκριση, δεδομένου ότι απαιτείται η συμφωνία διαφόρων επιστημονικών και δημοσιονομικών υπηρεσιών της γενικής διεύθυνσης, ούτως ώστε η Επιτροπή να μπορέσει να λάβει την απόφαση της επιλογής για κάθε προτεινόμενο έργο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.31. Ο έλεγχος των βασικών επιχειρησιακών ελεγκτικών διαδικασιών αποκάλυψε ότι ορισμένες δεν εφαρμόστηκαν αποτελεσματικά από όλες τις ΓΔ και όλα τα προγράμματα. Παραδείγματος χάριν, εξακριβώθηκαν αδυναμίες όσον αφορά τον έλεγχο επιλεξιμότητας των προτάσεων που υποβλήθηκαν, ιδιαίτερα κατά την έναρξη του προγράμματος πλαισίου, και την εξέταση της επιλεξιμότητας, καθώς και της ακρίβειας των αριθμητικών στοιχείων των εξόδων που εμφανίζονταν στις δηλώσεις δαπανών, πράγμα που οδήγησε σε ορισμένες περιπτώσεις σε πληρωμή επιπλέον ποσών από την Επιτροπή.

4.32. Εκτός από τη ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών, τη ΓΔ Ενέργειας και Μεταφορών και τη ΓΔ Αλιείας, διαπιστώθηκαν ανεπαρκή τα τυπικά έγγραφα των διενεργηθέντων ελέγχων.

4.32. Παρόλο που δεν υπάρχει ακόμα ένα πλήρες σύστημα τεκμηρίωσης των ελέγχων στις ΓΔ RTD και ENTR, είναι προφανές ότι οι έλεγχοι διενεργούνται στα πλαίσια της λειτουργίας των διοικητικών/δημοσιονομικών κυκλωμάτων. Ορισμένα προγράμματα λειτουργούν επί τη βάσει καταλόγων με τους οποίους επισημαίνονται ορισμένα αλληπάλληλα στάδια εκτέλεσης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι επαληθεύσεις και οι έλεγχοι.

Όσον αφορά την επίσημη τεκμηρίωση, σημειώνεται περαιτέρω πρόοδος.

Συμπεράσματα

4.33. Δεδομένων των περιορισμών που ενυπάρχουν στο παρόν σύστημα το οποίο βασίζεται στην απόδοση εξόδων, κυρίως όσον αφορά τους διενεργηθέντες ελέγχους, τη μερική κάλυψη κατασταλτικών δημοσιονομικών ελέγχων και την έλλειψη συμβατικών κυρώσεων, οι δικαιούχοι σε περίπτωση διόγκωσης των πραγματικών εξόδων τους διατρέχουν μόνο έναν πολύ μικρό κίνδυνο.

4.33. Η Επιτροπή έχει προοδευτικά αντιμετωπίσει τους περιορισμούς του επί του παρόντος ισχύοντος συστήματος της επιστροφής των δαπανών, χάρη σε μέτρα όπως η εντατικοποίηση των ελέγχων και η εισαγωγή πιστοποιητικών ελέγχου. Για το επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο, εξετάζεται το ενδεχόμενο της εισαγωγής πιο σημαντικών βελτιώσεων στο πλαίσιο συζητήσεων σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις.

Εν τω μεταξύ, η Επιτροπή έχει εντείνει τις επεξηγηματικές της προσπάθειες, χρησιμοποιώντας μεταξύ άλλων την ιστοθέση της, έχει πολλαπλασιάσει τους εκ των υστέρων δημοσιονομικούς ελέγχους και είναι πλέον σε θέση να πραγματοποιήσει αμέσως ορισμένες δημοσιονομικές προσαρμογές. Όσον αφορά τον περιορισμό των εσωτερικών ελέγχων, δεν έχουν όλοι σημαντικές επιπτώσεις από την άποψη του δημοσιονομικού κινδύνου του ερευνητικού προγράμματος.

Όσον αφορά το μέλλον, το σύστημα χρηματοδότησης αναθεωρείται εκ νέου ούτως ώστε να καταστεί απλούστερο για τους συμμετέχοντες στα έργα, να βελτιωθούν περαιτέρω οι έλεγχοι εντός των ορίων των δημοσιονομικών και των ανθρώπινων πόρων της Επιτροπής, να δίνεται έμφαση στα αποτελέσματα και να ενισχυθεί η ικανότητα αποθάρρυνσης της κατάχρησης και της απάτης.

4.34. Οι εργασίες ελέγχου που πραγματοποιήθηκαν δείχνουν ότι μπορεί να αποκομισθεί περιορισμένη μόνο διαβεβαίωση από τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζονται για το σύνολο του προγράμματος-πλαίσιο.

4.34. Το ελεγκτικό έργο που έχει επιτελεστεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει το προτέρημα να επισημαίνει ορισμένα προβλήματα τα οποία η Επιτροπή προσπαθεί να αντιμετωπίσει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.35. Ελλείπει επίσημο δεσμευτικό έγγραφο σχετικού με τις επιχειρησιακές διαδικασίες και κατευθυντήριων γραμμών για το πρόγραμμα-πλαίσιο, και εφόσον η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου δεν λειτουργεί αποτελεσματικά, η Επιτροπή δεν μπορεί να βεβαιωθεί αν οι εσωτερικές διαδικασίες και οι μέθοδοι εργασίας εφαρμόζονται με συνέπεια.

4.36. Διαπιστώθηκαν σοβαρές ανεπάρκειες, αν και φθίνουσες, στο επίπεδο και στην ποιότητα των μέσων ΓΠ για τη διαχείριση των προτάσεων και συμβάσεων του πέμπτου ΠΠ. Το γεγονός αυτό επηρέασε την εκτέλεση του προγράμματος-πλαισίου και μείωσε την αξιοπιστία των εσωτερικών στατιστικών της Επιτροπής στον τομέα αυτό.

Συστάσεις

4.37. Οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να ενισχυθούν για το σύνολο του προγράμματος-πλαισίου και θα πρέπει να καθοριστεί με σαφήνεια από την Επιτροπή μια σειρά υποχρεωτικών βασικών ελέγχων ελάχιστου επιπέδου με σκοπό την εφαρμογή τους.

4.35. Το εγχειρίδιο αξιολόγησης το οποίο έχει επισήμως εγκριθεί από την Επιτροπή, παραμένει, πέραν των ενδεχομένων βελτιώσεων του, ένα σημαντικό έγγραφο αναφοράς για την τήρηση των συναφών διαδικασιών. Κατευθυντήριες γραμμές ή εγχειρίδια που αφορούν άλλες πτυχές του ζητήματος, υπάρχουν στις επιχειρησιακές διευθύνσεις εφαρμογής τους.

Οι ΓΔ INFSO και TREN έχουν τεκμηριώσει τις επιχειρησιακές τους διαδικασίες αξιολόγησης και διαπραγμάτευσης προτάσεων σε έναν οδηγό στον οποίο το προσωπικό τους έχει πρόσβαση μέσω του ενδοδικτύου (intranet). Τόσο οι συμβαλλόμενοι όσο και το προσωπικό της Επιτροπής έχουν πρόσβαση σε τεκμηρίωση, στις ερωτήσεις που υποβάλλονται συχνά (Frequently Asked Questions), και σε υπηρεσίες υποστήριξης (Help Desks).

4.36. Η εκτέλεση του προγράμματος πλαισίου, ιδίως στα αρχικά του στάδια, θα διευκολυνόταν αν βελτιωνόταν η στήριξη πληροφορικής. Η όψιμη έγκριση της νομικής βάσης και η δημοσιονομική ανάγκη να δημοσιευτούν οι προσκλήσεις για υποβολή προσφορών χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, είναι οι αιτίες των αρχικών προβλημάτων. Έκτοτε, το σύστημα πληροφορικής έχει αναπτυχθεί, παρέχοντας πλέον πλήρεις βάσεις δεδομένων και διαχειριστικά διαμορφώματα για όλες τις συμβάσεις κάθε ΓΔ.

Στην ΓΔ INFSO, η εκτέλεση του προϋπολογισμού και οι στατιστικές των προγραμμάτων δεν έχουν επηρεαστεί από τις ανεπάρκειες της στήριξης πληροφορικής για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, δεδομένου ότι από το 1999 και μετά ήταν διαθέσιμα σε κεντρικό επίπεδο τα βασικά εργαλεία.

Μια διύπηρεσιακή ομάδα εργασίας έχει συσταθεί για να εξετάζει τα στατιστικά αιτήματα και να καθορίζει ομάδες τυποποιημένων δεδομένων για το πρόγραμμα πλαίσιο στο σύνολό του, επί τη βάσει δεδομένων τα οποία προέρχονται από διάφορες ΓΔ.

4.37. Τα 24 κριτήρια εσωτερικού ελέγχου που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 13 Δεκεμβρίου 2000 [SEC(2000) 2203] παρέχουν ενισχυμένο πλαίσιο για τις ελεγκτικές δραστηριότητες, και αυτό αφορά επίσης και το πρόγραμμα πλαίσιο.

Όλες οι ΓΔ Έρευνας έχουν καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για την επίτευξη, στις 30 Ιουνίου 2001, των στόχων που είχαν τεθεί από την Επιτροπή (στόχοι προτεραιότητας για τη δημοσιονομική διαχείριση).

Οι ΓΔ INFSO και TREN έχουν καταρτίσει μια σειρά καταλόγων για την επεξεργασία τόσο των υποχρεώσεων όσο και των πληρωμών. Οι κατάλογοι αυτοί, η χρήση των οποίων είναι υποχρεωτική σε κάθε φάκελο δοσοληψίας και υπογράφονται και από τον υπεύθυνο για το φάκελο και από την ιεραρχία του, περιλαμβάνουν τους ουσιαστικούς σημασιολογικούς ελέγχους των οποίων η διενέργεια χρειάζεται να εξασφαλίζεται για κάθε δοσοληψία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.38. Επίσης, η Επιτροπή ενθαρρύνεται να καταρτίσει και να καθιερώσει, σε μια κοινή προσπάθεια όλων των ΓΔ Έρευνας, ένα τυποποιημένο έγγραφο των δραστηριοτήτων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν.

4.39. Επιπλέον, αυτές οι δραστηριότητες ελέγχου πρέπει να παρακολουθούνται περιοδικά για να καθοριστεί κατά πόσο έχουν θεσπιστεί όλοι οι δυνατοί έλεγχοι και κατά πόσο οι έλεγχοι είναι αποτελεσματικοί.

4.40. Βάσει των συστάσεων που διατυπώθηκαν στη DAS 1999 ⁽⁵⁾, η Επιτροπή καλείται να καθορίσει μια νομική βάση που να προβλέπει συμβατικές κυρώσεις στις πρότυπες συμβάσεις για ενέργειες ΕΤΑ. Ενδεχομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει έναν ειδικό κανονισμό που να προβλέπει κυρώσεις.

4.41. Εφόσον όλες οι ΓΔ Έρευνας λειτουργούν στην ίδια νομική βάση και εκτελούν βασικά παρόμοια διοικητικά και διαχειριστικά καθήκοντα, η Επιτροπή καλείται να εναρμονίσει τις διοικητικές και οικονομικές διαδικασίες, καθώς και τις μεθόδους εργασίας κατά το δυνατόν για όλα τα προγράμματα ώστε να εξασφαλιστεί μια τυποποιημένη εφαρμογή του 5ου ΠΠ από όλες τις εμπλεκόμενες ΓΔ.

4.42. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει ένα εγχειρίδιο κοινό για όλες τις ΓΔ, το οποίο να περιγράφει τις επιχειρησιακές διαδικασίες και να καλύπτει όλα τα στάδια του πέμπτου ΠΠ.

4.38. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Επιτροπής, με ιδιαίτερη αναφορά στο κριτήριο εσωτερικού ελέγχου αριθ. 15 της τεκμηρίωσης των διαδικασιών, οι ΓΔ Έρευνας εργάζονται για να ολοκληρώσουν την τεκμηρίωση των διαδικασιών τους, συμπεριλαμβανομένων των ουσιαστικής σημασίας ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται. Αυτό το έργο βασίζεται στις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές. Η πρόσβαση όλων των υπηρεσιών θα διευκολυνθεί χάρη στο ενδοδίκτυο.

4.39. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Επιτροπής, η επιτήρηση της διενέργειας των ελεγκτικών δραστηριοτήτων ενισχύεται συστηματικά. Η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας τους θα πραγματοποιείται επί τη ευκαιρία των ετησίων αυτοαξιολογήσεων και των ετησίων ελέγχων που θα διενεργούνται από τις νεοσυσταθείσες υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου.

4.40. Μια συμπληρωματική ποινική χρηματική ρήτρα θα μπορούσε να προβλεφθεί σε περίπτωση υπερβολικών δαπανών που δηλώνονται είτε σκοπίμως είτε κατά λάθος στον τομέα των αμέσων δαπανών. Το ζήτημα αυτό αποτελεί αντικείμενο σοβαρής μελέτης. Επί του παρόντος λαμβάνουν χώρα συζητήσεις μεταξύ των αρμοδίων υπηρεσιών της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της ΕΥΚΑ, για να αξιολογηθεί το περιεχόμενο ενός σχεδίου τομεακού σχεδιασμού καταπολέμησης της απάτης που βασίζεται στο άρθρο 280 της συνθήκης ΕΚ (συναπόφαση). Οι υπηρεσίες της Επιτροπής μελετούν την εμπέδεια που θα είχε ένας τέτοιος κανονισμός, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας εφαρμογής του στις επί του παρόντος ισχύουσες συμβάσεις.

4.41. Το ερευνητικό πρόγραμμα πλαίσιο χαρακτηρίζεται επί του παρόντος από έναν μεγάλο βαθμό τυποποίησης διαδικασιών και τυποποιημένων συμβάσεων. Ενδέχεται να μη χρειάζεται να πραγματοποιηθεί υπερβολική εναρμόνιση των εσωτερικών διοικητικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας, οι οποίες μάλιστα θα μπορούσαν να είναι αντιπαραγωγικές σε μια δυναμική προσπάθεια καινοτομίας, μεταρρύθμισης και συνεχούς αναζήτησης νέων βελτιστων πρακτικών.

4.42. Οι ΓΔ Έρευνας έχουν θέσει, μεταξύ άλλων, το στόχο να επιτύχουν, μακροπρόθεσμα, τη διαμόρφωση μιας βασικής δομής η οποία, να μην θα περιλαμβάνει τα διάφορα στάδια των διαδικασιών του πέμπτου προγράμματος πλαισίου, αλλά θα παραπέμπει στις περιγραφές που είχαν πραγματοποιηθεί προηγουμένως, διαφυλάσσοντας ταυτοχρόνως τις ιδιαιτερότητες της. Σ' αυτό το πλαίσιο, η περιγραφή των συστημάτων του πέμπτου προγράμματος πλαισίου που πραγματοποιήθηκε από το Συνέδριο αναμένεται ότι θα βοηθήσει σημαντικά. Εν πάση περιπτώσει, όταν πρόκειται για εσωτερικές διαδικασίες, ο στόχος είναι η διαμόρφωση ενός πλαισίου αναφοράς συνεκτικού αλλά, ταυτοχρόνως, και προσαρμοσμένου.

⁽⁵⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999 (EE C 342 της 1.12.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.43. Οι δραστηριότητες και οι αρμοδιότητες σχετικά με τη διαχείριση των έμμεσων δράσεων ΕΤΑ θα πρέπει να περιγράφονται και να καθορίζονται σαφέστερα στις περιγραφές καθηκόντων.

4.44. Οι βασικές λειτουργίες των παρόντων συστημάτων ΤΠ που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των συμβάσεων, προτάσεων και σχεδίων, οι οποίες είναι προς το παρόν ανύπαρκτες ή ελλιπείς, θα πρέπει να εφαρμοστούν το ταχύτερο δυνατόν.

4.45. Επιπλέον, όσον αφορά τα μελλοντικά ΠΠ, η Επιτροπή καλείται να αναπτύξει ένα ενιαίο ή ενοποιημένο σύστημα ΤΠ που να βασίζεται σε σαφώς καθορισμένες ανάγκες του χρήστη. Κατά το μέτρον του δυνατού, ο σχεδιασμός ενός τέτοιου συστήματος ΤΠ θα πρέπει επίσης να επιτρέπει την ενοποίηση μη ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία διαχειρίζονται οι σχετικές ΓΔ.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ — ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
αριθ. 10/2000 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΕΘΕΣΕ ΤΟ
ΚΟΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ

Υπόμνηση των κυριότερων παρατηρήσεων

4.46. Κατά την περίοδο 1995-1998 που καλύπτει η έκθεση αυτή, οι συμβάσεις που ανέθεσε το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Κοινότητας ⁽⁶⁾ (εφεξής «το ΚΚΕρ» ή «το Κέντρο») αντιπροσώπευαν ποσό 494 εκατομμυρίων ευρώ. Η έκθεση καταδείκνυε την αδυναμία του μηχανισμού διαχείρισης να παρέχει πληροφορίες προσαρμοσμένες στις ανάγκες της διεύθυνσης, καθώς και έναν ανεπαρκή έλεγχο του κύκλου των συμβάσεων από τις υπηρεσίες διαχείρισης.

4.43. Επί του παρόντος η Επιτροπή εγκαινιάζει ένα νέο σύστημα διαχείρισης των ανθρωπίνων πόρων το οποίο περιλαμβάνει πληρέστερες περιγραφές καθηκόντων. Οι ΓΔ Έρευνας συνεργάζονται με την ΓΔ ADMIN για να εξασφαλιστεί ότι οι ιδιαιτερότητες της έρευνας θα ενσωματωθούν ικανοποιητικά στις διάφορες απαιτήσεις προσόντων των υποψηφίων που θα περιληφθούν σ' αυτό το νέο σύστημα περιγραφής καθηκόντων. Η εφαρμογή αυτού του συστήματος έχει προγραμματιστεί για το πρώτο εξάμηνο του 2002.

4.44. Η ολοκλήρωση και η βελτίωση των συστημάτων πληροφορικής έχουν προοδεύσει όσον αφορά την παραγωγή όλων των κατηγοριών υποδειγμάτων συμβάσεων, τροποποιήσεων και πληρωμών.

4.45. Οι ΓΔ Έρευνας έχουν εισαγάγει ένα ενιαίο σύστημα υποβολής προτάσεων, ενιαία βάση δεδομένων όσον αφορά τους εμπειρογνώμονες και ενιαίο χορηγό υπηρεσιών αξιολόγησης. Επί τη βάση αυτής της πείρας, τον Απρίλιο 2001 συστάθηκε μια διύπηρεσιακή ομάδα εργασίας για τη διαμόρφωση ενός ενιαίου συστήματος πληροφορικής για το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο το οποίο προβλέπεται ότι θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2003.

4.46-4.48. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών είχε αρχίσει, χωρίς να περιμένει την ολοκλήρωση της ειδικής έκθεσης 10/2000, να πραγματοποιεί ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις για να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που είχαν διαπιστωθεί από το Συνέδριο, το οποίο είχε άλλωστε εκφράσει την ικανοποίησή του για το γεγονός αυτό σε αυτή την έκθεση. Η Επιτροπή έχει οπωσδήποτε την πρόθεση να συνεχίσει και να διευρύνει αυτές τις μεταρρυθμίσεις, αποσκοπώντας στην παγιοποίηση της κατάστασης όπως αναφέρεται από το Συνέδριο.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 172 της 21.6.2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.47. Το αθροιστικό αποτέλεσμα των αδυναμιών αυτών είχε ευνοήσει, κατά την πάροδο του χρόνου, την ανάπτυξη αξιοκατάκριτων πρακτικών. Έτσι είχαν καταδειχθεί:

- α) η κατάχρηση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών για την κάλυψη της επιτόπου διατήρησης ατόμων των οποίων η σύμβαση εργασίας δεν μπορούσε να παραταθεί·
- β) η υπερβολική προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας συμφωνίας·
- γ) η αμφίβολη διαχείριση της σύμβασης της διάθεσης οχημάτων και οδηγών.

Συστάσεις της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχής

4.48. Το ΚΚΕρ, για να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες αυτές και για να αποφύγει να μην παρουσιαστούν και πάλι τέτοιες δυσλειτουργίες, σύμφωνα με τις συστάσεις που διατύπωσε το Συμβούλιο και η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή, ανέλαβε ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων οι οποίες άρχισαν να τελεσφορούν αλλά οι οποίες πρέπει να παγιωθούν.

Διαπιστώσεις κατά τη λήξη των ελέγχων

Σύστημα συνολικής διαχείρισης: πραγματικές βελτιώσεις

4.49. Η δραστηριότητα του ΚΚΕρ οργανώνεται βάσει προγραμμάτων εργασίας που καθορίζουν τα επιστημονικά σχέδια τα οποία ανατίθενται στα διάφορα ινστιτούτα που αποτελούν το Κέντρο. Συνεπώς, είναι απαραίτητο η διεύθυνση του Κέντρου να διαθέτει ένα μέσο με το οποίο να μπορεί να προσαρτά κάθε πράξη στο σχέδιο υπέρ του οποίου η πράξη αυτή χρηματοδοτήθηκε. Αυτό δεν συνέβη κατά τη στιγμή της δημοσίευσης της ειδικής έκθεσης αριθ. 10/2000. Έκτοτε, η διασύνδεση μεταξύ των φακέλων τρίτων, της τράπεζας δεδομένων των συμβάσεων και των καταχωρίσεων των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών στο λογιστικό λογισμικό *Sincorn 2* επιτρέπει την τήρηση μιας τέτοιας επικουρικής λογιστικής των σχεδίων.

4.50. Αυτός ο νέος μηχανισμός παρουσιάζει επιπλέον το πλεονέκτημα να προσαρμόζει τις πληροφορίες που παρέχονται για τις διάφορες ανάγκες της ιεραρχίας και να αποτελεί έτσι πίνακες ελέγχου για τη διαχείρισή τους. Έτσι, είναι δυνατό, παραδείγματος χάρη, να παρουσιάζεται ύστερα από αίτημα και σε πραγματικό χρόνο η κατανομή των ανατιθεμένων συμβάσεων, όχι μόνο κατά σχέδιο αλλά επίσης και κατά ινστιτούτο, κατά φύση της σύμβασης (παροχή αγαθών ή υπηρεσιών), ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης (πρόσκληση υποβολής προσφορών/απευθείας συμφωνία),

4.49-4.51. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της επειδή το Συνέδριο μπόρεσε να εκτιμήσει την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τους μηχανισμούς διαχείρισης τους οποίους χρησιμοποιεί το ΚΚΕρ. Επιπλέον, έχουν εγκαινιαστεί νέες ενέργειες για την περαιτέρω ολοκλήρωση των συστημάτων πληροφορικής. Η χρησιμοποίηση του συστήματος *Infima* πρόκειται να γενικευθεί σε όλους τους τόπους εγκατάστασης του ΚΚΕρ, πρόκειται να πραγματοποιηθεί διασύνδεση με το *Sincorn 2*, ενώ οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο *Infima* θα είναι διαθέσιμες επίσης στο επίπεδο του *Datapool*.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ή ακόμη ανάλογα με τη νομική στήριξη (συμβόλαιο ή απλό δελτίο παραγγελίας). Ένα τμήμα, ονομαζόμενο Datarool και προσπελάσιμο μέσω Intranet, συμπληρώνει το μηχανισμό αυτό προσφέροντας επίσης λεπτομερή και πλήρη πληροφοριακά στοιχεία.

4.51. Εντούτοις, τα στοιχεία, που μπορεί να παρέχει το τμήμα αυτό για τις συμβάσεις, είναι πλήρη μόνο για τις πράξεις που διαχειρίζεται το ινστιτούτο της [I] σπρα. Πράγματι, οι αγορές που διαχειρίζονται τα ινστιτούτα στους άλλους τόπους εγκατάστασης, ήτοι στο Geel, Καρλσρούη και Retten, παρακολουθούνται χάρις σε ένα λογισμικό, ονομαζόμενο Infima το οποίο, μολονότι αποδοτικό, παρουσιάζει το σημαντικό μειονέκτημα να μην μπορεί να χρησιμοποιείται προς το παρόν παρά τοπικά. Ως εκ τούτου, οι πίνακες που καταρτίστηκαν σε πραγματικό χρόνο δεν μπορούν να περιλαμβάνουν το σύνολο των πληροφοριών σχετικά με τις συνολικές συμβάσεις που ανατέθηκαν από το ΚΚΡ.

Έλεγχος του κύκλου των συμβάσεων: περιορισμένες βελτιώσεις

4.52. Ο έλεγχος του κύκλου των συμβάσεων προϋποθέτει μηχανισμούς εντοπισμού των αναγκών, έναν προγραμματισμό αγορών, διαδικασίες προετοιμασίας των φακέλων, σύνταξης των συγγραφών υποχρεώσεων/τεχνικών παραρτημάτων και διαφανείς και τεκμηριωμένες διαδικασίες ανάθεσης. Τέλος, απαιτεί έναν συστηματικό έλεγχο της υπηρεσίας που παρέχεται πριν από την πληρωμή.

4.53. Ο έλεγχος αυτός, στο σύνολό του, δεν ήταν ικανοποιητικός και πολυάριθμες παρατυπίες είχαν αποκαλυφθεί κατά τη διάρκεια της έρευνας πριν από τη δημοσίευση της ειδικής έκθεσης αριθ. 10/2000. Παρά τις προσπάθειες άνευ προηγουμένου, και μερικές φορές δύσκολες, που ανέλαβε το ΚΚΕρ για την εξυγίανση της κατάστασης (βλέπε σημεία 4.59 και 4.60 παρακάτω), οι βελτιώσεις που επήλθαν εξακολουθούν να είναι μέτριες όσον αφορά το ινστιτούτο της [I] σπρα.

4.54. Καταρχήν, η περιγραφή των διαδικασιών διαχείρισης ούτε ολοκληρώθηκε ούτε, κατά μείζονα λόγο, εγκρίθηκε ρητά από τη διεύθυνση του Κέντρου για το ινστιτούτο της [I] σπρα. Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της παρούσας παρακολούθησης αποκάλυψαν εξάλλου σφάλματα περιγραφής στα σχέδια των εγχειριδίων. Ο ετήσιος προγραμματισμός των αναγκών που διατυπώθηκαν σε ένα συνοπτικό έγγραφο από το κάθε ινστιτούτο/υπηρεσία θα έπρεπε να αποτελεί την αφετηρία της εφαρμογής μιας πολιτικής αγορών από το ΚΚΕρ. Από τους ελέγχους προκύπτει ότι όχι μόνο ορισμένα ινστιτούτα/υπηρεσίες δεν προετοιμάζουν ένα τέτοιο έγγραφο, αλλά επίσης και η ποιότητα των εγγράφων που έχουν εκδοθεί ποικίλλει πολύ από το ένα ινστιτούτο στο άλλο.

4.52-4.53. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι πρόκειται να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την τεκμηρίωση και την εναρμόνιση των διαδικασιών που συνδέονται με τις δημόσιες συμβάσεις στο ΚΚΕρ. Όσο για την αναφορά στα σημεία 4.60 και 4.61, η Επιτροπή πιστεύει ότι τα προβλήματα του παρελθόντος έχουν επιλυθεί, και αυτό αφορά επίσης τα ινστιτούτα της [I] σπρα.

4.54-4.55. Η περιγραφή όλων των διαδικασιών διαχείρισης του ΚΚΕρ βρίσκεται σε καλό δρόμο, είναι όμως επίσης προφανές ότι η εναρμόνιση και η τεκμηρίωση για το σύνολο του οργανισμού χρειάζεται χρόνο. Η υιοθετηθείσα προσέγγιση είναι ότι οι ορθές πρακτικές και τα συστήματα που έχουν αναπτυχθεί στα διάφορα ινστιτούτα πρόκειται να γενικευθούν. Αυτό αποτελεί μέρος των στόχων προτεραιότητας για το 2001.

4.55. Το σύστημα διαχείρισης Infima, που καθιερώθηκε στο Retten, βελτιώθηκε σταδιακά και επεκτάθηκε κατά τη διάρκεια του 2000 στο Geel και στην Καρλσρούη. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να είναι σε θέση, όταν θα πραγματοποιηθεί η διασύνδεση με το Sincom II και τη βάση δεδομένων των συμβολαίων, να παρέχει πλήρη πληροφοριακά στοιχεία για τις ανατιθέμενες συμβάσεις, να προσαρτά τις συμβάσεις αυτές στα σχέδια στα οποία αναφέρονται και να παρακολουθεί, σε πραγματικό χρόνο, τον κύκλο διαχείρισής τους. Αυτή η διπλή διασύνδεση με το λογισμικό παρακαλούθησης της λογιστικής του προϋπολογισμού και τη βάση δεδομένων των συμβολαίων θα πρέπει να ολοκληρωθεί το 2002. Εξάλλου, αυτά τα τρία ινστιτούτα συνέταξαν εγχειρίδια τα οποία περιγράφουν τεκμηριωμένα τις διαδικασίες διαχείρισής τους.

4.56. Στη συνέχεια, το Κέντρο προώθησε μια καινοτόμο προσέγγιση ιδιαίτερα προσαρμοσμένη στην ιδιαιτερότητα της διαχείρισής της. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται στη βασική διάκριση μεταξύ των καθηκόντων, η ακριβέστερα των επαγγελματιών, των επιστημόνων και των διοικητικών διαχειριστών. Οι πρώτοι είναι υπεύθυνοι να καθορίζουν το περιεχόμενο της σύμβασης, ως προς τις ανάγκες και τη σύνταξη των τεχνικών συγγραφών υποχρεώσεων, και έπειτα να εξακριβώνουν την εγγύηση καλού τέλους της σύμβασης με τον έλεγχο της παρασχεθείσας υπηρεσίας. Οι δεύτεροι είναι υπεύθυνοι, ανάλογα με τους νομικούς, οικονομικούς και διοικητικούς όρους της σύμβασης, να επιλέγουν τη διαδικασία ανάθεσης και να ελέγχουν την ποιότητα του συμβολαίου. Με βάση τη διάκριση αυτή, περιγράφεται μια διπλή γραμμή έγκρισης, επιστημονική από τη μια πλευρά και διοικητική από την άλλη. Η μεταρρύθμιση αυτή αποκλείστηκε ωστόσο από την Επιτροπή με το σκεπτικό ότι οι αρμοδιότητες του διατάκτη θα είχαν καταταμηθεί με τον τρόπο αυτό μεταξύ δύο υπαλλήλων. Ο αποκλεισμός αυτός είναι αξιόμιπτος, διότι μία τέτοια μεταρρύθμιση επιτρέπει στον καθένα να ασκεί αρμοδιότητες σαφώς καθορισμένες και μπορεί ακόμη καλύτερα να αποδεχθεί ότι οι αρμοδιότητες αυτές αντιστοιχούν στην άσκηση του επαγγέλματός του.

4.57. Ο επιστήμονας διαχειριστής πρέπει να μπορεί να αφιερώνεται αποκλειστικά στην υλοποίηση των σχεδίων που έχει αναλάβει. Γι' αυτό, είναι υπεύθυνος να διατυπώνει τη γνώμη του για όσα χρειάζεται για να τα φέρει σε πέρας και να εξακριβώνει αν η παρασχεθείσα υπηρεσία ή το παρασχεθέν αγαθό από τον ανάδοχο ανταποκρίνεται στη συγγραφή υποχρεώσεων. Αντίθετα, δεν διαθέτει νομικές, οικονομικές και διοικητικές αρμοδιότητες για να καθορίζει τις διαδικασίες αγορών που πρέπει να παρακολουθούνται. Επιπλέον, πέρα των τεχνικών πτυχών, είναι επιθυμητό να εξασφαλίζει την ανεξαρτησία της επιστημονικής εργασίας από τις πιέσεις της σύμβασης αναθέτοντας στους αρμόδιους των διοικητικών και οικονομικών μονάδων, οι οποίες δεν παρεμβαίνουν στον καθορισμό των αναγκών, τη μέριμνα οργάνωσης του ανταγωνισμού.

4.56-4.57. Τα χρηματοδοτικά κυκλώματα τα οποία ΚΚΕρ δημιουργεί επί του παρόντος στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Επιτροπής, περιλαμβάνουν την έννοια των διπλών υπογραφών, όπως περιγράφεται στα σημεία 4.55 και 4.56 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου. Επίσης, τουλάχιστον δύο άτομα θα έχουν την ευθύνη κάθε φακέλου, με τρόπο συμπληρωματικό και ανεξάρτητο. Οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και ευθύνες τους καθορίζονται σαφώς στην τεκμηρίωση των χρηματοδοτικών κυκλωμάτων. Η τελευταία υπογραφή στο κύκλωμα είναι η υπογραφή του εκτελεστικού υπευθύνου της ενέργειας, σύμφωνα με τις γενικές κατευθύνσεις της μεταρρύθμισης της Επιτροπής. Επομένως, ο διατάκτης υπέχει ευθύνη βάσει αυτής της τελευταίας υπογραφής.

Επί του παρόντος, το λογιστικό σύστημα της Επιτροπής (Sincom), δεν χρησιμοποιεί επισήμως το προαναφερόμενο χρηματοδοτικό κύκλωμα διπλής υπογραφής. Εντούτοις, προβλέπεται η προσαρμογή της ροής εργασίας και των ελέγχων ασφαλείας, για να καταστεί εφικτή η πραγματοποίηση αυτών των κυκλωμάτων με χρήση της πληροφορικής μέχρι το τέλος του 2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συμβάσεις ανατεθείσες με απευθείας συμφωνία/διαπραγματευθείσα σύμβαση

4.58. Η ειδική έκθεση αριθ. 10/2000 τόνιζε τη σημασία των συμβάσεων που ανατέθηκαν σύμφωνα με κανόνες που δεν τηρούσαν πάντα τους όρους τους οποίους ανέφερε η νομολογία του Δικαστηρίου για τη χρησιμοποίηση τέτοιων διαδικασιών. Το 1999, ανατέθηκαν με απευθείας συμφωνία / διαπραγματευθείσα σύμβαση ⁽⁷⁾ 403 συμβάσεις συνολικού ποσού κατά τι ανώτερου των 10 εκατομμυρίων ευρώ. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία αντιπροσωπεύουν το 70,1 % του αριθμού και το 23,2 % της συνολικής αξίας των συμβάσεων του οικονομικού έτους. Το 2000, οι συμβάσεις που ανατέθηκαν με τον τρόπο αυτό μειώθηκαν σε αξία για να φθάσουν τα 7,5 εκατομμύρια ευρώ αλλά αυξήθηκαν σε αριθμό, εφόσον αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 25 % σε αξία και περίπου το 76 % σε αριθμό (βλέπε **πίνακες 4.2 α και 4.2 β** και **γραφικές παραστάσεις 4.1 έως 4.4**).

4.58-4.59. Το ΚΚΕρ εφαρμόζει πλέον ορθά τις οδηγίες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και τον δημοσιονομικό κανονισμό. Αυτές οι δύο νομικές βάσεις επιτρέπουν να ακολουθηθεί μια απλούστερη διαδικασία διαβουλεύσεων με φορείς της αγοράς, για τις αγορές κάτω ορισμένων κατωφλίων. Είναι αλήθεια ότι οι καταναλωτικές συνήθειες του ΚΚΕρ περιλαμβάνουν έναν μεγάλο αριθμό μικρών αγορών υλικού και υπηρεσιών. Εντούτοις, το ΚΚΕρ θα ακολουθήσει τη σύσταση του Συμβουλίου να διενεργήσει μια διεξοδικότερη ανάλυση στο πρόγραμμα ελέγχου της μονάδας εσωτερικού ελέγχου του.

Πίνακας 4.2α — Ποσά και αριθμός κατά διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων 1999

Διαδικασία ανάθεσης	Ποσό (εκατ. EUR)	Αριθμός συμβάσεων	% ποσού	% αριθμού
E	7 474 961	393	17,3	68,3
N	2 541 002	10	5,9	1,7
O	17 793 769	92	41,2	16,0
R	15 429 304	80	35,7	13,9
Σύνολο	43 239 036	575	100,0	100,0
Σύνολο E+N	10 015 963	403	23,2	70,1

E= Απευθείας συμφωνία N= Διαπραγματευόμενη διαδικασία O= Ανοιχτή διαδικασία R= Κλειστή διαδικασία

Πηγή: Επιτροπή CCR Ispra.

Πίνακας 4.2β — Ποσά και αριθμός ανά διαδικασία ανάθεσης σύμβασης 2000

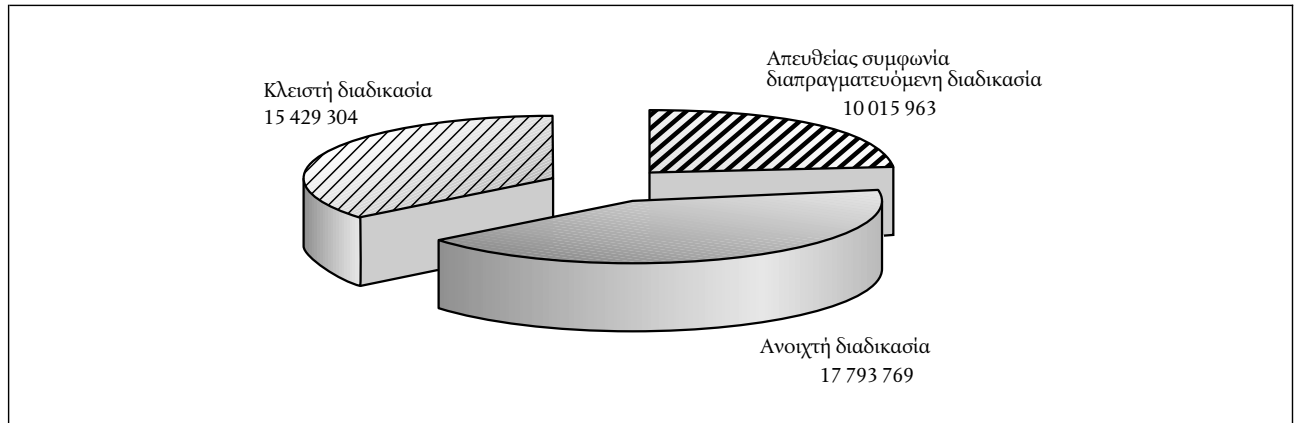
Διαδικασία ανάθεσης	Ποσό (εκατ. EUR)	Αριθμός συμβάσεων	% ποσού	% αριθμού
E	7 350 553	557	24,2	74,1
N	171 448	12	0,6	1,6
O	19 118 024	108	63	14,4
R	3 700 027	75	12,2	10,0
Σύνολο	30 340 052	752	100	100,0
Σύνολο E+N	7 522 001	569	24,8	75,7

E= Απευθείας συμφωνία N= Διαπραγματευόμενη διαδικασία O= Ανοιχτή διαδικασία R= Κλειστή διαδικασία

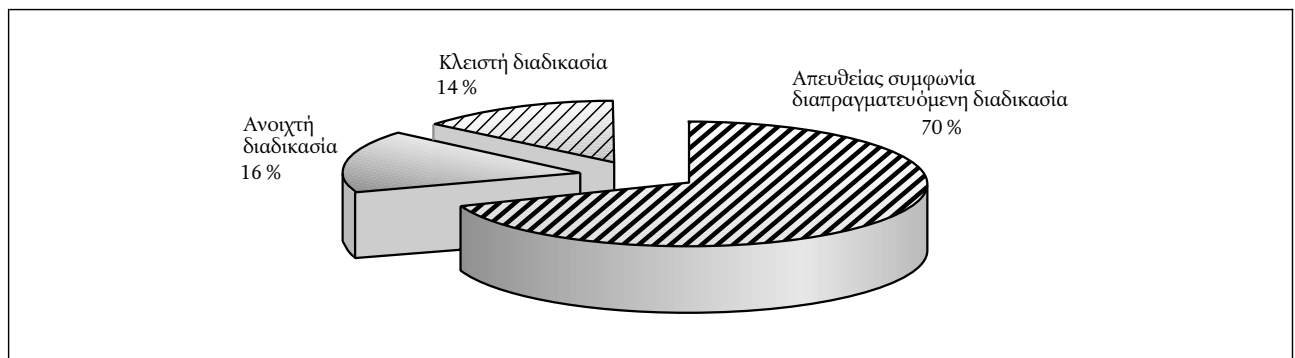
Πηγή: Επιτροπή CCR Ispra.

⁽⁷⁾ Εννοούμε σύμβαση με απευθείας συμφωνία όταν η πράξη καλύπτεται από το δημοσιονομικό κανονισμό και διαπραγματευθείσες συμβάσεις όταν εφαρμόζονται οι οδηγίες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις. Και στις δύο περιπτώσεις οι διαχειριστές αναθέτουν τη σύμβαση χωρίς να υπάρχει σαφής διαδικασία ανταγωνισμού.

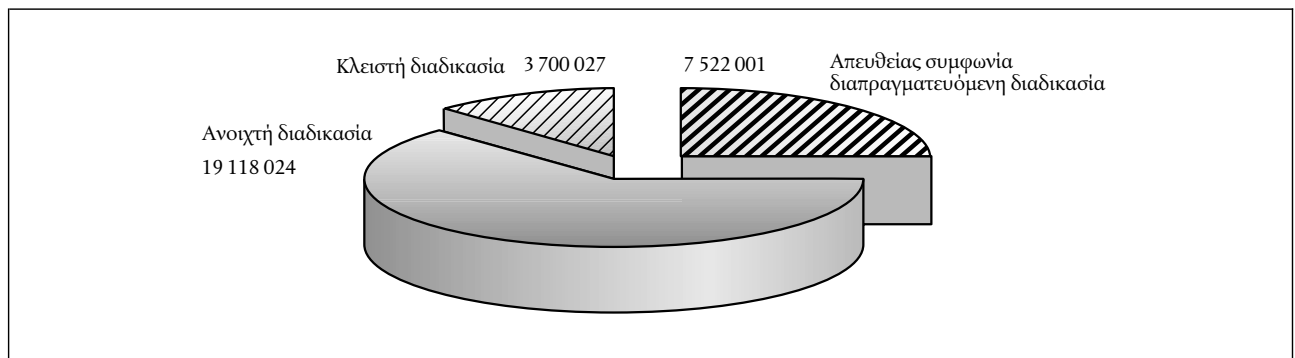
Γραφική παράσταση 4.1 — Ποσά κατά διαδικασία ανάθεσης σύμβασης 1999

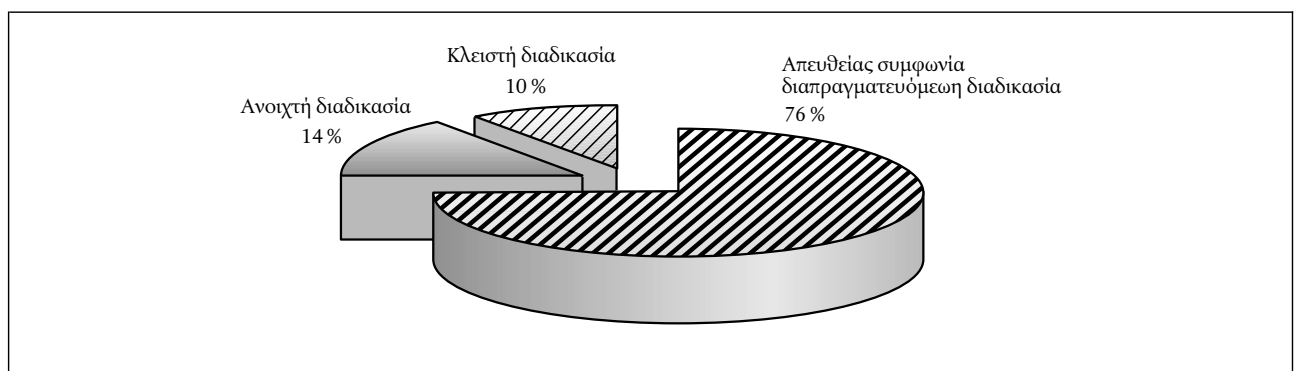
Γραφική παράσταση 4.2 — Κατανομή κατά αριθμό συμβάσεων ανά διαδικασία ανάθεσης σύμβασης 1999

Γραφική παράσταση 4.3 — Ποσά κατά διαδικασία ανάθεσης σύμβασης 2000

Γραφική παράσταση 4.4 — Κατανομή κατά αριθμό συμβάσεων και δελτίων παραγγελίας ανά διαδικασία ανάθεσης σύμβασης 2000

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.59. Εναπόκειται στη διεύθυνση του ΚΚΕρ να αναλάβει μια διεξοδικότερη ανάλυση για την κατανόηση της σημασίας ενός τέτοιου ποσοστού και ιδίως για να διαβεβαιωθεί για το βάσιμο της επιλογής αυτής της διαδικασίας ανάδειξης.

Χρησιμοποίηση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών

4.60. Το Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 10/2000 είχε διαπιστώσει τη χρησιμοποίηση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών για να διατηρήσει στη θέση τους υπαλλήλους για τους οποίους η παράταση της σύμβασης εργασίας τους δεν ήταν πλέον νομικά δυνατή. Ήδη πριν από τη δημοσίευση της έκθεσής του, το Συνέδριο μπόρεσε να εκτιμήσει την προσπάθεια που κατέβαλε το ΚΚΕρ για να θέσει τέλος στις πρακτικές αυτές. Με την ολοκλήρωση της προσπάθειας αυτής αποκαλύφθηκε το μέγεθος του φαινομένου. Έτσι, μπόρεσαν να εξακριβωθούν περίπου 300 περιπτώσεις κατά τις οποίες ευεργετήθηκαν άτομα από μια τέτοια κατάχρηση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών.

4.61. Ένα τέτοιο αριθμητικό στοιχείο εντυπωσιάζει κατ' αρχήν με το μέγεθός του, μολονότι ο αριθμός αυτός αφορά πολλά έτη και οι συμβάσεις καλύπτουν περιόδους διαφορετικής διάρκειας. Στη συνέχεια, τονίζει την αποφασιστικότητα της διεύθυνσης να θέσει τέλος σε τέτοιες πρακτικές. Πέρα από τη διαπίστωση αυτή, η σημασία ενός τέτοιου αριθμητικού στοιχείου επιβάλλει στην Επιτροπή να ελέγξει αν τέτοια σφάλματα είχαν ως σκοπό να χορηγηθούν μη οφειλόμενα πλεονεκτήματα, ή αν ήταν μια προσωρινή λύση για να ληφθούν οι ανθρωπίνι πόροι που ήταν απαραίτητοι για την πραγματοποίηση των αποστολών του Κέντρου. Στην πρώτη περίπτωση επιβάλλονται αυστηρές κυρώσεις για να μην επαναληφθεί ένα τέτοιο φαινόμενο. Στη δεύτερη, η πολιτική του προσωπικού είναι εκείνη που πρέπει να επανεξεταστεί στο σύνολό της για να εξακριβωθεί αν το ΚΚΕρ διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό προσαρμοσμένο στις αποστολές που του ανατίθενται.

Διαχείριση της σύμβασης διάθεσης οχημάτων και οδηγών ⁽⁸⁾

4.62. Από το 1979, η σύμβαση διάθεσης οχημάτων και οδηγών είχε ανατεθεί χωρίς διακοπή στον ίδιο ανάδοχο καθιερώνοντας έτσι ένα εκ των πραγμάτων μονοπώλιό του. Η έκθεση του Συνεδρίου τονίζει:

4.60-4.61. Το πρόβλημα στο οποίο αναφέρεται το Συνέδριο εξηγείται επειδή ο πίνακας προσωπικού εκείνης της εποχής ήταν ανεπαρκής ως προς τις ανάγκες του ΚΚΕρ, και εν μέρει επειδή δεν υπήρχαν πίνακες επιτυχόντων υποψηφίων με τα απαιτούμενα προσόντα. Αυτές οι δύο κύριες αιτίες του προβλήματος έχουν κατά μεγάλο μέρος περιοριστεί.

Η ακαταλληλότητα του πίνακα προσωπικού του ΚΚΕρ κατά τη διάρκεια των ετών που καλύπτονται από την ειδική έκθεση, είχε οδηγήσει σε υπερβολικά μεγάλο αριθμό θέσεων Β και Γ, ενώ ο αριθμός των θέσεων Α ήταν υπερβολικά περιορισμένος. Η κατάσταση αυτή είχε καταστήσει, επί ένα ορισμένο διάστημα, σχεδόν ανέφικτη την πρόσληψη ερευνητών με τα απαιτούμενα προσόντα. Η κατάσταση αυτή διορθώθηκε στον υπολογισμό του 1999, στον οποίο 57 θέσεις Β και 56 θέσεις Γ αντικαταστάθηκαν από 113 θέσεις Α.

Όσον αφορά τους πίνακες επιτυχόντων υποψηφίων με τα απαιτούμενα προσόντα, έχουν ήδη καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες, και θα εξακολουθήσουν να καταβάλλονται κατά τους προσεχείς μήνες.

Όσον αφορά τις ενδεχόμενες κυρώσεις στις οποίες αναφέρεται το Συνέδριο, η Επιτροπή έχει ήδη απαντήσει στην ειδική έκθεση αριθ. 10/2000, δηλώνοντας ότι είχαν διενεργηθεί διοικητικές έρευνες και είχαν ακολουθηθεί πειθαρχικές διαδικασίες, στις οποίες συμπεριλαμβανόταν η επιβολή κυρώσεων. Η μονάδα εσωτερικού ελέγχου του ΚΚΕρ πρόκειται να πραγματοποιήσει σχεδιασμό ελέγχου παρακολούθησης.

⁽⁸⁾ Για το φάκελο αυτό διεξάγεται προς το παρόν έρευνα από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- α) ότι οι όροι με τους οποίους είχε ανατεθεί η σύμβαση αυτή καθιστούσαν αμφίβολη την κανονικότητα της διαδικασίας·
- β) την έλλειψη πραγματικής εξέτασης της παρασχεθείσας υπηρεσίας από το διατάκτη·
- γ) την τιμολόγηση ενός υπερβολικού αριθμού χιλιομέτρων. Έτσι προέκυπτε από την εξέταση των δικαιολογητικών ότι 540 χιλιόμετρα ανά ημερολογιακή ημέρα τιμολογούνταν ανά διατεθέν όχημα.

4.63. Τον Ιούνιο του 2000, το ΚΚΕρ δεν ανανέωσε το συμβόλαιο με την εταιρεία που διατηρούσε τη σύμβαση αυτή εδώ και είκοσι χρόνια και συνήψε σύμβαση με έναν νέο παρέχοντα υπηρεσία, οι όροι της οποίας του είναι ευνοϊκότεροι. Η νέα σύμβαση συνάφθηκε στο τέλος μιας ανοικτής διαδικασίας πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών. Παράλληλα, λειτουργούσε ένα σύστημα διαχείρισης για την παρακολούθηση της εκτέλεσης ήδη από την αρχή του οικονομικού έτους 2000. Το σύστημα αυτό βασίζεται σε ένα λογισμικό στο οποίο περιλαμβάνονται οι αποστάσεις όλων των δυνατών συνδυασμών μεταξύ των 400 περίπου προορισμών που καλύπτει η σύμβαση. Το εν λόγω σύστημα παρέχει στην αρμόδια υπηρεσία πλήρη έλεγχο των πράξεων. Πράγματι, παρέχει τη δυνατότητα να ελέγχεται το βάσιμο των υποβαλλομένων αιτήσεων μετακίνησης, να διοργανώνονται κατά το δυνατόν ομαδικά ταξίδια, να εξακριβώνεται ο αριθμός χιλιομέτρων που έχει τιμολογηθεί και να ελέγχεται η πραγματικότητα της παρασχεθείσας υπηρεσίας.

4.64. Σε μηνιαία βάση, η καθιέρωση του νέου μηχανισμού και η εφαρμογή της νέας σύμβασης κατέστησαν δυνατή μια μείωση των τιμολογηθέντων ποσών κατά 62 %. Το 1999, 49 060 χιλιόμετρα/μήνα τιμολογήθηκαν από τον παλιό ανάδοχο, ενώ από την έναρξη ισχύος της νέας σύμβασης τον Ιούνιο του 2000 τιμολογήθηκαν μόνον 26 903 χιλιόμετρα/μήνα από το νέο παρέχοντα τις υπηρεσίες και τούτο παρά μια μικρή αύξηση του αριθμού των ατόμων που μετακινήθηκαν κατά 1,05 % το μήνα.

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ αριθ. 9/2001 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ (*)

4.65. Ο έλεγχος του Συνεδρίου επικεντρώθηκε στην ανάλυση των συστημάτων διαχείρισης που

(*) Προς το παρόν υπό δημοσίευση στην ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες τόσο σε επίπεδο της Επιτροπής όσο και σε εκείνο των αναδόχων για τη συνέχιση του προγράμματος της Επιμόρφωσης και της Κινητικότητας των Ερευνητών (ΕΚΕ) και την εξέταση της ποιότητας του τρόπου διαχείρισής τους. Ο έλεγχος του προγράμματος, στο οποίο διατέθηκε ένας προϋπολογισμός 792 εκατομμυρίων ευρώ για τη διάρκεια του τέταρτου προγράμματος-πλαisiού, περιλάμβανε τον έλεγχο των διαδικασιών που εφαρμόστηκαν για την επιλογή των συμβάσεων, την παρακολούθηση των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν σε προηγούμενη έκθεση από το Συνέδριο ⁽¹⁰⁾ και, μέσω επιτοπίων ελέγχων και μιας έρευνας δια αλληλογραφίας, τον καθορισμό του επιπέδου ικανοποίησης της υπηρεσίας που παρασχέθηκε από την Επιτροπή στους αναδόχους/δικαιούχους.

4.66. Τα κυριότερα αποτελέσματα του ελέγχου μπορούν να συνομίστουν ως εξής:

α) στις εφαρμοσθείσες διαδικασίες κατά την αξιολόγηση των προτάσεων δεν υπήρχε μερικές φορές διαφάνεια και κατά την κατανομή των προτάσεων στους αξιολογητές, πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων μπορεί να προέκυψαν·

4.66.

α) Η έλλειψη διαφάνειας στην οποία αναφέρεται το Συνέδριο, αφορά μόνο το επίπεδο τεκμηρίωσης των πρακτικών των συνεδριάσεων της επιτροπής. Είναι μιν γεγονός ότι τα πρακτικά αυτά δεν επιτρέπουν πάντοτε τη διαμόρφωση λεπτομερούς εικόνας όσον αφορά τα διάφορα στάδια τα οποία προηγήθηκαν αυτών των συζητήσεων, όμως αναφέρουν πάντα με ορθό τρόπο τα αποτελέσματα, δηλαδή την ταξινόμηση, κατά σειρά προτεραιότητας, των προτάσεων τις οποίες η επιτροπή προτείνει στην Επιτροπή να χρηματοδοτήσει. Επίσης, η παρατήρηση του Συνεδρίου αφορά μόνο ένα ζήτημα καθαρά τυπικό το οποίο, εν πάση περιπτώσει, δεν επηρέασε καθόλου τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, ούτε τη χρηματοδότηση των έργων. Στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η ποιότητα των πρακτικών των συζητήσεων της επιτροπής βελτιώθηκε σημαντικά με τον ορισμό, ιδίως για ορισμένες δραστηριότητες, εισηγητή επιφορτισμένου με τη σύνταξη του σκεπτικού της απόφασης.

Όσον αφορά τους ενδεχόμενους κινδύνους σύγκυσης συμφερόντων, πρέπει να τονιστεί ότι σε έναν τομέα όπως η έρευνα, που χαρακτηρίζεται συχνά από συγκέντρωση και αλληλεπίδραση εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου σε επιστημονικούς κλάδους αιχμής, δεν μπορεί να αποκλειστεί εκ των προτέρων ο ενδεχόμενος κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων. Ωστόσο, η διάρθρωση της αξιολόγησης σε δύο στάδια και, κυρίως, η ανάλυση κάθε πρότασης από ομότιμους, πρώτα μεμονωμένα και κατόπιν με συναίνεση στην ολομέλεια της επιτροπής, εξασφαλίζει ισορροπία μεταξύ των ενδεχόμενων κινδύνων σύγκρουσης συμφερόντων και της ποιότητας των αξιολογήσεων. Στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, το εγχειρίδιο αξιολόγησης προβλέπει ενισχυμένες διατάξεις επ' αυτού του θέματος, δεδομένου ότι η σύμβαση που συνάπτεται με τον εμπειρογνώμονα συνοδεύεται εφεξής από όρους αναφοράς, κώδικα δεοντολογίας και δήλωση αμεροληψίας που πρέπει να υπογράφει ο ενδιαφερόμενος.

⁽¹⁰⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1994 (κεφάλαιο 9), συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων (ΕΕ C 303 της 14.11.1995).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) διαπιστώθηκε ότι τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα έξοδα χρησιμοποίησης των εγκαταστάσεων που καθορίστηκαν για τις διάφορες δραστηριότητες είτε δεν εφαρμόζονταν από τους αναδόχους είτε δεν αποδεικνύονταν επαρκώς ότι ελέγχονταν από την Επιτροπή·
- γ) σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στη δραστηριότητα της επιμόρφωσης με έρευνα από την προηγούμενη έκθεση του Συνεδρίου παρά τις μεγάλες διαφορές που παρατηρήθηκαν μεταξύ των ποσοστών επιλογής των αιτήσεων υποτροφιών Marie Curie στο πρόγραμμα ΕΚΕ και των ειδικών θεματικών προγραμμάτων·
- δ) από τα αποτελέσματα της πραγματοποιηθείσας έρευνας διαπιστώθηκε ότι οι ανάδοχοι/δικαιούχοι ήταν, κατά μέσο όρο, ικανοποιημένοι με τις υπηρεσίες που παρέχονταν από την Επιτροπή.

4.67. Βάσει των διαπιστώσεων αυτών, το Συνέδριο συνιστά να βελτιωθούν και να τηρηθούν αυστηρά οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των προτάσεων και την επιλογή των αξιολογητών. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει, αν περιλαμβάνονται στις συμβάσεις κριτήρια στόχου, ότι αυτά ελέγχονται και αποδεικνύονται ως τέτοια όταν παραλαμβάνονται οι δηλώσεις δαπανών. Τέλος, η διαχείριση όλων των υποτροφιών Marie Curie θα πρέπει να συγκεντρωθεί στην υπηρεσία που διαχειρίζεται τη δραστηριότητα αυτή στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΚΕ.

- β) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι αρμόδιες για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τα τέλη πρόσβασης των χρηστών, λαμβάνουν όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της ορθότητας των υπολογισμών. Δεδομένου ότι το σύστημα των τελών πρόσβασης των χρηστών αποτελούσε ένα νέο στοιχείο στο πρόγραμμα ΕΚΕ, οι διαδικασίες διαπραγμάτευσης και η αντίστοιχη τεκμηρίωση αποτέλεσαν αντικείμενο κατά πολύ λεπτομερέστερης περιγραφής στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, αποσκοπώντας στη βελτίωση της γενικής κατανόησης αυτής της λογιστικής έννοιας.
- γ) Η Επιτροπή λαμβάνει υπο σημείωση τις σημαντικές βελτιώσεις τις οποίες υπογραμμίζει το Συνέδριο όσον αφορά την κατάρτιση μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Όσον αφορά τις ενδεχόμενες διακυμάνσεις των ποσοστών επιτυχίας των διαφόρων προγραμμάτων, εξαρτώνται από τα διάφορα κονδύλια που τίθενται στη διάθεση αυτών καθεαυτών των ειδικών προγραμμάτων.
- δ) Η Επιτροπή έλαβε, με ενδιαφέρον, γνώση των αποτελεσμάτων της έρευνας σχετικά με το πρόγραμμα ΕΚΕ, την οποία διεξάγει το Συνέδριο με αντικείμενο τους δικαιούχους/συμβασιούχους. Επισημαίνει το υψηλό ποσοστό απαντήσεων και σημειώνει με ικανοποίηση ότι το περιεχόμενό τους είναι, κατά γενικό κανόνα, θετικό για όλους τους τομείς του προγράμματος ΕΚΕ.

4.67. Στο πέμπτο πρόγραμμα πλαίσιο, έχει ενισχυθεί το σύνολο της διαδικασίας σχετικά με την αξιολόγηση. Η Επιτροπή ενέκρινε ένα ενιαίο εγχειρίδιο αξιολόγησης το οποίο έθεσε στη διάθεση του συνόλου των δυνητικών συμμετεχόντων. Το καθεστώς του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, του οποίου η παρουσία εξασφάλισε ήδη την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών, έχει πλέον κωδικοποιηθεί. Όσον αφορά την επιλογή των εμπειρογνώμωνων αξιολόγησης, μια ανοικτή πρόσκληση για υποβολή υποψηφιοτήτων που απευθύνεται σε εμπειρογνώμονες, και μία βάση ειδικευμένων δεδομένων κοινή για όλα τα προγράμματα, έχουν συσταθεί και έχουν ήδη συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στη βελτίωση αυτής της διαδικασίας.

Προτού αρχίσει να πληρώνει, η Επιτροπή επαληθεύει συστηματικά τα κριτήρια που συνδέονται με την επιλεξιμότητα των δαπανών (ηλικία, εθνικότητα). Από το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, τα υπόλοιπα εφαρμοστέα κριτήρια (ισόρροπη γεωγραφική αντιπροσώπευση, ισομερής χαρακτήρας της συμμετοχής μεταξύ ανδρών και γυναικών, συμμετοχή των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών, αντιπροσώπευση του βιομηχανικού τομέα), αποτελούν επίσης αντικείμενο συστηματικής επαλήθευσης επί τη βάση των απαντήσεων στα ερωτηματολόγια που διανέμονται στους συμμετέχοντες.

Όσον αφορά τις υποτροφίες Marie Curie, η Επιτροπή έχει προτείνει, στο σχέδιο για το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο, να συγκεντρωθούν εντός μιας μοναδικής δραστηριότητας, υπό την αρμοδιότητα μιας μοναδικής διεύθυνσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΛΕΓΧΟΙ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

4.68. Ο **πίνακας 4.3α** συνοψίζει τις πληροφορίες που ελήφθησαν από τις δεκατρείς γενικές διευθύνσεις, οι οποίες συμμετέχουν στις εσωτερικές πολιτικές σχετικά με τον αριθμό των ελέγχων που ολοκληρώθηκαν το 2000 στον τομέα αυτό. Η πλειοψηφία των ελέγχων αυτών διενεργήθηκαν εξ ονόματος της Επιτροπής από εξωτερικές εταιρείες ελέγχου. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι έλεγχοι αυτοί είναι κυρίως δημοσιονομικοί ή έλεγχοι συμφωνίας σε επίπεδο δικαιούχων και όχι το είδος των ελέγχων που διενεργούνται από τις πρόσφατα συσταθείσες μονάδες εσωτερικού ελέγχου στις ΓΔ, οι οποίες προσανατολίζονται κυρίως προς τον έλεγχο των εσωτερικών διαδικασιών. Στον **πίνακα 4.3β**, εμφανίζεται η πραγματική κατάσταση επανείσπραξης στις 31 Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με τα ποσά που θεωρήθηκαν ως επανεισπρακτέα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής βάσει των ελέγχων που διενήργησαν το 1999.

4.69. Μια σύγκριση με τα στοιχεία του 1999 (βλέπε **πίνακα 4.3α**) δείχνει ότι συνολικά η Επιτροπή έχει αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των ελέγχων κατά 63 %, ενώ ο αριθμός των συμβάσεων που έχουν ελεγχθεί αυξήθηκε κατά 14 %. Εξαιρουμένων των κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών ενεργειών, τα επανεισπρακτέα ποσά αυξήθηκαν επίσης από 8,64 εκατομμύρια ευρώ σε 11,58 εκατομμύρια ευρώ, κυρίως λόγω της εντατικοποίησης των ελεγκτικών δραστηριοτήτων των ΓΔ Κοινωνίας των Πληροφοριών (INFSO) και Έρευνας (RTD).

4.70. Ιδιαίτερα η ΓΔ RTD αύξησε τις δραστηριότητες ελέγχου της σχεδόν κατά 200 % με 220 ολοκληρωθέντες ελέγχους κατά το 2000 σε σύγκριση με τους 74 το 1999. Επιπλέον, αυτή η ΓΔ είχε τη μεγαλύτερη αύξηση (152 %) του αριθμού των ελεγχόμενων συμβάσεων από 126 το 1999 σε 317 το 2000. Καθώς το 2000 ήταν το πρώτο έτος κατά το οποίο ελέγχθηκαν μεγάλα σχέδια συγχώνευσης, η αξία των συμβάσεων που ελέγχθηκαν αυξήθηκε με μεγαλύτερη αναλογία. Επίσης, υπήρχε σημαντική αύξηση των επανεισπρακτέων ποσών από 1,9 σε 5,3 εκατομμύρια ευρώ.

4.71. Παράλληλα με την ενίσχυση των ελεγκτικών δραστηριοτήτων της ΓΔ INFSO, ο αριθμός των ελέγχων που ολοκληρώθηκαν και ο αριθμός των συμβάσεων που ελέγχθηκαν αυξήθηκαν σημαντικά στους τομείς περιβάλλοντος (ΓΔ ENV), βιομηχανίας (ΓΔ ENTR) και δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων (ΓΔ JAI), ενώ σημειώθηκε μείωση των δραστηριοτήτων ελέγχου στους τομείς εκπαίδευσης και πολιτισμού (ΓΔ EAC) και ενέργειας και μεταφορών (ΓΔ TREN).

4.69-4.70. Οι Γενικές Διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την έρευνα, είχαν χαράξει από κοινού, το 1998, μια συνεκτική στρατηγική επί θεμάτων ελέγχου για το πρόγραμμα-πλαίσιο στο σύνολό του, στόχος της οποίας ήταν να διαβεβαιώσει τα διοικητικά στελέχη και τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την ορθή χρήση των ερευνητικών πιστώσεων. Ο συνολικός στόχος συνίσταται στον έλεγχο του 10 % των συμβαλλομένων κατά τη διάρκεια του προγράμματος-πλαισίου του ΕΤΑ. Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής, η Επιτροπή έχει συνάψει μια σύμβαση-πλαίσιο με μια εξωτερική εταιρεία ελέγχου.

4.71. Ως συνέπεια της συγχώνευσης, την 1η Ιανουαρίου 2000, των πρώην ΓΔ Energie και πρώην ΓΔ Transport, η νέα ΓΔ TREN «κληρονόμησε» έναν μεγάλο αριθμό παλιών συμβάσεων που δεν έχουν λήξει, ιδίως αυτές που προέρχονται από την πρώην ΓΔ Energie. Για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, δόθηκε προτεραιότητα στην εκκαθάριση αυτών των συμβάσεων, η οποία πραγματοποιήθηκε με ένα μέρος των πόρων που είχαν διατεθεί για τους δημοσιονομικούς ελέγχους, πράγμα που εξηγεί τη μείωση του αριθμού των ολοκληρωμένων ελέγχων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000.

Πίνακας 4.3α — Έλεγχοι που ολοκληρώθηκαν από την Επιτροπή το 2000 ⁽¹⁾

Γενική Διεύθυνση	Αριθμός των ελέγχων που ολοκληρώθηκαν		Αριθμός των συμβάσεων που ελέγχθηκαν		Αριθμός ανοικτών συμβάσεων		Αξία των συμβάσεων που ελέγχθηκαν (εκατ. EUR)		Αξία των ανοικτών συμβάσεων (εκατ. EUR)		Επανεισπρακτέα ποσά ή μειώσεις των καταβλητέων ποσών συνεπεία των εσωτερικών ελέγχων (εκατ. EUR)	
	1999 ⁽²⁾	2000	1999 ⁽²⁾	2000	1999 ⁽²⁾	2000	1999 ⁽²⁾	2000	1999 ⁽²⁾	2000	1999 ⁽²⁾	2000
AGRI — Γεωργία ⁽⁴⁾	3	4	19	(7)	504	550	2,00	12,29	78,93	73,66	0,11	(7)
EAC — Εκπαίδευση και πολιτισμός	119	106	211	172	5 424	25 306 ⁽¹³⁾	114,35	56,29	469,70	654,04 ⁽¹³⁾	3,28	0,92 ⁽⁸⁾
EMPL — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	5	10	18	21	2 210	2 037	4,91 ⁽³⁾	10,05 ⁽³⁾	124,90	204,84	0,14	0,09
TREN — Ενέργεια και μεταφορές	49	35	194	93	3 223	4 774 ⁽¹²⁾	269,24	209,17	2 892,07	1 656,20	1,13	1,28
ENTR — Επιχειρήσεις	6	8	9	37	(7)	746	5,82	53,60	(7)	181,10	0,17	0,15
ENV — Περιβάλλον	16	30	30	40	2 848	2 505	5,11	12,56	360,98	295,12	0,08	0,10
FISH — Αλιεία	3	5	12	13	171	188	2,54	7,04	181,46	194,53	0,03	0,03
⁽¹⁰⁾	3	3	8	9	7 ⁽¹⁵⁾	13	10,00	27,60	91,46 ⁽¹⁵⁾	95,84	(7)	(7)
JAI — Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις	17 ⁽⁶⁾	64	44 ⁽⁶⁾	65	(7)	713	10,28 ⁽⁶⁾	4,26	(7)	31,95	(7)	0,45
SANCO — Υγεία και προστασία του καταναλωτή	11 ⁽⁹⁾	8	25 ⁽⁹⁾	18	1 174 ⁽⁹⁾	978	3,90 ⁽⁹⁾	3,03	89,77 ⁽³⁾ ⁽⁹⁾	85,48	0,19 ⁽⁹⁾	0,05
⁽²⁾	5	10	5	12	ά.α.	ά.α.	225,55	96,65	ά.α.	ά.α.	98,60	15,03 ⁽⁸⁾
INFSO — Κοινωνία των πληροφοριών	13	25	54	66	2 490	2 330	19,29	40,09	6 434,00	6 135,00	1,57	2,80 ⁽¹⁴⁾
MARKT — Εσωτερική αγορά	0	1	0	1	80	175	0,00	(7)	6,92	8,79	0,00	0,00
RTD — Έρευνα	74	220	126	317	8 734	11 358	46,60	820,20 ⁽¹¹⁾	5 020,00	3 387,00	1,90	5,30 ⁽¹¹⁾
TAXUD — Φορολογία και τελωνειακή ένωση	3	5	3	5	147	164	0,24	0,58	44,35	44,10	0,04	0,02
Σύνολο	327	534	758	869	26 865	50 378	719,83	1 353,41	15 794,54	12 866,55	107,24	26,22

⁽¹⁾ Ορισμοί που χρησιμοποιούνται στον παρόντα πίνακα:

- Αριθμός των ελέγχων που ολοκληρώθηκαν: αριθμός των οικονομικών ελέγχων, για τους οποίους εκδόθηκε τελική έκθεση ελέγχου κατά τη διάρκεια του έτους.
- Αριθμός εκκρεμών συμβάσεων: αριθμός συμβάσεων που υπογράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και που δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί, συν το συνολικό αριθμό των συμβάσεων που ήταν εκκρεμείς στην αρχή του έτους και δεν ολοκληρώθηκαν μέσα σ' αυτό. Η λέξη «σύμβαση» καλύπτει τόσο τις συμβάσεις αυτές καθαυτές (είτε πρόκειται για δράσεις κοινής δαπάνης είτε για σύμβαση που ανετέθη με τη διαδικασία προμηθειών του Δημοσίου), όσο και τις επιχορηγήσεις (για τις οποίες έχει υπογραφεί συμφωνία χρηματοδότησης). Μια σύμβαση θεωρείται ότι «έχει ολοκληρωθεί», όταν οι όροι της έχουν πληρωθεί, όλοι οι οικονομικοί και τεχνικοί έλεγχοι έχουν διεξαχθεί και η τελική πληρωμή έχει πραγματοποιηθεί.
- Αξία των συμβάσεων που ελέγχθηκαν: το ποσό της συμμετοχής μόνο του αναδόχου στις συμβάσεις που ελέγχθηκαν επιτόπου.
- Επανεισπρακτέα ποσά: ποσά που υπολογίζονται ως επανεισπρακτέα κατά τους επιτόπιους ελέγχους και αναφέρονται στις εκδόσεις εσωτερικού ελέγχου.

⁽²⁾ Βλέπε επίσης έκθεση για το 1999, πίνακα 4.4, εκτός ⁽¹⁰⁾.

⁽³⁾ Μόνο η συμμετοχή της Επιτροπής.

⁽⁴⁾ Κεφάλαιο Β2-5 1 εκτός ⁽²⁾.

⁽⁵⁾ Κτηνιατρικές και φυτοϋγειονομικές ενέργειες. Ως αξία των ελεγχθεισών συμβάσεων νοούνται εδώ οι δηλώσεις δαπανών των κρατών μελών.

⁽⁶⁾ Το 1999, υπό τη διαχείριση της Γενικής Γραμματείας· περιλαμβάνει κονδύλιο του κεφαλαίου Β7-6 0 (Κοινωνικές ενέργειες προς όφελος των ΜΚΟ).

⁽⁷⁾ Δεν προσδιορίζεται.

⁽⁸⁾ Για ορισμένους ελέγχους, τα εισπρακτέα ποσά δεν καθορίστηκαν στο τέλος του 2000.

⁽⁹⁾ Συμπεριλαμβανομένης της ΓΔ Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις.

⁽¹⁰⁾ Μέτρα ελέγχου αλιείας. Σύμβαση σημαίνει εδώ πρόγραμμα ενός κράτους μέλους· ως αξία των ελεγχθεισών συμβάσεων νοείται εδώ η αξία των ελεγχθέντων κονδυλίων σε ένα πρόγραμμα· ως αξία των εκκρεμών συμβάσεων νοείται εδώ η συνολική αξία των πολυετών μέτρων 1996-2000 για όλα τα κράτη μέλη.

⁽¹¹⁾ Το 2000, ελέγχθηκαν μεγάλα σχέδια συγχώνευσης για πρώτη φορά.

⁽¹²⁾ Συνολικός αριθμός αναλήψεων υποχρεώσεων· ο πραγματικός αριθμός συμβάσεων θα είναι μικρότερος.

⁽¹³⁾ Περιλαμβάνει τις μεμονωμένες συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ των γραφείων τεχνικής βοήθειας (για λογαριασμό της Επιτροπής) και των τελικών δικαιούχων.

⁽¹⁴⁾ Σε σχέση με την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 4.73, τα επανεισπρακτέα ποσά είναι μόνον ενδεικτικά.

⁽¹⁵⁾ Τροποποιήθηκε από την υπηρεσία της Επιτροπής.

ΣΗΜ.: ά.α.= άνευ αντικειμένου.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

Πίνακας 4.3β — Κατάσταση επανεισπραξης

(εκατ. EUR)

Γενική διεύθυνση	Επανεισπρακτέα ποσά ή μειώσεις των καταβλητέων ποσών συνεπεία των εσωτερικών ελέγχων ⁽¹⁾	Πραγματική επανεισπραξη στις 31 Δεκεμβρίου 2000					
	1999	Έχει εκπέσει από μεταγενέστερες πληρωμές	Πραγματικά επανεισπραχθέντα ποσά λόγω εντολής επανεισπραξης	Ποσά μη εισπραχθέντα ακόμη· εντολή επανεισπραξης εκδοθείσα, αλλά επιστροφή εκκρεμής	Ποσά μη επανεισπραχθέντα ακόμη· εντολή πληρωμής μη εκδοθείσα ακόμη ή εκκρεμής ακόμη η προσαρμογή	Μη επανεισπρακτέα ποσά	Σύνολο
AGRI — Γεωργία	0,11	0,11	—	—	—	—	0,11
EAC — Εκπαίδευση και πολιτισμός	3,28	—	1,38	1,86	0,04	—	3,28
EMPL — Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	0,14	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.
TREN — Ενέργεια και μεταφορές	1,13	5,49	0,17	0,09	—	—	5,75
ENTR — Επιχειρήσεις	0,17	0,17	—	—	—	—	0,17
ENV — Περιβάλλον	0,08	—	0,08	—	—	—	0,08
FISH — Αλιεία	0,03	0,03	—	—	—	—	0,03
SANCO — Υγεία και προστασία του καταναλωτή	0,19 ⁽²⁾	0,19	—	—	—	—	0,19
⁽³⁾	98,60	91,30	—	—	⁽⁴⁾	—	91,30 ⁽⁴⁾
INFSO — Κοινωνία των πληροφοριών ⁽⁶⁾	1,57	0,34	0,02	0,98	0,57	—	1,91
RTD — Έρευνα	1,75 ⁽⁷⁾	0,73	0,21	0,26	0,57 ⁽⁵⁾	—	1,77
TAXUD — Φορολογία και τελωνειακή ένωση	0,04	—	—	0,06	—	—	0,06
Σύνολο	107,09	98,36	1,86	3,25	1,18	—	104,65 ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Όπως έχουν έχουν αναφερθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής· βλέπε την ετήσια έκθεση του 1999, πίνακα 4.4.

⁽²⁾ Συμπεριλαμβανομένης της πρώην ΓΔ Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις.

⁽³⁾ Κτηνιατρικές και φυτοϋγειονομικές ενέργειες.

⁽⁴⁾ Μια συμπληρωματική προσαρμογή της τάξης των 6 εκατ. ευρώ περίπου εξακολουθεί να εκκρεμεί μέχρι την οριστική συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

⁽⁵⁾ Πρόκειται κυρίως για περιπτώσεις όπου μια προσαρμογή θα πραγματοποιηθεί κατά την τελική πληρωμή.

⁽⁶⁾ Σε σχέση με την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 4.73, τα επανεισπρακτέα ποσά είναι μόνον ενδεικτικά.

⁽⁷⁾ Τροποποιήθηκε από την υπηρεσία της Επιτροπής.

ΣΗΜ: ά.α. = άνευ αντικειμένου.

Πηγή: Υπηρεσίες της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο αριθμός των δημοσιονομικών ελέγχων μειώθηκε κατά 30 % μεταξύ του 1999 και του 2000, ενώ η αξία των συμβάσεων που ελέγχθηκαν μειώθηκε μόνο κατά 22 %.

Στις 30 Ιουνίου 2001, η ΓΔ TREN είχε ήδη προγραμματίσει 35 ελέγχους, όσους και το 2000, ενώ προβλέπει να διοργανώσει και άλλους. Η αξία των συμβάσεων που θα έχουν ελεγχθεί για το 2001 θα είναι, επομένως, μεγαλύτερη από την αντίστοιχη του 2000.

Ο στόχος στο επίπεδο των δημοσιονομικών ελέγχων είναι η υπέρβαση, το 2002, του αριθμού των ελέγχων του 1999.

Όσον αφορά τη ΓΔ EAC, η μείωση αυτή οφείλεται στην αντικατάσταση των ελέγχων των εργασιών από τον έλεγχο των συστημάτων, πράγμα που δεν σημαίνει ότι ο αριθμός των ελέγχων ήταν μικρότερος, αλλά ότι οι έλεγχοι ήταν διαφορετικού είδους και ότι δεν μπορούν να συγκριθούν με τους ελέγχους του 1999. Επί του παρόντος, η ΓΔ EAC ολοκληρώνει, με ένα γραφείο ελέγχου, μια σύμβαση η οποία θα επιτρέψει να αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των δημοσιονομικών ελέγχων.

4.72. Ο πίνακας 4.4 της ετήσιας έκθεσης 1999 έδειξε ότι εξακριβώθηκαν περισσότερα από 100 εκατομμύρια ευρώ από τους ελέγχους της ίδιας της Επιτροπής ως επανεισπρακτέα ή δυνάμενα να εκπέσουν από μελλοντικές πληρωμές. Ο πίνακας 4.3β συνοψίζει την παρακολούθηση των ποσών αυτών. Το 94 % των επανεισπραξιών που επισημάνθηκαν πραγματοποιήθηκε μέσω παρακρατήσεων από μεταγενέστερες πληρωμές στους ενδιαφερόμενους δικαιούχους. Λιγότερο από 2 % καταβλήθηκε μετά από τις τελικές πληρωμές. Όσον αφορά τις επισημανθείσες επανεισπραξίες από τη ΓΔ INFISO, μόνο το 19 % των επανεισπρακτέων ποσών που εξακριβώθηκαν από τους ελέγχους του 1999 είχε είτε καταβληθεί είτε διορθωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Για ποσό ανώτερο των 570 000 ευρώ, δεν είχε ακόμη εκδοθεί κανένα ένταλμα επανεισπραξής κατά την παραπάνω ημερομηνία.

4.72. Όσον αφορά τη ΓΔ INFISO, το ποσό των 570 000 ευρώ αντιπροσωπεύει εντολές ανάκτησης οι οποίες δεν έχουν εκδοθεί αλλά βρίσκονται στο στάδιο της προετοιμασίας τους, εκ των οποίων 234 371 ευρώ έχουν εκδοθεί το 2001· εναπομένει ακόμα το ποσό των 336 443 ευρώ το οποίο αφορά, μεταξύ άλλων, περιπτώσεις στις οποίες το συμβαλλόμενο μέρος έχει αμφισβητήσει τα πορίσματα του ελέγχου, και μία περίπτωση (32 910 ευρώ) για την οποία χρειάστηκε η παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (EYKA — OLAF).

4.73. Τα πραγματικά στοιχεία επανεισπραξής στις 31 Δεκεμβρίου 2000 δείχνουν ότι τα ποσά που θεωρήθηκαν επανεισπρακτέα για το 1999 από τις ΓΔ TREN, SANCO και INFISO δεν αποτελούσαν προφανώς τα τελικά αριθμητικά στοιχεία. Για παράδειγμα, στον τομέα των κτηνιατρικών και φυτοϋγειονομικών ενεργειών, οι μειώσεις πληρωμών που έγιναν αποδεκτές από τα κράτη μέλη μετά τον έλεγχο των αιτήσεων πληρωμής τους είναι κατώτερες κατά 1 εκατομμύριο ευρώ και περισσότερο από εκείνες που κοινοποιήθηκαν το 1999. Από την άλλη πλευρά, το πραγματικό ποσό που διαπιστώθηκε ως επανεισπρακτέο από τη ΓΔ TREN ήταν ανώτερο κατά 4,6 εκατομμύρια ευρώ και περισσότερο από εκείνο που κοινοποιήθηκε για το 1999,

4.73. Όσον αφορά τις ανακτήσεις της ΓΔ INFISO, πρέπει να πραγματοποιηθεί διάκριση μεταξύ των ποσών που θεωρούνται ως υπερεκτιμημένα σε ειδικές καταστάσεις δαπανών που έχουν ελεγχθεί, αφενός και, αφετέρου, των ποσών που θεωρούνται ότι μπορούν να ανακτηθούν αν εφαρμοστούν οι συστάσεις των πορισμάτων του ελέγχου. Τα ανακτώμενα ποσά μπορεί να είναι είτε μεγαλύτερα είτε μικρότερα από τα ποσά που θεωρούνται υπερεκτιμημένα.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το ποσό που χαρακτηρίζεται «ανακτήσιμο» από τους ελεγκτές, δεν λαμβάνει υπόψη τις πληρωμές που έχουν ήδη καταβληθεί

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

εκ των οποίων 4,3 εκατομμύρια ευρώ περίπου που επανεισπράχθηκαν από την πρώην ΓΔ VII/TREN δεν είχαν αρχικά κοινοποιηθεί ως επανεισπρακτέα. Σχετικά με τη ΓΔ INFSO, το πραγματικό ποσό που διαπιστώθηκε ως αποτέλεσμα των ελέγχων του 1999 είναι ανώτερο κατά 22 % από εκείνο που κοινοποιήθηκε.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

στο συμβαλλόμενο μέρος. Δηλώνει απλώς και μόνο την ορθότητα ή την μη ορθότητα των καταλογισμένων δαπανών. Επομένως, το προς ανάκτηση ποσό μπορεί να είναι είτε μεγαλύτερο, σε περίπτωση που έχει ήδη καταβληθεί προκαταβολή επιπλέον των πληρωμών που αντιστοιχούν στις ελεγχθείσες καταστάσεις δαπανών, είτε μικρότερο, σε περίπτωση που είχαν ανασταλεί οι πληρωμές κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Επιπλέον, η εφαρμογή των συστάσεων των πορισμάτων του ελέγχου σε μία περίοδο η οποία δεν καλύπτεται από αυτόν, μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση των ανακτώμενων ποσών.

Όσον αφορά την ΓΔ TREN, η θετική διαφορά κατά 4,6 εκατομμύρια ευρώ σε σύγκριση με το ποσό το οποίο είχε καταγραφεί αρχικά, εξηγείται κυρίως από το γεγονός ότι το ποσό των 4,3 εκατομμυρίων ευρώ αποτέλεσε αντικείμενο μείωσης της πληρωμής η οποία συνδεόταν, στην πράξη, με τα ΔΕΔ μεταφορών.

Όσον αφορά τις ανακτήσεις/αρνήσεις δαπανών της ΓΔ SANCO, η Επιτροπή έχει ήδη επισύρει την προσοχή του Συνεδρίου στην ιδιαιτερότητα της φύσεως των κτηνιατρικών δαπανών (προγράμματα εξάλειψης ή κατεπείγουσες παρεμβάσεις σε περιπτώσεις επιδημίας ζωνόσου), πράγμα που έχει ως συνέπεια να χρειάζεται ενίοτε περισσότερο από ένα έτος για να διενεργηθούν οι δημοσιονομικοί έλεγχοι για ορισμένους φακέλους, πιο σύνθετους. Μπορεί επίσης το αποτέλεσμα να είναι αποκλίσεις μεταξύ των ποσών τα οποία είχαν αρχικά θεωρηθεί από τους ελεγκτές ως ανακτήσιμα/απορριπτέα, αφενός και, αφετέρου, των ποσών τα οποία απορρίπτονται τελικά από την Επιτροπή κατά την ολοκλήρωση των εργασιών (κλείσιμο του φακέλου). Εν προκειμένω, το εκατομμύριο ευρώ που παρατήρησε το Συνέδριο αντιπροσωπεύει εξάλλου το 1 % των 98,6 εκατομμυρίων ευρώ που θεωρήθηκαν ως μη επιλέξιμα από την SANCO κατά το πέρας των ελέγχων που διενεργήθηκαν το 1999.

4.74. Είναι λυπηρό που δεν ήταν διαθέσιμα στη ΓΔ EMPL τα πληροφοριακά στοιχεία που ζητήθηκαν.

4.74. Η ΓΔ EMPL υπογραμμίζει τη δυσκολία της εκμετάλλευσης των δεδομένων που αφορούν το οικονομικό έτος 1999 — δεδομένης της επαναδιοργάνωσης των υπηρεσιών οι οποίες είχαν τότε λάβει χώρα (αναδιάταξη των δραστηριοτήτων ελέγχου της ΓΔ XX και σύσταση της ΓΔ SANCO). Υπόσχεται να πραγματοποιήσει πλήρη καταγραφή της κατάστασης και να παράσχει, το συντομότερο δυνατόν, στο Συνέδριο τις πληροφορίες που αφορούν τα προς ανάκτηση ποσά μετά από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν το 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εξωτερικές ενέργειες

5.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Εισαγωγή	5.1
Διαχείριση του προϋπολογισμού	5.2-5.23
Εισαγωγή	5.2-5.4
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	5.5-5.13
Πιστώσεις πληρωμών	5.14-5.18
Παρουσίαση των λογαριασμών στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή	5.19-5.23
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	5.24-5.44
Εντατικός έλεγχος στον τομέα του Tacis	5.24-5.44
Περιγραφή του τομέα	5.24
Εμβέλεια και φύση του ελέγχου	5.25-5.27
Πρόγραμμα Tacis	5.28-5.34
Διαπιστώσεις ελέγχου	5.35-5.41
Συμβάσεις και πληρωμές	5.35
Παρατηρήσεις σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο	5.36-5.41
Συμπεράσματα	5.42-5.43
Συστάσεις	5.44
Παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων	5.45-5.76
Πυρηνική ασφάλεια	5.45-5.76
Εισαγωγή	5.45-5.46
Νέα στρατηγική παρέμβασης ελλείπει ποιοτικών προτύπων	5.47-5.48
Ανθρώπινοι πόροι που έχουν διατεθεί στη διαχείριση του προγράμματος και οργάνωση αυτών	5.49-5.53
Συνεχιζόμενη βραδύτητα εφαρμογής των σχεδίων	5.54-5.62
Κάλυψη των καθυστερήσεων που αποβάνει σε βάρος νέων σχεδίων	5.54-5.56
Απαιτούμενος χρόνος για την κατάρτιση συμβάσεων	5.57-5.61
Υπεργολαβία	5.62
Βελτιωθείσα διαχείριση, ανεπαρκής όμως ακόμη διαφάνεια	5.63-5.65
Τεχνική στήριξη του ΚΚΕρ	5.63-5.64
Σχέδια προμήθειας που έχουν ανατεθεί σε άλλους ενδιάμεσους φορείς	5.65
Περιορισμένη συμμετοχή δικαιούχων	5.66-5.70
Συμπεράσματα	5.71-5.73
Συστάσεις	5.74-5.76
Λοιπές παρατηρήσεις	5.77-5.88
Πράξεις Tacis	5.77-5.88

Χρηματοδοτική διευκόλυνση Μπανγκόκ	5.77-5.85
ΔΚΕΤ και ΚΕΤΟ	5.86-5.88
Κυριότερες παρατηρήσεις ειδικών εκθέσεων	5.89-5.120
Επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια για τα θύματα της κρίσης του Κοσσυφοπεδίου (ECHO)	5.89-5.95
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης	5.96-5.98
Πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis	5.99-5.102
Διαχείριση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	5.103-5.113
Διεθνείς αλιευτικές συμφωνίες	5.114-5.120

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1. Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει τα κλασικά είδη βοήθειας που χρηματοδοτούνται από το γενικό προϋπολογισμό και τις πράξεις που εγκρίνει το Συμβούλιο στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠ-ΠΑ). Οι ενισχύσεις που παρέχονται μέσω των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης ⁽¹⁾ εμφανίζονται μόνο προς υπόμνηση στο γενικό προϋπολογισμό, καθώς χρηματοδοτούνται χωριστά. Εκτός από την ανάλυση της διαχείρισης του προϋπολογισμού και την ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας (που επικεντρώνεται στο πρόγραμμα Tacis), το κεφάλαιο περιλαμβάνει παρατηρήσεις σχετικά με τα θέματα της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που προκύπτουν από τον έλεγχο του Tacis. Επίσης, το κεφάλαιο περιλαμβάνει τμήμα σχετικά με την παρακολούθηση προγενέστερων παρατηρήσεων και με τις κυριότερες παρατηρήσεις στις πρόσφατα εγκριθείσες ειδικές εκθέσεις.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Εισαγωγή

5.2. Ο τίτλος 4 (Εξωτερικές ενέργειες) των δημοσιονομικών προοπτικών που εφαρμόζονται στην περίοδο 2000-2006 περιλαμβάνει την υποδιαίρεση Β7 του προϋπολογισμού, εκτός από τον τίτλο Β7-0 (προενταξιακή στρατηγική), και την υποδιαίρεση Β8 (βλέπε **πίνακα 5.1**). Η προφανής υπέρβαση των δημοσιονομικών προοπτικών για τον τίτλο αυτό είναι το αποτέλεσμα της χρησιμοποίησης του μέσου ευελιξίας που επιτρέπει την υπέρβαση κατά 200 εκατομμύρια ευρώ του ανωτάτου ορίου ενός τίτλου και της χρησιμοποίησης του αποθεματικού έκτακτης ανάγκης, που υπάγεται στον τίτλο 6, υπέρ του τίτλου 4. Ο **πίνακας 5.2** παρουσιάζει την εξέλιξη των δαπανών των υποδιαίρεσεων Β7 και Β8 κατά τη διάρκεια των πέντε τελευταίων οικονομικών ετών.

5.3. Από το οικονομικό έτος 2000 και μετά, ο νέος τίτλος 4 δεν περιλαμβάνει τις πιστώσεις για το πρόγραμμα Phare που θεωρείται μέχρι σήμερα ότι αποτελεί τμήμα των εξωτερικών ενισχύσεων και στο εξής εξετάζεται ως προενταξιακό μέσο.

⁽¹⁾ Βλέπε χωριστές παρατηρήσεις στην παρούσα έκθεση.

Πίνακας 5.1 — Τίτλος των δημοσιονομικών προοπτικών: Εξωτερικές ενέργειες

(εκατ. EUR και %)

		Ανώτατο όριο των δημοσιονομικών προοπτικών	Εξέλιξη του προϋπολογισμού		Εκτέλεση του προϋπολογισμού					
			Αρχικές πιστώσεις ⁽¹⁾	Διαθέσιμες οριστικές πιστώσεις ⁽²⁾	Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις	% των οριστικών διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2001	% των οριστικών διαθέσιμων πιστώσεων	Ακυρωθείσες πιστώσεις	% των οριστικών διαθέσιμων πιστώσεων
Προενταξιακή στρατηγική υπέρ της Μάλτας και της Κύπρου (B7-0 4) ⁽⁴⁾	ΠΑΥ		0,0	15,0	7,7	51,3	7,3	48,7	0,0	0,0
	ΠΠ		0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	100,0
Επισιτιστική και ανθρωπιστική βοήθεια (B7-2)	ΠΑΥ		936,0	946,0	943,2	99,7	0,0	0,0	2,8	0,3
	ΠΠ		829,5	860,7	856,4	99,5	0,0	0,0	4,4	0,5
Συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Μεσημβρινής Αφρικής, συμπεριλαμβανομένης της Νότιας Αφρικής (B7-3)	ΠΑΥ		905,7	905,6	802,4	88,6	0,0	0,0	103,2	11,4
	ΠΠ		632,0	667,4	621,9	93,2	14,1	2,1	31,5	4,7
Συνεργασία με τις τρίτες μεσογειακές χώρες και τις χώρες της Εγγύς και της Μέσης Ανατολής (B7-4)	ΠΑΥ		1 142,9	1 044,1	1 005,7	96,3	8,8	0,8	29,6	2,8
	ΠΠ		435,4	510,9	472,7	92,5	17,8	3,5	20,4	4,0
Συνεργασία με τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και τη Μογγολία (B7-5)	ΠΑΥ		941,8	1 361,8	1 355,8	99,6	0,0	0,0	6,0	0,4
	ΠΠ		742,3	1 223,4	1 145,4	93,6	72,1	5,9	5,9	0,5
Άλλες δράσεις συνεργασίας — Κοινοτικές ενέργειες υπέρ των ΜΚΟ (B7-6)	ΠΑΥ		356,9	355,4	337,4	95,0	13,8	3,9	4,1	1,2
	ΠΠ		360,8	329,6	272,9	82,8	37,2	11,3	19,6	5,9
Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου (B7-7)	ΠΑΥ		95,4	96,9	93,8	96,9	0,0	0,0	3,0	3,1
	ΠΠ		81,9	74,9	51,0	68,1	20,9	27,9	3,0	4,0
Εξωτερικές πτυχές ορισμένων κοινοτικών πολιτικών (B7-8)	ΠΑΥ		379,4	233,4	201,8	86,5	6,7	2,9	24,8	10,6
	ΠΠ		225,5	191,1	168,9	88,3	2,0	1,0	20,3	10,6
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (B8)	ΠΑΥ		47,0	47,0	30,8	65,5	2,6	5,5	13,6	29,0
	ΠΠ		30,0	30,0	19,6	65,2	9,0	30,0	1,4	4,8
Σύνολο τίτλου 4	ΠΑΥ	4 627,0	4 805,1	5 005,1	4 778,6	95,5	39,2	0,8	187,2	3,7
	ΠΠ		3 337,5	3 890,3	3 608,7	92,8	173,1	4,4	108,5	2,8
Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας (B7-9 1) ⁽³⁾	ΠΑΥ		203,0	23,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,0	100,0
	ΠΠ		203,0	23,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,0	100,0
Σύνολο	ΠΑΥ		5 008,1	5 013,1	4 770,9	95,2	39,2	0,6	210,2	4,2
	ΠΠ		3 540,5	3 911,3	3 608,7	92,3	173,1	4,4	129,5	3,3

⁽¹⁾ Προϋπολογισμός που εγκρίθηκε οριστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1999 (ΕΕ L 40 της 14.2.2000).

⁽²⁾ Πιστώσεις του προϋπολογισμού που τροποποιήθηκαν μετά από συνυπολογισμό των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών και των μεταφορών, αλλά που δεν περιλαμβάνουν τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, από έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό, καθώς και τις ανασυσταθείσες πιστώσεις.

⁽³⁾ Το αποθεματικό επείγουσας βοήθειας υπάγεται στον τίτλο 6.

⁽⁴⁾ Τα υπόλοιπα ποσά του κεφαλαίου B7-0 υπάγονται στον τίτλο 7.

Πηγή: Λογαριασμός διαχείρισης 2000.

Πίνακας 5.2 — Εξωτερικές ενέργειες: σύγκριση μεταξύ της εκτέλεσης των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών από το 1996 έως το 2000 για τον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους

(εκατ. EUR)

Τίτλος	Τίτλος	Περιγραφή	1996		1997		1998		1999		2000	
			Αναληφθεί	Πληρωθεί	Αναληφθεί	Πληρωθεί	Αναληφθεί	Πληρωθεί	Αναληφθεί	Πληρωθεί	Αναληφθεί	Πληρωθεί
4	B7-2	Επισιτιστική και ανθρωπιστική βοήθεια	1 218	852	1 013	892	1 058	820	1 231	955	943	856
	B7-3	Συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Μεσημβρινής Αφρικής, συμπεριλαμβανομένης της Νότιας Αφρικής	818	474	797	472	771	463	686	570	802	622
	B7-4	Συνεργασία με τις τρίτες μεσογειακές χώρες και τις χώρες της Εγγύς και της Μέσης Ανατολής	654	357	1 076	404	1 069	422	1 027	334	1 006	473
	B7-5	Συνεργασία με τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και τη Μογγολία ⁽¹⁾	1 855	1 221	1 774	1 265	1 910	1 619	2 347	1 908	1 356	1 145
	B7-6	Άλλες δράσεις συνεργασίας — Κοινοτικές δράσεις υπέρ των ΜΚΟ	401	280	370	317	337	282	344	302	337	273
	B7-7	Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου	91	65	90	59	86	66	94	46	94	51
	B7-8	Εξωτερικές πτυχές ορισμένων κοινοτικών πολιτικών	420	348	306	360	330	332	354	310	202	169
	B8-0	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας	56	51	16	16	30	22	29	27	31	20
		Σύνολο τίτλου 4	5 513	3 648	5 443	3 785	5 589	4 025	6 112	4 451	4 771	3 609
6	B7-9	Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
		Σύνολο	5 513	3 648	5 448	3 785	5 589	4 025	6 112	4 451	4 771	3 609
	B7-5 + B7-0 3	Συνεργασία με τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και τη Μογγολία + Phare	1 855	1 221	1 774	1 265	1 910	1 619	2 347	1 908	2 923	2 346

⁽¹⁾ Για λόγους σύγκρισης συνδυάστηκαν τα κονδύλια B7-5 και B7-0 3 για το οικονομικό έτος 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.4. Για τον τίτλο 4, το πλαίσιο διαχείρισης παρέμεινε αμετάβλητο κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000, εφόσον η κοινή υπηρεσία εξωτερικών σχέσεων (SCR) αντικαταστάθηκε από τη νέα υπηρεσία συνεργασίας «Euro-reAid» μόνο μετά από την 1η Ιανουαρίου 2001. Παρομοίως, μετά το τέλος του οικονομικού έτους 2001 θα μπορούν να διαπιστωθούν μόνον τα πρώτα πραγματικά αποτελέσματα της διαδικασίας αποκέντρωσης που άρχισε κατά τη διάρκεια του έτους.

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων

5.5. Για σημαντικά ποσά (1 104,7 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 22,1 % του συνόλου των πιστώσεων που προβλέπονταν για τον τίτλο 4), οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων είχαν τεθεί σε αποθεματικό και δεν ήταν διαθέσιμες στην αρχή του οικονομικού έτους (ευρωπαϊκό πρόγραμμα ανασυγκρότησης και ανάπτυξης στη Νότια Αφρική, πρόγραμμα Tacis, πρώην Γιουγκοσλαβία, περιβάλλον και αλιεία). Αποδεσμεύθηκαν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, κατά το ήμισυ περίπου τον Μάρτιο (B7-5 2 και B7-5 4), και το υπόλοιπο, κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του έτους 2000.

5.6. Το 2000 εκ νέου ⁽²⁾, οι επιτροπές που ήταν επιφορτισμένες να γνωμοδοτήσουν για τα σχέδια «MED» και «ALA» επελήφθησαν για προτάσεις κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους και εξέδωσαν τη γνώμη τους μόνο τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο σε μία από τις δύο περιπτώσεις.

5.7. Αυτοί οι δύο λόγοι, που επικαλέστηκε ήδη το Συνέδριο, δεν επιτρέπουν να επισπευσθεί ο ρυθμός των αναλήψεων υποχρεώσεων και να εξασφαλισθεί η καλύτερη κατανομή τους κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ακόμη μια μεγάλη συγκέντρωση των αναλήψεων υποχρεώσεων τον Δεκέμβριο του 2000 (βλέπε πίνακα 5.3).

5.5. Τα ποσά είχαν τεθεί σε αποθεματικό εν αναμονή της θέσπισης της αντίστοιχης νομικής βάσεως. Μόλις θεσπίστηκε η νομική βάση του εν λόγω κονδυλίου (ή κεφαλαίου) του προϋπολογισμού, η Επιτροπή πρότεινε τη μεταφορά πιστώσεων από το αποθεματικό (με την έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής).

5.6. Η Επιτροπή ελπίζει ότι θα βελτιωθεί η διαδικασία επιτροπολογίας που καθιερώθηκε με τον νέο κανονισμό MEDA II, καθώς και ότι θα ενισχυθεί και θα γίνει ανακατανομή του προσωπικού που απασχολείται στην εν λόγω γεωγραφική ζώνη, επ'ευκαιρία της εφαρμογής της μεταρρύθμισης Relex που αποφασίστηκε στις 16 Μαΐου 2001, ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη της κατάστασης που περιγράφει το Ελεγκτικό Συνέδριο· η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι ένας καλύτερος πολυετής προγραμματισμός (ο οποίος έχει ήδη αρχίσει) και η αποκέντρωση της διαχείρισης σε επίπεδο αντιπροσωπειών το 2001 και 2002 θα διευκολύνουν την προσφυγή στις επιτροπές για συμβουλές σχετικά με τα προγράμματα MEDA και τα προγράμματα ALA καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

5.7. Η Επιτροπή έλαβε τα μέτρα της για να εξασφαλίσει καλύτερη κατανομή των υποχρεώσεων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους· παρόλο που αυτά τα μέτρα απέδωσαν ήδη τους πρώτους καρπούς το 2001, η πλήρης εφαρμογή τους θα αρχίσει το 2002.

Πάντως, η εκτέλεση ορισμένων κονδυλίων του προϋπολογισμού θα επηρεαστεί, όπως συνέβη και το 2000, από την έλλειψη νομικής βάσεως για μεγάλο τμήμα του έτους.

Όσον αφορά τον πολύπλοκο μηχανισμό διεκπεραίωσης των διαδικασιών που προηγούνται της υποβολής των προγραμμάτων στις επιτροπές, καταβλήθηκαν επίσης προσπάθειες προγραμματισμού κατά το 2001.

⁽²⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 5.4 (EE C της 1.12.2000) και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 5.4 (EE C 349 της 3.12.1999).

Πίνακας 5.3 — Εξωτερικές ενισχύσεις 2000 — Αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τρίμηνο

(εκατ. EUR και %)

Τομέας του προϋπολογισμού		Αναλήψεις υποχρεώσεων 1ο τρίμηνο 2000		Αναλήψεις υποχρεώσεων 2ο τρίμηνο 2000		Αναλήψεις υποχρεώσεων 3ο τρίμηνο 2000		Αναλήψεις υποχρεώσεων 4ο τρίμηνο 2000		Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων 2000	(Αναλήψεις υποχρεώσεων τον Δεκέμβριο του 2000)	
		Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%	Ποσό	%		Ποσό	%
B7-2	Ανθρωπιστική και επισιτιστική βοήθεια	82,6	8,8	201,7	21,4	360,5		298,3	31,6	943,2	200,1	21,2
B7-3 0	Συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας	0,0	0,0	19,3	4,2	0,0	0,0	439,3	95,8	458,6	413,5	90,2
B7-3 1	Συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες της Λατινικής Αμερικής	27,9	12,6	2,1	0,9	9,1	4,1	181,3	82,3	220,3	180,7	82,0
B7-3 2	Συνεργασία με τη Νότια Αφρική	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	123,4	99,9	123,5	121,6	98,4
B7-4	Συνεργασία με τις τρίτες μεσογειακές χώρες και τις χώρες της Εγγύς και της Μέσης Ανατολής (B7-4)	72,0	7,2	2,8	0,3	31,2	3,1	899,8	89,5	1 005,7	887,3	88,2
B7-5 2	Συνεργασία με τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και τη Μογγολία	0,3	0,1	-0,2	-0,1	30,8	6,9	417,5	93,1	448,3	417,3	93,1
B7-5 3	Άλλα κοινοτικά μέτρα στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη, τη Μογγολία και τις χώρες των δυτικών Βαλκανίων	20,0	23,0	0,0	0,0	22,0	25,4	44,8	51,6	86,9	44,8	51,6
B7-5 4	Συνεργασία με της βαλκανικές χώρες	34,0	4,1	222,0	27,1	44,5	5,4	520,1	63,4	820,6	240,8	29,3
B7-6	Άλλα μέτρα συνεργασίας	1,6	0,5	40,8	12,1	12,2	3,6	282,9	83,8	337,4	222,6	66,0
B7-7	Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη δημοκρατία και την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου	0,0	0,0	2,0	2,2	12,1	12,8	79,7	85,0	93,8	71,6	76,3
B7-8	Εξωτερικές πτυχές ορισμένων κοινοτικών πολιτικών	61,4	30,4	67,8	33,6	5,3	2,6	67,3	33,3	201,8	54,7	27,1
B8-0 1	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας	13,5	43,8	6,3	20,6	2,8	9,1	8,2	26,6	30,8	6,1	19,8
Σύνολο		313,2	6,6	564,7	11,8	530,5	11,1	3 362,5	70,5	4 770,9	2 861,3	60,0

Πηγή: Στοιχεία Sincom Ware House.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.8. Περισσότερο από ένα τέταρτο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που προβλέπονταν για τη συνεργασία με τη Λατινική Αμερική ακυρώθηκε ή μεταφέρθηκε σε ένα άλλο κεφάλαιο (114,6 εκατομμύρια ευρώ από 392,7 εκατομμύρια ευρώ που είχαν εγκριθεί)⁽³⁾, διότι απέμεναν να αναληφθούν σημαντικά υπόλοιπα από το 1999. Πέρα από μια ελάχιστη ευνοϊκή πολιτική κατάσταση, το Συνέδριο διαπίστωσε, μεμονωμένα, ότι η αδυναμία των τοπικών διοικήσεων καθιστούσε δύσκολη την έγκριση σχεδίων σε κεντρικό επίπεδο του δικαιούχου κράτους. Συνεπώς, πρέπει να εξευρεθεί ένα μέσο για την αύξηση της ικανότητας απορρόφησης της ενίσχυσης, ενισχύοντας τη διοικητική ικανότητά τους και παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να υποβάλλουν σχέδια που τηρούν τα προβλεπόμενα κριτήρια.

5.9. Μια μεγάλη προσπάθεια καταβλήθηκε στην Ασία (αναλήφθηκαν 480,9 εκατομμύρια ευρώ αντί 428,1 εκατομμυρίων ευρώ που είχαν εγκριθεί αρχικά)⁽⁴⁾. Η προσπάθεια αυτή αποτελεί κάλυψη της καθυστέρησης έναντι του οικονομικού έτους 1999, όπου μπόρεσαν να αναληφθούν μόνο 349,8 εκατομμύρια ευρώ.

5.10. Η διαχείριση του περιφερειακού προγράμματος ανοικοδόμησης της Κεντρικής Αμερικής (PRRAC), συνολικού ποσού 250 εκατομμυρίων ευρώ⁽⁵⁾, τελείται αποκεντρωτικά με σκοπό να επιταχυνθεί η εκτέλεσή του. Η ανάληψη του προγράμματος αυτού αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί σε τέσσερις τμηματικές ετήσιες δόσεις από το 1999 έως το 2002. Το ποσό της ανάληψης υποχρέωσης που καταλογίζεται λογιστικά με τον τρόπο αυτό δεν είναι ούτε εκείνο του συνολικού ποσού του προγράμματος που αποφάσισε η Επιτροπή, ούτε εκείνο που εγγράφεται συνήθως σε παρόμοιες περιπτώσεις, ήτοι εκείνο που απορρέει από

5.8. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα σχετικά με τον πολυετή προγραμματισμό των προγραμμάτων, που αποσκοπούν στον καλύτερο προγραμματισμό της κάλυψης των αναγκών χρηματοδότησης και στην εξασφάλιση καλύτερης εκτέλεσης του προϋπολογισμού· συνεπώς, η κατάσταση που διαπιστώθηκε το 2000 για τη Λατινική Αμερική δεν θα πρέπει κανονικά να προκύψει εκ νέου στο μέλλον.

Εξάλλου, η Επιτροπή έχει επίγνωση του γεγονότος ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η αδυναμία των τοπικών διοικήσεων αποτελεί εμπόδιο για την υλοποίηση των προγραμμάτων. Λήφθηκαν μέτρα για την επανόρθωση αυτής της κατάστασης, τα οποία συνίστανται σε στενότερη και πιο έγκαιρη συμμετοχή των δικαιούχων χωρών στον καθορισμό των στοιχείων των προγραμμάτων και στην κατάρτισή τους. Εξάλλου, η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διοικήσεων αποτελεί μια από τις πτυχές της θεσμικής συνεργασίας, τα αποτελέσματα της οποίας αναμένεται να σημειωθούν πιο μακροπρόθεσμα.

Τέλος, η αποκέντρωση της διαχείρισης με την ανάληψη καθηκόντων από μέρους των αντιπροσωπειών, που προβλέπεται για το 2001 και το 2002 για τη Λατινική Αμερική, πρέπει κανονικά να συμβάλει επίσης στην καλύτερη εκτέλεση των πιστώσεων που καλύπτουν την εν λόγω γεωγραφική ζώνη.

5.10. Η Επιτροπή προέβλεψε την ανάληψη υποχρεώσεων, από το 1999, για 250 εκατ. ευρώ που χορηγούνται για το περιφερειακό πρόγραμμα ανοικοδόμησης της Κεντρικής Αμερικής (PRRAC) σε τέσσερις ετήσιες δόσεις. Οι εν λόγω αναλήψεις υποχρεώσεων εκτελέστηκαν ή θα εκτελεστούν με βάση τις αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Αυτές οι αναλήψεις υποχρεώσεων ήταν, κατά το 1999 και 2000, συνολικές αναλήψεις· από το 2001, θα προβλέπονται, για λόγους μεγαλύτερης διαφάνειας, προαναλήψεις υποχρεώσεων που θα αποσκοπούν στην κάλυψη των συμβάσεων χρηματοδότησης που έχουν υπογραφεί με καθένα από τα δικαιούχα κράτη· αυτές οι συμβάσεις χρηματοδότησης θα αντικατασταθούν στη συνέχεια από μια σειρά μεμονωμένων συμβάσεων που θα αποσκοπούν στην εκτέλεση ενεργειών ή έργων των οποίων τα στοιχεία θα έχουν καθοριστεί σε καθεμιά από τις εν λόγω συμβάσεις.

Η παρακολούθηση των μεμονωμένων αναλήψεων υποχρέωσης θα πραγματοποιείται στο πλαίσιο του SIN-COM II από το 2001 με βάση το λεγόμενο σύστημα προαναλήψεων υποχρεώσεων και δευτερευουσών αναλήψεων υποχρεώσεων· για τις αναλήψεις υποχρεώσεων πριν το 2001, θα εξακολουθεί να χρησιμοποιείται το σύστημα πληροφόρησης (MIS) που προβλεπόταν αρχικά.

⁽³⁾ 29,2 % βάσει ακυρώσεων (89,6 εκατομμύρια ευρώ) και μιας μεταφοράς 25 εκατομμυρίων ευρώ για το Κοσσυφοπέδιο σε σύγκριση με 335,1 εκατομμύρια ευρώ για τον αρχικό προϋπολογισμό και 57,6 εκατομμύρια ευρώ για τις μη αυτόματες μεταφορές.

⁽⁴⁾ 404,9 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του αρχικού προϋπολογισμού και 23,2 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο των μη αυτόματων μεταφορών.

⁽⁵⁾ Εξαιρουμένων 6,6 εκατομμυρίων ευρώ που είχαν προβλεφθεί για την τεχνική βοήθεια (κονδύλιο B7-3 1 3 A) και 8,2 εκατομμυρίων ευρώ που χορηγήθηκαν για την προετοιμασία του προγράμματος το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το κονδύλιο B7-3 1 0.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

χρηματοδοτικές συμβάσεις οι οποίες αντιστοιχούν σε καλά καθορισμένα προγράμματα ή σχέδια. Το PRRAC ξεκίνησε με την εξακρίβωση των ενεργειών που πρέπει να εκτελεστούν και οι πρώτες αναθέσεις σημαντικών συμβάσεων προβλέπονται για το 2001. Έτσι, προσφέρεται μια δυνατότητα να πραγματοποιούνται ουσιαστικές πληρωμές, τίποτα δε δεν έχει καταβληθεί από τα 25 εκατομμύρια ευρώ που χορηγήθηκαν για το 2000. Το επίπεδο πληρωμών είναι το κυριότερο μέσο να διαπιστωθεί η συγκεκριμενοποίηση του προγράμματος αυτού, ο δε όγκος των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών είναι μικρότερος από εκείνον που προβλέφθηκε αρχικά ⁽⁶⁾. Η λογιστική του προϋπολογισμού, η μόνη δυνατή πηγή πληροφοριών, δεν παρέχει τη δυνατότητα σύγκρισης του ρυθμού υλοποίησης του PRRAC, μέσω της ανάληψης νομικών υποχρεώσεων, με εκείνον ενός προγράμματος η διαχείριση του οποίου τελείται κλασικά και συνεπώς δεν επιτρέπει να διατυπωθεί μια πρώτη γνώμη για το συμφέρον της αποκέντρωσης.

Δεδομένου ότι οι πρώτες συμβάσεις χρηματοδότησης σχετικά με τις αναλήψεις υποχρεώσεων του 1999 υπογράφηκαν μόλις τους τελευταίους μήνες του 2000, λόγω καθυστερήσεων που σχετίζονται ιδίως με τον ακριβή καθορισμό των στοιχείων παρέμβασης, οι πρώτες πληρωμές (435 000 ευρώ) πραγματοποιήθηκαν συνεπώς μόλις κατά τα τέλη του εν λόγω έτους.

Όσον αφορά τις συμβάσεις σχετικά με τις αναλήψεις υποχρεώσεων του 2000, αυτές θα υπογραφούν το έτος 2001· στη συνέχεια θα πραγματοποιηθούν οι σχετικές πληρωμές. Το 2001, καταβλήθηκαν ήδη 5,6 εκατ. ευρώ (με βάση τις αποφάσεις του 1999)· οι εκτιμήσεις εκτέλεσης για το εν λόγω οικονομικό έτος ανέρχονται περίπου σε 20 εκατ. Από το 2002, ο ρυθμός των εκταμιεύσεων προβλέπεται ότι θα είναι πολύ ταχύτερος.

Από την αρχή, η Επιτροπή είχε προβλέψει ότι η διαχείριση του προγράμματος PRRAC θα πραγματοποιείτο με αποκεντρωμένο τρόπο· συνεπώς έγινε μεταφορά των απαραίτητων πόρων στην αντιπροσωπεία της Νικαράγουας τον Σεπτέμβριο του 2000. Στη συνέχεια λήφθηκαν συμπληρωματικά μέτρα σε συνάρτηση με τις ανάγκες, τα ίδια με αυτά που λήφθηκαν στο Σαράγιεβο και που αποδείχτηκαν αποτελεσματικά.

5.11. Το 2000, η Επιτροπή άρχισε να χρησιμοποιεί την έννοια της προανάληψης σε ορισμένες σπάνιες περιπτώσεις, μολονότι οι αναγκαίες τροποποιήσεις από το τέλος του 1998 στους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽⁷⁾ εξακολουθούσαν να μην έχουν εγκριθεί στο τέλος του οικονομικού έτους 2000. Όπως προέβλεψε επίσης η Επιτροπή στο πλαίσιο της αναδιατύπωσης του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽⁸⁾, πρόκειται για τη διάκριση μεταξύ των δημοσιονομικών δεσμεύσεων και των νομικών δεσμεύσεων και για την εκτίμηση της πραγματικής ανάληψης των τελευταίων αυτών. Τα νέα πληροφοριακά στοιχεία, προοριζόμενα να καταστήσουν περισσότερο διαφανή την εκτέλεση του προϋπολογισμού, δεν είναι επομένως ακόμη διαθέσιμα. Με τα στοιχεία αυτά θα μπορούσε να παρακολουθείται καλύτερα η πρόοδος των ενεργειών, όπως το PRRAC.

5.11. Η Επιτροπή προέβη πράγματι σε συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις (η έννοια αυτή καθιερώθηκε με την τροπολογία της 23ης Νοεμβρίου 1998, του άρθρου 36 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού). Στο πλαίσιο των εξωτερικών ενεργειών, η συνολική δέσμευση («απόφαση αρχής») ακολουθείται από μεμονωμένες νομικές δεσμεύσεις. Η συνολική δέσμευση επιτρέπει στην πράξη την πραγματοποίηση δαπανών για έναν συγκεκριμένο στόχο (πρόγραμμα, ενέργεια, με προσδιορισμό του σχετικού κονδυλίου του προϋπολογισμού), για ένα καθορισμένο ποσό.

⁽⁶⁾ Βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με σχέδιο κοινοτικής δράσης για την ανασυγκρότηση της Κεντρικής Αμερικής, [COM(1999) 201 τελικό της 28ης Απριλίου 1999].

⁽⁷⁾ Βλέπε τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 2548/98 (ΕΕ L 320 της 28.11.1998, σ. 1) που τροποποίησε το άρθρο 36, παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Στις 15 Νοεμβρίου 2000 υποβλήθηκαν προτάσεις προσαρμογής των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής στην ανακοίνωση SEC (2000) 1890 τελικό. Η μόνη «νομική βάση» γνωστή από την πρακτική αυτή προκύπτει από οδηγίες του υπολόγου με ημερομηνία 30 Ιανουαρίου 2001.

⁽⁸⁾ Βλέπε τα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού, όπως προέβλεψε η Επιτροπή στην πρόταση αναδιατύπωσης [COM(2000) 461 τελικό της 17 Οκτωβρίου 2000].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.12. Λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν το 2000, σχετικά με τα κονδύλια του προϋπολογισμού που ανήκαν ήδη στον τίτλο 4 το 1999 (4 979,1 εκατομμύρια ευρώ), και για τις οποίες οι πληρωμές ανέρχονται μόνο σε 1 022 εκατομμύρια ευρώ, το ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων που απέμενε να εκκαθαριστεί ανέρχεται σε 12 663,6 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2000 αυξανόμενο κατά 5 %. Η προσπάθεια ακύρωσης των αναλήψεων υποχρεώσεων εφεξής περιπτώσεων πρέπει να συνεχιστεί.

5.13. Συνολικά, ελλείπει συνεκτικών λογιστικών μεθόδων και λόγω των αβεβαιοτήτων σχετικά με τις αναλήψεις υποχρεώσεων που απομένουν να εκκαθαριστούν, είναι πολύ δύσκολο να καθοριστούν τα ποσά ενίσχυσης που υποσχέθηκε η Κοινότητα, ποια χορηγήθηκαν πραγματικά και ποια παραμένουν ακόμη να παρασχεθούν.

Πιστώσεις πληρωμών

5.14. Οι πιστώσεις πληρωμών για τη διανομή της επισιτιστικής βοήθειας, το πρόγραμμα MEDA και τις άλλες παρεμβάσεις στις χώρες ΧΚΑΕ-ΝΑΚ-Μ και των δυτικών Βαλκανίων αυξήθηκαν σημαντικά, ενώ μεγάλες μεταφορές στο επόμενο οικονομικό έτος επηρεάζουν τη συνεργασία με τα Βαλκάνια λόγω των ενισχύσεων που πραγματοποιήθηκαν μόλις στο τέλος του οικονομικού έτους. Μπόρεσαν να χρησιμοποιηθούν μόνο 64,8 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι το 17 % περίπου των νέων πιστώσεων ⁽⁹⁾.

5.15. Η κατανομή των πληρωμών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους είναι όντως κανονικότερη από εκείνη των αναλήψεων υποχρεώσεων, οποιοσδήποτε και αν είναι ο σχετικός τομέας, μολονότι επισημάνθηκε κάποια συγκεντρώνει πιστώσεων κατά τον μήνα Δεκέμβριο. Οι κάποιες 2 200 πληρωμές κατά το μήνα αυτό (845,7 εκατομμύρια ευρώ) αντιπροσωπεύουν έτσι δύομισι φορές το συνηθισμένο μηνιαίο ποσό. Δεκαπέντε περίπου από τις πληρωμές αυτές μόνο, υψηλότερες των 10 εκατομμυρίων ευρώ, που πραγματοποιήθηκαν κατά το τέλος μόνο του οικονομικού έτους και τις περισσότερες φορές υπό μορφή προκαταβολής σε έναν ενδιάμεσο φορέα, οδήγησαν σε δαπάνη 336,9 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι 10 % του ποσού που καταβλήθηκε κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

5.12. Η απορρόφηση του ποσού των αναλήψεων υποχρεώσεων που εκκρεμούν, ή «υπολοίπου προς εκκαθάριση» (RAL) αποτέλεσε κατά το παρελθόν σημαντικό πρόβλημα για την Επιτροπή που ανέλαβε να πραγματοποιήσει συστηματική ανάλυση των παλαιών αναλήψεων υποχρεώσεων («old») και των αδρανών αναλήψεων υποχρεώσεων («sleeping»). Για το σκοπό αυτό, στα τέλη του 1999 η Επιτροπή κατήρτισε ένα σχέδιο δράσεως που αποσκοπεί στη μείωση του μη φυσιολογικού υπολοίπου προς εκκαθάριση (RAL): η εφαρμογή αυτού του σχεδίου παρατάθηκε για το 2001, υπ' ευθύνη της Υπηρεσίας Συνεργασίας EuropeAid. Στα τέλη του 2000, ένα έτος μετά την καθιέρωση του σχεδίου δράσεως για τα κονδύλια που διαχειρίζεται η υπηρεσία, το επίπεδο των παλαιότερων αναλήψεων υποχρεώσεων, πριν από το 1995, μειώθηκε αισθητά από 1 100 εκατ. ευρώ σε 746,5 εκατ. ευρώ· η κατάσταση αυτή θα βελτιωθεί περαιτέρω το 2001, λόγω της λήξεως των δημοσιονομικών δεσμεύσεων (αποδεσμεύσεις) και της πληρωμής των υπό εκτέλεση έργων. Την 1η Σεπτεμβρίου 2001 το «υπόλοιπο προς εκκαθάριση» (RAL) ανήρχετο μόνο σε 519, 4 εκατ. ευρώ.

5.13. Για τον καθορισμό της πράγματι χορηγηθείσας βοήθειας, η Επιτροπή καθιέρωσε το λεγόμενο σύστημα προανάλυσης και παρακολούθησης των νομικών δεσμεύσεων για τις εν λόγω αναλήψεις υποχρεώσεων. Παρόλο που αυτό το μέτρο καθιερώθηκε πολύ πρόσφατα, η φερεγγυότητα των πληροφοριών, μετά από αίτημα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θα ενισχυθεί κατά το οικονομικό έτος 2001 και τα επόμενα με την ενσωμάτωση αυτών των στοιχείων στη λογιστική διαχείριση του υπολοίπου προς εκκαθάριση (RAL).

5.14. Μετά από σημαντικές αλληπάλληλες ελλείψεις κονδυλίων πληρωμών για τα Βαλκάνια, το κεφάλαιο ενισχύθηκε μέχρι ποσού 180 εκατ. ευρώ τόσο σε πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων όσο και σε πιστώσεις πληρωμών για τη Σερβία. Παρόλο που ανελήφθη υποχρέωση για ολόκληρο το ποσό, δεν συνέβη το ίδιο για τις πιστώσεις πληρωμών, παρά το σημαντικό ποσοστό επιστροφής. Όσον αφορά το πρόγραμμα MEDA, η επιτευχθείσα ενίσχυση αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό (97,6 εκατ. ευρώ) την αποδέσμευση των πιστώσεων πληρωμών που ήταν αρχικά εγγεγραμμένες στο αποθεματικό Β0-4 0.

⁽⁹⁾ 64,8 εκατομμύρια ευρώ μεταφέρθηκαν από τα 392 εκατομμύρια ευρώ που αποδεσμεύθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (10 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του ΔΣΠ και 382 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο των μεταφορών).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.16. Έτσι, καταβλήθηκε στο ταμείο ένα ποσό 40,4 εκατομμυρίων ευρώ για την κατασκευή ενός προστατευτικού καλύμματος στο Τσερνομπιλ τον Δεκέμβριο του 2000, ενώ στα μέσα του οικονομικού έτους 2001 μόνο τα δύο τρίτα περίπου των 50 εκατομμυρίων ευρώ που κατέβαλε η Επιτροπή το 1999 θα έχουν πραγματικά χρησιμοποιηθεί. Άλλο παράδειγμα, από τα 283,6 εκατομμύρια ευρώ που καταβλήθηκαν στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ανασυγκρότησης⁽¹⁰⁾ και θεωρήθηκαν δαπάνες του οικονομικού έτους 2000, 25,7 εκατομμύρια ευρώ εξακολουθούσαν να διακινούνται μεταξύ της Επιτροπής και του Οργανισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2000 και συνολικά μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν είχαν καταβληθεί στους τελικούς δικαιούχους 105,7 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι το 40 % των ποσών που μεταβιβάστηκαν στον Οργανισμό το 2000. Ένα τέτοιο ποσό φαινομενικά υπερβαίνει κατά πολύ τις άμεσες ανάγκες του Οργανισμού ήδη στις αρχές του έτους 2001.

5.17. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου οι δαπάνες του προϋπολογισμού δεν αντιστοιχούν στα ποσά που έλαβαν οι τελικοί δικαιούχοι, οι λογαριασμοί δεν αποβλέπουν και δεν μπορούν να παράσχουν μια ένδειξη του μεγέθους των δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν επιτόπου.

5.18. Για πρώτη φορά έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό πιστώσεις για δαπάνες διοικητικής διαχείρισης (δαπάνες τύπου Α). Η εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών (27,2 εκατομμύρια ευρώ) ήταν ιδιαίτερα μικρή (σχεδόν το 80 % των πιστώσεων πληρωμών ακυρώθηκε), μολονότι συστάθηκαν αναλήψεις υποχρεώσεων μέχρι ποσού 86 % των προβλεφθεισών πιστώσεων κατά το τέλος του οικονομικού έτους μόνο. Η δυνατή επιλογή να εκκαθαριστούν τα υπόλοιπα των δαπανών διοικητικής και τεχνικής βοήθειας

5.16. Όπως συμφωνήθηκε από την Επιτροπή και την ΕΤΑΑ, η συμβολή της Επιτροπής στο ταμείο για το Τσερνομπιλ καταβλήθηκε μετά την υπογραφή της συμφωνίας συνεισφοράς. Όλοι οι άλλοι χορηγοί βοήθειας συνεισφέρουν με τον ίδιο τρόπο. Οποιαδήποτε χρηματοδότηση που δεν είναι άμεσα απαραίτητη αποταμιεύεται, και οι τόκοι που δημιουργούνται πιστώνονται στο ταμείο του Τσερνομπιλ. Δεδομένης της ποικιλίας των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του εν λόγω ταμείου, είναι εξαιρετικά δύσκολο να προβλεφθούν προκαταβολικά.

Η κατάσταση που περιγράφει το Ελεγκτικό Συνέδριο προκύπτει από την ανάγκη να καταβάλλονται τα ποσά στον εν λόγω Οργανισμό εν ευθέτω χρόνο και για ένα λογικό χρονικό διάστημα π.χ. 2-3 μήνες, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες ρευστών διαθέσιμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού για τη σύσταση του εν λόγω Οργανισμού. Σ' αυτό το πλαίσιο, το Ελεγκτικό Συνέδριο εκφράζει εξάλλου στο σημείο 5.98 θετική κρίση για τη λειτουργία του Οργανισμού, ιδίως όσον αφορά την εκτέλεση των πληρωμών.

Το ποσό που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο περιλαμβάνει το σημαντικό έμβασμα που απεστάλη στα τέλη του Δεκεμβρίου 2000 και σχετίζεται ιδίως με την εφαρμογή του εκτακτου προγράμματος (έκτακτη χειμερινή βοήθεια) για τη Σερβία, που εγκρίθηκε από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή στα τέλη του Νοεμβρίου 2000. Οι κεφαλαιακές ανάγκες δικαιολογήθηκαν εκ των προτέρων με λογιστικό έλεγχο της Επιτροπής τον Νοέμβριο 2000, και εκ των υστέρων με τη χρηματοοικονομική κατάσταση του Οργανισμού, όπως αυτή κοινοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2001. Τα εν λόγω ποσά δεν ήταν φυσικά δυνατόν να καταναλωθούν εξ ολοκλήρου από τον Οργανισμό πριν από το τέλος του οικονομικού έτους, στις 31 Δεκεμβρίου του 2000.

Πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε ότι η σημασία και ο επείγων χαρακτήρας των προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο εν λόγω Οργανισμός απαιτούν εξαιρετικά ταχεία δράση τόσο από άποψη υπογραφής των συμβάσεων όσο και από άποψη εκταμιεύσεων.

5.18. Τα κονδύλια «ΒΑ» εγγράφηκαν στον προϋπολογισμό 2000 από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, για να καταστούν διαφανείς οι δαπάνες διοικητικού τύπου που μέχρι τότε συμπεριλαμβάνονταν στις πιστώσεις λειτουργίας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώνει ότι τα προηγούμενα υπόλοιπα προς εκκαθάριση (RAL) δεν καταλογίστηκαν εκ νέου σε αυτά τα νέα κονδύλια, πράγμα που είναι λογικό δεδομένου του προγενέστερου καταλογισμού τους. Όσον αφορά τις διαχωριζόμενες πιστώσεις, τα υπόλοιπα προς εκκαθάριση του 2000 θα εκκαθαριστούν κατά τα επόμενα οικονομικά έτη, και συνεπώς πολύ σύντομα όλες οι δαπάνες «ΒΑ» θα ενταχθούν σε αυτή τη δομή, εφόσον αυτή παραμείνει σταθερή στο μέλλον.

⁽¹⁰⁾ Εδρεύει στη Θεσσαλονίκη με επιχειρησιακά κέντρα στο Κοσσυφοπέδιο, Σερβία και Μαυροβούνιο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

(ΔΤΒ) από τα κονδύλια που είχαν προηγηθεί της δημιουργίας αυτού του νέου προϋπολογιστικού μέσου εξηγεί επίσης αυτή την υποανάλωση. Το 2000, δεν επιτεύχθηκε συνεπώς εξ ολοκλήρου ο στόχος να καταστούν περισσότερο διαφανείς οι δαπάνες για τις οποίες διατυπώθηκαν προγενέστερες παρατηρήσεις από το Συνέδριο ⁽¹¹⁾.

Παρουσίαση των λογαριασμών στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή ⁽¹²⁾

5.19. Εδώ και πολλά χρόνια ⁽¹³⁾, το Συνέδριο επισημαίνει ότι η παρουσίαση του τόμου 1 τεύχος 2 του λογαριασμού διαχείρισης δεν ικανοποιεί την ανάγκη να παρέχεται στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή μια συνοπτική παρουσίαση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους για τον τομέα των εξωτερικών ενεργειών. Παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την ορθολογικοποίηση και τη βελτίωση της παρουσίασης των δημοσιονομικών πληροφοριών σχετικά με τα κυριότερα κονδύλια του προϋπολογισμού, απομένει να γίνει μεγαλύτερη βελτίωση όσον αφορά τη δημοσιονομική ανάλυση.

5.20. Το 2000 ακόμη καμία γενική παρουσίαση δεν εμφανίζει το σύνολο του τομέα. Ούτε και καμία εισαγωγή ανά τίτλο του προϋπολογισμού δεν προηγείται πριν από τις σελίδες που αφιερώνονται στις διάφορες μορφές παρέμβασης (κεφάλαια του προϋπολογισμού). Εντούτοις, η Επιτροπή καταρτίζει για τις εσωτερικές ανάγκες της ένα έγγραφο που περιλαμβάνει διάφορες ανακεφαλαιώσεις αναλύσεων και αναλύσεις παρόμοιες με εκείνες που παρουσιάζει το Συνέδριο στα σημεία 5.8 και 5.9 σχετικά με τη Λατινική Αμερική και την Ασία.

5.21. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να εξηγήσει τους λόγους που οδήγησαν σε μια εκτέλεση προϋπολογισμού διαφορετική από τις προβλέψεις. Σύμφωνα με την τυποποιημένη παρουσίαση που επέλεξε η Επιτροπή, θα έπρεπε να είχε παράσχει συστηματικά στον τόμο 1 τεύχος

5.19. Η Επιτροπή έλαβε ορισμένα μέτρα όσον αφορά τις προηγούμενες παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη βελτίωση των δημοσιονομικών δελτίων και, επί του παρόντος, παρέχονται πολύ περισσότερες πληροφορίες, παρουσιάζοντας έτσι στον αναγνώστη όλα τα βασικά στοιχεία. Το επόμενο βήμα για τη βελτίωση των δημοσιονομικών δελτίων θα είναι η ενσωμάτωση σχολίων. Αυτό έχει ήδη γίνει για άλλα κεφάλαια, και απομένει να γίνει για τις εξωτερικές δράσεις.

5.20. Για το οικονομικό έτος 2001, η Επιτροπή θα εξετάσει την ενσωμάτωση μιας εισαγωγικής συνοπτικής παρουσίασης στο κεφάλαιο για την εξωτερική βοήθεια· η εν λόγω επισκόπηση θα προβαίνει σε εκτίμηση των σημαντικότερων γεγονότων που επηρεάζουν την εκτέλεση κατά το 2001 και θα προσδιορίζει τις τυχόν σημαντικές τάσεις (π.χ. έλλειψη πιστώσεων).

5.21. Για το 2001, μαζί με τους πίνακες εκτέλεσης του προϋπολογισμού και απόδοσης, που αποτελούν πλέον αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης, η Επιτροπή θα προβαίνει σε σχόλια σχετικά με τις σημαντικές διακυμάνσεις.

⁽¹¹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημεία 5.15 έως 5.31 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999).

⁽¹²⁾ Το Συνέδριο εξέτασε τα πληροφοριακά στοιχεία που υπέβαλε η Επιτροπή στον τόμο I του «Λογαριασμού διαχείρισης». Σκοπός του τόμου αυτού είναι να παρασχεθούν σχόλια για τη δημοσιονομική διαχείριση σχετικά με το οικονομικό έτος, και ιδίως εξηγήσεις για τις διαφορές μεταξύ του αρχικά εγκριθέντος προϋπολογισμού και των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων, καθώς και μεταξύ των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων και εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν. Με την εξέταση αυτή δεν επιδιώχθηκε να αποκομιστεί διαβεβαίωση για την αξιοπιστία των περιεχομένων της, αλλά να εντοπιστεί κάθε σημαντική διαφορά για την οποία δεν παρασχέθηκαν εξηγητικές και να επισημανθεί κάθε εξήγηση που θα μπορούσε να θεωρηθεί παραπλανητική.

⁽¹³⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 5.3 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000) και την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 5.14 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2 του λογαριασμού διαχείρισης, εκτός από μια παρουσίαση των προϋπολογιστικών στοιχείων που εμφανίζονται ήδη σε μεγάλο βαθμό στον τόμο 1 τεύχος 1, σχόλια για την εκτέλεση των διαφόρων κονδυλίων και για τους πίνακες με τα οποία να μπορεί να κατανοηθεί η πραγματική χρησιμοποίηση των πιστώσεων.

5.22. Σχετικά με τα σημεία αυτά, απομένουν πολλά να επιτευχθούν για να καταστεί χρήσιμος ο τόμος 1 τεύχος 2 του λογαριασμού διαχείρισης. Η παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων περιλαμβάνει σφάλματα και ανακολουθίες. Παρά τις οδηγίες του υπολόγου, το έγγραφο δεν παρέχει την επιθυμητή εξήγηση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Σε ένα πρώτο στάδιο, τα έγγραφα που ελήφθησαν από τους διατάκτες ήταν ανεπαρκούς ποιότητας για να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν. Ένα ρητό αίτημα που απεβλέπε στην εξήγηση των κυριότερων διαφορών που αφορούσαν 30 περίπου κονδύλια του προϋπολογισμού παρέμεινε χωρίς συνέχεια. Η χρησιμοποίηση του αποθεματικού έκτακτης βοήθειας (B7-9 1) για 180 εκατομμύρια ευρώ υπέρ των Βαλκανίων ούτε αναφέρεται ούτε εξηγείται στο κονδύλιο του αποθεματικού. Η παροχή εξηγήσεων αποτελεί μια πολύ δύσκολη εργασία να εκτελεστεί όταν το λογιστικό σύστημα δεν τροφοδοτείται με συναφή στοιχεία.

5.23. Η έγκριση νέων δημοσιονομικών προοπτικών οδήγησε σε μια ουσιαστική τροποποίηση της ονοματολογίας. Ύστερα από τη μεταφορά του προγράμματος Phare στο κεφάλαιο B7-0 3, οι υπολειπόμενες δαπάνες του κεφαλαίου B7-5 4 αφορούν τα δυτικά Βαλκάνια. Καμία εξήγηση, ούτε και κανένας συγκριτικός πίνακας δεν παρέχουν τη δυνατότητα να εκτιμηθεί η εξέλιξη των δαπανών από το ένα οικονομικό έτος στο άλλο στις δύο ζώνες παρέμβασης που καθορίστηκαν τελευταία.

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ

Εντατικός έλεγχος στον τομέα του Tacis

Περιγραφή του τομέα

5.24. Ο τίτλος 4 των δημοσιονομικών προοπτικών αφορά εξωτερικά μέτρα και περιλαμβάνει διάφορα μέσα:

- α) τη χορήγηση επισιτιστικής και ανθρωπιστικής βοήθειας (τίτλος B7-2 του προϋπολογισμού της ΕΕ).

5.22. Το έτος 2000 ήταν η πρώτη περίπτωση ετήσιας έκθεσης όπου επιχειρήθηκε η νέα μορφή παρουσίασης — δηλαδή συνδυασμός χρηματοοικονομικών στοιχείων και στοιχείων απόδοσης. Οι ανακολουθίες που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν προβλέπεται να επαναληφθούν, χάρη στην πείρα που αποκτήθηκε κατά το 2000.

Παρόλο που η μεταφορά βοήθειας υπέρ των Βαλκανίων αναφέρεται στην ενότητα «Compte» στο κονδύλιο του προϋπολογισμού B7-5 4 1 «ενίσχυση για τις Δημοκρατίες που αποτελούσαν κατά το παρελθόν μέρος της Γιουγκοσλαβίας», παραδεχόμαστε ότι η επεξήγηση που συνοδεύει τη μεταφορά (από το αποθεματικό) θα μπορούσε να είναι λεπτομερέστερη: όπως αναφέραμε παραπάνω στο σημείο 5.20, θα δοθεί περισσότερη προσοχή σ' αυτά τα θέματα κατά το οικονομικό έτος 2001.

5.23. Παραδεχόμαστε ότι αυτές οι εξελίξεις θα μπορούσαν να παρουσιαστούν καλύτερα στους αναγνώστες. Η πρόθεσή μας είναι να παρέχουμε εξηγήσεις που να επιτρέπουν στους αναγνώστες των δημοσιονομικών δελτίων να κατανοούν τις σημαντικές μεταβολές της ονοματολογίας ή των χορηγούμενων κονδυλίων, πράγμα που πρόκειται να πραγματοποιηθεί το 2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) την υλοποίηση προγραμμάτων συνεργασίας μέσω των κονδυλίων του προϋπολογισμού που προορίζονται για καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές (Λατινική Αμερική, Ασία και Νότιο Αφρική), τίτλος Β7-3, τις Μεσογειακές τρίτες χώρες και τη Μέση Ανατολή, Β7-4, την κεντρική και ανατολική Ευρώπη, τα Βαλκάνια, τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και τη Μογγολία, Β7-5).
- γ) συγχρηματοδότηση μέτρων λαμβανομένων από μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) (το μεγαλύτερο μέρος του τίτλου Β7-6), καθώς και
- δ) άλλα μέτρα, το μεγαλύτερο τμήμα των οποίων αφορά διεθνείς συμφωνίες για θέματα αλιείας και την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (το υπόλοιπο του τίτλου Β7-6, τίτλου Β7-7, τίτλου Β7-8 και της υποδιαίρεσης Β-8).

Εμβέλεια και φύση του ελέγχου

5.25. Στον τομέα των εξωτερικών δράσεων μόνον ένας μικρός αριθμός πράξεων ελέγχθηκε για τη συνολική DAS. Προκειμένου να παρασχεθούν στην αρμόδια για την απαλλαγή αρχή πιο στοχοδετημένες πληροφορίες, η ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας για τις εξωτερικές δράσεις βασίζεται σε έναν κύκλο διεξοδικών ελέγχων που αφορούν κάθε χρόνο διαφορετικά στοιχεία του τομέα του προϋπολογισμού. Το 1999 το Συνέδριο άρχισε τον κύκλο αυτό με τις αποκεντρωμένες δαπάνες του Phare (την εποχή εκείνη αποτελούσαν τμήμα του τίτλου 4), τις συγχρηματοδοτούμενες δραστηριότητες που διαχειρίζονταν οι ΜΚΟ και τις δαπάνες για ενίσχυση στη Βοσνία. Έτσι, το 1999 διενεργήθηκε έλεγχος σε βάθος για το 13 % περίπου των συνολικών δαπανών των εξωτερικών δράσεων. Για το έτος 2000 το Συνέδριο ανέλαβε έναν έλεγχο του προγράμματος Tacis, κυρίως στο επίπεδο της Επιτροπής (τίτλος Β7-5 του προϋπολογισμού), που αντιπροσωπεύει σχεδόν το 10 % των συνολικών δαπανών στον τομέα των εξωτερικών δράσεων. Στόχος του ελέγχου ήταν να παρασχεθούν συμπεράσματα για τη νομιμότητα και κανονικότητα των συμβάσεων που συνάφθηκαν και των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και να διατυπωθούν παρατηρήσεις σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων ελέγχου.

5.26. Ο έλεγχος περιλάμβανε εξέταση του συστήματος των διαδικασιών και ελέγχων που καλύπτουν τον τομέα αυτό για να αξιολογηθεί η θεωρητική και πρακτική αποτελεσματικότητά τους ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι πράξεις είναι νόμιμες και κανονικές. Ο έλεγχος περιλάμβανε επίσης εξέταση αντιπροσωπευτικών τυχαίων δειγμάτων i) των συμβάσεων που συνάφθηκαν από την Επιτροπή το 2000 και τα οποία είχαν εξαχθεί από τη βάση δεδομένων των συμβάσεων και ii) των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2000 και τα οποία είχαν εξαχθεί από το κεντρικό λογιστικό σύστημα της Επιτροπής. Ο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έλεγχος βασίστηκε σε αποδεικτικά στοιχεία που ήταν διαθέσιμα στις Βρυξέλλες, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων, τιμολογίων και πιστοποιητικών που παρασχεθήκαν από τις αντιπροσωπείες, καθώς και των εκθέσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης. Λόγω της φύσης των πράξεων αυτών, ο έλεγχος της πραγματικότητας των αιτήσεων πληρωμής για παροχή υπηρεσιών είναι δυνατός μόνο με λεπτομερή συστηματική εξέταση των βιβλίων των μεμονωμένων αναδόχων σε μικρή χρονική απόσταση από την παροχή υπηρεσιών. Αυτό δεν ήταν εφικτό. Η εργασία αυτή συμπληρώθηκε με επιτόπιους ελέγχους πράξεων για τις οποίες τα περισσότερα αποδεικτικά στοιχεία ήταν διαθέσιμα μόνο στις δικαιούχους χώρες, όπως ήταν η περίπτωση βασικά των αποκεντρωμένων προγραμμάτων που περιγράφονται στο σημείο 5.33.

5.27. Τα περισσότερα σχέδια στον τομέα του Tacis αφορούν τη χρηματοδότηση των συμβάσεων τεχνικής βοήθειας ανάλογα με το χρόνο που δαπανούν οι σύμβουλοι με συμφωνηθείσες τιμές, μαζί με άλλες δαπάνες, όπως μετακίνησης και διαμονής. Η εργασία των συμβούλων αυτών μπορεί είτε να συνίσταται στην κατάρτιση ενός προϊόντος βάσει συμφωνίας, όπως μιας έκθεσης, ή απλώς να είναι μια συνεισφορά στις υπό εκτέλεση εργασίες μιας διοίκησης ενός δικαιούχου κράτους ή ενός άλλου οργανισμού. Ο κίνδυνος που ενυπάρχει σ' αυτό το είδος της σύμβασης είναι η δυνατότητα ότι η ποιότητα και η ποσότητα (πραγματικότητα) των υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί δεν αντιστοιχούν στις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και στηριχθεί με δελτία χρόνου εργασίας και εκθέσεις απόδοσης. Κατά κανόνα, τα συστήματα και οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να λάβουν υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Πρόγραμμα Tacis

5.28. Στόχοι του προγράμματος είναι η προώθηση της μετάβασης των δεκατριών δικαιούχων χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και Ασίας προς μια οικονομία αγοράς που λειτουργεί ικανοποιητικά και η ενίσχυση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Η βοήθεια συνήθως παρέχεται υπό μορφή επιχορηγήσεων για τη χρηματοδότηση συμβάσεων τεχνικής βοήθειας. Όταν ξεκινά ένα σχέδιο, επιλέγεται ένας ανάδοχος για την παροχή υπηρεσιών στον δικαιούχο οργανισμό. Ο επιλεγθείς ανάδοχος είναι σχεδόν αποκλειστικά ένας οργανισμός από τα κράτη μέλη προερχόμενος κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα αλλά επίσης και από τον δημόσιο τομέα ή από έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο ανάδοχος λαμβάνει τα κεφάλαια της ΕΕ, ενώ ο δικαιούχος της βοήθειας είναι ένας κυβερνητικός οργανισμός στη χώρα Tacis.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.29. Οι υπηρεσίες που παρέχει ο ανάδοχος είναι υπό μορφή μεταφοράς της τεχνογνωσίας σε επιλέξιμους τομείς συνεργασίας όπως:

- στήριξη της θεσμικής, νομικής και διοικητικής μεταρρύθμισης,
- στήριξη του ιδιωτικού τομέα και βοήθεια στην οικονομική ανάπτυξη,
- στήριξη στην αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών μεταβίβασης,
- ανάπτυξη των δικτύων έργων υποδομής,
- προώθηση της περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείριση των φυσικών πόρων,
- ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας,
- στήριξη της πυρηνικής ασφάλειας.

Ο νέος κανονισμός σχετικά με το πρόγραμμα Tacis για την περίοδο 2000-2006 εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 1999⁽¹⁴⁾. Οι περισσότερες από τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 και επιλέχθηκαν για το λόγο αυτό για τον έλεγχο έχουν σχέση με συμβάσεις που ανατέθηκαν στο πλαίσιο του παλαιού κανονισμού.

5.30. Τα ποσά για τα οποία πραγματοποιήθηκε ανάληψη, σύναψη σύμβασης και πληρωμή κατά τα έτη 1991-2000 παρουσιάζονται στον **πίνακα 5.4**.

Πίνακας 5.4 — Αναλήψεις υποχρεώσεων, συμβάσεις και πληρωμές Tacis

(εκατ. EUR)

Έτος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	Συμβάσεις	Πληρωμές
1991	397	5	1
1992	419	203	32
1993	472	349	180
1994	465	515	300
1995	511	527	374
1996	536	455	376
1997	482	691	405
1998	508	507	462
1999	428	396	514
2000	444	384	465

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 99/2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.31. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαχειρίζονται κυρίως συγκεντρωτικά το πρόγραμμα Tacis στις Βρυξέλλες. Η Γενική Διεύθυνση EuropeAid — Υπηρεσία συνεργασίας (AIDCO) (η οποία περιλαμβάνει τις αρμοδιότητες που ασκούσε προηγουμένως η κοινή υπηρεσία εξωτερικών σχέσεων) διαχειρίζεται όλες τις πτυχές εφαρμογής και είναι επίσης αρμόδια για όλες τις λειτουργίες ελέγχου και αξιολογήσεις από την 1η Ιανουαρίου 2001. Εντός της AIDCO κάθε σύμβαση τεχνικής βοήθειας ανατίθεται στον διαχειριστή σχεδίων (project manager, προηγουμένως γνωστό ως task manager), ο οποίος διαχειρίζεται το σχέδιο συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης προόδου της σύμβασης.

5.32. Έχει συναφθεί σύμβαση με μια κοινοπραξία ειδικευμένων εταιρειών (μονάδες παρακολούθησης) για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των αναδόχων. Η παρακολούθηση αυτή καλύπτει με συστηματικό τρόπο τις ποιοτικές πτυχές της απόδοσής τους. Οι προκύπτουσες εκθέσεις παρακολούθησης κοινοποιούνται στους διαχειριστές σχεδίων.

5.33. Υπάρχουν ορισμένα προγράμματα Tacis όπου η διαχείριση είναι αποκεντρωμένη (βλέπε κατάσταση στον **πίνακα 5.5**). Οι πληρωμές στους ενδιάμεσους αυτούς φορείς αντιπροσώπευαν σχεδόν το 25 % των συνολικών πληρωμών Tacis το 2000.

Οι αποκεντρωμένοι αυτοί οργανισμοί διαχείρισης τηρούν όλα τα λογιστικά έγγραφα στις εγκαταστάσεις τους και γι' αυτό ελέγχθηκαν στο επίπεδο αυτό.

Πίνακας 5.5 — Σημαντικότερα αποκεντρωμένα προγράμματα Tacis

(εκατ. EUR)

Πρόγραμμα	Διαχείριση από	Πληρωμές το 2000
Διευκόλυνση Μπανγκόκ	ΕΤΑΑ	23
Κέντρα επιστημών και τεχνολογίας στα ΝΑΚ	ΔΚΕΤ στη Μόσχα και ΚΕΤΟ στην Ουκρανία	24
Έκτακτη βοήθεια για το πρόγραμμα του Αζερμπαϊτζάν	Κυβέρνηση του Αζερμπαϊτζάν	10
Tempus	Ευρωπαϊκό [I] δρμα Επιμόρφωσης	13
Bistro	Αντιπροσωπείες ΕΚ	3
Ταμείο στέγασης Τσερνομπίλ	ΕΤΑΑ	40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.34. Στο πλαίσιο της τρέχουσας μεταρρύθμισης των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας της ΕΕ υπήρχαν επίσης τροποποιήσεις στην παρακολούθηση και στην επίβλεψη του προγράμματος Tacis. Η μεταρρύθμιση θα έχει ως αποτέλεσμα μια νέα κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΓΔ Relex (Εξωτερικές Σχέσεις), AIDCO και των αντιπροσωπειών της ΕΚ.

5.34. Η σύσταση της Υπηρεσίας Συνεργασίας EuropeAid αποτελεί άμεσο αποτέλεσμα της απόφασης της Επιτροπής να προβεί σε μεταρρύθμιση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας, την οποία ανήγγειλε τον Μάιο του 2000. Η Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Σχέσεων είναι υπεύθυνη για τη χάραξη των στρατηγικών, των στόχων, των προτεραιοτήτων και τομέων συνεργασίας στο πλαίσιο του προγράμματος Tacis· η Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του κύκλου του προγράμματος, από τον καθορισμό των στοιχείων του μέχρι την τελική αξιολόγησή του.

Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης τον Μάιο του 2000 να μεταβιβάσει καθήκοντα και αρμοδιότητες σε όλα τα στάδια του κύκλου του προγράμματος στις αντιπροσωπείες της ΕΚ. Αυτό αποτελεί βασικό στοιχείο της μεταρρύθμισης της εξωτερικής βοήθειας. 22 αντιπροσωπείες της ΕΚ συμπεριλαμβάνονται στη διαδικασία αποκέντρωσης το 2001, μεταξύ των οποίων η αντιπροσωπεία στη Ρωσία. Η Επιτροπή σκοπεύει να ολοκληρώσει την αποκέντρωση στον τομέα των προγραμμάτων Tacis πριν τα τέλη του 2002.

Διαπιστώσεις ελέγχου

Συμβάσεις και πληρωμές

5.35. Η εργασία ελέγχου που πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο της Επιτροπής για τις συμβάσεις που συνήψε η Επιτροπή, καθώς και οι υποκείμενες αναλήψεις υποχρεώσεων δεν αποκάλυψαν σημαντικά σφάλματα νομιμότητας και κανονικότητας. Εντούτοις, ο έλεγχος των πράξεων πληρωμής αποκάλυψε έναν μικρό αριθμό σφαλμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που καταλογίστηκαν εσφαλμένα, των αιτήσεων πληρωμής για μια μη επιλέξιμη περίοδο και των εξόδων που δεν στηρίζονταν από δελτία χρόνου εργασίας. Τα σφάλματα αυτά δεν είχαν σημαντική επίπτωση στις συνολικές δαπάνες.

Παρατηρήσεις σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο

5.36. Έχοντας υπόψη τον εγγενή κίνδυνο ότι οι συμβάσεις τεχνικής βοήθειας δεν υλοποιούνται πάντοτε ικανοποιητικά, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου πρέπει να καλύπτει τον κίνδυνο ότι η ποιότητα και η ποσότητα των παρεχομένων υπηρεσιών μπορεί να μην αντιστοιχούν στα τιμολόγια και στα δικαιολογητικά έγγραφα. Ο κίνδυνος σημαντικής παράλειψης των αναδόχων στην παροχή υπηρεσιών αντιμετωπίζεται από το γεγονός ότι οι δικαιούχοι στις ενδιαφερόμενες χώρες έχουν συμφέρον οι ανάδοχοι να εκτελούν την εργασία τους και να εκφράζουν παράπονα σε αντίθετη περίπτωση. Οι εκθέσεις παρακολούθησης που υποβάλλονται στους διαχειριστές σχεδίων (όπως περιγράφονται στο σημείο 5.32) μπορούν να παρέχουν ένα επιπλέον μέτρο διαβεβαίωσης ότι οι ανάδοχοι εκτελούν πραγματικά την εργασία τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.37. Οι διαχειριστές σχεδίων διαδραματίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη διαχείριση και στον έλεγχο του προγράμματος Tacis. Οι διαχειριστές σχεδίων πρέπει να διαθέτουν υψηλά προσόντα και πείρα στη διαχείριση της τεχνικής βοήθειας. Ο φόρτος εργασίας αυτών των διαχειριστών σχεδίων είναι μεγάλος και η πίεση που προκύπτει από αυτόν στα εμπλεκόμενα άτομα οδηγεί σε συχνή εναλλαγή προσωπικού, πράγμα το οποίο θέτει σε κίνδυνο την ομαλή λειτουργία των συστημάτων ελέγχου. Ως αποτέλεσμα, οι διαχειριστές σχεδίων δεν δίνουν μεγάλη προσοχή στο περιεχόμενο της έκθεσης παρακολούθησης, πράγμα που θα τους έδινε τη δυνατότητα να εξετάσουν με τους αναδόχους κάθε επισημανθείσα αδυναμία στην εργασία τους πριν από την έγκριση πληρωμών. Η Επιτροπή δεν ελέγχει δειγματοληπτικά τις εκκρεμείς συμβάσεις για να εξακριβωθεί η ακρίβεια των δελτίων ελέγχου και των αιτήσεων πληρωμής.

5.38. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου το Συνέδριο έλαβε υπόψη του ορισμένες ενδείξεις βελτιώσεων στο περιβάλλον ελέγχου. Η Επιτροπή κατέβαλε επιτυχώς προσπάθειες για να επισπεύσει τη διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προσφορών και σύναψης συμβάσεων καθώς και την εξέταση τιμολογίων για πληρωμή. Τώρα η πληρωμή των τιμολογίων πραγματοποιείται εντός κανονικού χρονικού διαστήματος 60 ημερών (εκτός πραγματικά εξαιρετικών περιπτώσεων) και το επίπεδο των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων μειώθηκε για το δεύτερο κατά σειρά έτος.

5.39. Τον Νοέμβριο του 1999 η Επιτροπή ενέκρινε ένα νέο εγχειρίδιο για όλες τις συμβάσεις εξωτερικής ενίσχυσης με σκοπό να απλοποιήσει τη σύναψη συμβάσεων. Το εγχειρίδιο μείωσε τον αριθμό των διαφόρων διαδικασιών πρόσκλησης για υποβολή προσφορών από 40 σε οκτώ (απλοποιημένες) διαδικασίες. Ένας «πρακτικός οδηγός» σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων εξωτερικής ενίσχυσης της ΕΚ δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2001. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συμβάλλουν περισσότερο στο να υπερνικηθούν ορισμένες από τις αδυναμίες που επισημάνθηκαν στην ειδική έκθεση του Συνεδρίου αριθ. 16/2000 ⁽¹⁵⁾.

5.37. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα των εκθέσεων παρακολούθησης και συμφωνεί ότι οι διαχειριστές των προγραμμάτων θα πρέπει να τις χρησιμοποιούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Σύμφωνα με τις νέες τυποποιημένες ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν το 2001, για κάθε σύμβαση ορίζεται ένας διαχειριστής προγράμματος που εκπροσωπεί τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής και είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της προόδου της εκτέλεσης της σύμβασης. Η νέα σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών περιλαμβάνει επίσης μηνιαία κατά προσέγγιση πρόβλεψη της ταμειακής ροής. Ο διαχειριστής προγράμματος μπορεί να χρησιμοποιήσει την εν λόγω πρόβλεψη για να εξασφαλίσει ότι οι παρεκκλίσεις από την πρόβλεψη αντιστοιχούν σε μεταβολές του πραγματικού χρόνου παρέμβασης των εμπειρογνομόνων και σε απρόβλεπτες δαπάνες τις οποίες γνωρίζει είτε από προσωπική γνώση του προγράμματος είτε μέσω των εκθέσεων της μονάδας παρακολούθησης.

Η δομή πληρωμής της νέας σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών έχει καταργήσει την απαίτηση επαληθεύσης των συνοδευτικών εγγράφων των τιμολογίων των αναδόχων των έργων πριν την πραγματοποίηση ενδιάμεσων πληρωμών. Οι πραγματικές ημέρες εργασίας και οι πραγματικές απρόβλεπτες δαπάνες που περιέχονται στα τιμολόγια επαληθεύονται για κάθε σύμβαση παροχής υπηρεσιών με απαίτηση πιστοποιητικού λογιστικού ελέγχου πριν την τελική πληρωμή. Ως εκ τούτου, θα μειωθεί ο φόρτος εργασίας τόσο των διαχειριστών προγραμμάτων όσο και αυτών που πραγματοποιούν τις πληρωμές.

5.39. Ο νέος πρακτικός οδηγός για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων της ΕΚ για εξωτερική βοήθεια, που βασίζεται στο εγχειρίδιο οδηγιών για συμβάσεις εξωτερικής βοήθειας του Νοεμβρίου 1999, εναρμονίζει και απλοποιεί τη διαχείριση των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας της ΕΚ. Η Επιτροπή επεξεργάζεται επί του παρόντος ένα συμπληρωματικό οδηγό για τις χρηματοδοτικές διαδικασίες όσον αφορά την εξωτερική βοήθεια, που προβλέπεται ότι θα απλοποιήσει και θα αποσαφηνίσει τους χρηματοοικονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται.

⁽¹⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2000 σχετικά με τις διαδικασίες προκήρυξης διαγωνισμού για τις συμβάσεις υπηρεσιών στο πλαίσιο των προγραμμάτων Phare και Tacis (EE C 350 της 6.12.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.40. Στο νέο «πρακτικό οδηγό» περιλαμβάνεται μια νέα σειρά γενικών όρων σχετικά με συμβάσεις παροχής υπηρεσιών. Αυτοί οι νέοι όροι απαιτούν την τήρηση αναλυτικών δελτίων ελέγχου και οικονομικών εγγράφων παρόμοιου επιπέδου όπως και με τους παλαιούς όρους· ωστόσο τα έγγραφα όμως αυτά δεν θα χρειάζεται να υποβάλλονται με τα τιμολόγια. Η ύπαρξη και η ακρίβεια των εγγράφων αυτών θα βεβαιώνεται στο τέλος της σύμβασης από ανεξάρτητο ελεγκτή.

5.41. Στο ελεγχθέν δείγμα η Επιτροπή πραγματοποίησε διορθώσεις στο 36 % των τιμολογίων πριν από την εκτέλεση πληρωμών. Οι διορθώσεις αφορούσαν γενικά μικρά ποσά. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το σύστημα ελέγχου λειτουργεί αποτελεσματικά. Ένα σημαντικό ποσό ανθρωπίνων πόρων διατίθεται για την εκτέλεση αυτών των εργασιών ελέγχου. Το υψηλό ποσοστό διορθώσεων μπορεί να είναι ενδεικτικό ότι οι οδηγίες σχετικά με τα τιμολόγια και τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν είναι επαρκώς σαφείς ή τηρούνται ανεπαρκώς.

Συμπεράσματα

5.42. Με την προϋπόθεση του περιορισμού της έκτασης του ελέγχου που περιγράφεται στο σημείο 5.26, το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, στο σύνολο, οι συμβάσεις που συνήψε η Επιτροπή και οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με το Tacis ήταν νόμιμες και κανονικές.

5.43. Το Συνέδριο χαιρετίζει τη θέσπιση του νέου «πρακτικού οδηγού» σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων εξωτερικής ενίσχυσης της ΕΚ. Εντούτοις, οι διαδικασίες αυτές δεν περιλαμβάνουν άμεση σύνδεση μεταξύ αφενός του ελέγχου της ποιότητας και ποσότητας της απόδοσης των αναδόχων και αφετέρου της έγκρισης των πληρωμών (βλέπε σημείο 5.37).

Συστάσεις

5.44. Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή:

- α) να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στο ρόλο και στη θέση των διαχειριστών σχεδίων ώστε να εξασφαλιστεί η διατήρηση πεπειραμένου προσωπικού. Η κατάρτιση θα πρέπει να είναι επαρκής για να ενισχυθεί η ικανότητα διαχείρισής τους·

5.41. Η κατανομή του προϋπολογισμού της νέας σύμβασης για παροχή υπηρεσιών απλοποιήθηκε σημαντικά για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος λαθών στον υπολογισμό ή η εφαρμογή λανθασμένου ποσοστού αμοιβής. Επιπλέον, ο ανάδοχος του έργου πρέπει να υποβάλει πιστοποιητικό λογιστικού ελέγχου πριν την τελική πληρωμή για να επιβεβαιώσει ότι όλες οι συναλλαγές που έχουν τιμολογηθεί από τον ανάδοχο βασίζονται στις πραγματικές ημέρες απασχόλησης και στις πραγματικές απρόβλεπτες δαπάνες που προέκυψαν.

5.43. Όπως περιγράφεται στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 5.37, από το 2001 ο διαχειριστής προγράμματος που είναι υπεύθυνος για μια σύμβαση πρέπει να εγκρίνει τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές με βάση την προσωπική του γνώση του προγράμματος ή μέσω των εκθέσεων της μονάδας παρακολούθησης. Ως εκ τούτου, υπάρχει σχέση μεταξύ του ελέγχου της ποιότητας και της ποσότητας των επιδόσεων των αναδόχων και της έγκρισης των πληρωμών.

5.44.

- α) Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία της διατήρησης πεπειραμένων διαχειριστών προγράμματος. Κατά το παρελθόν μεγάλο ποσοστό διαχειριστών προγράμματος απασχολείτο βάσει βραχυπρόθεσμων συμβάσεων, ενώ επί του παρόντος η Επιτροπή τους αντικαθιστά με μόνιμους υπαλλήλους. Επιπλέον, η αποκέντρωση των εξουσιών και η μεταβίβασή τους στις αντιπροσωπείες θα απαιτήσει από τα ενεχόμενα άτομα πιο μακροπρόθεσμη δέσμευση που είναι απαραίτητη για τις θέσεις απασχόλησης με βάση τις Βρυξέλλες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) να ενισχύσει περισσότερο, σύμφωνα με τους νέους γενικούς όρους, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της σχετικά με αυτό το είδος συμβάσεων, π.χ.:

i) χρησιμοποιώντας συστηματικότερα τις εκθέσεις παρακολούθησης κατά την έγκριση τιμολογίων για πληρωμή.

ii) πραγματοποιώντας, ή έχοντας πραγματοποιήσει για λογαριασμό της, έγκαιρες εξετάσεις των συμβάσεων Tacis τεχνικής βοήθειας, για να ελεγχθεί η πραγματικότητα των υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί και η ακρίβεια των δελτίων χρόνου εργασίας και των αιτήσεων πληρωμής.

β)

i) Από το 2001 οι διαχειριστές προγράμματος πρέπει να επιβεβαιώνουν ότι τα τιμολογια αντανάκλουν τις δραστηριότητες που πράγματι πραγματοποιούν οι ανάδοχοι (με βάση την προσωπική τους γνώση του προγράμματος ή μέσω των εκθέσεων της μονάδας παρακολούθησης) πριν την έγκρισή τους για πληρωμή. Η κατάργηση στη νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών της απαίτησης επαλήθευσης των αποδεικτικών εγγράφων πριν την πληρωμή των τιμολογίων θα επιτρέψει στους διαχειριστές προγράμματος να παρακολουθούν στενότερα την πρόοδο της εκτέλεσης των συμβάσεων στο μέλλον.

ii) Οι διαχειριστές προγράμματος και το προσωπικό της αντιπροσωπείας επισκέπτονται τις εγκαταστάσεις του προγράμματος για να προβούν σε επιθεώρηση όσο το δυνατόν συχνότερα, αλλά η διαθεσιμότητα του προσωπικού αποτελεί περιοριστικό παράγοντα. Επιπλέον, υπάρχουν μόνο τέσσερις αντιπροσωπείες στην περιοχή του προγράμματος Tacis που επικουρούνται από μερικές περιφερειακές υπηρεσίες. Οι αντιπροσωπείες της Μόσχας και της Αλμάτου πρέπει να καλύψουν εκτενείς περιοχές. Ένα επιπλέον πρόβλημα για τις επιθεωρήσεις είναι η έλλειψη κεφαλαίων αποστολής τόσο για τις Βρυξέλλες όσο και για τις αντιπροσωπείες.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Πυρηνική ασφάλεια

Εισαγωγή

5.45. Τόσο το Συμβούλιο ⁽¹⁶⁾ όσο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ⁽¹⁷⁾ συνέστησαν στην Επιτροπή να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις της διαχείρισής της, σχετικά με τα προγράμματα Phare και Tacis στον τομέα της πυρηνικής ασφαλείας, που υπογραμμίστηκαν στην ειδική έκθεση του Συνεδρίου αριθ. 25/98 ⁽¹⁸⁾. Οι κυριότερες παρατηρήσεις του Συνεδρίου αφορούσαν τα ακόλουθα:

- α) τη συγκεκριμένη στρατηγική παρέμβασης της Επιτροπής·
- β) τους διαφορετικούς και συχνά εναλλασσόμενους ανθρώπινους πόρους που έχουν διατεθεί στη διαχείριση των προγραμμάτων·
- γ) τη βραδύτητα του μηχανισμού εφαρμογής των σχεδίων·

5.45. Η παρέμβαση της Επιτροπής διευκρινίστηκε το 1998 στην ανακοίνωση COM(1998) 134 προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ανακοίνωση COM(2000) 439 της 6ης Σεπτεμβρίου 2000 εξηγεί την εν λόγω παρέμβαση και διευκρινίζει τις προτεραιότητες του προγράμματος. Ούτε το Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο δεν έχουν δώσει μέχρι τώρα συνέχεια στην εν λόγω ανακοίνωση. Η ανακοίνωση διευκρίνισε τους κανόνες και τις διαδικασίες που πρέπει να εφαρμοστούν στον περίπλοκο και εξειδικευμένο πυρηνικό τομέα. Σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας, διευκρινίστηκαν επίσης οι ευθύνες σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια. Με σκοπό την καλύτερη προβολή και μεγαλύτερη διαφάνεια, η Επιτροπή πρότεινε να δημιουργηθεί το 2001 ενιαίο κονδύλιο του προϋπολογισμού για τη χρηματοδοτική βοήθεια για την πυρηνική ασφάλεια στα ΝΑΚ.

⁽¹⁶⁾ Σύσταση του Συμβουλίου για την απαλλαγή για το 1997.

⁽¹⁷⁾ Έκθεση του Κοινοβουλίου της 21ης Απριλίου 1999 σχετικά με την αναβολή της απαλλαγής για το 1997.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 35 της 9.2.1999.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

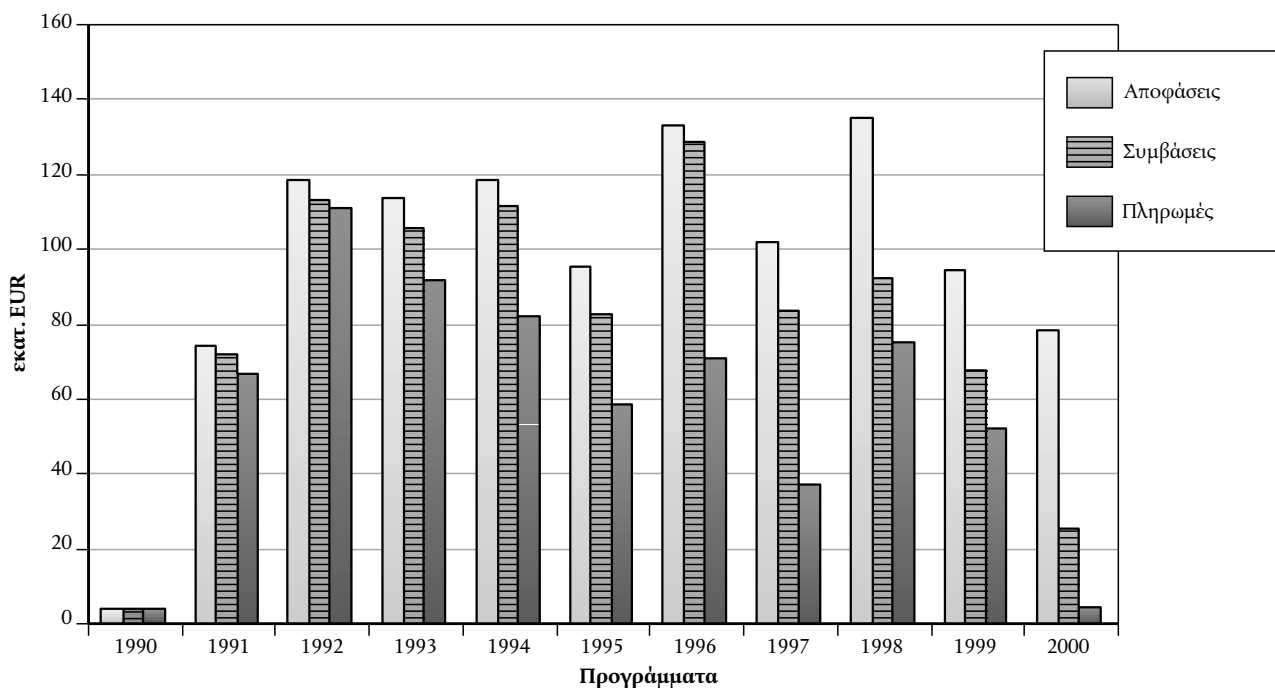
- δ) την έλλειψη διαφάνειας στη διαχείριση και
- ε) την περιορισμένη συμμετοχή των δικαιούχων.

Εκτός από τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, αυτή η παρακολούθηση έλαβε επίσης υπόψη τις όλες τις σημαντικές συστάσεις που έγιναν στην Επιτροπή από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

5.46. Στο τέλος του 2000, αναλήφθηκαν 1 064 εκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο των προγραμμάτων Phare και Tacis σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια. Για το 83 % περίπου των κεφαλαίων αυτών συνάφθηκαν συμβάσεις και για το 61 % πραγματοποιήθηκαν πληρωμές (βλέπε **γραφική παράσταση 5.1**).

5.46. Οι πληρωμές για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών πραγματοποιούνται συνήθως μετά την εξασφάλιση των αποτελεσμάτων που καθορίζει η σύμβαση, πράγμα που σημαίνει ότι οι πληρωμές έπονται πάντοτε των αναλήψεων υποχρεώσεων. Σ' έναν περίπλοκο τομέα όπως είναι ο τομέας της πυρηνικής ασφάλειας, είναι φυσικό οι πληρωμές να πραγματοποιούνται αρκετά έτη μετά τις αναλήψεις υποχρεώσεων.

Γραφική παράσταση 5.1 — Αποφάσεις για την πυρηνική ασφάλεια ληφθείσες από την Επιτροπή από το 1990 για τα προγράμματα Phare και Tacis

Νέα στρατηγική παρέμβασης ελλείπει ποιοτικών προτύπων

5.47. Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τους περιορισμένους ανθρώπινους πόρους που διαθέτει, αποφάσισε να μειώσει τον αριθμό των σχεδίων και να αυξήσει το μέγεθός τους για να μπορεί να τα διαχειρίζεται καλύτερα ⁽¹⁹⁾. Στο μέλλον θα χρηματοδοτεί μόνο σχέδια εξοπλισμού που ανέρχονται σε 5 έως 10 εκατομμύρια ευρώ περίπου, με πρωταρχικό στόχο την επαγγελματική κατάρτιση του προσωπικού των σταθμών μάλλον παρά την προμήθεια εξοπλισμού αυτής καθεαυτή. Η Επιτροπή στράφηκε από ένα ετήσιο πρόγραμμα προμήθειας εξοπλισμού για πολλούς σταθμούς σε ένα πολυετές πρόγραμμα για λίγους σταθμούς.

5.48. Στόχος των μέτρων αυτών εξακολουθεί να είναι η ενίσχυση των πυρηνικών εγκαταστάσεων των ΧΚΑΕ και ΝΑΚ να φθάσουν στα «ευρωπαϊκά πρότυπα ασφαλείας» ⁽²⁰⁾. Στο τέλος του 2000, τα ευρωπαϊκά αυτά πρότυπα δεν είχαν ακόμη καθοριστεί, ούτε και η Επιτροπή είχε καθορίσει ακόμη, όπως το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο είχαν ζητήσει, τους δείκτες της με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων και του πραγματικού βαθμού βελτίωσης της ασφαλείας των σταθμών.

5.47. Λόγω των περιορισμών πόρων, η Επιτροπή αποφάσισε να μειώσει τον αριθμό των προγραμμάτων και να εστιάσει την ενίσχυση σε ευρύτερα προγράμματα βελτίωσης των εγκαταστάσεων. Τα προγράμματα αυτά συνίσταται σε υλικές παροχές και συναφή τεχνική και διαχειριστική βοήθεια. Θα παρασχεθεί επίσης βοήθεια σε γενικότερη βάση στον τομέα της ασφαλείας λειτουργίας.

Η εν λόγω στήριξη στον τομέα λειτουργίας στον τεχνικό τομέα και στον τομέα διαχείρισης θα παρέχεται από επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος επιτόπιας βοήθειας βάσει πολυετών συμβάσεων. Αυτή η μορφή συμβάσεων θα συμβάλει επίσης στη βελτίωση της εκτέλεσης από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Για τις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες ο ρυθμός και το μέγεθος προγραμμάτων καθορίζεται επίσης από μια προσέγγιση της χρηματοδοτικής βοήθειας που εστιάζεται στο θέμα της προσχώρησης, με βάση τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο πλαίσιο των εταιρικών σχέσεων για την προσχώρηση.

5.48. Μια ομάδα εργασίας της ομάδας πυρηνικών υποθέσεων (AQG) του Συμβουλίου κατήρτισε μια μέθοδο για τον καθορισμό της θέσεως της ΕΕ σχετικά με υψηλό επίπεδο πυρηνικής ασφαλείας στις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες για τις πυρηνικές εγκαταστάσεις που καλύπτονται από τη σύμβαση για την πυρηνική ασφάλεια, μέθοδος που εγκρίθηκε από την επιτροπή μόνιμων αντιπροσώπων (εγγραφο Συμβουλίου 9181/01 της 27ης Μαΐου 2001). Αυτή η μέθοδος δεν βασίζεται σε επίσημη σειρά «προτύπων της ΕΕ». Εντούτοις πρέπει να τονιστεί ότι έχει επιτευχθεί υψηλό επίπεδο σύγκλισης.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι εάν οι διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση μπορούν να συνεχιστούν χωρίς προσφυγή σε επίσημη σειρά προτύπων της ΕΕ, ακόμη περισσότερο, η εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων Phare και Tacis της Επιτροπής δεν θα πρέπει να απαιτεί την εν λόγω επίσημη σειρά προτύπων της ΕΕ, που εξακολουθεί να απαιτεί το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Όπως συμφώνησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, και καθορίστηκε στον κανονισμό Tacis, ο στόχος της στήριξης που παρέχει το πρόγραμμα Tacis είναι η συμβολή στη συνειδητοποίηση του θέματος της πυρηνικής ασφαλείας, τόσο σε επίπεδο λειτουργίας όσο και σε κανονιστικό επίπεδο, αλλά όχι απαραίτητα στην επίτευξη των δυτικών προτύπων ασφαλείας, πράγμα που δεν είναι πάντοτε δυνατόν.

Είναι δύσκολο να μετρηθεί η επίπτωση της εν λόγω ενίσχυσης στη συνειδητοποίηση του θέματος της ασφαλείας και να εκτιμηθεί η επίπτωση της τεχνικής βοήθειας στη βελτίωση της συνειδητοποίησης του εν λόγω θέματος, ιδίως στις περιπτώσεις που οι παρεμβάσεις της Επιτροπής πραγματοποιήθηκαν σε εθνικό επίπεδο ή στο πλαίσιο διμερών προγραμμάτων.

⁽¹⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Στήριξη της Επιτροπής για την πυρηνική ασφάλεια στα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη» [COM(2000) 493 τελικό].

⁽²⁰⁾ Ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992 σχετικά με τα τεχνολογικά προβλήματα πυρηνικής ασφαλείας (ΕΕ C 172 της 8.7.1992, σ. 2).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διάφορες εκθέσεις και αξιολογήσεις (ιδίως η έκθεση του 2000 του ΙΑΕΑ και η ομάδα πυρηνικών θεμάτων του Συμβουλίου) οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το επίπεδο πυρηνικής ασφάλειας βελτιώθηκε στα ΝΑΚ εν γένει, και ειδικότερα σε συγκεκριμένες πυρηνικές εγκαταστάσεις. Οι εν λόγω εκτιμήσεις επιβεβαιώνουν επίσης ότι τα προγράμματα Phare και Tacis συνέβαλαν σημαντικά σ' αυτήν την εξέλιξη.

Λαμβανομένων υπόψη αυτών των περιορισμών και του ικανού αριθμού προγραμμάτων που εκτελέστηκαν, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο εκτέλεσης ενός έργου στο πλαίσιο του προγράμματος του 2001 για την επινόηση ορισμένων τρόπων αξιολόγησης των βελτιώσεων στον τομέα της ασφάλειας των πυρηνικών σταθμών στα ΝΑΚ.

Ανθρώπινοι πόροι που έχουν διατεθεί στη διαχείριση του προγράμματος και οργάνωση αυτών

5.49. Σύμφωνα με τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου ⁽²¹⁾ που απαιτούν καλύτερη χρησιμοποίηση των πόρων, η Επιτροπή αναδιάρθρωσε τις υπηρεσίες της για να βελτιώσει τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των προγραμμάτων στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας στα ΧΚΑΕ και ΝΑΚ. Η ΓΔ Relex διατήρησε μόνο τον προγραμματισμό και η κοινή υπηρεσία Εξωτερικών Σχέσεων (SCR) ήταν αρμόδια για την εφαρμογή και τη δημοσιονομική διαχείριση των σχεδίων με τη στήριξη του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) για τα σχέδια ασφάλειας.

5.50. Τον Σεπτέμβριο του 2000 η Επιτροπή αποφάσισε την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων και πάλι. Η ΓΔ Elarg (Διεύθυνσης) ήταν αρμόδια για ολόκληρο τον κύκλο σχεδίων στις υποψήφιες χώρες προσχώρησης και στις ΝΑΚ, η ΓΔ Relex επρόκειτο να επιφορτιστεί με τον προγραμματισμό και η SCR με το υπόλοιπο του σχεδίου. Κατά το τέλος του έτους 2000 η αναδιάρθρωση αυτή δεν είχε ακόμη εφαρμοστεί και η Επιτροπή εξακολουθούσε να μην είναι σε θέση να καλύψει ικανοποιητικά τις καθυστερήσεις και να εφαρμόσει τα νέα σχέδια.

5.50. Η δεύτερη αναδιάρθρωση αφορούσε αποκλειστικά το πρόγραμμα Phare, που αντιπροσώπευε μόνο το 20 % του συνολικού προϋπολογισμού για την πυρηνική ασφάλεια. Η επίσημη μεταφορά των προγραμμάτων που αφορούν τις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες στη ΓΔ Διεύθυνσης ολοκληρώθηκε πριν από την ίδρυση της Υπηρεσίας Συνεργασίας EuropeAid την 1η Ιανουαρίου 2001. Τον Μάιο 2001, η ΓΔ Διεύθυνσης είχε στη διάθεσή της αρκετό προσωπικό για να αναλάβει την ευθύνη του κύκλου του προγράμματος Phare. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη δημιουργία ενός συστήματος άμεσης διασύνδεσης (διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων για την προσχώρηση, παροχή βοήθειας πριν από την προσχώρηση, συνέχιση του πολιτικού διαλόγου) αντισταθμίζουν πλήρως τις καθυστερήσεις που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση. Εξάλλου, με την αναδιάρθρωση έπαψε να υπάρχει η ανωμαλία της μη ένταξης του τομέα πυρηνικής ασφάλειας του προγράμματος Phare στην κανονική δομή.

Σύμφωνα με το Λευκό Βιβλίο για τη μεταρρύθμιση της Επιτροπής, η Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid αποσκοπεί στην επιτάχυνση του ρυθμού εφαρμογής του προγράμματος (ιεραρχία, μεγαλύτερες δυνατότητες λήψεως αποφάσεων σε χαμηλότερα επίπεδα, ανάληψη σαφών ευθυνών).

⁽²¹⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με δραστηριότητες στον πυρηνικό τομέα για τις υποψήφιες χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης και τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη [COM(98)134, (ΕΕ C 175 της 21.6.1999, σ. 288)].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.51. Το υψηλό επίπεδο εναλλαγής του προσωπικού οδήγησε σε απώλεια εταιρικής μνήμης, έλλειψη συνέχειας στη διαχείριση των σχεδίων και σε ορισμένες καθυστερήσεις στην εφαρμογή τους. Από τους δεκατρείς διαχειριστές που απασχολούνταν, όταν η SCR συστάθηκε τον Ιούλιο του 1998, έδωκα είχαν εγκαταλείψει τη μονάδα τον Δεκέμβριο του 2000. Άλλοι υπάλληλοι παρέμειναν μόνον έξι μήνες στη μονάδα. Επίσης, υπήρχε μια ορισμένη εσωτερική κινητικότητα εντός της μονάδας καθώς ορισμένοι υπάλληλοι άλλαξαν τομέα αρμοδιότητας.

5.51. Η μεγάλη κινητικότητα του προσωπικού που επηρέασε την ομαλή εφαρμογή του προγράμματος πυρηνικής ασφάλειας οφείλεται εν μέρει στον μεγάλο αριθμό έκτακτων υπαλλήλων. Δημιουργήθηκαν νέες θέσεις απασχόλησης και οι προσωρινές θέσεις βοηθητικών υπαλλήλων αντικαταστάθηκαν από μόνιμες θέσεις. Εντούτοις η πρόσληψη βοηθητικού προσωπικού με ικανότητες σε εξειδικευμένους τομείς (όπως αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες) θα εξακολουθεί να είναι απαραίτητη.

Η υλοποίηση των ήδη κατηρτισμένων και των μελλοντικών προγραμμάτων στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας θα απαιτήσει μεγαλύτερο αριθμό διαχειριστών προγράμματος. Η Επιτροπή εξέτασε αυτό το θέμα στο γενικό πλαίσιο της μεταρρύθμισης των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας. Προστέθηκαν επιπλέον θέσεις προβλεπόμενες από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης για υπαλλήλους βαθμού Α και Β στη μονάδα πυρηνικής ασφάλειας της Υπηρεσίας Συνεργασίας Euro-peAid και της υενικής Διεύθυνσης Διεύθυνσης.

Η μονάδα πυρηνικής ασφάλειας της κοινής υπηρεσίας Relex (SCR) οργανώθηκε με οριζόντιο τρόπο. Στην Υπηρεσία Συνεργασίας Euro-peAid, η μονάδα είναι διαρθρωμένη ανά τομέα, καθένας από τους οποίους έχει ξεχωριστή δραστηριότητα, όπως επιτόπου βοήθεια, αρχές αρμόδιες για τις κανονιστικές ρυθμίσεις, ασφάλεια του σχεδιασμού κ.λπ. Η δομή αυτή αυξάνει την εταιρική μνήμη και ενθαρρύνει την ανταλλαγή εμπειριών.

5.52. Επιπλέον, η συμμετοχή των αντιπροσωπειών στην εκτέλεση του προγράμματος ήταν συνήθως αρκετά περιορισμένη. Στη Βουλγαρία, μολονότι η διαχείριση του προγράμματος Phare ήταν αποκεντρωμένη, η αντιπροσωπεία δεν συμμετείχε ούτε στη διαχείριση του σχεδίου ούτε στην παρακολούθηση. Η αντιπροσωπεία στη Ρωσία ήταν περισσότερο ενημερωμένη για την εφαρμογή του προγράμματος, αλλά δεν έδωσε καμία συνέχεια σ' αυτή. Το 2000 η Επιτροπή δεν είχε διαθέσει ούτε έναν υπάλληλο στα τμήματα Tacis των αντιπροσωπειών της στη Ρωσία για την παρακολούθηση των σχεδίων αυτών. Επιπλέον, οι αντιπροσωπείες αντιμετωπίζουν συνήθως δυσκολίες κατά την πρόσληψη ή τη διατήρηση τοπικών υπαλλήλων υψηλού επιπέδου, διότι οι συμβάσεις τους δεν είναι επαρκώς ελκυστικές.

5.52-5.53. Για το πρόγραμμα πυρηνικής ασφάλειας Phare, η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να αυξήσει το ρόλο των αντιπροσωπειών της κατά τη διάρκεια της μετάβασης από τα προγράμματα που αφορούν πολλές χώρες και εκτελούνται με συγκεντρωτικό τρόπο στα αποκεντρωμένα εθνικά προγράμματα. Η επικοινωνία μεταξύ των κεντρικών υπηρεσιών και των αντιπροσωπειών έγινε στενότερη και ορίστηκαν αρμόδιοι για την πυρηνική ασφάλεια στις αντιπροσωπείες. Η αντιπροσωπεία στη Σόφια συμμετείχε στην εκτέλεση έργων κατά το παρελθόν.

Συστάθηκε μεικτή μονάδα διαχείρισης στη Μόσχα από την Minatom και την Επιτροπή. Προστέθηκε ένας υπάλληλος στην αντιπροσωπεία της Μόσχας το καλοκαίρι 2001 με αρμοδιότητα στα θέματα πυρηνικής ασφάλειας.

5.53. Εντούτοις, η αντιπροσωπεία του Κιέβου ήταν σε ενεργό επαφή με τις αρμόδιες ουκρανικές αρχές. Προσέλαβε έναν τοπικό υπάλληλο κατά την έναρξη των προγραμμάτων, ο οποίος παρακολουθούσε στενά τα σχέδια. Το γεγονός αυτό μετρίασε τις επιπτώσεις που προκλήθηκαν από τη μερική απουσία ενός διαχειριστή στις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής για τα επιτόπου σχέδια βοήθειας στην Ουκρανία το 1999.

Ένας από τους λόγους που οδήγησαν την Επιτροπή στην απόφαση ότι η πυρηνική ασφάλεια δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στην πρώτη φάση της αποκέντρωσης ήταν η δυσκολία πρόσληψης προσωπικού υψηλού επιπέδου, είτε τοπικού, είτε της ΕΕ.

Η πολιτική της Επιτροπής για την πρόσληψη τοπικού προσωπικού δεν έχει αλλάξει: το προσωπικό που προσλαμβάνεται τοπικά αμείβεται σε τιμές αγοράς, αφού ληφθούν υπόψη οι τοπικές συνθήκες. Η στρέβλωση της τοπικής αγοράς δεν είναι προς όφελος της δικαιούχου χώρας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνεχιζόμενη βραδύτητα εφαρμογής των σχεδίων

Κάλυψη των καθυστερήσεων που αποβαίνει σε βάρος νέων σχεδίων

5.54. Όταν συστάθηκε η SCR ανέλαβε μια δύσκολη κατάσταση (καθυστερήσεις στα περισσότερα από τα παλαιά σχέδια που είχαν αρχίσει νωρίτερα, σφάλματα τα οποία δεν είχαν διορθωθεί, πολυάριθμα προβλήματα και τιμολόγια που είχαν μείνει εκκρεμή). Η πρώτη της δραστηριότητα ήταν η κάλυψη των καθυστερήσεων που απέβαινε σε βάρος νεώτερων σχεδίων. Ορισμένα σχέδια έπρεπε να ακυρωθούν ή να ξεκινήσουν γιατί είχαν αποδειχθεί ανεπίκαιρα, ή διότι οι διαγωνιζόμενοι δεν ήταν σε θέση να διατηρήσουν τις προσφορές τους χωρίς τροποποιήσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα.

5.55. Έτσι, στο τέλος του 2000 είχαν καταρτιστεί μόνο μία σύμβαση και δύο προσκλήσεις για υποβολή προσφορών για τα σχέδια «ασφάλεια σχεδιασμού» στο πλαίσιο των προγραμμάτων του 1997. Όταν η SCR θέλησε να υπογράψει τις συμβάσεις για δύο σχέδια στο πλαίσιο των προγραμμάτων του 1996, τα σχετικά κεφάλαια δεν ήταν διαθέσιμα, διότι είχαν εξαντληθεί το 1997 από τη ΓΔ ΙΑ για τη χρηματοδότηση άλλης σύμβασης. Χρειάστηκαν πέντε μήνες για να επιτευχθεί μια ανακατανομή των κεφαλαίων όπως επίσης έξι και οκτώ μήνες, αντίστοιχα, για την υπογραφή των δύο συμβάσεων.

5.56. Εντούτοις, παρά τον χαμηλό αριθμό υπαλλήλων (ο οποίος είχε αντισταθμιστεί από το υψηλό επίπεδο συμμετοχής των διαχειριστών), η Επιτροπή βελτίωσε την κατάσταση για τα προγράμματα Tacis. Έτσι, ο συσσωρευμένος όγκος των ποσών που δεσμεύθηκαν αλλά για τα οποία δεν είχαν ακόμη συναφθεί συμβάσεις μειώθηκε από 142 εκατομμύρια ευρώ σε 117 εκατομμύρια ευρώ για εξοπλισμό και από 82 εκατομμύρια ευρώ σε 72 εκατομμύρια ευρώ για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών Tacis μεταξύ του 1998 και μέσα του 2000. Εντούτοις, κατά την ίδια αυτή ημερομηνία, το ποσό για το οποίο απέμενε να συναφθεί σύμβαση για σχέδια παροχής υπηρεσιών Phare (42 εκατομμύρια ευρώ) εξακολουθούσε να είναι κατά το μάλλον ή ήττον στο επίπεδο του 1998 (41 εκατομμύρια ευρώ).

5.54. Για να αντιμετωπίσει τις καθυστερήσεις, η Επιτροπή αποφάσισε να εφαρμόσει μια πολύ αυστηρή κλίμακα προτεραιοτήτων για την έναρξη εκτέλεσης νέων έργων· για το λόγο αυτό, τα προγράμματα που αφορούν την ασφάλεια σχεδιασμού καθυστέρησαν. Τα προγράμματα που χρονολογούνται από το 1996 και προγενέστερα έχουν τώρα ολοκληρωθεί, ενώ τα προγράμματα του 1997 και τα μεταγενέστερα προγράμματα είτε καταρτίζονται επί του παρόντος είτε εκτελούνται.

Σημαντικό πρόβλημα αποτέλεσε η έλλειψη συγχρονισμού μεταξύ της διάρκειας των προγραμμάτων εξοπλισμού και της διάρκειας των χρηματοδοτικών μνημονίων. Λήφθηκαν μέτρα για την παράταση των κονδυλίων του προϋπολογισμού και άρχισαν διαπραγματεύσεις με τους υποβάλλοντες προσφορά, ώστε να μην χάσουν οι δικαιούχοι το ποσό της χρηματοδότησης. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε το 1998/99.

5.55. Η απόφαση σχετικά με τον καθορισμό προτεραιοτήτων είχε ως αποτέλεσμα να σημειωθεί σημαντική πρόοδος στους ευαίσθητους τομείς, αλλά, όπως εξηγήθηκε παραπάνω, προκάλεσε καθυστερήσεις σε άλλους, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της ασφάλειας σχεδιασμού. Εντούτοις, συνάφθηκε σύμβαση για ποσό 3 εκατ. ευρώ τον Ιούλιο του 2001 για τον εν λόγω τομέα, από συνολικό ποσό χρηματοδότησης 11 εκατ. ευρώ για το 1997.

Όσον αφορά τα δύο προγράμματα για τα οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο σημειώνει ότι καθυστέρησε η υπογραφή τους, το ένα καθυστέρησε μετά από αίτημα των αναδόχων λόγω προβλημάτων προσωπικού· η καθυστέρηση του άλλου σχετίζεται με την πραγματοποίηση δοκιμών για έναν ορισμένο τύπο αντιδραστήρα που είναι εγκατεστημένος τόσο στις χώρες της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ) όσο και στα ΝΑΚ.

5.56. Δεδομένου ότι τα προγράμματα Phare έχουν βραχύτερο κύκλο ζωής από τα προγράμματα Tacis (τρία έτη), όλες οι συμβάσεις για χρηματοδότηση πρέπει να συνάπτονται πιο έγκαιρα. Σύμφωνα με την κανονική διαδικασία, αναλήφθηκε υποχρέωση για το πρόγραμμα του 1997 λίγο πριν από την ολοκλήρωσή του τον Οκτώβριο 2000. Συνεπώς τον Οκτώβριο 2000, το ποσό για το πρόγραμμα Phare ήταν περίπου κατά 3 εκατ. χαμηλότερο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Απαιτούμενος χρόνος για την κατάρτιση συμβάσεων

5.57. Οι περισσότερες συμβάσεις στα πλαίσια των προγραμμάτων Phare και Tacis καθυστέρησαν περισσότερο από ένα χρόνο και η αιτιολόγηση ορισμένων από αυτές τέθηκε μάλιστα υπό αμφισβήτηση διότι ήσαν παρωχημένες. Στη Ρωσία, κατά τα τέλη του 2000, ορισμένα σχέδια στα πλαίσια των προγραμμάτων 1993, 1994 και 1995 δεν είχαν ακόμη οριστικοποιηθεί. Οι συμβάσεις για πολλά από τα σχέδια του 1997 δεν είχαν ακόμη υπογραφεί και οι όροι εντολής για τα σχέδια του 1998 δεν είχαν ακόμη καθοριστεί. Σημαντικές καθυστερήσεις συσσωρεύθηκαν από 165 ρωσικά σχέδια. Με το σημερινό ρυθμό, θα χρειαστούν περισσότερα από έξι χρόνια για να καλυφθούν οι καθυστερήσεις που συσσωρεύθηκαν.

5.57. Το υπόλοιπο μέρος των προγραμμάτων για την ασφάλεια σχεδιασμού για τη χρονική περίοδο που αρχίζει πριν από το 1997 σχετίζονται όλα με την προμήθεια εξοπλισμού. Αυτά τα προγράμματα διεκόπησαν λόγω εμφανούς σύγκρουσης συμφερόντων και αργότερα άρχισαν εκ νέου. Η Επιτροπή εξακολουθεί να ελπίζει ότι θα παραχθούν αποτελέσματα πριν από την ημερομηνία λήξεως του προγράμματος.

Τα προγράμματα του 1997 είναι εξασφαλισμένα: έχουν καθοριστεί όλοι οι όροι εντολής και πραγματοποιήθηκαν παρατάσεις συμβάσεων με εταιρείες προμηθειών. Εγκρίθηκαν όλοι οι όροι εντολής, εκτός από δύο περιπτώσεις.

Το σημερινό ποσοστό εκτέλεσης δεν θα πρέπει να αποτελέσει τη βάση για συμπεράσματα, για τους ακόλουθους λόγους:

- η αύξηση του προσωπικού θα επιτρέψει στην Επιτροπή να αρχίσει παράλληλα περισσότερα προγράμματα,
- οι νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις συμβάσεις προμηθειών προβλέπουν ότι όλες οι συμβάσεις θα πρέπει να έχουν συναφθεί 150 ημέρες μετά την προθεσμία για την υποβολή των προσφορών,
- ο προγραμματισμός έργων που έχουν ωριμάσει από τεχνική άποψη θα μειώσει τον κατακερματισμό των έργων και συνεπώς θα οδηγήσει σε υψηλότερες δαπάνες ανά σύμβαση.

Οι συμβάσεις για το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού για την περίοδο 1993-1997 μπορούν να συναφθούν εντός προθεσμίας δύο ετών.

5.58. Τα πρώτα στάδια των σχεδίων που χρηματοδοτήθηκαν στη Ρωσία στα πλαίσια των προγραμμάτων 1992-1998 χρειάστηκαν ένα πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα για να εφαρμοστούν, όπως φαίνεται από τη διάρκεια των σταδίων που παρατίθενται στον **πίνακα 5.6**. Μια μελέτη των πλέον προβληματικών περιπτώσεων δείχνει ότι οι παρατηρηθείσες καθυστερήσεις οφείλονταν σε μεγάλο βαθμό στον υψηλό αριθμό συμμετασχόντων κατά την εφαρμογή και στη δυσκαμψία των διαδικασιών. Η δηλωθείσα πρόθεση της Επιτροπής να μην συνεχίσει τη χρησιμοποίηση των οργανισμών εφοδιασμού, που είχε συστήσει το Συνέδριο, θα πρέπει να βελτιώσει την κατάσταση μειώνοντας τον αριθμό των παρεμβαλλόντων και έτσι να επισπεύσει τη διαδικασία εφαρμογής.

5.58. Το 1998 η Επιτροπή αποφάσισε να μειώσει τον αριθμό των παραγόντων που παρεμβαίνουν, αναθέτοντας μεγαλύτερες αρμοδιότητες στους παράγοντες της ΕΕ που έχουν αναλάβει την επιτόπια βοήθεια για την εκτέλεση προγραμμάτων βελτίωσης των εγκαταστάσεων (βλέπε ανακοίνωση του 1998). Το 1998 η Επιτροπή αποφάσισε να διακόψει την προσφυγή σε εταιρείες προμηθειών για μελλοντικά προγράμματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.59. Για όλα τα σχέδια εφοδιασμού του εξοπλισμού οι τοπικές αρμόδιες για την ασφάλεια αρχές εγκρίνουν τις τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες πρέπει να συμφωνούν με τη νομοθεσία της αντίστοιχης χώρας. Η έγκριση αυτή, η οποία απαιτείται πριν από τη δημοσίευση της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών, αποτελεί συχνά αιτία σοβαρών καθυστερήσεων, μερικές φορές χωρίς προφανή λόγο.

5.60. Λόγω του ασαφούς καθορισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και των οργανισμών εφοδιασμού, υπάρχει μεγάλη ανταλλαγή επιστολών μεταξύ τους. Το γεγονός αυτό οδηγεί πάντοτε σε λίγο-πολύ σημαντικές καθυστερήσεις, ιδιαίτερα όταν οι μονάδες οικονομικών ή σύναψης συμβάσεων εντός της Επιτροπής καθυστερούν να απαντήσουν. Η αποδοχή της αξιολόγησης προσφορών μπορεί να χρειαστεί αρκετούς μήνες.

5.59. Για νέα προγράμματα μεγάλης κλίμακας, η Επιτροπή σκοπεύει να ζητήσει μνημόνιο συμφωνίας που θα επιβάλει στους δικαιούχους βραχύτερες προθεσμίες απάντησης.

5.60. Η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να διευκρινίσει τη σχέση της με τις εταιρείες προμηθειών, έτσι ώστε να αποφευχθούν η άσκοπη αλληλογραφία και καθυστερήσεις. Στην Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid που συστάθηκε το 2001, οι μονάδες σύναψης συμβάσεων και η οικονομική μονάδα συγχωνεύθηκαν σε ενιαία μονάδα σε κάθε γεωγραφική διεύθυνση. Η υποχρέωση μη υπέρβασης 150 ημερών μεταξύ του τερματισμού της διαδικασίας υποβολής προσφορών και της σύναψης συμβάσεων οδήγησε επίσης σε ορθολογικότερη οργάνωση των ενεργειών μεταξύ των μονάδων.

Πίνακας 5.6 — Προγράμματα Tacis στη Ρωσία 1992-1998 — Διάρκεια των τριών πρώτων σταδίων

Στάδια που ολοκληρώθηκαν στις 11 Οκτωβρίου 2000		Διάρκεια των σταδίων (σε μήνες)			
Είδος σχεδίου		ΤΠ/ΟΕ	Διαγωνισμός	Διαπραγματεύσεις	Σύνολο για τα τρία στάδια
Λειτουργική ασφάλεια	Μέση	3		2	5
	Μέγιστη	3		3	6
Ασφάλεια σχεδιασμού	Μέση	5	10	7	21
	Μέγιστη	13	11	19	34
Διασφάλιση	Μέση	7	16	7	18
	Μέγιστη	13	16	10	30
Εξοπλισμός	Μέση	11	16	10	34
	Μέγιστη	28	32	32	64
Όλα τα είδη	Μέση	9	14	9	28
	Μέγιστη	28	32	32	64

Στάδια μη ολοκληρωθέντα στις 11 Οκτωβρίου 2000		Χρόνος που διανύθηκε από την έναρξη του κάθε σταδίου (σε μήνες)		
Είδος σχεδίου		ΤΠ/ΟΕ	Διαγωνισμός	Διαπραγματεύσεις
Ασφάλεια σχεδιασμού	Μέση	31	22	
	Μέγιστη	31	26	
Διασφάλιση	Μέση	19	26	
	Μέγιστη	24	27	
Εξοπλισμός	Μέση	32	24	23
	Μέγιστη	52	38	50
Όλα τα είδη	Μέση	30	23	23
	Μέγιστη	52	38	50

Σημείωση: Τα τρία διαδοχικά στάδια είναι: η προετοιμασία των τεχνικών προδιαγραφών (ΤΠ) και των όρων εντολής (ΟΕ), η πρόσκληση για υποβολή προσφορών για την επιλογή του επιτυχούς διαγωνιζόμενου και οι διαπραγματεύσεις με τον τελευταίο μέχρι την υπογραφή της σύμβασης.

Πηγή: Πρόγραμμα πυρηνικής ασφαλείας Tacis — Κοινή μονάδα διαχείρισης — Μόσχα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.61. Άλλες καθυστερήσεις οφείλονται σε ελλιπή παροχή υπηρεσιών από ορισμένους επιτόπου τεχνικούς βοηθούς — μη αξιόπιστη εκτίμηση του κόστους σχεδίων, κακή αρχική ποιότητα των τεχνικών εγγράφων, βραδύτητα στη συμπερίληψη τροποποιήσεων που ζητήθηκαν (εκ μέρους της Επιτροπής ή του οργανισμού εφοδιασμού).

Υπεργολαβία

5.62. Ορισμένες εταιρείες δυτικής τεχνικής βοήθειας αναθέτουν υπεργολαβικά μελέτες για την ασφάλεια σχεδιασμού σε τοπικά ινστιτούτα. Η αμοιβή των υπηρεσιών που παρέχουν τα ινστιτούτα αυτά εξαρτάται από την πληρωμή της Επιτροπής στον κύριο ανάδοχο. Λόγω της βραδύτητας των πληρωμών αυτών από την Επιτροπή, οι υπεργολάβοι συχνά δεν πληρώνονται πλήρως παρά μετά από ένα χρόνο έχοντας εκτελέσει κάθε προγραμματισθείσα εργασία — πράγμα το οποίο, δεδομένης της αβέβαιης συχνά οικονομικής κατάστασής τους, τους προκαλεί πολλές φορές σοβαρή ζημία. Παρά τις επικρίσεις του Συνεδρίου σχετικά με το θέμα αυτό στην ειδική έκθεσή του, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη επιλύσει το πρόβλημα αυτό ικανοποιητικά μέχρι το τέλος του έτους 2000.

Βελτιωθείσα διαχείριση, ανεπαρκής όμως ακόμη διαφάνεια

Τεχνική στήριξη του ΚΚΕρ

5.63. Η Επιτροπή, ύστερα από την παρατήρηση του Συνεδρίου σχετικά με την υπερβολική μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων της, δεν χρησιμοποιεί πλέον την τεχνική βοήθεια της ομάδας των ευρωπαϊών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Ανέθεσε στο Κοινό Κέντρο Ερευνών την παροχή τεχνικής βοήθειας για τον προγραμματισμό, την κατάρτιση των όρων εντολής και την αξιολόγηση των σχεδίων σχετικά με την ασφάλεια σχεδιασμού και την επιτόπου βοήθεια.

5.64. Η χρησιμοποίηση του ΚΚΕρ για την τεχνική στήριξη έγινε ικανοποιητικά αποδεκτή από όλους τους φορείς που αναγνώρισαν την επιστημονική ποιότητα και την ανεξαρτησία του. Οι φορείς αυτοί είναι σχετικά ικανοποιημένοι με την ταχύτητα με την οποία χειρίζεται τις εργασίες του. Το μέσο χρονικό διάστημα για την εκτέλεση των καθηκόντων σχετικά με τον εξοπλισμό (τεχνικές προδιαγραφές, όροι εντολής, εκθέσεις αξιολόγησης) μειώθηκε από 70 και πλέον εργάσιμες ημέρες το πρώτο τρίμηνο του 2000 σε λιγότερο από 20 μέρες κατά το τέλος του έτους.

5.61. Η Επιτροπή ελπίζει ότι οι νέες ρυθμίσεις, υπό τον όρο ότι θα αναλαμβάνεται υποχρέωση για χρηματοδότηση μόνον εφόσον υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ότι οι τεχνικές προδιαγραφές έχουν φθάσει σε επαρκές επίπεδο προετοιμασίας, θα βελτιώσουν την κατάσταση. Χάρη στην προθυμία που δείχνουν επί του παρόντος οι επιτόπιοι τεχνικοί βοηθοί για την κατάρτιση νέων προγραμμάτων βελτίωσης των εγκαταστάσεων μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα υπάρξει καλύτερη τήρηση των προθεσμιών.

5.62. Η Επιτροπή είναι υπόλογη προς τον κύριο ανάδοχο της. Λαμβάνει μέτρα για την επισκευή των πληρωμών της προς τους αναδόχους, πράγμα που σημαίνει ότι δεν θα δικαιολογείται πλέον η μη έγκαιρη πληρωμή των υπεργολάβων.

5.63. Η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στην παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου το 1998 σχετικά με αυτό που απεκάλεσε «υπερβολική μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων της» στην ομάδα των ευρωπαϊών παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας τέρμα στις συμβατικές σχέσεις με την εν λόγω ομάδα και καλώντας το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) να αναλάβει ρόλο συμβούλου σε τεχνικά θέματα.

5.64. Αυτή η βελτίωση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων του ΚΚΕρ με πλήρη απασχόληση στον τομέα της στήριξης της πυρηνικής ασφάλειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σχέδια προμήθειας που έχουν ανατεθεί σε άλλους ενδιάμεσους φορείς

5.65. Το Συνέδριο επέκρινε επίσης τη χρησιμοποίηση οργανισμών εφοδιασμού για τις προμήθειες εξοπλισμού. Το 2000 η Επιτροπή εξακολουθούσε να επικουρείται από τέτοιους οργανισμούς για σχέδια για τα οποία διατέθηκαν κεφάλαια πριν από το 1998. Προς το παρόν, η Επιτροπή αποφάσισε να μην διαχειρίζεται η ίδια τα σχέδια αυτά, αλλά να τα αναθέσει στο μέλλον σε επιτόπου δυτικές εταιρείες τεχνικής βοήθειας. Η λύση αυτή ωστόσο δεν προσφέρει επαρκή εγγύηση διαφάνειας. Ήδη οι επιτόπου σύμβουλοι επικουρούν τους δικαιούχους στην κατάρτιση των τεχνικών προδιαγραφών και των όρων εντολής για τα σχέδια εξοπλισμού και συμμετέχουν σε αξιολογήσεις προσφορών. Εντούτοις, το Συνέδριο διαπίστωσε επανειλημμένως ότι οι σύμβουλοι αυτοί δεν τηρούσαν πάντοτε τους κανόνες και τις διαδικασίες πρόσκλησης υποβολής προσφορών, πράγμα το οποίο μπορούσε να οδηγήσει σε κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων.

Περιορισμένη συμμετοχή δικαιούχων

5.66. Η οικονομική κατάσταση των δικαιούχων χωρών έχει προφανώς άμεση επίπτωση στο επίπεδο της πυρηνικής ασφαλείας. Έτσι, κατά το 2000, ήταν δύσκολη για τους ουκρανικούς σταθμούς η εξεύρεση των αναγκαίων πόρων για την αγορά καυσίμων, την πληρωμή του προσωπικού τους (έναν έως δύο μήνες καθυστέρησης για την πληρωμή μισθών), την εκτέλεση της αναγκαίας συντήρησης και την εξασφάλιση του μεριδίου τους στη χρηματοδότηση ορισμένων σχεδίων. Επιπλέον, η εφαρμογή των σχεδίων επηρεάστηκε επίσης από θεσμικές αλλαγές, ιδίως στη Βουλγαρία, Ρωσία και Ουκρανία όπου τέθηκαν προβλήματα από την έλλειψη εξουσιών των αρμοδίων για την ασφάλεια αρχών και τις συχνές αλλαγές προσωπικού.

5.67. Στις χώρες οι οποίες είναι υποψήφιες για την προσχώρηση, η Επιτροπή διαθέτει μεγαλύτερη εξουσία πειθούς από ό, τι στα ΝΑΚ. Έτσι, πριν ακριβώς από τη σύνοδο κορυφής του Ελσίνκι που άνοιξε το δρόμο για τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, η Βουλγαρία, η Λιθουανία και η Σλοβακία αποδέχθηκαν την απαίτηση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε να κλείσουν τις παλαιότερες μονάδες στις εγκαταστάσεις τους.

5.68. Στα ΝΑΚ από την άλλη πλευρά, η Επιτροπή διαθέτει λιγότερα μέσα άσκησης πίεσης. Στην Ουκρανία, παραδείγματος χάρι, ζήτησε από τους διάφορους κυβερνητικούς οργανισμούς να ενισχύσουν την αρμόδια για την ασφάλεια αρχή (σήμερα εξαρτάται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και λειτουργεί με περιορισμένες εξουσίες)

5.65. Η Επιτροπή έχει συνειδητοποιήσει τους κινδύνους των συγκρούσεων συμφερόντων και έχει κάνει έκκληση στο ΚΚΕρ και άλλες υπηρεσίες να συμμετάσχουν πλήρως στην αξιολόγηση των προγραμμάτων προμηθειών/έργων. Η πρώτη εφαρμογή μιας τέτοιας προσέγγισης, ήτοι κατά την περίπλοκη αξιολόγηση του προγράμματος για τις εγκαταστάσεις του Τσερνομπίλ, υπήρξε καρποφόρα. Η πλήρης απασχόληση της ομάδας ειδικών του ΚΚΕρ εξασφαλίζει ότι η συλλογική πείρα θα αποβεί καρποφόρα.

5.66. Οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις επιπτώσεις της οικονομικής κατάστασης και τις θεσμικές μεταβολές στον τομέα του προγράμματος Tacis είναι ορθές. Οι θεσμικές αλλαγές πιθανόν να επηρεάσουν λιγότερο τα προγράμματα Phare, δεδομένου ότι οι συντονιστές της εθνικής βοήθειας στις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες έχουν αναλάβει τη διεξαγωγή αντισταθμιστικών ενεργειών.

5.68. Η προοπτική διεύρυνσης αποτελεί μοναδική ευκαιρία για να αποκτήσει η Επιτροπή επιρροή στις δικαιούχους χώρες, πράγμα που δεν συμβαίνει με τα ΝΑΚ. Τα προγράμματα της ΕΤΑΑ σ' αυτές τις χώρες επηρεάζονται επίσης από δυσκολίες ως προς τις εθνικές διαδικασίες λήψεως αποφάσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

χωρίς να επιτύχει μια σίγουρη δέσμευση από την πλευρά τους. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) μπορεί να προβλέψει αυστηρότερους όρους, διότι έχει την υποστήριξη της ομάδας G7. Παραδείγματος χάρι, μπορεί να ακυρώσει ένα σχέδιο αν, ύστερα από αρκετούς μήνες, θα έχει καταστεί σαφές ότι, μέσω κάποιου σφάλματος του δικαιούχου, δεν θα είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί το σχέδιο σύμφωνα με το προγραμματισθέν χρονοδιάγραμμα.

5.69. Το περιορισμένο ενδιαφέρον ορισμένων δικαιούχων ΝΑΚ καθιστά δύσκολη την εφαρμογή των σχεδίων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τούτο είναι ιδιαίτερα αληθές όσον αφορά τις αρμόδιες για την ασφάλεια αρχές. Οι δικαιούχοι χώρες δεν έχουν ακόμη καταφέρει να αποκτήσουν ισχυρές και ανεξάρτητες αρμόδιες για την ασφάλεια αρχές — κυρίως λόγω έλλειψης πραγματικής θέλησης. Η κατάσταση αυτή καταγγέλθηκε από διάφορους οργανισμούς, όπως τον G7, τον ΔΟΑΕ (Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας) και την ΕΤΑΑ.

5.70. Το θέμα του αντίκτυπου των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ σχεδίων προς ενίσχυση των αρμοδίων για την ασφάλεια αρχών πρέπει να θεωρηθεί σ' αυτό το πλαίσιο. Η προσέγγιση «2+ 2» (ταυτόχρονη ενίσχυση στους σταθμούς και στις αρμόδιες για την ασφάλεια αρχές) αποδείχθηκε ότι είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εφαρμοστεί. Η έννοια αυτή απαιτεί δέσμευση από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και το συγχρονισμό τόσο των βιομηχανικών εργασιών όσο και εκείνων που αφορούν την ασφάλεια. Στη Ρωσία η μόνη συμφωνία-πλαίσιο που είχε υπογραφεί αντιμετώπισε πολυάριθμα προβλήματα και κανένα σχέδιο αυτού του είδους δεν είχε ακόμη ξεκινήσει στην Ουκρανία πριν από το τέλος του 2000. Οι δικαιούχοι φαίνεται να μην κατανοούν το στόχο της προσέγγισης αυτής και την βλέπουν μόνο ως πηγή χρηματοδότησης των αρμοδίων για την ασφάλεια αρχών τους.

Συμπεράσματα

5.71. Βάσει των εργασιών παρακολούθησης των παρατηρήσεων που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση αριθ. 25/98, το Συνέδριο αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή αποσαφήνισε τη στρατηγική της για το μέλλον, τα οφέλη όμως από τη νέα αυτή προσέγγιση πρέπει ακόμη να συγκεκριμενοποιηθούν. Λόγω ιδίως της στήριξης του ΚΚΕρ, η Επιτροπή παρακολουθεί επίσης καλύτερα τα σχέδια. Επιπλέον, η Επιτροπή μείωσε κατά τι τον απαιτούμενο χρόνο για τις πληρωμές και εφαρμόζει αυστηρότερα τους κανόνες.

5.70. Η εν λόγω έννοια, παρόλο που καταρχήν είναι ικανοποιητική, είναι δύσκολη στην εφαρμογή. Η εκτέλεση έργων μεγάλης κλίμακας (προγράμματα βελτίωσης των εγκαταστάσεων) μπορεί να αρχίσει εφόσον ο οργανισμός τεχνικής ασφάλειας της δυτικής Ευρώπης ελέγξει όλες τις πτυχές των σχεδίων έκδοσης αδειών.

5.71. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τα σχόλια του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την αποσαφήνιση της στρατηγικής της για το μέλλον και τις βελτιώσεις στον τομέα της παρακολούθησης και του ελέγχου. Παρόλο που έχει αρχίσει να εφαρμόζεται το σύστημα προσδιορισμού προγραμμάτων με προτεραιότητα, δεν έχει δοθεί συνέχεια σ' αυτή τη στρατηγική από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.72. Εντούτοις, το Συνέδριο παρατηρεί ότι αρκετές από τις ελλείψεις που υπογραμμίστηκαν στην ειδική έκθεσή του εξακολουθούσαν να παραμένουν στο τέλος του έτους 2000:

- α) η Επιτροπή δεν είχε ακόμη καθορίσει δείκτες για να μπορεί να εκτιμήσει την προοδο που επιτεύχθηκε στον τομέα των προτύπων ασφαλείας (βλέπε σημείο 5.48).
- β) το υψηλό επίπεδο εναλλαγής του προσωπικού και η μικρή συμμετοχή των αντιπροσωπειών παρεμπόδισαν την εφαρμογή και την παρακολούθηση των σχεδίων (βλέπε σημεία 5.51-5.53)
- γ) εξακολουθούσε να υπάρχει μεγάλη βραδύτητα στην εφαρμογή των σχεδίων και στην υπερνίκηση των συσσωρευμένων καθυστερήσεων (βλέπε σημεία 5.54-5.61).
- δ) οι κανονισμοί στον τομέα των προσκλήσεων για υποβολή προσφορών δεν τηρούνταν πάντοτε αυστηρά και ορισμένα προβλήματα που αφορούσαν τη διαχείριση και την προμήθεια εξοπλισμού δεν είχαν ακόμη επιλυθεί (βλέπε σημείο 5.65).
- ε) ο συντονισμός μεταξύ των σχεδίων που υλοποιήθηκαν επιτόπου και εκείνων που προγραμματίστηκαν για τις αρχές ρύθμισης και ελέγχου ασφαλείας εξακολουθούσε να είναι ανεπαρκής και η αποτελεσματικότητα της προσέγγισης «2+2» δεν ήταν εξασφαλισμένη (βλέπε σημείο 5.70).
- στ) τα τοπικά ινστιτούτα στα οποία ανατέθηκε υπεργολαβικά η πραγματοποίηση μελετών συνέχισαν να πληρώνονται με μεγάλη καθυστέρηση, γεγονός το οποίο τα έθεσε σε δύσκολη οικονομική κατάσταση (βλέπε σημείο 5.62).

5.72.

- α) Έχει καταρτιστεί μέθοδος καθορισμού της θέσεως της ΕΕ σχετικά με την «υψηλού επιπέδου πυρηνική ασφάλεια». Η μέθοδος δεν βασίζεται στα «πρότυπα της ΕΕ». Η μέθοδος αυτή θα χρησιμεύσει στις διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση και θα ληφθεί υπόψη στο έργο που προβλέπεται στο πλαίσιο του προγράμματος Tacis, που αποσκοπεί στον προσδιορισμό των μέσων βελτίωσης της αξιολόγησης της πρόδοου που σημειώθηκε όσον αφορά την ασφάλεια των εγκαταστάσεων στα ΝΑΚ.
- β) Ο αριθμός θέσεων αυξήθηκε, το έκτακτο προσωπικό αντικαταστάθηκε από μόνιμο προσωπικό και έγιναν κάποιες προσπάθειες αποκέντρωσης.
- γ) Λήφθηκαν τα ακόλουθα μέτρα: αύξηση των ανθρώπινων πόρων, σταθερότερη δέσμευση από μέρους του ΚΚΕρ, αυστηρό σύστημα κατάταξης των έργων κατά προτεραιότητα, έργα μεγαλύτερης έκτασης, βελτίωση του προγραμματισμού, τερματισμός της προσφυγής σε επιχειρήσεις προμηθειών. Αυτά τα μέτρα συμπληρώθηκαν με γενικές μεταρρυθμίσεις που αναλήφθηκαν κατά τη σύσταση της Υπηρεσίας Συνεργασίας EuropeAid, όπως ο κανόνας των 150 ημερών που θεσπίστηκε στις νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις συμβάσεις προμηθειών και η ίδια η δομή της νέας υπηρεσίας, που προσανατολίζεται περισσότερο προς την εκτέλεση των έργων.
- δ) Η Επιτροπή απλοποίησε τους κανόνες και διαδικασίες της, δημιουργώντας έτσι ένα αποτελεσματικότερο πλαίσιο και μειώνοντας τον κίνδυνο της μη συμμόρφωσης. Η Επιτροπή ελπίζει ότι τα μέτρα που αναφέρονται συνοπτικά παραπάνω θα επιτρέψουν να εκτελεστούν εντός διαστήματος δύο ετών οι συμβάσεις εξοπλισμού στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 1993-1997.
- ε) Η Επιτροπή θα αναλαμβάνει τέτοια βιομηχανικά έργα μόνο εάν πληρούνται σαφείς όροι (π.χ. εγκριση των σχεδίων έκδοσης αδειών από τον οργανισμό τεχνικής ασφαλείας της δυτικής Ευρώπης).
- στ) Η Επιτροπή δεν μπορεί να αναμειχθεί στις σχέσεις μεταξύ του δικού της κυρίου ανάδοχου και ενός υπεργολάβου. Αλλά τα μέτρα που λαμβάνει η Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid για την επίτευξη των πληρωμών προς τον κύριο ανάδοχο προβλέπεται ότι θα έχουν ως αποτέλεσμα την ταχύτερη πληρωμή των υπεργολάβων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.73. Οι ελλείψεις αυτές οφείλονται εν μέρει στο γεγονός ότι η Επιτροπή εξακολουθεί να μη διαθέτει επαρκείς ανθρωπίνους πόρους για την ικανοποιητική εφαρμογή και παρακολούθηση των προγραμμάτων της (βλέπε σημεία 5.51-5.53). Κατά το τέλος του έτους 2000, η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της ήταν ακόμη υπό εκτέλεση. Ούτε και ορθολογικοποίησε επαρκώς τις διαδικασίες εφαρμογής της (βλέπε σημεία 5.58-5.60) ή συνέδεσε επαρκώς την ενίσχυσή της με την εκπλήρωση ορισμένων όρων για τη βελτίωση της δραστηριοποίησης των δικαιούχων (βλέπε σημεία 5.68-5.69).

Συστάσεις

5.74. Η Επιτροπή θα πρέπει να διαθέσει επαρκείς ανθρωπίνους πόρους στη μονάδα διαχείρισης, ενδεχομένως, προσλαμβάνοντας εμπειρογνώμονες για μια ενδεξιμένη περίοδο. Επίσης, θα πρέπει οι αντιπροσωπείες της να συμμετέχουν περισσότερο και να τους δίνεται η δυνατότητα να προσφέρουν ελκυστικές επαρκώς συμβάσεις σε τοπικούς υπαλλήλους για την προσέλκυση και διατήρηση εμπειρογνώμωνων υψηλού επιπέδου.

5.75. Το νέο εγχειρίδιο οδηγιών για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, προμηθειών και εργασιών ⁽²²⁾ επιβάλλει τώρα χρονικά όρια για την ανάθεση και την υπογραφή των συμβάσεων. Στο μέλλον, η Επιτροπή θα πρέπει να επιβάλει επίσης χρονικά όρια για όλα τα μέρη σχετικά με την κατάρτιση και την έγκριση των εγγράφων που αποτελούν τους φακέλους για την υποβολή προσφορών.

5.76. Η Επιτροπή θα μπορούσε να αυξήσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων της προβλέποντας αυστηρότερους όρους για την παρέμβασή της. Οι όροι αυτοί θα μπορούσαν να συζητηθούν στο πλαίσιο των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και συνεργασίας (ΣΕΣΣ). Αν οι οδηγίες που είχαν καθορίσει οι επιμέρους επιτροπές περιβάλλοντος, ενέργειας και πυρηνικής ασφάλειας εξετάζονταν στο επίπεδο της γενικής επιτροπής ΣΕΣΣ, θα μπορούσε να εγκριθεί για τον ενεργειακό τομέα μια συνεπής στρατηγική που να καλύπτει κοινωνικές, φορολογικές και θεσμικές πτυχές και να είναι δεσμευτική για το δικαιούχο κράτος.

5.73. Η Επιτροπή ενίσχυσε την σχετική μονάδα της Υπηρεσίας Συνεργασίας EuropeAid και της Γενικής Διεύθυνσης Διευρυσης με μόνιμο προσωπικό. Πραγματοποιείται συνεχής αξιολόγηση των προγραμμάτων από προσωπικό παρακολούθησης με το οποίο έχει συναφθεί σύμβαση, και το οποίο ενημερώνει την Επιτροπή σε τακτικά διαστήματα. Με τη χρησιμοποίηση νέων κατευθυντηρίων γραμμών, η εκτέλεση των έργων κατέστη αποτελεσματικότερη και διαφανής.

Μόνο στο πλαίσιο των προγραμμάτων Phare είναι δυνατόν να εφαρμοστούν αυστηρά οι όροι. Θα χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο μνημόνια συμφωνίας στις σχέσεις με τα NAK.

5.74. Λήφθηκαν μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ανθρωπίνων πόρων με ενίσχυση της μονάδας διαχείρισης της πυρηνικής ασφάλειας στην Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid και στην Γενική Διεύθυνση Διευρυσης, καθώς και με πρόσληψη προσωπικού που κατέχει εις βάθος πολύ ειδικά θέματα για το ΚΚΕρ για τριετή περίοδο. Μελετώνται θέματα που σχετίζονται με τον καλύτερο δυνατό ρόλο των αντιπροσωπειών, τα οποία θα πρέπει να επιλυθούν στο πλαίσιο των αποφάσεων αποκέντρωσης που θα ληφθούν για το πρόγραμμα Tacis και της αποκέντρωσης του προγράμματος Phare.

5.75. Η Επιτροπή ελπίζει ότι οι νέες κατευθυντήριες γραμμές θα χρησιμεύσουν στη συντόμευση της χρονικής περιόδου των διαφόρων φάσεων της σύναψης συμβάσεων. Για μελλοντικά προγράμματα η Επιτροπή σκοπεύει να καταρτίσει μια σειρά κατευθυντηρίων γραμμών, που θα ορίζουν ρητά το μέγιστο χρόνο που θα απαιτείται για τις διάφορες φάσεις της κατάρτισης φακέλου υποβολής προσφορών.

5.76. Η Επιτροπή αναγνωρίζει πλήρως ότι είναι σκόπιμο να ενταχθούν όλοι οι τύποι βοήθειας σ' ένα ευρύτερο πλαίσιο πολιτικής. Οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας είναι ασφαλώς το καλύτερο διαθέσιμο μέσο, τόσο στις σχετικές υποεπιτροπές όσο και στις συνεδριάσεις σε πολιτικό επίπεδο. Πολλές από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζονται δεν οφείλονται μόνο στην έλλειψη πολιτικής συγκατάθεσης, αλλά και σε πρόβλημα όσον αφορά την καθημερινή παρακολούθηση της προόδου των προγραμμάτων.

⁽²²⁾ Εγχειρίδιο οδηγιών για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, προμηθειών και εργασιών που συνάφθηκαν στο πλαίσιο της κοινοτικής συνεργασίας υπέρ των τρίτων χωρών. [SEC(1999) 1801/2], που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 10 Νοεμβρίου 1999.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Πράξεις Tacis

Χρηματοδοτική διευκόλυνση Μπανγκόκ

5.77. Στα πλαίσια της ονομαζόμενης «διευκόλυνσης Μπανγκόκ», το πρόγραμμα Tacis από το 1992 χορήγησε στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) χρηματοδότηση για τη στήριξη του τμήματος δράσης της, της τεχνικής βοήθειας (ΤΒ). Η στήριξη ΤΒ προορίζεται κυρίως να χρησιμοποιηθεί για την προετοιμασία και την εκτέλεση των επενδύσεων της ΕΤΑΑ. Οι ετήσιες πληρωμές ανέρχονται σε 20 εκατομμύρια ευρώ περίπου (23 εκατομμύρια ευρώ από το 1998).

5.78. Η ΕΤΑΑ καθορίζει κάθε χρόνο έναν «δείκτη κεφαλαικής εξάρτησης» για τη χρηματοδοτούμενη από το Tacis ΤΒ που καταλήγει σε επενδύσεις της ΕΤΑΑ. Ανάλογα με τον καθορισμό αυτού του δείκτη, μπορούν να αναφερθούν διαφορετικά αριθμητικά στοιχεία. Παραδείγματος χάρη, στην ετήσια έκθεση Tacis 1999 αναφέρεται λόγος 1:50, ενώ στην έκθεση αξιολόγησης του 1999 παρατίθενται δύο αριθμητικά στοιχεία, 1:15 και 1:38. Το Συνέδριο αντιμετώπισε ορισμένες δυσκολίες για να ελέγξει το σύνδεσμο μεταξύ της στήριξης ΤΒ και της πραγματικής επένδυσης της ΕΤΑΑ. Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις με διπλό συνυπολογισμό επενδύσεων, πράγμα που δείχνει ότι ο πραγματικός λόγος είναι μικρότερος από ό,τι έχει αναφερθεί. Έχοντας υπόψη τον ασαφή ορισμό αυτού του δείκτη κεφαλαικής εξάρτησης, ο δείκτης αυτός έχει περιορισμένη χρήση και δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως κριτήριο αιτιολόγησης της διευκόλυνσης Μπανγκόκ.

5.79. Ένα τμήμα της διευκόλυνσης Μπανγκόκ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών εξόδων των μετοχικών ταμείων έναρξης σχεδίων [Early Stage Equity Funds (ESE)] και την παροχή ΤΒ για προεπενδυτικές μελέτες, καθώς και τη στήριξη και την παροχή συμβουλών μετά τις επενδύσεις. Κατά τα έτη 1999 και 2000 το 25 % περίπου της διευκόλυνσης Μπανγκόκ χρησιμοποιήθηκε για το σκοπό αυτό (5-6 εκατομμύρια ευρώ). Στις 31 Δεκεμβρίου του 2000 ένα σύνολο 31,2 εκατομμυρίων ευρώ της διευκόλυνσης Μπανγκόκ είχε χρησιμοποιηθεί για την ΤΒ και τη διαχείριση των ταμείων ΕΣΕ. Οι πραγματοποιηθείσες αντίστοιχες επενδύσεις και τα εκταμιευθέντα δάνεια από την ΕΤΑΑ ανέρχονται σε 69,2 εκατομμύρια ευρώ μόνο. Έτσι προκύπτει μια πολύ μικρή σχέση επένδυσης της τάξης του 1:2.

5.80. Τα μετοχικά ταμεία έναρξης συστάθηκαν αρχικά για να παρέχουν στις ιδιωτικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις ίδια κεφάλαια σε μια συγκεκριμένη περιοχή δράσης. Οι όροι αυτοί δεν έχουν πάντα εκπληρωθεί. Η επένδυση της ΕΤΑΑ αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις ανάμειξη δανείων και κεφαλαίων.

5.78. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ένας τέτοιος δείκτης απόδοσης είναι πολύτιμος για την παρακολούθηση της επίπτωσης της διευκόλυνσης Μπανγκόκ. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι θα ληφθεί πρόνοια για τον υπολογισμό του «δείκτη κεφαλαικής εξάρτησης» με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια και έχει ήδη λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι στο μέλλον θα αναφέρονται ακριβέστερα στοιχεία σχετικά με τον υπολογισμό αυτού του δείκτη. Το τι θεωρείται ικανοποιητικό αποτέλεσμα, αξιολογούμενο με βάση τον εν λόγω δείκτη, θα ποικίλλει ανάλογα με την εκάστοτε δραστηριότητα που αναλαμβάνεται.

Ο «δείκτης κεφαλαικής εξάρτησης» δεν είναι το κυριότερο κριτήριο αποτελεσματικότητας για τις ενέργειες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης Μπανγκόκ. Η Επιτροπή και η Διεθνής Τράπεζα επιδιώκουν ευρύτερη αξιολόγηση της «μεταβατικής επίπτωσης» πριν τη χρηματοδότηση των ενεργειών. Τα χρησιμοποιούμενα μέτρα περιλαμβάνουν ανάπτυξη των επιχειρήσεων, δημιουργία θέσεων απασχόλησης, χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών, βελτιωμένες επιχειρηματικές πρακτικές και βελτίωση της διαχείρισης των εταιρειών.

5.79. Είναι γνωστό ότι οι πράξεις με επιχειρηματικά κεφάλαια είναι δαπανηρές και επικίνδυνες, και συνεπώς από την αρχή θεωρήθηκε ως δεδομένο ότι η αναλογία της τεχνικής βοήθειας προς το επενδεδυμένο κεφάλαιο θα είναι υψηλή. Στην πράξη, η αναλογία υπήρξε σημαντικά καλύτερη απ' ό,τι αναμενόταν διότι η τεχνική βοήθεια που χρησιμοποιήθηκε ήταν μικρότερη από την αναμενόμενη και η Διεθνής Τράπεζα ελπίζει να αυξήσει το κεφάλαιο ορισμένων ταμείων, με προοπτική τη συγκέντρωση κεφαλαίων των ιδιωτικού τομέα. Η επιτυχία των μετοχικών ταμείων έναρξης σχεδίων όσον αφορά την καθιέρωσή τους ως φερέγγυων μέσω επένδυσης σημαίνει ότι η Επιτροπή θα μπορέσει να αποσύρει τη βοήθεια που παρέχει λίγο νωρίτερα απ' ό,τι αναμενόταν.

5.80. Η επενδυτική πολιτική των ταμείων αποφασίζεται από εποπτικά συμβούλια, των οποίων είναι μέλος η Επιτροπή. Όπως είναι φυσικό για τις πράξεις με ιδιωτικά επιχειρηματικά κεφάλαια, η επενδυτική πολιτική όσον αφορά τα μετοχικά κεφάλαια εκκίνησης (ESE) προβλέπει ότι οι επενδύσεις λαμβάνουν τη μορφή ενός μείγματος δανείων και μετοχικού κεφαλαίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.81. Τα επενδυτικά κεφάλαια τα διαχειρίζονται ανάδοχοι γνωστοί ως διαχειριστές κεφαλαίων. Πολλοί από τους διαχειριστές κεφαλαίων δραστηριοποιούνται και σε άλλες δραστηριότητες επενδύσεων και χρηματοδότησης στη Ρωσία, πράγμα το οποίο δημιουργεί κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων: αν ένας διαχειριστής κεφαλαίων μπορεί να χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό συμβούλους για να αξιολογεί και να ελέγχει επενδύσεις σε ένα χαρτοφυλάκιο, υπάρχει κίνδυνος ότι θα μπορούσε να πραγματοποιεί τις ίδιες επενδύσεις και σε ένα άλλο χαρτοφυλάκιο, παρέχοντας έτσι μια υπηρεσία στους κατόχους του τελευταίου αυτού χαρτοφυλακίου. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να ληφθεί καμία διαβεβαίωση αν η χρησιμοποίηση της TB που παρέχει η ΕΕ εκ μέρους των διαχειριστών κεφαλαίων είναι η ενδεδειγμένη.

5.82. Η διευκόλυνση Μπανγκόκ χρησιμοποιείται επίσης για τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Turn Around Management» (TAM). Πρωταρχικός στόχος του προγράμματος TAM είναι να παρέχονται πρακτικές συμβουλές στα ανώτερα στελέχη της διοίκησης των επιχειρήσεων που έχουν επιλεγεί. Η ενίσχυση αυτή δεν έχει καμία άμεση σχέση με τις επενδύσεις ΕΤΑΑ και δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των τραπεζικών δραστηριοτήτων της ΕΤΑΑ. Κατά συνέπεια, τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού στο πλαίσιο της διευκόλυνσης Μπανγκόκ δεν τηρούνται.

5.83. Σύμφωνα με τα ετήσια πρωτόκολλα χρηματοδότησης, η ΕΤΑΑ υποχρεούται να υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση για κάθε ετήσιο πρόγραμμα. Η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει εκτίμηση του βαθμού υλοποίησης των στόχων του προγράμματος. Η τελευταία έκθεση που παρασχέθηκε ήταν χρονολογημένη στις 12 Απριλίου 1999 και αφορούσε το έτος 1998. Η έκθεση αυτή δεν περιλάμβανε ωστόσο καμία εκτίμηση για το βαθμό υλοποίησης των στόχων του προγράμματος.

5.81. Τρία μέτρα διασφάλισης επιτρέπουν την αποφυγή μιας πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων. Τα μέτρα αυτά είναι τα εξής:

- η απαίτηση να είναι «συμπληρωματικές» οι ενέργειες στήριξης της ΕΤΑΑ — δηλαδή στους τομείς όπου δεν επενδύουν ιδιωτικοί επενδυτικοί φορείς. Η απαίτηση αυτή αντανακλάται στην επενδυτική πολιτική για τα μετοχικά κεφάλαια εκκίνησης,
- οι συμφωνίες των διαχειριστών κεφαλαίων αποκλείουν τις επενδύσεις σταυροειδούς συμμετοχής,
- την τεχνική βοήθεια της ΕΕ διαχειρίζεται η ΕΤΑΑ και όχι οι επιχειρήσεις διαχείρισης κεφαλαίων. Η ΕΤΑΑ ενημέρωσε την Επιτροπή ότι μόνο μία από τις επιχειρήσεις διαχείρισης κεφαλαίων έχει και άλλα συμφέροντα όσον αφορά επιχειρηματικά κεφάλαια στην Ρωσία. Ποτέ μια επιχείρηση διαχείρισης κεφαλαίων δεν επένδυσε σε εταιρεία στην οποία χορηγούνται μετοχικά κεφάλαια εκκίνησης (ESE).

5.82. Το πεδίο εφαρμογής της διευκόλυνσης Μπανγκόκ καθορίζεται με την ετήσια χρηματοδοτική συμφωνία με την ΕΤΑΑ. Για την εν λόγω χρονική περίοδο, το πρόγραμμα Turn Around Management (TAM) αναφέρθηκε ρητά στον κατάλογο επιλέξιμων έργων, που προσαρτάται στην πρόταση χρηματοδότησης και υποβάλλεται στα κράτη μέλη για έγκριση. Το πρόγραμμα TAM είναι αξιόλογο. Εντούτοις, η Επιτροπή συμφωνεί ότι η διευκόλυνση Μπανγκόκ δεν αποτελεί τον καταλληλότερο μηχανισμό χρηματοδότησης, και έχει ήδη αποφασίσει ότι από το 2001 το πρόγραμμα TAM θα πρέπει να χρηματοδοτείται από το εθνικό πρόγραμμα Tacis.

5.83. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν αξιολόγηση καθεμιάς από τις παρεμβάσεις για τις οποίες παρέχεται στήριξη. Κατά το παρελθόν η Επιτροπή δεν είχε επιμείνει να συγκεντρώσει η Διεθνής Τράπεζα τις παρεμβάσεις αυτές για να γίνει αξιολόγηση σε επίπεδο προγράμματος, δεδομένου ότι δεν ήταν πεπεισμένη για τα πλεονεκτήματα που θα προσέφερε μια τέτοια ενέργεια. Εντούτοις, από το 2001 η ΕΤΑΑ προσπαθεί να προβεί στην εν λόγω αξιολόγηση στο πλαίσιο ετήσιας έκθεσης προς τους χορηγούς βοήθειας. Η Επιτροπή πρόσθεσε στις ετήσιες αξιολογήσεις της Διεθνούς Τράπεζας σε επίπεδο δράσεως μια ανεξάρτητη αξιολόγηση του προγράμματος για το 1999.

Καταβάλλονται προσπάθειες το 2001 για τη βελτίωση της παρουσίασης και του περιεχομένου των εκθέσεων, με μεγαλύτερη εστίαση στην ενδιάμεση επίπτωση. Τα μετοχικά κεφάλαια εκκίνησης (25 % του προγράμματος) υπόκεινται σε λεπτομερή τριμηνιαία έκθεση, καθώς και σε εξαμηνιαίους ελέγχους στο πλαίσιο των εποπτικών συμβουλίων και σε ετήσια έκθεση, που πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή πριν αποδεσμευτούν κεφάλαια για τα επόμενα έτη. Καταρχήν έχει επιτευχθεί συμφωνία για τη στενότερη εποπτεία από την Επιτροπή άλλων περιοδικών προγραμμάτων, και ιδίως των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων μικρής κλίμακας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.84. Η ΓΔ Audit (Δημοσιονομικού Ελέγχου) προέβη σε έλεγχο της διευκόλυνσης στην ΕΤΑΑ τον Φεβρουάριο του 2000. Ο έλεγχος αυτός ήταν ο μόνος που διενεργήθηκε σε τέσσερα χρόνια. Με τον εν λόγω έλεγχο έγιναν ορισμένες σημαντικές διαπιστώσεις και τέτοιοι κατασταλτικοί έλεγχοι θα πρέπει να διενεργούνται σε τακτική βάση. Τα σχέδια της διευκόλυνσης Μπανγκόκ δεν παρακολουθούνται από τις μονάδες παρακολούθησης Tacis ούτε από την ίδια ΕΤΑΑ, μολονότι η σύμβαση παρακολούθησης προβλέπει ότι αυτή θα πρέπει να πραγματοποιείται επίσης στα σχέδια που υπάγονται στη διευκόλυνση Μπανγκόκ αν το ζητήσει η ΕΤΑΑ. Τέτοιο αίτημα δεν έχει διατυπωθεί μέχρι σήμερα.

5.85. Αν αποφασιστεί να συνεχίσει η διευκόλυνση, παρά την περιορισμένη επίπτωσή της, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει μέτρα για τη βελτίωση της διαχείρισής της: i) θα πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη διαφάνεια στις συμβάσεις διαχείρισης των επενδυτικών κεφαλαίων· ii) τα σχέδια θα πρέπει να παρακολουθούνται εντός του κανονικού πλαισίου παρακολούθησης Tacis· iii) η Επιτροπή θα πρέπει να απαιτεί συστηματικά επιχειρησιακές και οικονομικές εκθέσεις και να αποτελούν αυτές όρο για την πραγματοποίηση πληρωμών· iv) θα πρέπει να ελέγχεται η αξιοπιστία των εκθέσεων.

Διεθνές κέντρο επιστημών και τεχνολογίας (ΔΚΕΤ) και κέντρο επιστημών και τεχνολογίας στην Ουκρανία (ΚΕΤΟ)

5.86. Το διεθνές κέντρο επιστημών και τεχνολογίας στη Ρωσία (ΔΚΕΤ) και το κέντρο επιστημών και τεχνολογίας στην Ουκρανία (ΚΕΤΟ) παρέχουν στους επιστήμονες των ΝΑΚ που ήταν ειδικευμένοι στον εξοπλισμό την ευκαιρία να αναπροσανατολιστούν σε ειρηνικές δραστηριότητες (μη εξάπλωση). Επίσης, στόχος τους είναι να συμβάλουν στη μετάβαση σε οικονομία αγοράς και να ευνοήσουν την ένταξη επιστημόνων και μηχανικών των ΝΑΚ στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Τα κέντρα στηρίζονται από μια κοινότητα χρηματοδοτών από τους οποίους οι σημαντικότεροι είναι οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η ΕΕ. Τα κέντρα απασχολούν τοπικό και διεθνές προσωπικό και εκδίδουν ετήσιες εκθέσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών καταστάσεων. Οι δημοσιονομικές καταστάσεις ελέγχονται από εξωτερική ιδιωτική εταιρεία ελέγχου.

5.84. Η Επιτροπή συμφωνεί με τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τους λογιστικούς ελέγχους, αλλά δεν πιστεύει ότι είναι απαραίτητο ή σκόπιμο να υπόκεινται αυτόματα τα προγράμματα της διευκόλυνσης Μπανγκόκ σε έλεγχο που διεξάγουν οι μονάδες παρακολούθησης του προγράμματος Tacis. Η ΕΤΑΑ είναι υπεύθυνη για ολόκληρο τον κύκλο του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και είναι καταλληλότερη για να ασκήσει το ρόλο παρακολούθησης, δεδομένου ότι έχει την απαραίτητη τεχνική εμπειρογνώμηση και παρουσία στον τόπο του προγράμματος.

Η Επιτροπή θα μπορούσε να ασκήσει αυστηρότερο έλεγχο των αποτελεσμάτων των πιο μακροπρόθεσμων προγραμμάτων που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα Tacis. Υπάρχει ήδη ένα σύστημα ελέγχου των μετοχικών κεφαλαίων εκκίνησης (ESE), που θα επεκταθεί για την κάλυψη των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων μικρής κλίμακας. Η Επιτροπή εξετάζει από κοινού με την ΕΤΑΑ κατά πόσον θα μπορούσε να εξασφαλιστεί παρακολούθηση από τις μονάδες παρακολούθησης Tacis ενός δείγματος των προγραμμάτων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης Μπανγκόκ.

5.85. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι υπάρχει ανάγκη για συχνότερο λογιστικό έλεγχο των κεφαλαίων της διευκόλυνσης Μπανγκόκ, και θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη βελτίωση της ποιότητας της υποβολής εκθέσεων και της παρακολούθησης από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Είναι της γνώμης ότι έχουν ληφθεί επαρκή διασφαλιστικά μέτρα για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο των συμφωνιών διαχείρισης των κεφαλαίων. Η παρακολούθηση στο πλαίσιο των συνήθων εποπτικών δραστηριοτήτων του προγράμματος Tacis δεν θα ήταν σκόπιμη, ούτε θα βελτίωνε τη διαχείριση των κεφαλαίων. Εντούτοις, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει στενότερη παρακολούθηση από υπαλλήλους της Επιτροπής, ενδεχομένως με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που έχουν καθοριστεί για τα μετοχικά κεφάλαια εκκίνησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.87. Πριν από τη μεταβίβαση τον Φεβρουάριο του 2001 της εκτέλεσης όλων των προγραμμάτων στη Γενική Διεύθυνση Έρευνας, η κατανομή των αρμοδιοτήτων εντός της Επιτροπής για τη δημοσιονομική διαχείριση της βοήθειας στο ΔΚΕΤ και στο ΚΕΤΟ μεταξύ της Υπηρεσίας Συνεργασίας Europe Aid (η πρώην κοινή υπηρεσία εξωτερικών σχέσεων) και των ΓΔ Εξωτερικών Σχέσεων και Έρευνας ήταν ασαφής όσον αφορά τους ελέγχους στις πληρωμές και την οικονομική παρακολούθηση. Οι πληρωμές της Επιτροπής στο ΔΚΕΤ και στο ΚΕΤΟ βασίζονται μόνο σε εκτίμηση των ταμειακών αναγκών χωρίς καμία παρακολούθηση των δαπανών που δημιουργήθηκαν πραγματικά. Η Επιτροπή κατέβαλε 88 εκατομμύρια ευρώ στο ΔΚΕΤ μεταξύ του 1994 και του 2000 και 5 εκατομμύρια ευρώ στο ΚΕΤΟ μεταξύ του 1998 και του 2000, χωρίς να διενεργήσει ποτέ έναν κατασταλτικό έλεγχο των κεφαλαίων αυτών.

5.88. Η Επιτροπή θα πρέπει να βελτιώσει την παρακολούθηση των πραγματικών δαπανών με τακτικούς κατασταλτικούς ελέγχους. Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μια αξιολόγηση της επίπτωσης και της αποτελεσματικότητας του προγράμματος, όπως παραδείγματος χάρι γίνεται τακτικά από τις δημόσιες αρχές ενός άλλου μεγάλου χορηγού, των ΗΠΑ ⁽²³⁾.

5.87. Για να βελτιωθεί ο δημοσιονομικός έλεγχος, η Επιτροπή ζήτησε από τα κέντρα επιστημών να υποβάλλουν, εκτός από τα αιτήματα για την κάλυψη των αναγκών στον τομέα της ταμειακής ροής, ενημερωμένες εκτιμήσεις των εξόδων για κάθε πρόγραμμα. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία δεδομένου ότι τα εν λόγω κέντρα πληρώνουν σε αμερικανικά δολάρια.

5.88. Τα κέντρα επιστημών είναι κυρίως υπεύθυνα για τη διεξαγωγή λογιστικού ελέγχου και την εποπτεία κάθε προγράμματος που χρηματοδοτείται από την ΕΕ, και οι συμφωνίες που έχουν υπογραφεί μεταξύ των εν λόγω κέντρων και των δικαιούχων προβλέπουν επίσης λογιστικό έλεγχο και παρακολούθηση ⁽¹⁾.

Ο καθημερινός έλεγχος των προγραμμάτων διεξάγεται ως επί το πλείστον από το προσωπικό των κέντρων επιστημών, και όχι από το προσωπικό της Επιτροπής. Τα κέντρα εξετάζουν τις τεχνικές εκθέσεις, ορισμένες φορές με τη βοήθεια οργάνων παρακολούθησης της δυτικής Ευρώπης, για να εξασφαλίσουν ότι τα προγράμματα επιτυγχάνουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και να προσδιορίσουν κατά πόσον τηρούν το χρονοδιάγραμμα. Κάθε πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από την ΕΕ έχει επίσης τουλάχιστον έναν συνεργάτη από την ΕΕ, είτε είναι εθνικό ερευνητικό εργαστήριο ή ιδιωτική εταιρεία. Το γραφείο Tacis της Μόσχας παρέσχε στήριξη για την εν λόγω παρακολούθηση σε δύο τουλάχιστον περιπτώσεις, το 1996 και το 1998.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Επείγουσα ανθρωπιστική βοήθεια για τα θύματα της κρίσης του Κοσσυφοπεδίου (ECHO)

5.89. Η κρίση στο Κοσσυφοπέδιο χαρακτηρίστηκε από μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμού στην περιοχή μεταξύ Μαρτίου και Ιουλίου 1999, καθώς και καταστροφές μεγάλης κλίμακας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), μέσω της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, χορήγησε ανθρωπιστική βοήθεια, ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ σε απάντηση των αναγκών του πληθυσμού.

5.89. Ο προϋπολογισμός 400 εκατ. ευρώ που χρησιμοποιήθηκε για τη κρίση του Κοσσυφοπεδίου αντιπροσωπεύει σχεδόν το διπλό του αρχικού προϋπολογισμού της ECHO, σχεδόν χωρίς πρόσθετο προσωπικό. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι η ECHO έπρεπε να διαχειριστεί δώδεκα πρόσθετες αποφάσεις και 500 πρόσθετες συμβάσεις.

⁽²³⁾ Τελευταία έκθεση: US General Accounting Office 01-582, Weapons of Mass Destruction, σ. 17, που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2001.

⁽¹⁾ Η εν λόγω προσέγγιση του λογιστικού ελέγχου και της εποπτείας συζητήθηκε και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο [κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3955/92 (ΕΕ L 409 της 31.12.1992, σ. 1), κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΟΚ) αριθ. 2053/93 (ΕΕ L 187 της 29.7.1993, σ. 1), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1766/98 (ΕΕ L 225 της 12.8.1998, σ. 2) και κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 2387/98 (ΕΕ L 297 της 6.11.1998, σ. 4)].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.90. Κύριος στόχος του ελέγχου του Συνεδρίου, ο οποίος διενεργήθηκε μεταξύ Ιουλίου 1999 και Φεβρουαρίου 2000, ήταν η εκτίμηση της διαχείρισης της ECHO σχετικά με την κοινοτική ενίσχυση για τα θύματα της κρίσης του Κοσσυφοπεδίου, καθώς και του διοικητικού πλαισίου για τη βοήθεια αυτή.

5.91. Η ECHO λειτουργεί ως ενεργός χορηγός, χρηματοδοτώντας τα προγράμματα των διεθνών υπηρεσιών και των υπηρεσιών των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και των ΜΚΟ, λαμβάνοντας αρμοδιότητες για παρακολούθηση και αξιολόγηση. Ένας μεγάλος αριθμός φορέων παρενέβη στην κρίση του Κοσσυφοπεδίου, πράγμα το οποίο σε ορισμένες περιοχές προκάλεσε αλληλεπικάλυψη προσπαθειών και αναποτελεσματικότητα. Η πολυπλοκότητα των σχέσεων μεταξύ του μεγάλου αριθμού των φορέων είχε ως αποτέλεσμα την ανάγκη για επεξεργασμένους ειδικούς μηχανισμούς συντονισμού.

5.92. Οι σχέσεις μεταξύ της ECHO και των εταίρων της των Ηνωμένων Εθνών ήταν έντονες. Παρέμειναν διαφορές απόψεων σε σημαντικά θέματα, όπως η λογιστική καταχώριση και η κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με σχέδια. Κατά συνέπεια, 15 εκατομμύρια ευρώ που είχε διαθέσει η ECHO για επισιτιστική βοήθεια παρέμειναν δεσμευμένα κατά το αποκορύφωμα της κρίσιμης κατάστασης στο Κοσσυφοπέδιο. Απαιτείται μια περισσότερο ρεαλιστική και ενεργός προσέγγιση της χρηματοδότησης και της συμμετοχής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων των υπηρεσιών των Ηνωμένων Εθνών.

5.93. Τα τοπικά γραφεία της ECHO είχαν έλλειψη προσωπικού. Οι εμπειρογνώμονες των τοπικών γραφείων αντιμετώπισαν πολλά προβλήματα εκτέλεσης χωρίς να υποστηρίζονται επιτόπου από υπαλλήλους που να έχουν αρμοδιότητες λήψης αποφάσεων. Η κατάσταση αυτή προκάλεσε καθυστερήσεις και δημιούργησε διάσταση απόψεων μεταξύ της ECHO στις Βρυξέλλες, η οποία είχε την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων, και των τοπικών γραφείων της.

5.94. Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων και πληρωμής σε κοινοτικό επίπεδο δεν επέτρεψαν άμεση αντίδραση. Στις συμβατικές διαδικασίες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της ECHO ελήφθη περιορισμένα μόνο υπόψη η κρισιμότητα της κατάστασης. Οι διοικητικές διαδικασίες της ECHO θα πρέπει να προσαρμοστούν σύμφωνα με το βαθμό επείγουσας ανάγκης.

5.90. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το δείγμα συμβάσεων που εξέτασε το Ελεγκτικό Συνέδριο αντιπροσωπεύει τους κύριους εταίρους της ECHO (ήτοι τους εταίρους που έχουν συνάψει συμβάσεις με υψηλότερους μεμονωμένους προϋπολογισμούς), και τις κυριότερες γεωγραφικές περιοχές και τομείς παρέμβασης. Εντούτοις, αυτό μπορεί να οδήγησε σε ανεπαρκή εστίαση της προσοχής στους εταίρους που συνίστανται σε ΜΚΟ, οι οποίοι, όλοι μαζί, έλαβαν τελικά περισσότερο από το ήμισυ των κεφαλαίων.

5.91. Η ECHO κατέβαλε προσπάθειες για το συντονισμό των δραστηριοτήτων, και προέβη ιδίως σε καθημερινή ενημέρωση των κρατών μελών σχετικά με τις ενέργειες. Η Επιτροπή δεν πιστεύει ότι για οποιαδήποτε έλλειψη συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών, ή με τα κράτη μέλη, μπορεί να αποδοθεί κύρια ευθύνη στην Επιτροπή ή στην ECHO.

5.92. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι δεν έχουν επιλυθεί όλα τα προβλήματα των σχέσεων ΕΚ-ΟΗΕ πράγματι, η συμφωνία ΟΗΕ-ΕΚ της 9ης Αυγούστου 1999 προσδιορίζει ρητά ορισμένους τομείς που έχουν ανάγκη περαιτέρω ελέγχου. Διεξήχθησαν υπηρεσιακές διαβουλεύσεις σχετικά με αυτό το θέμα στην Επιτροπή το καλοκαίρι του 2001, αλλά πρέπει ακόμα να διατυπωθούν οριστικά οι κατευθυντήριες γραμμές για τις μελλοντικές αποστολές ελέγχου, τις οποίες θα πρέπει να τηρούν τόσο η Επιτροπή όσο και ο ΟΗΕ. Ελπίζουμε να έχει βρεθεί αμοιβαία ικανοποιητική λύση μέχρι τα τέλη του έτους.

Η αποτυχία σύναψης συμβάσεων για 15 εκατ. ευρώ σε προγενέστερο στάδιο οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αρχική κατηγορηματική άρνηση ενός εταίρου μέλους του ΟΗΕ να επιτρέψει την πρόσβαση στα αυθεντικά κείμενα κατά την επίσκεψη της ECHO για την επαλήθευση των στοιχείων τον Ιούλιο του 1999. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την προσωρινή αναστολή των πληρωμών το 2000. Τα κεφάλαια αποτέλεσαν αργότερα αντικείμενο συμβάσεων.

5.93. Ορισμένοι υπάλληλοι της κεντρικής υπηρεσίας της ECHO πραγματοποίησαν αποστολές στον τόπο παρέμβασης για να βοηθήσουν σε θέματα λειτουργίας και διοικητικά θέματα, πράγμα που σημαίνει ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η επικοινωνία μεταξύ Βρυξελλών και του τόπου παρέμβασης δεν αποτέλεσε πρόβλημα. Η μόνη παράληψη που αναγνωρίζει η Επιτροπή είναι ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργήθηκαν καθυστερήσεις λόγω της ανάγκης να εγκριθούν οι συμβάσεις από την κεντρική υπηρεσία των Βρυξελλών. Η ECHO, αναγνωρίζοντας την ανάγκη βελτίωσης αυτού του θέματος, έχει τώρα ορίσει συγκεκριμένα μέλη του προσωπικού της, τα οποία έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκπληρώνουν αυτά τα καθήκοντα στο μέλλον, όποτε παρίσταται ανάγκη.

5.94. Η Επιτροπή έχει ήδη εγκρίνει, μετά από αίτημα της ECHO, την αρχή μιας νέας διαδικασίας λήψης αποφάσεων-πλαισίων για επείγουσες περιπτώσεις, με σκοπό να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία και ταχύτητα στην αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων. Αυτή η νέα διαδικασία έχει τώρα δημιουργηθεί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.95. Λόγω της βραδύτητας των διαδικασιών, οι συμβάσεις της ECHO συνέχισαν για περισσότερο χρόνο από ό, τι είχαν αρχικά σχεδιαστεί, λόγω καθυστερήσεων που σημειώθηκαν κατά την έναρξή τους. Η κατάσταση αυτή σε συνδυασμό με την ταχεία και απρόβλεπτη επιστροφή των προσφύγων τον Ιούνιο του 1999 μείωσε τη συνοχή και τη χρησιμότητα ορισμένων από τα σχετικά μέτρα. Έτσι, το κανονιστικό και διαδικαστικό πλαίσιο είχε δυσμενείς επιπτώσεις στην ικανότητα της ECHO να αντιμετωπίσει γρήγορα και αποτελεσματικά τις εξελισσόμενες περιστάσεις.

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης

5.96. Το Συνέδριο αξιολόγησε την αποδοτικότητα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ανασυγκρότησης για το έτος 2000 σε επίπεδο οργανωτικής διάρθρωσής του, διαχείρισης του επιχειρησιακού προϋπολογισμού του, καθώς και εκτέλεσης του προγράμματός του στο Κοσσυφοπέδιο. Εξέτασε επίσης κατά πόσο αμελήθηκαν θέματα που αφορούσαν την οικονομία ή την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων.

5.97. Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το 2000 η αποτελεσματικότητα της διοίκησης του Οργανισμού καθώς και η διαχείριση του προϋπολογισμού του ήταν υψηλή. Κατάφερε να επιτύχει τους περισσότερους από τους φιλόδοξους στόχους που καθόρισε για το πρώτο έτος της δραστηριότητάς του στους τομείς της ενέργειας, της στέγασης, των μεταφορών και της γεωργίας. Στο τέλος του 2000 για περισσότερα από το 90 % των κεφαλαίων που δεσμεύθηκαν πριν από τον Δεκέμβριο του 2000 συνάφθηκαν συμβάσεις και για περισσότερο από το ήμισυ των δεσμευθέντων κεφαλαίων για πράξεις πραγματοποιήθηκαν πληρωμές. Προσπάησε να δώσει προσοχή στις αρχές τόσο της αποδοτικότητας όσο και της οικονομίας. Ο Οργανισμός εφαρμόζοντας με πολύ ευέλικτο τρόπο τους ισχύοντες κανόνες κατάφερε να επιτύχει χαμηλότερες τιμές και τόνωσε την περιφερειακή οικονομία.

5.98. Το Συνέδριο συνιστά στον Οργανισμό να μην διασκορπίσει τις προσπάθειές του αλλά να συνεχίσει να επικεντρώνει τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του στις τελευταίες προτεραιότητες ανασυγκρότησης. Συνιστά επίσης στην Επιτροπή, η οποία χρηματοδοτεί το κλιμάκιο της αποστολής των Ηνωμένων Εθνών για την προσωρινή διοίκηση του Κοσσυφοπεδίου (UNMIK) της ΕΕ που είναι υπεύθυνο για την ανασυγκρότηση του Κοσσυφοπεδίου, να λάβει πολύ περισσότερα μέτρα για να καθιερώσει ένα πολιτικό πλαίσιο και μια στρατηγική με σκοπό να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ επενδύσεων στο Κοσσυφοπέδιο, πράγμα το οποίο δεν εξασφαλιστηκε με τις επικρατούσες συνθήκες.

5.95. Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι καθυστερήσεις όσον αφορά τη χρησιμοποίηση κεφαλαίων το 1999 δεν μείωσε σημαντικά την αξία και τη χρησιμότητα των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτήθηκαν από την Επιτροπή· πράγματι αναλήφθηκαν υποχρεώσεις μέχρι τον Απρίλιο του 1999 για ανθρωπιστική βοήθεια ύψους 53,6 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο της πολυπλοκότητας της κρίσεως, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι οι καθυστερήσεις ήταν αδικαιολόγητες ή ότι υπήρχαν άλλες εναλλακτικές λύσεις.

5.97. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τον εκθιασμό της αποτελεσματικότητας της διοίκησης του Οργανισμού καθώς και της διαχείρισης του προϋπολογισμού. Οι σαφείς στόχοι και η εστίαση στα αναμενόμενα αποτελέσματα επέτρεψαν στον Οργανισμό να επιτύχει τους στόχους του.

5.98. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι ο Οργανισμός θα πρέπει να συνεχίσει να εστιάζει τις προσπάθειές του στους βασικούς τομείς ανάλογα με τις ανάγκες στον τόπο παρέμβασης και σύμφωνα με τον κανονισμό CARDS.

Η Επιτροπή συμμερίζεται επίσης την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη ενός πολιτικού πλαισίου και μακροπρόθεσμης στρατηγικής. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στο θέμα της ανάπτυξης βιώσιμης πολιτικής και κανονιστικού πλαισίου σε συνεργασία με την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο (UNMIK) καθώς και με τα προσωρινά θεσμικά όργανα αυτοδιοίκησης που θα εκλεγούν στο Κοσσυφοπέδιο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis

5.99. Το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis ξεκίνησε το 1996 με την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και καλύπτει περιοχές στη Ρωσία, Λευκορωσία, Ουκρανία και Μολδαβία που συνορεύουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση (Φινλανδία) ή τις χώρες «Phare». Το πρόγραμμα απεικονίζει επίσης το αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Έσσεν το 1994 για εντατικοποίηση της διασυνοριακής συνεργασίας στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη με σκοπό την προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας και της καλής γειτονίας.

5.100. Ένα συνολικό ποσό 132,5 εκατομμυρίων ευρώ δεσμεύθηκε για το πρόγραμμα για την περίοδο 1996-2000, το οποίο αντιστοιχεί στο 5 % περίπου του συνολικού προϋπολογισμού Tacis. Σύμφωνα με το έγγραφο κύριας πολιτικής της Επιτροπής για το θέμα αυτό, οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- α) η προώθηση οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στις παραμεθόριες περιοχές με τη στήριξη βιώσιμων σχεδίων για να μειωθεί ο κίνδυνος υπονόμησης της σταθερότητας στην περιοχή από τη σημαντική διαφορά του βιοτικού επιπέδου και των δύο πλευρών των συνόρων. Ιδιαίτερα, το πρόγραμμα θα πρέπει να βοηθήσει τις παραμεθόριες περιοχές να υπερνικήσουν τα ειδικά προβλήματα ανάπτυξης τους που προκύπτουν από την περιφερειακή κατάστασή τους σε σχέση με την εθνική οικονομία·
- β) η χρηματοδότηση σχεδίων που έχουν διασυνοριακό αποτέλεσμα και υποστηρίζονται από κοινότητες αμοιτέρων των πλευρών των συνόρων, ενώ μια τέτοια συνεργασία θεωρείται βασική για την εξασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης·
- γ) η χρηματοδότηση σχεδίων προτεραιότητας των οποίων η τοπική ή περιφερειακή δέσμευση μπορεί να αποδειχθεί.

5.101. Μολονότι οι στόχοι αυτοί είναι παρόμοιοι με τους στόχους του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας Phare, η Επιτροπή δεν θέσπισε για το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis τους συντονιστικούς μηχανισμούς που χρησιμοποίησε για το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Phare με σκοπό την προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας. Ιδιαίτερα, το κοινό πρόγραμμα και οι επιτροπές παρακολούθησης που καθιέρωσε η Επιτροπή για να παράσχει ένα φόρουμ σε περιφερειακό επίπεδο σε κράτη μέλη και χώρες Phare με σκοπό να εντοπίσει σχέδια κοινού ενδιαφέροντος δεν θεσπίστηκαν για το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis για να ενισχυθεί ο διάλογος μεταξύ των χωρών Phare και Tacis.

5.101. Το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας (ΠΔΣ) άρχισε μετά το κύριο πρόγραμμα Tacis και το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας του Phare, και έχει σχετικά περιορισμένους πόρους. Στην αρχή χρειάστηκε να καθιερωθούν νέες διαδικασίες και πρακτικές, και η επίπτωση του προγράμματος θα είναι σαφής μόνο μερικά έτη μετά την εκκίνησή του.

Θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ του ΠΔΣ Tacis και του ΠΔΣ Phare. Παρόλο που οι βασικοί στόχοι των ΠΔΣ Tacis και Phare είναι ίδιοι, το πολιτικό πλαίσιο είναι εντελώς διαφορετικό, δεδομένου ότι το ΠΔΣ Phare αποτελεί μέρος της προενταξιακής βοήθειας που προσανατολίζεται προς την ομαλή μετάβαση από το πρόγραμμα Phare στα μελλοντικά προγράμματα Interreg. Οι δικαιούχοι του ΠΔΣ Tacis είναι τα ΝΑΚ, των οποίων η σχέση με την ΕΕ εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Αυτά τα διαφορετικά σημεία

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

εκκίνησης αντικατοπτρίζονται στις διαδικασίες ανάληψης υποχρεώσεων και στις δομές διαχείρισης και τους πόρους που χορηγούνται για τα δύο αυτά προγράμματα.

Παρόλο που δεν υπήρξαν μέχρι τώρα περιφερειακές διασυνοριακές επιτροπές μεταξύ προγραμμάτων Phare και Tacis, πρόκειται να διεξαχθεί ένα σεμινάριο στην Πετρούπολη τον Νοέμβριο, που θα συγκεντρώσει τους εκπροσώπους όλων των παραγόντων που συμμετέχουν στο ΠΔΣ Tacis, καθώς και παράγοντες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Phare. Στο σεμινάριο, θα γίνει παρουσίαση των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν οι διασυνοριακές επιτροπές που ασκούν δραστηριότητες μεταξύ φινλανδών και ρώσων εταιρών, με σκοπό τη θέσπιση παρομοίων ρυθμίσεων στα σύνορα των προγραμμάτων Tacis/Phare.

5.102. Το γενικό συμπέρασμα ήταν ότι το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis είναι ένα μέσο το οποίο μπορεί να διαδραματίσει ένα χρήσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με την κατάρτιση νέων ανατολικών συνόρων για την Ευρωπαϊκή Ένωση ύστερα από την επόμενη προσχώρηση και στη συμβολή μιας πιο συγκεκριμένης έκφρασης της πολιτικής της βόρειας διάστασης. Εντούτοις, το αποτέλεσμά του κατά τα πέντε πρώτα έτη του προγράμματος υπήρξε περιορισμένο, όχι μόνο λόγω των καθυστερήσεων εφαρμογής, αλλά επίσης και λόγω των πολύ περιορισμένων διαθέσιμων κεφαλαίων, του γεγονότος ότι δεν εφαρμόστηκε κανένα πλαίσιο για διασυνοριακό διάλογο σε επίπεδο προγραμματισμού σχεδίων, της έλλειψης συνδυασμού χρηματοδοτήσεων για τις παραμεθόριες ανατολικές περιφέρειες Phare, και της ανεπαρκούς προτεραιότητας που δόθηκε σε σχέδια που έχουν ως βασικό στόχο προγράμματος: ανύψωση κυρίως του βιοτικού επιπέδου των πληθυσμών στις δικαιούχους περιοχές.

5.102. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τον Δεκέμβριο του 2000 ήταν πολύ πρόωρο να γίνει αξιολόγηση της πλήρους επίπτωσης του ΠΔΣ. Οι δικαιούχοι χώρες του ΠΔΣ Tacis λαμβάνουν διασυνοριακή βοήθεια μέσω της περιφερειακής συνεργασίας Tacis και εθνικών προγραμμάτων. Ο προϋπολογισμός των ΠΔΣ, συμπεριλαμβανομένου του κονδυλίου για ειδική δράση υπέρ της περιοχής της Βαλτικής, παρέμεινε αμετάβλητος παρά τη γενική μείωση του προϋπολογισμού Tacis. Αυτό σημαίνει ότι το μερίδιο του ΠΔΣ στο συνολικό προϋπολογισμό έχει πράγματι αυξηθεί. Σε τελική ανάλυση ο προϋπολογισμός του προγράμματος, το οποίο το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί περιορισμένο, αποφασίζεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

Το πλαίσιο Phare για το διασυνοριακό διάλογο, καθώς και ολόκληρος ο κανονισμός που διέπει το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Phare σχετίζεται με την προεταξιακή διαδικασία.

Διαχείριση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)

5.103. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αξιολόγησε την εξέλιξη των όρων που διέπουν την εκτέλεση των δαπανών στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας για την περίοδο 1997-1999. Το μέσο ποσό ανερχόταν σε 35 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο κατά την περίοδο 1997-2000.

5.104. Ο τίτλος V της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει τις διατάξεις που θεσπίζουν και διέπουν την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας.

5.105. Η ειδική έκθεση επικεντρώνεται σε κοινές δράσεις, οι οποίες «αντιμετωπίζουν ειδικές καταστάσεις όταν κρίνεται ότι απαιτείται επιχειρησιακή δράση εκ μέρους της Ένωσης» (άρθρο 14), καθώς και στις αποφάσεις εφαρμογής των κοινών θέσεων οι οποίες «καθορίζουν τη στάση της Ένωσης επί συγκεκριμένου ζητήματος γεωγραφικής ή θεματικής φύσεως» (άρθρο 15).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.106. Παρά τις πολυάριθμες τροποποιήσεις που επήλθαν στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ρόλος της Επιτροπής στον καθορισμό των δημοσιονομικών, νομικών και επιχειρησιακών διατάξεων εξακολουθεί να μην είναι σαφής. Ανάλογα με τη δράση, η Επιτροπή ή το Συμβούλιο καθορίζει τις διατάξεις για την εκτέλεσή της. Στην πράξη, τούτο δυσχεραίνει την καθημερινή διαχείριση τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο.

5.107. Πριν από το τέλος του 1999 καθορίστηκαν κριτήρια για την προέλευση της κοινοτικής χρηματοδότησης σχετικά με ενέργειες ΚΕΠΠΑ, διατηρήθηκαν όμως εξαιρέσεις για τις ονομαζόμενες «οριακές περιπτώσεις». Επιπλέον, δεν έχουν επαρκώς καθοριστεί οι διατάξεις για τις συνεισφορές σε είδος και την κατανομή των δαπανών μεταξύ των άλλων χορηγών και της Ένωσης.

5.106. Όσον αφορά το νομικό πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ, το άρθρο 14 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι το πεδίο εφαρμογής, τα μέσα και οι συνθήκες εκτέλεσης εντάσσονται στην κοινή δράση. Εντούτοις, η Επιτροπή διατηρεί ως ένα βαθμό διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τους τρόπους υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 274 της συνθήκης ΕΚ. Εξάλλου, παρά την κάπως ασαφή διατύπωση του άρθρου 18 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην πράξη προκύπτει κατανομή των καθηκόντων με λογικό τρόπο: η προεδρία είναι υπεύθυνη για την γενική επίτευξη των στόχων της κοινής δράσεως (ΚΔ), επικουρούμενη από τον γενικό γραμματέα/Υπατο Αντιπρόσωπο, ενώ η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την ορθή εκτέλεση των ενεργειών με την προετοιμασία και διαπραγμάτευση συμβάσεων με τους φορείς εκτέλεσης και την παρακολούθηση της εκτέλεσης για την οποία δίνεται αναφορά στην Επιτροπή.

5.107. Τα κριτήρια της επιτροπής μονίμων αντιπροσώπων που θεσπίστηκαν τον Νοέμβριο 1999 όσον αφορά τη χρηματοδότηση μιας ενέργειας στο πλαίσιο της υποδιαίρεσης Β8 τηρήθηκαν, εκτός από δύο περιπτώσεις. Στις δύο αυτές περιπτώσεις η χρηματοδότηση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του τίτλου Β8 του προϋπολογισμού, δεδομένου ότι στις δύο περιπτώσεις ο φορέας εκτέλεσης ήταν η Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση (ΔΕΕ), μια στρατιωτική οργάνωση που δεν θα μπορούσε να αποτελέσει δικαιούχο για τα κονδύλια του πρώτου πυλώνα. Οι εν λόγω περιπτώσεις είναι η δράση κατά των ναρκών ξηράς κατά προσωπικού στην Κροατία (Weudam), που πρόκειται να τερματιστεί τον Νοέμβριο 2001, και η δράση για την αποκατάσταση βιώσιμης αστυνομικής δύναμης στην Αλβανία (ΜΑΡΕ), που εν τω μεταξύ ολοκληρώθηκε. Ορισμένα στοιχεία στήριξης της αλβανικής αστυνομίας, που δεν σχετίζονται με την ΔΕΕ θα συνεχιστούν στο πλαίσιο του κανονισμού CARDS (κοινωνική βοήθεια για την ανασυγκρότηση, ανάπτυξη και σταθεροποίηση). Η Επιτροπή αναφέρεται στην εμμηνεία που παρατίθεται στην παράγραφο 32 της απαίτησης χρησιμοποίησης του άρθρου 17 για ενέργειες που υλοποιούνται από τη ΔΕΕ.

Κατά την περίοδο παρατήρησης του Ελεγκτικού Συνεδρίου (1997-1999), σημειώθηκαν περιπτώσεις όπου δεν υπήρχαν πληροφορίες για τις συνεισφορές τρίτων μερών. Για πολιτικούς λόγους και για λόγους χρηστής διαχείρισης δεν είναι δυνατόν ούτε σκόπιμο να αναφερθούν επακριβώς τα ποσά καθενός από τους χορηγούς βοήθειας. Πράγματι, για να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη πολιτική ώθηση για την ανάληψη υποχρέωσης για ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, συχνά επιδιώκονται πολιτικές δεσμεύσεις οι οποίες, λόγω των πολιτικών εξελίξεων στον τόπο παρέμβασης, δεν τηρούνται πάντοτε στη συνέχεια από τα τρίτα μέρη που ενέχονται λιγότερο από την ΕΕ από γεωγραφική ή πολιτική άποψη. Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να έχει σκοπιμότητα, για επιτακτικούς λόγους πρόληψης των συγκρούσεων ή πολιτικής σταθεροποίησης, να συνεχίσει το εν λόγω πρόγραμμα ανεξάρτητα από τη πιθανή έλλειψη συνεισφορών.

Εντούτοις σημειώνεται σαφής βελτίωση σχετικά με αυτό το θέμα το 2000 και το 2001, δεδομένου ότι αναφέρονται στα δημοσιονομικά δελτία συνεισφορές σε είδος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.108. Το χρονικό διάστημα μεταξύ της απόφασης του Συμβουλίου και της πρώτης πληρωμής ήταν σημαντικό κατά την περίοδο 1997-1999, ήτοι 173 ημέρες κατά μέσο όρο. Αυτό δείχνει ότι ο ρυθμός εκτέλεσης γι' αυτό το είδος ενέργειας ήταν μάλλον αργός.

5.108. Για την εκτέλεση της κοινής δράσεως συχνά απαιτούνται λύσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες. Σπανίως μπορούν να εφαρμοστούν τυποποιημένες συμβάσεις, πράγμα που σημαίνει ότι η διαπραγμάτευση και η προετοιμασία συμβάσεων για την εκτέλεση κοινής δράσεως απαιτεί κανονικά περισσότερο χρόνο απ' ό,τι στην περίπτωση μη επιστρεπτέας βοήθειας στις ΜΚΟ ή διεθνείς οργανώσεις.

Επιπλέον, στα τέλη 1997 πραγματοποιήθηκε εσωτερική αναδιάρθρωση της Επιτροπής, και η διαχείριση της προπαρασκευαστικής φάσεως του κύκλου του προγράμματος και η φάση της εκτέλεσης κατανεμήθηκαν σε δύο διαφορετικές γενικές διευθύνσεις. Η κατάσταση αυτή διήρκησε ως τα τέλη του 2000 και προκάλεσε μεγαλύτερες καθυστερήσεις μεταξύ της λήψεως αποφάσεων από το Συμβούλιο και των πρώτων πληρωμών. Η ενοποίηση του κύκλου του προγράμματος σε μία μονάδα στις αρχές του 2001 αναμένεται ότι θα μειώσει αυτές τις καθυστερήσεις.

5.109. Η σύναψη συμβάσεων ήταν πολύ περίπλοκη σε αρκετές ενέργειες ως αποτέλεσμα συσσώρευσης παρατάσεων και άλλων προσαρμογών σε βαθμό που είχε καταστεί πολύ δύσκολη μια σωστή παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης.

5.109. Για να εξασφαλιστεί έγκαιρη αντίδραση στα πολιτικά γεγονότα, το Συμβούλιο θεσπίζει κοινή δράση εντός σχετικά βραχείας προθεσμίας. Οι ενέργειες στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ εύκολα επηρεάζονται από τις πολιτικές εξελίξεις και εξελίξεις στον τομέα της ασφάλειας, που απαιτούν προσαρμογές ή παράταση της εκτελούμενης δράσης· οι προσαρμογές μικρής κλίμακας θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τροποποιήσεις των συμβάσεων, ενώ οι σημαντικές μεταβολές της εντολής ή ανανέωση των εντολών θα πρέπει κατά γενικό κανόνα να οδηγούν σε νέες συμβάσεις. Η προσέγγιση αυτή αποτελεί τον πρακτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, παρόλο που μπορεί να καταστεί δυσχερέστερη η παρακολούθηση.

5.110. Σχετικά με δαπάνες αποδοχών και αποζημιώσεων των ειδικών εντεταλμένων και των υπαλλήλων γραφείου, δεν προβλέπονται ή δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις με σαφήνεια.

5.110. Καταβλήθηκαν σημαντικές προσπάθειες για την κατάρτιση σαφών κριτηρίων, κατά την έκδοση δύο ανακοινώσεων το 1997 και το 1998, που καθορίζουν τη θέση των ειδικών αντιπροσώπων. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του 1998, προβλέπεται η ίδια μεταχείριση για τα άτομα που έχουν αποσπαστεί στα γραφεία και για τους ειδικούς αντιπροσώπους της ΕΕ των οποίων η εντολή αρχίζει μετά το 1998. Οι κανόνες αυτοί εφαρμόστηκαν στους ειδικούς αντιπροσώπους των οποίων η εντολή αρχίζει μετά την έκδοση των δύο ανακοινώσεων. Εν πάση περιπτώσει, από το 2001, η αμοιβή, οι δαπάνες και οι αποζημιώσεις που σχετίζονται με την αμοιβή των ειδικών αντιπροσώπων θα χρηματοδοτούνται από τον διοικητικό προϋπολογισμό του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι για το προσωπικό των γραφείων η κατάσταση είναι κάπως ασαφής και θα πρέπει να εξεταστεί με μεγαλύτερη συνέπεια. Εντούτοις, η έμμεση εφαρμογή των «κανόνων της αγοράς» έχει μέχρι τώρα αποδώσει τα καλύτερα αποτελέσματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.111. Η κατάρτιση εκθέσεων συχνά είναι καθυστερημένη και αντικανονική, οι δε εκθέσεις σε ορισμένες περιπτώσεις παρουσιάζουν ανεπαρκή πληροφοριακά στοιχεία. Το γεγονός αυτό αποτελεί μια μη ικανοποιητική βάση για κάθε αξιολόγηση. Ιδιαίτερα, η περιορισμένη συχνότητα των οικονομικών εκθέσεων αποτελεί ένα σοβαρό πρόσκομμα στη συστηματική εποπτεία των σχεδίων από την Επιτροπή.

5.111. Όσον αφορά ειδικότερα τις χρηματοοικονομικές και τεχνικές εκθέσεις των δικαιούχων, αποδείχτηκαν ανεπαρκείς σε ορισμένες περιπτώσεις και στο μέλλον θα πρέπει να βελτιωθούν με την εξασφάλιση στενότερης και περισσότερο αμφίδρομης παρακολούθησης. Η μέση διάρκεια ενός προγράμματος είναι ένα έτος, πράγμα που απαιτεί κατά γενικό κανόνα δύο χρηματοοικονομικές εκθέσεις. Οι εκθέσεις προηγούνται υποχρεωτικά των πληρωμών, επιτρέποντας έτσι επαρκή και τακτικό έλεγχο.

Ο καθορισμός των υπευθύνων για την αξιολόγηση εξαρτάται από τη φύση της ενέργειας. Αν και η χρηματοοικονομική και τεχνική αξιολόγηση εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Επιτροπής, ορισμένες φορές υπάρχει ανάγκη ειδικής αξιολόγησης της πολιτικής σκοπιμότητας της συνέχισης του προγράμματος. Αυτή η αξιολόγηση πραγματοποιείται σιωπηρά από την προεδρία και τις ομάδες εργασίας του Συμβουλίου κάθε φορά που παρατείνεται μια ενέργεια. Αυτός είναι επίσης ο κύριος λόγος για τον οποίο είναι τόσο βραχεία η διάρκεια των περισσότερων παρεμβάσεων.

Διεξήχθησαν δύο λογιστικοί έλεγχοι το 1999 σχετικά με τον Οργανισμό για την ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη και την αποστολή παρατηρητών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ECMM) (που από την 1η Ιανουαρίου 2001 μετονομάστηκε σε αποστολή παρατηρητών της Ευρωπαϊκής Ένωσης — EUMM). Ένας άλλος λογιστικός έλεγχος διεξήχθη το 2001 για τους τρεις ειδικούς εκπροσώπους της ΕΕ και προβλέπεται τέταρτος σχετικά με την κοινή δράση στην Καμπότζη. Όσον αφορά το τελευταίο αυτό πρόγραμμα, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση από εξωτερικό εμπειρογνώμονα.

Κάθε πρόγραμμα είναι διαφορετικό και δεν είναι πάντοτε απαραίτητο να εξασφαλίζεται λογιστικός έλεγχος για κάθε κοινή δράση. Ορισμένα προγράμματα μπορούν κάλλιστα να αξιολογηθούν με βάση μια τελική έκθεση, ιδίως όταν συμμετέχει στην εκτέλεση μια αντιπροσωπεία της Επιτροπής. Πάντως, η Επιτροπή κατέβαλε πρόσφατα προσπάθειες για τη βελτίωση της διαχείρισης αυτών των θεμάτων.

Σε γενικές γραμμές, δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή στις ενότητες που αφορούν τον έλεγχο και την αξιολόγηση στα δημοσιονομικά δελτία. Εξάλλου, υπάρχει σαφής πρόθεση να προγραμματιστούν περισσότερες αποστολές ελέγχου στον τόπο παρέμβασης.

Επιπλέον η Επιτροπή πρότεινε στις ενδείξεις σχετικά με τη χρησιμοποίηση του άρθρου Β8-015 (προπαρασκευαστικές ενέργειες) για το προσχέδιο προϋπολογισμού 2002, να έχει τη δυνατότητα η Επιτροπή να αρχίζει αυτόνομα αξιολογήσεις και λογιστικούς ελέγχους, όταν αυτό αποβγαίνει αναγκαίο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.112. Το θέμα του καθορισμού των διοικητικών δαπανών σε σχέση με τις επιχειρησιακές δαπάνες δεν έχει ακόμη επιλυθεί: μολονότι καθιερώθηκε ένα κονδύλιο του προϋπολογισμού από το 1998 στην υποδιαίρεση Β8 για την κάλυψη των προπαρασκευαστικών δαπανών (οι οποίες θεωρούνταν προηγούμενες διοικητικές δαπάνες), το Συμβούλιο αποφάσισε στις 30 Μαρτίου 2000 ότι οι δαπάνες που αφορούσαν τους ειδικούς εντεταλμένους της ΕΕ θα πρέπει να θεωρούνται διοικητικές δαπάνες και γι' αυτό θα πρέπει να καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της γενικής γραμματείας του Συμβουλίου.

5.112. Όπως παρατήρησε το Ελεγκτικό Συνέδριο, ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούσε το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την προηγούμενη έκθεσή του έχει επιλυθεί. Η κατάταξη των προπαρασκευαστικών δαπανών στις διοικητικές δαπάνες.

Το σχόλιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις συνεισφορές σε είδος από το Συμβούλιο και την Επιτροπή στα γραφεία των ειδικών αντιπροσώπων της ΕΕ είναι βάσιμο.

Όσον αφορά την απόφαση του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2000 για τους ειδικούς αντιπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή υπέβαλε ήδη γραπτώς, τον Δεκέμβριο του 2000, ορισμένα προβλήματα που σχετίζονται με την πρακτική εφαρμογή της προαναφερθείσας απόφασης του Συμβουλίου στην επιτροπή μόνιμων αντιπροσώπων: ενώ δηλώνει ότι υποστηρίζει το στόχο των νέων κατευθυντηρίων γραμμών που προβλέπουν ότι οι ειδικοί αντιπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι υπό την εποπτεία του γενικού γραμματέα/Υπατου Αναπροσώπου, εξέφρασε ωστόσο την ανάγκη να προσδιοριστεί τι θεωρείται ως διοικητική δαπάνη και τι λειτουργική.

Το 2001, η Επιτροπή άρχισε λογιστικό έλεγχο για τους ειδικούς αντιπροσώπους της ΕΕ, στόχος του οποίου είναι εν μέρει να δοθεί καλύτερος ορισμός των διοικητικών και των λειτουργικών δαπανών.

5.113. Το Συνέδριο, βάσει των συμπερασμάτων ελέγχου του, διατυπώνει τις ακόλουθες συστάσεις:

- α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνουν σε διοργανικό επίπεδο σαφείς λειτουργικές αρχές και διατάξεις σχετικά με το ρόλο της Επιτροπής κατά την εφαρμογή της ΚΕΠΠΑ·
- β) η διαχείριση της χρηματοδότησης των ενεργειών ΚΕΠΠΑ θα πρέπει να τελείται με μεγαλύτερη διαφάνεια·
- γ) η Επιτροπή θα πρέπει να αρχίσει μια έρευνα σχετικά με τις αιτίες των σημαντικών καθυστερήσεων και να επανεξετάσει τη δράση, καθώς και τον εταίρο που είναι αρμόδιος για τη διαχείριση της δράσης·
- δ) η Επιτροπή θα πρέπει να τροποποιήσει αναδρομικά τις συμβάσεις ή να τις παρατείνει μόνο σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Θα πρέπει να επιδιωχθούν ορισμένα πρακτικά μέτρα για τη διευκόλυνση της ομαλής διεξαγωγής των ενεργειών·
- ε) το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσουν σαφείς κανόνες σχετικά με τις δαπάνες αποδοχών και μισθών·
- στ) θα πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις για την κατάλληλη κατάρτιση εκθέσεων, διενέργεια ελέγχων και αξιολογήσεων.

5.113. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τις σαφείς λειτουργικές αρχές και διατάξεις σχετικά με το ρόλο της Επιτροπής στην εκτέλεση της ΚΕΠΠΑ, και υποστηρίζει απόλυτα το αίτημα για μεγαλύτερη διαφάνεια. Μπορούν να γίνουν βελτιώσεις, ιδίως με βάση την πρόταση της Επιτροπής για ορθολογική οργάνωση των αριθμών των άρθρων στο προσχέδιο του προϋπολογισμού 2002.

Η Επιτροπή ήδη ανέλαβε δράση υιοθετώντας νέα δομή διαχείρισης και εξετάζοντας το ενδεχόμενο δημιουργίας και άλλων μέσων απλοποίησης, όπως η εξουσιοδότηση του Επιτρόπου που είναι αρμόδιος για τις εξωτερικές σχέσεις να λαμβάνει την απαιτούμενη απόφαση χρηματοδότησης. Παρόλα αυτά ορισμένες φορές οι καθυστερήσεις είναι αναπόφευκτες. Επίσης δεν αποτελούν πάντοτε σημείο κακής διαχείρισης, αλλά αντίθετα της προσεκτικής προετοιμασίας των συμβάσεων, έτσι ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα κατά τη μεταγενέστερη φάση, και εκφράζουν το αίτημα υποβολής καταλληλότερων εκθέσεων από τον φορέα εκτέλεσης.

Η Επιτροπή αναφέρεται στην απάντησή της στο σημείο 5.109 όπου συμπεραίνει ότι οι προσαρμογές μικρής κλίμακας θα πρέπει να επιτυγχάνονται με τροποποιήσεις των συμβάσεων, ενώ οι σημαντικές μεταβολές της εντολής ή η ανανέωση των εντολών θα πρέπει κατά γενικό κανόνα να οδηγούν στη σύναψη νέων συμβάσεων.

Το 1998 θεσπίστηκαν σαφείς κανόνες όσον αφορά τις δαπάνες που σχετίζονται με τις αμοιβές και τους μισθούς για τους ειδικούς αντιπροσώπους της ΕΕ. Όσον αφορά το υπόλοιπο προσωπικό, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η κατάσταση για το προσωπικό των γραφείων είναι πράγματι κάπως ασαφής και θα μπορούσε να διευκρινιστεί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αναφέρεται στην απάντησή της που περιέχεται στο σημείο 5.111 που κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ειδικότερα οι χρηματοοικονομικές και τεχνικές εκθέσεις των δικαιούχων θα πρέπει να βελτιωθούν με την εξασφάλιση στενότερης παρακολούθησης. Οι εκθέσεις είναι υποχρεωτικές πριν από την πληρωμή, αλλά η Επιτροπή θα μπορούσε επίσης να προβαίνει σε αξιολογήσεις και λογιστικούς ελέγχους ανάλογα με τις ανάγκες, όπως προτείνεται στο προσχέδιο προϋπολογισμού της Επιτροπής για το 2002 στο πλαίσιο των ενδείξεων σχετικά με τη χρησιμοποίηση του άρθρου Β8-0 1 5.

Διεθνείς αλιευτικές συμφωνίες

5.114. Το Συνέδριο εξέτασε τη διαχείριση που άσκησε η Επιτροπή στις διεθνείς αλιευτικές συμφωνίες, ιδίως σε ποιο βαθμό έχουν οριστεί σαφώς οι στόχοι τους και έχουν τελικά επιτευχθεί. Ο έλεγχος του Συνεδρίου κάλυψε τις πέντε σημαντικότερες συμφωνίες από πλευράς καταλογισμού στον κοινοτικό προϋπολογισμό (92 % το 1999). Οι κυριότερες παρατηρήσεις του Συνεδρίου απαριθμούνται παρακάτω.

5.115. Η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόσει ακόμη ένα σύστημα που να επιτρέπει συνεχή παρακολούθηση και διεξοδική ανάλυση της σχέσης κόστους-αποδοτικότητας των διεθνών αλιευτικών συμφωνιών. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να της δίνουν τη δυνατότητα να αξιολογεί το βαθμό επίτευξης των στόχων τους (εφοδιασμό της αγοράς, δυνατότητες αλίευσης, αναδιάρθρωση, θέσεις εργασίας).

— Αποτελεί αρμοδιότητα της Επιτροπής να καθορίσει τα κριτήρια και τους δείκτες απόδοσης των συμφωνιών αυτών για να εκτιμήσει την αποτελεσματικότητά τους.

Δεν απαιτούνται πάντοτε λογιστικοί έλεγχοι για κάθε κοινή δράση, ιδίως όταν συμμετέχει στην εκτέλεση μια αντιπροσωπεία της Επιτροπής. Η Επιτροπή κατέβαλε πρόσφατα προσπάθειες για τη βελτίωση της διαχείρισης σχετικά με αυτά τα θέματα.

5.115. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι στο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης των διεθνών αλιευτικών συμφωνιών υπάρχουν αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Ένα σημαντικό βήμα έγινε το 1999, όταν υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο για συζήτηση τα αποτελέσματα της μελέτης εξωτερικής αξιολόγησης. Φαίνεται ότι η έκθεση αυτή ήταν πολύ χρήσιμη και για τη σύνταξη της ειδικής έκθεσης του Συνεδρίου. Πέραν αυτού, η Επιτροπή βελτίωσε την προπαρασκευαστική διαδικασία διαπραγμάτευσης νέων πρωτοκόλλων με την προετοιμασία ειδικών εκθέσεων αξιολόγησης που περιέχουν, μεταξύ άλλων, δεδομένα για την κατάσταση των αποθεμάτων, ποσοτικά στοιχεία σχετικά με τα αλιεύματα, χρησιμοποίηση των αλιευτικών δυνατοτήτων και χρήση των χορηγούμενων ποσών στις στοχοθετημένες δράσεις όσον αφορά την έρευνα, τον έλεγχο και τα τεχνικά ζητήματα. Οι εκθέσεις αυτές υποβλήθηκαν στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Παρά την πρόοδο που επιτεύχθηκε, η κατάσταση πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω. Όσον αφορά την τακτική παρακολούθηση, η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι πολύ συχνά τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν τα δεδομένα που είναι αναγκαία προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι. Η Επιτροπή ελπίζει ότι η θέσπιση των κανόνων εκτέλεσης του «κανονισμού ελέγχου» της 14ης Μαρτίου 2001 θα συμβάλει στην πιο τακτική και ολοκληρωμένη παροχή πληροφοριών από τα κράτη μέλη, πράγμα που θα επιτρέψει ιδίως την καλύτερη παρακολούθηση των πραγματικών αλιευμάτων στο πλαίσιο των διαφόρων συμφωνιών. Η Επιτροπή σκοπεύει επίσης, δυνάμει των απαιτήσεων του δημοσιονομικού κανονισμού, να εκπονήσει νέα εξωτερική μελέτη αξιολόγησης κατά τα επόμενα δύο ή τρία χρόνια. Ανάλογα με τα συμπεράσματα της συζήτησης όσον αφορά την «Πράσινη Βίβλο για το μέλλον της κοινής αλιευτικής πολιτικής», και επίσης στο πλαίσιο της υφιστάμενης διοικητικής μεταρρύθμισης, η Επιτροπή θα αναλάβει να καθορίσει κριτήρια και δείκτες απόδοσης των συμφωνιών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.116. Οι δυνατότητες αλιείας που προσφέρουν οι διεθνείς συμφωνίες στους κοινοτικούς αλιείς στα ύδατα τρίτων χωρών δεν χρησιμοποιούνται πάντοτε εξ ολοκλήρου. Έτσι, η Κοινότητα κατέβαλε χρηματικές αντιστάθμισεις για αλιεύματα που υπήρχαν μόνο στα χαρτιά.

- Η Επιτροπή καλείται να εξακριβώσει καταρχήν την πραγματική χρησιμοποίηση των αλιευτικών ευκαιριών.

5.117. Το Συνέδριο διαπίστωσε μια έλλειψη συνοχής και συντονισμού μεταξύ των διεθνών αυτών συμφωνιών και του διαρθρωτικού σκέλους της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

- Η Επιτροπή θα μπορούσε να φροντίσει ιδιαίτερα για τη συνοχή των στόχων αναδιάρθρωσης των συμφωνιών αυτών και εκείνων των διαρθρωτικών ταμείων, παραδείγματος χάριν στη χρηματοδότηση νέων πλοίων.

5.118. Πολλές αλιευτικές συμφωνίες έχουν συγχρόνως εμπορικό χαρακτήρα και στόχους αναπτυξιακής βοήθειας. Η πολυπλοκότητά τους καθιστά δύσκολη την αξιολόγησή τους και συμβάλλει στον ασαφή καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών.

- Με τον σαφή καθορισμό των διαφόρων αυτών στόχων των αλιευτικών συμφωνιών η Επιτροπή θα μπορούσε να εκτιμήσει τα πλεονεκτήματα και το κόστος τους και να τα συγκρίνει σε ίδιες βάσεις.

5.116. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρεται στην συμφωνία με τη Γροιλανδία και τη Σενεγάλη.

Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του νέου πρωτοκόλλου της συμφωνίας με τη Γροιλανδία καθορίζονται οι αλιευτικές δυνατότητες των κοινοτικών σκαφών για την περίοδο 2001-2006. Οι δυνατότητες αυτές προσδιορίστηκαν βάσει επιστημονικών εκτιμήσεων και ιστορικών δεδομένων για τα αλιεύματα. Όσον αφορά τη Σενεγάλη, η Επιτροπή διαπραγματεύτηκε, στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου 1997-2001, μια νέα κατηγορία αλιείας μετά την εντολή διαπραγμάτευσης που της έδωσε το Συμβούλιο. Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι τα κράτη μέλη υπερεκτιμούν ορισμένες φορές τις ανάγκες όσον αφορά τις δυνατότητες αλιείας και εφιστά την προσοχή τους ώστε να καθορίζουν τις αιτήσεις τους, κατά τη διαπραγμάτευση μιας συμφωνίας, σε επίπεδα που μπορούν πλήρως να χρησιμοποιηθούν.

5.117. Η Επιτροπή έχει επίγνωση των ενδεχόμενων αντιθέσεων μεταξύ των διεθνών και των διαρθρωτικών πτυχών της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η Επιτροπή θα επιλύσει το θέμα αυτό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των συζητήσεων για το μέλλον της κοινής αλιευτικής πολιτικής μετά το 2002 προκειμένου να βελτιωθεί η συνοχή μεταξύ των διαφόρων στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

5.118. Οι αλιευτικές συμφωνίες, οι οποίες είχαν αρχικά καθαρά εμπορικό χαρακτήρα, συμπεριέλαβαν σταδιακά πτυχές που αποσκοπούσαν στην ανάπτυξη του τομέα της αλιείας στις ενδιαφερόμενες χώρες. Η εξέλιξη αυτή αντανακλά, μεταξύ άλλων, το ενδιαφέρον να εξασφαλισθεί η συνοχή μεταξύ των κοινοτικών πολιτικών και συμφωνιών, και της αναπτυξιακής πολιτικής. Οι αναπτυξιακές δράσεις για την αλιεία στις αναπτυσσόμενες χώρες χρηματοδοτούνται από τα χρηματοδοτικά μέσα της συνεργασίας για την ανάπτυξη (ΕΤΑ και κονδύλια του προϋπολογισμού). Οι δράσεις συνεργασίας στον τομέα της αλιείας που προβλέπονται σε ορισμένες διμερείς αλιευτικές συμφωνίες (στοχοθετημένες δράσεις), χρηματοδοτούνται από το μοναδικό κονδύλιο που καταλογίζεται στον προϋπολογισμό για τις αλιευτικές συμφωνίες (θέση Β7-8 0 0 0) και προσδιορίζονται ποσοτικά στις διατάξεις της κάθε συμφωνίας. Μετά τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Οκτωβρίου 1997, οι στοχοθετημένες δράσεις ενισχύθηκαν προκειμένου να εξασφαλιστούν τα μέσα που θα συμβάλουν στην πιο υπεύθυνη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων, ιδίως στον τομέα της αξιολόγησης, της παρακολούθησης και του ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων. Κύριος στόχος των αλιευτικών συμφωνιών που έχουν συναφθεί με τις τρίτες χώρες είναι η διατήρηση των δυνατοτήτων αλιείας που από μόνες τους δημιουργούν θέσεις εργασίας στις περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Οκτωβρίου 1997 ορίζουν ότι πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη τα μη προσδιορισμένα ποσοτικά στοιχεία, όπως οι πολιτικές σχέσεις της Ένωσης και η στρατηγική σημασία της παρουσίας του κοινοτικού στόλου στις τρίτες χώρες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.119. Η διαχείριση των αλιευτικών συμφωνιών έχει αποδυναμωθεί από την ελλιπή ή μη ενδεδειγμένη εφαρμογή ορισμένων ρητρών και από το γεγονός ότι δεν προβλέπουν υποχρεωτική ανταλλαγή πληροφοριών.

- Θα ήταν σκόπιμο για την Επιτροπή να ενισχύσει τον νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα τους και να βελτιώσει την παρακολούθησή τους, παραδειγματος χάριν εισάγοντας ρήτρες ελέγχου ή πραγματοποιώντας πληρωμές ανάλογα με την πρόοδο που έχει σημειωθεί· έτσι θα πρέπει να επανεξετάσει ορισμένες αδικαιολόγητες πρακτικές συστηματικών εκφορτώσεων και μεταφορτώσεων κατεψυγμένων ιχθύων.

5.120. Ο έλεγχος του Συνεδρίου επισήμανε αδυναμίες κατά την εφαρμογή και την παρακολούθηση των ελέγχων που διενεργήθηκαν από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη.

- Η Επιτροπή θα πρέπει να προγραμματίσει τις δραστηριότητες ελέγχου της και να παρακολουθεί πλησιέστερα τις προηγούμενες διαπιστώσεις. Ως εταίρος των κρατών μελών, θα πρέπει επίσης να καθορίσει κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τους λεπτομερείς κανόνες των ελέγχων τους.

5.119. Προκειμένου να ενισχυθεί ο νομικά δεσμευτικός χαρακτήρας και να βελτιωθεί η παρακολούθηση των αλιευτικών συμφωνιών, η Επιτροπή επιδιώκει, κατά τη διαπραγμάτευση νέων πρωτοκόλλων, να συμπεριλάβει στο κείμενο την υποχρέωση ανταλλαγής επιστημονικών πληροφοριών. Εξάλλου, οι περισσότερες αλιευτικές συμφωνίες προβλέπουν ότι στην περίπτωση εφαρμογής μέτρων διατήρησης ή άλλων μέτρων εκ μέρους των αρχών της τρίτης χώρας που επηρεάζουν τις αλιευτικές δραστηριότητες του κοινοτικού στόλου, οι όροι των πρωτοκόλλων και των τεχνικών παραρτημάτων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών στοιχείων, μπορούν να προσαρμόζονται αναλόγως. Έτσι, όσον αφορά τις στοχοθετημένες δράσεις, για παράδειγμα, οι απαιτήσεις αναφοράς έχουν συμπεριληφθεί στα νέα πρωτόκολλα που συνάφθηκαν μετά το Συμβούλιο «Αλιείας» του Οκτωβρίου 1997. Όσον αφορά τις εκφορτώσεις και επαναφορτώσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας με το Μαρόκο, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι παρόλο που τηρήθηκαν οι διατάξεις της συμφωνίας για το θέμα αυτό, η Επιτροπή είχε εκφράσει την πρόθεσή της να επανεξετάσει τις ρήτρες τις σχετικές με τις εκφορτώσεις στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης του νέου πρωτοκόλλου που δεν καρποφόρησε. Μεριμνώντας για την ορθή οικονομική διαχείριση και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, οι υπηρεσίες Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Ελέγχου και Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), όπως και άλλες πιθανώς ενδιαφερόμενες υπηρεσίες, θα συνεργαστούν από την έναρξη των εργασιών προετοιμασίας των διαπραγματεύσεων και θα κληθούν να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις που θα πραγματοποιηθούν πριν και κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων νέων πρωτοκόλλων.

5.120. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93 του Συμβουλίου ορίζει τις υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων κρατών μελών και της Επιτροπής όσον αφορά την παρακολούθηση, την επιθεώρηση και την επιτήρηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων στα κοινοτικά αλιευτικά ύδατα και των κοινοτικών αλιευτικών στόλων πέρα από τα ύδατα αυτά. Ειδικές υποχρεώσεις όσον αφορά τα θέματα αυτά καθορίζονται στις αλιευτικές συμφωνίες και στις κανονιστικές ρυθμίσεις των περιφερειακών οργανώσεων αλιείας. Πριν τις αλιευτικές περιόδους, η Επιτροπή καθορίζει τις προτεραιότητες όσον αφορά την επιθεώρηση. Το πρόγραμμα των αποστολών των επιθεωρητών της διαμορφώνεται ανάλογα με την εξέλιξη των δραστηριοτήτων. Κάθε αποστολή επιθεώρησης αποτελεί αντικείμενο έντονης προετοιμασίας, αλλά οι επιθεωρητές της Επιτροπής παρίστανται επιτόπου ως παρατηρητές των ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη, εξακριβώνοντας τον τρόπο με τον οποίο αυτά εφαρμόζουν τους συμφωνηθέντες κανόνες. Η Επιτροπή έχει αναλάβει ορισμένες πρωτοβουλίες τα τελευταία χρόνια προκειμένου να βελτιώσει τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων. Μεγάλες βελτιώσεις έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Η Επιτροπή γνωρίζει τις υπάρχουσες αδυναμίες και θα αναλάβει μελλοντικές πρωτοβουλίες για την κάλυψή τους. Όσον αφορά την παρακολούθηση προηγούμενων διαπιστώσεων, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αναλύουν όλες τις εικαζόμενες παραβάσεις που αναφέρονται στις εκθέσεις επιθεώρησης. Μετά την ανάλυση αυτή, αξιολογούν τη δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών με τα κράτη μέλη ή ανάληψης διαδικασιών ένστασης. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης της κοινής αλιευτικής πολιτικής το 2002, η Επιτροπή θα εξετάσει, μαζί με τα κράτη μέλη, τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να βελτιωθεί η επιθεώρηση από την Επιτροπή και ο έλεγχος από τα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Προενταξιακή βοήθεια

6.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Εισαγωγή	6.1-6.9
Δημοσιονομική διαχείριση	6.10-6.13
ISPA	6.14-6.40
Κατανομή κεφαλαίων	6.14-6.15
Αναλήψεις υποχρεώσεων	6.16-6.19
Καθυστερήσεις κατά την κατάρτιση του νομικού και διοικητικού πλαισίου	6.20-6.24
Μη χρησιμοποίηση της επιστρεπτέας ενίσχυσης	6.25-6.27
Αδυναμίες τεχνικής βοήθειας	6.28-6.31
Απαιτούμενος συντονισμός για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποκέντρωσης	6.32-6.35
Ο συντονισμός πρέπει να βελτιωθεί	6.36-6.40
Sapard	6.41-6.50
Συνέπειες του πολύπλοκου νομικού πλαισίου	6.41-6.44
Διαχείριση της Επιτροπής	6.45-6.50
Προβλήματα που αντιμετώπισαν οι υποψήφιοι χώρες κατά την εφαρμογή των συστημάτων	6.46-6.48
Ελλείψεις στην ανάλυση που πραγματοποίησε η Επιτροπή στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	6.49-6.50
Συμπεράσματα	6.51-6.53

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.1. Το νέο αυτό κεφάλαιο αφορά τα μέσα για τις χώρες που προετοιμάζονται να προσχωρήσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για τα οποία υπάρχει από το 2000 και μετά χωριστός τίτλος στις δημοσιονομικές προοπτικές. Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει παρατηρήσεις για τη δημοσιονομική διαχείριση⁽¹⁾ και τη θέσπιση των δύο νέων προενταξιακών μέσων (ISPA και Sapard), λόγω της σπουδαιότητάς τους από πλευράς μελλοντικών δαπανών που προβλέπονται από τις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 2000-2006 (βλέπε πίνακα 6.1). Το Συνέδριο παρέθεσε τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων του σχετικά με το υπάρχον μέσο, ήτοι το Phare, στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999 και στις ειδικές εκθέσεις του αριθ. 5/99 και αριθ. 16/2000.

Πίνακας 6.1 — Δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 2000-2006 σχετικά με την προενταξιακή βοήθεια (τιμές του 2000)

(εκατ. EUR)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Σύνολο 2000-2006
Γεωργία	529	540	540	540	540	540	540	3 769
Προενταξιακά διαρθρωτικά μέσα	1 058	1 080	1 080	1 080	1 080	1 080	1 080	7 538
Phare (υπομήφιες χώρες)	1 587	1 620	1 620	1 620	1 620	1 620	1 620	11 307
Στρατηγική προσχώρησης των μεσογειακών χωρών			20	20	20	19	19	98
Σύνολο	3 174	3 240	3 260	3 260	3 260	3 259	3 259	22 712

6.2. Τον Δεκέμβριο του 1997, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου ενέκρινε την ενισχυθείσα

⁽¹⁾ Το Συνέδριο εξέτασε τα πληροφοριακά στοιχεία που υπέβαλε η Επιτροπή στον τόμο 1 του λογαριασμού διαχείρισης. Σκοπός του τόμου αυτού είναι να παρέχει σχόλια για τη διαχείριση του προϋπολογισμού σχετικά με το οικονομικό έτος και ιδιαίτερα εξηγήσεις για τις διαφορές μεταξύ του αρχικά εγκριθέντος προϋπολογισμού και των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων, καθώς και μεταξύ των τελικά διαθέσιμων πιστώσεων και εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν. Η εξέταση δεν προσπάθησε να παράσχει διαβεβαίωση σχετικά με την αξιοπιστία των περιεχομένων της. Προσπάθησε μάλλον να εντοπίσει κάθε σημαντική διαφορά για την οποία δεν παρέχονται εξηγήσεις και να επισημάνει κάθε εξήγηση που θα μπορούσε να θεωρηθεί παραπλανητική.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

προενταξιακή στρατηγική, η οποία αποτελούσε μέρος της ανακοίνωσης της Επιτροπής με το Πρόγραμμα Δράσης 2000 ⁽²⁾. Εκτός από μια αύξηση των κεφαλαίων για το υπάρχον πρόγραμμα Phare ⁽³⁾, προβλέφθηκαν δύο νέα μέσα: ISPA (μέσο προενταξιακών διαρθρωτικών πολιτικών) και Sapard (ειδικό προενταξιακό πρόγραμμα για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη).

6.3. Σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι να συμβάλουν στην προετοιμασία της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση των δέκα υποψηφίων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ⁽⁴⁾ στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών (ISPA), καθώς και στον τομέα της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης (Sapard). Τα δύο νέα μέσα θα πρέπει να βοηθήσουν τις υποψήφιες χώρες να προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους το ταχύτερο δυνατόν στα κοινοτικά κεκτημένα και να εξοικειωθούν με τα διάφορα γεωργικά και διαρθρωτικά μέσα, κατά προτίμηση πριν από την προσχώρηση. Καθιερώθηκαν νέες διαρθρώσεις διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και νέοι κανόνες για καθένα από τα προγράμματα αυτά. Με τα νέα αυτά μέσα η προενταξιακή ενίσχυση στην πραγματικότητα υπερδιπλασιάστηκε από το 1999 έως το 2000. Ο προϋπολογισμός τους ανέρχεται σε 11 000 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2000-2006 ⁽⁵⁾.

6.4. Το ISPA και το Sapard έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά από τα μέσα που στηρίζουν τις υποψήφιες χώρες (όπως Phare) και επίσης ορισμένα άλλα των μέσων που στηρίζουν τα υπάρχοντα κράτη μέλη. Το ISPA ομοιάζει με το Ταμείο Συνοχής, ενώ το Sapard συνδυάζει τα χαρακτηριστικά των διαρθρωτικών ταμείων και του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις.

6.5. Το Συνέδριο ενέκρινε γνωμοδότηση ⁽⁶⁾ τον Οκτώβριο του 1998 για ορισμένες προτάσεις σχετικά με κανονισμούς στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης 2000 που υπέβαλε η Επιτροπή τον Ιούλιο του 1997, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων για το ISPA και το Sapard ⁽⁷⁾. Οι προτάσεις

6.5. Οποιαδήποτε προετοιμασία για τη συγκέντρωση δημοσιονομικών πόρων πριν από την υιοθέτηση των σχετικών κανονισμών του Συμβουλίου, θα μπορούσε να επιφέρει σύγχυση και άσκοπη εργασία, συμπεριλαμβανομένων των υποψηφίων για προσχώρηση χωρών. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999 έγινε η προετοιμασία των νομικών μέσων που απαιτούνται για τη συγκέντρωση δημοσιονομικών πόρων [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2759/1999] και της ανακοίνωσης στην Επιτροπή, της 26ης Ιανουαρίου 2000, η οποία οδήγησε στην υιοθέτηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2222/2000.

Το Συμβούλιο δεν υποστήριξε την πρόταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για ενοποίηση των τριών προενταξιακών μέσων σε έναν ενιαίο κανονισμό. Αντίθετα, η διάσκεψη κορυφής του Βερολίνου, της 24ης και 25ης Μαρτίου 1999, αποφάσισε να παρέχει χωριστούς κανονισμούς και δημοσιονομικές χορηγήσεις για κάθε μέσο καθώς και έναν κανονισμό συντονισμού.

Η επιλογή αυτή αντικατοπτρίζει τη διαμόρφωση που μπορούν να αναμένουν οι υποψήφιες για προσχώρηση χώρες κατά την προσχώρησή τους, ένα σύνολο, δηλαδή

⁽²⁾ COM(97) 2000 τελικό της 15.7.1997.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3906/89 του Συμβουλίου (ΕΕ L 375 της 23.12.1989, σ. 11), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1266/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 68).

⁽⁴⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακική Δημοκρατία.

⁽⁵⁾ Τίτλος 7 — προενταξιακή βοήθεια των δημοσιονομικών προοπτικών ύστερα από τη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Βερολίνου τον Μάρτιο του 1999.

⁽⁶⁾ Γνωμοδότηση αριθ.10/98 (ΕΕ C 401 της 22.12.1998).

⁽⁷⁾ Κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1267/1999 και (ΕΚ) αριθ. 1268/1999 (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 73 και 78).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

αυτές εγκρίθηκαν τον Ιούνιο του 1999, ενάμισι χρόνο μετά από το Συμβούλιο του Λουξεμβούργου που είχε εγκρίνει τα δύο νέα προενταξιακά μέσα τον Δεκέμβριο του 1997. Το Συνέδριο:

- α) είχε προτείνει να χρησιμοποιήσει το έτος 1999 για να προετοιμάσει τη συγκέντρωση των οικονομικών πόρων·
- β) είχε τονίσει ότι οι γενικές γραμμές της προενταξιακής ενίσχυσης δεν ήταν πολύ ευδιάκριτες στο προτεινόμενο νομοθετικό πλαίσιο, λόγω της πολυπλοκότητας και του διασκορπισμού του τελευταίου·
- γ) είχε αναφέρει ότι το πρόγραμμα Phare, μολονότι αναπροσανατολίστηκε ριζικά, δεν υπήρξε αντικείμενο καμίας πρότασης τροποποίησης της νομοθεσίας που θα του επέτρεπε να ενσωματωθεί με τα νέα μέσα. Το Συνέδριο έκρινε ότι ένας ενιαίος κανονισμός θα ήταν ο αποτελεσματικότερος τρόπος να προωθηθεί η επιθυμητή ενωτική προσέγγιση.

6.6. Το Συνέδριο, έχοντας υπόψη τη σημασία των νέων αυτών μέσων και τους κανόνες και διαρθρώσεις που πρόσφατα θεσπίστηκαν, αποφάσισε να διενεργήσει έλεγχο με στόχο να αξιολογήσει κατά πόσο η Επιτροπή κατάφερε να καθιερώσει επιτυχώς τα νέα μέσα και να εντοπίσει σε αρχικό στάδιο εφαρμογής εκείνους τους τομείς που χρειάζονται βελτιώσεις.

6.7. Το Συνέδριο, κατά τον έλεγχό του, επισήμανε ορισμένα προβλήματα σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις δαπάνες για τα προγράμματα ISPA και Sapard. Επιπλέον, οι κανονισμοί των δύο αυτών προγραμμάτων περιλαμβάνουν παρεκκλίσεις από τον δημοσιονομικό κανονισμό (βλέπε επίσης σημείο 0.9), χωρίς να έχουν εγκριθεί βάσει του άρθρου 279 της συνθήκης ΕΚ. Ύστερα από διαβούλευση των αντίστοιχων θεσμικών κοινοτικών οργάνων, το Συνέδριο θα διατυπώσει παρατηρήσεις σχετικά με το θέμα αυτό.

6.8. Παρά τα προβλήματα που αναφέρονται στο προηγούμενο σημείο, το Συνέδριο έλεγξε τη διαχείριση της Επιτροπής όπως ασκήθηκε βάσει του νομικού πλαισίου που εφαρμόζει επί του παρόντος η Επιτροπή. Τούτο είναι το θέμα των ακόλουθων σημείων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ειδικών πολιτικών και μέσων, όπως είναι τα διαρθρωτικά ταμεία, το Ταμείο Συνοχής, η ΚΓΠ και το πρόγραμμα βοήθειας στην αγροτική ανάπτυξη συμπεριλαμβανομένων των δύο τμημάτων του ΕΓΤΠΕ. Η πρόταση του Συνεδρίου για έναν ενιαίο κανονισμό, ενδέχεται να υπονόμει τον στόχο ενίσχυσης των θεσμών της προενταξιακής στρατηγικής, ιδιαίτερα του προγράμματος Phare.

Το πρόγραμμα Phare τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1266/99, ούτως ώστε να εξασφαλίζει τη συνοχή με τα μέσα Sapard και Ispa.

6.7. Κατά την άποψη της Επιτροπής οι κανονισμοί ISPA και SAPARD δεν παρεκκλίνουν από το δημοσιονομικό κανονισμό. Έχουν υιοθετηθεί βάσει του άρθρου 308 της συνθήκης ΕΚ. Η Επιτροπή θα έρθει ευχαρίστως σε διαβούλευση με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.9. Στο άρθρο 8, παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού ISPA προβλέπεται ότι οι αναλήψεις υποχρεώσεων [...] θα [...] πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις. Η διάταξη αυτή επεκτείνει πραγματικά την πρακτική η οποία προβλεπόταν ήδη στον κανονισμό για τα διαρθρωτικά ταμεία, και με την οποία η Επιτροπή λαμβάνει αποφάσεις δαπανών και συνάπτει χρηματοδοτικές συμβάσεις αλλά καταλογίζει μόνο στον προϋπολογισμό των αναλήψεων υποχρεώσεων ένα τμήμα της υποχρέωσης που πραγματικά αναλήφθηκε. Το Συνέδριο έχει επικρίνει συχνά την πρακτική αυτή, πρόσφατα κυρίως στη γνωμοδότησή του για την αναδιτύπωση του δημοσιονομικού κανονισμού⁽⁸⁾, όπου έκρινε ότι τέτοιες διατάξεις βρίσκονται σε αντίθεση με το βασικό στόχο των διαχωριζόμενων πιστώσεων και του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων. Κατά συνέπεια, η πρόταση για το δημοσιονομικό κανονισμό θα πρέπει να τροποποιηθεί είτε για να παρεμποδίζονται τέτοιες πρακτικές είτε για να προβλεπεται ένας προϋπολογισμός πληρωμών μόνο χωρίς πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

6.10. Ο νέος τίτλος 7 των δημοσιονομικών προοπτικών, εντός του τίτλου Β7-0 του γενικού προϋπολογισμού, περιλαμβάνει τις πιστώσεις που προβλέπονται για τα νέα προενταξιακά μέτρα (προγράμματα Sapard και ISPA), ως επίσης και εκείνες που επιτρέπουν δαπάνες οι οποίες θεωρήθηκαν μέχρι σήμερα εξωτερικές ενισχύσεις (πρόγραμμα Phare). Η προενταξιακή στρατηγική υπέρ των Μεσογειακών χωρών (κεφάλαιο Β7-04) εξακολουθεί να υπάγεται στον τίτλο 4.

6.11. Η αρμοδιότητα για το πρόγραμμα Phare μεταβιβάστηκε κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000 από την Κοινή Υπηρεσία Εξωτερικών Σχέσεων (SCR) στη ΓΔ Διεύρυνση. Για τα προγράμματα ISPA και Sapard, έγινε καταμερισμός των αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή στις Γενικές Διευθύνσεις Διεύρυνση, REGIO και AGRI.

6.12. Ο πίνακας 6.2 παρουσιάζει μια επισκόπηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού σχετικά με τα προενταξιακά μέσα για το έτος 2000. Οι πιστώσεις πληρωμών για το μέσο Sapard, αφού μειώθηκαν κατά το ένα τέταρτο και ελλείπει κάθε πληρωμή για σχέδια, μπόρεσαν να μεταφερθούν. Οι πιστώσεις για το μέσο ISPA έπρεπε να

6.9. Οι διατάξεις που αφορούν τις ετήσιες δόσεις των αναλήψεων υποχρεώσεων διέπονται από κανονισμό του Συμβουλίου που περιλαμβάνει εξάλλου τους ίδιους όρους με εκείνους που έχουν χρησιμοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια στα διαρθρωτικά ταμεία και στο Ταμείο Συνοχής. Η σχετική θέση του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι γνωστή στην Επιτροπή, η οποία έχει ήδη σε πολλές ευκαιρίες, υποστηρίξει τα επιχειρήματά της. Οι προτεινόμενες ως τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού ειδικές διατάξεις θα έπρεπε εξάλλου να παγιώσουν τις ρυθμιστικές διατάξεις που έχουν χρησιμοποιηθεί στο σύνολο των διαρθρωτικών μέσων. Οι ετήσιες δόσεις επιτρέπουν στην Επιτροπή να θέτει σε εφαρμογή ένα ευρύτερο πρόγραμμα επενδύσεων διεξάγοντας παράλληλα μεγάλο αριθμό σχεδίων, αντί να δεσμεύει σημαντικά ετήσια ποσά που θα παραμένουν κατά μεγάλο τμήμα αχρησιμοποίητα τα πρώτα χρόνια, διότι οι δεσμεύσεις αυτές δεν μπορούν να καταλήξουν σε πληρωμές, καθόσον δεν έχει σημειωθεί πραγματική πρόοδος επιτόπου.

6.11. Η αρμοδιότητα για τον πλήρη κύκλο του προγράμματος Phare επανήλθε στη ΓΔ Διεύρυνση το 2000. Προηγουμένως, η Διεύθυνση αυτή ήταν αρμόδια για τον προγραμματισμό και η Κοινή Υπηρεσία Εξωτερικών Σχέσεων (SCR) για το υπόλοιπο του κύκλου του σχεδίου.

6.12. Η πληρωμή των πιστώσεων Sapard είναι μόνον δυνατή μετά από εξουσιοδότηση εκ μέρους της Επιτροπής της διαχείρισης των προγραμμάτων σε διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών. Καμία από τις υποψήφιες χώρες δεν ήταν σε θέση να λάβει μια τέτοια εξουσιοδότηση το 2000, πράγμα που εμπόδισε να πραγματοποιηθούν οι πληρωμές.

Η χρησιμοποίηση των πιστώσεων πληρωμών που αφορούν το ISPA συνδέεται με συγκεκριμένους όρους εφαρμογής, είτε γενικούς (καθιέρωση εθνικών διαρθρώσεων που ορίζονται στα «μνημόνια συμφωνίας»), είτε ειδικούς προς τα σχέδια. Για το έτος 2000, ήταν να χρησιμοποιηθούν οι πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων ώστε να μην χαθούν

⁽⁸⁾ Σημεία 29 έως 31 της γνωμοδότησης.

Πίνακας 6.2 — Προενταξιακή βοήθεια — Τίτλος των δημοσιονομικών προοπτικών: Προενταξιακή βοήθεια

(εκατ. EUR και %)

		Ανώτατο όριο των δημοσιονομικών προοπτικών	Εξελίξη του προϋπολογισμού		Εκτέλεση του προϋπολογισμού					
			Αρχικές πιστώσεις ⁽¹⁾	Διαθέσιμες οριστικές πιστώσεις ⁽²⁾	Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις	% των οριστικών διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2000	% των οριστικών διαθέσιμων πιστώσεων	Ακυρωθείσες πιστώσεις	% των οριστικών διαθέσιμων πιστώσεων
Γεωργία (B7-0 1 0)	ΠΑΥ		519,1	528,9	528,9	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	ΠΠ		190,1	140,1	0,0	0,0	140,1	100,0	0,0	0,0
Γεωργία (B7-0 1 0 Α)	ΠΑΥ		9,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0
	ΠΠ		9,9	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0	9,9	100,0
Σύνολο B7-0 1	ΠΑΥ		529,0	529,0	528,9	100,0	0,0	0,0	0,1	0,0
	ΠΠ		200,0	150,0	0,0	0,0	140,1	93,4	9,9	6,6
Μέσο προενταξιακών διαρθρωτικών πολιτικών (B7-0 2 0)	ΠΑΥ		1 039,0	1 046,4	1 005,0	96,0	41,2	3,9	0,1	0,0
	ΠΠ		226,0	171,0	2,5	1,5	0,0	0,0	168,5	98,5
Μέσο προενταξιακών διαρθρωτικών πολιτικών (B7-0 2 0 Α)	ΠΑΥ		19,0	11,6	11,3	96,8	0,0	0,0	0,4	3,2
	ΠΠ		19,0	4,0	0,0	1,0	0,0	0,0	4,0	99,0
Σύνολο B7-0 2	ΠΑΥ		1 058,0	1 058,0	1 016,3	96,1	41,2	3,9	0,5	0,0
	ΠΠ		245,0	175,0	2,5	1,5	0,0	0,0	172,5	98,5
Οικονομική βοήθεια στις συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (B7-0 3 0)	ΠΑΥ		1 344,3	1 358,4	1 357,1	99,9	0,0	0,0	1,3	0,1
	ΠΠ		1 035,2	1 015,2	1 010,7	99,6	0,0	0,0	4,4	0,4
Οικονομική βοήθεια στις συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (B7-0 3 0 Α)	ΠΑΥ		73,8	59,7	48,8	81,7	0,0	0,0	10,9	18,3
	ΠΠ		73,8	33,8	1,5	4,4	0,0	0,0	32,3	95,6
Διασυνοριακή συνεργασία (B7-0 3 1)	ΠΑΥ		159,0	159,0	159,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	ΠΠ		140,0	200,0	187,8	93,9	0,0	0,0	12,2	6,1
Συνεργασία με τις συνδεδεμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στο πλαίσιο της συνθήκης Ευρατόμ (B7-0 3 2)	ΠΑΥ		2,7	2,7	2,1	80,9	0,0	0,0	0,5	19,1
	ΠΠ		2,1	2,1	0,8	41,0	0,0	0,0	1,2	59,0
Σύνολο B7-0 3	ΠΑΥ		1 579,7	1 579,7	1 567,0	99,2	0,0	0,0	12,7	0,8
	ΠΠ		1 251,0	1 251,0	1 200,9	96,0	0,0	0,0	50,1	4,0
Σύνολο τίτλου 7	ΠΑΥ		3 166,7	3 166,7	3 112,2	98,3	41,2	1,3	13,3	0,4
	ΠΠ		1 696,0	1 576,0	1 203,4	76,4	140,1	8,9	232,5	14,8
Προενταξιακή στρατηγική για τη Μάλτα (B7-0 4 0)	ΠΑΥ		0,0	6,0	6,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	ΠΠ		0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0
Προενταξιακή στρατηγική για την Κύπρο (B7-0 4 1)	ΠΑΥ		0,0	9,0	1,7	18,9	7,3	81,1	0,0	0,0
	ΠΠ		0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	100,0
Σύνολο B7-0 4	ΠΑΥ		0,0	15,0	7,7	51,3	7,3	48,7	0,0	0,0
	ΠΠ		0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	100,0
Σύνολο τίτλου B7-0 4	ΠΑΥ	3 174,0	3 166,7	3 181,7	3 119,9	98,1	48,5	1,5	13,3	0,4
	ΠΠ		1 696,0	1 578,0	1 203,4	76,3	140,1	8,9	234,5	14,9

⁽¹⁾ Προϋπολογισμός που εγκρίθηκε οριστικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 1999 (ΕΕ L 40 της 14.2.2000)

⁽²⁾ Πιστώσεις του προϋπολογισμού που τροποποιήθηκαν μετά από συνυπολογισμό των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών και των μεταφορών, αλλά που δεν περιλαμβάνουν τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, από έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή τρίτων και από λοιπά έσοδα που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένο προορισμό, καθώς και τις ανασυσταθείσες πιστώσεις.

Πηγή: Λογαριασμός διαχείρισης 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ακυρωθούν σχεδόν όλες εφόσον οι μόνες πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν, ανήλθαν σε 2,5 εκατομμύρια ευρώ⁽⁹⁾. Οι πληρωμές αυτές έγιναν για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους που προβλέπονταν ρητά από τον κανονισμό ISPA. Βάσει της απόφασης 2000/474/ΕΚ⁽¹⁰⁾ του Συμβουλίου, η Επιτροπή αποφάσισε τον Ιούλιο του 2000⁽¹¹⁾ να αντλήσει την κοινοτική συνεισφορά για το σχέδιο καθαρισμού του Δούναβη από τα κονδύλια του προϋπολογισμού B7-0 2 0 (ISPA), B7-0 3 0 (Phare) και B7-5 4 1 (Οβνονα).

6.13. Η δημοσιονομική διαχείριση του τίτλου 7 παρουσιάζει πολύ παρόμοια χαρακτηριστικά με εκείνη του τίτλου 4 (βλέπε σημεία 5.2 έως 5.18 για περισσότερες λεπτομέρειες), ήτοι:

- α) μια μεγάλη συγκέντρωση των υποχρεώσεων στο τέλος του οικονομικού έτους, διότι το 59 % των 3 130 εκατομμυρίων ευρώ που αναλήφθηκαν το 2000 από τον τίτλο B7-0 αναλήφθηκε κατά τη διάρκεια ενός μόνο μήνα, του Δεκεμβρίου. Η συγκέντρωση αυτή οφείλεται κατά ένα μεγάλο βαθμό στην καθυστερημένη ανάληψη των προγραμμάτων ISPA και Sapard, ενώ το 33 % του προγράμματος Phare αναλήφθηκε τον Δεκέμβριο.
- β) η έλλειψη κάθε πληρωμής για τα προγράμματα Sapard και ISPA είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν μηχανικά κατά 61 % οι αναλήψεις υποχρεώσεων που απέμεναν να εκκαθαριστούν από τον τίτλο B7-0. Η αύξηση των αναλήψεων υποχρεώσεων που απέμεναν να εκκαθαριστούν για το πρόγραμμα Phare ανέρχεται σε 18 %.
- γ) το γεγονός ότι ο Δεκέμβριος χαρακτηρίζεται από μια συγκέντρωση πληρωμών εφόσον αντιπροσωπεύει το 25,1 % των δαπανών του έτους και
- δ) έλλειψη χρησιμοποίησης των πιστώσεων πληρωμών για τις δαπάνες διοικητικής διαχείρισης με την πρωτοβουλία της Επιτροπής, ενώ το 3,2 % των προβλεφθέντων ποσών χρησιμοποιήθηκε στην πραγματικότητα.

τη στιγμή των τεράστιων οικονομικών αναγκών των υποψηφίων χωρών στη φάση της προένταξης. Μια κάποια διαφορά μεταξύ των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών είναι τελείως κανονική αν ληφθεί υπόψη ο μεγάλος αριθμός σχεδίων επενδύσεων που υποστηρίχθηκαν από το ISPA. Αυτό που διακυβεύεται εκ νέου είναι να εκτελεστούν τα σχέδια στις προβλεπόμενες από τις συμβάσεις χρηματοδότησης προθεσμίες και, έτσι, να χρησιμοποιηθούν προοδευτικά οι διαθέσιμες πιστώσεις πληρωμών.

6.13. Οι γενικές παρατηρήσεις που αφορούν τη διαχείριση του τίτλου 7 δεν διαφέρουν μεταξύ του Phare, του ISPA και του Sapard.

- α) Οι αναλήψεις υποχρεώσεων για το Phare, τον Δεκέμβριο του 2000, αντιπροσώπευαν το 33 % του ετήσιου ποσού (όχι το 34 %).
- β) Η αύξηση των αναλήψεων υποχρεώσεων που παραμένουν προς εκκαθάριση (RAL) για το Phare — δεδομένης της εξέλιξης του προγράμματος — αντιπροσωπεύουν μείωση στον αριθμό των ετών που χρειάζονται για να απορροφηθούν οι RAL (είτε σε όρους αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών).
- γ) Οι εθνικές αρχές αποστέλλουν τις αιτήσεις πληρωμής στην Επιτροπή όταν πληρούνται οι όροι για την εκκίνηση της διαδικασίας πληρωμής. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν μπορούν να καθορίσουν τη στιγμή κατά την οποία οι εθνικές αρχές υποβάλουν τις αιτήσεις πληρωμής. Μετά από επαλήθευση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εκτελούν τις πληρωμές το συντομότερο δυνατό.
- δ) Η Επιτροπή χρησιμοποίησε τις πιστώσεις που προορίζονταν για τη διοικητική διαχείριση δράσεων ανάλογα με τις ανάγκες. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός του 2 % των συνολικών πιστώσεων αποτελεί ένα ανώτατο όριο για την τεχνική στήριξη που παρέχεται με πρωτοβουλία της Επιτροπής και όχι έναν στόχο δαπανών. Αν και υπήρχε μικρή χρησιμοποίηση πιστώσεων σε σχέση με τα προβλεφθέντα στον προϋπολογισμό ποσά, το μεγαλύτερο τμήμα των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων που δεν χρησιμοποιήθηκε, μεταφέρθηκε, για να υποστηρίξει άλλες πλευρές των μέσων.

⁽⁹⁾ Επιπλέον 42 000 ευρώ δαπανήθηκαν για τη βοήθεια συμβούλων από τη ΓΔ REGIO κατά τη διαδικασία αξιολόγησης

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 187 της 26.7.2000, σ. 45.

⁽¹¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής κοινοποιηθείσα με αριθ. C(2000)2297.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ISPA

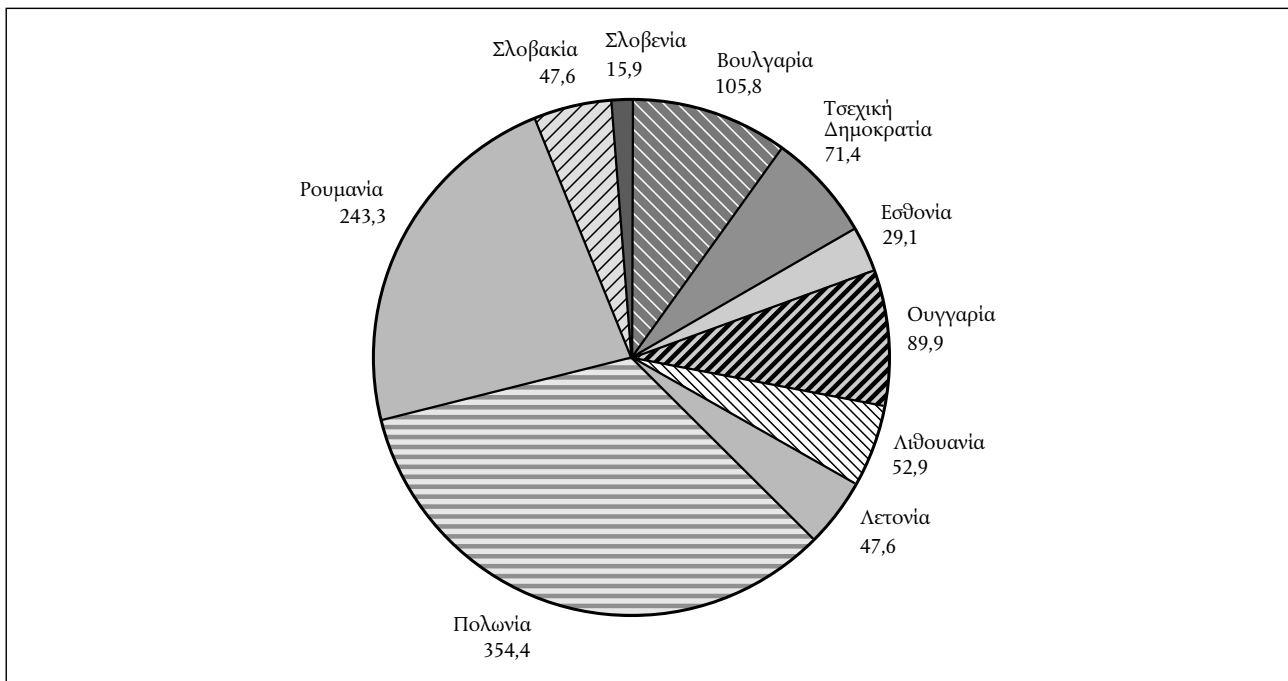
Κατανομή κεφαλαίων

6.14. Μια ενδεικτική κατανομή μεταξύ των υποψηφίων χωρών πραγματοποιήθηκε βάσει των κριτηρίων του πληθυσμού, του κατά κεφαλή⁽¹²⁾ ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) και της εδαφικής έκτασης⁽¹³⁾ (βλέπε **γραφική παράσταση 6.1**).

6.15. Η κατανομή μεταξύ των υποψηφίων χωρών εκφράζεται υπό μορφή κλίμακας (ελάχιστα και ανώτατα εισπράξιμα ποσά ISPA) με σκοπό να ενθαρρυνθούν και να προτείνουν σχέδια υψηλής ποιότητας και για να δοθεί κάποια ευελιξία στη διαχείριση της χρηματοδότησης του ISPA. Μολονότι η κατανομή μπορεί να προσαρμοστεί για να ληφθούν υπόψη οι επιδόσεις των προηγούμενων ετών, κανένας δείκτης απόδοσης δεν έχει καθιερωθεί⁽¹⁴⁾.

6.15. Ο «δείκτης απόδοσης» που χρησιμοποιήθηκε από το ISPA είναι η ικανότητα μιας χώρας να εκπονεί και να εφαρμόζει πλήρη σχέδια. Σε περίπτωση που οι χώρες δεν μπορούν να το πράξουν, η Επιτροπή δεσμεύει μικρότερο ποσό από την ετήσια κατανομή της χώρας. Η πρακτική αυτή έχει ήδη ακολουθηθεί κατά το 2000.

Γραφική παράσταση 6.1 — Κατανομή κεφαλαίων ISPA σε υποψήφιες χώρες για το 2000

Μέσος όρος της κλίμακας των κεφαλαίων σε εκατομμύρια ευρώ

⁽¹²⁾ Σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης.

⁽¹³⁾ Βλέπε άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1267/1999-απόφαση 2000/229/ΕΚ της Επιτροπής της 7.3.2000 (ΕΕ L 72 της 21.3.2000, σ. 21).

⁽¹⁴⁾ Το Συνέδριο επισήμανε ήδη το πρόβλημα αυτό στη γνωμοδότησή του αριθ. 10/98.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αναλήψεις υποχρεώσεων

6.16. Στον **πίνακα 6.3** εμφανίζεται η χρησιμοποίηση των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων του 2000.

6.17. Στον **πίνακα 6.4** παρουσιάζεται η κατανομή κατά χώρα και κατά τομέα των αποφάσεων και των αναλήψεων υποχρεώσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2000.

Πίνακας 6.3 — Χρησιμοποίηση των αναλήψεων υποχρεώσεων του ISPA το 2000

(εκατ. EUR)

Στόχος	Αναλήψεις υποχρεώσεων
Αναλήψεις υποχρεώσεων που αφορούν 75 σχέδια εκ των οποίων τα 13 αφορούν την τεχνική βοήθεια (TB) αντιπροσωπεύοντας 8 εκατομμύρια ευρώ	997,5
Σχέδιο καθαρισμού του Δούναβη	7,5
Χρησιμοποίηση αναδόχων συμβάσεων-πλαισίων (που έχουν επιλεγεί για το Ταμείο Συνοχής) για να βοηθήσουν την Επιτροπή (DG REGIO) κατά την αξιολόγηση των σχεδίων	4,2
Κατανομή πιστώσεων στους επικεφαλής των αντιπροσωπειών (DG RELEX) για τη χρηματοδότηση επιπλέον προσωπικού με σκοπό την εφαρμογή του πρότυπου αποκέντρωσης που θεσπίστηκε για το πρόγραμμα PHARE από το 2001 και μετά	7
Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων	1 016,2

Πηγή: ΓΔ REGIO.

Πίνακας 6.4 — Κατανομή πιστώσεων ISPA

(εκατ. EUR)

Υποψήφια χώρα	Περιβαλλοντικά σχέδια		Σχέδια μεταφορών		Συνδυασμένα σύνολα
	Σύνολο εγκριθέντων ποσών	Προϋπολογισμός 2000	Σύνολο εγκριθέντων ποσών	Προϋπολογισμός 2000	
Βουλγαρία	77,98	52,05	80,00	52,00	
Τσεχική Δημοκρατία	34,77	27,82	66,22	42,17	
Εσθονία	19,76	15,81	15,51	12,41	
Ουγγαρία	71,72	43,83	190,11	44,16	
Λετονία	37,69	26,57	43,44	20,18	
Λιθουανία	22,75	18,20	42,55	34,04	
Πολωνία	201,84	132,99	329,85	173,97	
Ρουμανία	181,38	120,60	346,88	118,63	
Σλοβακία	27,22	11,61	38,57	30,85	
Σλοβενία	14,19	11,36	10,35	8,28	
Υποσύνολο	689,30	460,82	1 163,48	536,70	
Σύνολο εγκριθέντων ποσών					1 852,79
Σύνολο προϋπολογισμού 2000					997,52

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.18. Οι αποφάσεις που έλαβε η Επιτροπή το 2000 (75 εγκεκριμένα σχέδια) καθορίζουν την ανώτατη συνεισφορά για το ISPA σε 1 863 εκατομμύρια ευρώ συνολικά. Στο σύνολο 143 σχέδια υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, η οποία απέρριψε 19 και ανέβαλε την υποβολή 39 σχεδίων στην επιτροπή διαχείρισης ISPA για τα επόμενα έτη. Η επιτροπή διαχείρισης ISPA διατύπωσε θετική γνώμη για 85 σχέδια. Από τα 85 αυτά σχέδια η Επιτροπή έλαβε απόφαση το 2000 για 77 σχέδια και πραγματοποίησε αναλήψεις υποχρεώσεων για 75 από αυτά. Σύμφωνα με τον κανονισμό ISPA, τα ποσά που δεν αναλήφθηκαν το 2000 (865,5 εκατομμύρια ευρώ) πρέπει να αναληφθούν κατά τα επόμενα έτη.

6.19. Η Επιτροπή εκτελεί τις δαπάνες στο πλαίσιο του ISPA βάσει χρηματοδοτικών μνημονίων που πρέπει να καταρτίζονται από την Επιτροπή και τις δικαιούχους χώρες για κάθε σχέδιο. Τα περισσότερα από τα μνημόνια αυτά, σχετικά με σχέδια που αναλήφθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, υπογράφηκαν στο τέλος του 2000.

Καθυστερήσεις κατά την κατάρτιση του νομικού και διοικητικού πλαισίου

6.20. Λαμβανομένης υπόψη της μεικτής φύσης του ISPA που βρίσκεται μεταξύ της υπάρχουσας ενίσχυσης για υποψήφιες χώρες (όπως Phare) και της οικονομικής στήριξης στα κράτη μέλη (όπως το Ταμείο Συνοχής), ήταν μια πραγματική πρόκληση για την Επιτροπή να καταρτίσει έγκαιρα το νομικό και διοικητικό πλαίσιο. Ύστερα από τους 18 μήνες που χρειάστηκαν μετά τον Δεκέμβριο του 1997 για την έγκριση του κανονισμού ISPA, χρειάστηκαν επιπλέον εννέα μήνες μέχρι τον Μάρτιο του 2000 για να ληφθεί απόφαση σχετικά με την κατανομή της βοήθειας μεταξύ των υποψηφίων χωρών. Παρά τους περιορισμούς αυτούς, όλες οι εθνικές στρατηγικές ISPA και τα 75 σχέδια εγκρίθηκαν μέχρι το τέλος του 2000 χάρη στις σημαντικές προσπάθειες της ΓΔ REGIO.

6.21. Η εκπόνηση της νομοθεσίας ISPA ήταν μια χρονοβόρα και περίπλοκη εργασία εφόσον συμμετείχαν διάφορες Γενικές Διευθύνσεις, οι οποίες έπρεπε να εξεύρουν τη σωστή ισορροπία μεταξύ των διαρθρωτικών ταμείων και των κανόνων εξωτερικής ενίσχυσης.

6.20. Ήδη το 1999 η Επιτροπή προετοίμασε τις υποψήφιες χώρες: η διαπραγμάτευση των στρατηγικών, τα μέσα διοχέτευσης πληροφοριών σχετικά με το σχέδιο και διαδικασίες έλαβαν χώρα παράλληλα με την προετοιμασία του νομικού και διοικητικού πλαισίου, ήδη από πολύ νωρίς στις αρχές του 1999.

Η κατανομή της βοήθειας έλαβε ευνοϊκή γνώμη από την επιτροπή διαχείρισης του ISPA κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της 21ης Δεκεμβρίου 1999.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.22. Εκτός από το χρόνο που χρειάστηκε για την έγκριση του κανονισμού, παρατηρήθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες όσον αφορά την έγκριση των κανόνων εφαρμογής:

- α) οι «κοινοί κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών» (άρθρο 7 παράγραφος 7) του κανονισμού ISPA θεσπίστηκαν κατά τη σύσκεψη της επιτροπής διαχείρισης ISPA ⁽¹⁵⁾, του Δεκεμβρίου 1999.
- β) η ΓΔ REGIO χρειάστηκε να ξεκινήσει με μια πολύ μικρή ομάδα για την προετοιμασία του ISPA παράλληλα με τη θέσπιση του νομικού πλαισίου εκτέλεσης. Η ίδια η διεύθυνση ISPA δεν ήταν πλήρως λειτουργική πριν από τον Απρίλιο του 2000.
- γ) ένα «εγχειρίδιο ISPA», που καθορίζει τους κανόνες εφαρμογής για το ISPA ⁽¹⁶⁾, υποβλήθηκε στις υποψήφιες χώρες τον Μάιο του 2000.
- δ) οι εσωτερικοί κανόνες που όριζαν τις αρμοδιότητες και τις διαδικασίες συνεννόησης μεταξύ των υπηρεσιών συμφωνήθηκαν ρητά τον Ιούλιο του 2000 μόνο.
- ε) σε αντίθεση με το Ταμείο Συνοχής, οι υποψήφιες χώρες δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τους δικούς τους κανόνες σχετικά με τις συμβάσεις προμηθειών, αλλά θα πρέπει να εφαρμόζουν εκείνους που προβλέπονται στον

6.22. Οι κανόνες εφαρμογής (τα παραρτήματα στο χρηματοδοτικό μνημόνιο) έλαβαν την ευνοϊκή γνώμη από την επιτροπή διαχείρισης του ISPA στις 21 Δεκεμβρίου 1999 και εισήχθησαν στο πρώτο συμφωνηθέν χρηματοδοτικό μνημόνιο.

- α) Οι κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών θεσπίστηκαν έξι μήνες πριν από την υποβολή των μέτρων του ISPA στην επιτροπή διαχείρισης.
- γ) Το «εγχειρίδιο ISPA» επικεντρώνεται στην εφαρμογή των σχεδίων, ενώ όλες οι πλευρές που αφορούν την προετοιμασία των σχεδίων είχαν ήδη ανακοινωθεί στις δικαιούχες χώρες στα «έντυπα των αιτήσεων υποστήριξης», ήδη από τις αρχές του 1999.
- δ) Οι διαδικασίες διαβουλεύσεων μεταξύ των υπηρεσιών διέπονται από τους γενικούς κανόνες που ισχύουν στην Επιτροπή· η νομοποίηση του επιτρόπου, του αρμόδιου για την περιφερειακή πολιτική, οπωσδήποτε ιδιαίτερα χρήσιμη, δεν είναι αυστηρά απαραίτητη για να επιτρέψει στην Επιτροπή να λάβει αποφάσεις (είτε με γραπτή, είτε με προφορική διαδικασία).
- ε) Ο «πρακτικός οδηγός» σχετικά με τις διαδικασίες των δημόσιων συμβάσεων, αναθεωρεί και αντικαθιστά — για το σύνολο της εξωτερικής βοήθειας — έναν προηγούμενο οδηγό που εφαρμοζόταν

⁽¹⁵⁾ Η επιτροπή αυτή υποχρεούται να εκφέρει γνώμη για το σχέδιο μέτρου που πρέπει να χρηματοδοτηθεί από το ISPA. Αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών, πρόεδρος της είναι ένας εκπρόσωπος της Επιτροπής, η δε ΕΤΕπ διορίζει έναν εκπρόσωπο χωρίς δικαίωμα ψήφου.

⁽¹⁶⁾ Θέματα, όπως η χρησιμοποίηση τόκων που αποκομίστηκαν από τις προβλεφθείσες προκαταβολές του 20 % του συνολικού ποσού του σχεδίου, εξετάζονται μόνο στο εγχειρίδιο ISPA και όχι στα χρηματοδοτικά μνημόνια. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει τη σημασία των κανόνων αυτών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

«Πρακτικό οδηγό»⁽¹⁷⁾. Ο κανονισμός ISPA χρειάστηκε να τροποποιηθεί ήδη⁽¹⁸⁾, επειδή δεν συμπεριελήφθη στον αρχικό κανονισμό ISPA μία παρέκκλιση από την εφαρμογή του τίτλου IX άρθρο 114 του δημοσιονομικού κανονισμού⁽¹⁹⁾, όπως εκείνη που προβλέπεται για τον κανονισμό Phare. Το γεγονός αυτό προκάλεσε προβλήματα με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ).

στ) ορισμένες εσωτερικές διοικητικές διαδικασίες δεν ήταν σαφείς: η συγκεκριμένη διατύπωση του κανονισμού ISPA προκάλεσε πολλές συζητήσεις για το πότε μπορούσαν να πραγματοποιηθούν οι αναλήψεις υποχρεώσεων και να υπογραφούν τα χρηματοδοτικά μνημόνια. Ως αποτέλεσμα των διοικητικών παρανοήσεων δεν αναλήφθηκαν το 2000 δύο πολωνικά σχέδια περιβάλλοντος⁽²⁰⁾ ύψους 41 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, τα οποία έλαβαν ευνοϊκή γνώμη από την επιτροπή διαχείρισης ISPA τον Οκτώβριο του 2000. Τρία χρηματοδοτικά μνημόνια⁽²¹⁾ είχαν ήδη υπογραφεί από την Επιτροπή και την υποψήφια χώρα προτού πραγματοποιηθούν οι αντίστοιχες αναλήψεις υποχρεώσεων. Κατά συνέπεια, ένα μέρος της εσωτερικής διαδικασίας τυπικής έγκρισης έπρεπε να αρχίσει εκ νέου.

ζ) οκτώ από τα δέκα μνημόνια συμφωνίας (μεταξύ της Επιτροπής και των υποψηφίων χωρών) για τη χρησιμοποίηση του Εθνικού Ταμείου⁽²²⁾, προϋπόθεση για την εκταμίευση κεφαλαίων ISPA από την Επιτροπή στις υποψήφιες χώρες, υπεγράφησαν μόνο στο τέλος του 2000.

στο ISPA, έως ότου αρχίσει να ισχύει για το ISPA ο νέος αυτός «πρακτικός οδηγός» (1η Μαρτίου 2001).

Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι ο κανονισμός ISPA παρουσιάζει μια έλλειψη όσον αφορά τη δυνατότητα πρόβλεψης παρέκκλισης από τις διατάξεις του άρθρου 114 του δημοσιονομικού κανονισμού. Για να καλυφθεί η έλλειψη αυτή, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση τροποποίησης του κανονισμού ISPA, στις 8 Μαρτίου 2001 [COM(2001) 110 τελικό].

ζ) Η καθυστέρηση της υπογραφής του μνημονίου συμφωνίας, δεν προκάλεσε καθυστερήσεις στην εφαρμογή στις εν λόγω δύο χώρες.

⁽¹⁷⁾ Σύμφωνα με τα χρηματοδοτικά μνημόνια, μια ακριβής διαδικασία η οποία εφαρμόζεται στις προσκλήσεις για υποβολή προσφορών και στις συμβάσεις προβλέπεται στο εγχειρίδιο DIS (Αποκεντρωμένο Σύστημα Εφαρμογής) που καταρτίστηκε για τα προγράμματα Phare. Εντούτοις, το τμήμα το οποίο αφορά τις συμβάσεις εργασιών έχει εκπονηθεί μόνο εν μέρει. Ο νέος «Πρακτικός οδηγός» ήταν διαθέσιμος στις αρχές του 2001.

⁽¹⁸⁾ COM(2001) 110 τελικό.

⁽¹⁹⁾ Οι διαγωνιζόμενοι οι οποίοι προέρχονται από χώρες διαφορετικές των κρατών μελών και των δικαιούχων χωρών μπορούν κατ' εξαίρεση να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς.

⁽²⁰⁾ 2000/PL/16/P/PE002 και 019.

⁽²¹⁾ 2000/PL/16/P/PE001, PT002 και PT003.

⁽²²⁾ Ενιαίος οργανισμός σε κάθε υποψήφια χώρα μέσω του οποίου πρέπει να διοχετεύονται όλα τα κοινοτικά κεφάλαια που χορηγούνται στο πλαίσιο του ISPA.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.23. Μολονότι ο κανονισμός ISPA δεν απαιτεί την έγκριση των στρατηγικών των χωρών ISPA, το εγχειρίδιο ISPA ⁽²³⁾ τη θεωρεί αναγκαία. Το 60 % των εθνικών στρατηγικών μελετών στον τομέα των μεταφορών και του περιβάλλοντος υποβλήθηκε στην ίδια σύσκεψη της επιτροπής διαχείρισης ISPA, όπως και τα αντίστοιχα σχέδια, ενώ οι υπόλοιπες ορισμένους μήνες μόνο ωρύτερα. Για την αποφυγή περαιτέρω καθυστερήσεων οι στρατηγικές και τα σχέδια έπρεπε να καταρτιστούν παράλληλα. Μολονότι αυτό απαιτούσε σημαντικές προσπάθειες εκ μέρους της Επιτροπής, δεν αποτελεί ωστόσο την πιο λογική στάση, εφόσον συνεπάγεται τον κίνδυνο να μην εκπνούνται οι πλέον πρόσφορες στρατηγικές ή να μην εξακριβώνονται τα καταλληλότερα σχέδια.

6.24. Οι καθυστερήσεις κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων προκάλεσαν προβλήματα σε ορισμένες υποψήφιες χώρες, όπου το τμήμα εθνικού προϋπολογισμού που αφορούσε ένα ιδιαίτερο σχέδιο εγκρίθηκε και έπρεπε να χρησιμοποιηθεί με την έναρξη του σχεδίου (συχνά προετοιμασμένου με τη στήριξη του Phare) πριν από την έγκριση της Επιτροπής. Ως αποτέλεσμα, όλες οι δαπάνες που δημιουργήθηκαν πριν από την υπογραφή του χρηματοδοτικού μνημονίου δεν ήσαν επιλέξιμες.

Μη χρησιμοποίηση της επιστρεπτέας ενίσχυσης

6.25. Σύμφωνα με τον κανονισμό ISPA, η κοινοτική βοήθεια δύναται να λαμβάνει τη μορφή δωρεάν άμεσης συνδρομής, επιστρεπτέας συνδρομής ή κάθε άλλης μορφής βοήθειας. Η χρηματοδότηση ISPA συνιστάτο μέχρι τώρα σε επιδοτήσεις μόνο και το 95 % των σχεδίων για τα οποία πραγματοποιήθηκαν αναλήψεις υποχρεώσεων το 2000 επιδοτήθηκε με ποσοστό υψηλότερο από 50 %. Το ανώτατο ποσοστό 75 % εγκρίθηκε για 41 σχέδια, από τα οποία έντεκα αφορούσαν τον περιβαλλοντικό τομέα.

6.23. Για να εξασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις που χρηματοδοτούνται βάσει του ISPA συμφωνούν με τους στρατηγικούς στόχους για την προσχώρηση, η Επιτροπή ζήτησε από τις υποψήφιες χώρες να προετοιμάσουν τις στρατηγικές πριν υποβάλουν σχέδια στις επιτροπές διαχείρισης. Γενικά, η προετοιμασία των στρατηγικών αυτών άρχισε πολύ πριν από την παρουσίαση στην επιτροπή και πριν υποβληθούν οι αιτήσεις στην Επιτροπή. Η επιλεγείσα προσέγγιση επέτρεψε την παρουσίαση σημαντικού αριθμού πλήρων σχεδίων στην επιτροπή που συμφωνούσαν με τις απαιτήσεις του κανονισμού ISPA και τους στρατηγικούς στόχους για την προσχώρηση.

6.24. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι διαδικασίες υπογραφής των συμβάσεων χρηματοδότησης είναι σύνθετες. Οι υποψήφιες χώρες είναι πλήρως εν γνώσει ότι οι δαπάνες που έχουν δημιουργηθεί πριν από την υπογραφή του χρηματοδοτικού μνημονίου από την Επιτροπή, δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ISPA.

6.25. Η Επιτροπή ήθελε να τονίσει ότι το κατ' εξαίρεση ποσοστό επιδότησης 85 % το οποίο επιτράπη από τον κανονισμό του ISPA δεν χρησιμοποιήθηκε για κανένα από τα σχέδια που αποφασίστηκαν το 2000. Το μέσο ποσοστό που εφαρμόστηκε το 2000 (της τάξεως του 64 %) μπορεί να θεωρηθεί ως συγκρατημένο, εάν ληφθεί υπόψη ότι πολλά σχέδια δεν παράγουν έσοδα.

⁽²³⁾ «Είναι προφανές ότι μια αποτελεσματική εξακρίβωση των σχεδίων απαιτεί μια στρατηγική [...]. Κάθε δικαιούχος χώρα πρέπει, συνεπώς, να καθορίσει μια εθνική στρατηγική ISPA στον τομέα των μεταφορών και μία εθνική στρατηγική ISPA στον τομέα του περιβάλλοντος. [...]. Οι εθνικές στρατηγικές ISPA θα πρέπει να βασίζονται και να αναφέρονται στις εταιρικές σχέσεις προσχώρησης και στο εθνικό πρόγραμμα για την έγκριση του κεκτημένου και επίσης θα πρέπει να αντλούν στοιχεία από τα σχετικά εθνικά έγγραφα προγραμματισμού.»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.26. Για να ενισχυθεί το κινητήριο αποτέλεσμα των διαθέσιμων πόρων, ο κανονισμός ISPA προβλέπει είτε το ποσοστό της βοήθειας να μειωθεί ώστε να λαμβάνονται υπόψη η προσιτότητα συγχρηματοδότησης, η ικανότητα του μέτρου να παράγει έσοδα και η κατάλληλη εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» είτε η χορηγηθείσα ενίσχυση να μπορεί να επιστραφεί.

6.27. Η ΓΔ Budget συνέστησε να πραγματοποιηθεί μια διεξοδικότερη ανάλυση της ικανότητας του μέτρου να παράγει έσοδα στο στάδιο εκτίμησης του σχεδίου. Παραδείγματος χάρη, το επίπεδο των τιμών ή των καθορισθέντων εξόδων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αναμενόμενη αύξηση των εσόδων των νοικοκυριών. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή δεν έκανε χρήση της επιστρεπτέας ενίσχυσης. Ο κανονισμός ISPA καθορίζει ότι η συνδρομή που επιστρέφεται στη διαχειριστική αρχή ή σε άλλη δημόσια αρχή διατίθεται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό. Τα χρηματοδοτικά μνημόνια πρέπει να καθορίζουν τις λεπτομερείς διατάξεις για τέτοιες διαθέσεις και ιδιαίτερα τους μηχανισμούς ελέγχου που εφαρμόζονται.

Αδυναμίες τεχνικής βοήθειας

6.28. Η οικονομική στήριξη για τη βοήθεια των υποψηφίων χωρών κατά την κατάρτιση των σχεδίων τους (συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής συγκρότησης) προήλθε από διάφορα μέσα ⁽²⁴⁾ χρηματοδοτούμενα από το Phare ως εξής:

- α) τα «ειδικά προπαρασκευαστικά προγράμματα για τα διαρθρωτικά ταμεία» ξεκίνησαν το 1998 με σκοπό να ενισχυθεί η βελτίωση της δυνατότητας των υποψηφίων χωρών να αναπτύξουν ικανότητες διαμόρφωσης πολιτικών, διοικητικές διαρθρώσεις και προϋπολογιστικές διαδικασίες που είναι αναγκαίες για τη μελλοντική συμμετοχή τους στα διαρθρωτικά προγράμματα της ΕΕ. Έτσι, το Phare στήριξε την

6.26. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι τα σχέδια πρέπει να είναι προσιτά από οικονομική άποψη για τους χρήστες της υποδομής και να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι, το επίπεδο των εισοδημάτων στις υποψήφιες χώρες είναι σημαντικά χαμηλότερο εκείνου στα κράτη μέλη. Κατά τη διάρκεια της εκτίμησης των περιβαλλοντικών σχεδίων, η Επιτροπή αξιολογεί τα μελλοντικά έσοδα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και αποφασίζει σχετικά με το ποσοστό επιδότησης που καθιστά το σχέδιο οικονομικά βιώσιμο καθόλη τη διάρκειά του. Για τα περιβαλλοντικά σχέδια, τα ποσοστά επιδότησης ποικίλουν μεταξύ του 49 και του 75 %. Τα σχέδια που αφορούν τις μεταφορές, και ιδιαίτερα τις οδικές, γενικά δεν έχουν σημαντικά έσοδα που θα επέτρεπαν μείωση του ποσοστού επιδότησης. Η εφαρμογή ενός χαμηλότερου ποσοστού επιδότησης είναι τεχνητή στην περίπτωση που χρηματοδοτούνται σχέδια για διαδρόμους μεταφορών, γιατί το ISPA, συνήθως, παρέχει πόρους μόνο για ένα περιορισμένο τμήμα του διαδρόμου.

6.27. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η επιστρεπτέα συνδρομή απαιτεί πολύπλοκες δομές εφαρμογής, παρακολούθησης και ελέγχου οι οποίες δεν υπάρχουν ακόμα στις υποψήφιες χώρες. Το να μεταβεί κανείς πολύ σύντομα σε συστήματα επιστρεπτέας συνδρομής, θα ερχόταν σε αντίφαση με τις αρχές της χρηστής διαχείρισης της κοινοτικής βοήθειας. Οι στόχοι της χρηματοοικονομικής μόχλευσης μπορούν επίσης να επιτευχθούν με τη μείωση του ποσοστού επιδότησης, όπως έχει γίνει για διάφορα σχέδια.

Ζητείται από τους αιτούντες να εκπονήσουν μια χρηματοοικονομική ανάλυση του σχεδίου, η οποία περιλαμβάνει τις πτυχές που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η ορθότητα και η ποιότητα της δημοσιονομικής ανάλυσης εξετάζονται εξονυχιστικά κατά την διαδικασία έγκρισης.

6.28. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι στόχοι των προγραμμάτων αυτών έχουν επιτευχθεί, όπως αποδεικνύεται από τον επαρκή αριθμό των σχεδίων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή κατά τρόπο ικανοποιητικό, και επιτρέπουν την πλήρη δέσμευση της χορήγησης ISPA για το 2000.

⁽²⁴⁾ Εφαρμόστηκαν υπό την αρμοδιότητα της ΓΔ ELARG και των Αντιπροσωπειών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

προετοιμασία για την εκτέλεση των ISPA και Sapard και τη θέσπιση των εθνικών σχετικών στρατηγικών. Τα ειδικά αυτά προγράμματα θα μπορούσαν να εφαρμοστούν με τα ονομαζόμενα «σχέδια αδελφοποίησης»⁽²⁵⁾, ως το κύριο μέσο συνδρομής στη θεσμική συγκρότηση.

β) τη χρηματοδοτική διευκόλυνση υποδομών μεγάλης κλίμακας, τέταρτο μέρος (Large Scale Infrastructure Facility, LSIF IV)⁽²⁶⁾.

γ) άλλα εθνικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το Phare βοήθησαν τις υποψήφιες χώρες να εξακριβώσουν και να προετοιμάσουν το σχέδιο ISPA.

Η εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών καθυστέρησε από προβλήματα με τους συμβούλους, καθώς και από έλλειψη δέσμευσης εκ μέρους των ίδιων των υποψηφίων χωρών. Στην περίπτωση ορισμένων σχεδίων αδελφοποίησης του ISPA εντός των ειδικών προπαρασκευαστικών σχεδίων δεν υπήρχε επαρκής προσανατολισμός από την Επιτροπή.

6.29. Από το 2000 και μετά, τα κεφάλαια ISPA διατέθηκαν επίσης για την τεχνική βοήθεια. Ορισμένα σχέδια καταρτίστηκαν με τη διμερή στήριξη των κρατών μελών και των υποψηφίων χωρών ή μόνο των τελευταίων.

6.30. Η Επιτροπή ούτε εκτίμησε σωστά τις ανάγκες για τεχνική βοήθεια ούτε καθόρισε προτεραιότητες. Το Συνέδριο δεν ήταν σε θέση να έχει μια πλήρη επισκόπηση της χρηματοδότησης της ΕΕ που δαπανήθηκε το 2000 για όλα αυτά τα διάφορα είδη τεχνικής βοήθειας που αφορούσαν την προετοιμασία των σχεδίων ISPA.

6.30. Η Επιτροπή τονίζει ότι η ποιότητα της τεχνικής στήριξης δεν μπορεί στην πραγματικότητα να μετρηθεί παρά μόνο από την ποιότητα της αίτησης που ακολουθεί.

Για το Phare, η Επιτροπή μπορεί να έχει εύκολα στη διάθεσή της μόνο στοιχεία σχετικά με τις συμβάσεις που έχουν καταχωρηθεί με βάση τους υπάρχοντες κωδικούς. Η προετοιμασία για το ISPA δεν αντιστοιχεί σε έναν από τους υπάρχοντες κωδικούς. Για το λόγο αυτό, για να προετοιμαστεί η πληροφόρηση που ζητά το Ελεγκτικό Συνέδριο, θα απαιτηθεί η δια της χειρός έρευνα *ad hoc* των βάσεων δεδομένων *Désirée* και *Perseus* για όλα τα προγράμματα που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο στο σημείο 6.36. Αυτό είναι τεχνικά δυνατό, αλλά θα πάρει πάρα πολύ χρόνο και η Επιτροπή θεωρεί ότι το όφελος μιας παρόμοιας έρευνας θα είναι δυσανάλογο σε σχέση με το κόστος. Η ανάπτυξη ενός περισσότερο σύνθετου συστήματος διαχείρισης των πληροφοριών προβλέπεται βάσει της αναθεώρησης Phare 2000.

⁽²⁵⁾ Παρέχει το πλαίσιο στις διοικήσεις και στους ημιδημόσιους οργανισμούς των υποψηφίων χωρών για να εργαστούν μαζί με τους ομολόγους τους στα κράτη μέλη.

⁽²⁶⁾ Πρόδρομος της χρηματοδότησης ISPA.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.31. Για το λόγο αυτό, οι στρατηγικές των χωρών και οι αιτήσεις για σχέδια ISPA που υποβλήθηκαν τελικά στην Επιτροπή δεν πληρούσαν τα κριτήρια της Επιτροπής και οι διάφορες εμπλεκόμενες υπηρεσίες της χρειάστηκαν να καταβάλουν μεγάλες προσπάθειες για να τις φέρουν σε ένα αποδεκτό επίπεδο. Ιδιαίτερα, υπήρχαν ελλείψεις στην κατάρτιση οικονομικών και δημοσιονομικών αναλύσεων.

Απαιτούμενος συντονισμός για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποκέντρωσης

6.32. Η δημιουργία των δύο νέων προενταξιακών μέσων (ISPA και Sapard) με διαφορετικούς κανονισμούς και κανόνες εφαρμογής παράλληλα με το υπάρχον πρόγραμμα Phare, κατέληξαν σε μια μεγάλη πρόκληση για τις υποψήφιες χώρες οι οποίες έπρεπε να διαχειρίζονται τα κεφάλαια αυτά ενώ συγχρόνως να προσπαθούν να μεταρρυθμίσουν την εσωτερική τους διοίκηση⁽²⁷⁾.

6.33. Ο εντοπισμός των σχεδίων μεταφορών βασίστηκε στην αξιολόγηση των αναγκών σε έργα υποδομής μεταφορών [Transport Infrastructure Needs Assessment (TINA)], με την οποία εξακριβώθηκε τμήμα δικτύου για ένα μελλοντικό διευρωπαϊκό δίκτυο (TEN) στις υποψήφιες χώρες. Στον περιβαλλοντικό τομέα δεν πραγματοποιήθηκε καμία αντίστοιχη αξιολόγηση αναγκών. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε να επικεντρωθεί — όπως για το Ταμείο Συνοχής — σε ειδικούς επιμέρους τομείς. Το περιβαλλοντικό πρωταρχικό πρόγραμμα προσχώρησης [The Priority Environmental Programme for Accession (PEPA)], το οποίο έχει ευρύτερη εμβέλεια από το ISPA, αναπτύσσει μια βάση δεδομένων πιδανών περιβαλλοντικών σχεδίων για να βοηθήσουν τις υποψήφιες χώρες να εντοπίσουν τα σχέδια προτεραιότητας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Το PEPA ξεκίνησε κατά το τέλος του 1999 και οι πρώτες μελέτες εξέτασης των χωρών υποβλήθηκαν στο τέλος του 2000.

6.34. Η καθιέρωση ενός ενδεδειγμένου προγραμματισμού και διαχειριστικών διαρθρώσεων σε κάθε δικαιούχο χώρα⁽²⁸⁾ αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της επιτυχίας του ISPA. Ο κανονισμός συντονισμού προβλέπει ότι μπορεί να υπάρχει παρέκκλιση της απαίτησης για την εκ των προτέρων έγκριση από την Επιτροπή σχετικά με την επιλογή σχεδίων, την πρόσκληση για υποβολή προσφορών και τη σύναψη συμβάσεων μόλις η διαχειριστική ικανότητα σχεδίου, οι διαδικασίες δημοσιονομικού ελέγχου και οι διαρθρώσεις των δημοσίων οικονομικών στις υποψήφιες χώρες θεωρηθούν κατάλληλες.

6.34. Από την αρχή, το ISPA είχε τεθεί σε εφαρμογή χάρη σε ένα αποκεντρωμένο σύστημα εφαρμογής (DIS), παρόμοιο με εκείνο που εφαρμοζόταν για το Phare. Αυτό σημαίνει ότι, εκτός από την εκ των προτέρων έγκριση της διαδικασίας διαγωνισμών και σύναψης συμβάσεων από την Επιτροπή, με την υπογραφή του χρηματοδοτικού μνημονίου η υποψήφια χώρα καθίσταται υπεύθυνη για την εφαρμογή του σχεδίου και ιδιαίτερα για τη δημοσιονομική διαχείριση και έλεγχο. Το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού συντονισμού προβλέπει την απόσυρση της απαίτησης προηγούμενης έγκρισης των διαδικασιών για την πρόσκληση υποβολής προσφορών και σύναψης συμβάσεων, όταν πληρούνται ορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις, με απόφαση της Επιτροπής που οδηγεί στο διευρυμένο σύστημα αποκεντρωμένης εφαρμογής (EDIS). Στόχος της Επιτροπής για το 2000 ήταν να εξασφαλίσει ότι οι αρμόδιοι οργανισμοί θα δημιουργήσουν τις απαραίτητες διαρθρώσεις για μια διαχείριση του ISPA σύμφωνα με το DIS, και ότι αυτοί θα ολοκληρωθούν πριν από την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης των σχεδίων του ISPA. Για το λόγο αυτό διαβιβάστηκε το αίτημα του Ιουλίου 2000 στις υποψήφιες

⁽²⁷⁾ Βλέπε τα συμπεράσματα του Συνεδρίου στο σημείο 5.73 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 1999 (EE C 342 της 1.12.2000).

⁽²⁸⁾ Το άρθρο 9 του κανονισμού ISPA απαιτεί από τις δικαιούχους χώρες να θεσπίσουν από την 1η Ιανουαρίου 2000 και, εν πάση περιπτώσει, όχι αργότερα από την 1η Ιανουαρίου 2002, ενδεδειγμένα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

χώρες. Η αναθεώρηση του προγράμματος Phare καθόρισε τις κύριες αρχές του EDIS. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εκπόνησαν ένα ενιαίο έγγραφο εργασίας για το Phare και το ISPA· αυτό περιλαμβάνει κατάλογο ελέγχου καθεμίας από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1266/1999 του Συμβουλίου, ο οποίος εστάλη στις υποψήφιες χώρες τον Ιανουάριο του 2001 για να τις βοηθήσει στην προετοιμασία του EDIS. Στη συνέχεια, διοργανώθηκαν κατά το 2001 συναντήσεις με τις υποψήφιες χώρες, προκειμένου να εξηγηθούν λεπτομερώς οι απαιτήσεις για το EDIS και οι ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν.

6.35. Το θέμα αυτό συνδέεται στενά με τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης σχετικά με το «Κεφάλαιο 28 (δημοσιονομικός έλεγχος)». Για εκείνες τις χώρες όπου έχει συμφωνηθεί ένα προσωρινό κλείσιμο του κεφαλαίου αυτού, είναι σημαντικό οι χώρες αυτές να ολοκληρώσουν τη διαδικασία της αποκέντρωσης, προκειμένου να είναι έτοιμες κατά τη στιγμή της προσχώρησης. Στο έγγραφο «Phare 2000 Review»⁽²⁹⁾ προγραμματίζεται να αποκεντρωθεί πλήρως η αρμοδιότητα για την εφαρμογή ISPA στις υποψήφιες χώρες από το 2002 και να ενισχυθεί η βοήθεια στις επιφορτισμένες με την εφαρμογή αρχές οι οποίες έχουν εγκριθεί από τις υποψήφιες χώρες και την Επιτροπή. Μόνο τον Ιούλιο του 2000 η ΓΔ REGIO ζήτησε από τις υποψήφιες χώρες να παρουσιάσουν μια αξιολόγηση της ικανότητάς τους για αποκεντρωμένη διαχείριση.

6.35. Το έγγραφο γενικής βοήθειας για το 2001 εξετάστηκε και έγινε δεκτό με ικανοποίηση από την επιτροπή διαχείρισης του Phare στις 26 Απριλίου 2001. Το έγγραφο αυτό παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις προτεραιότητες και τις ενδεικτικές χορηγήσεις για κάθε χώρα και κάθε μέσο, σχετικά με τον συντονισμό με την ΕΤΕ και τους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και σχετικά με την πρόοδο και τις προοπτικές για την αποκεντρωμένη διαχείριση.

Ο συντονισμός πρέπει να βελτιωθεί

6.36. Ο συντονιστικός κανονισμός ορίζει ότι η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για το συντονισμό των τριών μέσων (Phare, ISPA και Sapard), και ιδιαίτερα για την κατάρτιση προενταξιακών οδηγιών για κάθε χώρα. Στην πράξη, τούτο οδήγησε στα «General assistance documents» τον Μάρτιο του 2000 και τον Απρίλιο του 2001, τα οποία εντούτοις περιέγραψαν απλώς και μόνο την κατάσταση προετοιμασίας στις υποψήφιες χώρες την εποχή εκείνη.

6.36. Σημαντικός αριθμός εκπροσώπων των κρατών μελών που αποτελούν μέρος της επιτροπής διαχείρισης του ISPA, εξασφαλίζουν επίσης τα καθήκοντα του προέδρου ή αντιπροέδρου των κατευθυντήριων επιτροπών TINA/TEN. Όσον αφορά τον συνδυασμό των σχεδίων, η Επιτροπή διόρισε έναν δικό της υπεύθυνο για κάθε ένα από τους δέκα διαδρόμους μεταφορών. Σ' αυτές τις βάσεις, η Επιτροπή άρχισε ήδη από το Σεπτέμβριο του 2000 τη συνεργασία με τις κατευθυντήριες επιτροπές των διαφόρων διαδρόμων.

6.37. Όσον αφορά τα σχέδια έργων υποδομής μεταφορών, αρχικά δεν καθιερώθηκε κανένας σύνδεσμος ανάμεσα στις διάφορες διευθύνουσες επιτροπές TINA/TEN και της επιτροπής διαχείρισης ISPA για να εξασφαλιστεί μια εναρμονισμένη εφαρμογή των σχεδίων.

6.38. Ο διυπηρεσιακός συντονισμός της εκτίμησης των εθνικών στρατηγικών ISPA και των αιτήσεων σχεδίων λειτουργεί ικανοποιητικά, ιδίως από τη διαμόρφωση των διαδικασιών αυτών κατά τα μέσα του 2000.

⁽²⁹⁾ Ανακοίνωση του κυρίου Verheugen, C(2000) 3103/2 της 27ης Οκτωβρίου 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.39. Η μέθοδος σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης διέφερε μεταξύ των γενικών διευθύνσεων:

- α) η ΓΔ ENV προσέλαβε έναν σύμβουλο για να καταρτίσει καταστάσεις ελέγχου σχετικά με τη διαδικασία εγκρίσης. Ο ίδιος σύμβουλος μπορεί να παρέχει συμβουλές για πολύπλοκα σχέδια·
- β) η ΓΔ TREN δεν διαθέτει τους πόρους για να επικεντρώσει τις προσπάθειές της σε τίποτα άλλο από το θέμα συνοχής μεταξύ των σχεδίων και των εθνικών και κοινοτικών στρατηγικών στον τομέα των μεταφορών·
- γ) η διεύθυνση ISPA της ΓΔ REGIO χρησιμοποιεί μερικές φορές εξωτερικούς συμβούλους για την αξιολόγηση των σχεδίων. Επιπλέον, μια σύμβαση-πλαίσιο συνάφθηκε με την ΕΤΕπ, η οποία προβλέπει τεχνική στήριξη στην περίπτωση ενός περιορισμένου αριθμού αιτήσεων σχεδίων.

6.40. Καμία σαφής οδηγία που να προβλέπει κριτήρια έγκρισης, εκτός από τις απαιτήσεις που διατυπώνονται γενικά στα παραρτήματα I και II του κανονισμού ISPA, δεν μπόρεσε να εντοπιστεί. Δεν επισημάνθηκε μια εναρμονισμένη προσέγγιση σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης εντός της ΓΔ REGIO ή μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής, ούτε υπήρχε μια σαφής παρακολούθηση των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν από τις διάφορες ΓΔ.

SAPARD

Συνέπειες του πολύπλοκου νομικού πλαισίου

6.41. Ο κανονισμός σχετικά με το Sapard είναι πολύπλοκος, διότι συνδυάζει στοιχεία διαφορετικών πολιτικών από τρεις τομείς: τον πολυετή προγραμματισμό των διαρθρωτικών ταμείων, τις διαδικασίες δημοσιονομικού ελέγχου του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις και τις διεθνείς συμφωνίες στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας. Επιπλέον, καθώς τέτοιες διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου δεν υπήρχαν στις δικαιούχους χώρες, η νομική βάση έπρεπε να θεσπιστεί από την Επιτροπή.

6.39.

- β) Η συνεισφορά της ΓΔ TREN στις κατευθυντήριες γραμμές του ISPA όσον αφορά τις μεταφορές ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη, όπως μπορεί να διαπιστωθεί από ένα τεχνικό έγγραφο της 28ης Αυγούστου 2000 που υποβλήθηκε ενημερωτικά στην επιτροπή διαχείρισης του ISPA τον Φεβρουάριο του 2001. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια διαβουλεύσεων μεταξύ των υπηρεσιών, η ΓΔ TREN συνήθως ελέγχει το κατά πόσον συμφωνούν τα σχέδια που αφορούν τις μεταφορές με διάφορες ευρωπαϊκές συμφωνίες (AGR, AGTC, TEM) και με τις διατάξεις της οδηγίας 96/53/EK σχετικά με το βάρος των αξόνων τροχών και τις διαστάσεις.

6.40. Τα κριτήρια αξιολόγησης των σχεδίων περιγράφονται με σαφήνεια στον κανονισμό, και στα έντυπα των αιτήσεων συνδρομής. Η αξιολόγηση των σχεδίων γίνεται από το σύνολο των υπηρεσιών της Επιτροπής σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με διαδικασία διπλής διαβούλευσης μεταξύ των υπηρεσιών που έχει πλέον τελείως παγιωθεί. Η παρακολούθηση των παρατηρήσεων που διατυπώνονται από τις διάφορες ΓΔ, διέπεται από τους ίδιους αυτούς εσωτερικούς κανόνες, ενώ διευκρινίζεται στην καθιερωθείσα διαδικασία έγκρισης του αρμόδιου για την περιφερειακή πολιτική επιτρόπου.

6.41. Η Επιτροπή έχει καθιερώσει ένα δημοσιονομικό πλαίσιο για την εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης στις τρίτες χώρες το οποίο προσφέρει επαρκείς εγγυήσεις για τη χρήση και την υπευθυνότητα στη χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων. Διπλός του στόχος είναι η διαχείριση ενός συστήματος κατά τρόπο που έχει ήδη αποδειχθεί αποτελεσματικός στην Κοινότητα και, επίσης, η εξοικείωση των υποψηφίων χωρών με την εφαρμογή των εσωτερικών και κοινοτικών κανόνων πριν από την προσχώρηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.42. Ο κανονισμός σχετικά με το Sapard δεν καθόριζε σαφώς το νομικό και διαχειριστικό πλαίσιο και η Επιτροπή χρειάστηκε επτά μήνες για να συμφιλιώσει τις διαφορετικές απαιτήσεις και να εφαρμόσει αρχές για την εκτέλεση του Sapard. Η Επιτροπή είχε προβλέψει να υποβάλει νέα πρόταση στο Συμβούλιο με σκοπό να παράσχει μια νομική βάση, δεν το έπραξε όμως λόγω του ότι δεν ήταν αναγκαίο.

6.43. Ο κανονισμός απαιτούσε από την Επιτροπή να εγκρίνει λεπτομερείς δημοσιονομικούς κανόνες· αυτό πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2000. Επειδή ο κανονισμός δεν μπορούσε να εφαρμοστεί απευθείας στις υποψήφιες χώρες, η Επιτροπή έπρεπε να μετατρέψει τους κανόνες σε διεθνή συμφωνία (την πολυετή χρηματοδοτική συμφωνία). Για τη διαδικασία κατάρτισης και διαπραγμάτευσης της συμφωνίας με τις δέκα υποψήφιες χώρες χρειάστηκαν έξι μήνες και το έγγραφο που καθόριζε τους κανόνες εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 29 Νοεμβρίου 2000.

6.44. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπονταν στη διεθνή συμφωνία είναι εκείνες που εφαρμόζονται στο ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις (συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών πληρωμών και της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών). Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου που διέπουν παρόμοια προγράμματα στα κράτη μέλη είναι εκείνες που εφαρμόζονται στα διαρθρωτικά ταμεία. Μολονότι τα συστήματα που εφαρμόζονται θα παράσχουν στις υποψήφιες χώρες σχετική εμπειρία, φαίνεται ότι ορισμένες διαδικασίες που εφαρμόζονται είναι προσωρινές και δεν θα χρειαστούν με την προσχώρησή τους.

Διαχείριση της Επιτροπής

6.45. Είναι προφανές ότι η Επιτροπή εργαζόταν μέσα σε πολύ στενά χρονικά περιθώρια για τη θέσπιση του νομικού πλαισίου και την εφαρμογή προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης Sapard. Ήταν ένα επίτευγμα, τόσο για την Επιτροπή, όσο και για τις υποψήφιες χώρες, που όλα τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίθηκαν έγκαιρα. Επιπλέον, η διαδικασία κατάρτισης και υπογραφής των διεθνών συμφωνιών ολοκληρώθηκε επιτυχώς.

6.42. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1268/1999 του Συμβουλίου διευκρινίζει ότι η εφαρμογή του Sapard ακολουθεί τις αρχές του ΕΓΤΠΕ και της νομοθεσίας της Κοινότητας που διέπει την εξωτερική της βοήθεια. Επιπλέον, ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει, βάσει του τίτλου ΙΧ (εξωτερική βοήθεια), την εκ των προτέρων έγκριση από την Επιτροπή των καθηκόντων διαχείρισης (όπως είναι η επιλογή του σχεδίου, και οι ενέργειες για την πρόσκληση για την υποβολή προσφορών και τη σύναψη συμβάσεων). Επειδή η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1268/1999 θα οδηγήσει στην υποβολή μεγάλου αριθμού αιτήσεων για σχέδια συχνά μικρής κλίμακας, θεωρήθηκε αναγκαία η εκχώρηση των καθηκόντων διαχείρισης στις υποψήφιες χώρες, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1266/1999 του Συμβουλίου. Αναπόφευκτα ο καθορισμός ενός τέτοιου νέου συστήματος πήρε περισσότερο χρόνο.

6.44. Μετά την προσχώρηση, θα χρειαστεί να επέλθουν μόνο μικρές τροποποιήσεις στο σύστημα που δημιουργήθηκε για το Sapard για να αντιμετωπιστούν οι αρμοδιότητες που αφορούν τις απαιτήσεις για τα διαρθρωτικά ταμεία και για το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Προβλήματα που αντιμετώπισαν οι υποψήφιες χώρες κατά την εφαρμογή των συστημάτων

6.46. Οι υποψήφιες χώρες δεν είχαν καμία εμπειρία στην καθιέρωση συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που απαιτούνταν για τα κεφάλαια της ΕΕ. Επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ των συστημάτων αυτών και εκείνων των κρατών μελών, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε εκπονήσει ειδικές μεθόδους εργασίας για να βοηθήσει τις υποψήφιες χώρες να εφαρμόσουν τα απαιτούμενα συστήματα, όπως είχε γίνει για τους οργανισμούς πληρωμής του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε καθορίσει σαφείς και απλούς κανόνες μαζί με τις αντίστοιχες οδηγίες προτού οι υποψήφιες χώρες αρχίσουν να εφαρμόζουν τα συστήματά τους. Αντ' αυτού, η Επιτροπή παρέσχε στις υποψήφιες χώρες οδηγίες που εξέδωσε στα κράτη μέλη για να τις ενημερώσει σχετικά με τη χορήγηση έγκρισης των οργανισμών πληρωμών τους.

6.47. Μια επιπλέον επιπλοκή ήταν το γεγονός ότι η Επιτροπή κατάρτισε τους κανόνες εφαρμογής και τις συμφωνίες με τις υποψήφιες χώρες (οι οποίες περιλαμβάνουν τη νομική βάση για τη διαχείριση και την πληρωμή των κεφαλαίων) συγχρόνως με τις υποψήφιες χώρες οι οποίες κατάρτιζαν τότε τα προγράμματα της αγροτικής ανάπτυξής τους και εφαρμόζαν τα συστήματά τους. Αυτό σήμαινε ότι η διαχείριση ασκούνταν στην πραγματικότητα σε μια ad hoc βάση, με αντιμετώπιση των προβλημάτων και παροχή συμβουλών μόνο όταν οι υποψήφιες χώρες πραγματικά αντιμετώπιζαν προβλήματα.

6.48. Και οι δέκα υποψήφιες χώρες έλαβαν σημαντική οικονομική ενίσχυση από το πρόγραμμα Phare προοριζόμενη να βοηθήσει την εφαρμογή του Sapard. Παραδείγματος χάρι, 3,6 εκατομμύρια ευρώ είχαν δεσμευθεί μέχρι τα τέλη του 2000 για τη Βουλγαρία και 1 επιπλέον εκατομμύριο ευρώ προγραμματίζεται για το 2001. Αυτό απεικονίζει την έλλειψη εμπειρίας προσωπικού στις διοικήσεις των υποψηφίων χωρών και απαιτήθηκε μεγάλη συμβολή από τους εμπειρογνώμονες της ΕΕ, ιδιαίτερα στην καθιέρωση των συστημάτων διαχείρισης. Το Phare χρηματοδότησε επίσης, για περισσότερο από 1 εκατομμύριο ευρώ, τα έξοδα στήριξης των οργανισμών (πληρωμών) Sapard στις δικαιούχους χώρες για είδη, όπως ο εξοπλισμός πληροφορικής. Τούτο δεν συμφωνεί με το επεξηγηματικό σημείωμα για το αντίστοιχο κονδύλιο του προϋπολογισμού (B7-0 3 0), το οποίο διευκρινίζει ότι ανεξάρτητα από τον δικαιούχο δεν εγκρίνεται στο άρθρο αυτό καμία διοικητική δαπάνη. Η Επιτροπή ερμηνεύει αυτό ως εντολή διοικητικών δαπανών. Το Συνέδριο δεν συμφωνεί με την ερμηνεία αυτή.

6.46. Η σχετική μέθοδος εργασίας που δημιουργήθηκε από τα κράτη μέλη, τέθηκε στη διάθεση των υποψηφίων χωρών ιδίως όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία των οργανισμών πληρωμών. Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να παρέχει περαιτέρω μεθόδους εργασίας στις υποψήφιες χώρες. Ωστόσο, σε περιπτώσεις που μια υποψήφια χώρα έχει ανάγκη από καθοδήγηση, κάθε ιδιαίτερο πρόβλημα αντιμετωπίζεται κατάλληλα.

Το πλαίσιο για τη δημοσιονομική εφαρμογή του Sapard είχε ήδη καθορισθεί από την ανακοίνωση στην Επιτροπή της 26ης Ιανουαρίου. Περαιτέρω επεξεργασία του πλαισίου αυτού έγινε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2222/2000 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2000. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η προσέγγιση αυτή αποτελεί «σαφείς και απλούς κανόνες» όπως ζητήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

6.47. Η δημιουργία του προγράμματος Sapard έγινε παράλληλα με την προετοιμασία και την έγκριση των δημοσιονομικών κανόνων και της πολυετούς συμφωνίας χρηματοδότησης προς όφελος των υποψηφίων χωρών. Η αναμονή έως την τελική υιοθέτηση των δημοσιονομικών κανόνων και της πολυετούς συμφωνίας χρηματοδότησης θα μπορούσε να επιφέρει κριτικές, είτε για καθυστέρηση, είτε για το ότι η Επιτροπή ήταν εξαιρετικά τυπική και άνευ ευελιξίας στη συνεργασία της με τις υποψήφιες χώρες.

6.48. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η υποστήριξη στην ενίσχυση των θεσμών στις ενδιαφερόμενες χώρες αποτελεί μια βασική προϋπόθεση για την επιτυχία της προετοιμασίας και της εφαρμογής του Sapard. Επειδή από νομική άποψη, η ενίσχυση αυτή δεν μπορεί να προέλθει από το Sapard, προέρχεται από το Phare, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1266/1999 του Συμβουλίου για τον συντονισμό της προενταξιακής βοήθειας. Η βοήθεια από το Phare παρέχεται στο πλαίσιο της ενίσχυσης της θεσμικής στήριξης ούτως ώστε να αναπτυχθεί μια αποτελεσματική ικανότητα για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου. Η παροχή στην αρχική φάση, εξοπλισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις υπηρεσίες του Sapard αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα για το λόγο αυτό. Το παράδειγμα της Βουλγαρίας, που αναφέρεται από το Συνέδριο, είναι ακριβές, με εξαίρεση το γεγονός ότι το σχέδιο για ποσό ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ αποτελεί τμήμα του προγράμματος 2000 για τη Βουλγαρία και ότι το πρόγραμμα Phare για το 2001 για τη χώρα αυτή δεν περιλαμβάνει πρόσθετη χρηματοδότηση για το σκοπό αυτό.

Η παρατήρηση για το κονδύλιο του προϋπολογισμού B7-0 3 0, ότι «ανεξάρτητα από τον δικαιούχο, δεν εγκρίνονται διοικητικές δαπάνες με βάση το παρόν άρθρο», θα πρέπει να διαβαστεί μαζί με τις παρατηρήσεις για τη γραμμή του προϋπολογισμού Phare B7-0 3 0 A (δαπάνη για τη διοικητική διαχείριση). Στην πραγματικότητα, οποιαδήποτε διοικητική δαπάνη που αφορά τη διαχείριση του Phare θα πρέπει να χρηματοδοτείται βάσει της γραμμής B7-0 3 0 A. Κατά την παρούσα περίπτωση, η αρχική παροχή εξοπλισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών δεν αποτελεί ένα διοικητικό κόστος για την εφαρμογή του σχεδίου, αλλά πρόκειται για το ίδιο το σχέδιο Phare.

Ελλείψεις στην ανάλυση που πραγματοποίησε η Επιτροπή στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

6.49. Η νομική βάση για το Sapard απαιτεί η απόφαση της Επιτροπής για την αποκεντρωμένη διαχείριση να βασίζεται σε ανάλυση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στην εξεταζόμενη υποψήφια χώρα. Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της απόφασης για τη χορήγηση έγκρισης και προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η ευνοϊκή απόφαση για τη χορήγηση έγκρισης έχει ορθή βάση, η εξέταση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιείται από άτομα τα οποία είναι ανεξάρτητα ιεραρχικά από τους υπαλλήλους που έδωσαν συμβουλές στις υποψήφιες χώρες για την καθιέρωση των συστημάτων αυτών. Στην Επιτροπή, ωστόσο, οι δραστηριότητες παροχής συμβουλών και ελέγχου δεν ήταν πάντα σαφώς διαχωρισμένες στο πλαίσιο του προγράμματος Sapard.

6.50. Αποτελεί γενική πρακτική ελέγχου η ανάλυση ενός συστήματος να βασίζεται στην εξακρίβωση των κινδύνων. Εντούτοις, η κατάσταση ελέγχου που χρησιμοποιήσε η Επιτροπή για να επαληθεύσει κατά πόσο πληρούνται οι όροι που καθορίζονται στην πολυετή συμφωνία χρηματοδότησης (η οποία περιλαμβάνει τους δημοσιονομικούς κανόνες), δεν βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου. Έτσι, δεν αντιμετωπίζονται πολλοί τομείς κινδύνου, όπως ιδιαίτερα: η αλληλεπικάλυψη μεταξύ του Phare και Sapard και η ποιότητα του προσωπικού των αρμοδίων αρχών σε κάθε υποψήφια χώρα, η οποία είναι αρμόδια για τη χορήγηση έγκρισης στους εθνικούς οργανισμούς (πληρωμών) Sapard. Επιπλέον, δεν περιλαμβάνεται κανένας ειδικός έλεγχος σχετικά με την απαίτηση της πολυετούς συμφωνίας χρηματοδότησης σύμφωνα με την οποία οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες μόνο αν η χρησιμοποίηση της βοήθειας είναι σύμφωνη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδιαίτερα προς τις αρχές της οικονομίας και του κόστους-αποδοτικότητας.

6.49. Ένας ελεγκτής δεν μπορεί να διεξαγάγει ή να συμμετέχει στη διαχείριση των δραστηριοτήτων του υποκειμένου σε λογιστικό έλεγχο, ή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, να είναι αρμόδιος για την εκπόνηση των διαδικασιών και των διαρθρώσεων της διαχείρισης του προγράμματος Sapard, παράλληλα με τις δικές του λειτουργικές αρμοδιότητες. Αυτό σημαίνει ότι στην πραγματικότητα ένας ελεγκτής μπορεί:

- α) να διεξάγει δραστηριότητες σχετικά με τον λογιστικό έλεγχο και τη λογιστική και να παρέχει συμβουλές σε συνάρτηση με αυτά·
- β) να παρέχει συμβουλές σε τομείς οι οποίες συνδέονται στενά με την αρμοδιότητά του για τον λογιστικό έλεγχο και στους οποίους ο ελεγκτής έχει την απαραίτητη αρμοδιότητα.

Επακόλουθο του ίδιου του χαρακτήρα του λογιστικού ελέγχου είναι ότι, κατά τη διάρκεια των διερευνητικών αποστολών ή της δραστηριότητας του ελεγκτή, που πραγματοποιείται βάσει απόφασης από την αρμόδια αρχή, γίνεται ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των αρχών και των ελεγκτών σχετικά με τις διαδικασίες και τις διαρθρώσεις.

6.50. Η Επιτροπή αποφάσισε να στηρίζει τους ελέγχους της σε μια 100 % επαλήθευση των στοιχείων που προβλέπονται στην πολυετή συμφωνία χρηματοδότησης, παρά σε μία ανάλυση κινδύνων.

Η ενδεχόμενη επικάλυψη μεταξύ του Phare και του Sapard περιέχεται στο πρόγραμμα «Λήψη της πρότασης σχεδίου, λογιστική των συμβάσεων και κοινοποίηση της έγκρισης». Ο δειγματοληπτικός έλεγχος των προτάσεων αυτών παρέχει, κατά την άποψη της Επιτροπής, μια λογική εγγύηση για τον εντοπισμό τυχόν επικαλύψεων.

Έχει πραγματοποιηθεί έλεγχος των βιογραφικών σημειωμάτων του προσωπικού που εργάζεται στο πλαίσιο του Εθνικού Ταμείου για να επιβεβαιωθεί το «ποιοτικό επίπεδο», ακόμη και αν η πτυχή αυτή δεν αναφέρεται ρητώς στον κατάλογο ελέγχου.

Όσον αφορά την οικονομία και τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4 της πολυετούς συμφωνίας χρηματοδότησης, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και, ιδιαίτερα, η οικονομία και η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, αποτελούν κριτήριο επιλεξιμότητας. Η επαλήθευση καλύπτει τα μέσα με τα οποία ο οργανισμός θα αξιολογήσει τις διαδικασίες και θα ασκήσει τους σχετικούς ελέγχους που, από λειτουργική άποψη, καλύπτουν την έννοια αυτή. Αν και ο κατάλογος ελέγχου δεν αναφέρει ειδικά επαληθεύσεις για το σκοπό αυτό, αυτές πραγματοποιούνται, ωστόσο, στο πλαίσιο εξέτασης των κριτηρίων επιλεξιμότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.51. Το 2000, η Επιτροπή αντιμετώπισε το δύσκολο καθήκον να εφαρμόσει δύο νέα προγράμματα στις υποψήφιες χώρες ενώ συγχρόνως προετοιμάζε την προσχώρηση των χωρών αυτών. Εντούτοις, επέτυχε την έγκριση 75 σχεδίων για το ISPA, δέκα προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για το Sapard και πραγματοποίησε την ανάληψη όλων σχεδόν των διαθέσιμων πιστώσεων. Ωστόσο, ελάχιστες πιστώσεις πληρωμών χρησιμοποιήθηκαν (βλέπε σημεία 6.12, 6.18 και 6.43).

6.52. Κανένα σχέδιο δεν μπόρεσε να αρχίσει το 2000 λόγω της καθυστερημένης έγκρισης του νομικού πλαισίου και των καθυστερήσεων στη θέσπιση διοικητικών διαρθρώσεων και διαδικασιών εφαρμοζόμενων εντός της Επιτροπής, που επιβράδυναν την εργασία προετοιμασίας. Προκλήθηκαν επιπλέον καθυστερήσεις για το Sapard, διότι η Επιτροπή χρειάστηκε καταρχήν να αποσαφηνίσει το νομικό και διαχειριστικό πλαίσιο το οποίο δεν είχε σαφώς καθοριστεί στον κανονισμό (βλέπε σημεία 6.20-6.24 και 6.39-6.41).

— Η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύσει και να αναπτύξει τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμόσει νέα προγράμματα δαπανών, ενώ θα εκπονείται η νομική βάση για να εξασφαλιστεί ότι τα προγράμματα αυτά μπορούν να εφαρμοστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά.

6.51. Το επίπεδο των πληρωμών είναι φυσιολογικό και αντικατοπτρίζει τις πρώιμες φάσεις της εφαρμογής του σχεδίου. Οι πληρωμές θα αυξηθούν καθώς θα προχωρούν τα προγράμματα και θα πραγματοποιηθούν οι δαπάνες.

6.52. Για τα προγράμματα ISPA και Sapard ακολουθήθηκαν οι κανονικές κοινοτικές πρακτικές, βάσει των οποίων έχει καθοριστεί η νέα πολιτική από ένα νομικό πλαίσιο του Συμβουλίου, το οποίο απαιτεί εγχειρίδια, διατάξεις ή κανονισμούς εφαρμογής της Επιτροπής. Σύμφωνα με τις σχετικές θεσμικές διαδικασίες, οι κανονισμοί της Επιτροπής μπορούν να καθοριστούν μόνο αφού το Συμβούλιο υιοθετήσει το βασικό νομικό πλαίσιο.

Μετά την υιοθέτηση από το Συμβούλιο του νομικού πλαισίου, τόσο η Επιτροπή, όσο και οι υποψήφιες για προσχώρηση χώρες χρειάστηκαν ορισμένο χρόνο για να δημιουργήσουν τις κατάλληλες διοικητικές δομές, να υποβάλουν και να εγκρίνουν τα προγράμματα και να επιλέξουν τα σχέδια. Ο χρόνος που χρειάστηκε ήταν μικρότερος από εκείνον που απαιτείται για την εκπόνηση παρόμοιων καθηκόντων στα κράτη μέλη.

Το ISPA χρηματοδοτεί επενδύσεις υποδομών με την κοινοτική βοήθεια σε πρωτοφανή κλίμακα. Τα σχέδια ευρείας υποδομής γενικά απαιτούν μία μακρά και καλά προετοιμασμένη φάση εκκίνησης. Για πολλά σχέδια η εφαρμογή άρχισε ήδη το 2000 με την προετοιμασία των ενεργειών της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών και τις συμβάσεις.

Η υιοθέτηση των δημοσιονομικών κανόνων για το Sapard έγινε παράλληλα με την αξιολόγηση και την έγκριση της Επιτροπής των προγραμμάτων Sapard. Η διαδικασία είχε ολοκληρωθεί πριν ακόμα οποιαδήποτε χώρα ήταν έτοιμη να αρχίσει την εφαρμογή του σχεδίου. Ο χρόνος που χρειάστηκε για τη δημιουργία των υπηρεσιών Sapard από πολλές χώρες οφείλεται σε διάφορες αιτίες και κυρίως, έχει σχέση με την κλίμακα του έργου. Ωστόσο, σήμερα, οι οργανισμοί Sapard λειτουργούν σήμερα σε δύο χώρες ενώ σε άλλες χώρες η διαδικασία που οδηγεί στην εθνική διαπίστευση βρίσκεται ακόμα στην τελική φάση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.53. Οι εθνικές διοικήσεις των υποψηφίων χωρών αντιμετώπισαν μεγάλες δυσκολίες κατά την προσπάθειά τους να διαχειριστούν τα ποσά προενταξιακής βοήθειας που ήταν μεγαλύτερα από το διπλάσιο των προηγούμενων ποσών, να εξοικειωθούν οι ίδιες οι διοικήσεις με νέους και διαφορετικούς κανονισμούς, να μεταρρυθμίσουν τις διοικήσεις τους και όλα αυτά συγχρόνως. Τούτο απαιτήσε μεγάλη δέσμευση από κάθε υποψήφια χώρα, πράγμα που δεν ήταν πάντοτε προφανές, και μια σημαντική παρέμβαση εκ μέρους της Επιτροπής, η οποία δεν γινόταν πάντοτε έγκαιρα (βλέπε σημεία 6.27-6.31 και 6.44-6.45).

— Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει τις περισσότερες οδηγίες και τεχνικές συμβουλές έγκαιρα, υπό μορφή εγχειριδίων, ειδικών μεθόδων εργασίας και κανόνων, για να βοηθήσει τις υποψήφιες χώρες να αναλαμβάνουν τις αναγκαίες υποχρεώσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.53. Η Επιτροπή έχει παράσχει στις υποψήφιες χώρες το νομικό πλαίσιο για την εφαρμογή της βοήθειας, καθώς και σημαντική καθοδήγηση και τεχνική στήριξη από τις υπηρεσίες της αλλά και στο πλαίσιο πολλών ειδικών ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα Phare και άλλες πηγές.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη μεγάλη προσπάθεια που πρέπει να καταβάλουν οι υποψήφιες χώρες για τη δημιουργία διαρθρώσεων και διαδικασιών που πρέπει να προσαρμοστούν στις δικές τους εσωτερικές διαρθρώσεις και να συμφωνούν με το κοινοτικό κεκτημένο. Τα εγχειρίδια, οι ειδικές μέθοδοι εργασίας ή οι κανόνες που παρέχονται από την Επιτροπή μπορούν μόνο να καλύψουν τα κοινά στοιχεία, ενώ το τμήμα το οποίο αφορά τα ειδικά εθνικά χαρακτηριστικά μπορεί μόνο να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο προγραμμάτων τεχνικής στήριξης που χρηματοδοτούνται βάσει του Phare.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Διοικητικές δαπάνες

7.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Δαπάνες λειτουργίας των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών	7.1-7.90
Εισαγωγή	7.1
Δημοσιονομική διαχείριση	7.2-7.3
Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας	7.4-7.36
Εμβέλεια του ελέγχου	7.4
Αξιοπιστία των λογαριασμών και νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων	7.5-7.7
Κοινοβούλιο	7.8-7.11
Συμβούλιο	7.12
Δικαστήριο	7.13-7.14
Επιτροπή	7.15-7.18
Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων	7.19-7.32
Λοιπές παρατηρήσεις	7.33-7.36
Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις	7.37-7.68
Συνέχεια που δόθηκε στην ειδική έκθεση αριθ. 8/98 σχετικά με τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι ειδικά επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της απάτης	7.37-7.61
Συνέχεια που δόθηκε σε διάφορες προηγούμενες παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών για ακίνητα των θεσμικών οργάνων	7.62-7.68
Σύστημα αποδοχών που εφαρμόζεται για τους υπαλλήλους της ΕΕ	7.69-7.90
Εισαγωγή	7.69-7.71
Το ισχύον σύστημα αποδοχών	7.71-7.78
Σύγκριση του κοινοτικού συστήματος με άλλα συστήματα	7.79-7.83
Αξιολόγηση του κοινοτικού συστήματος	7.84-7.89
Συμπέρασμα	7.90
Έλεγχος των αποκεντρωμένων κοινοτικών οργανισμών	7.91-7.119
Εισαγωγή	7.91-7.93
Εκτέλεση του προϋπολογισμού	7.94
Δημοσιονομικές καταστάσεις και τήρηση της λογιστικής	7.95-7.99
Δημοσιονομικές διατάξεις	7.99
Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις	7.100-7.102
Η απασχόληση στους αποκεντρωμένους οργανισμούς και η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους	7.103-7.119

Το προσωπικό των αποκεντρωμένων οργανισμών	7.104
Πρόσληψη και διοίκηση του προσωπικού	7.105-7.108
Εξέλιξη του προσωπικού και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των αποκεντρωμένων οργανισμών	7.109-7.116
Συμπέρασμα	7.117-7.119
Έλεγχος των Ευρωπαϊκών Σχολείων	7.120-7.127
Δημοσιονομικές διατάξεις	7.121-7.123
Συνεισφορές στα σχολικά έξοδα	7.124-7.127

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Εισαγωγή

7.1. Υπό τον τίτλο 5 των δημοσιονομικών προοπτικών, «Διοικητικές δαπάνες», συγκεντρώνονται οι πιστώσεις λειτουργίας των θεσμικών οργάνων και των αποκεντρωμένων οργανισμών (μέρος Α του προϋπολογισμού στην περίπτωση της Επιτροπής), των οποίων η εκτέλεση παρουσιάζεται στον **πίνακα 7.1**. Οι πιστώσεις αυτές τίθενται υπό την άμεση διαχείριση των προαναφερθέντων οργάνων και οργανισμών και χρησιμεύουν, κυρίως, για την πληρωμή των μισθών, αποζημιώσεων και συντάξεων των μελών και του προσωπικού τους, καθώς και για την καταβολή των μισθωμάτων, την κτήση ακινήτων και το διακανονισμό των διαφόρων διοικητικών δαπανών. Η κατανομή του προσωπικού που αμείβεται κατ' αυτόν τον τρόπο παρουσιάζεται στους **πίνακες 7.2 και 7.3**. Οι πιστώσεις αυτές καθιστούν επίσης δυνατή, στην περίπτωση της Επιτροπής, την επιχορήγηση των ενώσεων και οργανισμών που συμβάλλουν στην εφαρμογή διαφόρων πτυχών των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δημοσιονομική διαχείριση

7.2. Το Συνέδριο εξέτασε τις πληροφορίες που περιέχονται στους τόμους I-IV του λογαριασμού διαχείρισης. Στους τόμους I και III διατυπώνονται σχόλια σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση του έτους αναφοράς και, συγκεκριμένα, παρέχονται εξηγήσεις για τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ του αρχικά εγκριθέντος προϋπολογισμού και των οριστικών διαθεσίμων πιστώσεων, καθώς και μεταξύ των τελευταίων και αυτών που χρησιμοποιήθηκαν. Ο έλεγχος αυτός δεν έγινε με στόχο την αποκόμιση βεβαιότητας σχετικά με την αξιοπιστία αυτών των εξηγήσεων, αλλά περισσότερο προκειμένου να εντοπιστούν ενδεχόμενες σημαντικές διαφορές, για τις οποίες δεν δίδονται εξηγήσεις, καθώς και να επισημανθούν εξηγήσεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν παραπλανητικές. Από την εξέταση αυτή δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη ευλογοφανούς εξήγησης, εκτός από την περίπτωση του Συμβουλίου, όπου έξοδα αποστολών, συνολικού ύψους περίπου 0,50 εκατομμυρίων ευρώ, αφορούν αποστολές που πραγματοποιήθηκαν το 1999, χωρίς να υπάρχουν πιστώσεις και προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης.

7.2. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο είναι πάντοτε διατεθειμένο να συνεχίσει μαζί με τα λοιπά θεσμικά όργανα τις προσπάθειες για την αύξηση της διαφάνειας των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό διαχείρισης. Εφιστά ωστόσο την προσοχή του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις πληροφορίες που εμπεριέχονται στον λογαριασμό διαχείρισης, οι οποίες αιτιολογούν με τρόπο συνθετικό την κάθε διαφορά αρχικών και τελικών πιστώσεων. Οι διαφορές αυτές πηγάζουν εξάλλου από τις μεταφορές πιστώσεων που εγκρίνουν οι αρμόδιες δημοσιονομικές αρχές με βάση τις λεπτομερέστερες πληροφορίες που τίθενται στη διάθεσή τους.

7.2. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στο σκέλος της δημοσιονομικής διαχείρισης, το Ελεγκτικό Συνέδριο επισημαίνει την περίπτωση ποσού εξόδων ύψους 0,5 εκατομμυρίου ευρώ για αποστολές του 1999, το οποίο χρειάστηκε να χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό του 2000. Στην πραγματικότητα, το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι είχαν ληφθεί εσωτερικά μέτρα — στο επίπεδο των αρμόδιων υπηρεσιών — για να μην επαναληφθούν τέτοια περιστατικά στο μέλλον, και μόνο με αυτή τη βεβαιότητα ενέκρινε την επίμαχη μεταφορά πιστώσεων.

Πίνακας 7.1 — Διοικητικές δαπάνες 2000 ⁽¹⁾ (ανακεφαλαίωση κατά τμήμα)

(εκατ. EUR)

	Σύνολο	Τμήμα I	Τμήμα II	Τμήμα III — Μέρος Α (συμπεριλαμβανομένης της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων)	Τμήμα IV	Τμήμα V	Τμήμα VI	Τμήμα VII	Τμήμα VIII
		Κοινοβούλιο	Συμβούλιο	Επιτροπή	Δικαστήριο	Ελεγκτικό Συνέδριο	ΟΚΕ	ΕτΠ	Διαμεσολαβητής
Ανώτατο όριο των δημοσιονομικών προοπτικών	4 798	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.
Εξέλιξη του προϋπολογισμού 2000									
Αρχικές πιστώσεις	4 704	965	348	3 069	131	70	81	35	4
Οριστικές διαθέσιμες πιστώσεις ⁽²⁾ ⁽³⁾	4 725	980	354	3 069	131	70	81	35	4
Εκτέλεση του προϋπολογισμού 2000 ⁽³⁾									
Χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ⁽⁴⁾	4 656	973	350	3 025	129	66	76	32	3
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	99	99	99	99	99	94	94	91	82
Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2001 ⁽⁵⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ακυρωθείσες πιστώσεις	71	7	5	44	2	4	5	3	1
% των διαθέσιμων οριστικών πιστώσεων	1	1	1	1	1	6	6	9	18

⁽¹⁾ Κατά την έννοια των δημοσιονομικών προοπτικών.⁽²⁾ Πιστώσεις του προϋπολογισμού που τροποποιήθηκαν ύστερα από συνυπολογισμό των διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών και των μεταφορών.⁽³⁾ Δεν περιλαμβάνει τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 1999, τις πιστώσεις που προέκυψαν από την επαναχρησιμοποίηση εσόδων, καθώς και εσόδων που προέκυψαν από τη συμμετοχή τρίτων και άλλων εσόδων που αντιστοιχούσαν σε καθορισμένο προορισμό και τις ανασταθείσες πιστώσεις.⁽⁴⁾ Ποσά που αναλήφθηκαν και οδήγησαν είτε σε πληρωμή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, είτε σε αυτόματη μεταφορά στο οικονομικό έτος 2001.⁽⁵⁾ Μη αυτόματες μεταφορές.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, βλέπε γραφικές παραστάσεις III και IV του παραρτήματος I της παρούσας έκθεσης.

Πηγή: Λογαριασμός διαχείρισης 2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.3. Στο πλαίσιο της γενικής προσέγγισης που υιοθετείται από τα θεσμικά όργανα για την ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης, ο αναγνώστης δεν ενημερώνεται για τα πλέον σημαντικά στοιχεία των δαπανών του οικονομικού έτους. Όλα τα θεσμικά όργανα επικεντρώνονται στην αιτιολόγηση των αποκλίσεων μεταξύ των αποτελεσμάτων και του προϋπολογισμού, μερικές φορές με πολλές λεπτομέρειες. Ωστόσο, οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι χαρακτηρίζονται από έλλειψη συνοχής, τόσο εντός του αυτού οργάνου, όσο και μεταξύ των οργάνων. Συχνά η ανάλυση συσκοτίζει βασικές πτυχές της δημοσιονομικής διαχείρισης: για παράδειγμα, το Κοινοβούλιο δεν εξηγεί τους όρους εφαρμογής της διαδικασίας για τη διάθεση των μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων από άλλα κονδύλια του προϋπολογισμού για την αποπληρωμή του κεφαλαίου για ακίνητα· η Επιτροπή δεν εξηγεί τις σημαντικές διαφορές που επηρεάζουν το κεφάλαιο 70 (δαπάνες συμπληρωματικού προσωπικού και αποκεντρωμένες δαπάνες λειτουργίας)· τέλος, κανένα θεσμικό όργανο δεν εξηγεί τις διαφορές μεταξύ των ποσών που αναλήφθηκαν και των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν. Συνιστάται στα όργανα να προβαίνουν στο εξής σε συνολικότερη ανάλυση, επικεντρωμένη στις σημαντικότερες τάσεις των δαπανών και στα κυριότερα περιουσιακά στοιχεία, η οποία να παρουσιάζει συγχρόνως τους κύριους δείκτες μέτρησης της οικονομίας και της αποτελεσματικότητας.

7.3. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Επί του σημείου αυτού ωσαύτως το Κοινοβούλιο είναι πρόθυμο να συνεχίσει τις προσπάθειές του. Όσον αφορά ειδικότερα τις πρόωρες πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στον τομέα των κτιρίων, το Κοινοβούλιο, θέλοντας να βελτιστοποιήσει τη χρήση των πιστώσεων που τίθενται στη διάθεσή του και επιδιώκοντας τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, χρησιμοποιεί τις μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις για να ενισχύσει τις πιστώσεις που προορίζονται στη χρηματοδότηση των κτιρίων. Ως εκ τούτου προκύπτουν σημαντικές οικονομίες που επιτρέπουν στο θεσμικό όργανο να ανταποκριθεί σε νέες ανάγκες χωρίς να αυξήσει το μερίδιό του στις «δημοσιονομικές προοπτικές». Εν πάση περιπτώσει, οι ενισχυτικές αυτές πληρωμές εγκρίνονται καταρχάς από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή με βάση τις πληροφορίες που τίθενται στη διάθεσή της.

7.3. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα άλλα όργανα για την επεξεργασία μιας συντονισμένης προσέγγισης των διοικητικών δαπανών και, εφόσον επιτευχθεί συμφωνία, η

Πίνακας 7.2 — Κατάσταση του προσωπικού κατά όργανο και κατά κατηγορία στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Θεσμικά όργανα	Μόνιμοι υπάλληλοι	Έκτακτοι υπάλληλοι	Επικουρικοί υπάλληλοι	Τοπικοί υπάλληλοι	NEA (7)	ΑΕΥ (8)	Σύμβουλοι	Σύνολο
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Διαμεσολαβητής (1)	3 283	587	219	32	—	—	—	4 121
Συμβούλιο	2 505	38	—	—	—	—	—	2 543
Επιτροπή (2)								
— Λειτουργία [Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο (3), Στρασβούργο]	15 414	512	976	—	—	529	26	17 457
— Κοινό Κέντρο Ερευνών (4)	759	922	219	—	—	—	—	1 900
— Έρευνα επιμερισμένης δαπάνης	416	972	369	—	—	—	—	1 757
— Αντιπροσωπίες εντός της Ένωσης και αποσπασμένο προσωπικό σε αποκεντρωμένους οργανισμούς	445	13	23	187	—	—	—	668
— Αντιπροσωπίες, γραφεία εκπροσώπησης και εξωτερικά γραφεία	690	3	—	2 142	—	10	—	2 845
Δικαστήριο	758	223	20	—	—	—	1	1 002
Ελεγκτικό Συνέδριο	405	119	22	—	—	—	1	547
ΟΚΕ (5)	470	66	23	—	—	—	1	560
ΕτΠ (6)	165	59	12	—	—	—	—	236
Σύνολο	25 310	3 514	1 883	2 361	—	539	29	33 636

(1) Διαμεσολαβητής: 11 έκτακτοι υπάλληλοι και 6 επικουρικοί υπάλληλοι.

(2) Σύνολο Επιτροπής: 24 627 (ήτοι 17 724 μόνιμοι υπάλληλοι, 2 422 έκτακτοι υπάλληλοι, 1 587 επικουρικοί υπάλληλοι, 2 329 τοπικοί υπάλληλοι, 0 νέοι εμπειρογνώμονες σε αντιπροσωπίες, 539 αποσπασμένοι εθνικοί υπάλληλοι και 26 ειδικοί σύμβουλοι).

(3) Συμπεριλαμβανομένης της ΥΕΕΕΚ.

(4) Προσωπικό του ΚΚΕρ και προσωπικό της Επιτροπής στο ΚΚΕρ.

(5) Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

(6) Επιτροπή των Περιφερειών.

(7) Νέοι εμπειρογνώμονες σε αντιπροσωπίες (NEA).

(8) Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες (ΑΕΥ).

Πηγή: Ενδιαφερόμενα όργανα.

Πίνακας 7.3 — Κατάσταση του προσωπικού κατά όργανο και κατά τόπο διορισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Τόπος διορισμού	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Διαμεσολαβητής		Συμβούλιο		Ευρωπαϊκή Επιτροπή										Δικαστήριο		Ελεγκτικό Συνέδριο		ΟΚΕ/ΕτΠ (7)		Σύνολο				
	1999	2000 (2)	1999	2000	Λειτουργία (4)		Γραφεία εκπροσώπησης εντός της Ένωσης και αποσπασμένο προσωπικό σε αποκεντρωμένους οργανισμούς		Αντιπροσωπείες (5)		Έρευνα επιμερισμένης δαπάνης (6)		Κέντρο Ερευνών (6)		Σύνολο 1999	Σύνολο 2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	
					1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000													
Κράτη μέλη (έδρα)																									
— Βρυξέλλες	1 641	1 716	2 495	2 515	14 623	14 548	—	—	—	—	1 570	1 554	63	59	16 256	16 161	—	—	1	1	762	796	21 155	21 189	
— Λουξεμβούργο	2 252	2 202	—	—	2 884	2 909	—	—	—	—	64	79	1	1	2 949	2 989	966	1 002	552	546	—	—	6 719	6 739	
— Στρασβούργο	53	63	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	57	66	
Κράτη μέλη (εκτός έδρας)	132	140	—	—	—	—	721	668	—	—	104	107	1 911	1 840	2 736	2 615	—	—	—	—	—	—	2 868	2 755	
Σύνολο κρατών μελών (1)	4 078	4 121	2 498	2 518	17 508	17 457	721	668	—	—	1 738	1 740	1 975	1 900	21 774	21 765	966	1 002	553	547	762	796	30 799	30 749 (1)	
Εκτός κρατών μελών	—	—	24	25 (3)	—	—	—	—	2 523	2 845	24	17	—	—	2 547	2 862	—	—	—	—	—	—	2 571	2 887	
Γενικό σύνολο	4 078	4 121	2 522	2 543	17 508	17 457	721	668	2 523	2 845	1 762	1 757	1 975	1 900	24 321	24 627	966	1 002	553	547	762	796	33 370	33 636	

(1) Κράτη μέλη: Βέλγιο: 21 377, Δανία: 34, Γερμανία: 340, Ελλάδα: 33, Ισπανία: 111, Γαλλία: 168, Ιρλανδία: 170, Ιταλία: 1 422, Λουξεμβούργο: 6 730, Κάτω Χώρες: 185, Αυστρία: 33, Πορτογαλία: 29, Φινλανδία: 24, Σουηδία: 25, Ηνωμένο Βασίλειο: 63.

(2) Διαμεσολαβητής: Βρυξέλλες 3, Στρασβούργο 14.

(3) Εκτός Ένωσης: Γενεύη 15 και Νέα Υόρκη 10.

(4) Συμπεριλαμβανομένης της ΥΕΕΕΚ.

(5) Αντιπροσωπείες, γραφεία εκπροσώπησης και εξωτερικά γραφεία.

(6) Βρυξέλλες: 1 613, Λουξεμβούργο: 80, Ίσπρα: 1 227, Καρλσρούη: 216, Geel: 184, Petten: 157, Σεβίλλη: 55, Naka: 17, Garching: 48, Culham: 3, Frascati: 8, Cadarache: 28, Jülich: 6, Πάντοβα: 2, Βιέννη: 2, Μαδρίτη: 4, Ουτρέχτη: 2, Μπολόνια: 1, Λονδίνο: 2, Ρόμη: 1, Στοκχόλμη: 1 (συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού επιμερισμένης δαπάνης).

(7) Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και Επιτροπή των Περιφερειών.

Πηγή: Ενδιαφερόμενα όργανα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

συνεκτική αυτή προσέγγιση για τις δαπάνες που αφορούν τα προγράμματα, θα πρέπει να εφαρμόζεται από όλους.

Η διαχείριση των εγγεγραμμένων πιστώσεων στο κεφάλαιο A-7 0 γίνεται με αποκεντρωμένο τρόπο. Στην αρχή του έτους, κάθε ΓΔ/υπηρεσία δέχεται ένα «συνολικό κονδύλιο» διοικητικών πιστώσεων, καθώς και πιστώσεων για τη χρησιμοποίηση εξωτερικού προσωπικού, οι οποίες κατανέμονται στις διάφορες θέσεις του κεφαλαίου A-7 0. Στη συνέχεια, κάθε ΓΔ/υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να ανακατανείμει τις πιστώσεις της μεταξύ των διαφόρων θέσεων προσαρμόζοντάς τις ανάλογα με τις ανάγκες. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους γίνονται μεταφορές πιστώσεων που ανταποκρίνονται στις προσαρμογές αυτές. Συνολικά, τα κονδύλια που αφορούν το «εξωτερικό προσωπικό» ενισχύθηκαν κατά 3,3 εκατ. ευρώ από τα άλλα κονδύλια διοικητικών πιστώσεων του τίτλου A-7. Στην πράξη, η ενίσχυση επικεντρώθηκε στο κονδύλιο A-7 0 0 0 «Επικουρικοί υπάλληλοι» και από το κονδύλιο A-7 0 0 2 «Τεχνική διοικητική βοήθεια». Οι ενισχύσεις του κονδυλίου A-7 0 0 0 οφείλονται κυρίως στην πραγματοποίηση ορισμένων επιμέρους ενεργειών που δεν προβλεπόταν κατά την κατάρτιση του προσχεδίου προϋπολογισμού 2000, στην προσπάθεια να επιταχυνθεί η απορρόφηση του «υπολοίπου προς εκκαθάριση» (RAL) στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, στην επαναφορά ορισμένων καθηκόντων που είχαν προηγουμένως ανατεθεί σε γραφεία τεχνικής βοήθειας καθώς και σε ενισχύσεις για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναγκών συνδεδεμένων με σημαντικές αναδιατάξεις στις διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής.

Το 2000, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή πρόεβη επίσης σε δύο μεταφορές πιστώσεων. Η πρώτη αφορά 2 283 000 ευρώ τα οποία μεταφέρθηκαν από τη θέση A-7 0 0 0 «Επικουρικοί υπάλληλοι» στον τίτλο A-6 «Αντιπροσωπείες» για τη στήριξη της διαδικασίας αποκέντρωσης για την εφαρμογή των προγραμμάτων ενισχύσεων προς τρίτες χώρες. Η δεύτερη αφορά 2 000 000 ευρώ τα οποία μεταφέρθηκαν από το κεφάλαιο A-10 0, στο οποίο είχαν τεθεί ως αποθεματικό από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο κονδύλιο A-7 0 0 3 (END). Οι δύο αυτές μεταφορές είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των διαθέσιμων πιστώσεων του κεφαλαίου A-7 0 κατά 283 000 ευρώ.

Ειδική εκτίμηση στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας

Εμβέλεια του ελέγχου

7.4. Η εξέταση που πραγματοποίησε το Συνέδριο αφορούσε το σύνολο των λογαριασμών και των πράξεων σχετικά με τις διοικητικές δαπάνες (τίτλος 5 των δημοσιονομικών προοπτικών).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αξιοπιστία των λογαριασμών και νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων

7.5. Από τους δειγματοληπτικούς και τους αναλυτικούς δοκιμαστικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτό προκύπτει μια κατάσταση, η οποία, με την επιφύλαξη μερικών συγκεκριμένων παρατηρήσεων, παραμένει ικανοποιητική στο σύνολό της.

7.6. Οι **λογαριασμοί του προϋπολογισμού** και οι δημοσιονομικές καταστάσεις προς υποστήριξη του ενοποιημένου ισολογισμού αποδίδουν μια πιστή εικόνα των δαπανών λειτουργίας των κοινοτικών οργάνων και οργανισμών. **Οι αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού** παρουσιάζουν με περισσότερο ενημερωτικό τρόπο τις μελλοντικές επιβαρύνσεις στο πλαίσιο των συντάξεων. Δηλώνεται πλέον το ετήσιο κόστος των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που αποκτώνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Εντούτοις, κατά την άποψη του Συνεδρίου, θα ήταν καλύτερα η υποχρέωση αυτή να εμφανίζεται στον ισολογισμό και το αντίστοιχο ετήσιο κόστος να λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του οικονομικού αποτελέσματος, σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η παρουσίαση των ακινητοποιήσεων έχει βελτιωθεί, αλλά η λογιστική επεξεργασία τους εξακολουθεί να είναι εσφαλμένη, όπως αναφέρεται στα σημεία 7.8-7.10, 7.12, 7.13-7.14 και 7.17.

7.7. Με εξαίρεση τα ζητήματα που αναφέρονται στο σημείο 7.6, το Συνέδριο θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι οι λογαριασμοί των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αξιόπιστοι όσον αφορά την παρουσίαση των διοικητικών δαπανών και των σχετικών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Θεωρεί επίσης ότι οι υποκείμενες πράξεις, λαμβανόμενες ως σύνολο, είναι νόμιμες και κανονικές. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι οι δικοί του λογαριασμοί αποτελούν αντικείμενο ανάλογης έκθεσης που καταρτίζεται από ανεξάρτητους ελεγκτές ⁽¹⁾.

7.6. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο είναι έτοιμο να ευθυγραμμισθεί με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά την παρουσίαση του δημοσιονομικού ισοζυγίου εφόσον το σύνολο των θεσμικών οργάνων αποφασίσει να ακολουθήσει τον προτεινόμενο τρόπο. Όσον αφορά τις ακινητοποιήσεις, βλέπε απαντήσεις στα σημεία 7.8 έως 7.10.

7.6. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, στο στάδιο αυτό, το πιο σημαντικό είναι να δοθούν πλήρεις πληροφορίες για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν για τον συνταξιοδοτικό τομέα στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Όπως αναγνωρίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή συμπεριέλαβε εκτενείς πληροφορίες στο παράρτημα των δημοσιονομικών καταστάσεων.

Η διαδικασία που πρέπει να εφαρμοστεί για το συνταξιοδοτικό χρέος των δημόσιων οργανισμών δεν αποτελεί, αυτή τη στιγμή, αντικείμενο συναίνεσης σε διεθνές επίπεδο και απαιτεί διεξοδική λογιστική ανάλυση. Η διαδικασία που συνιστά το Ελεγκτικό Συνέδριο εφαρμόζεται ελάχιστα από τα κράτη μέλη ή από άλλες τρίτες ιδιαίτερα προηγμένες χώρες στον τομέα της δημόσιας λογιστικής.

Επιπλέον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η IFAC (διεθνής ομοσπονδία ελεγκτών) δεν έχει ακόμη υιοθετήσει πρότυπους κανόνες που να εφαρμόζονται στον δημόσιο τομέα για τις συντάξεις.

⁽¹⁾ ΕΕ C 312 της 7.11.2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κοινοβούλιο

7.8. Για πρώτη φορά, το Κοινοβούλιο ενέγραψε στον ισολογισμό του, υπό τον τίτλο «Χρηματοδοτική μίσθωση», το κτίριο «Louise Weis» στο Στρασβούργο, με καθαρή λογιστική αξία 367,4 εκατομμύρια ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις που έχει θεσπίσει η Επιτροπή όσον αφορά τη λογιστική διαχείριση των μη οικονομικών ακινητοποιήσεων⁽²⁾ και τις προηγούμενες παρατηρήσεις του Συνεδρίου. Στις επεξηγηματικές σημειώσεις του ισολογισμού δεν αναφέρεται ότι πρόκειται για κατ' εκτίμηση αξία, ούτε ότι το Κοινοβούλιο αμφισβητεί έξοδα ύψους 21,5 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Επιπλέον, η αξία αυτού του στοιχείου του ενεργητικού έχει υποτιμηθεί κατά κάποιο τρόπο. Πράγματι, το προαναφερθέν ποσό περιλαμβάνει την αξία του οικοπέδου, ύψους 8,8 εκατομμυρίων ευρώ, επί της οποίας, αντίθετα με τους ισχύοντες κανόνες, υπολογίστηκαν αποσβέσεις συνολικού ύψους 1,2 εκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, περιλαμβάνει 20 εκατομμύρια ευρώ τα οποία αντιστοιχούν στην αξία συγκεκριμένου υλικού επί του οποίου το Κοινοβούλιο υπολόγισε τις σχετικές αποσβέσεις με μέγιστο ετήσιο ποσοστό 25 %, εξάγοντας συνολική αξία 60 εκατομμύρια ευρώ, στο τέλος του οικονομικού έτους 2000, χωρίς να γνωρίζει τη φύση των εν λόγω εξοπλισμών, ούτε τα ποσοστά απόσβεσης που έπρεπε να εφαρμοστούν πραγματικά.

7.9. Η διαχείριση των υπόλοιπων ενσώματων ακινητοποιήσεων έχει βελτιωθεί σημαντικά με την εφαρμογή ενός νέου συστήματος διαχείρισης των απογραφών (ELS) και με τις αποσβέσεις, μέτρα που θα έχουν ως αποτέλεσμα μια περισσότερο αξιόπιστη αποτίμηση αυτών των στοιχείων του ενεργητικού από ό,τι στο παρελθόν, ιδίως όταν η υλοποίηση του προγράμματος φυσικής απογραφής, η οποία στο τέλος του οικονομικού έτους 2000 είχε προχωρήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό, θα έχει ολοκληρωθεί και θα έχει ληφθεί υπόψη στις βάσεις δεδομένων της λογιστικής απογραφής. Στο τέλος του οικονομικού έτους 2000, τα στοιχεία που δεν είχαν ακόμη καταγραφεί στο πλαίσιο φυσικής απογραφής αντιστοιχούσαν συνολικά σε 1,4 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι περίπου στο 4,1 % της αξίας των απογράψιμων στοιχείων που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό.

7.10. Παρ' όλα αυτά, η απογραφή δεν περιλαμβάνει τα πράγματα που αγοράστηκαν από τις πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου με τις πιστώσεις που τους διατέθηκαν.

7.8. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Σε περίπτωση που δεν θα καταστεί δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός της οριστικής αξίας του κτιρίου έως το τέλος του οικονομικού έτους 2001, θα ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εκπόνηση των σημειώσεων που συνοδεύουν τον προϋπολογισμό και αφορούν το κεφάλαιο «μίσθωση-χρηματοδότηση» του κτιρίου «Louise Weiss». Εξάλλου, από τη στιγμή που θα καταστεί δυνατή η κατανομή των αγαθών ο υπολογισμός της απόσβεσης θα πραγματοποιηθεί με βάση τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

7.9. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η βελτίωση που εισάγεται μέσω του νέου συστήματος διαχείρισης της απογραφής (ELS) είναι πράγματι σημαντική. Το ποσοστό της αξίας των αγαθών που μπορούν να απογραφούν περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό και δεν έχουν εντοπισθεί, αφορά μόνο τα κινητά αγαθά (χωρίς να συνυπολογίζεται η αξία των ακινήτων αγαθών τα οποία περιλαμβάνονται ωσαύτως στον προϋπολογισμό).

7.10. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο έχει επίγνωση του προβλήματος το οποίο επεσήμανε το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προσπαθήσει να δώσει λύση με τη βοήθεια των πολιτικών ομάδων.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2909/2000 της Επιτροπής, της 29ης Δεκεμβρίου 2000, για τη λογιστική διαχείριση των μη χρησιμοποιήσιμων ακινητοποιήσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 336 της 30.12.2000, σ. 75).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.11. Αμειβόμενες υπερωρίες, κόστους 0,54 εκατομμυρίων ευρώ για το οικονομικό έτος 2000, πληρώθηκαν χωρίς να έχουν εγκριθεί προηγουμένως και χωρίς να αποδεικνύεται η αδυναμία να πραγματοποιηθεί μάλλον ανάκτηση ωρών και, σχεδόν στο ένα τέταρτο των περιπτώσεων, χωρίς οι σχετικοί λόγοι να τεκμηριώνονται εγγράφως.

Συμβούλιο

7.12. Το κτίριο «Justus Lipsius», μολονότι δόθηκε προς χρήση το 1995, εγγράφεται, για ποσό ύψους 339,1 εκατομμυρίων ευρώ, υπό τον τίτλο «Τρέχουσες ακινητοποιήσεις», με την αιτιολογία ότι το σχετικό επίσημο έγγραφο εξακολουθεί να μην έχει υπογραφεί και, για το λόγο αυτό, δεν υπόκειται σε αποσβέσεις. Ωστόσο, το κτίριο αυτό έχει αποπληρωθεί εξ ολοκλήρου και οι κίνδυνοι και τα πλεονεκτήματα που συνδέονται με την κυριότητα έχουν ουσιαστικά περιέλθει εκ των πραγμάτων στο Συμβούλιο. Επομένως, το εν λόγω στοιχείο του ενεργητικού θα έπρεπε να είχε εγγραφεί υπό τον τίτλο «Γήπεδα και κτίρια» με καθαρή λογιστική αξία 257,7 εκατομμύρια ευρώ, μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων συνολικού ύψους 81,4 εκατομμυρίων ευρώ. Εξάλλου, η απουσία φυσικής απογραφής δεν εξασφαλίζει ότι η λογιστική απογραφή (8,52 εκατομμύρια ευρώ) των άλλων ενσώματων ακινητοποιήσεων ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Δικαστήριο

7.13. Για πρώτη φορά, στον ισολογισμό περιλαμβάνονται τα κτίρια που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης. Η καθαρή λογιστική αξία τους, ήτοι 96 εκατομμύρια ευρώ, έχει υπερεκτιμηθεί κατά 2,1 εκατομμύρια ευρώ περίπου, για το λόγο ότι, για το παράρτημα Β, η απόσβεση υπολογίστηκε από το επόμενο οικονομικό έτος αυτού κατά το οποίο το κτίριο δόθηκε προς χρήση. Επιπλέον, στις επεξηγηματικές σημειώσεις του ισολογισμού δεν γίνεται μνεία στον προσωρινό χαρακτήρα αυτής της αξίας, δεδομένου ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμη οι διαπραγματεύσεις για τον προσδιορισμό των οικονομικών επιπτώσεων ορισμένων κατασκευαστικών ελαττωμάτων.

7.11. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Οι υπερωρίες πηγάζουν από το ρυθμό εργασιών τον οποίο επιβάλλει η κοινοβουλευτική δραστηριότητα και ως εκ τούτου είναι αναπόφευκτες και τακτικές, η διαχείριση δε αυτών πραγματοποιείται στα πλαίσια των δημοσιονομικών φακέλων, γεγονός το οποίο εξηγεί εν μέρει την μη ύπαρξη προγενέστερης έγγραφης έγκρισης. Οι πραγματοποιούμενες υπερωρίες καταχωρούνται λεπτομερώς, υπογράφονται από τον ιεραρχικά ανώτερο, η δε αποζημίωσή τους διέπεται από τις εν ισχύ διατάξεις. Η διαπιστωθείσα εκ μέρους του Ελεγκτικού Συνεδρίου έλλειψη αιτιολόγησης επισημάνθηκε στις γενικές διευθύνσεις οι οποίες έκτοτε τηρούν τις σχετικές υποχρεώσεις τους.

7.12. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σχετικά με το πρόβλημα της ακριβούς λογιστικής καταχώρησης του κτιρίου Justus Lipsius, το Συμβούλιο συμμερίζεται την ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιθυμεί όμως να εξηγήσει ότι η επιλογή του συγκεκριμένου τρόπου καταχώρησης που προκρίθηκε (στα «ακίνητα υπό ανέγερση») υπαγορεύθηκε από τη νομική πολυπλοκότητα της κατάστασης και τη μάλλον δίμηνη οριστικοποίηση του οικείου λογιστικού κανόνα. Το Συμβούλιο προβαίνει εξάλλου ήδη (εντός του 2001) στην υλική απογραφή, πράγμα που θα λύσει το πρόβλημα της αξιοπιστίας της λογιστικής απογραφής.

7.13. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατά την κατάρτιση του ισολογισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2001, θα διορθωθεί η καθαρή λογιστική αξία, ώστε να ληφθεί υπόψη η υπερεκτίμηση της αξίας των κτιρίων την οποία επισημαίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Εξάλλου, στον ισολογισμό αυτόν θα ληφθεί υπόψη η οικονομική επίπτωση που ενδέχεται να προκύψει από τις τρέχουσες διαπραγματεύσεις σχετικά με ορισμένες κακοτεχνίες. Αν οι διαπραγματεύσεις δεν έχουν ολοκληρωθεί έγκαιρα, θα εγγραφεί σχετική υποσημείωση στον ισολογισμό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.14. Η αξιοπιστία της αξίας των άλλων ενσώματων ακινητοποιήσεων, ύψους 9,8 εκατομμυρίων ευρώ δεν εξασφαλίζεται με βεβαιότητα. Το Δικαστήριο, αντίθετα με τις εξαγγελίες του στο πλαίσιο των απαντήσεών του στις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1999 ⁽³⁾, εξακολουθεί να μην εφαρμόζει το νέο σύστημα διαχείρισης της απογραφής, ούτε διενήργησε πλήρη φυσική απογραφή. Εξάλλου, κατά την κατάρτιση του ισολογισμού του δεν εφάρμοσε τις αποσβέσεις, οι οποίες, σύμφωνα με τα στοιχεία που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή για την κατάρτιση του ενοποιημένου ισολογισμού, ανέρχονται σε 6,1 εκατομμύρια ευρώ.

Επιτροπή

7.15. Οι διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής και το σχετικό ενεργητικό και παθητικό αποτελούν ένα μικρό μέρος των συνολικών ενοποιημένων δημοσιονομικών καταστάσεων, ο έλεγχος των οποίων αναλύεται στο κεφάλαιο 9 της παρούσας έκθεσης. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν αφορούν αποκλειστικά τα στοιχεία των διοικητικών δαπανών.

7.16. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις αναφέρουν για πρώτη φορά τις υποχρεώσεις που ανέλαβε η Επιτροπή στο πλαίσιο των εργασιών ανακαίνισης του «Berlaymont», οι οποίες υπολογίζονται σε 374 εκατομμύρια ευρώ. Το εν λόγω εγχείρημα αξίζει επίσης να εξεταστεί και από την άποψη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει κανέναν έλεγχο στα έξοδα της ανακαίνισης.

7.14. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατά το οικονομικό έτος 2000, το Δικαστήριο εγκατέστησε το νέο του μηχανογραφικό σύστημα ακινητοποιήσεων συνοδευόμενο από φυσική απογραφή. Από την εργασία αυτή, η οποία ολοκληρώθηκε μόλις στις αρχές του οικονομικού έτους 2001, προέκυψε ότι εξακολουθούσαν να υπάρχουν ανακολουθίες μεταξύ της φυσικής απογραφής και των στοιχείων που καταχωρίστηκαν στο νέο μηχανογραφικό σύστημα. Λόγω της πλημμελούς αξιοπιστίας των στοιχείων αυτών, αποφασίστηκε, τον Φεβρουάριο 2001, να μην υπολογιστεί το ύψος της απόσβεσης των ενσώματων ακινητοποιήσεων που θα εγγραφόταν στον ισολογισμό του Δικαστηρίου, ο οποίος διαβιβάστηκε ακολούθως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επειδή όμως, εν τω μεταξύ, προχώρησαν οι εργασίες παραβολής των στοιχείων του συστήματος απογραφής και των στοιχείων της φυσικής απογραφής, το ύψος της απόσβεσης κατέστη δυνατόν να εκτιμηθεί τον Απρίλιο 2001 και γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή, ώστε να περιληφθεί στον ενοποιημένο ισολογισμό. Σημειωτέον επίσης ότι οι αναγκαίες προσαρμογές στη βάση δεδομένων θα ολοκληρωθούν στα τέλη του 2001. Υπ' αυτές τις συνθήκες, για τον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2001, ο υπολογισμός της απόσβεσης θα γίνει με το νέο μηχανογραφικό σύστημα ακινητοποιήσεων.

7.16. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στον τομέα της διοργανικής και διώπηρεσιακής ομάδας εργασίας, που δημιουργήθηκε για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2909/2000, της 29ης Δεκεμβρίου 2000, για τη λογιστική διαχείριση των μη χρηματοπιστωτικών ακινητοποιήσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Επιτροπή θα μερμνήσει ώστε οι λογιστικοί κανόνες που αναφέρονται στον κανονισμό αυτό να ερμηνεύονται ομοιόμορφα από τις υπηρεσίες των διαφόρων οργάνων.

Όσον αφορά τα θέματα κατάρτισης, η Επιτροπή βρίσκει εύστοχη την παρατήρηση του Συνεδρίου και θα μελετήσει τις δυνατότητες διοργανωσης μαθημάτων αυτού του είδους.

⁽³⁾ ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 172.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.17. Η αξιοπιστία της αξίας των ασώματων ακινητοποιήσεων δεν εξασφαλίζεται με βεβαιότητα. Η Γενική Διεύθυνση Εξωτερικών Σχέσεων έλαβε υπόψη το σύνολο των λογισμικών πληροφορικής που βρίσκονται εγκατεστημένα στις αντιπροσωπείες με καθαρή λογιστική αξία 0,13 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ, στην έδρα της Επιτροπής, ελήφθησαν υπόψη μόνον αυτά που καλύπτονται με άδεια θέσης ή σύμβαση λογαριασμού. Αντιθέτως, στον ισολογισμό δεν αναφέρεται το κόστος των αδειών χρήσης για τη μεταφραστική υπηρεσία που αποτελούν μέρος σύμβασης αξίας 1,25 εκατομμυρίων ευρώ. Η αποκέντρωση της διοικητικής διαχείρισης εμπεριέχει αυξημένο κίνδυνο ανομοιογένειας στις πρακτικές που εφαρμόζουν οι διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής, μερικές εκ των οποίων προφανώς δεν έχουν εξοικειωθεί ακόμη με το έργο της κατάρτισης των δημοσιονομικών καταστάσεων. Η ΓΔ Διοίκησης και η ΓΔ Προϋπολογισμού πρέπει να μεριμνήσουν για την απαιτούμενη συνοχή, επιμόρφωση και εποπτεία.

7.18. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσό 8,8 εκατομμυρίων ευρώ για το ταμείο ανεργίας των εκτάκτων υπαλλήλων, του οποίου η αξιοπιστία δεν εξασφαλίζεται, για το λόγο ότι, από το 1998, δεν έχει γίνει αντιπαραβολή με τις εισφορές που έχουν εισπραχθεί και τις αποζημιώσεις που έχουν καταβληθεί.

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Εμβέλεια του ελέγχου

7.19. Το Συνέδριο εξέτασε το σχεδιασμό και τη διενέργεια των ελέγχων των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που εφαρμόζουν τα θεσμικά όργανα για την εξασφάλιση της παροχής υπηρεσιών, της αγοράς προμηθειών και της εκτέλεσης έργων. Ο έλεγχος περιλάμβανε:

- α) εξέταση των ελέγχων που εφαρμόζουν τα θεσμικά όργανα προκειμένου να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα σχετικά άρθρα του δημοσιονομικού κανονισμού, των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του και των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών, την αγορά προμηθειών και την εκτέλεση έργων·
- β) εξέταση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων σε συνδυασμό με τις σχετικές πληρωμές σε ένα εντατικό δείγμα πράξεων των θεσμικών οργάνων.

7.18. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία που έχει η λήψη κατάλληλων μέτρων για την παρακολούθηση του ταμείου ανεργίας για τη μακροπρόθεσμη εξασφάλιση της δημοσιονομικής ισορροπίας. Αναλαμβάνει δε τη δέσμευση να λάβει, μέσα στους προσεχείς μήνες, τα απαιτούμενα μέτρα για την αποκατάσταση της καθυστέρησης που προέκυψε κατά την ανάλυση των εσόδων και των δαπανών του ταμείου ανεργίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Νομική βάση για τις διαδικασίες και τους ελέγχους που αφορούν τη σύναψη συμβάσεων

7.20. Ο δημοσιονομικός κανονισμός καθορίζει τις υποχρεώσεις των διαφόρων παραγόντων που παρεμβαίνουν στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων καθώς και το πλαίσιο που εξασφαλίζει την εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών προκήρυξης δημόσιων διαγωνισμών:

- α) ο διατάκτης και μόνο έχει αρμοδιότητα να αναλαμβάνει οικονομικές υποχρεώσεις για λογαριασμό του οργάνου και, κατά συνέπεια, αρμοδιότητα να μεριμνά ώστε να εφαρμόζονται οι κατάλληλες διαδικασίες, οι οποίες πρέπει να συνάδουν με τις οδηγίες του Συμβουλίου για το συντονισμό των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών·
- β) το σύστημα ελέγχου που προβλέπεται από το δημοσιονομικό κανονισμό υλοποιείται από κοινού από μια συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων (ΣΕΑΣ) και από το δημοσιονομικό ελεγκτή. Η ΣΕΑΣ εκφέρει γνώμη, πριν από την υπογραφή μιας σύμβασης, σχετικά με την ορθότητα τόσο της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για την επιλογή του επιτυχόντος υποψηφίου, όσο και των προτεινόμενων όρων της σύμβασης·
- γ) ο δημοσιονομικός ελεγκτής παρίσταται στις συνεδριάσεις της ΣΕΑΣ ως παρατηρητής και ελέγχει ότι η ανάληψη της υποχρέωσης, η έγκριση της δαπάνης και η πληρωμή είναι κανονικές και σύμφωνες με τους κανονισμούς.

Διαπιστώσεις του ελέγχου

Λειτουργία των συστημάτων ελέγχου

Εφαρμογή του συστήματος που προβλέπεται από το δημοσιονομικό κανονισμό

7.21. Το σύστημα ελέγχου που προβλέπει ο δημοσιονομικός κανονισμός εφαρμόζεται πλέον στην πράξη. Κάθε όργανο διαθέτει μια ΣΕΑΣ, η οποία συγκροτείται κατά τις επιταγές του δημοσιονομικού κανονισμού και συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια του έτους. Σε κάθε όργανο, ο δημοσιονομικός ελεγκτής εκπροσωπείται στις συνεδριάσεις της ΣΕΑΣ και επαληθεύει τις διαδικασίες προκήρυξης δημόσιων διαγωνισμών.

7.22. Δεν έχει συγκροτηθεί διοργανική ΣΕΑΣ, μολονότι πολλές είναι οι κοινές ανάγκες των διαφόρων οργάνων όσον αφορά τις συμβάσεις. Περιστασιακά, τα μεγαλύτερα όργανα προκηρύσσουν ειδικούς διοργανικούς δημόσιους διαγωνισμούς στους οποίους τα μικρότερα όργανα καλούνται να συμμετάσχουν.

7.22. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η απουσία μιας διοργανικής ΣΕΑΣ αντισταθμίζεται από την αναγνώριση μιας βασικής ΣΕΑΣ, της ΣΕΑΣ δηλαδή του θεσμικού οργάνου που δημοσιεύει την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Τη γνώμη της εν λόγω ΣΕΑΣ ακολουθούν καταρχήν οι λοιπές ΣΕΑΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.22. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή χρησιμοποιεί περιστασιακά τα αποτελέσματα των προκηρύξεων υποβολής προσφορών που διοργανώνονται από άλλα θεσμικά όργανα. Ωστόσο, πολύ συχνά η διαδικασία σύναψης συμβάσεων που εφαρμόζεται από τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα δεν παρέχει στην ΟΚΕ τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τα εν λόγω αποτελέσματα τόσο για τυπικούς λόγους όσο και για το λόγο ότι στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών δεν ελήφθησαν υπόψη οι ειδικές ανάγκες της ΟΚΕ. Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ προτείνει όπως η εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, κυρίως αυτών που εφαρμόζουν τα μεγάλα θεσμικά όργανα, πραγματοποιείται κατά τρόπο συστηματικό και σε διοργανικό επίπεδο.

7.22. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η Επιτροπή των Περιφερειών χρησιμοποιεί περιστασιακά τα αποτελέσματα των προκηρύξεων υποβολής προσφορών που διοργανώνονται από άλλα θεσμικά όργανα. Ωστόσο, πολύ συχνά η διαδικασία σύναψης συμβάσεων που εφαρμόζεται από τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα δεν παρέχει στην ΕτΠ τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει τα εν λόγω αποτελέσματα τόσο για τυπικούς λόγους όσο και για το λόγο ότι στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών δεν ελήφθησαν υπόψη οι ειδικές ανάγκες της ΕτΠ. Για το λόγο αυτό, η ΕτΠ προτείνει όπως η εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, κυρίως αυτών που εφαρμόζουν τα μεγάλα θεσμικά όργανα, πραγματοποιείται κατά τρόπο συστηματικό και σε διοργανικό επίπεδο.

Λειτουργία των ελέγχων αυτών στα διάφορα όργανα

7.23. Γενικά, το Συνέδριο διαπίστωσε μεν ότι τα συστήματα λειτουργούν κανονικά σε όλα τα όργανα, ωστόσο δε ότι όλα παρουσιάζουν το εξής πρόβλημα: η ΣΕΑΣ και ο δημοσιονομικός ελεγκτής, μολοντί ενεργούν προληπτικά (ήτοι πριν από την πραγματοποίηση των αναλήψεων υποχρεώσεων), διενεργούν διερευνητικό έλεγχο που σκοπό έχει να φέρει στο φως σφάλματα σε διαδικασίες που έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Όταν εντοπίζονται προβλήματα με τις διαδικασίες, οι επιλογές που υπάρχουν για την αποκατάσταση των πραγμάτων είναι συχνά ιδιαίτερα επαχθείς και ανεφάρμοστες στην πράξη για το όργανο. Για το λόγο αυτό, στην πραγματικότητα, οι γνώμες των ΣΕΑΣ εκφράζουν τα γενικότερα συμφέροντα των οργάνων και δεν περιορίζονται μόνο στην απλή εκτίμηση του κατά πόσο η διαδικασία προκήρυξης του δημόσιου διαγωνισμού είναι κανονική. Αυτό είναι ένα στοιχείο που συμβάλλει στα χαμηλά ποσοστά αρνητικών γνώμων στα μεγαλύτερα όργανα και στην υιοθέτηση πολιτικής μη εκφοράς ουδέποτε αρνητικής γνώμης από ορισμένα άλλα. Κατά συνέπεια, σε πολλές περιπτώσεις, οι ΣΕΑΣ διατύπωσαν θετική γνώμη μαζί με σαφείς επικρίσεις ορισμένων πτυχών της διαδικασίας προκήρυξης του διαγωνισμού και συστάσεις για τη βελτίωση της πρακτικής στο μέλλον.

7.23. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία οι ΣΕΑΣ, επιδιώκοντας το γενικότερο συμφέρον των θεσμικών οργάνων εκδίδουν ασημαντό αριθμό αρνητικών γνώμων για να αποφευχθεί η επανέναρξη της διαδικασίας όταν βρίσκεται στα τελευταία της στάδια, καταδεικνύει ότι δεν εκτιμιάται ορθώς η διαδικασία προκαταρκτικής γνωμοδότησης που θέσπισε το 1997 ο γενικός γραμματέας. Ουτως, οι διατάκτες είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν στην ΣΕΑΣ τα κείμενα των προσκλήσεων υποβολής προσφορών που διέπονται από τις οδηγίες περί δημοσίων έργων πριν από τη δρομολόγηση της διαδικασίας προκειμένου να εντοπισθούν προβλήματα εν τη γενέσει τους και να εξασφαλισθεί, στο μέτρο του δυνατού, ότι η ακολουθούμενη διαδικασία είναι η καταλληλότερη για την επίτευξη του οικονομικότερου δυνατού εφοδιασμού. Εάν προκύψει πρόβλημα στις επόμενες φάσεις ο φάκελος αποστέλλεται για επανεξέταση των προσφορών, γεγονός το οποίο επιτρέπει τη διόρθωση της διαπιστωθείσας παρατυπίας.

7.23. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πράγματι, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, η ΣΕΑΣ (συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων) και ο δημοσιονομικός έλεγχος γνωμοδοτούν για τις διαδικασίες που ήδη εφαρμόστηκαν. Ωστόσο, οι διατάκτες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν φακέλους υποβολής προσφορών στη ΣΕΑΣ σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, π.χ. πριν από τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού ή της συγγραφής υποχρεώσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.23. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατά το μέτρο που οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου το αφορούν, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων (ΣΕΑΣ) του οργάνου ουδόλως ακολουθεί την πολιτική του να μην διατυπώνει ποτέ αρνητική γνωμοδότηση. Είναι αλήθεια ότι, όπως αρμόζει στον γνωμοδοτικό της ρόλο, η ΣΕΑΣ μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να συνοδεύει τις γνωμοδοτήσεις της με επικριτικές παρατηρήσεις που αφορούν ορισμένες πλευρές της διαδικασίας που ακολουθήθηκε σε κάποιο σχέδιο συμβάσεως· τα στοιχεία όμως που προβάλλονται με τις παρατηρήσεις αυτές δεν είναι τέτοια που να δικαιολογούσαν αρνητική γνωμοδότηση επί του συγκεκριμένου σχεδίου συμβάσεως.

7.23. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το κείμενο του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα μπορούσε να δημιουργήσει την εντύπωση ότι η συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων (ΣΕΑΣ) της ΟΚΕ δεν εκδίδει, λόγω του ότι πρόκειται για μικρού μεγέθους όργανο, ποτέ αρνητικές γνωμοδοτήσεις. Στην πραγματικότητα η ΣΕΑΣ κατά το 2000 εξέδωσε αρνητικές γνωμοδοτήσεις για το 5 % των φακέλων που υποβλήθηκαν. Επίσης η ΣΕΑΣ εξέδωσε ορισμένες αρνητικές γνωμοδοτήσεις και κατά το έτος 2001.

7.23. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Το κείμενο του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα μπορούσε να δημιουργήσει την εντύπωση ότι η συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων (ΣΕΑΣ) της ΕπΠ δεν εκδίδει, λόγω του ότι πρόκειται για μικρού μεγέθους όργανο, ποτέ αρνητικές γνωμοδοτήσεις. Στην πραγματικότητα η ΣΕΑΣ κατά το 2000 εξέδωσε αρνητικές γνωμοδοτήσεις για το 5 % των φακέλων που υποβλήθηκαν. Επίσης η ΣΕΑΣ εξέδωσε ορισμένες αρνητικές γνωμοδοτήσεις και κατά το έτος 2001.

7.24. Η λειτουργία της ΣΕΑΣ και του δημοσιονομικού ελέγχου σε δύο όργανα παρουσιάζει τα ακόλουθα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

- α) στην Επιτροπή, η αδυναμία εντοπισμού των δαπανών για προμήθειες στο λογιστικό σύστημα, σε συνδυασμό με τη δειγματοληπτική προσέγγιση που εφαρμόζεται όσον αφορά την επιλογή των προτάσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών που θα υποβληθούν σε έλεγχο, δυσχεραίνουν το έργο του δημοσιονομικού ελεγκτή, όταν ο τελευταίος επιχειρεί να διαπιστώσει κατά πόσο όλες οι συμβάσεις που έπρεπε να υποβληθούν στη ΣΕΑΣ πριν από την υπογραφή τους όντως της υποβλήθηκαν και εάν δόθηκε η δέουσα συνέχεια σε όλες τις παρατηρήσεις της·

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.24. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

β) το Δικαστήριο ερμηνεύει το δημοσιονομικό κανονισμό και την οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις διαφορετικά από ό, τι τα άλλα όργανα, εφαρμόζοντας ως κατώτατο όριο για τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα τις 200 000, αντί για τις 130 000, προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσο η προτεινόμενη δημόσια σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών για την παροχή υπηρεσιών και προμηθειών.

β) Η ερμηνεία στην οποία στηρίζεται η διοίκηση του Δικαστηρίου για να προσδιορίσει το εφαρμοστέο κατώτατο όριο στηρίζεται στις ακόλουθες σκέψεις.

Το άρθρο 56 του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, εφαρμοζόμενου επί του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁾, ορίζει ότι, «κατά τη σύναψη συμβάσεων των οποίων το ποσό φθάνει ή υπερβαίνει τα κατώτατα όρια τα οποία ορίζουν οι οδηγίες του Συμβουλίου περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, συμβάσεων δημοσίων προμηθειών και συμβάσεων δημοσίων έργων, κάθε όργανο των Κοινοτήτων οφείλει να συμμορφώνεται προς τις ίδιες υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν δυνάμει των οδηγιών αυτών οι φορείς των κρατών μελών».

Το άρθρο 7 της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για το συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών ⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, και το άρθρο 5 της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών ⁽⁴⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 97/52/ΕΚ, ορίζουν τα κατώτατα όρια εφαρμογής της οδηγίας σε 130 000 ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (στο εξής: ΕΤΔ) και σε 200 000 ΕΤΔ, αντιστοίχως, αναλόγως του αν οι αναθέτουσες αρχές μνημονεύονται ή όχι στο παράρτημα Ι της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ.

Εφόσον οι οδηγίες που συντονίζουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων απευθύνονται στα κράτη μέλη και όχι στα κοινοτικά όργανα, το παράρτημα Ι της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ, απαριθμεί μόνο τις αναθέτουσες αρχές των κρατών μελών και όχι τα κοινοτικά όργανα, τα οποία είναι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 128 του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) αριθ. 3418/93 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 ⁽⁵⁾.

Δεδομένου ότι οι οδηγίες 92/50/ΕΟΚ και 93/36/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκαν από την οδηγία 97/52/ΕΚ, προβλέπουν δύο κατώτατα όρια, πρέπει να προσδιοριστεί ποιο κατώτατο όριο ισχύει για τα κοινοτικά όργανα (τα οποία, σύμφωνα με το προπαρατιθέμενο άρθρο 56 του δημοσιονομικού κανονισμού, υποχρεούνται να συμμορφώνονται προς τις ίδιες υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν και οι φορείς των κρατών μελών), αφότου άρχισε να ισχύει αυτή η διαφορά κατωτάτων ορίων. Η καθιέρωση του κατωτάτου

⁽¹⁾ ΕΕ L 356 της 31.12.1977, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 209 της 24.7.1992, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 326 της 28.11.1997, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 199 της 9.8.1993, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 315 της 16.12.1993, σ. 1.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ορίου των 130 000 ΕΤΔ προκύπτει από τη συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις που συνήφθη στο Μαρρακές στις 15 Απριλίου 1994. Το άρθρο 1 παράγραφος 1 της συμφωνίας αυτής ορίζει το πεδίο εφαρμογής της. Έχει ως εξής: «Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται σε κάθε νόμο, κανονισμό, και σε κάθε εφαρμοσμένη διαδικασία αφορώσα κάθε σύμβαση συναπτόμενη από τους φορείς τους οποίους καταλαμβάνει η παρούσα συμφωνία και οι οποίοι κατονομάζονται στο προσάρτημα Ι». Το παράρτημα Ι του προσαρτήματος αυτού απαριθμεί τους φορείς στους οποίους εφαρμόζεται το κατώτατο όριο των 130 000 ΕΤΔ. Υπό τον υπότιτλο που αφορά τις Ευρωπαϊκές Κοιότητες, οι παρατιθέμενοι φορείς καταναέονται μεταξύ των φορέων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των αναθετουσών αρχών των κρατών μελών. Το πρώτο σημείο, που επιγράφεται «European Community entities» κατονομάζει ως φορείς των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που υπόκεινται στο προβλεπόμενο με την εν λόγω συμφωνία κατώτατο όριο των 130 000 ΕΤΔ αποκλειστικά το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τέλος, την παραπάνω ερμηνεία δεν αναιρούν τα όσα ενδεχομένως περιέχονται στο *va-de-mecum* της ΣΕΑΣ της Επιτροπής. Αυτό αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Επιτροπής, που δεν μπορεί, επομένως, να επιβάλλεται στα άλλα κοινοτικά όργανα. Εξάλλου, το εν λόγω *va-de-mecum* αναφέρει ρητά ότι η Επιτροπή είναι μια από τις αναθέτουσες αρχές που υπόκεινται στη συμφωνία του Μαρρακές για τις δημόσιες συμβάσεις, χωρίς να λέει τίποτε για τη θέση των άλλων κοινοτικών οργάνων.

Αποτελέσματα των ελέγχων συμφωνίας και επαλήθευσης

7.25. Το Συνέδριο εξέτασε ένα δείγμα πληρωμών που αφορούσαν την παροχή υπηρεσιών, την αγορά προμηθειών και την εκτέλεση έργων, προκειμένου να διαπιστώσει, αφενός, κατά πόσο, εφόσον χρειαζόταν, είχαν εφαρμοστεί σωστά οι κατάλληλες διαδικασίες για την προκήρυξη δημόσιων διαγωνισμών πριν από την υπογραφή της σύμβασης και, αφετέρου, εάν το εφαρμοζόμενο σύστημα ελέγχου είχε λειτουργήσει αποτελεσματικά.

7.26. Το Συνέδριο εντόπισε μόνο μία περίπτωση κατά την οποία η εφαρμογή της διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού παρουσίαζε σοβαρά προβλήματα, ήτοι το διαγωνισμό που αφορούσε την παροχή υπηρεσιών ασφάλειας στα κτίρια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο, του οποίου την εξέταση από το Συνέδριο ζήτησε το Κοινοβούλιο. Η ΣΕΑΣ γνωμοδότησε μεν θετικά, ο δημοσιονομικός ελεγκτής, ωστόσο, αρνήθηκε τη θεώρησή του, διότι ο επιτυχών υποψήφιος, με τον οποίο το Κοινοβούλιο είχε ήδη συνάψει σύμβαση, ευνοήθηκε από το γεγονός ότι οι υπηρεσίες του Κοινοβουλίου δεν είχαν δώσει σε όλους τους υποψηφίους πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τις αποδοχές των υπαλλήλων που ένας άλλος αντισυμβαλλόμενος θα ήταν υποχρεωμένος να προσλάβει, κατ' εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας (σύμφωνα με την οδηγία για τη μεταβίβαση επιχειρήσεων), εφόσον θα επιλεγόταν η προσφορά του. Το Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο της προηγούμενης σύμβασης, δεν είχε τρόπο να υποχρεώσει τον αντισυμβαλλόμενό του να παράσχει πληροφορίες τις οποίες ο τελευταίος θεωρούσε ως επαγγελματικό απόρρητο. Το όργανο αγνόησε την απόφαση του δημοσιονομικού ελεγκτή. Το Συνέδριο συμμαρίζεται την ανησυχία που εξέφρασε ο δημοσιονομικός ελεγκτής και φρονεί ότι, στο μέλλον, το

7.26. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Στον φάκελο αυτό ο διατάκτης, έχοντας επίγνωση της ανάγκης να εξασφαλισθεί η όσο το δυνατόν ίση μεταχείριση των υποψηφίων, κατόρθωσε να πληροφορηθεί από τον απερχόμενο ανάδοχο το συνολικό ύψος μισθών και τους δείκτες αποδοχών του υπηρετούντος προσωπικού, παρ' όλο που δεν διέθετε κανένα νομικό μέσο για να τον υποχρεώσει να παράσχει τις εν λόγω πληροφορίες στους ανταγωνιστές του. Στη συνέχεια ο διατάκτης μεταβίβασε αυτά τα στοιχεία σε όλους τους υποψηφίους. Η ΣΕΑΣ έκρινε ότι οι πληροφορίες αυτές εξασφάλιζαν την ισότητα μεταχείρισης και ότι οι επιχειρήσεις που είχαν παραιτηθεί ήταν σε θέση να υποβάλουν μια ρεαλιστική προσφορά. Στη βάση αυτή, και υπό το φως γνωμοδοτήσεως της Νομικής Υπηρεσίας η οποία επιβεβαίωσε ότι ο διατάκτης δεν είχε κανένα νομικό μέσο για να υποχρεώσει τον συμβαλλόμενο να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες και ότι είχε ενεργήσει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, το προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποφάσισε να παρακάμψει την άρνηση θεώρησης του δημοσιονομικού ελεγκτή στον εν λόγω φάκελο. Η γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας που

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κοινοβούλιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη την εθνική νομοθεσία και να μεριμνά ώστε να εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση για όλους τους υποψηφίους.

τάσσεται υπέρ της εφαρμογής της οδηγίας «μεταβίβαση επιχείρησης» μετά την ανάθεση της σύμβασης επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο σε απόφασή του στις 25 Ιανουαρίου 2001 (Oy Liikenne Ab κατά Pekka Liskojärvi και Pentti Juntunen).

Όσον αφορά το μέλλον, η ΣΕΑΣ καταρχάς σύστησε στους ενδιαφερόμενους διατάκτες να επιβάλλουν στους νέους αναδόχους, στο πλαίσιο των μελλοντικών προσκλήσεων υποβολής προσφορών μετά την εκπνοή των συμβάσεων, την υποχρέωση να κοινοποιούν τις πληροφορίες αυτές στους υποψηφίους, στη συνέχεια όμως αναγκάστηκε να αποσύρει τη συμβουλή αυτή κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Νομικής Υπηρεσίας σύμφωνα με την οποία οι διατάκτες δεν έχουν κανένα νομικό μέσο για να υποχρεώσουν τον ανάδοχο μιας σύμβασης να παράσχει τις εν λόγω πληροφορίες και ότι μια τέτοια υποχρέωση να απέβαινε εις βάρος της ισότητας μεταχείρισης του εν λόγω συμβαλλομένου. Κατά συνέπεια, το Όργανο εγκαθίδρυσε την πρακτική να μνημονεύει ρητά στη συγγραφή υποχρεώσεων κάθε παρόμοιας σύμβασης ότι οι όροι κάθε ενδεχόμενης αναδοχής προσωπικού από νέο ανάδοχο θα διέπονται από τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως αναφέρει το Συνέδριο, το Κοινοβούλιο θεώρησε ότι τα ζητήματα που τέθηκαν από αυτή την υπόθεση αξίζουν εις βάθος εξέταση εκ μέρους του Συνεδρίου, υπόψη του οποίου ετέθη ο φάκελος κατόπιν επιστολής της προέδρου στις 8 Μαΐου 2000. Το πρόβλημα ετέθη άλλωστε υπόψη των αρμόδιων εθνικών αρχών.

7.27. Επιπλέον, το Συνέδριο διαπίστωσε την ύπαρξη πολλών περιπτώσεων προφανών αδυναμιών στο σύστημα που εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς και τις οδηγίες:

7.27. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Για το θέμα των προμηθειών, όπου το Ελεγκτικό Συνέδριο επισήμανε κάποιες περιπτώσεις όπου δεν ακολουθήθηκαν πρεπόντως οι σχετικές ρυθμίσεις, το Συμβούλιο επιθυμεί να τονίσει ότι ο αναπληρωτής γενικός γραμματέας προέβη σε θεμελιώδους σημασίας μεταρρύθμιση των εσωτερικών πρακτικών των σχετικών με τις προμήθειες, με στόχο μεταξύ άλλων να εξασφαλίσει ότι από το 2002 και στο εξής, για κάθε αξιόλογη προμήθεια η εκ των προτέρων επιλογή της ακολουθητέας διαδικασίας καθώς και η εκτέλεσή της θα εξαρτάται από μονάδα τελείως ανεξάρτητη από τους κύριους διατάκτες. Αυτή η πρόσθετη προφύλαξη αποβλέπει στην εξασφάλιση της συμμορφωσης με τις κείμενες ρυθμίσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- α) πέντε περιπτώσεις όπου οι λόγοι του αιτήματος εξαίρεσης από τις διαδικασίες προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού ήταν αμφισβητήσιμοι ή δεν υποστηρίζονταν από τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία όταν υποβλήθηκαν στη ΣΕΑΣ (Δικαστήριο: 4, Συμβούλιο: 1). Τέσσερις από αυτές τις περιπτώσεις αφορούσαν συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σε τεχνικούς τομείς, για τις οποίες είχε ζητηθεί εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 59 στοιχείο δ) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- β) μία περίπτωση όπου η ανάγκη που θα καλυπτόταν από τη δημόσια σύμβαση κατατιμήθηκε σε περισσότερα μέρη με αποτέλεσμα οι διατάξεις των οδηγιών να μην εφαρμοστούν σε τμήμα αυτής (Δικαστήριο)·
- γ) μία σύμβαση μίσθωσης ακινήτου η οποία κάλυπτε επίσης εργασίες ανακαίνισης για τις οποίες δεν είχε προκηρυχθεί διαγωνισμός (ΟΚΕ και ΕΤΠ)·
- δ) τέσσερις περιπτώσεις συμβάσεων με αξία που υπερέβαινε το όριο που απαιτείται για την υποβολή της σύμβασης στη ΣΕΑΣ, οι οποίες δεν είχαν υποβληθεί σε αυτήν (Επιτροπή: 2, Συμβούλιο: 1, ΟΚΕ και ΕΤΠ: 1)·
- ε) μία περίπτωση όπου η ετήσια ενδεικτική προκήρυξη είχε δημοσιευτεί στα μέσα του 1997, αντί για τις αρχές του έτους, όπως συνεπάγεται από τις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, προκειμένου να επιταχυνθεί η σχετική διαδικασία (Επιτροπή).

Συμπέρασμα και συστάσεις

7.28. Γενικά, οι διαδικασίες που εφαρμόζουν τα όργανα όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις είναι νόμιμες και κανονικές. Οι παραβάσεις, όπου υπάρχουν, οφείλονται κυρίως στην έλλειψη πείρας/ειδικών γνώσεων στον τομέα της προκήρυξης δημόσιων διαγωνισμών για ειδικές υπηρεσίες, καθώς και στις πιέσεις που ασκούνται στις υπηρεσίες για την υιοθέτηση διοικητικά βολικών λύσεων, π.χ. απαλλαγές από την υποχρέωση προκήρυξης διαγωνισμού για «τεχνικούς λόγους», προκειμένου να διευκολυνθεί η ανάληψη πιστώσεων πριν από το τέλος του έτους.

7.27. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

- α) Δύο από τις τέσσερις συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο των παρατηρήσεων είναι συνολικού ύψους που υπερβαίνει το κατώτατο όριο των 130 000 ΕΓΔ, αλλά παραμένει κάτω των 200 000 ΕΓΔ. Γι' αυτό και για τις δύο αυτές συμβάσεις δεν δημοσιεύθηκε προκήρυξη διαγωνισμού, όπως προκύπτει από την εξήγηση που δόθηκε προηγουμένως ως απάντηση στο σημείο 7.24β).

Ως προς τις δυο άλλες συμβάσεις, το Δικαστήριο δεν συμμερίζεται την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι κακώς εφαρμόστηκε το άρθρο 59 στοιχείο δ) του δημοσιονομικού κανονισμού. Θεωρεί, συγκεκριμένα, ότι και στις δυο περιπτώσεις την παροχή μπορούσε να εκπληρώσει μόνο συγκεκριμένος προμηθευτής, πράγμα που δικαιολογούσε τη συναλλαγή με αυτόν με απ' ευθείας συνεννόηση.

- γ) Το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι συγκεκριμένες συνθήκες της σύμβασης που αποτελεί αντικείμενο της παρατήρησης αυτής δείχνουν ότι δεν υπήρξε κατάτμηση της σύμβασης, ούτε παράβαση των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων.

7.27. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- ε) Στην αρχή του έτους, δεν είναι γνωστές όλες οι προτάσεις προκήρυξης διαγωνισμών. Στις περιπτώσεις αυτές, δημοσιεύονται ενδεχομένως ενδεικτικές προκηρύξεις κατά τη διάρκεια του έτους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.29. Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η συμμόρφωση με τις οδηγίες, τα θεσμικά όργανα πρέπει να εισαγάγουν σύστημα προληπτικών μέτρων, όπως είναι η επιμόρφωση των διατακτών στις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων και η επεξεργασία ερωτηματολογίων επαλήθευσης, το οποίο θα συμπληρώνει το σημερινό ρόλο της ΣΕΑΣ και του δημοσιονομικού ελεγκτή. Ενόψει της σχεδιαζόμενης κατάρτισης των δύο τελευταίων, ιδιαίτερη σημασία θα έχουν στο μέλλον οι επιθεωρήσεις των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και οι δοκιμαστικοί έλεγχοι συμφωνίας που θα διενεργούν οι εσωτερικοί ελεγκτές.

7.29. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Στο Κοινοβούλιο πραγματοποιούνται επί του παρόντος μαθήματα σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων. Το περιεχόμενο των μαθημάτων αυτών θα εμπλουτισθεί στο μέλλον. Εξάλλου, το σύστημα των προκαταρκτικών γνωμοδοτήσεων που τέθηκε σε εφαρμογή του 1997 (βλέπε σημείο 7.23 ανωτέρω) επιτρέπει την αποφυγή προβλημάτων εν τη γενέσει της διαδικασίας.

7.29. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά τις υπηρεσίες της Επιτροπής, πραγματοποιούνται ήδη εντατικά μαθήματα κατάρτισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των διαδικασιών σύναψής τους.

7.29. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Η διοίκηση του Δικαστηρίου διοργάνωσε ήδη, τον Μάιο του 2001, επιμόρφωση στη διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, που προοριζόταν ιδίως για τους διαχειριστές των υπηρεσιών διατακτών. Η επιμόρφωση αυτή αφορούσε αφενός μεν τον δημοσιονομικό κανονισμό και τις διαδικασίες εφαρμογής του, αφετέρου δε τις διάφορες οδηγίες περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

7.29-7.30. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εδώ και πολλά χρόνια, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει καθιερώσει σύστημα εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να εξασφαλίζει την κανονικότητα των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεών του.

Καταρχάς, μερίμνησε για την επιμόρφωση ενός ειδικού στον τομέα αυτό, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει τη συμβουλή και τη συνδρομή του στους διαφορούς διατάκτες. Μολονότι ο εν λόγω υπάλληλος υπάγεται σε ιδιαίτερη υπηρεσία της γενικής γραμματείας, όταν χρειάζεται είναι στη διάθεση των άλλων υπηρεσιών· ως πρόσφατο παράδειγμα σχετικά μπορεί να αναφερθεί η προκήρυξη διαγωνισμού που αφορούσε το «σχέδιο αυτοματοποίησης του ελέγχου» («Audit Automation Project»).

Εξάλλου, προτού να προκηρυχθεί επίσημα διαγωνισμός για τη σύναψη σύμβασης, οι διατάκτες συμβουλευονται τη νομική υπηρεσία σχετικά με το σχέδιο προκήρυξης, τόσο όσον αφορά την καθεαυτή συγγραφή υποχρεώσεων, όσο και από την άποψη της τήρησης των ισχυουσών κανονιστικών διατάξεων, και ιδίως των οδηγιών που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διαδικασίας (ανακοίνωση προπληροφόρησης στην Επίσημη Εφημερίδα, δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα κ.λπ.).

7.29. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ΟΚΕ αποδέχεται τις συστάσεις της Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη καθιέρωσης διατάξεων για τη βελτίωση της πραγματογνωμοσύνης στον τομέα της έρευνας αγορών (κατάρτιση των διαδικασιών και των υπευθύνων διαχείρισης και κατάρτιση καταλόγων αναφοράς).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Λαμβανομένου υπόψη ότι την κύρια αρμοδιότητα για την πραγματογνωμοσύνη στον τομέα της έρευνας αγορών έχει κυρίως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και της ανάγκης προώθησης της διοργανικής εναρμόνισης, η ΟΚΕ προτείνει η εκτέλεση των εν λόγω μέτρων να γίνει σε άμεση συνεργασία με την Επιτροπή.

7.29. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η ΕτΠ αποδέχεται τις συστάσεις της Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη καθιέρωσης διατάξεων για τη βελτίωση της πραγματογνωμοσύνης στον τομέα της έρευνας αγορών (κατάρτιση των διαδικασιών και των υπευθύνων διαχείρισης και κατάρτιση καταλόγων αναφοράς).

Λαμβανομένου υπόψη ότι την κύρια αρμοδιότητα για την πραγματογνωμοσύνη στον τομέα της έρευνας αγορών έχει κυρίως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθώς και της ανάγκης προώθησης της διοργανικής εναρμόνισης, η ΕτΠ προτείνει η εκτέλεση των εν λόγω μέτρων να γίνει σε άμεση συνεργασία με την Επιτροπή.

7.30. Όλα τα όργανα πρέπει να εφαρμόζουν τα ίδια κατώτατα όρια όταν πρόκειται να αποφασίσουν κατά πόσο μια προτεινόμενη σύμβαση υπηρεσιών ή προμηθειών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 92/50/ΕΟΚ και 93/36/ΕΟΚ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

7.30. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει κάθε πρωτοβουλία που στοχεύει στην εναρμόνιση των πρακτικών των οργάνων. Εντούτοις, εκτιμά ότι το μέγιστο ποσό που καθορίζει κατά πόσον η ανάθεση της σύμβασης εντάσσεται στο πλαίσιο των οδηγιών περί υπηρεσιών και προμηθειών ανέρχεται σε 200 000 ευρώ. Η άποψη αυτή βασίζεται στο γεγονός ότι η συμφωνία για τις δημόσιες προμήθειες (παράρτημα 4 της συμφωνίας για τη σύσταση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου) αναφέρει ρητά, μεταξύ των αναθετουσών αρχών των Κοινοτήτων που υπόκεινται στη συμφωνία, μόνο το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Η διάκριση αυτή περιλαμβάνεται επίσης στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1687/2001 της Επιτροπής για την τροποποίηση των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής.

7.30. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Βλέπε την απάντηση που δόθηκε στο σημείο 7.24β).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.31. Δεδομένου ότι, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής, το κατώτατο όριο για την υποβολή σύμβασης στη ΣΕΑΣ είναι πιθανόν να αυξηθεί τοποθετούμενο μεταξύ 300 000 και 500 000 ευρώ, τα όργανα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας διοργανικής ΣΕΑΣ. Τα πλεονεκτήματα αυτής της προοπτικής θα είναι η συγκέντρωση των ειδικών γνώσεων, η απλοποίηση της διαδικασίας, η εξασφάλιση περισσότερης ανεξαρτησίας υπέρ της ΣΕΑΣ έναντι συγκεκριμένων στόχων των οργάνων, καθώς και η βελτίωση της συνοχής στην ερμηνεία του δημοσιονομικού κανονισμού και των οδηγιών.

7.32. Συγκεκριμένα, τα θεσμικά όργανα οφείλουν να επικεντρώσουν την προσοχή τους στον έλεγχο των ακόλουθων τομέων κινδύνου, προκειμένου να βελτιώσουν τη συμμόρφωση με το δημοσιονομικό κανονισμό και τις οδηγίες που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις:

- α) καθυστερημένη αναγνώριση και λανθασμένη εκτίμηση των αναγκών όσον αφορά τις αγορές·
- β) χρήση διαδικασιών που έχουν αποτελέσει καρπό διαπραγματεύσεων, χωρίς να αποδεικνύεται πλήρως ότι τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο ή προμηθευτή.

7.31. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ιδέα μιας διοργανικής ΣΕΑΣ είναι ένα θέμα που συζητείται επανειλημμένως στις διοργανικές συνεδριάσεις. Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι, μολονότι τα δυνητικά πλεονεκτήματα σε οικονομικούς όρους μιας διοργανικής ΣΕΑΣ είναι προφανή, στην πράξη μια τέτοια επιτροπή τείνει να είναι μάλλον δυσλειτουργική. Επίσης, η δημιουργία της αγγίζει θέματα θεσμικής αρμοδιότητας και αυτονομίας. Ωστόσο, η Επιτροπή συμφωνεί ότι είναι δυνατή η περαιτέρω αξιοποίηση των δυνητικών πλεονεκτημάτων της διοργανικής συνεργασίας, π.χ. με τη εφαρμογή ρητρών στις προκηρύξεις διαγωνισμών που να δίνουν τη δυνατότητα στα άλλα όργανα να επωφελούνται από τις τρέχουσες συμβάσεις.

7.31. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Λόγω της απαιτούμενης πραγματογνωμοσύνης και της ανάγκης διασφάλισης της εναρμονισμένης εξέτασης των φακέλων με τα άλλα θεσμικά όργανα, η ΟΚΕ δηλώνει ότι υποστηρίζει καταρχήν την πρόταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη σύσταση μιας διοργανικής ΣΕΑΣ.

7.31. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Λόγω της απαιτούμενης πραγματογνωμοσύνης και της ανάγκης διασφάλισης της εναρμονισμένης εξέτασης των φακέλων με τα άλλα θεσμικά όργανα, η ΕτΠ δηλώνει ότι υποστηρίζει καταρχήν την πρόταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη σύσταση μιας διοργανικής ΣΕΑΣ.

7.32. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η ΣΕΑΣ προσδίδει όλη τη δέουσα προσοχή στα στοιχεία α) και β), οι δε διαδικασίες κατόπιν διαπραγμάτευσης αποτελούν αντικείμενο λεπτομερέστατου ελέγχου, ανεξάρτητα από τους λόγους που οδήγησαν στις διαδικασίες αυτές.

7.32. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το Ελεγκτικό Συνέδριο συμμερίζεται πλήρως αυτή τη σύσταση και ήδη την εφαρμόζει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Λοιπές παρατηρήσεις

7.33. Η ΟΚΕ και η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) δεν συμπεριέλαβαν στους ισολογισμούς τους την αξία των ακινήτων, ήτοι 225 εκατομμύρια ευρώ, για τα οποία, τον Δεκέμβριο του 2000, προσυπέγραψαν συμβάσεις εμφυτευτικής μίσθωσης με δικαίωμα αγοράς, ούτε και την προκαταβολή των 26 εκατομμυρίων ευρώ που πραγματοποιήθηκε (την οποία, πάντως, η Επιτροπή περιέλαβε στον ενοποιημένο ισολογισμό). Ο τρόπος κατανομής αυτών των κοινών στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ της ΟΚΕ και της ΕτΠ εξακολουθεί να μην έχει καθοριστεί.

7.33. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η αξία του κτιρίου Montoyer θα εγγραφεί στον ισολογισμό του έτους 2001, όπως και η αξία του κτιρίου Belliard, αμέσως μόλις χορηγηθούν οι απαραίτητες για την εκτέλεση των εργασιών πολεοδομικές και περιβαλλοντικές άδειες. Εξάλλου, η ΟΚΕ στο πλαίσιο των παρατηρήσεών της για τον ισολογισμό ενημέρωσε σχετικά με την ύπαρξη των εν λόγω δύο μισθωτηρίων συμβολαίων.

Η διορθωτική εγγραφή σχετικά με την προκαταβολή των 26 εκατ. ευρώ που ενέκρινε η Επιτροπή κατά την ενοποίηση, δηλαδή μετά το κλείσιμο των βιβλίων της ΟΚΕ, θα εγγραφεί στα λογιστικά βιβλία της ΟΚΕ.

Η οριστική κλίμακα κατανομής των εν λόγω κοινών στοιχείων του ενεργητικού της ΟΚΕ και της ΕτΠ θα καθορισθεί πριν από το τέλος του οικονομικού έτους 2001.

7.33. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η αξία του κτιρίου Montoyer θα εγγραφεί στον ισολογισμό του έτους 2001, όπως και η αξία του κτιρίου Belliard, αμέσως μόλις χορηγηθούν οι απαραίτητες για την εκτέλεση των εργασιών πολεοδομικές και περιβαλλοντικές άδειες. Εξάλλου, η ΕτΠ στο πλαίσιο των παρατηρήσεών της για τον ισολογισμό ενημέρωσε σχετικά με την ύπαρξη των εν λόγω δύο μισθωτηρίων συμβολαίων.

Η διορθωτική εγγραφή σχετικά με την προκαταβολή των 26 εκατ. ευρώ που ενέκρινε η Επιτροπή κατά την ενοποίηση, δηλαδή μετά το κλείσιμο των βιβλίων της ΕτΠ, θα εγγραφεί στα λογιστικά βιβλία της ΕτΠ.

Η οριστική κλίμακα κατανομής των εν λόγω κοινών στοιχείων του ενεργητικού της ΕτΠ και της ΟΚΕ θα καθορισθεί πριν από το τέλος του οικονομικού έτους 2001.

7.34. Η Επιτροπή αφαιρέσει από τα περιουσιακά στοιχεία της το υλικό πληροφορικής, καθαρής λογιστικής αξίας 80 000 ευρώ, το οποίο είχε κλαπεί κατά τα πέντε τελευταία χρόνια. Η ενέργεια αυτή δεν δημιουργεί την ανάγκη διατύπωσης παρατηρήσεων όσον αφορά την αξιοπιστία του ισολογισμού, προκαλεί ωστόσο ανησυχίες ως προς την ίδια την ύπαρξη αυτών των κλοπών, ορισμένες από τις οποίες είχαν ως αντικείμενο καινούργιο υλικό που μόλις είχε παραληφθεί, δεδομένου ότι, για τη δεδομένη πενταετία, η αξία αγοράς του εν λόγω υλικού υπερέβαινε το ένα εκατομμύριο ευρώ. Μολονότι το κλαπέν υλικό αντιστοιχούσε ετησίως μόλις στο 0,15 % του αριθμού και στο 0,126 % της αξίας του συνολικού εξοπλισμού πληροφορικής, η απώλεια καινούργιου υλικού που ακόμη δεν έχει

7.34. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή, προκειμένου να συμμορφωθεί με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη DAS 1999, τροποποίησε την επεξεργασία των εξοπλισμών πληροφορικής που κλάπηκαν για τη DAS 2000.

Στο μέλλον, η Επιτροπή θα συμμορφωθεί με τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθώς και με τις διατάξεις του κανονισμού απογραφής και διαχείρισης και μια φορά το χρόνο θα καταρτίζει κατάλογο των κλεμμένων αντικειμένων κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, τα οποία θα αποσύρονται από την κατάσταση απογραφής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

εγκατασταθεί δηλώνει ότι η Επιτροπή πρέπει να λάβει τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων αυτού του είδους.

7.35. Η ονοματολογία του προϋπολογισμού και τα προβλήματα καταλογισμού τα οποία το Συνέδριο επισήμανε στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1998 ⁽⁴⁾, έχουν ως συνέπεια την έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τη φύση των δαπανών για ακίνητα των διαφόρων οργάνων. Η ονοματολογία του προϋπολογισμού θα έπρεπε να τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε, σύμφωνα με το παράδειγμα του Δικαστηρίου ⁽⁵⁾, στους λογαριασμούς να γίνεται διάκριση μεταξύ μισθωμάτων, δαπανών για αγορά και άλλων ειδών δαπανών, όπως οι οφειλές εμφυτευτικών μισθωμάτων οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο ενδεχόμενης μελλοντικής αγοράς.

Όσον αφορά την προστασία κατά της κλοπής, η πρόληψη και η προστασία κατά της κλοπής ανήκουν στην αρμοδιότητα της υπηρεσίας πρωτοκόλλου και ασφάλειας της Επιτροπής (ΓΔ ADMIN). Εκτός από τη λήψη άμεσων μέτρων, όπως είναι για παράδειγμα η ενισχυμένη εποπτεία κατά τη διάρκεια των μετακομίσεων, η υπηρεσία αυτή διενεργεί τακτικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης όσον αφορά τον πρόβλημα των κλοπών. Οι εκστρατείες αυτές έχουν στόχο τους μόνιμους και τους λοιπούς υπαλλήλους της Επιτροπής και γίνονται με τοιχοκολλήσεις ή μέσω του εσωτερικού ταχυδρομείου.

7.35. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Για να ανταποκριθεί στο αίτημα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Κοινοβούλιο δημιούργησε, στον προϋπολογισμό του 1998 μια υπόθεση ανά είδος δαπάνης. Εν συνέχεια η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφάσισε να καταργήσει όλες τις υπο-θέσεις του προϋπολογισμού, διατήρησε δε τη διάκριση μόνο μεταξύ «εμφυτευτικών μισθωμάτων και τελών» και «αγορών ακινήτων αγαθών». Οι υπο-θέσεις διατηρήθηκαν ωστόσο στους λογαριασμούς του Οργάνου και επιτρέπουν την παροχή πληροφοριών αναλόγως της φύσεως της δαπάνης. Παρ' όλα αυτά, το Κοινοβούλιο θα ζητήσει τη γνώμη των άλλων οργάνων σχετικά με ενδεχόμενη τροποποίηση της ονοματολογίας με στόχο να καταστούν οι κτιριακές δαπάνες πιο διαφανείς και θα υποβάλει πρόταση στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές για τον προϋπολογισμό 2003.

7.35. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το θέμα της ονοματολογίας του προϋπολογισμού θα απασχολήσει το Συμβούλιο στα πλαίσια της προετοιμασίας του ΠΣΠ 2003.

7.35. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα να συμμορφωθεί με τη σύσταση του Συνεδρίου και, από το οικονομικό έτος 2003, θα τροποποιήσει, ενδεχομένως, την ονοματολογία του προϋπολογισμού που εφαρμόζει με στόχο τη θέσπιση διακρίσεων σχετικά με τις δαπάνες που αφορούν:

- τα μισθώματα,
- τις αγορές,
- οι οφειλές εμφυτευτικών μισθωμάτων.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 349 της 3.12.1999, σημείο 6.5.

⁽⁵⁾ Στον προϋπολογισμό του Δικαστηρίου γίνεται διάκριση μεταξύ μισθωμάτων (κονδύλιο 2 0 0 0) και αποζημιώσεων μίσθωσης-αγοράς (κονδύλιο 2 0 0 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.35. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ΟΚΕ θα προτείνει στο πλαίσιο της προετοιμασίας του προϋπολογισμού για το 2003 τη δημιουργία μιας γραμμής του προϋπολογισμού με τον τίτλο «Εγγειος πρόσδοδος».

7.35. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ΕτΠ θα προτείνει στο πλαίσιο της προετοιμασίας του προϋπολογισμού για το 2003 τη δημιουργία μιας γραμμής του προϋπολογισμού με τον τίτλο «Εγγειος πρόσδοδος».

7.36. Μεταξύ των οργάνων υπάρχουν διαφορές ερμηνείας για τον υπολογισμό της ελάχιστης βασικής σύνταξης και, συγκεκριμένα, όσον αφορά τη διάταξη του τέταρτου εδαφίου του άρθρου 77 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, η οποία προβλέπει ότι «το ποσό της συντάξεως αρχαιότητας ανά έτος υπηρεσίας δεν δύναται να είναι κατώτερο από 4 % του ελάχιστου ορίου διαβίωσης». Το Δικαστήριο και, σε μικρότερο βαθμό, το Συμβούλιο εφαρμόζουν περισσότερο διασταλτική ερμηνεία σε σύγκριση με τα άλλα όργανα, δεδομένου ότι υπολογίζουν ως έτη προϋπηρεσίας τα συντάξιμα έτη που αποκτώνται ενδεχομένως με τη μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που έχουν αποκτήθει εκτός υπηρεσίας. Το ζήτημα αυτό απαιτεί εναρμονισμένη αντιμετώπιση, προκειμένου να δοθεί τέλος στην άνιση μεταχείριση που υφίστανται οι υπάλληλοι των διαφόρων θεσμικών οργάνων.

7.36. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο θα έλθει σε επαφή με τα λοιπά θεσμικά όργανα προκειμένου να επιτευχθεί εναρμόνιση επί του θέματος.

7.36. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Προκειμένου για τις διαφορές ερμηνείας ως προς τον υπολογισμό της ελάχιστης βασικής σύνταξης, το Συμβούλιο δεν μπορεί να μην συμφωνήσει με την ανάγκη να υπάρξει εναρμόνιση σ' αυτό το θέμα, οι δε υπηρεσίες του είναι πρόθυμες να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε διοργανική συζήτηση οργανωθεί για το σκοπό αυτό.

7.36. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων ενδέχεται όντως να σημειωθούν διάφορες αποκλίσεις. Για τον περιορισμό του φαινομένου αυτού και των αρνητικών του αποτελεσμάτων, διοργανώνονται τακτικές διοργανικές συνεδριάσεις των σχετικών υπηρεσιών. Η Επιτροπή αναλαμβάνει την υποχρέωση να κινήσει εκ νέου τη διοργανική συζήτηση σχετικά με το θέμα του ιδιαίτερου τρόπου ερμηνείας του άρθρου 77 παράγραφος 4 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, από το Συμβούλιο και το Δικαστήριο.

7.36. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ερμηνεία την οποία δίνει το Δικαστήριο στο άρθρο 77 παράγραφος 4 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων (στο εξής: ΚΥΚ) είναι ορθές. Το Δικαστήριο είναι της άποψης ότι, αν τα έτη που αναγνωρίζονται

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

κατόπιν μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων ληφθούν υπόψη κατά τρόπο λιγότερο ευνοϊκό, θα εσπερείτο ο υπάλληλος μέρους του ευεργετήματος των εισφορών τις οποίες έχει καταβάλει στο εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του στις Κοινότητες και τα οποία μεταφέρθηκαν στο κοινοτικό σύστημα για να συνυπολογισθούν στην κοινοτική του σύνταξη. Υπό την προϋπόθεση πάντα ότι έχει συμπληρωθεί η δεκαετής υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος, ο ΚΥΚ, άλλωστε, δεν διακρίνει μεταξύ συνταξιμίων ετών από την κοινοτική υπηρεσία και συνταξιμίων ετών που αναγνωρίζονται κατόπιν μεταφοράς.

Το θέμα συζητήθηκε το 1995 μεταξύ κοινοτικών οργάνων, κατά τη συζήτηση δε αυτή προέκυψε ότι την ερμηνεία του Δικαστηρίου συμεριζόταν το Συμβούλιο, όχι όμως και τα λοιπά κοινοτικά όργανα. Δεδομένου ότι οι περιπτώσεις εφαρμογής είναι ολιγάριθμες (στο Δικαστήριο, π.χ., υπάρχουν τρεις), τα κοινοτικά όργανα περιορίστηκαν στη διαπίστωση ότι υπάρχουν διστάμενες ερμηνείες. Φυσικά, η διοίκηση του Δικαστηρίου είναι διατεθειμένη να μετάσχει εκ νέου σε διαβούλευση, ώστε να γίνει νέα προσπάθεια να βρεθεί κοινή στάση.

*Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις***Συνέχεια που δόθηκε στην ειδική έκθεση αριθ. 8/98 σχετικά με τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι ειδικά επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της απάτης**

Εισαγωγή

7.37. Το 1997, το Συνέδριο εξέτασε τη λειτουργία των υπηρεσιών της Επιτροπής που είναι ειδικά επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της απάτης. Οι διαπιστώσεις του, μαζί με τις απαντήσεις της Επιτροπής, δημοσιεύτηκαν στην ειδική έκθεση του αριθ. 8/98 ⁽⁶⁾. Η εν λόγω έκθεση συνέβαλε στο διάλογο σχετικά με το μέλλον της μονάδας συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (UCLAF), ο οποίος οδήγησε στην απόφαση 1999/352/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 1999, με την οποία η UCLAF αντικαταστάθηκε από την ευρωπαϊκή υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης (OLAF) ⁽⁷⁾, (εφεξής «η Υπηρεσία»). Στις αρχές του 2001, το Συνέδριο επισκέφτηκε την Υπηρεσία, προκειμένου να αξιολογήσει την πρόοδο που είχε συντελεστεί αναφορικά με τα ζητήματα που επισημαίνονταν στην έκθεση του 1998.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 230 της 22.7.1998.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 20.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κυριότερα συμπεράσματα της ειδικής έκθεσης αριθ. 8/98

7.38. Τα κυριότερα συμπεράσματα της ειδικής έκθεσης αριθ. 8/98 ήταν τα εξής:

- α) τόσο το διοικητικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούσε η UCLAF, όσο και η οργανωτική δομή της δεν ήταν πάντοτε οι ενδεδειγμένες·
- β) η UCLAF δεν διέθετε το κατάλληλο προσωπικό·
- γ) οι βάσεις δεδομένων δεν λειτουργούσαν πάντοτε, ούτε ήταν αποτελεσματικές, τα στοιχεία σχετικά με τη διαχείριση ήταν ανεπαρκή, ενώ ορισμένες πληροφορίες που είχαν δημοσιευτεί και αφορούσαν την καταπολέμηση της απάτης ήταν αναξιόπιστες·
- δ) οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων διαφθοράς και εσωτερικής απάτης ήταν ασαφείς και ατελείς.

Πρόοδος που συντελέστηκε από το 1998

Δημιουργία της Υπηρεσίας

7.39. Στις αρχές του 1999, η Επιτροπή παρουσίασε προτάσεις για την αντικατάσταση της UCLAF από ανεξάρτητη υπηρεσία για την καταπολέμηση της απάτης. Ύστερα από εκτενείς διαβουλεύσεις με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο των οποίων ελήφθη υπόψη η ειδική έκθεση αριθ. 8/1998 και η γνώμη αριθ. 2/99 του Συνεδρίου⁽⁸⁾, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 1999/352/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ⁽⁹⁾, για την ίδρυση της νέας Υπηρεσίας καταπολέμησης της απάτης (εφεξής «η Υπηρεσία»), η οποία υπάγεται στην Επιτροπή. Με την έγκριση της Υπηρεσίας, τον Απρίλιο του 1999, η Επιτροπή μετέταξε σε αυτήν όλο το υπάρχον προσωπικό της UCLAF. Ο διευθυντής της Υπηρεσίας (με το βαθμό του γενικού διευθυντή) ανέλαβε καθήκοντα την 1η Μαρτίου 2000, μετά το πέρας σχετικής διαδικασίας στην οποία μετείχαν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Οι νέες ρυθμίσεις που διέπουν την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης δημιουργούν καταλληλότερο διοικητικό πλαίσιο

7.40. Η Υπηρεσία υπάγεται στην Επιτροπή και μπορεί να ασκεί τις εξουσίες που η συνθήκη αναγνωρίζει στην Επιτροπή. Εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τις υπηρεσίες της όσον αφορά την υλικοτεχνική υποστήριξη (π.χ., διάθεση γραφείων). Παρ' όλα αυτά, οι διατάξεις που αφορούν το διορισμό του διευθυντή, η ύπαρξη επιτροπής εποπτείας και

⁽⁸⁾ ΕΕ C 154 της 1.6.1999.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 20.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

η παραχώρηση στο διευθυντή των εξουσιών που αναγνωρίζονται στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή σκοπό έχουν την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Υπηρεσίας στο πλαίσιο της διενέργειας ερευνών.

Το προσωπικό αυξήθηκε, αλλά με ρυθμούς βραδύτερους από τους αναμενόμενους

7.41. Ο διευθυντής της Υπηρεσίας έχει δικαίωμα να διορίζει προσωπικό και να το μεταθέτει εντός αυτής. Δεν διαθέτει, ωστόσο, ιδιαίτερη εξουσία για την απομάκρυνση προσωπικού. Τα προβλήματα που συνδέονται με το διορισμό προσωπικού στην Υπηρεσία εντοπίζονται κυρίως στα ακόλουθα τρία σημεία:

α) η Επιτροπή μετέταξε ως σύνολο όλο το προσωπικό από την παλαιά UCLAF στην Υπηρεσία πριν από το διορισμό του διευθυντή·

β) οι συμπληρωματικές προσλήψεις πραγματοποιήθηκαν με αργούς ρυθμούς·

γ) για μεγάλο διάστημα, η Υπηρεσία και η γενική γραμματεία της Επιτροπής αδυνατούσαν να συμφωνήσουν επί της διαδικασίας για το διορισμό του διευθυντή.

7.41. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο διευθυντής της OLAF δεσμεύεται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και, βάσει αυτού, από τις σχετικές διατάξεις στον τομέα της απόλυσης προσωπικού. Η OLAF χρησιμοποιεί περισσότερους έκτακτους υπαλλήλους από ό,τι άλλες ΓΔ, πράγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη ευελιξία στη διαχείριση του προσωπικού.

α) Πρέπει να σημειωθεί ότι το προσωπικό της UCLAF μεταφέρθηκε «ολόκληρο» στη νέα υπηρεσία, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια. Όταν δημιουργήθηκε η OLAF, δεν υπήρχε άλλη ρεαλιστική εναλλακτική λύση, δεδομένου ότι κάθε άλλη επιλογή θα αποπροσανατόλιζε τις δραστηριότητές της για σημαντικό χρονικό διάστημα.

β) Λίγο μετά τη δημιουργία της OLAF, κατά τα μέσα του 1999, το οργανόγραμμά της απαρτιζόταν από 149 υπαλλήλους. Σύμφωνα με την έκθεση του Συνεδρίου, μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου 1999, είχαν προσληφθεί 126 υπάλληλοι. Το 2000, το οργανόγραμμα της OLAF απαρτιζόταν από 224 υπαλλήλους και στις 30 Μαρτίου 2001, το σύνολο του προσωπικού της ανερχόταν σε 189 υπαλλήλους. Το υψηλό ποσοστό προσλήψεων της OLAF, το 1999, δεν θα ήταν δυνατό χωρίς τη μεταφορά του προσωπικού της UCLAF.

Στις αρχές του 2000, όταν ανέλαβε τα καθήκοντά του ο διευθυντής της OLAF, η ΓΔ ADMIN, σε συνεργασία με την OLAF, προκήρυξε ορισμένες διαδικασίες επιλογής εκτάκτων υπαλλήλων ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην OLAF να προσλάβει το απαιτούμενο ειδικευμένο προσωπικό. Αυτές οι διαδικασίες επιλογής, στις οποίες συμμετείχαν περίπου 1100 υποψήφιοι είχαν ως αποτέλεσμα την κατάρτιση πινάκων επιτυχόντων οι οποίοι, τον Δεκέμβριο 2000, περιείχαν 150 υποψήφιους των κατηγοριών Α και Β, συνολικά.

γ) Πρέπει να σημειωθεί ότι, όχι μόνο η γενική γραμματεία, αλλά και η Επιτροπή ως σύνολο επέμεινε ότι οι υποψήφιοι διευθυντικών θέσεων στην OLAF, που θα κληθούν να ασκήσουν παραδοσιακά καθήκοντα στο πλαίσιο της Επιτροπής, να εκπροσωπήσουν την Επιτροπή όχι μόνο απέναντι στα λοιπά όργανα αλλά και στον εξωκοινοτικό κόσμο και ενδεχομένως να εργαστούν αργότερα σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής εκτός της OLAF, πρέπει να αξιολογούνται, επίσης, στο πλαίσιο των τρεχουσών διαδικασιών της Επιτροπής, και κυρίως της «CCN», ενώ η τελική απόφαση σχετικά

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

με τους υποψηφίους είναι θέμα της απόλυτης αρμοδιότητας του διευθυντή της OLAF. Επίσης, οι περισσότερες υψηλόβαθμες θέσεις ανατέθηκαν τελικά σε προσωρινή βάση, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν συμμετείχε καθόλου στους διορισμούς αυτούς.

7.42. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση της μετάταξης στην Υπηρεσία όλου του παλαιού προσωπικού της UCLAF με τα μέτρα που ελήφθησαν για τη συγκρότηση της νέας υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου. Στη δεύτερη περίπτωση, η Επιτροπή δεν μετέταξε μαζικά προσωπικό από ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες. Αντίθετα, δημιούργησε μια μικρή ομάδα (με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από άλλες υπηρεσίες) στην οποία ανέθεσε την πρόσληψη του πυρήνα της υπηρεσίας βάσει των υποψηφιοτήτων που θα υποβάλλονταν στο πλαίσιο προκήρυξης κενής θέσης. Ωστόσο, στην περίπτωση της Υπηρεσίας, ήταν άκρως σημαντική η διατήρηση μιας συνέχειας: οι εκκρεμείς έρευνες δεν ήταν σκόπιμο να διακοπούν μέχρι την ολοκλήρωση της αναδιοργάνωσης. Εντούτοις, αυτή η μετάταξη δεν επέτρεψε στο νέο διευθυντή να επιλέξει εύκολα τη δική του ομάδα και να αντικαταστήσει υπαλλήλους που δεν διέθεταν τα κατάλληλα προσόντα και ικανότητες.

7.43. Όπως φαίνεται και στον **πίνακα 7.4**, η πρόσληψη νέων υπαλλήλων δεν προχώρησε τόσο γρήγορα όσο αναμενόταν. Εν τω μεταξύ, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή τροποποίησε την αναλογία μεταξύ μόνιμων και έκτακτων θέσεων κατά τρόπο που δεν ανταποκρινόταν με τις προσλήψεις τις οποίες πραγματοποίησε η Υπηρεσία.

Πίνακας 7.4 — Ανθρώπινο δυναμικό

	Προσωπικό στις 15.9.1998 (UCLAF)	Εγκεκριμένες θέσεις για το 1999 (UCLAF)	Προσωπικό στις 31.12.1999 (UCLAF)	Εγκεκριμένες θέσεις για το 2000	Προσωπικό στις 31.12.2000 (OLAF)	Εγκεκριμένες θέσεις για το ΔΣΜ αριθ. 3/2001	Προσωπικό στις 30.6.2001 (OLAF)
Μόνιμοι υπάλληλοι Α	26	64	50	83	71	59	69 ⁽²⁾
Έκτακτοι υπάλληλοι Α	38	7	1	15	1	61	37
Μόνιμοι υπάλληλοι Β	18	43	33	60	41	50	40
Έκτακτοι υπάλληλοι Β	17	5	1	15	1	66	21
Λοιποί	27	30	21	51	39	64	40
Σύνολο	126	149	106	224	153	300 ⁽¹⁾	207 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Συνολικά 38 θέσεις από τις 300 παραμένουν δεσμευμένες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει 10 υπαλλήλους που επαναποδοτετήθηκαν σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής και θα έχουν αποχωρήσει από την OLAF πριν από την 1η Οκτωβρίου 2001.

Πηγή: Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.44. Δεδομένου ότι η Υπηρεσία έχει πλέον το καθεστώς Γενικής Διεύθυνσης, της διατίθεται περισσότερο προσωπικό για τη στελέχωση υπηρεσιών υποστήριξης όπως η διοίκηση, το προσωπικό και ο προϋπολογισμός (19 θέσεις το Μάρτιο του 2001). Μολονότι διαθέτει πιστώσεις για 300 θέσεις για το 2001, το Κοινοβούλιο δέσμευσε 76 από αυτές, μέχρις ότου η Υπηρεσία επανεξετάσει την καταλληλότητα όλου του σημερινού προσωπικού και η Επιτροπή δεχτεί την απόφαση μετάταξης που θα προκύψει από αυτή την επανεξέταση⁽¹⁰⁾. Αυτή η υπό όρους διάθεση προσωπικού περιορίζει την ανεξαρτησία τόσο του διευθυντή, όσο και της Υπηρεσίας στο σύνολό της.

7.45. Τα προβλήματα που ανέκυψαν όσον αφορά το διορισμό του διευθυντή οφείλονται στο γεγονός ότι ένας διευθυντής, διοριζόμενος στην Υπηρεσία, γίνεται διευθυντής της Επιτροπής με την ευρεία έννοια. Για το λόγο αυτό, ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής έκρινε ότι έπρεπε να εκπροσωπείται στη διαδικασία διορισμού, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι ο διοριζόμενος υποψήφιος θα είναι ικανός να αναλάβει διευθυντικά καθήκοντα και σε άλλη υπηρεσία της Επιτροπής.

Οι βάσεις δεδομένων και οι πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση δεν παρουσιάζουν σημαντική βελτίωση μετά τη δημοσίευση της ειδικής έκθεσης αριθ. 8/98

7.46. Στην ειδική έκθεση αριθ. 8/98 το Συνέδριο επισημαίνει ότι η UCLAF χρησιμοποιούσε σε περιορισμένο μόνο βαθμό τις βάσεις δεδομένων που διέθετε (Irene), γεγονός που είχε αρνητικές επιπτώσεις στην αξιοπιστία του περιεχομένου τους. Η UCLAF θεωρούσε ότι η πλήρης εφαρμογή ενός νέου συστήματος, το οποίο θα ενσωμάτωνε το παλαιό, θα σήμαινε τη λύση των προβλημάτων που είχαν εντοπιστεί.

7.47. Στο πλαίσιο της εξέτασης των ιδίων πόρων⁽¹¹⁾ και των διαρθρωτικών ταμείων⁽¹²⁾ το Συνέδριο διαπίστωσε ότι η UCLAF και η Υπηρεσία δεν είχαν ενημερώσει τις σχετικές βάσεις δεδομένων με τις περιπτώσεις που είχαν κοινοποιήσει τα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1997-2000. Το 2001 η χρήση των βάσεων δεδομένων άρχισε να βελτιώνεται και η εφαρμογή νέων διαδικασιών από τη διεύθυνση που είναι αρμόδια για τις έρευνες σημαίνει ότι το προσωπικό καταχωρίζει τις νέες περιπτώσεις με συστηματικότερο τρόπο. Ωστόσο, οι βάσεις εξακολουθούσαν να μην είναι αξιόπιστες ούτε πλήρεις, και δεν παρείχαν όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση των ερευνών.

7.44. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατά την έγκριση του συμπληρωματικού και διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 3/2001, στις 12 Ιουλίου 2001, απελευθερώθηκαν 38 θέσεις.

7.45. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Για την επιχειρησιακή ανεξαρτησία της OLAF, σε συνδυασμό με την ανάγκη προσαρμογής του συστήματος προσλήψεων λόγω της ιδιαιτερότητας των καθηκόντων της, συνιστάται η δημιουργία μιας στοχοθετημένης Συμβουλευτικής Επιτροπής Διορισμών (CCN) που θα λειτουργεί στο πλαίσιο των διαδικασιών κάλυψης διευθυντικών θέσεων, όπως επιβεβαίωσε η Επιτροπή, στις 24 Ιανουαρίου 2001.

7.47. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Από την καθιέρωση του Συστήματος Διαχείρισης Περιπτώσεων (CMS), τον Μάιο 2001, βελτιώθηκε σημαντικά η αξιοπιστία και η πληρότητα των δεδομένων για τις περιπτώσεις που διερευνήθηκαν πρόσφατα από την OLAF.

Η διοικητικά μονάδα υποστήριξης ασχολείται επί του παρόντος με την εκκαθάριση των δεδομένων που εισάχθηκαν στο σύστημα CMS από τη βάση Irene και με την ολοκλήρωση της ενημέρωσης όλων των δεδομένων που καταχωρήθηκαν εκεί.

Με την καθιέρωση του ECR (του πρώην «εξωτερικού μέρους» του συστήματος Irene), τον Μάρτιο 2001, βελτιώθηκε επίσης η κατάσταση που αφορά τις περιπτώσεις που κοινοποίησαν τα κράτη μέλη.

Τα συμπεράσματα του Συνεδρίου σχετικά με το ECR αφορούν μόνο την ενημέρωση των δεδομένων σχετικά με τους ίδιους πόρους και τα διαρθρωτικά ταμεία. Μετά τη μετάβαση στο σύστημα ECR, τα δεδομένα αυτά ενημερώθηκαν και συμπληρώθηκαν.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 56 της 26.2.2001, σ. 159.

⁽¹¹⁾ Ετήσια έκθεση, κεφάλαιο 1, σημεία 1.88 έως 1.90.

⁽¹²⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2001 σχετικά με το δημοσιονομικό έλεγχο των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΕ C 314 της 8.11.2001).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.48. Η Υπηρεσία σήμερα ευελπιστεί ότι οι αναγκαίες βελτιώσεις θα επέλθουν με τη βοήθεια δύο νέων μέσων: του συστήματος διαχείρισης περιπτώσεων, που άρχισε να εφαρμόζεται το Μάιο του 2001, και της πλατφόρμας υπηρεσιών, η οποία παρέχει, τόσο στις ΓΔ της Επιτροπής, όσο και στις εθνικές αρχές, πρόσβαση στις επίσημες κοινοποιήσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με τους τομεακούς κανονισμούς από το Μάρτιο του 2001. Το σύστημα διαχείρισης περιπτώσεων σκοπό έχει να παρέχει στη διαχείριση ένα μέσο για την παρακολούθηση της συντελούμενης προόδου. Στον **πίνακα 7.5** παρουσιάζονται γενικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις περιπτώσεις που αποτελούσαν αντικείμενο έρευνας το Μάρτιο του 2001.

7.48. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στόχος της βάσης δεδομένων CMS δεν είναι μόνο να παρέχει στη διεύθυνση ένα μέσο για την παρακολούθηση των προόδων, αλλά και τη δυνατότητα καταχώρησης και συστηματικού εντοπισμού όλων των δραστηριοτήτων ελέγχου που ασκεί η OLAF.

Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το εγχειρίδιο της OLAF, όλη η εισερχόμενη αλληλογραφία σχετικά με τους ελέγχους διαβιβάζεται πλέον στην διοικητική μονάδα υποστήριξης, η οποία συντηρεί το CMS. Οι καταχωρήσεις των περιπτώσεων γίνονται πλέον με συγκεντρωτικό τρόπο από την μονάδα υποστήριξης (οι ελεγκτές δεν έχουν πλέον τη δυνατότητα να ανοίγουν ή να κλείνουν φακέλους σε μεμονωμένη βάση) και ανεξάρτητα από τις εργασίες των ελεγκτών. Σε περίπτωση που πρέπει να ανοιχτεί ένας νέος φάκελος, αυτό γίνεται την ημέρα που η μονάδα υποστήριξης δέχεται τη σχετική αλληλογραφία. Οι καταχωρήσεις στο σύστημα εσωτερικής αλληλογραφίας συγκρίνονται τακτικά με τις νέες εγγραφές στη βάση δεδομένων CMS, ώστε να εξασφαλίζεται η πλήρης καταχώρηση όλων των σχετικών δεδομένων στη βάση αυτή.

Δεδομένου ότι η βάση δεδομένων άρχισε να λειτουργεί μόλις τον Μάιο 2001, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα αριθμητικά στοιχεία του πίνακα 7.5 (βασικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους φακέλους που αποτελούσαν αντικείμενο έρευνας, τον Μάρτιο 2001) δεν στηρίζονται στη βάση δεδομένων CMS.

Η «πλατφόρμα υπηρεσιών» είναι μια έννοια που προορίζεται για τη σταθεροποίηση της συνεργασίας με τις άλλες υπηρεσίες και τα κράτη μέλη. Η βάση δεδομένων (ECR) δημιουργήθηκε ως αναπόσπαστο μέρος της πλατφόρμας υπηρεσιών και καθιστά δυνατή την πρόσβαση στις επίσημες κοινοποιήσεις στο πλαίσιο των τομεακών κανονισμών. Τα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη άμεση πρόσβαση στα δεδομένα της ECR. Προς το παρόν, η βάση αυτή εξυπηρετεί μόνο τις άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής.

Πίνακας 7.5 — Ανθρώπινο δυναμικό και περιπτώσεις που βρίσκονταν υπό διερεύνηση στις 21 Μαρτίου 2001

Τομέας	Εν αναμονή έγκρισης	Υπό διερεύνηση	(εκ των οποίων εσωτερικές περιπτώσεις)	Περιπτώσεις που υποβλήθηκαν σε δικαστικές/άλλες αρχές	(εκ των οποίων εσωτερικές περιπτώσεις)	Αριθμός υπευθύνων έρευνας
Καταπολέμηση της διαφθοράς και δαπάνες	42	136	(33)	213	(14)	
Εξωτερική βοήθεια	159	39	(5)	32	(1)	31
Εμπόριο	24	108	(1)	51	(0)	
Γεωργία	19	20	(0)	7	(0)	
Τελωνεία	101	78	(0)	102	(0)	52
Σύνολο	345	381	(39)	405	(15)	83

Πηγή: Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.49. Ο νέος διευθυντής επιδίωξε να εξασφαλίσει, αφενός, ότι υπάρχει πλέον σαφής έλεγχος από τη διοίκηση του διορισμού επιθεωρητών για τις διάφορες περιπτώσεις καθώς και των προτεραιοτήτων των ερευνών και, αφετέρου, ότι οι αποφάσεις αυτές δεν ανήκουν πλέον στη διακριτική ευχέρεια των ομάδων έρευνας. Ωστόσο, η Υπηρεσία δεν διαθέτει σύστημα καταγραφής του χρόνου το οποίο να της επιτρέπει να υπολογίζει άμεσα τους πόρους που χρησιμοποιούνται για κάθε έρευνα. Επιπλέον, προς το παρόν δεν υπάρχει ολοκληρωμένο σύστημα καταγραφής των αποτελεσμάτων των διαφόρων ερευνών και των ανακτώμενων ποσών. Κατά το χρόνο της επίσκεψης ελέγχου, η Υπηρεσία δεν προέβλεπε την καταχώριση αυτών των πληροφοριών στο σύστημα διαχείρισης περιπτώσεων.

7.50. Το 1998, το Συνέδριο επέκρινε την ποιότητα των πληροφοριών που περιέχονταν στην ετήσια έκθεση της UCLAF. Η ετήσια έκθεση για την καταπολέμηση της απάτης που δημοσιεύτηκε το 2000 περιείχε προσεκτικότερα στοιχεία. Η Υπηρεσία δεν παρουσίασε πλέον αβάσιμες εκτιμήσεις του εύρους της απάτης ή των συνεπειών των ερευνών όσον αφορά την απάτη στον τομέα του φόρου καταπόνησης και του ΦΠΑ, για παράδειγμα. Η αξιοπιστία των δημοσιευόμενων πληροφοριών θα βελτιωθεί περαιτέρω, εάν η Υπηρεσία εφαρμόσει επιτυχώς το προβλεπόμενο σύστημα διαχείρισης περιπτώσεων και καταγράφει συστηματικά την έκβαση όλων των περιπτώσεων.

Υπάρχει πλέον νομική βάση για τις έρευνες και παρατηρείται βελτίωση όσον αφορά τις διαδικασίες

7.51. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 παρέχει στην Υπηρεσία τη νομική βάση για τις έρευνες που διενεργεί και καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της. Δυνάμει του κανονισμού, ο διευθυντής της Υπηρεσίας οφείλει να αποφασίσει κατά πόσο, εκ πρώτης όψεως, υπάρχει περίπτωση απάτης η οποία να δικαιολογεί τη διενέργεια σχετικής έρευνας. Μολονότι ο διευθυντής έχει ζητήσει από το προσωπικό να του υποβάλλει πρόταση διενέργειας έρευνας εντός μίας εβδομάδας από τη λήψη ένδειξης ή ισχυρισμού σχετικά με την ύπαρξη απάτης, στις αρχές του 2001 για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων μεσολαβούσαν κατά μέσο όρο 16 εβδομάδες: αυτό οφειλόταν εν μέρει στην ύπαρξη ενός αριθμού παλαιών περιπτώσεων, που προϋπήρχαν της καθιέρωσης των νέων διαδικασιών.

7.49. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά τον ορισμό των προτεραιοτήτων σχετικά με τις έρευνες και την ανάθεση των περιπτώσεων στους ελεγκτές, το διοικητικό συμβούλιο της επιχειρησιακής διεύθυνσης συγκαλεί συνεδρίαση μια φορά την εβδομάδα στην οποία συμμετέχει τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος της διοικητικής μονάδας δικαστικών. Μεταξύ των καθηκόντων αυτού του συμβουλίου είναι η εξασφάλιση του ποιοτικού ελέγχου με την εξέταση όλων των προτάσεων για το άνοιγμα ή το κλείσιμο των ερευνών καθώς και της καταλληλότητας του προτεινόμενου προσωπικού για τη διεξαγωγή των ερευνών αυτών.

Για να καταχωρηθούν τα αποτελέσματα των ερευνών και τα ανακτώμενα ποσά, το CMS υποδιαιρείται σήμερα σε δύο μέρη — ένα μέρος παρακολούθησης και ένα μέρος ανάκτησης.

7.51. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η προθεσμία μιας εβδομάδας αναφέρεται ενδεικτικά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η τήρησή της δεν είναι δυνατή, κυρίως γιατί για την ανάλυση των πληροφοριών συχνά απαιτούνται περισσότερες από πέντε ημέρες. Στο εγχειρίδιο ορίζεται σαφώς ότι: «Δεδομένου ότι ο χρόνος που απαιτείται για την αρχική αξιολόγηση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον όγκο του υλικού που γίνεται δεκτό και τη δυνατότητα πρόσβασης στις διάφορες γλώσσες, δεν μπορεί να εφαρμόζεται αυστηρή προθεσμία». Η τάση μείωσης του απαιτούμενου χρόνου για την αρχική αξιολόγηση ενός φακέλου είναι σαφής. Από την καθιέρωση του εγχειριδίου της OLAF, ο μέσος απαιτούμενος χρόνος για την αρχική αξιολόγηση έχει μειωθεί στο ήμισυ. Η μειωτική αυτή τάση αναμένεται να συνεχιστεί με την πρόσληψη νέου προσωπικού και με τη σταδιακή μείωση των καθυστερημένων φακέλων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.52. Η Υπηρεσία έχει αρχίσει να συγκροτεί μονάδα που αποτελείται από ειδικούς σε θέματα δίωξης από όλα τα κράτη μέλη. Η μονάδα αυτή θα μεριμνά ώστε, αφενός, οι έρευνες να αποφέρουν πάντοτε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να είναι αποδεκτά από τα εθνικά δικαστήρια και, αφετέρου, οι πληροφορίες να περιέρχονται στις δικωτικές αρχές των κρατών μελών σε εύχρηστη μορφή. Κατά το χρόνο του ελέγχου, ωστόσο, το εν λόγω σχέδιο δεν είχε σημειώσει ιδιαίτερη πρόοδο σε σχέση με το 1997.

Η διερεύνηση των περιπτώσεων απάτης εντός των θεσμικών οργάνων δεν απαιτεί τη διάθεση σημαντικών πόρων, παρακωλύεται ωστόσο από τους κανόνες και τις διαδικασίες που αφορούν το προσωπικό

7.53. Μέχρι σήμερα η διερεύνηση περιπτώσεων απάτης εντός των θεσμικών οργάνων δεν έχει απαιτήσει τη συμμετοχή σημαντικού αριθμού υπαλλήλων. Κατά το χρόνο της επίσκεψης του Συνεδρίου, το Μάρτιο του 2001, μόνο επτά υπάλληλοι της Υπηρεσίας είχαν συμμετάσχει στη διερεύνηση περιπτώσεων διαφθοράς και εσωτερικής απάτης, ενώ κανένας τους δεν εργάστηκε με πλήρες ωράριο για εσωτερικές περιπτώσεις. Αυτή η κατηγορία ερευνών αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 5 % του όγκου εργασίας.

7.54. Οι νέες διατάξεις για τη διερεύνηση εσωτερικών περιπτώσεων⁽¹³⁾ ορίζουν ότι η Υπηρεσία ενημερώνει το οικείο θεσμικό όργανο, όταν από την έρευνα προκύψει το ενδεχόμενο να ενέχεται μέλος του προσωπικού (μολονότι, στις περιπτώσεις που απαιτείται απόλυτη μυστικότητα, δεν υπάρχει υποχρέωση κοινοποίησης). Η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων μιας έρευνας δημιουργεί δίλημμα για το οικείο όργανο: είναι δύσκολο να ανασταλεί η άσκηση των καθηκόντων υπαλλήλου απλώς και μόνον επειδή διεξάγεται έρευνα. Ωστόσο, εάν αυτό δεν γίνει και ο υπάλληλος εξακολουθήσει να έχει πρόσβαση στο γραφείο του, ενδέχεται να καταστραφούν τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης δεν διευκολύνει την ταχεία αντίδραση της διοίκησης σε περίπτωση έρευνας. Μολονότι επιτρέπει την άμεση αναστολή της άσκησης των καθηκόντων του υπαλλήλου, με παρακράτηση του ημίσεος του μισθού του σε περίπτωση βαρέος παραπτώματος που αποδίδεται σε αυτόν, από την απαγγελία της αναστολής αρχίζει να μετρά τετράμηνη προθεσμία για την οριστική ρύθμιση του ζητήματος⁽¹⁴⁾, η οποία συχνά είναι δύσκολο να τηρηθεί. Εάν το ζήτημα δεν επιλυθεί εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, ο υπάλληλος λαμβάνει εκ

7.52. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού στη διοικητική μονάδα που είναι επιφορτισμένη με τις δίωξεις, έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο. Εκτός από τον προϊστάμενο της μονάδας άρχισαν να εργάζονται στη μονάδα αυτή πέντε εμπειρογνώμονες στον τομέα της δίωξης. Τρεις άλλοι εμπειρογνώμονες στον τομέα αυτό θα αναλάβουν καθήκοντα τον Οκτώβριο, και δύο άλλοι στο τέλος του έτους. Όσον αφορά τους εμπειρογνώμονες από τις τέσσερις υπόλοιπες χώρες, ξεκίνησε ήδη η διαδικασία προσλήψεων.

7.53. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τουλάχιστον δεκαέξι άτομα ασχολούνται, επί του παρόντος, με τις εσωτερικές έρευνες. Όσον αφορά τις υποψίες για περιπτώσεις απάτης στο πλαίσιο των κοινοτικών οργάνων εφαρμόζεται τώρα πολιτική «μηδενικής ανοχής», πράγμα το οποίο σημαίνει ότι θα εξετάζονται όλες οι ύποπτες περιπτώσεις χωρίς καμία εξαίρεση.

7.54. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 και (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999, οι έρευνες της OLAF επεκτείνονται σε σοβαρά γεγονότα που συνδέονται με την απαλλαγή από την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων και που μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσουν σε πειδαρχικές ή ποινικές δίωξεις. Στην πράξη, οι εσωτερικές έρευνες της OLAF καταλήγουν συχνά σε πειδαρχικές διαδικασίες. Ωστόσο, οι διαδικασίες αυτές, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αναστολής υπαλλήλων, είναι θέματα της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (AIPN)⁽⁶⁾. Το θέμα της αναστολής εξετάζεται στο συμβουλευτικό έγγραφο σχετικά με το πειδαρχικό καθεστώς [SEC(2000) 2079/5], το οποίο προτείνει την αύξηση της προθεσμίας από τέσσερις σε έξι μήνες. Το άρθρο 88 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπει ότι η αναστολή άσκησης των καθηκόντων ενός υπαλλήλου εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση βαρέος παραπτώματος που του αποδίδεται από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή. Λόγω των σοβαρών συνεπειών που μπορεί να έχει η αναστολή για τον εν λόγω

⁽¹³⁾ Άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁽¹⁴⁾ Άρθρο 88 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

⁽⁶⁾ Όσον αφορά τους υπαλλήλους βαθμών Α 3 και κάτω, αρμόδιος είναι ο Γενικός Διευθυντής Προσωπικού και Διοίκησης και όσον αφορά τους υπαλλήλους βαθμών Α 1 και Α 2, ο Επίτροπος στον τομέα του προσωπικού. Όσον αφορά τους υπαλλήλους βαθμών Α 3 και κάτω που αμείβονται από τον προϋπολογισμό έρευνας, η αρμόδια αρχή διορισμού είναι ο Γενικός Διευθυντής της Ε & ΤΑ ή του ΚΚΕρ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

νέου όλες τις αποδοχές του και του επιστρέφονται οι παρακρατήσεις επί των αποδοχών του. Σε μια τέτοια περίπτωση, τα όργανα προτιμούν προφανώς, πριν να απαγγείλουν την αναστολή της ασκήσεως των καθηκόντων υπαλλήλου, να περιμένουν μέχρι να προκύψουν περαιτέρω στοιχεία.

7.55. Επιπλέον, ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης ⁽¹⁴⁾ αποκλείει την επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής κύρωσης μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, γεγονός που συνεπιφέρει μακροχρόνιες καθυστερήσεις. Δεδομένου ότι το βάρος της απόδειξης στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας δεν είναι το ίδιο με το αντίστοιχο στο πλαίσιο της ποινικής δίωξης και καθώς η σοβαρή αμέλεια μπορεί να είναι προφανής σε μια περίπτωση όπου η εγκληματική πρόθεση αποδεικνύεται δύσκολα, ο κανόνας αυτός περιορίζει ασκοπα την ελευθερία δράσης του οργάνου.

Συμπεράσματα

Η Υπηρεσία χρειάζεται μεγαλύτερη ελευθερία δράσης σε θέματα που αφορούν το προσωπικό

7.56. Η Υπηρεσία χρειάζεται μεγαλύτερη ελευθερία δράσης σε θέματα που αφορούν το προσωπικό. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται τη σύναψη συμφωνίας με την ευρύτερη Επιτροπή, η οποία θα προέβλεπε τη μετάταξη προσωπικού από την Υπηρεσία, μεγαλύτερη ευελιξία στο διορισμό του διευθυντή, τη δυνατότητα πρόσληψης περισσότερων έκτακτων υπαλλήλων και το δικαίωμα καθορισμού της κατάλληλης αναλογίας μόνιμων και έκτακτων θέσεων. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι ο διορθωτικός και συμπληρωματικός προϋπολογισμός αριθ. 3/2001 μετέτρεψε τρεις από τις πέντε μόνιμες θέσεις διευθυντή σε έκτακτες, ανατρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο οποιοδήποτε ερώτημα σχετικά με το δικαίωμα των υπαλλήλων που έχουν διοριστεί σε αυτές τις θέσεις να καταλάβουν οποιαδήποτε άλλη θέση στην Επιτροπή, μετά τη λήξη της ορισμένου χρόνου σύμβασής τους.

υπάλληλο, ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ της κατά τεκμήριο αθωότητας που πρέπει να τυγχάνουν οι κοινοτικοί υπάλληλοι και της ανάγκης να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτελεσματικής διεξαγωγής των ερευνών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, όταν μια έρευνα αφορά το προσωπικό ενός κοινοτικού οργάνου, η OLAF υποχρεούται να ενημερώνει το ενδιαφερόμενο όργανο αλλά όχι τον ίδιο τον υπάλληλο.

7.56. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά την πολιτική προσωπικού, με την απόφαση της Επιτροπής της 28ης Απριλίου 1999 (άρθρο 6) μεταβιβάστηκαν στον διευθυντή της OLAF οι εξουσίες της AIPN όσον αφορά το προσωπικό της υπηρεσίας αυτής. Κατά συνέπεια, ο διευθυντής της OLAF έχει την απαιτούμενη ελευθερία όσον αφορά τον διορισμό και τη διαχείριση του προσωπικού του. Επίσης, ασκεί τις αρμοδιότητές του τηρώντας αυστηρά τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και, καταρχήν, τους κανόνες και τις πρακτικές της Επιτροπής. Παρεκκλίσεις από τους κανόνες αυτούς επιτρέπονται ενδεχομένως για την εκπλήρωση της ειδικής αποστολής της OLAF.

Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, λήφθηκαν ορισμένα μέτρα προκειμένου να συνεκτιμηθούν οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με την πολιτική προσωπικού της OLAF:

- ορισμένοι υπάλληλοι επανεντάχθηκαν σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής,
- η διαδικασία διορισμού διευθυντών στο πλαίσιο της OLAF προσαρμόστηκε κατάλληλα,
- οι περισσότεροι από τους μισούς υπαλλήλους της OLAF βαθμού Α είναι έκτακτοι υπάλληλοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η Υπηρεσία πρέπει να καθορίσει προτεραιότητες και στρατηγικές βάσει των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής και του άμεσου κινδύνου για τον προϋπολογισμό

7.57. Η προστιθέμενη αξία που παράγεται από την Υπηρεσία ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των διαφόρων τομέων δραστηριοτήτων. Όσον αφορά τις δαπάνες, και συγκεκριμένα τις άμεσες, η Υπηρεσία έχει άμεση ευθύνη και ο ρόλος της είναι ουσιαστικής σημασίας. Σε τομείς όπως ο φόρος κατανάλωσης και ο ΦΠΑ, η Υπηρεσία δεν έχει άμεση αρμοδιότητα, μπορεί ωστόσο να προσφέρει τη συνδρομή της στα κράτη μέλη, μολονότι στους τομείς αυτούς ο κοινοτικός προϋπολογισμός τις περισσότερες φορές πλήττεται μόνο έμμεσα από απάτες. Η Υπηρεσία θα έπρεπε να διαθέτει μεγαλύτερη αυτονομία, ώστε να μπορεί να λαμβάνει περισσότερες πρωτοβουλίες για τη διενέργεια ερευνών σε διάφορους τομείς των δαπανών, για παράδειγμα βάσει των κινδύνων που εντοπίζονται σε άλλες περιπτώσεις.

Ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης πρέπει να τροποποιηθεί κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται η αναστολή της άσκησης των καθηκόντων υπαλλήλων που εμπλέκονται σε έρευνα και να επιταχύνεται η πειθαρχική διαδικασία

7.58. Κρίνεται σκόπιμο να τροποποιηθεί ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης κατά τρόπο ώστε:

- α) να παραταθεί η περίοδος κατά την οποία μπορεί να ανασταλεί η άσκηση των καθηκόντων υπαλλήλου που εμπλέκεται σε έρευνα, με παρακράτηση του ημίσεος του μισθού του,
- β) να προβλέπεται ο άμεσος αποκλεισμός του υπαλλήλου από τα κοινοτικά κτήρια, προκειμένου να μειώνεται ο κίνδυνος καταστροφής από αυτόν των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων.

Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση και αυτές που δημοσιεύονται πρέπει καταστούν περισσότερο αξιόπιστες, συναφείς και πλήρεις

7.59. Γενικά, οι βάσεις δεδομένων εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από τις ελλείψεις που είχαν διαπιστωθεί το 1998, μολονότι επί του παρόντος προετοιμάζονται πολλές εξελίξεις. Οι πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση πρέπει να επαρκούν για τον εντοπισμό όλων των περιπτώσεων καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας, για την καταγραφή των πόρων που διατέθηκαν για τις διάφορες κατηγορίες έρευνας και μάλιστα κατά περίπτωση (π.χ. με την καθιέρωση συστήματος καταγραφής του χρόνου) και, τέλος, για την πλήρη καταγραφή των αποτελεσμάτων της έρευνας.

7.57. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η OLAF συμφωνεί ότι πρέπει να εφαρμοστεί δραστήρια στάση όσον αφορά τις έρευνες στους τομείς στους οποίους πραγματοποιούνται δαπάνες, βάσει της ανάλυσης των κινδύνων που επισημαίνονται σε άλλους φακέλους. Η επίτευξη αυτού του στόχου αναμένεται να στηριχθεί με την πρόσφατη δημιουργία μιας ειδικής Διεύθυνσης για την συγκέντρωση πληροφοριών «Intelligence», η οποία βάσει της ανάλυσης των κινδύνων θα καταρτίζει τις κατευθυντήριες γραμμές των προτεραιοτήτων έρευνας.

7.58. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- α) Το θέμα της αναστολής εξετάζεται στο συμβουλευτικό έγγραφο σχετικά με το πειθαρχικό καθεστώς [SEC(2000) 2079/5], το οποίο προτείνει την αύξηση της προθεσμίας από τέσσερις σε έξι μήνες.

7.59. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα κενά που επισημάνθηκαν, το 1998, καλύφθηκαν ως επί το πλείστον. Με το νέο σύστημα CMS και το εγχειρίδιο της OLAF βελτιώνεται σημαντικά η αξιοπιστία και η πληρότητα των διοικητικών πληροφοριών (βλέπε παρατηρήσεις στα σημεία 7.48 έως 7.50).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Είναι πλέον ανάγκη να υπάρξει μια περίοδος σταθερότητας

7.60. Στα τελευταία επτά χρόνια, οι μονάδες ερευνών της Επιτροπής αναδιοργανώθηκαν δύο φορές. Κάθε φορά γινόταν αλλαγή στην κορυφή της ιεραρχίας, με σχετικά ασήμαντες συνέπειες σε επίπεδο υπευθύνων για την έρευνα. Μετά τη δημιουργία της Υπηρεσίας, τον Απρίλιο του 1999, παρήλθε σχεδόν ένας χρόνος μέχρι να αναλάβει καθήκοντα νέος διευθυντής και μόλις τώρα συντελούνται οι συνεπακόλουθες αλλαγές στις διαδικασίες και το προσωπικό. Δεδομένης της μακράς διάρκειας των περισσότερων ερευνών, θα χρειαστεί αρκετός χρόνος μέχρι οι εν λόγω αλλαγές να επηρεάσουν σοβαρά τα αποτελέσματα της Υπηρεσίας. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η Υπηρεσία πάντοτε θα χρειάζεται έναν σημαντικό αριθμό εμπειρογνομόνων με το καθεστώς του έκτακτου υπαλλήλου, αποσπασμένων μεσοπρόθεσμα από τις εθνικές αρχές, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι για τη διερεύνηση των περιπτώσεων απάτης και την κίνηση της σχετικής δίωξης.

7.61. Ο κανονισμός αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾ προβλέπει την επανεξέταση της λειτουργίας της Υπηρεσίας το αργότερο μέχρι τις 31 Μαΐου 2002. Δεδομένων των καθυστερήσεων στο διορισμό του διευθυντή και της αύξησης του προσωπικού της Υπηρεσίας, προς το παρόν αυτή η επανεξέταση φαίνεται πρόωρη κατά κάποιο τρόπο, καθώς, πριν από το δεύτερο εξάμηνο του 2002 το ενωρίτερο, θα είναι δύσκολο να εκτιμηθεί κατά πόσο η νέα προσέγγιση αναφορικά με την έρευνα σε περίπτωση απάτης είναι επιτυχημένη.

7.60. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Λόγω της ιδιαιτερότητας του ρόλου της, η OLAF χρειάζεται επίσης ένα σημαντικό αριθμό μόνιμων υπαλλήλων, δεδομένου ότι είναι ένα όργανο που όχι μόνο διενεργεί έρευνες αλλά και καλείται να διαχειρίζεται αποτελεσματικά την διακίνηση του προσωπικού. Όπως τονίζει το ίδιο το Συνέδριο στα συμπεράσματά του στην ειδική έκθεση αριθ. 8/98, πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία ανάμεσα στο αριθμό των μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων της OLAF, ώστε να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη σταθερότητα, συνέχεια και ανεξαρτησία της.

Εκτός από αυτές τις μόνιμες θέσεις, η OLAF διαθέτει ένα μεγάλο αριθμό έκτακτων θέσεων και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης 13 εθνικών αποσπασμένων εμπειρογνομόνων.

Η προθεσμία του ενός έτους που κρίθηκε απαραίτητη για το διορισμό του διευθυντή της OLAF οφείλεται εν μέρει στην επιθυμία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με την οποία ήταν ευκαταίω να συμμετάσχει στην απόφαση διορισμού η νέα Επιτροπή, που ανέλαβε καθήκοντα τον Σεπτέμβριο 1999, και όχι η παλαιά Επιτροπή. Η απόφαση για την επιλογή του νέου διευθυντή έγινε πριν από το τέλος του 1999. Ωστόσο, ο νέος διευθυντής ανέλαβε τα καθήκοντά του μόλις τον Μάρτιο 2000.

7.61. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ενώ η Επιτροπή συμερίζεται την άποψη, σύμφωνα με την οποία η OLAF χρειάζεται κυρίως ένα σταθερό κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του πλήρους δυναμικού της, ωστόσο, είναι πεπεισμένη ότι η αναθεώρηση που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 προσφέρει μια χρήσιμη ευκαιρία για την αξιολόγηση των προόδων που επιτεύχθηκαν μέχρι τώρα και για ενδεχόμενες βελτιώσεις.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 1.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Συνέχεια που δόθηκε σε διάφορες προηγούμενες παρατηρήσεις του Συνεδρίου σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών για ακίνητα των θεσμικών οργάνων

7.62. Στην ειδική έκθεσή του αριθ. 5/2000 ⁽¹⁶⁾ σχετικά με τις δαπάνες για ακίνητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, το Συνέδριο απηύθυνε προς όλα τα θεσμικά όργανα τις ακόλουθες συστάσεις:

- α) τα κοινοτικά θεσμικά όργανα θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, πριν δεσμευτούν σε οικοδομικό σχέδιο μεγάλης κλίμακας·
- β) οι Κοινοότητες πρέπει να δημιουργήσουν πολυετή προϋπολογισμό επενδύσεων και να εξετάσουν τα πλεονεκτήματα του άμεσου δανεισμού για τη χρηματοδότηση των οικοδομικών προγραμμάτων τους·
- γ) οι Κοινοότητες πρέπει να έχουν τον πλήρη διοικητικό, τεχνικό και οικονομικό έλεγχο των οικοδομικών σχεδίων τους·
- δ) σε περίπτωση που οι Κοινοότητες θα επιθυμούσαν να μεταβιβάσουν τις εξουσίες τους ως κυρίου του έργου, οι όροι αυτής της μεταβίβασης, οι ανώτατες τιμές καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εντολοδόχων θα πρέπει να αποτελούν το αντικείμενο προηγούμενης σύμβασης.

7.62-7.65. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο, μετά την έγκριση των αναγκαίων τροποποιήσεων στον δημοσιονομικό κανονισμό, θα ακολουθήσει τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσον αφορά τον τόπο εγκατάστασης των κτηρίων των θεσμικών οργάνων συμφωνώντας με τη δυνατότητα που τους παρέχεται να δανείζονται απευθείας από την χρηματαγορά για την απόκτηση ακινήτων.

Το Κοινοβούλιο λαμβάνει ήδη από τώρα όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διατηρήσει τον πλήρη έλεγχο των κτιριακών του σχεδίων, ειδικότερα στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο, θα συνεχίσει δε τις προσπάθειές του προς την κατεύθυνση αυτή.

7.62. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- α) Όλα τα σημαντικά ή ευαίσθητα χαρτοφυλάκια που αφορούν ακίνητα κοινοποιούνται ήδη στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης. Επίσης, επί του παρόντος, προετοιμάζεται ανακοίνωση του κ. Kinnock προς τους αρμόδιους για την εφαρμογή της πολιτικής ακινήτων, η οποία θα υποβληθεί το φθινόπωρο του 2001.
- β) Βλέπε τις παρατηρήσεις σχετικά με το σημείο 7.64.
- γ) Η Επιτροπή συμεριζεται τη γνώμη του Συνεδρίου όσον αφορά τον έλεγχο των οικοδομικών έργων και την λαμβάνει υπόψη στο πρόγραμμα δράσης για τη δημιουργία μιας υπηρεσίας διοικητικής μέριμνας και επιχειρησιακής στήριξης για την οποία θα αποφανθεί σύντομα.
- δ) Σε περίπτωση που η Επιτροπή εκχωρήσει την ιδιότητά της ως κυρίου του έργου, ο εντολοδόχος προβαίνει σε συμφωνίες για λογαριασμό της βάσει ενός καθορισμένου δημοσιονομικού κονδυλίου για το πρόγραμμα των εργασιών που αποφασίστηκε στο πλαίσιο της σύμβασης.

⁽¹⁶⁾ EE C 109 της 14.4.2000.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.62. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η Διοίκηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασπάζεται πλήρως τις συστάσεις που αναφέρονται στο σημείο αυτό και μάλιστα τις έχει εφαρμόσει ήδη, στα πλαίσια που θέτει η ισχύουσα νομοθεσία, όσον αφορά το τρέχον σχέδιο της ανέγερσης κτηρίου. Κατ' αυτόν τον τρόπο:

- α) πριν από την ανάληψη της δέσμευσης για το έργο, ελήφθη η έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής·
- β) άνευ αντικειμένου, εάν ληφθεί υπόψη η ισχύουσα νομοθεσία·
- γ) δ) δεδομένου ότι το Συνέδριο δεν διέθετε επαρκές ανθρώπινο δυναμικό για να αναλάβει το ίδιο τον διοικητικό, τεχνικό και οικονομικό έλεγχο του έργου, εκχώρησε τις σχετικές αρμοδιότητες σε τρίτους μέσω συμβάσεων.

7.63. Μετά από αυτές τις συστάσεις, η Επιτροπή περιέλαβε στην πρότασή της για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού τη δυνατότητα σύναψης δανείων για τη χρηματοδότηση αυτών των δαπανών, εφόσον κρίνεται αναγκαίο ⁽¹⁷⁾.

7.64. Η ιδέα αυτή, η οποία υιοθετήθηκε επίσης από το Συνέδριο στη γνώμη που εξέδωσε πριν από την τροποποίηση των κοινοτικών συνθηκών στη Νίκαια, δεν επανελήφθη ούτε από τη διακυβερνητική διάσκεψη, ούτε από το Συμβούλιο. Το αποτέλεσμα είναι ότι πολλά θεσμικά όργανα εξακολουθούν να χρηματοδοτούν την απόκτηση ακινήτων με τη βοήθεια «μέσων για ειδικούς σκοπούς» (special purpose vehicles). Τα μέσα αυτά παρουσιάζουν τα βασικά χαρακτηριστικά δανείου, αλλά με υψηλότερο κόστος από ό,τι ο άμεσος δανεισμός.

7.65. Η διαδικασία αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού δεν διευκολύνει την ταχεία καθιέρωση της γενικευμένης χρήσης των διαχωριζόμενων πιστώσεων και, προς το παρόν, οι πιστώσεις που εγκρίνονται για την εκτέλεση πράξεων που αφορούν ακίνητα εξακολουθούν να έχουν διάρκεια ζωής μέχρι δύο έτη (ένα έτος συν ένα δυνάμει των μεταφορών), κατά τη διάρκεια των οποίων πρέπει να αναληφθούν οι υποχρεώσεις, να υπογραφούν οι συμβάσεις, να εκτελεστούν οι εργασίες και να πραγματοποιηθούν οι συνακόλουθες πληρωμές. Κανένα

7.63, 7.64 και 7.65. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή, παρά τις δυσκολίες που επισήμανε το Συνέδριο, συνεχίζει να χρησιμοποιεί τη δυνατότητα σύναψης δανείων για τη χρηματοδότηση των δαπανών για ακίνητα. Στην τροποποιημένη πρόταση ανασύνταξης του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή υποστηρίζει και διευκρινίζει την πρόταση (άρθρο 14 παράγραφος 2: «Οι Κοινοότητες δεν μπορούν να συνάπτουν δάνεια για την κάλυψη ελλείμματος του προϋπολογισμού. Ωστόσο, έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν δάνεια με αποκλειστικό στόχο την αγορά γηπέδων και μόνο στο βαθμό που τα δάνεια αυτά εγγυώνται τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης.»).

7.63-7.65. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναγκάστηκε όντως να δαπανήσει τις πιστώσεις με τη μορφή προκαταβολών για μελλοντικά έργα, δεδομένου ότι οι ισχύουσες διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού δεν προβλέπουν ούτε τις διαχωριζόμενες πιστώσεις, ούτε το δανεισμό.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε επίσης γνωμοδότηση αριθ. 4/97.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

όργανο δεν είναι σε θέση να ολοκληρώσει οικοδομική κατασκευή σε τόσο σύντομο διάστημα. Κατά συνέπεια, οι Επιτροπές και το ίδιο το Συνέδριο υποχρεώθηκαν να δαπανήσουν τις πιστώσεις που ανέλαβαν στο πλαίσιο των πράξεων με ακίνητα υπό μορφή προκαταβολών για μελλοντικά έργα.

7.66. Τα θεσμικά όργανα που βρίσκονται στο Λουξεμβούργο (Κοινοβούλιο, Δικαστήριο, Επιτροπή και Ελεγκτικό Συνέδριο) άρχισαν να διερευνούν τη δυνατότητα δημιουργίας μιας κοινής δομής η οποία θα ασχολείται με τις διάφορες τεχνικές και οικονομικές πτυχές των ζητημάτων που αφορούν τα ακίνητα. Το Συνέδριο ευελπιστεί ότι παρόμοια προσέγγιση θα υιοθετηθεί και στις Βρυξέλλες.

7.66. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Στις Βρυξέλλες λειτουργεί πράγματι μια τεχνική ομάδα εργασίας στα πλαίσια της οποίας οι εκπρόσωποι των θεσμικών οργάνων ανταλλάσσουν πληροφορίες, συγκρίνουν τις θέσεις τους και αναζητούν μια κοινή θέση επί των επιμέρους θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

7.66. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατά τη συνεδρίαση της 9ης Ιουλίου 2001, οι Γενικές Γραμματείες των κοινοτικών οργάνων ενέκριναν τις συστάσεις (βλέπε παρακάτω) της έκθεσης που κατήρτισε η διοργανική ομάδα για την πολιτική ακινήτων. Οι Γενικές Γραμματείες ζήτησαν από την ομάδα εργασίας να συνεχίσει το έργο της όσον αφορά τη δυνατότητα κοινής συγκέντρωσης των πόρων. Επίσης, καταρτίστηκε ειδική έκθεση σχετικά με την πολιτική ακινήτων στο Λουξεμβούργο, η οποία θα διαβιβαστεί στις Γενικές Γραμματείες για γνωμοδότηση.

Η ομάδα εργασίας συνιστά στις Γενικές Γραμματείες να προβούν στις εξής ενέργειες:

- Τα κοινοτικά όργανα πρέπει να αναπτύξουν κοινή στρατηγική σε σχέση με τις αρμόδιες δημόσιες αρχές της χώρας υποδοχής όσον αφορά τα θέματα κοινού συμφέροντος. Ιδιαίτερα, πρέπει να αγωνιστούν από κοινού στις Βρυξέλλες για τη σύναψη συμφωνίας «όσον αφορά την έδρα» ώστε να υπάρχει ένα σταθερό πλαίσιο για τις συλλογικές τους σχέσεις με τις βελγικές αρχές.
- Πρέπει να θεσπιστεί μια δομή τακτικής ενημέρωσης και διαβούλευσης μέσω της οποίας τα κοινοτικά όργανα θα ανταλλάσσουν πληροφορίες για την πολιτική ακινήτων που εφαρμόζουν και τις προθέσεις τους έναντι της αγοράς ακινήτων. Για να εξασφαλιστεί η συνεχής ροή πληροφοριών, οι τρέχουσες επίσημες και ανεπίσημες συνεδριάσεις για την ανταλλαγή πληροφοριών σε διοικητικό επίπεδο πρέπει να είναι πιο δομημένες και να γίνονται σε τακτική βάση (π.χ. δύο φορές το χρόνο) με προσδιορισμένη ημερήσια διάταξη και εκ περιτροπής προεδρία. Αυτό μπορεί να λάβει τη μορφή συμβουλευτικής επιτροπής, σύμφωνα με το παράδειγμα του τομέα της πληροφορικής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Τα κοινοτικά όργανα πρέπει να καταρτίσουν ένα χάρτη για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής στον τομέα της πολιτικής ακινήτων. Η συνδρομή αυτή πρέπει να λάβει τη μορφή παροχής υπηρεσιών σε σχέση με φακέλους που αφορούν ειδικά τα ακίνητα. Έτσι όλα τα κοινοτικά όργανα θα μπορούν να επωφελούνται από την πραγματογνωμοσύνη των άλλων οργάνων: συμβάσεις πλαίσιο, ανάδοχοι με ανειλημμένα καθήκοντα, εμπειρογνώμονες.
- Τα κοινοτικά όργανα πρέπει να διαπραγματεύονται από κοινού τις μελλοντικές συμβάσεις δημόσιων υπηρεσιών, έτσι ώστε με τη συλλογικότητά τους να καθιστούν δυνατή την επίτευξη καλύτερων όρων, κυρίως ενόψει της αναμενόμενης ελευθέρωσης της αγοράς σε ορισμένους τομείς.
- Επίσης, πρέπει να ανανεωθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την καθιέρωση των διαδικασιών αναγνώρισης μεταξύ των διαφόρων οργάνων, τόσο όσον αφορά τις προκηρύξεις διαγωνισμών όσο και τις λοιπές προ-συμβατικές και συμβατικές διατάξεις. Πρέπει να ζητηθεί από τους προέδρους των ΣΕΑΣ όλων των κοινοτικών οργάνων η εκπόνηση ενός κοινού εγγράφου σχετικά με τους όρους που πρέπει να πληρούνται για την επίτευξη αυτής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε απόλυτη συμφωνία με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τις οδηγίες περί δημόσιων συμβάσεων.
- Επίσης, τα κοινοτικά όργανα πρέπει να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι υποχρεώσεις τους βάσει της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια μπορούν να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και νόμιμα σε διοργανική βάση. Εξυπακούεται ότι κάθε όργανο πρέπει να τηρεί τις νομικές του υποχρεώσεις όσον αφορά την ανάληψη των ευθυνών του για τα κτίρια που έχει στην κυριότητά του.
- Δεδομένου ότι οι περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και τα περιβαλλοντικά πρότυπα είναι κοινά για όλα τα κοινοτικά όργανα, θα επωφελούνται όλα από τα αποτελέσματα της διοργανικής μελέτης που εκπονείται σχετικά με την αξιολόγηση του αντικτύπου των κτιρίων στο περιβάλλον. Η μελέτη αυτή εγγράφεται στο πλαίσιο των γενικών δραστηριοτήτων «Green House Keeping» που αποτελούν αντικείμενο τακτικών διοργανικών διαβουλεύσεων. Το αποτέλεσμα της μελέτης πρέπει να οδηγήσει σε προτάσεις και πρωτοβουλίες για τον εξοπλισμό και τη διαχείριση των κτιρίων σε διοργανική περιβαλλοντική διάσταση.
- Όλα τα όργανα πρέπει να εφοδιαστούν με κοινό σύστημα λογισμικού για τη διαχείριση των αποθεμάτων σε διοργανική κλίμακα, το γρηγορότερο δυνατό.

Επιβάλλεται η δημιουργία ενός ειδικού κανονιστικού πλαισίου για τις αγορές ακινήτων από τα κοινοτικά όργανα. Οι ισχύοντες χρηματοδοτικοί και δημοσιονομικοί μηχανισμοί δεν είναι καλά προσαρμοσμένοι στη χρηματοδότηση της πολιτικής ακινήτων, κυρίως από την αντικατάσταση της πολιτικής απλής μίσθωσης από την πολιτική αγοράς ακινήτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.66. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η Διοίκηση του Συνεδρίου ανέλαβε πλήρως τη δέσμευση, μαζί με τα άλλα όργανα που είναι εγκατεστημένα στο Λουξεμβούργο, για τη δημιουργία μιας δομής επιμελητειακής υποστήριξης στον τομέα των ακινήτων, η οποία θα συνενώνει όλους τους διαθέσιμους πόρους του καθενός. Επίσης, στο πλαίσιο της συνάντησης των Γενικών Γραμματέων, εξέφρασε την προτίμηση η διοργανική αυτή δομή να είναι κοινή, σε τεχνικά θέματα, για όλους τους κύριους τόπους διορισμού (Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο, Στρασβούργο).

7.66. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ΟΚΕ εκφράζει την υποστήριξη της προς τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη δημιουργία μίας κοινής διάρθρωσης που θα αναλάβει την ευθύνη των διαφόρων τεχνικών και χρηματοοικονομικών πτυχών που αφορούν την αγορά ακινήτων στις Βρυξέλλες.

7.66. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η ΕτΠ εκφράζει την υποστήριξη της προς τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη δημιουργία μίας κοινής διάρθρωσης που θα αναλάβει την ευθύνη των διαφόρων τεχνικών και χρηματοοικονομικών πτυχών που αφορούν την αγορά ακινήτων στις Βρυξέλλες.

7.67. Στην έκθεσή του [σημείο 20, στοιχείο στ)] το Συνέδριο επιστούσε επίσης την προσοχή στις ανωμαλίες τιμολόγησης που χρειάζονται συμπληρωματικές έρευνες. Το Δικαστήριο απάντησε ότι είχε την πρόθεση να προβεί στις εν λόγω έρευνες προκειμένου να εξασφαλίσει ότι δεν είχε διαπραχθεί καμία παρατυπία. Το Συνέδριο διαπιστώνει ότι, τον Ιούνιο του 2001, οι έρευνες αυτές βρίσκονταν ακόμα στην αρχή.

7.67. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σε κοινή συμφωνία με τις λουξεμβουργιανές αρχές ορίστηκε πραγματογνώμονας, για να ερευνήσει περαιτέρω τις ανωμαλίες τιμολόγησης, ώστε να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις που περιέχονται στο σημείο 20 (στοιχείο στ) της ειδικής έκθεσης αριθ. 5/2000 του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις δαπάνες για ακίνητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Κατά τον μήνα Οκτώβριο του 2001, αυτή η συμπληρωματική έρευνα δεν έχει ακόμη περατωθεί.

7.68. Το Συνέδριο επισημαίνει ότι οι Επιτροπές, κατά την ανανέωση και την αναδιαπραγμάτευση της σύμβασης για το κτήριο «Belliard», όπου στεγαζόταν προηγουμένως το Κοινοβούλιο, βρέθηκαν σε δύσκολη θέση όταν το Κοινοβούλιο τις ανάγκασε να επανεπιλέξουν το ίδιο κτήριο για το οποίο το Κοινοβούλιο είχε συνάψει σύμβαση μίσθωσης μέχρι το 2007. Παρ' όλα αυτά, κατάφεραν να επανεισαγάγουν το διαπραγματευτικό στοιχείο, αποφασίζοντας να προβούν σε έρευνα της αγοράς το

7.68. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ΟΚΕ και η ΕτΠ προέβησαν στην επανέναρξη των διαπραγματεύσεων με τον ιδιοκτήτη προκειμένου να καταστεί δυνατή η πρώιμη επαναγορά υπό οικονομικά λογικές συνθήκες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

καλοκαίρι του 2000. Οι τιμές που συμφωνήθηκαν τελικά ευθυγραμμίζονται περισσότερο με αυτές που προσφέρει η αγορά των Βρυξελλών για αυτού του είδους τα κτήρια. Στη νέα σύμβαση υπάρχει ρήτρα πρόωρης εξαγοράς, η οποία ωστόσο δεν συνοδεύεται από μηχανισμό μείωσης του προς καταβολή υπολοίπου σε περίπτωση πρόωρης επιστροφής του κεφαλαίου που έχει ακινητοποιηθεί από τον κύριο του ακινήτου. Συνιστάται η αναδιαπραγμάτευση από τώρα αυτού του σημείου της σύμβασης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ενδεχόμενη πρόωρη εξαγορά με οικονομικά συμφέροντες όρους.

Σύστημα αποδοχών που εφαρμόζεται για τους υπαλλήλους της ΕΕ

Εισαγωγή

7.69. Όπως φαίνεται στους **πίνακες 7.2 και 7.3**, οι Ευρωπαϊκές Κοινοότητες απασχολούν περί τους 33 600 υπαλλήλους, μόνιμους και έκτακτους. Το ακαθάριστο ετήσιο κόστος των μισθών ανέρχεται σε 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου, ή σχεδόν σε 3 % του προϋπολογισμού. Οι φόροι και οι λοιπές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στο προσωπικό αντιστοιχούν σχεδόν σε 0,5 δισεκατομμύρια ευρώ και θεωρούνται έσοδο του προϋπολογισμού.

7.70. Το Συνέδριο ελέγχει ετησίως τις καταβολές των μισθών και, μέχρι σήμερα, έχει εντοπίσει ελάχιστες περιπτώσεις σφαλμάτων. Το Συνέδριο πραγματοποίησε και κατά το τρέχον έτος ανάλυση ορισμένων ζητημάτων που αφορούν την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος αποδοχών. Αναγνωρίζεται ότι υπάρχουν στενές σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ του συστήματος αυτού και άλλων ζητημάτων που συνδέονται με τη διαχείριση του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της πολιτικής για τις προαγωγές και τις ρυθμίσεις που αφορούν την αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού. Στόχος του Συνεδρίου ήταν να αξιολογήσει κατά πόσο το σύστημα αποδοχών, μαζί με τους άλλους μηχανισμούς που αφορούν τη διαχείριση του προσωπικού, διευκολύνουν την αποτελεσματική πρόσληψη, παρέχουν κίνητρα στους υπαλλήλους και συμβάλλουν στη διατήρηση του προσωπικού⁽¹⁸⁾. Το Συνέδριο δεν επιδίωξε να εκφέρει κρίση σχετικά με το ενδεχόμενο του γενικότερου επιπέδου των αποδοχών.

⁽¹⁸⁾ Μια αποτελεσματική πολιτική διατήρησης του προσωπικού θα πρέπει να έχει ως γνώμονα την κατάλληλη κατανομή του προσωπικού από άποψη ηλικίας, πείρας και φύλου. Δεν επιδιώκει κατ' ανάγκη να εξασφαλίσει ότι το προσωπικό θα παραμείνει στην υπηρεσία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί.

7.68. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ΕτΠ και η ΟΚΕ προέβησαν στην επανέναρξη των διαπραγματεύσεων με τον ιδιοκτήτη προκειμένου να καταστεί δυνατή η πρόωμη επαναγορά υπό οικονομικά λογικές συνθήκες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.71. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου του, το Συνέδριο εξέτασε τα νομοθετικά μέσα ⁽¹⁹⁾ τα οποία καθορίζουν το καθεστώς που εφαρμόζεται όσον αφορά το προσωπικό. Επιχείρησε επίσης να εντοπίσει τους τομείς στους οποίους η εφαρμογή αυτών των νομοθετικών μέσων δεν επέτρεψε την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων. Το Συνέδριο, προκειμένου να αξιολογήσει το κοινοτικό σύστημα, επισκέφτηκε πέντε κράτη μέλη, των οποίων τα συστήματα αντιπροσωπεύουν ολόκληρο το φάσμα των παραδόσεων σε διοικητικά θέματα που ισχύουν εντός της Κοινότητας. Επισκεφτηκε επίσης μια σειρά διεθνών οργανισμών που βρίσκονται έναντι προκλήσεων παρόμοιων με αυτές που αντιμετωπίζουν τα θεσμικά όργανα. Οι διάφορες πληροφορίες συγκεντρώθηκαν μέσω συνεντεύξεων με εκπροσώπους αυτών των αρχών και οργανισμών.

Το ισχύον σύστημα αποδοχών

7.72. Το ισχύον σύστημα αποδοχών είναι σχετικά απλό. Συνίσταται κατά κύριο λόγο:

- α) στο βασικό μισθό (ο οποίος καθορίζεται από την κατηγορία, το βαθμό και το κλιμάκιο κάθε υπαλλήλου χωριστά) (βλέπε κατωτέρω).
- β) συν τα οικογενειακά επιδόματα:
 - επίδομα στέγης (5 % του βασικού μισθού),
 - επίδομα συντηρούμενου τέκνου (την 1 Ιουλίου 2000, 2 688 ευρώ ετησίως για κάθε τέκνο).
- γ) συν άλλα επιδόματα:
 - επίδομα αποδημίας (16 % του βασικού μισθού, το οποίο καταβάλλεται στον υπάλληλο ο οποίος δεν είναι υπήκοος της χώρας όπου εργάζεται, ή
 - 4 % για τους υπαλλήλους που προσλαμβάνονται τοπικά, αλλά δεν είναι υπήκοοι της χώρας όπου εργάζονται),
 - επίδομα γραμματείας (για τους υπαλλήλους που διαθέτουν ειδικά γραμματειακά προσόντα).

⁽¹⁹⁾ Ο κανονισμός αριθ. 259/68 του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 1968 (ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε επανειλημμένα στη συνέχεια, περιέχει τις θεμελιώδεις διατάξεις σχετικά με το καθεστώς των μόνιμων υπαλλήλων και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στο λοιπό προσωπικό. Τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 2805/2000 (ΕΕ L 326 της 22.12.2000, σ. 7).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- δ) μείον τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης:
- σύνταξη,
 - ασφάλιση ασθενείας (1,7 % του βασικού μισθού),
 - ασφάλιση ατυχημάτων (0,1 % του βασικού μισθού),
 - ασφάλιση ανεργίας (για τους έκτακτους υπάλληλους) (0,4 % του βασικού μισθού).
- ε) εκτός Βρυξελλών και Λουξεμβούργου, εφαρμόζεται διορθωτικός συντελεστής (μεγαλύτερος, ίσος ή κατώτερος του 100 %), σε συνδυασμό με συναλλαγματική ισοτιμία που καθορίζεται ετησίως για τις χώρες που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ, προκειμένου να αντισταθμίζεται η διαφορά με το κόστος ζωής στις Βρυξέλλες.
- στ) όλοι οι υπάλληλοι, μόνιμοι και έκτακτοι, υπόκεινται σε προοδευτικό φόρο εισοδήματος (μέγιστος οριακός συντελεστής 45 %) επί των αποδοχών τους· τα σχετικά έσοδα προστίθενται στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επιπλέον, καταβάλλουν προσωρινή εισφορά 5,83 % που εφαρμόζεται επί των αποδοχών που υπερβαίνουν ένα βασικό ελάχιστο.

7.73. Ο βαθμός και το κλιμάκιο εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το επίπεδο πρόσληψης και την αρχαιότητα. Οι υπάλληλοι προσλαμβάνονται συνήθως στους εισαγωγικούς βαθμούς (A 7/A 8, B 5, C 5, D 4), ανάλογα με το επίπεδο της μόρφωσής τους. Θεωρητικά, κάθε δύο χρόνια ο υπάλληλος προάγεται αυτόματα στο επόμενο κλιμάκιο, μέχρι να φθάσει στο ανώτατο του βαθμού του. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα, κατά το διορισμό ή την προαγωγή κατά κλιμάκιο, για αύξηση του μισθού μέχρι 25-30 % χωρίς αλλαγή βαθμού. Για τους περισσότερους υπαλλήλους συνεκτιμάται η προηγούμενη εμπειρία και, σε περίπτωση προαγωγής, οι υπάλληλοι κατατάσσονται σε κλιμάκιο ανώτερο αυτού που αντιστοιχεί στον προηγούμενο μισθό τους, λαμβάνοντας έτσι μισθό ανώτερο από αυτόν του βασικού κλιμακίου. Κατά συνέπεια, σπάνια υπάλληλος αλλάζει περισσότερα από τέσσερα κλιμάκια σε έναν βαθμό, γεγονός που σημαίνει αύξηση του μισθού κατά 20 %. Το σχετικό ύψος των μισθών που αντιστοιχούν στους διάφορους βαθμούς και κλιμάκια παρουσιάζεται στον **πίνακα 7.6**.

7.74. Η προαγωγή κατά βαθμό βασίζεται, καταρχήν, στην ικανότητα και την απόδοση του υπαλλήλου. Σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, προακτέοι κατά βαθμό είναι οι υπάλληλοι που έχουν συμπληρώσει δύο έτη υπηρεσίας σε έναν βαθμό. Η Επιτροπή έχει υπολογίσει ότι

Πίνακας 7.6 — Πίνακας αποδοχών με αναγωγή στο 100

Θέσεις τύποι	Βαθμός	Κλιμάκια								Συνολικό ποσοστό αύξησης
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Κατηγορία διοικητικών υπαλλήλων (Α) και υπαλλήλων του γλωσσικού κλάδου (LΑ) Τριτοβάθμια εκπαίδευση										
Γενικός διευθυντής	A 1	580,03	610,85	641,66	672,47	703,28	734,10			26,6
Διευθυντής	A 2	514,73	544,13	573,54	602,94	632,34	661,74			28,6
Προϊστάμενος τμήματος	A 3/LA 3	426,29	452,01	477,73	503,45	529,16	554,88	580,60	606,32	42,2
Κύριος υπάλληλος διοίκησης	A 4/LA 4	358,13	378,20	398,28	418,35	438,43	458,50	478,57	498,65	39,2
Κύριος υπάλληλος διοίκησης	A 5/LA 5	295,26	312,75	330,24	347,74	365,23	382,72	400,21	417,71	41,5
Υπάλληλος διοίκησης	A 6/LA 6	255,16	269,08	283,00	296,93	310,85	324,77	338,69	352,61	38,2
Υπάλληλος διοίκησης	A 7/LA 7	219,64	230,57	241,50	252,43	263,36	274,29			24,9
Αναπληρωτής υπάλληλος διοίκησης	A 8/LA 8	194,25	202,09							4,0
Κατηγορία εκτέλεσης διοικητικών και τεχνικών καθηκόντων (B) Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης										
Κύριος βοηθός διοίκησης	B 1	255,16	269,08	283,00	296,93	310,85	324,77	338,69	352,61	38,2
Βοηθός διοίκησης	B 2	221,08	231,44	241,81	252,17	262,54	272,90	283,26	293,63	32,8
Βοηθός διοίκησης	B 3	185,44	194,06	202,67	211,29	219,91	228,53	237,15	245,76	32,5
Αναπληρωτής βοηθός διοίκησης	B 4	160,39	167,86	175,33	182,81	190,28	197,76	205,23	212,70	32,6
Αναπληρωτής βοηθός διοίκησης	B 5	143,36	149,41	155,46	161,51					12,7
Κατηγορία γραμματέων και υπαλλήλων γραφείου (C) Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης										
Κύριος γραμματέας / υπάλληλος γραφείου	C 1	163,59	170,18	176,78	183,38	189,97	196,57	203,17	209,76	28,2
Γραμματέας /βοηθός γραφείου	C 2	142,29	148,33	154,38	160,42	166,47	172,51	178,56	184,60	29,7
Γραμματέας /βοηθός γραφείου	C 3	132,73	137,91	143,09	148,27	153,44	158,62	163,80	168,98	27,3
Δακτυλογράφος/αναπληρωτής υπάλληλος γραφείου	C 4	119,93	124,79	129,64	134,50	139,36	144,22	149,08	153,93	28,3
Δακτυλογράφος/αναπληρωτής υπάλληλος γραφείου	C 5	110,58	115,11	119,64	124,18					12,3
Κατηγορία κλητήρων και οδηγών Πρωτοβάθμια εκπαίδευση										
Επικεφαλής ομάδας	D 1	124,97	130,44	135,90	141,37	146,84	152,30	157,77	163,23	30,6
Ειδικευμένος υπάλληλος/εργάτης	D 2	113,95	118,81	123,66	128,51	133,37	138,22	143,07	147,93	29,8
Ειδικευμένος υπάλληλος/εργάτης	D 3	106,06	110,60	115,14	119,68	124,22	128,76	133,30	137,84	29,3
Ανειδίκευτος υπάλληλος/εργάτης	D 4	100,00	104,10	108,20	112,30					12,3
Μέση αύξηση (%)										28,3

Σημείωση: Η αναγωγή στο 100 πραγματοποιήθηκε από το Συνέδριο με αναφορά στις χαμηλότερες αποδοχές (D 4 κλιμάκιο 1).

Από την 1η Ιουλίου 2000, η μηνιαία αξία της μονάδας μέτρησης είναι 19,8129 ευρώ, ήτοι 1 981, 29 ευρώ για έναν υπάλληλο D 4/1 (δείκτης 100,00).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

το μέσο διάστημα που απαιτείται για την εξέλιξη μιας σταδιοδρομίας από το βαθμό A 7 έως το βαθμό A 4 είναι λίγο μεγαλύτερο από 15 χρόνια. Οι υπάλληλοι που φθάνουν στο βαθμό A 3 διαδέχονται, κατά μέσο όρο, 18 χρόνια πείρας στην Επιτροπή, ενώ πολύ λίγοι είναι εκείνοι που φθάνουν στο βαθμό αυτό σε λιγότερο από 14 χρόνια. Μολονότι ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπει το διορισμό υπαλλήλων σε βαθμούς ανώτερους από τον εισαγωγικό, η πολιτική των θεσμικών οργάνων είναι να κάνουν σχετικά περιορισμένη χρήση αυτής της δυνατότητας. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή διοργάνωσε μια σειρά διαγωνισμών επιπέδου A 4/A 5, προκειμένου να προσλάβει διάφορες κατηγορίες εξειδικευμένων υπαλλήλων.

Πρόσληψη

7.75. Κατά κανόνα, δεν είναι δύσκολο για τα θεσμικά όργανα να προσλάβουν επαρκή αριθμό υπαλλήλων για την κάλυψη των περισσότερων θέσεων: συχνά για κάθε κενή θέση υποβάλλουν αίτηση εκατοντάδες υποψήφιοι. Παρ' όλα αυτά, ορισμένες εθνικότητες υποεκπροσωπούνται στους γενικούς διαγωνισμούς για την κάλυψη μονίμων θέσεων στις γενικές υπηρεσίες⁽²⁰⁾. Γενικά, το σύστημα των αποδοχών, σε συνδυασμό με τις τοπικές οικονομικές και φορολογικές συνθήκες, καθιστά την απασχόληση στα θεσμικά όργανα ιδιαίτερα ελκυστική για τους υποψηφίους που ζουν κοντά σε κάποιο κέντρο κοινωνικών δραστηριοτήτων και λιγότερο ελκυστική για υποψηφίους που χρειάζεται να μεταγκατασταθούν για να ασκήσουν τα καθήκοντά τους. Οι υποψήφιοι από περιοχές με υψηλό επίπεδο αποδοχών είναι πάντα λιγότεροι. Σε περίπτωση εξειδικευμένων διαγωνισμών για την πρόσληψη υπαλλήλων με επαγγελματικά προσόντα που αμείβονται καλά στην ΕΕ, οι υποψήφιοι είναι και πάλι σχετικά λιγότεροι και ανισομερώς κατανομημένοι γεωγραφικά.

7.75. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αναγνωρίζει το πρόβλημα αυτό (μειωμένη εκπροσώπηση ορισμένων ιθαγενειών) στο έγγραφο διαβούλευσης που συνέταξε για την πολιτική προσλήψεων, στις 28 Φεβρουαρίου 2001, και προτίθεται να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για τη βελτίωση των γεωγραφικών ανισορροπιών. Οργανώνονται τακτικές επισκέψεις στα κράτη μέλη για την ευαισθητοποίηση των ενδεχόμενων υποψηφίων από όλα τα κράτη μέλη.

Το Συνέδριο κάνει αναφορά στο χαμηλότερο αριθμό υποψηφίων από τις περιφέρειες με τα υψηλότερα μισθολογικά επίπεδα. Αυτό ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο, τις Κάτω Χώρες, τη Δανία και τη Σουηδία παρά τις σημαντικές προσπάθειες διαφήμισης που καταβάλλει η Επιτροπή. Κατά συνέπεια, οι ανισορροπίες στο επίπεδο των υποψηφίων από τις διάφορες περιφέρειες συνεπάγονται ανισορροπίες στο επίπεδο των προσλήψεων. Έτσι, δεν υπάρχει μόνο στενή σχέση όσον αφορά το επίπεδο των προσλήψεων αλλά και το επίπεδο των μισθών.

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι η οικογενειακή κατάσταση. Η μετακίνηση εργαζομένων από απομακρυσμένες περιοχές σημαίνει ότι οι σύζυγοι ή οι σύντροφοί τους θα χρειαστεί να αφήσουν τη δουλειά τους χωρίς να έχουν καμία εγγύηση ότι θα βρουν ισότιμες δυνατότητες σταδιοδρομίας στο χώρο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

⁽²⁰⁾ Η Επιτροπή μας ανέφερε ότι ο αριθμός των υποψηφίων από περιοχές με υψηλά επίπεδα αποδοχών είναι σημαντικά χαμηλότερος. Για παράδειγμα, στον τελευταίο διαγωνισμό κατηγορίας Β σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση, αν και υπήρχαν 2 056 υποψήφιοι, μόνο 26 ήταν από το Ηνωμένο Βασίλειο και 117 από τη Γερμανία, ενώ στον τελευταίο διαγωνισμό κατηγορίας Β σχετικά με την τεχνολογία των πληροφοριών, μολονότι υπήρχαν 1 228 υποψήφιοι, μόνο 14 ήταν από το Ηνωμένο Βασίλειο και 50 από τη Γερμανία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παροχή κινήτρων

7.76. Εκτός από την προοπτική της προαγωγής, το κοινοτικό σύστημα των αποδοχών δεν στοχεύει στην παροχή κινήτρων στο προσωπικό μέσω στοχοθετημένων οικονομικών ανταμοιβών. Δεν υπάρχει καμία διάταξη για επίδομα ευθύνης ή πριμ απόδοσης. Ούτε υπάρχει σαφής αντιστοιχία βαθμών και καθορισμένων επιπέδων ευθύνης. Στην Επιτροπή, για παράδειγμα, οι προϊστάμενοι μονάδας μπορεί να έχουν βαθμό A 3, A 4 ή A 5. Μάλιστα, στην ομάδα τους ενδέχεται να έχουν υπαλλήλους με υψηλότερο βαθμό (και υψηλότερο μισθό).

7.76. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά την απάντηση στη δήλωση σχετικά με τα κίνητρα, τις οικονομικές ανταμοιβές και τα πριμ απόδοσης, επισημαίνεται ότι είναι μάλλον σπάνιο ανώτερα στελέχη να απασχολούν στις ομάδες τους υψηλότερα αμειβόμενο προσωπικό και ότι οι περιπτώσεις αυτές οφείλονται κυρίως στα κλιμάκια αρχαιότητας.

Η Επιτροπή, στο έγγραφο προσανατολισμών της 28ης Φεβρουαρίου 2001, επέλεξε να καθιερώσει έκτακτες παροχές σε σχέση με τη θέση. Όσον αφορά τις έκτακτες παροχές, τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με τους εκπροσώπους του προσωπικού δεν είναι ακόμη γνωστά. Οι έκτακτες παροχές μπορεί ενδεχομένως να χρησιμεύουν για την αμοιβή των προϊσταμένων των διοικητικών μονάδων.

Η καθιέρωση πριμ απόδοσης απορρίφθηκε ρητά γιατί κρίθηκε ακατάλληλος τρόπος λειτουργίας εντός του πολιτισμικού πλαισίου μέσα στο οποίο εργάζονται τα κοινοτικά όργανα.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, μπορεί να δοθεί υψηλότερη αμοιβή σε υπάλληλο που κληθεί να καταλάβει, προσωρινά, θέση σταδιοδρομίας ανώτερη από αυτήν στην οποία ανήκει. Επίσης, το άρθρο 99 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπει ένα σύστημα έκτακτων παροχών για το επιστημονικό προσωπικό.

Όσον αφορά το προσωπικό, η Επιτροπή απασχολεί τα δύο τρίτα των υπαλλήλων που προβλέπει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης. Η ανάγκη για προϊστάμενους διοικητικών μονάδων (περίπου 800 σήμερα) είναι υψηλότερες από ό,τι σε όλα τα άλλα όργανα. Μια εναλλακτική λύση είναι η απασχόληση όλων αυτών των προϊσταμένων διοικητικών μονάδων στο επίπεδο A 3 όπως γίνεται και στα άλλα όργανα, πράγμα το οποίο θα αυξήσει το ποσό των αμοιβών.

Οι σταδιοδρομίες δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται μόνο από την πλευρά των καθηκόντων διαχείρισης. Πρώτον, ένα σύστημα που βασίζεται στη σταδιοδρομία πρέπει να δίνει τη δυνατότητα σε κάθε μέσο υπάλληλο της κατηγορίας A να φθάνει στον βαθμό A 4. Δεύτερον, είναι σημαντικό να προσφέρεται η δυνατότητα σταδιοδρομίας A 3 στα στελέχη με υψηλή ειδικευση.

Σύμφωνα με το έγγραφο διαβούλευσης σχετικά με τα μεσαία στελέχη, η Επιτροπή έχει την πρόθεση να προσανατολιστεί, μεσοπρόθεσμα, και μετά τη μεταρρύθμιση της διάρθρωσης της σταδιοδρομίας, προς ένα σύστημα όπου οι διορισμοί σε θέσεις A 3 θα γίνονται μόνο με την προαγωγή προϊσταμένων διοικητικής μονάδας ή συμβούλων βαθμού A 4, πράγμα το οποίο θα αποκλείσει τις επιλογές υπαλλήλων για την κάλυψη θέσεων A 3.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σταθερότητα

7.77. Η κινητικότητα του προσωπικού είναι ιδιαίτερα χαμηλή όσον αφορά τους μόνιμους υπαλλήλους. Κατά τη διάρκεια του 2000, αποχώρησαν από την Επιτροπή 532 υπάλληλοι, αριθμός που αντιστοιχεί περίπου στο 3 % του συνόλου των μόνιμων υπαλλήλων της Επιτροπής στο τέλος του εν λόγω έτους. Η κατάσταση αυτή συνάδει με ένα σύστημα αποδοχών το οποίο επιτρέπει στους υπαλλήλους που έχουν λάβει ελάχιστες βαθμολογικές προαγωγές να εξακολουθήσουν να λαμβάνουν αυτόματες μισθολογικές προαγωγές, μέχρι το τέλος της σταδιοδρομίας τους. Εξάλλου, τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα αποκτώνται ταχύτερα στην ηλικία μεταξύ 60 και 65. Προς το παρόν δεν υπάρχει σύστημα πρόωρης συνταξιοδότησης: οι όροι με τους οποίους οι υπάλληλοι που έχουν συμπληρώσει το 50^ο έτος της ηλικίας τους και τουλάχιστον δέκα χρόνια υπηρεσίας μπορούν να επιλέξουν να συνταξιοδοτηθούν με άμεσα αναλογιστικώς μειωμένα δικαιώματα δεν είναι ελκυστικοί, γεγονός που έχει ως συνέπεια ότι, στην Επιτροπή, λιγότεροι από 10 υπάλληλοι ετησίως επιλέγουν αυτή τη λύση, έναντι 350 κανονικών συνταξιοδοτήσεων και 130 συνταξιοδοτήσεων λόγω αναπηρίας.

7.78. Ένα μεγάλο ποσοστό υπαλλήλων έχουν υπηρετήσει πολλά χρόνια στα θεσμικά όργανα. Στην Επιτροπή, για παράδειγμα, το 54 % των υπαλλήλων με βαθμό Α 4 και άνω έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον 20 χρόνια υπηρεσίας στα κοινοτικά όργανα. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τους υπαλλήλους με βαθμό Β 1 και Β 2 καθώς και C 1 και C 2 είναι 58 % και 70 % αντίστοιχα.

Σύγκριση του κοινοτικού συστήματος με άλλα συστήματα

7.79. Το Συνέδριο προσπάθησε να συγκρίνει το κοινοτικό σύστημα με τα συστήματα ορισμένων κρατών μελών καθώς και ορισμένων διεθνών οργανισμών. Η ανάλυση αυτή επικεντρώθηκε στον προσδιορισμό του κατά πόσο:

- α) οι υπάλληλοι, γενικά, θα έπρεπε να έχουν διά βίου απασχόληση·
- β) οι υπάλληλοι λάμβαναν αυτόματες αυξήσεις βάσει ηλικίας/αρχαιότητας·
- γ) καταβάλλονταν πριμ απόδοσης·
- δ) καταβάλλονταν επιδόματα ευθύνης·
- ε) υπήρχε δυνατότητα πρόσληψης σε όλα τα επίπεδα.

7.77. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή επιθυμεί να προσθέσει ότι τη στιγμή που οι πρώτες φουρνιές υπαλλήλων είναι έτοιμες τώρα προς συνταξιοδότηση, είναι σκόπιμο να περιμένουμε τα νέα αριθμητικά στοιχεία (συνταξιοδοτικά προβλήματα) πριν θεωρήσουμε τα στοιχεία του 2000 ως αντιπροσωπευτικά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.80. Τα συστήματα αποδοχών διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των οργανισμών που εξετάστηκαν. Όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν ένα στοιχείο ευελιξίας που δεν λείπει από το κοινοτικό σύστημα, στο βαθμό που χρησιμοποιούν έναν συνδυασμό πριμ απόδοσης, επιδομάτων ευθύνης και δυνατότητας πρόσληψης σε όλα τα επίπεδα. Τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν υιοθετήσει πολλά από αυτά τα χαρακτηριστικά και τείνουν να χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό τα πριμ απόδοσης. Οι λοιποί διεθνείς οργανισμοί διαθέτουν συστήματα που προσεγγίζουν περισσότερο το κοινοτικό, μολονότι υιοθετούν την πλέον ευέλικτη προσέγγιση για τουλάχιστον ένα από τα προαναφερθέντα σημεία.

7.81. Όλα τα συστήματα των κρατών μελών που εξετάστηκαν, εκτός από το σουηδικό, προσφέρουν στους δημόσιους υπαλλήλους την προοπτική της διά βίου απασχόλησης. Εντούτοις, στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο αριθμός των δημόσιων υπαλλήλων έχει μειωθεί σημαντικά μέσω της αναγκαστικής απόλυσης, της πρόωρης συνταξιοδότησης ή της ιδιωτικοποίησης ορισμένων υπηρεσιών. Σε κανένα κράτος μέλος δεν προβλέπεται η αυτόματη καταβολή επιδομάτων απλώς και μόνον λόγω ηλικίας ή αρχαιότητας. Το γαλλικό και το γερμανικό σύστημα είναι τα εγγύτερα προς το κοινοτικό, ποικίλλει ωστόσο ο χρόνος καταβολής των αυξήσεων βάσει της απόδοσης. Όλα αυτά τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάποιου είδους πριμ απόδοσης, με εξαίρεση τη Σουηδία όπου η εν λόγω πρακτική συνηθίζεται λιγότερο. Στη χώρα αυτή, ωστόσο, οι αποδοχές καθορίζονται ατομικά κάθε χρόνο, λαμβανομένης υπόψη της απόδοσης του υπαλλήλου. Στη Γερμανία, πριμ απόδοσης δεν καταβάλλονται στους υπαλλήλους που εργάζονται στα ομοσπονδιακά υπουργεία, δεδομένου ότι όλοι οι εν λόγω υπάλληλοι λαμβάνουν κατ' αποκοπή επίδομα. Σε όλα αυτά τα κράτη μέλη καταβάλλεται κάποιο είδος επιδόματος ευθύνης. Δυνατότητα πρόσληψης σε όλα τα επίπεδα υπάρχει στην Ιταλία, στη Σουηδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στη Γερμανία αυτό συμβαίνει μόνο όσον αφορά τους εργαζόμενους του δημόσιου τομέα που δεν κατατάσσονται στην κατηγορία των δημόσιων υπαλλήλων. Η θέση της ΕΕ είναι σαφέστερη ως προς όλα τα σημεία: οι μόνιμοι υπάλληλοι της ΕΕ εξασφαλίζουν διά βίου απασχόληση, προάγονται αυτόματα κατά κλιμάκιο ανά διετία, ανεξάρτητα από την απόδοσή τους, και δεν λαμβάνουν πριμ απόδοσης ούτε επιδόματα ευθύνης. Κατά κανόνα οι προσλήψεις στην ΕΕ γίνονται στον εισαγωγικό βαθμό.

7.82. Από τους διεθνείς οργανισμούς, μόνο η ΕΤΕπ εξασφαλίζει στο προσωπικό της διά βίου απασχόληση. Στον ΟΗΕ, οι υπάλληλοι προσλαμβάνονται συνήθως ως έκτακτοι με σύμβαση εξαετούς διάρκειας, η οποία στη συνέχεια ενδέχεται να μετατραπεί σε αόριστης διάρκειας. Η Ευρωπαϊκή ΟΔΣΑ και ο ΟΗΕ καταβάλλουν αυτόματες αυξήσεις βάσει της αρχαιότητας, αλλά αυτό δεν συμβαίνει με τις τράπεζες επενδύσεων. Αντίθετα, μόνο οι τράπεζες επενδύσεων καταβάλλουν πριμ απόδοσης. Κανένας από τους προαναφερθέντες οργανισμούς δεν πληρώνει επιδόματα ευθύνης, ενώ όλοι προσλαμβάνουν σε όλα τα επίπεδα. Ο ΟΗΕ δεν προσφέρει συνήθως πλεονεκτήματα εκπατρισμού στους υπαλλήλων των γενικών υπηρεσιών και καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των δέσεων αυτών με τοπικό προσωπικό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.83. Στους **πίνακες 7.7 και 7.8** επιχειρείται η σημαντική σύγκριση των συστημάτων με δυαδικό τρόπο ναι/όχι. Στην πράξη, οι ρυθμίσεις που αφορούν το προσωπικό αποτελούν ένα ευρύ σύνολο και, από την άποψη αυτή, η κατηγοριοποίησή τους συνιστά υπεραπλούστευση. Οι υποσημειώσεις σε αυτούς τους πίνακες υποδεικνύουν σε ποιο βαθμό ορισμένα κράτη μέλη και διεθνείς οργανισμοί κατατάσσονται σε ενδιάμεση θέση.

Πίνακας 7.7 — Συστήματα αποδοχών της ΕΕ και ορισμένων κρατών μελών

	Διά βίου απασχόληση	Αυτόματες αυξήσεις βάσει ηλικίας/αρχαιότητας μόνο	Πριμ απόδοσης	Επιδόματα ευθύνης	Δυνατότητα πρόσληψης σε όλα τα επίπεδα
Γαλλία	ΝΑΙ	ΟΧΙ ⁽¹⁾	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Γερμανία	ΝΑΙ	ΟΧΙ ⁽¹⁾ ⁽²⁾	ΝΑΙ ⁽³⁾	ΝΑΙ	ΟΧΙ ⁽⁴⁾
Ιταλία	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ ⁽⁵⁾
Σουηδία	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ ⁽⁶⁾	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Ηνωμένο Βασίλειο	ΝΑΙ ⁽⁷⁾	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
ΕΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ Η ημερομηνία καταβολής της αύξησης ποικίλλει ανάλογα με την απόδοση.

⁽²⁾ Καμία προαγωγή κατά κλιμάκιο μετά το 53ο έτος της ηλικίας.

⁽³⁾ Δεν καταβάλλεται στους ομοσπονδιακούς δημόσιους υπαλλήλους των Υπουργείων.

⁽⁴⁾ Παρόλα αυτά υπάρχει το σχετικό δικαίωμα για τους περισσότερους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα που δεν κατατάσσονται στην κατηγορία των δημοσίων υπαλλήλων.

⁽⁵⁾ Η Ιταλία έχει μειώσει δραστικά τον αριθμό των κλιμακίων και έχει αυξήσει το ύψος του επιδόματος ευθύνης, ενώ επιτρέπει την πρόσληψη εξωτερικών υπευθύνων διαχείρισης με συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

⁽⁶⁾ Προβλέπεται αλλά δεν συνηθίζεται στην πράξη.

⁽⁷⁾ Στην πράξη, οι περισσότεροι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν συμβάσεις αορίστου χρόνου και μπορούν να έχουν διά βίου απασχόληση, εάν επιθυμούν να παραμείνουν στη δημόσια υπηρεσία· ωστόσο, υπάρχει σημαντική κινητικότητα προς και από το δημόσιο τομέα.

⁽⁸⁾ Οι προσλήψεις συγκεντρώνονται στους εισαγωγικούς βαθμούς με εξαίρεση την πλειονότητα των υψηλόβαθμων θέσεων, μολονότι η Επιτροπή έχει διενεργήσει πρόσφατα διαγωνισμούς για Α 4/Α 5.

Πίνακας 7.8 — Συστήματα αποδοχών της ΕΕ και διεθνών οργανισμών

	Διά βίου απασχόληση	Αυτόματες αυξήσεις βάσει ηλικίας/αρχαιότητας μόνο	Πριμ απόδοσης	Επιδόματα ευθύνης	Δυνατότητα πρόσληψης σε όλα τα επίπεδα
ΕΤΑΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
ΕΤΕπ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Ευρωπαϊκό	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
ΟΟΣΑ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
ΟΗΕ	ΟΧΙ ⁽¹⁾	ΝΑΙ ⁽²⁾	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
ΕΕ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ ⁽³⁾

⁽¹⁾ Οι υπάλληλοι προσλαμβάνονται συνήθως ως έκτακτοι για τα έξι πρώτα χρόνια. Στη συνέχεια, απασχολούνται με συμβάσεις αορίστου χρόνου.

⁽²⁾ Θεωρητικά, η προαγωγή κατά κλιμάκιο εξαρτάται από την ικανοποιητική απόδοση, μολονότι, στην πράξη, η προαγωγή αυτή είναι σχεδόν αυτόματη.

⁽³⁾ Οι προσλήψεις συγκεντρώνονται στους εισαγωγικούς βαθμούς με εξαίρεση την πλειονότητα των υψηλόβαθμων θέσεων, μολονότι η Επιτροπή έχει διενεργήσει πρόσφατα διαγωνισμούς για Α 4/Α 5.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αξιολόγηση του κοινοτικού συστήματος

Πλεονεκτήματα του κοινοτικού συστήματος

7.84. Κατά κανόνα, οι αποδοχές σε όλα τα επίπεδα είναι διαφανείς. Οι κανόνες είναι σχετικά απλοί και λίγα είναι τα σφάλματα που διαπράττονται κατά τον καθορισμό των αποδοχών. Γενικώς, τα επίπεδα των αποδοχών προσελκύουν επαρκή αριθμό κατάλληλων υποψηφίων στους διαγωνισμούς που διοργανώνονται για την πρόσληψη υπαλλήλων γενικών υπηρεσιών.

7.85. Η σημασία που αποδίδεται στην αρχαιότητα μπορεί να θεωρηθεί ως ένα είδος προστασίας έναντι της άνησης μεταχείρισης του προσωπικού. Αυτό το στοιχείο αποτελεί ενδεχομένως ιδιαίτερο κίνδυνο στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος, εάν ληφθούν υπόψη η δυσκολία στην καδιέρωση αντικειμενικών τρόπων μέτρησης της απόδοσης και τα προφανώς χαμηλά επίπεδα εμπιστοσύνης στα συστήματα αξιολόγησης του προσωπικού.

7.86. Ο διαχωρισμός του βαθμού από την ευθύνη, ιδιαίτερα εμφανής στην Επιτροπή, μπορεί να θεωρηθεί ως αναγνώριση της αξίας του υπαλλήλου η οποία υπερσχύει των συστημάτων βαθμών και αποδοχών.

Μειονεκτήματα του κοινοτικού συστήματος

7.87. Πέρα από την αβέβαιη προοπτική μιας ενδεχόμενης προαγωγής, το ισχύον σύστημα δεν προσφέρει οικονομικά κίνητρα, ώστε το προσωπικό να αποδέχεται πρόσθετες ευθύνες, ούτε ανταμείβει τους υπαλλήλους που έχουν καλή απόδοση, αλλά για οποιονδήποτε λόγο δεν μπορούν να προαχθούν. Η ιδιαίτερα ευρεία πρόβλεψη αυτόματων μισθολογικών προαγωγών, σε συνδυασμό με τις μεγάλες επικαλύψεις μεταξύ βαθμών, δημιουργούν ένα σύστημα στο πλαίσιο του οποίου η προύπηρεσία έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από ό, τι άλλοι παράγοντες.

7.87. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πράγματι, η Επιτροπή έχοντας επισημάνει τις αδυναμίες της τρέχουσας πολιτικής προσωπικού, ξεκίνησε μια διαδικασία μεταρρύθμισης, ένας από τους πολυάριθμους στόχους της οποίας είναι η βελτίωση της σχέσης της σταδιοδρομίας με την απόδοση και την αξία των υπαλλήλων χωρίς να πάψει να αμείβεται η εμπειρία. Μολονότι στο παρόν σύστημα αμοιβών δεν προβλέπεται μισθολογική αύξηση με βάση την απόδοση, οι προτάσεις του εγγράφου διαβούλευσης προβλέπουν ένα νέο σύστημα αξιολόγησης και προαγωγής του προσωπικού και προτείνουν την ανταμοιβή της απόδοσης μέσω της ετήσιας αξιολόγησης της αξίας. Η αξία πρέπει να αξιολογείται με βάση την απόδοση του προσωπικού, τις ικανότητες και τη συμπεριφορά. Η απόδοση θα αξιολογείται σε σχέση με προκαθορισμένους στόχους. Ο αντίκτυπος της απόδοσης στις εκθέσεις αξιολόγησης της σταδιοδρομίας και η άμεση σχέση μεταξύ αξίας και προαγωγής θα οδηγήσει στη σημαντική ανταμοιβή της απόδοσης. Δεν είναι απόλυτα αληθές ότι εφαρμόζεται η ίδια μισθολογική κλίμακα σε όλους τους υπαλλήλους, δηλαδή στους υπαλλήλους με γενικά καθήκοντα και το εξειδικευμένο προσωπικό, δεδομένου ότι τα άρθρα 92 έως 101 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης προβλέπουν ειδικές διατάξεις για τους υπαλλήλους των τεχνικών και επιστημονικών υπηρεσιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Επίσης, οι προτάσεις μεταρρύθμισης προβλέπουν μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την αρχική βαθμολογική κατάταξη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.88. Μολονότι το σύστημα διευκολύνει τα θεσμικά όργανα να διατηρούν το προσωπικό τους, εξασφαλίζοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη συνέχεια των δραστηριοτήτων τους, η χαμηλή κινητικότητα του προσωπικού σημαίνει λιγότερες ευκαιρίες για προαγωγή και μικρότερο πεδίο για την ανάπτυξη νέων ιδεών. Οι εφαρμοζόμενοι μηχανισμοί δεν διευκολύνουν την πρόωρη συνταξιοδότηση και, κατά συνέπεια, δεν ευνοούν την ταχύτερη πρόσβαση νεότερων υπαλλήλων σε διευθυντικές θέσεις.

7.89. Η ίδια μισθολογική κλίμακα ισχύει για όλους τους υπαλλήλους, τόσο των γενικών υπηρεσιών όσο και αυτών που διαθέτουν συγκεκριμένα εξειδικευμένα προσόντα. Κατά συνέπεια, είναι σχετικά δυσκολότερο να προσληφθούν υπάλληλοι των οποίων τα ειδικά προσόντα αμείβονται υψηλότερα στην ευρύτερη αγορά εργασίας.

Συμπέρασμα

7.90. Επί του παρόντος, η Επιτροπή εξετάζει τις δυνατότητες τροποποίησης των συστημάτων αποδοχών και σταδιοδρομίας. Για τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τις ενδεχόμενες αλλαγές, θα πρέπει να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία, η οποία θα αίρει ορισμένες από τις αδυναμίες του ισχύοντος συστήματος, χωρίς να θέτει υπό αμφισβήτηση τα βασικά πλεονεκτήματά του.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**Εισαγωγή**

7.91. Ο ετήσιος έλεγχος των αποκεντρωμένων κοινοτικών οργανισμών (ΑΟ) αποτέλεσε αντικείμενο ειδικών ετήσιων εκθέσεων ⁽²¹⁾.

7.88. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή δεν συμερίζεται απόλυτα τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θέλει να κάνει τις εξής παρατηρήσεις:

- Οι νέες ιδέες δεν προέρχονται υποχρεωτικά από τους νεοπροσλαμβανόμενους υπαλλήλους. Το έγγραφο προσανατολισμού σχετικά με τις σταδιοδρομίες τονίζει την αρχή της δια βίου μάθησης. Τα κράτη μέλη δέχθηκαν ρητά αυτή την αρχή. Επίσης, οι αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες συνεισφέρουν σημαντικά στο πλαίσιο αυτό.
- Η Επιτροπή είναι πάντα ανοικτή όσον αφορά τις προσλήψεις στα ενδιάμεσα επίπεδα, κυρίως στους βαθμούς A 5/A 4. Το 2001, διοργανώνει γενικούς εξωτερικούς διαγωνισμούς για την επιλογή υπαλλήλων με ειδικά προσόντα.
- Μεταξύ των ιδεών που εξετάζει η Επιτροπή στο πλαίσιο της μεταρρύθμισής της είναι η καθιέρωση ενός πάγιου «καθεστώτος πρόωρης συνταξιοδότησης».

7.90. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Βασικά, η Επιτροπή συμφωνεί με την παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα συμπεράσματα του σημείου 7.90. Τα συμβουλευτικά έγγραφα της 28ης Φεβρουαρίου 2001 σχετικά με τη μεταρρύθμιση της πολιτικής προσωπικού, δίνουν έμφαση στην αποκατάσταση των προβλημάτων της τρέχουσας διάρθρωσης των αποδοχών και των σταδιοδρομιών χωρίς να θίγονται τα σχετικά πλεονεκτήματα. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας διαδικασίας διαβούλευσης δίνεται συνεχής προσοχή στο σημείο αυτό.

(²¹) Υπό δημοσίευση στην ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.92. Οι ΑΟ κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- α) τους ΑΟ «πρώτης γενεάς», στα διοικητικά συμβούλια των οποίων χορηγείται απαλλαγή από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο·
- β) τους ΑΟ «δεύτερης γενεάς», οι οποίοι δεν αυτοχρηματοδοτούνται και για τους οποίους η υπεύθυνη για την απαλλαγή αρχή είναι το συμβούλιο των διευθυντών τους ή το διοικητικό τους συμβούλιο·
- γ) τους ΑΟ «δεύτερης γενεάς», οι οποίοι αυτοχρηματοδοτούνται πλήρως ή εν μέρει και για τους οποίους η υπεύθυνη για την απαλλαγή αρχή είναι το διοικητικό τους συμβούλιο.

7.93. Στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ανασυγκρότησης, όπως και στους ΑΟ πρώτης γενεάς, χορηγείται απαλλαγή από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αποστολή του εν λόγω Οργανισμού είναι η υλοποίηση των προγραμμάτων κοινοτικής βοήθειας για το Κοσσυφοπέδιο και άλλες περιοχές της πρώην Γιουγκοσλαβίας (βλέπε σημεία 5.96-5.98).

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

7.94. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της πλειονότητας των ΑΟ χαρακτηρίζεται από μεταφορές πιστώσεων, των οποίων ο αριθμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται για το αντίθετο. Η κατάσταση αυτή οφείλεται ως επί το πλείστον στη διαφορά ρυθμού που υπάρχει μεταξύ της λήψης αποφάσεων και της εφαρμογής των προγραμμάτων εργασίας για τα οποία είναι υπεύθυνοι οι ΑΟ καθώς και του ρυθμού εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Συνιστάται η επανεξέταση των προσεγγίσεων που υιοθετούνται για την επίτευξη καλύτερης αντιστοιχίας μεταξύ του προγραμματισμού των εργασιών και της αρχής του ενιασίου του προϋπολογισμού.

Δημοσιονομικές καταστάσεις και τήρηση της λογιστικής

7.95. Το 2000, το σύνολο των προϋπολογισμών των ΑΟ ανήλθε σε 976,8 εκατομμύρια ευρώ έναντι 266,9 εκατομμυρίων ευρώ για το 1999, (βλέπε **πίνακα 7.9**). Η αύξηση αυτή οφείλεται στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ανασυγκρότησης (προϋπολογισμός: 682,3 εκατομμύρια ευρώ). Παρόμοια εξέλιξη παρατηρείται και όσον αφορά το προσωπικό των οργανισμών, το οποίο

7.94. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όλοι οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί (εκτός από το Κέντρο Μετάφρασης στο Λουξεμβούργο) διαθέτουν επιχειρησιακές πιστώσεις εγγεγραμμένες στον τίτλο 3 του προϋπολογισμού τους. Ένα μεγάλο μέρος των πιστώσεων αυτών χρησιμοποιείται για τη σύναψη συμβάσεων υπηρεσιών ή χρηματοδοτικών συνεισφορών υπέρ τρίτων για την εκτέλεση του προγράμματος των εργασιών τους. Η διάρκεια των συμβάσεων αυτών ξεπερνάει συχνά το τέλος του έτους κατά το οποίο συνάφθηκαν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μεταφορά μέρους των ανειλημμένων πιστώσεων. Επειδή, ως επί το πλείστον, πρόκειται για περιπτώσεις πολυετούς φύσεως, καλό είναι οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί να αναλάβουν την πρωτοβουλία να προτείνουν την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού τους, έτσι ώστε οι πιστώσεις του τίτλου 3 να μπορούν να εγγράφονται ως διαχωριζόμενες πιστώσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

το 2000 αριθμούσε συνολικά 1 634 υπαλλήλους έναντι 1 304 το 1999, ήτοι 330 υπαλλήλους περισσότερο, εκ των οποίων οι 258 εργάζονταν σε αυτοχρηματοδοτούμενους οργανισμούς. Η αύξηση του αριθμού των θέσεων στους υπόλοιπους οργανισμούς οφείλεται κυρίως στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ανασυγκρότησης.

7.96. Από τους ελέγχους του Συνεδρίου επιβεβαιώθηκε η αξιοπιστία των δημοσιονομικών καταστάσεων των διαφόρων ΑΟ, ενώ δεν προέκυψε καμία σημαντική παρατήρηση όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων.

Πίνακας 7.9 — Αποκεντρωμένοι κοινοτικοί οργανισμοί — Προϋπολογισμός και προσωπικό το 1999 το 2000

Όνομασία	Έδρα	Έτος σύστασης	Προϋπολογισμός (εκατ. EUR)		Οργανικές θέσεις	
			1999	2000	1999 ⁽¹⁾	2000
I. ΑΟ πρώτης γενεάς						
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP)	Θεσσαλονίκη	1975	15,3	13,3	81	81
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	Δουβλίνο	1975	14,8	15,0	84	85
II. ΑΟ δεύτερης γενεάς που δεν είναι αυτοχρηματοδοτούμενοι						
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)	Κοπεγχάγη	1990	18,5	18,9	68	76
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΙΕΕ)	Τουρίνο	1990	16,2	16,2	130	130
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ)	Λισαβόνα	1993	8,2	8,2	45	48
Ευρωπαϊκός Οργανισμός και την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΕΟΑΥΕ)	Μπιλμπάο	1995	6,6	7,0	24	26
Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας	Βιέννη	1997	3,9	4,9	19	26
III. ΑΟ δεύτερης γενεάς που είναι πλήρως ή μερικώς αυτοχρηματοδοτούμενοι						
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΕΟΑΦΠ)	Λονδίνο	1993	42,6	55,3	203	210
Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ)	Αλικάντε	1994	115,4	133,0	490	713
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ)	Ανζέ	1994	8,1	7,2	29	44
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΚΟΕΕ)	Λουξεμβούργο	1994	17,3	20,7	131	144
IV. ΑΟ εκτέλεσης κοινοτικών προγραμμάτων						
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης	Θεσσαλονίκη	2000	—	682,3	—	51
Σύνολο			266,9	981,9	1 304	1 634

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία για το 1999, σε σχέση με αυτά που δημοσιεύτηκαν στην προηγούμενη έκδοση, χρειάστηκε να προσαρμοστούν προκειμένου να ληφθούν υπόψη πληροφορίες που ελήφθησαν μετά τη δημοσίευση της έκδοσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.97. Η παρουσίαση των δημοσιονομικών καταστάσεων θα πρέπει να εναρμονιστεί. Για την ομοιογενή παρουσίαση των δημοσιονομικών καταστάσεων, οι ΑΟ θα έπρεπε να εξετάσουν το ενδεχόμενο της από κοινού ανάπτυξης των λογιστικών συστημάτων τους, καθώς και των αρχών, μεθόδων και κανόνων που διέπουν την τήρηση της λογιστικής. Σύμφωνα με τις συστάσεις που διατύπωσε το Συνέδριο στη γνωμοδότηση αριθ. 2/2001 (τίτλος VI) ⁽²²⁾, το βασικό λογιστικό πλαίσιο θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τους γενικούς αποδεκτούς κανόνες.

7.98. Στους περισσότερους ΑΟ, οι αδυναμίες αφορούν την τήρηση της μητρώων απογραφής. Προκειμένου να υπάρξει μια ομοιογενής προσέγγιση σχετικά, οι ΑΟ πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση των συστημάτων απογραφής ενσωματώνοντας, με τις κατάλληλες προσαρμογές, στο ίδιο δημοσιονομικό κανονιστικό πλαίσιο τις διατάξεις που θέσπισε η Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2000 ⁽²³⁾ σχετικά με τη λογιστική διαχείριση των μη χρηματοπιστωτικών ακινητοποιήσεων.

Δημοσιονομικές διατάξεις

7.99. Οι ΑΟ, στο σύνολό τους, τηρούν τις διατάξεις των δημοσιονομικών κανονισμών τους. Υπέρ του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ανασυγκρότησης αναγνωρίστηκε μια σημαντική διευκόλυνση όσον αφορά την εκ των προτέρων θεώρηση του δημοσιονομικού ελεγκτή. Παρ' όλα αυτά, έχουν ληφθεί μέτρα ώστε, από το δεύτερο εξάμηνο του 2001, να υπάρχει εκ των προτέρων έλεγχος.

Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις

7.100. Μέχρι το Δεκέμβριο του 1998, ο δημοσιονομικός κανονισμός προέβλεπε τον καταλογισμό των δαπανών συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ· ο τελευταίος, μετά την απόδοσή του, μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο επαναχρησιμοποίησης. Έκτοτε ⁽²⁴⁾, ο γενικός δημοσιονομικός κανονισμός επιβάλλει τον καταλογισμό των δαπανών εκτός ΦΠΑ. Ορισμένοι ΑΟ, όπως το Γραφείο του Αλικάντε και το Γραφείο της Ανζέ, δεσμεύτηκαν να προσαρμόσουν κατάλληλα το δημοσιονομικό κανονισμό τους. Το Συνέδριο καλεί εκ νέου ⁽²⁵⁾ τους ΑΟ, που δεν έχουν προβεί ακόμη στις κατάλληλες ενέργειες, να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την προσαρμογή των δημοσιονομικών κανονισμών τους.

⁽²²⁾ ΕΕ C 62 της 5.6.2001, σ. 1.

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2909/2000 της Επιτροπής της 29ης Δεκεμβρίου 2000.

⁽²⁴⁾ Βλέπε άρθρο 27 παράγραφος 2 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 2548/98 του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 1998 (ΕΕ L 320 της 28.11.1998, σ. 1).

⁽²⁵⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 6.38 (ΕΕ L 342 της 1.12.2000, σ. 166).

7.97. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή θα ζητήσει από τους αποκεντρωμένους οργανισμούς να αναλάβουν πρωτοβουλία στον τομέα αυτό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.101. Κατά τη διάρκεια του 2000, οι περισσότεροι ΑΟ άρχισαν να εφαρμόζουν το σύστημα λογιστικής του προϋπολογισμού SI2 συνδέοντάς το με τα συστήματα γενικής λογιστικής τους ⁽²⁶⁾. Οι ΑΟ, προκειμένου να καθορίζουν ορθότερα το κόστος των δραστηριοτήτων τους και να εξασφαλίζουν την παρακολούθησή τους, πρέπει να εξακολουθήσουν να βελτιώνουν τα συστήματα λογιστικής τους, μεριμνώντας ιδίως για την ανάπτυξη συστημάτων αναλυτικών λογαριασμών. Στην περίπτωση των αυτοχρηματοδοτούμενων οργανισμών, τα εν λόγω συστήματα πρέπει να τους επιτρέπουν επίσης τη βελτίωση της βάσης επί της οποίας πραγματοποιείται η τιμολόγηση των υπηρεσιών που παρέχουν.

7.102. Οι δημοσιονομικοί κανονισμοί όλων των ΑΟ απαιτούν τη δημοσίευση των προϋπολογισμών τους στην Επίσημη Εφημερίδα. Από δώδεκα οργανισμούς, μόνο οκτώ δημοσίευσαν τον προϋπολογισμό τους για το 2000, επτά στις 23 Οκτωβρίου 2000 ⁽²⁷⁾ και ένας στις 22 Δεκεμβρίου 1999 ⁽²⁸⁾. Παρά το γεγονός ότι η δημοσίευση έγινε ενωρίτερα, ο προϋπολογισμός εξακολουθεί να δημοσιεύεται με υπερβολική καθυστέρηση, με αποτέλεσμα η κατάσταση να κρίνεται ελάχιστα ικανοποιητικότερη σε σχέση με το 1999 ⁽²⁹⁾.

Η απασχόληση στους αποκεντρωμένους οργανισμούς και η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους

7.103. Στο πλαίσιο των ελέγχων σχετικά με το οικονομικό έτος 2000, η ανάπτυξη της απασχόλησης στους ΑΟ εξετάστηκε περισσότερο εις βάθος. Τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων αντιπαραβλήθηκαν με τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητες των ΑΟ με σκοπό την άντληση συμπερασμάτων για τη συνολική παραγωγικότητά τους.

Το προσωπικό των αποκεντρωμένων οργανισμών

7.104. Ο **πίνακας 7.10** περιγράφει την κατάσταση της απασχόλησης στους ΑΟ στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Καταρχήν, φαίνεται ότι οι ΑΟ είναι σε θέση να καλύψουν τις περισσότερες θέσεις που προβλέπονται στην κατάσταση προσωπικού, προσφεύγοντας για τις ενδεχόμενες ελλείψεις στην πρόσληψη επικουρικών υπαλλήλων (ΕΥ), τοπικών υπαλλήλων (ΤΥ) ή και αποσπασμένων εθνικών υπαλλήλων (ΑΕΥ). Γενικά, το 2000, οι ΑΟ κατάφεραν να διαθέτουν προσωπικό ανάλογο με αυτό που προβλεπόταν από τις καταστάσεις προσωπικού, προσφεύγοντας ενίοτε σε συμπληρωματικό προσωπικό, και συγκεκριμένα σε επικουρικούς υπαλλήλους. Η σημαντική μερική κάλυψη που παρατηρείται στο ΚΓΦΠ της Ανζέ οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι διαδικασίες πρόσληψης που είχαν κινηθεί το 2000 δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους. Στην

⁽²⁶⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημεία 6.37 και 6.38 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 166).

⁽²⁷⁾ ΕΕ L 270 της 23.10.2000, σ. 1.

⁽²⁸⁾ ΕΕ L 330 της 22.12.1999, σ. 13.

⁽²⁹⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 6.40 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 167).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

περίπτωση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ανασυγκρότησης, ο μεγάλος αριθμός των υπαλλήλων που προσλήφθηκαν εκτός πίνακα προσωπικού οφείλεται στις ειδικές διαδικασίες διαχείρισης των δαπανών λειτουργίας που προβλέπονται από τον κανονισμό του.

Πρόσληψη και διοίκηση του προσωπικού

7.105. Γενικά, οι διαδικασίες πρόσληψης που εφαρμόζουν οι ΑΟ θα έπρεπε να καταστούν περισσότερο σαφείς και διαφανείς, κατά τρόπο ώστε να προωθηθεί η αρχή της ίσης πρόσβασης στις ευρωπαϊκές υπηρεσίες.

7.106. Ορισμένοι ΑΟ, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το ΓΕΕΑ του Αλικάντε, ανέπτυξαν ένα μοντέλο πρόσληψης, στο πλαίσιο του οποίου το προσωπικό προσλαμβάνεται αρχικά σε επισφαλή βάση (επικουρικοί ή και προσωρινοί υπάλληλοι). Στη συνέχεια, με εσωτερικές διαδικασίες και στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής υποψηφιοτήτων που δεν κοινοποιούνται ευρέως, το εν λόγω προσωπικό προσλαμβάνεται με το καθεστώς του έκτακτου και στη συνέχεια του μόνιμου υπαλλήλου, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τον πίνακα προσωπικού.

7.107. Άλλοι ΑΟ, όπως ο ΕΟΠ της Κοπεγχάγης, αποκλίνουν από το προαναφερθέν μοντέλο και πραγματοποιούν το μεγαλύτερο μέρος των προσλήψεών τους με τρόπο παρόμοιο με αυτόν που εφαρμόζουν τα θεσμικά όργανα, ήτοι βάσει εξωτερικών διαγωνισμών, η διοργάνωση των οποίων αποτελεί αντικείμενο όσο το δυνατόν μεγαλύτερης δημοσιότητας.

Πίνακας 7.10 — Η απασχόληση στους αποκεντρωμένους οργανισμούς — Κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Οργανισμοί	Προβλεπόμενες θέσεις (πίνακας προσωπικού)	Θέσεις που έχουν καλυφθεί	Ποσοστό κάλυψης (%)	Λοιποί υπάλληλοι	Σύνολο θέσεων	Πραγματικό ποσοστό κάλυψης (%)
	α	β	$\gamma = \beta / \alpha$	δ	$\epsilon = \beta + \delta$	$\sigma\tau = \epsilon / \alpha$
ΕΟΑΦΠ — Λονδίνο	210	189	90	9	198	94
ΓΕΕΑ — Αλικάντε	713	540	76	87	627	88
ΚΓΦΠ — Ανζέ	44	26	59	2	28	64
ΜΚΟΕΕ — Λουξεμβούργο	144	125	87	5	130	90
Cedefop — Θεσσαλονίκη	81	82	101	26	108	133
Ίδρυμα του Δουβλίνου	85	72	85	3	75	88
ΕΟΠ — Κοπεγχάγη	76	61	80	16	77	101
ΕΙΕΕ — Τουρίνο	130	115	88	13	128	98
ΕΚΠΝΤ — Λισαβόνα	48	47	98	18	65	135
ΕΟΑΥΕ — Μπιλμπάο	26	24	92	9,5	33,5	129
Παρατηρητήριο της Βιέννης	26	24	92	2	26	100
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης — Θεσσαλονίκη	51	47	92	50	97	190
Σύνολο	1 634	1 352	83	240,5	1 592,5	97

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.108. Η βελτίωση της διοίκησης του προσωπικού των οργανισμών εξαρτάται από τη βελτίωση των συστημάτων ενημέρωσης σχετικά με αυτό. Η τήρηση των φακέλων του προσωπικού θα πρέπει να καταστεί συστηματικότερη, εξασφαλίζοντας την πληρότητα των δεδομένων που είναι απαραίτητα για την ορθή διοίκηση του προσωπικού.

Εξέλιξη του προσωπικού και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των αποκεντρωμένων οργανισμών

7.109. Για τους σκοπούς του ελέγχου, οι υπάλληλοι κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- α) σε υπαλλήλους επιφορτισμένους με δραστηριότητες υποστήριξης (υπαλλήλους υποστήριξης), ήτοι με δραστηριότητες που εξασφαλίζουν τη συνέχεια της λειτουργίας των ΑΟ (για παράδειγμα, διοίκηση, λογιστήριο, γραμματεία κ.λπ.)·
- β) στους λοιπούς υπαλλήλους, τους λεγόμενους «επιχειρησιακούς», οι οποίοι συμβάλλουν άμεσα στην υλοποίηση των στόχων των ΑΟ.

7.110. Ο **πίνακας 7.11** παρουσιάζει την κατανομή του προσωπικού μεταξύ υπαλλήλων που απασχολούνται σε επιχειρησιακές δραστηριότητες και υπαλλήλων που εκτελούν δραστηριότητες υποστήριξης τόσο σε επίπεδο υπαλλήλων κατηγορίας Α, όσο και επί του συνόλου του προσωπικού. Γενικά, το ποσοστό των επιχειρησιακών υπαλλήλων τείνει να είναι υψηλότερο στους αυτοχρηματοδοτούμενους οργανισμούς. Για τους άλλους οργανισμούς η κατάσταση ποικίλλει περισσότερο. Η τάση που παρατηρείται όσον αφορά το προσωπικό των ΑΟ είναι ότι όσο μικρότερος είναι ο οργανισμός, τόσο περισσότερους υπαλλήλους μπορεί να διαθέσει για επιχειρησιακές δραστηριότητες. Όσον αφορά το σύνολο του προσωπικού, η κατανομή μεταξύ επιχειρησιακών και λοιπών υπαλλήλων φαίνεται να εξαρτάται από τη φύση και τον τύπο των δραστηριοτήτων του οικείου ΑΟ.

7.111. Ο **πίνακας 7.12** παρουσιάζει το ύψος των πραγματικών κατά κεφαλήν εσόδων των αυτοχρηματοδοτούμενων ΑΟ. Δεδομένων των ποικίλων δραστηριοτήτων των εν λόγω ΑΟ, οι διαφορές που διαπιστώνονται δεν μπορούν να θεωρηθούν όντως σημαντικές.

7.112. Για τους υπόλοιπους ΑΟ, αποστολή των οποίων είναι η υποστήριξη ειδικών πολιτικών της Ένωσης, ο πίνακας παρουσιάζει το ύψος των πραγματικών κατά κεφαλήν επιχειρησιακών δαπανών. Οι διαφορές που παρατηρούνται αντικατοπτρίζουν διάφορους παράγοντες, όπως είναι η αποδοτικότητα της διαχείρισης των επιχειρησιακών πιστώσεων ή ο βαθμός ανάθεσης σε εξωτερικούς συνεργάτες που επιλέγουν οι διάφοροι ΑΟ για την υλοποίηση των προγραμμάτων εργασίας τους. Όσον αφορά το Ίδρυμα του Τουρίνου, το ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο των κατά κεφαλήν δαπανών δικαιολογείται κυρίως από το γεγονός ότι τα στοιχεία δεν περιλαμβάνουν τα προγράμματα της Επιτροπής για τη διαχείριση των οποίων είναι υπεύθυνος αυτός ο ΑΟ.

Πίνακας 7.11 — Αριθμός επιχειρησιακών υπάλληλων — Κατατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Οργανισμοί	Επιχειρησιακοί υπάλληλοι Α	Υπάλληλοι Α	Ποσοστό επιχειρησιακών υπαλλήλων (%)	Επιχειρησιακοί υπάλληλοι όλων των κατηγοριών (%)
	α	β	$\gamma = \alpha / \beta$	δ
ΕΟΑΦΠ — Λονδίνο	89	102	87	72 ⁽¹⁾
ΓΕΕΑ — Αλικάντε	90	132	68	57 ⁽¹⁾
ΚΓΦΠ — Ανζέ	4	4	100	33 ⁽¹⁾
ΜΚΟΕΕ — Λουξεμβούργο	71	73	97	60 ⁽²⁾
Cedefop — Θεσσαλονίκη	28	44	64	30 ⁽¹⁾
Ίδρυμα του Δουβλίνου	19	27	70	23 ⁽²⁾
ΕΟΠ — Κοπεγχάγη	32	36	89	43 ⁽²⁾
ΕΙΕΕ — Τουρίνο	33	48	69	60 ⁽¹⁾
ΕΚΠΝΤ — Λισαβόνα	23	27	85	35 ⁽²⁾
ΕΟΑΥΕ — Μπιλμπάο	11	12	92	40 ⁽¹⁾
Παρατηρητήριο της Βιέννης	8	10	80	55 ⁽¹⁾
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης — Θεσσαλονίκη	28	34	82	29 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Ποσοστό που εκτιμήθηκε βάσει δείγματος.

⁽²⁾ Ποσοστό που εκτιμήθηκε βάσει του συνόλου του προσωπικού.

Πίνακας 7.12 — Έσοδα και/ή δαπάνες κατά τίτλο — 2000

Οργανισμοί ⁽¹⁾	Δείκτης	Ποσό (εκατ. ευρώ)	Σύνολο προσωπικού	Ποσό / κεφαλή (1 000 EUR)
		α	β	$\gamma = \alpha / \beta$
ΕΟΑΦΠ — Λονδίνο	Πραγματικά έσοδα	38,0	198	192
ΓΕΕΑ — Αλικάντε	Πραγματικά έσοδα	108,9	627	174
ΚΓΦΠ — Ανζέ	Πραγματικά έσοδα	6,8	28	245
ΜΚΟΕΕ — Λουξεμβούργο	Πραγματικά έσοδα	20,6	130	158
Cedefop — Θεσσαλονίκη	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	4,8	108	44
Ίδρυμα του Δουβλίνου	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	6,0	75	80
ΕΟΠ — Κοπεγχάγη	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	9,4	77	122
ΕΙΕΕ — Τουρίνο	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	4,7	128	37
ΕΚΠΝΤ — Λισαβόνα	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	3,4	65	52
ΕΟΑΥΕ — Μπιλμπάο	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	3,1	33,5	92
Παρατηρητήριο της Βιέννης	Επιχειρησιακές δαπάνες ⁽²⁾	1,5	26	56

⁽¹⁾ Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ανασυγκρότησης δεν ελήφθη υπόψη λόγω της ιδιαίτερης φύσης των δραστηριοτήτων του σε σχέση με τους λοιπούς ΑΟ.

⁽²⁾ Πραγματικές επιχειρησιακές δαπάνες με βάση τις πιστώσεις του οικονομικού έτους και τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (τίτλος III).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.113. Στον **πίνακα 7.13** επιχειρείται σύγκριση, για την περίοδο 1998-2000, της μέσης εξέλιξης του προσωπικού των ΑΟ, της εξέλιξης των δαπανών υποστήριξης, δηλαδή των δαπανών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων ενός ΑΟ (δαπάνες των τίτλων I και II) και της εξέλιξης είτε των εσόδων τους, για τους αυτοχρηματοδοτούμενους ΑΟ, είτε των επιχειρησιακών δαπανών τους (δαπάνες του τίτλου III), για τους άλλους ΑΟ.

7.114. Γενικά, για την πλειονότητα των ΑΟ, η αύξηση των δαπανών υποστήριξης είναι σημαντικότερη από την αύξηση του προσωπικού. Τα αίτια αυτής της διαφοράς στην αύξηση αποδίδονται εν μέρει σε αναπόφευκτους παράγοντες, όπως είναι οι προσαρμογές στο κόστος ζωής, οι αυξήσεις λόγω αρχαιότητας, η αυξανόμενη αναλογία των μόνιμων και των έκτακτων υπαλλήλων, οι οποίοι συνεπάγονται υψηλότερο μισθολογικό κόστος, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, στο μέγεθος των επενδύσεων στις οποίες αναγκάστηκαν να προβούν οι ΑΟ τα τελευταία χρόνια.

7.115. Για δύο από τους αυτοχρηματοδοτούμενους ΑΟ, το ΓΕΕΑ του Αλικάντε και τον ΕΟΑΦΠ του Λονδίνου, τα πραγματικά έσοδά τους αυξήθηκαν με τον ίδιο ή με ταχύτερο ρυθμό σε σχέση με το ρυθμό αύξησης των δαπανών υποστήριξης. Η τάση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική και θα μπορούσε να επιτρέπει στους εν λόγω ΑΟ να αντιμετωπίσουν ευκολότερα μια απότομη μεταβολή της συγκυρίας. Όσον αφορά το ΚΓΦΠ της Ανζέ και το ΜΚΟΕΕ του Λουξεμβούργου, η εξαγωγή συμπερασμάτων δυσχεραίνεται για το λόγο ότι ένα μεγάλο μέρος των δαπανών υποστήριξης διατέθηκε για τις επενδύσεις της υπό εξέταση περιόδου.

Πίνακας 7.13 — Μέσο ετήσιο ποσοστό αύξησης (1998-2000): σύνολο προσωπικού, δαπάνες υποστήριξης και επιχειρησιακές δαπάνες/έσοδα

	Οργανισμοί ⁽¹⁾	Σύνολο προσωπικού (%)	Δαπάνες υποστήριξης (%) ⁽²⁾	Έσοδα / Επιχειρησιακές δαπάνες (%) ⁽³⁾
Αυτοχρηματοδοτούμενοι οργανισμοί	ΕΟΑΦΠ — Λονδίνο	11	23	53
	ΓΕΕΑ — Αλικάντε	30	27	27
	ΚΓΦΠ — Ανζέ	33	47	20
	ΜΚΟΕΕ — Λουξεμβούργο	29	46	33
Λοιποί οργανισμοί	Cedefop — Θεσσαλονίκη	6	9	9
	Ίδρυμα του Δουβλίνου	-2	3	2
	ΕΟΠ — Κοπεγχάγη	6	7	5
	ΕΙΕΕ — Τουρίνο	-1	-2	12
	ΕΚΠΝΤ — Λισαβόνα	17	8	7
	ΕΟΑΥΕ — Μπιλμπάο	58	20	67

⁽¹⁾ Δεδομένης της πρόσφατης σύστασής τους, τα στοιχεία για το Παρατηρητήριο της Βιέννης και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ανασυγκρότησης δεν μπορούν να θεωρηθούν σημαντικά.

⁽²⁾ Πραγματικές δαπάνες προσωπικού και λειτουργίας με βάση τις πιστώσεις του οικονομικού έτους και τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (τίτλοι I και II).

⁽³⁾ Πραγματικές επιχειρησιακές δαπάνες με βάση τις πιστώσεις του οικονομικού έτους και τις πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (τίτλος III).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.116. Για τους υπόλοιπους ΑΟ, σε τέσσερις περιπτώσεις (Cedefop, Ίδρυμα του Δουβλίνου, ΕΟΠ της Κοπεγχάγης και ΕΚΠΝΤ της Λισαβόνας), κατά την υπό εξέταση περίοδο, τα μέσα ποσοστά αύξησης των δαπανών υποστήριξης καθώς και των επιχειρησιακών δαπανών είναι τα ίδια. Η κατάσταση αυτή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο βαθμός ανάθεσης εργασιών σε εξωτερικούς συνεργάτες από τους εν λόγω ΑΟ παρέμεινε σταθερός. Για τρεις από αυτούς τους ΑΟ (Cedefop, Ίδρυμα του Δουβλίνου και ΕΟΠ της Κοπεγχάγης), η αύξηση του προσωπικού είναι μικρότερη ή ίδια, γεγονός που υποδηλώνει ότι, από την άποψη της παραγωγικότητας, η κατάσταση παραμένει σταθερή και μάλιστα ότι βελτιώνεται. Σε δύο άλλες περιπτώσεις (ΕΙΕΕ του Τουρίνου και κυρίως ΕΟΑΥΕ του Μπιλμπάο) η αύξηση των επιχειρησιακών δαπανών ήταν κατά μέσο όρο μεγαλύτερη από την αύξηση των δαπανών υποστήριξης, γεγονός που σημαίνει ότι αυξήθηκε ο βαθμός ανάθεσης εργασιών σε εξωτερικούς συνεργάτες. Και στις δύο περιπτώσεις, από τη σύγκριση της εξέλιξης του προσωπικού με την εξέλιξη των διαφόρων μορφών δαπανών συνάγεται ότι υπάρχει μάλλον βελτίωση της παραγωγικότητας.

Συμπέρασμα

7.117. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι ΑΟ κατάφεραν να εξασφαλίσουν το απαραίτητο προσωπικό για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους, μερικές φορές χρησιμοποιώντας επικουρικούς υπαλλήλους. Γενικά, οι ΑΟ οφείλουν να μεριμνήσουν οι διαδικασίες πρόσληψης που εφαρμόζουν να καταστούν περισσότερο σαφείς και διαφανείς, κατά τρόπο ώστε να εφαρμόζεται αποτελεσματικότερα η αρχή της ίσης πρόσβασης στις ευρωπαϊκές υπηρεσίες. Επίσης, θα πρέπει να βελτιώσουν το σύστημα διοίκησης και παρακολούθησης του προσωπικού τους. Θα ήταν ευκαίριο, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, είτε μέσω μιας ειδικής ρύθμισης για το σύνολο των ΑΟ, να εναρμονιστεί περισσότερο η πολιτική των προσλήψεων που εφαρμόζουν τα θεσμικά όργανα και οι ΑΟ, συντονιζόμενη, ενδεχομένως, με το σεβασμό των ιδιαιτεροτήτων των ΑΟ.

7.118. Όσον αφορά την παραγωγικότητα, οι ΑΟ πρέπει να παρακολουθούν τη διάρθρωση του προσωπικού με στόχο τη βελτιστοποίηση της αναλογίας μεταξύ του αριθμού των επιχειρησιακών υπαλλήλων και των υπαλλήλων υποστήριξης. Αντικείμενο προσεκτικής παρακολούθησης θα πρέπει να αποτελέσει και η εξέλιξη των δαπανών λειτουργίας και ιδίως του μισθολογικού κόστους, προκειμένου η αύξηση του κατά κεφαλήν μισθολογικού κόστους να αντισταθμίζεται τουλάχιστον από άνοδο της παραγωγικότητας.

7.117. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί έχουν χωριστή νομική προσωπικότητα από αυτή της Κοινότητας και ως εκ τούτου διαθέτουν πλήρη αυτονομία και έχουν τη δική τους αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (ΑΙΡΝ). Εξυπακούεται ότι πρέπει να ασκούν την εξουσία αυτή σεβόμενοι απόλυτα τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Ο ρόλος της Επιτροπής είναι συμβουλευτικός και στόχο της είναι η εξασφάλιση της συνοχής όσον αφορά τις πολιτικές που ασκούν οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί σχετικά με τους ανθρώπινους πόρους, χωρίς ωστόσο να έχει τα νομοθετικά μέσα για την επιβολή τους.

Επειδή οι αποστολές και οι καταστάσεις των αποκεντρωμένων οργανισμών παρουσιάζουν τεράστιες διαφορές, στο στάδιο αυτό είναι εξαιρετικά δύσκολη οποιαδήποτε προσπάθεια εναρμόνισης πέρα από ό, τι προβλέπει ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης. Η Επιτροπή έχει την πρόθεση να συνεχίσει να ασκεί το ρόλο συμβούλου στον τομέα αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και να ενθαρρύνει τις υπηρεσίες όσον αφορά τον συντονισμό της πολιτικής προσωπικού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.119. Προκειμένου να επιτύχουν τον παραπάνω στόχο, οι ΑΟ οφείλουν να έχουν αυστηρότερο προγραμματισμό (βλέπε σημείο 7.94) και να αναπτύξουν συστήματα αναλυτικής λογιστικής για την καλύτερη παρακολούθηση της εξέλιξης των δαπανών (βλέπε σημείο 7.101). Υπογραμμίζεται ότι ο στόχος αυτός απαιτεί μεγαλύτερη προσοχή στους μικρότερους ΑΟ, οι οποίοι, λόγω του μεγέθους τους δεν είναι σε θέση να επιτύχουν σημαντικές οικονομικές κλίμακας.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

7.120. Ο έλεγχος των Ευρωπαϊκών Σχολείων αποτελεί αντικείμενο ειδικής ετήσιας έκθεσης που διαβιβάζεται στο Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Στο πλαίσιο των περιοδικών ελέγχων που προβλέπονται για τα Ευρωπαϊκά Σχολεία, οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν το 2000 αφορούν τα Σχολεία της Καρλσρούης, του Λουξεμβούργου και του Μολ. Από τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων, καθώς και από αυτά των προηγούμενων ετών συνάγεται το συμπέρασμα ότι η ποιότητα του συστήματος δημοσιονομικής διαχείρισης των Ευρωπαϊκών Σχολείων είναι επαρκής. Ωστόσο, στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργήθηκαν το 2000, διατυπώνονται οι ακόλουθες παρατηρήσεις.

Δημοσιονομικές διατάξεις

7.121. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν προκύπτουν ελλείψεις στην τήρηση των μητρώων απογραφής. Οι διαδικασίες απογραφής πρέπει να καταστούν αυστηρότερες και να εφαρμόζονται ορθά. Από την άποψη αυτή, συνιστάται στα Ευρωπαϊκά Σχολεία να επανεξετάσουν, μέσω των απαραίτητων προσαρμογών, τους σχετικούς κανόνες τους με βάση τον κανονισμό που ενέκρινε η Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2000⁽³⁰⁾, ο οποίος περιέχει διατάξεις σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση των ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων.

7.122. Ένα σημαντικό μέρος των αγορών αγαθών που πραγματοποιούν ορισμένα Σχολεία αφορά υλικό πληροφορικής. Πέρα από τα τρία Σχολεία στα οποία πραγματοποιήθηκε έλεγχος, το Συνέδριο συνιστά στα Σχολεία να μελετήσουν τις δυνατότητες ομαδοποίησης των αγορών τους, κατά τρόπο ώστε να επωφεληθούν από την εφαρμογή των διαδικασιών προκήρυξης μειοδοτικού διαγωνισμού, βελτιώνοντας, κατά συνέπεια, τη διαχείριση των αγορών τους.

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2909/2000 της Επιτροπής της 29ης Δεκεμβρίου 2000 (ΕΕ L 336 της 30.12.2000, σ. 75).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.123. Οι εκπαιδευτικοί που είναι αποσπασμένοι από ένα κράτος μέλος λαμβάνουν από αυτό μόνο το βασικό εθνικό μισθό, ενώ οι μισθοί που λαμβάνουν στη χώρα τους αποτελούνται από το βασικό μισθό στον οποίο προστίθενται διάφορα συμπληρωματικά ποσά ανάλογα με την αρχαιότητα, το επίπεδο κατάρτισης, τη θέση τους εντός του σχολείου κ.λπ. Η κατάσταση αυτή έχει ως συνέπεια την αύξηση του τμήματος του μισθού που χρηματοδοτείται από τα Ευρωπαϊκά Σχολεία. Προκειμένου να εναρμονιστούν οι πρακτικές που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την καταβολή των εθνικών μισθών των εκπαιδευτικών που είναι αποσπασμένοι στο εξωτερικό, το Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων θα πρέπει να επανεξετάσει το προαναφερθέν ζήτημα.

Συνεισφορές στα σχολικά έξοδα

7.124. Ο σχολικός πληθυσμός ορισμένων Σχολείων αποτελείται στην πλειοψηφία του (μέχρι 90 %) από μαθητές των οποίων οι γονείς δεν συνδέονται με εργασιακή σχέση με τα θεσμικά και τα λοιπά κοινοτικά όργανα. Τα διδάκτρα αυτών των παιδιών καλύπτονται με συμφωνίες χρηματοδότησης που συνάπτονται με το Σχολείο ή καταβάλλονται από τους ίδιους τους γονείς. Η δεύτερη αυτή κατηγορία, η οποία είναι και η πολυπληθέστερη, έχει δικαίωμα σε απαλλαγές και μειώσεις των διδάκτρων ανάλογα με το εισόδημα των γονέων.

7.125. Όσον αφορά τα κατώτατα όρια για τις απαλλαγές, αυτά ποικίλλουν ανάλογα με το Σχολείο χωρίς προφανή λόγο, όπως φαίνεται στον **πίνακα 7.14**, στον οποίο επιχειρείται η σύγκριση των ισχυόντων ορίων με αυτά που θα εφαρμόζονταν εάν ως όριο για την απαλλαγή εφαρμόζονταν το όριο των Βρυξελλών, συνυπολογιζόμενο του διορθωτικού συντελεστή που ισχύει στον τόπο εγκατάστασης του Σχολείου. Το ζήτημα αυτό πρέπει να εξεταστεί, προκειμένου να καθοριστούν όρια απαλλαγής κατά τρόπο ορθολογικό και ισότιμο.

7.126. Το 2000, το κόστος λειτουργίας των Σχολείων ανήλθε σε 187 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 11 357 ευρώ ανά μαθητή. Η μέση συνεισφορά των μη δικαιούχων μαθητών ποικίλλει σημαντικά, ανερχόμενη σε 7 966 ευρώ για την κατηγορία II και σε 1 556 ευρώ για την κατηγορία III. Η αναλογία των μαθητών αυτής της τελευταίας κατηγορίας είναι ιδιαίτερα σημαντική σε πολλά Σχολεία (περίπου 80 % σε τέσσερα Σχολεία). Αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό το γεγονός ότι η επιχορήγηση της Επιτροπής στα διάφορα Σχολεία κυμαίνεται μεταξύ 6 126 ευρώ (Λουξεμβούργο) και 10 698 ανά μαθητή (Μπέργκεν).

7.125. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα όρια απαλλαγής καθορίστηκαν από τα διάφορα διοικητικά συμβούλια των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Η αναθεώρησή τους, προς την κατεύθυνση που επιθυμεί το Συνέδριο, μπορεί να ξεκινήσει μόνο από το Ανώτατο Συμβούλιο με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

7.126. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με τους κανόνες που ενέκρινε το Ανώτατο Συμβούλιο, κατ'εφαρμογή των εξουσιών που χορηγεί η σύμβαση της 15ης Απριλίου 1957, οι μαθητές κατηγορίας I απαλλάσσονται από την καταβολή της σχολικών διδάκτρων, οι μαθητές της κατηγορίας II καταβάλλουν ένα ποσό βάσει των συμφωνιών που συνάφθηκαν από τα ιδρύματα και το Ανώτατο Συμβούλιο και οι μαθητές κατηγορίας III καταβάλλουν διδάκτρα το ύψος των οποίων καθορίζεται βάσει του τύπου που έχει εγκρίνει το Ανώτατο Συμβούλιο. Ως εκ τούτου, τα ποσά των διδάκτρων αυτών διαφέρουν μεταξύ τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το γεγονός ότι η επιδότηση της Επιτροπής για κάθε μαθητή κατηγορίας III διαφέρει από το ένα σχολείο στο άλλο, οφείλεται στον διαφορετικό αριθμό μαθητών αυτής της κατηγορίας στα διάφορα σχολεία. Σύμφωνα με την προαναφερθείσα σύμβαση του 1957, οι εγγραφές μαθητών στα Ευρωπαϊκά Σχολεία γίνονται βάσει των διαθέσιμων θέσεων. Το γεγονός αυτό, με τη σειρά του, εξηγεί τις ισχύουσες διαφορές, για παράδειγμα, μεταξύ των σχολείων του Λουξεμβούργου και των σχολείων του Μπέργκεν.

7.127. Υπό αυτές τις συνθήκες και λαμβανομένου υπόψη του σκοπού των Σχολείων, ο οποίος συνίσταται στη διευκόλυνση της λειτουργίας των θεσμικών και λοιπών κοινοτικών οργάνων, θα πρέπει να επανεξεταστεί εάν δικαιολογείται η διατήρηση ορισμένων Σχολείων. Επίσης, θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι τα έξοδα που κανονικά βαρύνουν το κράτος υποδοχής δεν καταλογίζονται στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

7.127. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια για την ίδρυση και το κλείσιμο Ευρωπαϊκών Σχολείων, τα οποία ενέκρινε το Ανώτατο Συμβούλιο, στις 24 και 25 Οκτωβρίου 2000, η ύπαρξη ενός Ευρωπαϊκού Σχολείου δικαιολογείται εφόσον κρίνεται απαραίτητη για την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας μιας ουσιαστικής κοινοτικής δραστηριότητας. Επίσης, η ύπαρξή του μπορεί να καταγγελθεί όταν πάψει να συμβάλλει στην εξασφάλιση αυτού του στόχου.

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τα δέκα Ευρωπαϊκά Σχολεία που υπάρχουν σήμερα εξακολουθούν να είναι απαραίτητα.

Τα Ευρωπαϊκά Σχολεία και, κατά κύριο λόγο, η Επιτροπή, μεριμνούν έτσι ώστε οι χώρες υποδοχής να καλύπτουν το κόστος που τους αναλογεί για τα σχολεία που βρίσκονται στο έδαφός τους.

Πίνακας 7.14 — Σύγκριση των ορίων απαλλαγής

(ευρώ)

Σχολεία	Όριο απαλλαγής για το πρώτο τέκνο	Διορθωτικός συντελεστής	Όριο υπολογιζόμενο βάσει του ορίου των Βρυξελλών και του διορθωτικού συντελεστή	Απόκλιση
	Αξία			
	(α)			
Βρυξέλλες I, II, III	15 528	100,0	15 528	0
Μολ	19 555	100,0	15 528	4 027
Λουξεμβούργο	17 325	100,0	15 528	1 797
Καρλσρούη	20 486	97,4	15 124	5 362
Μόναχο	20 486	108,0	16 770	3 716
Μπέργκεν	17 078	114,5	17 780	- 702
Cullham	22 203	127,6	19 814	2 389
Βαρέζε	13 919	95,3	14 798	- 879

(α): Τα καθαρά έσοδα εκτός του Cullham, όπου ως βάση για την απαλλαγή λαμβάνονται τα μεικτά έσοδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Χρηματοδοτικά μέσα και τραπεζικές δραστηριότητες

8.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημείο
Ταμείο Εγγύησης για τις εξωτερικές δράσεις	8.1-8.9
Εισαγωγή	8.1-8.2
Κατάσταση και εξέλιξη του Ταμείου	8.3-8.8
Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις	8.9
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)	8.10-8.26
Εισαγωγή	8.10
Μεταρρύθμιση του ΕταΕ	8.11-8.15
Δημοσιονομική διαχείριση των μέτρων βάσει εντολής	8.16-8.22
Μηχανισμός εκκίνησης ΕΜΤ	8.18-8.19
Μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ	8.20-8.21
Πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον»	8.22
Διαχείριση των ιδίων κεφαλαίων	8.23
Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις	8.24-8.26

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ
ΔΡΑΣΕΙΣ****Εισαγωγή**

8.1. Η απόφαση για τη δημιουργία του Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές δράσεις ελήφθη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου το Δεκέμβριο του 1992. Το Ταμείο συστάθηκε στις 31 Οκτωβρίου 1994 από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου (1) και, τα χρόνια που ακολούθησαν, τροφοδοτήθηκε με εισφορές από τον προϋπολογισμό. Το Ταμείο παρεμβαίνει σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του δικαιούχου ενός δανείου που χορηγείται ή καλύπτεται με εγγύηση από την Κοινότητα προς τρίτη χώρα ή εντός αυτής. Εάν ο δικαιούχος εξακολουθεί να μην εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του τρεις μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία η οφειλή του κατέστη ληξιπρόθεσμη, το Ταμείο αποδίδει τα κοινοτικά ταμειακά διαθέσιμα που χρησιμοποιήθηκαν προηγουμένως για την εξυπηρέτηση του δανείου.

8.2. Το Συνέδριο πραγματοποίησε έλεγχο του Ταμείου για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, αφενός, στην Επιτροπή όσον αφορά τη διοικητική διαχείριση και, αφετέρου, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση. Με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που περιέχονται στο σημείο 8.9, το Συνέδριο δεν έχει να διατυπώσει σχόλια σχετικά με τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων.

Κατάσταση και εξέλιξη του Ταμείου

8.3. Το Ταμείο Εγγύησης, από τη δημιουργία του και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000, έχει λάβει κονδύλια από τον προϋπολογισμό συνολικού ύψους 1 824,7 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε **πίνακα 8.1**). Οι πόροι που το Ταμείο διέθεσε με την εγγυοδοτική ιδιότητά του ανέρχονται σε 458,9 εκατομμύρια ευρώ (εκ των οποίων 16,5 εκατομμύρια ευρώ για τόκους υπερημερίας), ενώ οι καθυστερημένες επανεισπράξεις από τους υπερήμερους οφειλότες συμποσούνται σε 327 εκατομμύρια ευρώ (εκ των οποίων 41,3 εκατομμύρια ευρώ για τόκους υπερημερίας).

8.4. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, το υπόλοιπο των μη εκπληρωθεισών υποχρεώσεων ανερχόταν σε 215,1 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ των πόρων που διέθεσε το Ταμείο και των επανεισπράξεων για κεφάλαιο και τόκους, επαξημένο με το υπόλοιπο των τόκων υπερημερίας. Τα σχετικά λεπτομερή στοιχεία παρουσιάζονται στον **πίνακα 8.2**.

(1) ΕΕ L 293 της 12.11.1994, σ. 1.

Πίνακας 8.1 — Κινήσεις και κατάσταση του Ταμείου Εγγύησης

(εκατ. EUR)

Οικονομικό έτος	Πληρωμές ⁽¹⁾	Κατάπτωση εγγυήσεων ⁽²⁾	Καθυστερημένες επιστροφές	Αποτέλεσμα ⁽³⁾	Προμήθεια της ΕΤΕΠ	Επιστροφές στον προϋπολογισμό	Σύνολο διαθέσιμων του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου ⁽⁴⁾	Σύνολο εκκρεμών εγγυήσεων ⁽⁵⁾	Κάλυψη (%)
1994	293,7	—	—	0,5	—	—	294,2	6 017	4,9
1995	250,8	(303,1)	35,6	23,4	0,2	—	300,9	5 882	5,1
1996	235,4	(52,5)	55,7	18,0	0,2	—	557,4	6 715	8,3
1997	286,1	(54,3)	45,0	27,5	0,3	—	861,8	7 960	10,8
1998	272,4	(15,4)	185,3	42,6	0,5	(66,0)	1 280,7	9 834	13,0
1999	300,1	(16,3)	5,3	41,1	0,6	(297,8)	1 313,1	12 052	10,9
2000	186,3	(17,4)	—	57,4	0,7	(107,9)	1 431,6	14 069	10,2
Σύνολο	1 824,7	(458,9)	327,0	210,5	2,5	(471,7)			

⁽¹⁾ Πληρωμές στο Ταμείο Εγγύησης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 της 31ης Οκτωβρίου 1994.

⁽²⁾ Το Ταμείο Εγγύησης λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 1995 με σκοπό την κάλυψη μη εκπληρωθεισών υποχρεώσεων.

⁽³⁾ Το αποτέλεσμα συνίσταται στη διαφορά μεταξύ των τόκων που αποφέρουν οι καταθέσεις του Ταμείου και της προμήθειας διαχείρισης που εισπράττει η ΕΤΕΠ.

⁽⁴⁾ Μετά την αφαίρεση της προμήθειας της ΕΤΕΠ που δεν είχε καταβληθεί στις 31 Δεκεμβρίου.

⁽⁵⁾ Συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων και μη εισπραχθέντων τόκων υπερημερίας στις 31 Δεκεμβρίου.

Πηγή: Επιτροπή.

Πίνακας 8.2 — Σωρευτικές κινήσεις από τη δημιουργία του Ταμείου Εγγύησης και κατάσταση των μη εκπληρωθεισών υποχρεώσεων στις 31.12.2000

(εκατ. EUR)

Χώρα	Παρεμβάσεις του Ταμείου			Επανεισπράξεις από Το Ταμείο			Υπόλοιπο των μη εκπληρωθεισών υποχρεώσεων		
	Κεφάλαιο	Τόκοι	Τόκοι υπερημερίας	Κεφάλαιο	Τόκοι	Τόκοι υπερημερίας	Κεφάλαιο	Τόκοι	Τόκοι υπερημερίας ⁽¹⁾
	(1)	(2)		(3)	(4)		(5) = (1) - (3)	(6) = (2) - (4)	
Αρμενία	57,6		0,9	57,6		9,3			
Γεωργία	113,3	14,9	2,1	113,3	14,9	17,0	0,0		
Καζαχστάν		1,6	0,0		1,6	0,0			
Κιργιζία		0,7	0,0		0,7	0,0			
Τατζικιστάν	54,5	8,7	1,3			3,5	54,5	8,7	14,9
Τουρκμενιστάν	44,9	1,0	0,8	44,9	1,0	2,7			
Ουκρανία	31,9		1,0	31,9		1,6			
Πρώην Γιουγκοσλαβία	46,3	67,0	10,3	6,2	13,6	7,2	40,1	53,5	43,5
Υποσύνολο	348,6	93,9	16,5	253,9	31,8	41,3	94,6	62,1	58,4
Σύνολο		458,9			327,0			215,1	

⁽¹⁾ Αυτή η στήλη περιλαμβάνει τους δεδουλευμένους τόκους μεταξύ της ημερομηνίας παρέμβασης του Ταμείου και του κλεισίματος του οικονομικού έτους· κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή η σύγκριση των τριών στηλών που αφορούν τους τόκους υπερημερίας.

Πηγή: Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.5. Το 2000, μεταφέρθηκαν στο Ταμείο 186,3 εκατομμύρια ευρώ από το αποθεματικό για εγγυήσεις, ενώ το Μάρτιο του 2000 επιστράφηκε ποσό ύψους 107,9 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο αντιστοιχούσε στη διαφορά μεταξύ του πραγματικού ύψους των κεφαλαίων του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου 1999 (1 313,1 εκατομμύρια ευρώ, ή 10,9 % των εκκρεμών εγγυήσεων), πριν από την αφαίρεση της αμοιβής της ΕΤΕπ (0,6 εκατομμύρια ευρώ), και του ποσού-στόχου των 1 205,2 εκατομμυρίων ευρώ, ή 10 % των εκκρεμών εγγυήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 1999 ⁽²⁾.

8.6. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, η αναλογία των ρευστοποιήσιμων διαθέσιμων του Ταμείου (1 431,6 εκατομμύρια ευρώ) προς τις εκκρεμείς υποχρεώσεις του σε κεφάλαιο για δάνεια και εγγυήσεις δανείων υπέρ τρίτων χωρών, προσαυξημένες με τους δεδουλευμένους και μη καταβληθέντες τόκους (14 068,8 εκατομμύρια ευρώ) ήταν 10,2 % (βλέπε **πίνακα 8.1**). Με βάση ποσό-στόχο ύψους 1 266,2 εκατομμυρίων ευρώ (9 % των εκκρεμών εγγυήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2000), το 2001 πρέπει να επανακαταβληθούν στον προϋπολογισμό 165,4 εκατομμύρια ευρώ.

8.7. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, το Ταμείο παρενέβη τρεις φορές με την εγγυοδοτική ιδιότητά του, για ποσά συνολικού ύψους 17,4 εκατομμυρίων ευρώ (εκ των οποίων 1,6 εκατομμύρια ευρώ για τόκους υπερημερίας). Οι εν λόγω τρεις περιπτώσεις αφορούσαν κυρίως δάνεια που είχαν συναφθεί σε άλλα νομίσματα, εκτός από ευρώ. Η εξέλιξη των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά το τρίμηνο διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της όχλησης του υπερήμερου οφειλέτη και της παρέμβασης του Ταμείου δημιούργησαν πρόσθετη επιβάρυνση ύψους 1,1 εκατομμυρίων ευρώ, η οποία, σύμφωνα με τον κανονισμό, πρέπει να καταβληθεί από το Ταμείο.

8.8. Το 2000, οι δραστηριότητες του Ταμείου Εγγύησης απέφεραν 57,4 εκατομμύρια ευρώ ως καθαρά έσοδα από τόκους, ποσό που αντιστοιχεί σε μέση συνολική απόδοση 4,2 %.

⁽²⁾ Το άρθρο 3 του κανονισμού ορίζει: «Τα κεφάλαια του Ταμείου πρέπει να ανέρχονται στο ενδεδειγμένο ύψος, που καλείται εφεξής "ποσό στόχος". Το ποσό-στόχος ανέρχεται στο 10 % του κεφαλαίου του συνόλου των τρεχουσών υποχρεώσεων της Κοινότητας σε κεφάλαιο που απορρέουν από κάθε πράξη, προσαυξημένες με τους δεδουλευμένους και μη καταβληθέντες τόκους. Σε περίπτωση υπέρβασης του ποσού-στόχου στο τέλος του έτους, το υπερβάλλον επανακαταβάλλεται στο ειδικό κονδύλιο της κατάστασης εσόδων του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.» Από το 1997, η αναλογία αυτή υπερέβαινε σταθερά το ποσοστό του 10 % που ορίζεται ως ποσό-στόχος. Από την 1η Ιανουαρίου 2000, το ποσό-στόχος μειώθηκε στο 9 % [κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1149/1999 του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 1999 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 σχετικά με την ίδρυση Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L-139 της 2.6.1999, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις

8.9. Η ετήσια προμήθεια του 0,05 % για το 2000, ήτοι ποσό ύψους 0,7 εκατομμυρίων ευρώ, καταβλήθηκε στην ΕΤΕπ ως αμοιβή για τη δημοσιονομική διαχείριση του Ταμείου. Αυτό το ποσοστό προμήθειας παραμένει το ίδιο από το 1995 ⁽³⁾. Το Συνέδριο, στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1999, συνιστούσε: «έχοντας υπόψη την εμπειρία που αποκτήθηκε σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση και το επίπεδο των πόρων του Ταμείου, το επίπεδο αυτό της ετήσιας προμήθειας θα πρέπει να επανεξεταστεί» ⁽⁴⁾. Αντίθετα με τις προσδοκίες της Επιτροπής, η ΕΤΕπ δεν παρουσίασε ακόμη μια συνολική εκτίμηση των σχετικών εξόδων, με συνέπεια το εν λόγω ποσοστό να παραμένει το ίδιο και για το 2000.

8.9. Η ΕΤΕ και οι υπηρεσίες της Επιτροπής πρόκειται προσεχώς να συμφωνήσουν σχετικά με τη νέα δομή των συναλλαγματικών προμηθειών για το 2001.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΕΤαΕ)

Εισαγωγή

8.10. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ιδρύθηκε το 1994, σύμφωνα με επιθυμία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου, το Δεκέμβριο του 1992. Μέτοχοι ήταν η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Κοινότητα και πολλά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (βλέπε σημείο 8.11). Το Ταμείο συστάθηκε με σκοπό να συμβάλλει στην επίτευξη των κοινοτικών στόχων, παρέχοντας πρόσθετη χρηματοπιστωτική ικανότητα προς υποστήριξη της ανάπτυξης των διευρωπαϊκών δικτύων (ΔΕΔ) και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Το 2000 και για πρώτη φορά από τη σύστασή του, το ΕΤαΕ αποτέλεσε αντικείμενο πλήρους μεταρρύθμισης.

Μεταρρύθμιση του ΕΤαΕ

8.11. Η ΕΤΕπ, με την απόκτηση μη διατεθέντων μεριδίων καθώς και μεριδίων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο των μεριδίων του ΕΤαΕ. Κατ' αυτόν τον τρόπο, περισσότερο από το 90 % του ΕΤαΕ περιήλθε στην κυριότητα ευρωπαϊκών δημόσιων φορέων και ιδρυμάτων. Το 20 % αυτών των μεριδίων είχαν καταβληθεί πριν από τη μεταρρύθμιση και το ποσοστό αυτό παρέμεινε αμετάβλητο και μετά τη μεταρρύθμιση.

⁽³⁾ Από τότε που το Ταμείο έφθασε τα 300 εκατομμύρια Ecu, στις 31 Δεκεμβρίου 1995, το ποσοστό προμήθειας που καταβάλλεται στην ΕΤΕπ μειώθηκε από το 0,125 % στο 0,05 % των μέσων μηνιαίων διαθεσίμων του Ταμείου, με αναδρομική ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 1994. Από τη σύστασή του, το Ταμείο έχει καταβάλει στην ΕΤΕπ 2,5 εκατομμύρια ευρώ ως αμοιβή διαχείρισης.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 175.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μέτοχοι του ΕΤαΕ (συνολικό κεφάλαιο 2 000 εκατ. EUR)

	Πριν από τη μεταρρύθμιση %	Μετά τη μεταρρύθμιση %
ΕΤΕπ	40	60,75
Ευρωπαϊκή Κοινότητα	30	30
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	19,25	9,25
Μη διατεθέντα μερίδια	10,75	0
Σύνολο	100	100

8.12. Ως συνέπεια της μεταρρύθμισης, το ΕΤαΕ κατέστη κλάδος της ΕΤΕπ, με εξειδίκευση στις δραστηριότητες με κεφάλαια υψηλού κινδύνου. Η διαχείριση του χαρτοφυλακίου των επενδύσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια που κατείχε η ΕΤΕπ στο όνομά της (922 εκατομμύρια ευρώ) μεταβιβάστηκε στο ΕΤαΕ. Επιπλέον, έως και 1 000 εκατομμύρια ευρώ κατέστησαν διαθέσιμα από τα αποθεματικά της ΕΤΕπ για την υποστήριξη των νέων επενδύσεων σε επιχειρηματικά κεφάλαια που πρόκειται να πραγματοποιήσει το ΕΤαΕ. Στο τέλος του 2000, είχε ανατεθεί στο ΕΤαΕ η διαχείριση συμμετοχών, συνολικού ύψους 2 493 εκατομμυρίων ευρώ.

8.13. Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου του 1994 ⁽⁵⁾, η Επιτροπή υποτίθεται ότι εκπροσωπεί την Κοινότητα ως μέλος του ΕΤαΕ. Ως εκ τούτου, οι εκπρόσωποι της Κοινότητας πρέπει να μεριμνούν ώστε να υπάρχει ισορροπία μεταξύ της επιδίωξης των κοινοτικών στόχων και της εμπορικής βάσης ⁽⁶⁾ των δραστηριοτήτων του Ταμείου.

8.14. Τον Ιούνιο του 2000, η γενική συνέλευση του ΕΤαΕ ενέκρινε το νέο καταστατικό και τον νέο εσωτερικό κανονισμό που πρότεινε το εποπτικό συμβούλιο.

8.15. Οι συνέπειες του νέου καταστατικού είναι οι εξής:

- α) το διοικητικό όργανο του ΕΤαΕ ήταν η οικονομική επιτροπή η οποία αποτελείται από τρία μέλη, εκ των οποίων το ένα εκπροσωπούσε την Επιτροπή. Καμία απόφαση δεν μπορούσε να ληφθεί εν απουσία του. Σήμερα η οικονομική επιτροπή έχει αντικατασταθεί από έναν γενικό διευθυντή, που διορίζεται από το μέτοχο του Ταμείου με το μεγαλύτερο αριθμό μεριδίων ⁽⁷⁾ (ήτοι την ΕΤΕπ).

8.15. Το νέο καταστατικό προσαρμόστηκε με τους επικρατούντες κανόνες της διοίκησης των επιχειρήσεων. Το ανώτατο συμβούλιο αποφασίζει πλέον για όλες τις ενέργειες, έχοντας τη δυνατότητα της πλήρους ή μερικής εκχώρησης αυτού του προνομίου.

Η οικονομική επιτροπή έχει αντικατασταθεί από ένα ανώτατο εκτελεστικό στέλεχος, το οποίο ενεργεί ανεξάρτητα, εξυπηρετεί κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα του ταμείου, και είναι υπόλογο μόνο ως προς το διοικητικό συμβούλιο.

Η Κοινότητα εκπροσωπείται στο συμβούλιο με δύο μέλη τα οποία είναι ανεξάρτητα και εξυπηρετούν κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα του ΕΤαΕ, σύμφωνα με την επικρατούσα διοικητική πρακτική (βλέπε ΕΤΕ και ΕΤΑΑ).

Το καταστατικό του ΕΤαΕ ορίζει ότι τα μέλη του ταμείου μπορούν να διαχειρίζονται τα μερίδιά τους μεταφέροντάς τα είτε σε ένα άλλο μέρος, είτε σε κάποιον τρίτο. Το ότι είναι απαραίτητη η συγκατάθεση της ΕΤΕ, η οποία είναι ο κύριος μέτοχος, εντάσσεται, όπως προαναφέρεται στη συνήθη διοικητική πρακτική.

⁽⁵⁾ Απόφαση 94/375/ΕΚ της 6ης Ιουνίου 1994.

⁽⁶⁾ Το άρθρο 2 παράγραφος 3 του νέου καταστατικού ορίζει ότι οι δραστηριότητες του Ταμείου βασίζονται στις ισχύουσες χρηστές τραπεζικές και άλλες εμπορικές αρχές και πρακτικές.

⁽⁷⁾ Άρθρα 10 και 24 του αρχικού καταστατικού και 17 άρθρο του αρχικού εσωτερικού κανονισμού· άρθρο 21 του νέου καταστατικού και άρθρο 16 του νέου εσωτερικού κανονισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) το εποπτικό συμβούλιο αντικαταστάθηκε από το διοικητικό συμβούλιο. Η έννοια της εκπροσώπησης της Κοινότητας στο διοικητικό συμβούλιο, η οποία αναφερόταν στο προηγούμενο καταστατικό, έχει απαλειφθεί από το νέο ⁽⁸⁾. Τα δύο από τα επτά μέλη που διορίζονται από την Επιτροπή τώρα ενεργούν ανεξάρτητα και υπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα του ΕΤαΕ. Είναι υπόλογα μόνο έναντι της γενικής συνέλευσης (του ΕΤαΕ).
- γ) ενώ δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη στο αρχικό καταστατικό, η Επιτροπή δεν μπορεί πλέον να διαθέσει το μερίδιό της χωρίς τη συγκατάθεση της ΕΤΕπ ⁽⁹⁾.

Δημοσιονομική διαχείριση των μέτρων βάσει εντολής

8.16. Το 2000, το ΕΤαΕ διαχειρίστηκε τρία μέτρα που χρηματοδοτήθηκαν από τον κοινοτικό προϋπολογισμό: το πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον» ⁽¹⁰⁾, τον «Ευρωπαϊκό μηχανισμό για τις τεχνολογίες — Μηχανισμό εκκίνησης» («Μηχανισμός εκκίνησης ΕΜΤ») και το «Μηχανισμό εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ». Τα δύο τελευταία μέτρα, μαζί με το μέτρο «Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση», το οποίο διαχειρίζεται άμεσα η Επιτροπή, συνθέτουν το πρόγραμμα χρηματοδοτικής υποστήριξης των καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης ⁽¹¹⁾.

8.17. Οι σχετικές πιστώσεις από τον προϋπολογισμό, ύψους 391,56 εκατομμυρίων ευρώ ⁽¹²⁾, ανελήφθησαν εξ ολοκλήρου από την Επιτροπή. Οι πληρωμές από τον κοινοτικό προϋπολογισμό στο ΕΤαΕ για τα μέτρα αυτά ανήλθαν, στο τέλος του 2000, σε 145 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι το ίδιο ποσό με το 1999, και συγκεκριμένα 60 εκατομμύρια ευρώ για τον «Ευρωπαϊκό μηχανισμό για τις τεχνολογίες — Μηχανισμό εκκίνησης», 60 εκατομμύρια ευρώ για το «Μηχανισμό εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ» και 25 εκατομμύρια ευρώ για το πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον». Το 2000 δεν πραγματοποιήθηκε καμία νέα πληρωμή.

⁽⁸⁾ Άρθρο 16 του αρχικού καταστατικού και άρθρο 18 του νέου καταστατικού.

⁽⁹⁾ Άρθρο 7 του νέου καταστατικού.

⁽¹⁰⁾ Τροπολογία του Κοινοβουλίου αριθ. 0233 στο σχέδιο του κοινοτικού προϋπολογισμού για το 1995 (ΕΕ C 18 της 23.1.1995, σ. 317).

⁽¹¹⁾ Απόφαση 98/347/ΕΚ του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998 για μέτρα χρηματοδοτικής συνδρομής υπέρ των καινοτόμων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης (ΕΕ L 155 της 29.5.1998, σ. 43).

⁽¹²⁾ Μηχανισμός εκκίνησης ΕΜΤ, 168 εκατομμύρια ευρώ για τα έτη 1998, 1999 και 2000· μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ, 198,56 εκατομμύρια ευρώ για τα έτη 1998, 1999 και 2000· πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον», 25 εκατομμύρια ευρώ για τα έτη 1995-97.

Μηχανισμός εκκίνησης ΕΜΤ

8.18. Στόχος του μέτρου είναι να αναπτυχθεί η συμμετοχή σε κεφάλαια υψηλού κινδύνου καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης, με την πραγματοποίηση επενδύσεων σε εξειδικευμένες εταιρείες παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων, και ιδίως σε μικρότερες ή νεοσυσταθείσες εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο ή εταιρείες που προσανατολίζονται σε εξειδικευμένες βιομηχανίες ή τεχνολογίες, ή εταιρείες που χρηματοδοτούν την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Ε & Τ (έρευνας και τεχνολογίας). Το ΕΤαΕ λαμβάνει κοινοτικά κονδύλια και τα επενδύει στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων, οι οποίες, με τη σειρά τους, επενδύουν σε ΜΜΕ.

8.19. Για τα έτη 1998, 1999 και 2000, τα κονδύλια από τον προϋπολογισμό που ανέλαβε η Επιτροπή για τον εν λόγω μηχανισμό ανήλθαν συνολικά σε 168 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι στο 100 % της σχετικής πίστωσης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, το ΕΤαΕ είχε καταβάλει σε εταιρείες παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων 32,2 εκατομμύρια ευρώ (βλέπε **πίνακα 8.3**).

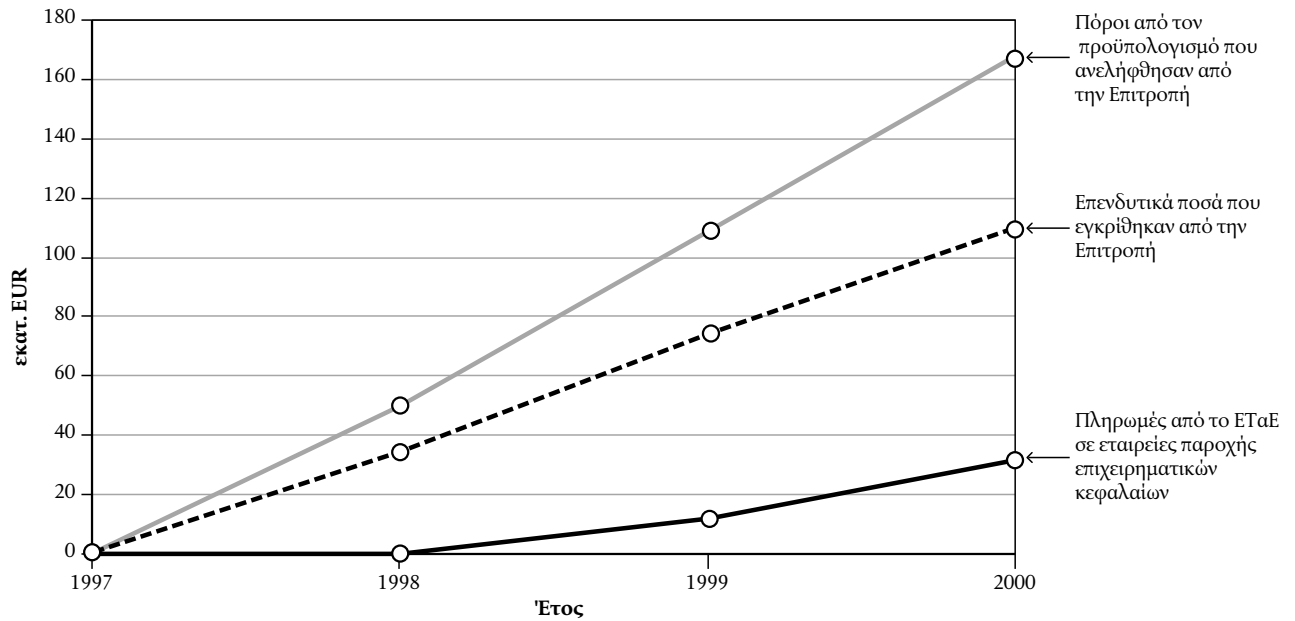
Μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ

8.20. Στόχος του μηχανισμού είναι η κάλυψη του κόστους των εγγυήσεων και αντεγγυήσεων που παρέχει το ΕΤαΕ, προκειμένου να προωθήσει την αύξηση των δανείων που χορηγούνται σε καινοτόμους ΜΜΕ που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης, αυξάνοντας την ικανότητα των δημόσιων ή ιδιωτικών εγγυοδοτικών συστημάτων των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων αμοιβαίας εγγύησης. Το σχετικό κονδύλιο του προϋπολογισμού προορίζεται να καλύπτει πλήρως το κόστος του μηχανισμού, συμπεριλαμβανομένων της ζημίας από εγγυοδοσίες που υφίσταται το ΕΤαΕ και κάθε άλλου επιλέξιμου κόστους ή δαπάνης στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού. Για κάθε ενδιάμεσο οικονομικό φορέα ορίζεται ανώτατο όριο ως προς το κόστος του μηχανισμού για τον κοινοτικό προϋπολογισμό, ώστε αυτό να μην υπερβαίνει, σε καμία περίπτωση, τα ποσά που διατίθενται από τον προϋπολογισμό υπέρ του ΕΤαΕ.

8.21. Για τα έτη 1998, 1999 και 2000, το ποσό από τον προϋπολογισμό που ανελήφθη από την Επιτροπή για τον εν λόγω μηχανισμό ανήλθε σε 198,56 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι στο 100 % της σχετικής πίστωσης. Στο τέλος του 2000, το ΕΤαΕ είχε συνάψει συμβάσεις της μέγιστης δυνατής αξίας, ήτοι 130 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε **πίνακα 8.4**). Οι μέχρι τότε δαπάνες ανέρχονταν σε 0,45 εκατομμύρια ευρώ για μη αποδοθέντα δάνεια και 2,6 εκατομμύρια ευρώ ως έξοδα διαχείρισης.

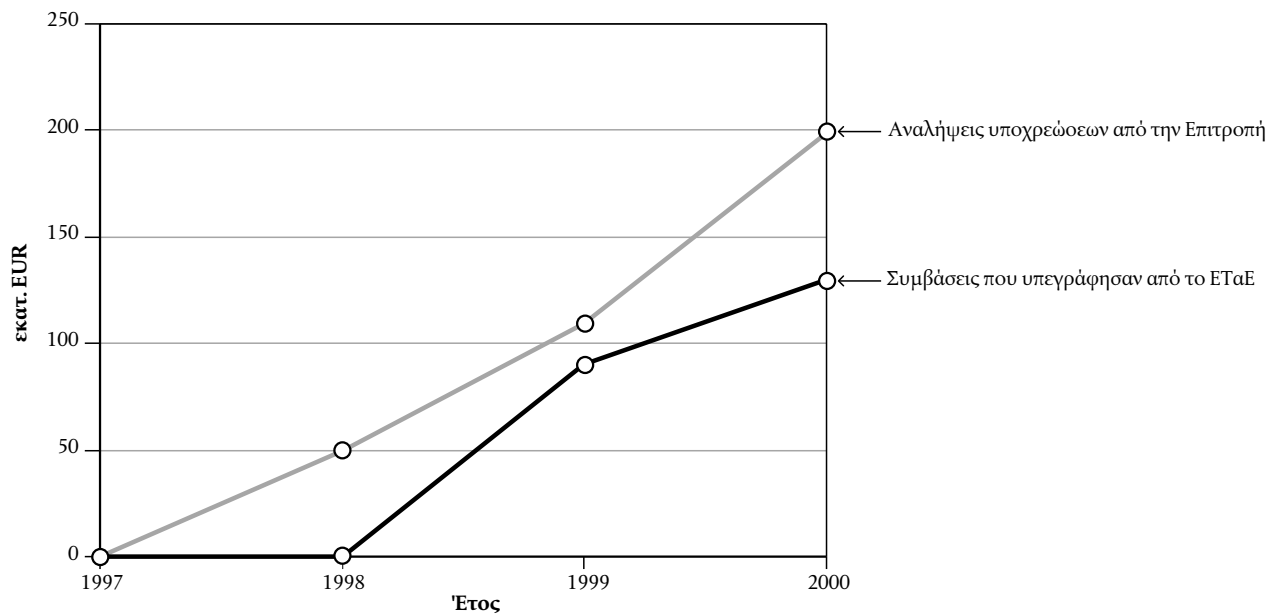
8.19. Στο τέλος του 2000, το ΕΤαΕ είχε συνάψει συμβάσεις με εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών για συνολικό ποσό 71,7 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 12,8 εκατ. ευρώ εξαρτώνται από την περαιτέρω εξεύρεση κεφαλαίων από αυτές τις εταιρείες. Από τα 58,9 εκατ. ευρώ «άνευ όρων» υποχρεώσεων, το ΕΤαΕ είχε συνεισφέρει 32,2 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 8.3 — Μηχανισμός εκκίνησης EMT — Σωρευτικές αναλήψεις υποχρεώσεων και επενδύσεις σε εταιρείες παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων

Πηγή: Επιτροπή/ΕΤαΕ.

Πίνακας 8.4 — Μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ — Σωρευτικές αναλήψεις υποχρεώσεων

Πηγή: Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον»

8.22. Το πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον» δρομολογήθηκε το 1995 ως πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στόχος του είναι να διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ στην τραπεζική χρηματοδότηση επενδύσεων που αποφέρουν περιβαλλοντικά οφέλη. Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει την εγγυοδοσία μέχρι και 50 % για τη χρηματοδότηση που χορηγείται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή χορηγεί επιδοτήσεις που προορίζονται να καλύψουν τα ασφάλιστρα των εγγυήσεων των δανείων και το κόστος προώθησης του σχεδίου. Τα έτη 1995-1997, η Επιτροπή ανέλαβε πλήρως τις πιστώσεις, ύψους 25 εκατομμυρίων ευρώ, για το σχέδιο αυτό και τις κατέβαλε στο ΕΤαΕ. Στο τέλος του 2000, το ΕΤαΕ είχε συνάψει εγγυοδοτικές συμβάσεις με σχετικά πιθανά ασφάλιστρα 24,4 εκατομμύρια ευρώ, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε μέγιστο εγγυημένο ποσό 674,6 εκατομμυρίων ευρώ και μέγιστο όγκο δανείων 1 353,5 εκατομμυρίων ευρώ. Τα ασφάλιστρα και οι δαπάνες προώθησης συμποσούνταν σε 9,4 εκατομμύρια ευρώ περίπου, εκ των οποίων τα 6,4 εκατομμύρια ευρώ είχαν εκταμιευθεί από το ΕΤαΕ στο τέλος του 2000.

Διαχείριση των ιδίων κεφαλαίων

8.23. Ο έλεγχος των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα ίδια κεφάλαια του ΕΤαΕ αποτέλεσε αντικείμενο συμφωνίας του τελευταίου με την Επιτροπή, μετόχου κατά 30 % για λογαριασμό της Κοινότητας. Συγκεκριμένα, η συμφωνία αυτή, που υπογράφηκε το Σεπτέμβριο του 2001 και θα ισχύσει για δύο χρόνια, καθορίζει την πρόσβαση του Συνεδρίου στα έγγραφα και στις λοιπές αναγκαίες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και πληροφοριών από άλλους ελεγκτές. Το Συνέδριο θεωρεί ότι η συμφωνία αυτή αποτελεί μια χρήσιμη βάση προκειμένου να δοθεί ένας συγκεκριμένος χαρακτήρας στον έλεγχο της κοινοτικής συμμετοχής, λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερου πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται.

Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις

8.24. Όπως το Συνέδριο επισήμανε ήδη το 1998 και το 1999, εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά 100 %, υπολογιζόμενη με βάση μόνο τον κοινοτικό προϋπολογισμό, μπορεί να συγκαλύπτει υποχρησιμοποίηση των κεφαλαίων του προϋπολογισμού από τον εντολοδόχο και, στην πράξη, χαμηλότερη υλοποίηση του χρηματοδοτούμενου προγράμματος.

8.23. Η Επιτροπή είναι ικανοποιημένη από τη σύναψη συμφωνίας.

8.24. Η Επιτροπή έχει επίγνωση του προβλήματος που οφείλεται στη διαφορά μεταξύ της δημοσιονομικής εκτέλεσης και της πραγματικής εκτέλεσης. Για να βελτιώσει την πληροφόρηση που παρέχεται στις δημοσιονομικές καταστάσεις, και για να τις καταστήσει πιο ευανάγνωστες, η Επιτροπή παρουσίασε, στο παράρτημα, τις πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που είχαν χορηγηθεί σε δημόσιους ή ιδιωτικούς χρηματοοικονομικούς μεσάζοντες, τα οποία δεν είχαν, στις 31 Δεκεμβρίου 2000, χρησιμοποιηθεί από τους μεσάζοντες αυτούς. Για πρώτη φορά, η Επιτροπή παρουσίασε αυτή την πληροφορία για κάθε τίτλο του προϋπολογισμού, ούτως ώστε να μπορεί να είναι γνωστή η πραγματική δημοσιονομική κατανάλωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8.25. Η Επιτροπή ανέλαβε την υποχρέωση⁽¹³⁾ να προσθέσει επεξηγηματικό σημείωμα στον ισολογισμό στο οποίο θα αναφέρονται τα ποσά που αντιστοιχούν στα κεφάλαια που κατέχει το ΕΤαΕ. Το σημείωμα αυτό, ωστόσο, δεν συμπεριελήφθη ακόμα στον ισολογισμό του 2000. Στο λογαριασμό διαχείρισης και τον ισολογισμό για το 2000, τα σχετικά στοιχεία είναι περιορισμένα και καθόλου διαφανή. Στο εν λόγω έγγραφο δεν εμφανίζονται τα ποσά αυτά, τα οποία έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς των ταμειακών διαθεσίμων για καθέναν από τους ενδιάμεσους οικονομικούς φορείς, αλλά δεν έχουν ακόμα μεταφερθεί στους δικαιούχους.

8.26. Στην ετήσια έκθεσή του για το 1998⁽¹⁴⁾, το Συνέδριο επέστησε την προσοχή της Επιτροπής στην ανάγκη βελτίωσης του ελέγχου στον οποίο υποβάλλει το πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον», ιδίως όσον αφορά τα έξοδα υλοποίησης και τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Το 2000, η Επιτροπή προέβη σε εσωτερικό έλεγχο βάσει των συστάσεων του Συνεδρίου. Μετά τον έλεγχο αυτό, η Επιτροπή άρχισε την αναδιαπραγμάτευση με το ΕΤαΕ της συμφωνίας διαχείρισης για το πιλοτικό σχέδιο «Ανάπτυξη και περιβάλλον», καθόρισε τις διαδικασίες για έναν συστηματικό έλεγχο και αποφάσισε να προβεί στην αξιολόγηση του εν λόγω μηχανισμού. Παρ' όλα αυτά, στο τέλος του 2000, τα προαναφερθέντα μέτρα δεν είχαν εφαρμοστεί ακόμα.

8.25. Είναι γεγονός ότι η Επιτροπή έχει αναλάβει την υποχρέωση, με την απάντησή της στην ετήσια έκθεση για το έτος 1999, να αναφέρει το ποσό το οποίο διαχειρίζεται από το ΕΤαΕ. Πρέπει, εντούτοις, να υπογραμμιστεί ότι, δεδομένου του μεγάλου αριθμού των μεσαζόντων που διαχειρίζονται κοινοτικούς πόρους, και για λόγους διαφάνειας και εναρμόνισης, η Επιτροπή προτίμησε να παρουσιάσει, στο παράρτημα του τόμου IV — ενοποιημένος λογαριασμός διαχείρισης και ενοποιημένος ισολογισμός (βλέπε σελίδες 68 και 91), ένα συνολικό επεξηγηματικό σημείωμα για όλους αυτούς τους μεσάζοντες, αντί να αναφέρει ορισμένους μόνο εξ αυτών. Οι πόροι που βρίσκονταν στην κατοχή του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2000 περιλαμβάνονται στους τίτλους Β5-3 και Β5-5 και ανέρχονται σε 112 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιπροσωπεύει το 17 % μόνο του συνόλου των πόρων που βρίσκονται στην κατοχή των μεσαζόντων.

8.26. Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι, το 2001, τα μέτρα στα οποία αναφέρεται το Συνέδριο έχουν πλέον τεθεί σε ισχύ: μετά από παρατεταμένες διαπραγματεύσεις αναμένεται η υπογραφή μίας νέας πιστωτικής και διαχειριστικής συμφωνίας, η αξιολόγηση του συστήματος έχει αρχίσει, ενώ διενεργούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι στο επίπεδο των χρηματοοικονομικών μεσαζόντων.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 183.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 349 της 3.12.1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Δήλωση αξιοπιστίας και πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξή της

9.0. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με το γενικό προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	I-IV
Εισαγωγή	9.1-9.3
Αξιοπιστία των λογαριασμών	9.4-9.43
Σχόλια για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	9.4-9.15
Πτυχές σχετικές με την εκτέλεση του προϋπολογισμού	9.16-9.26
Λογιστικό πλαίσιο και πρακτικές	9.27-9.37
Παρακολούθηση των παρατηρήσεων για το λογιστικό σύστημα Sincom 2	9.38-9.43
Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων	9.44-9.69
Εισαγωγή	9.44-9.47
Ίδιοι πόροι	9.48-9.51
Γεωργική πολιτική	9.52-9.56
Διαρθρωτικές δράσεις	9.57-9.61
Εσωτερικές πολιτικές	9.62-9.65
Εξωτερικές δράσεις	9.66-9.68
Διοικητικές δαπάνες	9.69
Συμπέρασμα	9.70-9.76
Αξιοπιστία των λογαριασμών	9.70-9.72
Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων	9.73-9.76

ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΚΛΕΙΣΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000

I. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο («το Συνέδριο») εξέτασε τους ενοποιημένους λογαριασμούς των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Οι λογαριασμοί αποτελούνται από τον ενοποιημένο λογαριασμό διαχείρισης, τον ισολογισμό και τα επεξηγηματικά σημειώματα ⁽¹⁾ και η κατάρτισή τους αποτελεί ευθύνη της Επιτροπής. Σύμφωνα με τις συνθήκες ⁽²⁾, το Συνέδριο υποχρεούται να προβαίνει σε δήλωση αξιοπιστίας προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων σε αυτούς τους λογαριασμούς πράξεων.

II. Το Συνέδριο διενέργησε τον έλεγχό του σύμφωνα με τις ελεγκτικές μεθόδους και πρότυπα που εφαρμόζει, με τα οποία προσαρμόζονται τα γενικώς αποδεκτά διεθνή ελεγκτικά πρότυπα στο κοινοτικό πλαίσιο. Ο έλεγχος περιλάμβανε ένα ενδεδειγμένο φάσμα ελεγκτικών διαδικασιών, που έχουν σχεδιαστεί προκειμένου να εξετάζονται, σε δειγματοληπτική βάση, τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν τόσο τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις που παρουσιάζονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, όσο και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων στους λογαριασμούς πράξεων. Ο έλεγχος περιλάμβανε επίσης αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που εφαρμόστηκαν και των σημαντικών κατ' εκτίμηση υπολογισμών στους οποίους προέβη η διοίκηση, καθώς και της παρουσίασης των λογαριασμών. Μέσω του ελέγχου αυτού το Συνέδριο διαμόρφωσε εύλογη βάση για να εκφράσει τη γνώμη που διατυπώνεται παρακάτω. Η εμπέδωση της γνώμης του Συνεδρίου περιορίζεται σχετικά με τους ίδιους πόρους (βλέπε σημεία 1.11 και 1.69) και τις εξωτερικές ενέργειες (βλέπε σημεία 5.25-5.26).

*
* *

Αξιοπιστία των λογαριασμών

III. Εκτός από τις επιδράσεις των θεμάτων που συνοψίζονται παρακάτω, το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι αναθεωρημένοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, όπως δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα, αντικατοπτρίζουν αξιόπιστα τα έσοδα και τις δαπάνες των Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος, καθώς και τη δημοσιονομική κατάσταση στο τέλος του έτους:

- α) καθαρή υποεκτίμηση των πάγιων στοιχείων ενεργητικού κατά περίπου 140 εκατομμύρια ευρώ (βλέπε σημείο 9.5)·
- β) ελλιπής παρουσίαση των προπληρωμών και των προκαταβολών στο τέλος του έτους (βλέπε σημεία 9.9-9.10)·
- γ) υπερεκτίμηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων κατά περίπου 1 680 εκατομμύρια ευρώ (βλέπε σημείο 9.12)·
- δ) παράλειψη αναλήψεων υποχρεώσεων 213 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε σημείο 9.15) και καθαρή υπερεκτίμηση κατά 1 343 εκατομμύρια ευρώ (βλέπε σημείο 9.16)·
- ε) απουσία ορισμένων πληροφοριακών στοιχείων που είναι αναγκαία για τον υπολογισμό του οικονομικού αποτελέσματος (βλέπε σημεία 9.34-9.37).

⁽¹⁾ Τόμος IV των εγγράφων που υπέβαλε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Συνέδριο κατά την επίσημη προθεσμία της 1ης Μαΐου 2001 (γπό δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα· υπάρχει στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα: http://europa.eu.int/eur-lex/fr/com/cpi_index_el.html).

⁽²⁾ Άρθρο 248 της συνθήκης ΕΚ, άρθρο 160Γ της συνθήκης Ευρατόμ και άρθρο 45 Γ της συνθήκης ΕΚΑΧ σχετικά με τον πρώην διοικητικό προϋπολογισμό της ΕΚΑΧ, ο οποίος ενσωματώθηκε στο γενικό προϋπολογισμό με τη συνθήκη συγχώνευσης της 8ης Απριλίου 1965.

Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων

IV. Ο έλεγχος των κυριότερων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ⁽³⁾ που εφαρμόζονται στη γεωργία και στα διαρθρωτικά μέτρα (βλέπε σημεία 9.52-9.65 και 9.73-9.76) έδειξε ατέλειες στην ορθή λειτουργία των ελεγκτικών διαδικασιών που διασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων.

Ο έλεγχος των επιχειρησιακών δαπανών έδειξε απαράδεκτη συχνότητα σφαλμάτων που επηρεάζουν το ποσό των πληρωμών ή την πραγματικότητα ή επιλεξιμότητα των υποκειμένων πράξεων (βλέπε σημεία 9.56, 9.60 και 9.75).

Βάσει όλων των αποτελεσμάτων του ελέγχου, το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι υποκείμενες πράξεις των οικονομικών καταστάσεων, λαμβανόμενες ως σύνολο, είναι νόμιμες και κανονικές όσον αφορά τα έσοδα, τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις διοικητικές δαπάνες, αλλά αρνείται να παράσχει αυτή τη διαβεβαίωση όσον αφορά τις υπόλοιπες πληρωμές.

10 Οκτωβρίου 2001

Jan O. KARLSSON
Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

⁽³⁾ Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου για τη γεωργία, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97 για τα διαρθρωτικά ταμεία, και πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο για έρευνα και ανάπτυξη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.1. Δυνάμει του άρθρου 248 της συνθήκης, το Ελεγκτικό Συνέδριο χορηγεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δήλωση για την αξιοπιστία των λογαριασμών καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων (DAS). Η μέθοδος του Συνεδρίου έχει εξελιχθεί, τηρώντας βέβαια τις γενικά αποδεκτές πρακτικές ελέγχου, προκειμένου να διευρυνθεί το φάσμα των αποδεικτικών στοιχείων που αποσκοπούν στην υποστήριξη των πορισμάτων του. Για το οικονομικό έτος 2000, ο επιδιωκόμενος στόχος ήταν να παρασχεθούν περισσότερο διαφοροποιημένα στοιχεία σχετικά με τη φύση, τη θέση και τις αιτίες των προβλημάτων που πλήττουν την διαχείριση των κοινοτικών κεφαλαίων.

9.2. Οι εργασίες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών έχουν ως στόχο την αποκόμιση εύλογης βεβαιότητας ότι το σύνολο των εσόδων, των δαπανών, του ενεργητικού και του παθητικού έχουν καταχωριστεί ορθά και με ακρίβεια. Περιλαμβάνουν κυρίως αναλυτική εξέταση και λεπτομερή επαλήθευση του ενοποιημένου λογαριασμού διαχείρισης και του ενοποιημένου ισολογισμού των Κοινοτήτων.

9.3. Οι εργασίες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων έχουν ως στόχο τη λήψη επαρκών στοιχείων, άμεσων και έμμεσων, που να βεβαιώνουν ότι οι υποκείμενες πράξεις αντιμετωπίστηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές ή συμβατικές διατάξεις και ότι τα αντίστοιχα κοινοτικά κεφάλαια υπολογίστηκαν ορθά. Χρησιμοποιούνται διάφορες τεχνικές, όπως εμπειριστατωμένοι έλεγχοι ορισμένων επιλεγέντων τομέων ή συστημάτων, η αξιολόγηση οριζόντιων διαδικασιών ελέγχου και έλεγχοι επαλήθευσης των πράξεων. Τα αναλυτικά αποτελέσματα αυτών των εργασιών παρουσιάζονται στις εκτιμήσεις που αφορούν συγκεκριμένα τους διάφορους τίτλους των δημοσιονομικών πρακτικών, που υπάρχουν στα προηγούμενα κεφάλαια.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Σχόλια για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

9.4. Το Συνέδριο σημειώνει τις προσπάθειες που κατέβαλαν οι λογιστικές υπηρεσίες της Επιτροπής όσον αφορά την παρουσίαση και τον εμπλουτισμό των στοιχείων που περιέχουν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ωστόσο, η επίσημη έκδοση των οικονομικών καταστάσεων που υπέβαλε η Επιτροπή κατά την κανονιστική προθεσμία

9.4. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή επέφερε πράγματι σημαντικές βελτιώσεις στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις για το 2000 που παρουσιάστηκαν την 1η Μαΐου 2001. Ωστόσο, λόγω ορισμένων ατελειών στην έκδοση αυτή, η Επιτροπή

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

της 1ης Μαΐου 2001 περιείχε κενά και ασυνέπειες που κατέστησαν αναγκαία την παρουσίαση διορθωμένης έκδοσης το Σεπτέμβριο του 2001 ενόψει της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ακίνητοποιήσεις

9.5. Η συνολική αξία των ενσώματων ακίνητοποιήσεων (3 261 εκατομμύρια ευρώ) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό έχει συγχρόνως υποεκτιμηθεί (κατά 225 εκατομμύρια ευρώ), διότι δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τα ακίνητα που έχουν μισθώσει με προαίρεση αγοράς η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ) και η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ), και υπερεκτιμηθεί (κατά 81 εκατομμύρια ευρώ περίπου), διότι δεν λαμβάνει υπόψη τις αποσβέσεις του κτιρίου του Συμβουλίου. Η απουσία φυσικού ελέγχου των κινητών αγαθών, ιδίως στις διάφορες εγκαταστάσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) πλην της Ισπρα, για αγαθά με αξία κτήσης περίπου 96 εκατομμύρια ευρώ, επηρεάζει δυσμενώς την ποιότητα της λογιστικής απογραφής.

Απαιτήσεις και δυνητικές απαιτήσεις

9.6. Κατόπιν παρατήρησης του Συνεδρίου⁽⁴⁾, εφαρμόστηκε για πρώτη φορά κατ' αποκοπήν μείωση αξίας βάσει της παλαιότητας (139 εκατομμύρια ευρώ) για τους διάφορους χρεώστες (2 217 εκατομμύρια ευρώ) στους οποίους δεν είχε γίνει ειδική μείωση αξίας. Η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να παράσχει τα λεπτομερή στοιχεία υπολογισμού αυτής της μείωσης, ωστόσο αποκλείστηκαν οι

προτίμησε να επεξεργαστεί νέα έκδοση ενόψει της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα.

9.5. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή επιμένει όσον αφορά τις προόδους που πραγματοποιήθηκαν απ' όλα τα όργανα για τη βελτίωση της αξιοπιστίας και την ορθότητα των ποσών που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό όσον αφορά τις μη χρηματοπιστωτικές ακίνητοποιήσεις. Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος σε σχέση με τα προηγούμενα οικονομικά έτη.

Τα δύο ακίνητα που έχουν μισθωθεί με προαίρεση αγοράς από την ΟΚΕ και την ΕΤΠ δεν έχουν περιληφθεί στο ενεργητικό του ισολογισμού λόγω του ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2000 δεν πληρούσαν τους απαιτούμενους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό για τη λογιστική διαχείριση των μη χρηματοπιστωτικών ακίνητοποιήσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η αξία του ενός εκ των ακινήτων θα περιληφθεί στον ισολογισμό του 2001 δεδομένου ότι η σύμβαση τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2001. Το άλλο ακίνητο θα περιληφθεί στον ισολογισμό μετά από τη μεταβίβαση των κινδύνων και των οφειλών που απορρέουν από την κυριότητά του στα εν λόγω όργανα. Στο μεταξύ, οι πληροφορίες για τα δύο αυτά ακίνητα περιλαμβάνονται στις αναλήψεις εκτός ισολογισμού.

Όσον αφορά το κτίριο του Συμβουλίου, η Επιτροπή έχει εξηγήσει στις σημειώσεις του ισολογισμού το λόγο για τον οποίο το κτίριο αυτό δεν έχει αποσβεστεί.

Όσον αφορά τις φυσικές απογραφές στις διάφορες εγκαταστάσεις του ΚΚΕρ εκτός από την Ίσπρα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι διενεργείται πλήρης φυσικός έλεγχος των αγαθών. Ο στόχος είναι να ολοκληρωθεί το έργο αυτό πριν από τα τέλη του 2001 και το αποτέλεσμα να καταχωρηθεί στον ισολογισμό του 2001.

9.6. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή έλαβε μέτρα ούτως ώστε στο μέλλον οι πληροφορίες που αφορούν τη διόρθωση της αξίας των διαφόρων απαιτήσεων να παρέχονται κατά τρόπο σαφή και ολοκληρωμένο.

⁽⁴⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 8.5 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 187).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

απαιτήσεις σχετικά με τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν για παραβίαση του ελεύθερου ανταγωνισμού (973 εκατομμύρια ευρώ). Η Επιτροπή, έπειτα από ανάλυση, θα έπρεπε να καθορίσει συγκεκριμένους κανόνες για αυτή την κατηγορία απαιτήσεων.

9.7. Το Συνέδριο σημειώνει τις προσπάθειες της Επιτροπής να καταγράψει τους ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς που διαχειρίζονται κοινοτικά κεφάλαια και να προσδιορίσει το ποσό που εγγράφεται στον ισολογισμό για τους διάφορους χρεώστες (792 εκατομμύρια ευρώ). Ωστόσο, η απογραφή αυτή είναι ελλιπής και, δεδομένου ότι πρόκειται για ποσό που εγγράφηκε στον ισολογισμό βάσει εξωλογιστικής απογραφής, ούτε οι κεντρικές λογιστικές υπηρεσίες είναι σε θέση να εξασφαλίσουν τον επαρκή έλεγχο του. Το Συνέδριο έλαβε υπόψη του τη δέσμευση της Επιτροπής⁽⁵⁾ να καθορίσει, για τους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2001, ελάχιστους κανόνες διαχείρισης και ελέγχου αυτών των κεφαλαίων. Κρίνει ωστόσο ότι θα έπρεπε επίσης να διαθέτει διαρκώς ενημερωμένα υπόλοιπα στη λογιστική και να αποφεύγει τις εξωλογιστικές απογραφές (βλέπε σημεία 9.28-9.29).

9.8. Το ποσό που παρουσιάζεται στις αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού σχετικά με τις δυνητικές απαιτήσεις για τις απάτες και παρατυπίες στον τομέα του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις (1 099 εκατομμύρια ευρώ) επηρεάζεται από πολλές ατέλειες. Έτσι, εν αναμονή της έναρξης ισχύος της σχετικής κανονιστικής ρύθμισης, η αφαίρεση των ποσών που θα αποτελούσαν επανάληψη των ποσών που εγγράφονται στο γενικό καθολικό των χρεωστών του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις πραγματοποιήθηκε μόνο για τα κράτη μέλη που παρουσίασαν αυτά τα στοιχεία. Επιπλέον, τα αντίστοιχα δεδομένα δεν έχουν καθοριστεί κατά την ίδια ημερομηνία και η αφαίρεση πραγματοποιήθηκε χωρίς επιμέρους συμφωνία.

Οι απαιτήσεις που αφορούν τα επιβληθέντα πρόστιμα για παράβαση του ελεύθερου ανταγωνισμού δεν περιλήφθηκαν στον υπολογισμό της διόρθωσης της αξίας λόγω του ότι η είσπραξη των εν λόγω προστίμων πραγματοποιείται με βάση την εμπειρία του παρελθόντος και εκτός εξαιρέσεων, χωρίς απώλειες. Τα πρόστιμα που δεν αποτελούν το αντικείμενο προσφυγής από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις εισπράττονται κατά την ημερομηνία που προβλέπεται στην απόφαση επιβολής του προστίμου. Τα πρόστιμα που αποτελούν το αντικείμενο προσφυγής ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής εισπράττονται μετά από την έκδοση οριστικής δικαστικής απόφασης. Εξάλλου, ο κίνδυνος αφερεγγυότητας των επιχειρήσεων στις οποίες έχει επιβληθεί πρόστιμο είναι περιορισμένος και δεν αιτιολογεί μείωση της κατ' αποκοπή αξίας. Η Επιτροπή θα καθορίσει τους κανόνες στο εγχειρίδιο λογιστικής ενοποίησης.

9.7. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή προτίθεται να προβάλλει τις σημαντικές προόδους που έχουν σημειωθεί στις δημοσιονομικές καταστάσεις τόσο όσον αφορά την παρουσίαση όσο και το περιεχόμενο σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Τηρώντας τη δέσμευση που έχει αναλάβει, προέβη στην καταγραφή των ενδιάμεσων χρηματοδοτικών φορέων που διαχειρίζονται κοινοτικά κονδύλια και περιέλαβε σημαντικές πληροφορίες για τον τύπο αυτό δραστηριοτήτων στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της προκειμένου να προσδιορίσει την κατάλληλη διαδικασία για την συγκέντρωση και επαλήθευση των πληροφοριών καθώς και για να βελτιώσει την ολοκληρωμένη καταγραφή του ποσού στον ισολογισμό του έτους 2001.

Το πρόβλημα αυτό θα αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο του σχεδίου εκσυγχρονισμού της λογιστικής της Επιτροπής με στόχο την εξέλιξη προς ένα νέο ολοκληρωμένο λογιστικό σύστημα.

9.8. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Από το έτος 2001 και εφεξής σημειώνονται αλλαγές στις πληροφορίες που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη στο ΕΓΤΠΕ — τμήμα Εγγυήσεων γεγονός που αναμένεται να συμβάλει στον εντοπισμό των οφειλετών που έχουν επίσης κοινοποιηθεί στην OLAF στο πλαίσιο των περιπτώσεων παρατυπίας ή απάτης. Οι πληροφορίες αυτές θα συμβάλουν στην εξάλειψη ενδεχόμενης διπλής λογιστικής καταχώρησης.

⁽⁵⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, απαντήσεις της Επιτροπής, σημείο 8.8 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 196).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Προπληρωμές και προκαταβολές

9.9. Οι μόνες πληροφορίες σχετικά με τον οριστικό ή μη χαρακτήρα των πληρωμών που βαρύνουν τον προϋπολογισμό αφορούν, αφενός, τις πληρωμές σε ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στους τελικούς δικαιούχους (βλέπε σημείο 9.7) και, αφετέρου, τις προπληρωμές για τη νέα περίοδο προγραμματισμού (2000-2006) που καταβλήθηκαν από τον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2000 για τα διαρθρωτικά ταμεία.

9.10. Απαντώντας στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 1999 ⁽⁶⁾, η Επιτροπή είχε αναφέρει ότι θα συμβουλευόταν τις υπηρεσίες διαχείρισης προκειμένου να καθορίσει λεπτομερείς κανόνες για κάθε τομέα δραστηριότητας και ότι θα έδετε σε εφαρμογή την κωδικοποίηση των διαφόρων τύπων πληρωμών που προβλέπονται στην πρόταση αναδιατύπωσης του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽⁷⁾ πριν ακόμη από την έγκρισή της. Το Συνέδριο δεν διαπίστωσε πρόοδο στους τομείς αυτούς.

Αναλήψεις υποχρεώσεων και δυναμικές υποχρεώσεις

9.11. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, οι αναλήψεις υποχρεώσεων που απέμεναν προς εκκαθάριση έναντι διαχωριζόμενων πιστώσεων αντιπροσώπευαν συνολικό ποσό 65 596 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων 2 166 εκατομμύρια ευρώ καλύπτονταν από πιστώσεις πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το 2000 στο 2001.

9.12. Στο τέλος του οικονομικού έτους, τα ποσά των αναλήψεων υποχρεώσεων που απέμεναν προς εκκαθάριση και ήταν προγενέστερες του 1999 ανέρχονται περίπου σε 18 574 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων περίπου 7 400 εκατομμύρια ευρώ δεν χρησιμοποιήθηκαν για καμία πληρωμή κατά τα έτη 1999 και 2000. Το Συνέδριο κρίνει ότι, από το ποσό αυτό, περίπου 1 680 εκατομμύρια ευρώ (23 %) δεν αντιστοιχούν πλέον σε υποχρέωση πραγματοποίησης πληρωμών.

9.10. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τον εν λόγω προβληματισμό. Έτσι στο σχέδιο του νέου λογιστικού πλαισίου, οι υπηρεσίες του υπόλογου εργάζονται από κοινού με τις κύριες αρμόδιες ΓΔ προκειμένου να βρεθεί η βέλτιστη λογιστική διαδικασία που θα ακολουθηθεί στο μέλλον.

9.12. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή ξεκίνησε τη διαδικασία ανάλυσης και διαχείρισης των αναλήψεων υποχρεώσεων που απέμεναν προς εκκαθάριση προκειμένου να εξαλείψει τα μη φυσιολογικά υπόλοιπα προς εκκαθάριση. Εξάλλου η Επιτροπή δεσμεύτηκε να ενημερώνει τακτικά την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τις προόδους που πραγματοποιούνται στον εν λόγω τομέα.

Η Επιτροπή, προκειμένου να παρέχει ακριβείς πληροφορίες, διευκρίνισε στις δημοσιονομικές καταστάσεις ότι το ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων που εναπομένουν προς εκκαθάριση αντιστοιχούσε στη μέγιστη δυνατή ανάληψη υποχρέωσης και εκτίμησε την μη φυσιολογική συνιστώσα των εναπομενουσών προς εκκαθάριση αναλήψεων υποχρεώσεων (RAL) σε 4,9 δισεκατομμύρια ευρώ (εκτός διαρθρωτικών ταμείων).

⁽⁶⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, απαντήσεις της Επιτροπής, σημεία 8.11-8.13 (EE C 342 της 1.12.2000, σ. 197).

⁽⁷⁾ Πρόταση κανονισμού (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου υποβληθείσα από την Επιτροπή στις 17 Οκτωβρίου 2000, για δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [COM(2000) 461 τελικό], και ιδίως το άρθρο 75.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.13. Στον τομέα των διαρθρωτικών δράσεων, οι δημοσιονομικές αναλήψεις της Επιτροπής περιλαμβάνουν, σύμφωνα με τη νομοθεσία, μόνο τις τρέχουσες και ληξιπρόθεσμες ετήσιες δόσεις. Ωστόσο τα ποσά των πραγματοποιηθεισών νομικών πολυετών αναλήψεων υποχρεώσεων παρουσιάζονται ως δυνητικές υποχρεώσεις. Για όλους τους άλλους τομείς δαπανών, η νομοθεσία δεν προβλέπει καμία διάκριση μεταξύ νομικών και δημοσιονομικών υποχρεώσεων. Αυτές οι εννοιολογικές διαφορές οδηγούν σε ασυνέπειες στις οικονομικές καταστάσεις.

9.14. Για τις διαρθρωτικές δράσεις εξακολουθούν επίσης να υπάρχουν ορισμένες κατακριτέες πρακτικές ⁽⁸⁾. Αφενός, σε ορισμένους τομείς, οι ενδιάμεσες πληρωμές καταλογίζονται συστηματικά στην παλαιότερη ετήσια δόση, προκαλώντας έτσι το κλείσιμο των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων πριν από την τελική πληρωμή του υπολοίπου. Αφετέρου, η Επιτροπή δεν προβαίνει συστηματικά στην αναπροσαρμογή των αναλήψεων υποχρεώσεων σε περίπτωση επαναπρογραμματισμού.

9.15. Στα κονδύλια του προϋπολογισμού που αφορούν τις διεθνείς συμφωνίες στον τομέα της αλιείας, η Επιτροπή ανέλαβε νομικές υποχρεώσεις για ποσά μεγαλύτερα κατά 39 εκατομμύρια ευρώ από τις διαθέσιμες πιστώσεις. Το ίδιο συνέβη στον τομέα των εξωτερικών δράσεων για ποσό 174 εκατομμυρίων ευρώ. Το αποτέλεσμα είναι οι νομικές υποχρεώσεις που ανέλαβε η Επιτροπή να υπερβαίνουν κατά 213 εκατομμύρια ευρώ το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων. Έντούτοις, τα σχετικά ποσά παρουσιάζονται ως δυνητικές υποχρεώσεις.

9.13. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύμφωνα με τις κανονιστικές ρυθμίσεις, η ανάληψη των διαρθρωτικών ενεργειών γίνεται σε ετήσιες χρονικές περιόδους γεγονός που έχει ως συνέπεια να υπάρχει διαφορά μεταξύ των νομικών και των δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων. Για το λόγο αυτό, οι νομικές υποχρεώσεις που δεν έχουν ακόμη αναληφθεί παρουσιάζονται από την Επιτροπή στους λογαριασμούς που αφορούν «τις αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού».

9.14. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή επιμένει στη θέση της ότι δύσκολα θα μπορούσε να βρεθεί διαφορετική λύση. Για την περίοδο 2000-2006, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 προβλέπει συγκεκριμένα τον καταλογισμό των πληρωμών στην παλαιότερη αναληφθείσα υποχρέωση. Το θέμα της προσαρμογής των αναλήψεων υποχρεώσεων σε περίπτωση νέου προγραμματισμού δεν τίθεται πλέον, δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις των δημοσιονομικών σχεδίων ενός προγράμματος δεν μπορούν να οδηγήσουν σε προσαρμογή παρά μόνο των επομένων ετών.

9.15. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι αλιευτικές συμφωνίες και ορισμένες συμβάσεις που αφορούν στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων αποτελούν νομικά πλαίσια τα οποία, καλύπτουν πολλά οικονομικά έτη, και προσδιορίζουν για κάθε χρόνο τις υποχρεώσεις του καθενός από τα μέρη (Κοινότητα — τρίτα κράτη). Η δημοσιονομική υποχρέωση της Κοινότητας είναι κατανοητή με σαφήνεια σε ετήσιες δόσεις στο βασικό κείμενο (δημοσιονομικό πρωτόκολλο). Για το λόγο αυτό η Επιτροπή προβαίνει, κατά τη διάρκεια του κάθε οικονομικού έτους, στην ανάληψη της ετήσιας δόσης που αντιστοιχεί στο εν λόγω έτος.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις επαναλαμβανόμενες παρατηρήσεις του Συνεδρίου και επιδιώκοντας τη διαφάνεια, περιλαμβάνει κάθε χρόνο, από το 1997, στις αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού όλα τα ποσά που δεν έχουν ακόμα αναληφθεί και αντιστοιχούν στις νομικές υποχρεώσεις των ισχυουσών συμφωνιών.

Επιπλέον, προκειμένου να βρεθεί οριστική λύση στο πρόβλημα αυτό, η Επιτροπή περιέλαβε στην πρότασή της για την αναμόρφωση του δημοσιονομικού κανονισμού, τόσο στον τίτλο I «Γενικές διατάξεις» όσο και στο τίτλο II «Εκτέλεση του προϋπολογισμού», τη δυνατότητα της ετήσιας διάσπασης των υποχρεώσεων των οποίων η υλοποίηση κατανέμεται σε πολλά οικονομικά έτη, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη, γεγονός που ισχύει για τις διεθνείς αλιευτικές συμφωνίες.

⁽⁸⁾ Βλέπε για παράδειγμα ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 8.17 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999), ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1997, σημεία 8.23 και 8.56 (ΕΕ C 349 της 17.11.1998) και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1993, σημείο 14.10 β) (ΕΕ C 327 της 24.11.1994).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πτυχές σχετικές με την εκτέλεση του προϋπολογισμού

9.16. Στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, το Συνέδριο επισημαίνει ότι οι αποφάσεις επαναπρογραμματισμού (2 377 εκατομμύρια ευρώ) που ελήφθησαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου δεν είχαν οδηγήσει στις αναγκαίες δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων⁽⁹⁾. Κατά τον ίδιο τρόπο, για 1 034 εκατομμύρια ευρώ, που αντιστοιχούσαν στη δόση 2000 για 16 προγράμματα της νέας περιόδου 2000-2006 που απετέλεσαν αντικείμενο αποφάσεων της Επιτροπής πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000, δεν έγιναν δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων το 2000. Τα μη αναληφθέντα ποσά παρατίθενται εκτός ισολογισμού. Η έλλειψη δημοσιονομικής ανάληψης υποχρεώσεων παράλληλης προς τη νομική ανάληψη υποχρεώσεων αντιβαίνει στο άρθρο 36 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι μεταφορές πιστώσεων που έγιναν από το οικονομικό έτος 2000 στο 2001 για να καλύψουν αυτές τις αποφάσεις δεν ανταποκρίνονται στους όρους που θέτει το άρθρο 7 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Η μη αυτόματη μεταφορά πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων προορίζεται πράγματι για τις περιπτώσεις φακέλων που έχουν ουσιαστικά ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου, πράγμα που δεν θα μπορούσε να εφαρμόζεται για αποφάσεις που έχουν ληφθεί.

9.17. Οι πληρωμές προκαταβολών για το μη αναληφθέν τμήμα των προγραμμάτων που αποφασίστηκαν το 2000 (βλέπε σημείο 3.32), οι οποίες ανέρχονται σε 507,4 εκατομμύρια ευρώ, μεταφέρθηκαν de facto στο οικονομικό έτος 2001. Εξάλλου, για 15 από αυτές τις παρεμβάσεις και για δέκα προγράμματα των οποίων η δόση 2000 είχε αναληφθεί για όλα τα ενδιαφερόμενα ταμεία, οι αντίστοιχες προκαταβολές δεν καταβλήθηκαν αμέσως μετά την ανάληψη υποχρεώσεων, πράγμα που δεν είναι σύμφωνο με το άρθρο 32 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999. Το αποτέλεσμα ήταν 1 027,1 εκατομμύρια ευρώ για πληρωμές που οφείλονταν το 2000 να μεταφερθούν στο 2001.

9.16. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το Συνέδριο επισημαίνει δικαίως ότι συνήφθησαν νομικές υποχρεώσεις χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί η αντίστοιχη δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων που αντιστοιχεί στην πρώτη δόση. Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ύπαρξη του προβλήματος το οποίο οφείλεται στις διαφορετικές πρακτικές κατά τη διαδικασία έκδοσης των προγραμμάτων.

Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι φυσιολογικό τέτοιες μη αναληφθείσες υποχρεώσεις ακόμη να περιλαμβάνονται στη λογιστική μεταξύ των αναλήψεων υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού.

Η Επιτροπή προέβη στη συνέχεια στη μεταφορά των αντίστοιχων πιστώσεων προκειμένου να πραγματοποιηθεί λογιστική ανάληψη το 2001. Από επιχειρησιακή άποψη και για το είδος αυτό των περιπτώσεων, δεν υφίστανται άλλες λύσεις στο πλαίσιο των υφισταμένων δημοσιονομικών προοπτικών.

Από τη στιγμή που ορισμένες νομικές αναλήψεις υποχρεώσεων δεν ήταν καλυμμένες από δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του οικονομικού έτους, οι μόνες εναλλακτικές λύσεις στις μεταφορές των πιστώσεων θα ήταν να μην ληφθούν υπόψη οι νομικές αναλήψεις υποχρεώσεων που δεν καλύπτονται από δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων —γεγονός που θα ήταν απαράδεκτο— ή να πραγματοποιηθεί αναθεώρηση των δημοσιονομικών προοπτικών.

9.17. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η μη πληρωμή προκαταβολών το 2000 για ορισμένα προγράμματα που είχαν ήδη εγκριθεί κατά τη διάρκεια του εν λόγω οικονομικού έτους αιτιολογείται στο μέτρο που η ανάληψη για τα προγράμματα αυτά πραγματοποιήθηκε στα τέλη του έτους 2000. Ο περιορισμένος διαθέσιμος χρόνος και ο μεγάλος αριθμός αποφάσεων στα τέλη του έτους δεν επέτρεπαν στην πράξη την υλοποίηση όλων των οφειλομένων πληρωμών προκαταβολών οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις αρχές του έτους 2001.

⁽⁹⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημεία 3.41 και 8.17 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.18. Στον προϋπολογισμό του 2000 υιοθετήθηκε νέα ονοματολογία. Ο τίτλος Β2-1, «Διαρθρωτικά ταμεία», υποδιαιρείται σε κεφάλαια, όχι πλέον κατά ταμείο, αλλά κυρίως κατά στόχους προτεραιότητας των διαρθρωτικών ταμείων. Αυτή η νέα οργάνωση παρουσιάζει το πλεονέκτημα της καλύτερης επισήμανσης των πιστώσεων της νέας περιόδου προγραμματισμού και είναι συνεπής με τη συγχρηματοδότηση πολυταμειακών προγραμμάτων κατά στόχο. Ωστόσο, όσον αφορά τις προηγούμενες περιόδους, για τις οποίες στα τέλη του 1999 απέμειναν προς εκκαθάριση αναλήψεις υποχρεώσεων που αντιπροσωπεύουν 41 600 εκατομμύρια ευρώ, η νέα ονοματολογία έχει ως συνέπεια, για παράδειγμα, σε ένα και μόνο άρθρο (ολοκλήρωση στόχου αριθ. 1) να παρατίθεται το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών για τα τέσσερα διαρθρωτικά ταμεία στα πλαίσια του στόχου αριθ. 1 (12 000 εκατομμύρια ευρώ). Όπως επισήμανε ήδη το Συνέδριο ⁽¹⁰⁾, για κονδύλια στα οποία χορηγούνται τέτοια ποσά, η αρχή της ειδικότητας του προϋπολογισμού χάνει τη σημασία της.

9.19. Οι αρνητικές δαπάνες στο γεωργικό τομέα ανήλθαν για το οικονομικό έτος 2000 συνολικά σε 3 798 εκατομμύρια ευρώ σύμφωνα με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Προκειμένου να καταργηθεί αυτή η πρακτική που βλάπτει τη διαφάνεια του προϋπολογισμού και της λογιστικής, η Επιτροπή πρότεινε να αντιμετωπίζονται στο εξής αυτές οι αρνητικές δαπάνες ως διατεθέντα έσοδα και να καταλογίζονται αδιακρίτως στο ΕΓΤΠΕ, ώστε να χρηματοδοτούν κάθε δαπάνη οποιουδήποτε χαρακτήρα, από τη στιγμή που συνδέεται με το τμήμα «Εγγυήσεων» ⁽¹¹⁾. Κατά την άποψη του Συνεδρίου, η λύση που συμφωνεί με την ορθοδοξία του προϋπολογισμού συνίσταται στην εγγραφή των γεωργικών εσόδων, που μέχρι τώρα παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό ως αρνητικές δαπάνες, στη γενική κατάσταση εσόδων ⁽¹²⁾ (βλέπε σημεία 2.12-2.16).

9.20. Ελλείπει πληρωμής της συμπληρωματικής εισφοράς που οφείλεται λόγω υπέρβασης των γαλακτοκομικών

9.18. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η δομή του προϋπολογισμού συμβάλλει στη συγκέντρωση των πιστώσεων που προορίζονται για συγκεκριμένη κατηγορία παρεμβάσεων. Τα κονδύλια για την ολοκλήρωση που αναφέρει το Συνέδριο περιλαμβάνουν προγράμματα που αποφασίστηκαν πριν από την τρέχουσα περίοδο για συγκεκριμένο στόχο ο οποίος αντιπροσωπεύει το λογικό σύνδεσμο μεταξύ τους. Αντίθετα, το ύψος του ποσού των κονδυλίων του προϋπολογισμού δεν συνιστά εξίσου σημαντικό κριτήριο. Επιπλέον, οι πιστώσεις που εγράφονται στα εν λόγω κονδύλια θα παρουσιάσουν ταχεία μείωση κατά τα προσεχή έτη και είναι σκόπιμο να αποφεύγονται οι συχνές αλλαγές στην ονοματολογία. Εξάλλου, η παρακολούθηση της εκτέλεσης μπορεί να πραγματοποιείται, εφόσον χρειάζεται, σε πιο αποκεντρωμένο επίπεδο καθόσον υπάρχουν υποδιαιρέσεις στην λογιστική.

9.19. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου ότι οι αρνητικές δαπάνες πρέπει να εγγράφονται στη γενική κατάσταση εσόδων. Αντίθετα θεωρεί ότι τα ποσά αυτά, τα οποία είναι επιστροφές ποσών που έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΠΕ, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστά έσοδα τα οποία χρησιμοποιούνται από το ΕΓΤΠΕ, όπως προτείνεται στην αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού.

9.20. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στην περίπτωση που το κράτος μέλος δεν τηρεί την κοινοτική νομοθεσία, η Επιτροπή σε εφαρμογή των διατάξεων της δημοσιονομικής πειθαρχίας, ανακτά τα οφειλόμενα ποσά μειώνοντας τις προκαταβολές. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν έχει άλλη επιλογή από το να καταχωρήσει τα ανακτηθέντα ποσά στην ειδική θέση η οποία έχει προβλεφθεί για το σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό της Κοινότητας (Β1-3 7 0 1).

⁽¹⁰⁾ Γνωμοδότηση αριθ. 2/2001 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υποβαλλόμενη δύναμη του άρθρου 279 της συνθήκης ΕΚ), σημείο 6 (εκκρεμεί η δημοσίευση). Γνωμοδότηση αριθ. 4/97 σχετική με την πρόταση κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σημείο 15 και παραρτήματα 1.20 και 1.21 (ΕΕ C 57 της 23.2.1998).

⁽¹¹⁾ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 περί χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής καθώς και άλλων διαφόρων κανονισμών για την κοινή γεωργική πολιτική. Έγγραφο της Επιτροπής, ένδειξη 2000/0204 (CNS) — COM(2000) 494 τελικό.

⁽¹²⁾ Γνωμοδότηση αριθ. 1/2001 του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕ C 55 της 21.2.2001).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ποσοτώσεων, επιβλήθηκαν στην Ιταλία μειώσεις προπληρωμών συνολικού ποσού 380,6 εκατομμυρίων ευρώ (134,7 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 1998-1999 και 245,9 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 1999-2000). Η λογιστική καταχώριση στη θέση «μειώσεις προπληρωμών» αντί της θέσης «συμπληρωματικές εισφορές» αποτελεί παραβίαση της αρχής της ειδικότητας των πιστώσεων και προκαλεί έλλειψη διαφάνειας των λογαριασμών. Εξάλλου, η μείωση προκαταβολής κατά 134,7 εκατομμύρια ευρώ, λόγω καθυστέρησης στη διαβίβαση των στοιχείων για το οικονομικό έτος 1999, καταχωρίστηκε στους λογαριασμούς του έτους 2000, πράγμα που αποτελεί παραβίαση της αρχής του ενιασίου (βλέπε σημείο 2.18).

9.21. Η εξέταση της μεταφοράς πιστώσεων αριθ. 79/2000 για το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, που υπόκεινταν στην έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής και αφορούσε συνολικό ποσό 544 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων 310 εκατομμύρια ευρώ στο νομισματικό αποθεματικό, προκαλεί πολλές παρατηρήσεις (βλέπε σημεία 2.9-2.11).

9.22. Η Επιτροπή διαβίβασε αυτή την πρόταση στο Συμβούλιο στις 10 Ιανουαρίου 2001, ενώ, σύμφωνα με τη νομοθεσία, θα έπρεπε να την είχε διαβιβάσει στα τέλη Οκτωβρίου του 2000 το αργότερο για το τμήμα που μεταφέρεται στο νομισματικό αποθεματικό⁽¹³⁾. Αυτή η καθυστερημένη διαβίβαση είχε ως συνέπεια να χρειαστεί να εγγράψει η Επιτροπή τη μεταφορά πριν από την επίσημη έγκριση από το Συμβούλιο ώστε να μπορέσει να καταχωρίσει τις πράξεις του προϋπολογισμού πριν από την κανονιστική προθεσμία.

9.23. Επιπλέον, κατά τη μεταφορά στο νομισματικό αποθεματικό, η Επιτροπή αφαίρεσε το κύριο μέρος των 310 εκατομμυρίων ευρώ από το κεφάλαιο Β1-3 7 «Εκκαθάριση προγενέστερων οικονομικών ετών και μειώσεις/αναστολές προπληρωμών» και όχι από τις θέσεις όπου είχαν εξοικονομηθεί ποσά έπειτα από την ευνοϊκή εξέλιξη της ισοτιμίας δολαρίου/ευρώ. Η διαδικασία αυτή, για την οποία ήδη έχει διατυπώσει παρατήρηση το Συνέδριο⁽¹⁴⁾, δεν επιτρέπει να παρουσιαστεί στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή

Λόγω της καθυστέρησης στη διαβίβαση των στοιχείων από το κράτος μέλος δεν κατέστη δυνατή η καταχώριση της μείωσης κατά 134,7 εκατομμύρια ευρώ στο 1999. Κατά το 2000 λήφθηκαν μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί η επανεμφάνιση του προβλήματος αυτού (βλέπε σημείο 2.18).

9.21-9.22. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η μεταφορά στο νομισματικό αποθεματικό πραγματοποιήθηκε μετά την παραλαβή και εξέταση των τελικών δηλώσεων δαπανών από τα κράτη μέλη από την οποία προσδιορίστηκαν τα κονδύλια του προϋπολογισμού από τα οποία θα μπορούσαν να μεταφερθούν οι εν λόγω πιστώσεις (βλέπε σημείο 2.10). Με την προσέγγιση αυτή αποφεύχθηκε η χρησιμοποίηση άλλων διαδικασιών όπως ο διορθωτικός και συμπληρωματικός προϋπολογισμός.

Για τις υπόλοιπες μεταφορές, η πρόταση διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο εντός της προθεσμίας της 10ης Ιανουαρίου 2001 που προβλέπεται στο άρθρο 104 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι μεταφορές οι οποίες αφορούσαν την τακτοποίηση και αποσκοπούσαν στο να καταχωριστούν οι δαπάνες που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί, εγγράφησαν μετά την έγκριση από το *Coreper* στις 25 Ιανουαρίου 2001, περίπου τέσσερις ημέρες πριν από την επίσημη έγκριση από το Συμβούλιο. Το γεγονός αυτό έδωσε τη δυνατότητα στις υπηρεσίες της Επιτροπής να πραγματοποιήσουν τις επακόλουθες μεταφορές που απαιτούνται για το κλείσιμο των λογαριασμών εντός της προθεσμίας που προβλέπεται από το δημοσιονομικό κανονισμό και είναι η 31η Ιανουαρίου.

9.23. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Από μια προσεκτική ανάγνωση και σύγκριση της δεύτερης και της τρίτης φράσης του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2040/2000 προκύπτει ότι ο κανονισμός για τη δημοσιονομική πειθαρχία δεν απαιτεί οι μεταφορές στο νομισματικό αποθεματικό να πραγματοποιούνται αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου από τα κονδύλια εκείνα στα οποία η δαπάνη επηρεάζεται από τις διακυμάνσεις της ισοτιμίας ευρώ/δολαρίου (βλέπε σημείο 2.11).

⁽¹³⁾ Άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2040/2000 του Συμβουλίου σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία (ΕΕ L 244 της 29.9.2000, σ. 27).

⁽¹⁴⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998, σημείο 2.28 (ΕΕ C 349 της 1.12.1999).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

το σύνολο των μεταφορών από κεφάλαιο σε κεφάλαιο που θα έπρεπε να της είχαν υποβληθεί (βλέπε σημείο 2.11) και οδηγεί στη χρηματοδότηση δαπανών από συναλλαγματικές διαφορές προερχόμενες από άλλα κονδύλια.

Στην περίπτωση πτώσης του δολαρίου έναντι του ευρώ, ο κανονισμός προβλέπει σαφώς ότι «[...] πραγματοποιούνται μεταφορές προς τα κονδύλια του τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ που θίγονται από την πτώση του δολαρίου» (τρίτη φράση του άρθρου 11). Ωστόσο, στην περίπτωση που ισχύει για το 2000, κατά την οποία το δολάριο ενισχύεται έναντι του ευρώ, ο κανονισμός αναφέρει απλώς ότι «[...] οι οικονομίες που πραγματοποιούνται στο τμήμα Εγγυήσεων επιτρέπουν τη μεταφορά πιστώσεων προς το νομισματικό αποθεματικό μέχρι ποσού 500 εκατομμυρίων ευρώ [...]» (δεύτερη φράση του άρθρου 11), χωρίς να διευκρινίζουν την προέλευση των εν λόγω οικονομιών. Αυτό έρχεται σε αντίφαση με την πιο σαφή διατύπωση της τρίτης φράσης του άρθρου 11. Η σειρά των δύο φράσεων έχει επίσης σημασία στο εν λόγω πλαίσιο.

Η Επιτροπή επισήμανε σε προηγούμενες εκθέσεις και προτάσεις μεταφορών που αφορούν την επίπτωση των διακυμάνσεων της τιμής του δολαρίου (για παράδειγμα, στην έκθεση και πρόταση μεταφοράς για το 1998 — SEC(1998) 1893 τελικό της 13ης Νοεμβρίου 1998) ότι οι εξοικονομήσεις ποσών για τον κάθε τομέα δεν είναι αναγκαστικά απαραίτητο να επιφέρουν ισόποσα διαθέσιμα στο τέλος του έτους. Η Επιτροπή πράγματι επέστησε την προσοχή στους παράγοντες αυτούς στην απάντησή της στο σημείο 2.28 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου για το 1998 (ΕΕ C 349 της 3.12.1999, σ. 53).

9.24. Υπήρξαν δαπάνες που δηλώθηκαν είτε πριν από την πραγματική πληρωμή τους, είτε με μεγάλη καθυστέρηση, και επομένως καταλογίστηκαν σε οικονομικό έτος διαφορετικό από εκείνο που επιβαρύνθηκε πραγματικά με τη δαπάνη. Η Ισπανία, λ.χ., δήλωσε ότι είχε τακτοποιήσει για το εξεταζόμενο οικονομικό έτος δαπάνες που πληρώθηκαν από το επόμενο έτος (ενίσχυση για τη μελισσοκομία). Αντίστροφα, η Ιταλία και η Ισπανία πραγματοποίησαν προπληρωμές με μεγάλη καθυστέρηση σε σχέση με τις κανονιστικές διατάξεις (ενίσχυση για τη μεταποίηση εσπεριδοειδών και ενίσχυση για οπωροκηπευτικά), πράγμα που προκάλεσε μεταφορά του καταλογισμού των δαπανών στο επόμενο οικονομικό έτος. Τέλος, στη Γαλλία, δηλώθηκαν μεταφορικά έξοδα για τη δημόσια αποθεματοποίηση με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 6 μηνών σε σχέση με την ημερομηνία της πραγματικής τακτοποίησής τους, πράγμα που προκάλεσε μεταφορά καταλογισμού σε άλλο οικονομικό έτος. Στις τρεις τελευταίες περιπτώσεις, η Επιτροπή θα μπορούσε εξάλλου, έξω από τα πλαίσια των ειδικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 296/96 της Επιτροπής, να είχε μειώσει τις προκαταβολές κατά το αναλογούν ποσό δυνάμει των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2040/00 και (ΕΚ) αριθ. 1258/99 του Συμβουλίου.

9.24. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2040/2000 προβλέπει τη μείωση ή την αναστολή των προκαταβολών στην περίπτωση που οι δαπάνες δεν συμβιβάζονται με τους κοινοτικούς κανόνες και εφαρμόζεται ανάλογα σε συνδυασμό με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 296/96, σε περιπτώσεις μη τήρησης των προθεσμιών πληρωμής που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Για το έτος 2000 ελέγχθηκαν 233 κονδύλια του προϋπολογισμού και πραγματοποιήθηκαν μειώσεις 15,7 εκατομμυρίων ευρώ στο πλαίσιο των μηνιαίων προκαταβολών.

Ωστόσο, η προθεσμία για ορισμένες πληρωμές εξαρτάται από την ημερομηνία κατά την οποία παραλήφθηκαν οι αιτήσεις ή ελέγχθηκαν στα κράτη μέλη και μπορούν να επαληθευτούν μόνο στο επίπεδο των επιμέρους φακέλων στα κράτη μέλη. Περιπτώσεις σαν αυτές που αναφέρει το Συνέδριο θα μπορούσαν να επισημανθούν μόνο στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 και αυτό εφόσον, με βάση την ανάλυση κινδύνου, ο εν λόγω τομέας επιλεγεί για έλεγχο και εφόσον η εν λόγω πράξη έχει περιληφθεί στο δείγμα που έχει επιλεγεί για έλεγχο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.25. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ανάλυση της δημοσιονομικής καταχώρισης των μηνιαίων εντολών πληρωμής για τακτοποίηση των πράξεων του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις έδειξε ότι για οκτώ μήνες στους δώδεκα (που αντιστοιχούν συνολικά σε 33 286 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 82,4 % των πληρωμών) αυτές οι εντολές πληρωμής θεωρήθηκαν και επικυρώθηκαν πέρα από τις κανονιστικές προθεσμίες. Οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν κυμαίνονται μεταξύ 16 και 70 ημερών (βλέπε σημείο 2.47).

9.26. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του δημοσιονομικού κανονισμού ⁽¹⁵⁾, ο προϋπολογισμός και οι διορθωτικοί ή συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί (ΔΣΠ) πρέπει να δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, με μέριμνα του προέδρου του Κοινοβουλίου, «κανονικά εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία διαπιστώνεται η οριστική έγκριση του προϋπολογισμού». Ο ΔΣΠ αριθ. 1/2000 που εγκρίθηκε στις 2 Αυγούστου 2000 δημοσιεύτηκε μόλις στις 17 Απριλίου 2001, ήτοι με καθυστέρηση άνω των επτά μηνών σε σχέση με την προβλεπόμενη κανονιστική προθεσμία. Ο ΔΣΠ αριθ 2/2000 που εγκρίθηκε στις 6 Ιουλίου 2000 δημοσιεύτηκε μόλις στις 2 Οκτωβρίου 2000, ήτοι με καθυστέρηση σχεδόν δύο μηνών.

Λογιστικό πλαίσιο και πρακτικές

Τήρηση της λογιστικής

9.27. Δυνάμει των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού και των κανόνων εφαρμογής του ⁽¹⁶⁾, ο υπόλογος πρέπει να τηρεί ταμειακή λογιστική προϋπολογισμού για την κατάρτιση του ενοποιημένου λογαριασμού διαχείρισης και γενική λογιστική για την κατάρτιση του ενοποιημένου ισολογισμού. Οι πράξεις καταχωρίζονται αρχικά σε ένα κονδύλιο του προϋπολογισμού και κατόπιν, όσες πρέπει να εμφανιστούν στον ισολογισμό, καταχωρίζονται στη γενική λογιστική και στον ενοποιημένο ισολογισμό βάσει εξωλογιστικών απογραφών.

9.25. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Για ποικίλους διοικητικούς και τεχνικούς λόγους, η λογιστική καταχώριση των μηνιαίων εντολών πληρωμής προς τακτοποίηση, παρουσίασε καθυστερήσεις επί διάστημα 8 μηνών οι οποίες ανήλθαν κατά μέσο όρο σε 39 ημέρες. Ωστόσο, τα προβλήματα αυτά έχουν σήμερα αντιμετωπιστεί και από τον Αυγούστο του 2000, έχουν επισημανθεί μόνο δύο καθυστερήσεις μιας και πέντε ημερών αντιστοίχως.

9.26. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή προσπαθεί να καταβάλλει κάθε απαραίτητη τεχνική βοήθεια στις αρμόδιες υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προκειμένου να επιταχυνθεί η δημοσίευση των ΔΣΠ.

9.27. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή γνωρίζει ότι δεν διαθέτει λογιστικό πλαίσιο κατάλληλο και σύμφωνο με τους πρότυπους κανόνες με βάση το οποίο θα μπορούσαν να εκπονηθούν οι λογαριασμοί των οργάνων κατά εναρμονισμένο και πάγιο τρόπο. Το έλλειμμα αυτό θα καλυφθεί με τη θέσπιση ενός νέου λογιστικού πλαισίου το οποίο αποτελεί πλέον επιτακτικό καθήκον. Η εφαρμογή του θα αναπτυχθεί σε διαδοχικές φάσεις που θα αφορούν τις δημοσιονομικές καταστάσεις πολλών οικονομικών ετών.

⁽¹⁵⁾ Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 356 της 31.12.1977), όπως τροποποιήθηκε από πολλούς κανονισμούς.

⁽¹⁶⁾ Άρθρα 6, 69, 70, 70 α και 72 του δημοσιονομικού κανονισμού, της 21ης Δεκεμβρίου 1977, που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 356 της 31.12.1977), όπως τροποποιήθηκε από πολλούς κανονισμούς. Άρθρα 133 έως 136 του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) αριθ. 3418/93 της Επιτροπής, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ L 315 της 16.12.1993).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.28. Αυτές οι εξωλογιστικές απογραφές, κυρίως για τις επενδυτικές δαπάνες, τα αποθέματα ή ακόμη τα κεφάλαια που προκαταβλήθηκαν στους ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς φορείς αλλά δεν έχουν ακόμη μεταβιβαστεί στους τελικούς δικαιούχους (βλέπε σημείο 9.7), καταρτίζονται από τους διαχειριστές χωρίς καμία συμφωνία με τους αντίστοιχους καταλογισμούς στον προϋπολογισμό. Οι υποχρεώσεις, οι οποίες αποτελούν αναγκαίο στοιχείο για τον υπολογισμό του οικονομικού αποτελέσματος (βλέπε σημεία 9.34-9.37), δεν καταχωρίζονται συστηματικά.

9.29. Η έλλειψη διαρκούς και αναλυτικής καταχώρισης στην γενική λογιστική δεν επιτρέπει το κλείσιμο λογαριασμών σε τακτικά διαστήματα και σε εύλογες προθεσμίες, επειδή ένα αρκετά μεγάλο μέρος των απαραίτητων πληροφοριακών στοιχείων δεν υπάρχουν στο κεντρικό λογιστικό σύστημα.

Εξέλιξη του λογιστικού πλαισίου

9.30. Από το 1994, το τμήμα της δήλωσης αξιοπιστίας (DAS) που αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών συνοδεύεται από επιφυλάξεις και παρατηρήσεις, πολλές από τις οποίες επαναλαμβάνονται από χρόνο σε χρόνο. Συχνά απορρέουν από την έλλειψη ορισμού ενός κατάλληλου λογιστικού πλαισίου για τις πράξεις του προϋπολογισμού και τις πράξεις επί περιουσιακών στοιχείων.

9.28. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι πληροφορίες για τις εξωλογιστικές απογραφές εκπονήθηκαν από τους διαχειριστές με βάση σαφείς και αναλυτικούς κανόνες και ιδίως τον κανονισμό για τη λογιστική διαχείριση των μη χρηματοπιστωτικών ακινητοποιήσεων και το εγχειρίδιο για τη λογιστική καταχώριση (εγχειρίδιο με στόχο την εκπόνηση ενιαίων κανόνων λογιστικής καταχώρισης και παρουσίασης των λογαριασμών των ευρωπαϊκών οργάνων), παρόλο που στην πράξη δεν προσέγγισαν τη δημοσιονομική λογιστική.

Χάρη στο νέο ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο, οι εξωλογιστικές απογραφές θα εξαλειφθούν προοδευτικά.

Δεδομένου ότι η λογιστική καταχώριση βασίζεται στις ταμειακές συναλλαγές, οι οφειλές δεν καταχωρούνται σε τακτική βάση. Το κεντρικό αρχείο τιμολογίων (σχέδιο υπό εκτέλεση) θα επιτρέψει στο μέλλον τη συστηματική λογιστική καταχώριση των οφειλών, η οποία δεν είναι δυνατή με την σημερινή λογιστική οργάνωση (βλέπε σημείο 9.36)

9.29. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όπως εξηγείται στα σημεία που ακολουθούν, το νέο λογιστικό πλαίσιο θα εξασφαλίσει λύση στις τρέχουσες αδυναμίες της λογιστικής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

9.30. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η οριστική έγκριση του διορθωτικού και συμπληρωματικού προϋπολογισμού (ΔΣΠ) αριθ. 2/2000 έλαβε χώρα στις 6 Ιουλίου 2000. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Κοινοβουλίου τον διαβίβασαν στην Υπηρεσία Επισημών Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΟΡΟCE) την επόμενη εβδομάδα.

Δεδομένου ότι το Κοινοβούλιο ενέκρινε τροποποίηση του ΔΣΠ αριθ. 1/2000 η οποία προϋποθέτει τη συμφωνία του Συμβουλίου, η οριστική έγκριση του ΔΣΠ αριθ. 1/2000 έλαβε χώρα μόλις στις 2 Αυγούστου 2000 και διαβιβάστηκε στην ΟΡΟCE στις αρχές Σεπτεμβρίου.

Ωστόσο, η αντιστροφή της «φυσικής σειράς» των δύο διορθωτικών και συμπληρωματικών προϋπολογισμών προκάλεσε ορισμένες τεχνικές δυσκολίες όσον αφορά τα ποσά βάσης· η διαδικασία έκδοσης του ΔΣΠ αριθ. 1/2000 ανεστάλη μετά από αίτημα της Ευρωπαϊκής

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επιτροπής, προκειμένου η τελευταία να μπορέσει να προβεί στις αναγκαίες επαληθεύσεις σε επαφή με την Επιτροπή Προϋπολογισμών του Κοινοβουλίου. Τα τελικά κείμενα διαβιβάστηκαν για έκδοση στην ΟΡΟCE στις 26 Φεβρουαρίου 2001. Μετά από ορισμένες εκ των υστέρων διορθώσεις, η Επιτροπή επικύρωσε το δημοσιονομικό φάκελο στις 5 Απριλίου 2001.

Το Κοινοβούλιο θα μεριμνήσει για την αποφυγή παρόμοιων καθυστερήσεων στη δημοσίευση του προϋπολογισμού ή των ΔΣΠ, παρακολουθώντας εκ του σύνεγγυς την καθ' εαυτώ διαδικασία δημοσίευσης και καλώντας τα όργανα που είναι επιφορτισμένα με την εν λόγω δημοσίευση να επισπεύσουν σε περίπτωση που υπάρχει ορατός κίνδυνος καθυστέρησης.

9.30 ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή ξεκίνησε διαδικασία εκσυγχρονισμού της λογιστικής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με στόχο να εξελιχθεί η τελευταία από ένα λογιστικό σύστημα επικεντρωμένο αποκλειστικά στην περιγραφή των επιπτώσεων από τις ταμειακές πράξεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε ένα σύστημα ολοκληρωμένης λογιστικής των περιουσιακών στοιχείων ο οποίος είναι η παρουσίαση της δημοσιονομικής κατάστασης των Κοινοτήτων με πληρέστερο και αξιόπιστο τρόπο. Χάρη στο νέο ολοκληρωμένο λογιστικό πλαίσιο, θα καταργηθούν σταδιακά οι εξωλογιστικές απογραφές.

9.31. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το νέο λογιστικό πλαίσιο πρέπει να εξελιχθεί σε πολλά επίπεδα:

1. εξέλιξη προς μια ολοκληρωμένη λογιστική που περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την απόδοση λογαριασμού·
2. υιοθέτηση των γενικά αποδεκτών λογιστικών αρχών·
3. εξέλιξη προς μια γενική λογιστική βασισμένη στην αρχή του δεδουλευμένου (*accrual accounting*) και τήρηση της λογιστικής του προϋπολογισμού σε ταμειακή βάση. Αυτό θα έχει ως συνέπεια την πλήρη σύνδεση μεταξύ της λογιστικής του προϋπολογισμού και της γενικής λογιστικής·
4. υιοθέτηση μεθόδων λογιστικής καταχώρησης και κανόνων αξιολόγησης που αναπτύσσουν περαιτέρω τις επιλεχθείσες λογιστικές αρχές·

9.31. Η Επιτροπή δεσμεύθηκε, εδώ και αρκετά χρόνια, να καθορίσει ένα νέο λογιστικό πλαίσιο βασισμένο στις αρχές της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση. Μια ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου οριστικοποίησε και παρουσίασε μια μελέτη τον Ιούλιο του 2000. Το χρονοδιάγραμμα που καθόρισε η Επιτροπή δεν της έδωσε τη δυνατότητα να εντάξει στην πρότασή της της 17ης Οκτωβρίου 2000 για τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού⁽¹⁷⁾ τις προτάσεις που περιλαμβάνονταν στη μελέτη αυτή⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁷⁾ Πρόταση κανονισμού (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου, υποβληθείσα από την Επιτροπή στις 17 Οκτωβρίου 2000, για δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [COM(2000) 461 τελικό].

⁽¹⁸⁾ Βλέπε επίσης γνωμοδότηση αριθ. 2/2001 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σημεία 41-43 (ΕΕ C 162 της 5.6.2001).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5. βελτίωση των δημοσιονομικών καταστάσεων προκειμένου να αντανakλούν πιστά την εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, της δημοσιονομικής κατάστασης, της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των αποτελεσμάτων του φορέα και της χρηματοοικονομικής ροής κατά τη διάρκεια του έτους. Ο στόχος είναι να ακολουθηθούν οι συστάσεις της IFAC (Διεθνής Ομοσπονδία Ελεγκτών).

6. διεύρυνση του φάσματος της ενοποίησης.

Όλα αυτά τα στοιχεία θα περιληφθούν στην τροποποιημένη πρόταση για την ανασύνταξη του δημοσιονομικού κανονισμού και στον κανονισμό που θα αφορά τους όρους εκτέλεσης.

Όπως εύστοχα επισημαίνει το Συνέδριο, το σχέδιο του λογιστικού πλαισίου απαιτεί χρόνο. Η καλή προετοιμασία, η ανάλυση και η αξιολόγησή του πριν τεθεί σε εφαρμογή έχουν καθοριστική σημασία. Οι υπηρεσίες του υπολόγου της Επιτροπής έχουν εκπονήσει πρόσφατα σχέδιο δράσης. Για την ορθή διεξαγωγή του εν λόγω λογιστικού σχεδίου θα συσταθούν, αφενός, ομάδα εμπειρογνομένων σε θέματα λογιστικής από μονίμους υπαλλήλους και, αφετέρου, ομάδα εξωτερικών εμπειρογνομένων.

Εξάλλου, έχουν πραγματοποιηθεί επαφές και θα συνεχιστούν καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του σχεδίου με τις εθνικές διοικήσεις των πλέον προχωρημένων κρατών μελών στον τομέα της δημόσιας λογιστικής. Οι εμπειρίες που έχουν αποκτήσει τα κράτη αυτά μπορούν να αποβούν ιδιαίτερα επωφελείς.

Ολοκληρώνοντας, η μεταρρύθμιση της λογιστικής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι ένα φιλόδοξο σχέδιο που εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της εξέλιξης της λογιστικής που συντελείται από τα διάφορα κράτη μέλη και συνιστάται από τα διεθνή όργανα σε θέματα λογιστικής.

9.32. Έκτοτε, το θέμα αυτό εξελίχθηκε με βραδύτητα. Δεν έχει ακόμη εγκριθεί το αναλυτικό σχέδιο δράσης και δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί οι διατάξεις για το βασικό λογιστικό πλαίσιο, την τήρηση των λογαριασμών και την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων ώστε να συμπεριληφθούν στο σχέδιο αναδιατύπωσης του δημοσιονομικού κανονισμού.

9.33. Η Επιτροπή καλείται να επανορθώσει επειγόντως αυτά τα κενά, λαμβάνοντας υπόψη τις πρακτικές συνέπειες που μπορεί να έχει ένα σχέδιο αυτής της κλίμακας και αυτής της πολυπλοκότητας τόσο στα ανθρώπινα και τεχνικά μέσα που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν όσο και στο οργανωτικό πεδίο, όπου θα εμπλέκεται ολόκληρη η Επιτροπή.

9.32. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το σχέδιο αυτό αποτέλεσε το αντικείμενο έκθεσης που παρουσιάζει αναλυτικά τις διάφορες πτυχές του και περιλαμβάνει αναλυτικό σχέδιο δράσης το οποίο θα επικυρωθεί από το νέο υπόλογο της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οικονομικό αποτέλεσμα

9.34. Για πρώτη φορά, τα όργανα υπολόγισαν φέτος ένα γενικότερο αποτέλεσμα, το οποίο μέσα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ονομάζεται οικονομικό αποτέλεσμα. Σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό όπως τροποποιήθηκε το Νοέμβριο του 1998⁽¹⁹⁾, περιλαμβάνει το υπόλοιπο του προϋπολογισμού και το αποτέλεσμα των προσαρμογών. Αποσκοπεί στη σύνδεση μεταξύ, αφενός, της ταμειακής λογιστικής προϋπολογισμού και, αφετέρου, της γενικής λογιστικής που εξελίσσεται σε λογιστική σε δεδουλευμένη βάση. Δείχνει την επίπτωση στον ισολογισμό από προϊόντα και επιβαρύνσεις που δεν προέρχονται από τη διαχείριση του προϋπολογισμού.

9.35. Οι προσαρμογές στο υπόλοιπο του προϋπολογισμού αφορούν κυρίως την επανεπεξεργασία των αποκτήσεων και εκχωρήσεων ακινητοποιήσεων και των αποδεμάτων που καταλογίστηκαν αρχικά στη λογιστική του προϋπολογισμού, τις καταβολές και αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων ή τις αποκτήσεις συμμετοχών βάσει πιστώσεων του προϋπολογισμού, καθώς και τις σχετικές χορηγήσεις, ακυρώσεις αποσβέσεων και μειώσεις αξίας. Αφορούν επίσης την καταχώριση απαιτήσεων του προϋπολογισμού, τις χορηγήσεις και μειώσεις αξίας για αυτές τις απαιτήσεις, καθώς και τις χορηγήσεις και μειώσεις σχετικά με τις προβλέψεις.

9.36. Ο υπολογισμός οικονομικού αποτελέσματος αποτελεί πρόοδο που εντάσσεται στις τάσεις που παρατηρούνται διεθνώς στο δημόσιο τομέα. Ορισμένες πληροφορίες όμως λείπουν, κυρίως λόγω του ισχύοντος λογιστικού συστήματος, που δεν καθιστά δυνατή την πλήρη καταχώριση όλων των στοιχείων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του. Για παράδειγμα, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει το ποσό των υποχρεώσεων που πρέπει να εγγραφούν στον ενοποιημένο ισολογισμό. Μεταξύ των αναλήψεων υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού, ορισμένες προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα δεν λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του οικονομικού αποτελέσματος, όπως η πρόβλεψη που πρέπει να συσταθεί για τα έξοδα αποξήλωσης των εν ενεργεία εγκαταστάσεων και της απομάκρυνσης πυρηνικών αποβλήτων του ΚΚΕρ (στις 31 Δεκεμβρίου 2000, 220 εκατομμύρια ευρώ) ή όπως οι αναλήψεις υποχρεώσεων για συντάξεις, που πρέπει να εκτιμηθούν βάσει αναλογιστικού υπολογισμού (βλέπε σημείο 7.6).

9.36. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή θα αναλύσει προσεκτικά τα παραδείγματα που αναφέρονται από το Συνέδριο προκειμένου να καθορίσει τη βέλτιστη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί, λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων που αναφέρονται στη συνέχεια.

Οι οφειλές: όπως επισημάνθηκε, η λογιστική των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων βασίζεται στις ταμειακές συναλλαγές. Λόγω του γεγονότος αυτού, οι οφειλές δεν καταχωρούνται συστηματικά. Η Επιτροπή αναπτύσσει σχέδιο για ένα κεντρικό αρχείο τιμολογίων που θα επιτρέψει στο μέλλον τη λογιστική καταχώριση των οφειλών. Εξάλλου, όπως έχει ήδη εξηγηθεί, το σχέδιο του νέου ολοκληρωμένου λογιστικού πλαισίου προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη λογιστική καταχώριση των οφειλών.

Οι συντάξεις: κατά την άποψη της Επιτροπής, το σημαντικότερο κατά το παρόν στάδιο είναι να παρασχεθούν ολοκληρωμένες πληροφορίες για τις αναλήψεις υποχρεώσεων σε θέματα συντάξεων, στο πλαίσιο δημοσιονομικών καταστάσεων. Όπως αναγνωρίζει το Συνέδριο, η Επιτροπή έχει περιλάβει αναλυτικές πληροφορίες στο παράρτημα των δημοσιονομικών καταστάσεων. Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για τις οφειλές που αφορούν τις συντάξεις των δημοσίων οργάνων δεν έχει μέχρι σήμερα συμφωνηθεί σε διεθνές επίπεδο και απαιτείται πολύ εμπειριστατωμένη λογιστική

⁽¹⁹⁾ Βλέπε τροποποιημένο άρθρο 70 του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [κανονισμός (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) αριθ. 2548/98 του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 1998 (ΕΕ L 320 της 28.11.1998, σ. 1)].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ανάλυση. Η διαδικασία που συνιστά το Συνέδριο δεν ακολουθείται από τα κράτη μέλη ή τις λοιπές τρίτες χώρες που είναι ιδιαίτερα προχωρημένες σε θέματα δημόσιας λογιστικής.

Εξάλλου, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η IFAC δεν έχει ακόμη εκδώσει κοινό πρότυπο που να εφαρμόζεται στο δημόσιο τομέα για τις συντάξεις.

Τα έξοδα για την αποξήλωση των πυρηνικών εγκαταστάσεων του ΚΚΕρ: η Επιτροπή χορήγησε ποσό 230 εκατομμυρίων ευρώ για την κάλυψη των εξόδων που αφορούν την αποξήλωση των εγκαταστάσεων που έχουν ήδη κλείσει (περιλαμβανομένων των εξόδων διευθέτησης των πυρηνικών αποβλήτων).

Για τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις που εξακολουθούν να λειτουργούν, η Επιτροπή δεσμεύεται να εγγράψει ποσό αφού της κοινοποιηθούν επαρκείς πληροφορίες σχετικά. Εν τω μεταξύ έχει υπολογίσει το κόστος στις αναλήψεις υποχρεώσεων εκτός ισολογισμού.

9.37. Το Συνέδριο έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η εξέλιξη προς μία λογιστική σε δεδουλευμένη βάση, η οποία εξάγει οικονομικό αποτέλεσμα, μπορεί να γίνει μόνο σταδιακά. Έως ότου υλοποιηθεί πλήρως, το παρουσιαζόμενο αποτέλεσμα παρουσιάζει μόνο εν μέρει την οικονομική πραγματικότητα.

Παρακολούθηση των παρατηρήσεων για το λογιστικό σύστημα *Sincom 2*

9.38. Οι περισσότερες από τις παρατηρήσεις που διατύπωσε το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 1999 ⁽²⁰⁾ παραμένουν επίκαιρες.

9.37. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο υπολογισμός του οικονομικού αποτελέσματος αντιπροσωπεύει σημαντική εξέλιξη για τη λογιστική των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η οποία θα βελτιωθεί περαιτέρω προοδευτικά σε συνάρτηση με την πρόοδο του σχεδίου για το νέο λογιστικό πλαίσιο.

9.38. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι η ποιότητα του λογιστικού συστήματος *Sincom 2* συνιστά γι' αυτήν διαρκή φροντίδα και ότι καταβάλλει τακτικά σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση της απόδοσης των οριζοντίων δημοσιονομικών εφαρμογών.

Ωστόσο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι έχουν καθυστερήσει ορισμένες από τις ενέργειες που ανακοινώθηκαν λόγω της τεχνικής περιπλοκότητας των λύσεων που πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή. Λαμβάνονται πάντως μέτρα προκειμένου να ενισχυθεί η διαχείριση των δημοσιονομικών συστημάτων πληροφόρησης.

⁽²⁰⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημεία 8.41-8.56 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 193).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.39. Παρά την πολυπλοκότητα του λογιστικού συστήματος Sincorm 2, η Επιτροπή εξακολουθεί να μην διενεργεί πλήρεις και περιοδικές συμφωνίες μεταξύ των δεδομένων των τριών επιμέρους συστημάτων του Sincorm 2. Επίσης οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής δεν έδωσαν γραπτές οδηγίες στις διαχειρίστριες υπηρεσίες ούτε πραγματοποίησαν συστηματικές συμφωνίες μεταξύ όλων των τοπικών συστημάτων και του κεντρικού συστήματος, παρά τη δέσμευση που ανέλαβε η Επιτροπή απαντώντας στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου ⁽²¹⁾. Επομένως η συνάφεια των δεδομένων μεταξύ των επιμέρους συστημάτων και η αξιοπιστία των στοιχείων που τίθενται στη διάθεση των διαχειριστών για διαχειριστικούς σκοπούς δεν είναι εξασφαλισμένες.

9.40. Υπήρξε μερική μόνο θεραπεία των λειτουργικών ατελειών που επισήμανε το Συνέδριο. Τα προβλήματα σχετικά με την αντιμετώπιση των ημερομηνιών και των λογιστικών περιόδων, τη διαχείριση των τμηματικών πληρωμών για τους ίδιους πόρους ή ακόμη την αντιμετώπιση των τροποποιήσεων των αναλήψεων υποχρεώσεων που αποκρύπτει τη διαδρομή του ελέγχου, εξακολουθούν να είναι επίκαιρα. Η ενσωμάτωση ορισμένων θεμελιωδών λογιστικών λειτουργιών, που είναι διαθέσιμες στο λογισμικό, όπως οι λογαριασμοί ελέγχου χρεωστών και πιστωτών ή των ακινητοποιήσεων, δεν φαίνεται να προβλέπεται ακόμη. Η κατάρτιση εκθέσεων, ιδίως σε θέματα εσόδων και παρακολούθησης των απαιτήσεων, εξακολουθεί να θέτει προβλήματα.

9.39. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει την ανάλυση μιας νέας προσέγγισης για τη διενέργεια τακτικών συμφωνιών μεταξύ των δεδομένων των τριών επιμέρους συστημάτων του Sincorm 2. Ένας πρώτος έλεγχος πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του κλεισίματος 2000 για την απορρόφηση των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι καθυστέρησε να στείλει γραπτές οδηγίες στις υπηρεσίες προκειμένου να ελέγχουν τακτικά τα δεδομένα των τοπικών συστημάτων και εκείνων του Sincorm 2. Δεδομένου ότι η επικύρωση των πράξεων που καταχωρούνται από τοπικά συστήματα πραγματοποιείται αποκλειστικά στο κεντρικό σύστημα (Sincorm 2), εναπόκειται στους διατάκτες να επιβεβαιώσουν ότι το τοπικό τους σύστημα έχει πράγματι καταχωρήσει τα κεντρικά στοιχεία. Τον Οκτώβριο του 2001 θα διαβιβαστούν στις υπηρεσίες γραπτές οδηγίες.

9.40. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι έχει πραγματοποιήσει σημαντικές προόδους κατά το 2001 στην αντιμετώπιση των λειτουργικών ατελειών που επισήμανε το Συνέδριο, παρόλο που σημειώθηκαν καθυστερήσεις σε σχέση με τις αρχικά ανακοινωθείσες προθεσμίες.

Η Επιτροπή προγραμματίσει μέτρα για να βελτιώσει τη διαχείριση των πράξεων όσον αφορά τις ημερομηνίες και τις λογιστικές περιόδους. Ο προμηθευτής του λογισμικού έδωσε στη διάθεση της Επιτροπής μια νέα έκδοση χάρη στην οποία από τον Αύγουστο του 2000 μπορεί να ανατρέξει κανείς στο ιστορικό των πράξεων. Έχει εκπονηθεί μέσο υποβολής ερωτήσεων στις βάσεις. Η καταχώρηση των ιστορικών δεδομένων του Sincorm 1 (1990-1998) και του Sincorm 2 στην Data Warehouse ξεκίνησε το 2001: υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα από τον Μάιο του 2001 όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές, ενώ τα δεδομένα που αφορούν τις πιστώσεις θα είναι διαθέσιμα στα τέλη του 2001. Είναι δυνατή η παρακολούθηση των τελευταίων τροποποιήσεων που έχουν επέλθει σε μια ανάληψη υποχρέωσης.

Η Επιτροπή έχει αναλάβει διάφορες ενέργειες προκειμένου να ενσωματώσει ορισμένες διαθέσιμες λογιστικές λειτουργίες στο λογισμικό. Το πρωτότυπο της εφαρμογής του κεντρικού αρχείου τιμολογίων (ενέργεια 11 του Λευκού Βιβλίου) τέθηκε σε εφαρμογή το φθινόπωρο του 2001. Αυτό αποτελεί ένα πρώτο στάδιο για τη θέσπιση λογιστικής για τα τρίτα μέρη.

Το Σεπτέμβριο του 2001 άρχισαν επίσης να ενσωματώνονται εν μέρει η διαχείριση των τμηματικών πληρωμών για τους ίδιους πόρους και άλλες λειτουργίες που αφορούν τη διαχείριση των εσόδων.

⁽²¹⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, απαντήσεις της Επιτροπής, σημείο 8.48 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000, σ. 200).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.41. Η δοκιμή διάσωσης δεδομένων την οποία δεσμεύτηκε να πραγματοποιήσει η Επιτροπή πριν από το τέλος του έτους 2000 αναβλήθηκε κατ'επανάληψη, τελευταία δε στα τέλη Ιουλίου του 2001. Επομένως, ελλείπει λειτουργικού σχεδίου εφεδρικής λειτουργίας, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να ανακτήσει τα δεδομένα και να συνεχίσει τις τρέχουσες εργασίες, αν παρουσιαζόταν κάποιο σοβαρό πρόβλημα. Βάσει μιας ανάλυσης κινδύνου που πραγματοποίησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, μπορεί να υπολογιστεί ότι μια τέτοια βλάβη του συστήματος θα μπορούσε να προκαλέσει άμεση ζημία κυρίως λόγω τόκων καθυστέρησης, ποινικών ρητρών και διπλοπληρωμών, της τάξης των 100 εκατομμυρίων ευρώ.

9.42. Μολονότι η Επιτροπή άρχισε να λαμβάνει διορθωτικά μέτρα στον τομέα της ασφάλειας πρόσβασης, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές σημαντικές αδυναμίες, που επιβεβαιώθηκαν από τον παραγωγό του λογισμικού του συστήματος αναφοράς για το Sincom 2 έπειτα από επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Φεβρουάριο. Εξακολουθεί να μην υπάρχει αυστηρή διαδικασία εποπτείας και παρακολούθησης των αστοχιών που καταγράφει το σύστημα, η διαχείριση των προσβάσεων δεν τεκμηριώνεται σωστά και ο αριθμός χρηστών που διαθέτουν χαρακτηριστικά υπευθύνων διαχείρισης ή ανάπτυξης παραμένει πολύ υψηλός.

9.43. Το Συνέδριο διαπίστωσε τη συχνή εμφάνιση τεχνικών παρεμβάσεων στο σύστημα, οι οποίες μπορεί να συνίστανται στην άρση των εμπλοκών που οφείλονται σε ασυνέπειες στο σχεδιασμό του συστήματος, και επίσης στην τροποποίηση των βασικών χαρακτηριστικών των πράξεων, όπως είναι το ποσό ή το κονδύλιο προϋπολογισμού. Αυτές οι παρεμβάσεις χαρακτηρίζονται τις περισσότερες φορές από σχεδόν παντελή έλλειψη τεκμηρίωσης και από κίνδυνο απώλειας της διαδρομής του ελέγχου. Επιπλέον, ο δημοσιονομικός ελεγκτής και ο υπόλογος δεν καλούνται εκ νέου να χορηγήσουν τη θεώρησή τους. Το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης ότι εξακολουθούν να απονέμονται πολύ εκτεταμένα χαρακτηριστικά χρηστών. Είναι επείγον να δώσει τώρα η Επιτροπή μεγαλύτερη προτεραιότητα στην ενίσχυση του μηχανισμού εσωτερικού ελέγχου για το σύστημα αυτό.

9.41. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πλήρης δοκιμή του σχεδίου εφεδρικής λειτουργίας χρειάστηκε να αναβληθεί λόγω της αντικατάστασης ορισμένων υπολογιστών στο κέντρο μηχανοργάνωσης και εξαιτίας του γεγονότος αυτού το σχέδιο εφεδρικής λειτουργίας δεν μπορεί να υλοποιηθεί πλήρως παρά μόνο με τη νέα μορφή. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή ενημέρωσε το Συνέδριο τηρώντας πλήρη διαφάνεια. Ωστόσο πραγματοποιήθηκαν ορισμένες δοκιμές αναμένοντας την οριστική εφαρμογή του συνολικού σχεδίου εφεδρικής λειτουργίας.

9.42. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή εκπόνησε ένα σχέδιο δράσης για την ενίσχυση της ασφάλειας. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000 υλοποιήθηκε μεγάλος αριθμός επιμέρους δράσεων (π.χ. αποκλεισμός των αδρανών χρηστών και ενίσχυση της διαχείρισης των λέξεων-κλειδίων). Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να καταβάλλει τις απαιτούμενες προσπάθειες για την ολοκλήρωση του εν λόγω σχεδίου δράσης.

Η Επιτροπή θα αναπτύξει πρότυπα μέσα που επιτρέπουν την επισήμανση των δικαιωμάτων πρόσβασης των χρηστών όσον αφορά την εφαρμογή.

Η Επιτροπή ξεκίνησε ενέργειες προκειμένου να περιορίσει στον απολύτως απαραίτητο τον αριθμό των χρηστών που διαθέτουν πολύ εκτεταμένα χαρακτηριστικά.

9.43. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πολυπλοκότητα του συστήματος καθιστά αναγκαίες τεχνικές παρεμβάσεις προκειμένου, αφενός, να απεμπλακούν οι πράξεις και, αφετέρου, να ευθυγραμμισθούν τα δεδομένα της μονάδας του διατάκτη (SI2) με τα δεδομένα της λογιστικής (R/3).

Οι πράξεις στις οποίες αναφέρεται το Συνέδριο αφορούν κατά κύριο λόγο δύο τύπους: τον συγχρονισμό των αναλήψεων υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση και τους νέους καταλογισμούς. Όσον αφορά την ανάληψη των υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση, στις αρχές του οικονομικού έτους οι εκφρασμένες σε εθνικά νομίσματα υποχρεώσεις που αποτελούν το αντικείμενο επανεκτίμησης της αξίας τους σε ευρώ, μεταφέρονται από το προηγούμενο έτος στο τρέχον έτος. Λόγω του μηχανισμού επανεκτίμησης του κάθε εθνικού νομίσματος, μπορούν να προκύψουν διαφορές στο επίπεδο των λεπτών του ευρώ· αυτό απαιτεί τον συγχρονισμό της αξίας των αναλήψεων υποχρεώσεων που απομένουν προς εκκαθάριση στη μονάδα του διατάκτη (SI2) με τις αξίες που καθορίζονται στη λογιστική μονάδα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

(R/3). Ο συγχρονισμός αυτός δεν μεταβάλλει καθόλου τα στοιχεία για τα οποία έχει δοθεί η θεώρηση του δημοσιονομικού ελεγκτή και η επικύρωση από τον υπόλογο.

Μια άλλη κατηγορία παρεμβάσεων αφορά τις πράξεις νέων καταλογισμών που συνίστανται στην μετακίνηση μιας ανάληψης υποχρέωσης από ένα κονδύλιο του προϋπολογισμού σε άλλο, είτε για να ληφθεί υπόψη η μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Διευθύνσεων που έχει αποφασιστεί από την Επιτροπή στις αρχές του οικονομικού έτους, είτε για να ληφθούν υπόψη οι μεταβολές στην ονοματολογία του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή φροντίζει να περιληφθεί στη χρηματοοικονομική ροή η θεώρηση του δημοσιονομικού ελεγκτή.

Όσον αφορά την τεκμηρίωση των εν λόγω παρεμβάσεων, παρόλο που στο σύστημα παρέχεται ολόκληρη σειρά πληροφοριών για τις εν λόγω παρεμβάσεις, η Επιτροπή θα δώσει την απαιτούμενη προτεραιότητα για να βελτιώσει την ποιότητα της τεκμηρίωσης και να τυποποιήσει τις διαδικασίες αυτές ώστε να διευκολυνθεί ο έλεγχος.

Όσον αφορά την προσφυγή στο δημοσιονομικό ελεγκτή και στον υπόλογο για τους άλλους τύπους τροποποιήσεων, θα ξεκινήσουν σύντομα διαβουλεύσεις προκειμένου να προσδιοριστούν σαφέστερα τα είδη παρεμβάσεων επί των πράξεων που υπάγονται αντίστοιχα στην αρμοδιότητά τους. Εάν κριθούν απαραίτητες τροποποιήσεις στο *Sincorn 2*, θα τεθούν σε εφαρμογή με την απαιτούμενη προτεραιότητα.

Η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι κάθε εφαρμογή της πληροφορικής πρέπει να επιτρέπει τεχνικές παρεμβάσεις για την απεμπλοκή των πράξεων ή τη διόρθωση των προγραμμάτων. Επίσης, η εκτεταμένη δυνατότητα πρόσβασης πρέπει να παρέχεται σε περιορισμένο αριθμό διοικητικών υπαλλήλων του συστήματος ή σε υπεύθυνους για την ασφάλεια υπαλλήλους.

Η Επιτροπή έχει ήδη περιορίσει τον αριθμό των χρηστών της που διαθέτουν πρόσβαση. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των εν λόγω παρεμβάσεων, οι τελευταίες περιορίζονται σε μια συγκεκριμένη μονάδα· οι παρεμβάσεις αυτές δεν αναφέρονται ποτέ σε αμφότερες τις δύο μονάδες που συνθέτουν την εφαρμογή *Sincorn 2*. Η Επιτροπή θα φροντίσει να περιοριστεί περαιτέρω ο αριθμός των εν λόγω προσβάσεων στον απολύτως αναγκαίο.

NOMIMOTHTA KAI KANONIKOTHTA TΩN ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Εισαγωγή

9.44. Η υλοποίηση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαρακτηρίζεται από την ιεραρχική διατάξη πολλών επιπέδων παρεμβαινόντων πολύ διαφορετικού χαρακτήρα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εκτείνεται από τη συγκεντρωτική διαχείριση των διατακτών της Επιτροπής μέχρι το πλήθος των κατά τόπους δικαιούχων που παρουσιάζουν μεγάλη γεωγραφική και λειτουργική διασπορά. Μεταξύ των δύο παρεμβάλλονται πολλοί τύποι εθνικών ή και περιφερειακών αποκεντρωμένων αρχών διαχείρισης. Στους τομείς της γεωργικής πολιτικής και των διαρθρωτικών δράσεων, που αντιπροσωπεύουν άνω του 80 % του προϋπολογισμού, η διαχείριση των κοινοτικών μέτρων ασκείται από εθνικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και υπηρεσίες. Στους τομείς των εσωτερικών πολιτικών, της έρευνας και των εξωτερικών ενεργειών, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαχειρίζονται απευθείας τα κεφάλαια και τις σχετικές πράξεις μέσω πολυάριθμων ενδιάμεσων ή τελικών φορέων στην Ευρώπη ή στον κόσμο.

9.45. Αυτός ο κατακερματισμός της διαδικασίας εκτέλεσης του προϋπολογισμού στο χώρο και στο χρόνο καθιστά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας όλων των πράξεων ιδιαίτερα πολύπλοκο. Η Επιτροπή η οποία, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 274 της συνθήκης ΕΚ, είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, εξαρτάται από την καλή συνεργασία των εθνικών διοικήσεων και των άλλων παρεμβαίνοντων. Το σύστημα αυτό χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλομορφία νοοτροπίας, παραδόσεων, καθώς και διοικητικών και λογιστικών πρακτικών.

9.46. Ένα από τα μέσα που διαθέτει η Επιτροπή για την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας του συνόλου είναι η έγκριση κανονισμών ή διατάξεων-πλαισίων που προβλέπουν τους ελάχιστους ελέγχους που θα πρέπει να διενεργούν οι εθνικές αρχές, συνδυαζόμενους ενδεχομένως με διαδικασίες έγκρισης των αρμόδιων οργανισμών και με κυρώσεις. Τέτοιοι κανονισμοί υπάρχουν στον τομέα της γεωργίας, με την εκκαθάριση των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας πιστοποίησης των λογαριασμών των οργανισμών πληρωμών καθώς και με το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) ⁽²²⁾, καθώς και στον τομέα των διαρθρωτικών δράσεων με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 2064/97 και (ΕΚ) αριθ. 438/2001 ⁽²³⁾ που καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των χορηγούμενων συνδρομών. Στους υπόλοιπους τομείς των δημοσιονομικών προοπτικών δε υπάρχει τέτοια νομοθεσία-πλαίσιο για τον έλεγχο.

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3508/92 του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 1992 (ΕΕ L 355 της 5.12.1992, σ. 1). Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3887/92 της Επιτροπής (ΕΕ L 391 της 31.12.1992, σ. 36) καθόρισε τους κανόνες εφαρμογής.

⁽²³⁾ ΕΕ L 290 της 23.10.1997, σ. 1 και ΕΕ L 63 της 3.3.2001, σ. 21.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.47. Οι εργασίες του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2000, δηλαδή ο έλεγχος των υποκειμένων πράξεων και η ανάλυση ορισμένων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου (βλέπε σημεία 9.1-9.3), έδειξαν την παρουσία σημαντικών κινδύνων για δυσλειτουργίες, κυρίως σε επίπεδο τελικών δικαιούχων. Τα αποτελέσματα συνοψίζονται παρακάτω κατά γενικούς τομείς του προϋπολογισμού.

Ίδιοι πόροι

9.48. Η πλειονότητα των ιδίων πόρων (περίπου το 83 % του συνόλου) προέρχεται από τον ΦΠΑ και το ΑΕΠ. Τα ποσά βασίζονται σε πολύπλοκα οικονομικά μοντέλα με χρήση στατιστικών στοιχείων τα οποία παρέχουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή. Ο υπολογισμός αυτών των πόρων επηρεάζεται από δύο βασικούς παράγοντες: την αξιοπιστία των ιδίων των στατιστικών στοιχείων και την ποιότητα του συστήματος της Επιτροπής για την επεξεργασία των στοιχείων. Καθώς τα συνολικά έσοδα από ίδιους πόρους πρέπει να αντιστοιχούν στις συνολικές δαπάνες, με χρηματοδότηση του υπολοίπου από τον πόρο ΑΕΠ, τα σφάλματα υπολογισμού μπορούν να επηρεάσουν μόνο το αντίστοιχο μερίδιο του κάθε κράτους μέλους στο σύνολο.

9.49. Το Συνέδριο εξέτασε την προσέγγιση που ακολούθησε η Επιτροπή για να εξασφαλίσει την ποιότητα των συστημάτων διαδικασιών και ελέγχων που θέσπισαν τα κράτη μέλη για την είσπραξη του ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διόρθωσης περιπτώσεων απάτης ή άλλων παρατυπιών. Διαπίστωσε ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να βελτιώσει το συντονισμό και την εκτέλεση των εργασιών της στον τομέα αυτό, ιδίως με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της απόδοσης των εθνικών συστημάτων (βλέπε σημεία 1.19-1.36).

9.50. Έπειτα από προγενέστερη εργασία του Συνεδρίου σχετικά με τον έλεγχο της αξιοπιστίας και συγκρισιμότητας των δεδομένων ΑΕΠ των κρατών μελών εκ μέρους της Επιτροπής, διενεργήθηκε έλεγχος παρακολούθησης των διορθωτικών μέτρων που έλαβε η Επιτροπή. Το Συνέδριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, μολονότι υπάρχει τώρα ένα ορθό και προσαρμοσμένο πλαίσιο για τη διαχείριση του ποιοτικού ελέγχου των δεδομένων ΑΕΠ, δεν εφαρμόζεται συστηματικά. Επιπλέον η κοινοποίηση των στοιχείων στους χρήστες είναι συχνά ελλιπής, οδηγώντας σε κίνδυνο παρερμηνείας (βλέπε σημεία 1.50-1.65)

9.47. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Με βάση τα συμπεράσματα η Επιτροπή εκτιμά ότι αναπτύσσει σημαντικές προσπάθειες με στόχο να θεσπίσει συνεκτικά συστήματα ελέγχου και να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή τους, ιδίως στους τομείς της γεωργίας, των διαρθρωτικών ενεργειών, της έρευνας και των εξωτερικών ενεργειών. Η μεταρρύθμιση της Επιτροπής και η ανασύνταξη του δημοσιονομικού κανονισμού αποτελούν σημαντικά στοιχεία στο πλαίσιο της δράσης αυτής.

9.49. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή δεν έχει την απαίτηση αλλά ούτε και τους πόρους για περαιτέρω δράσεις στον τομέα αυτό. Η Επιτροπή εξήγησε το ρόλο της όσον αφορά τους ίδιους πόρους ΦΠΑ στα σχόλιά της στο κεφάλαιο 1 της παρούσας ετήσιας έκθεσης. Η Επιτροπή θα συνεχίζει να δραματίζει το ρόλο της στον τομέα αυτό σε περιπτώσεις όπου θεωρεί ότι η κοινοτική διάσταση θα ενισχύσει τη δράση που αναπτύσσουν οι εθνικές αρχές των κρατών μελών. Ωστόσο, εκτός από τη συγκεκριμένη υποχρέωση που προβλέπει το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1553/89, το παρόν νομοθετικό πλαίσιο της Κοινότητας δεν προβλέπει για την Επιτροπή ρόλο παρακολούθησης και αξιολόγησης του ελέγχου ΦΠΑ στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.51. Η παραδοσιακοί ίδιοι πόροι αντιστοιχούν περίπου στο 14 % του συνόλου και αποτελούνται βασικά από τους δασμούς που καταβάλλονται κατά την εισαγωγή αγαθών στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ευθύνη για την είσπραξη των δασμών αυτών ανήκει στις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών. Μια από τις κρίσιμες πτυχές αυτής της διαδικασίας είναι η εξασφάλιση του πλήρους και ακριβούς προσδιορισμού και καταβολής του δασμού. Είναι ευθύνη των τελωνειακών αρχών να καθιερώσουν επαρκείς διαδικασίες και ελέγχους για την κατάλληλη κάλυψη αυτού του κινδύνου. Πραγματοποιώντας την ελεγκτική εργασία του για το αντιντάμπινγκ, που περιλαμβάνει έναν από τους τύπους δασμών, το Συνέδριο εξέτασε τα συστήματα που καθιερώθηκαν για εξουδετέρωση του υψηλού κινδύνου που υπάρχει για απόπειρες αποφυγής τέτοιων δασμών από επιχειρήσεις που εξαγουν αγαθά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την εργασία του Συνεδρίου αποκαλύφθηκαν ορισμένες αδυναμίες στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων τόσο στην Επιτροπή όσο και στα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων τα ανεπαρκή τεχνικά μέσα που χρησιμοποιούνται για την επιλογή διασαφήσεων προς λεπτομερή έλεγχο βάσει του κινδύνου που παρουσιάζουν.

Γεωργική πολιτική

9.52. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων είναι ο μεγαλύτερος τομέας του προϋπολογισμού (καλύπτοντας το 47 % του συνόλου). Η διαχείριση των δαπανών ασκείται σε συνεργασία με τα κράτη μέλη μέσω των οργανισμών πληρωμών. Πραγματοποιούνται εκατομμύρια πληρωμών από τους οργανισμούς σε πλήθος δικαιούχων, συνήθως μεμονωμένων γεωργών ή γεωργικών επιχειρήσεων. Οι πληρωμές βασίζονται στις υποβαλλόμενες αιτήσεις, στις οποίες ο αιτών βεβαιώνει την επιλεξιμότητα των πράξεων, όπως η σπορά εκτάσεων με ορισμένες καλλιέργειες ή η διατήρηση ενός ορισμένου αριθμού ζώων για δεδομένη περίοδο. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου πρέπει να είναι αρκετά στερεά ώστε να αντιμετωπίζουν διάφορες κατηγορίες σφαλμάτων νομιμότητας/κανονικότητας. Οι αξιολογήσεις συστημάτων και οι ελεγκτικές διαπιστώσεις του Συνεδρίου επιβεβαιώνουν για το 2000 μια κατάσταση ανεπαρκούς διαχείρισης αυτών των κινδύνων. Παρακάτω παρουσιάζεται σύντομη ανάλυση ενός βασικού συστήματος.

9.53. Το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) καθιερώθηκε μετά τη μεταρρύθμιση της κοινής γεωργικής πολιτικής το 1992 και απαιτεί από τις εθνικές αρχές να εφαρμόζουν συστηματικούς ελέγχους λογικής και ευλογοφάνειας στις αιτήσεις ενισχύσεων, συστηματικούς

9.51. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά τις παρατηρήσεις για «αδυναμίες στην εφαρμογή και ανεπαρκή τεχνικά μέσα» η Επιτροπή διευκρινίζει, όπως έχει ήδη αναφέρει στα σημεία 1.31 έως 1.34 και 1.40 του κεφαλαίου 1, ότι μέσω του TARIC η Επιτροπή θέτει στη διάθεση των κρατών μελών ειδικά στοιχεία σε σχέση με τη δημοσιευθείσα νομοθεσία αντιντάμπινγκ, προκειμένου να διασφαλίσει την ενιαία και ταυτόχρονη εφαρμογή των μέτρων αντιντάμπινγκ.

Επιπλέον έχει δημοσιευθεί από το 1997, ένας «Οδηγός στον τομέα της ανάλυσης κινδύνων κατά τους τελωνειακούς ελέγχους» στον οποίο προσδιορίζονται συγκεκριμένοι δείκτες κινδύνου για εμπορεύματα που υπόκεινται σε δασμούς αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικούς δασμούς (κεφάλαιο 3, υποτομέας 3.). Οι εν λόγω δείκτες πρέπει να καλύπτουν τον κίνδυνο που επισημαίνεται από τον έλεγχο του Συνεδρίου.

Επιπλέον, επειδή η ανάλυση του κινδύνου αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τον τελωνειακό έλεγχο, η Επιτροπή προωθεί στο πρόγραμμα Τελωνεία 2002 μια κοινοτική προσέγγιση στην αντιμετώπιση του κινδύνου η οποία προβλέπει τη θέσπιση δεικτών κινδύνου κατά τη διαδικασία εκτελωνισμού κατά την εισαγωγή, κατά την εξαγωγή και στο πλαίσιο του καθεστώτος διαμετακόμισης.

9.52. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή με βάση το δικό της έλεγχο καθώς και την ανάλυση της δήλωσης αξιοπιστίας DAS 2000, δε συμφωνεί ότι υπήρξε ανεπαρκής διαχείριση των κινδύνων όσον αφορά σφάλματα νομιμότητας και κανονικότητας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

διασταυρωμένους ελέγχους μεταξύ αιτήσεων ενίσχυσης και μιας διαρκώς ενημερωνόμενης βάσης δεδομένων για αγροτεμάχια ή ζώα, τυποποιημένη επεξεργασία υπολογισμών, λογιστικής καταχώρισης και πληρωμής των ενισχύσεων, έγκαιρους επιτόπιους δειγματοληπτικούς ελέγχους στους αιτούντες, προς επαλήθευση της φυσικής πραγματικότητας των αιτήσεων ενίσχυσης, και σύστημα κυρώσεων για εσφαλμένες δηλώσεις.

9.54. Ο κίνδυνος για εσφαλμένες αιτήσεις δικαιούχων καλύπτεται μόνο εν μέρει, καθώς τα σφάλματα στη φυσική πραγματικότητα των δηλώσεων, δηλαδή πραγματικό τύπο καλλιέργειας σε ολόκληρη την έκταση ή πραγματικό αριθμό διατηρούμενων ζώων, μπορούν να εντοπιστούν μόνο με επιτόπιες φυσικές επιθεωρήσεις. Ο κανονισμός απαιτεί μόνο περιορισμένη ελάχιστη κάλυψη (5-10 %) από τέτοιες φυσικές επιθεωρήσεις.

9.55. Μερικές αδυναμίες εξακολουθούν να παρουσιάζονται σε ορισμένα κράτη μέλη (βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 14/2001), μια από τις οποίες είναι ότι δεν τηρούνται πάντοτε μερικές από τις σημαντικότερες απαιτήσεις. Συνολικά το ΟΣΔΕ μπορεί να θεωρηθεί ως καλή βάση για τη διαχείριση του κινδύνου εσφαλμένων ή ανακριβών αιτήσεων, αλλά η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσει καλύτερα την πλήρη και συνεπή εφαρμογή του. Επιπλέον, εφαρμόζεται μόνο σε ορισμένα κονδύλια του προϋπολογισμού (που αντιστοιχούν περίπου στο 60 % των συνολικών δαπανών), και όχι σε όλες τις γεωργικές δαπάνες.

9.54. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι φυσικές επιθεωρήσεις εξακολουθούν να είναι η βασική μέθοδος προκειμένου να διασφαλισθεί η συμμόρφωση προς τους κανόνες και η σωστή ενημέρωση των βάσεων δεδομένων. Το Συνέδριο αναφέρει ότι η ελάχιστη κάλυψη για τις επιτόπιες επιθεωρήσεις είναι μόνο 5 % για τις αροτραίες καλλιέργειες και 10 % για τα ζώα. Ωστόσο, τα επίπεδα αυτά αποτελούν το απόλυτο θεμιτό ελάχιστο όριο εκφρασμένο ως ποσοστό των αιτήσεων για ενισχύσεις και το ποσοστό των καλλιεργειών ή των ζώων που καλύπτεται από τις επιθεωρήσεις επί του παρόντος είναι πάντα μεγαλύτερο και σε ορισμένες περιπτώσεις πολύ μεγαλύτερο. Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι οι επιτόπιες επιθεωρήσεις βασίζονται σε γενικές γραμμές στο στοιχείο του κινδύνου και απαιτείται να αυξηθεί το ποσοστό τους προκειμένου να επισημανθούν οι σημαντικές παρατυπίες.

Το σύστημα για τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων βασίζεται στις αιτήσεις των παραγωγών αλλά το Συνέδριο φαίνεται να μην λαμβάνει υπόψη τον πληρέστατο (100 % διοικητικό) διασταυρωμένο έλεγχο και τις λοιπές επαληθεύσεις που διευκολύνονται από βάσεις δεδομένων στις οποίες καταχωρούνται. Οι εν λόγω εκτενείς διοικητικοί έλεγχοι οδηγούν σε επιλογή για επιτόπια επιθεώρηση και καταλήγουν στην εφαρμογή κυρώσεων καθώς και σε καθυστερημένες πληρωμές για τους παραγωγούς που παραβαίνουν τους κανόνες. Συνεπώς, το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των διοικητικών επιθεωρήσεων μπορεί να θεωρηθεί ως ένα από τα βασικά στοιχεία του ΟΣΔΕ.

9.55. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η θετική αξιολόγηση του ΟΣΔΕ εκ μέρους του Συνεδρίου είναι ευπρόσδεκτη. Η Επιτροπή έχει επίσης επισημάνει διαρκείς αδυναμίες σε ορισμένα κράτη μέλη και τις αντιμετωπίζει πλήρως στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών την οποία το Συνέδριο Συμβούλιο, σε άλλη περίπτωση (σημείο 1.69 του πρόσφατου σχεδίου έκθεσης του Συνεδρίου για τη ΣΕΒ), θεώρησε ως ικανοποιητική λύση προκειμένου να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να αναλάβουν διορθωτική δράση.

Η Επιτροπή, έχοντας καθορίσει το κανονιστικό πλαίσιο για την πραγματοποίηση δαπανών βάσει του ΟΣΔΕ και παρέχοντας κατευθυντήριες οδηγίες και συμβουλές στα κράτη μέλη σχετικά με τα συστήματα ΟΣΔΕ που

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.56. Συμπερασματικά, το σύστημα παρέχει ορθή βάση για τον έλεγχο των περισσότερων δαπανών του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις, αλλά επί του παρόντος δεν λειτουργεί κατά τρόπο που να μπορεί να αποκομίζεται επαρκής βεβαιότητα. Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν στη λειτουργία του ΟΣΔΕ και στη διαχείριση άλλων γεωργικών αγορών επιβεβαιώνονται και από τα αποτελέσματα των ελέγχων του Συνεδρίου για τις πράξεις του ΕΓΤΠΕ (βλέπε σημεία 2.29-2.52).

Διαρθρωτικές δράσεις

9.57. Στόχος των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ, ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός, ΧΜΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 35 % του προϋπολογισμού, είναι να συμβάλουν στην οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δαπάνες των διαρθρωτικών ταμείων διέρχονται μέσω μιας πολύπλοκης δομής, με πλήθος μονάδων διαχείρισης, που υλοποιεί χιλιάδες σχέδια. Οι κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων συχνά είναι πολύπλοκοι, δυσεφάρμοστοι και επιδεχόμενοι παρερμηνείες. Βάσει των κανονισμών που διέπουν την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, της οποίας η διαδικασία κλεισίματος βρίσκεται σε εξέλιξη, η Επιτροπή δεν έχει σαφή νομική βάση επιβολής κυρώσεων ή οικονομικών διορθώσεων για τις ατέλειες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών. Η αδυναμία αυτή έχει διορθωθεί στο νομικό πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006.

εφαρμόζουν, παρακολουθεί στενά τις εργασίες, γεγονός που επιτρέπει τον εντοπισμό τυχόν αδυναμιών στη λειτουργία του συστήματος, έτσι ώστε τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για την επίλυση των προβλημάτων που εντοπίζονται. Εάν τα συστήματα ΟΣΔΕ που εφαρμόζει ένα κράτος μέλος αποδειχθούν μη ικανοποιητικά, η Επιτροπή αρνείται, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκκαθάρισης λογαριασμών, τη χρηματοδότηση του συνόλου ή μέρους των συγκεκριμένων δαπανών.

Επιπλέον, η Επιτροπή έχει ξεκινήσει από τα τέλη του 2000 τη διαδικασία επανεξέτασης της νομοθεσίας για το ΟΣΔΕ η οποία θα οδηγήσει σε νέο κωδικοποιημένο κανονισμό το 2002 και θα προωθήσει τις τακτικές συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων που συνιστούν ένα εξαιρετο φόρουμ για την εναρμόνιση, τη βελτίωση και την ανταλλαγή πληροφοριών.

9.56. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά τις αδυναμίες που επισημαίνει το Συνέδριο σε σχέση με τις γεωργικές δαπάνες γενικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αδυναμίες αυτές θα έπρεπε να εξεταστούν στο σωστό πλαίσιο, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά. Πρέπει ιδίως να τονιστεί, όσον αφορά τη μέτρηση των επιφανειών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ότι οι κάτοχοί τους αντιμετωπίζουν ορισμένες φορές σημαντικές δυσκολίες στην ακριβή μέτρηση των αγροτεμαχίων. Συνεπώς δε δημιουργεί έκπληξη το γεγονός ότι οι επιτοποιοί έλεγχοι του Συνεδρίου που διεξήχθησαν 18 μήνες μετά την αίτηση ενίσχυσης, μετά από ενδεχόμενη συνένωση ή αναδιαμόρφωση των αγροτεμαχίων, συχνά αποκαλύπτουν διαφορές (οι οποίες είναι συνήθως περιορισμένες) και χρειάζεται να επιδειχθεί ανεκτικότητα και σε κανονιστικά και τεχνικά θέματα.

9.57. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου ότι η εφαρμογή των δαπανών των διαρθρωτικών ταμείων είναι μία περίπλοκη διαδικασία στην οποία συμμετέχει πλήθος διαφορετικών φορέων που υλοποιούν τα χιλιάδες σχέδια που συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής. Πρέπει να υπάρχουν αναλυτικοί κανόνες προκειμένου να διασφαλισθεί η επίτευξη των στόχων των ταμείων και υπάρχει κίνδυνος να ανακύψουν προβλήματα σχετικά με την ερμηνεία τους. Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες να βελτιώσει τη σαφήνεια των κανόνων για την περίοδο 2000-2006, για παράδειγμα μέσω του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1685/2000 και παρέχοντας στα κράτη μέλη συμβουλές για τα προβλήματα που ανακύπτουν.

Δυνάμει του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, η άποψη της Επιτροπής είναι ότι όχι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.58. Οι προηγούμενοι έλεγχοι του Συνεδρίου έδειξαν ότι πριν από τη δήλωση δαπανών ή το κλείσιμο διαφόρων μορφών παρέμβασης τα κράτη μέλη είτε δεν πραγματοποιούσαν καθόλου τις αναγκαίες επαληθεύσεις ή τις πραγματοποιούσαν σε περιορισμένο βαθμό. Η έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, που καθορίζει τις απαιτήσεις για τις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών, αποτελεί σημαντική πρωτοβουλία της Επιτροπής για βελτίωση του δημοσιονομικού ελέγχου των διαφόρων ταμείων από τα κράτη μέλη.

9.59. Ο κανονισμός ορίζει ότι οι έλεγχοι που διενεργούνται πριν από το κλείσιμο κάθε μορφής συνδρομής πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 5 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Δεν έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες για τους στόχους αυτών των ελέγχων ούτε για την επιλογή των πράξεων που καλύπτουν. Στην πραγματικότητα θα πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ των επαληθεύσεων βάσει κινδύνου, που παρέχουν την καλύτερη δυνατότητα εντοπισμού και διόρθωσης των σφαλμάτων, και των αντιπροσωπευτικών ελέγχων που αφενός δείχνουν τη συχνότητα σφαλμάτων και αφετέρου αποτρέπουν τις εσφαλμένες αιτήσεις. Ο έλεγχος του Συνεδρίου σχετικά με την εφαρμογή αυτού του ελεγκτικού πλαισίου έδειξε ότι, μολονότι έχει επιτευχθεί πρόοδος, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες στην εφαρμογή των ελέγχων που προβλέπονται σε όλα τα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις. Η Επιτροπή δεν έδωσε αρκετά σαφείς και έγκαιρες οδηγίες, παρά τις κατευθύνσεις που παρέχονται σε δύο προσαρτήματα του εγχειριδίου ελέγχου που διανεμήθηκε τον Οκτώβριο του 1999, το οποίο παρέχει χρήσιμη βάση για την εφαρμογή του κανονισμού. Η Επιτροπή είχε πραγματοποιήσει σε ελάχιστο βαθμό αξιολόγηση των προσπαθειών των κρατών μελών μέχρι τα τέλη του 2000 (βλέπε σημεία 3.47-3.52).

9.60. Οι αδυναμίες που επισημάνθηκαν επιβεβαιώνονται και από τα αποτελέσματα της εξέτασης των υποκειμένων πράξεων των δηλώσεων δαπανών και από τους αναλυτικούς ελέγχους του Συνεδρίου σε επιλεγμένα προγράμματα που έχουν κλείσει. Μεγάλο ποσοστό μη επιλέξιμων δαπανών στις τελικές δηλώσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη προκάλεσε ζημία για τον κοινοτικό προϋπολογισμό (βλέπε σημείο 3.39).

μόνο μπορεί να επιβάλει διορθώσεις για επιμέρους περιπτώσεις παρατυπίας, αλλά μπορεί επίσης να εφαρμόσει σημαντικότερες διορθώσεις οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τον ευρύτερο κίνδυνο για τα κοινοτικά κονδύλια σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Αυτό επισημαίνεται στις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές για τις δημοσιονομικές διορθώσεις της 15ης Οκτωβρίου 1997.

9.58-9.59. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88 του Συμβουλίου απαιτεί την πραγματοποίηση ελέγχων από τα κράτη μέλη, ενώ ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97 προσδιορίζει λεπτομερώς τη φύση και τον ελάχιστο αριθμό των ελέγχων που πρέπει να διεξαχθούν. Μετά τη θέση σε ισχύ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97, η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για να παράσχει αναλυτικές οδηγίες στα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού, ιδίως μέσω του εγχειριδίου ελέγχου των διαρθρωτικών ταμείων που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Ιούνιο 1998 και μέσω της συστηματικής αντιμετώπισης θεμάτων σχετικών με τον κανονισμό, στο πλαίσιο των διμερών συνεδριάσεων συντονισμού με τα κράτη μέλη, στην ετήσια συνάντηση των δημοσιονομικών ελεγκτών της ΕΕ κατά τα έτη 1998, 1999 και 2000 και σε άλλες περιστάσεις.

Η Επιτροπή έδωσε ειδικότερα οδηγίες για τους ελέγχους που πρέπει να διεξαχθούν και για την επιλογή των πράξεων στο εγχειρίδιο ελέγχου των διαρθρωτικών ταμείων. Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει την επανεξέταση του εγχειριδίου και στο πλαίσιο αυτό θα λάβει υπόψη τις διαπιστώσεις από το ελεγκτικό της έργο καθώς και τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, ενώ θα συζητήσει με τα κράτη μέλη την αναλυτική μεθοδολογία.

Όσον αφορά την αξιολόγηση για την εφαρμογή του κανονισμού, από το 1999, έχουν διεξαχθεί αποστολές ελέγχου από τις υπηρεσίες των διαρθρωτικών ταμείων καλύπτοντας τη συμμόρφωση με ορισμένες πτυχές του κανονισμού. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας για το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999, ξεκίνησε στις αρχές του 2001 πλήρης έρευνα για την εφαρμογή του κανονισμού από όλα τα κράτη μέλη. Στις περιπτώσεις που επισημάνθηκαν προβλήματα κατά τη διάρκεια της εν λόγω έρευνας, ενημερώθηκαν οι εθνικές αρχές προκειμένου να προβούν σε διορθωτική δράση.

9.60. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά στα προγράμματα που έχουν κλείσει και αναφέρονται στο σημείο 3.39, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις εξετάζονται με βάση τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη. Σε μία περίπτωση το Συνέδριο έχει αποδεχθεί ότι δεν υπάρχει επίπτωση στον κοινοτικό προϋπολογισμό.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.61. Εάν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν λάβουν άμεσα μέτρα για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του κανονισμού από τα κράτη μέλη, δεν θα υπάρχουν επαρκώς αξιόπιστα στοιχεία που να αποτελέσουν τη βάση για το κλείσιμο των μορφών συνδρομής του ΚΠΣ 1994-1999 κατά τρόπο που να αποφευχθεί συγχρηματοδότηση μη επιλέξιμων δαπανών.

Εσωτερικές πολιτικές

9.62. Ο τομέας του προϋπολογισμού για τις εσωτερικές πολιτικές, που αντιπροσωπεύει περίπου το 6 % του προϋπολογισμού, χαρακτηρίζεται από το μεγάλο αριθμό και την ποικιλομορφία μέτρων και κανόνων. Η γεωγραφική διασπορά των πολυάριθμων δικαιούχων επιτείνει την πολυπλοκότητα της κεντρικής διαχείρισης και του ελέγχου. Το Συνέδριο επικέντρωσε τον έλεγχό του στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, το οποίο είναι, από οικονομική άποψη, το σημαντικότερο σύστημα διαχείρισης στον τομέα των εσωτερικών πολιτικών.

9.63. Στα προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα οι χρηματοδοτικές συνεισφορές χορηγούνται βάσει των πραγματοποιηθέντων εξόδων. Ο μεγάλος βαθμός λεπτομέρειας και πολυπλοκότητας που προκύπτει από συμβατικές ρυθμίσεις οι οποίες βασίζονται σε σύστημα απόδοσης εξόδων απαιτεί σημαντική διοικητική προσπάθεια, τόσο από τους αναδόχους όσο και από την Επιτροπή, όσον αφορά την πρόταση, τη σύμβαση και τη διαχείριση του σχεδίου για τις έμμεσες δράσεις E & TA. Ενώ οι επαληθεύσεις των εξόδων που δηλώνονται εκ μέρους των υπηρεσιών της Επιτροπής περιορίζονται κυρίως στους ελέγχους ευλογοφάνειας, η επαλήθευση της πραγματικότητας και της ακρίβειας των δηλώσεων δαπανών απαιτεί κανονικά επιτόπιους ελέγχους. Η Επιτροπή έχει χρησιμοποιήσει για τη διενέργεια αυτών των ελέγχων ελεγκτικές εταιρείες του ιδιωτικού τομέα.

9.61. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όπως επισημαίνεται στις απαντήσεις στα σημεία 3.47 και 9.59, η Επιτροπή διενεργεί επί του παρόντος έρευνα για την εφαρμογή του κανονισμού. Το κλείσιμο των μορφών συνδρομής εξαρτάται από την υποβολή της τελικής δήλωσης δαπανών που υποβάλλεται από το ανεξάρτητο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δυνάμει του άρθρου 8 του κανονισμού. Στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του ελέγχου, το εν λόγω πρόσωπο διατυπώνει σχετική γνώμη. Η Επιτροπή δύναται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 2 του κανονισμού να απαιτήσει τη διεξαγωγή περαιτέρω ελέγχου και είναι αρμόδια να πραγματοποιήσει δημοσιονομικές διορθώσεις όπου αυτό είναι σκόπιμο και αιτιολογημένο.

9.63. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το σύστημα χρηματοδότησης των προγραμμάτων-πλαίσια για την έρευνα παρουσιάζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Η Επιτροπή αντιμετώπισε προοδευτικά τα μειονεκτήματα. Λόγω του εξελικτικού του χαρακτήρα, οι συμμετέχοντες και οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν εξοικειωθεί σε σημαντικό βαθμό με το σύστημα.

Για το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο το σύστημα χρηματοδότησης επανεξετάζεται εκ νέου προκειμένου να καταστεί απλούστερο για τους συμμετέχοντες στα σχέδια, να βελτιωθούν περαιτέρω οι έλεγχοι εντός των ορίων των χρηματοοικονομικών και ανθρώπινων πόρων της Επιτροπής, να επικεντρωθεί σε αποτελέσματα και είναι αποτελεσματικότερος στην αποθάρρυνση της διόγκωσης των εξόδων και της απάτης.

Η Επιτροπή έχει αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των επιτοπίων ελέγχων των αναδόχων του προγράμματος-πλαίσια για την έρευνα χρησιμοποιώντας ιδίως εξωτερικούς επαγγελματίες ελεγκτές που εργάζονται υπό την εποπτεία της. Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει ξεκινήσει πιλοτικές ενέργειες στα πλαίσια των οποίων πρόκειται να υποβληθούν για περιορισμένο αριθμό σχεδίων δηλώσεις δαπανών συνοδευόμενες από πιστοποιητικά ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.64. Βάσει των κανόνων του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου η Επιτροπή δεν έχει τα μέσα για να επιβάλει κυρώσεις σε μονάδες που διογκώνουν τη δήλωση, εξόδων, παρά μόνο τη δυνατότητα να ζητήσει επιστροφή και να επιβάλει τόκους για τα ποσά που καταβλήθηκαν επιπλέον. Επομένως οι δικαιούχοι διατρέχουν ασημαντο κίνδυνο όταν διογκώνουν τα πραγματικά τους έξοδα.

9.65. Η Επιτροπή δεν καθόρισε ένα πλαίσιο ελέγχων που να εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι πολιτικές που αποφασίζει η διαχείριση και ότι λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των επισημανθέντων κινδύνων. Κατά συνέπεια, σημαντικά μέτρα του ελεγκτικού συστήματος δεν εφαρμόστηκαν κατά τον ίδιο τρόπο ή έλειπαν από ολόκληρο το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο ή κάποια μέρη του. Δοκιμές των βασικών λειτουργικών ελέγχων σε καθένα από τα υποσυστήματα και διαδικασίες που ελέγχθηκαν έδειξαν ότι ορισμένοι έλεγχοι δεν διενεργούνταν αποτελεσματικά από όλες τις ΓΔ και όλα τα προγράμματα. Ειδικότερα, η εξακρίβωση της νομικής και οικονομικής βιωσιμότητας των αναδόχων και η προηγούμενη έγκριση των συμβατικών όρων διαπιστώθηκε ότι έλειπαν ή δεν εφαρμόζονταν με συνέπεια. Επομένως, για ολόκληρο το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, μπορεί να εξαχθεί περιορισμένη μόνο βεβαιότητα από τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες ελέγχου. Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν επιβεβαιώνονται από τις ελεγκτικές διαπιστώσεις του Συνεδρίου σχετικά με τις υποκειμένες πράξεις.

9.64. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το νομικό πλαίσιο για τις άμεσες δαπάνες, και ιδίως για τις συμβάσεις στο πλαίσιο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, περιλαμβάνει ήδη μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Στην περίπτωση ανίχνευσης απάτης ή σοβαρής δημοσιονομικής παρατυπίας, το άρθρο 3 σημείο 2 και το άρθρο 7 σημείο 6 του παραρτήματος II της σύμβασης προβλέπουν σαφώς για την Επιτροπή το δικαίωμα όχι μόνο να μειώσει τη χρηματοδοτική συνεισφορά της αλλά και να ανακτήσει το σύνολο της συνεισφοράς.

Η ενίσχυση των διατάξεων όσον αφορά τους ελέγχους αποτελεί ωστόσο πρώτη προτεραιότητα για την Επιτροπή. Για το λόγο αυτό το πρόγραμμα εργασίας της OLAF περιλαμβάνει την ενσωμάτωση διοικητικών μέτρων και κυρώσεων στον τομέα των άμεσων δαπανών. Επιπλέον, στις ήδη υπάρχουσες διατάξεις για την επιστροφή της χρηματοδοτικής συνδρομής της Κοινότητας, συζητείται μια συμπληρωματική χρηματική ποινική ρήτρα στην περίπτωση υπερβολικών δαπανών ή καταβολή των οποίων ζητείται σκόπιμα ή από αμέλεια στον τομέα των άμεσων δαπανών.

9.65. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στο πλαίσιο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου, η Επιτροπή εισήγαγε σημαντικές βελτιώσεις για την αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων, ιδίως όσον αφορά την επιλογή των προτάσεων, μία νέα στρατηγική για την ενίσχυση των επιτοπίων ελέγχων και πιο αποτελεσματικά μέτρα στην περίπτωση των δημοσιονομικών παρατυπιών.

Οι εσωτερικοί έλεγχοι ενισχύθηκαν, σε ορισμένες μάλιστα ΓΔ σε συνδυασμό με την προσαρμογή των οργανογραμμάτων, την αποκέντρωση της δημοσιονομικής διαχείρισης και την παράλληλη θεσμοθέτηση των δημοσιονομικών διαδικασιών και την ενίσχυση των δραστηριοτήτων δημοσιονομικής διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου.

Όσον αφορά την «προηγούμενη» εξακρίβωση της νομικής και οικονομικής βιωσιμότητας των συμμετεχόντων φορέων αναπτύχθηκε μια πιο ολοκληρωμένη μεθοδολογία προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των προτύπων κριτηρίων για τον καθορισμό του δημοσιονομικού κινδύνου. Όσον αφορά τα συστήματα απόδοσης εξόδων των αντισυμβαλλομένων, η επιλογή εκ μέρους των δικαιούχων του συστήματος απόδοσης εξόδων για την έρευνα, την ανάπτυξη και τα σχέδια επίδειξης προβλέπει κατευθυντήριες γραμμές για τους δικαιούχους. Οι επιτόπιοι έλεγχοι αποτελούν το μόνο μέσο για την επαλήθευση της καταλληλότητας της εν λόγω επιλογής. Ο έλεγχος στο πλαίσιο σταθερού συστήματος εξόδων για κάθε αντισυμβαλλόμενο πραγματοποιείται ως μέρος της εξακρίβωσης της νομικής και οικονομικής βιωσιμότητας στο πλαίσιο κάθε προγράμματος. Η εξακρίβωση αυτή θα επεκταθεί πέραν των επιμέρους προγραμμάτων έρευνας με την εφαρμογή μιας κοινής βάσης δεδομένων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εξωτερικές δράσεις

9.66. Ο τομέας των εξωτερικών δράσεων αντιπροσωπεύει περίπου το 6 % του προϋπολογισμού και χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλομορφία μέτρων και γεωγραφική διασπορά παγκοσμίως. Το γενικό ελεγκτικό πλαίσιο στον τομέα αυτόν αναπτύσσεται περαιτέρω από το γραφείο συνεργασίας EuropeAid, που συστάθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2001.

9.67. Για το οικονομικό έτος 2000, το Συνέδριο ανέλαβε έναν έλεγχο, κυρίως σε επίπεδο Επιτροπής, σχετικά με το πρόγραμμα Tacis (βλέπε σημεία 5.24-5.44). Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί στοιχείο του τομέα των δημοσιονομικών προοπτικών που αφορά τις εξωτερικές δράσεις με αποδέκτες τα νέα ανεξάρτητα κράτη και τη Μογγολία. Η συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια του προγράμματος Tacis αφορά γενικά επιχορηγήσεις για συμβάσεις τεχνικής βοήθειας που προωθούν τη μετάβαση των δικαιούχων χωρών προς οικονομίες αγοράς με εύρυθμη λειτουργία. Αυτό συνεπάγεται τη χρηματοδότηση των εξόδων για τους εμπλεκόμενους συμβούλους, τα περισσότερα από τα οποία βασίζονται σε συμφωνημένες τιμές για το χρόνο που δαπανάται, καθώς και άλλα έξοδα όπως ταξιδίου και διαμονής. Ο εγγενής κίνδυνος αυτών των συμβάσεων είναι η πραγματικότητα και η ποιότητα των υπηρεσιών που έχει προσφέρει ο σύμβουλος να μην συμφωνούν με τις αιτήσεις κάλυψης εξόδων που υποβάλλει και που υποστηρίζονται από δελτία καταγραφής του χρόνου και από εκθέσεις απόδοσης.

9.68. Η Επιτροπή έχει ένα σχετικά καλά αναπτυγμένο σύστημα που καλύπτει τη διαδικασία από την παραλαβή του τιμολογίου από τον σύμβουλο μέχρι την πληρωμή αυτού του τιμολογίου. Αυτό περιλαμβάνει την αναλυτική επαλήθευση των περιεχομένων του κάθε τιμολογίου για να εξακριβωθεί η αριθμητική ακρίβειά του, τη συμφωνία του με τους συμβατικούς όρους (και τις εφαρμοζόμενες τιμές), την παραλαβή εκθέσεων ή άλλων παραδοτέων αποτελεσμάτων και την προφανή ευλογοφάνεια. Η εργασία του Συνεδρίου έδειξε ότι αυτοί οι έλεγχοι γενικά είναι αποτελεσματικοί, αλλά συνιστάται να συμπεριληφθεί στη διαδικασία πληρωμής η συνεκτίμηση των εκθέσεων παρακολούθησης που υποβάλλουν οι μονάδες παρακολούθησης στους διαχειριστές των σχεδίων, πριν από την έγκριση των πληρωμών. Επίσης, θα πρέπει να αναληφθούν έγκαιρες επιτόπιες επιθεωρήσεις σε μεγαλύτερη κλίμακα.

Το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης υπόκειται σε έγκριση, ορισμένες φορές έμμεση, καθόσον απαιτείται η συμφωνία των διαφόρων επιστημονικών και οικονομικών τμημάτων μιας Γενικής Διεύθυνσης προκειμένου να ληφθεί η απόφαση επιλογής της Επιτροπής για κάθε σχέδιο.

9.66. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Από τον Ιανουάριο του 2001, μετά την έκδοση του πρακτικού οδηγού για τις συμβασιακές διαδικασίες εξωτερικών ενισχύσεων από την ΕΚ, εφαρμόζονται σε όλο τον κόσμο οι ίδιες διαδικασίες, τυποποιημένα έντυπα δημοσίευσης και τυποποιημένες συμβάσεις για όλες τις δαπάνες του προϋπολογισμού, γεγονός που εκτιμήθηκε ιδιαίτερα από τους πιθανούς υποβάλλοντες προσφορά. Έχει ξεκινήσει προετοιμασία ενός συμπληρωματικού χρηματοοικονομικού οδηγού για τις εξωτερικές ενισχύσεις της ΕΚ.

9.67. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο κίνδυνος να υποβάλει κάποιος αντισυμβαλλόμενος ψευδή δήλωση υπάρχει σε κάθε σύμβαση. Με βάση τις νέες ρυθμίσεις, ο υπεύθυνος του έργου είναι αρμόδιος να επιβεβαιώσει ότι τα έξοδα για τα οποία έχουν εκδοθεί τιμολόγια από τον αντισυμβαλλόμενο είναι αποδεκτά. Η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιλαμβάνει πρόβλεψη μηνιαίας ταμειακής ροής η οποία χρησιμοποιείται για να διασφαλιστεί ότι οι παρεκκλίσεις από τις προβλέψεις αντιστοιχούν σε γνωστές μεταβολές στις τρέχουσες εισροές για εμπειρογνώμονες και συγκυριακές δαπάνες.

9.68. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Με βάση τις νέες πρότυπες ρυθμίσεις που καθιερώθηκαν το 2001, για κάθε σύμβαση ορίζεται ένας υπεύθυνος έργου που αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα της συμβαλλόμενης αρχής. Ο υπεύθυνος έργου είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της προόδου που έχει σημειωθεί και των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί στο πλαίσιο της σύμβασης. Επιπλέον, πραγματοποιείται ανεξάρτητη αξιολόγηση των προγραμμάτων όσον αφορά θέματα αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, σχετικών επιπτώσεων και αειφορίας.

Οι υπεύθυνοι έργου οφείλουν να επιβεβαιώσουν ότι τα τιμολόγια αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που έχουν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

πράγματι διεξαχθεί από τους αντισυμβαλλόμενους (με βάση τις προσωπικές τους γνώσεις για το σχέδιο, μέσω των εκθέσεων παρακολούθησης) πριν τα εγκρίνουν για πληρωμή. Η κατάργηση, στο πλαίσιο των νέων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών της ανάγκης επαλήθευσης των εγγράφων τεκμηρίωσης πριν την πληρωμή των τιμολογίων, θα επιτρέψει στους υπευθύνους έργου να παρακολουθούν στενότερα στο μέλλον την πρόοδο των συμβάσεων.

Διοικητικές δαπάνες

9.69. Προγραμματίζοντας τον έλεγχο των διοικητικών δαπανών, που αντιπροσωπεύουν περίπου το 5 % του συνολικού προϋπολογισμού, το Συνέδριο έλαβε υπόψη του τα γενικώς ικανοποιητικά αποτελέσματα της εξέτασης που πραγματοποιήθηκε κατά τα προηγούμενα έτη σχετικά με τα κύρια συστήματα που καλύπτουν τη μισθοδοσία και την εξεύρεση γραφείων. Φέτος το Συνέδριο ανέλαβε λεπτομερή εξέταση των ελέγχων στις διαδικασίες προμηθειών που χρησιμοποιούν τα όργανα για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών, της οποίας τα αποτελέσματα παρατίθενται στα σημεία 7.20-7.33. Το Συνέδριο συμπεραίνει ότι, από την άποψη της νομιμότητας και κανονικότητας, οι διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής —που αποτελούν το κυρίαρχο στοιχείο σε αυτόν τον τομέα των δημοσιονομικών προοπτικών— καθώς και οι δαπάνες του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και του Δικαστηρίου ήταν ικανοποιητικές (βλέπε σημείο 7.7). Οι λογαριασμοί του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτελούν αντικείμενο χωριστής έκθεσης ανεξάρτητων ελεγκτών που δημοσιεύεται χωριστά στην Επίσημη Εφημερίδα (βλέπε σημείο 7.7).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Αξιοπιστία των λογαριασμών

9.70. Το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι λογαριασμοί είναι αξιόπιστοι, υπό την επιφύλαξη των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν και αφορούν τις ακινητοποιήσεις, την ανεπάρκεια των πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τις προπληρωμές και προκαταβολές, την υπερεκτίμηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων και την απουσία δημοσιονομικών αναλήψεων, ιδίως στα διαρθρωτικά ταμεία, καθώς και την αποτίμηση του οικονομικού αποτελέσματος.

9.70. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή υπογραμμίζει τις βελτιώσεις που έχουν σημειωθεί όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών, ιδίως σε θέματα ακινητοποιήσεων, απαιτήσεων, οικονομικού αποτελέσματος και πληροφοριών που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα των δημοσιονομικών καταστάσεων (δημοσιονομικές προοπτικές, μη φυσιολογικά υπόλοιπα προς εκκαθάριση RAL, συντάξεις, οικονομικοί διαμεσολαβητές κ.λπ.). Η Επιτροπή δε συμμερίζεται ορισμένες μεθοδολογικές παρατηρήσεις που διατυπώνει το Συνέδριο όσον αφορά τις ακινητοποιήσεις και το οικονομικό αποτέλεσμα. Θα συνεχίσει τις προσπάθειές της όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών και την θέσπιση του νέου λογιστικού πλαισίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.71. Επιπλέον, στα πλαίσια της υιοθέτησης νέας ονοματολογίας προϋπολογισμού, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων για τα τέσσερα διαρθρωτικά ταμεία στα τέλη του 1999 περιλήφθηκαν σε ένα και μόνο άρθρο κατά στόχο. Για τα κονδύλια στα οποία έχουν χορηγηθεί τόσο σημαντικά ποσά, η αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων χάνει τη σημασία της.

9.72. Η Επιτροπή καλείται να αναθεωρήσει το τμήμα της πρότασής της για δημοσιονομικό κανονισμό το οποίο αφορά τη λογιστική και την απόδοση των λογαριασμών, ώστε να λάβει υπόψη τις προτάσεις που περιλαμβάνει η μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τους εμπειρογνώμονες. Επιπλέον, θα πρέπει να αρχίσει την υλοποίηση των εργασιών για τον καθορισμό νέου λογιστικού πλαισίου βασισμένου στις αρχές της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, χρησιμοποιώντας τους αναγκαίους πόρους. Μέχρι να ολοκληρωθεί ο εκσυγχρονισμός της λογιστικής, το οικονομικό αποτέλεσμα απεικονίζει εν μέρει μόνο την οικονομική πραγματικότητα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων

9.73. Με εξαίρεση την εσωτερική διαχείριση της Ένωσης, τα συστήματα ελέγχου ή διαχείρισης που εξετάστηκαν πάσχουν από ατέλειες, ιδίως στην εφαρμογή τους.

9.71. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η δομή του προϋπολογισμού συμβάλλει στην από κοινού καταχώρηση πιστώσεων που προορίζονται για συγκεκριμένη κατηγορία παρεμβάσεων. Τα κονδύλια για «περάτωση» που αναφέρει το Συνέδριο αφορούν προγράμματα που αποφασίστηκαν πριν από την τρέχουσα περίοδο για συγκεκριμένο σκοπό ο οποίος αποτελεί και το λογικό σύνδεσμο μεταξύ τους. Αντίθετα, το μέγεθος των κονδυλίων του προϋπολογισμού δεν συνιστά ιδιαίτερα σημαντικό κριτήριο. Επιπλέον, οι πιστώσεις που θα εγγραφούν στα εν λόγω κονδύλια πρόκειται να μειωθούν σημαντικά κατά τα προσεχή έτη και πρέπει να αποφευχθούν οι συχνές αλλαγές στην ονοματολογία. Εξάλλου, η παρακολούθηση της εκτέλεσης μπορεί, εφόσον χρειαστεί, να πραγματοποιηθεί σε ένα πιο αποκεντρωμένο επίπεδο εφόσον υπάρχουν υποτομείς στη λογιστική.

9.72. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όσον αφορά το σχέδιο εκσυγχρονισμού της λογιστικής, εκπονήθηκε έγγραφο εργασίας στο οποίο παρουσιάζονται οι διάφοροι άξονες του σχεδίου και καθορίζεται πρόγραμμα δράσης. Στην τροποποιημένη πρόταση για το δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή περιέλαβε τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, παρουσίασε αναλυτικά τη σύνθεση των ετήσιων λογαριασμών και έλαβε υπόψη τις προτάσεις της μελέτης που εκπονήθηκε από τους εμπειρογνώμονες. Προκειμένου να ενισχυθεί η αξιοπιστία των λογαριασμών, η Επιτροπή προτιμάται να επιφέρει, κάθε έτος, βελτιώσεις στις δημοσιονομικές καταστάσεις ιδίως όσον αφορά το οικονομικό αποτέλεσμα.

9.73-9.76. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή εκτιμά ότι αναπτύσσει σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να θέσει σε εφαρμογή συνεκτικά συστήματα ελέγχου και να διασφαλίσει την αποτελεσματική τους εφαρμογή ιδίως στους τομείς της γεωργίας, των διαρθρωτικών ενεργειών, της έρευνας και των εξωτερικών ενεργειών. Η μεταρρύθμιση της Επιτροπής και η ανασύνταξη του δημοσιονομικού κανονισμού αποτελούν σημαντικά στοιχεία της εν λόγω δράσης.

Με την ετήσια επανεξέταση των πολιτικών διαχείρισης υπάρχει η τάση να αυξάνονται συνεχώς τα πρότυπα με αποτέλεσμα, ενώ η κατάσταση έχει βελτιωθεί σαφώς σε σχέση με το προηγούμενο έτος, το αποτέλεσμα να κρίνεται αρνητικά λόγω των υψηλότερων στόχων που είχαν τεθεί. Τα όργανα πρέπει να είναι προσεκτικά όσον αφορά την αλλαγή του επιπέδου των επιτευγμάτων που απαιτούνται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τα πιθανά λάθη και η σοβαρότητά τους συνδέονται με την περιπλοκότητα των κανόνων που έχουν τεθεί. Η πτυχή αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη προκειμένου να επιτευχθεί μια λογική διασφάλιση.

Τέλος, η αξιολόγηση πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη το κόστος των διορθωτικών μέτρων που είναι απαραίτητα ώστε το επίπεδο των παρατυπιών να είναι ανεκτό. Όταν από έναν νέο έλεγχο αναμένεται περιθωριακό μόνο όφελος, τότε πρέπει να εξετάζεται η σχέση κόστους /οφέλους.

9.73. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει ότι υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων της για τον εσωτερικό έλεγχο και η δράση αυτή συνιστά σημαντικό κομμάτι των τρεχουσών μεταρρυθμίσεων στη δημοσιονομική διαχείριση. Η διαδικασία της βελτίωσης της δημοσιονομικής διαχείρισης δεν μπορεί ωστόσο να ολοκληρωθεί από τη μια μέρα στην άλλη και το Συνέδριο γνωρίζει ότι πολλά από τα συστήματα στα οποία αναφέρεται είχαν θεσπιστεί πριν ξεκινήσει η διαδικασία της μεταρρύθμισης. Οι ενέργειες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης, ιδίως η ανάπτυξη ελάχιστων προτύπων ελέγχου που θα εφαρμοστούν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, μαζί με την ανάθεση ευθυνών στις εγκρίνουσες υπηρεσίες και την ενδοϋπηρεσιακή αξιολόγηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, αναμένεται να οδηγήσουν σε σημαντικές βελτιώσεις των συστημάτων στο μέλλον.

Η Επιτροπή οφείλει βέβαια να φροντίσει ώστε οι εταίροι της που διαχειρίζονται έμμεσες δαπάνες εξ ονόματός της να συμμετάσχουν στη διαδικασία βελτίωσης του ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα βελτίωσης του ελέγχου των εν λόγω δαπανών. Εξάλλου θα συνεχίσει να αναπτύσσει δράση για τη βελτίωση των συστημάτων λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου.

9.74. Έτσι, οι γενικές διατάξεις πλαισίωσης του ελέγχου στον τομέα των διορθωτικών δράσεων [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2064/97] δεν κατόρθωσαν να καθιερώσουν πλήρη, συνεπή και αποτελεσματικό έλεγχο, δεν προβλέπουν αρκετά αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση εσφαλμένης δήλωσης από τους δικαιούχους και απέχουν πολύ από την πλήρη εφαρμογή τους. Στον τομέα της γεωργίας, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στην εφαρμογή του ΟΣΔΕ, που μερικές φορές σχετίζονται με την ύπαρξη στοιχείων που δεν είναι αρκετά πλήρη για να επιτρέπουν τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων, καθώς μάλιστα και στοιχεία του συστήματος που δεν υπήρχαν ακόμη (βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 4/2001, σημεία 74-80, ΕΕ C 214 της 31.7.2001). Για το τμήμα της κοινής γεωργικής πολιτικής που δεν καλύπτεται από το

9.74. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι απαιτήσεις ελέγχου σε σχέση με τις διορθωτικές ενέργειες ενισχύθηκαν και καθορίζονται σαφέστερα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2064/97. Για την νέα περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 438/2001 και (ΕΚ) αριθ. 448/2001 προβλέπουν περαιτέρω αναλυτικές υποχρεώσεις σε σχέση με τη διαχείριση και τον έλεγχο των διορθωτικών ταμείων από τα κράτη μέλη και καθορίζουν τις διαδικασίες για την εφαρμογή των δημοσιονομικών διορθώσεων. Για την επιβολή των κυρώσεων σε δικαιούχους που πραγματοποιούν παρατυπίες υπεύθυνα είναι τα κράτη μέλη τα οποία υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΟΣΔΕ, το ελεγκτικό πλαίσιο χρειάζεται ακόμη να αναπτυχθεί περαιτέρω. Για τις εσωτερικές πολιτικές και τις εξωτερικές δράσεις, όπου η Επιτροπή έχει την άμεση ευθύνη της εκτέλεσης των προγραμμάτων, οι ελεγκτικές ρυθμίσεις εξακολουθούν να χρειάζονται ουσιαστική βελτίωση και αυστηρή εφαρμογή, όπως έδειξαν οι έλεγχοι του Συνεδρίου.

9.75. Οι έλεγχοι που πραγματοποίησε το Συνέδριο στις πράξεις πληρωμών δείχνουν ότι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί δεν εμποδίζουν τις πολύ συχνές παράτυπες χρήσεις των κοινοτικών κεφαλαίων.

9.76. Κατά συνέπεια, η ανεπαρκής διατήρηση του ελέγχου εκ μέρους της Επιτροπής στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, ιδίως στα αποκεντρωμένα επίπεδα, δεν επιτρέπει τη χορήγηση εύλογης διαβεβαίωσης ότι οι υποκείμενες πράξεις των πληρωμών είναι στο σύνολό τους νόμιμες και κανονικές. Η Επιτροπή θα έπρεπε να αναπτύξει περισσότερο τους κανονισμούς και τις διατάξεις πλαισίωσης στο θέμα του ελέγχου, ενισχύοντας τους υφιστάμενους μηχανισμούς, εξασφαλίζοντας την πλήρη εφαρμογή τους και θεσπίζοντας τέτοιους μηχανισμούς εκεί όπου δεν υπάρχουν ακόμη.

άρθρου 280 της συνθήκης. Η διαδικασία για το κλείσιμο των προγραμμάτων που προβλέπεται από το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2064/97 θα συμβάλει ώστε οι ατέλειες και οι παρατυπίες που είχαν προγενέστερα επισημανθεί να διορθώνονται πριν από την υποβολή της τελικής δήλωσης δαπανών. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αναπτύσσει τις δικές της ελεγκτικές δραστηριότητες, ιδίως διεξάγοντας περαιτέρω ελέγχους επί των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών προκειμένου να διασφαλίσει ότι αυτά πληρούν τις κοινοτικές απαιτήσεις και για να παράσχει επαρκή ασφάλεια για τα κοινοτικά κονδύλια.

Όσον αφορά τη γεωργία, η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για την ενσωμάτωση των ελεγκτικών τους συστημάτων και ενθαρρύνει την προσέγγιση αυτή τόσο με νομικά όσο και με πρακτικά μέσα. Για το σκοπό αυτό έχουν ήδη προβλεφθεί ειδικές διατάξεις στην τρέχουσα νομοθεσία οι οποίες έχουν τονιστεί περαιτέρω στην πρόσφατη αναθεώρηση του ΟΣΔΕ, ενώ οι επιτόπιοι έλεγχοι οδηγούν συχνά σε συστάσεις προς τα κράτη μέλη. Όσον αφορά άλλες δαπάνες της ΚΓΠ, οι τομείς που δεν καλύπτονται από το ΟΣΔΕ διαθέτουν τα δικά τους μέσα ελέγχου. Επιπλέον, η Επιτροπή προσπάθησε να ευθυγραμμίσει την προσέγγιση του ελέγχου με το ΟΣΔΕ, όπου αυτό είναι δυνατό, προβλέποντας τα ίδια συστήματα ανίχνευσης γης και ζώων, διασταυρωμένους ελέγχους των βάσεων δεδομένων καθώς και αναλύσεις κινδύνου και διαδικασίες ελέγχου παρόμοιες με εκείνες που χρησιμοποιούνται στο ΟΣΔΕ. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή αποφάσισε να προβαίνει σε σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις όταν διαπιστώνει μη συμμόρφωση προς τις ρυθμίσεις για τον έλεγχο.

Όσον αφορά τις εσωτερικές πολιτικές, στον τομέα της έρευνας, η Επιτροπή, στο πλαίσιο του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου, θέσπισε σημαντικές βελτιώσεις προκειμένου να αντιμετωπισθούν ενδεχόμενοι κίνδυνοι στις ρυθμίσεις ελέγχου, ιδίως σε σχέση με τη διαδικασία επιλογής, τη φάση διαπραγμάτευσης και την προετοιμασία των συμβάσεων. Παράλληλα, οι εσωτερικοί έλεγχοι ενισχύθηκαν και βελτιώθηκαν περαιτέρω στο πλαίσιο της διαδικασίας μεταρρύθμισης της Επιτροπής. Στο επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο προβλέπονται πρόσθετες βελτιώσεις.

Όσον αφορά τις εξωτερικές ενέργειες, η Επιτροπή αναπτύσσει περαιτέρω το πλαίσιο του ελέγχου, ιδίως μέσω της θέσπισης από τον Ιανουάριο του 2001 πρότυπων διαδικασιών (κυρίως για τη δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προσφορών και για τις τυποποιημένες συμβάσεις) οι οποίες εφαρμόζονται σήμερα για όλες τις δαπάνες του προϋπολογισμού που αφορούν τα προγράμματα εξωτερικής βοήθειας. Επιπλέον, ετοιμάζεται συμπληρωματικός δημοσιονομικός οδηγός για την εξωτερική βοήθεια της ΕΚ.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ,
ΕΒΔΟΜΟΥ ΚΑΙ ΟΓΔΟΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΕΚΤΟΥ, ΕΒΔΟΜΟΥ ΚΑΙ ΟΓΔΟΥ ΕΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σημεία
Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2000	1-29
Κατάσταση στο τέλος του οικονομικού έτους 2000	1-10
Σημαντικά γεγονότα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	11-27
Γενικά αποθεματικά που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο των τριών υπό εκτέλεση ΕΤΑ	12
Επίπεδο πληρωμών κατώτερο των στόχων	13
Διαβάθμιση των αναλήψεων υποχρεώσεων του όγδου ΕΤΑ	14-16
Συνέπειες των καθυστερήσεων της εκτέλεσης στην ενδιάμεση ανασκόπηση των προγραμματιζόμενων ενισχύσεων	17-20
Πραγματικός βαθμός κινητοποίησης των πόρων Stabex	21-27
Συμπεράσματα και συστάσεις	28-29
Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία ανάπτυξης	30-38
Δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με το έκτο, έβδομο και όγδοο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2000	I-IV
Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	30-38
Εισαγωγή	30-32
Αξιοπιστία των λογαριασμών	33-37
Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων	38
Κεφάλαιο III — Συνέχεια που δόθηκε σε προηγούμενες παρατηρήσεις: Γραμματεία ΑΚΕ	39-51
Εισαγωγή	39
Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 1990 και έκθεση της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου για το 2000	40-41
Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής συμφωνίας	42-44
Αύξηση του ποσού της χρηματοδότησης	45-46
Χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με το φόρτο εργασίας	47
Έλεγχος που ασκείται από την Επιτροπή	48
Συμπεράσματα	49-50
Σύσταση	51

Κεφάλαιο IV — Κυριότερες παρατηρήσεις των ειδικών εκθέσεων που δημοσίευσε το Συνέδριο μετά την τελευταία διαδικασία απαλλαγής	52-54
Ειδική έκθεση αριθ. 5/2001 σχετικά με τα ανταλλαγματικά κεφάλαια της στήριξης της διαρθρωτικής προσαρμογής που διατίθενται για ενισχύσεις του προϋπολογισμού (έβδομο και όγδοο ΕΤΑ)	52-54
Ο έλεγχος του Συνεδρίου	52
Συμπέρασμα και συστάσεις	53-54
Κεφάλαιο V — Λοιπές παρατηρήσεις	55-61
Τάση αποκέντρωσης της διαχείρισης των πιστώσεων στο περιθώριο του δημοσιονομικού κανονισμού	55
Προσαρμογή των όρων συνεργασίας με τις χώρες ΑΚΕ που κατατράχονται από ένοπλες συγκρούσεις	56
Εξωτερικοί έλεγχοι κατ' εντολή των υπηρεσιών της Επιτροπής	57-61

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ,
ΕΒΔΟΜΟΥ ΚΑΙ ΟΓΔΟΟΥ ΕΤΑ ΣΤΙΣ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000

Κατάσταση στο τέλος του οικονομικού έτους 2000

1. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ) αποτελούν καρπό διεθνών συμβάσεων ⁽¹⁾, οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 71 κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) ⁽²⁾, καθώς και αποφάσεων του Συμβουλίου για τη σύνδεση 24 υπερπόντιων χωρών και εδαφών (ΥΧΕ). Αρμόδια για τη διαχείριση των ΕΤΑ είναι η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη ΑΚΕ και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για την εκτέλεση ορισμένων χρηματοδοτικών μέσων ⁽³⁾.

2. Κάθε ΕΤΑ αποτελείται από μια συνολική χορήγηση, προερχόμενη από τις συνεισφορές των κρατών μελών και υποδιαιρούμενη σε τέσσερις μερικότερες χορηγήσεις:

- α) τις *προγραμματιζόμενες ενισχύσεις* οι οποίες προορίζονται, κατά κανόνα, για την υλοποίηση αναπτυξιακών σχεδίων στο πλαίσιο εθνικών ενδεικτικών προγραμμάτων (ΕΕΠ) που συνάπτονται με κάθε χώρα ΑΚΕ. Από το όγδοο ΕΤΑ, το χρηματοδοτικό σύνολο των ΕΕΠ αποδεδμεύεται σε δύο δόσεις (βλέπε σημείο 18).
- β) τις *μη προγραμματιζόμενες ενισχύσεις* οι οποίες προορίζονται για συγκεκριμένους τομείς συνεργασίας, όπως είναι η στήριξη των γεωργικών και των μεταλλευτικών προϊόντων.
- γ) τη *στήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής* η οποία συνδέεται με τις ενισχύσεις του προϋπολογισμού και τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών των δικαιούχων κρατών.
- δ) ένα γενικό αποθεματικό το οποίο δημιουργήθηκε το οικονομικό έτος 2000 και περιλαμβάνει όλα τα κονδύλια εν αναμονή καταλογισμού.

Η συνδιαχείριση αποτελεί τη βασική αρχή εκτέλεσης των ΕΤΑ, στο πλαίσιο των οποίων η Επιτροπή (κύριος διατάκτης) συνεργάζεται με έναν εθνικό διατάκτη σε κάθε χώρα. Η έγκριση των χρηματοδοτικών αποφάσεων (πρωτογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων) είναι η μόνη αρμοδιότητα της

⁽¹⁾ Από τις οποίες η πρώτη, η σύμβαση της Γιαουντέ Ι, χρονολογείται από το 1964.

⁽²⁾ Με τη συμφωνία του Κοτονού της 23ης Ιουνίου 2000 ο αριθμός των εν λόγω χωρών αυξήθηκε σε 77.

⁽³⁾ Κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και επιδοτήσεις επιτοκίων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επιτροπής η οποία, εφόσον η πρόταση χρηματοδότησης υπερβαίνει το όριο των δύο εκατομμυρίων ευρώ, την υποβάλλει προηγουμένως για γνωμοδότηση στην επιτροπή του ΕΤΑ, η οποία συγκροτείται από εκπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη συνέχεια, οι χρηματοδοτικές αποφάσεις εφαρμόζονται με τη μορφή πιστώσεων που εκχωρούνται στους εθνικούς διατάκτες (δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων ή συμβάσεις).

3. Το 2000, το έκτο ⁽⁴⁾, έβδομο ⁽⁵⁾ και όγδοο ⁽⁶⁾ ΕΤΑ εκτελέστηκαν παράλληλα, διότι, μολονότι κατά κανόνα είναι πενταετούς διάρκειας, δεν υπάρχει χρονικό όριο για την κινητοποίηση των πόρων τους ⁽⁷⁾. Μόνον όταν η Επιτροπή κρίνει ότι η εκτέλεση ενός ταμείου έχει προχωρήσει αρκετά, μεταφέρει το υπόλοιπο σε επόμενο ταμείο. Μετά τη σύναψη της σύμβασης του Κοτονού της 23ης Ιουνίου 2000, που θα διέπει το ένατο ΕΤΑ, και εν αναμονή της κύρωσής της, το Συμβούλιο ΑΚΕ-ΕΚ αποφάσισε, στις 27 Ιουλίου 2000, την πρόωγη εφαρμογή της από τις 2 Αυγούστου 2000. Δυνάμει αυτής της απόφασης, επιτράπηκε στην Επιτροπή να προβεί στον προγραμματισμό του ένατου ΕΤΑ, να εφαρμόσει τις νέες διαδικασίες για το μεγαλύτερο μέρος των πόρων των υπό εκτέλεση ΕΤΑ που δεν είχαν διατεθεί και να συνεχίσει τη χρηματοδότηση των μη προγραμματιζόμενων ενισχύσεων καθώς και αυτή των οργάνων και οργανισμών που δημιουργήθηκαν από την τέταρτη σύμβαση Λομέ. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της συμφωνίας του Κοτονού, οι πόροι που έχουν εγγραφεί ως αποθεματικό στο πλαίσιο των υπό εκτέλεση ΕΤΑ ⁽⁸⁾ θα μπορέσουν να κινητοποιηθούν μόνον εφόσον εγκριθεί από το Συμβούλιο ο δημοσιονομικός κανονισμός για το ένατο ΕΤΑ (βλέπε σημείο 12).

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού του όγδου ΕΤΑ, η Επιτροπή παρουσίασε ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2000. Πρόκειται για μια θετική εξέλιξη, δεδομένου ότι το έγγραφο αυτό, το οποίο υποτίθεται ότι διαφωτίζει την ανάγνωση του λογαριασμού διαχείρισης, δεν είχε καταρτιστεί για τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη. Ωστόσο, τα περιθώρια βελτίωσης της ανάλυσης αυτής είναι ακόμη μεγάλα, καθώς αυτή περιορίζεται μόνο σε περιγραφή των τομέων παρέμβασης του ΕΤΑ.

3. Με την έναρξη ισχύος της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ, η οποία απορρέει από τη συμφωνία του Κοτονού που πρέπει να διέπει το ένατο ΕΤΑ, τα μη χρησιμοποιηθέντα υπόλοιπα των προηγούμενων ΕΤΑ θα μεταφερθούν στο ένατο ΕΤΑ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός του ένατου ΕΤΑ βρίσκεται τώρα στο στάδιο προετοιμασίας, και θα είναι έτοιμος πριν από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας εταιρικής σχέσης.

4. Η Επιτροπή πραγματοποίησε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 67 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2000. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι η ανάλυση αυτή θα μπορέσει να προχωρήσει περισσότερο σε βάθος στο μέλλον, όπου θα λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽⁴⁾ Τρίτη σύμβαση Λομέ (ΕΕ L 86 της 31.3.1986).

⁽⁵⁾ Τέταρτη σύμβαση Λομέ (ΕΕ L 229 της 17.8.1991).

⁽⁶⁾ Τέταρτη σύμβαση Λομέ, όπως τροποποιήθηκε στον Μαυρίκιο (ΕΕ L 156 της 29.5.1998).

⁽⁷⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 1 της εσωτερικής συμφωνίας της 20ής Δεκεμβρίου 1995 (ΕΕ L 156 της 29.5.1998).

⁽⁸⁾ Πόροι για τους οποίους δεν τίθεται το ζήτημα της επικύρωσης της συμφωνίας του Κοτονού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5. Κατά συνέπεια, δεν αναλύεται η πρακτική εφαρμογή των δράσεων που συμβάλλουν στην επιδίωξη των στόχων που αποβλέπουν στην καταπολέμηση της φτώχειας. Επίσης δεν θίγεται η προώθηση νέων κάθετων προγραμμάτων στον τομέα της υγείας και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, παρά την ιδιαιτερότητα των διαδικασιών που επελέγησαν για τα προγράμματα αυτά. Οι δυσκολίες που ανέκυψαν όσον αφορά τα ποσοστά εκτέλεσης (δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων, πληρωμές) δεν αποτελούν αντικείμενο εμπειρισματομένης ανάλυσης, ενώ τα εξαγόμενα συμπεράσματα δεν φαίνεται να θεμελιώνονται πάντοτε. Το χαμηλό ποσοστό των πληρωμών ελαχιστοποιείται πλήρως και, στην ουσία, παρουσιάζεται ως συγκυριακό πρόβλημα που απορρέει από το χαμηλό επίπεδο αναλήψεων υποχρεώσεων κατά το 1999 και θα επιλυθεί το 2001 και το 2002 χάρη στο επίπεδο των αναλήψεων υποχρεώσεων κατά το 2000. Τα βαθύτερα διαρθρωτικά αίτια αυτού του χαμηλού επιπέδου πληρωμών (ενίοτε ελλιπής προγραμματισμός και σύλληψη των σχεδίων, βραδυκίνητες διαδικασίες, αδυναμίες των εθνικών διοικητικών αρχών), τα οποία με τη σειρά τους συνδέονται με τις δυσκολίες εφαρμογής των συμβάσεων Λομέ, θίγονται ελάχιστα ή και καθόλου. Από την άποψη αυτή, η «μετάφραση των αποφάσεων σε συμβάσεις» χαρακτηρίζεται ως «ιδιαίτερα θετική», ενώ το ποσοστό των δευτερογενών αναλήψεων υποχρεώσεων (συνολικών και για τα ΕΕΠ), προβαλλόμενο επί του ποσού των καθαρών πόρων ή επί των κονδυλίων των προγραμματιζόμενων ενισχύσεων, εξακολουθεί να δημιουργεί ανησυχίες τόσο για το έβδομο, όσο και για το όγδοο ΕΤΑ (βλέπε σημεία 9 και 14). Κανένα σχόλιο δεν εκφέρεται σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα που εφαρμόζονται ετεροχρονισμένα, όπως είναι τα πλαίσια αμοιβαίων υποχρεώσεων Stabex και τα πρωτόκολλα συμφωνίας για την κινητοποίηση των ενισχύσεων του προϋπολογισμού που αφορούν τη στήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής. Ο αντίκτυπος των συγκρούσεων και των εντάσεων που γνωρίζουν ορισμένες χώρες στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της δημοκρατίας και οι οποίες έχουν ως συνέπεια τη διακοπή της καταβολής των ενισχύσεων αναφέρεται ακροθιγώς, αλλά δεν αναλύεται. Εξάλλου, πρέπει να αναφερθεί ότι η παρουσίαση του ισολογισμού των ΕΤΑ δεν έχει εξελιχθεί, αντίθετα με τις συστάσεις για απλοποίηση και μεγαλύτερη ευκρίνεια που διατύπωσε το Συνέδριο το 1999 ⁽⁹⁾.

6. Στον **πίνακα 1** παρουσιάζεται η χρησιμοποίηση του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Οι πληρωμές του οικονομικού έτους 2000 ανέρχονται σε 1 548 εκατομμύρια ευρώ έναντι 1 275,4 εκατομμυρίων ευρώ το 1999. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽¹⁰⁾ του οικονομικού έτους 2000, μετά την αφαίρεση των αποδεσμεύσεων, ανέρχονται σε 3 758 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το 1999 ήταν 2 692,8 εκατομμύρια ευρώ.

5. Μεταξύ των αιτίων του χαμηλού ποσοστού των πληρωμών και των δευτερογενών αναλήψεων υποχρεώσεων πρέπει να αναφερθούν κυρίως:

- η περιορισμένη δυνατότητα απορρόφησης από πολλές διοικητικές αρχές των χωρών ΑΚΕ,
- η εφαρμογή της αρχής της χρηστής διακυβέρνησης, η οποία πάγωσε τις παρεμβάσεις της Επιτροπής σε ορισμένες χώρες,
- η σημασία που προσδίδει η Επιτροπή στις ποιοτικές πλευρές (αποτελέσματα και επιπτώσεις), όπως και στις ποσοτικές πλευρές,
- η μεταρρύθμιση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας η οποία δεν εμφανίζει αμέσως τα αποτελέσματά της,
- η επαναπασχόληση του προσωπικού των αντιπροσωπειών των χωρών ΑΚΕ προς άλλες περιοχές· πρέπει να υπενθυμιστεί επίσης εδώ ότι ο αριθμός των υπαλλήλων που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση της βοήθειας στο επίπεδο της Επιτροπής είναι ανεπαρκής.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει σε πολλές ευκαιρίες κάνει παρατηρήσεις σχετικά με την παρουσίαση, μερικές από τις οποίες έχουν υιοθετηθεί από την Επιτροπή. Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2000, η Επιτροπή ανέθεσε μελέτη με στόχο τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό της παρουσίασης των λογαριασμών ΕΤΑ, όπως έχει ήδη πραγματοποιηθεί παρόμοια μελέτη για τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού της Επιτροπής. Η μελέτη αυτή έχει τώρα ολοκληρωθεί και τα πορίσματά της θα ενσωματωθούν, ει δυνατόν, στην προετοιμασία των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 2001.

⁽⁹⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999 σχετικά με τις δραστηριότητες του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ, σημείο 9 (ΕΕ C 342 της 1.12.2000).

⁽¹⁰⁾ Χρηματοδοτικές αποφάσεις. Οι αποφάσεις αυτές δεν εμφανίζονται ευκρινώς στον πίνακα 1 διότι αποτελούν σταδιακά αντικείμενο πληρωμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7. Το διαθέσιμο υπόλοιπο για νέες αποφάσεις μειώθηκε δραστικά (37,4 %), καθώς, από τα 9 822,3 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 1999, κατήλθε στα 6 147,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2000. Η εξέλιξη αυτή είναι κυρίως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης των χρηματοδοτικών αποφάσεων στο πλαίσιο του όγδου ΕΤΑ. Κατ' αυτό τον τρόπο, το σωρευτικό ποσό των μη εκκαθαρισμένων αποφάσεων αυξήθηκε κατά 71 % σε ένα χρόνο. Η καθαρή μείωση του διαθέσιμου υπολοίπου για νέες αποφάσεις θα μπορούσε να επιβεβαιώσει την εντύπωση που δημιουργείται και σύμφωνα με την οποία ο ρυθμός εκτέλεσης των ΕΤΑ είναι εντονότερος από ό,τι τα προηγούμενα οικονομικά έτη. Ωστόσο, η εντύπωση αυτή αναιρείται από την ανάλυση των ποσοστών εκταμίευσης (πληρωμές/καθαροί πόροι) καθώς και των ποσοστών σύναψης συμβάσεων (εκχωρηθείσες πιστώσεις/καθαροί πόροι), τα οποία επιβεβαιώνουν τους βραδείς ρυθμούς κινητοποίησης των πόρων του ΕΤΑ (βλέπε **πίνακα 2**).

7. Οι πληρωμές για το έτος 2000, αν και κατώτερες των προβλέψεων, παρουσιάζουν αύξηση κατά 21 % σε σχέση με το 1999. Αυτό δείχνει μια καθαρή τάση για βελτίωση των πληρωμών. Η τάση αυτή θα επιβεβαιωθεί περισσότερο στο μέλλον εφόσον — πέρα από το υψηλό επίπεδο των πιστώσεων του 2000 — η Επιτροπή θα προσφύγει, εφόσον είναι δυνατό (ποιότητα της αλυσίδας των δαπανών, κατάλληλοι έλεγχοι), στην άμεση βοήθεια του προϋπολογισμού για να υποστηρίξει συγκεκριμένους τομείς (υποστήριξη σε εθνικά προγράμματα τομειακών πολιτικών).

Πίνακας 1 — Χρησιμοποίηση του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2000

(εκατ. EUR)

Πόροι και χρησιμοποίηση (ΑΚΕ + ΥΧΕ)	Έκτο ΕΤΑ (λήξη 1990)	Έβδομο ΕΤΑ (λήξη 1995)	Όγδοο ΕΤΑ (λήξη 2002)	Σύνολο στις 31.12.2000	Σύνολο στις 31.12.1999
Αρχική χορήγηση Ειδική συνεισφορά ΕΤΕπ	7 500,0 60,0	10 940,0	12 840,0	31 280,0 60,0	31 280,0 60,0
Εισπραχθέντες πόροι	8 104,8 ⁽¹⁾	9 676,3 ⁽²⁾	1 859,6 ⁽⁴⁾	19 640,7	17 720,2
Πόροι που πρέπει να εισπραχθούν από τα κράτη μέλη	—	2 065,5 ⁽³⁾	11 040,2 ⁽³⁾	13 105,7	14 943,1
Μεταφορές πόρων μεταξύ του έκτου και έβδομου ΕΤΑ	(181,7)	181,7	—	0,0	0,0
Μεταφορές πόρων μεταξύ του έβδομου και όγδου ΕΤΑ	—	(315,0)	315,0	0,0	0,0
Μεταφορές πόρων μεταξύ του έκτου και όγδου ΕΤΑ	(94,0)	—	94,0	0,0	0,0
Καθαροί πόροι	7 829,1	11 608,5	13 308,8	32 746,4	32 663,3
Πληρωμές πριν το 2000	7 035,3	8 021,2	1 011,2	16 067,7	14 792,2
Πληρωμές του 2000	100,8	478,2	969,1	1 548,1	1 275,4
Αποφάσεις προς εκκαθάριση	360,0	2 255,1	6 367,8	8 982,9	6 773,4
Χρησιμοποίηση	7 496,1	10 754,5	8 348,1	26 598,7	22 841,0
Διαθέσιμο υπόλοιπο για νέες αποφάσεις	333,0	854,0	4 960,7	6 147,7	9 822,3

⁽¹⁾ Συμπεριλαμβανομένων των πόρων που μεταφέρθηκαν από το τέταρτο ΕΤΑ και των τόκων που εισπράχθηκαν από τραπεζικές καταθέσεις.

⁽²⁾ Συμπεριλαμβανομένων των πόρων που μεταφέρθηκαν από το πέμπτο ΕΤΑ και των τόκων που εισπράχθηκαν από τραπεζικές καταθέσεις.

⁽³⁾ Συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ που πρέπει να εισπραχθεί από τα κράτη μέλη.

⁽⁴⁾ Συμπεριλαμβανομένων των τόκων που εισπράχθηκαν από τα κεφάλαια Stabex.

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

Πίνακας 2 — Αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές στις 31 Δεκεμβρίου 2000 στα πλαίσια του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ

(εκατ. EUR)

Είδος πιστώσεων	Έκτο ΕΤΑ		Έβδομο ΕΤΑ		Όγδοο ΕΤΑ	
	Καθαροί πόροι (ΚΠ)	7 829,1	11 608,5	13 308,8		
	Σώρευση	% ΚΠ	Σώρευση	% ΚΠ	Σώρευση	% ΚΠ
Πρωτογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	7 496,1	96	10 754,4	93	8 348,1	63
Δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	7 258,5	93	9 363,1	81	3 796,3	29
Πληρωμές	7 136,1	91	8 499,4	73	1 980,3	15

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

8. Δεκαπέντε χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του, οι εκταμιεύσεις από το έκτο ΕΤΑ αντιστοιχούσαν στο 91 % των καθαρών πόρων του. Η αύξηση που σημείωσαν το 2000 ήταν μόλις 2 ποσοστιαίες μονάδες. Το ποσοστό εκταμίευσης από το έβδομο ΕΤΑ, στο τέλος του δέκατου έτους της εκτέλεσής του, ανερχόταν σε 73 %, σημειώνοντας αύξηση κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες, η οποία είναι μικρότερη από την αντίστοιχη του 1999 (5,3 ποσοστιαίες μονάδες). Το ποσοστό εκταμίευσης από το όγδοο ΕΤΑ, μολονότι σημείωσε αύξηση κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες, στο τέλος του τρίτου έτους εκτέλεσης ανέρχεται μόλις σε 15 %, παρά τις προκαταβολές ύψους 350 εκατομμυρίων ευρώ που καταβλήθηκαν σε διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (Παγκόσμια Τράπεζα και ΕΤΕπ) στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την ελάφρυνση του χρέους ορισμένων φτωχών υπερχρεωμένων χωρών. Τα ποσοστά των δευτερογενών αναλήψεων υποχρεώσεων (συμβάσεις), 81 % και 29 % για το έβδομο και όγδοο ΕΤΑ, αντίστοιχα, υποδηλώνουν ότι ο ρυθμός εκτέλεσης των δράσεων παραμένει ανεπίλυτο πρόβλημα.

9. Ο παρατεινόμενος βραδύς ρυθμός της εκτέλεσης των ΕΤΑ ανάγεται σε διάφορα αίτια. Η αναστολή, εκ των πραγμάτων ή δικαίω, της χορήγησης των ενισχύσεων στις χώρες ΑΚΕ που κατατράχονται από συγκρούσεις (Αγκόλα, Αιθιοπία, Ερυθραία ...) ή από εσωτερικές αναταραχές (Αιτή, Φίτζι, Ακτή Ελεφαντοστού ...) αποτελεί έναν από τους εν λόγω παράγοντες. Γενικότερα, η χαμηλή ικανότητα απορρόφησης που επιδεικνύουν οι εθνικές αρχές των χωρών ΑΚΕ, παρά τις ενισχύσεις τεχνικής βοήθειας που λαμβάνουν από το ΕΤΑ και από άλλους χρηματοδότες, συμβάλλει στην ατονία της οικονομικής και τεχνικής συνεργασίας. Η ατονία αυτή οφείλεται επίσης στη διαχείριση των ενισχύσεων εκ μέρους της Επιτροπής, η οποία πάσχει από αποσπασματικές παρεμβάσεις, παρά την ύπαρξη τομέων συγκέντρωσης, από διαδικασίες εκτέλεσης (συμβάσεις, πληρωμές) που εξακολουθούν να είναι βραδυκίνητες και από ανεπαρκή ακόμα ποιότητα της προετοιμασίας των σχεδίων⁽¹⁾, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τομέα αυτό χάρη στην πρόσφατη δημιουργία διυπηρεσιακής ομάδας υποστήριξης της ποιότητας⁽²⁾.

9. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει τρεις σημαντικούς διαρθρωτικούς λόγους για το χαμηλό επίπεδο των πληρωμών: ο ανεπαρκής μερικές φορές προγραμματισμός και σχεδιασμός των σχεδίων, οι βραδυκίνητες διαδικασίες και οι αδυναμίες των εθνικών διοικητικών αρχών.

Προγραμματισμός και προετοιμασία των σχεδίων

Προγραμματισμός: Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της της 26ης Απριλίου 2000, καθόρισε τομείς προτεραιότητας της αναπτυξιακής βοήθειας της Κοινότητας. Είχαν ληφθεί υπόψη έξι τομείς συγκέντρωσης για τους οποίους η δράση της Κοινότητας παρουσιάζει προστιθέμενη αξία σε σχέση με εκείνη άλλων χρηματοδοτών. Ο προγραμματισμός των στρατηγικών συνεργασίας με τα κράτη ΑΚΕ για την εφαρμογή του ένατου ΕΤΑ, που έχει αρχίσει να υλοποιείται, συμφωνεί με αυτόν τον πολιτικό προσανατολισμό. Η μεσοπρόθεσμη επίπτωση θα είναι ένας περιορισμένος αριθμός σχεδίων/προγραμμάτων ανά χώρα για την υποστήριξη τομεακών πολιτικών και η μείωση, βλέπε εξάλειψη, των αποσπασματικών παρεμβάσεων.

Σχεδιασμός των σχεδίων: Έχει καταβληθεί προσπάθεια για να βελτιωθεί η προετοιμασία των σχεδίων. Η επανένωση, από 1ης Ιανουαρίου 2001 του κύκλου του σχεδίου (προσδιορισμός, εκτέλεση και αξιολόγηση) στο πλαίσιο της υπηρεσίας συνεργασίας *EuropeAid* αποτελεί τμήμα της προσπάθειας αυτής (βλέπε σημείο 7 της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου) που εισήγαγε συστήματα ελέγχου της ποιότητας των σχεδίων και προγραμμάτων (QSG).

⁽¹⁾ Βλέπε σημεία 28-47 της ειδικής έκθεσης αριθ. 21/2000 σχετικά με τη διαχείριση των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας της Επιτροπής (EE C 57 της 22.2.2001).

⁽²⁾ Quality support group.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παράλληλα, έχει τονιστεί ιδιαίτερα η ανάγκη συνεχούς κατάρτισης του προσωπικού που είναι επιφορτισμένο με τους φακέλους (project manager).

Διαδικασίες εκτέλεσης

Η Επιτροπή ανέλαβε με επιτυχία την απλοποίηση των διαδικασιών που διέπουν τη σύναψη των συμβάσεων στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες. Αυτοί οι νέοι απλοποιημένοι κανόνες θα εφαρμόζονται ήδη μετά την κύρωση της συμφωνίας του Κοτονού. Παράλληλα, η Επιτροπή άρχισε φέτος το έργο αποκέντρωσης των εξουσιών της έδρας προς τις αντιπροσωπείες των τρίτων χωρών, μεταξύ των οποίων έξι αντιπροσωπείες στις χώρες ΑΚΕ. Προς το παρόν, έχουν ενισχυθεί οι υπηρεσίες της έδρας που είναι επιφορτισμένες με τη δημοσιονομική και συμβατική διαχείριση των σχεδίων ΑΚΕ.

Αδυναμίες των εθνικών διοικήσεων

Η αδυναμία των εθνικών διοικήσεων συχνά παρεμπόδιζε τη σωστή εκτέλεση των σχεδίων και προγραμμάτων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έλλειψη θεσμικής ικανότητας αποτελεί εμπόδιο στη διαρκή ανάπτυξη και στην καταπολέμηση της φτώχειας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έχει καθορίσει ως τομέα συγκέντρωσης της αναπτυξιακής βοήθειας για το ένατο ΕΤΑ την ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων. Για το έργο του προγραμματισμού που έχει ήδη αρχίσει, ορισμένα κράτη ΑΚΕ επιλέγουν ως τομέα συγκέντρωσης τη θεσμική ενίσχυση.

Για τη συμφωνία του Κοτονού και την εκτέλεση του ένατου ΕΤΑ, έχουν υιοθετηθεί πολλά μέτρα για να βελτιωθεί ο προγραμματισμός (ενισχυμένη συγκέντρωση), για να απλοποιηθούν οι διαδικασίες και για να καταστεί περισσότερο άτεγκτη η προετοιμασία των σχεδίων.

10. Η μεταρρύθμιση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας, την οποία αποφάσισε η Επιτροπή κατά το οικονομικό έτος 2000, αποτελεί κατά συνέπεια θεμελιώδη πρόκληση. Η εν λόγω μεταρρύθμιση βασίζεται σε εξορθολογισμό των εφαρμοζόμενων μεθόδων (αυστηρότερος προγραμματισμός και αποκέντρωση), καθώς και σε δομές (δημιουργία της υπηρεσίας EuropeAid και ενίσχυση των εξωτερικών αντιπροσωπειών της Επιτροπής) που βασικό στόχο έχουν την εξασφάλιση της ταχύτητας και της βελτίωσης της ποιότητας του σχεδιασμού και της διαχείρισης των σχεδίων. Παρ' όλα αυτά δεν φαίνεται ιδιαίτερα πιθανό να επιφέρει μετρήσιμα αποτελέσματα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επισημαίνεται επίσης ότι τον Φεβρουάριο του 2000, η ΓΔ AUDIT της Επιτροπής παρουσίασε έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση του ΕΤΑ, η οποία περιείχε προτάσεις για δράσεις σε διάφορους τομείς (εναρμόνιση της δημοσιονομικής νομοθεσίας και των εσωτερικών οδηγιών, εξορθολογισμός των διαδικασιών υπογραφής των χρηματοδοτικών

10. Η μεταρρύθμιση της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας αποτελεί ένα θεμελιώδες στάδιο και είναι αλήθεια ότι τα αποτελέσματα δεν θα είναι ορατά βραχυπρόθεσμα αλλά τότε μόνο όταν οι κύριες πτυχές που αποτελούν τη βάση της μεταρρύθμισης μπορέσουν να επιτύχουν τους καθορισθέντες στόχους. Στο πλαίσιο αυτό, το πνεύμα της μεταρρύθμισης, ιδίως όσον αφορά την αποκέντρωση των εξουσιών της έδρας προς τις αντιπροσωπείες, δεν θα μπορέσει να έχει σημαντικά αποτελέσματα βραχυπρόθεσμα. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η διαδικασία για το πρώτο τμήμα των αποκεντρωμένων αντιπροσωπειών θα ολοκληρωθεί το 2004 και τότε μόνο θα είναι, συνεπώς, δυνατό να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα του έργου αυτού.

Η οργανωτική δομή της υπηρεσίας συνεργασίας Euro-peAid προβλέπει μια διεύθυνση λειτουργικής στήριξης, αρμόδια για την επεξεργασία των διαδικασιών και των

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

συμφωνιών και των συμβάσεων κ.λπ. ...). Στο τέλος Μαΐου του 2001, οι υπηρεσίες-διατάκτες της Επιτροπής δεν είχαν δώσει καμία συγκεκριμένη συνέχεια στην έκθεση αυτή.

Σημαντικά γεγονότα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους

11. Στον **πίνακα 3** που ακολουθεί παρουσιάζεται συνοπτικά η εκτέλεση του προϋπολογισμού του έτους, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ κατά χρηματοδοτικό μέσο στις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Γενικά αποθεματικά που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο των τριών υπό εκτέλεση ΕΤΑ

12. Η Επιτροπή, στηριζόμενη στις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 3 στοιχείο β) της απόφασης του Συμβουλίου των Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ της 27ης Ιουλίου 2000, αποφάσισε, στις 15 Δεκεμβρίου 2000, τη δημιουργία γενικού αποθεματικού ύψους 1 433,4 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε **πίνακα 3**). Όσον αφορά το όγδοο ΕΤΑ, το αποθεματικό αυτό (10,7 % της συνολικής αρχικής χορήγησης) δημιουργήθηκε συνεπεία της δραστηκής μείωσης των χορηγήσεων που αντιστοιχούν στα διαθέσιμα υπόλοιπα στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων για την υποστήριξη των βασικών γεωργικών (Stabex: - 63 %) και μεταλλευτικών

χρηματοπιστωτικών κυκλωμάτων. Τα χρηματοπιστωτικά κυκλώματα έχουν τροποποιηθεί για να ανταποκρίνονται στους στόχους της μεταρρύθμισης. Ωστόσο, όσον αφορά την εναρμόνιση των διαδικασιών των συμβάσεων για το ΕΤΑ, είναι αναγκαίο να κυρωθεί η συμφωνία του Κοτονού από τα κράτη μέλη πριν αυτές αρχίσουν να ισχύουν.

12. Όσον αφορά την υποσημείωση 14, η Επιτροπή κατέγραψε τις παρατηρήσεις των ελεγκτών του ΚΒΑ/ΚΑΕ (κέντρο ανάπτυξης των επιχειρήσεων) για τα οικονομικά έτη 1997 έως 1999 του κέντρου. Εξέτασε τις απαντήσεις που έδωσε στις παρατηρήσεις αυτές ο σημερινός διευθυντής του ΚΑΕ και πρότεινε στην ομάδα ΑΚΕ του Συμβουλίου να πραγματοποιηθεί λογιστικός έλεγχος των τριών οικονομικών ετών. Η ομάδα ΑΚΕ του Συμβουλίου αποφάσισε έτσι να αρνηθεί την εξόφληση για τα οικονομικά έτη 1997 έως 1999· η ίδια ενέκρινε τη συγγραφή υποχρεώσεων ενός δημοσιονομικού και οργανωτικού

Πίνακας 3 — Εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά χρηματοδοτικό μέσο στις 31 Δεκεμβρίου 2000 ⁽¹⁾

(εκατ. EUR)

	Έκτο ΕΤΑ		Έβδομο ΕΤΑ		Όγδοο ΕΤΑ	
	5 174,3		6 070,6		6 547,9	
Χορήγηση ΕΕΠ + ΕΠΠ ⁽²⁾	Σώρευση	% χορήγησης	Σώρευση	% χορήγησης	Σώρευση	% χορήγησης
Πρωτογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	4 891,4	95	5 531,3	91	4 360,9	67
Δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	4 682,6	90	4 562,0	75	931,7	14
Πληρωμές	4 578,4	88	3 953,5	65	453,9	7
Χορήγηση για τη διαρθρωτική προσαρμογή	6,0		1 152,6		1 650,0	
Πρωτογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	6,0	100	1 152,6	100	1 352,0	82
Δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	6,0	100	1 149,3	100	848,4	51
Πληρωμές	5,4	90	1 137,5	99	641,9	39
Χορήγηση για τις μη προγραμματιζόμενες ενισχύσεις	2 529,2		3 778,7		3 770,8	
Πρωτογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	2 509,4	99	3 702,4	98	2 635,1	70
Δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων	2 485,1	98	3 362,5	89	2 016,2	53
Πληρωμές	2 468,7	98	3 168,5	84	884,5	23
Γενικό αποθεματικό	9,5		47,4		1 376,5	

⁽¹⁾ Η εκτέλεση διαφόρων πράξεων και των υπολοίπων του τέταρτου και του πέμπτου ΕΤΑ, που εμφανίζεται στους λογαριασμούς του ΕΤΑ, δεν περιλαμβάνεται στον παρόντα πίνακα για λόγους απλοποίησης. Ως εκ τούτου, ο παρών πίνακας δεν μπορεί να αντιπαραβληθεί με τους πίνακες 1 και 2.

⁽²⁾ ΕΕΠ= ενδεικτικό εθνικό πρόγραμμα· ΕΠΠ= ενδεικτικό περιφερειακό πρόγραμμα

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

προϊόντων (Sysmin: - 79 %). Προορίζεται να συμβάλει στη χρηματοδότηση των αποφάσεων που έλαβε το Συμβούλιο των Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ στο τέλος του 2000 ⁽¹³⁾, συνολικού ύψους 299 εκατομμυρίων ευρώ, και συγκεκριμένα υπέρ του περιφερειακού προγράμματος εμπορικής προώθησης (100 εκατομμύρια ευρώ), του προγράμματος «Proinvest» (110 εκατομμύρια ευρώ), των προϋπολογισμών του κέντρου ανάπτυξης των επιχειρήσεων (20 εκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁴⁾, του τεχνικού κέντρου γεωργικής συνεργασίας (12 εκατομμύρια ευρώ) και της γραμματείας των χωρών ΑΚΕ (8 εκατομμύρια ευρώ).

Επίπεδο πληρωμών κατώτερο των στόχων

13. Σύμφωνα με την έκθεση της επιτροπής συνεργασίας ΑΚΕ-ΕΚ για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης ⁽¹⁵⁾, του Ιουνίου του 2000, η Επιτροπή καθόρισε ως στόχο ετήσιες πληρωμές ύψους 1 985 εκατομμυρίων ευρώ, εξαιρουμένων των πράξεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την ελάφρυνση του χρέους ορισμένων φτωχών υπερχρεωμένων χωρών (ΦΥΧ). Οι συνολικές πληρωμές, για όλα τα ΕΤΑ, ανήλθαν πράγματι σε 1 198 εκατομμύρια ευρώ (εξαιρουμένων των ΦΥΧ). Το επίπεδο των πληρωμών είναι ιδιαίτερα χαμηλό όσον αφορά τις χορηγήσεις για τα εθνικά και περιφερειακά ενδεικτικά προγράμματα: 719 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι ποσοστό ανεπάρκειας 28 % σε σύγκριση με το στόχο των 1 000 εκατομμυρίων ευρώ ⁽¹⁶⁾. Η κατάσταση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις καθυστερήσεις στη σύναψη των συμβάσεων (δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων) για το έβδομο και κυρίως για το όγδοο ΕΤΑ. Όσον αφορά το τελευταίο, οι σωρευτικές δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων αντιστοιχούν, στις 31 Δεκεμβρίου 2000, μόλις στο 14 % της χορήγησης για τις προγραμματιζόμενες ενισχύσεις (βλέπε **πίνακα 3**).

ελέγχου που εκπόνησε η Επιτροπή και έδωσε εντολή στον αντιπρόσωπο της Επιτροπής να την ανακοινώσει στο τμήμα ΑΚΕ. Ο λογιστικός αυτός έλεγχος χρηματοδοτείται από την Επιτροπή· θα πρέπει να αρχίσει σύντομα και θα πραγματοποιηθεί από ανεξάρτητους συμβούλους, βάσει της σύμβασης πλαισίου που έχει εκπονήσει η μονάδα λογιστικού ελέγχου της υπηρεσίας συνεργασίας EuropeAid. Η Επιτροπή πρότεινε να συνεχιστούν οι εργασίες του λογιστικού ελέγχου και η εφαρμογή των συστάσεων από μια ισομερή ομάδα συνεργασίας *ad hoc*.

13. Βλέπε απαντήσεις στα σημεία 7 και 9.

⁽¹³⁾ Απόφαση αριθ. 3/2000 του Συμβουλίου των Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ της 15ης Δεκεμβρίου 2000 (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 38).

⁽¹⁴⁾ Στην τελευταία έκθεση των ελεγκτών του ΚΒΑ/ΚΑΕ για το οικονομικό έτος 1999 επιστάται η προσοχή σε σοβαρές ελλείψεις στη διαχείριση του ΚΒΑ και συνιστάται στις αρχές εποπτείας να καταρτίσουν έκθεση σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης των τεσσάρων προηγούμενων ετών.

⁽¹⁵⁾ 2112/2/00 Αναθ. 2 της 9ης Ιουνίου 2000.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε τη δήλωση του επιτρόπου κ. Nielson κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου των Υπουργών Ανάπτυξης της 10ης Νοεμβρίου 2000.

Διαβάθμιση των αναλήψεων υποχρεώσεων του όγδοου ΕΤΑ

14. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000 οι χρηματοδοτικές αποφάσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο του όγδοου ΕΤΑ και μόνο ανέρχονται σε 3 614 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 2 510 εκατομμυρίων ευρώ το 1999, και αντιστοιχούν σε αύξηση 43 %. Για τις εκχωρηθείσες πιστώσεις, η αύξηση είναι ακόμη σημαντικότερη (111 %). Ωστόσο, η δυναμική αυτή οφείλεται κυρίως στη βαρύτητα των χρηματοδοτικών αποφάσεων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των μέσων ταχείας εκταμίευσης (διαρθρωτική προσαρμογή και πρωτοβουλία για την ελάφρυνση του χρέους ορισμένων ΦΥΧ). Πρόκειται για μια βασική αλλαγή στην προσέγγιση της συνεργασίας ΕΕ-ΑΚΕ. Για το οικονομικό έτος 2000, η πρωτοβουλία ΦΥΧ και μόνο αντιστοιχεί σε 1 δισεκατομμύριο ευρώ για πρωτογενείς και δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων. Εάν αυτή δεν ληφθεί υπόψη, η ετήσια αύξηση των πρωτογενών και δευτερογενών αναλήψεων υποχρεώσεων του όγδοου ΕΤΑ δεν υπερβαίνει το 4 %.

15. Προσεκτική ερμηνεία των καλών αποτελεσμάτων όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο του όγδοου ΕΤΑ επιβάλλεται επίσης και σχετικά με τις μη προγραμματιζόμενες ενισχύσεις, τίτλος υπό τον οποίο περιλαμβάνονται, συγκεκριμένα, τα χρηματοδοτικά μέσα Stabex, Sysmin και η πρωτοβουλία ΦΥΧ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, οι σωρευτικές πρωτογενείς και δευτερογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο των εν λόγω μη προγραμματιζόμενων ενισχύσεων αντιπροσωπεύουν το 70 και το 53 %, αντίστοιχα, της χορήγησης που τους έχει διατεθεί (βλέπε **πίνακα 3**). Έντούτοις, η χορήγηση αυτή μειώθηκε κατά 1 290 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν στα υπόλοιπα που διατέθηκαν υπέρ του γενικού αποθεματικού (βλέπε σημείο 12). Εάν η χορήγηση είχε διατηρηθεί στο επίπεδο του 1999, τα ποσοστά εκτέλεσης των μη προγραμματιζόμενων ενισχύσεων του όγδοου ΕΤΑ δεν θα υπερβαίναν το 52 % για τις πρωτογενείς αναλήψεις υποχρεώσεων και το 40 % για τις δευτερογενείς.

16. Από την ανάλυση προκύπτει ότι, το 2000, η Επιτροπή κατόρθωσε να επανενεργοποιήσει, ως ένα βαθμό, την κινητοποίηση των ενισχύσεων των ΕΤΑ, κυρίως μέσω δράσεων που δεν εξαρτώνται από εξατομικευμένες διαδικασίες στις οποίες μετέχουν οι εθνικοί διατάκτες των ΕΤΑ.

Συνέπειες των καθυστερήσεων της εκτέλεσης στην ενδιάμεση ανασκόπηση των προγραμματιζόμενων ενισχύσεων

17. Ο λογαριασμός διαχείρισης του οικονομικού έτους 2000 των ΕΤΑ επιβεβαιώνει τους βραδείς ρυθμούς με τους οποίους εξελίσσεται, σε κάθε χώρα, η κινητοποίηση των προγραμματιζόμενων ενισχύσεων, γεγονός που

14. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι η δυναμική που έχει παρατηρηθεί το 2000 σχετικά με τις αποφάσεις χρηματοδότησης και τις εκχωρηθείσες πιστώσεις οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη βαρύτητα των χρηματοδοτικών αποφάσεων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των μέσων ταχείας εκταμίευσης. Η εξέλιξη αυτή είναι σύμφωνη προς τη νέα πολιτική της Επιτροπής που έχει σκοπό, στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής της, να συγκεντρώνει περισσότερο τις κοινοτικές παρεμβάσεις σε έναν περιορισμένο αριθμό τομέων με προτεραιότητα, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης προσφυγής σε βοήθειες του προϋπολογισμού. Η συγκέντρωση αυτή διευκολύνει επίσης τη συμπληρωματικότητα, το συντονισμό και τις ενέργειες συγχρηματοδότησης με άλλους χρηματοδότες όπως και την εφαρμογή της πρωτοβουλίας ελάφρυνσης του χρέους των υπερχρεωμένων φτωχών χωρών (ΥΦΧ), στην οποία η Κοινότητα, μαζί με τα κράτη μέλη, έχει συνεισφέρει ιδιαίτερα τόσο ως πιστωτής, αλλά ιδίως ως χορηγός σύμφωνα με τις επιθυμίες των χωρών ΑΚΕ.

17. Μεταξύ των χωρών που αναφέρονται στον πίνακα 4, τέσσερις έχουν εμπλακεί σε διεθνείς συγκρούσεις, [Κονγκό (Brazzaville) και Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (Kinshasa), Αιθιοπία και Ρουάντα].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

υπογραμμίστηκε ήδη στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το 1999. Για το έκτο ΕΤΑ, στο τέλος του 2000, δεκατρείς χώρες παρουσίαζαν ακόμη πληρωμές κατώτερες του 85 % του ύψους του ενδεικτικού προγράμματός τους. Ως προς το έβδομο ΕΤΑ, ύστερα από δέκα χρόνια, οι πληρωμές για 25 χώρες ήταν χαμηλότερες του 70 % της συνολικής προγραμματιζόμενης χρηματοδότησης. Στον **πίνακα 4** αναφέρονται οι χώρες που εμπίπτουν συγχρόνως και στις δύο κατηγορίες. Όσον αφορά το όγδοο ΕΤΑ, στο τέλος του τρίτου έτους της εκτέλεσής του, για όλες τις χώρες ΑΚΕ και κατά ευρείες γεωγραφικές ζώνες, η καθυστέρηση στην εκτέλεση φαίνεται ήδη, καθώς οι σωρευτικές πληρωμές δεν υπερβαίνουν το 9 % του συνολικού ποσού της πρώτης δόσης των ΕΕΠ, όπως προκύπτει και από τον **πίνακα 5.α**.

18. Η ενδιάμεση ανασκόπηση των εθνικών και περιφερειακών ενδεικτικών προγραμμάτων του όγδοου ΕΤΑ πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000 (βλέπε **πίνακες 5.α** και **5.β**). Στόχος της ανασκόπησης αυτής ήταν να διευκολύνει τον καθορισμό, βάσει διαφόρων κριτηρίων (βλέπε σημεία 19 και 28), του ύψους της δεύτερης δόσης των προγραμματιζόμενων ενισχύσεων και, ενδεχομένως, την απόφαση για χορήγηση συμπληρωματικών κεφαλαίων σε ορισμένες χώρες. Μετά την ανασκόπηση αυτή, το ύψος των ΕΕΠ, για το σύνολο των χωρών ΑΚΕ, υπολείπεται μόλις κατά 3,7 % του προβλεπομένου κατά την έναρξη ισχύος του όγδοου ΕΤΑ. Αυτό σημαίνει ότι έχει διατεθεί το μεγαλύτερο μέρος των διαθέσιμων πόρων στο πλαίσιο της δεύτερης δόσης, παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν ορισμένες χώρες όσον αφορά την κινητοποίηση των σχετικών κονδυλίων (βλέπε σημείο 9).

Στη Νιγηρία, η βοήθεια είχε για μεγάλο διάστημα διακοπεί, ενώ πρόσφατα έχει ξαναρχίσει. Για το Τόγκο η βοήθεια έχει επίσης διακοπεί.

Πρέπει να σημειωθεί ότι για το Μπαρμπάντος, το Τρινιντάτ και το Τομπάκο, η δυσκολία στην απορρόφηση των πόρων του ΕΤΑ έγκειται στο γεγονός ότι για τις χώρες αυτές η προγραμματισμένη βοήθεια είναι σχετικά περιορισμένη σε σχέση με άλλους πόρους επενδύσεων.

Για τον πίνακα 5, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το όγδοο ΕΤΑ δεν άρχισε να ισχύει παρά τον Ιούνιο του 1998 ενώ οι αποφάσεις χρηματοδότησης άρχισαν το 1999 και το 2000. Αν και το ποσοστό αυτό μπορεί να φανεί εκ πρώτης όψεως περιορισμένο, η εμπειρία δείχνει ότι πρέπει να θεωρηθεί κανονικό. Πράγματι, κατά την περίοδο έναρξης η ταχύτητα είναι πιο αργή απ' ό,τι κατά την πλήρη περίοδο, όταν η εκτέλεση παίρνει το φυσιολογικό της ρυθμό.

18. Η απόφαση για τη δεύτερη δόση του ΕΕΠ δεν στηρίζεται μόνο στο κριτήριο «βαθμός κινητοποίησης των πόρων». Υπήρχαν συνολικά επτά κριτήρια που έπρεπε να εφαρμοστούν βάσει του άρθρου 282 παράγραφος 4.

Σ' αυτήν τη βάση, υπήρξε μια εκτίμηση των κριτηρίων αξιολόγησης κατά την εφαρμογή της προγραμματισμένης βοήθειας, όπου εξετάστηκαν, μεταξύ άλλων:

— η τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί κατά την εφαρμογή των τομεακών και μακροοικονομικών πολιτικών,

Πίνακας 4 — Καθυστερήσεις στην εκτέλεση του έκτου και έβδομου ΕΤΑ

(εκατ. EUR)

Χώρες	Ενδεικτικό εθνικό πρόγραμμα έκτου ΕΤΑ	Πληρωμές	%	Ενδεικτικό εθνικό πρόγραμμα έβδομου ΕΤΑ	Πληρωμές	%
Μπαρμπάντος	5,00	3,76	75,20	5,50	2,87	52,18
Κονγκό (Μπραζαβίλ)	48,00	35,91	74,81	51,00	16,54	32,43
Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	166,50	121,84	73,18	170,00	29,32	17,25
Αιθιοπία	210,00	169,29	80,61	214,00	118,67	55,45
Κένυα	135,00	103,81	76,90	140,00	60,13	42,95
Νιγηρία	213,50	177,24	83,02	365,00	64,36	17,63
Ρουάντα	110,00	92,65	84,23	118,00	69,76	59,12
Σουρινάμ	24,00	15,84	66,00	27,00	13,60	50,37
Τόγκο	61,50	49,26	80,10	68,00	21,92	32,24
Τρινιτάδ και Τομπάκο	15,00	6,75	45,00	18,10	11,75	64,92

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πίνακας 5.α — ΕΕΠ όγδου ΕΤΑ: αποτελέσματα της ενδιάμεσης ανασκόπησης

(εκατ. EUR)

Περιοχές ΑΚΕ	Αρχικό ΕΕΠ	ΕΕΠ στις 31.12.2000	Διαφορά ΕΕΠ (%)	Ποσοστά πληρωμών ⁽¹⁾ (%)
Αφρική	4 201,5	4 038,6	- 3,9	7,6
Καραϊβική	453,0	438,6	- 3,2	8,8
Ειρηνικός	132,9	132,5	- 0,3	6,1
Σύνολο ΑΚΕ	4 787,4	4 609,7	- 3,7	7,6

Πίνακας 5.β — ΕΕΠ όγδου ΕΤΑ: αποσπάσματα από τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης ανασκόπησης

(εκατ. EUR)

Χώρες ΑΚΕ	Αρχικό ΕΕΠ	ΕΕΠ στις 31.12.2000	Διαφορά ΕΕΠ (%)	Ποσοστά πληρωμών ⁽¹⁾ (%)
Αγκόλα	167,0	116,9	- 30,0	0,1
Αιθιοπία	294,0	206,0	- 29,9	0,5
Ουγκάντα	210,0	210,0	0,0	2,7
Ρουάντα ⁽²⁾	0,0	110,0		
Σιέρα Λεόνε	111,5	78,1	- 30,0	0,0
Ζιμπάμπουε	110,0	110,0	0,0	10,0

Χώρες σε κατάσταση συγκρούσεων σύμφωνα με την επιτροπή ΕΤΑ της 22ας Νοεμβρίου 2000

Χώρες σε διαβούλευση άρθρο 366α Λομέ IV/άρθρο 96 Κοτονού	Αρχικό ΕΕΠ	ΕΕΠ στις 31.12.2000	Διαφορά ΕΕΠ (%)	Ποσοστά πληρωμών ⁽¹⁾ (%)
Κομόρες	27,5	19,3	- 29,8	9,5
Ακτή Ελεφαντοστού	120,0	84,0	- 30,0	4,0
Φίτζι	25,5	17,9	- 29,8	0,9
Αϊτή	148,0	148,0	0,0	5,1

Χώρες που λαμβάνουν συμπληρωματικά κεφάλαια, μολονότι το ποσοστό πληρωμών τους είναι κατώτερο του μέσου ποσοστού πληρωμών της γεωγραφικής ζώνης τους

Μπελίζε	9,5	11,5	21,1	2,1
Καμερούν	133,0	140,5	5,6	4,6
Πράσινο Ακρωτήριο	30,0	33,0	10,0	7,1
Κιρμπάτι	8,5	12,0	41,2	0,0
Μάλι	189,0	209,0	10,6	2,3
Μαυρίκιος	39,5	42,0	6,3	4,6
Δομινικανή Δημοκρατία	106,0	110,0	3,8	2,4
Σαμόα	11,5	14,2	23,5	5,2
Τσαντ	141,5	151,6	7,1	3,0

⁽¹⁾ Ποσό των σωρευτικών πληρωμών που μεταφέρθηκε στην πρώτη δόση που καταβλήθηκε.⁽²⁾ Το ΕΕΠ της Ρουάντας υπεγράφη μόλις στις 9 Μαρτίου 2000.

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

— η τήρηση του χρονοδιαγράμματος των μεταρρυθμίσεων,

— η απόδοση κατά τη χρησιμοποίηση των πόρων του όγδου ΕΤΑ,

— η μακροοικονομική απόδοση,

— η πρόοδος που σημειώθηκε στις διαρθρωτικές πολιτικές.

Η μείωση της δεύτερης δόσης θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη εάν δεν υπήρχε πίεση εκ μέρους των κρατών μελών, τα οποία αντιτέθηκαν στις προτάσεις της Επιτροπής σε πολλές περιπτώσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

19. Κατά τις διαβουλεύσεις της επιτροπής του ΕΤΑ, σε ορισμένα κράτη επιβλήθηκαν κυρώσεις (μη χορήγηση της δεύτερης δόσης) και τα κεφάλαια που προέκυψαν κατ' αυτόν τον τρόπο διατέθηκαν σε κράτη που κρίθηκαν περισσότερο άξια· οι χώρες αυτές, πέρα από τη χορήγηση της δεύτερης δόσης, ορισμένες φορές έλαβαν και συμπληρωματικούς πόρους. Η δυσκολία που υπάρχει για την ανάλυση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε οφείλεται λιγότερο στην εξήγηση των κυρώσεων που επιβλήθηκαν, οι οποίες φαίνονται λογικές (για παράδειγμα, δεν χορηγήθηκε δεύτερη δόση στην Αγκόλα), και περισσότερο στην αιτιολόγηση των πριμοδοτήσεων με συμπληρωματικά κεφάλαια. Για ορισμένες χώρες (Μαλάουι, Γκαμπόν, Ζάμπια, ...), με ποσοστό πληρωμών που υπερβαίνει σαφώς το αντίστοιχο μέσο ποσοστό της γεωγραφικής ζώνης στην οποία ανήκουν, τα συμπληρωματικά κεφάλαια αποτελούν πριμοδότηση που τους παρέχεται για τις προσπάθειες που καταβάλλουν προκειμένου να κινητοποιήσουν τα κοινοτικά κονδύλια. Ωστόσο, άλλες χώρες, όπως το Μάλι, το Τσαντ, το Καμερούν ή η Δομινικανή Δημοκρατία, με ποσοστό πληρωμών πολύ χαμηλότερο του μέσου όρου της γεωγραφικής ζώνης τους, έλαβαν και αυτές συμπληρωματικά κεφάλαια. Τα εν λόγω κονδύλια τους χορηγήθηκαν βάσει κριτηρίων, όπως είναι η εφαρμογή διαρθρωτικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων. Η ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης, για την οποία γίνεται λόγος στο σημείο 4 ανωτέρω, θα ήταν περισσότερο επιτυχημένη, εάν αιτιολογούσε σαφέστερα τις επιλογές που πραγματοποιήθηκαν στις περιπτώσεις χωρών με ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό πληρωμών.

20. Από την εξέταση των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης ανασκόπησης δημιουργούνται επίσης ερωτηματικά σχετικά με τη αντιμετώπιση τεσσάρων συγκεκριμένων χωρών: της Ρουάντας, της Ουγκάντας, της Ζιμπάμπουε και της Αιτής. Σύμφωνα με τα πρακτικά της επιτροπής του ΕΤΑ της 22ας Νοεμβρίου 2000, οι τρεις πρώτες χώρες θεωρούνται ότι βρίσκονται σε κατάσταση ένοπλων συγκρούσεων, ενώ η τέταρτη αποτελεί θέμα διαβουλεύσεων δυνάμει του άρθρου 366α της αναθεωρημένης σύμβασης Λομέ IV (τώρα άρθρο 96 της συμφωνίας του Κοτονού). Κατά την ίδια συνεδρίαση, η επιτροπή έκρινε ότι οι χώρες αυτές «δεν ήταν σε θέση να απορροφήσουν ολόκληρη την αρχική χορήγηση του ένατου ΕΤΑ» και ότι θα έπρεπε να τους χορηγηθεί μόνο ένα μέρος της και η καταβολή του υπολοίπου να εξαρτηθεί από μεταγενέστερες ανασκοπήσεις. Αυτή η επιφυλακτική προσέγγιση είναι απολύτως αιτιολογημένη και, για το λόγο αυτό, είναι δύσκολο να εξηγηθεί γιατί, την ίδια στιγμή, σε τρεις από τις χώρες αυτές (Ουγκάντα, Ζιμπάμπουε και Αιτή) χορηγήθηκε ολόκληρη η δεύτερη δόση στο πλαίσιο του όγδου ΕΤΑ, ενώ στην τέταρτη (Ρουάντα) χορηγήθηκαν, τον Μάρτιο του 2000, 110 εκατομμύρια ευρώ δυνάμει του ΕΕΠ του όγδου ΕΤΑ (βλέπε **πίνακα 5.β**). Δημιουργούνται, κατά συνέπεια, ερωτηματικά σχετικά με τη λογική συνάφεια, αφενός, της επιβολής κυρώσεων για τη μεγάλη δυσκολία που αντιμετωπίζουν αυτές οι χώρες στην απορρόφηση των κοινοτικών κεφαλαίων μόνο στο πλαίσιο του ένατου ΕΤΑ και, αφετέρου, της κατά πολύ ευνοϊκότερης αντιμετώπισής τους στο πλαίσιο του όγδου ΕΤΑ. Η αντίφαση γίνεται ακόμα εντονότερη στην περίπτωση ορισμένων χωρών που γνωρίζουν ταραχές (Αγκόλα, Σιέρα Λεόνε ...) ή που

19. Η Επιτροπή, εφαρμόζοντας το άρθρο 282 παράγραφος 4 της σύμβασης Λομέ IV, χορήγησε τη δεύτερη δόση (καθώς και τους συμπληρωματικούς πόρους της δεύτερης δόσης) με βάση επτά κριτήρια. Μόνο το ένα από τα κριτήρια αυτά ήταν η επίτευξη προγραμματισμένων αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών. Ένα άλλο από αυτά ήταν η κατάσταση της προετοιμασίας των προγραμμάτων, η οποία στο στάδιο αυτό δεν αντικατοπτριζόταν στα ποσοστά αναλήψεων υποχρεώσεων. Για το λόγο αυτό, μπορεί να υπήρξαν χώρες οι οποίες έλαβαν την πλήρη δεύτερη δόση παρα το χαμηλό ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών κατά τη δεδομένη ημερομηνία (Μαλί, Τσαντ, Καμερούν και Δομινικανική Δημοκρατία). Ο λόγος είναι, απλώς, το ότι χρησιμοποιήθηκαν επτά κριτήρια.

20. Η Επιτροπή δεν είχε την πρόθεση να χορηγήσει μόνο ένα μέρος της αρχικής χορήγησης σε ορισμένες χώρες οι οποίες γνωρίζουν ταραχές και δεν είναι, συνεπώς, σε θέση να απορροφήσουν το πλήρες ποσό.

Η μερική κοινοποίηση δεν θα επηρέαζε στην πραγματικότητα το ποσό της πραγματικής χορήγησης. Η Επιτροπή υπέβαλε στην επιτροπή του ΕΤΑ πρόταση για μερική κοινοποίηση της χορήγησης του ένατου ΕΤΑ στις εν λόγω χώρες για πρώτη φορά στις 2 Νοεμβρίου 2000. Η πρόταση ανταποκρινόταν στην επιθυμία να δοθεί ένα πολιτικό σήμα στις εν λόγω χώρες και δεν συνδέονταν άμεσα με την απορρόφηση των πόρων σε μια συγκεκριμένη στιγμή (π.χ. η Ζιμπάμπουε είχε υψηλή ικανότητα απορρόφησης αλλά βρισκόταν σε ένοπλη σύγκρουση). Κρίθηκε, ωστόσο, ότι η εμπλοκή χωρών σε ένοπλες συγκρούσεις θα μπορούσε στο μέλλον να επηρεάσει αρνητικά την απορρόφηση των πόρων. Η πρόταση για μερική κοινοποίηση συζητήθηκε σε σειρά συνεδριάσεων της επιτροπής του ΕΤΑ ενώ αποσύρθηκε αργότερα, και δεν αποτέλεσε τμήμα της τελικής απόφασης. Η απορρόφηση των πόρων σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή δεν ήταν το μόνο κριτήριο για τη χορήγηση της δεύτερης δόσης του όγδου ΕΤΑ. Τα κριτήρια για τη χορήγηση πόρων βάσει του όγδου ΕΤΑ εφαρμόστηκαν συνεχώς και με συνέπεια, σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης Λομέ IV, συμπεριλαμβανομένων χωρών όπως η Ουγκάντα, η Ζιμπάμπουε και η Αιτή. Για τη Ρουάντα, το ΕΕΠ καθυστέρησε για εμφανείς λόγους και υπογράφηκε μόνο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 366α (Φίτζι) και υπέρ των οποίων δεν επιτράπηκε η χορήγηση της δεύτερης δόσης καθώς και κάθε συμπληρωματικού κεφαλαίου από το όγδοο ΕΤΑ. Και στην περίπτωση αυτή, εάν η ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης περιείχε σχετική επεξήγηση, θα ήταν σαφέστερη η συλλογιστική επί της οποίας στηρίζονται οι τελικές αποφάσεις των αρχών του ΕΤΑ για τη διάθεση των σχετικών πόρων.

τον Μάρτιο του 2000. Η Επιτροπή δεν είχε άλλη επιλογή παρά να υπογράψει για το 70 % της πρώτης δόσης, όπως αναφερόταν στη συνθήκη. Σύμφωνα με τα κριτήρια, δεν χορηγήθηκε δεύτερη δόση.

Τα κριτήρια χορήγησης για το όγδοο ΕΤΑ — καθώς και για τη χορήγηση της δεύτερης δόσης και των συμπληρωματικών πόρων — διαφέρουν από τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν για τις χορηγήσεις του ένατου ΕΤΑ, δεδομένης της εξέλιξης των συμβάσεων ΑΚΕ-ΕΕ. Τα κριτήρια χορήγησης του ένατου ΕΤΑ έχουν συζητηθεί και έχουν συμφωνηθεί με τα κράτη μέλη.

Πραγματικός βαθμός κινητοποίησης των πόρων Stabex

21. Στα άρθρα 186 έως 212 της τέταρτης σύμβασης Λομέ καθιερώνεται το σύστημα σταθεροποίησης των εσόδων από τις εξαγωγές βασικών γεωργικών προϊόντων των ΕΤΑ (Stabex). Το σύστημα αυτό διαθέτει ετησίως, υπέρ του συνόλου των χωρών ΑΚΕ και μέχρι ένα ανώτατο όριο πόρων, ποσά που κατανέμονται μεταξύ των ενδιαφερομένων χωρών βάσει των απωλειών εσόδων από εξαγωγές που καταγράφονται για μια συγκεκριμένη περίοδο. Τα εν λόγω ποσά κινητοποιούνται μέσω συμβάσεων μεταφοράς, βάσει των οποίων τα ποσά που οφείλονται σε κάθε κράτος ΑΚΕ για κάθε βασικό προϊόν καταβάλλονται σε ευρώ από την Επιτροπή «σε έντοκο λογαριασμό που έχει ανοιχτεί σε κράτος μέλος της Κοινότητας» (άρθρο 211 παράγραφος 1). Αφού υπογραφούν οι συμβάσεις, το κράτος ΑΚΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει τα καταβληθέντα ποσά μόνον εφόσον η Επιτροπή και το συγκεκριμένο κράτος ΑΚΕ υπογράψουν «πρωτόκολλο στο οποίο καθορίζεται το πλαίσιο των αμοιβαίων υποχρεώσεών τους και προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της χρησιμοποίησης των μεταφερόμενων πόρων» (άρθρο 210).

22. Στο τέλος του 2000 και από την έναρξη της εκτέλεσης του έβδομου και του όγδου ΕΤΑ, συμβάσεις μεταφοράς είχαν υπογραφεί με 44 χώρες ΑΚΕ και για συνολικό ποσό 2 360 εκατομμυρίων ευρώ⁽¹⁷⁾. Από το σύνολο αυτό, η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει 1 803 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία εγγράφη στους λογαριασμούς των ΕΤΑ, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, ως ισόποσες οριστικές δαπάνες, γεγονός το οποίο αντιστοιχεί σε εν μέρει προεξόφληση της πραγματικής εφαρμογής των ενισχύσεων, δεδομένου ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται καθώς εκτελούνται οι δράσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο των αμοιβαίων υποχρεώσεων. Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής που είναι υπεύθυνες για την κινητοποίηση

22. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η λογιστική εγγραφή των μεταφορών του ταμείου Stabex ως οριστικές δαπάνες ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα των γεγονότων. Πράγματι, η μεταφορά έχει πραγματοποιηθεί στους τραπεζικούς λογαριασμούς εξ ονόματος των τοπικών διοικητικών αρχών. Από άποψη προϋπολογισμού, και με την επιφύλαξη της νομικής ευθύνης της Επιτροπής για τη διεκπεραίωση των πόρων αυτών, το γεγονός ότι οι πόροι θα χρησιμοποιηθούν σε συνάρτηση με την εκτέλεση των δράσεων που εγγράφονται στο πλαίσιο των αμοιβαίων υποχρεώσεων (άρθρο 186 παράγραφος 2 της σύμβασης Λομέ) δεν σημαίνει ότι η μεταφορά δεν έχει γίνει στην πραγματικότητα.

⁽¹⁷⁾ Στο σύνολο αυτό δεν περιλαμβάνονται τα ποσά που χορηγήθηκαν στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

των συμβάσεων μεταφοράς προέκυψε ότι, για 39 από τις 44 ενδιαφερόμενες χώρες, στους λογαριασμούς που είχαν ανοιχτεί στην Κοινότητα απέμειναν 622 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το ισοόσο των 170 εκατομμυρίων ευρώ βρισκόταν σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε τοπικό νόμισμα στις χώρες ΑΚΕ, ποσά τα οποία αντιστοιχούσαν συνολικά στο 44 % περίπου των δαπανών Stabex. Ορισμένα ποσά εμφανίζονταν σε αυτούς τους τραπεζικούς λογαριασμούς επί πολλά έτη. Στον **πίνακα 6** αναλύεται η κατάσταση των χωρών στις οποίες αντιστοιχούν τα σημαντικότερα ακινητοποιημένα ποσά. Κρίνεται σκόπιμο στην ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης να αναφέρεται ο πραγματικός βαθμός της εφαρμογής των ενισχύσεων.

23. Από τον **πίνακα 6** προκύπτει ότι τέσσερις από τις εννέα χώρες που διαθέτουν σημαντικά ποσά περιλαμβάνονται στον κατάλογο των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (άρθρο 330)⁽¹⁸⁾, ήτοι των χωρών όπου οι ανάγκες χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα σοβαρές. Στην περίπτωση της Αγίας Λουκίας και του Αγίου Βικέντιου, τα ποσά που βρίσκονται σε καταθέσεις είναι σημαντικά, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν 2,7 και 3,5 φορές αντίστοιχα τον προϋπολογισμό των προγραμματιζόμενων ενισχύσεων στο πλαίσιο του έβδομου και του ογδοου ΕΤΑ. Από την ανάλυση διαπιστώνεται επίσης ότι, μολονότι όντως υπάρχουν πλαίσια υποχρεώσεων για ένα τμήμα των 622 εκατομμυρίων ευρώ που αναφέρονται στο σημείο 22, για πολλές συμβάσεις μεταφοράς δεν έχει υπογραφεί κανένα πλαίσιο λόγω μη επίτευξης συμφωνίας μεταξύ των μερών (βλέπε **πίνακα 7**). Επιπλέον, η εκτέλεση ορισμένων πλαισίων αμοιβαίων υποχρεώσεων είναι εξαιρετικά αργή.

Είναι, ωστόσο, αλήθεια ότι η εκτέλεση των δράσεων που εγγράφονται στο πλαίσιο των αμοιβαίων υποχρεώσεων είναι μάλλον αργή και σε ορισμένες περιπτώσεις τα ποσά παραμένουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς για πολλά χρόνια. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θα μπορούσε να προβλέψει την προσθήκη για το 2001 στο λογαριασμό διαχείρισης, καθώς και στην ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης, αυτής της πρόσθετης πληροφορίας για να κινήσει την προσοχή στο γεγονός ότι οι μεταφερθέντες πόροι βάσει του Stabex δεν έχουν ακόμα χρησιμοποιηθεί από τους δικαιούχους.

23. Για τη Μαυριτανία, η προβλεπόμενη χρήση είναι, ωστόσο, μια κλασική χρήση «σχεδίου», η οποία χρειαζόταν περισσότερο χρόνο προετοιμασίας και μελέτης.

Όλες οι μεταφορές Stabex πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους στόχους και τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 186 παράγραφος 2 της τέταρτης σύμβασης της Λομέ.

Πίνακας 6 — Κεφάλαια Stabex ακινητοποιημένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς στις 31 Δεκεμβρίου 2000

(εκατ. EUR)

Χώρες	Σύνολο	Ετη εφαρμογής								
		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Καμερούν	97,58		21,24	47,69		16,46				12,19
Αιθιοπία	53,86		20,34	15,02	11,22	7,28				
Γκάνα	26,66	0,43	1,22	5,51	19,33					0,17
Κένυα	91,26	24,36	23,87	19,52	23,51					
Μαδαγασκάρη	25,80	0,08	0,69	11,10	8,79			3,02	2,12	
Μαυριτανία	31,34	26,75	3,59	1,00						
Ουγκάντα	100,05	1,18	4,82	18,69	40,25	32,89 ⁽¹⁾	0,49	1,73		
Άγιος Βικέντιος	40,32				1,00	16,24	7,47	15,61		
Αγία Λουκία	30,01					8,89	7,89	9,01		4,22

(¹) Ποσά σε σελίνια Ουγκάντας για τα οποία δεν καθορίζονται τα αρχικά έτη εφαρμογής.

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

(¹⁸) Αιθιοπία, Μαδαγασκάρη, Μαυριτανία και Ουγκάντα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**Πίνακας 7 — Παραδείγματα συμβάσεων μεταφοράς εν
αναμονή καθορισμού πλαισίων αμοιβαίων υποχρεώσεων**

(εκατ. EUR)

Χώρες	Έτη εφαρμογής	Ποσά
Μπουρούντι	1991	7,98
Καμερούν	1994 και 1998	42,42
Ακτή Ελεφαντοστού	1996	19,82
Μαλάουι	1994 και 1995	12,29
Ρουάντα	1996 και 1998	6,27
Νήσοι Σολομώντος	1998	41,82
Σενεγάλη	1997 και 1998	21,12
Τόγκο	1991 έως 1995	16,78
Ζιμπάμπουε	1995	13,32

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο.

24. Ο κύριος διατάκτης του ΕΤΑ οφείλει να μελετήσει αυτές τις ανησυχητικές καταστάσεις και να εξετάσει τα μέτρα που θα καθιστούσαν δυνατή την κινητοποίηση των αδρανών κεφαλαίων. Από την άποψη αυτή, η τέταρτη σύμβαση Λομέ (άρθρο 209 παράγραφος 4) προβλέπει τη σύνδεση των μεταφορών Stabex με τη στήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής. Επίσης, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο καθορισμού προθεσμιών, μετά την παρέλευση των οποίων τα μεταφερθέντα κεφάλαια Stabex θα επιστρέφονται στις ενισχύσεις του προϋπολογισμού για τη στήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής στις χώρες που είναι επιλέξιμες για τις εν λόγω ενισχύσεις⁽¹⁹⁾. Παρόμοια προσέγγιση εφαρμόστηκε όσον αφορά το Μπενίν, την Αιθιοπία, το Τόγκο, τον Άγιο Βικέντιο και την Αγία Λουκία για πολλές μεταφορές⁽²⁰⁾, ενώ στις αρχές του 2001 η αντιπροσωπεία της Επιτροπής στο Καμερούν εξέταζε το ενδεχόμενο εφαρμογής της ίδιας αυτής προσέγγισης.

25. Εκτός από τις αποφάσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2000 (361,6 εκατομμύρια ευρώ), στις 31 Δεκεμβρίου 2000, δεν είχαν πληρωθεί διάφορες μεταφορές, συνολικού ύψους 188,5 εκατομμυρίων ευρώ, που αφορούσαν έτη εκτέλεσης πριν από το 1999. Οι καθυστερήσεις στις πληρωμές αφορούσαν τρεις χώρες (Μπουρούντι, Σουδάν και Τόγκο) και οφείλονταν, κυρίως, στην αναστολή της καταβολής των ενισχύσεων λόγω της κατάστασης που επικρατεί στις εν λόγω χώρες όσον αφορά τα δικαιώματα του ανθρώπου και τη δημοκρατία. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θεωρούν απαραίτητο αυτό το χρέος του ΕΤΑ έναντι των τριών προαναφερθεισών χωρών.

⁽¹⁹⁾ Όλες οι χώρες που εμφανίζονται στον πίνακα 6 λαμβάνουν επίσης ενισχύσεις στο πλαίσιο της στήριξης της διαρθρωτικής προσαρμογής. Επιπλέον, τον Δεκέμβριο του 1999, το Συμβούλιο των Υπουργών ΑΚΕ-ΕΚ υποχρεώθηκε να αποσύρει 250 εκατομμύρια ευρώ από τις προγραμματιζόμενες ενισχύσεις του όγδοου ΕΤΑ για να αντιμετωπίσει την ανεπάρκεια πιστώσεων στο πλαίσιο των πόρων για το μηχανισμό διαρθρωτικής προσαρμογής (ΜΔΠ).

⁽²⁰⁾ Διάθεση υπέρ των ενισχύσεων του προϋπολογισμού για το πρόγραμμα διαρθρωτικής προσαρμογής III.

24. Η Επιτροπή έχει ήδη χορηγήσει πόρους Stabex βάσει της διευκόλυνσής του για την υποστήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής για πολλές χώρες. Πράγμα που είναι πρόσφορο και νομικά δυνατό, βάσει της συμφωνίας του Κοτονού.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι οι μεταφορές αυτές θα πρέπει να γίνονται επίσης για χώρες που αναφέρονται στον πίνακα 6. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, προτιμητέα προσέγγιση μπορεί να είναι η χρήση πόρων Stabex που δεν έχουν εκταμιευθεί για άλλες ειδικές δραστηριότητες (π.χ. στην περίπτωση της Ρουάντα, οι πόροι Stabex για το 1996-1998 θα χρησιμοποιηθούν για την αγροτική ανάπτυξη ενώ εκκρεμεί η υπογραφή ενός πλαισίου αμοιβαίων υποχρεώσεων).

25. Όσον αφορά το Μπουρούντι (έβδομο ΕΤΑ: 29,7 εκατ. ευρώ, όγδοο ΕΤΑ: 13,8 εκατ. ευρώ), η επανάληψη της συνεργασίας επέτρεψε την πληρωμή των μεταφορών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Όσον αφορά το Σουδάν (έβδομο ΕΤΑ: 103,8 εκατ. ευρώ· όγδοο ΕΤΑ : 87,1 εκατ. ευρώ) και το Τόγκο (όγδοο ΕΤΑ : 12,1 εκατ. ευρώ), τα κεκτημένα δικαιώματα από τις χώρες αυτές βάσει της σύμβασης Λομέ IV, δεν θίγονται από την εκπνοή του μηχανισμού Stabex. Σχετικά με το θέμα αυτό, πρέπει να γίνει αναφορά στο άρθρο 70 παράγραφος 1 της συνθήκης της Βιέννης για το δίκαιο των συνθηκών, που αντικατοπτρίζει το εθιμικό δίκαιο σχετικά με το θέμα. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, η κατάργηση μιας συνθήκης «δεν θίγει κανένα δικαίωμα, καμία υποχρέωση και καμία νομική κατάσταση των μερών, που απορρέουν από την εφαρμογή της συνθήκης πριν από τη λήξη ισχύος της».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

26. Το άρθρο 207 παράγραφος 4 της σύμβασης Λομέ ορίζει ότι η Επιτροπή υποβάλλει «έκθεση στην επιτροπή των πρέσβων σχετικά με την πορεία της διεκπεραίωσης του συνόλου των μεταφορών». Στις 12 Δεκεμβρίου 2000, η Επιτροπή υπέβαλε την έκθεσή της σχετικά με το έτος εκτέλεσης 1999. Στην έκθεση αυτή περιγράφεται η κατάσταση των πόρων Stabex στο τέλος του Ιουνίου 2000 και περιλαμβάνεται κατάλογος των αποφάσεων σχετικά με το έτος εκτέλεσης 1999. Ωστόσο, δεν γίνεται καμία αναφορά στην εφαρμογή των προς εκκαθάριση μεταφορών. Το άρθρο 31 παράγραφος 3 της εσωτερικής συμφωνίας για τη χρηματοδότηση της τέταρτης σύμβασης Λομέ επιβάλλει τη σύνταξη ετησίως ανακεφαλαιωτικής έκθεσης για τη λειτουργία του συστήματος σταθεροποίησης των εσόδων από εξαγωγές, στην οποία να αναλύονται ιδίως οι επιπτώσεις των μεταφορών στους τομείς στους οποίους διατίθενται. Στην έκθεση που υπέβαλε η Επιτροπή στις 21 Σεπτεμβρίου 2000 για το οικονομικό έτος 1999 παρουσιάζεται η μέθοδος υπολογισμού των βάσεων των μεταφορών και πραγματοποιείται σύγκριση του ύψους των μεταφορών του 1998 με τα έσοδα από τις εξαγωγές για κάθε συγκεκριμένο προϊόν. Μολονότι αναφέρονται οι μορφές παρέμβασης που προβλέπονται από τα πλαίσια αμοιβαίων υποχρεώσεων που υπεγράφησαν κατά τη διάρκεια του έτους, δεν γίνεται συνολικός απολογισμός της κατάστασης και, κυρίως, καμία αναφορά στα προβληματικά σημεία των προς εκκαθάριση μεταφορών, τα οποία απαιτούν και διορθωτικές δράσεις. Αιτία της έλλειψης ανακεφαλαιώσης των υπό υλοποίηση δράσεων ή όσων απομένουν να αναληφθούν είναι η ετήσια διάρθρωση της έκθεσης. Η ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης (βλέπε σημείο 4) δεν καλύπτει τα κενά αυτών των δύο ετήσιων εκθέσεων για την εκτέλεση του χρηματοδοτικού μέσου Stabex.

27. Όσον αφορά τις ρευστοποιήσιμες και διαθέσιμες αξίες των ΕΤΑ, οι οποίες, στις 31 Δεκεμβρίου 2000, ανέρχονταν σε 1 266,4 εκατομμύρια ευρώ, η απόφαση αριθ. 3/2000 της επιτροπής των πρέσβων ΑΚΕ-ΕΚ για τη μεταφορά του υπολοίπου Stabex, ύψους 1 105,7 εκατομμυρίων ευρώ, από τον ειδικό λογαριασμό Stabex στον κανονικό λογαριασμό του ΕΤΑ θα καταστήσει δυνατή την εκκαθάριση των ταμειακών πλεονασμάτων, κατάσταση την οποία επισήμανε το Συνέδριο στο σημείο 15 της ετήσιας έκθεσής του για το 1999. Πράγματι, με την ίδια αυτή απόφαση, η επιτροπή των πρέσβων ζήτησε την εκκαθάριση της κατάστασης το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2001.

26. Η έκθεση στην επιτροπή των πρέσβων ΑΚΕ-ΕΚ που αναφέρει τον Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει ασχοληθεί ποτέ με θέματα σχετικά με την εκκαθάριση των μεταφορών αλλά αποκλειστικά με αποφάσεις μεταφορές που έχουν ληφθεί από την Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης που απαιτεί μια κατάσταση προόδου της εξέτασης του συνόλου των μεταφορών αυτών.

Όσον αφορά την ανακεφαλαιωτική έκθεση για το 1999, πρέπει να σημειωθεί ότι με την παύση του μέσου Stabex, η τελευταία έκθεση η οποία έχει ήδη εκπονηθεί, αφορά το 2000. Στο μέλλον, η γενική παρουσίαση των ενεργειών που έχουν αρχίσει ή πρόκειται να αναληφθούν θα πρέπει να περιέχεται στην ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης του ΕΤΑ (σημείο 4 της έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου), που παρέχεται από την Επιτροπή.

27. Κατ' εφαρμογή της απόφασης της επιτροπής των πρέσβων, ποσό ύψους 885 εκατ. ευρώ θα μεταφερθεί, κατά τη διάρκεια του 2001, από τον ειδικό λογαριασμό Stabex στον λογαριασμό του ΕΤΑ.

Συμπεράσματα και συστάσεις

28. Παρά τη σημαντική αύξηση των χρηματοδοτικών αποφάσεων, ιδίως στο πλαίσιο του όγδοου ΕΤΑ, η εκτέλεση των ΕΤΑ συνεχίζεται με αργούς ρυθμούς. Αυτό προκύπτει κυρίως από το επίπεδο των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2000, το οποίο ήταν κατώτερο των στόχων που είχε εξαγγείλει η Επιτροπή. Αυτή η βραδύτητα του ρυθμού εκτέλεσης δεν φαίνεται να επέσυρε πάντοτε τις σχετικές κυρώσεις επ' ευκαιρία της ενδιάμεσης ανασκόπησης του όγδοου ΕΤΑ, η οποία καθόριζε διαφορετικά κριτήρια για τη χορήγηση της δεύτερης δόσης και των συμπληρωματικών κεφαλαίων. Η εκτέλεση των ΕΤΑ προβλέπεται να βελτιωθεί μόνον εάν η Επιτροπή καταφέρει να ανταποκριθεί στις δύο προκλήσεις με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη: να ολοκληρώσει με επιτυχία τη μεταρρύθμιση των διαρθρώσεων και μεθόδων διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας που εφαρμόζει (βλέπε σημείο 10), η οποία επιχειρείται το 2000 και το 2001, και να αυξήσει, σε συνεργασία με τους άλλους χρηματοδότες, τις ικανότητες διαχείρισης και απορρόφησης των δικαιούχων χωρών. Λαμβανομένων υπόψη των διευρυμένων αρμοδιοτήτων όσον αφορά τη διαχείριση των πόρων, τις οποίες αναγνωρίζουν στους εθνικούς διατάκτες οι συμβάσεις Λομέ και η συμφωνία του Κοτονού, αυτή η ενίσχυση των ικανοτήτων πρέπει να θεωρηθεί ως απαρέγκλιτη επιταγή, ώστε οι μεταρρυθμίσεις να παραγάγουν τα αποτελέσματά τους στο εγγύς μέλλον.

29. Για τη βελτίωση της διαφάνειας των λογαριασμών, θα ήταν ευκαίριο η Επιτροπή, πέρα από το να επιχειρήσει την απλοποίηση της παρουσίασης των ισολογισμών των ΕΤΑ, να προβαίνει σε πραγματική ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης δίδοντας έμφαση στα θέματα ουσίας που σηματοδοτούν τη διαχείριση του εκάστοτε οικονομικού έτους.

28. Η ενίσχυση της ικανότητας διαχείρισης ήταν ιδιαίτερη και μόνιμη ανησυχία και για το λόγο αυτό ελήφθη υπόψη ως μία από τις έξι προτεραιότητες της αναπτυξιακής πολιτικής της Κοινότητας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δαπάνες ΕΤΑ διακόπηκαν όταν είχαν παγώσει προγράμματα, προκειμένου να γίνουν σεβαστά τα αιτήματα της Επιτροπής όσον αφορά την απόδειξη της χρηστής διακυβέρνησης, ή για την τήρηση ορισμένων ποιοτικών προτύπων καθώς και λόγω της περιορισμένης ικανότητας απορρόφησης εκ μέρους μερικών διοικήσεων ΑΚΕ. Οι μεταρρυθμίσεις στη διαχείριση της βοήθειας στο πλαίσιο της Επιτροπής θα πρέπει να επιφέρει αποτελέσματα εγκαίρως αλλά η ταχύτερη και πλέον αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων ΕΤΑ εξαρτάται, ουσιαστικά, από την αύξηση του αριθμού των διαχειριστών των σχεδίων στο πλαίσιο των υπηρεσιών της Επιτροπής.

29. Η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα παρουσίασης πληροφοριών για το ΕΤΑ με μεγαλύτερη σαφήνεια στο μέλλον, και αυτό μπορεί να περιλαμβάνει ανάλυση όπως συστήνει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ — ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με το έκτο, έβδομο και όγδοο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2000

I. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο («το Συνέδριο») εξέτασε τους λογαριασμούς του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Οι λογαριασμοί αυτοί, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τους λογαριασμούς διαχείρισης ⁽²¹⁾, παρουσιάστηκαν αργοπορημένα από την Επιτροπή στην ανακοίνωση COM(2001) 233 τελικό της 18ης Μαΐου 2001 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Συνέδριο ⁽²²⁾. Σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, το Συνέδριο υποχρεούται να προβαίνει σε δήλωση αξιοπιστίας προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων ⁽²³⁾.

II. Το Συνέδριο διενήργησε τον έλεγχο του σύμφωνα με τις ελεγκτικές μεθόδους και πρότυπα που εφαρμόζει. Αυτά αποτελούν προσαρμογή των γενικών παραδεκτών διεθνών ελεγκτικών προτύπων στο πλαίσιο των ΕΤΑ. Ο έλεγχος περιλάμβανε ένα ενδεδειγμένο φάσμα ελεγκτικών διαδικασιών, που έχουν σχεδιαστεί προκειμένου να εξετάζονται, σε δειγματοληπτική βάση, τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν τόσο τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις των λογαριασμών, όσο και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων στους λογαριασμούς πράξεων. Ο έλεγχος περιλάμβανε επίσης αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που εφαρμόστηκαν και της παρουσίας των λογαριασμών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Συνέδριο διαμόρφωσε εύλογη βάση για να στηρίξει τις απόψεις που διατυπώνονται παρακάτω.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

III. Εκτός από τις επιδράσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), γ) και δ) κατωτέρω, το Συνέδριο είναι της γνώμης ότι οι οικονομικές καταστάσεις και οι λογαριασμοί διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2000 αντικατοπτρίζουν αξιόπιστα τα έσοδα και τις δαπάνες του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος, καθώς και τη δημοσιονομική κατάσταση στο τέλος του έτους:

- α) μεταφορές κεφαλαίων ανερχόμενες σε 350 εκατομμύρια ευρώ καταχωρίζονται ως πληρωμές, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση του επιπέδου εκτέλεσης των ενισχύσεων (βλέπε σημείο 33).
- β) το επίπεδο των πρωτογενών αναλήψεων υποχρεώσεων και των εκχωρηθεισών πιστώσεων έχει υπερεκτιμηθεί, διότι η Επιτροπή δεν ακύρωσε τις αναλήψεις υποχρεώσεων για τις οποίες είχε παρέλθει η προθεσμία έναρξης της εκτέλεσης (βλέπε σημείο 34).
- γ) δεν δηλώνονται η έκταση και ο βαθμός εκτέλεσης των μακροοικονομικών ενισχύσεων (βλέπε σημείο 35).
- δ) η αξιοπιστία των εκχωρηθέντων πόρων ως δείκτη για μελλοντικές πληρωμές περιορίζεται από το γεγονός ότι στα κονδύλια αυτά περιλαμβάνονται αποθεματικά για απρόβλεπτα, καθώς και ποσά που έχουν διατεθεί άσκοπα για συμβάσεις (βλέπε σημείο 36).

⁽²¹⁾ Όπως καθορίζονται στα άρθρα 66 και 67 του δημοσιονομικού κανονισμού που διέπει το όγδοο ΕΤΑ, τα οποία εφαρμόζονται κατ' αναλογία στο έκτο και έβδομο ΕΤΑ.

⁽²²⁾ Το άρθρο 68 του δημοσιονομικού κανονισμού που διέπει το όγδοο ΕΤΑ, εφαρμοζόμενο κατ' αναλογία στο έκτο και έβδομο ΕΤΑ, ορίζει ότι τα έγγραφα αυτά υποβάλλονται μέχρι την 1η Μαΐου.

⁽²³⁾ Άρθρο 73 του δημοσιονομικού κανονισμού που διέπει το όγδοο ΕΤΑ, εφαρμοζόμενο κατ' αναλογία στο έκτο και έβδομο ΕΤΑ.

Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων

IV.

- α) Όσον αφορά τα έσοδα που καταχωρίστηκαν στους λογαριασμούς, τα ποσά που διατέθηκαν για το όγδοο ΕΤΑ, τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές για το οικονομικό έτος, από τον έλεγχο του Συνεδρίου δεν προέκυψαν σφάλματα με ουσιαστικές επιπτώσεις.
- β) Όσον αφορά τις εκχωρηθείσες πιστώσεις του όγδου ΕΤΑ για το υπό εξέταση οικονομικό έτος, από τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι οι συμβάσεις συνήφθησαν χωρίς έγκυρη πρωτογενή ανάληψη υποχρέωσης λόγω παρέλευσης της προθεσμίας εκτέλεσης, γεγονός που έχει ως συνέπεια την ακύρωση των πορών που εκχωρήθηκαν στο πλαίσιο της πρωτογενούς ανάληψης υποχρέωσης (βλέπε σημείο 38).
- γ) Όσον αφορά τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στις χώρες ΑΚΕ υπό την ευθύνη των εθνικών και περιφερειακών διατακτών στο πλαίσιο ορισμένων προγραμμάτων ή χρηματοδοτικών μέσων, οι οικονομικοί έλεγχοι που διενεργήθηκαν, τόσο βάσει των χρηματοδοτικών συμφωνιών, όσο και κατόπιν σχετικού αιτήματος της υπηρεσίας εξωτερικού ελέγχου του γραφείου συνεργασίας EuropeAid καταδεικνύουν ότι μη επιλέξιμες πράξεις μπορούν να χρεωθούν στα ΕΤΑ (βλέπε σημεία 57-61).

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω διαπιστώσεων, το Συνέδριο φρονεί ότι οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι οικονομικές καταστάσεις του έκτου, έβδομου και όγδου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000, λαμβανόμενες ως σύνολο, είναι νόμιμες και κανονικές.

10 Οκτωβρίου 2001

Jan O. KARLSSON
ΠρόεδροςΕυρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Εισαγωγή

30. Η γνώμη του Συνεδρίου σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων επί των οποίων στηρίζονται οι λογαριασμοί βασίζεται στην τεκμηρίωση που παρουσίασε η Επιτροπή στις Βρυξέλλες και, όπου χρειάστηκε, οι αντιπροσωπείες στις χώρες ΑΚΕ. Το Συνέδριο δεν προέβη σε επιτόπιους ελέγχους στις εν λόγω χώρες προκειμένου να επαληθεύσει την πραγματικότητα των έργων, των προμηθειών ή των υπηρεσιών επί των οποίων βασίζεται η προαναφερθείσα τεκμηρίωση.

31. Το Συνέδριο εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι το νομικό πλαίσιο των ΕΤΑ, εξαιτίας των πολυάριθμων δυνατοτήτων εξαίρεσης που προσφέρει, δύσκολα επιτρέπει τη διενέργεια αυστηρών ελέγχων της συμμόρφωσης με τους σχετικούς κανόνες και τη νομοθεσία. Το γεγονός ότι το εν λόγω πλαίσιο είναι συχνά ενδεικτικό μειώνει σημαντικά την εμβέλεια των ελέγχων όσον αφορά τη νομιμότητα/κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων.

32. Στην περίπτωση των μακροοικονομικών ενισχύσεων και, συγκεκριμένα, όσον αφορά τα προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής, η κινητοποίηση των σχετικών κονδυλίων προς τις δικαιούχους χώρες διέπεται από χρηματοδοτικές συμφωνίες οι οποίες ορίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται πριν από την αποδέσμευσή τους. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί αυτούς τους όρους ως πολιτικό μέσο, προκειμένου να παρακινήσει τις κυβερνήσεις των δικαιούχων χωρών να προβούν στις συμφωνημένες μεταρρυθμίσεις. Επιπλέον, δεδομένου ότι η στήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής αποτελεί μέρος μιας συντονισμένης δράσης των χρηματοδοτών, μπορεί να υπάρχει μόνο ένα πρόγραμμα ανά χώρα. Κατ' αυτό τον τρόπο, η Επιτροπή δέχεται μερικές φορές παρεκκλίσεις από ορισμένους όρους που καθορίζονται από τις χρηματοδοτικές συμφωνίες και αποδεσμεύει τμήματα των ενισχύσεων βάσει εκτίμησης της γενικότερης κατάστασης που επικρατεί στη δικαιούχο χώρα. Από την άποψη αυτή, δεν έχει νόημα η διενέργεια ενός αυστηρού ελέγχου της νομιμότητας και της κανονικότητας με βάση τη συστηματική εξέταση κάθε όρου της χρηματοδοτικής συμφωνίας. Πράγματι, σημασία δεν έχει πλέον να εκτιμηθεί κατά πόσο μια κατάσταση συμφωνεί με κανόνα που καθορίστηκε εκ των προτέρων, αλλά να κριθεί κατά πόσο είναι σκόπιμη η συνέχιση της εφαρμογής των προγραμμάτων.

32. Η Επιτροπή συμφωνεί με την άποψη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι οι προϋποθέσεις της πολιτικής της στις ενέργειες της διαρθρωτικής προσαρμογής έχουν χρησιμοποιηθεί κατά το παρελθόν για την ανάληψη πολιτικού διαλόγου με τις κυβερνήσεις που πραγματοποιούσαν πολιτικές μεταρρυθμίσεις, όπως είχαν συμφωνηθεί με τα ιδρύματα Bretton Woods. Είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η τήρηση αυτών των προϋποθέσεων αυστηρά από άποψη νομιμότητας και κανονικότητας, δεδομένου ότι η τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων θα πρέπει να ειπωθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο της συνολικής προόδου που έχει σημειωθεί κατά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεών τους για τη βελτίωση στην ποιότητα ζωής του πληθυσμού.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί, κατά έναν πιο προβλέψιμο τρόπο, η συνέχεια και η καταλληλότητα της υποστήριξης στα προγράμματα μεταρρύθμισης των κυβερνήσεων, όπως υπογραμμίζεται στα έγγραφα στρατηγικής μείωσης της φτώχειας, η Επιτροπή υιοθέτησε μια πιο ευέλικτη προσέγγιση στις προϋποθέσεις, στα πρόσφατα προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής. Η Επιτροπή ολοένα και περισσότερο συνδέει τη βοήθειά της στην απόκτηση αποτελεσμάτων και όχι στην τήρηση πολιτικών προϋποθέσεων. Η προσέγγιση αυτή έχει δοκιμαστεί στην περίπτωση της Μπουρκίνα Φάσο, όπου η κοινότητα των χορηγών έκανε δεκτό μόνον ένα πρόγραμμα μεταρρύθμισης, πρόγραμμα που η κυβέρνηση είχε συμφωνήσει με τα ιδρύματα Bretton Woods και άλλους χορηγούς και για το οποίο όλοι οι χορηγοί εκπόνησαν από κοινού μη συστηματικές αξιολογήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική μακροοικονομική απόδοση και τα αποτελέσματα που αποκτήθηκαν σε βασικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων στη διαχείριση των δημόσιων δαπανών.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Υπερεκτίμηση των δαπανών με την καταχώριση μεταφορών ως πληρωμών

33. Το ύψος των δαπανών που εμφανίζεται στους λογαριασμούς έχει υπερεκτιμηθεί για το λόγο ότι μεταφορές κεφαλαίων έχουν καταχωριστεί ως πληρωμές. Η Επιτροπή μετέφερε ποσά ύψους 250 εκατομμυρίων ευρώ στην Διεθνή Τράπεζα και 100 εκατομμύρια ευρώ στην ΕΤΕπ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις ΦΥΧ. Τα ποσά αυτά καταχωρίστηκαν ως πληρωμές στους λογαριασμούς του ΕΤΑ, μολονότι πρόκειτο για μεταφορές κεφαλαίων σε ενδιάμεσους φορείς, στο πλαίσιο των οποίων οι πληρωμές προς τους δικαιούχους θα πραγματοποιούνταν μετά την ολοκλήρωση των συνακόλουθων διαδικασιών έγκρισης στις οποίες μετέχει η Επιτροπή. Επιπλέον, οι λογαριασμοί δεν περιείχαν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι στο τέλος του έτους κανένα από τα κεφάλαια αυτά δεν είχε χρησιμοποιηθεί.

Υπερεκτίμηση των αναλήψεων υποχρεώσεων και των εκχωρηθέντων κεφαλαίων

34. Από τον Ιούνιο του 1998 ⁽²⁴⁾, οι χρηματοδοτικές συμβάσεις του ΕΤΑ πρέπει να αρχίζουν να εφαρμόζονται από μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Εάν η εφαρμογή δεν αρχίσει την ημερομηνία αυτή, η συμφωνία ακυρώνεται και η Επιτροπή πρέπει να λάβει νέες αποφάσεις για τις πράξεις που θα συνεχιστούν. Ωστόσο, από τον έλεγχο του Συνεδρίου διαπιστώθηκε ότι η Επιτροπή δεν είχε ακυρώσει χρηματοδοτικές συμφωνίες για τις οποίες είχε παρόμοια προθεσμία για την έναρξη της εφαρμογής. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση των αναλήψεων υποχρεώσεων και των εκχωρηθέντων κεφαλαίων στους λογαριασμούς. Το λογιστικό σύστημα διαχείρισης του ΕΤΑ δεν επιτρέπει την αναγνώριση αυτών των αποφάσεων. Κατά συνέπεια, είναι αδύνατον να προσδιοριστεί το ύψος των σχετικών αναλήψεων υποχρεώσεων χωρίς να εξεταστεί λεπτομερώς και χωριστά πλήθος πράξεων. Το πρόβλημα αυτό επηρεάζει επίσης τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων (βλέπε σημείο 38).

33. Η Επιτροπή έχει διαφορετική ερμηνεία απ' ό,τι το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η πρωτοβουλία για τις φτωχές υπερχρεωμένες χώρες (ΦΥΧ) αποτελεί ένα πρόγραμμα πολλών χορηγιών όπου η Επιτροπή συμμετέχει ως χορηγός (μέσω συνεισφορών στο ταμείο, υπέρ των αναπτυσσομένων χωρών, της Διεθνούς Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη και στην ΕΤΕπ), όπως προβλέπεται στην κοινή απόφαση του Συμβουλίου ΑΚΕ-ΕΕ. Το γεγονός ότι η Επιτροπή ενδέχεται να έχει στη συνέχεια έναν περαιτέρω ρόλο στην κατανομή των πόρων σε μεμονωμένες δικαιούχες χώρες (μέσω της αξιολόγησης της τήρησης των όρων που συνδέονται με την πρωτοβουλία ελάφρυνσης του χρέους) δεν αλλάζει το γεγονός ότι αυτοί δεν αποτελούν πλέον τμήμα των πόρων της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, οι μεταφορές στους εν λόγω οργανισμούς πρέπει να θεωρηθούν ως τελικές πληρωμές για την εφαρμογή της πρωτοβουλίας ΦΥΧ, και για το λόγο αυτό, εγγράφονται ως δαπάνες στους λογαριασμούς.

34. Τα γεγονότα που καθορίζουν τις ημερομηνίες έναρξης των χρηματοδοτικών συμβάσεων δεν συνδέονται πάντα με δημοσιονομικά ή λογιστικά γεγονότα, πράγμα που καθιστά δύσκολη την παρακολούθηση των ημερομηνιών έναρξης με βάση ένα σύστημα λογιστικής διαχείρισης. Το τελευταίο επιτρέπει, ωστόσο, την εκπόνηση καταλόγων ελέγχου που, στη συνέχεια, εξετάζονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και, ανάλογα με την περίπτωση, από τις αρχές των σχετικών χωρών ΑΚΕ για να εξασφαλιστεί ότι η έναρξη των σχεδίων και προγραμμάτων έχει πράγματι γίνει πριν από τις προβλεπόμενες προθεσμίες.

Κατά τη δημιουργία της υπηρεσίας συνεργασίας Euro-peAid, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την ανάγκη δημιουργίας των καταλόγων των περιπτώσεων, προκειμένου να γίνει η ακύρωσή τους στους λογαριασμούς του 2000, οι προτεραιότητες που οι λειτουργικές μονάδες έπρεπε να αντιμετωπίσουν δεν επέτρεψε να τηρηθεί η δέσμευση αυτή. Εννοείται ότι οι κατάλογοι αυτοί θα ενημερωθούν κατά τη διάρκεια αυτού του έτους ούτως ώστε να μπορέσει η δημοσιονομική και συμβατική μονάδα να προβεί στην ακύρωσή τους και να καταστήσει τις δεσμεύσεις πιστές προς την πραγματικότητα.

⁽²⁴⁾ Άρθρο 9 του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος εφαρμόζεται στο όγδοο ΕΤΑ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Βαθμός εκτέλεσης των μακροοικονομικών ενισχύσεων

35. Οι ενισχύσεις από τον προϋπολογισμό δύσκολα εντοπίζονται στους λογαριασμούς του τέλους του οικονομικού έτους των ΕΤΑ, δεδομένου ότι προέρχονται από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, από τα οποία μόνο ορισμένα είναι προγραμματιζόμενα. Είναι αναγκαίο να ληφθούν μέτρα, τα οποία να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις ή η ανάλυση της οικονομικής διαχείρισης παρέχουν ακριβή εικόνα αυτών των ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ποσών των οποίων η κινητοποίηση εκκρεμεί ακόμη στο τέλος του οικονομικού έτους.

Περιορισμένη αξιοπιστία των εκχωρηθέντων κεφαλαίων ως δεικτών των μελλοντικών πληρωμών

36. Υπάρχει το ενδεχόμενο να δεσμευτούν πιστώσεις άσκοπα και το ύψος των εκχωρηθέντων κεφαλαίων να μην αποτελεί αξιόπιστο δείκτη των μελλοντικών πληρωμών για το λόγο ότι:

- α) η αξία των συμβάσεων που καταχωρίζεται στους λογαριασμούς του ΕΤΑ προσαυξάνεται με τα αποθεματικά για απρόβλεπτα·
- β) οι λογαριασμοί εξακολουθούν να περιλαμβάνουν, στο σύνολο των εκχωρηθέντων κεφαλαίων, ποσά τα οποία εξακολουθούν να προορίζονται άσκοπα για συμβάσεις.

Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου

37. Στους λογαριασμούς του ΕΤΑ περιλαμβάνονται ποσά που καταβλήθηκαν από την Επιτροπή στην ΕΤΕπ για σχέδια που αφορούν κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου με τη μορφή δανείων ή συμμετοχής στο κεφάλαιο επιχείρησης. Ωστόσο, δεν περιέχονται πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση αυτών των δανείων ή των συμμετοχών. Από την άποψη αυτή, η διάταξη του παραρτήματος II του κεφαλαίου 1 της συμφωνίας του Κοτονού, η οποία προβλέπει τη διαχείριση των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ενός ανανεώσιμου ταμείου, παρέχει τη βάση για την ένταξη αυτού του στοιχείου στους λογαριασμούς του ΕΤΑ.

Νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων

38. Από τον Ιούνιο του 1998, ο δημοσιονομικός κανονισμός του ΕΤΑ απαιτεί οι χρηματοδοτικές αποφάσεις και οι χρηματοδοτικές συμφωνίες να καθορίζουν προθεσμία για την έναρξη της εκτέλεσης του έργου. Εάν το έργο δεν αρχίσει μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, η σχετική υποχρέωση ακυρώνεται και πριν από τη διαπραγμάτευση μιας σύμβασης πρέπει να αναληφθεί νέα (βλέπε σημείο 34). Για έναν αριθμό συμβάσεων που εξέτασε το Συνέδριο δεν τηρήθηκε η προθεσμία για έναρξη της εκτέλεσης και, ως εκ τούτου, η εκτέλεση πραγματοποιήθηκε ελλείψει έγκυρης ανάληψης υποχρέωσης.

35. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου ενώ θα προβλεφθεί για το μέλλον η δυνατότητα μιας διαφορετικής παρουσίασης στους λογαριασμούς διαχείρισης καθώς και στην ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης. Μια εξωτερική μελέτη για την παρουσίαση των λογαριασμών έχει ήδη διεξαχθεί.

36. Είναι αλήθεια ότι στα συνολικά ποσά που έχουν δεσμευτεί, υπάρχουν αποθεματικά για απρόβλεπτα που έχουν υπολογιστεί επί των αρχικών δεσμεύσεων. Το ποσό αυτό καθορίζεται με ποσοστό που ποικίλλει ανάλογα με τον τύπο των σχεδίων.

Η δημιουργία αποθεματικού για κάθε σχέδιο είναι το αποτέλεσμα της τρέχουσας εκτέλεσης των ενεργειών συνεργασίας που μπορεί να επιφέρει απρόβλεπτα έξοδα.

37. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι η δημοσιονομική ανάλυση των ΕΤΑ δεν παρέχει τις πληροφορίες για τα σχέδια που αφορούν κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου που διαχειρίζεται η ΕΤΕ. Η χρησιμότητα των πληροφοριών αυτών δεν έχει συζητηθεί και θα πρέπει στο μέλλον να συμπεριληφθεί το είδος αυτών των πληροφοριών στην ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης των ΕΤΑ.

38. Βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στο σημείο 34.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ — ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΚΕ**Εισαγωγή**

39. Η γραμματεία ΑΚΕ είναι εγκατεστημένη στις Βρυξέλλες και δημιουργήθηκε με τη συμφωνία του Τζορτζτάουν του 1975. Αποστολή της είναι να εποπτεύει την εφαρμογή των συμβάσεων Λομέ και τα εκτελεί τα καθήκοντα που της αναθέτει το Συμβούλιο των Υπουργών ΑΚΕ, η επιτροπή των πρέσβων και τα μέλη ΑΚΕ της συνέλευσης ίσης εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ. Ο προϋπολογισμός της γραμματείας για το 2000 προέβλεπε 87 υπαλλήλους και δαπάνες λειτουργίας ύψους περίπου 8 εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες θα χρηματοδοτούνταν από τις συνεισφορές των κρατών ΑΚΕ καθώς και από το ΕΤΑ.

Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 1990 και έκθεση της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου για το 2000

40. Στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 1990 ⁽²⁵⁾ περιλαμβάνονταν παρατηρήσεις σχετικά με τον έλεγχο, από την Επιτροπή, των δαπανών της γραμματείας ΑΚΕ που χρηματοδοτούνταν από το ΕΤΑ. Η χρηματοδοτική συμφωνία χαρακτηριζόταν ασαφής και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονταν θεωρούνταν υπερβολικά υψηλές, ενώ τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων πραγματοποιούνταν οι πληρωμές κρίνονταν ανεπαρκή. Η Επιτροπή αμφισβήτησε τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου όσον αφορά τις μη επιλέξιμες δαπάνες και το υπερβολικό ύψος των δαπανών.

41. Το 1999 και το 2000, οι εκθέσεις της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου σχετικά με τη γραμματεία ΑΚΕ αποκάλυπταν προβλήματα παρόμοια με αυτά που επισημαίνονταν στις προηγούμενες παρατηρήσεις του Συνεδρίου. Οι εκθέσεις περιέγραφαν ένα υπερβολικά γενναϊόδωρο καθεστώς για τις δαπάνες στέγης ⁽²⁶⁾, ιατρικής

39. Η γραμματεία ΑΚΕ είναι ο ομόλογος της Επιτροπής στη διαχείριση των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών ΑΚΕ και έχει ένα ξεχωριστό και πολιτικό ρόλο. Η χρηματοδότηση της γραμματείας ΑΚΕ προβλέπεται στη σύμβαση Λομέ, και η χρηματοδότησή της είναι σύνθετη εφόσον προέρχεται εν μέρει από τις άμεσες συνεισφορές των χωρών ΑΚΕ και εν μέρει από το ΕΤΑ.

41. Η Επιτροπή δέχεται ότι θα μπορούσαν — και θα έπρεπε — να έχουν γίνει περισσότερα από όλα τα μέρη κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '90 για να βελτιωθεί η διαχείριση (συμπεριλαμβανομένης της δημοσιονομικής διαχείρισης) της γραμματείας. Η Επιτροπή άρχισε να αντιμετωπίζει το πρόβλημα το 1999 και, μετά από την έκθεση του 2000 της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου, αναλήφθηκε πιο αποφασιστική δράση. Τα προβλήματα των υπερβολικών και μη επιλέξιμων δαπανών αναθεωρήθηκαν πλήρως, έγιναν λεπτομερείς συγκρίσεις και συμφωνήθηκαν νέες τιμές μονάδας ενώ ετοιμάστηκε νέα πρόταση χρηματοδότησης η οποία περιλαμβάνει πόρους για ενέργεια εξονυχιστικής εξέτασης της γραμματείας ΑΚΕ, με στόχο την υποβολή προτάσεων για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς της.

⁽²⁵⁾ Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 1990, σημεία 14.17-14.29.

⁽²⁶⁾ Για παράδειγμα, στην έκθεση της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου αναφερόταν ότι οι υπάλληλοι λάμβαναν ως επίδομα στέγης 1 388 ευρώ μηνιαίως, ποσό που είχε αυξηθεί από τα 620 ευρώ που ήταν το 1992 με απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών ΑΚΕ, χωρίς σχετική απόφαση ή τη συμμετοχή της Επιτροπής και ανεξάρτητα από την πραγματική άνοδο του κόστους κατοικίας στις Βρυξέλλες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

περίθαλψης, εκπαίδευσης και ταξιδιού και ανέφεραν περαιτέρω παραδείγματα μη επιλέξιμων δαπανών που θα μπορούσαν να ανακτηθούν. Η γραπτή απάντηση της ΓΔ Ανάπτυξης στην έκθεση της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου αμφισβητούσε κυρίως τις συστάσεις για ανάκτηση των σχετικών ποσών.

Οι σχετικές υπηρεσίες της Επιτροπής μετά από τις συστάσεις της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου για ανάκτηση, προέβησαν στην επαλήθευση των σχετικών ποσών πριν εκδώσουν τις εντολές ανάκτησης, αλλά όλες οι δημοσιονομικές συναλλαγές με τη γραμματεία ΑΚΕ ανεστάλησαν τον Ιανουάριο του 2001 ενώ διεξάχθηκε έρευνα μετά από ισχυρισμούς για ενδεχόμενες παρατυπίες σε ένα περιφερειακό σχέδιο ποσού ύψους 7 εκατ. ευρώ. Η αναστολή των πληρωμών διήρκησε μέχρι τον Μάιο του 2001 και η Επιτροπή τότε ανέλαβε δράση για την ανάκτηση των υπολειπομένων ποσών που οφειλόταν. Ένα ποσό ύψους 29 395,69 ευρώ το οποίο αναφερόταν στην έκθεση του δημοσιονομικού ελέγχου ως μη επιλέξιμη δαπάνη, ανακτήθηκε.

Επιπλέον έγιναν νέες ανακτήσεις, μέσω κυρίως μείωσης από τις νέες πληρωμές στη γραμματεία ΑΚΕ, για συνολικό ποσό ύψους 790 019,57 ευρώ, εκ των οποίων 284 056,06 ευρώ αφορούν κανονικά τρέχοντα έξοδα και 505 963,51 ευρώ αφορούν σχέδια *ad hoc*. Πρόκειται κυρίως για ανάκτηση προκαταβολών. Ένα επιπλέον ποσό, ύψους 140 000 ευρώ, θα ανακτηθεί σύντομα.

Κατ' αποκοπή χρηματοδότηση στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής συμφωνίας

42. Στην έκθεση της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου προτεινόταν στο μέλλον η χρηματοδότηση από το ΕΤΑ να συνίσταται μάλλον σε κατ' αποκοπή ποσά, παρά στην επιστροφή των δαπανών που πραγματοποιούνται πραγματικά. Η Επιτροπή εφάρμοσε στην πράξη αυτή τη σύσταση, η οποία αποτέλεσε τη βάση της χρηματοδοτικής συμφωνίας των 18 εκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2000-2004 που υπεγράφη στις 9 Μαρτίου 2000. Η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση ήρε την υποχρέωση της γραμματείας ΑΚΕ να αποδεικνύει ότι οι δαπάνες ήταν επιλέξιμες και ότι όντως πραγματοποιήθηκαν, αντικαθιστώντας την με την υποχρέωση να αποδεικνύει την απασχόληση 38 ατόμων σε θέσεις της ανώτερης ιεραρχίας⁽²⁷⁾. Μολονότι η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση καταργεί τους γραφειοκρατικούς ελέγχους των δικαιολογητικών και απλοποιεί τις διαδικασίες, δεν μπορεί να προσφέρει λύση στα προβλήματα των υπερβολικών και μη επιλέξιμων δαπανών που επισημαίνονται στις εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου, παρά μόνον εφόσον συνδυαστεί με την καθιέρωση κατάλληλων διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου και την έγκριση εξακριβώσιμων αποτελεσμάτων που να αφορούν το σύνολο των δραστηριοτήτων της γραμματείας ΑΚΕ.

42. Η σύσταση της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικού Ελέγχου να εισαχθεί ένα σύστημα κατ' αποκοπή χρηματοδότησης ως μέσο απλοποίησης της μεθόδου που χρησιμοποιείται για την παροχή συνεισφοράς στις δαπάνες της γραμματείας ΑΚΕ, έγινε αποδεκτή. Βάσει του τρέχοντος συστήματος, η Επιτροπή πληρώνει στη γραμματεία 7,437 ευρώ το μήνα ανά θέση μέχρι των 38 θέσεων. Αυτό το κατ' αποκοπή ποσό αντιστοιχεί, κατά προσέγγιση, στο 90-95 % του κόστους των μισθών και των σχετικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών ταξιδιού (με βάση εκτιμήσεις του 1999).

Το προηγούμενο σύστημα απαιτούσε την πλήρη αιτιολόγηση για όλες τις δαπάνες που συνδέονταν με το σύνολο των εξόδων σχετικά με ορισμένες θέσεις. Το νέο σύστημα είναι απλούστερο για διαχείριση.

Περαιτέρω προβλήματα που αφορούν τις διαδικασίες στο πλαίσιο της γραμματείας προσδιορίστηκαν από τη μελέτη εξέτασης που ανέλαβε σημαντική εταιρεία παροχής συμβουλών. Στην συγγραφή υποχρεώσεων της περιλαμβάνεται μια σύγκριση της δομής της γραμματείας σε σχέση με την αποστολή της.

⁽²⁷⁾ Για κάθε απασχολούμενο εμπειρογνώμονα και για 38 θέσεις αυτού του τύπου κατ' ανώτατο όριο, η γραμματεία ΑΚΕ θα λαμβάνει 7 685 ευρώ μηνιαίως, ήτοι κατά μέσο όρο 3,5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Λαμβανομένων υπόψη των απρόβλεπτων περιστάσεων και ορισμένων εξαιρετικών δαπανών, το σύνολο ανέρχεται σε 18 εκατομμύρια ευρώ για πέντε χρόνια ή κατά μέσο όρο σε 3,6 εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

43. Η γραμματεία ΑΚΕ χρησιμοποίησε 550 000 ευρώ ετησίως από την αύξηση της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της νέας χρηματοδοτικής συμφωνίας για τη χρηματοδότηση γενικής αύξησης κατά 10 % των μισθών του προσωπικού με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2000, καθώς και αύξησης των εργοδοτικών εισφορών στο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Η επιτροπή των πρέσβων ΑΚΕ ενέκρινε αυτές τις αυξήσεις με το αιτιολογικό ότι μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν εξ ολοκλήρου από το ΕΤΑ, χωρίς να επηρεάσουν τις συνεισφορές των κρατών ΑΚΕ.

44. Η γραμματεία ΑΚΕ ήταν σε θέση να χρηματοδοτήσει αυτή την αύξηση για το λόγο ότι:

- α) η νέα χρηματοδοτική συμφωνία αντιστοιχούσε σε σημαντική αύξηση της χορήγησης στο πλαίσιο του ΕΤΑ·
- β) η αύξηση της χρηματοδότησης δεν συνδεόταν με καμία συμφωνημένη αύξηση του φόρτου εργασίας ή επίτευξη κάποιων στόχων από τη γραμματεία ΑΚΕ.

Αύξηση του ποσού της χρηματοδότησης

45. Η χρηματοδοτική συμφωνία για τις δαπάνες λειτουργίας της γραμματείας ΑΚΕ για την περίοδο 2000-2004 προβλέπει κατά μέσο όρο 3,6 εκατομμύρια ετησίως, ήτοι αύξηση κατά 50 % σε σχέση με την περίοδο 1992-1999, κατά την οποία η μέση χρηματοδότηση από το ΕΤΑ ήταν 2,4 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Οι λόγοι που προβλήθηκαν για την αύξηση του ύψους της χρηματοδότησης ήταν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:

- α) αύξηση των δαπανών λειτουργίας της γραμματείας ΑΚΕ·

43. Η αύξηση των αποδοχών κατά 10 % δεν προβλέπονταν ρητώς στη νέα σύμβαση χρηματοδότησης. Ωστόσο, αν και η συνεισφορά της Επιτροπής ήταν μικρότερη από το ήμισυ των τρεχόντων εξόδων του 2000, επέτρεψε να εφαρμοστεί ένα παλιό αίτημα που είχε εκφράσει η ένωση του προσωπικού ΑΚΕ, να συγκριθούν δηλαδή οι μισθοί τους με εκείνους που ισχύουν σε άλλα όργανα ΕΕ/ΑΚΕ. Παρά την αύξηση του 10 %, οι όροι των αποδοχών του προσωπικού της γραμματείας ΑΚΕ παραμένουν λιγότερο ελκυστικοί. Οι σημερινές καθαρές αποδοχές ενός προϊσταμένου μονάδας στην γραμματεία ΑΚΕ είναι σημαντικά κατώτερες από εκείνες που πληρώνουν άλλοι διεθνείς οργανισμοί που απασχολούν εξωτερικό προσωπικό.

44. Η παρατήρηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα πρέπει να ειδωθεί στο πλαίσιο που εξηγήθηκε στην απάντηση στο σημείο 43. Η αύξηση από 36 σε 38 θέσεις έλαβε υπόψη, αφενός, την αύξηση του φόρτου έργου της γραμματείας που απορρέει από τη συμφωνία του Κοτονού, η οποία προβλέπει κυρίως ενίσχυση της εμπορικής συνεργασίας.

45. Μέχρι τη συμφωνία χρηματοδότησης του 2000-2004, η Επιτροπή επέστρεφε τις τρέχουσες δαπάνες για ορισμένο αριθμό συγκεκριμένων θέσεων. Λόγω του φόρτου διοικητικής εργασίας που συνεπάγονταν ο έλεγχος των δικαιολογητικών, η Επιτροπή έθεσε ως όρο της συνεισφοράς την πλήρωση ορισμένου αριθμού θέσεων εμπειρογνομόνων (38) και την υποβολή ενός ετήσιου προγράμματος εργασίας. Προστέθηκε επίσης ένα κατ' αποκρητική ποσό για τη χρηματοδότηση εκπόνησης μελέτης εις βάθος εξέτασης της γραμματείας.

- α) Η αύξηση των δαπανών λειτουργίας οφείλεται εν μέρει στο ότι οι νέες δημοσιονομικές ρυθμίσεις καθιστούσαν ευκολότερο για τη γραμματεία ΑΚΕ να καλύπτει το μέγιστο αριθμό των προβλεπόμενων θέσεων. Βάσει της προηγούμενης ρύθμισης, η Επιτροπή κατέβαλε το 100 % των δαπανών 36 συγκεκριμένων θέσεων. Δεν ήταν πάντοτε δυνατό για τη γραμματεία να καλύπτει τον ακριβή αριθμό των θέσεων που διευκρινιζόταν στη συμφωνία και έτσι η πραγματική καταβολή ήταν χαμηλότερη από το ποσό που αντιστοιχούσε στο συμφωνηθέν ποσοστό. Με βάση τη νέα ρύθμιση, η γραμματεία λαμβάνει τη συνεισφορά της Επιτροπής εφόσον μπορεί να αποδείξει ότι έχουν καλυφθεί 38 θέσεις ορισμένων βαθμών. Αυτό καθιστά ευκολότερη για τη γραμματεία την κάλυψη μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού θέσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) αύξηση του ποσοστού των δαπανών λειτουργίας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ από 44 σε 50 %
- γ) για τη χρηματοδότηση των δαπανών λειτουργίας της γραμματείας ΑΚΕ δεν θα χρησιμοποιούνταν πλέον ειδικά σχέδια, πρακτική η οποία επικρίθηκε στην έκθεση της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου λόγω έλλειψης διαφάνειας.

46. Παρ' όλα αυτά, η ανάλυση της Επιτροπής ήταν ελλιπής. Για παράδειγμα, δεν περιείχε εξήγηση για την αύξηση των δαπανών λειτουργίας της γραμματείας ΑΚΕ, ούτε προβλέψεις συνολικών δαπανών λειτουργίας στο μέλλον. Επιπλέον, στην ανάλυση της ΓΔ Ανάπτυξης υπερεκτιμάτο το τμήμα των δαπανών λειτουργίας που χρηματοδοτούνται από τα κράτη ΑΚΕ, καθώς δεν λαμβανόταν υπόψη το γεγονός ότι τα κράτη μέλη ΑΚΕ δεν καταβάλλουν όλα το μερίδιο των εισφορών που τα βαρύνει⁽²⁸⁾. Επίσης, ειδικά σχέδια εξακολουθούν να συμβάλλουν στις δαπάνες λειτουργίας της γραμματείας ΑΚΕ σε βαθμό που δεν καθίσταται σαφής.

Χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με το φόρτο εργασίας

47. Στο παράρτημα LXIX της τέταρτης σύμβασης Λομέ εκφράζεται η διάθεση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να εξετάσει τα αιτήματα χρηματοδότησης που θα της υποβάλλονταν από τη γραμματεία ΑΚΕ «ούτως ώστε να επιτρέψει στη γραμματεία να διαθέτει το προσωπικό που θα θεωρεί αναγκαίο». Ωστόσο, η χρηματοδοτική συμφωνία 2000-2004 είχε ως γνώμονα όχι τα προς επίτευξη αποτελέσματα, αλλά την υποχρέωση να αποδειχθεί η πρόσληψη των 38 ανώτερων υπαλλήλων. Μολονότι η γραμματεία ΑΚΕ ήταν υποχρεωμένη να υποβάλει αντίγραφο του ετήσιου προγράμματος εργασίας της, στο πρόγραμμα αυτό δεν επιχειρείται ο συσχετισμός του προβλεπόμενου φόρτου εργασίας με τον αριθμό των υπαλλήλων. Κατά συνέπεια, στη χρηματοδοτική συμφωνία δεν αποδεικνύεται ότι οι 38 θέσεις ήταν «αναγκαίες»⁽²⁹⁾.

- β) Η Επιτροπή γνώριζε ότι αυτό μπορούσε να σημαίνει ότι το μερίδιό της θα αυξανόταν από το 44 στο 50 % περίπου, αλλά θεώρησε αποδεκτή αυτή την αύξηση διότι ήταν περισσότερο σύμφωνη με την πρακτική ανάλογων οργανισμών. Από την άποψη της γραμματείας ΑΚΕ, η χορήγηση ήταν μικρότερη από την αναμενόμενη διότι είχε ζητήσει η συμφωνία χρηματοδότησης να βασίζεται σε 45 θέσεις.

46. Αν και η ανάλυση της Επιτροπής φαίνεται ότι υπερεκτίμησε τη συνεισφορά των κρατών ΑΚΕ, είναι πιθανό, η συνεισφορά τους για το 2000 να είναι μεγαλύτερη από εκείνη της Επιτροπής.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι σχέδια *ad hoc* συνεχίζουν να συνεισφέρουν κατ' εξαίρεση στις δαπάνες λειτουργίας της γραμματείας και, αν και αυτό δεν γίνεται πλέον γενικά, στόχος της Επιτροπής είναι να τερματίσει αυτήν την πρακτική.

47. Η σύμβαση χρηματοδότησης που αφορά την περίοδο 2000-2004 δεν συνδέει άμεσα το φόρτο εργασίας της γραμματείας και τη συνεισφορά της Επιτροπής, αλλά εισάγει την υποχρέωση για τη γραμματεία, να εκπονεί ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασίας και έναν προϋπολογισμό που καλύπτει τις δραστηριότητές της προκειμένου να αιτιολογηθεί η ετήσια πληρωμή προκαταβολών, πράγμα που αποτελεί πράγματι απόκλιση από την προηγούμενη πρακτική. Η συμφωνία απαιτεί να παρέχει η γραμματεία την απόδειξη ότι έχουν καλυφθεί οι 38 θέσεις, ως προϋπόθεση για την καταβολή της συνεισφοράς της Επιτροπής. Η Επιτροπή ετοιμάζεται να υιοθετήσει ένα σύστημα χρηματοδότησης που θα στηρίζεται στα αποτελέσματα και το οποίο προβλέπει την υποχρέωση εκπόνησης έκθεσης για την εκτέλεση του προγράμματος εργασίας και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.

⁽²⁸⁾ Στους λογαριασμούς της γραμματείας ΑΚΕ εμφανίζονται σημαντικά ποσά τα οποία οφείλουν κράτη μέλη ΑΚΕ. Στο τέλος του 1998, οι οφειλές ΑΚΕ συμποσούνταν σε 4,1 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Επιπλέον, περισσότερο από το ήμισυ αυτών των οφειλών, ήτοι 2,1 εκατομμύρια ευρώ, χαρακτηρίζονται αμφισβητήσιμα.

⁽²⁹⁾ Η χρηματοδοτική συμφωνία 2000-2004 προέβλεπε την εκπόνηση λεπτομερούς μελέτης για το 2000 (ήτοι όταν η συμφωνία θα είχε ήδη αρχίσει να ισχύει). Το σχέδιο έκθεσης υποβλήθηκε τον Αύγουστο του 2001.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έλεγχος που ασκείται από την Επιτροπή

48. Οι ελεγκτικές διαδικασίες της Επιτροπής δεν επαρκούν για να εξασφαλίσουν την αποδοτικότητα της δαπάνης και τη χρηστή διαχείριση της συνεισφοράς στη γραμματεία ΑΚΕ. Η αντίδραση της Επιτροπής στις αποδείξεις της ελλιπούς διαχείρισης των πόρων εκ μέρους της γραμματείας ΑΚΕ ήταν αργή. Αυτό ισχύει όχι μόνο για τις διαπιστώσεις των εκθέσεων ελέγχου, αλλά και όσον αφορά την παράλειψη της Επιτροπής να αναλάβει δράση όταν η γραμματεία ΑΚΕ επικαλέστηκε διπλωματική ασυλία και αρνήθηκε να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις των βελγικών δικαστηρίων τα οποία, από το 1995, της ζητούν να καταβάλει αποζημίωση σε πρώην υπάλληλο.

48. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι θα μπορούσε να είχε λάβει μέτρα νωρίτερα. Στο σύνολό τους, τα ακόλουθα μέτρα τα οποία έχουν τεθεί σε εφαρμογή από την Επιτροπή, αποτελούν μια υπεύθυνη απάντηση, προσαρμοσμένη στις συνθήκες ακόμα και αν τα αποτελεσμά τους δεν είναι δυνατόν να φανούν παρά αφού περάσει κάποια προθεσμία:

- i) οι τρόποι χρηματοδότησης σχετικά με την πληρωμή της συνεισφοράς της Επιτροπής αναθεωρήθηκαν πλήρως και απλοποιήθηκαν, όπως εξηγείται στην απάντηση στο σημείο 43·
- ii) τον Σεπτέμβριο του 2001, έγιναν ανακτήσεις για συνολικό ποσό που προσεγγίζει περίπου τις 820 000 ευρώ ενώ ένα περαιτέρω ποσό 140 000 ευρώ θα ανακτηθεί προσεχώς·
- iii) η εις βάθος εξέταση που άρχισε ως άμεση συνέπεια της έκθεσης της ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου (βλέπε απάντηση στο σημείο 41) ήταν το πρώτο στάδιο σε ένα πρόγραμμα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ίδιας της διαχείρισης της γραμματείας ΑΚΕ. Τα αποτελέσματα της μελέτης έλαβε η Επιτροπή τον Αύγουστο του 2001 και, αμέσως, έγιναν ρυθμίσεις για να αρχίσει να εξετάζεται με τη γραμματεία ΑΚΕ ο τρόπος εφαρμογής των συστάσεων·
- iv) η σύμβαση χρηματοδότησης για την περίοδο 2000-2004 εισήγαγε την υποχρέωση υποβολής ενός ετήσιου προγράμματος εργασίας και ενός προϋπολογισμού, ως προϋπόθεση για κάθε ετήσια πληρωμή προκαταβολών·
- v) η Επιτροπή προτίθεται να ζητήσει από τη γραμματεία, κατά τη στιγμή της υποβολής του προγράμματος εργασίας 2002, την εκπόνηση έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος 2001, όπου θα διευκρινίζεται ο βαθμός υλοποίησης των στόχων και των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων και θα αναφέρεται σε πιο βαθμό οι δραστηριότητες έχουν αναληφθεί με αποτελεσματικότητα. Εν απουσία τέτοιας έκθεσης, το πρόγραμμα εργασίας 2002 δεν θα γίνει δεκτό·
- vi) ζητώντας την εκπόνηση μιας έκθεσης δραστηριότητας, η Επιτροπή δείχνει καθαρά στη γραμματεία ότι είναι προς συμφέρον της να φροντίσει για τη χρηστή διαχείριση των πόρων. Η γραμματεία ΑΚΕ θα πρέπει να παρέχει την ανάλυση αυτή και για τα ακόλουθα έτη·
- vii) θα ζητούνται ανεξάρτητοι εξωτερικοί λογιστικοί έλεγχοι για το σύνολο των *ad hoc* σχεδίων·

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

viii) έχουν γίνει ρυθμίσεις για τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση που προβλέπεται στη συμφωνία χρηματοδότησης, ώστε να ελέγχεται η εφαρμογή των ενεργειών που αναφέρονται παραπάνω και η εφαρμογή των συστάσεων της έκθεσης για την εις βάθος εξέταση. Η έκθεση πρόκειται να ολοκληρωθεί στα μέσα του 2002.

Κατά τη διάρκεια του 2000, επήλθαν πολλές τροποποιήσεις στο πλαίσιο της γραμματείας ΑΚΕ, μετά την υπογραφή της συμφωνίας του Κοτονού και με την άφιξη του νέου γενικού γραμματέα. Η απόδοση του συνόλου του προσωπικού αξιολογήθηκε ενώ δεν ανανεώθηκαν οι συμβάσεις ορισμένων υπαλλήλων η εργασία των οποίων δεν ήταν ικανοποιητική. Δημιουργήθηκαν δύο νέες θέσεις βοηθών γενικών γραμματέων (προηγουμένως υπήρχε μόνο μία), που θα είναι επιφορτισμένοι αντίστοιχα με τη διοίκηση και τα οικονομικά, τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και την πολιτική και ανθρώπινη ανάπτυξη. Οι δύο τελευταίοι τομείς αντιστοιχούν στα δύο κύρια θεμέλια της συνεργασίας που ορίζονται στη νέα συμφωνία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτές οι εξελίξεις είναι θετικές και ελπίζει ότι προαναγγέλλουν μια νέα φιλοσοφία στο πλαίσιο της γραμματείας ΑΚΕ, περισσότερο στραμμένη στον εκσυγχρονισμό.

Η συμφωνία του Κοτονού επέβαλε πρόσθετο φόρτο εργασίας στη γραμματεία, υπό την έννοια ότι αυτή δεν πρέπει μόνο να καταρτίσει ένα πρόγραμμα εργασίας για την εκτέλεση των σχεδίων αλλά, επίσης, να συμμετέχει στην προετοιμασία συνεδριάσεων και στην υλοποίηση δραστηριοτήτων που συνδέονται με την εφαρμογή της συμφωνίας.

Σχετικά με τις καταδίκες της γραμματείας ΑΚΕ η οποία χαιρεί διπλωματικού καθεστώτος, η Επιτροπή δεν μπορεί και δεν έχει το δικαίωμα να αναμειγνύεται σε πλευρές που αφορούν θέματα που συνδέονται με το εργατικό δίκαιο ή αποφάσεις των βελγικών δικαστηρίων.

Συμπεράσματα

49. Οι ελεγκτικές διαδικασίες της Επιτροπής δεν επαρκούν ακόμη για να εξασφαλίσουν την αποδοτικότητα της δαπάνης και τη χρηστή διαχείριση της συνεισφοράς στη γραμματεία ΑΚΕ, παρά τους κινδύνους που υποδήλωναν οι αποδείξεις της ελλιπούς διαχείρισης.

50. Η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής συμφωνίας 2000-2004 δεν συνδέθηκε με το φόρτο εργασίας ή τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

49. Η Επιτροπή έχει σημαντικά βελτιώσει τους τρόπους χρηματοδότησης της γραμματείας ΑΚΕ κατά τρόπο που επιτρέπει να εξασφαλίζεται το απαιτούμενο επίπεδο διοικητικού ελέγχου, ενώ εγγυάται την αυτονομία της γραμματείας. Η Επιτροπή αντιμετωπίζει το πρόβλημα διαχείρισης στο πλαίσιο της γραμματείας μέσω σειράς μέτρων που περιγράφονται στην απάντηση στο σημείο 48.

50. Η σύμβαση χρηματοδότησης για την περίοδο 2000-2004 δεν συνδέει άμεσα το φόρτο εργασίας της γραμματείας και τη συνεισφορά της Επιτροπής αλλά εισάγει την υποχρέωση για τη γραμματεία να εκπονεί ένα ετήσιο πρόγραμμα εργασίας και έναν προϋπολογισμό για τις δραστηριότητές της ως βάση για τις ετήσιες πληρωμές προκαταβολών. Η Επιτροπή προετοιμάζεται να υιοθετήσει ένα σύστημα χρηματοδότησης που θα στηρίζεται στην απόκτηση αποτελεσμάτων (βλέπε επίσης απάντηση στο σημείο 48).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύσταση

51. Η Επιτροπή, όταν συγχρηματοδοτεί κατ' αποκοπή τις δαπάνες λειτουργίας εξωτερικών οργανισμών, θα πρέπει να ζητά από τους δικαιούχους πληροφορίες σχετικά με τους επιδιωκόμενους στόχους και να καθορίζει με σαφήνεια τα αναμενόμενα αποτελέσματα, κατά προτίμηση υπό επαληθεύσιμη και μετρήσιμη μορφή. Το ύψος της επιχορήγησης θα πρέπει να ανταποκρίνεται στα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η Επιτροπή, προκειμένου να παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνεται και να διαθέτει στοιχεία προς υποστήριξη των αιτημάτων χρηματοδότησης, οφείλει να ζητά όχι μόνο τους ετήσιους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς και τις εξωτερικές εκθέσεις ελέγχου, αλλά και τις εκθέσεις δραστηριοτήτων οι οποίες να περιέχουν δείκτες απόδοσης.

51. Η Επιτροπή συμμαρτίζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη χρηματοδότηση των δαπανών λειτουργίας εξωτερικών οργανισμών. Στην περίπτωση της γραμματείας ΑΚΕ, οι μεταρρυθμίσεις που αναλήφθηκαν από την Επιτροπή αφορούν ήδη την υποχρέωση υποβολής ενός ετήσιου προγράμματος εργασίας και ενός προϋπολογισμού για την αιτιολόγηση της πληρωμής των προκαταβολών, πράγμα που επιτρέπει στην Επιτροπή να αξιολογεί τις δραστηριότητες της γραμματείας (βλέπε επίσης πλήρη κατάλογο των παρεμβάσεων στην απάντηση στο σημείο 48).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV — ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

Ειδική έκθεση αριθ. 5/2001 σχετικά με τα ανταλλαγματικά κεφάλαια της στήριξης της διαρθρωτικής προσαρμογής που διατίθενται για ενισχύσεις του προϋπολογισμού (έβδομο και όγδοο ΕΤΑ) ⁽³⁰⁾

Ο έλεγχος του Συνεδρίου

52. Το Συνέδριο εξέτασε τον τρόπο παρακολούθησης, εκ μέρους της Επιτροπής, της χρησιμοποίησης των ανταλλαγματικών κεφαλαίων που προήλθαν από τις ενισχύσεις που παρείχαν τα ΕΤΑ στη διαρθρωτική προσαρμογή των χωρών ΑΚΕ, και όχι των καθεαυτά προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής. Ο έλεγχος αφορούσε κυρίως 23 συμβάσεις χρηματοδότησης που συνήφθησαν μεταξύ 1994 και 1999 με οκτώ χώρες ΑΚΕ. Το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω στήριξης έλαβε τη μορφή άμεσων ενισχύσεων στον προϋπολογισμό των δικαιούχων κρατών, ενισχύσεων των οποίων η εκτέλεση και ο έλεγχος δεν πραγματοποιήθηκαν βάσει των διαδικασιών των ΕΤΑ, αλλά σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες που εφαρμόζονται στις δημόσιες δαπάνες των χωρών ΑΚΕ.

⁽³⁰⁾ ΕΕ C 257 της 14.9.2001.

Συμπέρασμα και συστάσεις

53. Λαμβανομένων υπόψη των αδυναμιών των εθνικών διαδικασιών εκτέλεσης και ελέγχου των δημόσιων δαπανών, δεν είναι ρεαλιστικό να θεωρείται ότι, στους τομείς προτεραιότητας, οι δαπάνες των δικαιούχων κρατών θα εκτελούνται πάντοτε κανονικά και ότι θα επιδρούν πραγματικά στο επίπεδο και στην ποιότητα των κοινωνικών υπηρεσιών. Οι μεταρρυθμίσεις που επιχειρήθηκαν στον τομέα των δημόσιων οικονομικών στις χώρες αυτές είναι πρόσφατες και είναι αδύνατον να παραγάγουν όλα τα αποτελέσματά τους σε τόσο βραχύ χρονικό διάστημα. Η πραγματικότητα αυτή επιβεβαιώθηκε από τους ελέγχους που διενήργησε η Επιτροπή μετά το 1998. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θα πρέπει να έχει συνείδηση των εγγενών κινδύνων της επιλεγείσας προσέγγισης, να εμμένει στην αξιολόγησή τους μέσω ελέγχων των δημόσιων δαπανών και να καταβάλει προσπάθειες για την προοδευτική μείωση της έκτασής τους, ενθαρρύνοντας την πραγματική εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στις χώρες ΑΚΕ, ιδίως με συντονισμένη δράση της κοινότητας των χρηματοδοτών.

54. Προκειμένου να βελτιωθεί ο έλεγχος της εφαρμογής της στήριξης και να διασφαλιστεί ότι αυτή θα εξελιχθεί σύμφωνα με τους νέους προσανατολισμούς της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, κρίνεται σκόπιμο η Επιτροπή:

α) να στηρίζει τα προγράμματά της σε στρατηγική και σχέδιο μεταρρυθμίσεων της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, καθώς και σε αυστηρό συντονισμό όλων των παραγόντων που διαδραματίζουν κάποιο ρόλο σε αυτό τον τομέα·

53. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήσαν πολλές χώρες με στόχο να βελτιώσουν προοδευτικά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών τους πρέπει να γίνουν δεκτές σαν πραγματική πρόοδος. Η διαδικασία δεν μπορεί παρά να είναι αργή, διότι είναι ιδιαίτερα σύνθετη, αμφισβητεί πολλές καταστάσεις ενώ τα μέσα των δικαιούχων χωρών είναι περιορισμένα και δεν είναι ακόμα σε θέση να εγγυηθούν περιορισμένο κίνδυνο ολισθήσεων στη διαχείριση των δημόσιων πόρων. Η πραγματικότητα αυτή επιβεβαιώθηκε από τους λογιστικούς ελέγχους που διενήργησε η Επιτροπή μετά το 1998.

Οι αρχές των δικαιούχων χωρών έχουν μεγαλύτερη συνείδηση των εγγενών κινδύνων για τη διαχείριση του συνόλου των δημόσιων οικονομικών στο πλαίσιο των στρατηγικών πλαισίων καταπολέμησης της φτώχειας (CSLP) και προσπαθούν να μειώσουν προοδευτικά την εμβέλειά τους, ενθαρρύνοντας την πραγματική εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στις χώρες ΑΚΕ, ιδίως μέσω συντονισμένης δράσης της κοινότητας των χρηματοδοτών.

Η Επιτροπή και η Παγκόσμια Τράπεζα άρχισαν, στις αρχές του 2001, μια ενισχυμένη συνεργασία, με κοινούς στόχους και χρηματοδοτικά μέσα («Trust Fund for Public Expenditure Management and Accountability Assessments») και σε συντονισμό με τις προσπάθειες όλων των ενδιαφερομένων μερών (διμερείς χορηγοί και αρχές της δικαιούχου χώρας ΑΚΕ).

54.

α) Η Επιτροπή προτίθεται να εξασφαλίσει ότι στα CSLP το θέμα της χρηστής διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών καλύπτεται από μια στρατηγική και ένα κατευθυντήριο σχέδιο μεταρρυθμίσεων της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών με τον προσδιορισμό δεικτών απόδοσης που επιτρέπουν να υπολογίζεται κατά τρόπο συντονισμένο η πρόοδος που έχει πραγματοποιηθεί σχετικά με το θέμα αυτό. Η Επιτροπή αναπτύσσει, σε συντονισμό με τους άλλους χρηματοδότες, μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την εκτίμηση των δημόσιων οικονομικών (Trust Fund for Public Expenditure Management and Accountability Assessments και στρατηγική εταιρική σχέση για την Αφρική). Αυτό θα της επιτρέψει να συνεχίσει την προσέγγιση που έχει αναλάβει στα προγράμματα που έχουν εφαρμοστεί από το τέλος του 1999 και μετά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) να εκπονήσει σαφείς κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου οι υπηρεσίες της να είναι περισσότερο σε θέση να εκτιμήσουν την πρόοδο που σημειώνεται στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της κάθε χώρας, καθώς και την ποιότητα της δαπάνης, χωρίς την οποία υπάρχει κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων των προγραμμάτων·
- γ) να καθορίζει τους όρους παρακολούθησης και ελέγχου κάθε προγράμματος, πριν από τη σύναψη των χρηματοδοτικών συμβάσεων·
- δ) να επιμερίσει καλύτερα μεταξύ των υπηρεσιών της, αφενός, την ευθύνη για την παρακολούθηση των συνολικών μακροοικονομικών και θεσμικών ενισχύσεων και, αφετέρου, την ευθύνη για την εκτίμηση της λειτουργίας των κοινωνικών τομέων·
- ε) να εξασφαλίζει, σε συνεργασία με το ΔΝΤ, την καλύτερη προβλεψιμότητα των ετήσιων ενισχύσεων από τον προϋπολογισμό, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησής τους·
- στ) στο πλαίσιο πολυμερών προσεγγίσεων και όπου είναι δυνατόν, να περιλάβει τις τομεακές ενισχύσεις στον προϋπολογισμό των δικαιούχων χωρών·
- β) Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου και έχει ήδη δεσμευθεί στην εφαρμογή σαφών κατευθυντήριων γραμμών που θα πρέπει να υιοθετούν οι υπηρεσίες διαχείρισης της Επιτροπής και οι εθνικοί διατάκτες, δηλαδή: i) τα κριτήρια εκτίμησης της προόδου που έχει πραγματοποιηθεί κατά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών· ii) οι τρόποι εξέτασης των δαπανών σε ένα πλαίσιο μη ειδικής υποστήριξης του προϋπολογισμού, που θα επιτρέπει να παρέχεται στην επί του προϋπολογισμού αρχή ένδειξη του βαθμού χρηστής διαχείρισης των πόρων· iii) οι διάφοροι δυνατοί τρόποι για την προσφυγή σε αξιόπιστους δείκτες απόδοσης στους κοινωνικούς τομείς και η σχέση τους με τις δαπάνες του προϋπολογισμού·
- γ) Η Επιτροπή δεσμεύεται να εισαγάγει, στο μέτρο του δυνατού, διευκρινίσεις σχετικά με τους τρόπους παρακολούθησης και ελέγχου στις συμβάσεις χρηματοδότησης μάλλον, παρά στα πρωτόκολλα συμφωνίας·
- δ) Η διάκριση μεταξύ των μακροοικονομικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με τους κοινωνικούς τομείς υπάρχει ήδη τόσο στο επίπεδο σχεδιασμού των προγραμμάτων (Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης) όσο και εφαρμογής τους (υπηρεσία για τη συνεργασία EuropeAid). Το βασικό θέμα είναι να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του έργου των μονάδων, πράγμα που επιζητά να πραγματοποιήσει η Επιτροπή στις σχέσεις της μεταξύ των μονάδων και μέσω του ρόλου των αντιπροσωπειών και των γεωγραφικών αρμοδίων·
- ε) Η βελτίωση της προβλεψιμότητας των ενισχύσεων για τις χώρες αποτελεί μόνιμο πρόβλημα για την Επιτροπή, και δεν ήταν πάντα εύκολο να εφαρμοστεί (διακοπή των προγραμμάτων, μη τήρηση των προϋποθέσεων). Η προβλεπόμενη, στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού, εφαρμογή τριετών προγραμμάτων, θα πρέπει να την ευνοήσει στις χώρες με την καλύτερη επίδοση·
- στ) Η Επιτροπή υποστηρίζει τα τομεακά προγράμματα, πράγμα που αντιστοιχεί σε μια συντονισμένη προσέγγιση των χορηγών. Είναι ο κύριος χορηγός πόρων μετά την Παγκόσμια Τράπεζα για τη χρηματοδότησή τους. Οι προσεγγίσεις αυτές έχουν στόχο την ενσωμάτωση των τομεακών ενισχύσεων στον προϋπολογισμό των δικαιούχων χωρών. Η σύμβαση του Κοτονού επιτρέπει, στο εξής, στην Επιτροπή να χρηματοδοτεί αυτά τα τομεακά προγράμματα μέσω ενισχύσεων από τον προϋπολογισμό εφόσον οι προϋποθέσεις το επιτρέπουν·

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V — ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τάση αποκέντρωσης της διαχείρισης των πιστώσεων στο περιθώριο του δημοσιονομικού κανονισμού

55. Στην Επιτροπή παρατηρείται διαρκώς εντονότερη η τάση ανάθεσης σε ιδιωτικούς ενδιάμεσους φορείς, φυσικά ή νομικά πρόσωπα (μονάδες διαχείρισης προγραμμάτων — ΜΔΠ) ⁽³¹⁾, της διαχείρισης (εντολή, πληρωμή, παρακολούθηση) των κεφαλαίων που διατίθενται για προγράμματα ή σχέδια. Στο πλαίσιο των ΕΤΑ, η πρακτική αυτή αναπτύχθηκε κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, κατά την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης των επιχειρήσεων και μικροσχεδίων, για τα οποία οι ΜΔΠ λαμβάνουν, σε τραπεζικούς λογαριασμούς, διαδοχικές προκαταβολές τις οποίες διαχειρίζονται και πρέπει να αναδιανείμουν σε τελικούς δικαιούχους, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη καθοριστεί συγκεκριμένα. Μερικές φορές τα προς διαχείριση ποσά είναι σημαντικά. Η πρακτική αυτή δεν προβλέπεται ρητά από το δημοσιονομικό κανονισμό και οι κανόνες που διέπουν τη δημιουργία και τη λειτουργία των πάγιων προκαταβολών δεν καλύπτουν αυτό το είδος της διαδικασίας διαχείρισης των δημοσίων κεφαλαίων. Λαμβανομένων υπόψη των εγγενών κινδύνων που παρουσιάζει αυτός ο τρόπος εφαρμογής και του γεγονότος ότι οι κλασικοί κανόνες περί ευθύνης των διατακτών και των υπολόγων καθίστανται ανεφάρμοστοι όσον αφορά αυτό το είδος της διαχείρισης, κρίνεται σκόπιμο ο δημοσιονομικός κανονισμός του ένατου ΕΤΑ, του οποίου το σχέδιο πρόκειται να υποβληθεί στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, να περιλάβει διατάξεις που θα ρυθμίζουν αυτές τις μορφές διαχείρισης με επαρκή σαφήνεια προς εξασφάλιση νόμιμης και κανονικής εκτέλεσης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τις πάγιες προκαταβολές, ο κανονισμός πρέπει να καθορίσει τα βασικά πρότυπα χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης που υποχρεούνται να τηρούν αυτοί οι ιδιωτικοί ενδιάμεσοι φορείς ⁽³²⁾.

Προσαρμογή των όρων συνεργασίας με τις χώρες ΑΚΕ που κατατράχονται από ένοπλες συγκρούσεις

56. Τον Νοέμβριο του 2000, η Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παράγραφος 4 της συμφωνίας του Κοτονού, και ευθυγραμμίζοντας τη στάση της με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Οκτωβρίου 2000 ⁽³³⁾ σχετικά με «τη συνεργασία με τις χώρες ΑΚΕ που είναι εμπλεγμένες σε ένοπλες συγκρούσεις», ενημέρωσε τα κράτη μέλη για την πρόθεσή

55. Δεν θα ήταν δυνατό να αναλάβει η Επιτροπή την πλήρη διαχείριση εκατοντάδων, βλέπε χιλιάδων, μικρών ενεργειών και, για το λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να εμπιστευθεί τη διαχείριση σημαντικών δημοσίων πόρων σε ιδιωτικούς φορείς. Οι νέοι δημοσιονομικοί κανονισμοί για το ένατο ΕΤΑ πρέπει να παρέχουν σαφείς κανόνες για το σκοπό αυτό και να καθορίζουν συγκεκριμένα πρότυπα για τη χρηστή και διάφανη δημοσιονομική διαχείριση.

56. Η Επιτροπή δεν προτίθεται να υποβάλει προτάσεις για σαφή και δεσμευτικά μέτρα. Η ανακοίνωση της Επιτροπής προτείνει την καθιέρωση ενός πλαισίου για την αντιμετώπιση κάθε περίπτωσης σε βάση *ad hoc*, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη τις παγκόσμιες αξίες και πρότυπα που εγγυώνται το κοινοτικό και το διεθνές δίκαιο. Πρέπει να συνεχιστεί η προσέγγιση εξέτασης κάθε περίπτωσης χωριστά.

⁽³¹⁾ Οι οποίες είναι επίσης γνωστές ως «Programme management units (PMU)».

⁽³²⁾ Μερικές φορές, ο ισχύων τρόπος διαχείρισης χαρακτηρίζεται από έλλειψη αυστηρότητας. Βλέπε έκθεση ελέγχου της Ernst & Young, η οποία δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2000 σχετικά με τα προγράμματα μικροσχεδίων στην Τανζανία (7 TA 031 και 7 TA 99).

⁽³³⁾ A5-0296/2000.

Ο όρος «μη ειδική ενίσχυση από τον προϋπολογισμό» δεν είναι σαφής. Σύμφωνα με το άρθρο 224 της σύμβασης Λομέ IV, η ΕΚ παρέχει άμεση ή έμμεση ενίσχυση του προϋπολογισμού ανάλογα με το εάν το νόμισμα της σχετικής χώρας είναι μετατρέψιμο και μεταβιβάσιμο ή όχι. Έχει πάντα ως στόχο να υποστηρίξει τις δαπάνες που εγγράφονται στον προϋπολογισμό και πολύ συχνά έχει ως στόχο τομείς ιδιαίτερων δαπανών, όπως είναι η υγεία και η εκπαίδευση. Η εκτέλεση αυτών των δαπανών αποτελεί

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της να εξετάσει την κατάσταση κάθε εμπόλεμης χώρας, προκειμένου να αναλύσει τους κινδύνους υπεξαίρεσης κοινοτικών κεφαλαίων που ενδέχεται να εγκυμονεί αυτή η κατάσταση. Σημειώνεται ότι, στο ψήφισμα του Οκτωβρίου του 2000, το Κοινοβούλιο καλούσε την Επιτροπή «να υποβάλει προτάσεις για σαφή και δεσμευτικά μέτρα και κριτήρια». Επίσης ζητούσε «να διακοπεί η άνευ όρων δημοσιονομική στήριξη χωρών που εμπλέκονται σε ένοπλες συγκρούσεις», από τις οποίες απαιτούσε «να παρέχουν σαφείς εγγυήσεις ότι τα κοινοτικά κεφάλαια δεν θα διατεθούν για πολεμικούς σκοπούς». Η Επιτροπή πρέπει να εξηγήσει ποια συγκεκριμένη συνέχεια θα δοθεί στο προαναφερθέν ψήφισμα. Η ανάλυση αυτή κρίνεται ιδιαίτερα σκόπιμη όσον αφορά τις χώρες που φαίνεται ότι έχουν περιέλθει σε διαρκή κατάσταση συγκρούσεων και οι οποίες λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις από τον προϋπολογισμό (Ρουάντα, Μπουρούντι, Ουγκάντα και Σιέρα Λεόνε).

το αντικείμενο αυστηρής παρακολούθησης: κατά γενικό κανόνα, η ΕΚ, σε συντονισμό με άλλους χρηματοδότες, ιδίως τα ιδρύματα BW, επιθεωρεί από κοντά και αξιολογεί την εκπόνηση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού των χωρών ΑΚΕ που δικαιούνται ενίσχυση από τον προϋπολογισμό, είτε άμεση είτε έμμεση. Παρέχεται ιδιαίτερη σημασία στην ποιότητα της διαχείρισης των δημόσιων πόρων.

Εφαρμόζονται συμπληρωματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης και ελέγχου για την ενίσχυση του προϋπολογισμού που παρέχεται σε χώρες ΑΚΕ οι οποίες έχουν εμπλακεί σε ένοπλες συγκρούσεις. Η συχνή και εις βάθος εξέταση των δημόσιων δαπανών προβλέπεται συστηματικά στις σχετικές συμβάσεις χρηματοδότησης και αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο αξιολόγησης της απόφασης σχετικά με την αποδέσμευση ή όχι των κοινοτικών πόρων.

Οι χρηματοδότες εξετάζουν και ορίζουν, από κοινού με κάθε δικαιούχο, τα ανώτατα όρια βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα για τις στρατιωτικές δαπάνες και τις άλλες βασικές δαπάνες, σε συνάρτηση με το επίπεδο των δαπανών αυτών πριν από τη σύγκρουση. Τα ανώτατα αυτά όρια χρησιμοποιούνται ως αναφορά για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, ενώ οι πόροι δεν αποδεσμεύονται παρά μόνον εφόσον τηρούνται τα όρια αυτά.

Οι κυβερνήσεις υποχρεούνται να επιβεβαιώνουν γραπτώς ότι οι πόροι δεν έχουν εκτραπεί από τον προορισμό τους για λόγους πολέμου, και όλες οι συμβάσεις χρηματοδότησης σχετικά με την παροχή ενίσχυσης του προϋπολογισμού προβλέπουν, επιπλέον, ειδικούς μηχανισμούς ελέγχου που προορίζονται για τον έλεγχο της χρησιμοποίησης των πόρων. Εφόσον υπάρχουν στοιχεία που αναδεικνύουν την εκτροπή των πόρων από τον προορισμό τους ή την κακή τους χρήση, το αντίστοιχο πρόγραμμα ακυρώνεται αμέσως.

Εξωτερικοί έλεγχοι κατ' εντολή των υπηρεσιών της Επιτροπής

57. Στο πλαίσιο της εξέτασης των λογαριασμών του ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 1999, το Συνέδριο εξέτασε το ζήτημα της συνέχειας που δόθηκε στους ελέγχους που είχε ζητήσει η Επιτροπή επισημαίνοντας ότι, εξαιρουμένης της στήριξης της διαρθρωτικής προσαρμογής, οι υπηρεσίες διαχείρισης αντιμετώπιζαν δυσκολίες ως προς τη συνέχεια που έπρεπε να δώσουν στα συμπεράσματα των εκθέσεων ελέγχου. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι η ύπαρξη υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου δεν απήλλαξε τις επιχειρησιακές υπηρεσίες από τις ευθύνες τους ⁽³⁴⁾.

⁽³⁴⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999, σημείο 54.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

58. Για το οικονομικό έτος 2000, το Συνέδριο ανέλυσε το κλείσιμο των ελέγχων που δεν είχαν ολοκληρωθεί στο τέλος του 1999. Η ανάλυση αυτή αφορούσε τους έξι δημοσιονομικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από την υπηρεσία εξωτερικού ελέγχου της EuropeAid, ολοκληρώθηκαν το 2000 και αφορούσαν ενισχύσεις ύψους 40 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Από τους ελέγχους αυτούς προέκυψε ότι σχεδόν το 36 % των δαπανών που υποβλήθηκαν σε έλεγχο από τους εξωτερικούς ελεγκτές που είχε προσλάβει η Επιτροπή ήταν μη επιλέξιμες. Μολονότι, στις απαντήσεις στην έκθεση για το 1999, η Επιτροπή διευκρίνιζε ότι η έκδοση εντολών εισπραξης ενέπιπτε στην αρμοδιότητα των οικονομικών υπηρεσιών του διατάκτη, μέχρι τον Απρίλιο του 2001 και σε συνέχεια αυτών των ελέγχων δεν είχε εκδοθεί καμία τέτοια εντολή. Πράγματι, διαπιστώθηκε ότι οι κεντρικές υπηρεσίες ανέμεναν τις οδηγίες των τοπικών αντιπροσωπειών της Επιτροπής στις οποίες είχαν υποβληθεί οι τελικές εκθέσεις ελέγχου.

59. Για μια από τις εκθέσεις (Τανζανία), οι αρχές αμφισβήτησαν τα συμπεράσματα των ελεγκτών και απαίτησαν τη διενέργεια νέου ελέγχου, κάτι που η αντιπροσωπεία αποδέχθηκε. Σε μία μόνο περίπτωση (Κεντροαφρικανική Δημοκρατία), η έκθεση ανέφερε την ύπαρξη περιπτώσεων απάτης, αλλά τα μέτρα που όφειλε να λάβει το συγκεκριμένο κράτος δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερης συμφωνίας με τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής. Αντιθέτως, οι άλλες εκθέσεις επισήμαιναν σοβαρές αδυναμίες των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου και των συστημάτων διαχείρισης των σχεδίων, στις περιπτώσεις που επρόκειτο για δαπάνες που εκτελούνταν σε τοπικό επίπεδο.

60. Η υπηρεσία εξωτερικού ελέγχου του Γραφείου Συνεργασίας κατέγραψε, για το 2000, 120 ελέγχους που διενεργούσαν οι εθνικοί διατάκτες του ΕΤΑ στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών συμβάσεων για σχέδια ή προγράμματα, 40 από τους οποίους ολοκληρώθηκαν πριν από το τέλος του οικονομικού έτους. Εντούτοις, ελλείπει των αναγκαίων πόρων και επαρκώς συγκεκριμένης εντολής⁽³⁵⁾, η εν λόγω υπηρεσία δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσει την παρακολούθηση αυτών των ελέγχων, ούτε να εγγυηθεί ότι τα κράτη ΑΚΕ δίνουν την κατάλληλη συνέχεια στις περιπτώσεις απάτης ή παρατυπίας που διαπιστώνονται. Έτσι, στο πλαίσιο αποστολής ελέγχου στη Σενεγάλη τον Οκτώβριο του 2000, διαπιστώθηκε ότι για ένα σχέδιο του έβδομου ΕΤΑ δεν είχαν εκτελεστεί οι αποφάσεις της σενεγαλικής δικαιοσύνης σχετικά με υπεξαίρεσεις κεφαλαίων, ύψους 6 εκατομμυρίων Ecu περίπου, που είχαν διαπιστωθεί από

58. Τα αποτελέσματα των έξι δημοσιονομικών ελέγχων που ανέλυσε το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν αφορούν παρά θέματα που καλύπτονται από τους δημοσιονομικούς αυτούς ελέγχους. Δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αντιπροσωπευτικά της κατάστασης του ΕΤΑ στο σύνολό του.

Οι εντολές εισπραξης που απορρέουν από έναν δημοσιονομικό έλεγχο μπορούν να εκδοθούν μόνον όταν τα πορίσματα του δημοσιονομικού ελέγχου έχουν συζητηθεί μεταξύ των αντιπροσωπειών και των οργανώσεων που έχουν υποστεί έλεγχο στις δικαιούχες χώρες. Η διαδικασία αυτή ακόμα συνεχίζεται. Η Επιτροπή, ωστόσο, εισαγάγει μέτρα για να ενισχύσει τη συνέχιση των συμπερασμάτων του δημοσιονομικού ελέγχου.

59. Στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, το θέμα έχει θιγεί επανειλημμένως από την αντιπροσωπεία με τον εθνικό διατάκτη, ενώ μια αποστολή υπαλλήλων της Επιτροπής τόνισε, για μια ακόμη φορά τον Μάρτιο του 2001, τις ευθύνες των αρχών.

60. Η παρακολούθηση των δημοσιονομικών ελέγχων πραγματοποιήθηκε, υπό τις οδηγίες και την ευθύνη του διατάκτη, από τις λειτουργικές μονάδες (τεχνικές πτυχές) και τις δημοσιονομικές μονάδες (δημοσιονομικές πτυχές).

Ο εν λόγω φάκελος έχει παρακολουθηθεί από κοντά από τις κεντρικές υπηρεσίες και από την αντιπροσωπεία. Έχει αποσταλεί στην UCLAF που πραγματοποίησε, τον Μάρτιο του 1999, μια αποστολή επιτόπου.

Σύμφωνα με τις αρχές της Σενεγάλης, οι υπόδικοι άσκησαν έφεση, πράγμα που αναστέλλει την εφαρμογή των ποινών μέχρι την έκδοση της τελικής δικαστικής απόφασης.

Η Επιτροπή συμμερίζεται τις ανησυχίες του Συνεδρίου και δέχεται ότι η κατάσταση του φακέλου αυτού παραμένει απαράδεκτη. Η αντιπροσωπεία προσπάθησε σε πολλές ευκαιρίες να κινήσει την προσοχή των αρχών της Σενεγάλης στο θέμα αυτό.

⁽³⁵⁾ Mission statement.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

έλεγχου που πραγματοποιήθηκε το 1995 ⁽³⁶⁾. Οι κεντρικές επιχειρησιακές υπηρεσίες της Επιτροπής αποδέχονταν μια κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας οι σενεγαλικές αρχές δεν εφαρμόζαν τις αποφάσεις των δικαστηρίων τους λόγω των πολιτικών δυσκολιών που θα μπορούσε να δημιουργήσει η εφαρμογή αυστηρών δημοσιονομικών αρχών ⁽³⁷⁾.

61. Υπό τις συνθήκες αυτές, καθίσταται σαφές ότι η διαδικασία αποκέντρωσης της διαχείρισης της εξωτερικής βοήθειας που επιχειρεί η Επιτροπή θα πρέπει να συνοδεύεται από ενίσχυση όλων των εποπτικών λειτουργιών των κεντρικών υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην παρακολούθηση των ελέγχων που διενεργούνται κατ' εντολή τόσο της ίδιας της Επιτροπής, όσο και των εθνικών και περιφερειακών διατακτών του ΕΤΑ. Στα μέσα του 2001, ούτε το ανθρώπινο δυναμικό, ούτε η εντολή της υπηρεσίας εξωτερικού ελέγχου των πράξεων του Γραφείου Συνεργασίας (G4) δεν της επέτρεπαν να αναλάβει έναν τέτοιο ρόλο.

Η Επιτροπή δεν θα διστάσει να παρέμβει στις σχετικές αρχές προκειμένου να εξασφαλίσει την εξεύρεση κατάλληλης λύσης στην περίπτωση αυτή.

61. Η Επιτροπή προτίθεται να ενισχύσει τις λειτουργίες εποπτείας στο κεντρικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με τους δημοσιονομικούς ελέγχους, ούτως ώστε να μπορέσει να διατεθεί συμπληρωματικό ανθρώπινο δυναμικό σ' αυτόν τον τομέα δραστηριότητας.

⁽³⁶⁾ Απόφαση του πλημμελειοδικείου του Ντακάρ της 29ης Απριλίου 1999 με την οποία καταδικάζονταν 36 άτομα κατηγορούμενα για υπεξαίρεση δημόσιου χρήματος στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης των ΜΜΕ στην περιοχή του Saint-Louis (7 SE 011). Η αξία των ποινών υπερβαίνει τα 4 δισεκατομμύρια FCFA (6 εκατομμύρια ευρώ).

⁽³⁷⁾ Άρθρο 8 του δημοσιονομικού κανονισμού του όγδοου ΕΤΑ (ΕΕ L 191 της 7.7.1998).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δημοσιονομικές πληροφορίες σχετικά με το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Πηγές των δημοσιονομικών στοιχείων

Νομισματική μονάδα

Ονοματολογία

Χρησιμοποιούμενες συντομογραφίες και σύμβολα

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

1. Προέλευση του γενικού προϋπολογισμού
2. Νομική βάση
3. Κύριες αρχές του προϋπολογισμού που διατυπώνονται στις συνθήκες και στο δημοσιονομικό κανονισμό
4. Περιεχόμενο και δομή του γενικού προϋπολογισμού
5. Νομισματική μονάδα του γενικού προϋπολογισμού
6. Χρηματοδότηση του γενικού προϋπολογισμού (έσοδα προϋπολογισμού)
7. Τύποι των πιστώσεων του προϋπολογισμού
8. Εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού
9. Απόδοση των λογαριασμών
10. Εξωτερικός έλεγχος
11. Απαλλαγή και ακόλουθες ενέργειες

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

**Γραφική παράσταση του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ (ενοποιημένων):
χορήγηση, κατανομή και χρησιμοποίηση των ενισχύσεων**

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΗΓΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα δημοσιονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται στο παρόν παράρτημα προέρχονται από τους λογαριασμούς διαχείρισης και τους ισολογισμούς των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽¹⁾, καθώς και από διάφορες άλλες δημοσιονομικές καταστάσεις που υποβλήθηκαν από την Επιτροπή. Η γεωγραφική κατανομή πραγματοποιήθηκε με βάση τους δείκτες των κωδικών χώρας του συστήματος Sincorn. Όπως τόνισε η Επιτροπή, η ανάλυση των δαπανών κατά κράτος μέλος αποτελεί αριθμητική διαδικασία η οποία δίνει ελλιπή εικόνα των οφελών που αποκομίζει το κάθε κράτος μέλος από την Ένωση.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Όλα τα δημοσιονομικά στοιχεία παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ (εκατ. EUR), με στρογγυλοποίηση σε ένα δεκαδικό. Όταν παρουσιάζονται σύνολα, στρογγυλοποιούνται από την ακριβή συνολική τιμή και επομένως δεν αντιστοιχούν κατ' ανάγκη στο άθροισμα των στρογγυλοποιημένων στοιχείων.

ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Το Συνέδριο χρησιμοποιεί για την παρουσίαση των ιστορικών δεδομένων, για κάθε οικονομικό έτος, τις δημοσιονομικές προοπτικές που αντιστοιχούν σ' αυτό το οικονομικό έτος.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ

EK	Ευρωπαϊκή(ές) Κοινότητα(ες)
AX	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
EOK	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
EKAE ή EA	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
EZES	Ευρωπαϊκή ζώνη ελεύθερων συναλλαγών
EE	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΑΕΠ	Ακαθάριστο εθνικό προϊόν
ΦΠΑ	Φόρος προστιθέμενης αξίας
ATS	Αυστριακό σελίνι
BEF	Βελγικό φράγκο
DEM	Γερμανικό μάρκο
DKK	Δανική κορόνα
ESP	Ισπανική πεσέτα
FIM	Φινλανδικό μάρκο
FRF	Γαλλικό φράγκο
GBP	Λίρα στερλίνα
GRD	Δραχμή
IEP	Λίρα Ιρλανδίας
ITL	Ιταλική λίρα (λιρέτα)
LUF	Φράγκο Λουξεμβούργου
NLG	Ολλανδικό φιορίνι
PTE	Πορτογαλικό εσκούδο

⁽¹⁾ Για το οικονομικό έτος 2000: λογαριασμός διαχείρισης και δημοσιονομικός ισολογισμός σχετικά με τις πράξεις του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2000 [έγγρ. SEC(2001) 528-531].

SEK	Σουηδική κορόνα
EUR	Ευρώ
εκατ. EUR	Εκατομμύριο(α) ευρώ
ΔΠ	Διαχωριζόμενες πιστώσεις
ΜΔΠ	Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις
ΠΑΥ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων
ΠΠ	Πιστώσεις πληρωμών
ΠΓΑΥ	Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων
ΠΓΠ	Πιστώσεις για πληρωμές
B	Βέλγιο
DK	Δανία
D	Γερμανία
EL	Ελλάδα
E	Ισπανία
F	Γαλλία
IRL	Ιρλανδία
I	Ιταλία
L	Λουξεμβούργο
NL	Κάτω Χώρες
A	Αυστρία
P	Πορτογαλία
FIN	Φινλανδία
S	Σουηδία
UK	Ηνωμένο Βασίλειο
EUR 15	Σύνολο για τα δεκαπέντε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
ΔΚ	Δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977 (βλέπε επίσης το σημείωμα για τους αναγνώστες στη σελίδα II του εξωφύλλου)
ΕΕ	<i>Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων</i>
ΤΜ	Τμήμα του γενικού προϋπολογισμού
ΥΠ	Υποδιαίρεση του γενικού προϋπολογισμού
Τ	Τίτλος του γενικού προϋπολογισμού
Κ	Κεφάλαιο του γενικού προϋπολογισμού
0,0	Στοιχεία μεταξύ μηδέν και 0,05
—	Έλλειψη στοιχείων
%	Ποσοστό
ΓΠ	Γραφική παράσταση στην οποία γίνεται παραπομπή από άλλες γραφικές παραστάσεις (π.χ.: ΓΠ III)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ**1. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Ο γενικός προϋπολογισμός δημιουργήθηκε με τη συνθήκη συγχώνευσης ⁽²⁾ (άρθρο 20). Την 1η Ιανουαρίου 1968 αντικατέστησε τους τρεις χωριστούς προϋπολογισμούς στους οποίους υπάγονταν μέχρι τότε οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες, δηλαδή το διοικητικό προϋπολογισμό της ΑΧ, τον προϋπολογισμό της ΕΟΚ και τον προϋπολογισμό λειτουργίας της Ευρατόμ (ΕΑ). Ο προϋπολογισμός ερευνών και επενδύσεων της ΕΑ ενσωματώθηκε στο γενικό προϋπολογισμό από το 1971 με τη συνθήκη του Λουξεμβούργου ⁽³⁾ (άρθρο 10).

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Ο γενικός προϋπολογισμός διέπεται από τις δημοσιονομικές διατάξεις των συνθηκών του Παρισιού ⁽⁴⁾ (άρθρο 78 ΑΧ) και της Ρώμης ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ (άρθρα 268 μέχρι 280 ΕΚ και 171 μέχρι 183 ΕΑ), καθώς και από δημοσιονομικούς κανονισμούς ⁽⁷⁾.

3. ΚΥΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΤΥΠΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες των Κοινοτήτων πρέπει να συγκεντρώνονται σε ενιαίο προϋπολογισμό (αρχή της ενότητας). Τα έσοδα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη χωρίς διάκριση χρηματοδότηση του συνόλου των δαπανών και πρέπει, όπως και οι δαπάνες, να εγγράφονται στον προϋπολογισμό, και κατόπιν στις δημοσιονομικές καταστάσεις, για ολόκληρο το ποσό τους και χωρίς συμψηφισμό μεταξύ τους (αρχή της καθολικότητας). Οι πιστώσεις εξειδικεύονται ανάλογα με τη φύση ή τον προορισμό τους (αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων). Ο προϋπολογισμός εγκρίνεται για τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους (αρχή του ενιαυσίου). Είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες (αρχή της ισοσκελίσης εσόδων και δαπανών). Στις βασικές αυτές αρχές γίνονται μερικές εξαιρέσεις.

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο προϋπολογισμός αποτελείται από μια «γενική κατάσταση εσόδων» και μια «κατάσταση εσόδων και δαπανών», η οποία υποδιαιρείται σε οκτώ τμήματα: I Κοινοβούλιο, II Συμβούλιο (σε παράρτημα μέχρι το 1994: Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή), III Επιτροπή ⁽⁸⁾, IV Δικαστήριο, V Ελεγκτικό Συνέδριο, VI Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, VII Επιτροπή των Περιφερειών, VIII Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής.

Μέσα σε κάθε τμήμα ⁽⁸⁾, τα έσοδα και οι δαπάνες κατατάσσονται κατά κονδύλια προϋπολογισμού (τίτλους, κεφάλαια, άρθρα και ενδεχομένως θέσεις) ανάλογα με τη φύση και τον προορισμό τους.

⁽²⁾ Συνθήκη συγχώνευσης (8 Απριλίου 1965): συνθήκη ίδρυσης ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

⁽³⁾ Συνθήκη του Λουξεμβούργου (22 Απριλίου 1970): συνθήκη τροποποίησης ορισμένων διατάξεων περί προϋπολογισμού των συνθηκών ίδρυσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της συνθήκης συγχώνευσης.

⁽⁴⁾ Συνθήκη του Παρισιού (18 Απριλίου 1951): συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΑΧ).

⁽⁵⁾ Συνθήκη της Ρώμης (25 Μαρτίου 1957): συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ).

⁽⁶⁾ Συνθήκη της Ρώμης (25 Μαρτίου 1957): συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΑ).

⁽⁷⁾ Κυρίως ο δημοσιονομικός κανονισμός της 21ης Δεκεμβρίου 1977 (ΕΕ L 356 της 31.12.1977). Βλέπε σχετικά το σημείωμα για τους αναγνώστες στη σελίδα II του εξωφύλλου.

⁽⁸⁾ Το τμήμα III (Επιτροπή) υποδιαιρείται στο μέρος Α «Πιστώσεις διοικητικής λειτουργίας» και στο μέρος Β «Επιχειρησιακές πιστώσεις», το οποίο επίσης χωρίζεται σε υποδιαίρεσεις κατά βασικούς τομείς δραστηριοτήτων.

5. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και εκτελείται σε ευρώ. Το ευρώ αντικατέστησε την ευρωπαϊκή νομισματική μονάδα από 1ης Ιανουαρίου 1999, με εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου.

Οι ανέκκλητες τιμές μετατροπής μεταξύ του ευρώ και των συμμετεχόντων εθνικών νομισμάτων καθορίστηκαν ως εξής: 1 EUR = 13,7603 ATS = 40,3399 BEF = 1,95583 DEM = 166,386 ESP = 5,94573 FIM = 6,55957 FRF = 0,787564 IEP = 1 936,27 ITL = 40,3399 LUF = 2,20371 NLG = 200,482 PTE = 340,750 GRD.

6. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Ο γενικός προϋπολογισμός χρηματοδοτείται βασικά από τους ίδιους πόρους των Κοινοτήτων: γεωργικά τέλη, εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης, τελωνειακούς δασμούς, ίδιους πόρους που προέρχονται από τον ΦΠΑ και ίδιους πόρους βάσει του ΔΕΠ. Για λεπτομερέστερα πληροφοριακά στοιχεία βλέπε τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις ⁽⁹⁾.

Εκτός από τους ίδιους πόρους υπάρχουν άλλα έσοδα που είναι επουσιώδη (βλέπε γραφική παράσταση I).

7. ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Για την κάλυψη των προβλεπόμενων δαπανών, ο γενικός προϋπολογισμός κάνει την εξής διάκριση πιστώσεων:

- α) οι διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΔΠ) προορίζονται για τη χρηματοδότηση πολυετών δράσεων σε ορισμένους δημοσιονομικούς τομείς. Αποτελούνται από πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ):
 - οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων επιτρέπουν τη σύναψη, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, νομικών υποχρεώσεων για ενέργειες των οποίων η πραγματοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα οικονομικά έτη,
 - οι πιστώσεις πληρωμών επιτρέπουν τη χρηματοδότηση δαπανών που προκύπτουν από υποχρεώσεις οι οποίες αναλήφθηκαν κατά το τρέχον και κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη.
- β) οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) επιτρέπουν την εξασφάλιση της ανάληψης και της πληρωμής των δαπανών για ετήσιες ενέργειες κατά τη διάρκεια κάθε οικονομικού έτους.

Συνεπώς, για κάθε οικονομικό έτος είναι σημαντικό να οριστούν τα εξής δύο σύνολα:

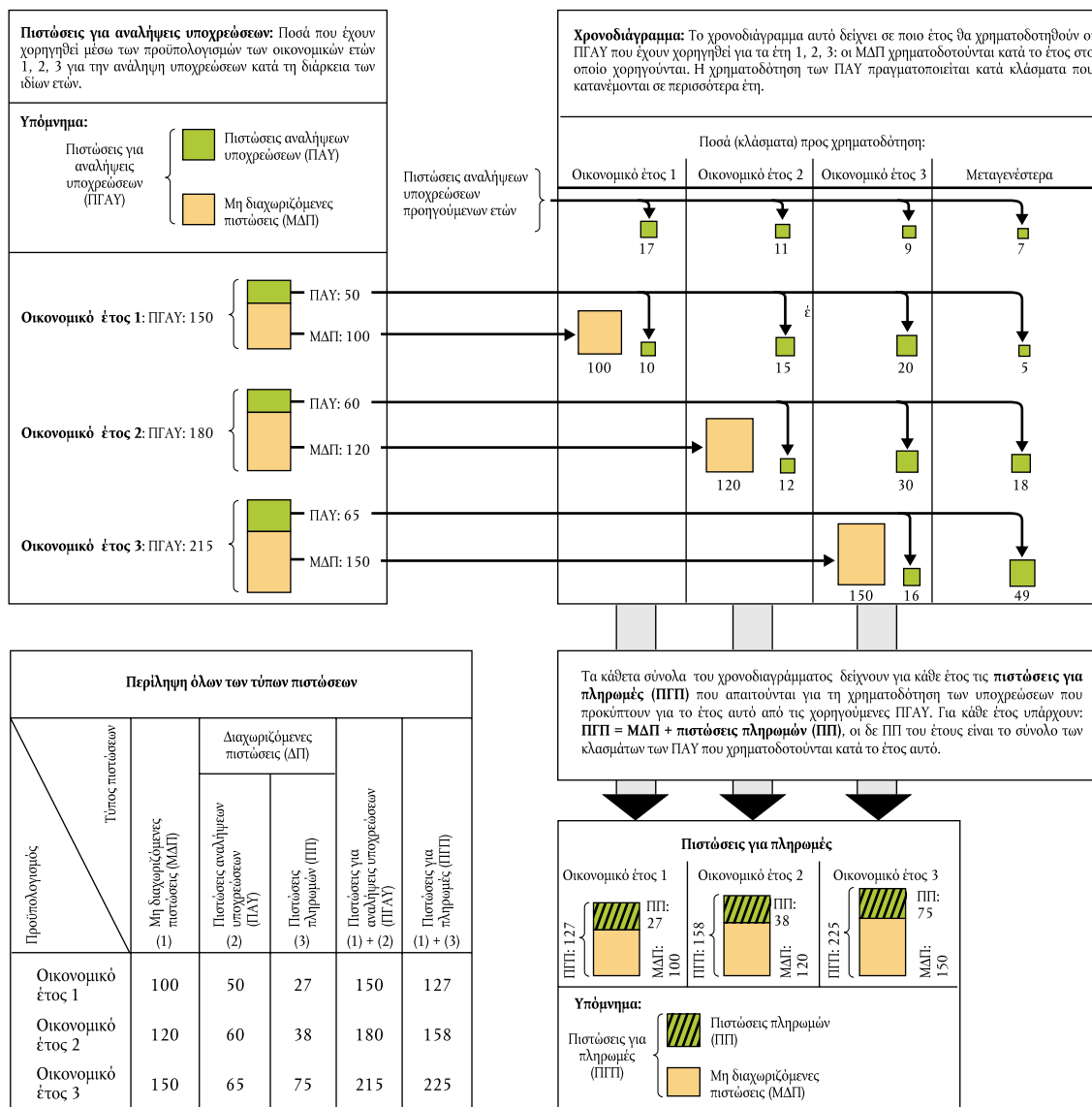
- α) το σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων (ΠΓΑΥ) ⁽¹⁰⁾ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) + πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) ⁽¹⁰⁾.
- β) το σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές (ΠΓΠ) ⁽¹⁰⁾ = μη διαχωριζόμενες πιστώσεις (ΜΔΠ) + πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ) ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Κυριότερες νομικές πράξεις που αφορούν τους ίδιους πόρους: έκτη οδηγία του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1977, κοινό σύστημα ΦΠΑ: ομοιόμορφη φορολογική βάση (ΕΕ L 145 της 13.6.1977)· απόφαση 94/728/ΕΚ του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994 (ΕΕ L 293 της 12.11.1994)· κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989 (ΕΕ L 155 της 7.6.1989)· κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989 (ΕΕ L 155 της 7.6.1989)· οδηγία 89/130/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1989, για την εναρμόνιση του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε τιμές αγοράς (ΕΕ L 49 της 21.2.1989).

⁽¹⁰⁾ Είναι πολύ σημαντικό να ληφθεί υπόψη η διαφορά μεταξύ «πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων» και «πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων» καθώς και μεταξύ «πιστώσεων για πληρωμές» και «πιστώσεων πληρωμών». Οι δύο έννοιες «πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων» και «πιστώσεις πληρωμών» χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στα πλαίσια των διαχωριζόμενων πιστώσεων.

Τα έσοδα του προϋπολογισμού χρησιμεύουν στην κάλυψη όλων των πιστώσεων για πληρωμές. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων δεν χρειάζεται να καλύπτονται από έσοδα.

Το ακόλουθο απλοποιημένο σχήμα (με εικονικά ποσά) δείχνει την επίπτωση αυτών των τύπων πιστώσεων σε κάθε οικονομικό έτος.

8. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

8.1. Ευθύνη της εκτέλεσης

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό, με δική της ευθύνη και μέσα στα όρια των χορηγούμενων πιστώσεων, εκχωρεί δε στα άλλα όργανα τις απαραίτητες εξουσίες για την εκτέλεση των τμημάτων του προϋπολογισμού που αφορούν το καθένα από αυτά ⁽¹¹⁾. Ο δημοσιονομικός κανονισμός καθορίζει τις διαδικασίες εκτέλεσης και ιδίως την ευθύνη των διατακτών, των υπολόγων, των υπολόγων παγίων προκαταβολών και των δημοσιονομικών ελεγκτών των οργάνων ⁽¹²⁾. Σε ορισμένους ειδικούς τομείς (κυρίως ΕΓΤΠΕ — Εγγυήσεις και Διαρθρωτικά Ταμεία) η διαχείριση των κοινοτικών κεφαλαίων ασκείται από κοινού με τα κράτη μέλη.

8.2. Είσπραξη των εσόδων

Τα προβλεπόμενα έσοδα εγγράφονται στον προϋπολογισμό υπό την επιφύλαξη των ενδεχόμενων τροποποιήσεων που επέρχονται με τους διορθωτικούς και συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς.

Η εκτέλεση του σκέλους των εσόδων του προϋπολογισμού συνίσταται στη βεβαίωση των δικαιωμάτων και στην είσπραξη των ποσών που οφείλονται στις Κοινότητες (ίδιοι πόροι και άλλα έσοδα). Διεπεται από ειδικές διατάξεις ⁽¹³⁾. Τα πραγματικά έσοδα ενός οικονομικού έτους ορίζονται ως το άθροισμα των εισπράξεων από βεβαιωθέντα δικαιώματα του τρέχοντος οικονομικού έτους και των εισπράξεων από δικαιώματα που απομένουν να εισπραχθούν από προηγούμενα οικονομικά έτη.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κράτη μέλη, ενεργώντας για λογαριασμό των Κοινοτήτων, είναι υπεύθυνα για την είσπραξη των οφειλόμενων ποσών σχετικά με δασμούς, γεωργικά τέλη και εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης. Τα κράτη μέλη κρατούν το 10 % των αντίστοιχων πληρωτέων ποσών για να καλύψουν τα έξοδα είσπραξης τους.

8.3. Εκτέλεση των δαπανών

Οι προβλεπόμενες δαπάνες εγγράφονται στον προϋπολογισμό.

Η εκτέλεση των δαπανών κατά τον προϋπολογισμό, δηλαδή η εξέλιξη και η χρησιμοποίηση των πιστώσεων, μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

α) Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων

- ι) *εξέλιξη των πιστώσεων*: το διαθέσιμο σύνολο των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους αποτελείται από τα εξής στοιχεία: αρχικός προϋπολογισμός (ΜΔΠ και ΠΑΥ) + διορθωτικοί και συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί + συμπληρωματικά έσοδα ⁽¹⁴⁾ + μεταφορές ⁽¹¹⁾ + πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που μεταφέρονται από το προηγούμενο έτος ⁽¹⁵⁾ + μη αυτόματες μεταφορές πιστώσεων ⁽¹⁶⁾ από το προηγούμενο οικονομικό έτος που δεν έχουν ακόμη αναληφθεί (ΜΔΠ) + αποδεσμευθείσες και ανασυσταθείσες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων προηγούμενων ετών ⁽¹⁷⁾ + επιστροφές προκαταβολών που παρέχουν τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ⁽¹⁸⁾,

⁽¹¹⁾ Βλέπε άρθρα 78δ ΑΧ, 274 ΕΚ, 179 ΕΑ και 22 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹²⁾ Βλέπε άρθρα 21 έως 55 και 73 έως 77 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹³⁾ Βλέπε άρθρα 28 έως 35 του δημοσιονομικού κανονισμού και τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989 (ΕΕ L 155 της 7.6.1989).

⁽¹⁴⁾ Βλέπε άρθρο 96 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 7 του δημοσιονομικού κανονισμού.

- ii) *χρησιμοποίηση των πιστώσεων*: οι πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων διατίθενται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την ανάληψη υποχρεώσεων (χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων = ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί),
- iii) *μεταφορές πιστώσεων του οικονομικού έτους στο επόμενο έτος*: οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις του οικονομικού έτους που δεν έχουν αναληφθεί μπορούν, έπειτα από έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, να μεταφερθούν με μη αυτόματη μεταφορά στο επόμενο οικονομικό έτος ⁽¹⁶⁾. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του οικονομικού έτους που δεν χρησιμοποιήθηκαν μπορούν να μεταφερθούν από την Επιτροπή στο επόμενο οικονομικό έτος ⁽¹⁵⁾. Στην περίπτωση των δαπανών για λογαριασμό τρίτων, επιτρέπεται η επανάληψη των μεταφορών,
- iv) *ακύρωση πιστώσεων*: το υπόλοιπο ακυρώνεται.

β) Πιστώσεις για πληρωμές

- i) *εξέλιξη των πιστώσεων*: το διαθέσιμο σύνολο των πιστώσεων για πληρωμές κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αποτελείται από τα εξής στοιχεία: αρχικός προϋπολογισμός (ΜΔΠ και ΠΠ) + διορθωτικοί και συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί + συμπληρωματικά έσοδα ⁽¹⁴⁾ + μεταφορές ⁽¹¹⁾ + πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος υπό μορφή αυτόματων μεταφορών ⁽¹⁹⁾ ή μη αυτόματων μεταφορών ⁽²⁰⁾ + επιστροφή προκαταβολών που παρέχει τη δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ⁽¹⁸⁾,
- ii) *χρησιμοποίηση των πιστώσεων*: οι πιστώσεις για πληρωμές διατίθενται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την εκτέλεση πληρωμών (χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις για πληρωμές = ποσό των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν),
- iii) *μεταφορές πιστώσεων του οικονομικού έτους στο επόμενο οικονομικό έτος*: οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις του οικονομικού έτους μπορούν να μεταφερθούν στο επόμενο οικονομικό έτος ως αυτόματες μεταφορές ⁽¹⁹⁾ ή μη αυτόματες μεταφορές ⁽²⁰⁾. Στην περίπτωση των δαπανών για λογαριασμό τρίτων, επιτρέπεται η επανάληψη των μεταφορών,
- iv) *ακύρωση πιστώσεων*: το υπόλοιπο ακυρώνεται,
- v) *σύνολο πληρωμών κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους*: πληρωμές από πιστώσεις για πληρωμές του οικονομικού έτους + πληρωμές από πιστώσεις για πληρωμές που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος,
- vi) *πραγματικές δαπάνες στα πλαίσια ενός οικονομικού έτους*: δαπάνες του ενοποιημένου λογαριασμού διαχείρισης (βλέπε σημείο 8.4) = πληρωμές από πιστώσεις για πληρωμές του οικονομικού έτους + πιστώσεις για πληρωμές του οικονομικού έτους που μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος.

8.4. Ενοποιημένος λογαριασμός διαχείρισης και καθορισμός του υπολοίπου του οικονομικού έτους

Κατά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους καταρτίζεται ο ενοποιημένος λογαριασμός διαχείρισης. Αυτός προσδιορίζει το υπόλοιπο του οικονομικού έτους, που εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού ⁽²¹⁾.

9. ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι λογαριασμοί του οικονομικού έτους κοινοποιούνται στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Ελεγκτικό Συνέδριο το αργότερο μέχρι την 1η Μαΐου του επόμενου οικονομικού έτους. Οι λογαριασμοί αυτοί παρουσιάζονται με τη μορφή ενός λογαριασμού διαχείρισης και ενός ισολογισμού και συνοδεύονται από ανάλυση της δημοσιονομικής διαχείρισης ⁽²²⁾.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽²⁰⁾ Βλέπε άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽²¹⁾ Βλέπε άρθρο 32 του δημοσιονομικού κανονισμού και άρθρα 15 και 16 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 του Συμβουλίου (ΕΕ L 155 της 7.6.1989).

⁽²²⁾ Βλέπε άρθρα 78 έως 82 του δημοσιονομικού κανονισμού.

10. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Από το οικονομικό έτος 1977, ο εξωτερικός έλεγχος του γενικού προϋπολογισμού διενεργείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο των Κοινοτήτων ⁽²³⁾. Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει τους λογαριασμούς για το σύνολο των εσόδων και δαπανών του γενικού προϋπολογισμού. Χορηγεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Εξετάζει επίσης τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών και εξακριβώνει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιηθούν πριν από το κλείσιμο των λογαριασμών του εξεταζόμενου οικονομικού έτους. Γίνονται βάσει εγγράφων και, εν ανάγκη, επιτόπου στα όργανα των Κοινοτήτων και στα κράτη μέλη. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει μια ετήσια έκθεση για κάθε οικονομικό έτος· μπορεί επίσης να διατυπώνει ανά πάσα στιγμή παρατηρήσεις πάνω σε ειδικά ζητήματα, καθώς και να γνωμοδοτεί ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε οργάνου των Κοινοτήτων.

11. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Από το 1977 εφαρμόζονται οι εξής διατάξεις ⁽²⁴⁾: μέχρι τις 30 Απριλίου του μεθεπόμενου οικονομικού έτους από το εξεταζόμενο, το Κοινοβούλιο, έπειτα από σύσταση του Συμβουλίου, χορηγεί στην Επιτροπή απαλλαγή από την ευθύνη εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Για το σκοπό αυτό, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο εξετάζουν τους λογαριασμούς που έχει υποβάλει η Επιτροπή καθώς και την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα όργανα οφείλουν να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις που διατυπώνονται στις αποφάσεις περί απαλλαγής και να υποβάλουν απολογισμό των ληφθέντων μέτρων ⁽²⁵⁾.

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2000 ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2000

ΓΠ I	Γενικός προϋπολογισμός 2000 — Προβλεπόμενα έσοδα και οριστικές πιστώσεις για πληρωμές
ΓΠ II	Γενικός προϋπολογισμός 2000 — Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων
ΓΠ III	Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων διαθέσιμες κατά το 2000 και χρησιμοποίησή τους, κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών
ΓΠ IV	Πιστώσεις για πληρωμές διαθέσιμες κατά το 2000, και χρησιμοποίησή τους, κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών
ΓΠ V	Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών
ΓΠ VI	Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 σε κάθε κράτος μέλος

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (1996-2000)

ΓΠ VII	Εξέλιξη και χρησιμοποίηση των πιστώσεων για πληρωμές κατά την περίοδο 1996-2000, κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών
--------	---

⁽²³⁾ Βλέπε άρθρα 45Α, 45Β και 45Γ ΑΧ, 246, 247 και 248 ΕΚ, 160Α, 160Β και 160Γ ΕΑ, καθώς και τα άρθρα 83 έως 90 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁽²⁴⁾ Βλέπε άρθρα 78ζ ΑΧ, 276 ΕΚ, 180β ΕΑ.

⁽²⁵⁾ Βλέπε άρθρο 89 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Γραφική παράσταση I

Γενικός προϋπολογισμός 2000 — Προβλεπόμενα έσοδα και οριστικές πιστώσεις για πληρωμές

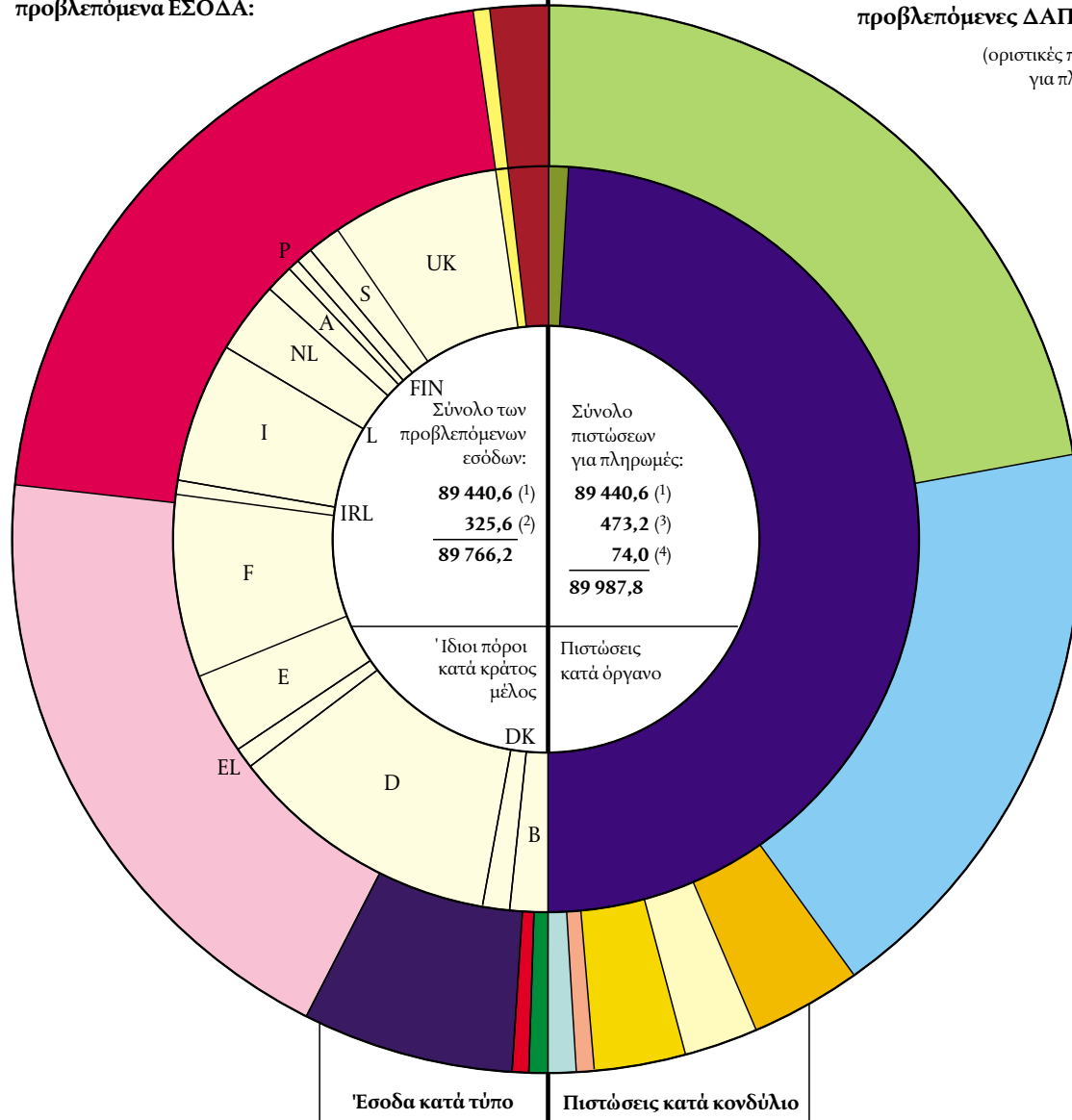
[για τα κριτήρια εσόδων, βλέπε «Βασικές πληροφορίες για το γενικό προϋπολογισμό», σημείο 8.2, και για λεπτομερέστερα στοιχεία βλέπε Κ.1, πίνακα 1.1 και για τα κριτήρια δαπανών βλέπε «Βασικές πληροφορίες για το γενικό προϋπολογισμό», σημείο 8.3, και για λεπτομερέστερα στοιχεία βλέπε ΓΠ IV, στήλη α]

προβλεπόμενα ΕΣΟΔΑ:

(εκατ. EUR και %)

προβλεπόμενες ΔΑΠΑΝΕΣ:

(οριστικές πιστώσεις για πληρωμές)

Υπόμνημα εσόδων

Σύνολο ιδίων πόρων (κατά κράτος μέλος)	
Γεωργικά τέλη	992,0 (1,1 %)
Εισφορές ζάχαρης και ισογλυκόζης	1 046,4 (1,2 %)
Δασμοί	11 665,3 (13 %)
Ίδιοι πόροι προερχόμενοι από τον ΦΠΑ	34 048,6 (37,9 %)
Ίδιοι πόροι βάσει του ΛΕΠ	37 805,1 (42,1 %)
Λοιπά έσοδα	999,7 (1,1 %)
Διαθέσιμο πλεόνασμα προηγούμενου έτους	3 209,1 (3,6 %)

⁽¹⁾ Μετά το διορθωτικό και συμπληρωματικό προϋπολογισμό.
⁽²⁾ Έσοδα από συμμετοχή εξωτερικών οργανισμών.

Υπόμνημα δαπανών

Τίτλοι δημοσιονομικών προοπτικών

1. Κοινή γεωργική πολιτική	40 683,9 (45,2 %)
2. Διαρθρωτικές δράσεις	31 831,4 (35,4 %)
3. Εσωτερικές πολιτικές	6 193,1 (6,9 %)
4. Εξωτερικές ενέργειες	3 928,3 (4,4 %)
5. Διοικητικές δαπάνες	4 735,7 (5,3 %)
6. Αποθεματικά	1 036,0 (1,2 %)
7. Προενταξιακή βοήθεια	1 579,4 (1,8 %)
Πιστώσεις διαθέσιμες για τα υπόλοιπα όργανα	1 656,0 (1,8 %)
Πιστώσεις διαθέσιμες για την Επιτροπή εκ των οποίων επιχειρησιακές πιστώσεις	88 331,8 (98,2 %)
	85 252,1 (94,7 %)

⁽¹⁾ Μετά το διορθωτικό και συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

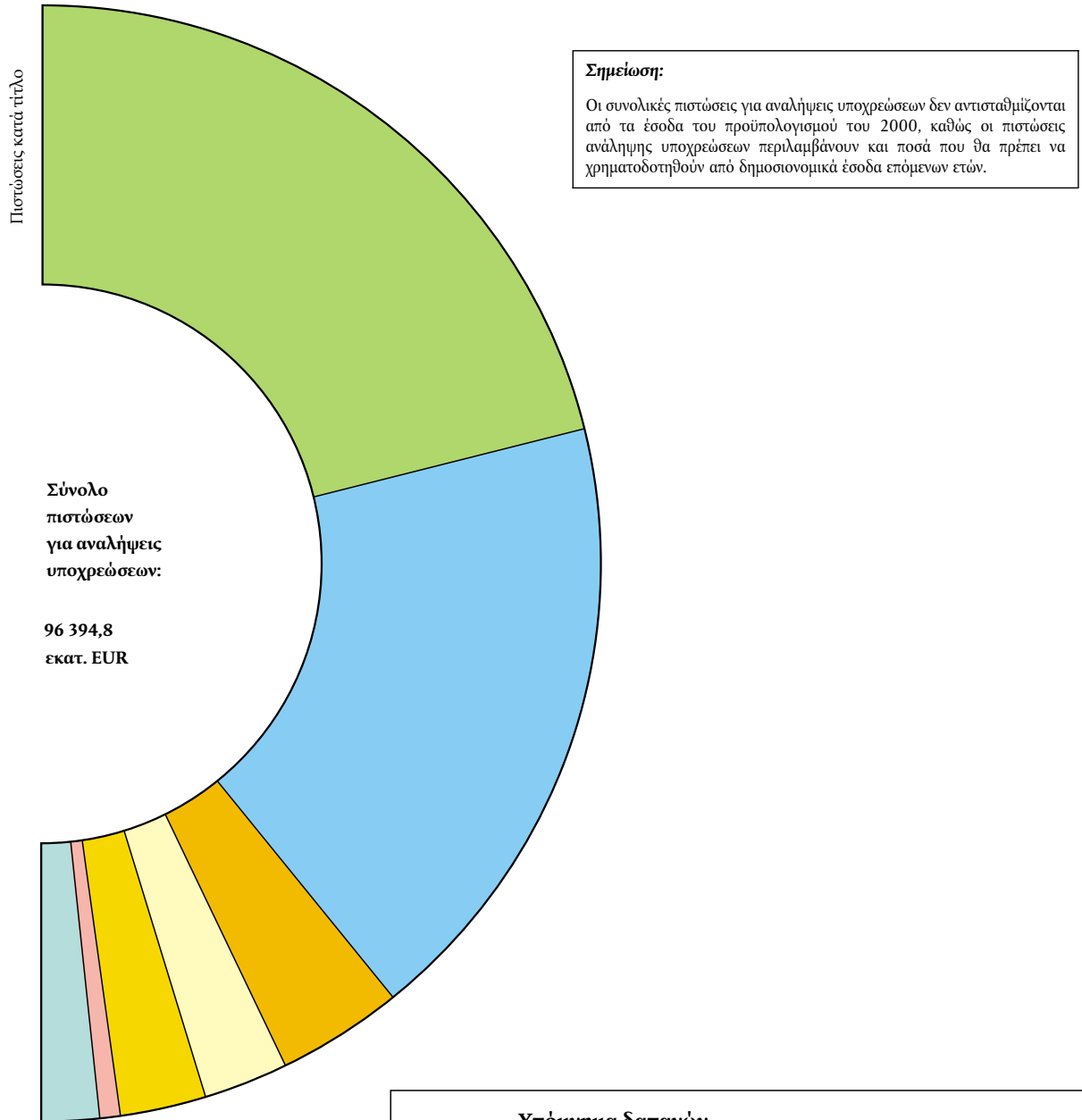
⁽²⁾ Μεταφορά μεταξύ κονδυλίων, διατεθέντα έσοδα και ανασυσταθείσες πιστώσεις.

⁽⁴⁾ Δαπάνες ΕΖΕΣ.

Γραφική παράσταση II Γενικός προϋπολογισμός 2000 — Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων

[μετά τους διορθωτικούς και συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς: για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε ΓΠ III, στήλη β]

(εκατ. EUR και %)

Υπόμνημα δαπανών

Τίτλοι δημοσιονομικών προοπτικών

1. Κοινή γεωργική πολιτική	40 717,0	(42,2 %)
2. Διαρθρωτικές δράσεις	34 914,0	(36,2 %)
3. Εσωτερικές πολιτικές	6 582,5	(6,8 %)
4. Εξωτερικές ενέργειες	5 217,1	(5,4 %)
5. Διοικητικές δαπάνες	4 757,9	(4,9 %)
6. Αποθεματικά	1 036,0	(1,1 %)
7. Προενταξιακή βοήθεια	3 170,4	(3,3 %)

Γραφική παράσταση III
Πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων διαθέσιμες κατά το 2000 και χρησιμοποίησή τους,
κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών

(εκατ. EUR)

Τίτλοι και τομείς των δημοσιονομικών προοπτικών [τα τμήματα (TM), οι υποδιαίρεσεις (ΥΠ), οι τίτλοι (Τ) και τα κεφάλαια (Κ) αντιστοιχούν στην ονοματολογία προϋπολογισμού του 2000 όπως παρουσιάζεται στις παρενθέσεις]	Δημοσιονομική προοπτική	Οριστικές πιστώσεις		Χρησιμοποίηση των πιστώσεων				
		Ποσό ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Ποσοστό (%)	Αναλήψεις κατά το 2000	Ποσοστό χρησιμο- ποίησης (%)	Μετα- φορές στο 2001 ⁽³⁾	Ακυρώσεις	Ποσοστό (%)
		(α)	(β)	(β)/(α)	(γ)	(γ)/(δ)	(δ)	(ε) = (β) - (γ) - (δ)
1. Κοινή γεωργική πολιτική Αγορές	41 738	40 717,0 ⁽⁴⁾	97,6	40 466,7	99,4	—	250,3 ⁽⁴⁾	0,6
1.1 Αροτραίες καλλιέργειες (Κ Β1-1 0)		36 512,1 ⁽⁴⁾		36 290,3	99,4	—	221,8 ⁽⁴⁾	0,6
1.2 Ζαχαρή (Κ Β1-1 1)		16 672,0		16 663,1	99,9	—	8,9	0,1
1.3 Απαρές ουσίες και πρωτεΐνούχα (Κ Β1-1 2 και 1 3)		1 942,0		1 910,2	98,4	—	31,8	1,6
1.4 Οπωροκηπευτικά (Κ Β1-1 5)		2 593,0		2 591,5	99,9	—	1,5	0,1
1.5 Κρασί (Κ Β1-1 6)		1 567,0		1 551,3	99,0	—	15,7	1,0
1.6 Κρασί (Κ Β1-1 7)		766,0		765,5	99,9	—	0,5	0,1
1.6 Καπνός (Κ Β1-1 7)		994,0		989,4	99,5	—	4,6	0,5
1.7 Γαλακτοκομικά προϊόντα (Κ Β1-2 0)		2 550,0		2 544,3	99,8	—	5,7	0,2
1.8 Κρέας, αυγά, πουλερικά (Κ Β1-2 1 έως 2 4)		6 752,0		6 710,3	99,4	—	41,7	0,6
1.9 Διάφορες αγορές (Κ Β1-1 4 και Β1-1 8)		1 375,0		1 341,5	97,6	—	33,5	2,4
1.10 Άλλες ενέργειες (Κ Β1-2 5 έως 3 0)		1 301,1 ⁽⁴⁾		1 223,3	94,0	—	77,8 ⁽⁴⁾	6,0
1.11 Ανάπτυξη της υπαίθρου και μέτρα στήριξης (Τ Β1-4 και 5)		4 204,9 ⁽⁴⁾		4 176,4	99,3	—	28,5 ⁽⁴⁾	0,7
2. Διαρθρωτικές δράσεις Διαρθρωτικά Ταμεία	32 678	34 914,0	106,8	20 089,5	57,5	8 638,8	6 185,6	17,7
2.1 Στόχος αριθ. 1 (Κ Β2-1 0)		32 252,3	⁽¹⁾	17 843,2	55,3	8 225,3	6 183,8	19,2
2.2 Στόχος αριθ. 2 (Κ Β2-1 1)		21 667,3		12 703,9	58,6	5 374,8	3 588,6	16,6
2.3 Στόχος αριθ. 3 (Κ Β2-1 2)		4 223,0		709,9	16,8	2 648,7	864,4	20,5
2.4 Στόχος αριθ. 3 (Κ Β2-1 2)		3 561,7		3 373,4	94,7	187,8	0,6	0,0
2.4 Λοιπές διαρθρωτικές ενέργειες (Κ Β2-1 3)		190,4		171,9	90,3	14,0	4,5	2,4
2.5 Κοινοτικές πρωτοβουλίες (Β2-1 4)		2 546,2		851,0	33,4	—	1 695,2	66,6
2.6 Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια (Κ Β2-1 6)		63,6		33,1	52,0	—	30,5	48,0
2.7 Ταμείο συνοχής (Τ Β2-3)		2 661,7		2 246,4	84,4	413,5	1,8	0,1
2.8 Χρηματοδοτικός μηχανισμός ΕΟΧ (Τ Β2-4)		—		—	—	—	—	—
3. Εσωτερικές πολιτικές	6 031	6 582,5 ⁽⁴⁾	109,1	6 008,3	91,3	442,6	131,7 ⁽⁴⁾	2,0
3.1 Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (ΥΠ Β6)		4 054,7	⁽¹⁾	3 819,5	94,2	211,4	23,8	0,6
3.2 Λοιπές διαρθρωτικές δράσεις (Κ Β2-5 έως 9)		133,6 ⁽⁴⁾		128,4	96,2	—	5,1 ⁽⁴⁾	3,8
3.3 Κατάρτιση, νεότητα και κοινωνικές δράσεις (ΥΠ Β3)		967,9		901,7	93,2	42,3	23,9	2,5
3.4 Ενέργεια, Ευρατόμ και περιβάλλον (ΥΠ Β4)		219,2		68,3	31,2	139,5	11,3	5,2
3.5 Καταναλωτές, εσωτερική αγορά, βιομηχανία και δίκτυα (ΥΠ Β5)		1 207,3 ⁽⁴⁾		1 090,3	90,3	49,4	67,6 ⁽⁴⁾	5,6
4. Εξωτερικές δράσεις	4 627	5 217,1 ⁽⁴⁾	112,8	4 986,8	95,6	39,4	190,9 ⁽⁴⁾	3,7
4.1 Επισιτιστική βοήθεια (Τ Β7-2)		950,9	⁽¹⁾	947,7	99,7	0,0	3,1	0,3
4.2 Συνεργασία (Τ Β7-3 έως Β7-5)		3 501,1 ⁽⁴⁾		3 350,2	95,7	9,0	142,0 ⁽⁴⁾	4,1
4.3 Λοιπά μέτρα συνεργασίας (Τ Β7-6)		361,7 ⁽⁴⁾		343,7	95,0	13,8	4,2 ⁽⁴⁾	1,2
4.4 Πρωτοβουλίες για δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα (Τ Β7-7)		96,9		93,8	96,8	—	3,1	3,2
4.5 Εξωτερικές πτυχές κοινοτικών πολιτικών (Τ Β7-8)		233,6 ⁽⁴⁾		202,0	86,5	6,7	24,8 ⁽⁴⁾	10,6
4.6 Προενταξιακή στρατηγική για τις μεσογειακές χώρες (Κ Β7-0 4)		15,0		7,7	51,3	7,3	—	—
4.7 Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΥΠ Β8)		57,9		41,6	71,9	2,6	13,7	23,6
5. Διοικητικές δαπάνες	4 638	4 757,9	102,6	4 685,9	98,5	2,6	69,3	1,5
5.1 Κοινοβούλιο (TM I)		979,9	⁽¹⁾	972,8	99,3	—	7,1	0,7
5.2 Συμβούλιο (TM II)		354,5		349,7	98,7	—	4,8	1,3
5.3 Επιτροπή (TM III)		3 075,5		3 028,9	98,5	2,6	44,0	1,4
5.4 Δικαστήριο (TM IV)		131,3		129,4	98,6	—	1,9	1,4
5.5 Ελεγκτικό Συνέδριο (TM V)		70,3		66,3	94,3	—	4,0	5,7
5.6 Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (TM VI)		107,4		103,5	96,4	—	3,9	3,6
5.7 Επιτροπή των Περιφερειών (TM VII)		35,2		32,1	91,3	—	3,1	8,7
5.8 Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής (TM VIII)		3,9		3,2	82,5	—	0,7	17,5
6. Αποθεματικά	906	1 036,0	114,3	186,3	18,0	—	849,7	82,0
6.1 Νομισματικό αποθεματικό (Τ Β1-6)		810,0	⁽¹⁾	—	—	—	810,0	100,0
6.2 Αποθεματικό εγγυήσεων (Κ Β0-2 3 και 2 4)		203,0		186,3	91,8	—	16,7	8,2
6.3 Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας (Κ Β7-9 1)		23,0		—	—	—	23,0	100,0
7. Προενταξιακή βοήθεια	3 174	3 170,4	99,9	3 112,4	98,2	44,7	13,3	0,4
7.1 SÁPARD (Κ Β7-0 1)		529,0		528,9	100,0	—	0,1	0,0
7.2 ISPA (Κ Β7-0 2)		1 058,0		1 016,3	96,1	41,2	0,5	0,0
7.3 PHARE (προενταξιακό μέσο) (Κ Β7-0 3)		1 583,4		1 567,2	99,0	3,4	12,7	0,8
8. Αποθεματικό και προβλέψεις (Τ Β0-4)		— ⁽⁴⁾		—	—	—	— ⁽⁴⁾	—
Γενικό σύνολο πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων	93 792	96 394,8	102,8 ⁽¹⁾	79 535,9	82,5	9 168,2	7 690,7	8,0
Γενικό σύνολο πιστώσεων για πληρωμές	91 322	94 808,6	103,8 ⁽¹⁾	83 331,1	87,9	2 609,3	8 868,2	9,4

⁽¹⁾ Πιστώσεις προϋπολογισμού τροποποιηθείσες μετά το συνυπολογισμό ΠΛΥ που μεταφέρθηκαν από το 1999 ή ανασυστάθηκαν το 2000 των πιστώσεων που αντιστοιχούν σε έσοδα από παροχές υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτων, μη αυτόματων μεταφορών από το 1999, των μεταφορών μεταξύ κονδυλίων και των πιστώσεων ΕΖΕΣ. Κατά συνέπεια, οι διαθέσιμες πιστώσεις υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που προβλέπεται για ορισμένους τίτλους των δημοσιονομικών προοπτικών.

⁽²⁾ Χωρίς τις πράξεις επαναχρησιμοποίησης των εσόδων του οικονομικού έτους και εκείνων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος, που ανέρχονται σε 226,3 εκατ. EUR.

⁽³⁾ Μαζί με τις πιστώσεις σχετικά με παροχές υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτων που παρέμειναν διαθέσιμες.

⁽⁴⁾ Μετά την κατανομή των προσωρινών πιστώσεων (Κ. Β0-4 0): ΥΠ Β1 (24,9 εκατ. EUR), Β2 (1 εκατ. EUR), Β5 (12 εκατ. EUR) και Β7 (24,2 εκατ. EUR).

Γραφική παράσταση IV
Πιστώσεις για πληρωμές διαθέσιμες κατά το 2000 και χρησιμοποίησή τους,
κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών

(εκατ. EUR)

Τίτλοι και τομείς των δημοσιονομικών προοπτικών [τα τμήματα (TM), οι υποδιαρέσεις (ΥΠ), οι τίτλοι (Τ) και τα κεφάλαια (Κ) αντιστοιχούν στην ονοματολογία προϋπολογισμού του 2000 όπως παρουσιάζεται στις παρενθέσεις]	Οριστικές πιστώσεις ⁽¹⁾ ⁽²⁾	Χρησιμοποίηση των πιστώσεων				
		Πληρωμές που έγιναν το 2000	Ποσοστό χρησιμοποίησης (%)	Μεταφορές στο 2001	Ακυρώσεις	Ποσοστό (%)
1. Κοινή γεωργική πολιτική	40 822,3 ⁽³⁾	40 505,9	99,2	52,3	264,2 ⁽³⁾	0,6
Αγορές	36 617,4 ⁽³⁾	36 329,4	99,2	52,3	235,7 ⁽³⁾	0,6
1.1 Αροτραίες καλλιέργειες (Κ Β1-1 0)	16 672,0	16 663,1	99,9	—	8,9	0,1
1.2 Ζάχαρη (Κ Β1-1 1)	1 942,0	1 910,2	98,4	—	31,8	1,6
1.3 Λιπαρές ουσίες και πρωτεΐνουχα (Κ Β1-1 2 και 1 3)	2 593,0	2 591,5	99,9	—	1,5	0,1
1.4 Οπωροκηπευτικά (Κ Β1-1 5)	1 567,0	1 551,3	99,0	—	15,7	1,0
1.5 Κρασί (Κ Β1-1 6)	766,0	765,5	99,9	—	0,5	0,1
1.6 Καπνός (Κ Β1-1 7)	996,9	986,7	99,0	3,0	7,2	0,7
1.7 Γαλακτοκομικά προϊόντα (Κ Β1-2 0)	2 550,0	2 544,3	99,8	—	5,7	0,2
1.8 Κρέας, αυγά, πουλερικά (Κ Β1-2 1 έως 2 4)	6 752,0	6 710,3	99,4	—	41,7	0,6
1.9 Διάφορες αγορές (Κ Β1-1 4 και Β1-1 8)	1 375,0	1 341,5	97,6	—	33,5	2,4
1.10 Άλλες ενέργειες (Κ Β1-2 5 έως 3 0)	1 403,5 ⁽³⁾	1 265,1	90,1	49,3	89,1 ⁽³⁾	6,3
1.11 Ανάπτυξη της υπαίθρου και μέτρα στήριξης (Τ Β1-4 και 5)	4 204,9 ⁽³⁾	4 176,4	99,3	—	28,5 ⁽³⁾	0,7
2. Διαρθρωτικές δράσεις	35 579,8	27 590,8	77,5	1 470,0	6 519,0	18,3
Διαρθρωτικά Ταμεία	32 621,1	25 905,6	79,4	1 170,0	5 545,5	17,0
2.1 Στόχος αριθ. 1 (Κ Β2-1 0)	20 103,4	15 485,2	77,0	1 020,0	3 598,2	17,9
2.2 Στόχος αριθ. 2 (Κ Β2-1 1)	4 863,5	3 859,5	79,4	150,0	853,9	17,6
2.3 Στόχος αριθ. 3 (Κ Β2-1 2)	3 343,8	3 094,1	92,5	—	249,7	7,5
2.4 Λοιπές διαρθρωτικές ενέργειες (Κ Β2-1 3)	1 056,7	980,6	92,8	—	76,1	7,2
2.5 Κοινοτικές πρωτοβουλίες (Β2-1 4)	3 026,3	2 301,4	76,0	—	724,9	24,0
2.6 Καινοτόμες ενέργειες και τεχνική βοήθεια (Κ Β2-1 6)	227,4	184,7	81,2	—	42,7	18,8
2.7 Ταμείο συνοχής (Τ Β2-3)	2 958,7	1 685,2	57,0	300,0	973,5	32,9
2.8 Χρηματοδοτικός μηχανισμός ΕΟΧ (Τ Β2-4)	—	—	—	—	—	—
3. Εσωτερικές πολιτικές	6 416,1 ⁽³⁾	5 360,8	83,6	378,7	676,6 ⁽³⁾	10,5
3.1 Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (ΥΠ Β6)	4 085,7	3 404,0	83,3	262,3	419,5	10,3
3.2 Λοιπές διαρθρωτικές δράσεις (Κ Β2-5 έως 9)	159,7	146,4	91,6	0,9	12,5	7,8
3.3 Κατάρτιση, νεότητα και κοινωνικές δράσεις (ΥΠ Β3)	890,0	769,4	86,5	72,7	47,9	5,4
3.4 Ενέργεια, Ευρατόμ και περιβάλλον (ΥΠ Β4)	207,1	150,3	72,6	30,1	26,7	12,9
3.5 Καταναλωτές, εσωτερική αγορά, βιομηχανία και δίκτυα (ΥΠ Β5)	1 073,5 ⁽³⁾	890,7	83,0	12,8	170,0 ⁽³⁾	15,8
4. Εξωτερικές δράσεις	4 201,5 ⁽³⁾	3 841,0	91,4	173,7	186,8 ⁽³⁾	4,4
4.1 Επισιτιστική βοήθεια (Τ Β7-2)	986,7	978,4	99,2	0,0	8,2	0,8
4.2 Συνεργασία (Τ Β7-3 έως Β7-5)	2 522,2 ⁽³⁾	2 339,2	92,7	104,4	78,7 ⁽³⁾	3,1
4.3 Λοιπά μέτρα συνεργασίας (Τ Β7-6)	350,2 ⁽³⁾	278,1	79,4	37,3	34,8 ⁽³⁾	9,9
4.4 Πρωτοβουλίες για δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα (Τ Β7-7)	92,4 ⁽³⁾	53,2	57,5	20,9	18,4 ⁽³⁾	19,9
4.5 Εξωτερικές πτυχές κοινοτικών πολιτικών (Τ Β7-8)	209,6 ⁽³⁾	169,0	80,6	2,1	38,5 ⁽³⁾	18,4
4.6 Προενταξιακή στρατηγική για τις μεσογειακές χώρες (Κ Β7-0 4)	2,0	—	—	—	2,0	100,0
4.7 Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΥΠ Β8)	38,4	23,2	60,5	9,0	6,2	16,0
5. Διοικητικές δαπάνες	5 173,5	4 643,0	89,7	391,1	139,5	2,7
5.1 Κοινοβούλιο (TM I)	1 083,3	979,9	90,5	87,1	16,2	1,5
5.2 Συμβούλιο (TM II)	405,0	352,1	86,9	41,7	11,2	2,8
5.3 Επιτροπή (TM III)	3 312,9	2 988,3	90,2	232,2	92,4	2,8
5.4 Δικαστήριο (TM IV)	138,3	128,0	92,5	7,4	3,0	2,2
5.5 Ελεγκτικό Συνέδριο (TM V)	78,1	66,0	84,6	7,7	4,3	5,5
5.6 Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (TM VI)	114,6	97,1	84,7	10,0	7,5	6,6
5.7 Επιτροπή των Περιφερειών (TM VII)	37,0	28,3	76,4	4,7	4,1	11,0
5.8 Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής (TM VIII)	4,4	3,2	73,2	0,4	0,8	18,0
6. Αποθεματικά	1 036,0	186,3	18,0	—	849,7	82,0
6.1 Νομισματικό αποθεματικό (Τ Β1-6)	810,0	—	—	—	810,0	100,0
6.2 Αποθεματικό εγγυήσεων (Κ Β0-2 3 και 2 4)	203,0	186,3	91,8	—	16,7	8,2
6.3 Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας (Κ Β7-9 1)	23,0	—	—	—	23,0	100,0
7. Προενταξιακή βοήθεια	1 579,4	1 203,4	76,2	143,5	232,5	14,7
7.1 SAPARD (Κ Β7-0 1)	150,0	—	—	140,1	9,9	6,6
7.2 ISPA (Κ Β7-0 2)	175,0	2,5	1,5	—	172,5	98,5
7.3 PHARE (προενταξιακό μέσο) (Κ Β7-0 3)	1 254,4	1 200,9	95,7	3,4	50,1	4,0
8. Αποθεματικό και προβλέψεις (Τ Β0-4)	— ⁽³⁾	—	—	—	— ⁽³⁾	—
Γενικό σύνολο	94 808,6	83 331,1	87,9	2 609,3	8 868,2	9,4

⁽¹⁾ Πιστώσεις προϋπολογισμού τροποποιηθείσες μετά το συνυπολογισμό των μεταφορών μεταξύ κονδυλίων, των εσόδων από υπηρεσίες που εκτελέστηκαν για λογαριασμό τρίτων, των πιστώσεων που ανασυστάθηκαν έπειτα από την επιστροφή προκαταβολών και των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος. Το τελευταίο στοιχείο εξηγεί τη διαφορά των 4 820,8 εκατ. EUR μεταξύ των οριστικών πιστώσεων αυτής της ΠΠ και του συνόλου της ΠΠ I.

⁽²⁾ Χωρίς τις πράξεις επαναχρησιμοποίησης των εσόδων του οικονομικού έτους και εκείνων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος, που ανέρχονται σε 226,3 εκατ. EUR.

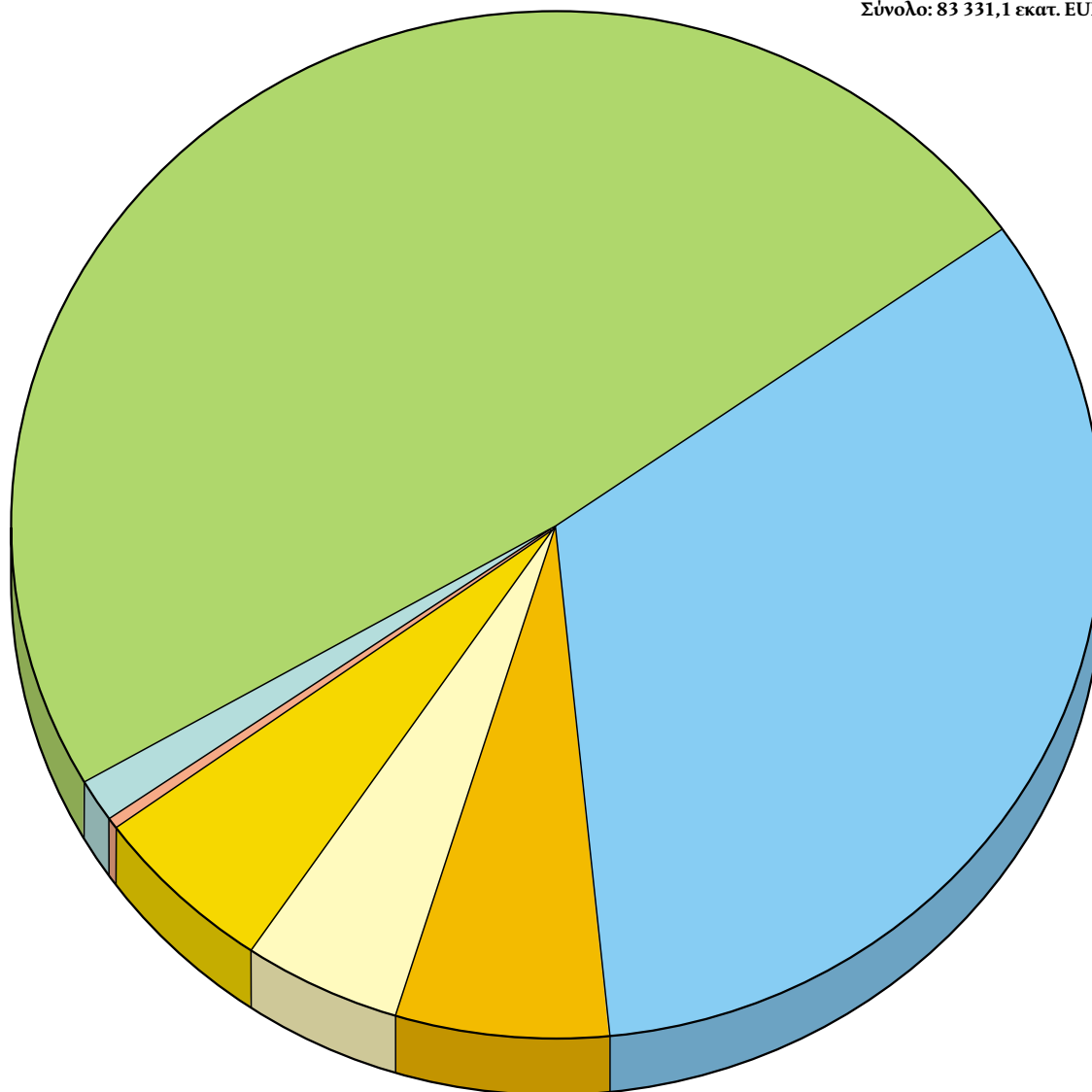
⁽³⁾ Μετά την κατανομή των προσωρινών πιστώσεων (Κ Β0-4 0): ΥΠ Β1 (24,9 εκατ. EUR), Β5 (11 εκατ. EUR), Β7 (32,4 εκατ. EUR).

Γραφική παράσταση V
Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000, κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών

Σημείωση: Πληρωμές που έγιναν το 2000 = πληρωμές από πιστώσεις του 2000 συν πληρωμές έναντι μεταφορών από το 1999.

(εκατ. EUR και %)

Σύνολο: 83 331,1 εκατ. EUR

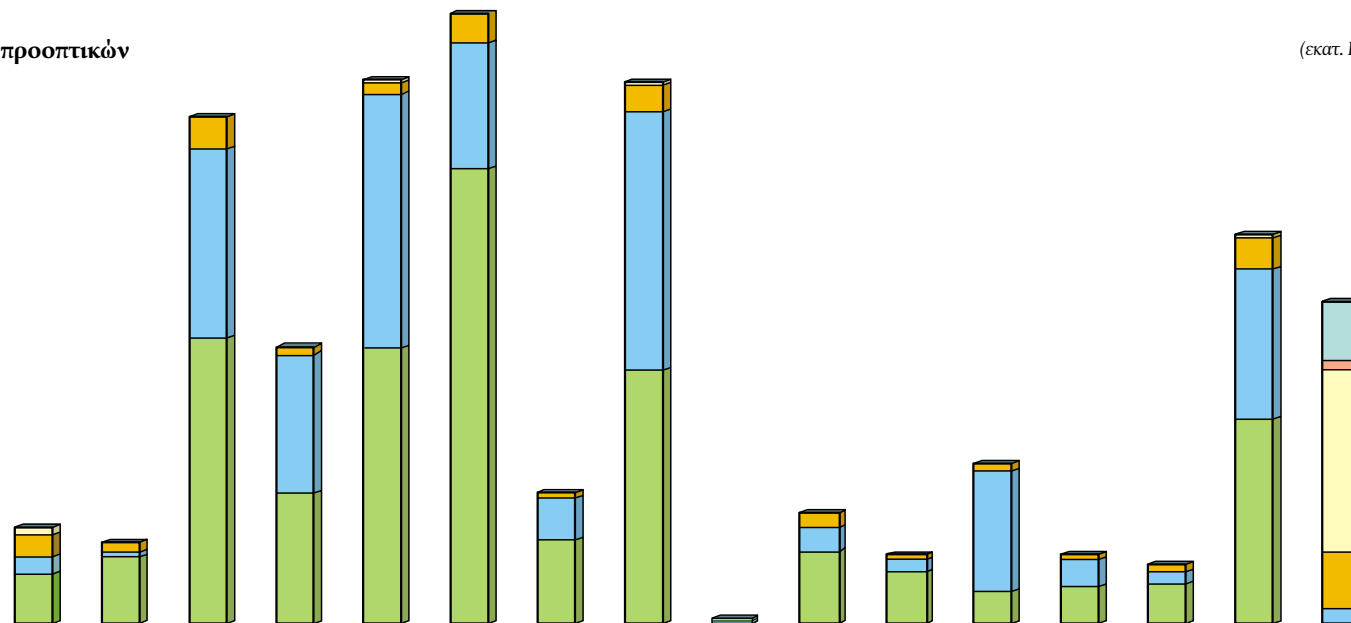
Υπόμνημα

	1. Κοινή γεωργική πολιτική	40 505,9 (48,6 %)
	2. Διαρθρωτικές δράσεις	27 590,8 (33,1 %)
	3. Εσωτερικές πολιτικές	5 360,8 (6,4 %)
	4. Εξωτερικές ενέργειες	3 841,0 (4,6 %)
	5. Διοικητικές δαπάνες	4 643,0 (5,6 %)
	6. Αποθεματικά	186,3 (0,2 %)
	7. Προενταξιακή βοήθεια	1 203,4 (1,4 %)

Γραφική παράσταση VI
Πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2000 σε κάθε κράτος μέλος ⁽¹⁾
 Σημείωση: Πληρωμές που έγιναν το 2000 = πληρωμές έναντι πιστώσεων του 2000 συν πληρωμές έναντι μεταφορών από το 1999.

Τίτλοι των δημοσιονομικών προοπτικών

(εκατ. EUR και %)

	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	Διάφορα (2) (3)	Σύνολο
– Κοινή γεωργική πολιτική	957,3	1 309,1	5 674,9	2 598,2	5 484,8	9 005,8	1 681,3	5 042,7	21,2	1 441,9	1 018,7	652,7	727,8	798,1	4 061,6	29,7	40 505,9
– Διαρθρωτικές δράσεις	379,6	125,4	3 747,7	2 745,8	5 027,4	2 496,2	828,1	5 122,7	10,3	477,2	259,6	2 363,8	542,3	230,3	2 955,3	279,2	27 590,8
– Εσωτερικές πολιτικές	434,3	161,0	630,7	134,0	235,8	593,3	88,4	517,0	42,3	267,1	91,9	172,2	92,9	133,9	640,9	1 125,3	5 360,8
– Εξωτερικές ενέργειες	159,4	1,5	13,0	0,9	12,0	7,9	0,8	26,8	1,2	6,8	1,5	0,8	0,7	1,5	27,7	3 578,5	3 841,0
– Αποθεματικά	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	186,3	186,3
– Προενταξιακή βοήθεια	1,0	—	0,2	—	0,5	0,2	—	0,9	5,1	0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	1 194,3	1 203,4
ΣΥΝΟΛΟ	1 931,5 2,5 %	1 597,0 2,0 %	10 066,5 12,8 %	5 479,0 7,0 %	10 760,5 13,7 %	12 103,3 15,4 %	2 598,6 3,3 %	10 710,2 13,6 %	80,0 0,1 %	2 193,6 2,8 %	1 371,9 1,7 %	3 189,6 4,1 %	1 363,6 1,7 %	1 163,8 1,5 %	7 685,8 9,8 %	6 393,3 8,1 %	78 688,1 100,0 %

⁽¹⁾ Η γεωγραφική κατανομή δεν γίνεται με τις πληρωμές που έγιναν προς τα κράτη μέλη, αλλά με την κατανομή των δαπανών βάσει των δεδομένων που εμφανίζει το πληροφορικό σύστημα λογιστικής της Επιτροπής Sincom2.

⁽²⁾ Συμπεριλαμβανομένου ποσού 27 εκατ. EUR που καταβλήθηκε στην Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων και στις υπηρεσίες της Επιτροπής.

⁽³⁾ Συμπεριλαμβανομένου ποσού 186,3 εκατ. EUR που καταβλήθηκε από την Επιτροπή στο Ταμείο Εγγύησης.

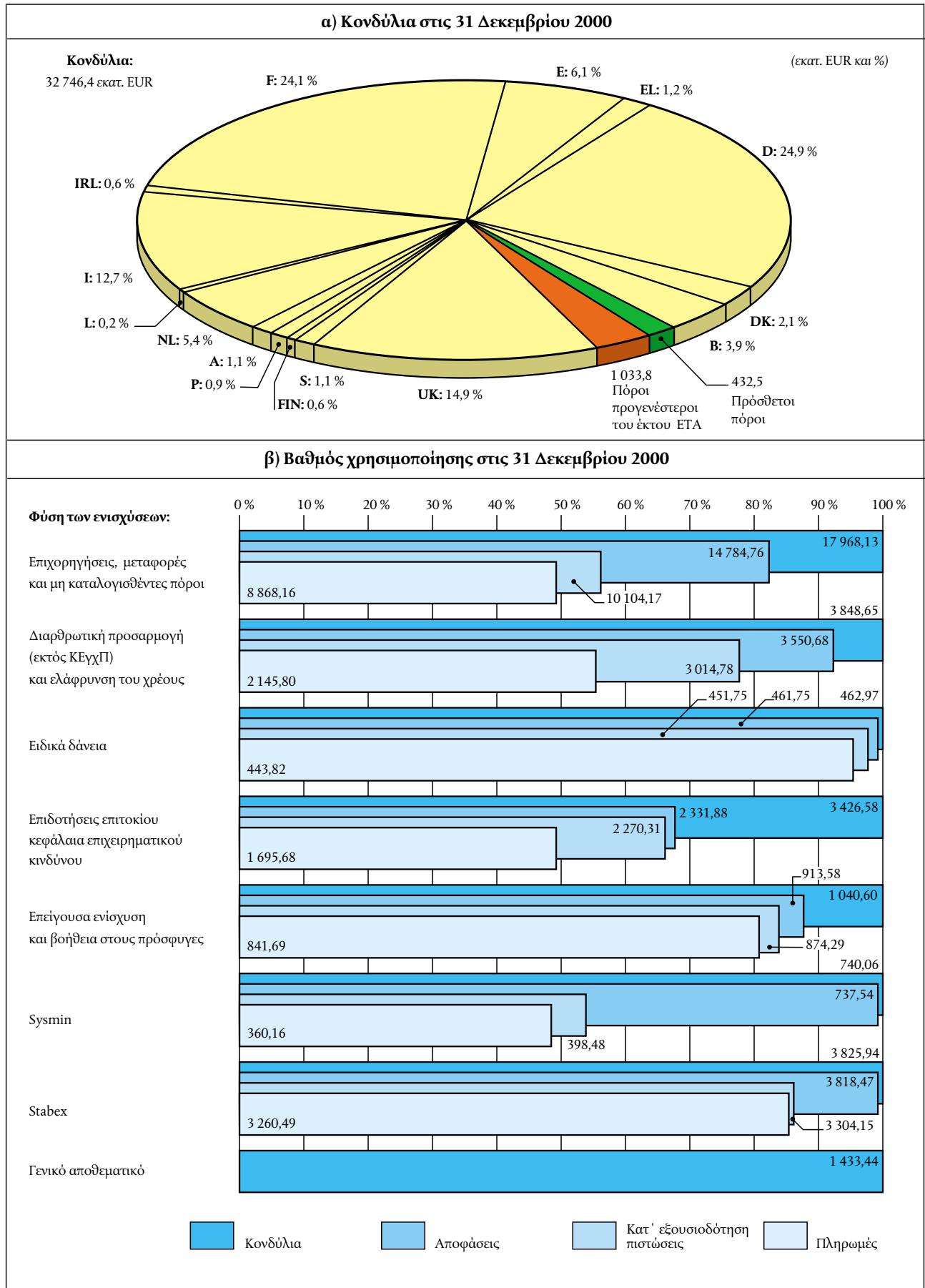
Γραφική παράσταση VII
Εξέλιξη και χρησιμοποίηση των πιστώσεων για πληρωμές κατά την περίοδο 1996 έως 2000,
κατά τίτλο των δημοσιονομικών προοπτικών

(εκατ. EUR)

Τίτλοι δημοσιονομικών προοπτικών/οικονομικό έτος (για τον ορισμό των τίτλων βλέπε ΓΠ IV)	Χρησιμοποίηση των πιστώσεων				Αναλογία των πληρωμών στο σύνολο (πληρωμών και ακυρώσεων) ⁽²⁾	
	Οριστικές πιστώσεις ⁽¹⁾	Πληρωμές	Μεταφορές στο επόμενο οικονομικό έτος	Ακυρώσεις		
	(α)	(β)	(γ)	(δ) = (α) - (β) - (γ)		
					(ε) = (β)/((β) + (δ))	
1. Κοινή γεωργική πολιτική	1996	40 816,7	39 080,9	426,9	1 308,8	96,8
	1997	41 187,9	40 623,2	82,4	482,3	98,8
	1998	39 941,4	38 810,0	415,5	715,9	98,2
	1999	40 451,7	39 780,3	138,4	533,0	98,7
	2000	40 822,3	40 505,9	52,3	264,2	99,4
2. Διαρθρωτικές δράσεις	1996	25 758,6	24 426,8	36,4	1 295,5	(*) 95,0
	1997	26 426,1	26 059,2	—	366,9	98,6
	1998	28 643,4	28 366,0	204,9	72,5	99,7
	1999	30 657,7	26 663,6	3 748,4	245,8	99,1
	2000	35 579,8	27 590,8	1 470,0	6 519,0	(**) 80,9
3. Εσωτερικές πολιτικές	1996	5 335,3	4 544,4	160,2	630,7	(**) 87,8
	1997	5 371,3	4 934,7	182,3	254,2	95,1
	1998	5 246,8	4 878,5	163,5	204,7	96,0
	1999	5 243,0	4 473,1	413,8	356,1	(*) 92,6
	2000	6 416,1	5 360,8	378,7	676,6	(**) 88,8
4. Εξωτερικές ενέργειες	1996	4 642,7	3 804,8	225,8	612,1	(**) 86,1
	1997	4 678,3	3 992,0	49,8	636,5	(**) 86,2
	1998	4 515,6	4 067,7	198,4	249,6	(*) 94,2
	1999	5 091,8	4 585,8	273,6	232,4	95,2
	2000	4 201,5	3 841,0	173,7	186,8	95,4
5. Διοικητικές δαπάνες	1996	4 540,8	3 962,5	453,6	124,7	96,9
	1997	4 739,9	4 129,2	432,4	178,3	95,9
	1998	4 941,0	4 219,4	580,7	140,9	96,8
	1999	5 090,9	4 506,7	445,0	139,3	97,0
	2000	5 173,5	4 643,0	391,1	139,5	97,1
6. Αποθεματικά	1996	997,0	235,4	—	761,6	(***) 23,6
	1997	1 202,0	286,1	—	915,9	(***) 23,8
	1998	1 154,0	272,4	—	881,6	(***) 23,6
	1999	846,0	300,1	—	545,9	(***) 35,5
	2000	1 036,0	186,3	—	849,7	(***) 18,0
7. Αντιστάθμιση/Προενταξιακή βοήθεια ⁽³⁾	1996	764,0	701,0	—	63,0	(*) 91,8
	1997	212,0	212,0	—	—	100,0
	1998	99,0	99,0	—	—	100,0
	1999	—	—	—	—	—
	2000	1 579,4	1 203,4	143,5	232,5	(**) 83,8
Γενικός προϋπολογισμός — Σύνολο	1996	82 855,1	76 755,7	1 302,9	4 796,5	(*) 94,1
	1997	83 817,5	80 236,4	746,9	2 834,2	96,6
	1998	84 541,2	80 713,0	1 563,0	2 265,2	97,3
	1999	87 381,1	80 309,5	5 019,2	2 052,4	97,5
	2000	94 808,6	83 331,1	2 609,3	8 868,2	(*) 90,4

⁽¹⁾ Μετά τις συμπληρωματικές εισπράξεις και τις μεταφορές μεταξύ κονδυλίων.⁽²⁾ Ο δείκτης (ε) εκφράζει την εξέλιξη της αναλογίας των πιστώσεων που πληρώθηκαν τελικά κατά τη διάρκεια των οικονομικών ετών. Η διαφορά από το 100 % εκφράζει την αναλογία των πιστώσεων που τελικά ακυρώθηκαν. Οι δείκτες (ε) με λιγότερο από 95 % σημειώνονται με (*), οι δείκτες με λιγότερο από 90 % (**), και με λιγότερο από 80 % (***)⁽³⁾ Κατά την περίοδο 1993-1999, ο τίτλος 7 κάλυπτε τις αντιστάθμισεις στα νέα κράτη μέλη. Για την περίοδο 2000-2006 καλύπτει την προενταξιακή βοήθεια.

**Γραφική παράσταση του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ (ενοποιημένων):
χορήγηση, κατανομή και χρησιμοποίηση των ενισχύσεων**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την τελευταία πενταετία

Σύμφωνα με τις διατάξεις των συνθηκών, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την υποχρέωση να καταρτίζει ετήσια έκθεση. Έχει επίσης την υποχρέωση, σύμφωνα με τις συνθήκες και άλλες ισχύουσες κανονιστικές ρυθμίσεις, να καταρτίζει ετήσιες εκθέσεις για ορισμένα όργανα και δραστηριότητες των Κοινοτήτων. Οι συνθήκες δίνουν επιπλέον την εξουσία

στο Συνέδριο να υποβάλλει τις παρατηρήσεις του για ιδιαίτερα θέματα και να γνωμοδοτεί ύστερα από αίτηση ενός από τα όργανα. Οι εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν από το Συνέδριο κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Τίτλος	Δημοσίευση
Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2001	
Ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας	
Εικοστή τέταρτη ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2000 :	Δημοσιεύεται στην παρούσα ΕΕ
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού	
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ	
Ειδικές εκθέσεις	
<i>Κοινή γεωργική πολιτική</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 4/2001 σχετικά με τον έλεγχο του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων — εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)	ΕΕ C 214 της 31.7.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 6/2001 σχετικά με το καθεστώς των ποσοτώσεων γάλακτος	ΕΕ C 305 της 30.10.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 7/2001 σχετικά με τις επιστροφές κατά την εξαγωγή — Προορισμός και διάθεση στην αγορά	ΕΕ C 314 της 8.11.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 8/2001 σχετικά με τις επιστροφές κατά την παραγωγή αμύλου γεωμήλων και αμύλων σιτηρών, καθώς και τις ενισχύσεις για το άμυλο γεωμήλων	ΕΕ C 294 της 19.10.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 14/2001 όσον αφορά την παρακολούθηση της ειδικής έκθεσης του Συνεδρίου αριθ. 19/98 σχετικά με τη ΣΕΒ	ΕΕ C 324 της 20.11.2001
<i>Διαρθρωτικές δράσεις</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 1/2001 σχετικά με την κοινοτική πρωτοβουλία URBAN	ΕΕ C 124 της 25.4.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 10/2001 σχετικά με το δημοσιονομικό έλεγχο των διαρθρωτικών ταμείων — κανονισμοί της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 2064/97 και (ΕΚ) αριθ. 1681/94	ΕΕ C 314 της 8.11.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 12/2001 σχετικά με ορισμένες διαρθρωτικές παρεμβάσεις υπέρ της απασχόλησης: αντίκτυπος των ενισχύσεων του ΕΤΠΑ στην απασχόληση και μέτρα του ΕΚΤ κατά της μακροχρόνιας ανεργίας	ΕΕ C 334 της 28.11.2001
<i>Εσωτερικές πολιτικές</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 9/2001 σχετικά με το πρόγραμμα επιμόρφωσης και κινητικότητας των ερευνητών	Υπό δημοσίευση
<i>Εξωτερικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 2/2001 σχετικά με τη διαχείριση επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας για τα θύματα της κρίσης του Κοσσυφοπεδίου (ΕCHO)	ΕΕ C 168 της 12.6.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 3/2001 σχετικά με τη διαχείριση των διεθνών αλιευτικών συμφωνιών εκ μέρους της Επιτροπής	ΕΕ C 210 της 27.7.2001

Τίτλος	Δημοσίευση
— Ειδική έκθεση αριθ. 5/2001 σχετικά με τα ανταλλαγματικά κεφάλαια της στήριξης διαρθρωτικής προσαρμογής που διατίθενται για ενισχύσεις του προϋπολογισμού (έβδομο και όγδοο ΕΤΑ)	EE C 257 της 14.9.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 11/2001 σχετικά με το πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας Tacis	EE C 329 της 23.11.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 13/2001 σχετικά με τη διαχείριση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	EE C 338 της 30.11.2001

Ειδικές ετήσιες εκθέσεις

— Έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το οικονομικό έτος 1999	EE C 47 της 13.2.2001
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2000 της ΕΚΑΧ	EE C 185 της 30.6.2001
— Ειδική ετήσια έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις που αφορούν τη διαχείριση, από τον γενικό γραμματέα/Υπατο Εκπρόσωπο του Συμβουλίου, των συμβάσεων που έχει συνάψει, ως εκπρόσωπος ορισμένων κρατών μελών, σχετικά με την εγκατάσταση και τη λειτουργία του εξυπηρετητή παροχής βοήθειας («Help Desk Server») της μονάδας διαχείρισης και του δικτύου «Sirene φάση II» («συμβάσεις Σένγκεν») για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Ειδική ετήσια έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις που αφορούν τη διαχείριση, από τον γενικό γραμματέα/Υπατο Εκπρόσωπο του Συμβουλίου, των συμβάσεων που έχει συνάψει, ως εκπρόσωπος ορισμένων κρατών μελών, σχετικά με την εγκατάσταση και τη λειτουργία της υποδομής επικοινωνίας για το περιβάλλον Σένγκεν, ονομαζόμενης Sisnet, για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το οικονομικό έτος 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση σχετικά με την ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τους δημοσιονομικούς λογαριασμούς του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ανασυγκρότησης και την εκτέλεση της ενίσχυσης στο Κοσσυφοπέδιο για το οικονομικό έτος 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΕΟΑΥΕ, Μπιλπάο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Ίδρυμα του Δουβλίνου) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Μεταφραστικού Κέντρου των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΚΟΕΕ, Λουξεμβούργο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Τορίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας (Βιέννη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις των Ευρωπαϊκών Σχολείων για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 2000	Υπό δημοσίευση
— Έκθεση για τους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης Joint European Torus (JET) για το οικονομικό έτος 2000	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

Τίτλος	Δημοσίευση
Γνωμοδοτήσεις	
— Γνωμοδότηση αριθ. 1/2001 για πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1258/1999 του Συμβουλίου περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής καθώς και άλλων διαφόρων κανονισμών για την κοινή γεωργική πολιτική	EE C 55 της 21.2.2001
— Γνωμοδότηση αριθ. 2/2001 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	EE C 162 της 5.6.2001
— Γνωμοδότηση αριθ. 3/2001 για πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ειδικών μέτρων για την οριστική έξοδο από την υπηρεσία υπαλλήλων της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Επιτροπής	EE C 162 της 5.6.2001
— Γνωμοδότηση αριθ. 4/2001 σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) αριθ. 549/69 περί καθορισμού των κατηγοριών των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12, του άρθρου 13 δεύτερη παράγραφος και του άρθρου 14 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Κοινοτήτων (θέμα: φορολόγηση των δικαιούχων της αποζημίωσης οριστικής εξόδου από την υπηρεσία)	EE C 162 της 5.6.2001
— Γνωμοδότηση αριθ. 5/2001 για πρόταση τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (Αλικάντε)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 6/2001 για σχέδιο κανονισμού της Επιτροπής που τροποποιεί τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) αριθ. 3418/93 της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 7/2001 για πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2000

Ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας

Εικοστή τρίτη ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1999 :	EE C 342 της 1.12.2000
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού	
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ	

Ειδικές εκθέσεις

Ίδιοι πόροι

— Ειδική έκθεση αριθ. 17/2000 σχετικά με τον έλεγχο της Επιτροπής για την αξιοπιστία και τη συγκρισιμότητα του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ) των κρατών μελών	EE C 336 της 27.11.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 23/2000 σχετικά με τη δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων (τελωνειακή εκτίμηση)	EE C 84 της 14.3.2001

Κοινή γεωργική πολιτική

— Ειδική έκθεση αριθ. 1/2000 σχετικά με την κλασική πανώλη των χοίρων	EE C 85 της 23.3.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 8/2000 σχετικά με τα κοινοτικά μέτρα για τη διάθεση των βουτυρικών λιπαρών ουσιών	EE C 132 της 12. 5.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 11/2000 σχετικά με το καθεστώς στήριξης για το ελαιόλαδο	EE C 215 της 27.7.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 14/2000 σχετικά με τον περιβαλλοντικό προσανατολισμό της ΚΓΠ	EE C 353 της 8.12.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 20/2000 σχετικά με τη διαχείριση της κοινής οργάνωσης αγοράς στον τομέα της ζάχαρης	EE C 50 της 15.2.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 22/2000 σχετικά με την αξιολόγηση της αναθεωρημένης διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών	EE C 69 της 2.3.2001

Τίτλος	Δημοσίευση
<i>Διαρθρωτικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 3/2000 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (τμήμα Προσανατολισμού) — Μέτρα για την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων	EE C 100 της 7.4.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 7/2000 σχετικά με το Διεθνές Ταμείο για την Ιρλανδία και το ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης για την ειρήνη και τη συμφιλίωση στη Βόρειο Ιρλανδία και στις Όμορες Κομητείες της Ιρλανδίας (1995-1999)	EE C 146 της 25.5.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 15/2000 σχετικά με το Ταμείο Συνοχής	EE C 279 της 2.10.2000
<i>Εσωτερικές πολιτικές</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 10/2000 σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις που αναθέτει το Κοινό Κέντρο Ερευνών	EE C 172 της 21.6.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 9/2000 σχετικά με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα (ΔΕΔ) — Τηλεπικοινωνίες	EE C 166 της 15.6.2000
<i>Εξωτερικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 2/2000 σχετικά με τις βοήθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη στο πλαίσιο της αποκατάστασης της ειρήνης και του κράτους δικαίου	EE C 85 της 23.3.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 4/2000 σχετικά με τις δράσεις αποκατάστασης υπέρ των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) ως μέσο για την προετοιμασία της παροχής συμβατικής αναπτυξιακής βοήθειας	EE C 113 της 19.4.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 12/2000 σχετικά με τη διαχείριση, εκ μέρους της Επιτροπής, των ενεργειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας σε τρίτες χώρες	EE C 230 της 10.8.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 16/2000 σχετικά με τις διαδικασίες προκήρυξης διαγωνισμού για τις συμβάσεις υπηρεσιών στο πλαίσιο των προγραμμάτων Phare και Tacis	EE C 350 της 6.12.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 18/2000 σχετικά με το πρόγραμμα εφοδιασμού της Ρωσικής Ομοσπονδίας σε γεωργικά προϊόντα	EE C 25 της 25.1.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 19/2000 σχετικά με τη διαχείριση από την Επιτροπή του προγράμματος συνδρομής υπέρ της παλαιστινιακής κοινωνίας	EE C 32 της 31.1.2001
— Ειδική έκθεση αριθ. 21/2000 σχετικά με τη διαχείριση των προγραμμάτων εξωτερικής βοήθειας της Επιτροπής (ιδίως σχετικά με τον εθνικό προγραμματισμό, την προετοιμασία των σχεδίων και το ρόλο των αντιπροσωπειών)	EE C 57 της 22.2.2001
<i>Διοικητικές δαπάνες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 5/2000 σχετικά με τις δαπάνες για τα ακίνητα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (κτίρια «Erasmus», «Thomas More» και «Παράρτημα C»)	EE C 109 της 14.4.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 13/2000 σχετικά με τις δαπάνες των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	EE C 181 της 28.6.2000
<i>Χρηματοδοτικά μέσα και τραπεζικές δραστηριότητες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 6/2000 σχετικά με την παροχή κοινοτικών επιδοτήσεων επιτοκίου για δάνεια που χορηγεί η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της προσωρινής δανειοδοτικής της διευκόλυνσης	EE C 152 της 31.5.2000
Ειδικές ετήσιες εκθέσεις	
— Έκθεση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το οικονομικό έτος 1998	EE C 133 της 12.5.2000
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 1999 της ΕΚΑΧ	EE C 281 της 4.10.2000
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ σχετικά με το οικονομικό έτος 1999	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης Joint European Torus (JET) για το οικονομικό έτος 1999	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις που αφορούν τη διαχείριση, από του γενικό γραμματέα/Ανώτατο Εκπρόσωπο του Συμβουλίου, των συμβάσεων που συνήψε, ως εκπρόσωπος ορισμένων κρατών μελών, σχετικά με την εγκατάσταση και τη λειτουργία του εξυπηρετητή παροχής βοήθειας («Help Desk Server») της ομάδας διαχείρισης και του δικτύου «Sirene φάση II» («συμβάσεις Σένγκεν») για την περίοδο από 3 Μαΐου έως 31 Δεκεμβρίου 1999	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

Τίτλος	Δημοσίευση
— Έκθεση σχετική με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΕΜΕΑ, Λονδίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ, Αλικάντε) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (Μπιλμπάο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Τορίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις και τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Ίδρυμα του Δουβλίνου) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Μεταφραστικού Κέντρου των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΚΟΕΕ, Λουξεμβούργο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας (Βιέννη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	EE C 373 της 27.12.2000
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις των Ευρωπαϊκών Σχολείων για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1999	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Ετήσια έκθεση σχετικά με την ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 1999	EE C 347 της 4.12.2000

Γνωμοδοτήσεις

— Γνωμοδότηση αριθ. 1/2000 σχετικά με πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που τροποποιεί το δημοσιονομικό κανονισμό της 21ης Δεκεμβρίου 1977 για το διαχωρισμό των καθηκόντων εσωτερικού ελέγχου από τα καθήκοντα του εκ των προτέρων δημοσιονομικού ελέγχου (άρθρο 24, εδάφιο 5, του δημοσιονομικού κανονισμού)	EE C 327 της 17.11.2000
— Γνωμοδότηση αριθ. 2/2000 σχετικά με πρόταση τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 1999

Ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας

Εικοστή δεύτερη ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1998 :	EE C 349 της 3.12.1999
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού	
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ	

Ειδικές εκθέσεις

<i>Ίδιοι πόροι</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 8/99 σχετικά με τις ασφάλειες και εγγυήσεις που προβλέπονται στον κοινοτικό τελωνειακό κώδικα για την προστασία της εισπραχής των παραδοσιακών ιδίων πόρων	EE C 70 της 10.3.2000

Τίτλος	Δημοσίευση
<i>Κοινή γεωργική πολιτική</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 1/99 σχετικά με τις ενισχύσεις για το αποκορυφωμένο γάλα και γάλα σε σκόνη που προορίζεται για τη διατροφή των ζώων	EE C 147 της 27.5.1999
— Ειδική έκθεση αριθ. 2/99 για την επίδραση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ στον τομέα των σιτηρών	EE C 192 της 8.7.1999
<i>Διαρθρωτικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 6/99 σχετικά με την αρχή της προσθετικότητας	EE C 68 της 9.3.2000
— Ειδική έκθεση αριθ. 7/99 σχετικά με την ανάπτυξη των βιομηχανικών χώρων	EE C 68 της 9.3.2000
<i>Εσωτερικές πολιτικές</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 9/99 σχετικά με τις ερευνητικές δράσεις στον τομέα της γεωργίας και της αλιείας — Πρόγραμμα FAIR («Αλιεία, Γεωργία και Αγροβιομηχανική Έρευνα»)	EE C 92 της 30.3.2000
<i>Εξωτερικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 4/99 σχετικά με τις οικονομικές ενισχύσεις σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη στο πλαίσιο του 6ου και 7ου ΕΤΑ	EE C 276 της 29.9.1999
— Ειδική έκθεση αριθ. 5/99 διασυνοριακή συνεργασία Phare (1994 — 1998)	EE C 48 της 21.2.2000
<i>Χρηματοδοτικά μέσα και τραπεζικές δραστηριότητες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 3/99 σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο των επιδοτήσεων επιτοκίων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής	EE C 217 της 29.7.1999

Ειδικές ετήσιες εκθέσεις

— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 1998 της ΕΚΑΧ	EE C 240 της 25.8.1999
— Ετήσια έκθεση σχετικά με την ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 1998	EE C 338 της 25.11.1999
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το οικονομικό έτος 1998	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τους λογαριασμούς του JET για το οικονομικό έτος 1998	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Ίδρυμα του Δουβλίνου) για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση σχετικά με τους λογαριασμούς των Ευρωπαϊκών Σχολείων για το οικονομικό έτος 1998	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος για το οικονομικό έτος 1997	EE C 164 της 10.6.1999
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΕΕΑ, Αλικάντε) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΕΟΑΥΕ, Μπιλμπάο) για το οικονομικό έτος 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα) για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999

Τίτλος	Δημοσίευση
— Έκθεση σχετική με τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΕΜΕΑ, Λονδίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Μεταφραστικού Κέντρου των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΚΟΕΕ, Λουξεμβούργο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Τορίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1998	EE C 372 της 22.12.1999
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας (Βιέννη) (Περίοδος από την 1η Μαΐου έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998)	EE C 372 της 22.12.1999

Γνωμοδοτήσεις

— Γνωμοδότηση αριθ. 1/99 σχετικά με πρόταση τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 2/99 για την τροποποιημένη πρόταση κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης	EE C 154 της 1.6.1999
— Γνωμοδότηση αριθ. 3/99 σχετικά με μια τροποποιημένη πρόταση κανονισμού (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου, η οποία τροποποιεί το δημοσιονομικό κανονισμό της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [πρόταση υποβληθείσα από την Επιτροπή στο έγγραφο COM(1998) 676 τελικό της 20ής Νοεμβρίου 1998]	EE C 154 της 1.6.1999
— Γνωμοδότηση αριθ. 4/99 σχετικά με πρόταση τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία (ΕΟΑΥ, Μπιλμπάο)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 5/99 σχετικά με το (προαιρετικό) επικουρικό συνταξιοδοτικό καθεστώς και ταμείο των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 6/99 σχετικά με το σχέδιο τροποποίησης του κανονισμού Οθνονα ενόψει της δημιουργίας υπηρεσίας για την ανασυγκρότηση του Κοσσυφοπεδίου	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 7/99 σχετικά με πρόταση τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Μεταφραστικού Κέντρου των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΚΟΕΕ, Λουξεμβούργο)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 8/99 για πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [έγγρ. COM(1999) 333 τελικό]	EE C 310 της 28.10.1999
— Γνωμοδότηση αριθ. 9/99 για πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία [έγγρ. COM(1999) 364 τελικό]	EE C 334 της 23.11.1999

Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 1998

Ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας

Εικοστή πρώτη ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1997 :	EE C 349 της 17.11.1998
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού	
— Έκθεση και δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του έκτου, έβδομου και όγδοου ΕΤΑ	

Ειδικές εκθέσεις

Ίδιοι πόροι

— Ειδική έκθεση αριθ. 6/98 σχετικά με τον απολογισμό του συστήματος των πόρων που βασίζονται στο ΦΠΑ και στο ΑΕΠ	EE C 241 της 31.7.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 9/98 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του ΦΠΑ επί των ενδοκοινοτικών συναλλαγών	EE C 356 της 20.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 13/98 σχετικά με τη χρήση τεχνικών ανάλυσης κινδύνου κατά τους τελωνειακούς ελέγχους και τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων	EE C 375 της 3.12.1998

Τίτλος	Δημοσίευση
<i>Κοινή γεωργική πολιτική</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 2/98 για τις αποφάσεις της Επιτροπής της 23ης Απριλίου και της 30ής Ιουλίου 1997 σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών για το 1993 όσον αφορά τις δαπάνες για γεωργικές εγγυήσεις του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ)	EE C 121 της 20.4.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 4/98 σχετικά με την εισαγωγή στην Κοινότητα, με μειωμένο συντελεστή εισφοράς, και με τη διάθεση γαλακτοκομικών προϊόντων Νέας Ζηλανδίας και τυριού Ελβετίας	EE C 127 της 24.4.1998 και EE C 191 της 18.6.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 19/98 σχετικά με την κοινοτική χρηματοδότηση ορισμένων μέτρων που ελήφθησαν λόγω της κρίσης της ΣΕΒ	EE C 383 της 9.12.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 20/98 σχετικά με την εξέταση των φυσικών ελέγχων γεωργικών προϊόντων που επωφελούνται από επιστροφές κατά την εξαγωγή	EE C 375 της 3.12.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 21/98 σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης και πιστοποίησης που εφαρμόστηκε στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών για το 1996 όσον αφορά τις δαπάνες του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις	EE C 389 της 14.12.1998
<i>Διαρθρωτικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 3/98 σχετικά με την εφαρμογή, εκ μέρους της Επιτροπής, της πολιτικής και της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της ρύπανσης των υδάτων	EE C 191 της 18.6.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 12/98 σχετικά με την εκτέλεση των επιχειρησιακών προγραμμάτων για την προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης στις περιοχές του στόχου αριθ. 5β)	EE C 356 της 20.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 14/98 σχετικά με το κλείσιμο των μορφών παρέμβασης του ΕΤΠΑ	EE C 368 της 27.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 15/98 σχετικά με την αξιολόγηση των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων για τις περιόδους 1989-1993 και 1994-1999	EE C 347 της 16.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 16/98 σχετικά με την εκτέλεση των πιστώσεων των διαρθρωτικών δράσεων για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999	EE C 347 της 16.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 18/98 με τα κοινοτικά μέτρα για την προώθηση της σύστασης μεικτών εταιρειών στον τομέα της αλιείας	EE C 393 της 16.12.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 22/98 για τη διαχείριση εκ μέρους της Επιτροπής της εφαρμογής των μέτρων για την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών	EE C 393 της 16.12.1998
<i>Εσωτερικές πολιτικές</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 17/98 σχετικά με την υποστήριξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο πλαίσιο των δράσεων κοινής δαπάνης του προγράμματος JOULE-Thermie και των πρότυπων δράσεων του προγράμματος Altener	EE C 356 της 20.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 23/98 σχετικά με τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας τα οποία διαχειρίζεται η Επιτροπή	EE C 393 της 16.12.1998
<i>Εξωτερικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 1/98 σχετικά με τη διμερή χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία με τις τρίτες μεσογειακές χώρες	EE C 98 της 31.3.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 5/98 σχετικά με την ανασυγκρότηση της πρώην Γιουγκοσλαβίας (περίοδος 1996-1997)	EE C 241 της 31.7.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 7/98 σχετικά με το πρόγραμμα αναπτυξιακής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη Νότια Αφρική (1986-1996)	EE C 241 της 31.7.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 11/98 σχετικά με την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο των προγραμμάτων Phare και Tacis για την περίοδο 1991-1996 (προγράμματα στήριξης των ΜΜΕ, της περιφερειακής ανάπτυξης και της αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων)	EE C 335 της 3.11.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 24/98 σχετικά με τις πράξεις κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου που χρηματοδοτούνται από τους πόρους των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης	EE C 389 της 14.12.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 25/98 σχετικά με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (ΧΚΑΕ) και στα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη (ΝΑΚ) (περίοδος 1990-1997)	EE C 35 της 9.2.1999

Τίτλος	Δημοσίευση
Διοικητικές δαπάνες	
— Ειδική έκθεση αριθ. 8/98 σχετικά με τις υπηρεσίες της Επιτροπής που είναι επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της απάτης, ιδίως τη μονάδα συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (UCLAF)	EE C 230 της 22.7.1998
— Ειδική έκθεση αριθ. 10/98 σχετικά με τα έξοδα και τις αποζημιώσεις των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	EE C 243 της 3.8.1998

Ειδικές ετήσιες εκθέσεις

— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 1997 της ΕΚΑΧ	EE C 255 της 13.8.1998
— Ετήσια έκθεση σχετικά με την ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 1997	EE C 352 της 18.11.1998
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το οικονομικό έτος 1997	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του 1997 της κοινής επιχείρησης Joint European Torus (JET)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του οικονομικού έτους 1997 του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Ίδρυμα του Δουβλίνου)	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις και τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη) για το οικονομικό έτος 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση σχετικά με τους λογαριασμούς των Ευρωπαϊκών Σχολείων για το οικονομικό έτος 1997	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers) για το οικονομικό έτος 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ, Αλικάντε) για το οικονομικό έτος 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΕΟΑΥΕ, Μπιλμπάο) για το οικονομικό έτος 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα) για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΕΜΕΑ, Λονδίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Μεταφραστικού Κέντρου των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΜΚΟΕΕ, Λουξεμβούργο) για το οικονομικό έτος 1997	EE C 406 της 28.12.1998
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Τορίνο) για το οικονομικό έτος 1997	EE C 406 της 28.12.1998

Γνωμοδοτήσεις

— Γνωμοδότηση αριθ. 1/98 σχετικά με την πρόταση κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ όσον αφορά το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων	EE C 145 της 9.5.1998
— Γνωμοδότηση αριθ. 2/98 σχετικά με πρόταση κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) αριθ. 549/69 περί καθορισμού των κατηγοριών των υπαλλήλων στους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12, του άρθρου 13 δεύτερο εδάφιο και του άρθρου 14 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Κοινοτήτων	EE C 191 της 18.6.1998
— Γνωμοδότηση αριθ. 3/98 σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 4/98 σχετικά με πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων, καθώς και των άλλων κανονισμών που εφαρμόζονται σε αυτούς τους υπαλλήλους όσον αφορά τον καθορισμό των αποδοχών, των συντάξεων και των λοιπών χρηματικών απολαβών σε ευρώ	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

Τίτλος	Δημοσίευση
— Γνωμοδότηση αριθ. 5/98 σχετικά με πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων (αντικείμενο : διορθωτικός συντελεστής)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 6/98 σχετικά με πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων (θέμα: βοηθοί βουλευτών)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 7/98 σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μεθόδων είσπραξης που εφαρμόζει η ΟΚΕ και με το νέο σύστημα διαχείρισης και απόδοσης των εξόδων ταξιδιού που καθιέρωσε η ΟΚΕ	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 8/98 σχετικά με πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση του γεωργονομισματικού καθεστώτος του ευρώ [ένδειξη 98/0214] και πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για τα μεταβατικά μέτρα σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ στην κοινή γεωργική πολιτική [ένδειξη 98/0215]	ΕΕ C 368 της 27.11.1998
— Γνωμοδότηση αριθ. 9/98 σχετική με την πρόταση τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [πρόταση που υποβλήθηκε από την Επιτροπή με το έγγραφο COM(1998) 206 τελικό της 3ης Απριλίου 1998]	ΕΕ C 7 της 11.1.1999
— Γνωμοδότηση αριθ. 10/98 σχετικά με ορισμένες προτάσεις κανονισμών στα πλαίσια του προγράμματος δράσης 2000	ΕΕ C 401 της 22.12.1998
— Γνωμοδότηση αριθ. 11/98 για ένα σχέδιο τροποποίησης του κανονισμού αριθ. CB-1-95 της επιτροπής προϋπολογισμού του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (Αλικάντε) της 27ης Φεβρουαρίου 1996 (δημοσιονομικού κανονισμού)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 1997

Ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας

— Εικοστή ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας (γενικού προϋπολογισμού και ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 1996	ΕΕ C 348 της 18.11.1997
---	-------------------------

Ειδικές εκθέσεις

Κοινή γεωργική πολιτική

— Ειδική έκθεση αριθ. 1/97 για τις αποφάσεις της Επιτροπής της 10ης Απριλίου 1996 και της 20ής Νοεμβρίου 1996 σχετικά με την εκκαθάριση λογαριασμών του 1992 και με ορισμένες δαπάνες για το 1993	ΕΕ C 52 της 21.2.1997
— Ειδική έκθεση αριθ. 4/97 σχετικά με τον έλεγχο ορισμένων απόψεων των μέτρων που έχουν ληφθεί στα πλαίσια της γερμανικής ενοποίησης και που αφορούν αντισταθμιστικές πληρωμές και επιστροφές κατά την εξαγωγή στα πλαίσια του ΕΓΤΠΕ	ΕΕ C 144 της 13.5.1997
— Ειδική έκθεση αριθ. 5/97 σχετικά με τη διαχείριση του κοινοτικού εμπορίου σιτηρών στο πλαίσιο του οποίου καταβάλλονται επιστροφές κατά την εξαγωγή ή εφαρμόζονται ειδικά καθεστώτα εισαγωγής και περιφερειακά προγράμματα ενισχύσεων	ΕΕ C 159 της 26.5.1997

Εξωτερικές ενέργειες

— Ειδική έκθεση αριθ. 2/97 σχετικά με τις ενέργειες ανθρωπιστικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1992 έως το 1995	ΕΕ C 143 της 12.5.1997
— Ειδική έκθεση αριθ. 3/97 σχετικά με το αποκεντρωμένο σύστημα εφαρμογής του προγράμματος Phare	ΕΕ C 175 της 9.6.1997
— Ειδική έκθεση αριθ. 6/97 σχετική με τις επιχορηγήσεις Tacis προς την Ουκρανία	ΕΕ C 171 της 5.6.1997

Διοικητικές δαπάνες

— Ειδική έκθεση αριθ. 7/97 σχετικά με τον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνεργασίας	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
--	--------------------------

Τίτλος	Δημοσίευση
Ειδικές ετήσιες εκθέσεις	
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΚΑΧ της 31ης Δεκεμβρίου 1996	EE C 242 της 8.8.1997
— Ετήσια έκθεση σχετικά με την ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 1996	EE C 380 της 15.12.1997
— Έκθεση για τους λογαριασμούς του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το οικονομικό έτος 1996	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις της κοινής επιχείρησης Joint European Torus (JET) για το οικονομικό έτος 1996	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις και τη διαχείριση κατά το οικονομικό έτος 1996 του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Ίδρυμα του Δουβλίνου)	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις και τη διαχείριση κατά το οικονομικό έτος 1996 του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση σχετικά με τους λογαριασμούς των Ευρωπαϊκών Σχολείων για το οικονομικό έτος 1996	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος για το οικονομικό έτος 1996	EE C 42 της 9.2.1998
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers) για τα οικονομικά έτη 1995 και 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ, Αλικάντε) για το οικονομικό έτος 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στο χώρο της Εργασίας (ΕΟΑΥΕ, Μπιλμπάο) για το οικονομικό έτος 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη) για το οικονομικό έτος 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα) για το οικονομικό έτος 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΕΜΕΑ, Λονδίνο) για το οικονομικό έτος που έκλεισε στις 31 Δεκεμβρίου 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Κέντρου Μετάφρασης των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΚΜΟΕΕ, Λουξεμβούργο) για τα οικονομικά έτη 1995 και 1996	EE C 393 της 29.12.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Κατάρτισης (Τορίνο) για το οικονομικό έτος 1996	EE C 393 της 29.12.1997
Γνωμοδοτήσεις	
— Γνωμοδότηση αριθ. 1/97 σχετικά με τους όρους που ισχύουν για την εκτέλεση των δαπανών στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΙΠΠΑ)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 2/97 σχετικά με μια πρόταση κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) του Συμβουλίου περί καθορισμού των εξουσιών και υποχρεώσεων των υπαλλήλων των εντεταλμένων από την Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89	EE C 175 της 9.6.1997
— Γνωμοδότηση αριθ. 3/97 σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού κανονισμού εφαρμοστέου στη συνεργασία για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης στο πλαίσιο της τέταρτης σύμβασης ΑΚΕ-ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από τη συμφωνία της 4ης Νοεμβρίου 1995	EE C 223 της 22.7.1997
— Γνωμοδότηση αριθ. 4/97 σχετικά με μια πρόταση κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού της 21ης Δεκεμβρίου 1977 που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [έγγραφο COM(96) 351 τελικό]	EE C 57 της 23.2.1998
— Γνωμοδότηση αριθ. 5/97 για μια πρόταση κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1552/89 του Συμβουλίου για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	EE C 15 της 19.1.1998
— Γνωμοδότηση αριθ. 6/97 σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού κανονισμού του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Angers)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
Εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 1996	
Ετήσια έκθεση και δηλώσεις αξιοπιστίας	
— Δέκατη ένατη ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 1995	EE C 340 της 12.11.1996
— Δηλώσεις αξιοπιστίας (γενικού προϋπολογισμού και ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 1995	EE C 395 της 31.12.1996

Τίτλος	Δημοσίευση
Ειδικές εκθέσεις	
<i>Διαρθρωτικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 3/96 για την πολιτική στον τομέα του τουρισμού και την προώθησή του	EE C 17 της 16.1.1997
<i>Εξωτερικές ενέργειες</i>	
— Ειδική έκθεση αριθ. 1/96 σχετικά με τα προγράμματα MED	EE C 240 της 19.8.1996
— Ειδική έκθεση αριθ. 2/96 σχετικά με τους λογαριασμούς του Διοικητή και της Διοίκησης του Μόσταρ από την Ευρωπαϊκή Ένωση (EUAM)	EE C 287 της 30.9.1996
— Ειδική έκθεση αριθ. 4/96 σχετικά με τους λογαριασμούς της ευρωπαϊκής εκλογικής μονάδας που συγκροτήθηκε για την κοινή δράση στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, η οποία αφορά την παρακολούθηση των παλαιστινιακών εκλογών	EE C 57 της 24.2.1997
— Εκθέσεις σχετικά με τις πράξεις που χρηματοδοτούνται με τη βοήθεια συνεισφορών των τρίτων χωρών μελών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου για τα οικονομικά έτη 1994 και 1995	Δεν δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ
Ειδικές ετήσιες εκθέσεις	
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 1995 της ΕΚΑΧ	EE C 251 της 29.8.1996
— Ετήσια έκθεση σχετικά με την ΕΚΑΧ για το οικονομικό έτος 1995	EE C 377 της 13.12.1996
— Έκθεση σχετικά με τους λογαριασμούς του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το οικονομικό έτος 1995	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση για τους λογαριασμούς του Joint European Torus (JET) για το οικονομικό έτος 1995	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις και τη διαχείριση για το οικονομικό έτος 1995 του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Ίδρυμα του Δουβλίνου)	EE C 81 της 13.3.1997
— Έκθεση για τους λογαριασμούς και τη διαχείριση κατά το οικονομικό έτος 1995 του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)	EE C 81 της 13.3.1997
— Έκθεση σχετικά με τους λογαριασμούς των Ευρωπαϊκών Σχολείων για το οικονομικό έτος 1995	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος για το οικονομικό έτος 1994	EE C 394 της 31.12.1996
— Έκθεση σχετικά με τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ιδρύματος για το οικονομικό έτος 1995	EE C 394 της 31.12.1996
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Γραφείου Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ, Αλικάντε) για την περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 31η Δεκεμβρίου 1995	EE C 81 της 13.3.1997
— Έκθεση για τις οικονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος για την περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 31η Δεκεμβρίου 1995	EE C 81 της 13.3.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας για την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου 1994 έως τις 31η Δεκεμβρίου 1995	EE C 81 της 13.3.1997
— Έκθεση για τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Αξιολόγησης Φαρμάκων για την περίοδο από την 1η Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 31η Δεκεμβρίου 1995	EE C 81 της 13.3.1997
— Έκθεση σχετικά με τις δημοσιονομικές καταστάσεις του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου 1994 έως την 31η Δεκεμβρίου 1995	EE C 81 της 13.3.1997
Γνωμοδοτήσεις	
— Γνωμοδότηση αριθ. 1/96 σχετικά με την πρόταση δημοσιονομικού κανονισμού για το Μεταφραστικό Κέντρο των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Τεχνική γνωμοδότηση σχετικά με της δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων που αφορούν τα κτίρια του Δικαστηρίου	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 2/96 για την πρόταση δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 3/96 σχετικά με πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Ταμείου Εγγύησης για την ενθάρρυνση της κινηματογραφικής και τηλεοπτικής παραγωγής	EE C 338 της 11.11.1996

Τίτλος	Δημοσίευση
— Γνωμοδότηση αριθ. 4/96 σχετικά με τη διαχείριση των πόρων πληροφορικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 5/96 για το σχέδιο τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΕΜΕΑ, Λονδίνο)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ
— Γνωμοδότηση αριθ. 6/96 για το σχέδιο τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη)	Δεν δημοσιεύθηκε στην ΕΕ

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ

Διορθωτικό στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2000 — έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων

(Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 359 της 15ης Δεκεμβρίου 2001)

(2002/C 92/02)

Στη σελίδα 317, δεξιά στήλη, η απάντηση στο σημείο 7.16 της Επιτροπής πρέπει να διορθωθεί και να φέρει τον αριθμό 7.17, καθώς αποτελεί απάντηση στο κείμενο του σημείου 7.17 της επόμενης σελίδας. Το κείμενο της απάντησης στο σημείο 7.16 είναι το ακόλουθο:

«7.16. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στα τέλη Σεπτεμβρίου 2001, η Επιτροπή περιέλαβε το στοιχείο αυτό στις οριστικές δημοσιονομικές καταστάσεις της για το οικονομικό έτος 2000.

Η Επιτροπή βρίσκεται στο στάδιο της διαπραγμάτευσης νέας σύμβασης, με το βελγικό κράτος και την εταιρεία Berlaymont 2000, με στόχο τον οριστικό καθορισμό των δαπανών ανακαίνισης.»

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ

Διορθωτικό στην ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2000 — Έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που εμπήτουν στο πλαίσιο του γενικού προϋπολογισμού, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων

(Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 359 της 15ης Δεκεμβρίου 2001)

(2003/C 36/12)

Στη σελίδα 71, το σημείο 2.38 και η υποσημείωση 24 (σχετικά με την «Ειδική εκτίμηση στα πλαίσια της δήλωσης αξιοπιστίας για την κοινή γεωργική πολιτική») και η σχετική απάντηση της Επιτροπής διαγράφονται.
